10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1929
PROMIN PUBLICATION

Ч. 1. Рік 15. Січень, 1944
Vol. XV, No. 1. January, 1944

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

За "Точило" все треба платити наперед. Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів.

— Гей, сусідо! А ви чого в таку студінь у лісі пересиджуєте?

— Та бо кажуть, що по хатах вже ходять якісь колєктори й збирають залеглу передплату за "Точило"; а я, чуєте, не платив за нього вже щось чотири роки...

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте дяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптих, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вспоминайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть!
Durban's Style Shoppe, 507 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mare Books - Novelties, 3851-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 2c a word makes that possible.

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку удаємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3851-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете качатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діялоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● СТАРІ МАРКИ — Кожний дістає листи, а на листах є зужиті марки. Ці марки мають вартість, не кидайте їх а заховайте разом з ковертою, або відодріть марок разом з ковертою, (не відривайте самого), і висилайте їх на поницю адресу.

Є люди, що такі марки купують для забавки, і на перепродаж. Часом трапляються рідкі марки, яких мало випущено в обіг, і часто такий рідкий марок приносить кілька десяток, а то й кілька тисяч долярів Дохід з марок призначений на закупно вовни для вояків. Шліть до:
I. O. D. E., Donalda Bldg., Winnipeg, Man

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловянні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницю адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю;

Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!

Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, нагодовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітнє Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і дописуйте що хочете до "Точила через цілий рік. Цілорічна вкладка лише 1 доляра.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати імє мя і адресу на наліпні "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИБ ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ШИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

СИВЕ ВОЛОССЯ

Не потребуєте мати сивого волосся. Не потребуєте його нищити фарбованням. Сивого волосся не будете мати хочби як старі. Це легко запобігчи ново-винайденою поживою. Сиве волосся назад прибере свій природний кольор, і не буде сиве. Напишіть кілько маєте літ? Коли почали сивіти, а ми радо дамо вам пораду ДАРОМ!
GAY PRODUCTS
3451-B. Winnipeg, Manitoba, Canada

"ТОЧИЛО"—одинокий український ілюстрований журнал Гумору та Сатири в Канаді і в Америці. Видає в половині кожного місяця Видавництво "Точило" в своїм головнім офісі і робітні під числом 623 Селкірк Авеню, Вінніпег, Манітоба, Канада. Редактор С. М. Дороцук, замешкалий під числом 591 Селкірк Авеню. Передплата на рік в Канаді і Америці виносить лише $1.50; на пів року 85ц.; Поодиноке число 10 центів. Дописей не звертається. За оголошення редакція не відповідає. Імен не виявляє. Без дозволу Видавництва нічого не вільно передруковувати. ВСІ права застережені. ЗАРЕЄСТРОВАНІ 1930 р.

GRINDSTONE (TOCHYLO)—(Registered under the Manitoba Newspaper Act.) The only Ukrainian illustrated Monthly Magazine of Humor and Satire in Canada and United States. Printed and published by the Tochylo Publishing Co. at its Head Office and place of business:— 623 Selkirk Ave., in the City of Winnipeg, in the Province of Manitoba. — Subscription in Canada and abroad per year $1.50; half yearly 85c. Single copy 10c. — The Best Sales and Advertising Medium among Ukrainians in Canada and U.S.A.

All Rights Reserved. Copyright, 1930 by Tochylo Publishing Co. S. M. Doroschuk, Editor residing at 591 Selkirk Ave., Winnipeg.

TOCHYLO PUBL. CO., 623 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN. CANADA

ГОЛОД

Є два роди голоду — тілесний і душевний. Всі ми є голодні. Всі ми блукаємо в темноті, простягаємо свої руки в надії, що хтось їх діткнеться — і поведе нас до світла. Та сьогодні великих провідників — як Христос — немає. Ми всі залежні одні від других, — і, чим більша наша кооперація з другими людьми, більше вирозуміння, більша толєранція, — тим більше наше вдоволення душевне й тілесне.

Голод тілесний так само як і душевний, веде до борби за істнования. Коли б не цей голод, то всі ми булиб мертвим застоєм. Голод жене до різних винаходів, до здобуття неосяжних бажань, до посту пу, до поліпшення життєвих обставин.

Релігійні люди більше вглублюються в релігію, щоб знайти задоволення свого душевного настрою.

Матеріялісти гоняться за наживою, за згромадженням великих посілостей, за панованням над голодуючими — щоб задоволити свою заздрість, жадобу багацтва, легкого життя, — через що є ріжні мордерства і прокляті війни.

Винахідники є в погоні за славою і зиском зі своїх винаходів, за добром і злом, які ці винаходи спричиняють людству.

Самітні гоняться за самітними, женяться, щоб задоволити свій голод самітности й мати товариша життя, щоб життя не було нудно - самітним.

Поети й музиканти, чи то композитори — шукають натхнення в поезіях, красі, музиці, щоб задоволити свій голод душевний і тілесний.

Всі ми шукаємо того полюса нерухомих уяв, щоб заспокоїти свій голод. Чи він десь є, чи нема, того ми непевні, — але всі ми думаємо, що той полюс десь є, і — через наше думання — ми всі є такими, якими є наші думки.

Всі шукаємо за вдоволенням. Всі потребуємо помочі, заохоти в погоні наших уяв і потреб. Одні без других ми всі нічого не вартуємо. Ціле наше суспільне життя складається на те, щоб задоволити один і другий голод.

Пізнаймо себе, щоб могли краще розуміти других, а це більше причиниться до нашого й загального добра ніж всякі дурні війни кількох божевільних диктаторів.

Кожна хвилина нашого життя хай буде хвилиною добра для других. Не будьмо самолюбні і захланні, бо самолюбність і захланність все веде до загибелі. Час вже мати розум і бути людьми розумними а не божевільними.

Всі масово передплачуймо "Точило", яке є блище НОВОГО ЛАДУ ніж всі інші часописі. Воно не хоче над ніким панувати або мати "зверхність і владу". Воно лише хоче жити для добра всіх українців і нести щонайновіші і користні ідеї для освідомлення широких мас до кращого життя і розуміння життя.

Слухайте своєї совісти ди поступу, а не тих, що кричать "не читати його".

НА МИКОЛАЯ

На святого Миколая
Люди звичай мають,
Що дарунки одні другим
Ріжні посилають.

Тай я тоже сам позаду
Не хочу остати —
Тому шлю я на "Точило"
Аж дві передплати!

Одну для Панька Рудого,
Що стиду немає,
Що позичене "Точило"
Завсіди читає.

А другу знова для Насті,
Щоб його читала,
Щоб грішити вже нарешті
Вона перестала!

Бо в точилі лише правду
Завсіди друкують;
А хто грішить, то на нім
Його пошурують!

Але той, хто живе чесно,
Даром його не читає, —
Того воно, любі друзі,
Навіть не чіпає..

Несе йому любі жарти,
І сміху багато;
Тому варта на "Точило"
Слати передплату!

Посилайте-ж добрі люди,
Я правду говорю, —
В ньому тільки веселости,
Як риби у морю.

На шмір тоже, памятайте,
Доляра вложити,
Бо без неге то не зможе
Воно довго жити.

Посилайте-ж, добрі люди,
Хай не пропадає, —
Але нехай з кожним днем
БІЛЬШЕ підростає.

Евген Березинський.

ЗРОЗУМІВ

— Як поводиться добродієві Квакерові?

— Як, не знаєте? Він вже пів року як помер!

— Подумайте!? Тепер я не дивуюсь, що в останнім часі я його так рідко стрічав.

ОСТАННЯ ВОЛЯ

— Отже ви настоюєте, щоб по вашій смерти зробити секцію?

— Так, я хочу знати, що я помер.

НА НОВИЙ, 1944 РІК

З Новим Роком, українці,
Всі зажиймо по новому!
Всі берімо книжку в руки,
Не дрімаймо по старому.

Книжка очі нам отворить,
Шлях укаже нам наука!
То ж не гаймось, просвіщаймось,
Промине журба — роспука...

На новий шлях треба вступити,
Кинути старі роздори;
По новому треба жити,
А нужда втече за гори...

То-ж його не відпираймо,
Пригорнім його до себе,
А він стане нам в пригоді,
У кожній нашій потребі.

І побачим тоді зміну,
Веселе вернесь життя;
Досягнем свої ціли,
Буде згода, не сміття.

Починаймо вчитись, люди,
Вже й нині із книжок,
А інакше у нас буде.
Зробім нині — важний крок! — П. Хмель.

ГАНКА

В нас всі люди Ганку знають,
Одні другим повідають, —
Тепер ще й я, при останку,
Напишу дещо про Ганку.

Бо я Ганку добре знаю,
Як то кажеться, ще з краю!
Ганка дівка дуже люба,
Не тоненька і не груба.

Двіста сорок фунтів має,
За хлопцями заглядає.
Але тепер хлопців мало,
Бо до війська всіх забрали.

Тому Ганка аж казиться,
Мов та кляча норовиться;
Колись в фабриці робила,
Та роботу вже лишила.

Каже, що їй щось болить,
Часом пече і свербить.
До лікаря йти боїться,
А за хлопцями трясеться.

Та я, друзі, не дивуюсь,
Що їй треба, здогадуюсь,
Але мушу вам сказати,
Що боюсь резикувати.

Бо то Ганка, яких мало!
Як віддасться, все пропало!
То-ж спішіться, хто жиє,
В Ганки всего досить є!

Є два горбки і долина
Сало, смалець, солонина,
І молоко колись буде,
То-ж до Ганки добрі люди!

Е. Новойорський

КОЛОМИЙКИ

Кого смуток, журба душить,
То хай не чекає,
А ще нині на "Точило"
Гроші висилає...

Як жолудок забиваєсь,
Не хоче робити,
Одинокий на це спосіб,
"Точило" купити...

Коли в ухах часом дзвонить,
Треба памятати,
Передплату на "Точило"
Чим скорше післати!...

Щоб все вдома сонце сяло,
Здоровля годило,
То конечно в хаті мати
Веселе "Точило"

Я раз мало не втопився,
Як в ріці купався,
На другий раз без "Точила"
Не буду пускався.

Коли шкіра свербить дуже,
Треба помочити,
А потому на "Точилі"
Добре поточити!...

РІЖНИЦЯ

Жінка до чоловіка:— Ти носиш одяг від першорядного кравця, забавляєшся, а мені кажеш щадити.

— Моя дорогенька! Я можу собі на це позволити, бо оженився богато і зробив добру партію, але ти вийшла замуж за бідного голодранця.

Чи ви вже вирівнали свою передплату?

ЗДОРОВ ТОЧИЛО.

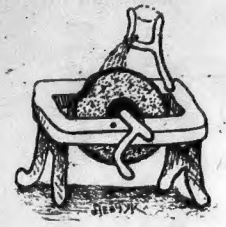

Де сіріють соломянні хати,
Де трембіту слухав у вечірний час,
Де із сонцем злились Карпати,
Незабути мені во вік вас.

Хоч молодість в моїх руках,
І до старости не дійшлося,
"Світ Дитини", "Комар" ось так
Згадати мені прийшлося.

Гей, світе веселий, весняний час,
І Тиса та, де стадо воду пило.
Шепну тихцем вам враз:
Прощай "Комарю", здоров "Точило!"

Юрій Лобода

КЛОПІТ БАБИ З МАХОВИЛОМ

Баба яйці продавала
І грошей зложила,
На ярмарку з маховилом
Годинник купила.

На стіну вдома вчепила,
Витріщила очі —
Маховило висить собі,
Махатись не хоче.

І закляла з люти баба: —
Щоб його скрутило!
Гроші взяв, а мені впхав
Пусте маховило!

Посердилась досить баба,
Аж було не мило;
Зняла й пішла направляти
В місті — маховило.

Каже годинникареві: —
Вам про те ходило —
Гроші взяти, мені впхати
Пусте маховило?!

Годинникар каже бабі: —
Що-ж вас обманило?
Було годинник принести,
А не маховило!

— Та він добрий, — каже баба, —
Пощо тут брехати?
Лише маховило зіпсулось,
Не хоче махатись. — За - Степ.

ЛИСТ ДО КОХАНОЇ

Любко кохана, моя дорогенька,
Люблю дивитись на твої панчохи!
Люблю тиснути до свого серденька,
Тебе, й слухати твої охи!

Все за тобою любенька скучаю,
Як тебе, кохана, не бачу;
На голі стіни тоді поглядаю,
Зітхаю, що марне дні трачу.

А як ти зявишся, я свищу з утіхи,
На твою красу поглядаю, —
Вслухуюсь у ніжні твої, дівче сміхи,
Слова твої на вус все мотаю.

Рученьки твої біленькі ніжні,
Лазять по моїх кишенях, —
Ти, як ті жінки заміжні —
Любиш доляри зелені.

Тому я, як іду до тебе, кохана,
Доляри з кишень витрясаю,
Бо гроші, кохана, суєта, омана,
Я для тебе лиш серце маю....

Як вийдеш вже заміж, за того Миколу,
Візьмеш його за чуприну,
крикнеш, моя дорогенька,
— Гроші давай, вражий сину! —А. Будяк

ЗНАЄ ЙОГО

До комнати вбігає служниця.

— Прошу пані, телефонують, що пана переїхало авто.

— Авжеж, він завше мусить найти якусь причину, щоб спізнитися на обід.

УВАГА!

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ КНИГАРЕНЬ

Редакція "Точило" повідомляє всі книгарні, і всіх тих людей, які розпродують "Точило", що з початком 1944 року перестає давати кредет на старі числа або обміну за нові числа.

Всі книгарні мусять присилати свою належитість за спродані числа кожних три місяці.

Це є Державний Розказ, який ми мусимо виконувати всі разом і щадити папір, якого тепер тяжко дістати. Редакція.

ДЛЯ ДОВЖНИКІВ

Повідомляється всіх тих, які ще не вирівнали своєї передплати на 1944 рік, щоб конечно вирівнали свої залеглости до кінця лютого ц. р.

ДЛЯ ВСІХ ТОЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Редакція "Точило" повідомляє всіх передплатників, що "Точило" не вийшло на час тому, що попсулась машина.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

Пересилаю всім читачам Точила свої святочні бажання аж з Ню Йорку. Вам, редакторе, за щиру працю на народній ниві — найкращого здоровля, щоб ви не пчихали на оба кінці, не кашляли, не мали катару, ні іншої холєри, що по людях лазить. Щоб ви дальше видавали веселе Точило, за котре справді належиться вам щира й то дуже щира подяка.

Всім читачам, що заплатили свою передплату наперед — бажаю смачної куті, тільки, щоб не дуже пережерлись, бо в Заповідях Сімох Гріхів сказано, що за обжирство є гріх і буба. Їжте, пийте й веселіться до міри й не журіться лихом, бо й йому кінець прийде, всім сонце зійде.

А всім мархитантам, що через кілька років читають точило задармо й не платять, — бажаю, щоб вже нарешті спамятались, що й вони теж якесь боже сотворіння, і в Заповідях сказано: "не пожадай нічого того, що є ближнього твого". А точило це річ коштовна, треба платити наперед, бо пошта за дармо не везе й паперу за дармо ніхто не дає. Покайтеся.

Евген Береза-Дунаївський

В АВСТРІЙСЬКІМ СОЙМІ У ВІДНІ
(Автентичне)

Зїхались посли до сойму на сесію. Приїхав один посол українець, Бойко, у бойківськім ци гуцульськім убранню, у постолах, в соломяннім капелюсі іт. д. Встає один посол поляк і каже до зібраних:

— Повісце мі, пановє, що то єст? Такі вєлькі огруд і такі ладнє квяткі в тім огрудє, а єдин бодяк мєдзи тими квяткамі. Що то може значить?

Посол Бойко встає і каже:

— Я вам панове, витлумачу, що от значить: То значить, що тими всіми квітками можно витерти собі бігун, а бодяком вже цего не втнеш.

НЕ БУДУТЬ ВОНИ І ВІН НЕ БУДЕ

Раз в тиждень один пан мав
Призначену днину,
Що то панів закликав
До себе в гостину.

А череваті пани
Все брали на збитки
Льокая, що приносив їм
Їду і напитки.

А льокай байдужий був,
Все не обзивався —
Та на горді панські кпини,
Тільки усміхався.

Чи на правду, чи на жарт,
Став пан говорити,
Що не будуть вже пани
З нього більше кпити.

Льокай каже: — не будуть
З мене кепкувати,
То не буду я панам
В їх страву плювати. — За-Степ.

В БАНКУ

Дідич до урядника банку:

— Я, пане доброздєю, хотівби затягнути позичку на табулю. Як то пане дзєю, робиться?

—О, коротка справа — пять слів прошу пана. Перше — детаксація, друге — інтабуляція, трете реалізація, четверте — секвестрація, пяте — ліцитація.

ПІСНЯ ГУТЦІП КОВСЬКОГО

Віндзор, Онт.

Кукуріку мій любенький
Курячий канарку,
Буду тебе шанувати,
Поки мого "спарку".

Бо ти піяв мені файно,
В галі на Отаві,
Кукурікав що мав сили,
Для моєї слави.

Возьму тебе я до хати,
Всаджу тебе в клітку,
Щоб не вхопив тебе писко,
Або людський дідько.

Моя стара буде тебе,
Рижом годувати,
Піп Сіколом буде що дня
Тебе напувати.

Щоб ти здоров, кукурікис
Був по всяку днину,
Бо ти здобув мені славу —
Пухку як перину!

Шкода мені, що ти мучивсь,
Аж три дні в тій гали,
Не для тебе галю УНО
Люди малювали.

З між тисячу курей-півнів,
Мій любий співаку,
Ти найкраще кукурікав
Геть зі всіх лайдаків.

За то тебе дуже моцно,
На фул-спід кохаю!
Як ти пімреш, то повинен,
За це бути в раю!

Не в московськім, але в кінськім,
Із Дон козаками,
Бо ти гарно кукурікав,
Цудними гласами.

Тепер будеш лише мені
Прекрасно співати,
Защо буду тебе вічно
Моїм Хведьом звати.

Славні книги я про тебе
Напишу стосами,
І героєм тебе зроблю
Між всіми членами.

Хотяй в шпарах там у галі
Є "дюді" маленькі,
Помалюєм ще раз галю,
То буде чистенька.

Не журися, кукурікис,
Не будеш страдати,
Бо все будеш ти зі мною
Під перинов спати.

Тебе вбійму, приголублю,
Що дня поцілую,
Бо я тебе кукурікес,
Моц моцно "лайкую!"

Кукурікес мій любенький,
Курячий канарку,
Буду тебе шанувати,
Поки мого "спарку"...

Подав Старший Генерал від курей, з численними медалями з червоної паприки, у Віндзор, Онтаріо.

ДОБРЕ ПОЯСНИВ

Малий Михасько питає старшого Василька:

— Скажи мені, Василько, що то є телефон?

ВАСИЛЬКО: Телефон то є такий великий пес, що як його потисни у Варшаві за хвіст, то він у львові гавкне.

Михасько по надумі:

— А як його потиснеш у Львові за голову, то що він зробить у Варшаві?

БАГАТИЙ ПЛІД

— Куме Андрію, що мали ви цього року в свойому городі?

— Що мав? Корову сусідки на траві, хлопчиськів мельника на грушці, свиню Іванихи на грядці і жінчині курки скрізь усюди.

ДОВІДАВСЯ

Йде дорогою пан і бачить трьох хлопців, що сиділи один другому на колінах.

— Що ви робите, хлопці? — питає зацікавлений пан?

Один з хлопців каже:

— Бавимось у самохода.

Пан питає передного. Ну, коли ви бавитесь у самохода, то що ти передний означаєш?

— Я шофер! — каже хлопець.

— А ти, середний?

— Я пан! — зідказує хлопець.

— А ти, задний, що означаєш?

— Я маю випускати смердячі гази, так як самохід.

ПОМІШАВСЯ

Зірвався рано жидок з ліжка, вибіг на подвіря, та бачить, що сонце вже високо, — а корова стоїть в стайни не доєна, — а кухарка спить.

Прибігає він до кухарки й починає сварити:

— Гей, Мариськи! Корова високо! Сонце в стайни, а ти лежиш не доєна!

У СУПРУЖЕСТВІ

Чоловік збирається рано до роботи й не може знайти сорочки. І питає жінки:

— Де моя сорочка? — стара!

ЖІНКА: Стара сорочка в сінях, у кошику!

Ввечір чоловік прийшов з роботи й щось поправляє на подвірю. Жінка кличе: — Ходи їсти, старий борщ!

ЧОЛОВІК: Як нема свіжого, то старого не хочу їсти.

МОШКО І КІНЬ

Селянин вивів на торговлю продавати коня. Приходить Мошко, злапав коня за морду й дивиться в зуби й питає:

Чи то кобила, чи кінь?

Як ви, Мошку, хочете знати чи то кінь, чи кобила, то в зуби не дивіться, але загляньте з північного боку!

ВИЛИНГДОН, АЛТА.

Тут один гунцвот має свою жінку, а з панею Свербиголова кохається дуже ласкаво. Він зветься Бил.

Маленький Бил продає масло і шинку. Свербиголова продає печінку. Бизнес у Вилингдон йде на "фул спід!"

Подав Сфінкс

НЕРЕАЛЬНА ЗАДАЧА

Вчителька: Микольцю, чи ти коли пас вівці?

Хлопець: Так, прошу пані.

Вчителька: Отже, добре. Скажім, що ти пасеш десять овець; три побіжить у збіжжа, скільки тобі лишиться?

Хлопець: Ані одної.

Вчителька: Чому-ж то так?

Хлопець: Е, прошу пані, видно, що ви ніколи не пасли овець. Коли одна десь побіжить, то всі за нею біжать.

СЛУЖБІСТ

Одного разу захворів післанець, що носив почту з міста, та вислав свого швагра по почту. Та урядник не хотів йому видати почти без повновласти. Хлопчисько вернувся 6 кільометрів до села, дістав від війта посвідку, і почалапав знова на почту.

Урядник переглянув посвідку:

— Все в порядку! — З почти нема нічого!"

В ШКОЛІ

— Якщо татко дасть мамі 30 центів а третину відбере назад, то що буде мати?

— Неприємности!

ВИМКОВИЙ МІСЯЦЬ

Ромко й Галя кохаються. Одного гарного вечора зітхають до місяця. Галя каже, що читала десь, що на місяці мешкають люди. Ах, як би то вона хотіла там бути.

— Знаєте, панно Галю, — каже Ромко — що між ріжними місяцями, які істнують, я відкрив один, що в ньому напевно є люди, а бодай один мужчина й одна жінка!

— Направду! Що то за місяць?

— Медовий.

БОЇТЬСЯ

Один наш кооперативний директор від 10 літ не був на відпустці.

Коли один його приятель запитав, чому бодай раз не візьме відпустки, то він пояснив йому так:

— Бачиш, коли я на той час не зажадаю заступника, то Надзірна Рада буде думати, що я не маю нічого до роботи; а зажадаю його, то щойно тоді переконаються, що не маю нічого до роботи.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

СІЛЬ

Вживайте багато солі й шкодьте собі самі своєму здоровлю. Сіль є дуже шкідлива ,як вживаєте її забагато. Сіль додає апетиту і привичку, від якої тяжко відвикнути. Два або три фунти солі отруїть коня; чотири-пять фунтів забє корову. Пів фунта солі забє безрогу. Дайте собаці три інції солі, то попаде в конвульсію і здохне. Осьтака є сильна сіль.

В Хінах, хто хоче поповнити самогубство, то вживає солі. Ніякі ліки не виратують такої людини.

Люди вживають більше солі, ніж потрібно. Солею підкопують своє здоровля, бо сіль додає апетиту й люди все переїдаються. А нема нічого гіршого, як переїдатися. Від переїдання ослабляють травні органи й повстає много недуг — серця, натиску крови, ревматизм, і т. д. Люди вживають пять разів більше солі ніж потрібно для них.

Вживання солі є більше звичкою ніж потребою. Сіль нищить травні органи. Від надмірної солі є багато операцій на сліпу кишку. Много народів у світі не вживають солі і є багато здоровші. Коли подасте їм солену поживу, то не будуть їсти.

Надмірне вживання солі збільшує білковину в крові й спричиняє слабість так звану "Брайц дезіс". Люди за ситі, що бажають спасти на вазі, повинні зовсім не вживати солі; — вся пожива повинна бути не соленою. Грубі і надто ситі жінки і мущини — ніколи не повинні вживати солі, коли хочуть довше жити.

Всі, що терплять на цукровицю, падачку, горячку, сифіліс, серцеві недуги, ослаблену печінку, нирки, кір, шкарлятину, і подібні недуги, включаючи прищі, екзіму, — повинні здержатися від вживання солі.

Природна пожива має досить в собі природньої солі й додавати до ньої звичайної солі — непотрібно. Природна готова сіль є в огородині і зеленині.

Сіль перемучує нирки, які очищують тіло. Коли нирки не всилі викинути зі себе всю непотрібну сіль, то сіль входить в тіло й тоді слідують слабости. Вживайте якнайменше солі або зовсім не вживайте її. Чим менше, тим краще здоровля.

Так само є з дурним перцем та зі всякими штучними приправами. Перець має в собі оксалічний квас і цілком немає ніякої поживної вартости, а страшно є шкідливим для здоровля. Перець зроблений лише на гиндель, на гроші богачам.

Найздоровіші приправи — є чисто природні, як: шальвія, мятка, румянок, салєра, петрушка, зелена і червона перцюга, велика, (не та, що знаходиться в коріннюю), цибуля, чісник, цитрина, і другі.

Оцет, перець, муштарда, сіль, соси готові, кечсуп, "дресінг", пікулс, коріння, і такі подібні приправи — є дуже шкідливі. Стережіться їх. Всі зроблені лише на "бизнес", не для здоровля.

Не слухайте радія, ні жадних оголошень по часописях не читайте, бо гіршої холери нема, які ті всі оголошення, які страшно нищать здоровля легковірних людей.

Коли хочете дізнатися про щось, то напишіть до нас і дізнайтеся дійсної правди, що для вашого здоровля буде благодатею.

ЗАДУХА

Ця хвороба має много назвів. Деякі називають її задухою, астмою, літньою горячкою, рожевою горячкою, бронхітом і т. п. При цій хворобі очі слезнуть, з носа тече, тяжко віддихати, напади кашляння і пчихання — нищать ціле тіло.

Причиною задухи є невідпорність тканин проти простуди, пощестних недуг, ослаблення оболон, споживання білка з яйця, молоко, риба, пшеничні річи, аспарана і квінин та деякі другі медицини; а головно з браку калсію.

Задихливі люди є звичайно нервові, мають ослаблену нервову систему і є мало відпорні. Невідповідна пожива поглиблює стан задухи.

Для усунення задухи, перше всього, потрібно відповідної поживи; поживи, яка містить в собі багато кальцію. Цей мінерал є конечно потрібний для терплячих на задуху або короткий тяжкий відих.

Такі люди щоденно повинні зїдати багато сирової моркви, сирової огородини, і зеленини. Середина повинна бути чиста від всякого калу. Також зовнішність тіла. Дієта повинна бути відповідна, зрівноважена й багата на відповідні мінеральні солі, які знаходяться в ростинах. Вітамін А будує відпорність оболон проти запалення і зараження, — оболон, які покривають середину носа, рота, горла та віддихових органів.

Отже, потрібно їсти що дня багато салад з моркви; пити пів кварти соку з моркви, а також з салєри, петрушки і шпінаку. Крім цього вживати відповідні зільні ліки. Найкраще подати цілий опис своєї недуги, вік, вагу, високість і т. п. коли бажаєте цілого поучення для усунення цьої прикрої недуги.

УМУЧЕННЯ

Чи ви лягаєте й встаєте змучені? Чи ваш віддих рано є воняючий з рота? Чи ви приупали на силах і чуєтесь не знати як старі? Чи ви чуєте, що стратили силу й охоту до роботи й до життя? Коли так, то ваша пожива нищить вашу силу й наводить на вас втому. Значить: недоживлення.

Ви можете їсти не знати стільки, то як їсте невідповідну для вас поживу, то все будете чутися змучені. Від злої поживи ваше тіло набирається токсин, калу, занечищення. А це повстає з того, що ви замало їсте еирової огородини, щоб приборкати кваснісгь і киснення у вашім жолудку. Ви стаєте лінивими й нездалими до ніякої роботи, бо не маєте охоти до життя.

Пожива зле зварена, охолоджена, другий раз гріта, або пожива позбавлена сво їх вітамінів у фабриках, вся готова пожива в бляшках і пачках — страшно руйнує наше здоровля, вичерпує з нас всі засоби сил, робить нас нервовими й край но вичерпаними, умученими. Причина є, зле життя і зла пожива.

Природна пожива скоро привертає здоровля і силу. Від природної поживи наше тіло не терпить через брак відповідних мінералів і вітамінів. Наша кров від природньої поживи стає сильною; втома щезає; і ціле тіло набирає дійсної сили і охоти до життя і до праці.

Для втоми найліпше є — соки з огородини душені нашою машинкою. Машинку повинна мати кожна родина. Напишіть за ціною і списом огородних ростин яких вам потрібно — щоб ви не чулися все змучені, а певно, що подякуєте нам.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ

(міститься в кожнім "Точилі")

ДИФТЕРІЯ — помочіть горло соком з цитрини кожної години аж відстане і вийде флягма.

НИРКИ — на болі нирок пийте сок з цитрини з горячою водою кожного ранку перед сніданком.

БОЛЯКИ — при відходовій кишці — заприскуйте два рази денно звичайної нафти (газу) відповідною сикавкою.

НЮМОНІЯ — (запалення легенів) натирайте добре груди смальцем і нафтою.

В прикріших і впертих випадках, та всяких порадах, що до здоровля, пишіть на адресу, залучуючи марку на відповідь:

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ПРИЧИНА НЕРВОВОСТИ

Головною причиною нервовости є перемучення. Коли людина працює понад сили, немає відпочинку, не набуває сили через своє спання. не спить спокійно, то з часом стає нездібною до нічого; тягаром і нездарою для себе й всіх.

Болі голови має часті; болі крижей, дражливість, зворушення, ломання костей, крайно умучені мускули. і задубілі сустави. Чується наче подвійним тягарем на своїх ногах.

Через повищі недомагання тратить силу здорового думання, силу умову, а нелад, благе здоровля і гризота доїдає кінця. Не має сили відпорности. і замість одного недомагання чіпається цілий ряд ріжних недуг; стає полем на котрім слабости люблять розвиватися.

Кожна людина може уникнути перемучення тіла і ума — заживаючи. чай з Гірського Коріння. Для відновлення спокійного сну нема нічого кращого. Спання

не заступите нічим, а добре спання дає добрий відпочинок і скріплення всьому тілу. Добре й спокійне спання освіжує нервну систему, а спокійне спання — відпочинок дістанете лише через Гірське Коріння. Як не можете скоро заснути, то це знак виснажених нервів. Скріпіть їх ще нині Гірським Корінням. Не чекайте поки знищите себе цілковито.

Біль голови, нервовість, безсонність та нестравність — це є кличі знеможеного тіла, щоб ви негайно замовили собі за $1.50 Гірське Коріння для відзискання сили.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

НА ЦІЛИЙ СВІТ СЛАВНЕ ТОЧИЛО!

Тут дальше подаю свої спостереження, бо все бачу між людьми й чую. Про Точило всі говорять добре, бо воно робить людей кращими. От недавно фармер, Іван Покришка каже до мене:

— Я читав зразу Канадійського Фармера. Та що з того? — грішив дальше. Читав Новий Шлях. Та що з того? — грішив дальше. Читав і Голос Правди. Та що з того? — грішив дальше! Біда мене жерла. Аж запренумерував я собі славне Точило! От і тепер вже не грішу. Вже гріхам тепер "фертіг!"

Виджу, що з грішниками воно не жартує, — точить, шурує на пшик. Того я налякався, вдарився в груди ; кажу собі: — Помилуй мя Боже! Не буду більше вже грішити! А до свої Марині кажу:

Не гріши, Мариню, бо Точило тобі язика зішурує й будеш без язика. Як моя жінка залякалася, то тепер замість ужити сто тисяч слів на день, — уживає лише 50.000. Кажу вам, змінилася на кращу.

Заходжу недавно до фармера Б. а він у будень точило читає.

— А що ж робити? — каже він. Льох вже не беруть, пшениці намолотив, — не хочуть брати. Та й що маю робити? Замість плекати льохи, пшеницю я читаю кохане Точило. Тільки воно мене розвеселює, бо інакше, то треба було б з коцюбою до неба братись. Біда і злість — все мене аж підкидає. Сіяв, орав, молотив — а тепер пшениця лежить — не можу продати. А грошей взяти, де?

Сумна наша доля фармерська, то ж треба веселого журналу для розради.

Петро Хмель

ПРИГОДА НЕСПОДІВАНКА

Молодий пан писарчук,
На новій посаді —
Хотів знати хлопські імена
У своїй громаді.

От зійшлися всі хлопи
В призначену днину, —
Пан писар сів при столі
І гладить чуприну.

І каже до гайдука: —
Ви, дядьку, Семене,
Лиш по чотири нараз
Пускайте до мене.

Гайдук гордо кличе тих,
Що були впереді:
— Марш до пана, Лис і Вовк,
І оба-Медведі!...

Пан писар зблід, на піч скок!
— Гей, що ж до холери!
Немає ніде під руками —
Гралий, чи сокири? — За-Степ

УСМІШКИ ЗАКАРПАТСЬКІ

До одної нашої господині зайшов старий дід просити милостині. Жінка коло печі висмажувала пироги, дала дідові горячий пиріг та й каже:

— Моліться, дідику, за помершого нашого Івана, що втопився в ріці минулого літа.

— Господи! — почав дід, — дай царство покійному Іванови. А тут його як запече пиріг! Дід кинув пиріг на землю й тукнув, виходячи з хати:

— А чорт його мав нести в глубоку воду. — Юра Лобода

ЩО КОМУ ПОМАГАЄ

— Ви дуже добре виглядаєте, певно були на літниці?

— Я ні, але моя жінка була.

ПОСЛАННЯ ВІД ПАНЬКА ХРОНА ДО МАНІТОБСЬКИХ ФАРМЕРІВ ЧТЕНІЄ

БРАТІЄ!

Пише до вас Панько Хрін,
Щоб ви прочитали,
Та уважно мої слова
На вуса мотали.

Колись і я жив на фармі,
В Вайті, Манітобі,
Хотів я там доробитись,
На бідній худобі.

Але мав я там сусіда,
За моїм загоном,
Звали його добрі люди,
Лисим Макогоном.

Його жіночка Гануська,
Так то себе звала,
Свого мужа Макогона,
Гаврилом кликала.

Так Гаврило фармерує,
Як звісно буває —
Самий як мішком прибитий,
А на жінку лає:

— Чом ти на ніч у курнику,
Дверий не заперла?
Там скакунка закралася,
Всі кури пожерла.

А там паця влізло в город,
Всі грядки порило!
Шкоду жінці показує,
Макогін Гаврило.

Там корова до капусти,
Чортяка залізла,
А тут щур впав до сметани,
Аж шерсть з нього злізла.

Він на продаж до баняка,
Сметану зливає,
Уже з місяць на мотузку
В керниці тримає.

Тягне щура зо сметани,
Ах, гидкий падлюка!
Приглядаєсь, а в сметані
Плаває гадюка!

А Гаврило аж здрігнувся,
Пішов, вхопив гралі,
Взяв гадюку на зубки
Тай відкинув далі.

Запряг бики він до воза,
Зїв горнятко тіста,
Взяв сметану й повіз
На продаж, до міста. — Панько Хрінус.

(Далі буде).

ТВИЙ САСК

Тут всі жінки моц великі
Носи, язик мають,
Щоби дещо не сталося,
На пльотки піхають!

Ні спочинку, ні спокою,
Тутки не видати,
Так всі жінки дурні пльотки,
Уміють піхати!

Свого носа не пильнують,
Других в зубах мають,
Замість книжку прочитати,
То пльотки піхють.

Покайтеся, всі з щітками,
Бо буде не мило,
Як другий раз по іменах
Підете в Точило! — Ж.

НЕ ВИДІВ

Пібралися молодії, багатого роду,
Жили в згоді й в любові, хороші на вроду.

Та не довго жили вкупі, бо війна почалась,
Взяли його на ту війну, а вона зісталась.

Вбили мужа десь на війні, там і поховали,
А по смерти жінці, листом вістку дали.

З листом прийшов листонош, як оно буває
І заковтав в її двері, стоїть і чекає.

Потім знову ще застукав, вона з ліжка встала,
Тай чимскорше запащину, до себе припняла.

Кричить: Прошу! Прошу! Двері відчиняє,
А листонош подав листа, взяла і читає.

Дочиталась до нещастя, що мужа убили,
Зараз слези по личеньку, її покотились.

Бере бідна запащину, вгору піднімає,
Обтерає слези з очей, з жалю промовляє:

Клопотоньку мій гіреньки! Що вдію, не знаю!
Чи хбо видів таку біду, яку то я маю!

А листонош поспішався, далі й не всидів,
Запер двері скочив з сходів, і кричить: не видів. — Панько Хрінус

ВІНДЗОР, ОНТ.

Маруся Б. Артко гарно всміхається.

С. Корохід вже не годен витримати — й сарака жениться.

Д. Розд каже, що по польськи можна клясти, а рідну мову треба шанувати.

О. Смак каже, що буде заводити новий лад у Віндзор. Ф. Едчун і Л. Лик його попирає.

Д. Уда має спеціяльне авто для лийдіс. Один з Друлярд ровд через печінку дуже бідує. Заяць, Штіф вхопив Марію Д. Удкевич. Перше він бігав за нею, тепер вона з ним.

Одна жінка лиш тоді йде на шов в понеділок, як в неділю стоїть при дверях при колекті.

Л. Лик немав з чим явитися на дебату: "Рішено, що українська молодь тратить своє українство" — і сидів вдома.

Гнип без приготовлення заступив Л. Лика місце й насадив фактів цілу купу! Дац е бой!

Катруся С. Кварок дуже приємна собі дівчина. — (Далі буде).

ТОВАРИШКИ

Дві молоді панни їдуть поїздом, в однім переділі.

— Чим ви, пані, займаєтеся? — питає бльондинка.

— Пишу на машині.

— Маєте гарний капелюх. Що він коштував?

— Не знаю. Це директор нашої фірми привіз мені його з Парижа.

— А футро? Прекрасне!

— Це також презинт від другого директора на іменини.

— Уживаєте, якби чую, досконалих перфум.

— Це англійські. Головний бугальтер спровадив для мене аж з Лондону. Дуже милий хлопець. Хвилина мовчанки. Наразі запитана звертається до бльодинки.

— А ви, пані, чим займаєтеся?

— Займаюся тим, що і ви, пані, тільки я вже на машині не пишу...

ДЕ ВОНИ?

Учитель викладає рахунки в першій клясі. Хоче вияснити число "три". Коли думає, що вже добре вияснив, питає одного ученика.

— Дам тобі два яблока...

— Де вони? — відповідає хлопець.

— Дам тобі ще одно — продовжує учитель.

— Прошу дати — нетерпеливиться малий школяр.

— Скільки маєш разом? — питає учитель..

— Ні одного ще не маю — каже ученик, розклаючи рученята.

— — — —

Всяке лихо чоловіка минає, хто при собі кругле "Точило" має.

НОВОРІЧНІ ЖЕЛАННЯ З МУС ДЖАВ

Всім хрещеним людям, у Мус Джав, бажаю щастя, здороля і більше народної роботи. Менше обмов, пльотків а більше любови й згоди.

І. В. Асилишиному — сильніших нервів, щоб не плакав тоді, як його жінка тіпає язиком.

М. Арчукови — більше вина і грошей.

Н. М. Ронюкові — народного діла й стати інакшим.

М. Аракові — мудрішої голови, бо ця до нічого!

С. Крипничці — більше членів у Роб. Домі, щоб мала з ким у танцях скікіцькати.

С. Люсареві — більшого готелю й бизнесу, бо сарака не може спромочися на "Точило".

Н. Аливайкові — сильних шпрінгів до матрацев і до штанів.

Г. Ч. Учварові — ще одної жінки, щоб став султаном.

З. Олотусі — спіц від рохкала і "силвер дріт".

Л. Занівському — сили до ношення міхів у млині.

П. Трівському — підрости хоч на пів фіта й взятись до народного діла.

Місис В. Силишині — язика як пранника й ваги.

І. К. Обилянському — відваги, щоб перепросив свата й вернули до Нар. Дому й не робили фе.

ТВЕРДА ГОЛОВА.

Чоловік скаржить жінку за побиття баняком. Суддя оглядає голову:

— Але ж тут нема найменшого сліду!

— І що з того? Але прошу баняк оглянути.

ВІННІПЕГ, МАН.

Приїхала баба з контрів у готель ночувати і рум 14 казала собі дати і великий ключ. А вона в готелі цілу ніч не спала, бо шікови пальці рахувала. Вона гарні діти має й таке дурне виробляє! То певно Вінніпег може запастися як Содома й Гомора — калабаня стане, а з калабані будуть її лище ніжки страхом в гору стерчати. От буде сумний вид. На другий раз подамо її чесне імено. — Лозина Мур-мур.

ПОРА ЗНАТИ

Треба Стела щось вже знати,
Не лиш других обмовляти.
Бо з Маморніц тебе можуть
Десь в трастя прогнати.

Тріската Андієнка і Лесьо з Реджайни так Стелу били аж обцаси губили, не даром втікала, і аж тут стала й робить пльотки 800 миль на годину. — Джимак.

ДОБРИЙ СПОСІБ

В Совітах питає один комісар другого:— Чого ви такі зажурені?

— Бачите, страшні блохи у мене в хаті та не знаю, як їх вигубити.

— Це проста справа: Напишіть на карточці "колхоз" і завішайте на стіні, то одна частина виздихає, а друга втіче.

В АПТИЦІ

— Пане аптикаре, вчера при видачі лікарства ви помилилися. Замість хініну, ви дали стрихніну!

— Так? То ви будете винні мені ще 40 центів.

ПІЗНАВ

— Касю, перед брамою жде на тебе твій наречений.

— Пан його знають?

Ні, але він курить мої папіроски...

САМОГУБЕЦЬ

— Бійтеся Бога, що ви робите?

— Хочу повіситись.

— Тож треба взяти шнурок на шию, а не на живіт.

— Пробував, але не можу віддихати.

НАШІ ДІТИ

ВЧИТЕЛЬ: Пять дітей пішло над ріку. Четверо не може купатися, бо лікар заказав. Кілько дітей купалося?

— Пятеро.

МЕКСВИЛТОН, САСК.

Господар Гоп Чук шукає другої. Його трубка і шпікер все коло гальона гомбраги. Як переповнить люфу, то з очей капотить. Навіть під землею всіх обмовляє. Возив айриша до неї й сам прилип до неї. От телескоп! — Смородонюх.

ЛАДУ ВСЮДИ ТРЕБА

Діялось це в старім краю. По першій світовій війні поляки зайняли для себе наші українські землі й з тої нагоди святкували кожного року "Тшецего Мая" з парадами. Українцям "Тшеці Май" зовсім не імпонував, бо ніхто з українців не любив польської диктатури й верховодства на українських землях. Цеж фе!

В день тшецего мая в нашім селі поналіплювала поліція наліпки "цілого тшецего мая". Нам молодим ці наліпки не по добались на українській землі й на українських будинках. Отже, ми ходили демонстативно й їх зривали. Коло такої то "терористичної роботи поляки зловили мене й мойого товариша, взяли нас і запроторили в тюрму.

В суботу рано ми ввійшли до тюремної келії, вогкої і брудної, і побачили трох гостей. Двох з них лежали по середині камери, а третий сидів у кутку скулений в двоє.

— А що ви, козу вивели з попового огорода? — гукнув один з лежачих.

— Еге-ж! — кажу, вхопили козу за роги, й вивели! Лежачі видивились на нас і один зних забурчав знову:

— Ов, то ти собі неаби який зух! Побачимо! Приглядаюсь на нього, а він подобає на доброго розбишаку! Другий не гірший першого. Глянув я на того, що сидів у кутку й зараз пізнав, що це жидок.

Сіли ми з товаришом тай розглядаємось по нашій колибі. Лежачі злодіяки дивляться на нас і моргають один на другого. Жидок сидить тихо, ані писне. Розглянувшись по злодіях, я відразу пізнав, що це конокради. По довгій мовчанці, один злодюга каже:

—Ну, так хлопці, будемо гратися "коцюбаби", бо прикро от так дурно сидіти. Мусимо троха розрухатися, і посміхуєсь до свого друга — згодюги.

Ми мовчимо, бо що тут робити з такими криміналниками? Ми-ж новики. Не знаємо криміналних звичаїв. Ждемо мовчки, що буде. Тимчасом здоровенний злодюга скрутив якусь стару ряднину й каже:

— Це мягке, не буде боліти. Жидок в кутку закляв, стрепенувшись. А злодіяка приходить до мене тай луп у плечі зі всеї сили..

— Ось яку забаву злодії видумали! Підходить до мого товариша, й його вдарив. Скривився мій друг як середа на пятницю. Підходить до жида й гуп його для потіхи. Жид клене крізь зуби й не рухаєсь. Тоді встає другий злодіяка і починає таке саме, від жида по черзі.

— Гарна забава! — думаю. Розбишаки бавляться по розбишацьки. Скінчив другий, починає знову перший гупати нас по плечах зі всеї сили.

— А то що буде? — думаю. Та вже досить тої забави, — кажу, ми вже побавились!

— Хто обізвався, того бється три рази за порядком! — каже розбишака. — То забава!

— О, "забава" — думаю, не даром жид не відзиваєсь, лище клине потихо. "Забава?" А вже ребра тріщать. Пожди! — кажу. А коли то на вас прийде черга, пановє?

— Обізвався! — кричить один. — Бити шість разів за порядком!

Гей, та то не жарти! — думаю собі. Встаю й кажу: — Як бавитись, то бавитись! Та й як гепнув кулаком в твердий злодійський лоб. Мій друг схопився і вхопив другого за в свої руки.

— Щож, будемо бавитись! А ми спритні були, бо по війні люди були бойові, вищколені в боях. Не втримались на ногах вичерпані зі сил в тюрмі, злодії. Дістали бобу, сіли тихо по кутках і важко дихали. А жидок, давай нам дякувати:

— Мої любі пани! То ті злодіяки так вже мене вигупали, що я був неживий. Дай вам боже здоровля!... Кілька днів сиділи ми разом. Злодії зробились гарними людьми, що можно було тепер з ними всидіти; стали смирні, тихі й добрі. А жидок все нам потихо дякував:

— Дай вам боже здоровля! Ви завели тут лад. А то були б вони забили мене тими "забавами".

Вийшли ми з тюрми й вже мали добру науку на ціле життя: Де нема ладу, там треба його завести. — А. Будяк.

ДІТОЧА ЛЬОГІКА

УЧИТЕЛЬ: Чому курятка вилазять з яйця?

УЧЕНИК: Бо бояться, щоб люди не зварили їх разом з яйцем.

У ВЯЗНИЦІ

СТОРОЖ ДО ВЯЗНЯ: — Там прийшла до вас жінка.

ВЯЗЕНЬ: — Але котра, бо я сиджу за бігамію..

СМАКУВАВ ЙОМУ

Петро хвалиться перед тещею:

— Моя жінка сама нині варила обід...

— Смакував тобі?

— Так, навіть дуже!

— А що найліпше тобі смакувало?

— Пиво!

НА ГРАНИЦІ

Урядник переглядає документи одної пари:

— Ну, так, пашпорт добрий. Але яку я маю певність, що та пані ваша жінка? Докажіть мені!

— Дам вам сто долярів, коли докажете мені, що вона не є моєю жінкою і задержите її собі тут, а я поїду дальше.

НА КОНЦЕРТІ

Один з публики говорить до сусіда:

— Алеж той співак реве, не співає, а реве. Можна думати, що він сам глухий, як пень.

— Неможливо, — каже сусід, — якжеж знавби тоді, коли кінчить?

— Він і того не знає. Йому дають знак зпоза сцени, коли кінчити.

ЩО КОМУ

— Життя є повне непорозумінь і конфліктів.

— Богу дякувати!

— Чому так кажете?

— Бо я є адвокатом.

ПОРОЗУМІЛИСЬ

Зіритований священник каже до фармерського парубка: Ладні річи, нема що казати! Довідуюся, що маєш тут у Етелберт одну наречену, другу в Гарленд, а трету у Пайн Ривер. Як ти можеш щось такого робити?

— "О, я маю байсик!"

МАЛИЙ ФІЛЬОЗОФ

Тато питає свого малого синка, чому раки є по звареню червоні?

СИНОК: Бо належать до червоних.

З МАНДЖУРСЬКОГО ФРОНТУ

Командант японського відділу видає приказ стріляти в напрямі китайських позицій.

— Тільки уважайте, хлопці! Стріляйте якнайтихше, щоб в Росії не було чути.

ЩОБИ ВІДЗВИЧАЇТИСЯ

— Що тепер робить наш приятель Міхайлюк?

— Працює в фабриці стрільного пороху.

— Чому якраз у фабриці пороху?

— Бо в інший спосіб не міг відзвичаїтись від курення.

В ЛІКАРЯ

— Погано з вами: недокровність, побіль шення серця, і з нервами також погано. Скільки вам літ, пані?

— 32.

— Гм, то ви терпите ще й до того на слабу память..

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.

623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-ліки відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на понищі недомагання. Одинока річ багатя на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● —— **ВЕСЕЛІСТЬ І ЗДОРОВЛЯ** —— ●

Це найкращий дар, який людина може мати! ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ, по англійськи, на 44 сторонї, величини 9 через 12 цалів, писаний легкою й зрозумілою мовою. Неоцінена річ для кожної особи, що хоче бути здоровою. Містить найновіші досліди про ріжні недуги та як самому лікувати їх в себе вдома.

● "Точило" є журналом ВЕСЕЛОСТИ. Оба журнали:

● "ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ" І "ТОЧИЛО" на ЦІЛИЙ РІК лише **$2.50.**

● За нїщо в світі не опустіть цьої нагоди. Шліть передплати $2.50 і будьте веселими й здоровими! Це є велике добро й сщадність для вас. Така оферта не зараз трапиться.

● Старі передплатники, котрі вже мають заплачене "Точило", а хочуть мати цей цінний "ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ", хай заплатять "Точило" на рік наперед, і також можуть користати з цьої нагоди.

TOCHYLO PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ПРИПОРУЧАЄМ

Добрим, чесним людям масово збирати передплату на "Точило", щоб до кількох місяців "Точило" могло виходити не на 24 стороні, але на 48 сторін! А до року, щоб виходило ЩО ТИЖНЯ!

Якщо ви є за цим, то збирайте передплату, зголошуючися до редакції за посвідками (ресітами) або паперами для збирання передплат.

"Точило" є одиноким журналом, і постійно міститиме веселість, гумор, і найновішу науку про здоровля, що є дуже користним й цікавим для кожної особи, що хоче бути здоровою і мудрою.

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все.

● Напишіть як довго хоруєте? свою вагу, висість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3651-B. Winnipeg, Manitoba, Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

КАША ВИЛЕТИТЬ ІЗ ВАС

Каша і пудінґ напевно вилетить із вас, так будете реготатись, — якщо замовите собі на РІЗДВО за доляр нових смішних книжок у редакції "Точило".

ДВІ КОЛЬОРОВИХ ФОТОГРАФІЇ ДАРОМ

Коли ви маєте фото-апарат (кемеру), і фотографуєте дещо, то ви безперечно хочете мати добрі, виразні та гарні фотографії (знимки). Добрі знимки залежать на добрім виробленню, а добре вироблення ролюк (фільмів робить наше заведення, і то такі виразні, що кожний буде вповні вдоволений. Спробуйте й переконайтеся.

Вироблямо одну рольку (фільмів) за 25 центів і додамо дві кольорових знимок — ДАРОМ. За одну знимку з ваших фільмів числимо 3 центи. Присилайте фільми і рольки до нас до викінчення, коли бажаєте мати що найкращі фотографії.

PHOTO ART SERVICE
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

● **НОВОРІЧНИЙ ДАРУНОК!** — Найкращою памяткою для милої, для сестри, бра та, родичів, для товариша і знакомого — є Різдвяний Дарунок. Не будьте самолюбом і заздалегідь подумайте про своїх та зробіть їм милу та дуже користну і памятну несподіванку. Запринумеруйте їм журнал "Точило" на цілий рік. За $1.50 будуть ВАС довго памятати; зробите гідне діло, і також поможете Видавництву, хоч на папір.

Я .....

ось тут засилаю $1.50 на "Точило" на цілий рік для:

Імя .....

Адреса .....

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
Тайни Життя — — — — — .25
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — — .25
Сьогодні день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — — .25
Не Чужині — — — — — — .25
Лише для бабів — — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — — — .10
Щасливе подружжя — — — .25
Як стати богатим — — — .25
Магічне місто — — — — .80
ДУМИ і ПІСНІ, В. Тулевітрів .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — — .10
Літературний Сміх — — — .35
Кохання — — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

●

Факти про попів — — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
БУКВАР, для Рідних Шкіл, Матвійчук — — — — .45
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
Вибрики попів — — — — .01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — — .25

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, ділає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

Граматика укр.-англійська — — 2.50
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — — 1.00
Для Анендика щоб не пук — — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65
Така її Доля, драма на 4 дії — .40

ГРАЙТЕ!

Совєтський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — — .25
Хитрий Льокай, комедія на 1 д. .15
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Комедія Артиста, — — — — .35
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — — .25
Ого! — — — — — — — .05
Мертвий Байрак, драма, 4 дії .35
Винахід, — — — — — — .25

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні вірогнати одну з поницих діточих пєс. ОЛЕСЯ, історична пєса, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВІ — — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

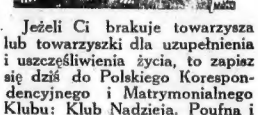

Jeżeli Ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego Klubu: Klub Nadzieja. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

● **ГРАМАТИКА** англійсько-українська і укр.-англійська. Книжка неоціненої вартости для молодої української генерації. З цієї Граматики українець добре вивчить свою рідну мову, і англійську, а англієць може навчитися добре української мови. Граматика також має обширний словник з наголосами. Ціна з пересилкою — — — $2.50
PROMIN PUBL. CO., 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

Сварка, лайка, злість, роздражнення нервів, умове пригноблення, лють, їдь, суперечка, бійка, ірітація, нерозсудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітамінною і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75 GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man.,

● ДОПИСУЙТЕ більше всього про всьо — до Точила.

● ТАКА Її ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точила.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

● Присилайте до "Точила" всякі жарти, якіб вони не були.

ПОЗІР!

Щадіть цинк і мідь, якого дуже потрібно для воєнних виробів. Без сумніву, що у вас знаходяться деякі кусні цього металю, або зелізні річи, без котрих можете обійтися,— то сейчас давайте їх на виробу конечно потрібних воєнних річей.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кольоруємо всякі фотографії. Виробляємо і ролькy фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і лiпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service. 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ІВАН МЕЛЬНИК уділяє лекції музики на піяно, вчить Теорію і Гармонію Музики. Ціни уміркованi.
453 McGregor Street, Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists Free Estimates. Translation our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

A TOCHYLO-PROMIN WANT AD CAN HELP you buy or sell, quickly and easily. Try it

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will brigg best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Liver, Kidneys Irritation of Bladder. Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion and General Debility Preserves Health, Purifies the Blood and Tones the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrew's Supply, P. O. Box 369: Sta. B., Winnipeg

● КРУЧЕНА ГОЛОВА ●
● Не одна жінка або чоловік терпить
● на біль або заворот голови за дар-
● мо. ГІРСЬКЕ КОРІННЯ усуне завo-
● рот голови напевно! Не потрібно
● мати кручену голову, бо за $1.50
● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО-
● РІНЯ, яке прогонить заворот го-
● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті-
● ло. Замовлення шліть до:
ST. ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

● НОВІ РОВЕРИ (велосипеди) маємо на продаж по уміркованій ціні. Також уживані. Направляємо ровери і маємо всі части до роверів. Скора услуга. Заходіть або пишіть до — свого: Romaniuk's Bicycle Shop. 695 Flora Ave.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

MUSICAL

SONGWRITERS! BE SUCCESSFUL! HAVE songs in perfect shape for publication — in Canada. A great wig recently released. "Canadian Song Lyrics", a book of songs composed by amateur Canadian songwriters 50c postpaid. 3651-B, Winnipeg, Man.

МАЄТЕ ВЕЛИКУ НАГОДУ!

Ви маєте велику нагоду дістати цілком ДАРОМ дуже вартісну й цікаву книжку, так звану:

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам по одну книжку цілком
— ДАРОМ! —
MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● КУПУЄМО всякі рисунки сміховинок в образках (комікс, фоні пипер). Рисунки добрі і зли, але власно видумані, нові; також рисунки для жартів. Прислайте що маєте!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

●Шість місяців будемо висилати вам смішне "Точило" даром (для одного в кожній місцевости), як пришлете нам всі імена і адреси людей зі свого міста або колонії. Зазначіть хто чим є або чим занимається.

ОБЕЗПЕКУ на старші літа вишлемо кожному цілком даром, хто пришле нам адреси людей зі своєї кольонії.
MARS BOOKS AND NOVELTIES
3651 - B., Winnipeg, Man., Canada

● СМІЮСЯ, бо голюся без болю і з приємністю. "Меджік" держить мої бритви і бритвяки все острими. Мені не потрібно більше йойкати, кривитися та мучитися тупими бритвами. "Меджік" остритель коштує лиш 25ц
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● ПЛАТИМО за ново-написані комедії, драмй, дiточі представлення, вірші, прозу, жарти, і все, що пишете.
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipg

DO YOU WANT TO MAKE EXTRA MOney? Read Tochylo-Promin Want Ads and notice the many ways people are using to make money. Why not run an ad of your

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

КОНЕЧНО ПОТРІБНО
цих книжок в українській мові:

Ботаніка, Хемія, Фізика, Географія, Зоольогія, Енцикльопедія. ХТО має ці книжки, годен відпродати або визичити, — то ласкаво проситься повідомити Видавництво:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двоякy користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних речей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:
JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1928
PROMIN PUBLICATION
Ч.2. Рік 15. Лютий, 1944
Vol. XV. No. 2. Feb., 1944
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
За "Точило" все треба платити наперед. Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів.

НЕ СПОДІЙТЕСЬ СКОРОГО ЗАКІНЧЕННЯ ВІЙНИ
Ви можете прискорити війну купуючи Бонди Перемоги і Воєнно-Щадничі Марки регулярно.

A FATTISH MAN we overheard in a restaurant said it would be over some time during December.

He'd talked to "a man who knew a man who was high up in the army."

The fattish man doesn't know.

A woman, who is president of a literary club in a medium-sized Ontario town says the war will be over in April, 1944.

This is (we quote her) "just a year after the fall of Tunisia, which is about the time it ought to take us to beat Hitler and clean up on the Japs.

The lady doesn't know.

The fact is that nobody can look into a crystal ball and tell *when* this war is going to end. Nobody, not even the General Staff, can look at the war maps, survey the disposition of troops, weigh our might against the enemy's might, and tell *when* this war will end.

There's only one thing we can be sure of—*just this one thing*:

This war will end *sooner* if everybody on our side—and that includes *you*—pitches in and does everything he can to help end it. "Everything" means, among other jobs, buying and *holding* all the Victory Bonds and War Savings Certificates you can afford. *All.*

You *can* buy more, can't you? If you think you can't, read over every story in today's paper that tells about some soldiers, some sailors, some airmen dying somewhere in this war-ripped world.

And remember—they're dying for you.

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО стопників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впомнайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть!
Durban's Style Shoppe, 507 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3851-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 2c a word makes that possible.

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере, — бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3851-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● СТАРІ МАРКИ — Кожний дістає листи, а на листах є зужиті марки. Ці марки мають цінність, не кидайте їх а заховайте разом з ковертою, або відодріть марок разом з ковертою, (не відривайте самого), і висилайте їх на поницю адресу.
Є люди, що такі марки купують для забавки, і на перепродаж. Часом трапляються рідкі марки, яких мало випущено в обіг, і часто такий рідкий марок приносить кілька десяток, а то й кілька тисяч долярів Дохід з марок призначений на закупно книг для вояків. Шліть до:
I. O. D. E., Donalda Bldg., Winnipeg, Man

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшани або ололянні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для воєнних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницю адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи; запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітнє Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей Кожний повинен мати своє власне Точ!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і допишуйте що хочете до "Точила через цілий рік. Цілорічна вкладка лише 1 доляра.

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати чорнилом і адресу на палиці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

СИВЕ ВОЛОССЯ

Не потребуєте мати сивого волосся. Не потребуєте його ніщити фарбованням. Сивого волосся не будете мати хочби як старі. Це легко запобіги ново-винайденою пожывою. Сиве волосся назад прибере свій природний кольор, і не буде сиве. Напишіть кілько маєте літ? Коли почали сивіти, а ми радо дамо вам пораду ДАРОМ!
GAY PRODUCTS
3851-B Winnipeg, Manitoba, Canada

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник вичуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю.

Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!

Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

"ТОЧИЛО"—одинокий український ілюстрований журнал Гумору та Сатири в Канаді і в Америці. Видає в половині кожного місяця Видавництво "Точило" в своїм головнім офісі і робітні під числом 623 Селкірк Авеню, Вінніпег, Манітоба, Канада, Редактор С. М. Дорощук, замешкалий під числом 591 Селкірк Авеню. Передплата на рік в Канаді і Америці виносить лише $1.50; на пів року 85ц.; Поодиноке число 10 центів.
Дописей не звертається. За оголошення редакція не відповідає. Імен не виявляє. Бездоволи Видавництва нічого не вільно передруковувати. ВСІ права застережені. ЗАРЕЄСТРОВАНІ 1930 р.

GRINDSTONE (TOCHYLO)—(Registered under the Manitoba Newspaper Act.) The only Ukrainian Illustrated Monthly Magazine of Humor and Satire in Canada and United States. Printed and published by the Tochylo Publishing Co. at its Head Office and place of business 623 Selkirk Ave., in the City of Winnipeg, in the Province of Manitoba. — Subscription in Canada and abroad per year $1.50, half yearly 85c. Single copy 10c. — The Best Sales and Advertising Medium among Ukrainians in Canada and U.S.A.

All Rights Reserved, Copyright, 1930 by Tochylo Publishing Co. S. M. Doroschuk, Editor residing at 591 Selkirk Ave., Winnipeg

TOCHYLO PUBL. CO., 623 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN. CANADA

БУДЬМО ЛЮДЬМИ, ЩО ШАНУЮТЬ СВОЄ ІМЯ УКРАЇНСЬКЕ

З малесеньких кусочків дерева, цегли, заліза — творяться величезні будівлі, хмародери. З малесеньких діл повстають діла великі. Цього не заперечить найть найпростіше необтесаний хлоп. А про вчених і недовчених — то нема що й говорити!

Коли б всі гаразд зрозуміли, що з малесеньких річей творяться великі речі, великі діла, то ні один живий українець не пропустив би малесенької і дрібної та мало-значної речі, ні справи за нїщо в світі. Коли б кожний до глубини серця зрозумів, що з малесеньких річей повстають великі діла, то нині українці були б найсильнішим і першим народом у світі.

Між вченими знаходиться дуже великий процент людей вчено-недовчених, непрактичних, здатних лише мішати кашу великим дручком у казані суспільного життя. Многі з них є такої вдачі і натури, що люблять готове корито, брати з народного корита, що нічого свого в те корито не вложити, щоб воно все було повне — для задоволення всіх заінтересованих.

От возьмім таких вчених, що літають попід небеса, качаються в теоріях мов рохкала в баюрі, бачать все як на долоні аж під лісом, а не бачать того, що є під їхніми власними силами. Говорить нераз такий учений (може й Б.А.) на бідного народного учителя: "Та що там, — каже, він написав трохи діточих віршів, то не є ніяка літературна творчість. Я написав багато! Я письменник!

Не знає така вчена біда, що на "дітях" і на вихованню та науці приспособлений до дитячого віку — твориться підстава будучого українського народу. Який вплив, таке виховання, які українські підручники для дітвори, яка література для молоді, — такий з них буде народ Хвалитися, що я є першим найбільшим письменником у Канаді, — це таке смішне, ідіотичне, що гіршого нічого не може бути. Щастя має, що божевільні доми переповнені, а то його радо приняли б до Вест Селкірк або навіть до Порт Бетлфорд.

Деякі вчені на мудро, дуже по мудрому легковажать, а то частіше навіть кепкують собі з малесеньких, хоч дуже важних і пекучих справ. Говорім по правді, що гідного зробили самостійні провідники для кріпкого й сталого фудаменту українського життя в Канаді і в Америці? — Нічого! Бо, що повинно бути першим — робили й роблять послідним, а що повинно бути послідним, те роблять першим. Перше набудували много церков, 2) народніх домів, 3) всяких газет — за всі десятки літ від часу імміграції, і може й то може аж тепер возьмуться до тої ПЕРШОЇ підвалини, може аж тепер пічнуть вчити всіх діточок рідного, щоб читали істнуючі газети, книжки, вчащали до церков та не оминали народніх домів. Тепер, коли дух молоді зіпсутий, і нагнути її на праву дорогу так тяжко мов верблюдові пролізти через вушко гальона з гомбру. І стілько то праці марне йде через літання під небесами, оминаючи дійсні, тверді підвалини українського життя і буття лише через те, що ПЕРШЕ є послідним.

Великі уми! Будуйте все, лише не беріться до виховання сильних характерів, що можуть вирости з маленьких діточок, — бо заберуть ваш "джаб" і ви тоді останетесь мов на леді. А це було б неприємністю для "провідників", що не зважають на "малесенькі речі"... Щоб був порядок і сила в українців, як великого народа славних предків, то власне, що треба перше всього, подбати про тую "малесеньку справу" і зробити її першою за всі; а не послідною. Треба починати чищення власної хати, коли хочеться, щоб прийнято нас чистими до святині сильних.

Темнота творить лише власний хаос, безладдя і безсильність, і, замість поступу — творить замішання, непорозуміння і поступ взад. Коли дуримо других, то нам ще можна простити, та коли дуримо самі себе, то це гріх непростимий, бо в темноті сила і єдність не росте ніколи.

Темнота ніколи не витворить сильних і характерних людей, людей дійсно вчених, з котрими цілий світ міг би числитися. А без таких геніїв ума мріти про независимість, то це те саме, що довбати в носі й чекати, щоб хтось за вас, за ваше здоровля — добре пчихнув. — Яким С.

СПОКІЙ В ХАТІ

ДІЯ ПЕРША

Кімната українського робітника, Данила Чипуренка, в Канаді. В кімнаті: стіл, крісла, пару образів на стінах. В куті кімнати шафа зо зеркалом.

ЯВА 1

ТЕКЛЯ (замітає підлогу, співає):—

Не чути шуму городського
За невською башнєй тішина,
І на штикє у часового —
Горіт полночная луна.

Вот бєдний юноша ровєстнік,
Младим цвєтучім дєревам,
В глухой тюрьмє заводіт пєсню
І отдайот тоску волнам.

Прості, отец, прості невєста,
Сломісь вєнчальноє кольцо;
На вєк закройся мойо сердце,
Не бить мнє другом і отцом.

(Раптом спинює спів і спершись на мітлу):— Що це зімною?... Хотілось заспівати свою рідну пісню, а тут тобі наче хтось язик перекрутив і затягла чужу. Ось, що то значить віковічна асиміляція нашого народу чужинцями... А цур їй!... Не хочу співати чужих.. Краще свою українську пісню заспіваю. (Починає знов замітати співаючи):

Реве та стогне Дніпр широкий,
Сердитий вітер завива,
До долу верби гнеть високі,
Горами хвилю підійма.

І блідий місяць на ту пору
Із хмари де-де виглядав, —
Неначе човен в синім морю,
То виринав, то потапав.

Ще треті півні не співали,
Ніхто ніде не гомонів,
Січі в гаю перекликались,
Та ясень раз-у-раз скрипів.

(скінчивши спів): О це пісня, так пісня! В ній відчувається ціла велич прекрасної української природи. І співається вона так легко, наче сама собі з самого серця випливає.

Аж на душі полекшало від такої гарної пісні. (Оглядає кімнату): В хаті попрятала, позамітала. Ну, що ж тепер почну?... (Хвильку стоїть в задумі): Ага! Ще до склепу маю забігти. (Ставить мітлу в кут. Наблизилась до зеркала й поправляє волосся на голові).

ЯВА 2.

ЗАТИЧНА:— Здрастуйте, "місис!"

ТЕКЛЯ (відступивши від зеркала):— Здрастуйте, пані Затична!

ЗАТИЧНА (образливо):— Яка там з мене пані! (Злагідівши): Ви, сусідко, не кличте мене панею. А кажіть попросту: товаришко! Ми ж не якісь там буржуйки, щоб панами себе величати.

ТЕКЛЯ (всміхнувшись):— Та вже, хай буде по вашому... (знов поправляє волосся коло зеркала).

ЗАТИЧНА:— Збираєтесь йти кудись, що так прихорошуєтесь коло зеркала?

ТЕКЛЯ:— Так! Хочу збігати до склепу, пані Затична.

ЗАТИЧНА (піднесеним голосом):— Ви, сусідко, знов своє завели; па-а-а-ні тай пані! Скільки разів маю казати, щоб не кликали мене панею?

ТЕКЛЯ:— Хочу збігати до склепу. Бо незадовго маю прилагодити вечерю для свого мужа.

ЗАТИЧНА (з усмішкою):— М-м-гу... От ніяк ви, "місіс", не можете призвичаїтись до канадського життя, хоч вже давненько прибули сюди з радянського краю. Ви, "місис", робіть так, як я зі своїм старим... Прийде він з роботи до дому, а я йому "порк енд бінс" з бляшанки на стіл. От і позбулась того порпання коло баняків у кухні.

ТЕКЛЯ:— Не мо-о-жу, пані товаришко. Хоч би й хотіла, — так не можу... Гріх від Бога буде, зголодніллу людину, будь як нагодувати. Він же змучений і виснажений на силі прийде з фабричної роботи. А тут йому тиць під ніс — квасолю з бляшанки. Ніяк не можу в такий спосіб поводитися з мужем!

ЗАТИЧНА (піднесеним голосом):— От, завели своє — не можу, та й не можу!... А чому я можу? Чому наша сусідка англічка, може? Га?

ТЕКЛЯ:— Не рівняйте мене ні до себе, ні до вашої сусідки, англічки. Бо я англічкою ніколи не буду. Я українка! І маю так жити й робити як наші мами робили. Щоб все гаразд було!

ЗАТИЧНА:— Ну, ви сусідко, говоріть до себе. А я вже давненько позбулась таких стародавніх забабонів... Тепер нове життя почалося в світі. То ж маємо жи-

ти й все робити по новому. Де б я там свої руки мастила коло баняків!...

ТЕКЛЯ:— Коли ви, пані товаришко, вважаєте за нове, не поважати свого мужа, не заопікуватись ним, не нагодувати його на час, як слід, то хай його біс візьме! — Таке нове життя! Це ж доведе до розламу в родині!

ЗАТИЧНА:— Ов-в-ва! Який там розлом? Не вічно нам жінкам бути безвольними рабинями своїх чоловіків, і без спротиву виконувати всякі їхні забаганки. Тут в Америці, чи й в Канаді такі справи наче в Совєтах. Як що не так, то зараз "диворс!" От і все! А потім, — йди собі в поліс стейшин, вибери собі "лайснес", і живи собі з другим. Не бракує в Канаді "сінгелменів!" Ов-в-ва! Де б я там поралась з тими баняками!

ТЕКЛЯ (обурено):— Як можна таке казати? Я ж слюбна жінка! Та я ж у церкві перед Богом обіцялась бути вірною й слухняною свойому мужу, аж до смерти.

ЗАТИЧНА:— Ха-ха-ха!... Аж до смерти? А що то є смерть? ф-ф-фу, і нема вже людини! І в шлюб не вірте, "місис!" Бо шлюб це панські та попівські витребеньки. То ж не дармо наш товариш Ленін казав, що релігія, це опій і дурман...

ТЕКЛЯ:— Чувала я й таке казання в совєтах. Бувало, десь на мітингу, вилізе той лисий товариш Ленін на камінь, чи й інше підвищення і ну кричати й зневажливо вигукувати на християнську релігію. Та до того неборака докричався, що аж ціла його лиса голова спітніє. Але наші українські люди, не вірили тому антихристові. В чім пізніше й переконались... Бо вмісто християнства, большевики витворили релігію. поганську.

Тому то мій Данило і я, непогоджуючись з тими видумками, поїхали до Канади, щоб зажити тут по людському.

ЗАТИЧНА:— Не хочу в тім сперечатись, "місис", з вами. Краще ви сьогодні вечером вступіть до Турфдому, де почуєте виклад, товариша Грінцберка, про жіночі справи.

ТЕКЛЯ:— Може вступлю, як буде час.

ЗАТИЧНА:— Вступіть! Обовязково вступіть! — "місис." А там довідаєтєсь про таке, що ще й не снилось вам.

ТЕКЛЯ:— Цікавить мене, про які жіночі справи в Турфдомі буде говорити ваш пан Грінцберк?

ЗАТИЧНА:— Не пан, а товариш!

ТЕКЛЯ (з усміхом):— Хай вже буде товариш, коли вам так хочеться... (наближається до зеркала й поправляє волосся на голові).

ЗАТИЧНА:— Ви вже до склепу йдете, "місис?"

ТЕКЛЯ:— Так! Боюсь, щоб з вечерою не спізнитись.

ЗАТИЧНА:— Чого боятись? Чи не Данила свого боїтесь? О-в-в-а! Боялась би я... Купіть йому "порк енд бінс" у "кені", та — якийсь там "кейк". От і все! Де б я там поралась з тими баняками в кухні.

ТЕКЛЯ:— Ну, там вже побачимо... Ходім же сусідко! Бо я вже йду. (Обидві пішли з хати. Якийсь час у хаті нікого нема).

ЯВА 3.

ДАНИЛО (входить до хати в "оверолсах" з "лонч баксою" під пахою. Оглядає кімнату, потім:— Те-е-клю!... Теклюню!... (Вслухується й не чує відповіді): Нема! Певно десь пішла. А без жінки й хата сиротою виглядає. (Сів на крісло й скидає "оверолси"): Гарну жінку маю. Коби кожному таку. Вже поверх 20 літ, як ми побрались, а ще ні разу прикрого слова не чув від неї. А слухянна яка! Щоб ти їй не сказав, чи чого б попросив у неї, вона все тобі без спротиву виконає....

Не дармо наші поети так гарно виспівують українських жінок!... Певно, що всі наші жінки такі гарні, як моя Текля.

ЯВА 4.

ТЕКЛЯ (являється в дверях, з пакунками в руках):— Ти вже прийшов, Даниле?

ДАНИЛО:— Як бачиш.

ТЕКЛЯ (поглянувши на свій ручний годинник):— Чому так завчасно? Ще тільки четверта година, а ти все після шестої приходиш з роботи.

ДАНИЛО:— В нашій "шапі" зіпсулась машина. От і не було що робити там.

ТЕКЛЯ:— Ну, добре! То йди, Даниле, й переберись як слід. А я тим часом вечерю прилагоджу.

ДАНИЛО:— Прилагодь, прилагодь, голубко. (Пішов до дверей).

ТЕКЛЯ:— Чекай, чекай, Даниле. Я хочу тебе спитати, — чи можу я сьогодні вечером піти до Турфдому? Там буде пан Грінцберк говорити про жіночі справи.

ДАНИЛО:— А мені що? Коли ти тими справами цікавишся, то йди собі. Хіба ж я в чім перешкаджаю тобі?

ТЕКЛЯ (втішно):— Дякую!... Дякую тобі, мій голубе... Я знала, що не будеш

противитись... А все ж краще спитатись, щоб знав куди піду.

ДАНИЛО:— Ну, то йди. Не бороню я тобі. (Пішов).

ТЕКЛЯ (сіла на крісло й поклала пакунки на стіл):— Гарного мужа маю. Коли б кожній жінці такого мати, як мій Данило. Вже поверх двадцять років проминуло від часу, як ми побрались, а ще злого слова ні разу не чула від свого Данила. Не дармо наші дівчата так пориваються найскорше віддатись! Певно, що всі українські хлопці є такі гарні, як мій Данило. (Оглядає пакунки на столі):

Ой! Що ж це я тут так розмріялась? А про вечерю й не в голові. От, треба швиденько йти, щоб все було прилагоджене на час. Мій Данило дуже любить, коли все на час виконується. (Взяла зі столу пакунки й пішла).

ЯВА 5.

ДАНИЛО (краще вбраний як попереднього. Якийсь час ходить від кута до кута в кімнаті, в задумі. Потім сів на крісло):— Моїй жінці, ні з того, ні з цього забаглося до большевицького Турфдому піти. Ще ніколи вона не ходила до того Турфдому. А тут тобі на!... Певно, що ще перед моїм приходом, побулала в нашій хаті наша закукурічена сусідка.

Ой, не люблю я тої сусідки! Поглянеш на неї — жінка як жінка, й хоч черевата трохи, та то нічого... Але, як почне тобі, чоловіче, у вуха — своїм язиком торохкотіти, то аж дивним стає, як то вона потрапить так швидко крутити тим язиком у роті? Та все тільки й торохкоче про московські совєти. Совєти такі... Совєти такі... Совєти сякі... Совєти гарні... Совєти прекрасні й так далі.. Слухаєш, слухаєш те безконечне славословія закукуріченої совятами баби та тільки руками розведеш.

Не було б дивним, коли б то якась там москвинка так захопилась своїми совєтами. А то ж як на біду, таки наша українка, та ще й з борщівського повіту; просто здуріла від московських совєтів.

Коли б не був під тими совєтами, то може б і погодився з тим бабським тарахкотінням. А так, хай вона собі торохкотить аж до самої смерти. А я все буду посмішкуватись з того нерозуму. (Встав з крісла й знов ходить з кута в кут):

Кортіло мене сказати своїй Теклі, щоб вона не йшла до Турфдому. Та якось стерпів. Бо вже таку вдачу маю, що як бачу, що хтось свої пальці пхає поміж двері, то хай собі пхає... А як прищимить то заболить — тоді він і другим перекаже, щоб таке не робили.

ЗАСЛОНА.

СПОВІДЬ

Василь пішом до сповіди. Він, що правда, не мав охоти йти, і треба зазначити, що до цього змусили його родичі. Всі йдуть, і він, їх син, хай йде!

А тим часом Василь попав у клопіт. Він прийшов перед попа й не знає що тут казати. Бо на правду, Василь не мав гріхів ні одного. Можливо, що цему дехто не схоче повірити, але ті, що знали Василя, всі були б присягнули, що Василь безгрішний. Він не пив, не гуляв, до дівок не ходив, бо чомусь боявся їх. Навіть звірини не вдарив, не то людини. Словом, був то направду праведний парубок.

Але, як сказав попові, що при найбільших зусиллях не може пригадати собі жодного гріха, бо не поповнив ні одного, то піп сказав йому йти до дому, пригадати собі хоч один гріх і обовязково ще раз прийти до сповіди.

Приходить Василь ще раз перед попа й каже:

— Я не поповнив жодного гріха.

А піп знову послав його до дому надуматися й обовязково прийти в найблисшу неділю.

Василь зажурився. Засмучений пішов до свого вуйка, радикала, й розповів йому цілий свій клопіт з гріхами. А вуйко каже:

— Йди й наговори попови цілу купу гріхів, то він дасть тобі розгрішення без "Точила", й буде спокій.

— Але я не грішив, не є грішний і не можу брехати, — каже Василь.

— Долучиш його до всіх — скажеш на останку, що вмієш брехати, а піп відпустить, — каже вуйко.

Але Василь запеpечив:

— Ні! Сумління рішучо не позволяє так робити.

— В такім разі, — каже вуйко, тобі треба гріхів. У вечері плянуй про щось дихе, а після того, будеш мати з чого сповідатися.

У вечері вуйко Василя віддав під опіку сільських парубків, а ті запровадили Василя до вдовиці. Там була вона сама, не стара й дівчата були. Було дуже весело цього вечера у вдовиці, а в неділю Василь вже мав з чого сповідатися. Піп простив йому всі гріхи до одного й тепер чи-слився з ним як з чоловіком.

Цілий рік Василь був безпечний. Грішити вже не потребував учитися, а вуйкові дякував, що з попом обійшлось тоді без клопоту. — Артимон Будяк.

ПОСЛАНІЯ ВІД ПАНЬКА ХРОНА ДО МАНІТОБСЬКИХ ФАРМЕРІВ ЧТЕНІЄ

БРАТІЄ!

Раз Гаврило каже: жінко!
Покинь хліб місити,
Бо підемо ми з города,
Гарбузи носити!...

Пішли вони на город,
Гарбузи зривають,
І так носять, аж піпріли, —
Під вікно складають.

Каже жінка до Гаврилка: —
Знаєш Макогонку?
Ми з тих гарбузів солодких,
Зробим самогонку!

Прийшли в хату, посідали,
Тай відпочивають,
А корови вже гарбузи
В писках румигають.

Вибіг з хати, як зверещить!
Корови злякались,
З переляку від Гаврила,
У ліску сховались.

Але одна коровонька,
У лихій годині,
Не злякалась Макогона,
Гризе дальше дині.

А наш дурний Макогін,
То так розізлився,
Що корові за хребет,
Зубами вчіпився.

А корова в тую мить,
Хвостом як зделькоче,
Хляп Гаврила брудним хвостом,
Межи самі очі!

Тай побігла , як шалена,
За гуртом шукає,
А Гаврило з пересердя,
До хати вертає.

Взяв пеленку з під дитини,
Рот з гною втерає,
А Гануська місить хліб,
В вікно заглядає.

Далі жінка як закричить: —
Біжи-но, Гаврило!
Бо вже свиня до гарбузів,
Простягає рило!

Знов Гаврило вибіг з хати,
Вхопив в руки камінь,
— Як чорт тебе ще не вхопив,
Зроблю тобі амінь.

Шпурнув каменем що сили,
Свиня заквічала,
Тай з під вікна, як та стрілла,
Чимскорше помчала.

І в тій хвилі завернулась,
З великим розгоном,
Тай звалила до землі —
Нашим Макогоном.

А той камінь із розгону,
Вдарив по одвірку,
Вибив вікно тай поцілив
Гаврилову жінку!...

Жінка з болю як закричить:
Що за кляті "фони?"
Нащось вікна повибивав,
Дурний Макогоне?! (Далі буде).

ВАЖНІ ЗАПИСКИ

Богданчик поклав перед спанням на столик свій записник. Цікавий батько заглянув і читає: "Микольцьові маю дати пять разів позауш, Петрусеві два".

НА СТРІЧУ ЖЕНИХОВІ

Петро Хомляк

Стара Явдоха журилась своєю донькою. Минуло її двадцять сім літ а женихів не було. Це гризло доньку і матір; не давало спокійно заснути.

— Пробуй щастя сама, — говорила мати. Шукай жениха, бо ти вже не молоденька.

А донька Олена, день і нічку мріяла. Той, про котрого мріяла, був близько неї, за дорогою, на проти їх хати — фармерська школа. Побіч школи, маленька хатина, а в хатині — учитель. Ось про кого все мріяла Олена.

Тимчасом учитель, Андрій, молодий ще й вродливий, ніколи до них не загляне. Правда, нікуди він не ходить, хіба десь у лісі на самоті перебуває, зі скрипкою в руках. Він, кажуть, поет. Для старої Явдохи — дивний чоловік. Для більше вченої Оленки — вимріяний ідеял. Але далекий, хоч близький.

Оленка чимраз більше нетерпеливилась. Хоч би поговорити з ним — було б лекше на серцю. Та до тепер, ще ніколи з ним не стрічалась.

Учитель йшов у ліс у вільних хвилях, а думка Оленки летіла за ним. І дивувався учитель, чому все на думку лізе йому Оленочка, яку лиш два рази бачив за час свого учительювання в цій школі.

Оленка що раз більше тужила за своїм вимріяним. Хоч стидлива дівчина, вона почала ходити часто лісовою дорогою, щоб стрінутися з її милим хлопцем. Одначе, ніколи не стрічались, а прагнючо прошибаючі думки стрілою все летіли до нього, мучили її. Оленка почала вянути з болю й прикрих невдач.

Одного вечора, в тиху зоряну ніч, вийшла в город. Звідсіль гляділа туди, де її милий. В хатині вчителя світилось. Оленка пригадала собі сон, що мучив її вже два дні. О то снилось їй таке:

Заходить вона під хатину вчителя, в темну нічку. Бачить його. Він глядить сумно у вікно, в темряву ночі, в даль. Бачить на його лиці велику тугу, самітність. Куди він глядить? Чи не в сторону її хати? Чи не за нею він тужить? І снилось Оленці — увійшла до хатки вчителя і він кинувся в її обійми. Постерливо думка пхалась до мізку — піти під вікно вчителя сьогодні. Щось говорило їй, що справді вчитель самітно-безрадний жде. Не могла опертись божевільному бажанню і — пішла.

Пішла так, як скрадається лис, і зайшла під його хатину. І побачила його! Остовпіла зі здивования. Він сидів коло вікна й глядів сумно в непрозору темряву спокійної ночі. Бачила, як він почав нетерпеливо хвилюватись. А що, як бачить мене? — думала Оленка, — але не втікала. Лице полумінням палало. Палко бажала, щоб вийшов з хатини й побачив її, щоб заговорив до ньої хоч слівце.

І він вийшов. Щось наче трутило його сюди. І тепер Оленка залякалась Прокинулась соромливість дівчини й хотіла втікати, та вчитель здержав її й заглянув у вічі. Його здивування було безмежне.

— Ти сама прийшла? — запитав зворушено.

Оленка закрила очі руками й ледви прошептала:

— Я... я — заблудила...

Учитель оглянувся в сторону Оленної хати, що була близенько, з якої до нього доходив блеск освітлення й усміхнувся. Вірив, що не заблудила.

— Ходи в хату! — сказав він ласкаво, й більше не говорив, бо щось стиснуло його в горлі. Оленка вступила до хати без вагання.

У місяць пізніше, повінчались двоє самітних душ зі законом Природи.

ЧАСИ ЗМІНЯЮТЬСЯ

— Ах, як мій муж змінився. Давніше я показала лише сльозу в очах, і мала найкращу сукню.

— А тепер?

— Тепер на дурний капелюшок мушу плакати цілу добу.

МОЄ ГАРМАТНЕ ДУЛО

Кажу вам по праді й на правду, що я маю дуже файну рийку. З переду вона виглядає сяк-так, але глянути на неї з боку, то аж страхи збирають! — бо грубша, ширша, довша ніж у найбільшого, вибачте, рохкала в Канаді, а може й в цілій Америці, північній і полудневій. То то кажу вам, файна рийка!

"Котрогось там року", як пише Леся Українка — взяли мене на худобячу виставу до Брендону, і я, без трудів виграв червону кокарду, ніби то вважаєте, "перший прайз". Ой, то то я був гонорний! Часто задерав рийку вище як ніколи, аж корчило, боліло, а люди показували на мене пальцем і хіхікали.

Я собі нічого не робив з того, бо людям хавок не позатикаєш. Я далі величаюся рийкою і рию всьо і всіх кого попаду. О, я ще так! У мене пощади нема для таких, що їм у головах вітер свище. Вважаєте, я люблю таких людей, що мене шанують. Я навіть часто для таких справляю "супрайз партії" в себе вдома, щоб жінці купили шафу, ліжко, або дреса. Я не дурний купувати другим. Я хлопню похвалю, то вони тоді думають що є великими людьми й мені все йде як по маслі.

На всяких зборах я є перший, і так має бути, бо я маю з чим показатися! А хто не хоче мене слухати, то я йому так змащу його маму, що другий раз не береться мене критикувати. У Вінніпегу я належу до славного товариства. Воно не одну вже сотку видало на судові процеси, а я таки доказав усім, що по мойому буде. Хай знають, як не знають нічого й не хотять мене слухати.

В мене є спеціяльний нюх і я дуже моцно чую де є центи. Ті центи, вважаєте, так мене тягнуть як магнес тягне християнина до гальона гомбру. Крім нюху в мене ще є інший талант: я вмію добре заслїплювати людям очі, і з чорного роблю біле, а з білого жовте. Бо, ніби що то хлопня розуміється на проводі або уряді. А завдяки мого третого таланту — вмію добре гавкати. Це гавкання нераз вирятувало мене з халепи.

Ой, нагавкався я на тих дурних людей! Нераз аж груди боліли, а в голові щось наче веретено крутилося. Ну, але я на всім битий! Нераз дехто встане, дає питання; ще не докінчив — а я кажу: сідай маком і шарап! Бо, вважаєте, як дасьте хлопові багато часу до думання, то зробите собі нудьгу. А так краще, хай я буду все наверху.

Свій успіх я завдячую своїй делікатній рийці. Думаю завести школу хрунів, бо зводяться в Канаді ні нащо; і буду вділяти лекції за грубою оплатою, хай мій рід не гине. Бо що варто всяке товариство без такої рийки як моя?! А в мене мудрощів не купити. Вистане й для вас, як станете моїм учеником. Навчу й вивчу вас так добре, що з вас стане хрунь номбер вон. Ви лише впишіться на мій курс!

Раз моя стара каже до мене:

— Микито! Піди до фуртигрaхвіста та візьми зо себе "пікчер", а я пішлю до "Чутила", хай всі люди знають і бачать якого я мудрого чоловіка маю!

— Я дурний недоглупався, послухав старої баби й шусть до "Яснобери" фуртогрихвіста, на Цельгріг — і знаєте, фіртеграпуюся. Як зачав він з мене брати "пічери", як зачав, аж камера тріснула! І казав собі за то заплатити. А бодай тя, думаю, трістє тріснуло. То всі люди беруть "пічери" й не тріскає, а від мене тріснула! Ну, кажу вам, пукла якби її грім луснув!

Йду я до дому й думаю, що це щось не добре віщує. Я розказав своїй старі, а вона холєра — регочеться й каже:

— Та вона мусіла луснути від такої поважної особи. Але ти собі з цього не роби нічого.

І бодай вона скисла, що то вона наробила! Вважаєте, за тиждень вже бачу свій "пікчер в "Точилі!" Люди сміються, а я не можу з хати вийти. А тут рийка так свербить, так хочу рити, аж пещу.

І що тепер я маю робити зо своєю рийкою? Порадьте мені, люди добрі.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

КАШЕЛЬ

Не один кашляє. Дехто кашляє й на два кінці, — і не знає, що то кашель? Що спричиняє кашель? Або як кашлю позбутися?

Скажете, що кашель є скоботання в горлі або дражнення в грудях. Та це не є дійсною правдою. Це таке саме, якби ви хотіли пояснити про грім і блискавиці. Що спричиняє грім? Чи грім спричиняє блискавицю, чи блискавиця грім?

Отже, чому кашляємо? Чи чому кашляти?

Кашель, це є одинокий спосіб, яким легені увільняються від нечистоти, щоб могли свобідно віддихати та нести життєдайний кисень до крови в тілі. Коли б ми не кашляли, то малесенькі віддихові клітини легенів та віддихові проводи скоро занечистилибся харкотинням і ми втопилибся у власній течі, або вдусилибся, таксамо як у воді, бо наші легені наповнилибся нечистотою і не моглиб віддихати. Отже, мусимо кашляти, щоб очистити легені, дати їм спромогу вдихати в себе свіжий воздух (кисень). Кашель є конечно потрібний. Мусимо кашляти. Але, як кашляємо забагато або задовго, то мусимо кашлю позбутися!

Простудіть горло або груди, то муситє кашляти, щоб увільнити або очистити легені з насідів запалених тканин (харкотиння). Отже, легені спричиняють кашель, коли себе очищують з насідів щоб могли віддихати. Люди і лікарі, що пробують спинити кашель штучними способами або ліками, роблять велику шкоду терплячим. Нехай ніхто не думає, що медицина вилічує кашель. Медицина лише приборкує дражнення або скоботання, а це є дуже шкідливе, бо дає нагоду кашлеві ще більше копичити харкотиння на легенях, і ще більше занечищує їх, так, що вкінці людина набуває запалення легенів, попадає в сухоти або вмерає, — топиться у своїй власній течі, які покривають легені, не дають нагоди легенням віддихати. Отже смерть неминуча.

Не вживайте ліків на спинення кашлю, бо попадете в нюмонію (запалення легенів) або в сухоти. Кодеїна — це є звичайна медицина, яку дають на спинення кашлю. Кодеїна походить від морфіни. Вона не вилічує кашель, лише умертвляє скоботання в горлі або в грудех.

Асперина ділає так само. Все, що спинює кашель штучно, є дуже шкідливе й приводить людину до гіршого стану, а то до запалення легенів і сухотів. Цих слабостей було б багато менше, коли б люди не вживали ніяких медицин на кашель. Знаємо з практики, що медицини, — зі звичайної простуди, — люди дістають запалення легенів, сухоти, і смерть. Ліків на спинення кашлю ніколи не вживайте, бо вже знаєте до чого вони приводять. Є много інших розумних та практичних і нешкідливих способів усунення кашлю.

Натирання усуне тягар з грудей. Це є найліпший скорий спосіб усунути звичайний кашель. Натирання дає нагоду обігу крові, кращу циркуляцію крові в болячих місцях і усуває запалення. Недавні досліди доказали, що на світі ще нема такої медицини, щоб вкоротила або усунула кашель, простуду.

Натирання хребта і дооколичних частей тіла, для кращого обігу крові є найкращим способом лічення кащлю та усунення болю тіла. Натирання не лише вкорочує простуду на половину, але й хоронить від запалення легенів і від сухіт, які повстають від запалення легенів. Цей спосіб натирання разом з другими способами натирання горла і голови не лише що охороняє (запобігає) будучі простуди, але також усуває кашель.

Деякі домашні ліки є найкращими і дуже помічними, хотяй повільними. Мустардовий плястер або обклад, розгріває і дає крові нагоду циркулювати та гоїти болячу часть тіла. Зимні окклади з намоченої соли також є помічними. Також звичайне натирання грудей і плечий та крижей звичайним ручником — помагає усунути кашель та грудний тягар. Горячі або зимні напитки звільняють кашель. Напиток зимний, чи горячий, переходячи гортанкою, усуває зацілення в грудях краще ніж зовнішні обклади.. Напитки підносять вгору звільнене харкотиння по їді. Головною перешкодою скорого вилічення є їда. Людина з простудою не повинна їсти багато, щоб зимна чи горяча пожива не стояла задовго під грудьми. Цитрина, навіть кілька крапель часто звільняють кашель. Рідко нападаючий кашель робить більше шкоди ніж добра, бо не усуває харкотиння, лише дражнить і більше його насідає зі запалених тканин. При такім кашлю і стані запалення, тіло ще не може взяти контролі над кашлем, і кашлання є пожиточним. А спиняти його, є цілковито шкідливим. Глибокий віддих звичайно при такім кашлі помагає воздусі діставатися до крови.

Ці випадкові кашлі не є надто докучливими. Більшість людей має хронічний (сталий) кашель. І власне цього хронічного кашлю треба позбутися. Причиною хронічного кашлю є курення, вдихування в себе тютюнового диму. Це іритує нерви віддихових проводів або легенів і спричиняє хронічний кашель. Такий кашель можна легко вилічити, навіть задавнений, звичайним натиранням. Віск у вухах також може спричинити хронічний кашель.

Носові перешкоди є великою причиною хронічного кашлю, як катар або заднення в носі. Носні перешкоди спричиняють хронічний кашель ріжно. Дражнення бічного нерва таксамо спричиняє хронічний кашель. як і віск в ухові. Кашель спричиняє також носний катар від якого харкотиння насідає в гортанці. Отже, кашель є одиноким способом яким тіло увільняється від нечистоти. Важним є, найти простий спосіб щоб харкотиння не творилося, а як його не буде, то не буде й кашлю. Другою важною причиною що спричиняє хронічний кашель — є: дихання ротом в ночі. Дихання носом огріває і робить воздух вогким, який не дражнить легені і віддиховий провід. Дихання носом також спиняє масу порошинок. Людина, що дихає ротом — вдихає багато порохів у себе, у віддихові органи, і, як цих порохів назбирається багато, то органи тіла мусять їх усунути, викинути зі себе, отже, повстає з цього кашель. Пізнати коли ви спали і дихали ротом є дуже легко, як рот і горло по прибудженню рано все є сухим. Ця сухість також є глибоко в гортанці, і спричиняє кашель. Много людей дихає в спанню отвореним ротом і не знає цього, а може легко пізнати повище згаданою сухістю. Рот ніколи не буде рано сухим якщо дихається носом.

Коли не можете добре віддихати носом, то конечно отвори побільшити, щоб можна вдихати багато кисня носом, а не ротом. Витяти більші діри в носі не є дуже мудрим способом, бо операція ослаблює кість носа і ніс тоді звичайно кривиться. Кровні проводи тамуються, спричиняючи опухнення носних тканин, і віддих стає навіть ще труднішим, як перед операцією. Нема ніякої полекші. Острі краї надрізаних кісток в носі стають дуже тонесенькі, холітаючіся, легко подражняючі і спричиняють напухнення тканин. Навіть приочні проводи, котрими переходить у ніс нечистота з очей, ух, і голови — тамуються налипами по таких операціях, а ці комплікації ще гірше збільшають носний катар, а з ним і кашель.

В носі завади можна краще направити пальцями ніж операційним ножем, і охоронитися від катру і кашлю. Вправами і вправлиними пальцями кости носа можна посунути в нормальне їх місце, постепенно, і мати обширні носні проводи для віддиху, як також не мати тамования у циркуляції крови або очищаючих проводів очних, ушних та голови. Здоровий ніс у нормальнім стані ніколи не набуває заднення голови. Зробити це вправно, то пацієнт не відчуває ніякої невигоди і нетрібно ніяких заморень. Майже всі роди кашлю можна усунути цим способом і заразом мати ніс легкого віддиху. Краще пробувати цей спосіб ніж відразу піддаватися операції, хотяйби і не зовсім відразу помогло Раз знищені тканини все будуть дражливі по операції, наводячи своїм дражненням — кашель. Майже всі кашлі можна усунути цим способом.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ

(міститься в кожнім "Точилі")

ГОРЛО — на біль горла — намочіть подовгасте полотно у нафті і обвийте ним шию на ніч.

РЕВМАТИЗМ — натирайте болючі місця нафтою, два або три рази денно.

ЗУБ — на біль зуба — намочіть кусник вати у нафті і запхайте у зуб.

ПРЕСКРИПЦІЯ — вічно нехибна все помічна, для доброго здоровля, є отця: Щоденно брати по рівній части — досить свіжого воздуху. Досить руху тілесного. Досить чистої води. Подостатком спання.

Коли маєте які питання що до своїх особистих недомагань, болів, недуги, чи в якій секретній довірочній справі, то пишіть за порадою, яку уділяємо ДАРОМ. На відповідь залучіть 4-центову марку.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЗМУЧЕНИЙ РАНО

Не одна людина встає рано ще гірше змученою як була за вечора, замість вста ти свіжою і повною сил по нічнім відпочинку. А чому?

Бо не спить добре, не засипляє на час; мучиться в ліжку закім засне; думає, гризеться, нудиться, і тіло замість набирати свіжих сил, стає ще гірше умучене через брак відповідного спання.

Безсонна людина не має апетиту до їди, тяжко її, наче носить який тягар на собі; стає дражлива, нервова, і часто має болі голови. Очі неясні, мутні, сумні, сплячі й крайно виснажені.

Лежати в ліжку й не спати, не відпочивати, то це знак, що потрібно вам заживати чай з

ГІРСЬКОГО КОРІННЯ.

Воно дає добрий сон, добрий апетит до їди, спокійне спання, силу й підкріплення. Втихомирює нервовість, і проганяє умучення, втому. Хто уживав Гірське Коріння, то все його вживає, бо знає, що воно є цілком не шкідливе, а дуже помічне. Пачка одна вистарчить навіть на чверть року, залежно, від задавнення недуги. Ваше здоровля вартує вашої опіки. Без здоровля людина нічого не вартує. Для свого власного добра, здоровля, замовляйте ще нині цей цінний природний лік. $1.50.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ІІ МЕДИЦИНА

— Мамо, нашу Олю голова болить. Вона не годна прати щмаття нині.

— От клопіт!... А ось вже йде її милий! Голова зараз перестане боліти..

НЕБУВАЛА НАГОДА

Кожний, хто пришле 15 центів одержить гарний в шістьох кольорах образ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. Величини 9X12 цалів. Для книгарень по 10 центів за один. Замовлення шліть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ZAKHAR BERKUT
By Ivan Franko

First English Language Edition Translated by Theodosia Boresky

THE STORY OF A MOUNTAIN SAGE AND HIS DEMOCRATIC IDEALISM; THE LAST FREE UKRAINIAN COMMUNITIES IN THE CARPATHIAN REGION DURING THE 13th CENTURE; THEIR STRUGGLE AGAINST THE GREED OF THE PRIVILEGES CLASS OF BOYARS AND AGAINST THE DREADED MONGOL HORDE. Against the background of warfare, adventure in primeval mountain wilds, the problems of a war-torn nation there has been written the romance of the son of the peasant sage and the daughter of a proud and crafty boyar. THE PRESERVATION OF THE TIME-TESTED DEMOCRATIC FORM OF GOVERNMENT AND THE PROGRESSIVE SYSTEM OF COOPERATION BETWEEN FREE COMMUNITIES IS THE MAIN THEME OF THE BOOK. INCLUDED IN THE VOLUME IS A BRIEF SURVEY OF UKRAINIAN HISTORY.

SPECIAL PRE-PUB. PRICE $2.15 (U. S.) including mailing after publication $2.65

THEODOSIA BORESKY
390 FERRY ST. NEW HAVEN, CONN.

ХИБА ЛИШ ТОМУ

Туристка звиджує Ню-Йорк і задержується перед статуєю Вашінґтона. Провідник у патріотичному захопленні пояснює:

— Це був великий чоловік і Америка має право й обовязок бути гордою на нього. Ніколи одніська брехня не перейшла через його уста.

— Це певне тому — завважує туристка — що він говорив через ніс.

В ШКОЛІ

— Назви мені яке звіря, що вже не існує!

— Наш канарок!

— Якто!

— Кіт його зїв!

КОЛОМИЙКА

Маю жінку вже сто років,
І ще з нею мило!
Все здорова, бо читає
Веселе "Точило".

Всі дівчата біжать бігцем,
Цілують Гаврила,
Бо в кишені він все носить
Веселе "Точило".

Майк і Неллі повінчались,
Гарні діти мають,
А це тому, що "Точило"
Обоє читають..

Всюди їдуть по дорогах
В Канаді, аж мило!
Поспішають до Вінніпег
Купити "Точило".

В мене качки все квакали,
А гуси сичали;
Відколи в нас є "Точило",
Співати почали.

65

СТАРИЙ КАВАЛІР

70

— Як ви можете так довго витримати кавалїром?

— Це не є жадна штука, але як ви можете так довго витримати жонатим?

РАХУНКИ

— Петрусю, маеш дві сливки, як одну зїш, то скільки тобі лищиться?

— Одна сливка і одна кістка.

ДОБРИЙ СПОСІБ

Парк. Ніч. Добре одягнений прохожий і обдертий волоцюга.

— Перепрошаю, — каже волоцюга — чи не бачили ви де близько полісмена, пане?

— В найближчій околиці нема ніде.

— Дуже добре; то прошу дати мені свій портфель.

ТО НАЩО ДРУГА

Купець: Ці рукавиці з найкращої шкіри... Моцні і мягкі, будуть вам служити, доки мете жити...

Клієнтка: То дайте мені одну пару.

Купець: А чому не берете і другу на запас? Дамо вам опуст.

ДОБРИЙ МУЖ

Під газом вертає по півночі додому. Жінка чекає з макогоном. Йому дрижать ноги, але складає руки до молитви і шепче солодко:

— Дорогенька, опануйся... Не забувай, що гнів шкодить жіночій красі.

ШТУКА

То не штука читати "Точило" задарма, але штука за нього заплатити.

А. Г.

КЛОПІТ З ПОСВІДКОЮ

Не все добре висиджувати чоловікови вдома, але й не все користно ходити між людей. Сидите вдома, — посваритесь часом зо жінкою. Підете до знайомого, — скажуть сусіди, що забігаєте до його жінки. От ви йдете між людей, скажім до товариства — підходить хтось до вас — буде це жінка, чи мущина і з високого тону говорить до вас:

— Може б ви, добродію, дали свою жертву на народні цілі?

Ну, ви ж людина патріотична жертвенна — думаєте, думаєте... Нарешті про буєте віднайти свою кишеню. Шукаєте, шукаєте за кишенею а вона замоталася десь в штанах чи в плащі, ну, нарешті ви вже знайшли кишеню.

— Слава тобі Господи! — думає собі збирач жертв.

Тоді ви сумно дивитесь на нього, як він нетерпеливо очікує на вашу жертву. Тепер ви вже серіозно приступаєте до діла — нишпорите в кишени. Насамперед обмацаєте всі закутини чи нема в котрійсь з них дірки. Коли ви вже добре провірили виймаєте "жертву" і подаєте збирачеви. Він глубоко віддихнув і як звичайно, людина довірена, відвічальна честю за збірку, але саме в той же самий час з розмахом виписує вам посвідку, щоб ви могли виказатися, що ви нележите до жертвенних громадян. Чи ваша жертва буде обернена на корисні цілі, цим ви не мусите клопотатися. Вона може піти на закупно пера, каламаря, може на машинку до писання і т. п. На це вже є розпорядчики. А ви будьте горді, що зложили свою жертву!

Юрко Шпирка був тим щасливцем, що по трьох місяцях зайшов до товариства й якраз збиралив жертви. Ну, він трохи зрадів, що попав на добрий час і дав свій дар. Як звичайно йому видали посвідку. Оглянув Шпирка папірець, помняв в кулаці, та ніяково було кинути він впхав його в кишеню. Поговорив він зо знайомими, і так згорда пішов до дому, бо сповнив свій обовязок. Прийшов до дому й забув бідняга положити посвідку до сховку. А тут, ял на нещастя залоскотало його в носі! Вихопив хустинку з кишені, посвідка на долівку — бабах!

Маленький Стефанцьо тільки за таким позирає, щоб знайти щось нового до забавки. — Ой, не витримаю! — Стефанцю!... Ти знов щось витягнув? — Ірина закричала. — Це тато загубив з кисені — байдужо оправдувався, Стефанцьо, що цим разом він не встоїв збитків.

— А дайно сюди, дайно! — вхопила Ірина, посвідку тай вліпила очі в папірець.

— Нічого ви там не процитаєте — помняте,— говорив нагніваний Стефанцьо.

— О, бач! Певно вже дав комусь на цілі кишені! — Звернулась Ірина до чоловіка. — Петруню, Петруню, ходи но сюди дитинко, та прочитай цей папірець!

Петруньо взяв папірець — читає, читає — а нарешті каже: Я не розумію, що тут написано.

— Ах, ти бовдуре один! Нащож я тебе годую, вбираю га?! То ти навіть такого папірця не прочитаєш?! — Чекай, Ганя зараз прочитає, але я тебе навчу! — Ганю, прочитайно дитинко.

Ганя читає, читає. — Е, мамо, та тут щось по нашому, по українськи написано. По українськи я не вмію! — Ну, на щож я вас годую, на що я вас вбираю?!

— Е, мама вже старі тай ще не вміють читати, а нас сваруть. Вас також ваші мама вбирали і годували — оправдувався Петруньо.

— Ти дурнуватий! Ти знаєш, що в ті часи, як я була малою — не було школи?

— А от, тато вміють читати — каже Ганя. — Так тобі, Ірино, щоб знала! Кіль ко разів я говорив — посилай дітей до школи, щоб свого навчилися! А вона, ні! Ти ж мама, — доглядаєш за дітьми! Думаєш, що як за твого часу вчили там якісь там йорки-порки, що ти їх не розуміла — то й тепер те саме? Чекай, Ірино, ти ще почуєш від них не раз! Я працюю, не можу за всім доглядати.

От, не все добре давати посвідку.

59

Граматика!

Вже вийшла з друку перша частина українсько-англійська і англійсько-українська граматика, яка продається по $1.25 за один примірник. Для книгарень опуст такий: Від 10 до 50 примірників, 10%; від 50 до 100 прим. 15%; від 100 до 200 прим. 20%; від 200 до 300 прим. 25 процент.

На С.О.Д. не висилаємо. Замовлення враз з грішми присилайте до:

PROMIN PUBLISHING CO.

623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

67

КАТОЛИЦЬКИЙ СТРАЙК

Віндзор, Онт.

Тут всі католики на купу, при церкві Ленглой і Шепард — зробили моц-мощно великий страйк! Вотець Воцадець так мощно настрашився, що сарака, вже три дні не може нічого їсти. Це є пірший свого рода дійсний страйк у Канаді й відколи Канада. Це ще більший страйк як був у Форда, і коли цей стайк над страйками закінчиться, то нема навіть на це в Канаді пророка.

З довірочних калабань і джерел та з каламутної води в Детройт ріщі знаємо, що цей страйк потреває дуже а дуже довго, бо всі католики, а то більшість, такі злосні, що аж ними телепає на всі кінці. І мають ратицю, чи то рацію! Я, хоч не католик, а підпираю їх духом і коромислом. Бо свята Різдвяні мають бути Різдвяні українські, а не латинські з пацьорками. Люди мають рацію, але попи водять їх за ніс і тягнуты за вуха на латинське. І як же тут не страйкувати?

Цей шкарадний страйк вибух у католицькій церкві в салеру і моментально, наче грім, розсунувся по цілім Віндзорі. Страйкують хлопи, жінки, молоді і навіть малі. Всі добрі українці, що люблять все що є, українське, хотять щоб український календар не міняти, бо це чужа лаба в Римі, що з українців хоче зробити латинників, а пізніше заведе "секуля секульорум" і хлоп стане дурний як пень, а молодь пропаде наче в багні — для користи чужих.

Люди — страйкарі мають слушність! Бо вже й так є забагато українських церков у Канаді, де знайдете шкаплірі, корунки, пацьорки, органи і воду мочати пальці.

Люди мають право страйкувати. Бо прецінь, говорім здовж і поперек, чи то українці вже такі дурні, що аж чуже на них треба закладати? Чи може український такий поганий, що аж на латинське треба його міняти? Це є велике фе зі сторони святих осіб що так крутять народом та ще пхають його до шкаплірів. І звуться українськими попами, і українські грошики пхають у свої кишені і за український хліб і гріш такі гладенькі — ситі, що ледви ходять, і ще вертять людям баки.

Страйкуючі загрозили ультиматумом, що як не буде по їх, то розколюються, відколюються і побудують собі другу церкву або скорше пристануть до православних, і не будуть кланятися чужим богам, коли є український, і то навіть "гуд фела!" Його навіть козаки обожали, Ольга і святий Володимир, то чому не можуть люди у Віндзорі.

Хай український календар з українськими святами буде так як є, не змінний! Бо ще одно, що різнить нас від других, як народ великий славних предків, що гинули за православну віру. — Страйкомах.

ПРОФЕСОР

— Я чула пане професоре, що ваша жінка повила близнята. Хлопчики, чи дівчата?

— Як я запамятав, то одно чоловічого роду, а друге жіночого, але може бути й противно.

САСКАТУН, САСК.

Петра Шот. Галка, того штовкала, що любить милосердитися над чужими бабами, 1942 року вигнали зо станції. Бо це собі такий штовхало, що любить другим розбивати родинне життя тих мужів, що роблять по фабриках воєнних по інших містах.

Штовхало возить бабів на "райди" аж на Кридор похвалитися, яку то він молодичку відобрав від чоловіка та маму діточок збаламутив. Цей бамбула також все возить гальон вина Конкорд зі собою. Тепер він зійшов на пшик через холеричну натуру, що все свіжої шукає. Тож стережіться цього рогатого, бо він у пейсатих панів має "сіньоріт", голить померші свині, бо що кому пасує. —Кнок.

73

НЕДОВІРЧИВИЙ

Молодий жених питає матері дівчини, з якою хоче женитися:

— Скажіть, кілько років справді має ваша донька?

— Вісімнадцять!

— Гм.... можливо.... кажете вісімнадцять?... Ні, прошу вас! Покажіть її метрику, тоді повірю. — А. Б.

В ПОЛЬЩІ

— Ваш муж купив собі револьвер?

— Та купив, щоб боронитися від злодіїв, але що з того! Злодії й той револьвер вкрали. —А.Б.

ВЛУЧНА ВІДПОВІДЬ

Піп до фармера: — Ти дурний осел!

Фармер: — Прошу, отче, перед Богом і державним правом всі ми є рівні.

ЙОГО ЄНЦИК ЛЬОПЕДІЯ

— Щиро вам поручаю, купіть собі "Загальну Енцекльопедію", книгу знання. З цієї книжки навчитеся багато про людей і про все.

— Вибачте, такої книжки мені не потрібно. Моя жінка Єнцик Льопедія! Вона все знає, а що вічно торохкоче, то я кожної хвилини чую щось нового й безвпинно моє знання зростає. — А. Б.

ЯК ХОЧЕ БОГ ПОКАРАТИ

— Тату! — кличе донечка, — наш Михась поет! Вірші пише!

Вчувши це тато, заплакав і каже:

— І за що його Господь Бог так тяжко покарав? — А. Б.

ПОЯСНИВ

— Стільки було говорення про відмолоджування та продовжування життя спо собом Воронова, а тепер якось та справа втихла.

— Зовсім зрозуміле. Хто хотівби у цих тяжких часах продовжувати своє життя.

ФІЛЬОЗОФ

ПРОФЕСОР:— Скільки разів я просив тебе не входити до кабінету, як я працюю.

ЖІНКА ПРОФЕСОРА: — Я хотіла тільки сказати тобі "добраніч".

— Це можеш так само добре завтра рано сказати.

ПРИ ІСПИТІ

— Прошу мені сказати три заіменники.

— Він. Вона. Воно.

— Добре, а прошу подати практичні приміри.

— Тато. Мама. Дитина.

ВДЯЧНИЙ ПАЦІЄНТ

— Будьте здорові, пане доктор, а на пращання дозвольте вам дати одну пораду.

— Як будете хворі, то не лічіть себе самі, а вищукайте якогось доброго лікаря.

ЗА БАГАТО

Бійся Бога донечко, ти відстрашуєш женихів тим, що одягаєш щораз іншу суконку. Ось недавно казав мені Микольцьо, що маєш забагато суконь.

—Ах, Микольцьо! Він такий, що як би я була тільки в сорочці, то він ще кричав би, що маю за багато на собі.

МІЖ АРТИСТАМИ

— Коли мої дотепи ще й сьогодні не розсмішать публику, то я гратиму лише поважні ролі.

— Аж тоді публика буде сміятися!

І МАЛИЙ ЗНАЄ

Малий Василько до свойого тата:

— Тату, купіть мені револьвер!

Батько здивований питає:

— Пощо тобі цього?

ВАСИЛЬКО:— Мама хочуть вже мене женити.

ТАТО:— Так пощо тобі револьвер до женячки?

ВАСИЛЬКО:— Може бути так як з вуйком. Вуйко оженилися, і...

ТАТО:— Ну, й що, що?

ВАСИЛЬКО:— І з біди застрілився. А.Б.

МУЗИКАЛЬНА

— Як бачу, у вас є скрипка. Хто грає?

— Тато на жаль, ніколи не має часу, а мама грає на скрипці й без скрипки. А.Б

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела дорослуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.

623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

СЛАВНИЙ ПАРУБОК

—Ой, той наш Михась! — жалується мати перед батьком, — дівчата плачуть на него, стільки то він вже їх звів!

— Але став славним парубком! Всі люди говорять про него! — хвалиться батько. — А. Б.

НАШІ ДІТИ

— Два хлопчики сваряться.

—Мій батько багатший від твого.

— А мій розумніший.

— А мій твому зичить грошей!

— А мій твому не віддає.

БЕЗ ГОРІЛКИ ПЯНА

— Як там твоя жінка? Моя тепер слабо тримається.

— О, моя ще сильна! Цілий гальон гомбру ще сама видудлить за одним махом!

— І не пяна?

— Вона все однакова, чи випе, чи не випе, — то на тверезу ніколи не показує.

ФІНАНСОВІ КЛОПОТИ

— То ви хочете за цю хату $4000? Гарно! А де тут є стайня?

— Яка стайня? — питає здивовано властитель.

— Стайня для осла, що заплатить вам цю суму. — А. Б.

СЬОГОДНІ

— Михасю, ось Зоська йде до тебе на зальоти!

— Ой, мамо, де я сховаюся?

— Ховайся, сину, під спідницю!

— Побачить, бо спідниця коротка. —Б.

СУСІДИ

— Дуже вас, сусідо, перепрошаю, що мої кури погребли вам грядки.

— Але ж дурниця! І так мій пес загриз нам дві курки.

— Багателька! За те я вам пса підстрілив.

— Дрібничка. Чейже мої хлопці вибили вам за те вікна. Мені навіть прикро.

— Не журіться. Я вже вам за те строїв корову.

— А моя жінка вашій око видрапала. Дуже перепрошую.

— Нема причини! Не робіть собі докорів. Я вже за те підпалив вам стодолу. Дивіть, як гарно горить!...

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніща річ, на понищі недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3051-B., Winnipeg, Man., Canada

● —— ВЕСЕЛІСТЬ І ЗДОРОВЛЯ —— ●

Це найкращий дар, який людина може мати! ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ, по англійськи, на 44 стороні, величини 9 через 12 цалів, писаний легкою й зрозумілою мовою. Неоцінена річ для кожної особи, що хоче бути здоровою. Містить найновіші досліди про ріжні недуги та як самому лікувати їх в себе вдома.

● "Точило" є журналом ВЕСЕЛОСТИ. Оба журнали:

● "ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ" і "ТОЧИЛО" на ЦІЛИЙ РІК лише $2.50.

● За ніщо в світі не опустіть цьої нагоди. Шліть передплати $2.50 і будьте веселими й здоровими! Це є велике добро й ощадність для вас. Така оферта не зараз трапиться.

● Старі передплатники, котрі вже мають заплачене "Точило", а хочуть мати цей цінний "ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ", хай заплатять "Точило" на рік наперед, і також можуть користати з цьої нагоди.

TOCHYLO PUBLISHING COM.PANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ПРИПОРУЧАЄМ

Добрим, чесним людям масово збирати передплату на "Точило", щоб до кількох місяців "Точило" могло виходити не на 24 стороні, але на 48 сторін! А до року, щоб виходило ЩО ТИЖНЯ!

Якщо ви є за цим, то збирайте передплату, зголошуючися до редакції за посвідками (ресітами) або паперами для збирання передплат.

"Точило" є одиноким журналом, і постійно міститиме веселість, гумор, і найновішу науку про здоровля, що є дуже користним й цікавим для кожної особи, що хоче бути здоровою і мудрою.

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все.

● Напишіть як довго хоруєте? свою вагу, високість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3651-B. Winnipeg, Manitoba, Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том I. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

КАША ВИЛЕТИТЬ ІЗ ВАС

Каша і пудінг напевно вилетить із вас, так будете реготатись, — якщо замовите собі на РІЗДВО за доляр нових смішних книжок у редакції "Точило",

ДВІ КОЛЬОРОВИХ ФОТОГРАФІЇ ДАРОМ

Коли ви маєте фото-апарат (кемеру), і фотографуєте дещо, то ви безперечно хочете мати добрі, виразні та гарні фотографії (знимки). Добрі знимки залежать на добрім виробленню, а добре вироблення рольок (фільмів робить наше заведення, і то такі виразні, що кожний буде вповні вдоволений. Спробуйте й переконайтеся.

Виробляємо одну рольку (фільмів) за 25 центів і додаємо дві кольорових знимок — ДАРОМ. За одну знимку з ваших фільмів числимо 3 центи.

Присилайте фільми і рольки до нас до викінчення, коли бажаєте мати що найкращі фотографії.

PHOTO ART SERVICE
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

● **НОВОРІЧНИЙ ДАРУНОК!** — Найкращою памяткою для милої, для сестри, брата, родичів, для товариша і знакомого — є Різдвяний Дарунок. Не будьте самолюбом і заздалегідь подумайте про своїх та зробіть їм милу та дуже користну і памятну несподіванку. Запринумеруйте їм журнал "Точило" на цілий рік. За $1.50 будуть ВАС довго памятати; зробите гідне діло, і також поможете Видавництву, хоч на папір.

Я ....
ось тут засилаю $1.50 на "Точило" на цілий рік для:

Імя ....

Адреса ....

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука —	.40
Тайни Життя — — — —	.25
52 Тайни, — варто знати —	.25
Тайни краси — — — —	.25
Зрівноважене життя — —	.25
Київ і Рим — — — —	.25
Світає день — — — —	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я — — — — —	.25
На Чужині — — — — —	.25
Лише для бабів — — —	.10
Порадник про кохання — —	.25
Штуки — — — — —	.10
Щасливе подружжа — —	.25
Як стати богатим — — —	.25
Магічне місто — — — —	.80
ДУМИ і ПІСНІ, В. Тулевітрів	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду? — — — —	.10
Літературний Сміх — —	.35
Кохання — — — — —	.25
Як позискати любов? — —	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим — — —	.25

●

Факти про попів — — —	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину —	.25
Як ворожити картами — —	.10
БУКВАР, для Рідних Шкіл, Матвійчука — — —	.45
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — —	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ —	.50
Вибрики попів — — — —	.01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал ——	.25

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, ділає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здороводумаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

Граматика укр.-англійська — —	2.50
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована —	1.00
Для Апендика щоб не пук — —	1.00
Догідність у супружестві —	1.00
Антольогія Укр. Письменства —	.65
Така її Доля, драма на 4/дії —	.40

ГРАЙТЕ!

Совєтський Розвід, на 1 дію —	.15
Горнятко Кави, на дві дії —	.25
Засвистали козаченьки, —	.25
Хитрий Льокай, комед'я на 1 д.	.15
Старий Кавалір, на 1 дію —	.15
Чудовий Зять, на одну дію —	.15
Комедія Артиста, — —	.35
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя, — —	.25
Ого! — — — — — —	.05
Мертвий Байрак, драма, 4 дії	.35
Винахід, — — — — —	.25

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада —	.25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.10
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — —	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — —	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРІЛИК; ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог —	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні вiдограти одну з повищих діточих пєс.

ОЛЕСЯ, історична пєса, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію —	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію —	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію —	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ —	.15
ЦІКАВІСТЬ, — — — —	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — —	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА, — — — — —	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli Ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego Klubu: Klub Nadzieja. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze teskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

● **ГРАМАТИКА** англійсько-українська і укр.-англійська. Книжка неоціненої вартости для молодої української генерації. З цьої Граматики українець добре вивчить свою рідну мову, і англійську, а англієць може навчитися добре української мови. Граматика також має обширний словник з наголосами. Ціна з пересилкою — — — $2.50

PROMIN PUBL. CO., 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

Сварка, лайка, злість, роздражнення нервів, умове пригнюблення, лють, їдь, суперечка, бійка, іритація, нерозсудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітаміновою і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75

GAY PRODUCTS 3651 B., Winnipeg, Man.

● ДОПИСУЙТЕ більше всього про всьо — до Точила.

● ТАКА ЇЇ ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

● Присилайте до "Точила" всякі жарти, якіб вони не були.

ПОЗІР!

Щадіть цинк і мідь, якого дуже потрібно для военних виробів. Без сумніву, що у вас знаходяться деякі куснї цього металю, або зелізні річи, без котрих можете обійтися,— то сейчас давайте їх на вироби конечно потрібних военних річей.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кольоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business

PHOTOGRAPHERS' SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

● ІВАН МЕЛЬНИК уділяє лекції музики на піяно, вчить Теорію і Гармонію Музики. Ціни умірковані.
453 McGregor Street Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO THEORY AND Harmony taught Reasonable rates John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists Free Estimates Translation our specialty. Publishers, Dept 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

A TOCHYLO-PROMIN WANT AD CAN HELP you buy or sell, quickly and easily, Try it

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Liver, Kidneys. Irritation of Bladder Indigestion, Constipation. Offensive Breath Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones entire system.
Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

● КРУЧЕНА ГОЛОВА ●

● Не одна жінка або чоловік терпить на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІННЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно мати кручену голову, бо за $1.50 дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІННЯ, яке проганить заворот голови, і освіжує та скріпляє ціле тіло. Замовлення шліть до:
ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

● НОВІ РОВЕРИ (біциклі) маємо на продаж по уміркованій ціні. Також уживані. Направляємо ровери і маємо всі части до роверів. Скора услуга. Заходіть або пишіть до — свого: Romaniuk's Bicycle Shop, 695 Flora Ave.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас' все була вдоволена вами, то це нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

MUSICAL

SONGWRITERS! BE SUCCESSFUL! HAVE songs in perfect shape for publication in Canada A great aid recently released: "Canadian Song Lyrics", a book of songs composed by amateur Canadian songwriters 50c postpaid: 3651-B, Winnipeg, Man

МАЄТЕ ВЕЛИКУ НАГОДУ!

Ви маєте велику нагоду дістати цілком ДАРОМ дуже вартісну и цікаву книжку, так звану:

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком
— ДАРОМ! —
MARS BOOKS - NOVELTIES.
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● КУПУЄМО всякі рисунки сміховинок в образках (комікс, фоні пейпер). Рисунки добрі і злі, але власно видумані, нові; також рисунки для жартів. Присилайте що маєте!
Tochylo Publ. Co, 623 Selkirk, Winnipeg.

● Шість місяців будемо висилати вам смішне "Точило" даром (для одного в кожній місцевости), як пришлете нам всі імена і адреси людей зі свого міста або кольонії. Зазначіть хто чим є або чим занимається.

ОБЕЗПЕКУ на старші літа вишлемо кожному цілком даром, хто пришле вам адреси людей зі своєї кольонії.
MARS BOOKS AND NOVELTIES
3651 - B., Winnipeg, Man., Canada

● СМІЮСЯ, бо голюся без болю і з приємністю. "Меджік" держить мої бритви і бритівки все острими. Мені не потрібно більше йойкати, кривитися та мучитися тупими бритвами. "Меджік" остритель коштує лиш 25ц
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● ПЛАТИМО за ново-написані комедії, драми, діточі представлення, вірші, прозу, жарти, і все, що пишете.
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg

DO YOU WANT TO MAKE EXTRA MOney? Read Tochylo-Promin Want Ads and notice the many ways people are using to make money Why not run an ad of your

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? - 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

КОНЕЧНО ПОТРІБНО
цих книжок в українській мові:
Ботаніка, Хемія, Фізика, Географія, Зоольогія, Енцикльопедія. ХТО має ці книжки, годин відпродати або вижичити, — то ласкаво проситься повідомити Видавництво:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:
JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1929
PROMIN PUBLICATION
Ч. 3. Рік 15.. Березень,
Vol. XV. No. 3. Mar, 1944
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada
ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
За "Точило" все треба платити наперед. Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів.

TARAS SHEVCHENKO
UKRAINIAN NATIONAL POET
FIGHTING ALL HIS LIFE FOR FREEDOM. 1814-1861

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ,— Будьте діяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть!
Durban's Style Shoppe, 567 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер діставте українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку,- успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 2c a word makes that possible.

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● СТАРІ МАРКИ — Кожний дістає листи, а на листах є зужиті марки. Ці марки мають вартість, не кидайте їх а заховайте разом з ковертою, або відодріть марок разом з ковертою, (не відривайте самого), і висилайте їх на поницю адресу.
Є люди, що такі марки купують для забавки, і на перепродаж. Часом трапляються рідкі марки, яких мало випущено в обіг, і часто такий рідкий марок приносить кілька десяток, а то й кілька тисяч долярів Дохід з марок призначений на закупно вовни для вояків. Шліть до:
I. O. D. E., Donalda Bldg., Winnipeg, Man

● ШАДІТЬ: алюмінові, блящани або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницю адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST, 274 Main St., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЯ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю.

Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!

Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і допишуйте що хочете до "Точила через цілий рік. Цілорічна вкладка лише 1 доляра.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє ім'я і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ТОЧИЛО"—одиноки український ілюстрований журнал Гумору та Сатири в Канаді і в Америці. Видає в половині кожного місяця Видавництво "Точило" в своїм головнім офісі і робітні під числом 623 Селкірк Авеню. Вінніпег, Манітоба, Канада. Редактор С. М. Дорощук, замешкалий під числом 591 Селкірк Авеню. Передплата на рік в Канаді і Америці виносить лише $1.50; на пів року 85ц.; Поодиноке число 10 центів. Дописей не звертається. За оголошення редакція не відповідає. Імен не виявляє. Бездозволу Видавництва нічого не вільно передруковувати. ВСІ права застережені. ЗАРЕГІСТРОВАНІ 1930 р.

GRINDSTONE (TOCHYLO)—(Registered under the Manitoba Newspaper Act.) The only Ukrainian illustrated Monthly Magazine of Humor and Satire in Canada and United States. Printed and published by the Tochylo Publishing Co. at its Head Office and place of business:— 623 Selkirk Ave., in the City of Winnipeg, in the Province of Manitoba. — Subscription in Canada and abroad per year $1.50; half yearly 85c. Single copy 10c. — The Best Sales and Advertising Medium among Ukrainians in Canada and U.S.A

All Rights Reserved. Copyright, 1930 by Tochylo Publishing Co. S. M. Doroschuk, Editor residing at 591 Selkirk Ave., Winnipeg

TOCHYLO PUBL. CO., 623 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN. CANADA

СТО РОКІВ ВІД ТЕПЕР

Що наші потомки скажуть сто років від нині? Що вони подумають про наш дурний неспокій? Про нашу нервовість і про нашу дурну роботу? Про війну, про нужду серед багацтва, про наш нездалий суспільний лад, про наще безголовля?

Вони напевно подумають, що ми були лише цівілізованими дикунами, людьми з порожними головами. Їм страшно буде подумати про нас! Дивно їм буде, що самі собою та природним багацтвом не вміли порядкувати.

Сто років від тепер люди стоятимуть на високім щаблі умового розвою. Між ними не буде людей слабих, сліпих, калік, божевільних, маняків, ідіотів та всяких ріжних дураків.

Сто років від нині не буде жебраків, біндих, ні багатих. Всі будуть мати все, що їм потрібно буде до життя. Ніхто не буде красти, бо все буде мати. Криміналіз, поліцаїв, адвокатів, суддів, не буде, бо не буде того зла, які одиниці творять для себе посередництвом законів.

Доми сліпих, доми для божевільних, заражених, і шпиталі істнувати не будуть. В здорових людей буде здорова душа і розум. А для здорових тілом і здорових розумом не треба ніяких законів. Люди будуть свобідні, не звязані нічим, щоб спиняло їх фізичний і умовий розвій.

Винаходи користні для всього людства не будуть лежати сотками літ у Патентових Офісах, так, як цього хотять тепер всемогучі пани, багачі, — але будуть пущені в рух для услуги й користи всього людства. Ці й будучі винаходи заступлять всю людську працю.

Книжки будуть лише такі, що розвивають ум та витворюють добрий характер; такі, що заставляють людину до думання для свого і спільного добра всіх спільно. Видання про "Мордерства", "Дедективство", та часописі зі всілякими крадіжами, пропагандою вбійствами — щезнуть з лиця землі, — щоб не мали поганого впливу на виховання й душу людини.

Деморалізуюча "джез" музика і всякі дикунські тарабанення і дурні пісні — щезнуть, щоб не псували молодь.

Наука по всіх школах зміниться до непізнання. Вчити в них будуть лише того, що до життя, здоровля і доброго домашнього ладу потрібно. А коли в кожного народа домашній порядок буде добрий для людей, то всесвітний порядок між всіми народами тоді буде дуже легко завести. Війна — це буде річ забута. Бо, то лище дурні бються, воюють тому, що не мають ні знання, ні порядку самі зі собою.

Грядущі дні будуть днями веселости, без голоду й холоду, без раба й пана, бо всі будуть рівні у всім. Завитає любов, бо владі й достатках нікому кривди не буде.

З ТАРАСОВИХ ПОМИНКІВ

Хвалять мене, що рік-річно, —
Справляють концерти,
Ненавчились всі нічого
Від моєї смерти.

Наче трупи, хоч живії,
По всюди блукають;
Заповідей моїх, люди,
Ніде не сповняють.

Забувають рідну мову,
Духом упадають,
Навіть "Точило" веселе
Замало читають...

Гірко мені в домовині
Спокійно лежати;
ВСІ повинні хоч "Точило"
Залюбки читати.

Тарас Шевченко в карекатурі

НАШ "КОБЗАР"

ВІД "ТОЧИЛА":

Сміхи мої, жарти мої;
Лихо мені з вами!
Стоять довги за "Точило"
Довгими рядами.

Чом їх вітер не принесе
Від довжних усюди —
Коли то вже в редакції
Трохи лекше буде?...

Люди добрі, люди чесні,
Гірко мені в вами!
Стоять довги за "Точило"
Довгими рядами...

ЖІНКАМ:

Нащо мені чорні брови? —
Нащо карі очі?
Коли муж мій за "Точило"
Платити не хоче...

Сумно мені, нудно мені,
Розради не маю,
Без потіхи, веселости,
Так марне вяваю...

ДЛЯ РОЗРАДИ:

Не щебече соловейко
В Гімлі на калині,
Посилайте передплату
Тако зараз, нині!

СТАРИМ ПАРУБКАМ:

Не женися на вродливій,
Бо вижене з хати;
Не женися на убогій,
Бо не будеш спати.

Оженися на середній,
Що "Точило" має,
Бо лиш така свого мужа,
Любить, поважає...

Він все добрий, народ рідний,
Величний і гожий!
Для всіх живе, для всіх робить,
Для себе — не може... — С. М. Д.

ЧЕРЕЗ ТАКИХ НЕМА НІЧОГО

До редакції веселого "Точила" заходить собі дуже всім знаний український фахівець і каже:

— Прошу не посилайте мені "Точила" на стару адресу, бо я вже тепер є в другім місци. В друге місце також не треба посилати. Я, знаєте так на перерві прочитаю трохи в одного товариша, трохи в другого, то й мені шкода платити за газету.

Через таких то надто мудрих і перевчених нема ні одної показної української часописі. Бо, перевчені не читають а темні не вміють, не доцінюють, і тому всі українські видавництва такі бідні.

КОЛОМИЙКИ

Рідну мову я шаную,
Всюди їй вживаю;
В рідній мові що місяця
"Точило" читаю...

Колись то я грішив дуже,
Що аж піп кривився,
Тепер чистий, бо в "Точилі"
Моцно залюбився...

Сто літ жити буду певно,
І страху не маю,
Смерть не прийде, бо "Точило"
У хаті тримаю...

Не буду я женитися,
Хоч дівчина мила,
Доки собі не встараю
Круглого "Точила"...

Нині, завтра день минає,
Нема безголовля,
Бо "Точило" дає щастя,
І кріпке здоровля...

Капелюха вже не хоче,
За дрес не свариться,
Бо з "Точилом" моя жінка
Любенько сміється...

Їде фармер на кобилі,
Весело співає;
В нього радість, в нього втіха,
Бо "Точило" має...

ДИВНА РІЧ

Ми були на проході. Нагло зачав падати дощ. І так дивно: було видно, що дощ паде рівно до лінії залізничого шляху, а далі вже ні.

Пан Сухий каже:

— То власне дивна річ при тих льокальних дощах. Буває: паде дощ, з одної сторони даху капає, а друга цілком суха...

— То нічого ще, каже пан Микитка: колись тут йду з Левицьким з ціночку, трохи були ми вже тее, по кількох чарочках... і подумайте: Левицький прийшов цілком змочений до хати, а я цілком сухий...

ФАХІВЦІ

Адвокат: — Найстарше звання адвокатське: Каїн забив Авля, це перша кримінальна справа.

Лікар: Помиляєтесь: Бог виняв ребро Адамові, це перша операція.

УРЯДОВЕ ОПОВІЩЕННЯ

NATIONAL WAR LABOUR BOARD

ДОЛУЧЕННЯ БОНУСУ КОШТУ ПРОЖИТКУ ДО ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТНІ

УВАГУ всіх працедавців в Канаді, підлягаючих Розпорядкові Контролі Воєнної Платні 1943 (P.C. 9384) звертається на точки Розпорядку вимагаючі від них встановити для кожної їх клясифікації робіт не вищої понад формана, одну платню або групові платні як приписано правилами виложеними в розділі "А" Розпорядку, додаючи до попередної авторизованої одної платні або попередної авторизованої групової платні висоту попереднього авторизованого бонуси кошту прожитку і що так встановлена одна платня або групові платні мають бути важкі для першого періоду виплати який починається на або після 15 лютого 1944.

Від роботодавців, які може не платять попереднього авторизованого бонусу кошту прожитку як цего вимагають Загальні Розпорядки Нешонел Вор Лебор Борду видані під датою 4 серпня 1942 і 3 листопада 1943 згідно з точками Розпорядку Контролі Воєнної Платні P. C. 5963, вимагається долучити таку висоту бонусу кошту прожитку в встановлення платні своїх робітників згідно з P. C. 9384 з важністю для першого періоду виплати, який починається на або після 15 лютого 1944, як подано.

C. P. McTAGUE,
Chairman
NATIONAL WAR LABOUR BOARD
Ottawa, Canada
D-3-44-W

ПРИЧИНА

— Знаєте, маю пса над псами. Нюх у нього перша кляса. Ось вчора вийшов я з хати, а він через часок вирвався з припона і пігнав слідком за мною аж до міста. Що ви на це скажете?

— Скажу, що ви за рідко купаєтесь.

З ТЕАТРУ

— Так ви, пані, хочете у цій штуці грати ролю молодої, невинної дівчини. А чи маєте у тій ділянці який досвід?

В ЧАСІ КРІЗИ

Жінка: Коханий мій, мусиш зараз вистаратись пса. —

Муж: Чому це таке пильне?

Жінка: Наша сусідка бачила, як я виходила із крамниці з кінським мясом. Я мусіла сказати, що купувала мясо для пса.

ДАНИЛО

Є в мене сусід Данило
Що читавби все "Точило"
Коли б без грошей таке
Приходило йому все.

Встиду бачте він не має
Хоч все добре заробляє,
В банках має тисячі
Та в кищенях все нові.

Але скупар що аж страх,
Десять літ в одних штанах;
Ходить немов страхопуд,
Згорбатівши як верблюд.

Не їсть, не пє, не гуляє,
Тільки гроші все складає,
В ресторані він працює,
Тож там кишку напакує.

На народну ціль нездара
Не дав навіть пів доляра,
Церков також все минає
Від товариства втікає.

Гей, Даниле! Схаменися,
Таким підлим не робися,
Бо як чорт тебе візьме
То хтось те все забере.

Краще зроби гарне діло
Дай тисячку на "Точило"
Зате певно й Бог тебе
До свого раю прийме!

Евген Березинський.

КОЛОМИЙКА

Був я вчера на весіллю
У сусіди Гната,
А там гостей зібралося
Повнісінька хата.

Співали там коломийки
Як то все буває,
Коли газда по щирости,
Гостям доливає.

Врешті Ганка Куцонога
Вже підпившись стала,
Тай Гнатові на похвалу
От так заспівала.

Дай Вам Боже пане Гнате
Щоб Ви досить мали.
Щоб Ви ляли як той бик,
Й не переставали.

Евген Березинський.

Потреба Росте Як Перемога Зближається

10,000,000 Потрібно ТЕПЕР!

Це є рік найбільшого зусилля; це рік, коли Червоного Хреста буде потрібно більше, як будьколи досі. І в часі, коли наша всебічна кампанія за перемогу росте, коли листи втрат ростуть та коли страхіття війни збільшуються і поглиблюються — ця потреба буде рости.

Ми мусимо їм помогти: бойовникам на кожному фронті, хоробрій Торговельній морській флоті, раненим і ушкодженим у британських і канадійських лічницях, воєнно-полоненим, бездомним воєнним сиротам Британії та терплячим мільйонам в Европі.

Лише Червоний Хрест старається про спасаючі життя, харчові посилки для воєнно-полонених, за ліки, вигоди, кров на переливку й лічничий догляд, що означає спасення для многих. Немає нікого іншого, що виконував би цю роботу.

Ось чому ми не можемо недописати: й тому просимо Вас широко відкрити свої серця та мошонку та жертвувати, скільки лише зможете.

Памятайте, що Перемога не прийде таним коштом; перед нами великі потреби.

CANADIAN RED CROSS

291 GARRY ST. PHONE 93 105

WINNIPEG

ТРУДНА СПРАВА

Стефця часто думає про те, щоби вийти замуж. Раз признається бабці: Не можу нічого знати, який повинен бути мій муж, але знаю одно певне, що ніколи не вийду за чоловіка, який хропить!

На це бабця: Цілком слушно, моя маленька, але як ти про це перед шлюбом довідаєшся?

ПОСЛАННЯ ВІД ПАНЬКА ХРОНА ДО МАНІТОБСЬКИХ ФАРМЕРІВ ЧТЕНІЄ

БРАТІЄ!

Раз раненько, у неділю,
Вибрався в дорогу,
Биками їдуть до церкви,
Помолитись Богу.

Тут сонечко пригріває,
Вітрець східний дує,
Гаврило сів на штильвагу,
Биками керує.

А в ту днину, як Гаврило
До церкви зібрався,
Недалеко тої церкви
С.У.М.К. З'їзд, відбувався.

Сотки народу зїхались,
До стилої мами —
З Вінніпегу рапортери,
Усі з камерами.

То ж не диво, що на Вайті
Гарний зїзд удався,
Бо на ньому наш Макогін
Добре пописався.

Приїзджає він биками,
Спустив на діл ноги,
Тай до товпи він кричить: —
Вступіться з дороги!

Бики хвости задирали,
Десь вгору, до неба, —
Рапортерам з Вінніпегу
Того тільки й треба!

Петро крикнув до Гаврила: —
Станьте-но, Гаврилку,
Тії пани з ваших биків
Хотять зняти знимку.

Гаврило став відпочити,
Бо бики попріли,
Рапортери коло нього,
Мовби подуріли. —

Так тішаться неначе він,
Для них привіз меду.
Беруть знимку з воза з биків,
З заду і з переду.

А Гаврило скочив з воза,
Нічого не знає,
Заліз ззаду між бики,
Щось там поправляє.

Як кашельнув один бик,
Зо всієї сили!
Обзолотив Макогона
Згори до долини!

А Гануська, ніби на глум,
Біду потішає:
Дивіть люди, мій Макогін,
Яку квітку має.

А Макогін втік до дому,
Зо стиду аж мліє....
В другім числі вам напишу,
Що де в світі діється.

КУМА

Кум до куми заходив
Коли мав нагоду,
Кума була молода ще
Мала гарну вроду.

Аж нарешті бузьок раз
У святочну днину,
Приніс кумі вже вдові
В дарунку дитину.

Люди дуже здивувались
Бо вже років сім,
Як куми муж попращався
Із світом цілим.

То-ж стали куми питати
Звідки дитя взяла,
А кума цікавим людям
От таке сказала:

Мій муж бачте хоч помер
Все-ж мене кохає,
Та що може з неба він
Мені посилає.

Евген Березинський.

СЛАВНО

1.

Фрид Гнип, у Віндзорі, зложив гроші на "Точило!" Вслід за ними вже йдуть: Іванчук, Лилик, Федчун, Телега, Розстифус, Богдан Федорук, Зелений, Дацик, Проф. Ковальський, Черевик і Павло Дуда. Амінь!

ЩО КОЖНИЙ ПОВИНЕН РОБИТИ!

2

Це є сталий і добрий читач "Точила". Ні одного числа не пропускає, бо все передплату на час висилає.

У ЛІКАРЯ МІСЬКОГО, ВІНДЗОР, ОНТ.

— Ви терпите на недокровність і на манію великого чоловіка. Мусите добре відживлятися і тут я вам припоручаю: їджте фасолі з цибулею й що дня три години читайте "Точило!"

СЕРЕДНОВІЧНІ ЧАСИ

4.

УНО копає яму під Рідну Школу.

ПОЗАГРОБОВЕ ЖИТТЯ

Професор Омікрон кладе на цвинтарі цвіти на гробі приятеля. — На сусіднього гробі якийсь старший пан кладе старославянським звичаєм тарілку з кутею. Др. Омікрон питає іронічно: — Коли, думаєте, прийде померший їсти кутю?

— Тоді, коли Ваш приятель прийде нюхати цвіти, відповідає з усмішкою старший пан.

ПОЯСНИВ

В одній із наших установ оженився урядовець і просить директора про підвишку платні.

— За нещасливі випадки поза бюром — дирекція не відповідає, пояснює директор.

У ЗООЛЬОГІЧНІМ ГОРОДІ

Муха до вола: Очі маєш такі малі як я, але бракує тобі двох ніг, щоби ти міг бути мухою.

ПРОТИЛЕЖНІ РІЧИ.

Учитель: Вичисли мені кілька протилежних річей.

Ученик: Зимно і тепло, день і ніч, війна і мир, школа і приємність.

ЗЛАГІДНЮЮЧІ ОБСТАВИНИ

Адвокат боронить:

— Це правда, що обвинувачений украв акції, але Високий Суд нехай бере під увагу, що другого дня ті акції дуже впали і мій клієнт поніс велику втрату.

ПРИ СПОВІДИ

МАГДАЛИНА: — Не маю ніяких гріхів, отче, хіба те, що ви мене один раз цілували, при нагоді. Відпустите цей гріх? СПОВІДНИК: — За те, небого, напевно підеш до неба. — А. Б.

ПЛОХИЙ ГРИЦЬ

Артемон Будяк

СТАРОКРАЄВІ КАРТИНИ

Гриць стояв під дверми громадського шпіхліра й дивився перед себе в темряву. Довколо темно. У віддалі пів милі бовваніють сільські хатки. Грицеві думки там — коло жінки.

Неприємно от так вартувати, але Гриць знає, що: мус то мус. Треба сторожити як прийшла на нього черга. Щоб навколо тебе навіть чорти танцювали, то треба стояти й ні на крок не відступати від дверей. Там за дверима громадське добро, збіжжа. Не дай Боже, щоб його вкрали. Тоді скачи, Грицю, з високого моста у воду, бо нема іншого рятунку.

Гриць закутався в лахи, присів і вперто дивився в темряву. Не спав. Повіки не клеїлися до сну попросту тому, що боявся спати. Засне, то злодій вкраде його разом зо збіжжем.

Тишину прорізав різкий свист і Гриць моментально піднісся на ноги, перехрестився й шепнув:

— Хорони мене Боже від нечистої сили.

В недалеких корчах щось затріщало, а Гриць почав говорити Отченаш. Небавом заяснів у корчах вогник Тепер Грицева душа втекла в пяти. Що тепер буде? Смерть? А смерти Гриць найбільше боявся.

Огник скоро згас. З корчів висунулась тінь і почала посуватись у напрямі шпіхліра. Гриць почав шептати "Богородице Діво", та не докінчив, як з даху шпіхліра скотилося щось велике й гепнуло саме перед Грицем.

Гриць подався на втікача, лишив громадське добро й втікав куди очі несли, аж далеко на полях зупинився. Побачив з боку село й почав прямувати до села Коло шпіхліра було тепер тихо. Гриць тепер був певний, що то нечиста сила його настрашила. Гриць щасливий, що висвободився з рук нечистої сили — якнайскорше біг до своєї хати. Там жінка, вона його від всього охоронить, бо й самого чорта не боїться.

— Я відважний, але плохий — в думці оправдував себе Гриць, — і як мені з рогатим чортом говорити? От мою жінку пішли до нього, то вона поговорить! Гриць був певний, бо й пощо чортові збіжжа? Тому Гриць не будив і не алярмував людей.

Прийшов Гриць до своєї хати й засвітив. Жінка схопилась з ліжка, прикриваючи щось старанно, і злебеділа до Гриця:

— Ти чого тут? Чому не вартуєш? Чоловіче, кара тебе жде! Йди вартуй шпіхлір!

Гриць похнюпився і споглядаючи з під лоба на ліжко, побачив, що з під покривала висунулись людські ноги.

— А там що? — спитав Гриць несміло.

Але замість відповіди дістав кулаком у ніс, лямпа згасла; якась мара встала з ліжка до помочі Грицевій жінці й в двійку викинули Гриця з хати й засунули на засуву двері.

І поскаржся хіба Господу Богу самому, — думав Гриць. А він був певний, що жінці помагає нечиста сила. Та ж він бачив вистаючі ноги зпід покривала. Отже, це певне! До хати вже не вступить. На ліжку чортові ноги сторчали зпід покривала.

Куди ж тепер? До шпіхліра й золотом тепер не заманиш перестрашеного Гриця. Пішов він під сусідову стодолу, бо своєї не мав, і присів та почав дрімати. Не дрімав довго, бо почув, що зо саду багатія хтось надходить. Гриць був певний, що то нечиста сила й сюди йде його страшити. Знов душа його втекла в пяти.

— Як би я вмів говорити, — думав собі Гриць, то я не втікав би. Але я немовний, плохий і побожний чоловік. Тут моєї жінки давай! І Гриць пустився втікати. Та не втікав довго, бо дужі руки схопили його, а над вухом ригнуло:

— Стуй!

— Чорт напевно! — подумав Гриць, бо по польськи говорить.

— Хто ти є? — почув Гриць над вухом.

— Я вартівник! — видусив зо себе Гриць.

— Тепер дужі руки стиснули Гриця аж кости тріщали.

— Вперед! — випав приказ, і Гриць пішов у напрямі громадського уряду. Коли почало розвиднятись, Гриць пізнав хто його провадить. Нечиста сила перемінилась у жандарма. Гриць затремтів, бо жандарма гірший від нечистої сили.

Вже добре світало як оббитого Гриця місто відпустити домів, кинули в тюрму. Рано пішла вістка з уст до уст:

Громадський шпіхлір обікрали. Плохий Гриць був сторожем!

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ЗІР

Зір легко зіпсувати дурними привичками, та не легко його назад відзискати. Треба дійсної людини зі сильною волею, щоб могла цього доконати.

Зір, це є найбільший скарб людини. Згубіть його, то ви все згубили в життю для чого варто жити.

Кліпати забагато, це є недуга, яку ви самі на себе наложили своїм поведенням. Окуляри цього не направлять. Кліпання та червоні сухі очі найлекше можна направити отцими способами:

1. Не вчащати до клюбів, де тютюновий дим можна краяти ножем, — такий густий.

2. Не волочитися поза північ і все йти на час спати.

3. Не вважати на забави а пильнувати здоровля і зору своїх очей.

4. Не курити і не вживати алькоголічних напитків. Це ще ніколи нікому не вийшло на користь і ніколи не вийде. Краще обходитися без курення і острих напоїв.

5. Дим висушує очний плин, олійок і чоловік терпить через свій дурний розум, а ще дурнішу привичку. Очі його стають сухі, мутні, червоні й болячі, бо труться об сухі стінки.

6. Лягайте спати все в десятій годині. Дві години спання перед північчю є вартніші як шість годин спання по опівночі. Тоді ваші очі будуть здорові і зір сильний. Не ломіть закони Природи, то й ваше здоровля не буде поломаним.

7. Не читайте в ліжку.

8. Не читайте нахилено.

9. Держіть книжку або журнал "Точило", 14 палів від очей.

10. Не читайте сумерком.

11. Не читайте при слабім світлі, бо це дуже напружує і знесилює очі.

12. Не перебувайте довго в димі, в порохах, і в темноті.

13. Не грайте напрасно в карти.

14. Не держіть цигара все в рогі. Дим іритує очі.

15. Не дивіться проти світла або на світло. Очі не є пристосовані до наглої зміни, і це дуже мучить їх.

16. Жийте в чистоті. Глядіть все на щось гарне; покиньте свої дурні привички, то буде приємно поглянути на вас.

Поверх пять сот мільйонів людей, або чверть світа людей терпить на очі. Найбільше терплять хінці, бо в їх хатах нема коминів, дим розходиться по хаті, дражнить очі, ослаблює зір, і такі люди дуже терплять на очі. А які очі, такий зір і така память. Крізь слабі, мутні очі все що бачимо, відбивається в уяві або в умовім зеркалі дуже слабо. А який відбиток предметів крізь надпсутий зір, такий і образ в умі, і таке поняття.

Старайтеся, щоб образ того всього що бачите, був дійсно ясний, виразний, живий, в повних красках в умі, а не лише тінею.

Дим і курення шкодить не лише зорові але також і легеням.

Шануйте свій зір!

БРАК ПРИРОДНИХ МІНЕРАЛІВ СПРИЧИНЯЄ НЕДУГИ

Коли в тілі бракує заліза, то людина слабує на болі голови, малокровність (анемію), і чується безсильною.

Коли в тілі бракує калцію, то людина терпить на недомагання жолудка, простуди, коросту, зуби, і т. п.

Коли в тілі бракує соди, то людина терпить на ревматизм, нирки, і жолудкові недомагання.

Коли в тілі бракує магнезії, то людина терпить на шкірі недуги, і не важить стільки що повинна важити.

Коли в тілі бракує поташу, то людина хорує на недомагання серця, квасність, і запори (затвердження).

Коли в тілі бракує фосфору, то людина терпить на безсонність (не може спати), слабу память, памороку, і нервове вичерпання.

От чому треба людям знати, що мають їсти, щоб були здоровими. Науки! — бо яка пожива, таке й здоровля.

Всяка пожива переварена, зле варена, та всяка пожива законсервована, у бляшанках — є безвартна; бо не скріплює тіла, лише робить його слабшим, хоровитим.

ЩУРІ

Коли хочете прогнати щурів зі своєї пивниці, то пустіть до пивниці ропуху, а щурі повтікають.

Другий добрий спосіб є: зловіть одного щура, трохи обшмаліть йому шерсть, намастіть обшмалену часть щура — терпентиною, і пустіть його на волю. Всі щурі покинуть те місце, де цей обшмалений щур буде знаходитися.

ОЗНАКА НЕДУГ ПО УСТАХ

Язик покритий, означає, що маєте забагато газів у кишках від застоєної в жолудку поживи.

Язик покритий біло або брунатно (жовто), вказує що маєте запір і нестравність.

Язик червоний мов ягоди, вказує, що маєте горячку шкарлятини.

Язик сухий, жовтий і ряпавий вказує, що маєте безперервну довгу горячку.

Ясна бліді вказують на малокровність.

Ясна зі синіми пасмами вказують на затроєння металем або фарбою.

Ясна кровавi вказують, що маєте кровні недомагання і холітаючіся зуби.

Ясна подібні до губки, появляються лише при отроєнню мекурієм або трупішінню тіла.

Губи сухі вказують, що маєте горячку і жолудкові недомагання.

Губи бліді, що ви є малокровні.

Губи сині — що маєте задавнену дихавицю і немічне слабе серце.

Губи потріскані — звичайно повстають з простуди.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

ПАДАЧКА — пийте чай з чорного "когошу", одну ложку 4 до 6 разів денно. Чай зробіть так: До кварти кипячої води дайте 4 унції згаданого зілля. Також пийте що дня 4 до 6 шклянок соку з ростин, щоб цю прикру недугу усунути раз на завсіди.

ОПУХНЕННЯ — прикладати горячу подушечку вареного насіння лену.

СИФІЛІС — проти-сифілістичні зела, що очищують кров зі всяких заражень — спис на жадання.

СКРІПЛЕННЯ сили травних органів, зміцнення ослабленого жолудка, або на скріплення нервів і кровоносних посудин — пишіть, подаючи опис своєго недомагання.

Коли маєте які питання що до своїх особистих недомагань, болів, недуги, чи в якій секретній довірочній справі, то пишіть за порадою, яку уділяємо ДАРОМ. На відповідь залучіть 4-центову марку.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ПРИЧИНА НЕРВОВОСТИ

Головною причиною нервовости є перемучення. Коли людина працює понад сили, немає відпочинку, не набуває сили через своє спання. не спить спокійно, то з часом стає нездібною до нічого; тягаром і нездарою для себе й всіх.

Болі голови має часті; болі крижей, дражливість, зворушення, ломання костей, крайно умучені мускули. і задубілі сустави. Чується наче подвійним тягарем на своїх ногах.

Через повищі недомагання тратить силу здорового думання, силу умову, а нелад, благе здоровля і гризота доїдає кінця. Не має сили відпорности. і замість одного недомагання чіпається цілий ряд ріжних недуг; стає полем на котрім слабости люблять розвиватися.

Кожна людина може уникнути перемучення тіла і ума — заживаючи чай з Гірського Коріння. Для відновлення спокійного сну нема нічого кращого. Спання не заступите нічим, а добре спання дає добрий відпочинок і скріплення всьому тілу. Добре й спокійне спання освіжує нервну систему, а спокійне спання — відпочинок дістанете лише через Гірське Коріння. Як не можете скоро заснути, то це знак виснажених нервів. Скріпіть їх ще нині Гірським Корінням. Не чекайте поки знищите себе цілковито.

Біль голови, нервовість, безсонність та нестравність — це є кличі знеможеного тіла, щоб ви негайно замовили собі за $1.50 Гірське Коріння для відзискання сили.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

НЕ МАЄ ПРИЧИНИ

Раз подибав піп Івана
І почав пітатись,
Чому він не йде до церкви
З гріхів сповідатись?

Ти не знаєш, що то закон,
Й по всім світі всюди,
Йдуть до церкви сповідатись
Всі чесні люди?!

— То звичайно — Іван каже
Так в людей буває —
Той все часто руки миє
Хто все брудні має.

— Якби люди чесні були —
Хочу вам сказати,
Не ходили б вони з часта,
Гріхи сповідати! — За Степ.

—:—

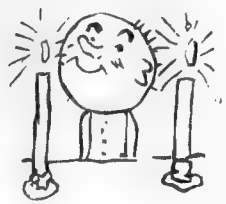

НАЦІОНАЛЬНА ДОБОРОВА СЛУЖБА

КОЛИ ВИ ДЕРЖИТЕ В РОБОТІ МУЖЧИН

ЧИ ВСІ ВОНИ СПОВНИЛИ ВИМОГИ ВІЙСЬКОВОГО ПОКЛИКУ?

Згідно з підписаним Розпорядком на підставі Мобілізаційних Регуляцій Державної Селективної Служби:

1. **Кожний працедавець, що держить в роботі мужчин, мусить провірити документи цих робітників і звідомити про тих, які не предкладають документів виказуючих, що вони в порядку з Мобілізаційними Регуляціями.**
2. **Ця провірка мусить бути доконана до 1. травня, 1944.**
3. **"ПРАЦЕДАВЕЦЬ" включує індустріяльних і торговельних працедавців, а також операторів фармів.**
4. **"РОБІТНИК" включує всіх працюючих для Вас мужчин включаючи кревних.**
5. **Памфлет" EMPLOYERS' GUIDE" відіслано до індустріяльних і торговельних працедавців. Зворотна поштова картка відійшла до операторів фармів.**
6. **Коли Ви держите в роботі мужчину, а не є повідомлені про провірку памфлетом або поштовою карткою, получіться з найближим Бюром Посередництва Праці і Селективної Служби і зажадайте памфлету.**
7. **Обовязок робити провірку спочиває на кожному з окрема працедавцеві, що держить в роботі мужчин і працедавці мусять виконати.**
8. **Грошеві кари є предвиджені за занедбання цієї провірки а для занятих робітників за занедбання помочі в тому через відмову преложити документи.**

DEPARTMENT OF LABOUR

Humphrey Mitchell, Міністер Праці — A. MacNAMARA, Директор Нац. Доборової Служби.

ПРИЧИНА

Бабця Петруся має 80 літ і є дуже хора. По селі розійшлася чутка, що бабця померла.

В полудне стрічає Петруся одна жінка і питає його зі співчуттям:

— Петрусю, коли будуть ховати твою бабцю?

— Взагалі не будуть ховати.

— Чому?

— Бо не вмерла.

ПОДИВ

— Коли так дивлюся на ваші образи, то просто дивуюся...

— Певно хотіли би знати, як я то роблю? — питає маляр.

— Ні! Для чого то робите!

В ТЕАТРІ

В часі проби за кулісами рух і крики. Директор злий, кричить:

— Як в домі божевільних!

На то один актор відповідає:

— Але там бодай директор є нормальний.

РОДИНА

Директор бюра до батька панни, яку недавно приняв на посаду:

— Ви можете бути горді з так великої родини.

— Чому?

— Відколи ваша донька є в мойому бюрі, виходить щодня з іншим братом.

ДУМКА

Стара панна: — Маю бодай одну потіху: вийти замуж можна навіть кілька разів, але лишитися старою панною, лише один раз.

ТОВАРИШ

Недалеко ріки Збруча, в однім селі було два господарі, ні багаті, ні бідні. Оба жили в згоді, помагали один другому в кожній потребі так, що аж ціле село завидувало. Між ними ніколи не було сварки, ні бійки; пережили так довгі літа. Дітей, як в одного так в другого не було багато, тільки по одному синові. Хлопці також жили в згоді, не билися як другі діти; виросли на великих парубків і навіть ходили разом до одної дівчини.

Дівчина любила їх обох, однак не раділа цим, бо знала, що заміж за обох не вийде. Бувало як один хлопець прийде до неї скорше, то не говорить з нею нічого, а чекає аж прийде його товариш, тоді спільно починали розмову. Так вони ходили до неї кілька років. Бідна дівчина стратила надію вийти заміж за одного з них, отже, постановила віддатися за обох.

Хлопці часто приходили до тої гарної дівчини й все оба разом. Коли не було одного, то не було й другого.

Довідались їх батьки, що вони оба кохають одну дівчину, відраджували їх від цього, й що один другому мусить уступити.

— Ні, я не відступлю, — каже один.

— І я ні! — каже другий.

Родичі одного з цих парубків любили цю дівчину й намовляли сина, щоб з нею женився, а його товариш нехай шукає собі іншої.

Намова не довела до нічого, бо товариші порадились і оба покинули бідну дівчину. Вони були не письменні, бо в тих часах по селах шкіл не було. Були добрими товаришами. Один з них був скупіший а другий був щирий.

Раз порадились оба повандрувати далеко в світ, щось навчитися, побачити. Набрали в торби поживи й грошей і помандрували в світ безцільно, от щоб побачити більше людей, сел і міст.

Зайшли вони до більшого міста й все було для них обох цікаве. Бачили великі церкви, кам'яниці й міський ратуш. Коло ратуша люди кругом сиділи, продавали хліб, солонину, губи та ріжні потрави. Цього в своїм селі вони не бачили й всему пильно приглядалися. Іду купували за гроші, а свою в торбах держали в запасі.

Повернули на ярмарок, де продають коні, корови, кури й свині. Слухали як купці торгували й долонями угоду прибивали. В пропинації бачили як люди запивали могорич над добитою угодою. Все їх цікавило. Один запамятав собі все, бо думав, що може колись і йому прийдеться бути на ярмарку. Вечером були в театрі.

В місті були пару днів, потім пішли полями й селами й все щось нового бачили, що в їх селі не було. Справились до другого міста. По дорозі заглянули до своїх торбів, повечеряти. Скупіший каже:

— Знаєш що? Їджмо перше з твоєї торби, то будемо знати кілько днів вистарчить нам поживи.

— Добре! — каже щирий товариш, — і почали їсти з одної торби. Поживи вистарчило на 8 днів. Одна торба вже порожна.

Йдуть вони та йдуть. Захотілось їсти. Щирий товариш каже:

— Сідаймо! Відпічнім та перекусім, бо я вже добре голодний!

—Не штука їсти. Як скоро зїмо з моєї торби, то що тоді будемо їсти?

Посідали, але не їли нічого. Відпочили й пустились далі в божу путь.

Зайшли до ліса, рідкого, з гарною дубиною й сіли під кріслатого зеленого дуба на зеленів траві. Скупий береться до своєї торби, їсть, а товаришеві дав лише малесенький кавальчик хліба. Той зїв тай каже:

— Давай ще! А скупий йому каже:

— Було мене не слухати й не давати мені хліба, як я мав свій. Я хотів спробувати тебе, чи ти є ощадний в дорозі. Хай це буде для тебе научка!

Щирий нічого не каже, лиш думає, якби то відплатитися. Полягали на траву переспатися. Скупий каже:

— Як ти хитрий, то скажи мені, що було б добре тут збудувати?

— А хто що в лісі будує, — каже щирий.

— А бач, який ти дурний! А я казав би тут збудувати ратуш, такий як ми бачили в місті. Кругом люди сиділи б, продавали б хліб, сир, солонину, губи й ти зараз купив би собі й не голодував.

— Може й твоя правда! Більше нічого не говорив.

— А я з тобою другий раз не пускав би ся в світ, як ти такий дурний! — Допік скупий, забуваючи що вони так любилися; обернувся і заснув.

Голодний не може заснути; передумує, що йому робити? Слухає, а скупий

вже хропе. Щирий скоро ножиком відтяв торбу від товариша й пішов з нею в ліс, наївся добре, сховав торбу в лісі й ляг спати коло товариша.

Скупий рано пробудився, дивиться, а торби нема. Будить щирого товариша й каже:

— Ти нащо взяв мій хліб?

Товариш витріщив очі тай каже:

— Як? Що? Коли я міг взяти, як я спав з тобою! Чи ти забув, що тут був ратуш? Люди вештались, то певно й покрали твою торбу! А ти мене чіпаєшся! Видно, що нам далі не до мандрівки. Встав і пішов у ліс за торбою.

Щирий скоро повернув домів, пішов до тої гарної дівчини й засватав її так як Бог приказав. А скупий блукав селами голодний, жебраючи хліба. Нарешті добився до дому й якраз прийшов на весілля свого товариша, то ще собі щиро гопнув козачка. — В. С.

УСМІШКИ ЗАКАРПАТСЬКІ

Один москаль в 1936 році провадив школу співу в Хусті. Один із наших гуцулів поручив йому 20-літну панночку, що рвалась бути співачкою. За якийсь час приходить дівчина до свого мецената й жалується, що довше ходити до Москаля не буде.

— А це чому?

— Бо він каже, що для співу треба мати глибокий віддих у грудях.

— Але ж він знає своє діло, він може тобі виробити віддих.

— Так, він може виробити, але він замість слухати мого віддиху — хоче його бачити.

Памятаю добре Василя Бенделю, з колишньої Поляни. Нераз мені розказував як його піймали москалі й в полон запакували.

— Бачив я на свої очі жовтневу революцію. І так Василь захопився жовтневою революцією, що комуністом став. Бувало ходить по дворі й викрикує, курей називає проклятими троцкістами, свиней — контерреволюцією і т. д.

Одного разу, Василь колище дитину, а жінка приготовляє вечерю. Раптом дитина розплакалась. Василь хотів взяти дитину на руки, побавити, аж тут бачить щось в непорядку та кричить на жінку:

— Гей, Марино! Ходи сюди й зроби якийсь порядок з нашим козаком, а то він у колиску наклав жовтневої революції.

— — — —

— Тату, — питає малий Василько — як далеко до Київа?

— Далеко, досить далеко! — відповідає тато.

— А до Різдва далеко?

— Так само далеко, сину.

— Тату, а що дальше, Різдво чи Київ? Тато мовчить.

— — — — — — — —

— Скільки років нашому теляткові?

— Один рік! — відповідає тато.

— А чому нашому теляткові в один рік виросли роги, а я маю пять років і роги не ростуть?

Тато мовчить. — Юрій Лобода.

ВІН НЕ ВИНЕН

Було то раз, що Іван
Захотів женитись,
А піп його запитав,
Чи вміє молитись.

Іван зачне молитви
І зійде на казку,
А ще далше — на смішки,
Й дівчину Параску.

Клопотав Івана піп
Може десь з годину,
Щоб з молитвов не мішів
Всяку мішанину.

Далі піп вже не втерпів,
Зі злости озвався: —
Дурний тебе піп хрестив,
Тай ти дурний вдався!

Хитнув Іван головою,
І стиснув ногами,
І так каже до попа,
Розкинув руками: —

— Що я винен, що мама
Дурня породили,
Ну, а ви, прошу отця,
Дурня охрестили?! — За Степ.

ЛІКАР: Ну, пане Арвич, стосувалися ви до моєї ради? Денно три рази таблєтку, попити нарочкою коняку?

ПАЦІЄНТ: Так, пане докторе! Тільки — з таблетками залягаю на тиждень, а з коняком я вже тиждень наперед!

СПОКІЙ В ХАТІ
КОМЕДІЯ НА 4 ДІЇ.

ДІЯ 2.

Саля, де відбувається преставлення. На сцені — вільна околиця; стіл, трое крісел; на столі збанок і шклянка з водою; папір і олівець до писання протоколу. В час відслони — світло не гаситься у салі. Аматори сидять поміж публикою в ріжних кутах салі.

ЯВА 1.

ЗАТИЧНА (вставши з крісла, йде бічними дверми на сцену. Спинившись серед сцени й звернувшись до салі, починає):— Товаришки, робітниці! Хто з вас є проти того, щоб я була предсідницею на цему масмітінгу? (Якийсь час мовчить, дивлячись на присутніх у салі):

Не номінуєте другої кандидатки?.... Тож замикаю номінацію, і зістаюсь вибрана одноголосно — предсідницею масвіча. (В салі аматори плещуть, а Затична наливає до шклянки воду зо збанка й пє. Випила воду ставить шклянку на стіл і звертається до салі):

А тепер покличу собі секретарку!.. (Якийсь час водить очима по зібраних у салі, врешті вказує пальцем на одну аматорку): Товаришко, Підглядна! Прошу зайняти місце секретарки.

ПІДГЛЯДНА (вставши з крісла):— ще ніколи не секретарювала й неможу бути секретаркою. (Сіла).

ЗАТИНЧА (вказує пальцем у другий бік салі): — А ви, товаришко, Підгривна, чи хочете бути секретаркою?

ПІДГРИВНА (не встаючи з крісла): — Ні, не можу!

ЗАТИЧНА (якийсь час безрадно дивиться на присутних. Потім вказує пальцем в інший бік салі):— Ну, а ви, що скажете нам, товаришко Підскочна?

ПІДСКОЧНА (встала з крісла): — А мені, що?... Коли кличуть секретаркою, то треба комусь йти!

ЗАТИЧНА (втішно):— Ось вам справжня совєтська ударниця. Їй хоч би що! Таких ударниць, — товариш Сталін якнайбільше потребує. То ж прошу, товаришку Підскочну зайняти місце секретарки!

ЯВА 2.

ПІДСКОЧНА (йде на сцену. Аматори всі плещуть їй. Підскочна зі сцени кланяється на всі боки до зібраних. Аматори ще сильніше плещуть їй. Потім Підскочна сіла в крісло коло столу й олівцем пише протоколи на папері).

ЗАТИЧНА:— А тепер я покличу до слова товариша Грінцберка, якого наша жінсекція спровадила на наше масвіче. Товариш Грінцберк! Прошу зайняти своє місце на сцені.

ЯВА 3.

ГРІНЦБЕРК (з салі йде на сцену. Потім зі сцени кланяється до салі. Аматори в ній — плещуть йому).

ЗАТИЧНА:— Перше, ніж товариш Грінцберк прийде до слова, хочу пояснити вам, товаришки, що товариш Грінцберк недавно прибув до Канади з совєтського раю. Він, на бажання, та на запрошення нашої жінсекції, дасть вам, товаришки, інформаційний відчит про положення на містах в совєтському союзі.

А головне, дасть звіт про життя нашої жінки в тім раю... Та, — про її значну ролю в совєтськім будівництві. Однак, прошу всіх товаришок, у час звіту товариша Грінцберка, затримувати повний спокій, і передчасно не вириватись зо запитами. (Звернувшись до Грінцберка): Товаришу, бесідник! Прошу приступити до слова.

ГРІНЦБЕРК (говорить по російськи):— Товаришка предсідательніца, і ви, товарішкі работніци і крєстьянкі! Прежде нежелі начну свой отчьот, про роль і жізнь нашей женщіни, над савєтамі в рабоче-крестьянській строне, я должен сказать вам, что рабоче-крестьянская власть дала всьо своїм гражданам, — что оні хотєлі.

ГОЛОС ЗО САЛІ:— Не розумію!

ЗАТИЧНА:— Прошу затримувати спокій!

ГРІНЦБЕРК:— Крестьяне хотєлі — землю! Оні імєют землю. Рабочіє хотєлі іметь фабрікі. Оні імєют фабрікі! Женщіни хотєлі іметь равноправія. Оне все равноправни тєперь!

МУЖЕСЬКІЙ ГОЛОС ЗО САЛІ:— Не розуміо!..

ЗАТИЧНА (зірвавшись з крісла, де сиділа коло столу):— Прошу не перешкаджати товаришеві бесіднікові!...

ГОЛОС ЗО САЛІ:— Хай твій товариш говорить по нашому, а не московською мовою, коли виступає перед українцями!

ЗАТИЧНА:— То все одно!.. (Сіла в крісло).

ГРІНЦБЕРК (продовжує говорити): —

Товаришки і товариші! Нє всьо іль равно, как я гаварю? По російські іль по українські? Ведь там, в рабоче-крестьянській стронє, существует: адін народ, і — адін язик.

ГОЛОС ЗО САЛІ:— Як же тепер буде з українцями?

ГРІНЦБЕРК:— Українізація?! Українізація?.. Відітє лі товаришкі... українізація на Україні, ето временная саветская видумка, — для успокоєнія українських бандітов, во время революції.

ГОЛОС ЗО САЛІ:— Ти самий бандіт!! Говори по нашому, по українському! А як ні, — то геть зі сцени!

ЗАТИЧНА (стукає кулаком у стіл):— Хто там перешкаджає товарищеві говорити!?.. Прошу сидіти тихо. А як ні, то геть зо салі!

ГОЛОС ЗО САЛІ:— Геть, ти сама, замотеличена, Беркова попихачко! Хай твій товариш перед українцями поводиться в кращий спосіб! — та вживає тут нашу, українську мову! А як ні, то геть зо сцени! Досить вже нам того большевицького баламуцтва!

ГРІНЦБЕРК (схилюється до вуха предсідниці, і щось з тиха говорить до неї. Предсідниця похитує головою, на знак згоди. Потім Грінцберк звернувшись до салі почав:— Заспокійтесь, заспокійтесь, товариші й товаришки! Коли вже хочете, так буду говорити до вас по вашому... І нема тут чим обурюватись!... Ось наприклад, — коли населення на Україні, в часи революції, домагалося мати свою мову, тоді наш товариш Лєнін сказав: Коли українці хочуть мати свою мову, дайте їм "дві мові!" Тому то й я говорю до вас двома мовами... А ви ще й обурюєтеся!? То ж, як самі бачите, товариші й товаришки, що нема в світі щасливішого народу понад український...

ГОЛОС ЗО САЛІ:— Брехня!

ГРІНЦБЕРК (продовжує говорити): — Всі народи володіють лише одною мовою. А ви, українці, маєте аж дві мові! А все завдяки нашій саветской власті, яка постаралась так ощасливити вас. Тому то я й кажу, що під саветами настало щасливе й веселе життя! (Наливає воду в шклянку й пє).

ЯВА 4.

ТЕКЛЯ (вставши з крісла в салі):— Де там щасливе життя!? Коли я зо своїм Данилом ледви вирвались від того щастя...

ЗАТИЧНА:— Товаришко, Чепуренко! Прошу не перешкаджати, товаришу Грінцберкові.

ТЕКЛЯ:— Яка там з мене товаришка! Відколи я належу до вашого большевицького гурту?

ЗАТИЧНА:— То все одно, належати, чи ні. Прошу не перешкаджати.

ТЕКЛЯ:— Я й не перешкаджаю!.. Я тільки говорю, що під саветами не є так гарно, як ваш товариш тут вихвалює.

ЗАТИЧНА (гнівно):— Неправда!

ТЕКЛЯ:— Правда!

ЗАТИЧНА (стукає кулаком у стіл):— Кажу, неправда!!

ТЕКЛЯ:— Правда!

ГРІНЦБЕРК:— Чекайте! Чекайте, товаришки! А то й справді готові посваритись. (До Теклі): Як давно ви прибули зо саветів до Канади, товаришко?

ТЕКЛЯ:— Та, вже кілька літ промину-ло.

ГРІНЦБЕРК:— Ось бачите, товаришко! Тут стає для всіх ясним, що ви в своїх твердженнях помиляєтесь. Бо кілька років тому, ще не було в саветах найдемократичної в світі демократії. А тепер, завдяки товаришу Сталіна, ще недавно введена в саветах така демократія, де кожний громадянин товариш, чи й громадянка товаришка почувається наче в правдивім раю!... Ідьте, товаришко, до того раю! А переконаєтесь, що я говорю правду.

ЗАТИЧНА (до Теклі):— Чи вдоволена, товаришка, поясненням товариша Грінцберка?

ТЕКЛЯ:— Та, ніби вдоволена...

ЗАТИЧНА:— Коли вдоволені, то сідайте й не виривайтесь передчасно з запитами. (Текля сіла).

ГРІНТБЕРК:— У своїм інформаційнім звіті, я майже все висвітлив, про рабоче-селянську власть та про той добробут, що тепер панує на Україні, і в цілому саветському союзі. Хто з вас, товаришки й товариші, не погоджується з моїми словами, то ідьте! Ідьте всі до пролетарської країни, де власними очима переконаєтесь як живуть наші пролітарі й пролітарки в пролітарському союзі. (Кланяється до салі. Наливає до шклянки воду й пє. Аматори зо салі плещуть йому).

ЗАТИЧНА (вставши з крісла):— Шановні товаришки! Ви чули прекрасний відчит нашого товариша. Я певна, що ви зрозуміли все як слід... Однак, коли кому з вас щось не ясне, то прошу ставити

запити, на які наш товариш бесідник радо дасть вдоволяючу відповідь. То ж хто має запити? Прошу!

ТЕКЛЯ (вставши з крісла):— Я маю запит!

ЗАТИЧНА:— Прошу!

ТЕКЛЯ:— Виїзджаючи зо саветів до Канади, я не мала як взяти зо собою свою маленьку дівчинку. Пізніше я робила заходи, щоб спровадити сюди свою донечку. Стратила багато грошей на те... Але мою донечку чомусь не випускають зо саветів. Що маю робити в такім разі?

ГРІНЦБЕРК:— Саветская власть всіх випускає за кордон, коли хтось того бажає. Але, товаришко, хто ж схоче їхати зо саветського раю до буржуазного пекла? Тому то й ваша дочка не їде до вас, товаришко. Та ви, як я вже сказав — їдьте до своєї дочки, коли хочете переконатись як їй там гарно живеться.

ЗАТИЧНА (до Теклі):— Вдоволені, товаришко, відповіддю товариша?

ТЕКЛЯ:— Та ніби вдоволена.

ЗАТИЧНА:— Хто ще, товаришки, має запити?... (Жде): Ніхто не має запитів? (Жде на запити): Ну, коли вже ніхто нічого не запитує, то значить що всі товаришки вдоволені відчитом товариша. Тож перше, ніж опустимо це масвіче нашої жінсекції, прошу всіх товаришок встати з місць і заспівати інтернаціонал! (Всі аматорші, аматори і члени товариства, де відбувається це представлення, вставши з крісел, бадьоро співають):

Не пора, не пора, не пора,
Москалеві й Ляхові служить.
Довершилась Україні кривда стара —
Нам пора на Україні жить.

Бо пора то велікая єсть,
У завзятій, важкій боротьбі;
Ми поляжем, щоб волю і славу і честь
Рідний краю здобути тобі.

(В час того співу Грінцберк і Затична вимахують руками на сцені, стараючись тими рухами спинити спів аматорів у салі).

ГРІНЦБЕРК (вже як аматори скінчили співати):— Що ви робите?!... Що ви робите, товаришки?... Хіба ж можна так? Товаришка предсідниця просила вас заспівати пролітарський інтернаціонал, а ви, бач, якої затягнули!.. Хіба ж можна так? Та це ж з вашого боку контр-революція, товаришки! Та ж за такий спів у саветах можна впрост на сибірські тундри попасти!.. Гей, люди, люди! Ніяк вас не перетвориш на пролетарів! (Поденервовано ходить по сцені).

ЗАТИЧНА (гнівно):— Соромились би, товаришки!... Хіба ж такі членки жінсекції повинні бути?

ПІДГЛЯДНА (зо салі):— Ми вже збирались інтернаціонал заспівати. Та, в задніх рядах жовтоблакитники нас випередили. (В салі чути сміх).

ЗАТИЧНА:— Коли вже тут таке скоїлося, то вважаю, що наш масмітінг є замкнутим.

ЗАСЛОНА.

РАМА, САСК.

П. Ценишин є "дубільтовим чоловіком, бо є фармером і канцлером у мумуцимбалі.

Ю. Т. О. Мчишим рипить на радійо аж корови втікають.

Муха П. Тришин як поїде до місточка, то вертає за 3-4 дні — так шмалить "покура!"

Про більші чуда й дива — дальше буде. — Бзік.

ВІННІПЕГ, МАН.

Пирконосий все хвалиться,
Що він діти має;
Але він їх не годує
Тай не убирає.

Там є другий такий панок
Що грошики має,
То він діти ті годує
І їх убирає.

А я грошей в життю не мав,
І не буду мати,
За те мушу я жидови
В шторі замітати. — Сворень

ПОРАХУЙ!

Михасева наречена, Наталка, приїхала з далекого міста, де перебувала шість місяців, розповідає Михасеві це й те, а Михась передумує і питає:

— Все байка! Я цікавий знати, кілько ти мала нареченых? Порахуй! — А. Б.

ДОБРА ПОРАДА

ЖІНКА: — Гей, а ти чого так сумуєш?

ЧОЛОВІК: — Болить голова від грізоти, сум вчепився і ніяк відігнати.

ЖІНКА: — Так чому не читаєш "Точило"? Дивись, я читаю й ніколи не сумую. — А. Б.

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуссішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновляє всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заявливостей; 9. Усуває жовтячку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B, Winnipeg, Man., Canada

Граматика!

Вже вийшла з друку перша частина українсько-англійська і англійсько-українська граматика, яка продається по $1.25 за один примірник. Для книгарень опуст такий: Від 10 до 50 примірників, 10%; від 50 до 100 прим. 15%; від 100 до 200 прим. 20%; від 200 до 300 прим. 25 процент.

На С.О.Д. не висилаємо. Замовлення враз з грішми присилайте до:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все.

● Напишіть як довго хоруєте? свою вагу, висо-кість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3651-B Winnipeg, Manitoba, Canada

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно емішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ПРИПОРУЧАЄМ

Добрим, чесним людям масово збирати передплату на "Точило", щоб до кількох місяців "Точило" могло виходити не на 24 сторони, але на 48 сторін! А до року, щоб виходило ЩО ТИЖНЯ!

Якщо ви є за цим, то збирайте передплату, зголошуючися до редакції за посвідками (ресітами) або паперами для збирання передплат.

"Точило" є одиноким журналом, і постійно міститиме веселість, гумор, і найновішу науку про здоровля, що є дуже користним й цікавим для кожної особи, що хоче бути здоровою і мудрою.

НЕБУВАЛА НАГОДА

Кожний, хто пришле 15 центів одержить гарний в шістьох кольорах образ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. Величини 9X12 цалів.

Для книгарень по 10 центів за один. Замовлення шліть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука	.40
Гайни. Життя	.25
52 Тайни, — варто знати	.25
Гайни краси	.25
Зрівноважене життя	.25
Київ і Рим	.25
Свитає день	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я	.25
На Чужині	.25
Лише для бабів	.10
Порадник про кохання	.25
Вітьки	.10
Щасливе подружжа	.25
Як стати богатим	.25
Магічне місто	.80
ДУМИ і ПІСНІ, В. Тулевітрів	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду?	.10
Літературний Сміх	.35
Кохання	.25
Як позискати любов?	.20
Як забезпечитись на старі л та	.05
Як все бути здоровим	.25
●	
Факти про попів	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за р'к 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину	.25
Як ворожити картами	.10
БУКВАР, для Рідних Шкіл, Матвійчук»	.45
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ	.50
Вибрики попів	.01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал	.25

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діває. Для вихования розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

Граматика укр.-англійська	2.50
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована	1.00
Для Апендика щоб не пук	.10
Догідність у супружестві	1.00
Антольогія Укр. Письменства	.65
Така її Доля, драма на 4 дії	.40

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію	.15
Горнятко Кави. на дві дії	.25
Засвистали козаченьки,	.25
Хитрий Льокай, комедія на 1 д.	.15
Старий Кавалір, на 1 дію	.15
Чудовий Зять, на одну дію	.15
Комедія Артиста,	.35
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя,	.25
Ого!	.05
Мертвий Байрак, драма, 4 дії	.35
Винахід,	.25

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада	.25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.10
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ,	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРОЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, мопьюг	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поищих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ,	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ,	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВІ	.15
ЦІКАВІСТЬ,	.05
ЗДИЯ ХЛОПЕЦЬ,	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА,	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ Не дріть, не кидайте, не ищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli Ci brakuje towarzyszaa lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego Klubu: Klub Nadzieja. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwaza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja wàs wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Moż na pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

● **ГРАМАТИКА** англійсько-українська і укр.-англійська. Книжка неоціненої вартости для молодої української генерації. З цієї Граматики українець добре вивчить свою рідну мову, і англійську, а англієць може навчитися добре української мови. Граматика також має обширний словник з наголосами. Ціна з пересилкою — — — $2.50

PROMIN PUBL. CO., 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada —

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

Сварка, лайка, злість, роздражнення нервів, умове пригноблення, лють, їдь, суперечка, бійка, ірітація, неросудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружестають нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітаміновою і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви нервовою поживою 4ВУ. Цінно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75 GAY PRODUCTS 3651-B, Winnipeg, Man.

● ДОПИСУЙТЕ більше всього про всьо — до Точила.

● ТАКА Її ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

● Присилайте до "Точила" всякі жарти, якіб вони не були.

ПОЗІР!

Шадіть цинк і мідь, якого дуже потрібно для воєнних виробів. Без сумніву, що у вас знаходяться деякі кусні цього металю, або зелізні річи, без котрих можете обійтися,— то сейчас давайте їх на виробу конечно потрібних воєнних річей.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльорируємо всякі фотографії. Виробляємо і рольки фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бізнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.
PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 26 years in business.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ІВАН МЕЛЬНИК уділяє лекції музики на піяно, вчить Теорію і Гармонію Музики. Ціни умірковані.
453 McGregor Street, Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translations our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

A TOCHYLO-PROMIN WANT AD CAN HELP you buy or sell quickly and easily. Try it

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY — ROOTS —
A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health. Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

● КРУЧЕНА ГОЛОВА ●
● Не одна жінка або чоловік терпить
● на біль або заворот голови за дар-
● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво-
●рот голови напевно! Не потрібно
● мати кручену голову, бо за $1.50
● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО-
● РІНЯ, яке прогонить заворот. го-
●лови, і освіжує та скріпляє ціле ті-
● ло. Замовлення шліть до:
ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

● НОВІ РОВЕРИ (бициклі) маємо на продаж по уміркованій ціні. Також уживані. Направляємо ровери і маємо всі части до роверів. Скора услуга. Заходіть або пишіть до — свого: Romaniuk's Bicycle Shop, 625 Flora Ave.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?
● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас; все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.
GAY PRODUCTS
3651_B., Winnipeg, Man., Canada

MUSICAL

SONGWRITERS! BE SUCCESSFUL! HAVE songs in perfect shape for publication — in Canada. A great aid recently released: "Canadian Song Lyrics", a book of songs composed by amateur Canadian songwriters 50c postpaid 3651-B, Winnipeg, Man.

МАЄТЕ ВЕЛИКУ НАГОДУ!
Ви маєте велику нагоду дістати цілком ДАРОМ дуже вартісну й цікаву книжку, так звану:
● "ЧИМ Я БУДУ?" ●
Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком
— ДАРОМ! —
MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651_B., Winnipeg, Man., Canada

● КУПУЄМО всякі рисунки сміховинок в образках (комікс, фоні пійпер). Рисунки добрі і зле, але власно видумані, нові; також рисунки для жартів. Присилайте що маєте!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

●Шість місяців будемо висилати вам смішне "Точило" даром (для одного в кожній місцевости), як пришлете нам всі імена і адреси людей зі свого міста або кольонії. Зазначіть хто чим є або чим занимається.

ОБЕЗПЕКУ на старші літа вишлемо кожному цілком даром, хто пришле нам адреси людей зі своєї кольонії.
MARS BOOKS AND NOVELTIES
3651 - B., Winnipeg, Man., Canada

● СМІЮСЯ, бо голюся без болю і з приємністю. "Меджік" держить мої бритви і бритівки все остримі. Мені не потрібно більше йойкати, кривитися та мучитися тупими бритвами. "Меджік" остритель коштує лиш 25ц
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● ПЛАТИМО за ново-написані комелі, драчи, діточі представления, вірші, прозу, жарти, і все, що пишете.
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

DO YOU WANT TO MAKE EXTRA MOney? Read Tochylo-Promin Want Ads and notice the many ways people are using to make money. Why not run an ad of your

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

КОНЕЧНО ПОТРІБНО
цих книжок в українській мові:
Ботаніка, Хемія, Фізика, Географія, Зоольогія, Енцикльопедія. ХТО має ці книжки, годен відпродати або визичити, — то ласкаво проситься повідомити Видавництво:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?
Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:
JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1929
PROMIN PUBLICATION
Ч. 4. Рік 15. Квітень,
Vol. XV. No. 4. April, 1944
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada
ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ПОСТАВТЕ ПЕРШЕ Перемогу

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ,— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вспоминайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНІЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть!
Durban's Style Shoppe, 567 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 2c a word makes that possible.

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете качатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно видумані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, диальоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● СТАРІ МАРКИ - Кожний дістає листи, а на листах є зужиті марки. Ці марки мають вартість, не кидайте їх а заховайте разом з ковертою, або відодріть марок разом з ковертою, (не відривайте самого), і висилайте їх на понищу адресу.

Є люди, що такі марки купують для забавки, і на перепродаж. Часом трапляються рідкі марки, яких мало випущено в обіг, і часто такий рідкий марок приносить кілька десяток, а то й кілька тисяч долярів. Дохід з марок призначений на закупно вовни для вояків. Шліть до:
I. O. D. E., Donalda Bldg', Winnipeg, Man

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловянні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для воєнних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на понищу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю.

Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!

Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і дописуйте що хочете до "Точила" через цілий рік. Цілорічна вкладка лише 1 доляра.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати ім'я і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з лісти.

—Безіменних дописей не міститься

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60! STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B, Winnipeg, Man., Canada.

"ТОЧИЛО"—одинокий український ілюстрований журнал Гумору та Сатири в Канаді і в Америці. Видає в половині кожного місяця Видавництво "Точило" в своїм головнім офісі і робітні під числом 623 Селкірк Авеню, Вінніпег, Манітоба, Канада. Редактор С. М. Дорощук, замешкалий під числом 591 Селкірк Авеню. Передплата на рік в Канаді і Америці виносить лише $1.50; на пів року 85ц.; Поодиноке число 10 центів.
Дописей не звертається. За оголошення редакція не відповідає. Імен не виявляє. Бездозволу Видавництва нічого не вільно передруковувати. ВСІ права застережені. ЗАРЕГІСТРОВАНІ 1930 р.

GRINDSTONE (TOCHYLO)—(Registered under the Manitoba Newspaper Act.) - The only Ukrainian illustrated Monthly Magazine of Humor and Satire in Canada and United States. Printed and published by the Tochylo Publishing Co. at its Head Office and place of business - 623 Selkirk Ave., in the City of Winnipeg, in the Province of Manitoba. — Subscription in Canada and abroad per year $1.50; half yearly 85c. Single copy 10c. — The Best Sales and Advertising Medium among Ukrainians in Canada and U.S.A.
All Rights Reserved. Copyright, 1930 by Tochylo Publishing Co. S. M. Doroschuk, Editor residing at 591 Selkirk Ave., Winnipeg
TOCHYLO PUBL. CO., 623 SELKIRK AVE WINNIPEG, MAN. CANADA

РІВНІСТЬ

Рівність, це є слово, що означає: нерівність, назадництво, надужиття, шкіролупство, здирство і безправство.

Рівність істнує лише на папері й в теорії, а в практиці рівности нема ніде. Всім ще треба вчитися тисячі літ закім пізнають дійсне значіння слова "рівність".

Рівність в сьогоднішнім часі — є лише собі ніби рівність, що спричиняє многим крайне огірчення.

Рівність всі похваляють, бажають її, всі обожають її, вимагають її одні від других, проповідують її в церкві і в школі, що то ніби маємо рівність перед Богом і перед людьми — але це чиста брехня, пропаганда, якою воюють несовістні політикери для осягнення своїх цілей, вибору, та повного корита з легким хлібом.

Рівність тримають політикери нечисті за хвіст для більшої наживи, вважаючи себе одинокими, що мають право й зверхність диктувати її темним масам.

Рівність — це є слово, з котрим можна ховатися за нечисті діла й робити що захочеться.

Рівність пропагують ґазети, навіть деякі мають його за свій клич, але це лише для засліплення тих, що мають очі й не бачать, читають і нерозуміють, думають і не розбирають нічого своїм власним розсудком, а на сліпо наслідують всякі дурниці, що ґазети пишуть.

Рівність — це є монополь кількох, а головно, що видають і тих, що керують, верховодять, — а ті згори пишуть що хотять, диктують людям, а люди мусять брати готову брехню за правду. На услузі цього є навіть наше модерне радійо.

Рівність у законах і маєтках та теплих посадах мають лише одиниці, бо їх право, їх слово й розказ. Шукайте нині рівності всюди, навіть з ліхтаркою Аляділа, то ви ніде її не знайдете, лише в простолюді, котрого всі зверхники натягають і висисають рівно!

Рівність — це є слово, котре йде в парі зі словом "справедливість", але що нема ніде справедливості, то нема ніде й рівності.

То є дуже приємно дурити других, що є рівність і однакове право для всіх. Та коли вже починаємо й себе дурити — то це є божевілля.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Гарних писанок
Свіжої шинки
Грубої ковбаси
І смачної паски

БАЖАЄ ВСІМ
П. Т. ПЕРЕДПЛАТНИКАМ
І ЧИТАЧАМ "ТОЧИЛА"
РЕДАКЦІЯ.

ВЕЛИКДЕНЬ

Скінчився піст,
До сіл і міст —
Прийшов Великдень втішний..
Тут дзвонить дзвін,
Там бабка й хрін
Проводять флірт розкішний.

Там масельце,
Тут сир, яйце,
А знову десь ковбаска...
Де не поглянь —
Обід з ікс дань
І скрізь черевна ласка...

Лишень одно
Мене давно
Болить мов свіжа рана,
Що Сталін зїсть
Тепер на злість
Волохам і германам!

До наших стін
Голосить дзвін:
Обливний понеділок! —
Так лийте тут
І лийте там,
Щоб нашим любим ворогам —
Аж в очах — почорніло!

ОДА ДО ХРОНУ

Заграли дзвони череваті
Мельодію дзвінку - пузату —
Й у кожен дім, у кожну хату
Приходить — він.

По тижнях посту — богомілля,
І чорних поглядів з довкілля —
Нарешті вже прийшла неділя,
Де тільки — він.

Хоч плачемо і так без хрону —
В той день ідемо всі до дому,
Де разом з великодним дзвоном
Є паном — він:

На першім місці — між яйцями —
Між ковбасою і бабами;
Бо в нашій життєвій програмі —
Все буде —хрін!

БОТЕСА

ВІДНОВЛЕННЯ КНИЖЕЧОК АСЕКУРАЦІЇ ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ

☞ ДО ВСІХ ПРАЦЬОДАВЦІВ

Всі книжечки Асекурації проти Безробіття за рік, що кінчиться 31-го березня, 1944, мусять бути виміняні за нові книжечки.

Будьте ласкаві **негайно** скомунікуватися з найблищим Офісом занять і Доборової Служби, як що ви ще не виміняли книжечок своїх робітників.

Є приписані острі кари за занедбання платити вкладки на Асекурацію проти безробіття за ваших заасекурованих робітників і за занедбання відновити Асекураційні Книжечки тоді, коли належиться.

ДО ВСІХ РОБІТНИКІВ ☜

Коли ви є заасекурованою особою, захищайте свої права до добродійности, допильновуючи, щоби Ваші Асекураційні Книжечки були виміняні.

КОМІСІЯ АСЕКУРАЦІЇ ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ

HON. HUMPHREY MITCHELL,
Minister of Labour

LOUIS J. TROTTIER
R. J. TALLON
ALLAN M. MITCHELL
Commissioners.

PE-8-44

ПОСЛАННЯ ВІД ПАНЬКА ХРОНА ДО МАНІТОБСЬКИХ ФАРМЕРІВ ЧТЕНІЄ

БРАТІЄ!

Раз Гануська з Макогоном
Почала сваритись,
Що вже більше вона боса
Не буде ходити.

Піду, каже, я до міста,
Куплю черевики,
Як взуюся в черевики,
Піду на музики!..

А Макогін рад-не-рад,
Пискатій хазяйці —
Знав що грошей в него нема,
Але були яйці;

Набрав яєць зо дві копі
І накрив штанами,
Поклав на віз, забрав жінку,
Поїхав волами.

Ідуть вони впрост до жида,
Жид Розинсток звався,
— Що вам треба щось купити?
Жид їх запитався.

— Черевиків мені треба!
Не видиш щом боса?
Тай хустину на голову,
Бом просто-волоса.

І чимскорше на бомбетель
Жидівський сідає —
А жидюга її ноги
Скоса оглядає.

—"Шлягзон трафин", вас Гануськи
З такими ногами!
Вони ширші, замість довші,
До дідьчої мами!

Який нумер черевиків?
— Жид її питає,
— Який нумер? Чорт їй знає!
І вона не знає...

Тут Макогін втворив двері,
Пішов на дорогу,
А жидюга вхопив граблі
І міряє ногу.

Зміряв ногу жид граблями,
Як чорт ся регоче —
— Десять зубків! Десятий "сайз"
Ваша нога хоче.

Поліз нехрест десь під стелю,
Приніс черевики —
Такі спорі гримаки,
Як човни великі!

Взув Гануську в ті постоли,
— Правда, що хорохі!
Продав хустку... тепер плати
Мені за це гроші!

Ох, яка ти виглядаєш,
Гарна господиня!
Храни Боже, щоб не врічи,
Як яка княгиня!

Вже й Макогін звідкись прийшов,
Двері відчиняє —
В одній руці під пахою,
Спорий хліб тримає.

Тай чимскорше він на лавку,
Не встиг собі сісти,
— Маєш, Мошку, оселедці?
Бо я хочу їсти.

— Ну, ну! — каже жид, я маю,
Пів бочки ніврокy!
Я спровадив цілу бочку,
Ще тамтого року.

Скільки оселедців дати? —
Жид його питає.
— Та дай мені три за кводра!
Той відповідає.

Приніс нехрест оселедці,
Руки обтерає, —
Вже Макогін пів боханця
Хліба доїдає.

Вхопив тії оселедці,
До стилої мами,
І до рота їх складає
Неначе до ями...

Жид на нього споглядає,
Стискає плечима.
— Ти зїв всі три оселедці
З мозгом і з очима?

Ну, Гаврило, добрий в тебе
Апетит - жадоба —
Я думало що то не ти,
А з рилом худоба.

А Гаврило обтер руки
До своїй чуприни,
Купив якесь тарахкальце,
Для своїй дитини.

Бо вже синок народився,
Тому пятий рочок —
Личка в нього пухкатенькі
Ніс як огірочок.

Костиком його назвали,
Розумний ніврку,—
Він татови казав дурню,
Ще тамтого року.

Як Гануська йому довгий
Язик свій покаже,
То наш Костик батіг в руки
Тай по ногах пражить.

— Тепер, Мошку, розрахуймось,
Кілько все коштує,
Бо від твоїх оселедців
В шлунку мене дує.

Але я грошей не маю,
Щоби тобі дати, —
Мусиш, Мошку, в своїй книзі,
На борг записати..

— Черевики, оселедці
І чорна хустина,
То все буде коштувати,
Сім і половина.

— Чекай, Мошку, не лякай нас,
Бо ми не є зайці,
Та ж ти з воза вже давно
Забрав мої яйці.

—Яйці, то будуть за процент,
Щоб ви тее знали,
Бо за хустку й черевики,
Ви грошей не дали.

А то решта я запишу
У книгу здорову,
Як до року не принесеш,
Я візьму корову...

От чуєте, добрі люди,
Як то нехрест клятий —
Наших ідурних Макогонів
Знає обробляти.

А Макогін з Гануською
Зібрались по свому,
Сіли на віз і волами —
Пігнали до дому.

ПАНЬКО ХРІН

THE NUTCRACKER

Артемон Будяк

ЗНАМЕНИТА НЕСПОДІВАНКА

Вступне Слово

Минулий рік відзначився численними золотими, срібними та іншими ювилеями й несподіванками. Щоб не все пішло в забуття, для відзначення й славної памяти тих "ювилеїв" — оповім про одну з несподіванок, славних, а можливо небувалих. Звичайно відзначується щось надзвичайного. Прочитайте, а побачите, що не була одна несподіванка зі всіх несподіванок.

Сонце зайшло а поля почорніли, як під хатою Максима Антоновича появились — мов з під землі виросли — двад-

цять пять автомобілів, і затрубіли так, що певно аж в небі почули.

В хаті Максима повстала метушня. Максимова жінка, Текля, закликала розпучливо до свойого "невинного приятеля", (яка то в моді тепер — крім мужа, ще є один-два приятелі для безсильної жіночки), пана Антона Пустого.

— Де я тебе тепер сховаю?...

— Лізу в ліжко, — закликав пан Пустий до Теклі, — а ти накрий і прибирайся, бо вже лізуть в хату.

Гості вже були в хаті, починали світити.. Текля ледви в спідницю вбралась.

— От тобі й несподіванка! Чорт би вас вихапав! — Закляла Текля в душі.

А тим часом у хаті вже було багато людей, жінки, старі і молоді, — хлопці і старші хлопи. Вони навезли гальонів, голубців, кейків, всього добра повні баняки.

— А де господар? — запитав провідник і управитель "золотого" ювилею.

Текля аж тепер нагадала собі про свого газду. Він все спав на горі, на "обстизі", як звичайно. Що він там робить небораха? Певно почув метушню та її слова до пана Пустого. От тепер дістанеться мені на оріхи! — подумала Текля. А пан Антін Пустий, мистець до збитків! Недаром пустим прозвали, — всунувся до хати вечірком непомітно, як Максим вже спав на "обстизі".

А сьогодні аж дві несподіванки! Що як що, але то була велика несподіванка, як що він почув, що в хаті говорилося.

— Де господар? — верещали грубі, широкі і тонкі баби.

— Та десь там на "обстизі", хай злазить, — відповіла напів мертва, збіліла Текля.

Одна зо загонистих бабів полізла на "обстиз". Тим часом музики вже строїли цимбали а збанки дзвеніли.

— Несподіванка!... Максиме, злізайте на долину! — гукали баби.

— Пиймо й про біду не забуваймо! — кричали непрошені гості.

Баба, що кликала Максима, злізла на долину й голосить:

— Падоньки Божі — там його немає!

— А де він є? — зверещав увесь гурт.

— Максиме, злазіть! Несподіванку вам робимо!

— Гей, Максимихо! — де ви чоловіка діли?

— Що це має значити? — гукали інші. А хлопи самогон вже смоктали.

— Нема Максима, так самі будемо пити. Що за рікниця!

Баби подавали голубці, кейки, хлопці їли. Потому заграли музики, пішли по парі в танець, а до Теклі приступив старий фармер, Блюнивус, підпитий, поморгує. А Текля, звичайно, "невинна жінка", що проти цього нічого не має. Вона лише побоюється про "своїх" обох, як там з ними є. Полилося багато самогону в цей вечір. Славно собі танцювали.

Текля з Блюнивусом вийшла на двір, бо в хаті дим і задуха. Вечір тихий. Зорі мерехтіли, а старий Блюнивус у поетичнім настрою — пригортає до себе Теклю і говорить це й те, про що не опишу, не будете знати. Врешті спрямувались вони до курника, прийшли, зайшли й біс його знає — пощо?

— Диви — там у кутку щось біліє, — затрівожилась Текля.

— Справді! — і старому зїжилась чуприна. Він черкнув сірником, і .... побачили в кутку самого господаря, пана Максима Антоновича в спіднім шматтю, перестрашеного...

— Ой! — скрикнула жінка й втекла. А Блюнивус із переляку запитав:

— Чого ви тут, Максиме Антоновичу?

Але замість відповіди, Блюнивус дістав кулаком межи очі й впав мов сніп соломи. Максим вибіг з курника й побіг як біжений. Він належав до боязливих і соромливих людей, але в потребі то й не боявся кулака ужити. Завстидавшись, почувши розмову Теклі з Пустим у хаті — не хотів між людей показуватись. А щоб його в хаті на знайшли, втік до курника.

Блюнивус схопився і біг до хати за Теклею. В хаті діялась дійсна комедіє, — з під покривала на ліжку хлопчиська витягли пана Пустого, верещали й глузували з нього так, що було чути поверх село миль довкруги. А Текля лементіла:

— І як вони його там відкрили? І як вони його знайшли?...

— А наші хлопчиська чого не відкрили б! — закричала пів-пяна баба.

Пяні хлопчиська витягли пана Пустого з ліжка й з під пухких перин — бавились ним, і то добре бавились — пообкладали йому всі боки штовханцями так, що буде Телкю згадувати аж до смерти. Нарешті якось вдалося панові Пустому

вирватись з їх рук, і він утік на двір і скрився в темній ночі.

Це була правдива несподіванка! Хлопці відкрили пана Антона Пустого, як пяні падали на ліжко.

За хвилину гості "супрайз партії" і Текля — мали ще одну несподіванку, бо до хати увійшла поліція.

— Тепер сто долярів кари буде за самогон! — закричали порядні люди й почали розбігатись з хати й ховатися. Але перед справедливістю не скриєшся!

Тут розповів я вам все, як наочно сам бачив; лишається хіба ще одно додати:

На подібних "несподіванках" люди не згадують про свою пресу й про свої інституції.

Чи інші люди мусять нашу культуру міряти на підставі таких дурних "несподіванках?"

Чи не краще, щоб у кожній хаті була повна шафа книжок, часописів і журнал "Точило" між ними? Ану, подумайте, здорово й напишіть, що краще?

75

СКОРО ВИЛІЧИВ

Робітник раненько зібрався
Іти до роботи,
Й нагло в плечи щось почало
Давити, колоти.

Що то сталося, хотів він
Бідачисько знати, —
Тай до доктора пішов він
Поради шукати.

Доктор почав оглядати,
Скоро знайшов раду, —
Мац рукою, сюди-туди,
З переду і з заду.

— Чи то рематизм, — чи що
Було то зімною? —
Доктор тільки усміхнувся
І махнув рукою. —

Щоб у людей все такі
Слабости водились —
То на плечах з пряжкою
Шлийки покрутились. — За Степ.

ВІСТИ З АМЕРИКИ

(Пише Евген Береза-Дунаївський)

Здорові були браття україці
Знов по довгому часі,
Пишу для Вас як то кажуть,
Новинки цілком нові.

Щоб Ви знали, де що діесь
Та як живуть люди,
Не лиш в Вашій місцевості
Але й круго всюди.

Де хто на світ народився,
Хто пішов в рекрути,
Хто сказився й оженився,
Щоб газдою бути.

А Ви все те браття любі
Як слід прочитайте,
Й передплату на "Точило"
Зараз висилайте.

НЕВАРК, Н. ДЖ.

В Неварку сталось нещастя,
Там Панькова жінка Настя.
Як напилась у сальоні,
Аж сміялись з неї коні.

БАЙОН, Н. ДЖ.

В Байоні ще дівок много
Сорок вісім на одного,
Але-ж хлопців там нема
Тому любі там біда.

НЮ ЙОРК, Н. Й.,

Колиб так тут українці
Працювали в одній спілці

Мали б свій Народний Дім
На примір народам всім.

А що так не поступають
То вибачте, дулю мають.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.,

У Пасейку Петро Гнида
Віддав донечку за жида,

Жид не мушу вам казати
Жінку, батька вигнав з хати.

От научка Вам всім з того
Не лакомтесь на чужого.

ДЖЕРСЕЙ СІТИ, Н. ДЖ.

В Джерсей Сіти панна мила
Літом синка породила.

А де-ж батько всі питають
А чорти там його знають.

Каже мати, — десь там втік,
З Джерсей Сіти ще вторік.

На тім пані й панночки
Я закінчу новинки,

А за часок знова Вам
Найновіші ще подам.

ФРАГМЕНТ

Хто "Точила" не читає,
Той веселости не знає.
Хто веселим хоче бути,
Той мусить його набути.

Евген Березинський.

КОЛОМИЙКА

В шафу мишня занадилась,
Потрави зїдає;
Майк поставив там "Точило",
Тепер спокій має...

Гей, осика на осику
Гілям похилилась,
Без "Точила" наша Гапка
Моцно зажурилась.

Поситіла вона дуже,
Треба щось робити, —
А тут нема на тоненько
Чим сало сточити.

Каже вона Гаврилові:
— Ворделюй "Точило!"
Бо ходити тяжко мені,
І жити не мило.

Запряг коні мій Гаврило,
Поїхав до міста, —
І привозить своїй Гапці
"Точилів" аж двіста!

Тепер Гапка вже тоненька,
Гарно виглядає,
Свого мужа за "Точило"
Що дня обіймає.

ПІСНЯ КУМА

Моя баба засипляє,
Що я думаю, не знає.
А я з хати утікаю,
І між хлопців йду, гуляю.

По вечері подрімати, —
Жінка любить, а я з хати
Скоро, тихо утікаю,
Йду між хлопців і гуляю.

Вчора пішов танцювати,
Там до Климової хати,
Де світло загашують,
Так, напомацьки гуляють.

І там мене привитали,
Музики мені заграли...
Приступив був кум Гаврило,
Та й "пах" мене в саме рило!

Тут нема що говорити,
Били мене і в Микити.
Так вже треба якось жити,
Не мені цей лад змінити.

Було так, то нехай буде,
Нехай далі бються люде...

Моя жінка засипляє,
Нич не бачить і не знає;
Я між хлопців йду, гуляю,
Відтак чіхаюсь, ридаю... — А. Б.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ПЛЕКАЙТЕ ВІТАМІН С!

Довгі віки всякі зверхники та самовладники держали ллюдей у темноті, щоб гойно жити з темних людей та висисати всякі соки з їх мозольної праці. Для цього держали масу попів, учителів і шкіл таких, щоб, хоч хто що навчиться — нічого не знав. Нині хлопець чи дівчина скінчить високі школи, знає про Римлян, Греків, Арістотеля, Сократа, а про те, що діється тепер та що, чому, і як, то не знає нічого й є цілком безрадним і безрадною у вирі сьогоднішнього життя та обставин.

"Точило" взяло собі за обовязок найважніший а то: ширити веселість і науку про здоровля, бо без здоровля і веселости нема ніякого життя. Цих дві річи — це найдорощий скарб кожної людини. Без цього ніяке життя, ні поступ неможливий. Ось чому кожний і кожна повинні мати своє власне "Точило".

Багаті захланники також держали людей у темноті, що до здоровля. Вони знають, що в здоровому тілі є здорова душа і розум. Ну, а як люди будуть недоїдати або їсти щобудь, то їх умова сила думання буде слаба, немічна, так як слабе здоровля, — а це є дуже на користь тих, що деруть всяку шкіру з бідного хлопа.

Щоб ви мали здорово-думаючий розум, то мусите мати здорове тіло. Щоб мати здорове тіло і здоровий розум, то мусите відживлятися відповідною пожиною. Щоб мати відповідну поживу, то мусять істнувати кращі обставини життя; мусить бути всюди краща система, кращий порядок. Добро людей залежить на людях. Які люди, такий порядок і такий уряд. Яка пожива — така кров, а яка кров — таке здоровля, і такий розум:

Як може нині бідний фармер, чи робітник мати добре здоровля і добрий розум, як він жие гірше собаки та держить себе при животінню на якійбудь поживі, яка не приносить йому ніякого здоровля, сили — лише упадок здоровля, ума, і сили. А верхники пирують, їздять, пють, їдять, буяють, гуляють, мають вакації, вілії по всіх краях — за хлопську працю, піт і сльози. Жиють, а бідний робітник і рільник гарює день і ніч за пессю платню й безвартну поживу. Він не має защо й коли поїхати собі до Шанггаю або Гонг-Конг, або хочби до Каліфорнії раз на 25 років. Ні! За дурний "байндер" (жниварку), що коштує $17. зробити, бідний фармер мусить заплатити майже триста долярів. І хто тут винен? Чи багаті? Чи фармері? Чи робітники? Чи фабриканти? Чи посередники? Чи уряд? Чи чорт з мочарів у Гімлі і Плізент Гом?

Здоровля, дійсне здоровля — є дійсним чинником кращого думання, а через думання — і кращий поступ для добра всіх людей. Як, чоловік може приморений здорово думати? Ніколи. А коли його син чи донька скінчили школи і знає читати "фоні пийпер", журнали Мордерства, Дедективні, Кавбойські, Ловв Сторіс, піти на дурний шов, наслухатися деморалізуючої музики "джез", — може дещо знає про Цезара, Гипократа, — та як нічого не знає про моркву, петрушку та життедайні Вітаміни, — то можна сина чи доньку рахувати ученим дураком, калікою свого незавидного життя.

Петрушка — це є чудесна ростина. Пів унції петрушки має стільки в собі Вітаміну Сі, що вистарчить дорослій особі на цілий день — для сили тіла.

Петрушка містить у собі майже стільки Вітаміну Сі, що містять у собі цітрини, унція за унцію, — або які інші квасковаті овочі. З петрушки можна виробляти знаменитий підкріпляючий і освіжуючий літний напиток; також смачний і здоровий чай.

Петрушка також має в собі багато мінералів. Петрушку можна мати цілий рік, а навіть плекати собі свіжу зимою у малій пачці при вікні. Не будьте без петрушки ніколи; це для вашого здоровля та відпорности проти всяких недуг.

ШАЛЬВІЯ

Шальвію можна плекати з насіння, але кращє з нагненням і присипанням вершків землею. Шальвію найкраще плекати в легкій сухій землі в теплім закутку, а збирати її для сушення в серпні і вересні. Шальвія по англійськи зоветься "сийдж".

Сотками літ люди знають, що шальвія помагає травленню.

З шальвії також добрий лік для полокання горла, а чай з шальвії помагає втихомирювати подражнення в жолудку.

ДОМАШНЄ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

ПАРАЛІЖ ХРЕБТА — вживайте наливки з квітів арніки гірської — для натирання і обкладів. Це є отруйне зілля. Не важтеся його пити без лікарської рецепти.

ДИФТЕРІЯ — в дітей — полочіть горло що години соком з цитрини аж увільните горло від флягми або фальшивої відсталої оболони.

ПРОБИТТЯ — ноги, руки на заржавілий цвяк, шпильку, бляху. Обмийте рану й привяжіть кавалок солонини або "бийкону" й посипте добре ногу порошком "борекс".

ПОЛОВІ недуги, зараження, недомагання, і т. п. Про них ніколи не стидайтеся подати свій повний опис, бо цьої хвороби не повинно бути між здорово-думаючими людьми. Лічіть заразу в її початках!

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

БЕЗСОННІСТЬ

Безсонність дуже нищить здоровля. Бо, коли людина не може спати, то дуже скоро приупадає на силах. Без відповідного відпочинку-спання, людина стає дуже умученою, трудною, нервовою, дражливою, і все, що вона робить не йде так як треба. Не спати й качатися в ліжку цілу ніч, і лише думати й думати, і ніяк заснути — це дійсно ознака розстроєння і втрата сили в тілі.

Безсонність — це є знак природи, сигнал, що нерви є знеможені, вичерпані зі сил. Через безсонність — повстають інші недомагання. Що день то все гірше нервова сила людини зуживається, нищиться, аж людина цілком повалиться з ніг, стане немічною, сумною, понурою, задумчивою і знеохоченою до життя. Будучність не має для такої людини ніякої вартости, надії, заохоти, заінтересования, ані успіху, щастя, веселости. Таку людину, що не може спати, всьо гризе, їсть і нищить її всі засоби сил.

Сон, добре спання — дає тілові добрий відпочинок; відновлює в тілі всі клітини до правильної чинности й життя.

Ви значно скріпите свою силу й охоту, як будете заживати чисто природний чай з Гірського Коріння.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

вже 26 років було й є благословенством для всіх терплячих на Безсонність (брак спання) та нервове розстроєння (або на умучення і утрату сил). Ціна одної пачки з пересилкою, $1.50. Пишіть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ZAKHAR BERKUT
By Ivan Franko

First English Language Edition Translated by Theodosia Boresky

THE STORY OF A MOUNTAIN SAGE AND HIS DEMOCRATIC IDEALISM; THE LAST FREE UKRAINIAN COMMUNITIES IN THE CARPATHIAN REGION DURING THE 13th CENTURY; THEIR STRUGGLE AGAINST THE GREED OF THE PRIVILEGES CLASS OF BOYARS AND AGAINST THE DREADED MONGOL HORDE. Against the background of warfare, adventure in primeval mountain wilds, the problems of a war-torn nation there has been written the romance of the son of the peasant sage and the daughter of a proud and crafty boyar. THE PRESERVATION OF THE TIME-TESTED DEMOCRATIC FORM OF GOVERNMENT AND THE PROGRESSIVE SYSTEM OF COOPERATION BETWEEN FREE COMMUNITIES IS THE MAIN THEME OF THE BOOK. INCLUDED IN THE VOLUME IS A BRIEF SURVEY OF UKRAINIAN HISTORY.

SPECIAL PRE-PUB. PRICE $2.15 (U. S.) including mailing after publication $2.65

THEODOSIA BORESKY
390 FERRY ST. NEW HAVEN, CONN.

А. Г.

ВОСКРЕСЛИ З МЕРТВИХ

Проходжу вулицею, звичайно, як кожна людина, що має свій напрям ходу. Чую — хтось позаду мене кричить: — Пане, пане добродію!... Пане добродію!... Почекайте-но!..

Звичайно в місті я привик до шуму й криків — йду й не оглядаюся. Що мене обходить, що хтось там на когось викрикує, що зробив йому добро. Кричи собі, коли маєш здорову горлянку. А люде йдуть, мов вода в ріці пливуть — сюди й туди, так й я з ними — хто ж його знає, котрий з них заслуговує на ці поважні титули.

Йду й вже не можу відірвати погляду від кожної прохожої людини, і ніяк не розпізнаю, хто з них пан, а хто звичайний громадянин. Аж нараз — шарп мене хтось за рукав.

— А!.. Це мене так, — подумав, я трохи не крикнув.

— Кличу, кличу, — а ви навіть не оглянетесь.

— Та воно, бачите, Петре, — ну, як людина має свій напрям ходу — думає про це де йде, то й не цікавиться проходжими, а тим менше звертає уваги на крики. Одні кричуть зо звички на коней, другі на дітей, а ще інші... Деж ви бували, Петре? Давно вже вас бачив.

— Та воно, знаєте, ви чули?

— Та не чув.

— Ми вже відновили наше товариство Ко-ко-ко,... ко-ко-ко!....

— Хіба ви вже так високо поступили в зорганізованню людей, що вже починаєте організувати квочок, чи що?

— Най Бог рятує!... Ми відновили наше старе товариство, що вже було завмерло.

— Й воскресло з мертвих? — Це цікавий винахід.

— Та воно, бачите, — замнявся Петро.

— Ну, ну. Тепер, в наші часи, так високо розвинутої цивілізації все можливо. — То як то ваше товариство?

— Та ко-ко-ко!... Ну, ніяк не пригадаю. Та ви добре знаєте, — ви нераз в нас говорили такі гарні відчити... О, о... чекайте: називається... називається..., як та книжка великого поета.

— Ну, я вже знаю, Петре, вже знаю.

—Слава тобі Господи, що ми якось розмотали цю справу.

— Та ми люди дорослі — все якось розмотаємо.

— Знаєте наш комітет ухвалив, щоб покликати вас, щоб ви поговорили нам та пояснили наш статут. Ми говорили, говорили, ну, часу забрало...

А я тоді беру слово тай кажу: нам ніхто так не розкаже, як ви.

— Знаю вас, Петре, вже довший час, ви людина дуже щира й працьовита. Та перед тим ніж я прийду до вас — дам вам пораду. Але ви придержуйтесь точно!

— Чому ж би ні.

— Ви скличте всіх членів воскресших з мертвих, замкніть двері, але добре, і читайте їм статут. Читайте так кожного вечера з місяць. Тоді перепитайте всіх, чи кожний знає на память, як молитву. Потім кожному призначіть працю — незабудьте замкнути дверей. Коли сходяться на збори — стійте в дверях і кожному входячому кажіть дихнути на вас. Такого не пускайте, як від нього задихає. Такому вступ забороніть на три місяці.

— Та він більше не прийде — каже зажурено Петро.

— Цим не лякайтесь: Посидить кілька днів вдома, посвариться з жінкою, піде до сусіда— нема вдома, піде до знайомого — нема вдома. Куди ж піти? — подумає, ну, до товариства.

— Го-го-го! Це добра порада! Я казав... — вдоволено розсміявся Петро.

— От, бачите, що ви вже зрозуміли. Слухайте дальше: Як котрий задрімає на сходинах від перепрацьовання — сильно крикніть, або приложіть йому леду на чоло. Я чую, що в вас Богу дякувати, є сильний голос.

— Ге-ге-ге! Я як крикну, то аж мури трясуться.

— Отже бачите. Все є в порядку. Ще одно: Як би — най це відверне божа сила — приніс котрийсь з членів фляшку в кишені — сконфіскуйте на власну користь.

— Це вже справді гарна порада!

— Незабудьте назви товариства. Йдіть вперед воскресші з мертвих. Амінь.

ДЕ ДВА БЮТЬСЯ

— Отже ти розвівся? Якже дійшли ви до згоди?

— Жінка дістала мешкання, а я забрав діти.

— Так? А що ви зробили з маєтком?

— Забрав адвокат.

Вступайте до Походу Перемоги!

МИ Є В ПОХОДІ ДО ПЕРЕМОГИ. Все, що ми робили в минувшині, було тільки приготуваннями до зусилля, яке мусимо зробити тепер. Нам сказано, що перемога є до схоплення . . .

ЯК КОЖНА ОСОБА ДОМА ВПОВНІ ВИКОНАЄ СВІЙ ОБОВЯЗОК

Тільки тепер маємо довідатися дійсної ціни, яку мусимо заплатити за перемогу. Хитатися нам тепер — це лише продовжувало б боротьбу й сильно збільшило б кошт у житті та грошах. Спасім ті життя тепер, прилучуючись до рядів тих, що маршують до перемоги. Вступайте в похід до перемоги!

ВАША ДОПОМОГА ПОТРІБНА

Вашої помочі потрібно, щоб постачання плили далі і в чимраз більшій кількості до війську у боротьбі. Усе те, що ми досі дістарчили, було тільки у приготуванню. Коли одну потребу заспокоїться, повстає друга — і потреба допомоги від нас дома зростає з величиною та гарячістю битви. Певна річ, що ви не чулися б вдоволеними, якби робили менше, чим можете.

Тягар стає важчий. Треба чимраз більше й більше народу, щоб нести його. Гроші, які вкладаєте в Бонди Перемоги — це не дарунок. Це позичка. Її зворот із процентом гарантує ціла Домінія Канади. Як Ви вже маєте які бонди Перемоги, то постарайтесь купити цього місяця ще більше. Як Ви в минулому не купували Бондів Перемоги, то постарайтеся купити тепер, скільки лише можете. Приготовтесь перенести свої ощадності в Бонди Перемоги. Вступайте в похід Перемоги!

НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ВОЄННИХ ФІНАНСІВ

СПОКІЙ В ХАТІ
КОМЕДІЯ НА 4 ДІ.

ДІЯ 3.

Дія третя відбувається місяць пізніше на Радянській Україні. Бідна кімната. Вікна без фіранок. Серед кімнати непокритий самороблений стіл, і також лавки. На стінах причеплені календарні образи Леніна і Сталіна.

ЯВА 1.

ОКТЯБРИНА (вбрана в бідній міщанській ноші, сидить на лавці коло столу й пришиває велику латку до штанів свого мужа. Прищипла латку, й відкинувши штани на бік, сидить якийсь час у глибокій задумі. Потім зітхнувши): — Е-е-х! Думай, не думай... а воно все так буде як є... Життя наше радянське мов ті штани полатані... Живе тут людина з надіями на краще, а воно що раз до гіршого приходить. І хто зна! Коли вже воно зміниться наше життя гаремниче?

Десь там за кордонами нашої бідолашної України, люди живуть у достатках і по людському. А ти тут, український народе, на своїй багатій землі, терпи всілякі злидні й недостатки, та, в рабській покорі виконуй всякі забаганки ріжних пройдисвітів. А як ні, то запроторюють туди, де й не снилося. (Після короткої надуми витягнула зза пазухи листа): —

Ось, моя мати вже другий лист надіслала з Канади. Пише: їдь та їдь, доню, до Канади. А за якого біса поїдеш, коли тут тобі кожна копійчина вирахована, щоб було за що бодай бохонець найчорнішого хліба купити.

І чому я не вільна мов та пташка божа! А то б на край світа полетіла б, щоб не мучитись тут у цих злиднях радянських. І не бачити, та не відчувати тих страждань мого українського народу — під партійним пануванням жорстоких чужинців.

(Поглянувши на образи Леніна і Сталіна, і вказуючи пальцем на першого й на другого): Ось вам один йолуп... А ось вам другий йолуп, що в своїх соціялістичних утопіях так заблудились, що ні в кут, ні в двері.. А ти обдурений український народе, терпи, терпи й терпи. Та доки ж токо терпіння?!

ЯВА 2.

ПАРХОМ (непомітно увійшов до хати):— Терпи козак, атаманом будеш!

ОКТЯБРИНА (хутко повернулась до дверий, до Пархома):— Ах!... це ти, Пархоме? Як же ти налякав мене! Я собі уявила, що то якийсь московський чекіст під мою думку підслухав.

ПАРХОМ (наближаючись до Октябрини й пригорнувши її до своїх грудей, долонею погладивши її по голові):— Заспокійся, моя ластівко! Заспокійся! Вже недовго нам терпіти насильство й сваволю дурисвітів. Бо, що раз то більш вперті чутки ходять між нашим народом. Тепер, куди не повернешся, то тільки й чути, що ось вибухне війна. Ну, а в час війни всі можливості, і всілякі нагоди бувають... Розумієш мене Октябрино?...

ОКТЯБРИНА:— Розумію, мій голубе. І відчуваю, що ми є вже на порозі великих змін... Дай Боже, щоб найскорше ті зміни були! (Вказуючи очима на лавку): Присядь, мій голубе! А я принесу тобі вареної рибки, що вчора ти наловив у Дніпрі. (Пархом сів, Октябрина пішла).

ПАРХОМ (до себе):— Вчора — рибка. Сьогодні — рибка. Завтра — рибка, і так без кінця.. Рибка та хліб. Хліб та рибка. Ну, й живи тут собі, совєцький громадянине, на пісній страві, мов той Серафим Саровський у пустелі. А про інші ласощі — забудь, брате!

Все наше українське добро, москалі, не питаючи нас, майже силоміць, забирають, наладовують ним залізничі вагони й довгими потягами, везуть до своєї Московщини. А ти тут, на своїй багатій всім Україні, вдоволяйся рибкою. Добре, що ще риба не перевелась у наших ріках та в озерах. А то хто зна, що тоді було б?

ЯВА 3.

ОКТЯБРИНА (ставить на стіл миску з рибою і бохонець чорного хліба):— На, Пархоме, їж!

ПАРХОМ:— А ти?

ОКТЯБРИНА:— І я сяду. (Сіла до столу. Обоє їдять рибу і хліб, ламаючи хліб руками. До Пархома): Гарна рибка?

ПАРХОМ:— Смачна, дуже смачна! Ти в мене така добра господиня, що щоб там не прилагодила, то все буде смачне.

ОКТЯБРИНА:— Мене моє бабуня так навчила...

ПАРХОМ:— Гарну бабуню ти мала.

ОКТЯБРИНА (з плачем у голосі):— Мала, та що з того, — коли смерть її забрала...

ЯВА 4.

До хати увійшли Іван і Семен.

ІВАН:— А-а-а! Мойо почтеніе, тавариш Пархом!

СЕМЕН:— Здраствуйте! — товаришко, Октябрина.

ПАРХОМ:— Доброго здоровля, приятелі!

ОКТЯБРИНА:— Здраствуйте, люди добрі!

ІВАН:— Бачу рибку на столі.

СЕМЕН:— А у нас риковка за пазухою! (Витягає зза пазухи фляшку з горілкою. Бе долонею в дно фляшки й ставить її на стіл): Як гулять, так гулять! Знай наших! Сідай, Іване! Оба сідають до столу.

ПАРХОМ (до тих робітників):— Що це ви, празникуєте сьогодні?

ІВАН:— Так, так, товаришу, празникуємо! Середа, це день нашого відпочинку. От і празникуємо. (Подає горілку Пархому): На, товариш, роби почин!

ПАРХОМ (надпивши трохи з фляшки, подає її Семенові):— Прошу!

ІВАН:— Що там прошу?! Пий, Семене, та давай мені. А то щось під печінкою ссати починає... (Семен пє й подає фляшку Іванові).

СЕМЕН:— На, кінчай, товариш!

ІВАН (пє з фляшки, потім подає її Октябрині): — Випий, товаришко за здоровля нашого найсвітлішого товариша Сталіна!

ОКТЯБРИНА (відпихає від себе фляшку):— Ні, Дякую! Я не пю.

ІВАН:— Не пєш, то й не треба! Силувати не будемо... Самі розіпем. (Ще пє й подає фляшку Семенові):— На, товариш, кінчай!

СЕМЕН (кінчать так кінчать. Перехиливши фляшку до уст, випиває все з неї. Потім рукавом витерає уста):— А тепер покушаєм нашої савєтської рибки. (Усі їдять рибу і хліб).

ІВАН:— Дуже смачна рибка!

СЕМЕН:— Ще й яка смачна! Дай Боже здоровля нашій товаришці, Октябрині, що таку смачну прилагодила.

ОКТЯБРИНА:— Досить вже вам вихвалювати... Їжте, поки ще маємо що їсти. (Всі їдять і коли вже скінчили їсти, Іван звертається до всіх):—

ІВАН:— А може б ми щось гарного заспівали? Сьогодні ж наш призник, середа!

ПАРХОМ:— Та воно й справді, товариші... сьогодні ваше свято.

СЕМЕН:— Як співать, так співать.... Ану, там, Іване, затягай якусь!...

ІВАН:— А мені що... Як хочете, то й заспіваємо. (Співає):

Бистрі мов хвилі всі дні нашої жизні,
Що час, все коротший к могилі наш шлях.

УСІ РАЗОМ приспівують:—
Налий, налий, товариш,—
За здравную чару —
Бог знає, що з нами
Случиться впереді.

ІВАН (сольо спів):—
Умреш, похоронять, як не жив на світі,
Згниєш і не встанеш к весіллю друзів.

УСІ РАЗОМ приспівують:—
Налий, налий, товариш,
За здравную чару,
Бог знає, що з нами
Случиться впереді.

ІВАН (сольо спів):—
По чарочці! По чарочці!
Тільки бам-бом, бам-бом.
По чарочці! По чарочці!
Тільки бам-бом, бам-бом.

УСІ РАЗОМ приспівують:—
Пий! Пий! Веселись!
На молоденькій женись!
Пий! Пий! Веселись!
На хорошенькій женись!

ОКТЯБРИНА:— Гарна пісня, — та небезпечно її так голосно співати. Бо, ще якась там біда під вікном підслухає й донесе куди слід, а тоді ще за буржуїв нас вважатимуть, і всілякі можливості з нами можуть статись. Чи не краще нам співати пролєтарські пісні? — коли нас вже силоміць перетворили на пролєтарів?

ІВАН:— Ай, Октябрина! Ай, да пролітарка! Люблю вас за таку отвертість!...

ПАРХОМ:— Що нам про якусь там отвертість базікати... (До Івана): Ти краще затягай пролітарську.

ІВАН:— Заспіваєм... Запайом пролітарську. (Співа):

Я на бочьке сіжу,
Під бочкою каша...
Троцький Леніну сказав:
Україна наша!

ПАРХОМ (до Івана):— Що ти там, товаришу, з пяна мелеш?

ІВАН:— Не мелю, а співаю! (Співає дальше):

Ех, яблочко,
Куди котишся,
Попадеш в Чеку,
Не воротишся...

ПАРХОМ:— Годі! Годі, тобі таке молоти! А то й справді, щоб не опинитись тобі в московського Чека за такий той спів.

ІВАН:— Хотіли пролітарську, от і співаю... Це ж пролітарські пісні!...

ПАРХОМ:— Хай будуть і пролітарські.. Але краще не співай таких, — щоб з пролітаря не перетворили тебе у вязня. Бо самий знаєш, що тепер у нашій країні московська совєтська власть жартів не любить.

ІВАН:— Як не любить, то й не треба... (До Семена): Ану, там, товариш Сеня, витягай товаришку Рибковку!... А то, щось дуже під печінкою сее.

СЕМЕН (витягає фляшку горілки зза холяви. Долонею бє в дно фляшки й подає її Іванові):— На, товариш, пий! (Поправляє свою утробину).

ІВАН (бере фляшку від Семена): — Покорно благодарю, товариш, за добро сердечность! (Пє з фляшки. Потім крякнувши, — дає фляшку Семенові): На, Соси! (Семен обтерши рукавом уста, почав пити з фляшки).

ОКТЯБРИНА (сміючись):— Ех, ви сосуни! Мов ті немовлята до пипки з молоком, так ви до горілки припадаєте. Соромились би так багато пити! Це ж шкодить вам!

ІВАН (віднявши фляшку від уст): — Шкодить, чи не шкодить, а пити треба! Тому, що — (вказує пальцем на фляшку): ось в цій риковці все наше пролітарське життя заключається. (До Семена): Правду я кажу, товариш?

СЕМЕН (гукнувши):— Правду! Праа-авду.... (Заточується й трохи не впавши, співає):

Пий, пий, веселись,
Пий, пий, веселись,
Коли хочеш, то женись!
Як не хочеш, не женись.

ЯВА 5.

ТЕКЛЯ (увійшла до хати. Якийсь час оглядає всіх, і саму кімнату):— Такої тут виспівують, — що й не чути мого стуку в двері. То ж вибачте мені, люди добрі, що без вашого дозволу увійшла до хати.

ПАРХОМ:— Звідки ви тітонько, і за чим вступили сюди?

ТЕКЛЯ:— Звідки я, — довідаєтесь пізніше. А вступила до цеї хати з надією побачити тут свою доню, Октябрину.

ОКТЯБРИНА (якийсь час вдивляється в обличча Теклі. Врешті зірвавшись з лавки підбігла до своєї матері зо словами):— Ма-а-мо! Чи ви не здуріли?!!

ТЕКЛЯ (відіпхнувши від себе Октябрину, почала з докором):— Так то ти свою матір витаєш, доню? Я як мати, в день і в ночі думала про тебе... Цілий час тільки й жила тобою... Гроші витратила, щоб найскорше побачити тебе... А ти?.. Соромилася б, свою рідну матір, дурною вважати. (На бік): Ось воно те большевицьке виховання, яких дітей витворює..

ОКТЯБРИНА (з жалем в голосі): — Ні, мамо!... Я не хотіла таке сказати... Але саме слово якось вирвалось з моїх уст. Бо й не сподівалась бачити вас тут. Ви ж самі в своїх листах писали, що заберете мене до Канади, до тої вільної країни, де всі люди живуть по людському, і не так, — як ось ми тут, — в цих невідповідних обставинах. Увесь час я тільки й мріяла про вільну Канаду. А ось, бачу, то й ви самі прибули сюди.

ТЕКЛЯ:— Так, доню... Як бачиш, я прибула. Бо товариш Грінцберк у Канаді на вічу — дуже хвалив веселе й щасливе життя в радянському союзі. Та, ще казав...

ОКТЯБРИНА (швидко):— Що мамо казав?

ТЕКЛЯ:— Казав, що хто тому не вірить, то хай самий поїде до радянського союзу для наочного переконання.

ПАРХОМ (гнівно):— А щоб тому Беркові язик покорчило, коли він так нахабно брехав!

ТЕКЛЯ (відступаючи від дверий):— Як то брехав?

ПАРХОМ:— Безсоромно брехав, й то все! Брехав так, як і тут нам вже поверх двадцять літ большевицькі часописи та всякі агітатори брешуть брешуть про якесь там райське життя в майбутнім. Брешуть всі вони на те, щоб ми всякі злидні терпіли й понад силу робили на московську бюрократичну зграю всяких пройдисвітів.

ТЕКЛЯ:— А-а-а! Так ось воно як!

ОКТЯБРИНА (з жалем в голосі):—

Так, так, мамо... Ви тільки подивіться на наші злидні пролітарські. (Вказуючи пальцем на Пархома, Івана й на Семена): Подивіться, мамо, на цих полатаних пролітарських обірванців. Подивіться на нас всіх горем прибитих. І чи можна тут говорити про якесь щасливе й веселе життя?

ТЕКЛЯ (оглядає всіх, потім до Октябрини):— А де ж твій?...

ОКТЯБРИНА:— Вони всі мої...

ТЕКЛЯ (здивовано):— Так, так, доню? Товариш Грінцберк на вічу казав, що тепер вільна любов у совєтах. Але ж доню... Чи ж не забагато аж трьох для тебе?

ОКТЯБРИНА:— Як то — трьох?

ТЕКЛЯ:— Таж оцих трьох, що ось тут у хаті.

ОКТЯБРИНА:— Ха-ха-ха-ха!... Ви, мамо, не дали мені доказати, — тай почали своє. Хто знає що... Я хотіла вам сказати, що вони всі мої товариші. А ви мамо... Ха-ха-ха! Соромились би про щось іншого думати.

ТЕКЛЯ (образливо):— Де твій муж, питаю?

ОКТЯБРИНА:— О-о-о, муж?... Так би відразу й питали. (Бере Пархома за руку й підводить до Теклі): Ось він, мій муж!

ТЕКЛЯ (вдивляється на Пархома, оглянувши його від ніг до голови):— Гарного мужа маєш, доню.

ОКТЯБРИНА (з усмішкою):— А я ж, чи не гарна, мамо?

ТЕКЛЯ:— Та вже про тебе, доню, нема що й казати... Бо ще як була маленькою дівчинкою, то всі наші хлопці на тебе задивлялися. А ось підросла, то ще кращою стала.

ІВАН (до Семена):— Пайдьом, товариш Сеня! Патаму, что тут семенная іділія начинається... Не слєд людям мешать.

СЕМЕН (підносячись з лавки, де сидів):— Как пайдьом, так пайдьом! (Обидва похитуючись, виходять з хати, приспівуючи):

Пий, пий, веселись,
На молоденькій женись!
Пий, пий, веселись,
На хорошенькій женись!

(Іван і Семен пішли).

ТЕКЛЯ:— А то що за москалі?

ПАРХОМ:— Які там з них москалі! Це наші щирі українці. Тільки вони змосковщені. От і базікають каліченою московською мовою.

ОКТЯБРИНА:— Присядьте, мамо! А я зараз нашої рибки подам на стіл. Ви певно в дорозі зголодніли.

ТЕКЛЯ:— Ні, доню. Я не голодна, і ти цим не торбуйся. Краще розкажіть мені про ваше життя під совєтською владаю. (Всі сіли на лавку).

ПАРХОМ:— Про московську большевицьку владу на нашій поневоленій Україні є що питати... Та нема на те що відповідати. Бо самі бачите, як наша біда зі всіх боків виглядає... А ось ви краще розкажіть нам про Канаду. Та— чи то правда, що в Канаді робітники від голоду вмерають?

ТЕКЛЯ:— Свят, свят! Від якого голоду?

ПАРХОМ:— Та ж від голоду!

ОКТЯБРИНА: — Тут большевицькі робкори до своїх газет пишуть, що в Канаді великий голод, та що там робітники вмерають з голоду у великім числі.

ТЕКЛЯ (з обуренням):— А щоб вони ті большевицькі газети заніміли, коли вони в такий нахабний спосіб сміють поширювати голу брехню!

ОКТЯБРИНА (оглядається на всі боки, потім до Теклі):— Мовчіть, мамо! Бо, ненароком якийсь чекист під вікном підслухає нашу розмову, тоді біда буде....

ТЕКЛЯ:— Яка там біда? Чи в своїй хаті не можна тут правду казати?

ПАРХОМ:— У нас під совєтами за правду карають, а за брехню й кривду вихваляють, та добрими посадами тих брехунів надгороджують.

ТЕКЛЯ:— Коли аж так, то тут не місце мені. Та й тобі доню, і тобі, Пархоме. Я яко горожанка демократичної Канади, постаралась вжити всіх заходів і старань, щоб вас обоїх забрати звідси до Канади, де ви будете почуватись свобідними між свобідними людьми. І там заживете краще.

Бо вже з переконання знаю, що не під большевицьким серпом та молотком, а під правдивим демократичним прапором, кожна людина є в спромозі пізнати й відчути дійсно щасливе й веселе життя! То ж до Канади, діти!

ОКТЯБРИНА (втішно):— До Канади!.. До Канади, мамо!

ТЕКЛЯ (до Пархома):— Ну, а ти чого мовчиш? Кажи, їдеш з нами, чи ні?

ПАРХОМ (не рішучо):— Та, вже й не знаю, що вам казати на те... Бо хто зна, може й справді в Канаді робітники від голоду вимерають? А тут як воно зле не є.. а все бодай рибку можна в Дніпрі. хоч

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на понищі недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то вийдіть се не по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги назавжди. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

Граматика!

Вже вийшла з друку перша частина українсько-англійська і англійсько-українська граматика, яка продається по $1.25 за один примірник. Для книгарень опуст такий: Від 10 до 50 примірників, 10%; від 50 до 100 прим. 15%; від 100 до 200 прим. 20%; від 200 до 300 прим. 25 процент.

На С.О.Д. не висилаємо. Замовлення враз з грішми присилайте до:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. . Winnipeg, Man., Canada

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все.

● Напишіть як довго хоруєте? свою вагу, високість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3651-B Winnipeg, Manitoba, Canada

крадьком зловити. А до того ж рідна країна, не те, що чужа.

ОКТЯБРИНА:— Що з того, що рідна? — коли вона мачухою стала.

ПАРХОМ:— Коли так, то вже не знаю що казати.

ОКТЯБРИНА (втішно):— То ж до Канади!

ПАРХОМ:— До Канади, до Канади, моя ластівко, щебетушко. Поїдемо туди, де ні чекист, ні комісар не псує життя людського... Поїдемо до щасливого й веселого життя!

ЗАСЛОНА.

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

НЕБУВАЛА НАГОДА

Кожний, хто пришле 15 центів одержить гарний в шістьох кольорах образ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. Величини 9X12 цалів.

Для книгарень по 10 центів за один. Замовлення шліть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

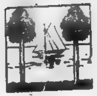

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука —	.40
Тайни Життя — — — —	.25
52 Тайни, — варто знати —	.25
Тайни краси — — — —	.25
Зрівноважене життя — —	.25
Києв і Рим — — — —	.25
Свитає день — — — —	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я — — — — —	.25
На Чужині — — — — —	.25
Лише для бабів — — —	.10
Порадник про кохання — —	.25
Штуки — — — — —	.10
Щасливе подружжа — —	.25
Як стати богатим — — —	.25
Магічне місто — — — —	.80
ДУМИ і ПІСНІ, В. Тулевітрів	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду? — — — —	.10
Літературний Сміх — —	.35
Кохання — — — — —	.25
Як позискати любов? — —	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим — — —	.25

●

Факти про попів — — —	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину —	.25
Як ворожити картами — —	.10
БУКВАР, для Рідних Шкіл, Матвійчука — — —	.45
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — —	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ —	.50
Вибрики попів — — — —	.01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — —	.25

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, ділає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здоровомислячих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована —	1.00
Для Апендика щоб не пук — —	1.00
Догідність у супружестві —	1.00
Антольогія Укр. Письменства —	.65
Така її Доля, драма на 4 дії —	.40

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію —	.15
Горятко Кави, на дві дії —	.25
Засвистали козаченьки, —	.25
Хитрий Льокай, комедія на 1 д.	.15
Старий Кавалір, на 1 дію —	.15
Чудовий Зять, на одну дію —	.15
Комедія Артиста, — —	.35
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя, — —	.25
Ого! — — — — — —	.05
Мертвий Байрак, драма, 4 дії	.35
Винахід, — — — — —	.25

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада —	.25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.10
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — —	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — —	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА; канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, моноль́ог —	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з понищих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію —	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15

ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію —	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію —	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ —	.15
ЦІКАВІСТЬ, — — — —	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — —	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА, — — — — —	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну к'ю	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!**

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

● ДОПИСУЙТЕ більше всього про всьо — до Точила.

WANTED

Bausch &Lomb model A. 2 microscope or similar will trade for smaller or cash.

William Protsko, Otthon, Sask.

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

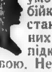

Сварка, лайка, злість, роздраження нервів, умове пригноблення, лють, їдь, суперечка, бійка, ірітація, нерозсудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітаміновою і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75 GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man.,

● ТАКА ЇЇ ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

● Присилайте до "Точила" всякі жарти, якіб вони не були.

ПОЗІР!

Щадіть цинк і мідь, якого дуже потрібно для воєнних виробів. Без сумніву, що у вас знаходяться деякі кусні цього металю, або зелізні річи, без котрих можете обійтися,— то сейчас давайте їх на виробу конечно потрібних воєнних річей.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją
w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli Ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego Klubu: Klub Nadzieja. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ІВАН МЕЛЬНИК уділяє лекції музики на піяно, вчить Теорію і Гармонію Музики. Ціни уміркований. 453 McGregor Street, Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality, to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translations our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B, Winnipeg

● КРУЧЕНА ГОЛОВА ●

● Не одна жінка або чоловік терпить
● на біль або заворот голови за дар-
● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво-
● рот голови напевно! Не потрібно
● мати кручену голову, бо за $1.50
● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО-
● РІНЯ, яке прогонить заворот го-
● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті-
● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

● НОВІ РОВЕРИ (велосипеди) маємо на продаж по уміркованій ціні. Також уживані. Направляємо ровери і маємо всі части до роверів. Скора услуга. Заходіть або пишіть до — свого: Romaniuk's Bicycle Shop, 895 Flora Ave.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651.B., Winnipeg, Man., Canada

MUSICAL

SONGWRITERS! BE SUCCESSFUL! HAVE songs in perfect shape for publication — to Canada A great aid recently released: "Canadian Song Lyrics", a book of songs composed by amateur Canadian songwriters 50c postpaid. 3651-B, Winnipeg, Man.

МАЄТЕ ВЕЛИКУ НАГОДУ!

Ви маєте велику нагоду дістати цілком ДАРОМ дуже вартісну й цікаву книжку, так звану:

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком
— ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651.B., Winnipeg, Man., Canada

● КУПУЄМО всякі рисунки сміховинок в образках (комікс, фоні пийпер). Рисунки добрі і злі, але власно видумані нові; також рисунки для жартів. Присилайте що маєте!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg

● Шість місяців будемо висилати вам смішне "Точило" даром (для одного в кожній місцевости), як пришлете нам всі імена і адреси людей зі свого міста або кольонії. Зазначіть хто чим є або чим занимається.

ОБЕЗПЕКУ на старші літа вишлемо кожному цілком даром, Хто пришле нам адреси людей зі своєї кольонії.

MARS BOOKS AND NOVELTIES
3651 - B., Winnipeg, Man., Canada

● СМІЮСЯ, бо голюся без болю і з приємністю. "Меджік" держить мої бритви і бритівки все острими. Мені не потрібно більше йойкати, кривитися та мучитися тупими бритвами. "Меджік" остритель коштує лиш 25ц
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● ПЛАТИМО за ново-написані комедії, драми, дітячі представления, вірші, прозу, жарти, і все, що пишете.
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

DO YOU WANT TO MAKE EXTRA MOney? Read Tochylo-Promin Want Ads and notice the many ways people are using to make money. Why not run an ad of your

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties. 3651-B., Winnipeg

КОНЕЧНО ПОТРІБНО

цих книжок в українській мові:

Ботаніка, Хемія, Фізика, Географія, Зоольогія, Енцикльопедія. ХТО має ці книжки, годин відпродати або визичити, — то ласкаво проситься повідомити Видавництво:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
PUBLISHED BY PROMIN PUBLICATION

Ч. 5. Рік, 15. Травень
Vol. XV. No. 5. May, 1944

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ПОСТАВТЕ ПЕРЕМОГУ ПОНАД ВСЕ
КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ!

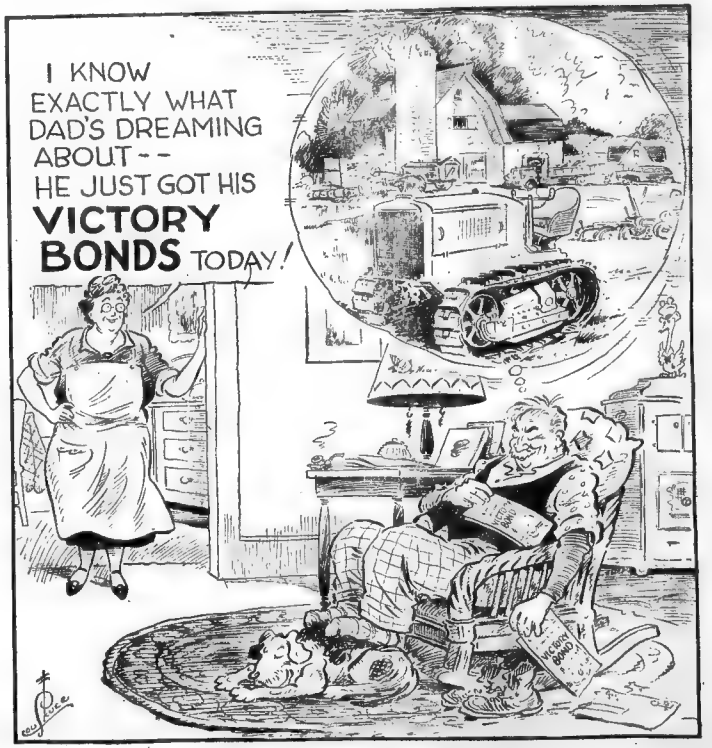

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоров'я! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости! Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1,000 сторін кожного дня, стало, Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вподобайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, пальтохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть! Durban's Style Shoppe, 567 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить різниці де ви є. Майте сталє, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00 Mara Books - Novelties, 3551-B., Winnipeg.

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 2c a word makes that possible.

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що любять кривду свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах. St. Andrews Supply, 3551-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діялоги, дїточі представлення, пе-реклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо. Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● СТАРІ МАРКИ — Кожний лістає листи, а на листах є чужиті марки. Ці марки мають вартість, не кидайте їх а заховайте разом з ковертою, або відодріть марок разом з ковертою, (не відривайте самого), і присилайте їх на поміщу адресу.

Є люди, що такі марки купують для забавки, і на перепродаж. Часом трапляються рідкі марки, яких мало випущено в обіг, і часто такий рідкий марок приносить кілька десяток, а то й кілька тисяч долярів Дохід з марок призначений на закупно вовни для вояків. Шліть до: I. O. D. E., Donalda Bldg., Winnipeg, Man

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для воєних цілей або на поміч Дїточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поміщу адресу: Дохід йде на благородні цїли:

McKINNON GUILD TRADING POST, 374 Main St., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий.
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.

Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!

Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило.
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, нагодові листя, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, лєнти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке, просвітнє Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати свое власне Точ.!

"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і дописуйте що хочете до "Точила через цілий рік. Щорічна вкладка лише 1 долляра.

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє ім'я і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3551-B., Winnipeg, Man., Canada.

"ТОЧИЛО"—одинокий український ілюстрований журнал Гумору та Сатири в Канаді і в Америці. Видає в половині кожного місяця Видавництво "Точило" в своїм головнім офісі і робітні під числом 623 Селкірк Авеню, Вінніпег, Манітоба, Канада. Редактор С. М. Дорощук, замешкалий під числом 591 Селкірк Авеню. Передплата на рік в Канаді і Америці виносить лише $1.50; на пів року 85ц.; Поодинокє число 10 центів.
Дописей не звертається: За оголошення редакція не відповідає. Імен не виявляє. Бездоволу Видавництва нічого не вільно передруковувати. ВСІ права застережені. ЗАРЕЄСТРОВАНІ 1930 р.

GRINDSTONE (TOCHYLO)—(Registered under the Manitoba Newspaper Act.) The only Ukrainian illustrated Monthly Magazine of Humor and Satire in Canada and United States. Printed and published by the Tochylo Publishing Co. at its Head Office and place of business:— 623 Selkirk Ave., in the City of Winnipeg, in the Province of Manitoba. — Subscription in Canada and abroad per year $1.50; half yearly 85c. Single copy 10c. — The Best Sales and Advertising Medium among Ukrainians in Canada and U.S.A.

All Rights Reserved, Copyright, 1930 by Tochylo Publishing Co. S. M. Doroschuk, Editor residing at 591 Selkirk Ave., Winnipeg.

TOCHYLO PUBL. CO., 623 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN. CANADA

ПЕРЕД ЛИЦЕМ СВІТА
(Для Пригадки)

Перед моїми очима лежить колька, що рве й шматує отверте й щире українське серце, нищить українську душу, нищить українську культуру — віками набуту терпінням; мішає українські перли з болотом, нищить безпощадно; прямо запльовує вічі, паскудить українську мову й все, що дороге всім українцям по цілому світі.

Всім чужим галапасникам можна їздити по наших головах, жити з нас, а жити українцям не вільно. Чи нам вічно мовчати, коритися, бути рабами, погноєм у других і позволяти всім розшматовувати нашу душу? Чи вічно все будемо збувати мовчанкою і байдужністю? Чи все будемо годувати всяких паразитів, і кровопійців?

Одною з цих кольок є 6х9 цалів збірник пісень з нотами, 28 сторінок разом з окладинками, під заголовком: РОСІЯН СОНГС, виданий: Белмонт Мюзик Компані, Індіяна енд 26, Ст. Шікаго, Іллінойс. На червоно-чорній окладинці є потвора з бородою, ніби москаль з великою шапкою — на тлі російських церковних бань, а побіч нього у великій шапці щупла, тоненька москалиха. Права пісень застережені 1938 року з Міжнародним Правом (в Берні, Швайцарія) включно.

В середині окладинки є зміст пісень, кілька російських а велика більшість є українських пісень, як: 1) І шумить і гуде, 2) Як до тебе ходоти, 3) Ніченька, 4) Стоїть явір над водою, 5) Сонце низенько, 6) Віють вітри, 7) Гей, на горі женці жнуть, 8) Співай, ластівочко, 9) Карі очі, 10) Виходжу на дорогу, і другі.

Над піснями нема ні авторів пісень, ні композиторів музики, крім одної російської пісні: "Ямщік Не Гоне Лошадей", де зазначено що музику зложив Й. Л. Фельдман. В збірнику є майже 3 четвертих українських пісень, а всіх пісень є 20.

От як чужі збогачуються українською культурою і роблять гешефт на наших очах — на російську славу, та ще й застерігають собі право на наших піснях, що це їх правна власність, — і нам до власних пісень, української душі — нема ніякого права.

Чи не є це крайна безличність, крадіж, і плягіяризм? Щось підлішого не можна собі уявити, щоб хтобудь прямо глузував з українців, кпив, плював у вічі, друкував українські пісні, називав їх російськими, застерігав їх правом що то його власність і цим плював українцям у вічі, що українці не мають права до своїх власних пісень, і, що українські пісні є російськими.

Жаль великий, що таке діється з перлинами українських творів, у часі коли всі боремося за справедливість, лад і право для кожного народу. Коли таке тепер діється, коли всі воюємо за справедливість, то що буде діятися у мирних часах? Не вжеж будемо далі мовчати й позволяти щоб якийбудь паразит плюгавив українські пісні?

Ні одна пісня в цім збірнику не має вірного перекладу на англійську мову; не передає вірно ні одної стрічки. Приміром, у пісні: "Віють вітри буйні", називає "Стормі брізес", — коли навіть мала дитина знає, що "бріз" це є лагідний, ледви чутний вітрець. Таких примірів повно. Це нічого іншого, лише посміховисько з українських пісень.

На верху англійських слів — латинкою, є кацапщина, ні українська, ні чисто російська мова, а прямо жаргон. Збірник не має ніякої літературної вартості, лише плюгавить українське імя, бо майже 80 процент українських народніх пісень перетворено на російські з англійським текстом.

Час, щоб паразити не плюгавили українських пісень, ні інших укр. творів, і не називала українські пісні своїми або російськими, ні не робила на них гешефтів. Колись було в "Адвенчур" журналі історія: "Козаки з Низу"— перекручена на "Мен фром білов" і підписано, що це твір пана Лемб-а. Ще недавно, на радійо в Колорадо хвалився один хитрун, що

мельодія "Не пора, не пора" є його власною композицією. В Торонто, у Модерн Дайджест ще навіть черенки не висхли від чорнила, де була величезна стаття, що "Українці є Спеціялістами в Сабртажі".

Коли свого часу посол Гайман увів у соймі закон, що нічого не можна злого писати про жидів, у часописях, і ніде, — то таке саме повинні зробити теперішні українські посли, щоб ніде, ніхто не мав права обиджати українців — друком. Коли ми всі стремимо до єдности в Канаді зі всіми національностями, то ми не повинні позволяти на подібні обиди несовісних людей пера й преси.

Коли всякі "біг пес через овес" допускаються пляґіяризму, обиди, надужиття, і саботажують саму душу добрих українських горожан, крадуть і друкують українські пісні, музику, мельодії, твори історичні і застерігають їх собі Правом, то що їх власність, називають їх РОСІЯН СОНГС — то це є крайна безличність, яку, мовчки чесний народ не може збувати.

Кожний українець, де б він не був, і кожна українка повинні проти такого надужиття і плюгавства запротестувати. Кожна одиниця повинна заслати лист протесту, головно до Лейбрарі оф Конґрес у Ваціґнтон, Д. С. і до Копирайт Оффіс в Отаві, домагаючися, щоб Право Застереження укр. пісень для згаданих видавців було уневажнене, сконфісковане на таких підставах:

1) Що майже 80 процент пісень в цім збірнику не є російські, але українські. 2) Що невірний переклад поганить зміст укр. пісень. 3) Що пісні є поміщені без імен авторів. 4) Що пісні є поміщені без імен композиторів мельодії і музики. 5) Що пісні не становлять цілости й є лише уривками, що значно понижує їх вартість. 6) Що видавець не мав права їх присвоювати на свою власність через Застереження. 7) Що видавець не мав права їх уживати, не подаючи їх правдивого джерела. 8) Що видавець не мав права уживати їх, друкувати їх, ні продавати їх для особистої користі. 9) Ні називати українські пісні російськими. 10) Що українці були першими учителями російської культури — не значить, що Росіяни можуть вічно насичуватися українською культурою і називати її своєю — не даючи кредету українцям.

Коли Бюро Застереження Прав у Вашінґтоні, в Отаві (та Міжнародних Прав Застереження у Берні Швайцарія) будуть засипані листами протестів від кожної живої душі в Канаді і в Америці, то будьте певні, що такої безличности і підлости з українськими піснями, мельодіями і творами — більше не повториться. Бюра Застереження Прав будуть тоді змушені для справедливості своїх горожан — держати в себе українця для провірення, чи хто не краде з української скарбниці.

Професор Турула, Кошиць, Гайворонський, Коссар, Ковальський, Др. Маценко, Атаманець і другі повинні взятися до діла й поклясувати та впорядкувати всі українські пісні, а добра воля знайдеться в людей, що скинуться по центові й видадуть всі збірники друком зо застереженим правом. Цього конечно потрібно, щоб ніхто не міг присвоювати та наживлятися укр. добром — не дюачи кредиту українцям.

Коли ми не годні оборонити самі себе, свою народню гідність, то що ми варта? Пора викинути з голови всяку партію, і в першій мірі бути українцем! Спільно гори перевернемо, а по одиноко й коромисла не переломимо — хіба кому на голові. — Яким С.

ДУМКА

Стара панна: —Маю бодай одну потіху: вийти замуж можна навіть кілька разів, але лишитися старою панною.. лише один раз.

В СУДІ

— Гаврило Чіп, ви обвинувачені, що побили свою жінку в іритації.

— То не правда, світлий суде, бо ми все бемося в хаті, а ніколи деінде.

СОН

Снилося мені, пані, що я вас цілував. Що то може значити?

— То значить, що ви далеко відважніші, коли спите...

НА ЗАБАВІ

Пані, я маю танець вже в крові!

То в вас дуже зле кружить кров, бо до ніг танець ще не дійшов вам!

ПОСЛАННЯ ВІД ПАНЬКА ХРОНА ДО МАНІТОБСЬКИХ ФАРМЕРІВ-ЧИТАЧІВ

БРАТІЄ!

Гей, Ганусько, завтра празник,
В нашій церкві буде,
То-ж поїдемо зраненька,
На празник між люди.

А як ти ще маєш троха
Часу в своїй хаті,
То спечи нам на дорогу
Періг на лопаті.

Коби Бог дав гарну днину
І гарну погоду,
То у церкві завтра буде
Багато народу.

Ой, раненько запряг бики
До воза Гаврило —
Посідали, поїхали,
Тільки закурило.

А Гануська не виспана,
З часта позіхає,
А Макогін над биками,
Батогом махає.

Розтельбушив свої бики,
Неначе ті змиї,
Аж Ганусьці замотав він,
Батіг вколо шиї.

Що ти, Гаврило, сказився,
Чи клепки не маєш,
Замість биків, то батогом,
Мене підтинаєш?

Приїхали коло церкви,
Під саму дзвінницю,
Де Макогін там застав,
Якогось пяницю.

А Гануська взяла Костя,
На руки в тій хвилі,
І тащить його до церкви,
Чим скорше, що сили.

А у церкві є там образ,
Сріблом, злотом сяє,
Де Михаїл злого духа
З раю виганяє.

То-ж нечистий з переляку,
З раю утікає,
З копитами і з ріжками,
Ще й довгий хвіст має.

Приступила до образа,
І каже: мій Косцю —
Приступися ти до бозі,
Цьомай його в фосцю.

А Макогін з пяницею,
Ніби на пораду —
Макогін став на переді,
А пяниця з заду.

А у церкві з дяком люди,
Всі хором співають,
Дяк мельодії кінчить,
Люди зачинають.

А дяк Федько розсердився,
Скочив межи люди,
— Кінчіть разом, і зімною,
Красша пісня буде.

Чого тягнете так довго,
Як воду з керниці?
Ніби діди в старім краю,
В селі Зарваниці?

Хоть сам Федько темний був,
Як табака в розі —
Він в дяківській школі не був,
Навіть на порозі.

А одна співачка стоїть,
Чорнява, висока, —
Так співає, що аж "айскрім"
Тече її з ока.

— Що ти від нас вимагаєш,
Щоб разом кінчали?
Чи то, Федю ми з тобою,
Разом зачинали?

А паламар по підлозі
Вимітає січку —
Хто б до церкви не прийшов,
Дає йому свічку;

Бо він, значить, рахувати,
Онуфрій Вусатий,
Як би його хто роззлостив,
Не дай Божа мати!

Він вже свічки пороздавав,
Кожній молодиці, —
Гаврилови, — як дручок,
Ще й тому пяниці.

Що то стоїть за Гаврилом,
Часто позіває,
А деколи по пяному,
Пісеньку співає. —

Та як в церкві всі фармері,
Свічки засвітили,
То такий сопух зробився,
Що аж всі душились.

Тому воском вже зілляли,
Кожух цілі поли,
А та кричить до куми:
Най тя колька вколе!

То ти соняшники їш,
Вже зо дві години,
То так роблять в домі божім,
Чесні господині?

А пяниця, чи здурів,
Чи комусь на втіху. —
Приклав свічку Гаврилові,
До карку під стріху. —

А Гаврило ще вдома,
Вляв на чупер масла,
То чуприна занялася,
Не скоро загасла. —

Якби вовки в лісі дерли,
Яку козу дику,
Так наш Макогін із болю,
Наробив він крику.

Нараз кинув до підлоги,
Ту свічку велику —
Обернувся тай пяницю,
Заїхав у пику.

А сто чортів твоїй мамі,
Тай у твої груди,
То ти пяний і до церкви,
Лізеш межи люди?

А піп там коло престола,
Молився "паки-паки",
Обернувся тай кричить: —
Марш з церкви, лайдаки!

То Макагін навіть слова,
Не сказав нікому,
Затис шапку на голову,
Поплентався до дому. —

А пяниця також з церкви,
Чим скорше забрався,
Його імя Мако-Дась,
Він мені признався. — Панько Хрін.

ДОБРЕ СЕРЦЕ

— Моя донечка має дуже добре серце. Не може дивитися, як я працюю.

— Що ви кажете, то певно помагає вам у праці.

— Ні, але як я маю роботу, то все виходить з дому.

ПРИЗВИЧАЇВСЯ

— Як ви могли так скоро відгадати "хрестиківку".

— Призвичаєння, пане. Я вже стільки хрестиківок відгадав, що тепер моє ліве око бачить доземо, а праве, поземо.

ЦІКАВА

Стара і погана пані прилапала молоду і гарну свою покоївку, як та вбирала новий капелюх своєї пані.

— Як ти смієш? Чому береш мій капелюх?

— Перепрошую, пані я хотіла тільки знати, як той капелюх буде виглядати при гарнім личку.

ПОЧЕСНИЙ УРЯД

— Тате, що то є почесний уряд?

— То є такий уряд, що є уряд, а нема пенсії.

— Ну, то я волів би такий уряд, що є пенсія, а нема уряд.

ПРИЗНАЄТЬСЯ

— Пане директоре, прошу відпустку на завтра.

— Що є? Який припадок вам трапився?

— Весілля, пане директоре.

— Ви все щось собі вигадуєте. А що то за дурень жениться?

— Я, пане директоре.

КАЗОЧКА

Жив собі дід і баба дуже старенькі. Все нарікали, що не годні робити. В хаті зимно, дров нема. На силу баба випхала діда за дрібним ріщам.

Пішов дід у ліс, назбирав вязанку й не може піднести; надкидає, вже й половину надкидав і ще не може завдати на плечі. Нарікає дід з плачем: як я був молодим, то десять разів більше ніс. Ох, Боже! Пощо я ще живу?

Появився синий чоловік і каже: чи хочеш умерти, чи жити й молодим бути?

На це дід:

— Хочу бути молодим!

— То йди на той горб. За горбом є береза. Коло берези є вода, — пий і рахуй кілько разів ковтнеш, стільки будеш молодшим. Вважай, не ковтай води забагато, а то зробишся дитиною.

Дід зрадів. Хотів подякувати, але синий чоловік зник. Пішов дід за горб і ковтав воду аж став 17-літнім хлопаком. Вернувсяпо ріща, набрав стільки що аж страшно. Несе. Баба здивовано глядить і питає:

— Що ти за один? А бивший дід каже:

— Сталося таке й таке, і — баба заздрісна не вислухала до кінця, як треба воду пити, але побігла скоро за горб до води.

Не було баби два дні. Молодий дідок почав гризтися, що нема його баби. Далі здогадався що то могло статися, зі заздрости. Побіг він за горб коло берези й справді бачить, що коло води ходить дволітна дівчинка й плаче.

Взяв дід її на руки, заніс до дому й виговдував на жінку. І досі вони обоє весело живуть і що дня читають "Точило".

ЦИГАНИ

Про циганів вже писали
Ріжних людей много,
Та ніхто ще не написав
Доброго нічого.

Бо як можна про циганів
Щось добре писати?
Коли циган все пробує
Людей шахрувати.

А що правда, послухайте,
Ви факту одного,
Як пробував він продати
Кониська старого.

На ярмарку циганчук
Людям коня продавав,
А щоби скорше продати
Оттак промовляв:

Коли б в мене батько був
То я і не дбавби,
Я би скорше свого батька
Чим його продавби.

Евген Березинський

НЕСПОДІВАНКА

Як настане святий піст,
Вірні вечорами,
Ідуть усі сповідатись
Перед панотцями.

Послухайте, розкажу вам,
Як разу одного,
Пішом і дяк сповідатись
До пан-отця свого.

При сповіди пан- отець
Дяка запитався,
А коли то він останнім
Разом сповідався.

А дячисько йому каже:
Отче, вибачайте,
Та таких дурниць мене
Більше не питайте.

Ви-ж знаєте, що я смерти,
Ще не сподівався,
То ж останній раз ніколи
Ще не сповідався.

Евген Березинський

ВАШІ КАНАДІЙСЬКІ ХЛОПЦІ ЗА МОРЕМ

Потребують Цеї Помочі!

НАЙБІЛЬШЕ критичні дні війни прийдуть скоро, як наші відважні борці пробють собі шлях через Гітлерівську Европу — і до Берліну!

Вони мають бойову відвагу. Але вони потребують величезні скількости ероплянів, шіфів, повзів, амуніції і других воєнних знарядів, щоб порівнатись з ворогом на кожнім кроці.

Чим більше прирядів і достави будуть мати, тим скорше прийде Перемога, котра зощадить численно дорогі життя Канадійців.

Ми котрі вдома мусимо доставити всякі потреби для нашої бойової армії через масове купування Бондів Перемоги.

Це є дійсно мало. За кожний долар який ми ставимо в Бонди Перемоги прийде до нас пізніше — з процентом. Ми лише позичаємо свої гроші.

Тому купуймо більше і більше Бондів Перемоги! Дорівнаймо своїм духом само посвяти з нашими героями за морем.

ЩО Є БОНДИ ПЕРЕМОГИ?

Бонд Перемоги є приречення Домінії Канади що виплатить в готівці повну вартість в призначенім часі враз з піврічним процентом у висоті 3% в річницю виплати.

Бонд Перемоги є найбезпечнішим вкладом в Канаді. Канада випускала Бонди через 75 років й ніколи не хибила виплатити кожний долар вкладного капіталу з процентом.

Бонд Перемоги це майно, яке лекше перемінити в готівку, як яку іншу запоруку.

ПОСТАВТЕ ПЕРЕМОГУ ПЕРШЕ

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ ТЕПЕР!

NATIONAL WAR FINANCE COMMITTEE

ЖАРТИ

Добре часом, кажуть люде,
І пожартувати,
Не годиться все лиш тільки
Слези проливати.

Бо хто лише гіркі слези
Часто проливає,
Того друзі, на тім світі
Всякий обминає.

Хто веселий, того люблять
Майже усі люди,
Такий і лихом журитись
Ніколи не буде.

Добре часом, кажуть люде,
І пожартувати.
Тільки в жартах треба тоже
І границю знати.

Бо жарти бувають ріжні,
А хто розум має,
Того нераз і за жарти
Народ поважає.

Евген Березинський

ВДАЧА.

Кожний свою вдачу має
Немушу я вам казати.
А по вдачі дуже легко
Кожну людину пізнати.

Хто спокійний, того люди
Всі і всюди поважають,
А хто впертий того всі
Ще здалека обминають.

А хто до бійки береться
Хочби за яку дурницю,
Та й того теж обминають,
Якби найгіршу пяницю.

А той, що брехати любить,
Буде ходив манівцями,
Бо всі чесні встидаються
Стрічатися з брехунами.

Той що краде, то ніколи
Доброго не вчує слова,
Між людьми пропаде марно
Як у болоті полова.

Евген Березинський

КОЛОМИЙКА

Ой, від праці горб на плечах
Мені надавило,
Тепер горба я не маю,
Помогло "Точило".

В мене язик затупився,
Тяжко говорити,—
Мушу його на "Точилі"
Трохи поострити...

Ой, казала мені Зося,
— Приходи, Данило!
Я кухарка тепер добра,
Бо маю "Точило".

Оженився, була біда,
Жінка не любила;
Тепер любить і голубить,
Бо маю "Точило".

Ой, хто хоче бути чистий,
Мусить мати мило,
А хто хоче бути мудрий,
Читає "Точило".

ФРАГМЕНТИ

Добро творим особисте,
Тому лад в нас ввесь гнилий;
Більше ватрні в нас дрібниці,
Як прекрасний світ цілий.

Мету і ціль мусиш мати,
Лиці для неї жити,
Якщо хочеш діло гідне
У житті сповнити.

Лиш той в життю успіх має,
Хто на труди не зважає,
Хто в надії вміє жити,
Лиш той може щось створити.

Хоч як важко, хоч як тяжко,
Не зважай на труди,—
Хай зневіра зникне в праці,
Успіх певний буде.

Міра в жартах, в смішній мові,
Для кожного є здорові.
Та хто часто їх вживає,
Мілкий розум набуває. — С.М.Д.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

НОВА ПОЖИВА

Люди шукають всюди нової поживи. Війна примушує людський ум до нових і практичних дій. Відколи досліди доказали, що пожива є найкращою підставою доброго здоровля, відтоді бачимо всюди Вітаміни, а медицина йде постепенно в забуття. Всюди, а головно в Америці, Англії і в Канаді появляється нова пожива до їди. Людський винахідчий ум тепер не оминає нічого в Природі, зі всього старається видобути новий харч для життя.

До недавна перевозили через море цілі яйця до Англії. Це забирало багато місця на кораблях, отже, почали бити яйця й сушити їх на порох. При таких операціях дізналися, що шкаралупа з яйця є добрим засобом кальцію (вапняка), якого є замало в нашій щоденній поживі. Тепер їдять яйця разом зі шкаралупою потовченою на порох. Кальцію потрібно тілові для здорових костей і зубів.

Колись так звані "срібні оселедці" риболовці відкидали зо сітів як рибу безвартну для їжі тому, що має в собі більше костей ніж мяса. Тепер консервують цього "безвартного" оселедця цілого, з костями і цілою утробою.

Доктор Келог доказав, що трава стане людською поживою, бо містить у собі всі потрібні мінерали і Вітаміни майже в рівній пропорції. Порошковану траву вже вживають у людській поживі. Прийде час, що наші господині будуть робити з неї смачні пироги.

Другою поживою й великою присмакою є сушені банани з осередком оріха како. Молодий Форкнер винайшов спосіб творення цієї нової поживи. При дослідах дізнався, що лупина з банани є дуже поживна. Тепер сушить банани разом з лупиною — на порошок. Лупина, що досі марнувалася — тепер йде людям на здоровля.

Товариство лікарів у Каліфорнії по довгих роках дослідів переконалися на тисячах хворих пацієнтах, що майже кожну недугу можна скоро й успішно вилічити свіжими соками з городини й сокаами зо свіжих достиглих овочів, зміщаних відповідно до недуги.

Державні дослідники в Америці випробовують замінити овочі й городину на порошок. Приміром, один бушель шпінату можна здушити й висущити на маленьку пігулку без втрати поживних складників ростини.

Одна фірма почала виробляти поживу з мясива й круп, величини чоколяди, що вистарчає на цілу вечерю для одної особи.

Велика похвала заслуги належиться Матієві Стакому. Він винайшов машину для душення соків і живиці з дерев, над якими робив різні досліди. На його здивування видушені соки по довгих тижнях стояння у флящинках — не кисли, не псувались і не розторощували посудин. Він практикував також на сокові з цукрової тростини, конюшини і помаранчах — і соки не псувались. Це довело його до переконання, що сильний натиск при видушуванні соків розбиває клітинки соків так, що видобувається з них і таку речовину що хоронить видушений сок з ростин від псуття. Він також дослідив, що сок з конюшини і сок з помаранчів задержували в собі Вітамін С у свіжому стані навіть по довгім стоянні. Цих два соки він обернув у стан порошковий через огріття, і переконався, що запах, смак і поживна вартість задержалися в цім порошку такими свіжими й вповні поживними — наче в сировій помаранчі та в свіжій зеленій конюшині.

Такі досліди й способи отворяють перед нами широке й необмежене поле для нових пожив. Конюшину буде можна їсти. Конюшина має багато більше Вітаміну С ніж помаранчі й менше коштовна ніж помаранчі. Вітамін С є дуже потрібний для доброго круження крови в тілі. Бадилля з кукурудзів може стати пожиточнішим ніж самі зерна кукурудзи. Горохлянка може бути пожиточнішою, поживою ніж горох. Практикуйте!

Плекатель лисів і міньків у Каліфорнії молов цілу рибу, геть зі всім — на поживу для звірят. Тепер і сам їсть. Остриці, черепахи і слимаки від тепер молотимуться разом зі своєю шкаралупою, костями, зі всім, цілі, так як є — для людської поживи. Кури, вівці, свині, худобину — молотимуть разом зі всіми костями, бо кість є вартнішою поживою ніж саме мясо. Досліди доказали, що цілий помелений оселедець разом з утробою, лускою, костями, з головою, крильцями — є пожиточніший ніж обібраний.

Через воєнний брак бляхи — презервування фасоль, замінено фасолі через печення — на порошок, який тепер містить у собі навіть сос, хотяй є у висушенім стані.

З алькоголю виробляють протеїну зі смаком дріжджів. Протеїну і крохмаль відділюють з грубо меленої пшениці. Крохмаль квасять і роблять алькоголь. Протеїна така подобає на білий сир зі сметаною, маючи смак і запах дріжджів. Цю поживу можна домішувати до інших, або з висушеної випікати обарінки.

Досліджено, що зернята кави містять у собі так багато протеїни і товщу як волове мясо і солодощі та крохмаль з бобу. З остяків рижу, що йшов марне, і зі зернят винограду — тепер видобувають поживний олій.

В Канаді, заходом С. М. Дорощука, формується Корпорація і фабрика поживи з осередком у Віннипегу. Около сто різних нових поживів вироблятиметься з диких овочів і певних ростин, починаючи в серпні цього року. Корпорація переходить тепер свої стадії в Отаві. Трийд Марк вже є.

Коли ВИ маєте яку нову, випробовану поживу, або який винахід, і хочете щоб та пожива чи ваш винахід опинилися на ринку та приносили вам гарний дохід, то прилучіться зі своїм секретом до цієї фірми — на адресу цього Видавництва.

Лише в здоровому тіді здорова душа і розум.

— — — —

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ

(міститься в кожнім "Точилі")

СХУДНЕННЯ — Людина все повинна важити стілки як важила в 30-ох роках свого життя. Коли важить більше, то наражається на недуги серцеві, болі голови, карку, натиск крови та інші недуги. Щоб схуднути й згубити надмірну й шкідливу вагу та важити нормально, то потрібно пити чай зо скрипу, сосонки.

НЮМОНІЯ — або запалення легенів. Добре натерти груди мішаниною зі смалцю і нафти.

КРОВ — на очищення крови, зміцнення крови — добре пити чай з коріння кульбаб, з листя ягід, настурції, березовий сок, або їсти зелене молоде листя з кульбаб як шалату.

РЕВМАТИЗМ — натирати болючі місця 2-3 рази денно, звичайною нафтою. Спис зел до пиття — на жадання.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЗМУЧЕНИЙ РАНО

Не одна людина встає рано ще гірше змученою як була за вечора, замість встати свіжою і повною сил по нічнім відпочинку. А чому?

Бо не спить добре, не засипляє на час; мучиться в ліжку закім засне; думає, гризеться, нудиться, і тіло замість набирати свіжих сил, стає ще гірше умучене через брак відповідного спання.

Безсонна людина не має апетиту до їди, тяжко її, наче носить який тягар на собі; стає дражлива, нервова, і часто має болі голови. Очі неясні, мутні, сумні, сплячі й крайно виснажені.

Лежати в ліжку й не спати, не відпочивати, то це знак, що потрібно вам заживати чай з

ГІРСЬКОГО КОРІННЯ.

Воно дає добрий сон, добрий апетит до їди, спокійне спання, силу й підкріплення. Втихомирює нервовість, і проганяє умучення, втому. Хто уживав Гірське Коріння, то все його вживає, бо знає, що воно є цілком не шкідливе, а дуже помічне. Пачка одна вистарчить навіть на чверть року, залежно, від задавнення недуги. Ваше здоровля вартує вашої опіки. Без здоровля людина нічого не вартує. Для свого власного добра, здоровля, замовляйте ще нині цей цінний природний лік. $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ZAKHAR BERKUT
By Ivan Franko

First English Language Edition Translated by Theodosia Boresky

THE STORY OF A MOUNTAIN SAGE AND HIS DEMOCRATIC IDEALISM; THE LAST FREE UKRAINIAN COMMUNITIES IN THE CARPATHIAN REGION DURING THE 13th CENTURY; THEIR STRUGGLE AGAINST THE GREED OF THE PRIVILEGES CLASS OF BOYARS AND AGAINST THE DREADED MONGOL HORDE. Against the background of warfare, adventure in primeval mountain wilds, the problems of a war-torn nation there has been written the romance of the son of the peasant sage and the daughter of a proud and crafty boyar. THE PRESERVATION OF THE TIME-TESTED DEMOCRATIC FORM OF GOVERNMENT AND THE PROGRESSIVE SYSTEM OF COOPERATION BETWEEN FREE COMMUNITIES IS THE MAIN THEME OF THE BOOK. INCLUDED IN THE VOLUME IS A BRIEF SURVEY OF UKRAINIAN HISTORY.

SPECIAL PRE-PUB. PRICE $2.15 (U. S.) including mailing after publication $2.65

THEODOSIA BORESKY
390 FERRY ST. NEW HAVEN, CONN.

НЕБУВАЛА НАГОДА

Кожний, хто пришле 15 центів одержить гарний в шістьох кольорах образ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. Величини 9X12 цалів.

Для книгарень по 10 центів за один. Замовлення шліть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

В СУДІ

Суддя до обжалованого:

—За що розбили голову сусідові?

— Назвав мене дурнем.

— Але-ж то не таке страшне.

— Для вас, пане судие, ні — але для мене так.

ВДЯЧНІСТЬ

Батько післав сина вчитися за дентиста. Одного разу приїхав до міста й питається сина:

— Що-ж ти за це мені зробищ, що я післав тебе учитися?

— Тату, якщо скінчу науку, то вам усі зуби повириваю задармо.

КОЛОМИЙКА

Відцурався Гриць Параски,
Пішов до Явдохи,
Бо та його із "Точилом"
Веселить по трохи.

Чи я тобі не казала,
Що буду любила, —
Як ми купиш, мій миленький,
Веселе "Точило".

МУДРІ РЕЧІ

Коли людині знудиться рай, то лізе в пекло.

Досі нудила мене самотність, а тепер нудить жінка з тещою.

До різних людей належу й я. А хто є я, то судіть по собі.

Як чоловікови добре, то він шукає собі баби.

Завтра все є нині, а нині все є завтра. Коли ви є ні нині, ні завтра зі своїми ідеями, то ви є ніде, лише в пустім просторі.

ІНСПЕКЦІЯ

Один преміер робить інспекцію. Раненько впадає до першорядної каварні. Всі столики заняті. Преміер вдоволений:

— Но, бодай одно бюро — всі великі "риби" вже в осьмій годині зачинають працю.

— То замало вже — каже директор каварні — вони далеко пильніші, ніж пан преміер думає — вони тут урядують ще від учора.

Починайте Купувати

ВУГЛЯ НА СЛІДУЮЧУ ЗИМУ ТЕПЕР!

Кредитовий Плян Солідних Опалових Середників

Поможіть властителям домів купити вугля тепер. . . заобезпечити дійсні потреби . . . з рамени уряду Солідний Кредитовий Плян знова введений цього року.

БУДУЧНІСТЬ ПЛЯНУ

1. Ви повинні замовити вугля на слідуючу зиму від вашого продавця нині.
2. Ви можете виплачувати на рати через умовлення з вашим продавцем. Вся виплата малаб скінчитися в маю, 1945 р.
3. Всі умовлення малиб бути зроблені з вашим продавцем.
4. Ви можете в легкий спосіб виповнити аплікацію і підписати на яку вартість ви купуєте своє вугля. Нот буде забезпечений фінансами вашого продавця на підставі урядового закону.
5. Ви платите регулярне опроцентовання за недоплачену кількість грощей. На приклад Ви купили вугля за вартість $80 що має бути заплачена в протягу шість місяців то процент додатково буде дорахований лише $1.44.
6. Вартість закупленого вугля через одиницю на підставі цего пляну мусить бути не менше $50 і не більше як $250
7. Всі закупна за цим пляном будуть доставлені до вашого вуглевого збірника не пізніше як 30-го вересня, 1944 р.
8. Ваш продавець завезе вам протягом надходячих місяців коли буде мати нагоду.

ВУГЛЯ Є ЗАБЕЗПЕКОЮ ВІД ХОЛОДУ
Робіть Ваші замовлення тепер!

DEPARTMENT OF MUNITIONS AND SUPPLY
Honourable C. D. Howe **Minister**

ТВИЙ, САСК.

Тут є жінка, нічо собі,
Що страшно сказати —
Язик її свербить дуже,
Треба шурувати.

Бо їй нічо не поможе,
Таке шелевило —
Тільки може помочи їй
Ряпаве точило.

Велику газдиню —
А тут пустий вітер віє
Як в порожну диню.
Все за мудру себе має,

Сама себе то не бачить,
Яка виглядає, —
А де піде, то за нею
Брехня виростає.

Звется вона Ося Говк Тина,
Була колись біла,
А тепер від брехні цілком
Аж почервоніла.

— — — — — — — —

66

РУАН, КВЕБЕК

Тут в Руані є два Грицьки,
Моцно поєднались,
Що як перший, так і другий,
Добре спарувались.

Один має чужу гару,
Трубить мов сказився!
Другий лазив за яйцями,
Упав і побився.

Перший собі як коґутик,
Худий як та байка
А той другий — ґелеватий,
Лисий як та шваїка.

Оба собі нічо ґазди,
Бо по жінці мають,
Та крім того часом трохи
По других вганяють.

А той перший то що правда,
Довгий язик має,
А той другий, то ще довший,
Часто аж звисає.

Перший Грицько К. —
Ґарою хвалиться,
А та ґара шваґра К
Полюбовник, а не Гриця.

Другий Грицько на маркети,
Пішов межи люди,
Жінка його питається: —
Що купуеш грубий?
Далі буде.

71

ТЕПЕР ВІРИТЬ

— І ти вженився тринадцятого?
То не віриш у пересуди.
— Тепер то вже вірю.

ДЕ НАЙКРАЩЕ

Два подорожні стрічаються на вулиці.
— Можете поручити мені якийсь добрий ресторан?
— Ідіть до того на розі. Там за два золоті дістанете юшку, печеню, хліб, пиво і зимове пальто.

ПОРАДА І ВІДПОВІДЬ

Хлопець добрий, той Микита,
Та захотів оженитись —
Зайшов до мене, питає,
(Я пораджу, він це знає),

Яку жінку вибирати.
Руду, кажу, і патлату!
— Що з нею потім робити?
Баба вміє все навчити!

— Кажуть, баби є сварливі.
Найгірші, кажу, — ліниві.
— Що мені потім робити,
Як баба буде сваритись?
Що найліпше, то мовчати,
Скоро з хати утікати.

— Чи то ліпше говорити,
Чи мовчати, тихо жити?
— Баба довгий язик має,
Нехай вона ним махає!

— Чому ж руду вибирати?
Чи ти дуже хочеш знати?
— Знати хочу й женитись,
Щоб шіком не волочитись.

Бо ти рудий, є Микита,
Вона руда Гапка сита. — А. Б.

З ДРУГИМ КРАЩЕ

— Що роблять ваші брати?
— Дякую за питання, один оженився перед місяцем.
— А другий?
— О, другий почувається дуже добре.

БІБЛІОФІЛКА

Пані: — Прошу якусь ліпшу книжку.
Книгар: — Яку, прошу?
Пані:— Мені треба до сальону, я там маю оріхову обстановку, то щось таке, або гармонівувало.

ПАРАДОКС

— Лікар: Ви маєте дуже короткий зір. Чим занимаєтеся?
Пацієнт: Астрономією.

NATIONAL SELECTIVE SERVICE

КОЛИ ВИ ДЕРЖИТЕ В РОБОТІ МУЖЧИН

ЧИ ВСІ ВОНИ СПОВНИЛИ ВИМОГИ ВІЙСЬКОВОГО ПОКЛИКУ?

Згідно з підписаним Розпорядком на підставі Мобілізаційних Регуляцій Державної Селективної Служби:

1. Кожний працедавець, що держить в роботі мужчин, мусить провірити документи цих робітників і звідомити про тих, які не предкладають документів виказуючих, що вони в порядку з Мобілізаційними Регуляціями.
2. Ця провірка мусить бути доконана до 1. травня, 1944.
3. "ПРАЦЕДАВЕЦЬ" включує індустріяльних і торговельних працедавців, а також операторів фармів.
4. "РОБІТНИК" включує всіх працюючих для Вас мужчин.
5. Памфлет "EMPLOYERS' GUIDE" відіслано до індустріяльних і торговельних працедавців. Зворотна поштова картка відійшла до операторів фармів.
6. Коли Ви держите в роботі мужчину, а не є повідомлені про провірку памфлетом або поштовою карткою, получіться з найблищим Бюром Посередництва Праці і Селективної Служби і заждайте памфлету.
7. Робітники в рільництві, військового віку, яких Армія не відкинула і які не мають Ордеру Відложення, мають вдатись сейчас за таким ордером до найблищого Регістрара.
8. Обовязок робити провірку спочиває на кожному з окрема працедавцеві, що держить в роботі мужчин і працедавці мусуть виконати.
9. Грашеві кари є предвиджені за занедбання цієї провірки а для занятих робітників за занедбання помочі в тому через відмову предложити документи.

The National Selective Service Mobilization Regulations

DEPARTMENT OF LABOUR

Humphrey Mitchell, Міністер Праці
A. MacNAMARA, Директор Нац. Доброволї Служби.
B-10-44-W

ЯК ВІН ЗРОЗУМІВ?

Богдан старається за посаду касієра в однім банку.
— Чи ви жонаті? — питає директор.
— Ні, прошу пана...
— Ґа, в такім разі, дуже жалую, але нічого з того не буде... Ми шукаємо жонатого кандидата на касієра.
Богдан відходить. Пополудні приходить до праватного помешкання директора:
— Чи можу просити в вас, пане директоре, руки вашої донечки?

ЗАБАҐАТО

Маю для вас панну з 50.000.
А яка її вдача, характер?
Що? До 50.000 хочете ще й характеру!

СПОКІЙ В ХАТІ
КОМЕДІЯ НА 4 ДІ.

ДІЯ 4.

Таж кімната, Данила Чипуренка в Канаді.

ЯВА 1.

ДАНИЛО (якийсь час ходить від кута до кута. Потім зупинившись серед кімнати): — Поверх двадцять літ часу, як я був жонатим. Поверх двадцять літ я почувався щасливим під доброю опікою своєї лагідної жінки, Текли... І здавалось мені, що те родинне щастя ніколи не скінчиться.

Та, ось, ні з того, ні з цього мов та чорна хмара затемнила моє щастя. Текля десь завіялась у саветах... А я, як бачите, люди добрі, соломяним "сінгел меном" у Канаді став на старість. Це просто, мов якась трансформація зі мною та й годі. Ось, вже два місяці часу минуло, як моя жінка відїхала в Канади до тих саветів... Та, хоч би тобі, чоловіче, бодай одного листа написала звідти. Так ні!

Ну, й топчюй собі, Даниле, по підлозі, та чорну думу думай. (Знов ходить від кута до кута. За якийсь час чути стукіт в дверях):— "Ком ін!"

ЯВА 2.

ЗАТИЧНА (увійшла до хати):— Добрий вечір, вам товарищу, Чипуренко!

ДАНИЛО:— Доброго вечора й вам, пані Затична!

ЗАТИЧНА:— Та, що з тими людьми сталось? Де б я не зявилася, то всі мене панею вважають. (Оглядяє себе): Не вже я так подібна на паню?

ДАНИЛО (всміхаючись):— "Шур", що подібна! Бо не кожна жінка тут таке грубе черево має...

ЗАТИЧНА (трохи засоромившись):— Ви вже відразу товарищу Чипуренко, жартувати починаєте...

ДАНИЛО:— Часом правду треба перетворити в жарт, щоб ним зацитькати людське обурення. Бо ж не всі правду люблять.

ЗАТИЧНА:— Ха-ха-ха!... Самі в хаті?

ДАНИЛО:— Так, як бачите... Був у хаті самий, а тепер нас двоє.

ЗАТИЧНА:— Двоє, кажете?

ДАНИЛО:— Та ж не троє, а двоє. А коли б була тут моя Текля, то було б нас троє.

ЗАТИЧНА:— Ха-ха-ха! Текля?... Забудьте про Теклю! Вона в саветах певно й не згадує про вас. Ну, а ви ще не дуже старий з вигляду.

ДАНИЛО:— Та, що з того, що не дуже старий?

ЗАТИЧНА:— А те, з того — що товаришка Мотря вже нераз кивала бровами до вас. Хіба ви того не завважили?

ДАНИЛО:— Та завважав... Але, відразу подумав собі, що в Мотрі брови зпараліжовані, от і киває ними.

ЗАТИЧНА:— Ха-ха-ха! Комедія та й годі з вами, товарищу! Який же з вас недотепа! Товаришка Мотря залюбилась, а вам те й не в голові.

ДАНИЛО:— Залюбилась? — кажете.

ЗАТИЧНА:— Еге ж!

ДАНИЛО:— Та в кого ж вона залюбилася?

ЗАТИЧНА:— Гей, які ви мущини не второпні! Вам все розжуй та ще й до уст вклади. Аж тоді ви відчуєте смак.

ДАНИЛО:— Слухайте, сусідко, не робіть з мене дурня.

ЗАТИЧНА (сіла в крісло):— Не про дурня тут мова, а про вас, товарищу. Краще сядьте та послухайте. (Данило сів на друге крісло): Товаришка Мотря залюбилася у вас по самі вуха. От що!

ДАНИЛО:— Мотря?... Мотря, залюбилась... Ні! Того не може бути! Вона ж має мужа. Вона ж... Ні! Це попросту якісь бабські пльотки!...

ЗАТИЧНА:— Не пльотки, а правда, товарищу.

ДАНИЛО:— Слухайте, сусідко! Як та Мотря сміє залюбитись у жонатого мущину, коли ще й сама замужною жінкою?

ЗАТИЧНА:— Ха-ха-ха! Нема, на що тут, товарищу обурюватись. Бо для любови ні законів, ні перешкод нема.

ДАНИЛО:— Ну, а про мораль ви забули, сусідко?

ЗАТИЧНА:— Ха-ха-ха! Мораль? Та це ж така самісенька буржуазна видумка, як і всі видумки!

ДАНИЛО:— Не було б моралі, тоді люди дійшли б до того худобячого стану, як ваша товаришка, Мотря.

ЗАТИЧНА:— Може воно й так, товарищу, Чипуренко. Але часто трапляється, що ті людці, які на кожнім кроці проповідують мораль, є найбільшими аморальними й розпустниками, чи й розпустницями, у яких ні моралі ні чесноти навіть за макове зернятко не знайдеш.

А до того ж, погляньмо, що тепер у світі діється: масові вбивства молоді на війні; грабунки трудящого населення; нездержна пятика серед обох полів, та інше... Чи можна тут про якусь бодай задріпану мораль згадувати?

ДАНИЛО:— Гм... Та, коли над тим добре застановитись, — то воно ніби й справді так...

ЗАТИЧНА:— Справді, справді, товаришу-сусідо. Тому то, коли товаришка Мотря почне хитати до вас бровами, то й ви їй хитніть, і, запевняю вас, товаришу, що все буде "окей!"

ДАНИЛО:— О-о-о! На таке то я ніяк не погоджусь. Хай та Мотря сама собі хитає... а я ні. Бо, ану ж моя Текля приїде зо саветів, тоді що мені буде за те хитання? Га?!

ЗАТИЧНА:— Що буде?... Нічого не буде! Бо вже хто до савєтського раю поїхав, то ніколи звідти не поверне назад до буржуазного пекла. Не поверне він до нужденного й бідолашного, яке ми ось тут переносимо.

ДАНИЛО:— Нужденне життя в Канаді, кажете? А подивіться, сусідко, на своє черево! Чи така груба жінка сміє нарікати на якесь нужденне життя?... Подивіться, як ви гарно вбрані. Подивіться на свою коштовну шовкову суконку, — на своє коштовне коракулеве пальто й ось ті ваші модні черевики, яких ціна є не менш як сім долярів у склепі. І чи смієте ви нарікати на якесь там бідолашне життя в Канаді? Та ще... (Чути стук у двері): "Ком ін!"

ЯВА 3.

В дверях зявляються Текля, Октябрина й Пархом. Данило й Затична, зірвались з крісел, остовпіли від здивования й мовчки дивляться на прибувших. Текля і Октябрина повбирані в старомодні старі суконки.

ТЕКЛЯ (до Данила):— Що так дивишся? Не пізнав мене, мій голубе?

ДАНИЛО:— Та, я...

ТЕКЛЯ:— Знаю!... Не сподівався непрошених дорогих гостей. (до Октябрини): Це твій тато, доню. Не пізнаєш?

ОКТЯБРИНА (підбігши до Данила й цілує його):— Тато! Тато мій любий!.. Яка ж я щаслива!..

ДАНИЛО (зворушено):— Я... я теж щасливий, доню.

ОКТЯБРИНА (підбігла до Пархома й взявши його за руку, підводить до Данила):— А це мій муж, Пархом, тату. Познакомтеся! (Данило й Пархом подають один одному руки).

ТЕКЛЯ (до Затичної):— А ви, сусідко, чому не привітаєтесь з нами?

ЗАТИЧНА (зніяковівши):— Та, я... Та я, товаришко.. Ну, та я, товаришко...

ТЕКЛЯ:— Що з вами сталося, сусідко, що тільки й чути від вас товаришко, та товаришко?

ЗАТИЧНА (трохи опанувавши над собою):— Я товаришко, коли побачила вас, то так втішилася, що й привітатись забула. Я вас так люблю, так люблю, товаришко...

ДАНИЛО (з усміхом):— Любите, кажете? А хто мене ось тут намовляв зрадити свою жінку? Га?

ЗАТИЧНА (злякано):— Та, що з вами, товарищу? Я ж....

ДАНИЛО (гнівно):— Так, так! Ви, сусідко, тільки що намовляли мене зрадити свою жінку. Чи не так, сусідко?

ТЕКЛЯ:— А-а-а! Так, ви так любите мене? Того вже забагато для мене... Тож, геть з моєї хати!

ОКТЯБРИНА:— Мамо!.. Хіба ж так можна?...

ТЕКЛЯ:— Відступись, доню, бо ти нічого не знаєш. (До Затичної): Ну, чого стоїте?... Кажу, геть з хати!

ЗАТИЧНА:— Та вже, коли в такий спосіб випрошують мене з хати, то мушу йти. (Йде до дверей. Коло дверей обертається й до Данила): А ти, старий дурню, не кажи жінці того, що не треба!

ДАНИЛО (кидається до Затичної):— Хто! Я дурень? Та я тобі, Беркова попихачко, всі ребра поламаю! (Затична швидко зникла за дверима. Данило звертається до публики в салі):

Ось таке то, люди добрі, — намовила мою жінку лицити в Канаді мужа а самій їхати до саветів. Намовляла мене зрадити свою жінку й звязатися з такою як сама. А в решті ще й дурнем назвала. А, не діждеш! Має щастя, що швидко втекла з хати. А то б я їй ту большевицьку дурійку вигнав з голови! Ось, до чого довели нерозважну галіційську бабу боль-

шевицькі теорії! Вона мені каже: Бога нема, релігії нема, законів нема, моралі нема! А не діждати тобі, погань черевата, баламутити добрих людей в Канаді! Гони до московських савєтів з такою наукою!

ОКТЯБРИНА:— Заспокійтесь, тату! Ми під савєтами таких бачили. Там їх називають ударницями. То ж не дивуймось, що й тут щось подібне трапилось. Заспокійтесь!

ПАРХОМ (до Данила):— Чи варт через чийсь нерозум жувати свої нерви?

ТЕКЛЯ:— Правда, правда, сину... Вже викинули сміття з хати й маємо спокій.

КІНЕЦЬ

Гамілтон, Онт.
Травень, 1939 року.

ПРИЧИНА

— Петрусю, бійся Бога, ти з чого маєш такі брудні руки?

— Бо я мив собі лице.

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated	$1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages	.15
Love Thrills —36 pages	.15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	.50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	.25
Own Sugar Making at Home	.50
How To Raise Mushrooms	.15

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на понищі недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

Граматика!

Вже вийшла з друку перша частина українсько-англійська і англійсько-українська граматика, яка продається по $1.25 за один примірник. Для книгарень опуст такий: Від 10 до 50 примірників, 10%; від 50 до 100 прим. 15%; від 100 до 200 прим. 20%; від 200 до 300 прим. 25 процент.

На С.О.Д. не висилаємо. Замовлення враз з грішми присилайте до:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том I. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життеписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все.

● Напишіть як довго хоруєте? свою вагу, високість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3451-B. Winnipeg, Manitoba, Canada

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука —	.40
Тайни Життя — — — —	.25
52 Тайни, — варто знати —	.25
Тайни краси — — — —	.25
Зрівноважене життя — —	.25
Київ і Рим — — — —	.25
Свитає день — — — —	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я — — — — —	.25
На Чужині — — — — —	.25
Лише для бабів — — —	.10
Порадник про кохання — —	.25
Штуки — — — — —	.10
Щасливе подружжя — —	.25
Як стати богатим — — —	.25
Магічне місто — — — —	.80
ДУМИ І ПІСНІ, В. Тулевітрів	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду? — — — —	.10
Літературний Сміх — —	.35
Кохання — — — — —	.25
Як позискати любов? — —	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим — — —	.25

●

Факти про попів — — —	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину —	.25
Як ворожити картами — —	.10
БУКВАР, для Рідних Шкіл, Матвійчук — — —	.45
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — —	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ —	.50
Вибрики попів — — — —	.01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — —	.25

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діляє. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована —	1.00
Для Апендика щоб не пук — —	1.00
Догідність у супружестві —	1.00
Антольогія Укр. Письменства —	.65
Така її Доля, драма на 4 дії —	.40

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію —	.15
Горнятко Кави, на дві дії —	.25
Засвистали козаченьки, —	.25
Хитрий Льокай, комедія на 1 д.	.15
Старий Кавалір, на 1 дію —	.15
Чудовий Зять, на одну дію —	.15
Комедія Артиста, — —	.35
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя, — —	.25
Ого! — — — — — —	.05
Мертвий Байрак, драма, 4 дії	.35
Винахід, — — — — —	.25

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада —	.25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.10
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — —	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — —	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА; гарне	.10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог —	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні віограти одну з понищих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію —	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15

ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію —	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію —	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ —	.15
ЦІКАВІСТЬ, — — — —	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — —	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА, — — — — —	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 3c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

WANTED

Bausch &Lomb model A. 2 microscope or similar will trade for smaller or cash.

William Protsko, Otthon, Sask.

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

Сварка, лайка, злість, роздраження нервів, умове пригноблення, лють, їдь, суперечка, бійка, іритація, нерозсудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітаміновою і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75 GAY PRODUCTS 3451-B., Winnipeg, Man.

● ДОПИСУЙТЕ більше всього про всьо — до Точила.

● ТАКА ЇЇ ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

● Присилайте до "Точила" всякі жарти, якіб вони не були.

ПОЗІР!

Щадіть цинк і мідь, якого дуже потрібно для воєнних виробів. Без сумніву, що у вас знаходяться деякі куснi цього металю, або зелізні річи, без котрих можете обійтися,— то сейчас давайте їх на виробу конечно потрібних воєнних річей.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli Ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego Klubu: Klub Nadzieja. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Moż na pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ІВАН МЕЛЬНИК уділяє лекції музики на піяно, вчить Теорію і Гармонію Музики. Ціни уміркованні.
453 McGregor Street, Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught Reasonable rates John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Clay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translations our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

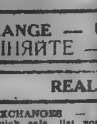

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder. Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

● КРУЧЕНА ГОЛОВА ●

● Не одна жінка або чоловік терпить
● на біль або заворот голови за дар-
● мо. ГІРСЬКЕ КОРІННЯ усуне заво-
● рот голови напевно! Не потрібно
● мати кручену голову, бо за $1.50
● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО-
● РІНЯ, яке прогонить заворот го-
● лови, і освіжує та скріпляє цілє ті-
● ло. Замовлення шліть до:
ST. ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

● НОВІ РОВЕРИ (біцикли) маємо на продаж по умірковапій ціні. Також уживані. Направляємо роверн і маємо всі частн до роверів. Скора услуга. Заходіть або пишіть до — свого: Romaniuk's Bicycle Shop, 623 Flora Ave.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не здостиялся на вас все була вдоволена вами то ще нині напишіть за порадою, включаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

MUSICAL

SONGWRITERS! BE SUCCESSFUL! HAVE songs in perfect shape for publication — in Canada. A great aid recently released: "Canadian Song Lyrics", a book of songs composed by amateur Canadian songwriters. 50c postpaid. 3651-B, Winnipeg, Man.

МАЄТЕ ВЕЛИКУ НАГОДУ!

Ви маєте велику нагоду дістати цілком ДАРОМ дуже вартісну й цікаву книжку, так звану:

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком

ДАРОМ!

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● КУПУЄМО всякі рисунки сміховинок в образках (комікс, фоні пиїпер). Рисунки добрі і злі, але власно видумані, нові; також рисунки для жартів. Присилайте що маєте!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

● Шість місяців будемо висилати вам смішне "Точило" даром (для одного в кожній місцевости), як пришлете нам всі імена і адреси людей зі свого міста або кольонії. Зазначіть хто чим є або чим занимається.

ОБЕЗПЕКУ на старші літа вишлемо кожному цілком даром, хто пришле нам адреси людей зі своєї кольонії.
MARS BOOKS AND NOVELTIES
3651 - B., Winnipeg, Man., Canada

● СМІЮСЯ, бо голюся без болю і з приємністю. "Меджік" держить мої бритви і бритвики все остримн. Мені не потрібно більше йойкати, кривитися та мучитися тупими бритвами. "Меджік" остритель коштує лиш 25ц
Fremin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● ПЛАТИМО за ново-написані комедії, дівми, діточі представлення, вірші, прозу, жарти, і все, що пишете.
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

DO YOU WANT TO MAKE EXTRA MOney? Read Tochylo-Promin Want Ads and notice the many ways people are using to make money. Why not run an ad of your

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

КОНЕЧНО ПОТРІБНО
цих книжок в українській мові:

Ботаніка, Хемія, Фізика, Географія, Зоольогія, Енцикльопедія. ХТО має ці книжки, годин відпродати або визичити, — то ласкаво проситься повідомити Видавництво:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ

Ч. 6. Рік 15. Червень,
Vol. XV. No. 6. June, 1944

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ВАШІ ГРОШІ

ПРОМОЩУЮТЬ ШЛЯХ ДО НАСТУПУ!!

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ,— Будьте діяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Віpте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаемо "Точило" даром. Впоминайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаемо на кольонію. Пишіть!
Durban's Style Shoppe, 567 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mara Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 3c a word makes that possible

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо це хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведения на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно видумані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, диальоги, діточі представления, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● СТАРІ МАРКИ — Кожний дістає листи, а на листах є зужиті марки. Ці марки мають вартість, не кидайте їх а заховайте разом з ковертою, або відодріть марок разом з ковертою, (не відривайте самого), і висилайте їх на понищу адресу.
Є люди, що такі марки купують для забавки, і на перепродаж. Часом трапляються рідкі марки, яких мало випущено в обіг, і часто такий рідкий марок приносить кілька десяток, а то й кілька тисяч долярів Дохід з марок призначений на закупно вовни для вояків. Шліть до:
I. O. D. E., Donalda Bldg', Winnipeg, Man

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловянні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на понищу адресу: Дохід йде на благородні ціли:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЯ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю.

Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!

Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошения, бизнесові картки, музичні нюти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
823 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДОПИСИ [illegible] де так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і дописуйте що хочете до "Точила через цілий рік. Цілорічна вкладка лише 1 доляра.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати ім'мя і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з лісти.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарсд вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

"ТОЧИЛО"—одинокий український ілюстрований журнал Гумору та Сатири в Канаді і в Америці. Видає в половині кожного місяця Видавництво "Точило" в своїм головнім офісі і робітні під числом 623 Селкірк Авеню, Вінніпег, Манітоба, Канада. Редактор С. М. Дорощук, замешкалий під числом 591 Селкірк Авеню. Передплата на рік в Канаді і Америці виносить лише $1.50; на пів року 85ц.; Поодиноке число 10 центів.
Дописей не звертається. За оголошення редакція не відповідає. Імен не виявляє. Без дозволу Видавництва нічого не вільно передруковувати. ВСІ права застережені. ЗАРЕГІСТРОВАНІ 1930 р.

GRINDSTONE (TOCHYLO)—(Registered under the Manitoba Newspaper Act.) The only Ukrainian Illustrated Monthly Magazine of Humor and Satire in Canada and United States. Printed and published by the Tochylo Publishing Co. at its Head Office and place of business:— 623 Selkirk Ave., in the City of Winnipeg, in the Province of Manitoba. — Subscription in Canada and abroad per year $1.50; half yearly 85c. Single copy 10c. — The Best Sales and Advertising Medium among Ukrainians in Canada and U.S.A.
All Rights Reserved. Copyright, 1930 by Tochylo Publishing Co. S. M. Doroschuk, Editor residing at 591 Selkirk Ave., Winnipeg.
TOCHYLO PUBL. CO., 623 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN. CANADA

СПРАВА СПРАВ

Кожний має то, з чим все має клопіт. Коли б не то, то клопоту ніде ніколи не було б, а то "справа чести" спричиняє всі клопоти що є під нами, верх нами й довколо нас нерозривним ланцюгом.

Природа защедро обдарувала кожну людину — дала їй честь; якої в бурливім житті мало хто в своїй зарозумілості — розуміє. Про те кожний є гордим, що жиє; дується, що багато знає; дре носа, що багато має; думає, що мудріший і ліпший від інших, а інші в його поняттю сходять на нулю.

Де підете, всюди чуєте: він мене обидив; він нарушив мою маму; він мене образив; він дав комусь там по писку; а той тому заїхав по рилі; а той ляпнув того по морді; а та заїхала тій по пащеці, по хавці; а той тому тріснув по фафлиґ-маґазині — аж свічки привиділись!

Всі хотять тої поваги, що не заслуговують. Кожний переціноє себе й тому кожний є нічим, лище звичайною пикою. Бо, щоб мати повагу, то треба мати штани, щоб повага мала де триматися; треба мати честь і вирозуміния, бо без одного й другого повага даремна.

Люди в своїй зарозумілості й заздрості виробляють несотворені речі на свою власну шкоду. Бо, хто під ким яму риє, то все в неї самий упадає. А з тих усіх "ям" повстала баюра, де кожний у ній купається після своєї заслуги, вдачі й здібності.

Всякі визискування, надужиття, використовання одні других, крайне здирство, податки, закони сильніших, і тисячі інших свинств — витворюють хаос у суспільнім житті; багаті стають багатшими, а бідні — біднішими.

Борба ведеться за життя, за хліб насушний, котрого е аж забагато! І всякого добра є досить у світі, — та люди серед багацтва живуть у крайній нужді, у божевіллі. Для їх всього брак і всього є обмаль. Система так склалася, що один на другім їде, везеться і один другого підганяє до остаточної загибелі.

А так не повинно бути. Ми ж є люди культурні! Чому в нас має бути такий паршивий лад, що говорить, що всі рівні, а всі не є рівні в нічім, ні в праці, ні в припрацьованім майні, ні в розподілі напрацьованих продуктів, ні в домашнім зарядженні. Кривди нікому не повинно бути.

Чести ні поваги ніхто немає,
Хто своїх обовязків не сповняє...

Кривди не повинно бути нікому. Одиноке веселе видавництво не повинно терпіти. Кожний читач повинен сповнити свої обовязки на час, бо кожний читач вимагає: величини, багато паперу і гарного матеріялу. Коли бажаємо, щоб у нашім городі гарно росла й розвивалася капуста, огірки та всяка огородина, то кожний мусимо свій город на час поливати водою.

Цілющою водою для "Точила" є передплати на час заплачені; на час відновнені, не залеглі. Залеглі передплати — то це цвинтар для кожного видавництва. "Точило" вічно сповняє свої обовязки, на час. А чи ви, читачу, сповняєте свої? Чи ви заплатили за нього наперед? Чи вислали свої передплати на час? Чи може ви є тою людиною, що все потребує штовхання, напімненя? Чи ви коли числили собі скільки то редакцію коштують

напімнення? — Ой, страшно багато! Сотки долярів задармо!

Місяць і рік є при вашім імені й адресі на наліпці — коли ваша передплата кінчиться. Отже в тім місяці або місяць наперед ви повинні сповнити свій обовязок, (бо коли вимагаєте обовязків від других, то повинні й свій обовязок сповнити на час, як належить чесній людині). Ви повинні заздалегідь вислати передплату на далі. Як немаєте грошей, то повинні написати листа і в листі зазначити, КОЛИ вишлете? А коли по скінченні передплати не бажаєте мати "Точила", то також повинні про це повідомити редакцію.

У всіх справах вище згаданих — ВИ повинні сповнити свій обовязок на час, як належить чесній людині. Не винуйте редакцію в нічім, коли ви самі є винуватими в несповнюванні свого обовязку.

Ви є один супроти нас одних, а ми одні супроти всіх разом. Не наложуйте на редакцію безпотрібного тягару рахунків, напімнення, бо тут і так є забагато праці і видатків. Скріпляйте, а не ослабляйте своє одиноке українське веселе Видавництво. Сповняйте те, що належить чесній людині.

СКРЕГОТАННЯ ЗУБІВ РЕДАХТІРА "ТОЧИЛА"

Співати на нуту:
("У сусіда баба мила")

Сів редахтір тай думає,
Що подерті штани має, —
Нічим же їх полатати,
Бо замало передплати.

Люди люблять сміхом вити,
Та не люблять всі платити,
Люблять даром все читати —
Тому мало передплати.

Тут паперу і чорнила
Все потрібні для "Точила",
Бо чим його друкувати,
Як є мало передплати?

Вітер взаду в діри віє,
Що аж усе костеніє —
Нічим діри затикати,
Бо замало передплати.

Снігом, ледом мов навмисне
Крізь ті діри мороз тисне —
Нічим діри позшивати,
Бо замало передплати.

Вітри буйні віють всюди,
Що аж кашель є у грудях,
Нічим кашель той прогнати,
Бо замало передплати.

Серця люди вже не мають,
Обовязків не сповняють;
Хотять цеге, хотять того,
Хотять всього від ОДНОГО...

Сів редахтір тай думає,
Гіркі слези утирає,
Нічим штани полатати,
Бо замало передплати.

ПРИЧИНА

— Нині мамо, — каже Зоня,
Що з хлопцем ходила, —
Було дуже неприємно,
Пригода немила....

Після змови Грець на мене
На розі чекає...
Я приходжу, а він, мамо,
Заріс, вуса має!

Кличе мене до театру,
Любенько всміхаєсь —
А чому він не голений?
Чом так опускаєсь?

— То не диво, — мама каже, —
Що він заростає,
Він задовго все на розі
На тебе чекає. — С.М.Д.

Ми Можемо Зробити Ліпше

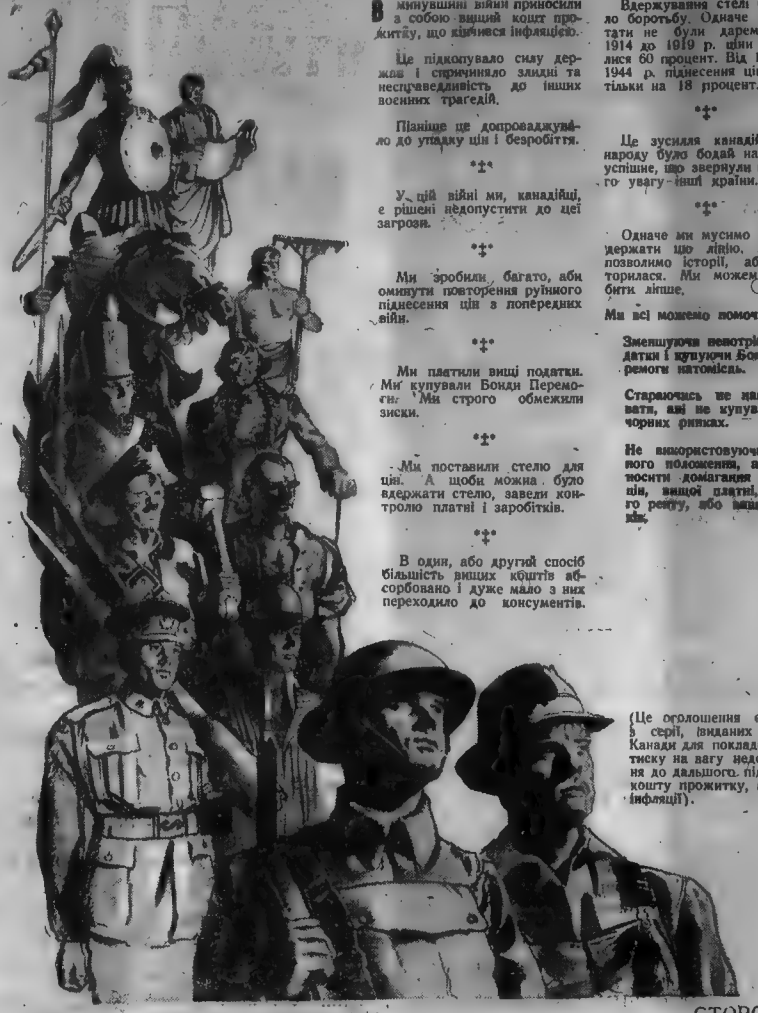

В минувшині війни приносили з собою вищий кошт прожитку, що кінчився інфляцією.

Це підкопувало силу держав і спричиняло злидні та несправедливість до інших воєнних трагедій.

Пізніше це допроваджувало до упадку цін і безробіття.

‡

У цій війні ми, канадійці, є рішені недопустити до цієї загрози.

‡

Ми зробили багато, аби оминути повторення руйного піднесення цін з попередніх війн.

‡

Ми платили вищі податки. Ми купували Бонди Перемоги. Ми строго обмежили зиски.

‡

Ми поставили стелю для цін. А щоби можна було вдержати стелю, завели контролю платні і заробітків.

‡

В один, або другий спосіб більшість вищих коштів абсорбовано і дуже мало з них переходило до консументів.

Вдержування стелі означало боротьбу. Одначе результати не були даремні. Від 1914 до 1919 р. ціни піднеслися 60 процент. Від 1939 до 1944 р. піднесення цін було тільки на 18 процент.

‡

Це зусилля канадійського народу було бодай настільки успішне, що звернули на нього увагу інші країни.

‡

Одначе ми мусимо дальше держати цю лінію. Ми не позволимо історії, аби повторилася. Ми можемо зробити ліпше.

Ми всі можемо помочи —

Зменшуючи невотрібні видатки і купуючи Бонди Перемоги натомість.

Стараючись не накопичувати, ані не купувати на чорних ринках.

Не використовуючи воєнного положення, аби підносити домагання вищих цін, вищої платні, вищого ренту, або вищих зисків.

(Це оголошення є одним з серії, виданих урядом Канади для покладення натиску на вагу недопускання до дальшого піднесення кошту прожитку, а опісля інфляції).

ЗА ЩО?

Муж переглядає рахунки жінки. — За що я властиво плачу? Моя жінка носить черевики, що складаються з самих дір, капелюхи без крис і без дна, сукні без плечей і без переду, а до того все коротші, хотяй рахунки все вищі?

ХТО МАЄ РАЦІЮ

— Чому ходиш на палицях?
— Я мав самоходовий випадок.
— І що? Не можеш ходити без куль?
— Лікар каже, що можу, але адвокат сказав, що не можу.

ЗРОЗУМІЛА

— Раджу вам пані, каже лікар, часто купатися, ходити на проходи і не носити надто теплого одягу.
— І щож сказав лікар, питає дома муж.
— Він сказав мені виїхати до купелів над море, потім довший побут у Бенф купілях в Альберті і купити кілька легких суконок.

ТАКОЖ СПОСІБ

— Як ви зробили, що ваша служниця встає так рано?
— Я познакомила її з рознощиком молока.

НАШ "КОБЗАР"

Думи мої, думи мої,
Лихо мені з вами!
Стоять довги за морґеджі
Довгими рядами.

Чом вас вітер не розвіяв
В степу, як пилину —
Чом вірителі не підуть
До чорта в дубину...

БАГАТО

— КУПЕЦЬ: Якщо купите це авто — воно покаже вам цілий світ.
— СПОРТОВЕЦЬ: Той, чи тамтой?

УТИНКИ ПАПЕРУ

Є НАГЛО ПОТРІБНО ДЛЯ КОНЕЧНОГО ВОЄННОГО УЖИТКУ

ЩО ПОТРІБНО	ЯК ЦЕ ЗРОБИТИ
Ви можете помогти в усуненні цього критичного браку паперу, щадженням кожного кусня Паперового Невжитку — крамничних торбин — картонів — грубого паперу — морщеного паперу — старих журналів і книжок — коверти і листів — часописів. Вони представляють собою сирівець і вибір конечно потрібних паперових скриток.	Тісно вяжіть в окремі вязки. (Дрібка вашого часу заощадить тисячі годин праці). Потім передайте їх через свій льокальний Салведж Комітет або іншу Добровільну Воєнну Організацію, або продайте їх будькотрій відомій купецькій установі, своїому похатникові, агентам чи іншим. Головне, щоб Ваше Невжитки Паперу дістались до папірень.

DEPARTMENT OF NATIONAL WAR SERVICES

МІЖ ПРИЯТЕЛЬКАМИ

— Зоня мені сказала, що ти оповіла їй про те, про що я просила, щоб ти її не переповідала.
— Алеж я сказала, що вона не сміє говорити тобі, що я їй про те оповідала.
— Ну, вона мені власне сказала, щоб я тобі нічого не говорила, що вона мені про те балакала.

ЧОМУ?

— Чому звірята менше слабують, як люде?
— Тому ,що на сто лікарів припадає один ветеринар.

ІНТЕРМЕДІЯ

— Ах, ти холернику! То я тебе післала до Вінніпег Біч лічитися, щоб ти був моцний на криж, а ти норсу пестиш! А щоб тобі пес лице відкусив! Ти негіднику проклятий! Та я тебе розтолочу тут як жабу! От газда! Аби тобі...

ЛЕКЦІЯ В ФОТОГРАФІЇ

(Предмет у фотографічнім апараті, так само в людському окові — все стоїть відзеркалений догори ногами).

В однім фотографічнім заведенні, у Вінніпегу, один фотографіст фотографував мою сестру. Гляньте, що він робив з нею закім вийшла гарна знимка:

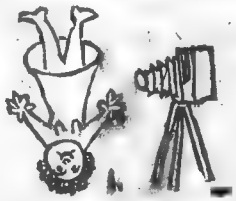

Мою сестру фотографували,

Відтак її викликали,

і купали,

Потім її сушили,

і насвітлювали,

і обтинали,

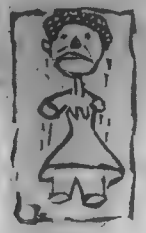

і вийшла дуже гарна знимка.

1944

Рік 1944 є переступним роком, бо його можна поділити через 4 і нічого з нього не лишається. Це є рік у котрім геть усі скачуть у густу гречку. Дівчата, вдови, молодиці і порядні господині в цім році мають необмежену волю ловити собі парубків, кавалірів, шіків, любасів, кожушків — і робити з ними що захотять, а головно, прочищувати їх кишені зі вся ких центів і зелених долярів.

В цім році ніхто не робить ніякого важного рішення, бо це є рік у якім всі надії зводяться на найгірший лишик. Звичайно в цім році попи хрестять багато дітей, а шлюбів дають дуже мало. Тому цей рік переступний ріжниться від усіх звичайних років тим, що є плодючим на люди. Хто ожениться в цім році, то буде нещасливий до гробової дошки.

Рік 1944 щей тим замітний, що крім скакання в гречку, великий процент скаче в лози, у високу траву, у рівці, у придолинки, у ліс — і там збирають губи до пізної ночі. По скікіцканню всі віддихають по парках аж лавки гнуться.

У цім році війна на всіх фронтах що лише пічнеться на "фул спід", і скінчиться на тім, що одні погаратають других і буде по війні. Тоді всі наново будуть починати кривдити одні других своєю "справедливістю" і будуть приготовлятися до другої війни, щоб показати своє на верху.

Найгірше потерплять у цім році чесні газди, якщо не привяжуть своїх Явдох і Маринок на моцний ланцюг у коморі. Бо 1944 рік є переступний, отже, котрабудь і здоровим розумом може переступити в стан божевільний і хіхікати собі з любасом по "беклайнах".

1944 є роком у котрім "Точило" значно зросте, і то так, що буде мати найбільше передплатників за всі українські видавництва в Канаді й Америці. Зрости мусить, бо много людей у своїм заслілленню не бачать своїх помилок, не бачать своїх гріхів, а в "Точилі" побачать себе як у зеркалі. А це є дуже важне "бачити себе", бо тоді знає як робити новий кращий ЛАД зі собою.

У цім переступнім році ВСІ як один покажіться, що ви жиєте! Кожний хай предбає хоч 5 нових передплатників, нехай вже раз одиноке на цілий світ веселе "Точило" стане на здорові й великі ноги й виходить на 60 сторін! Ану, зробіть вже раз так. Покажіться за 15 років! це не тяжко зробити "Точило" шість разів більше. Кожний приєднайте своїх знакомих, зберіть від них передплату — і тоді "Точило таке буде повне сміху для здоровля і таке велике, що з почти будете мусіли везти його на тачках!

Редактор вже 15 років сповняє свій обовязок. А ви сповніть свій — і буде Новий Лад!

ЗІРКИ

Три місяці вчився наш аматорський гурток як має відограти комедію "Турецькі Старости". Врешті таки хлопці вивчились, і — ми розписали великі оголошення з великим зазначенням:

Гратимуть досі незвісні великі зірки, тому, всі дивіться, щоб не прогавили! Зявіться точно на восьму годину! Памятайте, гратимуть славні зірки!

Зазначення про зірки помогло. Людей прийшло багато! Проголошеними зірками були Семен Паляниця, то той з горбатим семітським носом і дуже великими ухами; Антін Телевило, з великим як бочка животом, грубший як довший, і Маланка Сова, огрядна товста дівиця — важучи чотириста фунтів.

Було на що дивитися! Деякі люди вмлівали, дивлячись на великий до гри талант наших зірок. А вони, як на тое — виявились справдішними зірками! Хоч грали перший раз, так грали, що публика ревіла, дивлячись на їх рухи.

Як ще Маланка Сова, час до часу звернеться до суфлєра: — А що далі казати? — то люди прямо мліють з великої утіхи! То то грає! То грає! От собі опасна зірка.

Всі зірки показались не гірші від зірки Сови. Семен Паляниця, маючи память, що хвилини півголосом каже до суфлєра:

А що далі? Та голосніше! Я не знаю, що говорити маю!

В третій дії, Семен Паляниця майже оглух, — а то з великого крику, бо кричав так сильно як кричить кожна зірка, коли її щипнути за ніс!

Отже — надслухує Паляниця, надслухує, що суфлєр там підказує — і не чує. А тут він маючи велику память, не знає нічого! Розлостився і гукає:

— Та голосніше підказуй!

Суфлєр думає собі: та кричати не можу! Що то буде за представлення? А тут Паляниця розбісившись на добре, підносить будку на сцені, хватає суфлєра за чуприну, витягає на сцену і каже:

Тут мені читай дурню, бо не чую тебе там у будці.

— Та деж хто таке бачив, — розрепетувався суфляр, — та то буде чиста комедія. Ти, як зірка, маєш собі памятати! Ми тебе зіркою зробили, пся-креф!

Гей, як розізлився наш Семен Паляниця! Затиснув кулак, і як притулив суфлєрови до носа, то суфлєр аж в двоє зігнувся!

— Маєш тобі зірку! Ти думаєш, що я хто?!

Не то зірку, — закричав суфлєр, — але великі зорі надовкола себе бачу.

Добрі люди занавісу в той час спустили. Половина глядачів зімліла, а іншим почали зорі в очах ставати.

Так ми грали, ніврокy, зірки! — А. Б.

ВСЮДИ БИЗНЕС
ОПОВІДАННЯ

Знав я Мошка, ще зі старого краю; був собі він спритний жидок. Його сприт допоміг йому троха підробитися.

Бувби про про нього напевно забув тут в Канаді, — та як то кажуть: Гора з горою не зійдеться, а чоловік з чоловіком таки зійдеться.

Стрінулись ми отут з Мошком в Канаді. Я здивувався тай питаю:

Що робите тут Мошку?

А Мошко скоро мені відповідає:

— Роблю бизнес, то всьо!

Ігі! — кажу, — бизнес! Всюди той бизнес. І в старім краю робив бизнес і в Канаді робить бизнес!

— Всюди, — каже — бизнес буду робити!

— Ну, так, — кажу йому, — тут на землі, то так! Без відпочинку. Аж в небі, — кажу, — Мошку, відпічнете.

Ну, ну, — каже Мошко, — але я не маю часу на розмови.

Але пождіть ще хвилину, — закликав я, — хочу спитати, чи хотіли б ви, Мошку, до неба?

Чому ні? — відповів Мошко, — я певний, що й там є бизнесмени!

Як я счудувався.

— А от, — каже Мошко, — слуги божі правлять богові служби за гроші! Люди дають на боже для Миколая і Варвари складають. Знак, що в небі є бизнес!

Артемон Будяк

ЛЕКЦІЯ ГРАМАТИКИ

— Який то час: "Я любив".

—Страчений.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ОЧІ І ЗІР

Забагато людей носять окуляри. Много є тої думки, що як закладе на ніс окуляри, то тоді про очі не треба дбати. Це мильне поняття, бо про очі й зір ВСЕ треба дбати.

Люди аж тоді купують окуляри як очі болять і зір є ослаблений. Окуляри не поліпшують здоровля зору. Окуляри лише заступають те, що вже є знищене в зорі. Окуляри є лише тимчасовою охороною, але ніколи виздоровленням зору. Окуляри є завадою й ніколи не є конечною потребою, якщо кожна людина подбає про свій зір належито. Є много інших добрих способів, що підкріпляють і привертають очам дійсне здоровля. Яка ваша пожива, такі ваші очі і такий ваш зір і таке здоровля очей.

Недуга очей повстає одночасно з недугою тіла й мало відживлених залоз. Очі і зір залежать від здоровля цілого тіла, а тіло й його здоровля залежать на відповіднім відживленню. Очі не є нічим окремим. Очі є частиною тіла. Коли тіло приупадає на здоровлю через брак відповідної поживи — то й очі і зір ослабає.

В очах є делікатні нерви, мускули й оболони. Вони потребують відповідної поживи, вітамінів, спочинку і дбайливости. Без належної поживи і опіки — очі нищаться від напруження так само як котрабудь часть тіла. Очі потребують вітамінів і мінералів для підкріплення їх залоз. Чи ви носите окуляри, чи ні, то очі потребують відповідної поживи. Самі окуляри не заступлять доброї функції очей. Яка пожива, така кров, а яка кров — таке й круження крови по тілі й таке підкріплення тіла.

ДБАЙТЕ ПРО ОЧІ І ЗІР

Окуляри не виздоровлюють очей, лише дають спромогу краще бачити, й то лише на короткий час. Через напруження очей повстають болі голови, нервовість, нюральгія, дражливість і много інших недуг. Носити окуляри це є сумна справа. Окуляри є те саме, що для каліки палиця. Вона помагає йому при ході, але не вилічує його каліцтва.

Коли ви носите окуляри, то ваш зір є однаково зіпсутий. Ви можете носити і десять пар нараз, то це таке саме як змастити сто бочок масти на шкірні прищі — то нічого не поможуть. Зміцнення залоз і зору очей, або збутися шкірних викидів, або порости наново волосся — то треба лічити зі середини тіла, а ніколи з верху.

ПОЖИВА І ЗІР ОЧЕЙ

Тут подаємо найновіші досліди відживлювання очей. Це є найкраща прикмета здорово-думаючих: Очі конечно відживлювати відповідною поживою й вправами. Люди не дбають про свій зір і свої очі тому, що нічого про свої очі не знають.

Відповідна пожива очищує шкіру зі всяких прищів і дає гарну церу лиця; пожива багата на вапняк будує сильні кості; добірна пожива дає краще сильне волосся і сильні нагнітки. Таксамо добірна пожива ділає на очі і зір очей та держить їх здоровими.

Клітини очей це є найделікатніші частинки оболон у людськім тілі. Тому очі потребують відповіднішої поживи для свого здоровля. Найновіші досліди доказали, що втомлені мускули ока наражають ціле око й спричиняють мутний вид.

Запалення очей шкодять зорові, спричиняють чорні плямки в очах, а в ночі осліплення або відразу до острого світла переходячих авт. А все це через брак поживи що містить в собі Вітамін А і Г. Найновіші досліди вчених упевнили, що тепер дуже легко позбутися ослабленого, мутного зору, напруження очей, нічне осліплення і много інших недуг очей — відповідною поживою, то є: вітамінами що є в нашій щоденній поживі.

Різні недуги очей і ослаблення збору дістають люди тому, що не їдять досить поживи з Вітамінами А і Г. Шарлатани продають різні плини й масти на очі, а головним лихом зіпсутого збру є відповідна пожива.

ВІТАМІН А

В очах нема ні одної оболони, ні одного мускула щоб не підлягав поживі. З браку вітаміну А в поживі — людина дістає "никтальопію", або відразу до острого світла вночі. Багато людей не бачать добре в сумерку або як увійдуть до темної кімнати. Такі також потребують сильнішого світла до читання. Ця недуга є у ночі з автами. З 1000 оглянених людей, 60 процент слабують на "никтальопію через недостаточну скількість Вітаміну А в поживі.

Вітамін А є необхідний для стінок ока в зорі і у відзеркаленню. Штучне й природне світло обезсилює стінки відзеркалення і тому треба їх постійно підкріпляти поживою багатою на вітамін А. Доброго зору не привернете окулярами, лише відповідною поживою направите зір. Слабі очі що дня гірше ослабають і легко втомляються. Чується біль довкола очей, біль голови й притемнення зору стає хронічне. Ця недуга зветься "астенопія". Це ослаблення зору веде до напруження очних мускулів і тоді оболони мускулів також занепадають. А з цим повстають недуги: далекозорість, близькозорість, фотофобія або незношення ясного світла.

Повищі недуги є родинні, спадають з покоління на покоління. Насилування очей при надмірній праці, зле освітлення, глядіння на рухомі предмети, як краєвид з поїзду, переходячі авта, перегонові коні, потяги, рухомі фільми в театрах також спричиняють хронічне ослаблення очей.

Много з цих недомагань можна направити окулярами так, що зір стане вистарчаючим. Однак це не оздоровляє зору, не скріпляє очей. Відповідною поживою можна легко усунути ослаблення зору й обійтися без окулярів. Дуже успішним середником виздоровлення очей є Вітамін А доданий до потрав. Цей середник дійсно усуває корінь лиха й мутний зір.

Вітамін А знаходиться у всякій зеленині, в жовтій огородині, також у маслі, печінці, у жовтку яйця і т. п. Глядіть на спис при кінці цьої розвідки. Кожного дня, без перерви, мусите вживати відповідну скількість Вітаміну А зі своєю щоденною поживою. Для дітей 4.500 а для старших 5.000 Інтернаціональних Одиниць денно. Чим більше, тим сильніший зір і здоровші очі.

Вітамін А легко нищиться варенням, пліснею і сушенням. Тому краще їсти сирову огородину в формі салад. Не вживати ніяких медицин на прочищення жолудка, бо всякі середники прочищення шлунка нищать ввесь засіб Вітаміну А у печінці людській. Вітамін А розпускається у ситощах, у мастях. А хто вживає мінеральної оливи на прочищення шлунка, припиняє тіло від всисання в себе Вітаміну А.

Хто має затвердження шлунка, радимо не вживати жадних пігулок, ні дражливих медицин, але написати до нас за чисто лагідною природною препарацією.

Продовження цьої статті буде в слідуючім числі.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

КАМІННЯ У МІХУРІ — на усунення каміння з мочевого міхура — добре пити чай зі спорищу, курятника, дересу, дрясеня подорожника, або так звану: курячу-гусячу-траву. Чай з цьої трави розтоплює грудки каміння у плин і вони легко виходять з мочею.

БЕЗСИЛЬНІСТЬ — коли чуєтеся без сили, блідні, умучені, то пийте чай з кровавнйку, пів шклянки рано а пів увечорі.

КОРОТКИЙ ВІДДИХ — коли маєте задуху, бронхіт, тяжко вам дихати, то пийте чай з рути, по пів шклянки — 6 до 8 разів на добу.

ПОТОВЧЕННЯ — або на синці — змочіть звичайну сіль, або сильний плин зі солі — і змочену вату прикладайте на болючі місця.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ПРИЧИНА НЕРВОВОСТИ

Головною причиною нервовости є перемучення. Коли людина працює понад сили, немає відпочинку, не набуває сили через своє спання, не спить спокійно, то з часом стає нездібною до нічого; тяга-

ром і нездарою для себе й всіх.

Болі голови має часті; болі крижей, дражливість, зворушення, ломання костей, крайно умучені мускули і задубілі сустави. Чується наче подвійним тягарем на своїх ногах.

Через повищі недомагання тратить силу здорового думання, силу умову, а нелад, благе здоровля і гризота доїдає кінця. Не має сили відпорности. І замість одного недомагання чіпається цілий ряд ріжних недуг; стає полем на котрім слабости люблять розвиватися.

Кожна людина може уникнути перемучення тіла і ума — заживаючи чай з Гірського Коріння. Для відновлення спокійного сну нема нічого кращого. Спання не заступите нічим, а добре спання дає добрий відпочинок і скріплення всьому тілу. Добре й спокійне спання освіжує нервну систему, а спокійне спання — відпочинок дістанете лише через Гірське Коріння. Як не можете скоро заснути, то це знак виснажених нервів. Скріпіть їх ще нині Гірським Корінням. Не чекайте поки знищите себе цілковито.

Біль голови, нервовість, безсонність та нестравність — це є кличі знеможеного тіла, щоб ви негайно замовили собі за $1.50 Гірське Коріння для відзискання сили.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

НЕБУВАЛА НАГОДА

Кожний, хто пришле 15 центів одержить гарний в шістьох кольорах образ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. Величини 9X12 цалів.

Для книгарень по 10 центів за один. Замовлення шліть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

СУЧАСНА ВЕРХОВИНА

З верху на верх, зі споду на спід,
Гей, як у Канаді мило!
Грубі жінки стають всі тонкі,
Бо є кругленьке "Точило"!

Ой, то добре, ой, то мило,
Всі жваві стали,
Відколи то всі читати
"Точило" почали.

Ой, "Точило" і ти, корбо,
Дивна в тобі сила!
Перше жінка була лиха,
Тепер стала мила...

Не вертить вже ніч-день язиком,
Мужа свого поважає!
Бо кожна вже від шік-любаса
Хреститься, втікає!

Ой, то мудро, ой, то чесно,
Що варто сказати!
Це завдяки "Точилові",
Треба кредит дати!...

Ой, то добре, ой, то мудро,
Будем шмир валити,
І "Точило" во вік віків
Моц шміром мастити!

ОДА ДО МОЛОДИЦІ

Чари маєш і принаду,
Як з переду, так і з заду.
Душу полонила!

Все дрочилась, що кохаєш,
Лиш одного мене маєш,
А чому лишила?...

Покинула, добре знаю,
Бо я грошей вже не маю,
І чуюсь як в гробі....

Пішли мої сотки даром,
Впивається твоїм чаром
Вже другий при тобі!...

Молодице кокетлива,
Яка дуже ти зрадлива,
Без душі, серденька;

А щоб тобі роги вросли,
Де чари твої всі були,
І кольки гостренькі! — Д.

УВАГА!

Маємо три українські машинки до писання, тихі і Товч Контрол Ремінґтон Тайпврайтерс. З ключами розложеними після Академії Наук у Київі. Наймодерніші найсильніші і найліпші машинки в світі. З цих трьох машинок є дві Портабли Стандард, 85 дол. за одну, і одна бюрова Стандард за 177,50. Кому потрібно такої машинки, то пишіть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

● ВЖЕ ВИЙШОВ УКРАЇНСЬКИЙ ПРОВІДНИК УКРАЇНСЬКИХ ФАХІВЦІВ У ВІННІПЕГУ В АНҐЛІЙСЬКІЙ МОВІ Ціна одного примірника 50 ц. Зладив Ф. А. Микравч. Замовлення присилайте до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

РАДА НА ПОПРАВУ

— Кілько продаєте пива денно? —
— Сто бочівок!
— А хочете подвоїти продаж?
— Так!
— То доливайте повні склянки.

ДОБРА РОБОТА

— Іване, хто тобі подряпав так лице?
— То є ручна робота моєї жінки.

НІХТО НЕ ПИСАВ

— Марійко, хто написав ту книжку, що її тепер читаєш?
— Ніхто! Вона не писана, але друкована.

СУСІДИ

— Дуже вас, сусідо, перепрошую, що мої кури пограбали вам грядки.
— Але ж, дурниця! І так мій пес загриз вам дві курки.
— Багателька! За те я вам пса підстрілив.
— Дрібничка. Чейже мої хлопці вибили вам за те вікна. Мені навіть прикро.
— Не журіться. Я вже вам за те строїв корову.
— А моя жінка вашій око видрапала.
Дуже перепрошую.
— Нема причини! Не робіть собі докорів. Я вже за те підпалив вам стодолу. Дивіть, як гарно горить!...

ФРАГМЕНТИ

Слово чести і гонору
Все таке бувае,
Яку чесність із засади
Індивідум має...

Щастя нема ніде в світі,
Лиш той його має,
В кого дійсний, святий спокій
У душу витає.

Журба і страх, це вороги,
А хто їх плекає,
Той ніколи в життю добра,
Ні щастя немає...

Хто все каже: — я ще маю
Часу досить много,
Той ніколи не є точний,
Не варта нічого...

У потребі приятеля
То шкода шукати;
Краще сили свої власні
Для виходу мати.

Усе можна, що лиш хочеш,
У життю діпняти,
Лише треба шляхом правим
До мети ступати...

Сварка чинить лише сварку,
Злоба робить шкоду;
Якщо носиш таку марку,
Ти поганий з роду.

З легким серцем у домівку,
Наче до святині —
Входи з поля праці, труду,
У кожній хвилині...

Хто гордиться своїм знанням,
Що багато знає,
Малоумним є напевно,
Мудрости не має...

У природі є здоровля
І роскіш безкраю,
Хто природу розуміє,
Мудро їй вживає... — С.М.Д.

ЗАРОБИЛА

Підчас минувшої війни заходить москаль до галичанки, а в неї в хаті був канарок, дуже гарно співав. Москаль побачив і питає:

— А ето что? А жінка каже:

— Канарок, пане.

— А сколько он стоєть?

— Двадцять пять рублів, пане.

— Реж! — каже москаль.

Бідна селянка думала, що заробить і зарізала канарка.

— Я вже зарізала, — каже жінка.

— Варі!

Жінка зварила канарка й приносить.

— Я вже зварила, пане.

— Вот і дай за пул рубля! — каже москаль.

Ой, що я зробила! — плаче жінка. А москаль перебиває й каже:

— Слушай, галічанка, еще ктось другій прійдьот і куліть.

ЕВОЛЮЦІЯ

Монольог

Коли я був дурніший як я є тепер, то я ходив до школи й вчився: а, бе, це, та всіх мудрощів, які наш учитель тоді міг знати...

Сьогодні я вже як драбина — бігаю за дівками, регочусь як кінь, — бо хочу женитись.

По часі кількох років бігання, — зловила мене одна Марина — й тепер мене держить мідно в своїх лапах...

Батькові несподобалася невістка — і я мусів з Мариною "муфуватися" у світ,

Довго лазили ми по світі, — аж обсіли нас діти...

Біда на всі боки... Тепер я не знаю, чи я мудрий, чи дурний, чи знаю що, чи ні, чи може й те забув чого навчився?..

Втечи від неї я не годин ніяк, бо вона мудрійша як я — Здається, що прийдеться мені задерти з нею ногами й згинути.

А що ви думаєте? Напишіть!

В ЦЕРКВІ

Прийшла баба до церкви, а дяк що лише зачав співати "Іже Херувими". Баба стала коло дяка й зачала плакати.

Дяк глипнув на бабу, а баба на нього — і ще гірше почала плакати.

По скінченню співу, дяк моргнув на неї щоб приступила блищє й каже:

— По Службі Божій зачекайте на мене, бо я маю вам щось сказати.

Нарешті виходить дяк з церкви, а баба чекає. Приступає він до неї й питає:

— Чого ви так плакали? А баба каже:

— Вогоріть собі, пане реєнтий! Я колись, знаєте, колись я мала козу. Одної ночі закрався вовк і роздер її; а як він її роздерав, то вона так кричала, таким самим точнісеньким голосом, як от то ви співаєте. А я собі пригадала свою козу й жаль привів мене до плачу.

З ПОЛЬСЬКОГО ПОВСТАННЯ В РОСІЇ

Іде ротміщ на кобилі попри польські кошари і свиснув. Вибігає один повстанець а ротміщ питає:

— А іле вас вшисткіх там єст?

— Я сам єдин, — відповідає повстанець.

— Тршимайцесевм добрже! — стиснув коня острогами й пігнав далі.

ГАМІЛТОН, ОНТ.

Багато Грій поправився,
"Точило" читає,
Коло мертвих і живих
Пісоньки співає.

Співай, співай, Багато-Грію,
В "Точило" дивися,
На вулиці в товаристві,
Точилом хвалися.

Бо ти дяк над дяками,
Ти всі гласи знаєш,
Свою партію співаєш
Другим помагаєш.

Раз Хрим Біцкі, раз Смуш Чисі
Хочеш прислужитись,
А потому, по тім всім,
Із бабами битись.

Мок-Цок мудра голова,
Пиво попиває,
Хребет-Мовіч колесником,
Його доганяє.

Як здогонить, то говорить
Зимне Моко-пиво,
Нема Моко як колись,
Що то ся робило.

Минулося, як ви Мок -цок,
Головою були.
Як Ви і я, і ще другі
Моцно пиво дули.

Вибачайте, пане Мок-цок
Молодиці знали,
Що ми оба дуже добре
Товариство мали.

Як знаєте, то при шклянці,
Все треба сказати,
Кілько пива і горілки,
Ми взяли до хати.

Ми випили, закусили,
А другі не знали
Бо на зборах товариських
Нічо не казали.

Тепер Хвостик голова
Щось він там міркує,
На Багато-Грія нарікає,
І все щось воркує.

А ви Смок-цорк незабудьте,
Що то через дівку,
Хвостик хотів її дати,
Там за покоївку.

Мені вже від того пива,
В голові ся крутить,
А колесник на дворі,
Ще хтось його втрутить.

Не дай Боже, якби взяв хтось,
Що буду робити?
Як колесника не буде,
Жінка буде бити.

Чи знаєте, Багато Грію,
Що то є за штука?
Тепер Смок-цок голова,
А для людей мука.

Він виходить, тай говорить:
— Я є головою!
А Клубай, старий, питає:
Як з вкладкою тою?

Як ти хочеш мудригелю,
Головою бути,
Треба вкладки заплатити,
И не треба ся дути,

То не штука пане Смок цмок
Головою бути.
Тай не штука у Бір-парлор,
При столі заснути. (Далі буде).

І ЗА НЕЇ

МУЖ до жінки:— Дивися серце, тут про тебе пише газета.

ЖІНКА:— Де?....

МУЖ:— Ось написано, що забагато є жінок на світі.

Замовляйте Ваше Вугля Нині!

ПОДОСТАТКОМ ВУГЛЯ Є ВАШОЮ ЗАПОРУКОЮ ТЕПЛОЇ ХАТИ

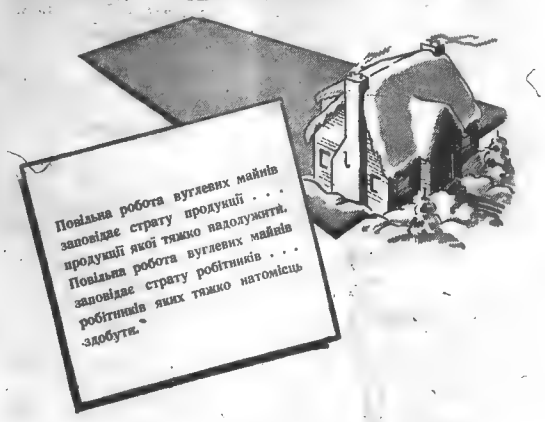

Західна Канада залежить від вугля з Заходу . . . Західні майни мусять ро бити.

Ви можете помочи, як побачите свого продавця нині. Замовляйте вугля на слідуючу зиму ТЕПЕР . . . добре обезпечення є вашою потребою.

ДЕРЖАВНИЙ ПЛЯН УЛЕКШУЄ КУПІВЛЮ

Через невідвагу в скорім купованню, Державно-устоєний Плян Солідних Опалових Середників знова введений для ваших вигод. Ви можете купувати тепер . . . на місячні сплати. Питайте свого продавця або банкира за подробицями.

DEPARTMENT OF MUNITIONS AND SUPPLY
Honourable C. D. Howe **Minister** CC-6

ЗАЗДРІСНИЙ НЕБІЩИК

ДІЯ 1.

МАРИНА (молода вдова, сидить вечером при столі й співає):

І за життя не любила
І по смерти не тужила.
Тільки тому був хороший,
Що лишив для жінки гроші.

ПАНАС (парубок під вусом, входить): Добрий вечір, тітко Марино!

МАРИНА (радісно): Добрий вечір. Панасе! Із чим Панбіг провадить?

ПАНАС: Та провадить — не провадить, а так лиш приходжу потішити вас, молоду вдову, у вашому горю!

МАРИНА (сміючись показує на скриню): Та що мені за горе, коли гроші в коморі.

ПАНАС (здивовано): Гроші?

МАРИНА: Розуміється! Хоч свого старого не любила ніколи, так при своїй смерти вручив мені звиток і то самих американських. В Америці заробив їх чимало.

ПАНАС (радісно): Можеб ми, тітко, пожениха лися?

МАРИНА (регочеться): Ха-ха-ха! З тобою? Та ж ти голий мов турецький святий. Зароби собі скорше грошей, — тоді й про женячку думай! Ха-ха-ха! Бо так, серце, то ніколи!

ПАНАС: А ци бідному й цілувати не вільно?

МАРИНА: Ні!

ПАНАС: Прощайте! (виходить). Як зароблю багато грошей, — то загляну до вас....

ДІЯ 2.

(Ніч. Марина гасить лямпу й лягає спати).

ДУХ (входить).

І за життя не любила
І по смерті не тужила.
Тільки тому був хороший,
Що лишив для жінки гроші.

МАРИНА (перелякано): Всякое дихание — да хвалить Господа!

ДУХ: Хвалить! Хвалить! Як заберу те все, що я тобі лишив, то й ти будеш хвалити.

МАРИНА (крізь плач): Небіжчик!

ДУХ: Так, небіжчик! (отвирає скриню): Ось мої гроші!

МАРИНА: Ой, пробі, рятуйте! (Дух відходить).

ДІЯ 3.

ПАНАС (входить): Що нового, тітко?

МАРИНА: Горенько, Панасику — серденько!

ПАНАС: Що ж сталося?

МАРИНА: Приходив у ночі небіжчик Іван, та забрав усе, що оставив по собі!

ПАНАС: От тобі й сук! Гроші забрав?

МАРИНА: Забрав!

ПАНАС: Нема про що говорити. Іду геть!

МАРИНА: І не прийдеш більше?

ПАНАС: Ні! Готов ще ваш заздрісний небіщик і мене з останніх лашків обідрати. Боюсь. Коли я не буду до вас заходжувати — то й небіжчик може успокоїться...

МАРИНА: Може й доляри віддасть...

ПАНАС: Тоді може й загляну. По другому в мене вже й свої гроші знайшлись. І то самі американські. Небіщики часом люблять бідним помогти, щоб їм отворити очі на деякі справи.

МАРИНА: Маєш гроші?

ПАНАС: Так!

МАРИНА: Люби мене! (підлещується).

ПАНАС: Ха-ха-ха! Та ж ви, тітко, голі, мов турецький святий. Заробіть красше грошей, а тоді й про женячку думайте, бо так — то нікуди!

МАРИНА (з плачем): Панасе!

ПАНАС: Прощайте! Нам обом не подорозі. (Виходить приспівуючи):

...Тільки тому був хороший,
Що лишив для жінки гроші.

ЛОВИ НА ЩУРІ

— Не знаєте, пане, як можна зловити відразу десять щурів?

— Не маю поняття!

— Зовсім просто. Ловите дванадцять щурів і два випускаєте.

ЕГОІСТ

— Моя жінка дуже кашляє, вже три ночі підряд не сплю.

— Чому не кличеш лікаря?

— Шкода, завтра виїзджаю і верну за три тижні.

НЕПОКВАПНИЙ

Будить батько сина рано, щоб вставав до денної праці. А що через його фарму переходив у восьмій годині рано — потяг, батько каже:

— Демцю, вставай! Вже колія їде!

А Демцьо каже:

— Або я що, на триці лежу?

СМАЧНОГО

Це діється на провінції, в ресторані. Гість чекає на печеню, аж нарешті побачив кельнера, що той несе вже її, але дуже поволе.

— Чому так поволе несете?

— Тому, бо вже два рази впала мені на підлогу.

ПРИЧИНА

— Петрусю, бійся Бога, ти з чого маєш такі брудні руки?

— Бо я мив собі лице.

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете качатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	$1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages	.15
Love Thrills —36 pages	.15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	.50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	.25
Own Sugar Making at Home	.50
How To Raise Mushrooms	.15

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

НОВО-ВІДКРИТИЯ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на поницці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

Граматика!

Вже вийшла з друку перша частина українсько-англійська і англійсько-українська граматика, яка продається по $1.25 за один примірник. Для книгарень опуст 30 процент. Замовлення присилайте разом з грішми до:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том I. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все.

● Напишіть як довго хоруєте? свою вагу, високість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3651-B Winnipeg Manitoba, Canada

● Людина без "Точила" як риба без води.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука —	.40
Тайни Життя — — — —	.25
52 Тайни, — варто знати —	.25
Тайни краси — — — —	.25
Зрівноважене життя — —	.25
Київ і Рим — — — —	.25
Свитає день — — — —	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я — — — — — —	.25
На Чужині — — — — —	.25
Лише для бабів — — —	.10
Порадник про кохання — —	.25
Штуки — — — — — —	.10
Щасливе подружжа — —	.25
Як стати богатим — — —	.25
Магічне місто — — — —	.80
ДУМИ і ПІСНІ, В. Тулевітрів	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду? — — — —	.10
Літературний Сміх — —	.35
Кохання — — — — —	.25
Як позискати любов? — —	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим — — —	.25

●

Факти про попів - — —	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину —	.25
Як ворожити картами — —	.10
БУКВАР, для Рідних Шкіл, Матвійчука — — —	.45
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — —	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ —	.50
Вибрики попів — — — —	.01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал ——	.25

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, ділає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здороводумаючих. характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована —	1.00
Для Апендика щоб не пук —	1.00
Догідність у супружестві —	1.00
Антольогія Укр. Письменства —	.65
Така її Доля, драма на 4 дії —	.40

ГРАЙТЕ!

Совєтський Розвід, на 1 дію —	.15
Горнятко Кави. на дві дії —	.25
Засвистали козаченьки, —	.25
Хитрий Льокай, комедія на 1 д.	.15
Старий Кавалір, на 1 дію —	.15
Чудовий Зять, на одну дію —	.15
Комедія Артиста, — —	.35
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя, — —	.25
Ого! — — — — — —	.05
Мертвий Байрак, драма, 4 дії	.35
Винахід, — — — — —	.25

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада —	.25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.10
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — —	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — —	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольоґ —	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониcших діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію —	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15

ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію —	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію —	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ —	.15
ЦІКАВІСТЬ, — — — —	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — —	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА, — — — — —	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623. Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

ДОТРИМАВ СЛОВА

— Як ти змінився, Петурсю. Колись ти обіцяв мені, що зложиш під мої ноги цілу земну кулю.

— І що, чи може вона не лежить там?

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

Сварка, лайка, злість, роздражнення нервів, умове пригноблення, лють, їдь, суперечка, бійка, ірітація, нерозсудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітаміновою і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75 GAY PRODUCTS 3651 B. Winnipeg, Man.,

● ДОПИСУЙТЕ більше всього про всьо — до Точила.

● ТАКА ЇЇ ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

● Присилайте до "Точила" всякі жарти, якіб вони не були.

ПОЗІР!

Щадіть цинк і мідь, якого дуже потрібно для воєнних виробів. Без сумніву, що у вас знаходяться деякі куснi цього металю, або зелізні річи, без котрих можете обійтися,— то сейчас давайте їх на вироби конечно потрібних воєнних річей.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli Ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego Klubu: Klub Nadzieja. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ІВАН МЕЛЬНИК уділяє лекції музики на піяно, вчить Теорію і Гармонію Музики. Ціни уміркованні.
453 McGregor Street, Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translation our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY —— ROOTS ——
A time-tested remedy of nature's own ingredients safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder. Indigestion, Constipation, Offensive Breath. Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system.
Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

● КРУЧЕНА ГОЛОВА ●
● Не одна жінка або чоловік терпить
● на біль або заворот голови за дарма. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне завороти голови цапевно! Не потрібно
● мати кручену голову, бо за $1.50
● дістанете пайку ГІРСЬКОГО КОРІНЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріпляє ціле тіло. Замовлення шліть до:
ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

● НОВІ РОВЕРИ (біциклі) маємо на продаж по уміркованій ціні. Також уживані. Направляємо ровери і маємо всі части до роверів. Скора услуга. Заходіть або пишіть до — свого:
Romaniuk's Bicycle Shop, 625 Flora Ave.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?
● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не здостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

MUSICAL

SONGWRITERS! BE SUCCESSFUL! HAVE songs in perfect shape for publication — in Canada. A great aid recently released. "Canadian Song Lyrics", a book of songs composed by amateur Canadian songwriters. 50c postpaid 3651-B, Winnipeg, Man.

МАСТЕ ВЕЛИКУ НАГОДУ!
Ви маєте велику нагоду дістати цілком ДАРОМ дуже вартісну й цікаву книжку, так звану:

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —
MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● КУПУЄМО всякі рисунки сміховинок в образках (комікс, фоні пийпер). Рисунки добрі і злі, але власно видумані, нові; також рисунки для жартів. Присилайте що маєте!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

● Шість місяців будемо висилати вам смішне "Точило" даром (для одного в кожній місцевости), як пришлете нам всі імена і адреси людей зі свого міста або кольонії. Зазначіть хто чим є або чим занимається.

ОБЕЗПЕКУ на старші літа вишлемо кожному цілком даром, хто пришле нам адреси людей зі своєї кольонії.
MARS BOOKS AND NOVELTIES
3651 - B., Winnipeg, Man., Canada

● СМІЮСЯ, бо голюся без болю і з приємністю. "Меджік" держить мої бритви і бритівки все острими. Мені не потрібно більше йойкати, кривитися та мучитися тупими бритвами. "Меджік" остритель коштує лиш 25ц
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● ПЛАТИМО за ново-написані комедії, драйи, діточі представлення, вірші, прозу, жарти, і все, що пишете.
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

DO YOU WANT TO MAKE EXTRA MOney? Read Tochylo-Promin Want Ads and notice the many ways people are using to make money Why not run an ad of your

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

КОНЕЧНО ПОТРІБНО
цих книжок в українській мові:

Ботаніка, Хемія, Фізика, Географія, Звольогія, Енцикльопедія. ХТО має ці книжки, годин відпродати або визичити, — то ласкаво проситься повідомити Видавництво:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанию. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:
JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛЬЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ВСТАНОВЛЕНО 1930
PROMIN PUBLICATION
Ч. 7. Рік 15. Липень, Vol. XV. No. 7. July, 1944
TOCHYLO PUBLISHING CO. 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada
ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ДВА ДИКТАТОРИ

АДОЛЬФ:— За всяку ціну мусимо вертати до Берліна, бо часом щоби нас Джозиф не випередив.
БЕНІТО:— Гм, — До Берліна не є така велика штука дістатися, сів на якубудь тарадайку, фур-р-р, і вже в Берліні. Але питання є, як нас добре притиснуть до стіни, то куди нам втікати з Берліна?

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в вимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впомнайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть!
Durbon's Style Shoppe, 587 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярі, кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 2c a word makes that possible.

● ХТО НЕ думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо це хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власні ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg.

● СТАРІ МАРКИ — Кожний дістає листи, а на листах є зужиті марки. Ці марки мають вартість, не кидайте їх а заховайте разом з ковертою, або відодріть марок разом з ковертою, (не відривайте самого), і висилайте їх на поміщу адресу.
Є люди, що такі марки купують для забавки, і на перепродаж. Часом трапляються рідкі марки, яких мало випущено в обіг, і часто такий рідкий марок приносить кілька десяток, а то й кілька тисяч долярів Дохід з марок призначений на закупно вовни для вояків. Шліть до:
I. O. D. E., Donalda Bldg., Winnipeg, Man

● ШАДІТЬ: алюмінові, блящані або оловянні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поміщу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник вищуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.

Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в ший хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!

Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітнє Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і дописуйте що хочете до "Точила через цілий рік. Щорічна вкладка лише 1 долляр.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати ніже мя і адресу на налипці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЦИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalised. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Cay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

"ТОЧИЛО"—одинокий український ілюстрований журнал Гумору та Сатири в Канаді і в Америці. Видає в половині кожного місяця Видавництво "Точило" в своїм головнім офісі і робітні під числом 623 Селкірк Авеню, Вінніпег, Манітоба, Канада. Редактор С. М. Дорошук, замешкалий під числом 591 Селкірк Авеню. Передплата на рік в Канаді і Америці виносить лише $1.50; на пів року 85ц.; Поодиноке число 10 центів.
Дописей не звертається. За оголошення редакція не відповідає. Імен не виявляє. Безодзволу Видавництва нічого не вільно передруковувати. ВСІ права застережені. ЗАРЕГІСТРОВАНІ 1930 р.

GRINDSTONE (TOCHYLO)—(Registered under the Manitoba Newspaper Act.) The only Ukrainian illustrated Monthly Magazine of Humor and Satire in Canada and United States. Printed and published by the Tochylo Publishing Co. at its Head Office and place of business:— 623 Selkirk Ave., in the City of Winnipeg, in the Province of Manitoba. — Subscription in Canada and abroad per year $1.50; half yearly 85c. Single copy 10c. — The Best Sales and Advertising Medium among Ukrainians in Canada and U.S.A.

All Rights Reserved. Copyright, 1930 by Tochylo Publishing Co. S. M. Doroschuk, Editor residing at 591 Selkirk Ave., Winnipeg.

TOCHYLO PUBL. CO., 623 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN. CANADA

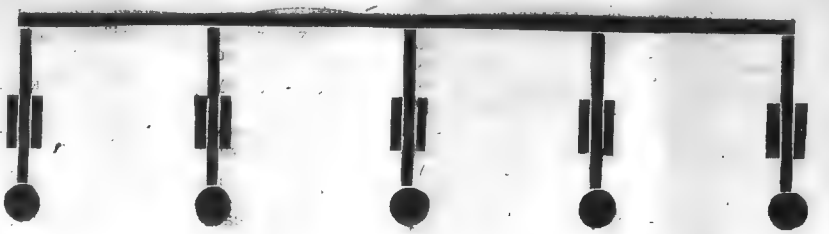

ПРОПАГАНДА

Пропаганда — це є умова слабість тих, що пропагують, або тих, що слухають. Хто нині не пропагує! Всі пропагують!

Хлопець пропагує дівчині свою горячу любов.

Дівчина пропагує всю горячу любов до кількох хлопців нараз!

Чоловік пропагує своїй жінці ощадність.

Жінка пропагує чоловікові "диворс", бо має любаса або "шіка".

Крамар пропагує своїм покупцям гнилий товар.

Фармер пропагує послів до парляменту, а ті гунцвоти пропагують фармерам свої закони всяких цін так, щоб для фармера навіть не осталося на цілі штани.

Учитель пропагує краще виховання молоді, бо тая що є, то з нею годі витримати.

Радія пропагують те, що не повинні.

Комуністи пропагують все, що є червоне.

Поляки пропагують польщу зі всіх чужих земель.

Українці пропагують Україну без чужих хапунів.

Католики пропагують, що то лише вони є святі а всі решту не варто січки.

Редахтір "Точила" не пропагує нічого, лише пропагує за передплатами, бо це його одиноке, мізерне джерело "воздиханія". Він вже раз хоче, щоб люди не спали, а зробили точило тижневиком і на 50 сторін! Але щож? Галіціяне люблять реготатися, але не люблять платити на час. І тут редахтір став як слуп і не знає куди собою рухати, чи до Брендону, чи до Вест Селкірк, чи до Норт Бетулфорд?

Дехто пропагує редахтірові, що таким і гробова дошка не поможе. Але редахтір веселого "Точила" не вірить, щоб аж так було шкарадно. Він вірить у чесноту людей, бо українцеві, членові великого українського народу — бути нечесним, то це щось більше як найбільше фе! Чось неімовірне! Бо прецінь, кожний чесний син українського народу знає, що за дармо читати "Точило" чи "Новий Шлях" або "Укр. Голос", то це таки булоб не людянно. Бо така робота нищить віру, силу й чесноту читача; також нищить українське одиноке веселе Видавництво. Думаємо, що таких ніде нема. А як хто знайдеться, то треба опятнувати такого.

Пропагуймо всі, і я також, щоб відновляти на час передплату! Де є порядок, там є успіх! А тоді й "Точилі" і читачам також пропаганда вийде на користь і взаїмне вдоволення. — Пропагандистехтір

ЧОРТ І БАБА

Хочете, то не вірте, але так було. Антонові Клапоухові недоставало грошей на потреби життя. І ні звідки їх було взяти. То було в крізу, як пани ховали гроші.

Думав наш Клапоухий, думав, і дійшов до того висновку, що нічого іншого вже не видумає; бо з його положення є лише один вихід: записати дідькови свою душу, а він дасть гроші. Кажуть, що старі люди так робили й діставали гроші. Чомуб то Клапоухому не запробувати? Здається, що чорти ласі на людські душі, бо як Клаповухий вже шукав чорта, щоб продати свою душу, то чорт сам йому зявився.

Одної днини, коли Клаповухий збірався йти шукати чорта, до його хати прийшов панок. Нічого не говорячи, сів той панок за столом, виняв велику книгу й розложив її на столі.

А то що буде? — думає Клаповухий, — "здикутор" який як в старім краю? (Звісно, що всюди панки люблять дерти шкуру з біднюго хлопа). Але приглядається Клаповухий, а йому з під капелюха роги вистають...

— Ага! — думає Клаповухий, і низенько кланяється. Перепрошаю вас пане, може то ви сам чорт?

— А до чім ти вгадуєш? — питає чортяка.

— Що казати, щоб не образити? — думає Клаповухий, — тай почав хитрувати. Та то, знаєте,, як бачу панка то все думаю, що то нечиста сила для нас хлопів, хтоб там він не був.

— Чорт глипнув люто очима й сказав:

— Багато не говори! Записуєш свою душу нам?

— А скільки дасьте? — спитав Клаповухий.

— Дві тисячі долярів.

— Клаповухий сплеснув в долоні! Вхопив перо й підписався в дідьковій книзі. Тоді дідько виняв великий "пулярус", як то звуть наші дядьки, і виложив Клаповухому на руки дві тисячі долярів.

— Памятай! — сказав чорт, — як тільки вмреш, ми зараз беремо твою душу до пекла й там будемо її припікати й мучити!

— Клаповухий не слухав що говорив дідько; йому серце мало не розірвалось із втіхи, що дістав дві тисячі долярів. Ще не сховав грошей, як надійшла жінка Марта Клаповухова.

— Не роздумуючи, Клаповухий каже до неї:

— Запиши свою душу чортови, а дістанеш дві тисячі долярів!

Думаєте, що злякалася того Марта? Та де! Вона зараз вхопила за перо, і вже хотіла підписуватися, але чорт рішучо запротестував:

— Від року, каже, — бабів до пекла не пускаєм!

Аж заплакала баба! Для неї гроші, — а хто то з нас не вмерає за ними? Така "цивілізація", бачите.... то щось таке велике й більше від власної душі. Днями і ночами вона лементувала: Коби то грошей, грошей, грошей! А тут нагода... і нема нагоди.

Клаповухий здивувався.

— То й в пеклі вже бабів бояться? — питає недовірчиво.

— Так, бояться, — відповів чорт. Не нам чортам з ними рівнятися!

— Тим ліпше! — зареготався Клаповухий, — бо то бачите, ні в небі, ні в пеклі, я вже з нею не хотів би бути.

Марта заскреготала зубами й затиснула кулаки. Чорт скулився в дві загибелі, позирає на двері, та Марта, широка баба, заступила вихід.

Побачив Клаповухий, що не жарти, схопив чорта за чуприну й запхав під стіл щоб заховати свого вже тепер дідька, і самий під стіл заліз, бо знає, що його Марта то є войовнича баба. Та було б дісталося проте дідькові, якби він не був хитрий.

— Стій, бабо! — кричить, — ось маєш дві тисячі долярів і пусти мене з хати.

Марта згодилась; сховала гроші високо за панчохv, а дідько скоро накивав пятами. І скажете що не правда, що кажуть: Де вже чорт не потрафить щось зробити, там баба потрафить. А це тому, бо баба войовнича! Остерігайтесь, друзі, бабів, як остерігався їх Давид і Соломон. Вони написали цілі книги з наріканням на бабів.

Думаю, що ви вже зігнали так як я, свою злість на бабських сотворінях. Як не вірите, що так було, то спитайте Клаповухого. — Артемон Будяк

ХРОБАКИ В НЕБІ

Навіть тепер більшість людей думає, що в небі є лише праведні люди, без гріхів, і лише такі, що ніколи не шурувались на ряпім точили. Та це мильне поняття, бо в небі також є хробаки, і то великі, довгі хробаки, що мають одинайцять стіп довжини.

Над Тихим Океаном полудневої Америки, в Болівії і в Перу живе мішане плем'я індіян, Квачуас і Аймарас, котрі поклоняються цим хробакам. Раз у рік ці рільничі племя індіян устроюють богомільні танці, гуляючи та приспівуючи хробакові, а по такім богослуженню, втомлені лишають хробака. Високо-літаючий великий птах пожирає хробака і назад вертає під хмари.

Ці хробаки є дуже користні для рільників, бо живучи під поверхнею землі, риють діри, котрими наводнюється земля для доброго врожаю.

Занести такого хробака на плечах на місце обожання, то потрібно чотирьох здорових хлопів. З кождої фарми індіяни добувають одного або трьох таких хробаків і на кожній фармі поклоняються їм танцюючи та приспівуючи. Для таких церемоній Індіяни прибераються в ріжне кольорове пір'я, бють в бубни і заводять тужливі пісні. Хробак в обороні ломиться на кусні, отже, вишпортують його зі землі дуже уважно, бо законом є, щоб для обожання давати цілого хробака.

Ці хробаки несуть яйця, величини курячих. Голова або начальник фармерів поїдає такі яйця з великою почестю.

Закім високо-літаючий птах пожере такого хробака, то чотирох мущин носить його на плечах, або 5-6 наймолодших женщин, танцюючи з ним дико. Коли хробак вже є доставлений на призначене місце, то ватажок ссе жовтий липкий плин, як карук, з яйця, а поклонники скачуть, гуляють та приспівують. Як вже всі крайно помучені, ватажок приказує положити хробака на землю і відступитися від него на сто кроків.

Високо-літаючий птах зліта в хмар, а часом і кілька десятьок цих птиць, і пожирають лакомого хробака. Індияни думають, що ці птахи несуть хробака просто в небо. От так терплять невинні хробаки через небо, за добро, яке вони приносять тамошним рільникам.

Ці довжезні хробаки також знаходяться в Долині ріки Бес, у Полудневій Гріпслянд, Вікторії, і у Натал, Полудневої Індії. Найдовшого хробака, 14 стіп, знайдено в Полудневій Америці. Хробаки є нешкідливі, бо навіть малесенькі діти бавляться з ними без страху вжалення або вкушення.

В НЕДАЛЕКІЙ БУДУЧЧИНІ

Коли диктатор лежав уже на смертній постелі, прийшов до нього священик:

— Подумайте про своїх ворогів і простіть їм, щоб і Бог міг простити вам гріхи.

— Не маю ворогів! — відповів диктатор.

— Алеж, Ясне Сонічко! Як хтось занимає таке високе становище то...

— Не маю ворогів! — перебиває диктатор.

— То може все таки пригадаєте собі.

— Ні, кажу вам, що не маю ворогів!..

— Алеж, Ясне Сонічко...

Тут диктатор останками сил зірвався з постелі і люто крикнув:

— Не маю ворогів! Усіх, які були, я казав вистріляти.

● Без знання — чоловік — щення, а зі знанням, то вже великий пес!

● В дурних і маловажних справах всі ми надто мудрі, а в трудних справах — край ні дураки.

СОННИК "ТОЧИЛА"

ГРОШІ — як сняться гроші, то це знак, що час вислати передплату на веселе "Точило".

БАБА — станеться велике нещастя.

ХЛОП — приємна забава.

ФОРТЕПЯН — будуть тебе бити.

КОГУТ — купиш собі новий сут.

ДІВЧИНА — погана зрада.

МОЛОДИЦЯ — добре щастя.

ВОЯК — що війна скоро скінчиться.

ВІТЕР — що твої кишені порожні.

КОМУНІСТ — що світ піде до гори ногами.

ПЕТРО — що небо зачинене тепер для всіх.

РАЙ — що конець біді лише що починається.

КОНТРОЛЬОР

Контрольорів маємо нині на кожному кроці: де треба, а ще більше, де не треба.

Жінка контролює чоловіка, навіть всі його кишені перетрясає, як чоловік спить, а чоловік контролює жінку, чи не шнирає вона з яким собі екстра любасиком.

Нині контролі нема кінця. Один другого контролює! Такі часи настали, що кожного треба контролювати, крім себе.

Контрольори є передусім на те, щоб люди вчилися зручности й помисловости. Контрольорів має кожне товариство. Контрольорі — це такі люди, без яких ніде не можна обійтися, чи то на зло, чи на добро, — їх всюди повно. Вони, наче стінний календар, по звичаю, мусять що року рік-річно вічно — бути у всіх і вся, кожнім товаристві й в кожній хаті.

Контрольорів дуже потрібно, бо в теперішних часах то чоловік сам собі не вірить. Контрольори є на те, щоб контролювати підданих, щоб не крали, щоб більше для них лишилося.

Вчаться люди трохи порядків, призвичаюються жити по контролі.

Але, чи не здалося б сконтролювати хоч раз контрольорів?

Але таки на правду!

ЗАКИДИ

— Така молода пара і вже свариться?

— А так, він закидає їй, що вона їсть, а вона йому, що він пє.

НЕМА РІЗНИЦІ

Пан Макогінчик стукає до брами раю.

— Чи ти був уже в чистилищі? Питає святий Петро.

— Ні, але я був жонатий.

— Як так то ходи, бо ми ту беремо це нарівні з чистилищем.

ДУМКА

Як мовчанка є золотом, то кожний німий повинен бути мільйонером.

ПОДРУЖІ РОСКОШІ

— Ти міг би мене вбити? — питає спочутливо жінка.

— Часом, як я на тебе злий.

— А чому не пробуєш того?

— Бо уявляю собі, що я тебе вже вбив і вже тебе нема і тоді дістаю такий гумор, що перестаю бути злий.

НА ВУЛИЦІ

— Ви знаєте добре Вінніпег?

— Як свою кишеню.

— О, то Вінніпег тепер такий пустий?

— О, дуже пустий! Навіть Дорощук втік з нього.

ГРОСЕРНИК

— Заплатіть мені, що належиться — кричав гросерник.

— Та чи я втікаю де, чи що?

— Я знаю, що не втікаєте, але як будуть ще такі як ви, то я буду мусів втікати.

КОЛОМИЙКА

Ой, на горі при долині
Мешкає Гаврило, —
Він припав мені до серця,
Бо має "ТОЧИЛО!"

Мене Федько дуже любить,
Усе поважає,
А це тому, що ТОЧИЛО
Він що дня читає!

Сіє фармер зерно в полі,
Добре посходило,
А це тому, що фармер все
Платить за "Точило"!

ПОЯСНИЛА

— Галю, чому твоя мама сміється нині цілий день?

— Бо справила собі нові зуби, тому хоче ними похвалитися.

РОДИНИ

Жінка слухає в церкві як піп читає евангеліє: Авраам родив Ісаака, Ісаак родив Якова, Яков родив... — тай каже: Ой, кумонько, кумонько! Колись й чоловікам було тяжко, бо мусіли також родити діти.

НЕ СІЮТЬ, НЕ ОРЮТЬ

— Мамусю! Серце! Душе побожна!
На "боже" дайте, що лише можна —
Яєчка, курку, гусочку тлусту, —
А Бог вам вділить сто днів відпусту.
Несе мамуся яєчка, гуску
І все, що має, на перекуску.
Ксьондзи забрали, в коші поклали,
І тихцем мольби в небо післали:
— "Най твоє імя славлено буде,
Недослідимі бо твої суди!"

ПРИСЛІВ'Я НА ЧАСІ

Святочний гість виходить нарешті з хати:

— До побачення і вибачайте, що я так засидівся у вас і так пізно відходжу.

Господарі:

— Але ж нічого не шкодить. Краще пізно як ніколи.

В НАШИХ ТЕАТРАХ

— Пане директоре, в цім подертім строю не можу хіба виступати, як король.

— То нічого. Десь там в середині скажете, що ваші піддані не платять податків.

З ДРУГИМ КРАЩЕ

— Що роблять ваші брати?

— Дякую за питання, один оженився перед місяцем.

— А другий?

— О, другий почувається дуже добре.

ШКОДА НАГОВОРЮВАТИ

— Знаєш, каже жінка, мені снилося цеї ночі, що маю від тебе новий плащ.

— Чекай, каже муж, нині куплю в Біленького тобі сонник, то будеш знати, що такий сон означає.

ДЕ НАЙКРАЩЕ

Два подорожні стрічаються на вулиці.

— Можете поручити мені якийсь добрий ресторан?

— Ідіть до того на розі. Там за 15 центів дістанете юшку, печеню, хліб, пиво і зимове пальто.

КОБЗАР

(Тим що служать чужим)

Чи читав ти друже, любий,
Оцю книгу, що для нас
Лишив батько України,
Знаний всім пророк Тарас?

Чи читав ти так як треба,
Кожну стрічку, кожний стих?
Чи дізнавсь ти, за що мучать,
Кати братчиків твоїх?

Чи пізнав ти шлях тернистий
Яким сам ти маєш йти?
До свойого щастя брами,
До життя свого, мети.

Як пізнав ти, так мій друже
Чого збився ти із шляху?
Чому пішов ти на іншу
Дорогу для нас чужу?

Чому свого відцурався,
А пішов в найми чужим?
Що збиткуються як можуть
Над рідним братом твоїм.

Защо ти їх вихваляєш
В своїх піснях з всьої сили,
Чи за те що живцем женуть
Твого брата до могили?

Чому став ти на услуги
Всяким катам, голоті,
Або іншим лихим злидням
Проклятим ворогам німоті.

Чи боїшся може того
Защо предки твої бились?
Чи встидаєшся свого роду
Тої мови що навчились.

Спамятайся любий друже
Прочитай знов Кобзаря,
Читай його, як то кажуть,
Із поверхні аж до дна.

Як вже всього прочитаєш,
Тоді певно друже ти,
На правдивий шлях попадеш
І підеш ним до мети.

Евген Березинський

НА ДОРОЗІ

Йду я вчера дорогою
І Гната стрічаю,
Як маєшся, друже, мій —
По хвилі питаю.

Та спаси-біг, — каже він —
Як то все буває,
Одна біда проминеться,
Друга наступає.

Тільки в мене ще розради
Як прийде "Точило",
Прочитаєш, то з серденька
Мов камінь здіймило.

Засмієшся, хоч часами
В клопоті по вуха.
Скріпиш свої усі сили,
Підбадьориш духа.

Свята правда, кажу, друже,
Та було б гарніще,
Коли б то так приходило
Воно і частіше.

От приміром, що неділі,
Так як чужі мають.
Правда, чужі троха краще
Про все своє дбають.

Але і в нас таке було б,
Коли б ми подбали.
Коли б тільки передплату
Всі люди післали.

То "ТОЧИЛО" таке було б
що годі й сказати.
Тоді чужі мусіли б вже
Від нас приклад брати.

Ще колись воно так буде,
Я надію маю,
Та покищо добрі люди,
Всіх Вас завзиваю.

Веселий журнал "Точило"
Постійно читайте,
Й передплату все на час
Всі Ви посилайте.

Кожний будьте своїм паном,
Не йдіть позичати,
Бо за таке Свята Танька
Буде Вас карати.

Евген Березинський

НЕГАРНА ПРИКМЕТА

Гнів чи злоба є так шкідливий для одиниці, що ним послуговується, як і для суспільности в котрій та одиниця знаходиться. Гніву або злобну особу нема защо подивляти. Зло потрапить зробити всякий дурень, маняк, лунатик, фанатик, але зробити щось мудрого — то треба дійсно розумної людини.

Найкращою прикметою людини є — її гумор, то є ВЕСЕЛІСТЬ. Коли людина в своїй бесіді чи відчиті, чи лекції — розвеселить своїх слухачів гарним дотепом, жартом, анекдотою, — то люди таких найліпше люблять і час веселіше проходить.

Манітности, серйозности, суворости, гіркости в щоденнім житті — кожний має забагато. Отже, гумор являється одинокою розрадою і розривкою душевного супочинку від праці й напруження.

Журнал "Точило" є одинокий в Канаді і в Америці, що несе всім гумор — веселість, і науку. Всі ті люди, вчені, чи невчені що є проти "Точила", то бігме що всім щось бракує у голові, — бо здорово-думаюча людина ніколи не подопче те, що всі народи вважають дорогоцінністю.

Найкультурніший нарід у світі є лише той, що є найбагатший на жарти і дотепи. Найпоступовіший нарід є лише той, що цінить свій гумор. Гумор — це є зеркало народу в якім вас бачать другі.

Не будьте гавкаючою собакою за плотом. Поможіть ВСІ — а "Точило" стане таким, яким ВСІ любилиб його бачити.

ГНІВ І ЗЛОБА

Коли ви читаєте "Точило" на кредит, то нам зле, а коли ми не висилаємо вам "Точилю" через ваше задовження, то вам зле, а нам ще гірше.

Щоб не було кривди ні вам, ні нам, то найкраще платіть все на час! Тоді ви не будете злосні й гніву не буде ні по нашій, ні по вашій стороні.

В РЕСТОРАНІ

ГІСТЬ:— Кельнер, що значить ця муха в юшці?

КЕЛЬНЕР:— Не знаю, прошу пана, але зараз подивлюся до сонника.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ

Мої дальші спостереження. Ой, є що спостерігати! Люди не сплять, а все щось вистроюють. Ось недавно стрінув я знакому молодицю, а вона каже:

— Я вже дівка! Можете залицятися. Я вже покинула свого чоловіка і дітей.

А що тепер робите? — питаю.

— За кавалірами шукаю! — відповіла молодиця скоро.

А з якої причини ви покинули чоловіка?

— Бо він — каже вона, — не хотів голитися що дня і не був для мене гарним. І слухати не хотів мене. Через те тільки й покинула його.

А діти? — питаю.

— О, діти мають тата! Що вони мене обходять! Я знову дівка. Залицяйтесь!

Я нічого не кажу, а виймаю зпід поли "Точило" й фото-апарат, і кажу: — Стійте ось так, молодице, я вас відфотографую.

— А-я-яй! — скрикнула молодиця, — і що буде? — тай позирає на цілком кругле "Точило".

Буде то, що за кілька днів появиться ваш пікчер в "Точилі" й цілий світ буде знати, хто ви за птиця.

Молодиця зараз дала ногам знати. Я навіть не пробував її здоганяти, ні ловити, й відразу пішов до її чоловіка. Приходжу, а вона вже тут — вернула до свойого мужа.

Чоловік каже до мене:

— Пощо ви мені той клопіт зробили? Та я вже іншу бабину маю!

З другої кімнати виходить кучерява молодиця.

— Пощо мені аж дві жінки? Що з ними буду робити?

— Я вже не піду від тебе, бо вони готові мене на вулиці відфотографувати.

Бачу, що чоловік зажурився. Коли втекла була йому його жінка, то він зараз знайшов собі другу й привів до хати. Тепер і та перша його жінка, налякана мною — вернулася.

— Я не знаю, що тепер робити, — каже заклопотаний чоловік. — Бо дві бабі в хаті, то забагато! Бо й з одною нещасна година.

Я виймаю "Точило" і фото-апарат і кажу до кучерявої молодиці:— випростуйтеся, бо хочу вас відфотографувати.

— І пішлете мій пікчер до "Точила?" — промовила перелякано кучерява молодиця.

Так! — кажу, — бо ви не повинні тут бути, як чоловік має законну жінку.

А молодиця тоді зібрала манатки й каже:

— Не фотографуйте! Я втікаю від не свойого чоловіка. Я не хочу, щоб мій пікчер був у "Точилі".

І пішла. Коло чоловіка зістала його законна жінка. Діти втішилися, що їх мама вернулася з блудної дороги.

Ось так, при помочі "Точила", славного і цілком круглого — я полагодив замотану справу й розвязав трудну проблєму.

Бо котра, ви думаєте, молодиця хотіла б, — щоб її пікчер за гріхи — був поміщений в "Точилі?" — Петро Хмель.

МАЛИЙ ФІЛЬОЗОФ

ІВАСЬ:— Тату, чи наші святі отці, їдять?

ТАТО:— А ти як думаєш? Та ж вітром не жиють, мусять їсти й пити!

ІВАСЬ:— А я думав, що як вже святий, то їсти не потребує. А от ви казали, що святі не орють і не сіють... Я думав що вони нічого не роблять... Коли так, то я вже не хочу бути святим! Непоплатно, бо святий мусить їсти, а може так прийти, що і святий буде змушений заробити собі на хліб. — А. Б.

НА КОРАБЛИ

— Сусідо, беріть корки на плечі, бо от кричуть люди що корабель топиться.

— Нехай топиться, — відповідає сусід, хіба то твій корабель? Я десь тут поставив фляшку з горілкою й не знаю де, а про корабель я зовсім не дбаю. Нехай топиться.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ВІТАМІН Г.

Коли в поживі нема досить Вітаміну Г, то в очах повстають чорні плямки. Вітамін Г хоронить шкіру від ріжних недуг і прищів; також охороняє волосся. Очі мають много пластинок і оболон. Чоловічок в оці часом твердне. Білок ока мутніє — через брак Вітаміну Г.

Брак Вітаміну Г спричиняє хронічне запалення очей, очних оболон і повік так, що повіки або кліпавки часто злипаються; очі набігають кровю, стають червоні, пекучі, боюлчі, сухі, — а крайчики кліпавок червоні, запалені й липкі. Все це спричиняє брак Вітаміну Г у поживі.

Вітамін Г знаходиться майже у всій свіжій городині. Та люди замало їдять бурачиня, листя з брукви, настурії і т. п. Ці найбільше містять у собі Вітамін Г. Коли навіть їмо їх, то вони є зле зварені, переварені, позбавлені потрібних тілові вітамінів і мінеральних солей.

Зле варення, переварення і презервування поживи в бляшанках або слоїках — надто нищить велику скількість Вітаміну Г. Наше віджившлювання є недостаточне ще й тому, що є брак свіжої поживи; вживання соди при варенню, стухлість, черствість, горяч і невідповідні баняки до варення. І, хоч люди їдять, то тіло не користає з того.

Діти потребують денно: 450 до 540 Шермановых одиниць Вітаміну Г; старші 600 або й більше. Люди при важкій праці, при напруженню, і вагітні матері — потребують 2 до 2і пів рази більше вітаміну Г ніж 600 Шерм. одиниць.

Вітамін Г є дуже важний для здоровля. Поручаємо готовий, VB4EV плин, якого можна мішати з молоком. Одна унція містить у собі 750 Шерм. одиниць вітаміну Б, і 200 Шерм. одиниць вітаміну Г, як також довільну скількість поживних мінералів — кальцію, фосфору, заліза і міди, котрі мають хемічне сполучення з Вітаміном Г. В додатку VB4EV містить вітамін А, дуже потрібний для здоровля очей. Одна унція містить в собі 3,600 Інтерн. одиниць Вітаміну А.

ОЧІ В СТАРШОМУ ВІЦІ

Старі люди набувають ослаблення очей; "пресбайопію" з причини старости. Ознаками недуг є — далекозорість. Нераз бачите як старша людина читає "Точило", тримаючи його далеко від очей. І чим старша, тим дальше держить письмо від очей.

Це ослаблення зору є причиною неподатности очних відзеркалень, брак елястичности. Значить, що зі старістю зорові стінки тверднуть до тої міри, що найблища вираза точка зору є віддалена від очей. Через брак нормальної податности, очні оболони старіються. Старість не є дійсною причиною лиха. Причина далекозорости походить від недостаточної опіки очей замолоду. Очі у віці від 25 до 30 можуть мати очі тих, що їм вже 40 — 50 років.

Досліди доказують, що оболони очей можуть пережити інші оболони в тілі. Та на жаль — ці найсильніші оболони в многих приупадають на здоровлю скорше ніж оболони слабші. А головною причиною занепаду здоровля очей і зору є — невідповідна пожива.

Брак вітаміну С спричиняє передчасне твердненння і занепад очних оболон. Вітамін С дістаємо в свіжих овочах і городині. При варенню тепло нищить вітамін С. Тож порадним їсти овочі і городину в сировому стані в формі салад. Хто має слабий шлунок, повинен пити соки з городини і соки з овочів — душеними машинкою соківницею. Соківниця є необхідною хатньою річею для здоровля кожної людини. Можете її набути в нас. Послужить ван на ціле життя.

Вітамін С держить артерії, жили і жилки мягкими, податними, елястичними. Чимбільш старіємося, тимбільш повинні вживати вітамін С, що бжили і оболони не твердли. "Пресбайопія" повстає з твердненням оболон і кровоносних жил ока. Запобіжіть далекозорости щоденним вживанням вітаміну С. Це також охоронить всі жили в тілі від твердненння.

Денно для дітей потрібно Вітаміну С: 500 до 700 Інтерн. одиниць; для старших 1,500 до 2000; для дуже старих 2000 до 2500. Вітамін С належить уживати ціле життя щоб запобічи твердненню жил, артерій, оболон, мязів і охоронитися перед передчасною старістю.

ДОГЛЯД ОЧЕЙ

Належне віджившлювання очних оболон; усунути напруження і подразнення. При помочі делікатних мускулів — бачимо очима на далеку віддаль. Очі є органами світла. Коли дивимось, то зуживаємо оболони й мускули очей. Око працює. Коли глянемо на стіни кімнати, на книжку, на шість цалів від носа, на рухому фільму на віддаль 60 стіп — то зуживаємо найсильніші торки очей — нормально. Моряки, що глядять на далеку віддаль ніколи не носять окулярів. Навіть дуже старі моряки добре бачуть без окулярів. Це тому, що очі їх привикли глядіти на далеку віддаль. Дикуни ніколи не потребують окулярів. Вони бачать виразно й далеко без напруження очей. Доброю вправою для очей є — дивитись далеко, на далеку віддаль. Глядіть далеко крізь вікно в простори, далеко, стільки зір сягає. Положіться горілиць на землю і вдивляйтеся в облаки. В ночі дивіться довго на зорі, на звізди. Це значно скріпляє зір очей.

Купайте очі два рази на день. Намочіть хустинку в зимній воді і приложіть її на пять мінут до замкнених очей. Це притягає обіг крови до очей і кров підкріпляє очі, також кров старається загріти охолоджені очі. Така купіль усуває павутинний, мусний зір. Очі відсвіжуються і зміцняються.

Очі не є на те, щоб для них на ніс ставити окуляри. Наше тіло купає наші очі лімфічною залозою; очі віджившляються кровю, а омиваються соками з тіла — наче рот і горло — слиною. Коли тілесні клітини є забруджені і кров надпсута, то очі стають мусними, зір неясний. Кожна мама знає коли її немовлятко є вхорим; пізнає по мутних очах. Те саме й зі старшими. Неясний зір вказує на недугу людини. Коли вам щось бракує, то гляньте в зеркало на свої очі. Побачите, що не має в них блеску, немає життя. Очі здорової людини світяться, аж блестять здоровлям.

СЛІПАКИ

Без сліпаків або окулярів цілком можна обійтися, коли гаразд віджившлятися відповідною поживою. Коли ж зір вже так попсутий, що окулярів треба, то однаково й тимбільше людина повинна їсти згадані Вітаміни. Вітамін скріплять і уздоровлять очі так, що до року окуляри кинете на смітник як річ цілком безпотрібну.

Все беріть найліпшого окуліста. Шкла повинні бути добре виточені й дорогі. Окуляри потрібно змінювати що пів року. Косоокі діти повинні носити окуляри для нарпави свого зору, а згодом їх опрокинутн.

МИТТЯ ОЧЕЙ

Напружені очі від подорожі, пороху, вітру, сонця — потрібно мити знаменитим але не коштовною купелею: пів ложечки борик есид, пів ложечки соди і солі і і 1 і пів ложечки гліцерини до пів квар ти теплої, не кипячої води. Все добре змішати, налляти в яйцевату посудину й приложити до ока; полокати овторене око одну хвилину або запускати краплі під спідну повіку — сприцкою. Оком рухати на всі сторони. Кращі прескрипції і простіші є зі зел, за якими просимо написати.

ОЧІ І ЗДОРОВЛЯ

Яке загальне здоровля тіла, таке й здоровля очей. Щоб очі були здорові то кров і все тіло повинні бути здорові. Зрівноважена пожива є конечною, також відповідне спання, свіже повітря і тілесні вправи. Припильнуйте цього, то певно не буде мішків ні зморшків під очима, ні мутного зору.

Здоровий зір є лише тоді можливий, як ціле тіло є здорове. Також для очей і тіла — вживайте поживу що містить у собі багато Вітаміну А, Г і С.

Міра Вітамінів у ріжних овочах, городині і листю є така: 100 грамів рівнається три і пів унції. То значить: три і пів унції моркви рівнається 100 грамам Міжнародної міри (одиниць).

Тут подаємо городину і овочі багаті на Вітамін С, А і Г.

ВІТАМІН С:

Червона і зелена паприка, петрушка, хрін, листя з брукви, сок з цитрини, шпінат, настуртія, (вотеркрес), сок з помаранчів, суниці, (ягоди), глід, каляпепа, коллардз, кийл, броколі, бруселсправц.

ВІТАМІН А

Морква (дозріла), петрушка, шпінат, листя з кульбаб, листя з брукви, сушені морелі, теляча печінка, червона паприка, солодкі бараболі, кийл, ескарол, док, шард, і коллардз.

ВІТАМІН Г

Нирки волові і телячі, печінка волова і теляча, сухі дріжджі, соя (фасолі), сушене молоко, сухий горох, кільця пшениці, волове серце, гичка з бураків, гичка з моркви.

ВПРАВИ ДЛЯ ОЧЕЙ

Станьте рівно, або сядьте вигідно на крісло, звільніться цілковито від всякого напруження — і рухайте очима вгору стільки можливо, а потім здовж простопадлої уявленої лінії — на рівні з очима. Відтак рухайте очима скісно на вхрест від найвищої точки з права до найнищої точки на ліво, і противно.

На кінець крутіть очима з права на ліво кругом, — і з ліва на право — кругом. Кожний один з повищих рухів належить повторити 15 до 30 разів. Всі рухи належить виконувати повільно.

Ці вправи очей робляться при помочі чотирох пар мускулів, які рухають оком вгору, вдолину, на право й на ліво.

Читання, гра на піяні й майже всяка інша праця — вправляє очі не однаково й не достаточно й цим спричиняє напруження, ослаблення або втому очей. З часом така не рівна і не рівномірна праця мускулів очей — ослаблює зір. Оця вправа скріпляє зір і робить всі мускули однаково чинними.

ДОМАШНЄ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

РЕВМАТИЧНІ болі — намочіть цімату в горячій воді, трохи викрутіть і намочіть її в оцті та прикладайте на болючі місця. Ревматизму, кажуть, є тисячі родів. Коли вам один спосіб не поможе, беріть другий. Найкраще пришліть нам опис свого здоровля.

СТРУПИ, купками — намочіть довго тютюнове листя і часто змивайте їх. Це вбиває бакцилі і викиди щезають.

ПРОПУКЛИНА — вразі пропуклини (рупчур) — поставте хворого в горячу купіль для звільнення мускулів; потім на ліжко горілиць зі зігненими колінами в формі української букви "л" і хай коліна так держить аж прибуде лікар.

ПОТИ — щоб викликати поти — то пийте чай з шальвії, або з липового цвіту, або 5-6 шклянок горячої води зі соком з 5-6 цитрин.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

БЕЗСОННІСТЬ

Безсонність дуже нищить здоровля. Бо, коли людина не може спати, то дуже скоро приупадає на силах. Без відповідного відпочинку-спання, людина стає дуже умученою, трудною, нервовою, дражливою, і все, що вона робить не йде так як треба. Не спати й качатися в ліжку цілу ніч, і лише думати й думати, і ніяк заснути — це дійсно ознака розстроєння і втрата сили в тілі.

Безсонність — це є знак природи, сигнал, що нерви є знеможені, вичерпані зі сил. Через безсонність — повстають інші недомагання. Що день то все гірше нервова сила людини зуживається, нищиться, аж людина цілком повалиться з ніг, стане немічною, сумною, понурою, задумчивою і знеохоченою до життя. Будучність не має для такої людини ніякої вартости, надії, заохоти, заінтересовання, ані успіху, щастя, веселости. Таку людину, що не може спати, всьо гризе, їсть і нищить її всі засоби сил.

Сон, добре спання — дає тілові добрий відпочинок; відновлює в тілі всі клітини до правильної чинности й життя.

Ви значно скріпите свою силу й охоту, як будете заживати чисто природний чай з Гірського Коріння.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

вже 26 років було й є благословенством для всіх терплячих на Безсонність (брак спання) та нервове розстроєння (або на умучення і утрату сил). Ціна одної пачки з пересилкою, $1.50. Пишіть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

Ніхто й не подумав би, що на світі є ще такі дурні люди. А є! От Хмель Ник вчіпився тут другого жінки, пані Шелестихо і шкіриться. Коням Шелестовим на Різдво вчіпив пугача до хвостів. Цим Шелестиха дуже втішилася, бо це її шік, або номбер ту наречений. За це велике й славне діло, вона з ним міняє кіси. Заміна йде на фул-спід.

Хмель Никові потрібно третої клепки, щоб міг ще славніщі діла в Жуньор виробляти, а Шелестисі то навіть 4 клепки не поможе. Її вже вічная память!

Огірчений

УВАГА!

Маємо три українські машинки до писання, тихі і Товч Контрол Ремінтон Тайпврайтерс. З ключами розложеними після Академії Наук у Київі. Наймодерніші найсильніші і найліпші машинки в світі. З цих трьох машинок є дві Портабли Стандард, 85 дол. за одну, і одна бюрова Стандард за 177,50. Кому потрібно такої машинки, то пишіть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

НЕБУВАЛА НАГОДА

Кожний, хто пришле 15 центів одержить гарний в шістьох кольорах образ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. Величини 9X12 цалів.

Для книгарень по 10 центів за один. Замовлення шліть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

• ВЖЕ ВИЙШОВ УКРАЇНСЬКИЙ ПРОВІДНИК УКРАЇНСЬКИХ ФАХІВЦІВ У ВІННІПЕГУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ Ціна одного примірника 50 ц. Зладив Ф. А. Микравч. Замовлення присилайте до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ЖІНОЧІ РОГИ

Була нині я у місті,
Капелюх купила,
Бо нової він є моди,
Має гарні крила...

А муж мені вдома каже:
— Знаєш що, ягідко —
Ти так у нім виглядаєш,
Як рогатий дідько!....

Не хотіла з ним сваритись,
Бо його кохаю;
Рад не рада, капелюшок
До склепу таскаю.

Краще вдома спокій мати,
З мужом жити в згоді,
Ніж без мужа мати ріжки,
Що є в дурній моді. — С.М.Д.

ЦИТРИНИ В САСКАЧЕВАНІ

У зимній провінції Канади, у Реджайна, Саск. в Г. Ансел виплекав у своїй хаті цитрадове пять-річне деревце, з якого вже третий рік збирає овочі. В 1942 році цитрад вродив дві великих цитрині, одну одно-фунтову, а другу — один фунт і 5 унцій ваги.

МНОГО ГАДЮК

В Африці тепер плекають много найгірше отруйних гадюк. Тріло вживають для деяких людських недуг спричинених цьою війною. Це є надто небезпечне заняття й повне всяких фатальних пригод.

НАША ЗЕМЛЯ

Один учений професор твердить, що наша земська куля з планети Марса — виглядає синьою. Очевидно, що він замало знає нашу землю, хотяй сам на ній живе. Цей професор повинен засягнути всяких точних інформацій від Василя Ставнички, бо цей подорожував по Марсі — і знає, що наша земля з Марса виглядає синьо-червоною а не синьою. Навіть багато людей в ці часи почервоніло.

ХРІН

Цьому в носі вертить хрін,
Вертіти не стане,
В кого душа й сумління,
І серце погане.

А вертіти стане він,
Як будете знати,
Коли за журнал "Точило"
Передплату слати.

Бо кожному без грошей
Вертить хрін у носі;
А найбільше редахтіру, —
І його Явдосі.

ПРИ СТРІЧІ

— Чи ти читав "Точило?"
— Ні!
— То прочитай собі!
— А що воно там пише?
— Пише, щоб не скакати в чужу капусту.
— То всьо?
— І до чужої жінки не скікіцкати.
— Ото раз! А я не знав.

НА ОБІД

На обід подали на стіл Блек Горс пиво, що українці пють, а фірма не дає свого оголошення до українських журналів і газет.

БІЖИТЬ НА ПОЧТУ ПО "ТОЧИЛО"

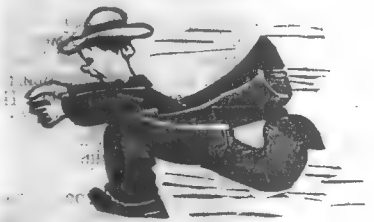

Кілиб от так кожний бігав,
Як цей біжить за "Точилом",—
Тоб що тижня на сто сторін
Воно виходило б.

А то розум, руки, ноги
В параліжі більшість має;
Без "Точила" вік марнує,
З гріхами вмерає...

ГОРІВКА

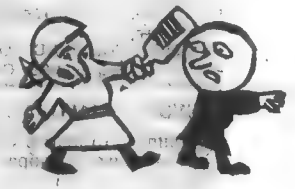

Цьому горівка пішла до голови, бо забув на час вислати передплату на "Точило".

АФОРИЗМИ

Колиб розум люди мали,
І зло не чинили,
То не булоб в світі пекла,
Яке сотворили..

Дім все любий, земля мила,
Цінну вартість має,
Звідки ніхто вас не гонить,
І не заберає.

Культурою чванимося,
Що мудрійші стали,
Та в дійсності всі ми з нею
Страшно приупали.

Не богатих, а всіх рівних,
Щоб жити свобідно, —
Не законів, а науки
Для людей потрібно...

Відколи світ, то спокою
Люди ще не мали;
Зводять борбу за власть свою,
Через лад нездалий.

Тепер всі ми нову добу
Голіруч стрічаєм.
Старих ідей тяжко збутись,
А нових не маєм...

Дуже мало людей знає,
Як їм дійсно жити.
Кількох масу потрапляє
Все за ніс водити...

Люди хотять цього, того,
Люди хотять всього,
І бездільно очікують
Добробуту свого..

Де закони, монополі
У руках тримають,
Там всі люди караються,
В нужді проживають... — С.М.Д.

ФОРТ ВІЛЛЯМ, ОНТ.

У голові зашуміло,
В вухах задзвонило,
Посилаю доляр і пів
На славне "Точило".

Буду я з нього цілий рік
Розрадоньку мати,
Бо здоровля і веселість
То варто читати!

Та й ви, люди, не дрімайте,
Зі сну себе збудіть,
І ще нині доляр і пів
На "Точило" шліть! — В. Гаврилюк

ФОРТ ВІЛЛЯМ, ОНТ.

Гарна господиня пилипівку пройойкала, а мясниці прогайкала. Прийшов піст, вона козу за хвіст! Прийшла весна — слаба його дружина. Прийшло сапання, слабе мужа кохання. Прийшла косовиця — хвора його молодиця. Прийшла покрова, а його жінка вже здорова! Лиш гоцадралоньки витинає, голівочку попиває — за здоровля свого мужа, що їй вірить, що недужа. — В. Г.

МАНЧЕСТЕР, Н. Г., АМЕРИКА

Максим перестрашив одну нечипуриху й порадив її замешкати в його домі на горі, де з великого патріотизму повідчиплював всі двері, бо каже, що в його буді страхів нема.

Один хрунь з довгим рилом доніс заговір вікномазів до їх Величества й за це йому зробили довше рило.

Дядько не приходить пізно в ночі, але приїзджає до одної бабини — бо має гару.

Тато Юзьо і мама Юзиха порадили своїй доні не жити з чоловіком, щоб були гріхи, а то з великої побожности в церкві немає з чого сповідатися. І доня вигнала чоловіка з хати на сто копанок.

Кацапи справляли лобо-лизанія в кор чах і кацапчук Пур Стась набрався клопоту через липстик, поздоровкались і почалося дійсне торжество! Баба цмокала Пур Стася і обліпила його пику липстиком. Жінка Пур Стася вдома знайшла в його кишенях хусточку з липстиком, і Стась в ночі, через контреволюцію, забрався геть. От пігоміст!

Приятелі з під чорного прапора бенкетують, бо почули крученим дротом, що Микола вертаєсь на трон. Отже, несуть йому чолобитія від "верніх" з Манчестер. На чолі є Маз Ниця, заступник Куп Рило, член При Стась. Рому вичеркнули, бо не вміє більше як треба й не може встоятись на дригалах. Більше опишемо пізніше. — Ш.Ш.

ГАМІЛТОН, ОНТ.

Продовження з числа 6-го

Бо хто хоче славу мати,
Головою бути;
То він мусить про дім дбати,
Про пиво забути.

Вдома жінка з діточками
На тебе чекають,
А голова без голови
Пиво попивають.

Возьміть собі за примір,
Ту старую пайпу,
Вона гроші рахувала,
До самого ранку.

Як прийшлося оттій пайпі,
Маленький звіт здати,
То почали всі члени,
Збори опускати.

Таких членів дай нам Боже,
Щоб правду сказати,
Лише треба при запасі,
Кілька фляшок мати.

Вони випють і дадуть,
Другим ся напити,
А на справи всім загальні
Треба їх просити.

Шебелило з Ватерфорту,
Огірочки возить,
І всі сплетні немов баба,
Попід хати носить.

Огірочків назбирав він,
З під самої рафи,
І пів трока притаскав,
До моєї хати.

Поправтеся всі грішники,
Тай не робіть лиха,
Бо точильник від точила,
Про вас знає з тиха.

Прощаю вас на цей раз,
Другий раз напишу,
Батогрія Хребіцького
Ніколи не лишу. — Знід Коломиї.

ПО ВІДЧИТІ

— Чого у вас такі червоні долоні?

— Я був на відчиті і мусів плескати в долоні.

— Так добре прелєгент говорив?

— Ні, але він цілий час на мене дивився.

І ЦЕ І ТЕ

Життя — це гра, де програє той, хто йде все правдою.

В часі війни шукаємо мира, в часі мира — шукаємо війни.

Надто терпеливий мужчина викликує у жінки нетерпеливість.

Усміх жінки побіджав найбільших героїв.

Колись Діоген шукав людини зі свічкою, сьогодні шукає з електричною лямпою, але — все таки шукає.

Війна витворює два роди людей: таких, що війну люблять і таких, що з неї користають.

Боротися о власні переконання зуміє кожний дурень.

Страх, що на світі божому діється! Починають умирати тепер такі люди, які давніше ніколи не вмирали.

Агітаційна сила преси є велика: коли читаю "Укр. Голос", — здається, що я націоналіст. Коли читаю "Н. Шлях" — здається мені, що я унівець. Коли читаю "Укр. Щоденні Вісти" з Америки, — то здається мені, що дурнішого від мене в Канаді — нема.

Часто даємо собі раду з речами великими, а в дрібниці почуваємося безсильними.

Тільки цей може заслугувати на назву залюбленого, хто біжучи по снігу, не лишає на ньому слідів ніг.

Жінку треба брати за черепаху: класти її на плечі.

Вершком витревалости є — дути корові в ухо так довго, поки їй роги не випростуються.

Радійо — це геніяльний винахід. Один рух рукою і нічо не чути. Коли б так жінка була радійом, то було б добре!

На виставі звірів був тільки я сам.

ПАТРІОТИЗМ ШПИЛЬКИ

Розділ другий

Нині Шпилька встав раненько
В десятій годині,
Свято мусить услужити,
Рідній Україні.

Він голиться, підсвистує;
Каже до дружини:
— Йду на концерт, а ти тутки
Кріпись моя Ганю.

Я там мушу промовляти,
Щоб народ навчати,
Щоби гроші жертвували —
Буду там кричати

Ех, — промовець з мене славний
І провідник щирий;
Треба народ гуртувати,
Щоб він жив у мирі.

А для себе треба слави
На світі придбати.
Ох, — ще буду моя Ганю,
Славним дипльоматом!

Як зїв Шпилька горщик каші,
І дві курки тлустих,
Попрощався, вдарився в груди
Хай Бог гріх відпустить!...

На концерці людей маса,
Всі Шпильку витають, —
Шпилька йде собі на сцену,
За столом сідає.

Гудять пісні, деклямують,
А Шпилька дрімає.
Він на свою чергу вірно,
Завзято чекає.

Прийшла врешті його черга,
Шпилька промовляє,
Так як батько дітей своїх,
Громаду навчає.

Голосно кричить, гукає
Аж бризкає слина;
Не одному тут у салі
Зїжилась чуприна.

Врешті оголосив збірку
На народні цілі,
Гей, давайте, люде, щедро,
Слава Україні!

Йдуть між людей збірачі,
Шпилька теж між ними.
Ой — ніколи не злапають
Шпильки із грошима!

Він патріот, тут не ждав,
Щоб прийшли до нього,
А сам капелюх здіймив,
Підніс чоло гордо.

Як услужний провідник,
Шпилька не дармує,
Він завсігди без упину
Для людей працює.

Ходить Шпилька і думає:
Мене не злапають,
Як я сам гроші збираю,
Не будуть чіпали.

Ой, добрий я спекулянт,
Якби люди знали...
Чи кинув я свою лепту,
Вони не пізнали. — А. Б.

ПОБАЖАННЯ З НАГОДИ ІМЕНИН

— Знагоди іменин позвольте зложити собі, пане редахтір, щирі побажання...

— Дякую! Дуже гарно з вашої сторони, але тямте, що час то гроші... Чи ви вже заплатили за "Точило?"

НОВО-ВІДКРИТИЯ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише відшайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найсильніша річ, на поміч недомагання. Одинока річ багата на всі Вітамини, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд. 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виходів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недожиллення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немія; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 87. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від многих інших недуг і пошестей.

Коли ви терпіте за одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651_B., Winnipeg, Man., Canada

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все.

● Напишіть як довго хоруєте? свою вагу, висоість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3651_B., Winnipeg, Manitoba, Canada

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

Сварка, лайка, злість, роздражнення нервів, умове пригнобления, лють, їдь, суперечка, бійка, іритація, неросудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітамінною і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, негода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75 GAY PRODUCTS 3651_B., Winnipeg, Man.

— ПОЗІР!

Щадіть цинк і мідь, якого дуже потрібно для военних виробів. Без сумніву, що у вас знаходяться деякі кусні цього металю, або зелізні річи, без котрих можете обійтися,— то сейчас давайте їх на виробу конечно потрібних военних річей.

● ТАКА Й ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

● Присилайте до "Точила" всякі жарти, якіб вони не були.

Граматика!

Вже вийшла з друку перша частина українсько-англійська і англійсько-українська граматика, яка продається по $1.25 за один примірник. Для книгарень опуст 30 процент. Замовлення присилайте разом з грішми до:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ПОКУСА

Каже лікар Матвієві:
— Не пийте горівки!
Уважайте, я спитаю
Все вашої жінки.

— Добре, пане, як хочете
Можете питати,
Тільки, що вона брехлива,
Прошу памятати.

Вірити їй не можливо,
Язик довгий має,
Цілий день без вниву бреше,
Мене спокушає... — А. Б.

ПЕРЕД ТИСЯЧАМИ ЛІТ

Колись, коли ще в Римі не було Муссолінія а першим диктатором був Ромулюс, що замість пива пив молоко просто від вовчиці, — відчували сараки римляни брак жінок. Тому покрали сусідам Сабінцям їхні жінки, прегарні сабіняки.

Один із сабінців ходить опісля як строєний та бється кулаками по лобі.

— Не сумуй так гірко — кажуть йому, нам теж жінок покрали.

— Та в тому біда, що в мене не вкрали. Як сиділа, так сидить в хаті!...

ЖИТТЯ МУЖЧИНИ

В життю мужчини є два періоди в яких він не може зрозуміти жінки.

Перед подружжям і в часі подружжя.

РІЗНИЦЯ

— Яка різниця між бочкою а чоловіком?

— Така, що бочка наповнена горівкою або пивом, стоїть спокійно, а чоловік паде.

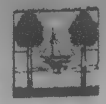

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука	.40
Тайни Життя	.25
52 Тайни, — варто знати	.25
Тайни краси	.25
Зрівноважене життя	.25
Київ і Рим	.25
Світає день	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я	.25
На Чужині	.25
Лише для бабів	.10
Порадник про кохання	.25
Штуки	.10
Щасливе подружжя	.25
Як стати багатим	.25
Магічне місто	.60
ДУМИ і ПІСНІ, В. Тулевітрів	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду?	.10
Літературний Сміх	.35
Кохання	.25
Як позискати любов?	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим	.25
Факти про попів	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причаровати кого хочете	.25
Як причаровати дівчину	.25
Як ворожити картами	.10
БУКВАР, для Рідних Шкіл, Матвійчука	.45
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ	.50
Вибрики попів	.01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал	.25

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діває. Для вихования розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована	1.00
Для Апендика щоб не пук	1.00
Догідність у супружестві	1.00
Антологія Укр. Письменства	.65
Така й Доля, драма на 4 дії	.40

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію	.15
Горнятко Кави, на дві дії	.25
Засвистали козаченьки,	.25
Хитрий Льокай, комедія на 1 д.	.15
Старий Кавалір, на 1 дію	.15
Чудовий Зять, на одну дію	.15
Комедія Артиста,	.35
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя,	.25
Ого!	.05
Мертвий Байрак, драма, 4 дії	.35
Винахід,	.25

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука; розрада — .25

ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.10
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ	.40
ВОЇК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ,	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕЛІ І КРЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поміщих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15
БИТАВ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХІМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВІ	.15
ЦІКАВІСТЬ,	.05
ЗЛИЯ ХЛОПЕЦЬ,	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА,	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОВІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated	**$1.00**
Forming The Habit of Work; — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить вірші творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЯ — з малих фотографій робимо великі; зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльорируємо всякі фотографії. Виробляємо і роздаємо фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бізнесі вже 27 років. Кращих і лішних не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 2c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ІВАН МЕЛЬНИК уділяє лекції музики на піяно, вчить Теорію і Гармонію Музики. Цінн умірковані.
453 McGregor Street, Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality in an old age. Full instructions only $1.00. Clay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translations our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALITY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS
A time-tested remedy of Nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system.
Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

● КРУЧЕНА ГОЛОВА ●
● Не одна жінка або чоловік терпить
● на біль або заворот голови за дар-
● ма. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво-
● рот голови напевно! Не потрібно
● мати кручену голову, бо за $1.50
● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО-
● РІНЯ, яке прогонить заворот го-
● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті-
● ло. Замовлення шліть до:
ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

● НОВІ РОВЕРИ (бісиклі) маємо на продаж по уміркованій ціні. Також умиваві. Направляємо ровери і маємо всі части до роверів. Скора услуга. Заходіть або пишіть до — свого: Romaniuk's Bicycle Shop, 605 Figra Ave.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?
● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас' все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

MUSICAL

SONGWRITERS! BE SUCCESSFUL! HAVE songs in perfect shape for publication — in Canada. A great aid recently released: "Canadian Song Lyrics", a book of songs composed by amateur Canadian songwriters. 50c postpaid. 3651-B, Winnipeg, Man.

МАЄТЕ ВЕЛИКУ НАГОДУ!
Ви маєте велику нагоду дістати цілком ДАРОМ дуже вартісну й цікаву книжку, так звану:

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком
— ДАРОМ! —
MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● КУПУЄМО всякі рисунки сміховинок в образках (комікс, фоні пипер). Рисунки добрі і злі, але власно видумані, нові; також рисунки для жартів. Присилайте що маєте!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

●Шість місяців будемо висилати вам смішне "Точило" даром (для одного в кожній місцевости), як пришлете нам всі імена і адреси людей зі свого міста або кольонії. Зазначіть хто чим є або чим занимається.

ОБЕЗПЕКУ на старші літа вишлемо кожному цілком даром, хто пришле нам адреси людей зі своєї кольонії.
MARS BOOKS AND NOVELTIES
3651 - B., Winnipeg, Man., Canada

● СМІЮСЯ, бо голюся без болю і з приємністю. "Меджік" держить мої бритви і бритівки все острими. Мені не потрібно більше йойкати, кривитися та мучитися тупими бритвами. "Меджік" остритель коштує лиш 25ц
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● ПЛАТИМО за ново-написані комедії, драми, діточі представлення, вірші, прозу, жарти, і все що пишете.
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

DO YOU WANT TO MAKE EXTRA MOney? Read Tochylo-Promin Want Ads and notice the many ways people are using to make money. Why not run an ad of your

ЯК відгадати кілько комў років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

КОНЕЧНО ПОТРІБНО
цих книжок в українській мові:
Ботаніка, Хемія, Фізика, Географія, Зоольогія, Енцикльопедія. ХТО має ці книжки, годин відпродати або вимінити, — то ласкаво проситься повідомити Видавництво:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?
Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:
JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION
Ч. 8. Рік 15. Серпень,
Vol. 15. No. 8. August, 1944
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada
ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ТРЕБА ЩАДИТИ!

"Біль зуба — це дурниця, безпотрібна витрата грошей. Найкраще, мамо, вложити ці гроші у Воєнно-Щадничі Марки".

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторінків, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завзяли, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало, Ану, всі довжники відчухаться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вспоминайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть!
Durban's Style Shoppe, 587 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все-і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плеканіє пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mary Books - Novelties, 3851-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 3c a word makes that possible.

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять криводу свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку удільмо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3851-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● СТАРІ МАРКИ — Кожний дістає листи, а на листах є зужиті марки. Ці марки мають вартість, не кидайте їх а заховайте разом з ковертою, або відодріть марок разом з ковертою, (не відривайте самого), і висилайте їх на поншир адресу.

Є люди, що такі марки купують для забавки, і на перепродаж. Часом трапляються рідкі марки, яких мало випущено в обіг, і часто такий рідкий марок приносить кілька десяток, а то й кілька тисяч долярів Дохід з марок призначений на закупно вовни для вояків. Шліть до:
I. O. D. E., Dorcalda Bldg, Winnipeg, Man

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловянні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Дітячого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поншир адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник вимуваткй,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.

Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!

Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провізію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, денти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

[redacted] не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і допишуйте що хочете до "Точила через цілий рік. Цьорічна вкладка лише 1 доляра.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати [redacted] мя і адресу на наліпні "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3851-B., Winnipeg, Man., Canada.

"ТОЧИЛО"—одинокий український ілюстрований журнал Гумору та Сатири в Канаді і в Америці. Видає в половині кожного місяця Видавництво "Точило" в своїм головнім офісі і робітні під числом 623 Селкірк Авеню, Вінніпег, Манітоба, Канада. Редактор С. М. Дорощук, замешкалий під числом 591 Селкірк Авеню. Передплата на рік в Канаді і Америці виносить лише $1.50; на пів року 85ц.; Поодиноке число 10 центів.
Дописей не звертається. За оголошення редакція не відповідає. Імен не [redacted]. Без дозволу Видавництва нічого не вільно передрукувати. ВСІ права застережені. ЗАРЕГІСТРОВАНІ 1930 р.

OKHNDETONK (TOCHYLO)—(Registered under the Manitoba Newspaper Act.) The only Ukrainian Illustrated Monthly Magazine of Humor and Satire in Canada and United States. Printed and published by the Tochylo Publishing Co. at its Head Office and place of business:— 623 Selkirk Ave., in the City of Winnipeg, in the Province of Manitoba. — Subscription in Canada and abroad per year $1.50; half yearly 85c. Single copy 10c. — The Best Sales and Advertising Medium among Ukrainians in Canada and U.S.A.

All Rights Reserved. Copyright, 1930 by Tochylo Publishing Co. S. M. Doroschuk, Editor residing at 591 Selkirk Ave., Winnipeg.

PRINTED BY TOCHYLO PUBL. CO., 623 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN. CANADA

ДОГАДАЛИСЯ

До Сталіна прийшла делегації українських селян. Большевицький політик знав, що селяни прийшли зі скаргами на недостатки, і щоб оминути довгі виводи селян, запитав їх сам:

— Вам певно недостає хліба, голодуєте?

— Хліба то у нас мало, але ще якось пробиваємося — відказали селяни.

— То певно не маєте господарських знарядів?

— Що мало цих знарядів, то правда, але зичимо одни другому та ще якось обходимося.

— А що-ж вас привело до мене?

— Біда, товаришу комісар, штанів у нас нема.

— Як то нема, та-ж ви всі в штанах?

— Та в штанах, але у всіх нас тільки по одній парі, а як жінки перуть цтани, то мусимо ходити без штанів.

Щоб потішити селян і вказати, що це ще не таке велике горе, комісар каже:

— А знаєте ви, що в Африці живе народ готентоти. Вони не то, що не мають одної пари штанів, але навіть не знають, що таке штани.

Сватки подумали, подумали, почухалися в голову а один з них відозвався:

— Певно у них большевики запанували скорше, як у нас.

ГРИЗОТА

— Від коли я оженився, від тоді маю гризоту.

—Яку?

— Та, що я оженився.

ЛІКАРСЬКА ОПІНІЯ

— Правда, пане лікарю, що сліпа кишка зовсім злишня?

— Для пацієнтів, так — але не для лікарів.

ЩО КРАЩЕ

В одній балканській державі є диктатура. В партії, яка попирала диктатуру, створилися дві ворожі собі фракції.

Лідер одної з тих фракцій, був недавно на авдієнції в диктатора, зі звітом про настрої в обох фракціях.

Диктатор, подумавши, питає:

— А яке становище обох фракцій до мене?

— Обі тебе величають — відповідає лідер, — але ми в переконанні, а ті зі страху.

Великий диктатор, чоловік мабуть досвідчений і мудрий подумав і каже:

— В такім випадку я опруся на фракції, яка симпатизує зі мною зі страху, бо переконання можна в кожній хвилині змінити.

ДИСЦИПЛІНА

Сотник приказав своїому чурі зарізати і зварити на обід курку. В полудне чура приносить обід але без курки.

— Я-ж тобі казав курку зарізати.

— Голошу слухняннно, пане сотнику, що курки зарізати не міг.

Чому?

— Бо за куркою ходив когут пана полковника.

НЕ ДОРІВНЯЄ

— Ви вже не полюєте тепер, добродію?

— Ні, зовсім ні. Я дійшов до переконання, що поміж мною і заяцем надто нерівна боротьба.

ЗАГАДКА

— Яка ріжниця між блохою і слоном?

— ?

— Слонь може мати блохи, а блоха слонів ні!

У ШКОЛІ

— Як називається чоловік, що вічно лише говорить і говорить, а котрому цілком байдуже, чи то, що балакає, є комунебудь цікаво чи ні?

— Учитель, пане учитель!

ЗОВСІМ ПРИРОДНО

Батько до сина, що заноситься плачем і кричить:

— Ну, і видів хто такого мазія! Стільки музики за одно уколення голкою. Дивно!

— Зовсім не дивно, тату, що роблю стілки музики, цеж прецінь голка від грамофону.

В СТАРШИНСЬКОМУ ВИШКОЛІ

— Товаришу Масляк, який наказ видасьте, коли вас нападе нагло з переду ворог?

— Крикну: лягай, впереді ворог, мушка звичайна, стріл.

— Добре, а що покажете, як вас вороги обскочуть з усіх боків?

— Тоді... Тоді я підожду, який наказ дасть мені ворог.

ВІДВАГА ЧИ ПАМЯТЬ

— Марті Іванівській вдалося: після стільки пригод таки добилася до престолу. І все розказала чоловікові. Яка відвага. І яка память!...

ОРЕЛ І ЛІТАК

Орел (слідкуючи за летом літака): Досить добре літає... Досить добре.. А все таки нести яєць він не вміє!

НЕ ЦЯ АДРЕСА

— Ви вчора продали мені хліб, а в нім заржавілі цвяхи.

— Заржавілі? То ви з ним підіть до крамниці з залізом. При чім я тут?

І ТАК ЗЛЕ І ТАК НЕДОБРЕ

Каже один наш поет, журналіст і політик в одній особі.

— Я рішився більше політикою не займатися і посвятитися вже виключно поезії. Як ви думаєте, чи так буде добре?

— Та, для політики воно добре, а як буде для поезії то ще не відомо... — відповідає запитаний.

КОМУНІСТ

В одній місцевости північної Манітоби є загорілий комуніст! Раз стрічає його один його старий знайомий і починає балачку:

— Я чув, що ти завзятий комуніст.

— Авжеж.

— А чи ти знаєш бодай, що таке комунізм?

— Знаю. Комунізм це такий лад, що треба ділитися.

— Ну, а якби я зажадав від тебе, щоб ти поділився зі мною кіньми?

— То поділив би.

— І дав би мені половину своїх коров?

— Давби.

— А свині поділив би?

— О, що то, то вже ні!

— Не розумію. Кіньми і коровами хочеш поділитися, а за свиньми жалуєш?

— Ну, бо свині маю, а коров і коней не маю...

І ЦЕ І ТЕ

Коли гнів ковтає у двері, розум виходить вікном.

Дурні люблять слухати тілько таку правду, що відповідає їх лінивій душі.

Рани, що їх завдає рука, гояться швидко; рани, що їх завдає язик — затроєні, вони ніколи не гояться.

Лев може через доброту стати ягнятем, обмовник завжди буде обмовником.

Ніхто ще не бачив свого серця. А про те думає, що має добре серце.

Чоловік старіється а його жадоба ні.

Для одної голови сотворено дві руки.

Хто в чужинців є ввічливий балакун, той у своїх шкідник.

З МОДЕРНОЇ ПОВІСТИ

Ірка хотіла щось сказати, але раптовно відчинилися двері, замикаючи їй уста.

БУХГАЛЬТЕР

— Ви не повинні вживати алькоголю. У вас є діти і це може на них відбитися.

— Ні, пане докторе, у мене дванадцятеро дітей, тож на кожне з них дуже мало алькоголю припаде.

БЕЗТАЛАННА

Добрий вечір! Добрі люди,
От так починаю,
Бо вечером до писання
Більше часу маю.

А Вас прошу, прочитайте,
Що буду писати,
Щиру правду Вам нипишу,
Не буду брехати.

Бо хто бреше, той ніколи
Далеко не зайде,
Замість чести все для себе
Лише біду знайде.

Таке саме з тим буває
Хто свого цураєсь,
І мов репях до кожуха
Чужого чіпаєсь.

Таке воно сталось любі
З жінкою що знаю,
Дуже добре як і батьків,
Котрі жили в краю.

Були вони чесні люди
У церков ходили,
Та діток також навчали
Щоб таке робили.

Та як діти вже виросли
В світ порозїздились,
Тоді немов вже не їхні
Вони поробились.

Дочка, про котру згадав я
Аж сюди дісталась,
За два роки за якогось
Виродка віддалась.

Бо ні в Бога він не вірить
До церкви не ходить,
Між темними лобузами
Сам таким він ходить.

Пішов бачте він на службу
Народам без чести,
Що хотіли на всім світі
Новий лад завести.

А за ним і бідна жінка
Що-ж діяти мала.
В таку дудку як її муж
Вкоротці заграла.

Батька матір вже забула
Не хоче їх знати,
З мужом тепер вона взялась
Вже рай будувати.

Один Господь милостивий
Все те добре знає,
За непослух збиточників,
Страшенно карає.

Таке воно сталось любі
Як війна настала.
Як армія визвольників
Весь наш край заняла.

За пів року лист дістала
З вязниці вона,
Що тепер аж тут впинилась
Вся її рідня.

Аж тепер нещасна жінка
Помилку пізнала,
Свого мужа й свою долю
Проклинати стала.

Бо колиб не його слова
І підла наука,
Не булаби вдерлась в серце
Аж така розпука.

Бо хто бачив визвольників
Щоб таке робили?
Щоб за свою віру й звичай
В тюрму засадили.

Однак сталось, щож робити
Жінка затужила,
А за тиждень свого мужа
Вона полишила.

Пішла в церков у неділю
Вклякла при престолі,
Ох, Господи милостивий
Влекши мої болі.

Прости мені всі провини
Я Боже, не знала,
Мабуть за те вже на мене
Така кара впала.

Прийми мене безталанну
До лона свойого,
Стережи мене на віки
Від всякого злого.

От така-то моя казка
Мої добрі люди,
Не одному таке сталось
Та Бог все забуде.

Та блукати між чужими,
Не треба нікому,
Треба вірно всім служити
Народові свому.

Евген Березинський

КОЛОМИЙКА

Не здолає вража сила
Нашого народу,
Бо "Точило" вражих точить
Зверху й зі споду.

Камінь сильний у "Точилі",
Корба не дармує,
Де лиш грішник появиться,
То на пшик шурує.

В кого язик є задовгий,
В голові полова,
Для такого є "Точило"
І корба здорова.

Раз то крижі моїй бабі
Дуже розболіли,
А я бабу шуррр "Точилом",
Аж бідна зіпріла.

Як буду я собі в раю,
Вільно все ходити,
То я буду молодиці
На айс-крім водити.

КОЛЬКИ

Коли жіночі уста кажуть: "ні" — тоді вір очам.

Теперішня жінка не старіється тоді, коли сивіє, тільки тоді, коли робиться бльондинкою або брунеткою.

Молодість жінки це вексель, що його в дні виплати не продовжують.

Жінки, що вмирають із любови, живуть дуже довго.

Жінка, що любить фліртувати є як зимова рожа — скоро вяне й багато коштує.

Жінка, що не має зубів, сміється очима.

Як жінка бавиться з вогнем, то чоловіка пече в пальці.

Як жінка не знає чого хоче, то мусять це знати мужчини.

Жінка не хоче бути молодою, тільки молодшою.

На початку жінки оповідають нам байки, при кінці — повісти.

Петро Хомяк

ГАРЯЧА ГОЛОВА

Комедія в одній дії.

ДІЄВІ ОСОБИ:
Гриць — літ 38.
Марія, його жінка — літ 35.
Агент — літ 40.
Гнат, злодій — літ 28.

СЦЕНА: міська кімната. Ліжко з правого боку.

ГРИЦЬ (стоїть по середині сцени й мне шапку в руках).

МАРІЯ (сидить на кріслі з газетою в руках).

ГРИЦЬ:— Чи ти мені звернеш тих три доляри? Я їду до міста. Мені потрібно грошей.

МАРІЯ:— Чи я тобі їх збороняю? От там під матерацом. Бери тай їдь скоренько!

ГРИЦЬ:— Чого скоренько? Хотів би я знати, що за причина, що мене так дуже скоренько відпроваджуєш?

МАРІЯ (встає):— Ох, Грицьку, ти горяча голова! Вибухаєш несподівано, без причини... І як тобі догодити? Кажу: бери, їдь — а ти кричиш тоді: чому мене випроваджуєш. Коли б я сказала: не бери, не їдь, то ти тоді кричав би: чому я тримаю тебе при собі... Як даю гроші — кричить, як не даю — кричить!

ГРИЦЬ:— Ей, ти ніколи не спиняєш мене. Все їдь, та їдь! — щоб збутися мене з хати. А потому...

МАРІЯ:— Ну, що потому? Що?

ГРИЦЬ:— Хіба ти не знаєш? Треба тобі аж викладати як на долоні?

МАРІЯ:— Який ти заздрісний! З мухи робиш вола! Чи зловив ти мене колибудь?... А як не зловив, так не говори! Бери гроші й їдь!

ГРИЦЬ:— Я поїду, але ти вважай! (Йде до ліжка, підносить матерац і бере гроші; решту знова кладе під матерац і зажриває).

ЯВА 1.

(В тім часі, як Гриць підносить матерац і бере гроші, з лівого боку Гнат відчиняє двері так, що його ніхто не бачить, бо Марія дивиться на ліжко. Гнат скоро ховається за сцену й зачиняє двері, що його ніхто не бачить).

ГРИЦЬ (сховавши гроші в кишеню):— Я їду, а ти вважай. (Виходить).

МАРІЯ:— Ах, яка тут задуха! Курить щось таке як трутина. (Відчиняє вікно): Бідна я з таким чоловіком; не придивиться в нічім, не переконається, а кричить, з мухи вола робить, — і терпи!

ГНАТ (заглядає через вікно, але Марія його не бачить. Потому ховається).

МАРІЯ (бере до рук газету й читає).

ЯВА 2.

АГЕНТ (входить):— Добрий день!

МАРІЯ:— Добрий день!

АГЕНТ (виймає з торби газету):— Я хочу вам преставити дуже цікаву газету. Ви повинні її передплатити а довідаєтесь багато, бо тут у цій газеті є цікаві речі. Я певний, що ви такої газети ще не маєте, боця газета недавно появилася. Передплата один доляр на рік. При тім одержите цінну премію.

МАРІЯ:— Позвольте, я перегляну цю газету.

ГНАТ (заглядає через вікно, але Марія і агент його не бачуть. Потім ховається):

АГЕНТ:— Я певний, що досі ви такої газети не бачили. Вона що лише появилась. Попит на цю газету великий!

ЯВА 3.

ГРИЦЬ (вбігає з дручком у руках і кричить):— От і зловив тебе! Маю тебе! (Грозить Марії): Тепер дістанеш на горіхи, чортице патлата! (Вдаряє агента по голові дручком): Я лиш з дому, а ти, а ти вже коло моєї жінки крутишся драбуго!? Не даром люди говорили!

АГЕНТ:— Що з вами? Що?... Я не розумію!

ГРИЦЬ (бє знова агента):— Зараз зрозумієш!

АГЕНТ (заслонюється руками): — Гей, люди, ратуйте! Гей, поліція! Бандитський напад!

МАРІЯ (заломлює руки):— Грицю, схаменися, бо підеш до криміналу!

ГНАТ (зазирає крізь вікно й ховається):

ГРИЦЬ:— Я вмисно піддурив, що поїду, але не поїхав до міста. Я хотів зловити й зловив! Маю! (Бє агента).

АГЕНТ (ховається по кутах а Гриць бє. Врешті зближився до дверей і втікає з криком за сцену):— Запамятайте, що заскаржу за напад!

ГРИЦЬ (вибігає з дручком за агентом).

МАРІЯ (ломить руки):— Щож тепер буде? Знов клопоту наробила горяча голова! Ох, то горяча! Не переконається, не розважить, а бе!... Що тепер буде?

ГНАТ (зазирає що раз крізь вікно й ховається).

МАРІЯ:— От що йому стрілило до голови! Вмисно так зробив, ніби їде до міста, а тим часом троха відїхав, коні привязав у лісі — й до хати! А тут застав невинного чоловіка й бе! От гаряча голова!

ГРИЦЬ (за сценою):— А тут другий під вікном!... Що лиш одного відогнав, а вже другий заглядає!.. Гей, Маріє, стільки ти їх маєш?!... Гов, я тебе бачу! Стій, Прокопе, стій!... Я тебе пізнав! Ти до моєї жінки? Га? Стій! (Крик).

МАРІЯ:— О, Боже! Хіба це можливе? Я-ж нікого не знаю!.. Я вірна цій гарячій голові! Так що з того? Заздрісний! Не хоче нікому вірити.

ЯВА 4.

ГРИЦЬ (вбігає з дручком в руках): Чи тепер заперечиш?... Я його бачив! Бачив твойого полюбовника, Прокопа, під вікном! Тепер певний!

МАРІЯ:— Чоловіче, схаменися! Присяй Богу, я не винувата! Ніхто до мене не заходить, — знаю лише тебе.

ГРИЦЬ:— Не-не за-хо-хо-дить? А хто був тут під вікном!? Хто? Ну, кажи! Хто? Чого? За чим?.. Кажи хто тут був?

МАРІЯ:— Чоловіче, тобі хіба привиділось! Їй Богу — привиділось!

ГРИЦЬ:— Що привиділось?... А цей драб, що я його бив у хаті — привидівся? Два їх заходить до тебе, а ти мене лише одурюєш! Так, я його бачив! Бачив того, про кого мав підозріння! Тепер знаю певно, що ти зрадлива!

МАРІЯ (закриває очі і плаче):— Брехня!... Ох, яка я бідна!.. Я лише тобі вірна, а ти.. (відкриває очі й кричить): А ти гаряча голова!... Це був агент! Він агент!

ГРИЦЬ:— А той під вікном хто був? Добрі люди не заглядають у чужі вікна.

МАРІЯ:— Хіба ти бачив?

ГРИЦЬ:— Так! Бачив Прокопа! Присяй Богу, бачив!

МАРІЯ (плаче):— Я не винована....

Я його не хочу...

ГРИЦЬ (тупотить ногами):— Вдаєш невинну?... Не хочеш?... Так, знаєш — ідьмо до него! Так, ідьмо до Прокопа! Я хочу вас звести до купи! Хай заперечить! Ідемо!..

МАРІЯ (перелякано):— Що? Де?... (обтирає сльози).

ГРИЦЬ (кричить):— До Прокопа поідемо! А там поговорите! Так! Буде суд! Він каже, що невинний? А чого заглядає попід вікна?

МАРІЯ:— Грицю, скаменися! (Плаче).

ГРИЦЬ:— Збирайся сейчас! Скоро! Я слова не міняю!.. Поідемо до Прокопа! Скажеш йому в очі, що не хочеш його бачити? Що?.. Заперечиш, що невинна?! Збирайся! (Тягне Марію за собою за сцену).

(Павза).. Чути голоси, потім все стихає).

ЯВА 5.

ГНАТ (влізає вікном до хати):— Поїхали... Ха-ха-ха! Добра нагода!.. Навіть вікно забули зачинити... Так, добре! (Йде, піднюсить матерац, забирає гроші й напихає кишені): Так, добре! От щаслива днина! Треба скоро втікати, бо поїхали автомобілем, то скоро вернуть. (Скаче через вікно й зникає)... (Павза).

ЯВА 6.

Входить Гриць і Марія з попідбиваними очима.

ГРИЦЬ:— Він буде заперечувати! А хто був під вікном?!

МАРІЯ:— А то хто так постіль поперевертав? І вікно відчинене! (Заглядає під матерац): Грицю, нема грошей!

ГРИЦЬ (підбігає до ліжка, перевертає ліжко з посліху):— Що? Нема грошей?!

МАРІЯ:— Грицю, ти гаряча голова! Чого ліжко перевертати?.. Придивися спокійно! Нема?

ГРИЦЬ:— Що це має значити?!

МАРІЯ:— Той, заглядав крізь вікно — вкрав гроші!... Ти його бачив?

ГРИЦЬ (остовпів. По хвилі):— Так! (Бігає по хаті): Так... Це не був Прокіп! Ні! Не був! (Сідає, ловиться за голову): О, Боже мій, Боже! Стільки грошей пропало!

МАРІЯ:— А все через твою гарячу голову! Не роздумаєш, не застановишся, і все таке вистроїш, що треба плакати. А тепер і агент заскаржить, про що ти бже сам переконався бо люди тобі сказали, хто тут був з газетами. І Прокіп тобі нинішньої пакости не подарує...

ГРИЦЬ (плаче):— О, Боже мій, Боже!

МАРІЯ:— Я бачу, твоя голова гаряча й тобі треба її часто пхати в зимну воду, а головно тоді, як маєш якесь діло виконати.

ГРИЦЬ (крізь плач):— Марусю, йди принеси зимної води! Я розгорячений. Я бідний... Піди, Марусю! Я вже сьогодні твоєї поради послухаю, бо переконався, що ти правду говориш... Піди, принеси зимної води!

МАРІЯ:— Грицю, що ти?...

ГРИЦЬ:— Піди! Піди, принеси, бо вдурію!

МАРІЯ (виходить і вносить путню води).

ГРИЦЬ (пхає голову у воду, потому виймає):— Марусю — вже горячка щезла з моєї голови. (Обіймає Марусю, держить в обіймах).

ЗАНАВІСА СПАДАЄ.

ЗІ СВІТА

Мій любий редахторуньцю:—

Не гнівайся на мене, що я тобі зараз не написав. Я хотів взяти холодну бакскару й післати тобі пачку, але бач, тепер то не так легко зробити. Вони всі в русі, бо возять тих німчиськім, чи то мофують з Европи до Гамерики, та ще й в додатку хлопці вуйка Сема їх пильнують, щоб котрий не полетів за мухами. А до того в нас тепер велика ощадність, тож я не можу собі позволити на такий люксус. Мене, мій любенький редахторуньцю, в минувшім місяци спіткало таке нещастя хай воно пропаде, та більш до народу не вертає! От послухай! Всю щиреньку правдоньку розкажу:

Зробили рейвах, що потрібно робітника на фарми, бо треба святий хлібець позбирати. Думаю, піду і я, хоть тим прислужусь та сповню ту божу заповідь, що голодного накормити. А наш Онкел Сем годує всіх і вся! Він сповняє той закон, що хто йому камінь, а він йому хліба!

Приходжу на одну фарму, де мене красно приняли й тішаться мною як Гітлер Мусулінем; гигають до мене як гуси. Я грішний нічо не розберу, бо знаєш, мене того не вчили. Другого дня фармер поїхав на ярмарок з огородиною, на маркет, як вони його зовуть, а місис фармерка дає мені скопець і показує на стайню; наговорила мені як Гриць мамі, а я словечка не розберу. Але я домислився, що то треба йти доїти корову. Ну, гадаю собі, добре, хоть молока тепленького напюся від корови, бо ще в старім краю маленьким пив, небішка мамуня давали зі скіпчика.

Приходжу до тої коровки, а її хоч дійок вріж, ані крапельки молока. Вперший хвили я думав що худібка взяла мене за німчиська або гапонця і нехоче дати мені молока, щоб її не зарахували до пятої колюмни. Аж тут бачу телятко, прибігло й до корови, бухнуло її пару разів за те, що не було молока, бо вже виссало попередно, тай пігнало далі. Я приходжу до хати з порожним пейлом, а фармерка питає мене: Де молоко? І все гергоче так що й сам чорт не розбере, дух святий при нас хрещених. Але я, знав о що ходить, хотів показати як то сталось. Вона була з рана в такім довгім плащи, зовуть його кімонам. Розсунув я ту кімону тай хотів показати, як то сталось, як телятко робило, а вона як заверещить, як навіжена! На її крик позбігались людиська, відтрутили мене від неї, накричали на мене, нашлюгали мене мов жиди на ярмарку, що й до нових вінеків не забуду. Я по тій операції вийшов як підскубана гуска, тяженько вздихнув до Бога, хай він їм заплатить за мою кривду, бо не знають що роблять. А людиська ще й сміються з мене, що старому забаглось молодої фармерки. А хай то паскудство пропаде! Я й думки такої не мав. Правду то каже наша пословиця, що біда не ходить по лісі, лиш по бідних людях і то по галіціянах.

Пройди Світ

БАБСЬКА ПОЛІТИКА

Кума Гаврилиха стрінулась з кумою Федорихою.

Ви чули? — питає Гаврилиха, — що Мацько женихається?

О, ви знаєте! А Зоська, кажуть з тим рудим шіком цілувалася!

О, він до мене залицявся!

А Текля, кажуть, вже слюб з тим горбоносим взяла.

О, він до мої Ганьки залицявся.

А Микола, кажуть, повішався!

Но, ні, він що лише хотів віщатися.

Так? А люди вже знають.

Явдоха, кажуть, до дохтора їздила.

О, я знаю її слабість. А про Федька чули? Хоче відважитися і піти на зальоти.

Відважитися щойно? Я чула що він вже ходив!

О, людиська ріжно брешуть.

А Марта вже знайшла собі каваліра! Знаєте?

Того глухого певно!

Но, ні, кажуть файний!

Та не вірте! Де-ж би Марта могла знайти файного каваліра! Файний прийшов би до вашої Гапки.

А про Микиту, чули? Якусь бабу переїхав!

Де, вхаті?

Та де — на дорозі, і втік!

Втік?

Ага... А Антін, кажуть, за Зоською бігає. І так далі, і так далі. Колиб я хотів вам, читачі, подати цілу промову, то треба б було списати цілу бакс-кару паперу. Говорили баби чотири години, і згадали тисячі імен. Згадали за всіх, кого знали. Така їх політика. — А. Б.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНИМ "ТОЧИЛІ".

РЕВМАТИЧНІ БОЛІ

Ревматизм повстає з невідповідної поживи. Найгірший рід ревматизму є артрайтис, від якого болять всі сустави, мускули і мязи, так, що й взутися не можливо, або з ліжка встати. Ломить і крутить та болить до невитримання.

До цьої пори ніякі ліки не помагали усунути ревматизму; люди діставали хвилеву поміч, а потім біль і опухнення в суставах і мязах ставали гіршими. Біль можна на хвилю вбити медициною, але вилічити ревматизм — ніколи, бо медицина не дає тілові і крові тих хемічно природних складників для направи з ужитих в тілі тканок і клітин.

Ви всі знаєте, що яка поживa, така кров, а яка кров — таке й здоровля. Коли не дасьте до зупи соли, то зупа буде не соленою. Коли тілові не дасте відповідної поживи, то тіло ослабає, не має відпорности, ні сили, ні чим направляти свої зужиті оболони. Добру й здорову кров можна мати лише з доброї поживи, такої що в собі має багато Вітаміну С та інші природні мінеральні солі.

Дійсною причиною ревмазму є брак Вітаміну С в поживі, яку щоденно їмо. Щоб ревматизму позбутися, то потрібно через довгий час їсти приписану поживу, від якої і кров і тіло очиститься з токсин.

Много ревматиків має мягкі, запалені ясна; кровавлення ясен; ясна маліють, збігаються, і — коли в часі не зарадиться відповідною поживою і природними средствами, то набувається хворобу так звану пайрія. від якої всі зуби холітаються, болять і ясна і зуби. А причина в цім — є брак Вітаміну С.

Сустави — це є місце, де дві кістки сходяться до купи і є поділені мягкою верствою тканин, щоб одна в другу не терлася. Коли ці тканки між костями не видають зі себе оливного соку, то тканки або костні переділки — болять немилосердно. Мускули болять також. Автомобіль мусить мати відповідну газоліну, оливу і шмір, щоб як слід сповняв свою задачу. Таке саме й з нашою тілесною машиною.

Люди скаржуться на ріжні недомагання, недуги, ослаблення. Вживають всякі ліки штучні — і ще гірше слабують і витрачують свої гроші, і нарешті слабі, крайно умучені — відходять передвчасно на другий світ. А цілковите вилічення з ревматизму є в городі під носом!

Запалені, червоні, опухлі тканки між полученими костями з часом цілковито нищаться; всякі рухи стають неможливі — і в крайній мірі людина дістає параліж, або безвладність членів свого тіла. Так, як ясна кровавляться, збігаються, так само робиться зі тканинами які покривають наші кости і мускули. Ці недомагання повстають від невідповідної поживи. В тілі постепенно нагромаджується зі злої поживи — занечищення, а кров розносить ці кваси калу по тілі — рік за роком, наче вода свій намул, — і повстають з початку малі болі ревматизму, а потому, рік за роком все гірші, більші болі, що й зігнутися неможливо.

А люди? Люди все є людиськами. Повірять якомубудь оголошенню в газетах, що є зроблені лише на бизнес — замовляють ріжні масти та пігулки, які ніколи нічого не вилічуть хіба гроші з кишені. Дивні люди, — слабість набувають цілими роками злою поживою, а вилічитися хотять за один день. А чи можливо так скоро відбудувати кров і тканки в тілі? Ні!

Вітамін С — це є хемічний складник в біло-криштальній формі, розпускається у воді, має квасковатий смак. Світло, воздух і алкалійні речі, як також сода і бийкінг павдер — нищать його. Хеміки називають цей квас "аскорбик есид".

Дурні кики і всякі інші печива, в яких є також бийкінг павдер і сода — є причиною ревматизму. З одного боку лічать а з другого — годують нас такими річами щоб ми далі слабували, — щоб з нас слабих можна вічно користати. Вихід з цього є одинокий, а то: 1) не їсти того всього, що приносить нам слабости; 2) навчитися їсти і пити те, що приносить людям здоровля; 3) поліпшити порядок і знання про краще здоровля. Лише в здоровому тілі може бути здорова душа і розум. Жити треба для свого і спільного добра, а не для кількох одиниць. Ми були вівцями тисячі літ! Всі нас скубали й жили з нашої кривди.

Їжте мудро, то будете здоровими. Щоб дістати відповідну скількість Вітаміну С, то вам потрібно зужити три великих помаранчі що дня, або 4 унції цетринового соку в формі лямонади, або сирової капусти посіченої зі шалотою, помідорами, морквою, салерою і червоною перцюгою.

Штучний Вітамін С на ревматизм не має ніякого впливу. Найкраще є — вживати природний Вітамін С, який знаходиться в сировій огородині і в овочах. Вітамін С має в собі ще більше життедайних складників; один з них є Вітамін П. Цей Вітамін вдержує малесенькі жилки в добрім стані. Ці жилки хоронять нас від горячки. Як ці жилки не дістають досить Вітаміну П з поживою, то вони дрівіють, пукають, мертвіють, і кров з них виходить під шкірою, ослабляючи тканки тіла. Приміром — кровавлення і пухнення ясен повстає з того, що ці малесенькі, так сказати — підшкірні жилочки дуже ослабають, пукають — через брак Вітаміну П, який є родинаю Вітаміну С.

Коли Ви маєте ревматизм, то зі суставами і мязами таке саме діється що й з яснами, — брак Вітаміну П і С в поживі доводить до того, що жилочки тканин ломляться, кров виходить, робить запалення і опухнення тих частин що переділюють сустави і тих, що покривають мязи і мускули. Так повстає ревматизм.

Як поживa ділає одна на другу в хемічнім перетворі в жолудку, про це не будемо тепер говорити. Однак, мусите знати, що без одної поживи — друга не може перетворитися в тілі для користи здоровля. Ви можете їсти і не знати що й скільки, але, як не зрівноважите свою поживу, то замість користи — вона принесе вам шкоду. Напхати жолудок чимбудь і не бути голодним — це ще не є все. Для доброго здоровля потрібно такої поживи, які мають відповідні складники життедайні, — потрібні для дійсного здоровля, життя, а не животіння.

Животіти хтобудь потрапить, але жити й бути здоровим на тілі, умі, — то таких мало є. З кожних 10 рекрутів — лише 2 добрих а 8 нездалих, нездорових. Ось чому в Отаві вже починають друкувати всякі брошурки про здоровля, а головно: ЩО ЇСТИ. (Лише не кажуть: за що?)

Відповідною поживою і природними ліками можете дуже легко позбутися свого ревматизму. В щоденній їді мусите мати зрівноважену поживу протеїни, крохмалів, солодощів і ситих річей. Крім того мусите мати так звану охороняючу поживу і овочі та огородину, в якій міститься багато Вітаміну С. Це все, що вам потрібно на цілковите вилічення ревматизму, який би він не був.

Важним чинником доброго здоровля є — нормальна вага. Старайтеся мати все однакову вагу. Надмірна вага з переїдження та нагромаджених ситостей в тілі значно отяжує органи тіла, а носити на собі 20 до 30 фунтів непотрібного сала, ослаблює сустави і мускули, даючи нагоду на болі ревматичні.

Коли ви маєте нахил ситіти або набирати ваги, то їжте поживу, котра має багато Вітаміну С і поживу охороняючу. Переїдження спричиняє ревматичні болі і ситість. Також одна поживa яку не дуже любите може спричинити ревматизм. Не їжте багато такої поживи до якої маєте апетит відразу.

Не їжте мяса і поживи багаті на протеїну. Сім до вісім унцій денно — вистарчить.

Їжте дуже мало крохмальної поживи, або уникайте її цілковито, як: хліб білий і все що зроблене з білої муки; білий цукор, бо така пожива затримує воду в тілі і тканинах, а людям терплячим на ревматизм потрібно щоб вода з тіла виходила скоро й не застоювалася, щоб оболони на суставах не опухали і не мали опухнення і запалення. Найкраще таку поживу цілком уникати, включаючи й сіль.

Ситих страв не вживати. Можна вживати такі ситі страви які містять в собі дуже мало ситости та протеїни.

Найголовнішим є — вживати таку поживу, що має в собі потрібні Вітаміни і мінерали, — так звану охороняючу поживу. Такою поживою є молоко, але моло-

ко не є добрим для ревматиків. Кращою поживою є капуста, бо має в собі багато Вітаміну С і певні мінерали соли, включаючи сірку. Тому капуста є першорядною охороняючою поживою в поборюванню ревматизму.

Для поборювання ревматизму їжте поживу охороняючу ось таку: а) що має в собі багато води. Це зрівноважить в тілі воду. б) Алкалійні поживи, для залкалізування квасів. в) Поживу багату на Вітамін С. Такої поживи денно ви повинні зужити 2 до 2 і пів фунта.

Поживою, котра містить в собі багато Вітаміну С, найскорше поборите ревматизм. Ваше тіло просто мусить пересякнути Вітаміном С. Скажім, колиб для цієї цілі ви вживали цитрину, то на день ви мусілиб зужити кварту або дві лемонади. Але, що цитрина не є дуже смачною, то ви вживаєте інші Вітаміни С.

Приміром — капуста є дуже добрим жерелом Вітаміну С, і є досить смачною в саладах, в сировім стані. Варена капуста не є доброю, бо варення значно нищить Вітамін С. До цього (з капустою) їжте багато зеленої і червоної паприки (сирої).

Ріжні салади з сирової огородини є найліпшими на Вітамін С. Отже, хоч раз на день ревматики повинні їсти саладу, також саладу з овочів у додатку. Овочі також мають в собі Вітамін С. і в додатку алкалій, та багато найчистішої природної води. Овоч поборює заквашення в тілі, охороняє його, та нормалізує іншу поживу, роблячи її не шкідливою для тіла. Їжте якнайбільше овочів. Продовження цієї статті буде в слідуючім числі.

— ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

БІЛКОВИНА У МОЧІ — щоб збутися білковини з мочі, то найкраще пити три шклянки денно соку з моркви і з шпінаку. Мішати сок так: 10 ложок соку з моркви, а шість ложок соку зо шпінаку до одної шклянки. Моркву не стругати ножем, лише щіткою добре вимити у воді. Шпінак добре виполокати в кількох водах, щоб не було в нім піску. Сок душити нашою машинкою.

ЗАДУХА — на задуху, короткий відих, кашель, — добре курити листя з дівини.

АПЕТИТ — втрата апетиту, коли не можете їсти, то пийте чай з шальвії, цинторії, і полину.

РОЗУМ — коли вам тяжко думати, маєте слабу память, болі в карку при чашці голови, то напищіть за порадою, залучуючи марку на відповідь.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та віджившє тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

КОНЕЧНО ПОТРІБНО
цих книжок в українській мові:
Ботаніка, Хемія, Фізика, Географія, Зоольогія, Енцикльопедія. ХТО має ці книжки, годен відпродати або визичити, — то ласкаво проситься повідомити Видавництво:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

Впов. Пане Редактор "Точила"!

Тому, що ніхто з Ню Йорку до "Точила" ані чичирк, й тому, що тут назбиралось сила силенна масненьких новинок — я позволив собі вислати Вам допись, а Вас буду просити помістити її в славнім "Точилі" нехай люди добрі знають, як ми тут в Ню Йорку промишляємо.

НОВИЙ БІШОП

Ню Йорк славний тим, що має передмістя Бронкс, а Бранкс є славний тим, що має декілька українських церков, але всі ці церкви грають в незалежну дудку. Правда, що одна церква є приналежна до Богдана духом, а на ділі є вона записана, (чи радше заморгечована) на імя праватних одиниць. Друга церква є собі вільна як воздух, бо залежить від вільного бішупа Петра.

Колись мали ми в Америці аж 9 зовсім правних бішопів, й думали, що та дурійка вже перейшла тай ніколи не поверне, а тут неначе грім з ясного неба приходить "Наш Місіонар" і голосить, що ГОЛІ ІСТЕРН КЕТОЛІК ЕНД АПОСТОЛІК ДАЙОСІЗ оф АМЕРІКА проголошує о. Петра своїм Бішоп-Елект не лише на Бронкс але на цілий світ. Це до певної міри зашкодить Макарійови, бо то лише він до тепер мав титул бішопа цілого світа!

БУДУЧІ БІШОПИ

Та не лише о. Петро, що конечно хоче стати бішопом в Ню Йорку. Під балдахимом Богдана є аж 5 отчиків, що кандидують на бішопів (самий о. Петро належав до Богдана колись). Всі вони інтригують проти свого зверхника, закидують йому неуцтво, — але на ділі всі вони інтригують проти себе самих також. Інакше справи маються в Теодоровіча, бо там кожний отець відразу став на рівні з бішопом ну, і "що мі зробіш?" Це до певної міри улекшує смерть архиепископови, бо не потрібно журитися о заступника; всі отці стануть головою безголовної церкви!

ДВА КУМИ

В мітрі Богдана є два діяманти, котрі світять але не гріють. Один зветься о. Іван, а другий о. Андрій. Оба вони до вербицирки разом ходили; католицьку церкву будували, а православну нищили; відтак нищили католицьку, а православну будували. Навіть покумалися при якійсь нагоді. Оба мудрі, оба файні, оба хитрі. Один не уступає нічим другому. Оба підлізли Богданови під бік (колькою). Оба помагають Богданови так, що той бідака лише стогне з великої радости! Ніде правди діти, що на заваді є їм о. Микола якого не здуриш грушками на вербі. Але оба куми беруть в рахунок життєвий закон, що о. Микола невдовзі ноги задре й тоді їм буде вільна дорога до Єрусалиму.

ОПОРТУНІСТИ ВАСИЛІЯНИ

Тимчасом Василіяни на добре загніздились в Ню Йорку, бо відчувають духом, що замало їм одної твердині в Шікаго, треба конче мати в своїх руках. Чому? Причина дуже проста: Галичина піде напевно в руки побожного Сталіна і тамошня їхня твердиня не буде варта нюх табаки. На Україні Василіяни мають такі шанси, як сніг в пеклі. Канада зимна, тай люди бідні. Але Америка — то проши пане цо інего — тут і люди більше жертвенні й більше грошенят на Боже дають; вже навіть погодилися на сепаратного бішопа для Василіянів (Рим і Богачевський) і при помочі св. Йосафата піде їм, як з води. А тимчасом таки прийде їм кінець за менше як дві денерації, бо старі невторопи вимруть, а молоде покоління спитає себе: Пощо годувати нам Василіянів? Василіяни спокійно тоді перейдуть до поляків. Цеж є діти Риму!

УНІЯТИ КАПУТ

Старих уніятських церков довкола Ню-Йорку маса-масенна. Старі попи уніятські котрі колись бунтувались проти Богачевського, поволи вимерають. Отець Микола Бурлака вмер в католицькій шлиї яку записягнувся скинути зі своєї шиї — але був замало резолютний, щоб цього діла доконати. Прочі його колеги вже стоять над гробом, з великою печаткою на чолі "Рим", і лише чекають свого відходу на другий світ. Вониж не одинокі, що збанкротували на ідеї віри. Їм стали на поміч Микола Копачук і Павло Крат! Найдовше до десять літ вимруть старі уніятські попи (молоді не варта десять центів дозен); церковні центри перейдуть у руки Василіянів, мудріші з них підуть до православного Богдана, а ціла уніятська місія до 30 років перестане істнувати і перейде до історії.

ВСЯКІ ІНШІ СЕКТИ

Протестанти, евангелики, баптисти і всякі інші секти не викресали жадного вогню до тепер за 30 років свого істнування і вже мабуть не викрешуть. Колиб нащепити яблінку на вербі, то чи можна сподіватися овочів? Ніколи! Це є дві чужі душі, які не розуміють себе, і які ніколи не приймуться. Блумфілдці думали, що тримають адут в руках, бо вдалось їм втягнути старенького Михайла Грушівського в переписку з евангеликами (чи там баптистами)! але багато українців пристали до цьої секти з цього факту? Ніхто! Я не накидаюсь на нікого, а лише констатую факти. Презбітерія одного разу в Канаді стояла досить сильно, так декому здавалось, а де вона сьогодня? Є ще недобитки тут й там, але то все. Навіть Павло Крат не потягнув за собою своїх соціялістів, на прочих не міг числити, що всіх висмівав. Які успіхи Бодруків і Купчинських? Дайте ви відповідь на це питання. Отож ці секти в Ню Йорку є рівнож засуджені на смерть!

ЯКИЙ КІНЕЦЬ?

Франко дуже мудро сказав: "Українці будуть людьми тоді, як перестануть казитися на точці рерігії". Але це не значить, що українцям зовсім не потрібно релігії, а значить лише, що потрібно одної своєї власної релігії, а не пів дозина релігій.

Таки прийде час, що українці прийдуть до голови по розум, стануть рядами при своїй прадідній Православній церкві, а все проче піде в забуття.

Йосафат Пафнюцій.

ПОЕТИЧНА ФАМІЛІЯ

В хаті Макули всі поети. Сам Макула пише поезії. про небо і пекло і про тамошніх мешканців. Коли малює анцихриста, то ставить перед свої очі жінку, іє певний, що ніхто так не є відповідний на представлення анцихриста як його жінка.

Його жінка також пише поезії до свого шіка, який по думці її чоловіка, вже є в пеклі й жде на його жінку. Дочки виписують також довжезні листи до своїх шіків, домагаючись, щоб якнайскорше котрийбудь з них подав їх до "Точила" для поточненя довгих язиків які їм справляють клопіт. — А. Б.

ЗРАДИВСЯ

— Не гнівайтеся пане доктор, що я так далеко трудила вас, щоб оглянути мого мужа.

— Нічого не шкодить, добродійко. Тут недалеко маю пацієнта й таким чином за одним "замахом убю дві мухи".

"СВЯТА"

— Марися, така добра, така свята. До добрих дівчат належить!

— Ти собі вір! Вчора мене щіпнула за ніс...

— Агій! А то чортиця зубата! — А.Б.

БУЛО КОЛИСЬ

Було колись в Україні
Всім весело жити;
Там не було безробіття,
Хто хотів робити.

У тій славній Україні
Ягоди родили, —
Всі молоді, до двайцять літ
До школи ходили.

Не лиш малі, трохи вчені,
Але й старші тоже; —
Хто лиш візьме книжку в руки,
То читати може.

Дійсно нарід там гарно жив,
Мав хліб, паланицю,
Во всі гуляй дармоїди
Втекли за границю.

На те життя тихе, миле,
Німці заздрість мали, —
Гітлєр і Геріньг те життя
тихе — зруйнували.

Гітлєр забрав всю Европу,
Думав паном стати,
Лиш мав одно виконати,
А то Союз взяти.

Зайшли німці геть далеко,
Аж до Сталінграду;
Українці їх вгостили
Кулями мов градом.

Німачиська гинуть дуже,
В ноги позмерзали;
Українці бють з переду,
Німаків спиняли.

Лягло німців мільйони,
В сиру землю гнити.
Тепер Гітлєр лементує,
Що йому робити.

Тепер німці з тої люти
Взяли мордувати —
Малих дітей, старших людей
На смерть убивати.

Убивають мирний нарід
І діток маленьких;
Ходять люди босі, голі,
В голоді гіренькім.

Бо німота всьо забрала,
Що було у хаті —
А здорових всіх пігнали
Для них працювати.

От таке то німці роблять,
Щоб світ звоювати,
Та на світі мають жити
Дійсні демократи. — Н. Н.

ДЯДЬКО З ЧОРТАМИ

Бідний дядько постановив
Більш не бідувати.
Тож пішов він поміж людей,
Поради шукати.

Нарадили його люди,
Щоб до Віндзор вдався,
І славног оворожбита,
В тім місті спитався.

А той його вже порадить,
Що йому робити,
В нього дядько також може
Чортика купити.

Бо то звісно що без чорта
Багацтва немає,
Лише з чортом всяке добро
В хату прибуває...

От вже хата ворожбита;
Страхи лізуть в очі,
Та наш дядько не втікає,
Чорта конче хоче.

Погодився з ворожбитом,
Малого жадає,
Щоб багато не коштував,
Бо грошей немає.

Тож за двісті доляриків,
Угоду зробили,
І на чортика здоровля,
Могорич запили.

Щоб здоровий все тримався,
Міг все працювати,
Бо наш дядько багатирем
Конче хоче стати.

Та ворожбит був обманцем,
Йосиф Ацик звався,
З доставою того чорта,
Він все зволікався.

Дурив дядька, що недавно,
Люди розкупили,
Ні одного маленького
В ямі не лишили.

Ходив дядько вісім тижнів,
Злість його збирає,
А ворожбит своє крутить,
Все дядька збуває.

Що замовив з Вінніпегу,
Чорти вже в дорозі,
І за місяць дасть малого,
Дядькові небозі.

Прийшов дядько в один місяць,
Дручок в руках має,
А ворожбит каже:
— От вже для вас чорта маю!

Прийдіть з міхом величезним,
На "маркетах" станьте,
В опівночі при суботі, —
І кругом погляньте. —

Потім свисніть так на пальці
Рівно по два рази,
А той чортик вам зявиться
Коло перелазу.

І хто перший, в якій формі,
То ви не питайте,
Лиш скоренько в мішок його
— Шушусть, раз-два пхайте.

Вийшов дядько на "маркети"
Темненької ночі,
І почав він там свистіти...
Витріщає очі —

Чує, еде хтось, — Слава Богу!
Дядько промовляє,
І мішок на поготові,
Для чорта тримає.

А поліцай на свист дядька
Скоренько зявився.
Дядько сильний, і Піт Цмолій
У мішку впинився.

Поліцай в крик: — гей ратуйте!
Чорт вдушити хоче!
Аж тут другі поліцаї
Прийшли до помочі.

Взяли дядька й побили,
Бо він не давався,
Стілько чортів зявилося,
Аж дядько злякався.

Ще й на "богу" дядька взяли,
В Іванову хату...
От таку то мав наш дядько,
Від чортів заплату.

Хто з вас хоче без розуму
"Рич мен" скоро стати,
Го вас прошу цю пригоду,
Ще раз прочитати. — Д.

ІРОНІЯ ДОЛІ

Оповідання

Весіля було веселе. Я сам підскакував з радости, а моя "молода" плакала. Аж під кінець весілля її личко випогодилось, і, хоч на дворі ще було темно воно сіяло як сонця. Я підскочив з радости. Вже й моя молода сміється.

По правді, вона вже й тоді не була молода. Та як троха підхмелилась, то здавалось мені начеб відмолодла.

Рано захмарилось знов її личко. Що правда, вже й я тепер не усміхався. Вона відчитала мені першу "літанію" і я слухав, мов води в рот набрав.

Так жилось з дня на день. Її личко прояснювалось лиш около пів до одинайцятої кожного вечера, а райком завсігди захмарене було, і моя молода виглядала так як відьма. Я все терпів і їв зупу яку пес не хотівби їсти. Та врешті й терпцю не стало. І я нахмурився не гірше мої молодої (так її звав тому, бо була стара), і почав в кожній зупі здибати муху.

Чи ти дивишся, що вариться?

А вона як звичайно, крізь зуби, люто:
— Ні, я заглядаю за тобою.

Дай мені спокій. Хоч тепер не залицяйся, а то ти мене звела. Я не докінчив, решта голячої зупи вилилась на мою бідну голову. Від того й волосся облізло й моя голова тепер така як бубен. От це іронія! А я думаю з нею мати рай. Ха-ха!

Так закінчив мій новий сусід, з яким я щойно вчора познакомився. — А.Б.

СИНОК МУДРЕГЕЛЯ

Я вже вчив два місяці від початку шкільного року, як в школу привели малого Миколку. Була це звичайна дитини, і як мені виглядало, що не буде вчитись занадто добре, ані занадто зле.

Коли Миколка вже повинен був уміти рахувати, я побачив в його задачі 2 + 2 = 10. Я показав це Миколці.

Так, добре, написано, — сказав малий.

Я взяв його легенько за ухо.

Скілько я вже тебе вчив

Але мене тато вдома так вчить, — сказав відважно Миколка.

Я не знав досі нічого про його тата. А коли Миколка притиснений, почав доказувати що це тато йому написав цю задачу, я був цікавий спитати, бо тут в цій околиці я був лише від початку шкільного року.

Хто е його тато? Шкільні діти зразу отягались відповісти, та врешті малий Роман, найвідважніший в школі, сказав:

— Його тато мудрегель. Але на тім став.

— Що то за мудрегель такий, що пише 2 + 2 = 10?

То такий чоловік, — говорить Роман, що він ніколи нікого не хоче слухати, бо вважає себе за великого мудрегеля. Він каже, що всьо знає, не треба щоб його хтобудь вчив. Отже, зразу той хлопця свого, Миколку, не хотів в школу посилати, аж примусили шкільні трости.

Миколка встав і каже:

— Мій тато вповає на свій розум. Так все каже мамі.

Я здвигнув раменами. Дивні діла діються на божім світі. Нещасна така людина, ща на такий свій нещасний розум вповає. — А.Б.

ЖІНОЧІ ШПИЛЬОЧКИ

Істнує тільки одно жіноче питання: — чи кохаєш мене?

Коханням можна прогнати час. Часом можна прогнати кохання.

Закоханий мужчина виглядає як дурень. Закохана жінка як янгол.

Справжнє вічне кохання нагадує явища з духами; всі говорять про них, але мало хто їх бачив.

Коли дві жінки однаково гарні, люби обі, а за якийсь час побачиш котра тобі скорше надоїла.

Любов це куховарка життя. Вона не тільки підсолоджує його, але й часто пересолює та недосолює.

У справжнє кохання починаємо вірити так само, як у ревматизм щойно тоді, коли воно болить.

Кохання нагадує деякі сильні напитки: всі знають, що вони шкідливі, але всі постепенно до них вертаються.

Не хваліть ніколи жінки, заки ви не оженились.

● ТАКА ЇЇ ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

Граматика!

Вже вийшла з друку перша частина українсько-англійська і англійсько-українська граматика, яка продається по $1.25 за один примірник. Для книгарень опуст 30 процент. Замовлення присилайте разом з грішми до:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ФРАГМЕНТИ

Довгий той шлях де ціль наша
В бажаннях дрімає.
Та завзятість, труд і праця
Й там її сягає.

Струмок сказав мені тихо:
— Я пливу до краю —
Де з другими в морських хвилях
Силою заграю.

Що крок ступиш, то все блище
До кінця дороги.
А при кінці звалить із ніг
Життєва знемога.

Успіх скоро не приходить,
Треба його ждати,
І крім праці безвпинної,
Терпеливість мати.

Костамаху чоловічу
Я знайшов у полі...
Певно, що він шукав колись
Тут кращої долі.

Камінь в душіноситимеш,
Добра не зазнаєш,
Якщо муку, визиск, кривду,
Других ти кохаєш.

Щоб дурноті, божевіллю,
Розум не хилити,
Все ним треба працювати,
Щось гідне творити...

Без завзяття, постанови,
Без сильної волі —
Не здобудеш цілі, бажань,
Ні кращої долі. — С.М.Д.

[illegible] ВІДКРИТИЙ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на поминці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від сліпних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все.

● Напишіть як довго хоруєте? свою вагу, високість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3651-B. Winnipeg Manitoba, Canada

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

Сварка, лайка, злість, роздраження нервів, умове пригноблення, лють, їдь, суперечка, бійка, ірітація, нерозсудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітаміновою і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75 GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

● Присилайте до "Точила" всякі жарти, якіб вони не були.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
Тайни Життя — — — — .25
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Свитає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .10
Щасливе подружжа — — .25
Як стати богатим — — — .25
Магічне місто — — — — .80
ДУМИ і ПІСНІ, В. Тулевітрів .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

●

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
БУКВАР, для Рідних Шкіл, Матвійчука — — — .45
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
Вибрики попів — — — — .01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал —— .25

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, ділає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Для Апендика щоб не пук — —1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65
Така її Доля, драма на 4 дії — .40

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави. на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Хитрий Льокай, комедія на 1 д. .15
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Комедія Артиста, — — .35
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05
Мертвий Байрак, драма, 4 дії .35
Винахід, — — — — — .25

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25

ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з повищих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet .... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking .... 15c.
How To Make a Wife Happy .... 15c.
Here Is Wisdom .... 15c.
Man In Woman's Opinion .... 15c.
Madonna .... 15c.
How To Lie And Get Away With It .... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated, ... **$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages .... **.15**
Love Thrills —36 pages .... **.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages .... **.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. **Mandryka** .... **.25**
Own Sugar Making at Home .... **.50**
How To Raise Mushrooms .... **.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том I. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В "ТОЧИЛІ."

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо. Кольоруємо всякі фотографії. Виробляємо і ролку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бізнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ІВАН МЕЛЬНИК уділяє лекції музики на піяно, вчить Теорію і Гармонію Музики. Ціни уміркованні.
489 McGregor Street, Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 489 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translation—our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels; Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

● КРУЧЕНА ГОЛОВА ●
● Не одна жінка або чоловік терпить
● на біль або заворот голови за дар-
● мо. ГІРСЬКЕ КОРІННЯ усуне заво-
●-рот голови напевно! Не потрібно
● мати кручену голову, бо за $1.50
● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО-
● РІННЯ, яке прогонить заворот го-
●лови, і освіжує та скріпляє ціле ті-
● ло. Замовлення шліть до:
ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

● НОВІ РОВЕРИ (біцикли) маємо на продаж по уміркованій ціні. Також уживані. Направляємо ровери і маємо всі части до роверів. Скора услуга. Заходіть або пишіть до — свого:
Romaniuk's Bicycle Shop, 695 Flora Ave.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?
● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас' все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лищай, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSICAL

SONGWRITERS! BE SUCCESSFUL! HAVE songs in perfect shape for publication — in Canada. A great aid recently released: "Canadian Song Lyrics", a book of songs composed by amateur Canadian songwriters. 50c postpaid. 3651-B, Winnipeg, Man.

МАЄТЕ ВЕЛИКУ НАГОДУ!
Ви маєте велику нагоду дістати цілком ДАРОМ дуже вартісну й цікаву книжку, так звану:
● "ЧИМ Я БУДУ?" ●
Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком
— ДАРОМ! —
MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● КУПУЄМО всякі рисунки сміховинок в образках (комікс, фоні пайпер). Рисунки добрі і злі, але власно видумані, нові; також рисунки для жартів. Присилайте що маєте!
Tochylo Publ Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

●Шість місяців будемо висилати вам смішне "Точило" даром (для одного в кожній місцевости), як пришлете нам всі імена і адреси людей зі свого міста або кольонії. Зазначіть хто чим є або чим занимається.

ОБЕЗПЕКУ на старші літа вишлемо кожному цілком даром, хто пришле нам адреси людей зі своєї кольонії.
MARS BOOKS AND NOVELTIES
3651 - B., Winnipeg, Man., Canada

● СМІЮСЯ, бо голюся без болю і з приємністю. "Меджік" держить мої бритви і бритвики все остримі. Мені не потрібно більше йойкати, кривитися та мучитися тупими бритвами. "Меджік" остритель коштує лиш 25ц
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ЦУКОР
●●
● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цією книжочкою до:
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION
Ч. 9. Рік 15, Вересень,
Vol. 15. No. 9. Sept 1944
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

З РОЗМАХОМ ДО ПЕРЕМОГИ!

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ
І
ВОЄННО-ЩАДНИЧІ МАРКИ
РЕГУЛЯРНО

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ,— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторінків, аитих, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі должники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вспоминайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими сухонькими, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на коломію. Пишіть!
Durban's Style Shoppe, 567 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий під ростини для Іди, на який все і всюди є великий попит. Поплатнійше заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3551-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 3c a word makes that possible.

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3551-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете качатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЯ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно видумані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Truman Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● СТАРІ МАРКИ — Кожний дістає листа, а на листах є зужиті марки. Ці марки мають вартість, не кидайте їх а заховайте разом з ковертою, або відодріть марок разом з ковертою, (не відривайте самого), і висилайте їх на поміщу адресу.
Є люди, що такі марки купують для забавки, і. на перепродаж. Часом трапляються рідкі марки, яких мало випущено в обіг, і часто такий рідкий марок приносить кілька десяток, а то й кілька тисяч долярів. Дохід з марок призначений на шкурно воєнні для воїнів. Шліть до:
I. O. D. E., Donalda Bldg., Winnipeg, Man

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшані або оловяні обгортки з тютюню з цигарет, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поміщу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
374 Main St., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішних винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю.

Але цього більш не буде,
Ніщо приймаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!

Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провізію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня", і дописуйте що хочете до "Точила" через цілий рік. Цілорічна вкладка лише 1 долляр.

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє ім'я і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Пастя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ ВИ-МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions. $1.00. Gay Products, 3551-B., Winnipeg, Man., Canada.

"ТОЧИЛО"—одинокий український ілюстрований журнал Гумору та Сатири в Канаді і в Америці. Видає в половині кожного місяця Видавництво "Точило" в своїм головнім офісі і робітні під числом 623 Селкірк Авеню, Вінніпег, Манітоба, Канада. Редактор С. М. Дорощук, замешкалий під числом 591 Селкірк Авеню. Передплата на рік в Канаді і Америці виносить лише $1.50; на пів року 85ц.; Поодиноке число 10 центів.
Дописей не звертається. За оголошення редакція не відповідає. Імен не виявляє. Без дозволу Видавництва нічого не вільно передруковувати. ВСІ права застережені. ЗАРЕГІСТРОВАНІ 1930 р.

CHANDSTONE (TOCHYLO)—(Registered under the Manitoba Newspaper Act.) The only Ukrainian illustrated Monthly Magazine of Humor and Satire in Canada and United States. Printed and published by the Tochylo Publishing Co. at its Head Office and place of business:— 623 Selkirk Ave., in the City of Winnipeg, in the Province of Manitoba. — Subscription in Canada and abroad per year $1.50; half yearly 85c. Single copy 10c. — The Best Sales and Advertising Medium among Ukrainians in Canada and U.S.A.

All Rights Reserved. Copyright, 1930 by Tochylo Publishing Co. S. M. Doroschuk, Editor residing at 591 Selkirk Ave., Winnipeg.

TOCHYLO PUBL. CO., 623 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN. CANADA

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ ДЛЯ ФАРМЕРІВ

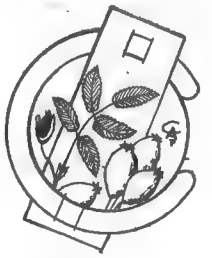

Скоро витвориться велечезне запотребование ягідок з дикої рожі (свербивусу). В тій цілі заснувалась фабрика у Вінніпегу під назвою: Браєр Гип Фуд Продукц Лімітед, і вже закупила великий власний дім при 607 Йонг вулиці, де вироблятиме ріжні, конечно всім людям потрібні поживи. В цих поживах міститься велика скількість довго очікуваного й необхідного для здоровля Вітаміну С.

Цього підтримуючого складника С, для доброго здоровля й тілесної відпорности проти всяких недуг — було завсіди тільки ограничена скількість, як говорить Доктор Л. Б. Петт, голова здоровля в Домініяльнім Парляменті. Через недостаточну скількість Вітаміну С, в сьогоднішній поживі — люди стають жертвою різних недуг. Після найновішої статистики на кожних сто людей — 85 терплять на зуби, 85 недовиджають добре й можуть читати лише при помочі окулярів; терпіть наслідком болів у суставах, мязах, ревматизму, задухи, на слабу память, на болі голови, на розстроєння нервове й на сотки інших недомагань.

До вироблювання цьої життядайної поживи, новозаснована фабрика потребуватиме кожного року пять сот мільонів бушлів ягідок з дикої рожі (свербивусу). Для цьої ростини не істнують пори року, мороз її не шкодить, посуха ні зливи не нищать її, бурі не стрясають ягідок з кущів. Свербивус можна збирати девять місяців у році, бо навіть зимою стоїть на кущах. Ціна буде багато висша як за пшеницю. Також постійний і певний збут.

Крім того, фабрика природних Вітамінів буде закуплювати інші ростини, овочі і лічничі зілля в ціли вироблювання конечно потрібної поживи для доброго здоровля всіх людей в Канаді. Крім лічничої поживи, вироблятимуться природні вітамінові ліки та інші необхідні для всіх продукти.

При збиранню всяких наукових аналіз, даних, конечних інформацій, відносно цьої життядайної поживи, напитків і природних вітамінових ліків, як також при всіх бизнесових заходах при Інкорпорації, торговельної відзнаки, ілюстраціях і т. п., — велика прислуга належиться С. М. Дорощукові. Він, при помочі Ілії Гудими, що підпомагав фінансово й при помочі фінансової піддержки та щирих порад, п. Т. Ю. Марцінова — треба признати щиро, що Дорощук працював понад сили через цілий рік над досягненням тієї великої ціллі.

Хто з фармерів бажає збирати й висилати ягідки з дикої рожі, (свербивусу), плекати його, або користати з нього й з других ростин які висилатиме до цьої фабрики, нехай напише за поученням і услівями до:

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young Street, Winnipeg, Man.

ТИ ВЖЕ ЗНОВ БИВ ЖИДИ?

Один бідний жидок мав коня й візок, на який набирав всякого товару та возив розпродувати по селах, щоб заробити на життя.

Одного літного дня вибрався він на села а що скоро пощастилось йому розпродати свій товар, вертав до дому. Сонце пекло його немилосердно так що заледви він заїхав до ліса, через який мав переїздити до дому. Коли заїхав у ліс, став конем на дорозі, а самий пішов під одного кріслатого дуба відпочити, а наколи ляг, так і заснув. А кінь запряжений похилив голову та час від часу відганяв своїм хвостом мухи, які не давали йому спокою.

Тою дорогою йшов чоловік і побачив на дорозі запряженого коня до воза. Глянув він на всі сторони й не побачив нікого, тоді подумав хвилину, що тут треба якусь штуку зробити, бо знав що властитель коня мусить бути недалеко. Тому він постановив відшукати його. Недалеко зайшов він в лісок, як побачив під дубом сплячого жидка. Він скоро вернувся до воза, випряг коня й завів далеко в ліс і там привязав його, а самий вернувся назад до воза і запряг себе в цілю як також захлостав себе й стоїть. Коли жидок пробудився, прийшов до воза й побачив що замість коня стоїть чоловік запряжений то самий не знає що сталося. Нарешті запитав:

— А ти коли перемінився в чоловіка? Чоловік який запряг себе до воза каже:

— Я давно був чоловіком і тепер ним є. А то що ти мене купив замість коня, то я тобі тепер скажу, що мене Бог покарав за те, що я бив жиди. Він мене за кару зробив конем на сім літ де ти не знав і купив мене. А нині якраз сім літ скінчилося і я став назад вільним чоловіком.

— А жидок вміщаний питає: — Хтож тепер буде мені віз тягнути?

Мене твій віз нічо не обходить; я його вже досить натягався, де ти мене ще нераз бив, а я мусів терпіти, — каже чоловік.

Жидок побачив що нічого не зробить, лишив віз серед дороги, а сам пішов до дому. А чоловік ніби пішов в другу сторону. Потім пішов в ліс, відвязав коня, сів на нього й поїхав до дому.

За пару днів йде жидок на ярмарок, щоб купити собі другого коня. Але той чоловік вивів того тамого коня також продавати. Привязав коло малого слупка, що вмисне є до привязування коней, чи коров.

Коли жидок ходив та переглядав коні, то між ними пізнав свого коня. Приступив до коня близенько й каже йому до вуха:

Ти вже знов бив жиди? Ти собі думаєш що я тебе знов куплю а потім самий буду віз тягати? — В. Ставничка.

МУДРИЙ ПТАХ

Сову вважають мудрою птицею. Сову часто подиблемо в книжках, на грошах, і т. д. А тимчасом — сова є найдурнішим птахом зі всіх птиць. Сова не знає як будувати своє гніздо й тому гніздиться в дуплі; не знає любитися; не знає що їсти, а пані сова як вступить в супружий стан, то зносить свої яйця так скоро на весні, що її діточки мусять гратися ледовими сомплями. Знаю одну жінку, що звалась Совою, але вона бігме не була мудрою ані трошки.

ВЕЛИКА РІЗНИЦЯ

Хінці мають велику цивілізацію, яка була знаною ще 5000 років перед Христом. Коли два хінці сваряться, і то дуже сваряться, то один другого не вдарить, бо хінці вважають, що хто перший простягне руку, того факти є безвартісні. А в нас, то діється інакше. У нас як один другого не може пересварити або перекричати — то як заїде кулаком в пику, аж ушка вискочить. Що то значить цивілізація!

ВВІЧЛИВІСТЬ ХІНЦЯ

Коли ви зайдете до хінця до хати, то мусите поводитися так як він. Коли ви щось подивляєте й дуже в щось вдивляєтеся, то тую річ він дає вам за дармо. Отже, не витріщуйте своїх очей на його жінку!

СТАРА, СТАРА БАЙКА

Є люди, що вічно кричать, галасують, нарікають.

Вони нарікають на гнет, на утиск, визиск, і на згромаджене добро.

Вони репетують проти всіх банків і заведень, і способів малих капіталістів, котрі зеднались щоб створити важні і користні висліди своєї праці.

Вони скажено ворожо відносяться проти всіх заложених інституцій.

Вони прямо задавилиб джерело індустрії та висушилиб всі ріки, колиб лише могли.

В країні без ограниченої волі, вони кричать проти гнету.

В країні, де майно є більше рівно розподілене як де інде, вони нарікають і голосять свої аграрні науки.

В країні, де платня є висока без порівнання, вони ще навчають робітника, що він не є нічим, лише гнетеним невільником.

Цікаво чого такі люди хотять? Чого вони дійсно хотять? Нічого більше, вони лише хотять роскошувати працею і дорібком другого робітника. — З промови Денял Вебстера, 100 років тому, в Сенаті Американськім, 1838 року.

Чи сьогоднішні не роблять таке саме? Дійсно — вони хотять жити тим, що другі надбали.

ЛЮДИ ДОБРІ ЛЮДИ!

Раз в суботу по роботі
Забрав я родину,
Тай поїхав я до друга
Троха у гостину.

Мій друг любі фармерує
Власну фарму має,
Цінить все, що своє рідне
Точило читає.

Передплату все платить
На час як пристало.
Шкода тільки що таких
Як він тепер мало.

Бо редактор часто пише
Мої добрі люди,
Присилайте передплату
Бо погано буде.

Наші довжки все ростуть
За папір, чорнило
Ну, і почта також каже
Платіть за "Точило".

Бо задармо не будемо
Його розвозити,
Треба людям за їх труд
Як слід заплатити.

Сам за себе бідачисько
Вже й не споминає,
Як лиш може з усіх сил
Біду свою пхає.

Такий худий як дрибина
Штани розлетілись.
А з чобітків тільки йому
Холявки лищились.

Тому нині я всіх кличу
Люди, добрі люди,
Присилайте передплату
А всім любо буде.

Хай "Точило" не скрипить
Редактор не плаче,
Нехай ситий, одягнений,
Козачка поскаче.

Евген Березинський

ДАРОМ СПІВАЄШ

Тим, що служать чужим

Даром ти брате пісні співаєш
Коли у них ти тих вихваляєш,
Що обернули в страшну руїну
Твою прекрасну землю Україну.

Ніхто пісень тих не хоче чути
Бо якжеж можна таке забути,
Що злидні люті нам наробили
Край зруйнували, села спалили.

А ти їм брате пісні співаєш?
Однак подумай, як розум маєш,
Нащо те робиш немов той Юда,
Чому не йдеш ти шляхом народа?

Чому ти брате цураєшся свого?
І в піснях своїх хвалиш чужого,
Його за божка свойого маєш
А брата свого злим називаєш.

Хіба не любиш ти свого роду,
Рідної мови, братів, народу.
Хіба цураєшся рідної неньки
Хати, де жили сестри рідненькі.

Хіба забув ти батька старого
Як научав він тебе малого,
Любити рідну тобі хатину
Матір стареньку тай Україну.

Якщо забув ти, так памятай брате
Що ти спокою не будеш мати,
В житю ніколи, бо ва те всé —
Господь на тебе кару зішле!

А може в Бога ти вже не віриш
Мов у те море поки не зміриш,
Так знай мій брате, що час прийде
І заплатиш ти, грубо за все.

Однак тоді вже запізно буде,
Тебе мов злидня проженуть люди,
І чужі в хату теж не приймуть
Нікчемним юдом тебе назвуть.

Тож спамятайся, поки ще час
Вернися брате знова до нас,
Та разом знами пісню співай
Про своїх вождів, нарід і край!

Евген Березинський

КВАКИ

Гей, дівчата і вдовиці,
Годі ніс все пудрувати!
Час вам любі поспішиться
І в КВАКи вступати!

Тепер війна перемоги,
Вас потрібно в краю всюди;
Заступайте працю мущин,
Перемога буде!

Лишіть пудра, масть і ружі,
Та всі пусті косметики;
Вступайте в армію женщин,
На діло велике!

У мундурах і без пудрів
Будете ви мов маків цвіт —
Лиш вписуйтесь всі до КВАКів,
І бійців піддержіть!

Край вас кличе, обовязок,
Годі вдома дармувати!
Час вам любі поспішиться,
В КВАКи всім вступати! — С.М.Д.

ЙОГО НЕ ЗДИВУЄШ

— Ти чув, друже, що Марконі
Винайшов машину,
Що пять сот слів висилає
На одну хвилину?

— Нічим новим любий друже,
Ти не похвалився, —
Я з такою машиною
Давно оженився!...

МОДА

Родина вибирається на фестин: Ірка бере ясну суконку до свого бльонд волося, Зіна бере чорну суконку до свого чорного волося, а мама бере сіру суконку до свого сивого волося.

Тато з розпукою гладиться по своїй кольосальній лисині:

— "Ну, я хіба буду примущений лишитися в хаті".

МАЛА ХИБА

У матримоніяльнім бюрі:

— Алеж ця добродійка зизовата.

— То не буде дивитися на інших мущин.

— Але вона загикується.

— Це добре, бо дасть вам прийти до слова.

— Вона не має грошей.

— Ну, то не буде вам випоминати, що ви в неї на удержанні.

— Вона має фальшиві зуби.

— Ох, Боже мій! Ви дійсно занадто вибагливі. Таж кожна особа мусить мати якусь малу хибу.

ОБРАХУНОК

До сидельні приходить жебрак і просить милостині.

— Хвилинку заждіть, — каже власник.

Жебрак жде і жде, та якось йому за довго:

— Як довго маю ще ждати?

— Зараз, зараз, зроблю лише обрахунок! Можливо, що навіть до вас прилучуся!

НЕ ДАВСЯ

Батько: — Джордж Вашінгтон був в твоїм віці першим учнем в клясі.

Син: А у твоїм — був уже президентом Америки...

ДОБРІ УМОВИНИ

До кравця приходить старший панисько, представляється кравцеві і каже:

— Я чув, що ви працювали для мого сина і що він вам винен уже за три убрання, чи то правда?

— Так. Чи маю пану добродієві принести рахунок?

— То ні, але я хотівби дати собі у вас шити убрання на тих самих умовинах.

У КРАМНИЦІ

До крамниці з обувою входить якась добродійка.

— Прошу мені дати черевички для малого хлопчика.

— Котре число, прошу пані?

— А, де така мала дитина розуміється на числі.

ЯК ДО ЧОГО.

Пан Анастазій чує від сусідок на свою превелику радість, що його донька ходить з якимсь пристойним паном. Він на-

зивається якось так: Єкпиш, Акпиш або Окпиш.

Одного дня складає йому візиту якийсь молодий панок, представляється несміло, ледви чутно: Єкпиш, Акпиш чи Окпиш і каже, загикуючися:

— Чи міг би я — гм... запитатися, чи Ви би мені, гм...

— Але так, натурально, перериває йому пан Настасій, ви можете мати мою доньку за жінку.

— Що прошу? Кого можу мати?

— Ну, мою доньку, розуміється, виж прийшли запитатися, чи можете з нею одружитися?

— Але ж ні, я хотів лише запитатися, чи моглиби ви мені позичити 100 долярів.

— Виключне, молодий пане! Я вас прецінь ледви знаю!

ГОСПОДАРСЬКА ШКОЛА

ПАНІ ДОМУ: Але ж Касю, всé кругом брудне в кухні, тареді не помиті, нема ані одного чистого горщка!

КУХАРКА: Прошу, то не моя вина! То панночка хотіла мені показати, як вона в господарській школі навчилась робити яєшницю!

ЛИЦЕ

Лице, це є дуже поважна часть тіла, бо має от ці слова, якими можна його для всякої поваги назвати: лице, пика, морда, фізіономія, вид, рило й рийка. Кожний має до себе лице одно з цих поважних слів.

НАШІ ДІТИ

Ганя оповідає: Мамусю, сьогодні в школі мали ми вичисляти жіночі імена, — а я їх знала найбільше!

Мати: Так багато знаєш?

Ганя: Я вичислила тільки імена всіх служниць, які ми мали того року.

ПРИхід

ОДНОЇ ЛЮДИНИ Є ДРУГОЇ ЛЮДИНИ

РОЗхід

КОЛИ зростаючі видатки і ціни підпихатимуть одні других вгору, то безвартність грошева стане неминучою. Це власне є причиною грошевої безвартості — зріст у цінах, де гроші тратять свою вартість і замішання. Щоб запобічи грошеву безвартність, на те встановлено під контролею границю на ціни і зиски, — заробіток і на виплати.

Коли якась особа домагається висших цін — друга більших зисків — інша вищої платні або заробітку — то невдовзі всі зажадають таких вимог від других.

Тоді видатків продукції не можливо буде контролювати.

Границя не моглаб довше бути вдержана.
Кошти прожитку пішлиб в гору. — Вищі від Доходів

РОЗхід
ПРИхід
РОЗхід
і ПРИхід

а Доходи почалиб прибирати суворий зріст.

ЕКОНОМІЧНА КОНТРОЛЯ Є КОНЕЧНОЮ ЗРІВНЯТИ ТЕПЕРІШНІ ПРОБЛЕМИ ВІЙНИ ТА ЗАОБЕЗПЕЧИТИ ПІДСТАВУ МИРА.

СЛУХАЙТЕ РАДІОВУ ПРОГРАМУ "ІН ДА СПОТЛАЙТ" КОЖНОЇ НЕДІЛІ, 7.30 ВЕЧЕРОМ, E. D. T.

Це одна з серій, яку видає Уряд Канади для зазначення важности оминення дальшого зросту в коштах прожитку тепер і дефляції опісля.

ЧОЛОВІК В НУТРІ

Чоловік не є тим чоловіком, що купається, вбирається, годується і думає. Він не є тим, котрого ви змушуєте працювати, удержувати дім і родину, або кого ви заставляєте до боротьби за справедливість. Він не є тим, від котрого своїми ухами ви чуєте похвалу за свої діла й вчинки; він не є тим, що наповняє вас гордістю. Чоловік не є тим чоловіком, що бачить себе в зеркалі, але тим чоловіком, що ним є внутрі.

Поверхня чоловіка це кістки, жили і кров. З цих річей його створено при народженню. Ця проява не була його бажанням ні вибором. Тому природа має власть над його життям або його смерти. Чоловік не може вибрати що хоче, і тому немає іншого виходу посереднього. Диття не знає нічого при народженню. Диття дивується всім що знає, а чоловік бачить свої ілюзії. То хтож заохочує їх до життя? Той чоловік, що є внутрі чоловіка.

Цю поверховність чоловіка якого бачимо — яким могучим зверхником він може стати. Він провадить окружаючими силами. Він будує мости над ріками і приборкує морські допливи для людської услуги. Він означає космічні тіла небес в їх рухах. Він сполучує континенти своїм голосом, а для своїх подорожувань має море, землю, або воздух до вибору. Однак є такі, котрі не тр що не поборюють зовнішний світ, але не поборюють на вість самих себе.

От чому така ріжниця між людьми.

ФРАГМЕНТИ

Якщо терпець в тобі рветься
Наче павутина,
То у ділах і розумом
Ти ще є дитина...

Найтрудніше діло в світі
Легким виглядає,
Хто скупчує свої думки
І ними ділає...

Стільки ростин у природі,
Їх лиш тайни знати,
То зможемо наче в раю
В світі проживати...

Нужда творить людську злобу,
Терпіння, роспуку,
А багатий у роскошах
Байдужий на муку...

Кап, кап, кап, вода на камінь
Повільно спадає,
І пильністю в твердій скалі
Ямку видовбає...

На роспуку чорний смуток
Праця помагає, —
Одинока праця пильна
Смуток проганяє...

В бідних людей лиха много,
Пожива нездала,
Від поживи зле здоровля
І розуму мало.

Доволі ми терлись,
Доволі ми жерлись,
В думках розходились;
Вже час розум мати,
І всім поєднатись
Для спільної сили: — С.М.Д.

КОЛОМИЙКИ

Хто лиш любить клясти дуже,
Як свербить язило,
Нехай кладе язик скоро
На сухе "Точило".

Раз наш Федько як сказився,
То було не мило!
А на розум привернуло
Його лиш "Точило".

Петро любить Настю дуже
І також Кирило,
Бо в Настуні кругле личко,
Таке як "Точило".

Ой, хто хоче мудрим бути
Успіх в життю мати,
Той повинен на "Точило"
Доляр - пів післати..

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

РЕВМАТИЧНІ БОЛІ

Вітамін С є потрібний для направи зужитих клітин, тому його треба їсти що дня. Кожного ранку випийте шклянку соку з помаранчі або соку з ананасу (пайнепул). А як цього нема, тоді вживайте грушки або інші овочі.

Важним є, щоб кожний день ви починали великою скількістю Вітаміну С — рано, скоро встанете. Це найкращий лік. Уживайте овочевий Вітамін С з овочів які любите. Так само поживу, яку найліпше любите, виключаючи всі шкідливі. Коли денно ви годні зісти 2 фунти квашеної капусти, через 6 до 8 місяців, то навіть самою такою капустою можете позбутися ревматизму. Таке саме можете доконати грийпфрутом, цитриною, петрушкою. Коли, приміром — вживаєте цитрину, то що дня пете її замість чаю, кави, молока, софт дрінкс, маслянки, і замість води, денно пять літрів або около 20 шклянок.

Лемонаду робиться так: надушіть 2 унції соку з цитрини. 2) врубайте кори з цитрини, три тасемки два цалі довгі і чверть цаля широкі. 3) Засолодіть медом. 4) До цього всього додайте 8 унцій води, добре змішайте і пийте дуже помало, ссіть. Можете пити зимну лемонаду літом, а горячу зимою. Замість води, можете додавати овочеві соки, то ще ліпше.

Ревматизм набувається рокамі через засміченя тіла і крови, отже, дурним є думати що за ніч або за кілька тижнів його можна вилічити. Щоб очистити тіло і кров зі всяких накидів, занечищення, та відбудувати суставні оболони, — то на це потрібно майже рік часу або й більше, щоб дійсно позбутися ревматизму. Отже треба сильної волі, упертости і завзятости, щоб точно придержуватися поживи в приписаній скількости. Ніякими хемікалами ревматизму не вилічите, лише поживою, бо яка пожива, така кров, а яка кров — таке й здоровля. Таке лічення є певне і ніколи не хибає. То є: поживи багаті на алкалій, слабі на крохмаль і дуже багаті на Вітамін С і ограничена скількість протеїн. До чого маєте відразу абе незлюблення — того не їжте або не пийте. Замініть вразливу поживу на іншу, що має той самий Вітамін.

При кінці цієї розвідки подаємо спис пожив багатих на Вітамін С, які мають в собі також багато водности та алкалію. Отже, маєте з чого вибирати. Ця лісти є собі загальна й може бути цілком невідповідною для вашої будови тіла та задавненого дуже ревматизму. Отже, в такім разі є найкраще описати себе докладно цілу історію свою здоровля, — висилаючи до нас, а ми тоді порадимо вам що найкраще є для вас та яку дієту чи поживу ви повинні вживати, щоб могли дійсно і напевно цілковито позбутися свого ревматизму.

Ревматизму є сотки ріжних родів, сотки ріжних назвів. Що є добре для одної осиби, може бути шкідливим для іншої — на ту саму недугу. Отже, найкраще є, описати свою недугу і вислати до нас. Тоді будете певні, що ваші труди не підуть марне, ваші старання увінчаютьтя успіхом.

Поживою для усуненя ревматизму, загально є отця:

Число 1. На сніданок одну велику шклянку соку з помаранчів; дві грушки сирові, або грушки з бляшки, відціджуючи з них ввесь сируп; грінку разового хліба, припеченого (товст) і ложечку масла; каву з фасолі Сої або чай зі зел зі сметаною або медом.

Сніданок число 2. — Одну велику шклянку що ранку — соку з грийпфрут; морелі (епрікоц); дві ложки вареної каші з медом або з молоком; Сої каву або гербату з мятки зі сметаною або медом.

Хліб вживати лише разовий (говл гвіт брид), а як нема, то цілу варену пшеницю замість хліба.

Мясо, рибу, кури, дріб їсти лише варені і лише три унції на раз. Дуже й дуже мало.

Молоко щоб було лише перецїджене (скім мілк) і маслянку. Овочевих соків пийте все по обіді велику шклянку що дня.

НЕДІЛЯ (сніданок як вже згадано) на обід: саладу з сирої капусти і моркви; печену курку; бурячиня або шпінак — сирові; печене яблоко. На вечерю: вершки аспарагусу, сир, салерію, 2 грінки разового хліба, горня овочу.

ПОНЕДІЛОК: сніданок —шклянку соку з грийпфрут; морелі; 2 ложки каші гречаної з молоком і медом; каву з фасолі Сої або чай зі зел — зі сметаною або медом. Обід: Сирова салада з огородини з квасною сметаною; товст, овочі, молоко. Вечеря: салада зі шалати, миска зі стручковими фасолями не перевареними, червоною капустою і помідорами; печену бараболю одну і варені грушки.

ВІВТОРОК: Шклянку соку з помаранчів, грушки, грінку хліба, ложечку масла; сої каву або чай зі зел зі сметаною або медом. Обід: шклянку соку з огородини; зелену перцюгу і смажені подроблені яйця; житний хліб — товст; яблука сос, молоко. Вечеря: Сирий салад з капусти і моркви, салерії, шалати, варену рибу, цитрину або цитриновий сос; варені помідори, фасолі виноград.

СЕРЕДА: Сніданок число 2. Обід: салада зі сиром, сметаною і ананасом; варена морква на маслі, зелений горох, грийпфрут і молоко. Обід: салада з цибулі помаранч. Печена (не смажена печінка з печеричками; квасна капуста; варена в лупині бараболя; свіжі овочі.

ЧЕТВЕР: сніданок число 1. Обід: редькву, сок з огородини; шпінак, товст, горня овочів і молоко. Вечеря: салад з огородини; волове мясо; варену цибулю, біб, і печене яблуко.

ПЯТНИЦЯ: сніданок число 2. Обід: зупу з огородини, печений біб, салерію зі сметаною; ананас і молоко. Вечеря: осередки зі шалати; варену рибу з цитриновим сосом; червону капусту, варену бараболю, варений овоч.

СУБОТА: сніданок число 1. Обід: овочевий сок, велику шклянку, білий сир з огородиною сировою, овочі, молоко. Вечеря: Овочевий салад; баранину, ігплент печену і бараболю.

Пожива багата на Вітамін С, водність і алкалій — з огородини є слідуюча: Аспарагус, Артічовкс, Брокалі, Капуста, Морква, Галярепа, Салерія, Салерник, Шард, Кукурудзи, Ендайв, Огірки, Кріп, всяка зеленина, Петрушка, цибуля, Постернак, червона і зелена Паприка, варені бараболі в лупині, гарбуз, редьква, квашена капуста, шпінак, сорель, скваш, фасолі в стручках (спрінг бінс), помідори, брукова, листя з брукви, соки з огородини, серця (кочани) з огородини і зело "вотеркрес".

Всі салади з огородини їсти сировими. Замість оцту до заправи салад — вживайте цитрини — соку, бо цитрина має Вітамін С.

ОВОЧІ є слідуючі:— Яблука, морелі, всякі ягідки, кантальоди або моск мелонс, черешні, позички, фіги, грийпфрут, виноград, цитрина, вапняки, дині, помаранчі, брусквині, грушки, ананас, танджерінс і кавуни.

Овочеві соки (сирові) — всі є багаті на Вітамін С, крім калини, слив і сливок. Ці послідні заквашують кишки.

Алкалійними також є: біб, сировий або зелений, фасолі (нийві), сметана, молоко, міґдали, (оріхи), оріхи (чесноц) і мід.

Водними поживами є: Яйця, молоко, гуляш черепахи, раки, остриці, дрібні рибки, муцілі та слимаки.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ

(міститься в кожнім "Точилі")

ГИКАВКА — щоб позбутися гикавки, то пийте муштарду холодну. До пів горнятки води дайте одну ложечку муштарди і заваріть її на кипячо.

ЗАГА — або як пече в горлі й в грудях — випийте пів ложечки соку з цитрини змішаного з чверть шклянки водою.

СЕРЦЕ — на нервове биття серця пийте мятку заварену в молоці. Серцеві недомагання повстають з браку поташу в поживі. Вживайте: румянок, гичку з моркви, дубову кору, кровавник, листя з кропиви, кору з берези, кріп, центорію, листя з бабки, первожвіт, (ключики), та-

тарське зілля або шувар; дівину (цвіт), і листя та коріння з кульбаб. Краще замовте все готове й відповідно змішане.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЗМУЧЕНИЙ РАНО

Не одна людина встає рано ще гірше змученою як була за вечора, замість вста ти свіжою і повною сил по нічнім відпочинку. А чому?

Бо не спить добре, не засипляє на час; мучиться в ліжку закім засне; думає, гризеться, нудиться, і тіло замість набирати свіжих сил, стає ще гірше умучене через брак відповідного спання.

Безсонна людина не має апетиту до їди, тяжко її, наче носить який тягар на собі; стає дражлива, нервова, і часто має болі голови. Очі неясні, мутні, сумні, сплячі й крайно виснажені.

Лежати в ліжку й не спати, не відпочивати, то це знак, що потрібно вам заживати чай з

ГІРСЬКОГО КОРІННЯ.

Воно дає добрий сон, добрий апетит до їди, спокійне спання, силу й підкріплення. Втихомирює нервовість, і проганяє умучення, втому. Хто уживав Гірське Коріння, то все його вживає, бо знає, що воно є цілком не шкідливе, а дуже помічне. Пачка одна вистарчить навіть на чверть року, залежно, від задавнення недуги. Ваше здоровля вартує вашої опіки. Без здоровля людина нічого не варте. Для свого власного добра, здоровля, замовляйте ще нині цей цінний природний лік. $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

НЕ БОЇТЬСЯ РАЮ

Ванька не якийбудь мудрегель. Знаєш що він каже?

— А що?

— Каже, що він і раю не боїться.

— А чого ж то небесного раю боятись?

— Бо в раю урядують небесні чорти.

— А він як знає?

— Та каже, що в раю був чорт і скусив святу Єву. — А.Б.

В КРАМНИЦІ

— Що коштує ця сорочка?

— Два доляри.

— Що, така тандитна? Раз випрати й до нічого.

— А хто вам каже її прати?

ВІННІПЕҐ

Спомини Давних Часів.

Ще не згасли сліди, ще не присхли сльози давного кохання, п-ні Палий Лукмавіцька дає щирий поцілунок Данилові Фур Гаманцеві в послідне прощання і так промовляє:

Я тебе прощаю
Щиро обнімаю, —
Будь здоров, соколе,
Чи вернеш ще коли?

Данило відповідає:

Слухай, люба Палий:— Нехай свідчить отсей взорець, що я Данило Фур в Гаманець.

До Торонта відїзджаю
Лиш про тебе гадку маю.
Будь здорова, люба,
Ти папуго груба.

УСЛІВЯ

Кількох стрільців стає до рапорту і просять відпустку. Полковник злий і каже, що тепер нема ніяких відпусток, хіба що кому помер батько, брат або сестра.

Мовчанка.

— Чи є такий між вами?

— Голошу слухнянно, я! — крикнув один стрілець.

— Хто вам помер?

— Батько.

— Коли?

— Тому два роки.

ЦІКАВО

Що давні дівчата колись також малпували.

А цей чоловік заперечує, що він мавби належати до малпячого покоління.

ЗМІНА ЖИТТЯ

Як я була молодою
Бігли хлопці всі за мною.

А тепер я стара баба,
Вже не хотять, хоч бим рада.

ВАСИЛЬ, ІВАН І МИХАЙЛО

Михайло хвалився що понад його дурноту вже в цілім світі нема більшої.

Іван студіював цю Михайлову дурноту але самий не міг рішитися, щоб признати Михайлови рацію, тому спитав Василя, що він про це думає. Василь це потвердив і доказав Іванови фактами, що Михайлова дурнота є найбільша. Аж за переконанням Василя Іван повірив.

ПТИЦІ І ОВОЧІ

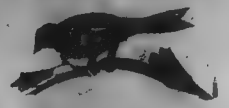

Много людей скаржиться, що птиці нищать по городах ягоди, черешні і позички. А нищать їх птиці тоді, як не мають що пити, отже заспокоюють свою жажду соком з овочів.

Щоб птиці не нищили овочів, то завсігди тримайте яку посудину з водою, або тарілки з водою, а птиці напевно не будуть нищити вашого саду.

ВІНДЗОР, ОНТ.

Це є найславніший гуркомобіль у Віндзорі. Фактично люди, тут називають його делікатесен самохід. Цим надзвичайним самоходом їздить собі не інший, тільки добродій А. Ч. Ервак, бо цей делікатесен гуркомобіль є його власністю. Тепер, на зиму, він затягнув його до стайні, бо каже, що на весну ця самороходиха буде мати "мале". От віздив її за літо.

Це є той куку-рікес, що піяв А. К. Осіковському: "на добл многая літа" за те, що той позволив йому бути між 1000 курми в гарно ново-помальованій домівці щось аж три дні. Всі решту когути, кугутиська когутики і когутчики вторували за ним моц знаменито! Один гунцвот з тих чисельних кугутиків полетів до Вінніпегу до редакції "Точило". Що він там накукурікає, то годі наперед відгадати. Але впевняв, що гісторії буде на 10 літ!

ВІЛІНГДОН, АЛТА.

Сорок літний парубчисько
Гегає, кокоче,
Бо він гвавту з Маланкою
Женитися хоче.

Потім скочив до кливчихи,
Щоб його приняла,
А вдовиця його з хати
Мітлою нагнала — Ге-ге!

Кум кума запросив на свячене.

І ЦЕ І ТЕ

Вінніпег є 3.600 миль від Норвегії.

Листя буряковe має більше поживної вартости ніж самий буряк.

Петрушка, або листя з петрушки, мають однакову поживну вартість. Більшість людей вживає листя тому, що його лекше зготовити.

В місті Гайдерабад, в Індії, є модерний шпиталь, де лікарі приписують хворим дорогоцінні каміння, потовчені на порох, на ріжні недуги.

В Америці винайдено дуже чутливий апарат, котрий показує де є у землі металь "бовксайт" з якого виробляється легкий металь алюміновий, потрібний для літаків, і т. п.

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно лєгальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

3651-B., Winnipeg, Man., Canada

ЧИ ХОЧЕТЕ ЗНАТИ?

Чи хочете знати: Як робити дійсно вино з цвіту кульбаб (денділайнс)?

Чи хочете знати: Як робити домашнє мило?

Чи хочете знати: Як позбутися любих блощиць?

Чи хочете знати: Як нагнати блохи у колхоз?

Чи хочете знати: Як виробляти печатки?

Чи хочете знати: Як переховувати масло щоб довго стояло і не псулося?

Чи хочете знати: Як позбутися, лисини, бородавок, мух, нежиту, біль зубів, хробаків, черви, пиятики та десятки інших річей, вартісних для кожного дому — то ще нині замовте собі книжочку під назвою: ЯК СКОРО СТАТИ БОГАТИМ? За 50 центів в редакції "Точила".

НАШІ ДІТИ

—Чому ж ти беш свого товариша? Не знаєш, що в Святому Письмі написано: "Люби ворога свого?"

—Знаю, але то не є мій ворог, а молодший брат!

НАЦІСТИ В НЕВІ

До неба прибуло пятьдесять націстів і стали коло небесних воріт. Святий Петро впустив пятьох а 45 відправив.

— А то чому так? — запитали відправлені.

А Святий Петро каже:

— Бо Ґоерінг голосив на радійо, що лише пятьох забито!

1942-ий Рік

У перед минулому році до шпиталів, у самій Америці, майже що кожних дві секунді — приходив хворий. Коли возьмемо під розвагу, що в році є майже 32 мільйони хвилин (або секунд), то в минулому році по шпиталях в Америці було майже 16 мільйонів хворих людей. Це є поступ цівілізації.

У тому самому році — що кожних шість хвилин — оперовано одного хворого. Отже, всіх було на операції майже шість мільйонів людей.

У тому самому році родилось трое немовлят що мінути, — майже два мільйони.

Обставини роблять людей хворими. Друге, — невідповідна пожива; пожива в бляшанках, пачках, — позбавлена життядайних складників. Трете, — виховавчі інституції, котрі не вчать людей як жити й бути здоровими. Четверте, — монополі медичної професії, котрі роблять собі з людського терпіння величаве жниво.

ЩО ВИ ЛЮБИТЕ?

Напишіть, що ви любилиб читати в Точилі, а ми постараємося завести такий відділ. Хочемо зробити Точило таке, щоб задоволяло ВСІХ.

ПОРАДИ ПРО ЗДОРОВЛЯ
— ДАРОМ —

Вас нічого не коштує дізнатися дійсної правди про свої недомагання, недуги, слабости. Напишіть що вас долягає. При запитах подайте свій вік і вагу, залучіть 4-центову марку на відповідь, а одержите бажану пораду даром. Про всякі секретні справи пишіть отверто.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

СІЧ, МАН.

Тут у Січи в нас є галя,
Громада маленька,
Та все роблять танці, гопки,
Ва дуже частенько.

Ідуть німці дорогою,
Пристали на ринку —
Соня звідсіль, Кийті звідтіль,
Німців на годинку.

А наш німець добрий хлопець,
Того не відкаже —
А як сяде коло неї,
То щось й скаже.

Пані Є. Торрі поза галю
З ліхтарем шукає —
Гдесь там мала доня бути,
А її немає.

Дівки мали липстик, павдер,
"Призонерс" злизали,
А як прийшли до "Кемп" дому,
То "гарда" не пізнали.

А за тое німці дали
"Курк Марк" цигарети.
Прийшли домів обмочені
Наче "мащкарети".

Кийті було трошки блище,
Прийшла поснідати;
Бідна Соня без обіду,
Прийшла вечеряти.

Батько Соні питається:
— Де ти була, доню?
— Мене в гали там замкнули,
Як була в присонню.

Кийті з того сміялася,
Батько Соню гачить, —
Бідний німець аж вклякає,
Як Кийті зобачить.

Кийті собі гарна дівка,
В гору ніс свій дує;
Має хлопців дуже много,
Ще й німців пильнує.

А Никола Багинатий
До війська вписався,
Бо Кийті його лишила
Рано до схід сонця.

За Сонею тут всі хлопці
Не дуже то друться,
Бо як вийде на вулицю
То й німці сміються.

Кийті з Соньом дуже хочуть
Щоб їм ще прожити,
То поможуть зо три рази
Точилом крутити. — Моргун.

● Фарма 160 акрів, 90 вироблено і ще можна виробити. Найменше можна зробити 25 тонів сіна. Добра чорна земля. Потічок плине через всю фарму й ніколи не висихає. Вода в керниці добра. Добрі будинки, хата з апстизом, 3 комнати на долині, на цементованім фундаменті; добра стайня, хлів на безроги, курник і 3 грийнері. Церква в межу коло фарми. Хто хоче зробити собі добру будучність, — тут має нагоду. Ціна $2,500. На опівніч 12 миль від містечка. Зголошуватись до: WASYL SNIHUR, Sturgis, Sask.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ТОРОНТО, ОНТ.

В нас Торонто, гарне місто,
І тут гарно жити,
Бо тут дівчат старі вуйки
Можуть все водити.

Старий вуйко, гоп-кожушок,
Вай Ціп Ховський зветься, —
Він до Галі все вчащає,
Поміж діти преться.

Дівчатонька його люблять,
Буч-ом називають, —
Хоч є хлопці досить гарні,
На них не зважають.

Буч їм айскрім все купує,
На цюви їх водить;
Поза стінами їх тулить,
В неморалі доводить.

Мимо того, що йому вже
Пять десять минає,
Голова вже цілком сива,
І зеркалом сяє.

Скаменися Вай Ціп Ховський,
Та жий так як люди,
Вже й так тобі помішалось,
А ще гірше буде.

Бо ми маєм медицину,
Будем тя лічити —
І на острому точилі
Геть на пшик точити. — Старий Парубок

СУЧАСНЕ

— Але додавати, то щось не дуже добре тобі йде.

— Нічого! Сьогодні і так тільки відпочинаю.

УВАГА!

ГОЛОСОВАННЯ

Хто є за цим?

Хочемо дізнатися від всіх передплатників, читачів і прихильників журнала "Точило" —

Хто є за тим, щоб "Точило" замінити на журнал Здоровля?

Хто є за тим, щоб "Точило" осталося таким, як воно є тепер?

Просимо подати свою опінію якнайскорше. — Видавництво Точило.

УВАГА!

Маємо три українські машинки до писання, тихі і Товч Контрол Ремінгтон Тайпврайтерс. З ключами розложеними після Академії Наук у Києві. Наймодерніші найсильніші і найліпші машинки в світі. З цих трьох машинок є дві Портабли Стандард, 85 дол. за одну, і одна бюрова Стандард за 177,50. Кому потрібно такої машинки, то пишіть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

НЕБУВАЛА НАГОДА

Кожний, хто пришле 15 центів одержить гарний в шістьох кольорах образ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. Величини 9X12 цалів. Для книгарень по 10 центів за один. Замовлення шліть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

● ВЖЕ ВИЙШОВ УКРАЇНСЬКИЙ ПРОВІДНИК УКРАЇНСЬКИХ ФАХІВЦІВ У ВІННІПЕГУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ Ціна одного примірника 50 ц. Зладив Ф. А. Микравч. Замовлення присилайте до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

● ТАКА ЇЇ ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Т[redacted]

Граматика!

Вже вийшла з друку перша частина українсько-англійська і англійсько-українська граматика, яка продається по $1.25 за один примірник. Для книгарень опуст 30 процент. Замовлення присилайте разом з грішми до:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

КОНЕЧНО ПОТРІБНО
цих книжок в українській мові:

Ботаніка, Хемія, Фізика, Географія, Зоольогія, Енциклопедія. ХТО має ці книжки, годин відпродати або визначити, — то ласкаво проситься повідомити Видавництво:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

НОВО-ВІДКРИТИЙ
● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на поници недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виндів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Нака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляе прупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все. ● Напишіть як довго хоруєте? свою вагу, високість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3651-B. Winnipeg, Manitoba, Canada

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

Сварка, лайка, злість, роздражнення нервів, умове пригноблення, лють, їдь, суперечка, бійка, ірітація, нерозсудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітаміновою і мінеральною поживою. Нерав вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75 GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

● Присилайте до "Точила" всякі жарти, якіб вони не були.

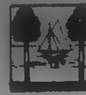

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
Тайни Життя — — — — .25
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Свитає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Магічне місто — — — — .80
ДУМИ і ПІСНІ, В. Тулевітрів .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

●

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
БУКВАР, для Рідних Шкіл, Матвійчука — — — .45
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
Вибрики попів — — — — .01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — — .25

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, ділає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Для Апендика щоб не пук — —1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65
Така її Доля, драма на 4 дії — .40

ГРАЙТЕ!

Совєтський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Хитрий Льокай, комедія на 1 д. .15
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Комедія Артиста, — — .35
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05
Мертвий Байрак, драма, 4 дії .35
Винахід, — — — — — .25

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25

ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з повищих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катраня для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet .... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking .... 15c.
How To Make a Wife Happy .... 15c.
Here Is Wisdom .... 15c.
Man In Woman's Opinion .... 15c.
Madonna .... 15c.
How To Lie And Get Away With It .... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated, ... $1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages .... .15
Love Thrills —36 pages .... .15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages .... .50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka .... .25
Own Sugar Making at Home .... .50
How To Raise Mushrooms .... .15

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.. Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.. Canada

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

PHOTOS

●◆ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кольоруємо всякі фотографії. Виробляємо і розводу фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бізнесі вже 27 років. Кращих і лішших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 2c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

●ІВАН МЕЛЬНИК уділяє лекції музики на піяно, вчить Теорію і Гармонію Музики. Ціни уміркковані.
453 McGregor Street, Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTING in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translation our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

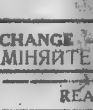

NATURE'S MIGHTY — ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients fastest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system.

Package postpaid $1.50 ea. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

● КРУЧЕНА ГОЛОВА ●

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ●-рот голови напевно! Не потрібно ● мати кручену голову, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of Readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

●НОВІ РОВЕРИ (біцикл) маємо на продаж по зуміркованій ціні. Також уживані. Направляємо ровери і маємо всі части до роверів. Скора услуга. Заходіть або пишіть до — свого: Romaniuk's Bicycle Shop, 695 Flora Ave.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

MUSICAL

SONGWRITERS! BE SUCCESSFUL! HAVE songs in perfect shape for publication — in Canada. A great aid recently released: "Canadian Song Lyrics", a book of songs composed by amateur Canadian songwriters. 50c postpaid. 3651-B, Winnipeg, Man.

МАЄТЕ ВЕЛИКУ НАГОДУ!

Ви маєте велику нагоду дістати цілком ДАРОМ дуже вартісну й цікаву книжку, так звану:

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повидну книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

●КУПУЄМО всякі рисунки сміховинок в образках (комікс, фоні пейпер). Рисунки добрі і зли, але власно видумані, нові; також рисунки для жартів. Присилайте що маєте!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

●Шість місяців будемо висилати вам смішне "Точило" даром (для одного в кожній місцевости), як прищлете нам всі імена і адреси людей зі свого міста або кольоні. Зазначіть хто чим є або чим занимається.

ОБЕЗПЕКУ на старші літа вишлемо кожному цілком даром, хто прищле нам адреси людей зі своєї кольонії.
MARS BOOKS AND NOVELTIES
3651 - B., Winnipeg, Man., Canada

● СМІЮСЯ, бо голюся без болю і з приємністю. "Меджік" держить мої бритви і бритівки все остримі. Мені не потрібно більше войкати, кривитися та мучитися тупими бритвами. "Меджік" остритель коштує лиш 25ц
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціне поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити зашлють 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION
Ч. 10. Рік 15. Жовт. 1944
Vol. 15. No. 10. Oct. 1944
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada
ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доля і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ЯК ВИ МАЄТЕ СИЛУ,
ВКОРОТИТИ ВІЙНУ,
НА ДЕНЬ, НА ГОДИНУ,
НА МІНУТУ ОДНУ, —

ТО НЕ ОЧІКУЙТЕ
НА ПРОСЬБУ І ВИМОГИ;
КУПУЙТЕ ВСІ ЩЕДРО
"БОНДИ ПЕРЕМОГИ!"

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ,— Будьте дбальними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg

ПОТРІБНО сторінків, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть!
Durbow's Style Shoppe, 507 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер діставте українську книжку, в який є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатіше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, - 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 2c a word makes that possible.

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять криву свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представления; переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● СТАРІ МАРКИ — Кожний дістає листи, а на листах є зужиті марки. Ці марки мають вартість, не кидайте їх а заховайте разом з ковертою, або відодріть марок разом з ковертою, (не відрізайте самого), і висилайте їх на поміщу адресу.
Є люди, що такі марки купують для забавки, і на перепродаж. Часом трапляються рідкі марки, яких мало випущено в обіг, і часто такий рідкий марок приносить кілька десяток, а то й кілька тисяч долярів Дохід з марок призначений на закупно вовни для вояків. Шліть до:
I. O. D. E., Donalda Bldg, Winnipeg, Man

● ШАДІТЬ: алюмінові, блящані або оловяні обгортки в тютюну, з цукрет, з чокольди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Дітячого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ПУМПУРНИК ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю.

Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!

Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, нагодові листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Підпержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" буде читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і дописуйте що хочете до "Точила через цілий рік. Щорічна вкладка лише 1 долляра.

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє ім'я і адресу на налїпі "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і нічим попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО, УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

"ТОЧИЛО"—одинокий український ілюстрований журнал Гумору та Сатири в Канаді і в Америці. Видає в половині кожного місяця Видавництво "Точило" в своїм головнім офісі і роботні під числом 623 Селкірк Авеню, Вінніпег, Манітоба, Канада. Редактор С. М. Дорощук, замешкалий під числом 591 Селкірк Авеню. Передплата на рік в Канаді і Америці виносить лише $1.50; на пів року 85ц.; Поодиноке число 10 центів.

Дописей не звертається. За оголошення редакція не відповідає. Імен не виявляє. Безхозволу Видавництва нічого не вільно передруковувати. ВСІ права застережені. ЗАРЕГІСТРОВАНІ 1930 р.

GRINDSTONE (TOCHYLO)—(Registered under the Manitoba Newspaper Act.) The only Ukrainian Illustrated Monthly Magazine of Humor and Satire in Canada and United States. Printed and published by the Tochylo Publishing Co. at its Head Office and place of business:— 623 Selkirk Ave., in the City of Winnipeg, in the Province of Manitoba. — Subscription in Canada and abroad per year $1.50; half yearly 85c. Single copy 10c. — The Best Sales and Advertising Medium among Ukrainians in Canada and U.S.A.

All Rights Reserved. Copyright, 1930 by Tochylo Publishing Co. S. M. Doroschuk, Editor residing at 591 Selkirk Ave., Winnipeg.

TOCHYLO PUBL. CO., 623 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN. CANADA

ЖІНКА

Жінка повинна бути жінкою зі всіх боків. Жінка, що держиться чисто — є окрасою дому, ангелом. В доброї жінки муж все добрий. Вона старається вдоволити його, а він її. Сварки добра жінка, не зносить; уникає всякі делікатно-дражливі питання — задля ради спокою. Добра жінка знає що: де згода в родині, там мир і тишина, щасливі там люди, блаженна сторона. Таких Бог благословляє, і щастя їм посилає, і з ними вік живе.

Порядна жінка держить себе й дім в порядку, чистим; не ходить як опудало, а держить волосся чисте, без порплів, без запахів — гарно зачесане, ще й зі стяжкою на чубку. Вуха в порядної жінки не мають болота де можна садити буряки. Ніхті на руках і ногах все чисті і обтяті. Лише чиста дурна жінка носить довгі пазурі й малює ніхті.

Добра жінка любить воду як добра гуска, — все купається часто й ніколи нічим не пахне, хіба одною любовю. От таких подай Господи!

Розумна жінка не жере багато й не грубіє без потреби, а держить рівномірну вагу. Але добрих є дуже мало, бо много є ширші як довші, а деякі, нівроку, то такі собі май-май широкі як сорок гальонова бочка на поперек. І що ви з такою бабою зробите? Не один поламав "спріньги" в гарі — возячи таких замашистих бабів.

Добра жінка все держить свої зуби чистими, як перли, і як засміється, то так гарно, що аж щось в душі щкріботе. І від такої кубіціни не треба хреститися.

Чесна й добра жінка не кидає очима за чижим макогоном, бо має свого. Вона знає, що то є гріх і таких шкарадни грїхів не творить безпотрібно.

Убрання в добро жінки все чисте. Вона не ходить захляпана цілими тижнями, але таки зараз до брудній роботі гарночисто приберється і має якесь лице, що аж на серцю є мило, як чиста — варить або подає вечерю. Ну, й природна річ, що хлоп любить таку гарну душечку мати на оці, бо що є приємне для ока, те приємне й для душі, і т. д.

Порядна жінка все старається бути привабливою для свого мужа, милою, солодкою як мід і ніколи не хоче бути полином. Вона все знайде хвилинку, щоб скочити в бочку обмитися, причепуритися і виглядати чистою як лелія, а не брудною. Най Господь боронить всіх мущин від таких женщин, що все воркотить без потреби. То не життя, а пекло на землі.

Чоловік любіть жінку чисту, все причепурину, а не туку, що повна злих думок. Нечиста нечипурниха дуже погано впливає на душу, на дім, на діти, на розум і здоровля. Жінка хоч поганого вигляду, але як держиться чисто й держить дім в чистоті, то мільйони разів гарніша як та, що є гарна на вигляд, а капарниця.

Хлопці, парубки, хлопи, любержджеки, вдівці, кожушки — не женіться з гарними, але з добрими, з такими, що знають зварити окріп, горячу воду, борщ, кашу, мамалигу й пироги, то не пожалуєте.

Кінчу цю статтю крапкою, викликом і точкою. — Максим Горбонос.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Мудрий Редахтьорунцю:—

Вже від довшого часу якась холера не дає мені спати, мучить мене страшенно. В ночі кидає мною на всі боки, перевертає, тисне до себе, душить за шию, трясе, термосить, шарпає, копає, штовхає, і я не знаю, що то може бути?

Жінка моя, Явдоха, каже, що то совість так мене гризе. А я собі думаю: агі, тьфу! А вона звідки мене вчепилася? Думав я, знаєте, цілих дві добі, в чім то я міг так шкарадно прогрішитися? І нарешті доміркувався, що то в щоденнім рухові життя — я забув заплатити на час за веселе "Точило", наш одинокий журнал розради.

На другий день я таки зараз поїхав на почту й вислав свій довжок за "Точило" і заплатив на три роки наперед. В додатку, ще вислав одного доляра від себе, а два від жінки, на шмір "Точилові".

Тепер мною в ночі вже не кидає; що ночі добре висипляюся і кріпшаю на здоровлю. Жінка тішиться, що я добре виглядаю й каже:

— Старий! Пішли ще хоч пятку на шмір "Точилі", то будеш 20 років молодший виглядати!..

КОЛОМИЙКИ

Сонце гріє, вітрець віє,
В холодочку мило —
На травиці полежати,
З веселим "Точилом"...

Болить мене головонька,
Що не мож стояти, —
Треба скоро на "Точило"
Доляр - пів післати...

Ой, нуджуся і кажуся,
Нема що робити,
Мушу піти до книгарні,
"Точило" купити...

Ой, за мною молодиці
Ноги розшибають,
Бо з них кожна знає добре,
Що "Точило" маю..

Одинока радість в світі,
Лиш той її має.
Хто все платить за "Точило",
Даром не читає.

ЙОГО ТАТО

ПРОФЕСОР: Як називаєшся?
УЧЕНИК: Микола.
— Але як називається твій батько.
— Тато.
— Ну, так ти його кличеш, а як називає його мама?
— Старий піяку!
— Не про те йде, але як люди кличуть його?
— Волоцюго!

ПОМІЧНИЦЯ

На святочнім приняттю у панства Багачів сімлітня донечка помагає мамусі подавати чай, а хтось з гостей каже:

— Дуже гарно, Ірусю, що помагаєш мамусі при столі..

— Е, потім також — каже Ірця.

— І потім? — питає гість.

— Так, — каже Іруся дальше — потім помагаю рахувати срібні ложечки, чи з гостей хто не сховав до кишені.

ПОПЛАТНА ЗАГАДКА

Їхав пан потягом але в нім так було мало людей, що пан зобачив в тім вагоні лише одного мужика.

Пан навчений щоби до когось говорити, і при тій бесіді скоро час сходить. Нараз приступає до того хлопа, тай каже:

— Скажіть мені, чоловіче, таку загадку, щоби я її не відгадав, то дам сотку, а як ви не відгадаєте, то ви мені дасьте пятку. Хлоп згодився і каже:

— Пане, що то таке є: мале, криве, сліпе, нічого не робить і гроші має.

Пан думав, думав, тай каже: Незнаю! Виймив гроші і дав хлопови сотку. Тоді пан каже:

— То ви тепер скажіть, що то таке є. А хлоп каже:

— Та я також не знаю. Витягнув гроші, і дав панови пятку. — В. Ст.

ЛИСТ ДО КОХАНОЇ

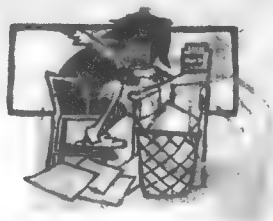

Знов пишу листа, до тебе, кохана,
Бо все люблю листи писати.
Я не живу в мріях, оманах, мраці;
Я рад би тебе обіймати!

Пишу от ці стрічки, щоб пригадати,
Що я також твій цюк, Олюсю;
Один із пів копи, пятьдесять пятий,
Що люблю тебе, і — Катрусю.

Нині у тебе є чорний Микола,
А я по вулицях блукаю;
Нема Катрусі, ні Ганьки, ні Олі,
Пішли десь з іншими до гаю.

Тож з туги мила, я за тобою
Ось почав листочка писати..
Лутшеб ти була нині тут зі мною;
Кохалась в саді коло хати.

О, не будь, Олюсю, ти, завтра злою,
Сховайся, втечи геть із хати —
Підемо до гаю, там під осику,
І в двоїх мемо сумувати. — А Будяк.

ПРИЧИНА

Бабця Петруся має 80 літ і є дуже хора. По селі розійшлася чутка, що бабця померла.

В полудне стрічає Петруся одна жінка і питає його зі співчуттям:

— Петрусю, коли будуть ховати твою бабцю?

— Взагалі не будуть ховати.

— Чому?

— Бо не вмерла.

КОНТРАСТ

— Але ти погано оголився. Перше виглядав як їжак.

— А тепер?

— А тепер, як би ти упав лицем на їжака..

В ЛІКАРЯ

— Пане Хріні Вам не треба так дуже роздумувати над собою! Старайтесь це перебороти! Пірніть з головою у свою працю! А що ви робите?

— Роблю самогонку.

В ШКОЛІ

— Івасю, як ти дістанеш від мене два яблука, а Гриць три, то що з того вийде?

— Бійка, прошу пана професора.

КЛОПІТ

У панства Мельників від рана, як у млині; супружна суперечка, що пан Мельник слово, то пані Мельникова сто слів. Малий Ромко служає, а потім питає батька:

— Татку, коли малих хлопчик буде все дуже але то дуже-дуже чемний, то чи, як уже виросте, мусить конечно женитися?

НЕЧЕМНІСТЬ

— Чому ви не відклонилися тому панові, пане докторе?

— Бо поступив зі мною нечемно: в мене в гостях зіпсув собі жолудок, а лічився в іншого лікаря!

В ШКОЛІ

— Памятайте, діти що все є краще давати, як брати!

— Мій татко, пане професоре, також так каже.

— Чим є твій батько?

— Боксером.

НАД РІКОЮ

Поліцієнт до панночки, що розібралася й залізла до води:

— Пані, тут не вільно купатися.

— А чому ви мені не сказали, коли я розбиралася?

— Бо розбиратися вільно.

РОДИНА

Директор бюра до батька панни, яку недавно приняв на посаду:

— Ви можете бути горді з такої великої родини..

— Чому?

— Бо відколи ваша донька є в моїому бюрі, виходить що дня з іншим братом.

СТРАЧЕНИЙ ЧАС

— Що то є страчений час?
— Коли лисому оповідати таку історію, від якої волося стає дубом..

ДАВ

— Якже то, пане, даєте свою дочку іншому? Чейже ви дали мені слово!
— Ну, так! Вам я дав слово, а йому дочку.

ЗЛА ЗВИЧКА

Вмерла циганові жінка,
— А він, то байдуже, —
Ходить собі, підсміюється,
Жарти з людьми струже.

А по похороні в тиждень
Пригодонька знова.
Трапилося циганові, —
Згинула корова.

Люди помогли корову
В рові закопати
Й розійшлися. — Циган почав
Плакати, ридати.

От вже тиждень, циган плаче,
Ходить, заглядає,
А сусід завважав тее,
Й цигана питає:

— Жінка вмерла, ти сміявся,
А згибла корова
То ти плачеш, щож за така
В тебе останова?

Циган каже: — та то ваша
Кепська поведінка,
Бо як тільки умерала
Моя добра жінка.

Люди тоді говорили:
Вмре, так не журися,
Тузин дівок дамо тобі,
З котров будь женися.

А коли корова згибла, —
То в вас нема звички,
Дати мені хоч одної,
Малої телички. — За Степ.

ЗГЛЯДНІСТЬ

— Де їсте обіди?
— В кухні для рельфників.
— Чи добра кухня?
— Кухня добра, але їда погана.

ПО ІСПИТІ

— Ну, й як тобі пішло? — питають товариші.
— Дуже але. Лише на три перші питання я сяко-тако міг відповісти.
— А які то були питання?
— Як називаюся, коли вродився й де мешкаю.

НЕ ДОЧУВАЄ

Чому не відізвешся, коли я кличу тебе?
— Я не чув нічого.
— Три рази кликав я тебе.
— Неправда, лише два.

ПОМИЛИВСЯ

— Чи не знаєте, що в уряді не вільно курити? Таж маєте виразно виписано на таблиці.
— О, я думав, що то відноситься лише до панів урядників.

ТАКОЖ ПОЕЗІЯ

Скажи, промов одніське слово,
Так вмить до твоїх впаду уст..
Цілунком вкрию личка, брови
І весь напружений твій бюст.

ВІН ГОВОРИВ

— Я купив у вас це убрання перед святами, а воно вже подерлося.
— А я не казав?
— Що ви казали?
— Я казав, що як купите його, то скоро знову до мене прийдете.

ЦЕ Є ГОДИНА КАНАДИ

ЦЕ Є ГОДИНА КАНАДИ . . . година, в котрій наші оружні сили за морем пописуються величаво . . . година, котру ми мусимо стрічати тут вдома величаво.

Ми можемо дописати цій хвилі . . . кожний один з нас, що горджиться бути канадійцем. А можемо довершити це піддержкою Канадійської 7-ої Позички Перемоги на 23-го жовтня всіми засобами, що маємо.

Памятаймо, що безоглядy на те, як далекий або близький шлях до Перемоги, кожний ступінь того шляху коштує страшно багато. Вимоги канадійської позички значно збільшилися цього року, а то сумою $320,000,000. Ось чому Канадійська 7-ма Позичка Перемоги є найважнішою і найпекучішою Позичкою в історії цієї країни. Ось чому всі мусимо рішитися тепер і в потребі, зі самозреченням, купити що найменше один Бонд Перемоги більше ніж попередно.

ОТЖЕ БУДЬМО ВСІ ГОТОВІ
КУПУВАТИ

Бонди Перемоги

НАРОДНИЙ КОМІТЕТ ВОЄННИХ ФІНАНСІВ

7-51

В ЛІКАРЯ

— Ага, добре. А тепер скажіть мені, коли ви найгірше впрівали?
— Коли платив вам за лічення.

В РЕСТОРАНІ

— Кельнер! Що то за курка? — самі кости й шкіра.
— А ви може хочете й пір'я?

ЗРОЗУМІВ

Ромко цілує їй ручку.
— Коханий, я хотіла б —
— Що ти хотіла б, серце?
— Я хотілаб з тобою десь так піти, де ми були б тільки у двоє самі для себе, де девкола нас не було б ні живої душі..
— Добре — притакує Ромко — йдем сьогодні вечером до театру.

НА СЕЛІ

Раз міщанин відпочити
Вибравсь на село,
До приятеле, де много
Коров все було.

Приїхавши, як звичайно,
Став все оглядати;
Як побачив там корову,
Став його питати:

Скажіть мені, скілько літ
Та корова має? —
Що стоїть коло стіжка,
І сіно заїдає?

Газда тільки подивився,
— Два роки, — сказав,
А міщанин здивовано:
— По чім ти пізнав?

Та по рогах! каже він
Міщан засміявся,
— Правда, лиш два в неї є
— Я й не здогадався.

ДІТИ

Раз — діти пасли гусей,
Як то все буває, —
Почали вони хвалитись,
Що хто із них має.

Одно каже: — в нас є пес,
Що кожного дня,
Зловить нам перепелицю.
— А у Вас нема.

Друге каже:— А наш когут,
Як нераз піде,
То до дому він з собою
Пятьох приведе!

Інше каже: — в нас корова
Дає стільки молока,
Що другої й так доброї
На світі нема!

А Івась лише все слухав,
А вкінці додав собі:
— В нас вмерли нині дідуньо,
А у вас, певно ні...

Евген Березинський

ФРАГМЕНТИ

Ми знаєм те, що ми знаєм,
Хочем більше знати,
То мусимо учитися,
Багато читати..

Нераз любим допікати
До серця живого,
Хоч користи з того нема,
А шкоди є много...

Лихо з нами! Як не можем
Правди доказати,
То любимо недостачу
Чимбудь залатати...

Дитина до мами
Ручки простягає,
Бо знає, що мама
Щиро їй кохає.

Лише в тілі здоровому
Можна силу мати,
Здоровий ум і розсудок,
Життя благодати...

Вина і гріх всіх помилок
Лише в тих бувае,
Хто на поправу своїх провин
Вже місця немае... — С.М.Д.

"TOCHYLO", Vol. 15. No. 10. October, 1944

НЕ ХИТАЙМОСЯ

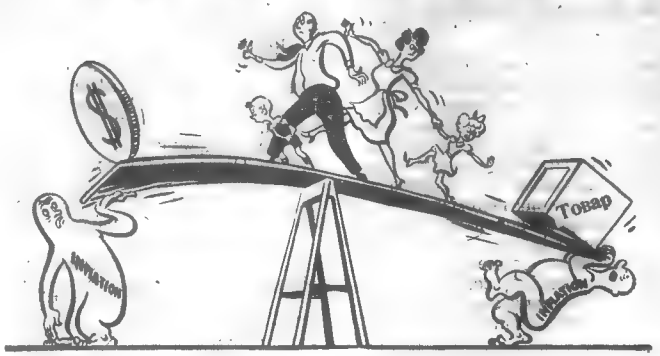

Аби вдержати умірковану рівновагу між тим, що заробляєте, і тим, що можна купити за ваші долари у воєнім часі, потрібно було поставити стелю для цін, контролювати заробіток, платню і зиски, і завести розподіл товарів, які можна дістати на справедливий лад.

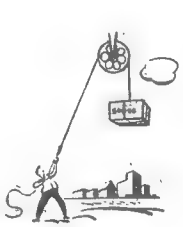

. . . Вищі кошти продукції вимагали б вищих цін речей, які купуєте

. . . вищі ціни вимагали б вищих заробітків і платні

. . . вищі заробітки і платня означали б вищі кошти

І так дальше . . . в безконечній слимаковатій лінії

Домагання вищих цін продажі, зар обітків і зисків не сміють підбивати вгору коштів прожитку. Це справа дило б злидні те замішання на Домашнім Фронті, путало б тепер наші воєнні зусилля, і лишило б нас з перепонами на початку надходячо го мира.

Це одно з серії оголошень, виданих Урядом Канади для звернення уваги на вагу недопускання до дальшого підношення коштів прожитку, а дефляції ніж ніше.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

НЕОБХІДНИЙ ВІТАМІН С

Пожива є лікарством. З поживи твориться кров. Людина складається з тих самих складників що є в природі. Коли бракує деяких складників у поживі, тоді людина занепадає на здоровлю. Людина для себе є найкращим лікарем. Не надуживайте своє тіло якою будь поживою, а не будете мати жадних недомагань.

Медична професія вертається до природного лічення, а іменно до: вітамінів, зрівноваженої дієти, доброї поживи, достаточного відживлення, соків з городини, зеленини і овочевих соків. Лік є найпомічніший тоді, коли він є свіжим.

З появою цієї війни, вчені і лікарі — спеціялісти значно поступили вперед у дослідах відживлення і у Вітамінах, що є конечним для вдержання нервів у здоровому стані. Річи, які ми ніколи не їли, як шкаралупа з яйця, лупина з бабанів, лупина зі всьої городини, овочів, зерна, і так далі — тепер являються необхідною поживою. Много родів листя, гичка, соки — містять у собі потрібні для тіла — мінеральні солі і вітаміни.

Вітаміни відкрито в році 1881, а 1913 року перший раз ужито слово "вітаміни". Що лише в послідних десятьох роках дослідники відкрили необхідність вітамінів для людського тіла, та яку працю кожний вітамін сповняє. Тепер наука дуже багато знає про вітаміни, але ще багато про деякі не знає й досліджує далі. Власне тепер, у всіх краях, лікарі-дослідники, біохеміст, і професорі університетів горячо працюють над дальшими розслідами відживлення.

Що денно приходять до нас нові заяви про нові відкриття на полі належитого відживлення. Описи про вітаміни є цікавіші ніж найцікавіші повісти. Повість читаємо задля приємности, а наукові описи про вітаміни читаємо задля доброго здоровля. Людина, що терпить хочби на найменші недомагання, не може ніколи здорово думати.

Державний Уряд в Отаві має много цікавих книжечок про здоровля. Більшість цих книжочок можна одержати даром. Всі повинні за цими книжочками написати, набути їх собі, бо кожний платить податок, як не від маєтку, то від заробітку. Отже, кожному належиться. Стараймося всі дійти до того стану здоровля, щоб між нами ніде не було тупоумних, божевільних ідіотів, сліпих, кривих, ні слабовитих.

Вітамін є хемічним складником, потрібним для життя. Найголовнішим Вітаміном зі всіх, є Вітамін С. Без Вітаміну С —

а) неможливе добре кружения крови,

б) Без вітаміну С серце не працює правильно,

в) Вітамін С є необхідним у тілі задля того, щоб другі Вітаміни могли сповняти свою роботу належито.

г) Без Вітаміну С рани скоро не гоятьсся,

ґ) Без вітаміну С вапняк не перетвориться в здорові зуби, ні в сильні кости.

д) Недостача вітаміну С спричиняє твердненння дрібненьких жилочок у тілі, яких є мільйони в мускулах і під шкірою.

е) Через брак Вітаміну С повстають болі в суставах, мязах, гостець (ревматизм), артрит, і параліж, також передчасна старість.

Вітамін С у поживі є так необхідний як вода і воздух. Доктор Л. Б. Петт, голова здоровля в Отаві, Парлямент, говорить: "В канадійській поживі ніколи не було й нема подостатком Вітаміну С, і що, конечно цьому бракові зарадити."

З кожних 10 вояків — два здорових, а вісім відкидають, як не здібних до тяжких обовязків. На кожних 100 людей — 85 є змушені носити окуляри; на кожних 100 — 85 терплять на зуби; на кожних 100 — 88 терпить на ревматизм, гостець, простуду, запалення легенів, сухоти, кашель, пухнення ніг, рук, горла, грубі жили, мігдалки в горлі (тонсилс), на болі голови, заворот, сліпу кишку, коротку слабу память, і майже на всяку недугу що є в Канаді між добрими горожанами. Шпиталі, замість зменшатися, будуються в безконечність, через великий занепад людей на здоровлю. Щоб мало йти до кращого, то чим день все йде до гіршої генерації. Молода генерація цілком не здібна до тяжкої праці і обовязків.

Досі не було ніякого старання зі сторони Уряду — поліпшити стан здоровля, аж ця війна заставила уряд до думання.

Всі люди тепер можуть радіти й пишатися кріпким здоровлям і сильним розумом, бо довго ожиданий Вітамін С вироблятиме для цілого населення Канади — фабрика Браєр Гип Фуд Продоктс, Лимітед, при 607 Йонг Стріт у Вінніпегу. Це підприємство повстало завдяки старанній праці Є. М. Дорощука, ініціятора, і при помочі шеровців цього підприємства.

Зі всіх даних про необхідність Вітаміну С — ця фабрика вітамінової, лічничої поживи, напитків і медицин — являється першою в Канаді й якраз на часі.

Вітамін С також є необхідний для усунення втоми, перемучення, перепрацьовання, на носове заднення, глухоту, слабу память, на клопоти шлункові, очні і віддихові; горячку, недугу морську, воздушну та на много всяких інших недомагань.

Новозаснована фабрика вітамінової лічничої поживи вже набула свій власний великий будинок. Важну працю для кріпкого здоровля всіх людей в Канаді — починає з першим вереснем цього року. Слідіть за знимкою будинку в часописях. Це буде одна з найповажніших інституцій ідійсного здоровля в Канаді.

Фармері радітимуть новим джерелом доходу, бо фабрика буде потребувати річно поверх пять сот мільйонів бушлів ягідок з диких рожів (свербивусу) і інших ростин.

Кооперуймо всі з цим новим підприємством для свого кріпкого здоровля та сильного ума своєї молоді.

ЧУДО - ФАСОЛЬКА

Зі всіх найпожиточніших фасоль є так звана фасоля "соя". Вона є багата в складники поживні й ліпша від всіх інших фасоль тому, що від неї людина не ситіє і не худне, а держить рівномірну вагу тіла А рівномірна вага людини є признакою здоровля.

Сою Хінці почали вживати ще 3,000 років перед Христом і вживають її як головну поживу до сьогодні.

Соя стала необхідним кормом для сьогоднішних воюючих армій і простолюддя. Американська і канадійська армія також уживають сою. Німеччина значно полягає на сої як головній поживі в цій війні.

Чому соя стала такою широко знаною? — Бо сою легко плекати, як у Канаді так і в Америці. Соя є дуже видатна. Соя вповні заступає молоко, хліб, яйця і мясо, і, навіть значно перевисшає їх у поживній вартості. Сою також уживають на місце городини. Зі сої печуть хліб, роблять муку, кашу; зі сої видобувають товщ та інші продукти. Зі сої роблять дуже здорову каву. Кава зі сої не дражнить нервів і не псує спання.

Соя вповні заступає мясо, бо має ту саму поживну вартість і не є шкідливою для здоровля, як мясо. І, як мясо, соя не заліплює кишки джелятиною й не спричиняє запорів або затвердження.

У сої є більше протеїни як у мясі, чи в якій іншій городині. Соя заступає яйця, молоко, звіринні товщі.

Молоко зі сої вживають при всякім печиві, куховарстві. Сою їдять навіть з мороженим і зі сої роблять здоровий напиток.

Соя містить у собі майже ті самі наживні складники що й молоко, з винятком одну-шесту менше кальцію ніж молоко коровляче, одну-трету менше товщу, дві-третих менше протеїни і не має в собі молочної цукровини.

Соя містить у собі половину більше протеїни, дванадцять рази більше товщу й значно більший процент кальцію (вапняка), як всі інші роди фасоль.

Українські фармері повинні плекати сою, бо це є добра пожива й зі сої можна виробляти много ріжних поживів. На сою є також добрий ринок. Насіння можна дістати від Експерементальних фармів, або можете засягнути поради від Міністерства Рільництва з Отави.

Зі сої, українська фабрика: Браєр Гип Фуд Продокц Лтд., у Вінніпегу, вироблятиме рід поживи, яку всі люди що дян будуть уживати при кожній їді, або

при приготовлюванню щоденних потрав. Отже, запотребування сої є величезне. Кожному фармареві оплатиться плекати сою.

ДОМАШНЄ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

СЛАБІ КОСТИ — в дітей, слабо розвинені — пити каву з жолудя (з дуба), 3 ложечки, два рази на день.

КИШКИ — на біль у кишках, для розпускання твердих насідів у кишках і для очищення їх — пийте чай з центорії.

ФЛЯГМУ — на легенях, у кишках — знаменито очищує чай з барвінку.

ПІТ — коли хочете щоб у купелі ви добре зіпріли й щоб крізь пори вийшов ввесь бруд з тіла, то випийте склянку гарячого чаю з липового цвіту.

ВКУШЕННЯ — коли вас покусає пес, то обмийте вкущені місця корболевим милом, а потім прикладайте шмату (білу) змочену в дуже гарячім оцті що 5 — 10 хвилин.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ПРИЧИНА НЕРВОВОСТИ

Головною причиною нервовости є перемучення. Коли людина працює понад сили, немає відпочинку, не набуває сили через своє спання, не спить спокійно, то з часом стає нездібною до нічого; тягарем і нездарою для себе й всіх.

Болі голови має часті; болі крижей, дражливість, зворушення, ломання костей, крайно умучені мускули. і задубілі сустави. Чується наче подвійним тягарем на своїх ногах.

Через повищі недомагання тратить силу здорового думання, силу умову, а нелад, благе здоровля і гризота доїдає кінця. Не має сили відпорности. і замість одного недомагання чіпається цілий ряд різних недуг; стає полем на котрім слабости люблять розвиватися.

Кожна людина може уникнути перемучення тіла і ума — заживаючи чай з Гірського Коріння. Для відновлення спокійного сну нема нічого кращого. Спання не заступите нічим, а добре спання дає добрий відпочинок і скріплення всьому тілу. Добре й спокійне спання освіжує нервну систему, а спокійне спання — відпочинок дістанете лише через Гірське Коріння. Як не можете скоро заснути, то це знак виснажених нервів. Скріпіть їх ще нині Гірським Корінням. Не чекайте поки знищите себе цілковито.

Біль голови, нервовість, безсонність та нестравність — це є кличі знеможеного тіла, щоб ви негайно замовили собі за $1.50 Гірське Коріння для відзискання сили.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ДОРОБИВСЯ

Я ходжу, блукаю й рідних людей здибаю. Ось недавно я віднайшов старенького піоніра. Запитав я, як колись жилось у Канаді, а як йому тепер все те виглядає. Фармер говорив плавно зо три години й між іншим сказав таке:

— Були часи, що я ходив у таких подіравлених штанах, що половину тіла було видко, і не було чим залатати святі діри. Тепер діти моїх дітей вбирають такий одяг, головно дівчата, що три частини тіла видно й кажуть, що то така мода...

Колись я їздив биками, тепер ходжу пішки й підпираюсь палицею, а діти моїх дітей їздять на "денци" й приїзджають часто з порозбиваними головами...

— Штани, правда, маю одні, але не діраві. І то все, стільки якраз — я доробився. — А. Б.

ДАЙТЕ НАМ ВОЛЮ!

Недавно про Тебе моя Україно —
Здавалось нічого світ Божий не знав,
Про Тебе богата й прекрасна країно
Ніхто ані словом ніде не згадав.

В тюрмі ти каралась за правду святу
Весь мир ти на поміч взивала,
Ніхто не чув твоїх благань, ні плачу,
Хоч гірко ти, гірко ридала.

Богаті пишались в палатах своїх
Бо всего доволі ще мали,
Журилися тільки про роскіш і сміх
Про лад справедливий не дбали.

Аж як вже нестало їм свого добра
І голод почав докучати,
Тоді за тобою Україно моя —
Почали на глум всі шукати.

І скоро їм вдалось тебе віднайти
Бо той, хто за хлібом шукає,
Віднайде щоб навіть як круті стежки
Бо хліба все кожний бажає.

І стали за тебе боротись вони —
Почали народ твій взивати,
Прокиньтеся люди! Вставайте в ряди,
Ми йдемо за вас воювати.

Одначе в їх серцях щось інше кипить
Хоч гарної пісні співають,
Їм хочеться друзі в роскошах зажить
Про нас вона дальше не дбають.

Гей, люди богаті, чейжеж вже у вас
До ближніх крихітки любови нема,
Подумайте добре на теж тепер час
Щоб дати народам їх волю права.

Бо як що будете ви дальше так всі,
Старий лад на світі держати,
Не буде ніколи добра на землі
Прийдеться знов кров проливати.

Лишіть Україну в спокою святім
І що їй належиться, віддайте,
Не бийтеся більше на полі чужім,
Народу даром не вбивайте.

А як що вам хліба коли забракне
Війною не йдіть його брати,
Бо за те кріваве діло так страшне,
Сам Господь буде вас карати.

Евген Березинський

СТРІЧКИ

Як ти здоров, всюди ходих
Ти прислугу людям робиш
То всі тебе знають
Як недай Бог захворієш
Стратиш силу, чи збідніеш
Навіть й не згадають.

Як напишеш щось до преси,
Не про власні інтереси,
А про народне добро.
Так всі тебе критикують,
Бог знає що вишукують,
Мають те за зло.

Як візьмешся щось будувати,
Щоби другим приклад дати,
Тоді кричуть всі:
Чому ради в нас не просиш,
Таким лиш роздор приносиш,
Ти лиш сам собі.

Як підеш до школи вчитись
Щоб до чогось добитись,
Зараз всі пічнуть:
Вже захотів панком стати,
Щоб не мусів працювати,
Мов пчоли гудуть.

Як вже прийде час женитись,
Станеш між людей дивитись,
Зараз хтось тоді
Пічне й собі приглядатись,
Стане сейчас дивуватись,
Що сталось тобі?

Як вженишся, зараз хтось,
Пічне сплетні, ну, і ось,
Це наших людей діло.
Та вже час те занехати,
І справжніми людьми стати,
Дбати тільки про добро.

Евген Березинський

ДУЖЕ ВАЖНЕ!

Точило пощукує в дуже важній справі за кандидатом від ССФ партії Гладуном, або Чарлим Сторожуком, нехай зголосять ся до Редакції "Точило" доки не є ще дуже слизько під ногами. — "Точило"

ГАМІЛТОН, ОНТ.

В Різдво пішов я до церкви
Молитву шептати
Аж тут чую з хорів страшно
Почав хтось співати.

Прислухуюсь я до співу,
Бідна ж ти головче!
Бо то не був ніякий спів
Але виття вовче.

— Кумо, чуєте, наш дячина
Рує мов навісний.
— Кумонько, то так йде спів!
Різдвяний тон звісний.

Які то є темняки ще
Таж помежи нами —
Як що добре, то обернуть
До гори ногами.

В самісінке Різдво, дячина
Пішов з колядою,
І так хлепнув горівоньки,
Що ходив головою.

А урядники раденькі,
Що їм йде як з роси, —
За те, що дяк такий добрий,
Пятку йому підносили.

Як хто хоче шерсть згубити,
Хай в Гамілтон йде в дяки;
Йому за труд замість хліба,
Дадуть пльотки і кольки. — З.

ФІНДЛИЙТЕР, САСК.

Панькує водить Г. Раба до Пур Аски, а Г. Раб не може витримати, цмокає її, душить, возить на тачках і перевертає. Сказився хлоп на триці.

Фармер Гандрій К. Чер, аж гегає, як побачить Каву Лиху, а коваль з молотом в руках кричить, що потовче йому пику.

Ан Тошко вмлівае за жінкою, як хто прийде.

Анну душить якась нечиста сила, а старий не знає про такі чуда. — Хрінозуб

МАЙЖЕ ТЕ САМЕ

— Правда, що інше життя, коли вийти замуж? — каже Ірка до Ольги.

— О, майже те саме! Передще я мусіла ждати до 3-ої години заки мій Ромко вийде з хати, а тепер мушу ждати, заки прийде до хати

МАЛИЙ ВАСИЛЬКО

(Оповідання спеціяльно для "Точила")

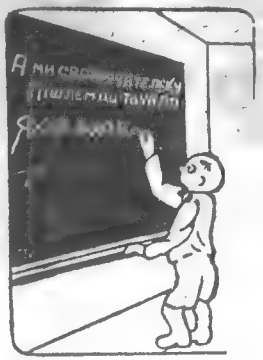

Малий василько, це синок гарної мами і бойкого тата при війську. Я часто стрічаюсь з Васильком на вулиці, а що ми знайомі, то й перебалакуємо дещо.

— Мій тато при війську, — каже Василько, — і до мами пише листи.

— А що мама вдома робить? — питаю.

— О, вона тяжко працює!

— Та-ак? — дивуюсь, знаючи ситуацію.

— Читає ті листи, — каже Василько, —все читає тай читає. А то й тяжко тії листи відчитати...

— Ага, думаю, — знаю ,вже знаю... Пише як курка лабою.

Стрічаю раз Василька й питаю:

— Як здоровля твоєї мами?

— Грає тепер на скрипці! — відповідає Василько.

— А гарно грає? — питаю.

— О, гарно, — відповідає малий, — аж треба вуха затикати.

Одного разу Василько заходить до мене.

— Ну й щож? — питаю.

— Я втік з хати, — каже малий.

— Та що такого? — питаю.

— Листи, каже малий Василько, — листи лежать не читані; скрипка лежить нерухана, а мама почала співати.

— Ну й що такого?.. А гарно співає? Чи любиш спів?

— Голова болить, — каже малий. — Ніби то добре співає, бо голосно.

— То нічого, — кажу, — переспіває й буде тихо.

— Так! — каже малий мудрегель, — але я за той час можу оглухнути. А. Б.

РОЙКРОФТ, АЛТА.

Тут у Ройкрофт є Дорога,
Ані до пня, ні до плота,
Криві обі ноги має,
І на бабу виглядає.

За хлопами все брикає,
Нездалого мужа має,
Без розуму і без очей,
Лиш політики він хоче.

Десь якогось підпоїла,
І від того одуріла.
Ще й десь курми гиндлювала,
Для політиків продавала.

А той гроші взяв байгали,
Опинилась у шпитали —
Цілу добу там кричала,
І синочка не дістала.

Муж Джан бідний, моцно плаче,
Що синочка не побачить,
З нудьги ходить, товче груди,
Що він татом вже не буде.

Домка ходить і воркоче,
Вже політики не хоче;
Ще їй райда збороняє,
Навіть фарму відберає.

Тепер мусить вже робити,
Бо не буде з чого жити.
Бо Джан хоче лише спати,
Домка в танцях лиш скакати.

Що пять мінут на двір йде
Бо там шік на неї жде.
Треба обоїх шурувати,
Щоби Ройкрофт чистий мати. — В.Глюк.

РАДА

Мама: — Боже, що робити? Ромко зїв сірник!

Батько, — розсіяний:— Візьми мою запальничку.

ВАНКУВЕР, Б. К.

Гаврило Макогін шле посланіє до бувших парубків з Альберти, а тепер ванкуверських, — Чтеніє:

Наші патріоти не вміють заховуватись на концертах. Чужі сміються так перешкаджають других. Через фабрики і тартаки — люди лізуть тут заробляти гроші. Напхалось тут патріотів з Гедмонтону, як Т. Л. Вяк, вже щось шість років тут політикує, джинджорить патріота, й хвалить себе зі всіх боків.

В Альберті Вяк глаголав відчит фармерам. До збірок він шпеціяліст, хованєсь поза плечі, щоб зеленого з кишені не дати. Люди плещуть, що він в Гедмонтоні голосив реферати, але це брехня. Він лише деколи в січни на свято деклямує, "дац ол"! А в Народнім Домі його не здиблете.

Конче хочу послухати як він цвірінькає. От 13-го січня — концерт! Думаю, буде нагода послухати великого щупака. Приходжу завчасу; поліз сходами до салі, дивлюсь, а коло дверий є П Вяк, політикує аж на всю салю чути.

Дзінь — дзвінок. Починається концерт! Господар вичислив точки програми. Куртина фуркнула в гору. В половині священик рече, що КУК хоче центів, і тиць десятку на стіл. Гарний примір.

П. Вяк встає то сідає в лавку; вміє патріота грати, щоб на ніль народну нічого не дати. По збірці П. Вяк знову появився в салі. Дали лізе деклямувати, смішить себе. І як таких називати? Треба таких шурувати зі всякого бруду, щоб українська хата була чиста! — Гаврило Макогін

І ЩЕ І ТЕ

Тайний приятель сто рази гірший, як явний ворог.

Лутше сидіти в криміналі, як бути в жінки невільником.

Людина діл є вартнішою, як людина слів.

В скрутному положенню не піддаваймося зневірі.

В науці і практиці людина набирає знання, сили, смілости й відваги.

Є одна мати українська, котра має около пятьдесять мільйонів дітей, а не має права між ними жити.

Може собі хто й не уявляє, що російська революція з 1917 року затроїла українцям самостійне життя.

Горе таким бойовикам, що піддаються ворогові добровільно.

Матка пчола зносить 2,000 яєчок денно.

Киртиння їсть лише щоб жити, а стримати його на 2 години від їди — гине.

Голос деревляного бубна мешканців Нової Гінеї чути на віддаль 18 миль.

На рівнику довкола землі є 24,902 милі.

Морський лев їсть 40 фунтів риби денно.

Буває й таке, що найміцніші ланцюхи стають павутинням, як треба рятувати свого друга. — І. Яворський.

● Фарма 160 акрів, 90 вироблено і ще можна виробити. Найменше можна зробити 25 тонів сіна. Добра чорна земля. Потічок плине через всю фарму й ніколи не висихає. Вода в керниці добра. Добрі будинки, хата з апстизом, 3 комнати на долині, на цементованім фундаменті; добра стайня, хлів на безроги, курник і 3 грийнері. Церква в межу коло фарми. Хто хоче зробити собі добру будучність, — тут має нагоду. Ціна $2.500. На опівніч 12 миль від містечка. Зголошуватись до: WASYL SNIHUR, Sturgis, Sask.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

УВАГА!

ГОЛОСОВАННЯ

Хто є за цим?

Хочемо дізнатися від всіх передплатників, читачів і прихильників журнала "Точило" —

Хто є за тим, щоб "Точило" замінити на журнал Здоровля?

Хто є за тим, щоб "Точило" осталося таким, як воно є тепер?

Просимо подати свою опінію якнайскорше. — Видавництво Точило.

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ВЖЕ ВИЙШОВ УКРАЇНСЬКИЙ ПРОВІДНИК УКРАЇНСЬКИХ ФАХІВЦІВ У ВІННІПЕГУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ Ціна одного примірника 50 ц. Зладив Ф. А. Микрявч. Замовлення присилайте до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ВАНКУВЕР - ЕДМОНТОН

Едмонтонські парубки роблять тут клопіт. Якщо не поправляться, то по імені всі будуть оголошені. Ходять вони по ночах, по готелях і дурять чужих жінок.

Пхаю тту одного на шуровило, бо в нього ніс як кушка й таким був зі старого краю; від всіх дівок утікав; ні одна крива і найдурніша не хотіла вийти за нього, бо не знає як поводитися з чесною дівчиною.

Тож сарака чіпається (він старенъких бабунів, підмовляє їх на гріх як люциперний люципер. В Гедмонтоні до одної старої польки лазив 2 роки, і то брав товариша зі собою, щоб боронив його разі халепи. І мав ратицю, бо там був старий і 2 молоді сини.

Товариш зробив страйк, не хотів з ним ходити й виганьбив, що той кохає таку, що ледви на ногах лазить.

Зі стиду баламут відіхав до Ванкувер і в одної польки тут вже мешкає 2 роки, бо вона за ним дбає — варить йому то капусти то борщику, а він собі як кукуріКис! Часом не йде до роботи, але всіх готелях скіцкає за старими бабами. В неділі пхаєсь на вечірки й таки своє здибає.

З кожним гнівається через пльотки. Хто добру жінку має, хай цього Юду гонить з хати, бо він без перебору шепче на воіскушення. Має сильний магнес до дуже пристаркуватих кобіт. Знайте доньки і сини — що він ваших бабунів віднимає від дідунів. Хоч мій краян але в сатану вдався. Не має шерсти ні на волосок. Аж гидко, які то він славні діла виконує. Як не поправиться, то зішуруємо на пісок.

Краян

ПЯТЬ СОТ МІЛЬЙОНІВ РІЧНО

Новозасноване й одиноке українське підприємство потребує річно 500,000,000 бушлів ягідок рожі (свербивусу) на виробу нової, необхідно-потрібної для всіх лічничої поживи. Збирайте, сушіть на сонці й висилайте до нас. Ціна висша як за пшеницю. ХТО бажає мати добрий і сталий дохід що року, хай пише по контракт.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young Street, Winnipeg, Man.

ПОРАДИ ПРО ЗДОРОВЛЯ — ДАРОМ —

Вас нічого не коштує дізнатися дійсної правди про свої недомагання, недуги, слабости. Напишіть що вас долягає. При запитах подайте свій вік і вагу, залучіть 4-центову марку на відповідь, а одержите бажану пораду даром. Про всякі секретні справи пишіть отверто.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

● ТАКА ЇЇ ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

Граматика!

Вже вийшла з друку перша частина українсько-англійська і англійсько-українська граматика, яка продається по $1.25 за один примірник. Для книгарень опуст 30 процент. Замовлення присилайте разом з грішми до:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

КОНЕЧНО ПОТРІБНО
цих книжок в українській мові:
Ботаніка, Хемія, Фізика, Географія, Зооьлогія, Енциклопедія. ХТО має ці книжки, годин відпродати або визичити, — то ласкаво проситься повідомити Видавництво:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

НОВО-ВІДКРИТИЯ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на поищі недомагання. Одинока річ багата на всі Вітамини, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651_B., Winnipeg, Man., Canada

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все.
● Напишіть як довго хоруєте? свою вагу, високість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3651-B. Winnipeg. Manitoba. Canada

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

Сварка, лайка, злість, роздраження нервів, умове пригноблення, лють, їдь, суперечка, бійка, ірітація, нерозсудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітаміновою і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, любиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75 GAY PROD. CTS 3651_B. Winnipeg, Man.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

● Присилайте до "Точила" всякі жарти, якіб вони не були.

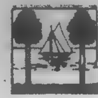

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука —	.40
Тайни Життя — — — —	.25
52 Тайни, — варто знати —	.25
Тайни краси — — — —	.25
Зрівноважене життя — —	.25
Київ і Рим — — — —	.25
Свитає день — — — —	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я — — — — —	.25
На Чужині — — — — —	.25
Лише для бабів — — —	.10
Порадник про кохання — —	.25
Штуки — — — — —	.10
Щасливе подружжа — —	.25
Як стати богатим — — —	.25
Магічне місто — — — —	.80
ДУМИ і ПІСНІ, В. Тулевітрів	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду? — — — —	.10
Літературний Сміх — —	.35
Кохання — — — — —	.25
Як позискати любов? — —	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим — — —	.25

●

Факти про попів — — —	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину —	.25
Як ворожити картами — —	.10
БУКВАР, для Рідних Шкіл, Матвійчука — — —	.45
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — —	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ —	.50
Вибрики попів — — — —	.01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал —	.25

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діває. Для виховання розумних, скоро думаючих й здороводумаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована —	1.00
Для Апендика щоб не пук — —	1.00
Догідність у супружестві —	1.00
Антольогія Укр. Письменства —	.65
Така її Доля, драма на 4 дії —	.40

ГРАЙТЕ!

Совєтський Розвід, на 1 дію —	.15
Горнятко Кави. на дві дії —	.25
Засвистали козаченьки, —	.25
Хитрий Льокай, комедія на 1 д.	.15
Старий Кавалір, на 1 дію —	.15
Чудовий Зять, на одну дію —	.15
Комедія Артиста, — —	.35
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя — —	.25
Ого! — — — — —	.05
Мертвий Байрак, драма, 4 дії	.35
Винахід, — — — — —	[illegible]

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25

ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.10
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — —	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — —	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог —	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з понищих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію —	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗВИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію —	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію —	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ —	.15
ЦІКАВІСТЬ, — — — —	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — —	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА, — — — — —	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	$1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages	.15
Love Thrills —36 pages	.15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	.50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	.25
Own Sugar Making at Home	.50
How To Raise Mushrooms	.15

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.. Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.. Canada

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86, То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli Ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego Klubu: Klub Nadzieja. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załącz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, [redacted]

MUSIC [redacted] — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 468 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality in an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translations our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALITY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system.

[redacted] postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

● КРУЧЕНА ГОЛОВА ●

● Не одна жінка або чоловік терпить
● на біль або заворот голови за дар-
● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне завоо-
● рот голови напевно! Не потрібно
● мати кручену голову, бо за $1.50
● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО-
● РІНЯ, яке прогонить заворот го-
● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті-
● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас, все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на дзвірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSICAL

SONGWRITERS! BE SUCCESSFUL! HAVE songs in perfect shape for publication — in Canada. A great aid recently released: "Canadian Song Lyrics", a book of songs composed by amateur Canadian songwriters. 50c postpaid. 3651-B, Winnipeg, Man.

МАЄТЕ ВЕЛИКУ НАГОДУ!

Ви маєте велику нагоду дістати цілком ДАРОМ дуже цікаву й цікаву книжку, так звану:

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● КУПУЄМО всякі рисунки сміховинок в обрамках (комікс, фоні пійпер). Рисунки добрі і злі, але власно видумані, нові; також рисунки для жартів. Присилайте що маєте!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

● Шість місяців будемо висилати вам смішне "Точило" даром (для одного в кожній місцевости), як пришлете нам всі імена і адреси людей зі свого міста або кольонії. Зазначіть хто чим є або чим занимається.

ОБЕЗПЕКУ на старші літа вишлемо кожному цілком даром, хто пришле нам адреси людей зі своєї кольонії.
MARS BOOKS AND NOVELTIES
3651 - B., Winnipeg, Man., Canada

● СМІЮСЯ, бо голюся без болю і з приємністю. "Меджік" держить моє бритвак і бритівки все остримі. Мені не потрібно більше йойкати, кривитися та мучитися тупими бритвами. "Меджік" остритель коштує лиш 25ц
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився? — 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цією книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1929
PROMIN PUBLICATION
Ч. 11 Рік 15 Лист. 1944
Vol. 15. No. 11. Nov. 1944
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ДАРУНОК

ЧИ ВИ ВЖЕ КУПИЛИ ДАРУНОК ДЛЯ ГІТЛЕРА? ЯК ЩЕ НІ, ТО КУПІТЬ ТЕ ПЕР В 7-ій ПОЗИЧЦІ ПЕРЕМОГИ!

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте дяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторінків, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало, Ану, всі довжники відгукнться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть!
Durban's Style Shoppe, 567 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця з себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий від ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3551-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT MIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 3c a word makes that possible.

● ХТО не думає, або не хоче платить за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що любять кривду свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3551-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новеля, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представления, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

● СТАРІ МАРКИ — Кожний дістає листи, а на листах є зужиті марки. Ці марки мають вартість, не кидайте їх а заховайте разом з конвертою, або відодріть марок разом з конвертою, (не відривайте самого), і висилайте їх на поміщу адресу.
Є люди, що такі марки купують для забавки, і на перепродаж. Часом трапляються рідкі жарки, яких мало випущено в обіг, і часто такий рідкий марок приносить кілька десяток, а то й кілька тисяч долярів. Дохід з марок призначений на закупно вовни для вояків. Шліть до:
K. O. D. E., Donalda Bldg., Winnipeg, Man

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшані або оловяні обгортки з тютюну, з цигарет, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Дітячого Шпиталю. Коли вже маєте тримі, то висилайте на поміщу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
MCKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник вижуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу.
Во свого немаю.

Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!

Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєти, конверти, базарові тикета, нагодові листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, деяти, книжки, календарі, і ін. Підтержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і цінте все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ЖИТТЯ в Канаді і в Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і дописуйте що хочете до "Точила через цілий рік. Цьорічна вкладка лише 1 долляр.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати ваше ім'я і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кому виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб народ віково був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Ensure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3551-B., Winnipeg, Man., Canada.

"ТОЧИЛО"—одинокий український ілюстрований журнал Гумору та Сатири в Канаді і в Америці. Видає в половині кожного місяця Видавництво "Точило" в своїм головнім офісі і робітні під числом 623 Селкірк Авеню, Вінніпег, Манітоба, Канада. Редактор С. М. Дорощук, замешкалий під числом 591 Селкірк Авеню. Передплата на рік в Канаді і Америці виносить лише $1.50; на пів року 85ц.; Поодиноке число 10 центів.

Дописей не звертаються. За оголошення редакція не відповідає, імен не вимагає. Бездозволу Видавництва нічого не вільно передрукувати. ВСІ права застережені. ЗАРЕЄСТРОВАНІ 1930 р.

GRINDSTONE (TOCHYLO)—(Registered under the Manitoba Newspaper Act.) The only Ukrainian illustrated Monthly Magazine of Humor and Satire in Canada and United States. Printed and published by the Tochylo Publishing Co. at its Head Office and place of business:— 623 Selkirk Ave., in the City of Winnipeg, in the Province of Manitoba. — Subscription in Canada and abroad per year $1.50; half yearly 85c. Single copy 10c. — The Best Sales and Advertising Medium among Ukrainians in Canada and U.S.A.

All Rights Reserved. Copyright, 1930 by Tochylo Publishing Co. S. M. Doroschuk, Editor residing at 591 Selkirk Ave., Winnipeg.

TOCHYLO PUBL. CO., 623 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN. CANADA

БУЛЕТИН

ТОВАРИСТВА АМЕРИКАНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ СЛАВЯНСЬКО І СХІДНО-ЕВРОПЕЙСЬКИХ МОВ

Видається квартально при Університеті Колумбія, в Ню Йорку.

В числі 1-ім, рік 11, мересня 15, 1944 пишеться, що: час більше не летить, але прямо гураганом котиться вперід у всіх галузях життя світа, що прибирає все іншу змінну форму, а належить до кожного з нас.

Старі науки заміняються по школах і університетах — новими, практичнішими. Тим самим і наше життя прибирає інші впливи, інший новий лад.

Наука по інституціях знання повинна бути такою, що задоволяла всі наші життєві питання, всі наші змагання для доброту всіх живучих. Старі вірування і старі методи життя йдуть в забуття, даючи місце новим, щоб цей світ безладдя і визискування зробити таким, щоб у нім було приємно жити. Всі прогалини, недостачі требаусунути. Прогалини лиха можна усунут илише наукою, інтересованням всіми людьми в світі, їхніми ідеями, а своє зашкаралупіле зарозуміння, егоїзм та самолюбство — покинути.

Добірною й вибраною наукою досягнемо всіх добрих прикмет всього людства в світі. Лише через знання других створимо життя кращим для себе й для других. В кожного народа є щось цінного.

Тому, що англійська мова є найбільш розповсюдненою по світі, Проф. С. Г. Кросс з університету Гарвард у журналі "Славонік енд Іст Юропін Ревю", за Серпень, — говорить: щоб осягнути ідеї всіх народів, то потрібно добірних підручників у мові англійській, для науки й кращого зрозуміння іхніх стремлінь.

Такі перепони людського взаємного духа поволі усуваються. Словянські професори вже написали розвідки й наукові статті про фінців, литовців, латишів, чехів, поляків, словаків, альбанців. На жаль, ніхто з українських професорів досі не написав нічого. І, дивуватися, що про нас так мало знає світ? Всі славянські мови мають багаті підручники, з котрих другі можуть виучувати їхню мову, лише українці не мають.

В дійсності, українці під цим зглядом є найбільш зі всіх Словян. Шкода, що такі великі числом.

Університет Колумбія приготовляє Словник Сучасної Европейської Літературу. Провідник Порівнюючої Літератури виходить під управою Д-ра Артура Крісті, з університету Колумбія.

Підручник Словянських Наук пише Леонід І. Страховський, Гарвард Університет.

Чехословаки, Греки, Югославці, Росіяне, і другі словяне, видали підручники своєї мови. Литовці видали граматику для науки їхньої мови в американських вищих школах. Польську мову научають в Канізіюс Каледж у Бофало, Ню Йорку, в Католицькім Університеті в Бразилії, в університеті Мексіко, і Технічній Колегії в Блекпул, в Англії.

Шосійську мову вчать в університеті Бокнел, в ун. Конектикут, і в Колегії жіночій — Веслий, в Америці.

Української мови не вчать ніде, бо не мають з чого вчити, не мають ніяких підручників. То вже гарно дбаємо про себе!

Ось, що пишуть в цім Бюлетині про українців:

"В жаднім іншім словянськім народі нема більш пекучої потреби підручників для вивчення української мови — як є в українців. Отже, з найбільшою приємністю витаємо два нові видання на полі українськім а це: УКРАЇНСЬКУ ГРАМАТИКУ Ілії Шклянки, друкованої у Видавництві "ПРОМІНЬ", 623 Селкірк Ave., Гіннінег, 1944, і підручник УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, головних авторів, зложеної Проф. Кларенс А. Маннінг, виданої Українським Народнім Союзом у Джерсей Сіті, 1944, 125 сторін, ціна 1.50.

На нещастя, як сам автор Шклянка признає, Граматика не є комплетна. При

недогідних обставинах — не надрукована досить складно. Але це початок трудних діл під ще гірше трудними обставинами, та проте є цінним історичним здобутком. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА, професора Маннінга є працею дозрілою і необхідною для учителів при науці славянської культури.

Маємо багато вчених, але не діяльних професорів і учителів. Не один міг би щось про українську справу написати, створити, який підручник для добра українців, — та їх немає.

Взяло цілих 50 років часу, нашої еміграції, що між українцями в Канаді зявився Ілія Шкдянка і опрацював Українську Граматику в англійській мові. Та, чи приняли українці цю неоцінену працю, це перше видання, зі щирим серцем? На це питання ви годні відповісти "так", якщо ви купили й маєте в себе цей твір. Ви одні, що причинилися, купил,и щоб помочи видати ще других 4 частині цьої Граматики. Коли б таких много, як ви, то українці посунули б значно вперід — культурно.

В слідуючому числі буде стаття про: "Славянську Науку в Канаді", про проф. Кірконела, Павличенка, Сімпсона й других. — Д.

ЩЕ ДОБРЕ

— Ой, я нещасливий.
— Чому?
— Бо, як приходжу пізно до дому, то жінка рве собі волосся з голови.
— То ще добре, що собі, бо моя рве мені.
— Ну так, моя собі, але з моєї голови.

ПРАВИЛЬНИЙ ШЛЯХ

Суддя: Вашого сина обвинувачують пятий раз у крадіжи. Чому ви, як батько, не покажете йому правильної дороги?

Батько: Я вже робив це неразь, але той ідіот завжди попадається поліції.

ХТО ТУМАН?

Пан купив тростинову паличку. Другого дня казав слузі щоб її притяв, і то зверха. Слуга притяв, але потім ручка не приставала добре. Це пана розгнівало.

Слуга каже: Нащо пан казали її зверха притяти? — я бувби притяв її зі споду.

— Алеж то в тебе туман — крикнув пан, — таже вона була вгорі задовга, а не вдолині.

ТЯЖКЕ СЕРЦЕ

Мама плаче й ходить з тяжким серцем тому, що тато не приніс з міста веселого "Точила"...

Тому добре, той веселий,
І здоровля має,
Хто не чуже, а все своє
"Точило читає...

ХТО КОВТАЄ У ВАШІ ДВЕРІ?

• КОВТАННЯ В ДВЕРІ не наповняє страхом наші серця.

Ми живемо у вільній країні, де нітхо не може зайти в хату, витягнути нас, проти нашої волі.

Через чотири роки в Европі мільйони жили в щоденним страхіттю, про ограблення їхніх домів, запроторення їхніх синів до примусової праці.

Але тут в Канаді, ковтання в двері не є причиною страху.

То може сусід навідується,

То може бути продавець Позички Перемоги — хтось, кого ми знаємо, мабудь — з приязною гадкою, щоб ми купували більший бонд цього разу.

Ніхто не силує нас хупувати бонди.

Коли подумаємо про мільйони, над котрими панує примус, і котрі прагнуть бути такими вільними як ми є, то певно, що найменше ми годні зробити то помочи увільнити їх, вкладаючи все що можемо заощадити собі в 7-ій Позичці Перемоги.

Купіть що найменше один більше як попередно.

ВКЛАДАЙТЕ В ПЕРЕМОГУ

Купуйте Бонди Перемоги

Національний Комітет Воєнних Фінансів

7-71

ПОШАНА ДО РОДИЧІВ

Над рікою Збручем жив один багатий господар на імя, Андрій Макух. Хоч був він заможним і мав подостатком всього добра, про те ходив задуманий, з похиленою головою, наче щось загубив.

Люди любили Андрія Макуха, шанували, і поважали його, бо він ніколи не гордив бідними. Коли хто прийшов до нього, то неодному поміг.

Катерина, його жінка, бачила нераз його смуток, і знала чого він так сумує. Нераз йому каже:

— Андрію, Андрію! Чого ти такий дивний? Чи то моя вина, чи твоя, що нема в нас дітей? Ти собі так то взяв до голови, що колись — ходячи вмреш. Маєток, достаток, всего маємо подостатком. Люди завидують нам, а ти ходиш як не своїми ногами.

— Не говори мені цього! — Бачиш сама, що те все, що маємо, заберуть чужі люди. І то наперед знаю, що ніхто навіть не помолиться за наші грішні душі. По нашій смерти будуть сміятися з нас. От, якби то в нас була своя дитина, то й не жаль булоб працювати. На старости літ своя дитина й догляне старенських родичів, і пощанує.

— Слухай, Андрію! — каже Катерина. Ти справді говориш таке, наче ти стратив охоту до життя. Таж ми не є ще такі старі. Може й для нас бузьок ще принесе щастя в хату, — потішала Катерина.

— Не говори дурниць! — Гримнув Андрій.

— Це не є ніяка дурниця, — каже Катерина. Багато є людей, що замолоду не мають дітей, а в старшім віку мають. Ти сам знаєш, Данила Гнатишина, стільки то літ не було в них дітей, а на старість — гоп, і близнята мала! І то оба хлопчики, як огірочки! А які тепер з них парубки — на ціле село!

— Не всі люди мають однакове щастя. Данилиха потрафила аж два нараз мати, а ти й одного не можеш. Ти якби мла одного, то булоб чудо! По цих словах Андрій вийшов з хати.

Катерина також не була надто весела, що була бездітною. Вона також тішилабся, якбй мала дитину. Вона бавилаб її як другі жінки щасливі. От тоді булоб на кого лишити маєток. Вона більше думала про дитину як Андрій, та не хотіла його дразнити. Вона потішала його свого Андрія, як лише вміла потішати.

Т...: проминуло кілька літ.

Нараз, мовби з неба щось упало! Катерина привела на світ дитину. На щастя Андрія — ц ебув хлопець. Господи, що за радість мав Андрій. Він коли молився, то все при кінці молитви додавав до Господа Бога щиру, коротеньку молитву:

"Дякую Тобі Боже, що Ти післав мені сина на мої старі літа. Наче сонце ясне, щоб освічувало мою старість, і, щоб при тій ясноті я міг своє життя скінчити".

Хрестився Андрій і бив багато поклонів. З радости не міг говорити, тільки приступив до своєї Катерини й щиро поцілував її. Коли дитина заплакала, то він в радости мало що й сам не заплакав. Він не знав того, що такі малі діти плачуть.

— Сповнились мої мрії — бажання. Проминули безнадійні дні. Тепер буде мені веселіше жити, — говорив сам до себе, Андрій.

Катерина до цьої пори не говорила нічого. Тепер чувася, що вповні задоволила свого мужа Андрія, і промовила:

— Буде з тебе, той радости! Не забувай, що дитину треба охрестити. Не гай часу, але йди отця духовного, щоб отець були готові. Описля піди в село та напроси кумів. Роби так, щоб нині дитина була хрещена.

— Добре! — каже Андрій. Я все зроблю, що зможу. А тепер скажи мені, якби ти хотіла його назвати?

Катерина подумала трохи й каже:

— Сама не знаю. Імен є багато. Коби хоч яке гарне імя йому дати... Ага, вже придумала. Я би казала, нехай би називався Микита.

— О то вибрала! То ти Микиту маєш за гарне імя? А не ліпше, щоб називався Данило?

— От маєш! Так скоро й найшов! То ти думаєш, що Данило гарніше від Микити? — перечить Катерина.

— Знаєш, що? Ми не мали дітей і не вміємо вибрати гарне імя для нашого сина, — каже Андрій, лагідно. Чи не ліпше було би, щоб куми вибрали для нього гарне імя? Вони вже не одну дитину хрестили.

— Нехай буде по твому! — каже Катерина. Йди скоро, напроси кумів та роби, як знаєш.

Андрій скоро вийшов з хати. Йде він дорогою, наче на крилах, так легко, а душа, мало не вискочить з радости. Він пішов просто до попа, щоб піп був готовий, як принесуть дитину до хресту. Від попа він пішов по селі спрошувати кумів. Кого лише подибав з жінок, то запросив у куми. Також чоловіків. Напросив усіх з пів копи.

Повернув до корчми й замовив сорок гарців горівки, і десять великих бочок пива. Опісля вступив по музиків і згодив їх, — каже:

— Бог святий знає, чи я дочекаю оженити його, — а так нехай люди знають, що я хрестини справляю.

Коли повернувся до дому, то всі куми вже були на подвірю. В слід за ним, корчмар привіз повний віз напитків. Андрій зараз повів кумів до церкви й почалося хрещення. В церкві священник запитав:

— Яке імя дасьте свому синові?

— Сам не знаю, — відповів повільно Андрій. Я хотівби, щоб називався Данило, а моя Катерина не годиться на таке імя. Вона хоче, щоб називався Микита, а на Микиту, то я не погодився. То ми обоє вирадили, щоб кими вибрали для нього якесь гарне імя.

— О, я знаю! — вирвалася одна кума, мов який кінь з обори й каже: Назвіть його Петром!

— То що то, Петро таке гарне імя? — перебила друга кума. Найкрасше назвати його Павлом. На святого Павла, то ми що року справляємо празник. Нехай люди скажуть!

ВАСИЛЬ СТАВНИЧКА

Це є одно з найвеселіших оповідань Василя Ставнички. Не пропустіть ні одного числа, бо дуже інтересне. Як пропустите якебудь число, то будете до смерти жалувати. Це оповідання вийде книжкою, яку ви повинні замовити зараз, бо не друкуємо великого накладу. Ціна книжки $1.50. Замовлення шліть до "Точила".

НЕПОРОЗУМІННЯ

— Пане магістер, прошу мені дати порошок на хробака.

— Для дорослих?

— Як я можу знати, чи вони вже дорослі, чи ще маленькі.

ПОРАДИВ СОБІ

— Ну, Петрусю, як тобі пішло при здаванню поправки.

— Ще й ти мусиш мене питати; досить, що вони це забагато робили.

ПОМИЛКА

Мама і доня ідуть на прохід. При дорозі сидить робітник і товче каміння.

— Дивися, Ірусю, — каже мати — який то тяжкий кавалок хліба.

Ірка дивиться здивована:

— То хліб? Я була певна, що то каміння.

ОСТОРОЖНИЙ

— Я ти можеш тому добродієві подавати руку? Прецінь всі знають, що він злодій.

— Тим краще. Як подам йому руку, то маю принайменше певність, що він своєю рукою не полізе до моєї кишені.

ФАМІЛІЙНЕ

Вона: Знають пані, наш малиш Орцьо спить як ангел. Цілісіньку ніч ні разу не проявляє жадного бажання.

— Зовсім так, як його батько, відповідає зітхаючи пані дому.

КРАЙНА ПОРА

— Ах, пане поліціянте, ходіть скорше, мій батько бореться вже з годину з якимось чоловіком.

— Чомуж ти не прийшла скорше?

— А, бо досі був татко на верха.

РЕЗУЛЬТАТ

— Вчера я дві години обясняв моїй дружині, що мусимо зменшити видатки.

— І який результат ?

— Мушу перестати курити.

ВСТИДАЄТЬСЯ

— Коли вже мусите жебрати, чоловіче, то будьте бодай тверезі.

— Не можу, прошу пана. Коли я тверезий, то встидаюся жебрати.

ЧИ ВИ Є ТВОРЧІ?

В житті трафляються різні пригоди, сутички, стрічі, жарти, що творяться серед життя — обставин — НОВІ, ніколи не знані. Чи ви їх записуєте для збагачення української літератури? Коли ні, то пічніть це робити негайно!

ПОМИСЛОВИЙ

— Ти чому помалював собі чоло на зелено?

— Бо не хочу, щоб люди дивилися на мої подерті черевики.

— Та що празник має спільного зі святим Павлом? Чи не лутше, щоб називався Михайло? — настоює третя кума.

— Як бачу, — озвався один чололік, з кумів, — тут не ходить о ім'я, тут кожна хоче, щоб на її вийшло. А з бабської суперечки кінець зараз не буде.

— Кінець, не кінець! Це не ваше чоловіче діло. Не мішайтесь! Ми тут всі жінки є на це, щоб вибрати якесь гарне імя! — каже четверта кума, остро. — Я казала би, най би називався Стефан.

— Ото вибрала! — скрикнула пята кума. Та-ж на Стефана, памятаю, як нині, що в нас злодії вкрали коні.

— От подуріли жінки. Що кого обходить, коли у вас коні вкрали. Чи Стефан їм помагав красти? — сказав один кум із гурту.

Деякі жінки почали сміятися, а деякі почервоніли на злість. А піп дивиться на всіх і тільки хрестом крутить в руках, чекаючи, коли комедія кумів закінчиться. Піп також став злісним на бабське галасування. Йому вприкрилось чекати й видно було по нім, що мав охоту заїхати тим хрестом одній пискатій кумі по морді, але стерпів.

— А я би казала, — каже шеста кума, — най би називався Федько, або Василь.

— От вибрали! — каже сема кума. Чи то вже нема гарнішого імя? Я би казала, щоби він називався Сафрон. Ви знаєте, — звернулась до Андрія, — того Сафрона, що пасе в дворі свині? Який то з нього гарний хлопець. Дай Боже, щоб і ваш такий був.

Андрій поглянув на куму, то зі сорому аж почервонів. Якийсь там Сафрон пасе свині, а вона хоче, щоб і його таким був. — Хай би вже називався й Микита, так як моя Катерина хотіла, то вже бувби до цієї пори охрещений. А тут ще нема кінця, промовив Андрій неспокійно.

— Та кінчіть вже раз! — відізвався другий чоловік, що також був кумом.

— Я вже вам раз казала, щоб ви не пхали свого носа до бабського діла. Ми жінки, маємо вибрати йому гарне імя.

— Я вже придумала, — каже сема кума. Ану, хай хто скаже, що не гарне. Хай зветься Тимко або Грицько. А що, не гарне?

— А дійсно, що гарне! — кричить восьма кума, — гарне лише для вас. А я казалаб, щоб називався Денис! А що, не гарне імя?

— Я, чуєте, від самого початку слухаю що хто говорить, але мовчу, — відізвалася девята кума, дуже худа, а висока мов драбина. — Я казала б, нехай би називався Юрко.

Куми поглянули на худу куму й одні на других, і, чогось їм було страшно перечити її вибір імя, — і мовчали.

Піп нетерпеливився. І, щоб вже раз вкоротити задовге хрещення, — потакнув за послідною кумою, і каже:

— Я сам признаюся, що Юрій гарне імя. Навіть у нашій церкві є образ святого Юрія, як він пікою пробиває лютого змія. Той великий змій пожерав хрещених людей.

Так піп замкнув усім кумам писки, а суха й худа кума чулася ще вищою від драбини, що на ній стало.

Далі буде.

МІЖ БЕЗРОБІТНИМИ

— Уяви собі тільки: перекуска, борщ, риба, мясо, ярина, лєгоміна і чорна кава. Все це лище за одного кводра!

— Ходім, де це так дають!?

— Ніде не дають. Яж сказав: "Уяви собі тільки".

ВЕРШОК РОЗСІЯНОСТИ

— Мариню! Забери того кота з кімнати. Кричить як скажений та не дає працювати. Деж він е?

— Пан професор сіли на нього.

З БІДИ

Два приятелі стрічаються в поїзді.

— "Що? ти їдеш другою клясою? Про своїх грошевих тарапатах?"

— "В третій клясі мігбі я стрінутися зі своїми вірителями!"

СТАТИСТИЧНА КНИГА КАНАДИ

В цій книзі є новий матеріял. Ціла історія сучасних подій, звіт про природні багатства Канади, установи, розвій, демографія, продукція, торговля, транспортація, фінанси, освіта, господарський стан Канади, — словом, много статистичних даних, котрі кожному горожанинові Канади вартує знати.

В цій книзі є багато про війну, розріст Канади, публичні фінанси, конституція, всі дані про населення, повоєнна відбудова та приміщення повернувших вояків. Словом, все, що хочете знати про країну в якій живете.

Книга має 31 розділів. В полотняній оправі $2.00 за примірник. Грошеві перекази треба виповняти на імя RECEIVER GENERAL OF CANADA. Замовлення слати до:

Dominio Statistician, Dominion Bureau of Statistics, Ottawa, Canada.

В РЕСТОРАНІ

— Гей, кельнер! В зупі є муха!

— Ов! А я думав, що я вже всі повинимав.

В ШКОЛІ

— Івасю, скажи мені, які прикмети має вода.

— Як умитися в ній, то чорніє!

ДОБРА ВДАЧА

Я є доброї вдачі. В мене нема самолюбства. Я стою за своїм рідним! У нас журнал гумору повинен стояти на першім місци! Отже, я підпираю редакцію "Точила всіми силами.

СВІЧКИ В ОЧАХ

Цьому стали свічки в очах, як дістав рахунок за веселе "Точило". То є дуже зле, вимагати всяких обовязків від Видавництва, а не спповняти на час свого обовязку взглядом Видавництва.

З ЛЄКЦІЇ ГРАМАТИКИ

УЧИТЕЛЬ: Що означають родівники?

УЧЕНИК: Він — означає, як ще є каваліром. ВОНА, — як має женитися. ВОНО, — як вже ожениться.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ"!

ВІТАМІНИ В ЖИТТІ ЛЮДИНИ

"Конечність є матірю всіх винаходів". Роздумавши таразд, мусимо з тим погодитись. Коли витвориться конечність, то людина шукає якогось способу, щоб тую примусову конечність заступити. І, звичайно, заступає її чимсь новим і ліпшим. З такими конечностями стрічається фармер, робітник, винахідних, фізик, хемік, механік, і т. п.

Після вибуху війни почалась жахлива недостача ріжного роду матеріялів, а між ними й пожив для людини. Не стало довільної скількости овочів, а особливо помаранч і цитрин, яких спроваджувано з теплих країв. Не стало ярини та інших природних продуктів, яких містилися найважніші життядайні складники, так звані Вітаміни.

Брак Вітамінів дався відчути відразу, бо, найперше почали приупадати діти, опісля женщини, а відтак найвитреваліші мужчини. У дітей прокидалися ріжного рода висипки і болі зубів, пуття ясен, прищі на тілі, та взагалі тратили енергію, веселість і рухливість питому дітям цілого світу. Жінки вибліділі, вразливі, зденервовані, неспокійні і, все перемучені. А мужчини, котрим завсіди припадає найтяжча роля в борбі за істнования, сталися також прикрими, задуманими та підупавші на дусі й на силах.

Щоб запобічи тій прикрій недостачі й недопустити до загального занепаду і орожан — учені ріжних держав, (найперше здається англійські вчені) почали в поспіху шукати виходу з того занепаду людського здоровля. Вони почали шукати виходу між природними, чи дикими ростинами, з котрих вдалося б витягнути хочби таку саму скількість Вітаміну С, що знаходиться в тропічних овочах. Довгі проби й досліди над свербивусом доказали, що свербивус або червоні ягідки з дикої рожі — не тільки містять у собі таку саму скількість Вітаміну С що й помаранчі, але навіть значно більшу скількість. Крім Вітаміну С, міститься в ним також значна скількість Вітаміну А і П. Досліди виказали, що в трьох ягідках з дикої рожі міститься така сама скількість Вітаміну С, що в одній великій помаранчі.

ВІТАМІНИ ЯК ЛІКИ

В городині, а головно в зеленині, ярині і овочах диких, чи плеканих у городах — криються лічничі, життядайні складники — Вітаміни, разом з божеськими лучами сонця — не тільки бажане здоровля людині, але й усувають та вилікують хвороби людські. В ний криються ліки в цілій повноті того слова. Хвора людина, що вже звиділа всі так звані лічничі заведення, що вже пробувала під різними фантастичними назвами — медичних припаратів, що вже пробувала різних чарівних зашептів, вороження, баньок, зливання воску, скидання вугликів, заклять, електричного шурования, масажів, купалень, різних готових патентованих медицин, — хай звернеться остаточно до склепу з овочами і яриною, або, ще краще, нехай піде до свого города, а там знайде чого шукає, знайде бажане кріпке здоровля.

Много простих (диких) ростин, а особливо ягідок, криють у собі природні (не фабриковані) ліки для нас. Були часи, що "диким зіллям" лічили і ревматизм і корчі, і кольки, і падачку, і глухоту і масу інших хвороб. Про їхню лічничу силу не мав ніхто найменшого сумніву. Про зеленину яко поживу й про лічничу вартість зел — згадується в біблії в многих уступах. На штучні ріки тоді ніхто не полягав. Люди були здоровші, а не хирляві, що нині бачимо.

Модерна наука відживности доказує, що ягідки з дикої рожі (зі свербивусу) є найбагатшим джерелом Вітаміну С у природі, а Вітамін С є найважнішим чинником в случаях запалення всіх питомих симптомів.

Одна з найзвичайніших симптомів запалень — є болючі сустави. Ця недуга

постепенно розвивається на гірше й може остаточно розвинутися в хронічний застарілий ревматизм так далеко, що сустави кривляться, псуються, параліжуються, і жертва стає калікою. Такі люди, звичайно, живуть дуже коротко. Це все стається тому, що людина не споживала такої поживи, що містить у собі достаточну порцію Вітаміну С.

Всяка пожива, проста, чи вибаглива, — дешева, чи коштовна, — як міститься в ній відповідна скількість потрібних Вітамінів, то така пожива витворює в тілі відпорну силу проти втоми, простуди, запалення легенів та проти всяких недуг і недомагань. Людина, що не дістає подостатком тих життядайних складників — підлягає під много недомагань, і для ньої саме життя стає не приємністю, але мукою й тягарем. Своїм розстроєнням така людина витворює доокола себе навіть дражливу атмосферу, і про таку особу звичайно говорять, що до ньої не можна навіть зблизитися, бо своїм подразненням навіть воздух затроюють.

ЩО ТО Є ВІТАМІНИ?

Вітаміни — це хемічні тільця, і для людини є так важні і необхідні як вода, сіль, а навіть важніші. Коли їх в перве відкрито, то хеміки описували їх як "складники незвісної якости, але конечні для доброго здоровля і необхідні для життя". Одначе, завдяки невтомній праці пізніших хеміків, Вітаміни перестали бути "складниками незвісної якости", і стали тепер добре звісні, і людина з певним знанням от цих Вітамінів — може регулювати й нормувати ними стан свого здоровля, свій вік і свій вигляд.

Вітаміни у великій скількости витворюються в групках, чи комбінаціях із звичайних хемічних, (елементів), і сьогодні, певна пропорція тілець до певної міри є добре знана.

До цього часу вдалося вже хемікам винайти около двадцять родів Вітамінів, включаючи вже й різні групи Вітаміну Б. Практична історія Вітамінів — недавна. Лябораторії по цілому цивілізованому світі працюють безвпинно й повсякчасно зустрічаютьнові чуда Вітамінів. Приміром, Вітамін Б, що колись називали тільки Вітаміном Б, тепер дослідили й впевнилися, що він складається з більше тілець і назвали його Вітамін Б Комплекс. Не улягає сумніву, що, коли ви інтересуєтеся Вітамінами, певно читали, або чули про всі ті Вітаміни, що офіційно знані як Вітамін А, Б, Б, (так званий Тіямін), $Б_2$ (Рібофлявин — а часто називають його Г), $Б_6$, $Б_4$, $Б_5$, $Б_8$ (Пародиксін і т. д.

Хоч учені всі однаково пояснюють вартість і силу Вітамінів, а деякі з них навіть непогоджуються на таку, чи іншу назву певного складника, всеж про важність Вітамінів у нашому кожноденному житті — всі одноголосно погоджуються без дальших дискусій. І справді, обоятно нам, які назви, чи імена понадавали тим життядайним складникам, — знаємо, що вживаючи їх у кожній дієті (поживі), можемо бути спокійні й не журитися їхніми технічними назвами та їхньою хемічною силою.

ВІТАМІН А

Конечно потрібний при будові й розвиненню відпорної сили проти ятрення (інфекції) тіла. Вітамін А підносить енергію й додає охоти до життя. Піддержує молодість і вюнкість тіла. Дуже важний до задержання доброго й ясного зору. Лікарі дуже часто приписують його до лікування зору страченого наслідком осліплення ясністю. Також приписують його проти ослабленого зору й коли хтось не добачує в темноті, приміром, в театрі, чи в інших темних місцях. Таке ослаблення зору в старім краю називають "куряча сліпота". Такий ослаблений зір витворюється через брак Вітаміну А. Цей Вітамін придержує і розвиває красу шкіри і церу. Відповідна скількість притримує шкіру в мягкім і чистім і здоровім стані. Коли у верхній почві шкіри бракує його, там нема відпорної сили й тоді шкіра лущиться, ряпавіє — появляються різні прищі, висипки, запалення, і, як закалічиться, то рана не хоче скоро гоїтися. Також появляються всякі недуги носа, горла, легенів та ушних оболонок. Вітамін А дуже потрібний для росту дітей, і конечно потрібний і необхідний для матерей що плекають дітей своїми грудьми; а вже особливо для женщин, що знаходяться в тяготі.

Вітамін А відграє дуже важну ролю в нашому житті і здоровлі. Зсумувавши разом, Вітамін А розвиває відпорну силу проти інфекцій; недопускає й усуває так звану "курячу сліпоту" або недовиджування в темноті; продовжує вік; очищує і придержує шкіру в гарнім і здоровім стані. Плекає і підтримує здоровля зубів.

Додає сили, здоровля і веселости. Брак його в нашому тілі спричинює простуди, нежить, катар і недуги мігдалків у горлі (тонселс). Усуває каміння з нирок. Усуває шкірні недуги й загальне ослаблення і умучення.

ВІТАМІН С

Є один з найважніших Вітамінів. Мимо того, що Вітамін А містить деякі такі самі тільця, все ж Вітамін С стоїть дуже випукло понад всі другі Вітаміни. Своїми благодійними тільцями придержує зуби і ясна в здоровому стані. Брак його в нашій устній ямі спричинює недуги ясен, гнилизну, яку дентисти називають "пайрія". І дійсно, стілки людей може похвалитися здоровою устною ямою та здоровими, червоними яснами?

Вітамін С приспішує гоїння ран. Будує відпорну силу проти інфекцій; прочищує нежить (гей фівер), також усмирює та усуває спараліжування жил і їхніх оболон. Конечний для розвитку здорових і сильних костей. Помагає вдержувати тіло в молодому й жвавому стані: притримує в чистім і свіжім стані всі артерії і кровні жили, жилки, так звані "епітелія"; відвертає завапнення кровних жилок; усуває шкірні висипки. Коли ваше лице бліде; шорстке, цера безкровна й не свіжа, то у вашому тілі бракує Вітаміну С. Коли чуєтеся неспокійні, пригнічені, подразнені, знеохочені до всього й підупавші на силах; коли чуєтеся без витревалости, або чуєте мандрівні болі та болючі тиснення то тут, то там — то в колінах. то в ліктях, і. т. д., то це сигнал (знак), що у вашому тілі бракує Вітаміну С. Уживайте більше поживи в котрій міститься Вітамін С. Цей Вітамін нормує кровні жилки і кровні тільця; недопускає творитись болякам (алсерс); поборює певні роди хронічного ревматизму і гостця. Без присутности Вітаміну С — другі Вітаміни не сповняють належито своєї задачі в нашому тілі.

ВІТАМІН П.

По хемічному зветься він "пентотенік есид" — складник при розвою доброї памяти й середник проти сивого волосся. Від віків уже говориться про недугу сивого волосся, бо часто молоденькі сивіють, і, хоч час від часу вишукували якісь фарби на фарбування або крашення волосся, то гроші були видавані за дармо, а сиві люди ставали розчарованими. Вчені хеміки дійшли до переконання, що наше здоровля, наша цера і наше сиве волосся знаходиться в фляшечках і коробках, а в нашій поживі, особливо у Вітамінах що містяться в поживі. Яка пожива така кров, а яка кров, таке й здоровля, таке й відживлення тілесних клітин, оболон і залозів.

Лік проти сивого волосся криється у Вітаміні П, і хеміки над цим завзято працюють. Їх досліди доказують, що коли щурам давано поживу без цього Вітаміну, то щурі скоро сивіли. Коли ж додавали до поживи Вітаміну П, то щурі відзискували знову натуральний кольор своєї шерсти. Під цю пору переводять проби над сивими людьми, над молодими і старими, і вже мають майже певний успіх. Про цю радісну вістку почуємо вневдовзі. Сиве волосся можна привернути назад до природної краски поживою з відповідною пропорцією Вітаміну П, також недопустити до сивини. Вітамін П, при помочі Вітаміну С значно скріпляє клітини доброї, здорової й сильної памяти.

ДОМАШНЄ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

ДУРІЙКА, ШАЛ — що дня їжте хліб намащений зпорошваним кміном, з додат ком трошки солі, масла й "джінджер" коріння.

СВЕРБЛЯЧКА — щоб ви не мали сверблячки на шкірі, то пийте сок з цитрини. Також зі соку на шматі або посіченої цитрини в шматі — зробіть обклад. Їжте відповідну поживу.

СВЕРБЛЯЧКА — намащуйте сверблячу шкіру 6 до 8 разів денно звичайною нафтою, (керосиною).

ПІДКРІПЛЕННЯ — на підкріплення сили й здоровля — пийте чай з листя суниць, ягід, збираних з росою, в травні (маю).

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

БЕЗСОННІСТЬ

Безсонність дуже нищить здоровля. Бо, коли людина не може спати, то дуже скоро приупадає на силах. Без відповідного відпочинку-спання, людина стає дуже умученою, трудною, нервовою, дражливою, і все, що вона робить не йде так як треба. Не спати й качатися в ліжку цілу ніч, і лише думати й думати, і ніяк заснути — це дійсно ознака розстроєння і втрата сили в тілі.

Безсонність — це є знак природи, сигнал, що нерви є знеможені, вичерпані зі сил. Через безсонність — повстають інші недомагання. Що день то все гірше нервова сила людини зуживається, нищиться, аж людина цілком повалиться з ніг, стане немічною, сумною, понурою, задумчивою і знеохоченою до життя. Будучність не має для такої людини ніякої вартости, надії, заохоти, заінтересовання, ані успіху, щастя, веселости. Таку людину, що не може спати, всьо гризе, їсть і нищить її всі засоби сил.

Сон, добре спання — дає тілові добрий відпочинок; відновлює в тілі всі клітини до правильної чинности й життя.

Ви значно скріпите свою силу й охоту, як будете заживати чисто природний чай з Гірського Коріння.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

вже 26 років було й є благословенством для всіх терплячих на Безсонність (брак спання) та нервове розстроєння (або на умучення і утрату сил). Ціна одної пачки з пересилкою, $1.50. Пишіть до:

Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.
ST. ANDREWS SUPPLY

БАГАТО НА ГОЛОВІ

Редахтір "Точила" має багато на голові! А то: Справи робітничі, рільничі, політичні, поетичні, літературні, виховавчі, молочарські, гумористичні, критичні, Рідну Школу, всякі нові видання, клопіт з назадницькими передплатниками, і так далі в безконечність.

ЛЮТА ГРИЗОТА

Жінка гризе свого мужа, бо гвавту хоче їхати до Вінніпегу за веселим "Точилом".
Без усмішки — життя нудне,
Не варта нічого.
Тож читайте всі "Точило"
Для здоровля свого!

ГИКАВИЙ

Пан: Фіякер, чому ти завіз мене на нумер восьмий, таже я казав на семий!

Фіякер: Я п-п-прошу п-п-ана не міг бо-борзо "п-пру" ска-к-казати.

ПАН: Ти завше так загикуєшся?

ФІЯКЕР: Ні, п-про-шу п-пана, лиш тоді як г-г-го-ворю.

КОЛОМИЙКИ

Ой, трясуся, не трясуся,
І добре гуляю, —
А цео тому, що веселий,
"Точило" читаю..

Моя баба яйкотіла,
Як звичайно, баба, —
Я придумав, що "Точило"
На язик їй треба.

Мене блохи моц кусали,
Годі було спати...
Тепер є мир, бо "Точило"
Я почав читати...

Жінка гризла мене дуже,
Бо дреса хотіла;
Нагадав їй про "Точило"
Зараз заніміла..

Сповідалась молодиця,
Много гріхів мала;
А піп каже, щоб "Точило"
Наще все читала!....

Корба добра при "Точилі",
Спочинку не має,
Бо редахтір вічно крутить,
Корбов обертає!

ФРАГМЕНТИ

Роби лиш те, до чого ти
Талан дійсний маєш,
Зробиш добро для суспільства,
І сам скористаєш.

Все правильність, час свій має
В матері Природі.
Лише люди віддаються
Всім примхам у моді.

Зло від себе само творить
Усякеє лихо;
Як не вміеш навчить добра,
Краще сиди тихо.

Де ліс густий, там ліс малий,
Деревця тоненькі;
Де порядку нема в людей,
Там люди бідненькі.

Нині небо сумно плаче,
Мокро під ногами. —
Душа моя стала сумна
І плаче так само.

Світ з пів світом вічно бється,
Щоб в нім зверхність мати, —
Щоб світ волі, добра, правди
При житті вдержати...

Колиб розум, винаходи
Можна в рух пустити,
То всі люди з цього світа
Могли б рай створити.

Кривда для всіх в одиницях,
Що гроші збивають,
Що законом людське добро
Грішми забирають.

Майно світа — це корито,
Де жеруть всі свині,
А хто з него більше хлепне,
Більше має нині...

Для вигоди всякі люди,
Закони вкладають, —
Мудрі живуть і пирують,
А дурні здихають.

Як краса є над красою,
Так зле є над злом, —
Красу чути нахощами,
А зло все багном.

Ходиш в школу, добре вчишся
Знання здобуваеш, —
А між людьми з дипльомою
Нічого не знаеш... — С.М.Д.

ЧИ ВИ ПОМОЖЕТЕ ЦЬОЇ ЗИМИ?

Як вас не потрібно на фармі цієї зими, то ви повинні взяти іншу роботу.

Значне число працівників потрібно до ліса — рубати льоги; дерево на папір і на паливо — для праці в майнах металю, копалень вугля, до приготовлювання мяса і холодільень, до орудування збіжжам, до вдержування залізничих доріг, для фабрик виливання заліза і для інших конечних занять, залежно від місцевотси.

Проситься предкладати свої услуги до:

Найблищого Офісу Заняття і Доброволї Услуги; або до

Найблищого Провінціонального Представника Рільництва; або до

Вашого Місцевого Комітету Фармерської Продукції.

Добра відповідь на цей заклик є важною для добра Канади — тож зголошуйтеся негайно.

Відложення військового вишколу продовжується тому, хто перебуває при конечній роботі поза фармою.

НАЦІОНАЛЬНА ДОБРОВОЛЯ СЛУЖБА

DEPARTMENT OF LABOUR

Humphrey Mitchell
Міністер Праці

A. MacNAMARA,
Директор Нац. Доброволї Служби.

Оце оголошення подає Домініяльний Департамент Праці для допомоги Домініяльно-провінціяльній Програмі Фармерської Праці.

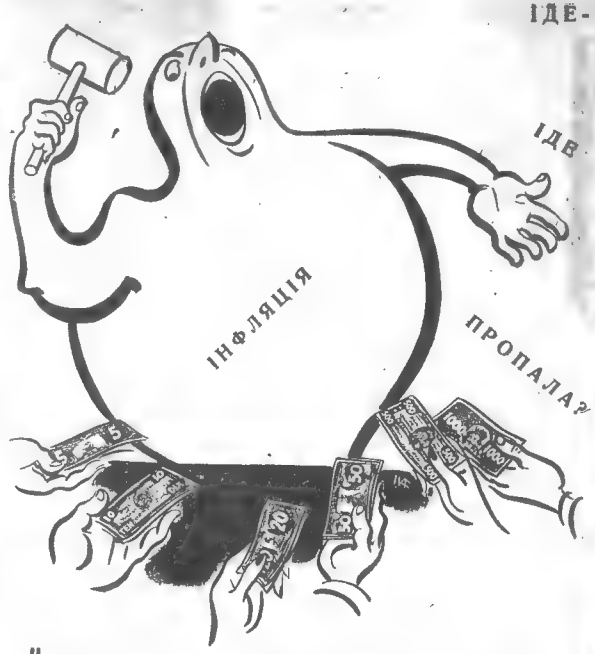

ЧИ ВИ КОЛИ були авкційній випродажі та захопились і хотіли накидати ціну . . . цебто стали жертвою авкційної пропасниці? Воєнні обставини можуть плекати "авкційну пропасницю", якби ми до того допускали. Всього є замало. Багато людей може набивати ціну.

Одначе . . . якби ціни підношено . . . то всі Ваші долари стратилиб дещо на своїй вартості. Навіть речі першої потреби могли б осягнути недоступну ціну.

Ми не могли б продовжати повне воєнне зусилля та приготовлятися до поладнання проблем у повоєнному періоді, як не втримаємо трівкої та відповідної скалі цін тепер.

- **Що з більше гроша, як кошти прожитку постійно підносяться.**
- **Що з більших зисків у бизнесі, коли вони обтяжені вищими коштами**
- **Що може зискати фармер, як вищі ціни його продуктів пізніше доведуть до депресії та низьких цін.**

НЕ СТАВТЕ СТАВКИ ПРОТИ СЕБЕ — ОКОПАЙТЕСЯ І ТРИМАЙТЕСЯ!

Це є одна з серій, видаваних Урядом Канади, що мають на цілі підкреслити значіння недопускання до дальшого збільшування коштів прожитку тепер і дефляції пізніше.

БАБИНІ ПЕРІЖКИ

Захотіла бабка раз
Онуку вгостити,
Й задумала періжків
Свіженьких зварити.

Взяли муки у макітрю,
І з водою місить —
І байдуже, що "чвірінок"
З її носа висить.

— Будеш їсти періжки? —
Онуку питає.
А хлопчина носом шморг,
І відповідає:

— Еге заждіть лиш часок
Я на те чекаю, —
Як випаде, то скажу, —
Тепер ще не знаю.

І запер у собі дух,
Тай дивиться скоса,
На "чвірінка", що виставивсь,
З бабиного носа. —

З зростом ваги в "чвірінка"
Зменшилася сила, —
Й хляп в тісто, — а баба там
Його й розмісила.

Хлопець рукою махнув,
— Ого, вже по всьому!
Так випало, що я мушу,
Йти на обід до дому. — За Степ.

І ЦЕ І ТЕ

З оріха "піноц" виробляють: масло, опал і оливу для інджаїв, глицерину, олійок для шпиталів, масть для смаження, в медицині адреналін і бисмут; пластику, складник для штучної гуми; для чищення металю по фабриках і поживу людську та домішку до поживи.

Нова ідея все комусь стая неприятелем.

У Хінах чистий віск росте на деревах. Робить його комацька в куклах.

Добрий папір можна виробляти з кропиви.

Одна пята часть всіх запатентованих винахдоів в Америці, відноситься до автомобілів. А всіх винаходів у патентo-Бюрі є поверх два мільйони.

Корок перше діставали з Іспанії. Тепер заступили його ново-виплеканою у багнах ростиною на острові Джамайка.

Зробити краплю штучної важкої води коштує чотири доляри.

Сталь, алуміній і другі металі, які перше були на многиг річах, тепер заступають матеріялами пластичними.

Много дівчат в Англії не знають нічого про гігієну (чистоту) і домашню роботу. Що найбільше котра знає, то втворити готову бляшанку з поживою та зробити чай. По цій війні дівчата будуть латати, прати, варити, печи, та держатися чисто й здорово.

Німці не можуть нахвалитися англійських дівчат у воєнних змаганнях, котрі знаменито сповняють всі лекші праці, щоб звільнити мущин ни війну.

РОЙКРОФТ, АЛТА.

З. Гарчик був фармером чесним і безрадним у мусінісіпали, але халепонька, що до чужих бабів кукурікає.

Р. Ошка багач, але біда що маєтку має лише 15 долярів: Це через те, що окривдив зятя, М. Гая В. Акалюка.

Дом Кя грубенька, низенька, криві ноги має, чужих чоловіків страшенно, кохає. Бо її муж Джан, — це мала цибуля.

Фрид любить дівки й носить їм бураковe вино, а тут біда що він секретарем, і всі сміються з нього

П. Г. Айдаш виглядає гладко, бо сліпого має за баса. Сліпий ніби до Ганусі залицяєсь, а місис таки любить на "фулспід". Ганусю, вступися з дому, нехай сліпак погуляє. — Очевидець.

З ЖИТТЯ, ЗІПСУТТЯ РОДИЧІВ І ДІТЕЙ В КАНАДІ

— Здоров, брате! Як ся маєш! Чого стоїш тай думаєш? Може хліба не видаєш, що так сумно виглядаєш?

Я думаю, любий брате, вже до краю повертати, бо в Канаді тяжко жити, а до того ще й робити. Коли б був знав ту недолю, що не буде алькоголю, то по що було тут їхати та й в Канаді засихати?.. В старім краю ліпше було, хоч воно давно минуло, як згадаю, що кілька хат, то була коршмонька, горілонька! А тут що? Там без горілки пр найменшим випадку не обійшлося

Там жебрак жебрав хліба, грошей, молився, хрестився, а як нажебрав, то й упився! Тай тут було колись, гуляли, голови розбивали. На фармах полатавши, пили, та не завше. За те в місті, Боже милий! Як то наші люди пили! Робив тяжко цілу днину, в вечер пропив за годину! Пяний впаде і не встане, візьмуть його поліcмане. та ще й в суді заплатить.

Прийшла зима, ой, недоле, грошей нема тіло голе, нема хліба, ані хати, якжеж тут нам зимувати? Дехто на фарми пустився, інший в місті волочився, інший не мав що ділати — почав красти, розбивати, і зробив таку дурницю, що пішов на шибеницю.

Побачила вся Канада, що так жити трудна рада; почали трунки касувати, на тверезість голосувати. Тепер підеш по готелях, всюди тихо як в костелях, по арештах як в пустини, ніхто дверей не відчинить. Вже не кричать, як давніше: "сапамаган ю галіщен". Як горілку скасували, добра сподівались. Та карти й "пулруми" забрали грошей суми!

Бо людниа пяна ходить, як грошей собі заробить. А як сяде в карти грати, то аж ковт мусить продати. А в пул-румах за столами, як фірмани з батогами, грають свинки — бо від свинства відвикнути, то треба ще многих століть.

Що найгірше тепер в моді, що всі мочать якизи в гомбру. Ой, корита треба їм, і то великого! Бо хлоп як не купається в горівці, то думає, що він не жие. —ХЧ

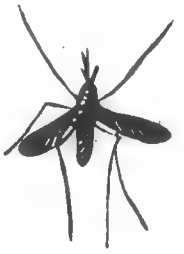

БЮКЕНАН, САСК.

У Маморніц дуже слабують на "гарт тробил".

С. Орозинському бракує вищої гори на свій патент і тому виїхав до Брітіш Колюмбії.

Д. Омці треба заміняти чоловіка.

И. Никови — потрібно цапа і мули.

Д. Учакови — конечно потрібно рогів. НЕА

Ф. Ранкови — пукала треба.

Л. Твинцеві — штанів, бо хоче бути тростом.

Пані Д. — ліпших окулярів, щоб виділа як Збітнев йде до Йова.

ПЯТЬ СОТ МІЛЬЙОНІВ РІЧНО

Новозасноване й одиноке українське підприємство потребує річно 500,000,000 бушлів ягідок рожі (свербивусу) на виробу нової, необхідно-потрібної для всіх лічничої поживи. Збирайте, сушіть на сонці й висилайте до нас. Ціна висша як за пшеницю. ХТО бажає мати добрий і сталий дохід що року, хай пише по контракт.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young Street, Winnipeg, Man.

ПОРАДИ ПРО ЗДОРОВЛЯ — ДАРОМ —

Вас нічого не коштує дізнатися дійсної правди про свої недомагання, недуги, слабости. Напишіть що вас долягає. При запитах подайте свій вік і вагу, залучіть 4-центову марку на відповідь, а одержите бажану пораду даром. Про всякі секретні справи пишіть отверто.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

● ТАКА ЇЇ ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

Граматика!

Вже вийшла з друку перша частина українсько-англійська і англійсько-українська граматика, яка продається по $1.25 за один примірник. Для книгарень опуст 30 процент. Замовлення присилайте разом з грішми до:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

КОНЕЧНО ПОТРІБНО
цих книжок в українській мові:

Ботаніка, Хемія, Фізика, Географія, Зоольогія, Енциклопедія. ХТО має ці книжки, годин відпродати або визичити, — то ласкаво проситься повідомити Видавництво:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

НОВО-ВІДКРИТИЙ
● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на поницці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд, 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13 Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32 Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей, 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B, Winnipeg, Man., Canada

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все. ● Напишіть як довго хоруєте? свою вагу, високість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3651-B Winnipeg Ma... Canada

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

Сварка, лайка, злість, роздраження нервів, умове пригноблення, люті, їдь, суперечка, бійка, ірітація, нерозсудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітаміновою і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75 GAY PRODUCTS 3651 B Winnipeg, Man

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

● Присилайте до "Точила" всякі жарти, якіб вони не були.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, Є. Дорощука —	.40
Тайни Життя — — — —	.25
52 Тайни, — варто знати —	.25
Тайни краси — — — —	.25
Зрівноважене життя — —	.25
Київ і Рим — — — —	.25
Свитає день — — — —	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я — — — — —	.25
На Чужині — — — — —	.25
Лише для бабів — — —	.10
Порадник про кохання — —	.25
Штуки — — — — —	.10
Щасливе подружжа — —	.25
Як стати богатим — — —	.25
Магічне місто — — — —	.80
ДУМИ і ПІСНІ, В. Тулевітрів	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду? — — — —	.10
Літературний Сміх — —	.35
Кохання — — — — —	.25
Як позискати любов? — —	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим — — —	.25
Факти про попів — — —	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину —	.25
Як ворожити картами — —	.10
БУКВАР, для Рідних Шкіл, Матвійчука — — —	.45
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — —	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ —	.50
Вибрики попів — — — —	.01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал ——	.25

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, ділає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здороводумаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована —	1.00
Для Апендика щоб не пук — —	1.00
Догідність у супружестві —	1.00
Антольогія Укр. Письменства —	.65
Така її Доля, драма на 4 дії —	.40

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію —	.15
Горнятко Кави, на дві дії —	.25
Засвистали козаченьки, —	.25
Хитрий Льокай, комедія на 1 д.	.15
Старий Кавалір, на 1 дію —	.15
Чудовий Зять, на одну дію —	.15
Комедія Артиста, — —	.35
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя, — —	.25
Ого! — — — — — —	.05
Мертвий Байрак, драма, 4 дії	.35
Винахід, — — — — —	.25

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада —	.25

ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.10
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — —	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — —	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРОЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог —	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поницьких діточих пес.

ОЛЕСЯ, торинна песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію —	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію —	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію —	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ —	.15
ЦІКАВІСТЬ, — — — —	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — —	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА, — — — — —	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.

Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated, ...	$1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages	.15
Love Thrills —36 pages	.15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	.50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	.25
Own Sugar Making at Home	.50
How To Raise Mushrooms	.15

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць.— Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave, Winnipeg, Man., Canada

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli Ci brąkuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego Klubu: Klub Nadzieja. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie; z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Moż na pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 488 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translation our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath. Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

● КРУЧЕНА ГОЛОВА ●

● Не одна жінка або чоловік терпить
● на біль або заворот голови за дар-
● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво-
● рот голови напевно! Не потрібно
● мати кручену голову, бо за $1.50
● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО-
● РІНЯ, яке прогонить заворот го-
● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті-
● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your want. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; пестувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас; все була вдоволена вами; то ще нині напишіть за порадою, załучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то так буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюрррr! —Точ.

MUSICAL

SONGWRITERS! - BE SUCCESSFUL! HAVE songs in perfect shape for publication — in Canada A great aid recently released "Canadian Song Lyrics", a book of songs composed by amateur Canadian songwriters. 50c postpaid. 3651-B. Winnipeg, Man

МАЄТЕ ВЕЛИКУ НАГОДУ!

Ви маєте велику нагоду дістати цілком ДАРОМ дуже вартісну й цікаву книжку, так звану:

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651_B., Winnipeg, Man., Canada

● КУПУЄМО всякі рисунки сміховинок в образках (комікс, фоні пипер). Рисунки добрі і зли, але власно видумані, нові. також рисунки для жартів. Присилайте що маєте!
Tochylo Publ Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

●Шість місяців будемо висилати вам смішне "Точило" даром (для одного в кожній місцевости), як пришлете нам всі імена і адреси людей зі свого міста або кольонії. Зазначіть хто чим є або чим занимається.

ОБЕЗПЕКУ на старші літа вишлемо кожному цілком даром, хто пришле нам адреси людей зі своєї кольонії.
MARS BOOKS AND NOVELTIES
3651 - B., Winnipeg, Man., Canada

● СМІЮСЯ, бо голюся без болю і з приемністю. "Меджік" держить мої бритви і бритівки все острими. Мені не потрібно більше йойкати, кривитися та мучитися тупими бритвами. "Меджік" остритель коштує лиш 25ц
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився? — 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties. 3651-B., Winnipeg

— ЦУКОР —

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Геморойди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лищаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION

Ч. 12. Рік 15. Грудень,
Vol. 15. No. 12. Dec. 1944

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише долар і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tychylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторожів, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

НАВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрями й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть!
Durban's Style Shoppe, 587 Selkirk, Wpg

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поученія як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатіше заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте сталє, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 2c a word makes that possible.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколядн, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не, хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете качатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за ліс-тою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young St., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЯ ГРІШНИК
Я є грішник вичуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде.
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх, грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди. ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.

"ПО АМЕРИЦІ"
Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки один долар. Для Книгарень бопуст 40 процент. Замовлення шліть до:
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"
● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше. і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і дописуйте що хочете до "Точила" через цілий рік. Цілорічна вкладка лише 1 долєра.

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє ім'я і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич:. Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ-БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B, Winnipeg, Man., Canada

НОВИЯ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів

ЧАС БУТИ МУДРИМИ!

Найбільшим даром Природи — є здоровля людини. Щоб мати здоровий розум, здорово й мудро думати, то треба мати здорове тіло. В хоровитому стані людина не думає, лише маячить. Тіло й розум ніколи не можуть бути здоровим, коли кормиться невідповідною поживою. То нічого не коштує мати добре здоровля, та много коштує воно, коли ви його стратите. Много тратять свої маєтки, лише щоб бути здоровими, і много тратять здоровля, щоб діяти до маєтку. Одні й другі роблять дурне. Перші тратять свій маєток на здоровля запізно. Послідні тратять його в погоні за маєтком і опісля також шукають здоровля, — також запізно. Тому є стільки даремного терпіння, втрати життя і передчасної смерти.

Вік людини є 70 років. Коли будемо хоронитися від пошестей, простуди, заразу, випадків; коли будемо пильно вважати на поживу, — то повинні жити сто років.

Ми в теперішній цивілізації, в модернім віку, — числимося мудрими, а дійсно ми не є на стілки мудрі як Індіяни. Вони ніколи не простуджуються і не слабують на запалення легенів (нюмонію), як білі, і то ще до того — цивілізовані люди!

Чванимося хто знає чим! Ніби не знати які вчені. Наука відкрила різні недуги людини, дала всім слабостям штучні імена, поперехрещувала їх на всі боки, — навіть знає причини недуг, а всі до одного в Канаді і Америці є слабі, кожному і кожній щось бракує. Не вже прямуємо до божевілля? Виглядає, що так, коли візьмемо під розвагу всі порядки і все лихо, яке маємо. Спитайте себе самі, що в нас усіх є мудрого, здорового, пожиточного, досконалого? А як є дещо, то для кого?

Ну, а як людина може бути мудрою, і здоровою, коли всі часописі і журнали оголошують всяку непотріб? Що за трагедія! Стільки даремних терпінь, тупоумства! Люди слабують все гірше й гірше, і все хтось більше й більше — робить на бідних людях добрі зиски.

Вже час бути мудрими! Вертайтеся всі до природного життя. Їжте лише свіжу природну поживу, а будете всі здорові. Не будьте всі прибиті всякою нуждою та недугами. Відкиньте від себе всякі штучні поживи, всі бляшанки, панки, софт дрінкс та всякі дуже захвалювані річи, не переїдайтеся, а певно що не буде такого страшного занепаду здоровля, який тепер є між всіми. Зужийте лише дрібку розуму, а будете на правій дорозі.

Здоровля людини є таке, яка є пожива. Як ви будете чутися завтра, залежить на тім, що ви їсте нині. Яка пожива, така кров, а яка кров таке здоровля. Чим простіша пожива, тим краще здоровля. Вся штучна й перероблена пожива по фабриках — приносить лише занепад тіла, лихе здоровля і всякі недомагання.

Люди, що живляться чисто природною поживою, неперевареною, не грітою другий раз, — ніколи не заповняють шпиталів, хіба в крайнім випадку каліцтва. А люди, що їдять перефабриковану поживу, пють содову воду, — всі заповняють шпиталі.

Не даром один мудрий лікар сказав, що зубами копаємо собі свій власний гріб. Через обжирство в нас є много широких бабів — і кажна слаба.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Веселе Видавництво

"ТОЧИЛО"

желає всім своїм передплатникам, читачам і всім тим, що стануть скоро передплатниками —

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО

та

Щасливого, Здорового, Успішного,

НОВОГО РОКУ!

Христос Раждається!

НА НОВИЙ РІК

(Бажання всього того, чого ви самі собі бажаєте)

З Новим Роком вам бажаю,
Щоб прожили сотню літ!
Щоб ви не сумували,
Самогонку попивали,
Славні були на весь світ!

Щоб комори в вас тріщали,
Від достатків ваших всіх;
Щоб ви пиво й мід пили,
Не плакали, не журились, —
Дай вам, Боже, грошей міх!

Щоб ніколи не злазили
Кейки з вашого стола!
Щоб паї у кожну днину,
Також свіжу баранину
Їла вся ваша сім'я.

А щоб веселі ви були,
На це рада лиш одна:
Заплатіть собі "Точило",
Буде любо вам і мило,
Весела буде сім'я. — Петро Хомляк

НА ВЕЧЕРІЄ СВ. МИКОЛИ

Прийшли вже з неба через радійо
В "Точило" різні вісти, —
Що гість святий до нас в цей рік
Боїться з неба злізти.

Бо в нас тепер доріг отих,
Шляхів, що не зчислити,
На роздоріжах цих нових,
Ще мігби заблудити.

А про непевні в нас часи
Він вичитав з "Точила",
І дума: а ну-ж там хто
Влупить його що сили!

Бо всі грішні! А в поступі
Лізуть усі раком;
Заслуги всіх то не варта
Навіть дулі з маком. — К.

ТАКИМИ ЗАСТАВ ІХ НОВИЙ РІК

Написав Артемон Будяк

Зза гір, зза піль, лісів, зза моря йшов Новий Рік. Юнак вродливий, веселий, повний енергії. А старий, згорблений, пригноблений, без усмішки — відходив геть, несучи на собі величезний тягар людської дурноти; відходив там, звідкіль вже не вертають. Уже не верне старий рік ніколи.

З великим зацікавленням йшов молодий, щоб побачити мешканців землі, яким ніс все НОВЕ. Багато їх, з великою надією в серці його ждуть. І вступив він до першої хати, де коло столика голився хлопчисько — і поздоровив його. А цей лиш махнув рукою мовчки.

— Як живеться? запитав Новий Рік. — Чому не бачу усмішки на твойому лиці, хлопче?

— Помиляєшся, пане, — я не є хлопець.

— А хто ж ти є? — запитав Новий Рік.

— Я дівчина! відповів той, що голився.

— Вибачте! Хіба що мене мильно поінформували. Я ще не був на цій планеті. Ріс деінде, і вчили мене про земські обичаї. Про вигляд обох полів...

— А-е, що було, минуло. Я модерна дівчина!

— І чого ти собі бажаєш у Новім Році, дівчино?

— Першоклясного авта, успіху в романсах, багатих костумерів і все буде гаразд!

— А жениха не бажаєш? Гарного хлопця?

— Маю їх аж забагато! Мені ходить о багатих, щоб було що тягнути.

— Але, чи чесно так жити?

— Що колись було, — минуло. — Я хочу як тепер є!

— Я хотів би принести тобі щастя. Але злим поступованням ти відпихаєш своє щастя від себе, — заявив Новий Рік, і зник за дверима.

Пішов дальше на зустріч людям. У великих містах люди були готові його зустрічати. І зайшов Новий Рік між один гурт. На столах, що аж вгиналися — побачив великі збани вина, горівки, печені кури, різнородні мясива, печені, а над головами людей зносилися клуби диму.

— Я Новий Рік! — представився він громаді.

— Що несеш нам, Новий Роче? — закричали люди.

— А що ви собі бажаєте? — спитав Новий Рік.

— Грошей, щастя, щастя! — загула громада.

— Я несу його вам! Але побоююсь, що ви відпихнете своє щастя, якщо будете пити, забагато курити й розпустувати. Своїм поступованням ви відштовхнете своє щастя від себе, — сказав Новий Рік і зник людям з перед очей.

По дорозі заглянув Новий Рік до багатої хати. Тут побачив велику бійку. Розлючена жінка багатія кидала горшками й баняками в свойого чоловіка й грізно проклинала його. Та побачивши вродливого гостя, чоловік і жінка перестали битися.

— Гей, чи ви забули, що вже вступили в Новий Рік? Та ж не годиться битись. Чував я, що народна приповідка каже: хто бється на самий перший день Нового Року, то будете цілий рік битися і сваритися. А прецінь це не є ніякою приємністю жити в незгоді. Незгода підриває здоровля, нищить людину.

Чоловік і жінка багатії байдужо здвигнули раменами.

— Що собі бажаєте? — спитав Новий Рік і представився: Я є Новий Рік і несу людям все чого вони бажають.

Чоловік і жінка зі страху попадали на долівку. Та не забули гукнути:

— Перепрошуємо тебе за не приємність. Хочемо якнайбільше грошей!

— Чи вам ще замало? — запитав Новий Рік.

— Замало!...

— Не грошей вам люди треба, а РОЗУМУ! Бо чим бі ше грошей будете мати, тим більша гризня буде у вашій хаті. А щастя собі не бажаєте?

— Щастя є гроші! — відповіли.

— Хто бажає грошей, не бажає щастя, бо гроші не йдуть у парі зо щастям. — Сказав Новий Рік і зник.

Йдучи дальше, зауважив, що люди відпихали своїми вчинками те щастя, що ніс для них Новий Рік.

КОЛЯДА РАДІСНА

Ладу нового, ладу нового,
Ми вже дочекались, —
Не будем плакать, не будем плакать,
Будемо сміялись!

Сталін демократом став,
Буде нарід волю мав,
Радісні пісні співав,
Вільно Бога величав!

Ладу нового, ладу нового,
Ми все виглядали!
В Москві врадили, в Москві врадили,
Лад будемо мали!

Буде Сталін панувати,
Нарід добром обдаряти;
Будем пити й гуляти,
Радости собі взнавати!

Москва сказала, Москва сказала,
(Святе її слово),
Лад встановлений, лад встановлений,
Буде в світі воля!

Будуть Москалі гуляти,
Ладу в світі пильнувати.
Ми ж будем, люди, скакати,
Як пани скажуть гуляти.

Василь Ставничка

ПОШАНА ДО РОДИЧІВ

ТЯГ 2.

Почалася гучна церемонія хрещення. По виборі доброго імя, одна кума взяла на руки дитину, тай вже хотіла виходити з церкви. Але висока, худа кума відібрала від неї дитину й каже:

— Не вмілисьте дібрати йому імя, то не маєте права нести його до дому.

Куми мужеського полу гляділи на високу й тонку куму з подивом. Один з гурту каже:

— Це хрещення можна назвати чудом, бо ще про таке ніхто не чув і не бачив. А з цього малого Юрка, що тепер охрестився на раба божого, — як буде здоровий жити — то буде, або великим чоловіком, або великим злодієм, бо ще нікого досі так не хрестили в селі, як його.

Андрій як почув такі мудрі слова одного кума, то чувся трохи обидженим. Але по хвилині вагання, стримався з гіркою відповіддю й роздумував, що це хрещення є надзвичайне, інакше за всі бувші хрещення в селі, отже, і його одинак мусить бути чимсь надзвичайним, можливо й дуже великим чоловіком може стати. Отже, Андрій промовчав обиду й таки мав надію, що з його сина буде добра людина.

Принесли малого Юрка до дому. Суха, як тичка, висока кума віддала дитину Катерині й додала:

— Ось я вам принесла вашого малого Юрка. То я дала йому таке гарне імя.

Катерина взяла свого синка на руки й поцілувала. Було видно по ній, що тим іменом вона не дуже раділа. Другі куми не хотіли, щоб худа кума набувала великої слави й ласки в Катерини, — то одна з них промовила згірдливо:

— Та ніби то Юрко гарне імя, але наш сусід кличе свого бика Юрком.

Другі куми як це почули, вибухли сміхом, щоб допечи гандрабатій кумі за таке імя. Висока й худа кума завважила, що всі куми беруть її на кпини, — набрала злости й хотіла плюнути образливій кумі межи очі, й може була б таке й зробила, доконала свого великого вчинку, але, на щастя між нею а тою смілою кумою, що відважилася таке сказати — стояв кум-чоловік.

Андрія тоді не було в хаті. Він, як вийшов з церкви, то бігав по селі й спрошував на хрестини свого сина всіх бідних і багатих. Він з тої радості, що на старі літа дочекався мати сина, хотів задоволити всіх людей.

Люди почали приходити одні за другими, залазити за стіл, щоб звеличати хрестини Юрка, а головно, добре попоїсти й попити. Одні другим помагали гоститися, доносили їду й напитки, що Андрій пристарав.

Прийшов нарешті Андрій. Гості привитали його й заспівали в його честь: "многая літа". Андрій тішився, що люди не погордили ним, що прийшли до нього звеличати радісну хвилю. Вони також пожелали здоровля малому Юркові, щоб ріс здоровий на радість і потіху своїх родичів та на славу своєму народові.

ВАСИЛЬ СТАВНИЧКА

Оповідання яке я почав писати в "Точилі" під назвою: "ПОШАНА ДО РОДИЧІВ" є одно з найвеселіших. Тому проситься всіх не пропустити ані одного числа, бо дуже інтересне. Це оповідання вийде книжкою, яку ви повинні замовити собі зараз. Ціна книжки $1.50. Замовлення присилайте до точила.

ВИРАТУВАЛА ТИСЯЧУ ЛЮДЕЙ.

На кораблі одна дівчина записала собі на памятку таке:

20 мая. Небо ясне і капітан також.

21 мая. Похмурно і капітан також.

22 мая. Капітан заявляє мені, що він любить мене. Я стою твердо.

23 мая. Капітан заявляє мені, що коли я не послухаю його, то він затопить цілий корабель і тисячу людей.

24 мая. Нічого, я стою твер до при своїм.

25 мая. Я вратувала корабель і тисячу людей!

ЯК ВМИВАТИСЬ

— Мамусю, яку суконочку я вбираю сьогодні, бо не знаю чи вмиватись на великий декольт, чи на малий.

Андрій з вдячності й радості ще більше припрошував своїх кумів, щоб їли й пили. Всі куми желали йому потіхи з його одинокої дитини, і чистили столи за столом із їх тягару. Всі гості стали веселими. Лише ті куми не були надто веселі, котрих піддані імена для Андрієвого сина не принялися, бо кожна хотіла, щоб на її стало. А тут вийшло так, як худа й висока мов драбина — кума, хотіла. Всі її не любили.

Миски й шклянки випорожнювались блискавично. Куми й гості підпили собі доволі. Почали грати музики. Деякі так собі погуляли, як на весіллю. Хрестини відбулись досить величаво й тягнулись цілих повних три добі. Куми й гості були дуже вдоволені, бо ще таких хрестин не було відколи село.

Тепер слідім про малого Юрка.

* * *

Малого Юрка, одинака, доглядали мов ока в голові. Андрій найняв для свого сина доглядачку, щоб його Юрко мав усе, чого лише забагне. Юрко жив собі наче у великих панів.

* * *

Минали дні за днями. Юркові вже вісім років. Живучи в достатках, за тих вісім років виріс такий великий наче йому дванадцять. Андрій і Катерина, а також чужі люди завидували йому й казали нівроку, щоб не вречи.

Юрко був дуже пещений і не було понад нього в селі, що до збитків. Він знав і виробляв більше збитків, ніж всі хлопчиська в селі. Де лише ступив ногою, то мусів щось виробити. Він вибивав камінцями вікна, душив малі курчатка, лазив на дзвінницю, дзвонив дзвонами, щоб робити замішання між людьми.

По селах ніхто ніколи не дзвонив без потреби, а Юрко дзвонив людям, то тут, то там коли йому заба глося. Люди часто збігалися, думаючи, що десь огонь горить.

На скаргу до Андрія нераз приходили много людей. Андрій червонів від сорому, платив людям за шкоду, а Юркові не кинув згірдного слова. Юрко бачить, що батько нічого йому не каже, покриває його злі проступки, почав творити ще більші збитки.

Одного разу по дорозі Юрко повикопував малі ямки, — й люди та худоба виломлювали собі ноги. Не було свобідної днини, щоб до Андрія не приходили люди зі скаргою на Юрка. Андрій заспокоював і ретельно виплачував за всі шкоди.

В тих часах у селі не було школи. Діти ходили собі вільно, бездільно, а деякі пасли худобу. Читати знав лише піп і дяк. Хто хотів щоб його дитина знала читати й писати, то посилав до дяка. А дяк учив лише тих родичів діти, що добре йому платили. Дяк мав охоту вчити пещеного Юрка, бо знав, що його родичі багаті й добре заплатять за науку.

УТОПІЯ?

Учитель: А що, ви думаєте, ті звірі робили через сорок днів у клітці Ноя?

1-ий учень: О, я думаю що вони стояли і чіхались.

2-ий учень: Як-же вони могли то робити, прошу пана учителя, коли у тій клітці було лиш дві блохи?

КОЛІЗІЯ

— Прошу Тебе приятелю, постарайся, щоби, як прийдете до нас, твоя дружина не вбирала нової сукні, бо моя дружина не дасть мені потім спокою.

— Алеж друже! Це власне тому ми вибираємось до вас, що моя дружина хоче конечно показати твоїй нову сукню.

В ЧАСІ ОБІДУ

Тато їв зупу і щось займаючо оповідав.

Івась: Тату! У вас...

Отець: Мовчи! Стільки разів я тобі говорив, що не можна перебивати старших, дурню ти насмарований!

Через кілька мінут тато подобрів і питає:

Ну, тепер говори мені, Івасю, що ти хотів мені сказати.

— Я хотів сказати, що у вашій зупі була муха. Але ви вже проликнули її.

ПОХОДЖЕННЯ СЛОВА

— Скажи мені, Іване, звідкіля повстало слово "трамвай"?

— Бачиш, то було так: властителі-капіталісти співали собі "трам трам", а пасажири весь час кричали "вай вай", і від того повстало слово "трамвай".

ПОХВАЛИВСЯ

Ех, — каже парубок, танцюючи, — ех штани ж мої штани сині, а ще двоє дома в скрині.

— То скинь же мої, вражий сину, коли в тебе є свої! — каже його товариш.

Одного разу дяк йде до корчми й стрінувся з Андрієм.

— Добрий день! — пане Андрію. Що чувати?

— Дякую за ласкаве питання, — каже Андрій. Усе гаразд! Тільки з тим моїм Юрком маю трохи клопоту. Збиточний.

— Нема що дивувати, — каже дяк. — Молодий, не має що робити, то робить збитки. А якби мав якесь зайняття, то не творив би збитків.

— Та воно ніби ваша правда, — відповідає Андрій. — Але що ж така мала дитина може робити?

— Посилайте до мене на науку. Юрко гарний хлопець! Як навчиться читати й писати, то паном може бути на вашім маєтку.

— Та де там йому до пана. А дяком також не буде.

— Добре, пане Андрію, але подумайте, що він як буде в мене в школі, то пустувати не буде й все щось навчиться.

— Та воно ніби правду кажете. Може хоч стільки збитків не буде робити. А ви як то будете його вчити?

— Та так, — каже дяк, — приведіть його рано, а я буду показувати йому азбуку, і, так помаленьку привчу його й з нього може стати добрий хлопець.

— Та я вже не дбав би, чи буде що вміти, чи ні, — коби хоч збитків не виробляв, — каже Андрій підохочений.

— От і бачите! Він збитків не буде робити й письма навчиться, — відповів дяк заохочуючи.

— Хай буде по вашому, пане реєнт. А що така велика наука буде коштувати?

— Не знаю, що вам сказати. То буде залежати від його поступу в науці.

— Добре, пане реєнт! Я приведу його до вас раненько, а ви робіть з ним що знаєте.

* * *

Одного гарного ранку Андрій привів свого Юрка до дяка на науку. Дяк як поглянув на кремезного хлопчиська, то аж злякався, як його Юрко змірив своїми бистрими очима від ніг до голови.

— А вважайте, пане реєнт, бо це ще дитина.

Дяк не знав що відповісти Андрієві. Ще раз глянув на Юрка й вже хотів сказати, що не хоче його вчити, але стримався.

Старий Андрій відійшов домів, а Юрко остався в дяка. Дяк нарешті дібрав відваги й з пострахом почав лагідно заохочувати Юрка до науки.

— Тепер ти ще малий і не знаєш, що то є наука. Наука — то є щось дуже великого. Як будеш знати читати й писати, то будеш дуже розумний. Тоді і тебе будуть слухати всі діти. Будеш паном. Ти нераз бачиш, як пани їздять бричкою, як вони гарно повбирані. Таким і ти будеш.

Юрко з початку не хотів слухати й не звертав найменшої уваги, про що дяк говорить. Але дяк почав малювати коники, телята, свині — і це Юрка заохотило так, що Юрко не втікав зі школи першого дня; приходив на науку й помало забував про збитки.

Так проминуло кілька днів. Старий Андрій і Катерина тішилися, що Юрко стане добрим хлопцем. На щастя, дяк був хитрий як лис, і, хоч мав немало клопотів з Юрком, терпів як міг, і таки навчив Юрка трохи читати й писати.

Нарешті дякові терпець вірвався. Він боявся далі вчити Юрка, щоб він часом не вкоротив йому життя. Бо, якби мав ще такого одного, то з дяка не лишилобся нічого.

Андрій заплатив дякові за науку. Юрко далі не ходив до школи й почав ще гірші збитки строїти як попередно. Він також добре памятав, як його дяк раз ударив. За цю ласку Юрко вибив дякові всі вікна. Ціле село гомоніло, що з Юрка нічого доброго не буде.

* * *

Юрко виріс на парубка. Він залишив дитячі збитки, бо був до них вже завеликий. Він тепер пильно взявся до збитків парубоцьких. Корчма стала для нього святинею. Юрко пив горівлу як воду; а ночами обкрадав працю свого батька й всьо ніс до корчми й міняв за горівку.

Далі буде.

ШАБЛЬОН

Суддя до жениха:

— Добре, можете одружитись з моєю дочкою, а коли хочете починати свою кару?

МУДРИЙ БАТЬКО

— Тату, котрий то Папа дав нам календар?

— Папа? А я все думав, що календар є з "Точила".

В КНИГАРНІ

— Котру з цих двох книжок немі поручаєте?

— Обі мають цінні прикмети. Перша, глубока змістом друга дешева.

МІЖ НАРЕЧЕНИМИ

— Я бажав би собі дружини гарної, молодої та доброї, господині.

— Ах, як ти думаєш, що я гарна і молода, то все в порядку мій дорогенький. Але що торкається доброї господині, то вже я собі сама пошукаю.

НЕ ІВ.

— Чи ти їв, що Іване?

— Ні! Мама дали кусень хліба, але сухий був, отже я хотів намочити у відрі, але не влізло, то я й так згриз.

ЯКА БУДЕ ЗИМА?

Раз питався панок хлопа:
Яка зима буде?
Чи легенька, чи тверда?
Ріжно кажуть люде.

Почіхався наш хлопище
Там де не кусає —
Тверда буде, та не всім,
Так відповідає:

От приміром, мені тяжка,
Це я добре знаю,
Бо кожух старий подерся
Нового не маю.

ТАКОЖ ПРИЧИНА

— Ти чого такий сумний?

— Моя дружина виїхала на два тижні до родичів.

— Так небавом верне!

— Власне тому я сумний.

В СУДІ

Суддя: Ви кажете, що ви дротяр, а при ревізії не знайдено у вас ані кусочка дроту. Як це пояснити?

— Пане суддя! Коли маємо телєграф без дроту, то чому не може бути дротяр без дроту?

РОЗСІЯНИЙ

Добродійка Н. стрічає знайомого лікаря на вулиці і жалується:—

Знаєте пане доктор, так себе зле почуваю. Чи не буде це щось з моїми нирками?

— Зараз побачимо. Прошу роздягнутись.

ЛИСТ ДО РЕДАКТОРА

Слава Богу, Пан Редактор!
Оттак починаю,
Листа в якім Моний-ордер
Для вас висилаю.

Трохи на шмір до "Точила"
Щоби не скрипіло,
Вам на штани, щоб накрили
Своє грішне тіло.

Бо аж сором подивитись
І страшно часами,
Щоб сталося якби коли
Стрінулись Ви з псами?

Тому раджу вам від нині,
З палкою ходити,
Щоб ви мали чим від себе
Собак відгонити.

Бо, щоб вам штани купити,
Я грошей немаю,
Що назбирав зараз нині,
Всі Вам засилаю.

А Ви якось помаленько,
Свою біду пхайте,
Та "ТОЧИЛО веселенько
Для нас видавайте.

Не журіться, що мусите
Тепер бідувати;
Зате по смерти будете
В небі панувати.

Бо там на Вас очікують
Святі Херувими,
Всі ангели й архангели
І всі святі з ними.

Тому то Ви не журіться
Друкуйте "Точило",
А за те Вам колись в небі
Буде дуже мило.

Евген Березинський

БУВАЛО МІЙ ДРУЖЕ

Бувало мій друже, не так давно дуже,
Казати здається не мушу тобі,
Як ми ще малими, з другами своїми,
На рідній батьківській землі.

Через сад та поле, до Рідної Школи
Стежками вузкими спішились,
Там в лавки сідали, буквар розкладали
Та й Рідної Мови ми вчились.

В неділю раненько зібравшись гарненько
В церковцю скоренько ми йшли.
Там разом клякали, і Бога благали
Щоби нам дозволив дійти до мети.

Як школу скінчили, нераз ми ходили
З плугами на поле весною,
Як сили набрались, на луг вибирались
Щоб сіно косити з росою.

А потім в чужину, в заморську країну
Ми вибрались щастя шукати.
Батькам прирікали, що так як навчали
Будемо ми все поступати.

Будем чесно жити, всьо рідне любити
А коли настане слушний час, пора,
Повернем з чужини, щоби разом зі всіми
Взятися до свого, святого діла.

Однак, ти змінився, з іншими тут зжився
З такими мій друже що чести не мають
Що збились з дороги, а чужинцям в ноги
Неначе скотина, поклони складають.

Бо хто розум має, той так поступає
Як батько старенький і мати навчила.
Хто з дороги збився, й чужим покорився
Не легка буде для него могила.

Тому любий друже, прошу тебе дуже
На шлях наш знова повернись,
Не йди з чужинцями, але разом з нами
До тої самої мети що колись.

Чужим не кланяйся, своїх все тримайся
Хочби вони навіть убогі були.
Не горди ти ними, тай не йди з чужими
Вони ж твої рідні брати.

Ти знаєш мій брате, бо любов читати
Що в Кобзарі своїм Шевченко писав.
До чого він бідних, братів своїх рідних
Ціле життя своє, кликав завзивав.

Коли знаєш брате, так більше казати
Нічого ніколи я вже не буду.
Роби як сам знаєш, ти свій розум маєш
А я своїм шляхом до мети піду.

Евген Березинський

КОЛОМИЙКИ

Ой, хто хоче гарним бути,
Добре виглядати,
Що дня мусить він "ТОЧИЛО"
У голос читати...

Без усмішки — життя нудне,
Не варто нічого;
То ж читайте всі "Точило"
І смійтеся много...

Раз драбина хиталася,
А на ній Данило;
Бувби побився, якби не те,
Що він мав "Точило".

Гризли мене черевики,
Нагнітки боліли,
Тепер ходжу все з "Точилом",
То всі поніміли...

Колись в мене в хаті кухня
Димом все курила;
Тепер диму вже немає,
Прогнало "Точило".

Ходи, старий, потанцюєм,
Бо тепер я година —
Від "Точила, я старенька,
Цілком стала модна.

ІСКРИ "ТОЧИЛА"

Як до товариства мудрих мужчин прийде гарна жінка, то всі стають дурними.

Люди пізнають себе три тижні, люблятся три місяці, сваряться три роки, зносять себе тридцять літ, — а діти зачинають знову від початку.

Багатий на почести є звичайно дуже бідний на чести.

Жінки є все однакові — все змінні.

Часом за фальшиві сльози треба більше заплатити як за правдиві перла.

СТАТИСТИЧНА КНИГА КАНАДИ

В цій книзі є новий матеріял. Ціла історія сучасних подій, звіт про природні багатства Канади, установи, розвій, демографія, продукція, торговля, транспортація, фінанси, освіта, господарський стан Канади, — словом, много статистичних даних, котрі кожному горожанинові Канади вартує знати.

В цій книзі є багато про війну, розріст Канади, публичні фінанси, конституція, всі дані про населення, повоєнна відбудова та приміщення повернувших вояків. Словом, все, що хочете знати про країну в якій живете.

Книга має 31 розділів. В полотняній оправі $2.00 за примірник. Грошеві перекази треба виповняти на імя RECEIVER GENERAL OF CANADA. Замовлення слати до:

Dominion Statistician, Dominion Bureau
of Statistics, Ottawa, Canada.

НАШІ ДІТИ

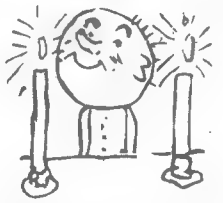

Малий Петрусь розплакався,
До мами приходить;
Коло мами ще голосніш
Плаче і заводить.

— А ти чого? — Щей новенькі
Штанці так обмастив?!
— За ті штанці, татко мені —
Ой, дуже, мамо бив!..

— Не "мені", а "мене татко",
Так треба казати...
— Тебе також? У штанці бив? —
І почав сміятись. — С.М.Д.

ПО ВІЙНІ

По війні Точило зміниться на кращий Новий Лад, і буде містити:

1) Веселість, а менше оголошень,

2) Науку про здоровля, щоб всі люди були ВЕСЕЛІ І ЗДОРОВІ!

3) Комедії, жарти, найновіші, свіжі, тепер що лише написані.

Буде більше і гарніше, і таке, що кожний буде мати його! До тепер люди були приборкані неправдою сильніших, а Точило виявить правду дійсну для всіх, що хотять жити й бути здоровими.

Точило — це одинокий журнал веселости, здоровля і сили. Піддержуйте його ВСІ! Наука як бути здоровому варто десять рази стільки, що річна передплата.

Чи ви вже вислали передплату на так цінний журнал?

THE IDEAL GIFT FOR CHRISTMAS

WAR SAVINGS STAMPS
AND
CERTIFICATES

"ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ"

Під повищою назвою вийшла з друку нова комедія в 4-ох діях. Ціна примірника 35 ц. В цій комедії автор висвітлює "щасливе й веселе життя" на Україні — під московською владою. Рівнож висвітлює боротьбу сили моральної з аморальною. Наклад нової комедії невеликий, тому надсилайте якнайскорше замовлення на слідуючу адресу:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ПОНОВЛЕННЯ СИЛ

Необхідною потребою в законі Життя є поновлення. Не поновлюємо сили тіла поживою, то вмираємо. Відповідна пожива — це життя тіла або підстава кріпкого здоровля.

Мати дійсно добре здоровля, то щоденно потрібно відживлятися тіло тими складниками з яких наше тіло складається.

Здоровля є підставою вдоволеного життя. Без кріпкого здоровля нема життя ні умових здібностей.

Родинна радість і успіх праці будується на силі тіла й кріпкім здоровлю.

Відживність тіла є овочем здоровля. Яка пожива, така кров, а яка кров — таке й здоровля. Мінерали або природні солі в ростинах, овочах та городині мусять бути органічними (не штучними) тому, щоб людське тіло могло їх зуживати на відбудову знищених працею клітин та оболон.

Сонце своїми лучами сипле білійони атомів у життя ростин. Цим способом воно творить органічні складники нашої поживи. Завдяки науці й дослідам тепер знаємо, які складники знаходяться в ростинах, а які є потрібні для нашого тіла. Наше тіло складається з щіснацяти нище поданих складників, і ті самі складники мусимо вживати в поживі для піддержання тіла при життю й здоровлю.

Людське тіло складається і має в собі от ці головні елементи: — кисень, вуглень, водень, азот, кальцій, фосфор, потащ, сірка, сода, магнезій, залізо, йодин, хльорин, фльорин, силикон, і манганезій.

Вся направа, поновлення й скріплення тіла мусить походити з осередку тіла, з виїмком припадків і покалічень. Коли кров не має в собі цих 16 складників у відповідній скількості, то тіло тратить тоді рівновагу свого здоровля.

Наша пожива мусить мати в собі всі щіснацять складників, щоб задержати рівновагу здоровля. Ці відживні складники знаходяться лише в сировій городині і овочах. Коли варимо городину або овочі у відкритих баняках, то кисень, який оживляє кров — губиться, щезає, і так варена городина або овочі не відживляють кровних клітин тіла. Таке відживлювання стає причиною недуг, бо тіло тоді занепадає на силах і не має сил відпорности проти недуг.

Варену городину і овочі можна їсти для заповнення шлунка, та для дійсного відживлювання тілесних клітин таки треба їсти городину, овочі і зеленину в сировому стані в формі салад, і то щоденно, коли бажаємо собі кріпкого здоровля.

Соки видушені з городини, овочів або зо зеленини — дають тілові такі склад ники, яких тіло легко травить або всисає у кров без трудности. У світі нема іншої або кращої медицини понад природні соки; нема іншої медицини, котру тіло могло травити або зужити на відновлення і скріплення своїх оболон і клітин. Соки є найкращими понад усе. Людина може навіть їсти 5 - 6 разів денно й може занепадати на здоровлю, якщо в поживі є замало згаданих 16 складників.

Дозрілі овочеві соки чистять людське тіло. Лікаря не треба взивати, як що дня будемо їсти сирове яблоко та досить сирової поживи, салад. ГОЛОВНЕ — овочів не їсти тоді, як їмо крохмальну або цукровану поживу. Бо, овочі достарчають тілові досить крохмалю і цукру в природному стані.

Соки з городини будують і скріплюють тіло. Соки містять у собі всі мінерали, солі і всі вітаміни яких тіло потребує для свого здоровля. Соки з городини повинні бути свіжими, і без ніяких заправок. Соки треба добре видушувати, найкраще машинкою, яку можете дістати від нас за десять долярів.

Найцінніщим поживним соком з городини є той сок, що походить з найтвердших частин петрушки, моркви, чи якої іншої ростини. Щоб такий сок видушити, то конечно потрібно згаданої машинки. А коли їсте сирову городину, то повинні її дуже старанно пережувати зубами.

Однак, люди зі слабими жолудками повинні вживати лише соки з городини, овочів і зеленини тому, щоб пожива не застоювалася задовго в шлунку й не тро ила крові.

В добуванню соку з городини важним є — посічи моркву чи петрушку на дрібно, щоб з найтвердших частин можна видушити ввесь плин машинкою. Коли сок є так старанно видушений, то тіло скоро його травить і приносить скорі наслідки здоровля. Старанне душення соків є важною справою, бо тут розходиться, щоб видушити й той сок що є в найтвердшій частині ростини, бо той сок власне містить у собі Вітаміни й другі речовини, які є найцінніщою поживою для клітин, оболон і залозів у тілі.

Різні члени й органи тіла, та всі його частини — складаються або є збудовані з дрібнесеньких клітинок. Різні клітинки містять у собі щіснацять природних елементів. Клітинки й оболони в тілі скоро зуживаються і їх постійно треба що дня відбудовувати відповідною поживою, такою поживою, що має в собі всі 16 складників з яких наше ціле тіло складається.

Пожива штучна, у бляшанках і пачках, з якої вітаміни є знищені у великій мірі при фабрикованню — нищить клітини й тіло не має з неї жадної користи, приупадає на силах до того степеня, що аж в ньому повстають недуги і слабости.

Щоб тіло не приупадало на силах, було здорове й відпорне проти недуг, то треба його відживлювати відповідною поживою. Як слабуєте, то очистіть тіло цілковито зі всякого калу й пічніть відбудовувати його силу свіжими соками з городини, зеленини й овочами. Це є найкраще лічення в світі, не коштовне а дуже помічне й успішне й певне.

Доказаним і випробованим фактом є, що споживання сирової городини і овочевих соків є найпрактичнішим способом для привернення цілковитого здоровля. Соки з городини і овочів дають тілові для його відбудови сил — всі 16 потрібних складників з яких ціле тіле складається.

Коли терпите на які недомагання, то лічіться соками, які вам дійсно поможуть. Свіжі соки — це найкращий лік у світі на різні недуги. Соків пити чим більше, тим ліпше, бо скорше позбудитеся своєї слабости. Пити від три до вісім шклянок денно.

ДОМАШНЄ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

БЕЗСОННІСТЬ, як не можете спати, як тіло тратить силу через брак спання і відпочинку, як розум що дня гірше тупіє, — порадним є — замовити собі шість зел, що містять у собі багато фосфору й пити з цього чай рано і увечорі.

ЖОВТАЧКА — це недуга недокровности і невідповідного відживлення. Людина стає жовтою як віск. Пийте чай з полину.

СУСТАВИ — на біль у суставах (і мязах), добре прикладати обклади з цвіту гірської арніки, скусівника (Леопардс Бийн), зварених у воді і оцті. Також пити чай з листя ясеня, або з дубового листя і цвіту.

НИРКИ — на слабі нирки пийте чай з коріння, зо зілля: Петрів батіг, подорожник, батіжки цикорій, або чай з шальвії.

КРИЖІ — то саме, що на нирки.

Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.
ST. ANDREWS SUPPLY

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та відживлює тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення

спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

НОВО-ВІДКРИТИЯ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-ліки відколи світ. Що лише відкрита й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виключів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтяницу; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Несправність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B. Winnipeg, Man. Canada

ФРАГМЕНТИ

Непохитну силу волі
Треба конче мати,
Якщо хочеш в житті своїм
Дійсну ціль діпняти...

Сміття всюди, навіть люди
Такими бувають,
Якщо підлість, брехню і бруд
У серцю кохають.

Перша думка все найліпша,
А хто їй міняє,
Той успіху в своїх ділах
Ніколи не має...

Пани ласку роблять людям,
І дають їм ціколи, —
Та науки потрібної
Не вчать в них ніколи...

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все. ● Напишіть як довго хорусте, свою вагу, висоκість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3651-B Winnipeg, Manitoba, Canada

Світлість ума, ясність уяв
Лиць той може мати,
Хто розуму наукою
Вміє здобувати...

Що задармо набуваєш,
Вартости немає,
Бо лиш підлість у людини
Дурничку кохає.

Якшо рідне між чужими
Злобно зневажаєш,
То розуму ні крихітки
В голові не маєш.

Праця з пляном, обдумана,
В кінці успіх має;
А без пляну, то безвартна,
Дармо час тиряєш.

Коли хочеш щось доброго
Для людей зробити,
То колоду все під ноги
Хтось мусить вложити.

Много людей не думає,
Без цілі блукає, —
Раби роблять, як хтось зверхність
Все над ними має.

Все блискуче для окраси,
Якщо ти кохаєш,
То дикунську ще натуру
У собі плекаєш.

Чим-ти себе віджившляєш,
Що ти в себе що дня пхаєш,
Через горло пропускаєш,
Таким ти все й остаєш. — С.М.Д.

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

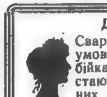

Сварка, лайка, злість, роздражнення нервів, умове пригноблення, лють, їдь, суперечка, бійка, ірітація, нерозсудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітамінною і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75

GAY PROD.CTS 3651-B Winnipeg, Man.

НА НУТУ: КОМАР З ДУБА ПОВАЛИВСЯ

Ой, що то за шум учинився,
То шік Суль Тицький оженився.

Взяв він собі невеличку,
Від другого чоловіка молодичку

Рузя свого чоловіка покинула,
За Павлусем до Судбурів полинула

Бо Павлусь з Гамільтону драла зробив,
Що й конем би його ніхто не здогонив.

Ой ще є в Гамільтоні той дячина,
Що то він називаєсь Гоп Причина

Він пє і вона безупину
Чи то пиво, чи горівку, до загину.

От таких то пияків шурувати!
На "Точило" всіх як один посилати.

ВІНДЗОР, ОНТ.

КАЖУТЬ, що у Віндзорі громадянин Скоренький каже, що скоренько заворделює собі веселе "Точило".

Що всі радіють з того, що Точило не простудилось і не кашляє на всі кінці.

Що все впорядку! А де є порядок, там є успіх! Лише трохи димиться на Ленглой і Шеперд.

ТОРОНТО, ОНТ.

Ми помилились. Ми зробили шкарединий "містик"! Ми думали, що Торонто є святе місто, чисте, без гріхів і свинства, а тимчасом у Торонто є повно нечистивих.

От недавно було тут представлення, чи концерт. Прийшли, ніби зубо-рвачі, ніби якісь закон держи, ніби медики, полишали своїх добрих жіночок у гали, а самі (й то жінкаті та вчені) — шусть в дівчатами — хіхікалами до реставрації!

Ой погана справа з вченими, що хотять ще парубочити й брукати. Як не висповідаються перед точилом, то будемо, змушені точити й обточувати їх на гарних людей. Амінь.

РЕАКЦІЯ І "НОВИЙ ЛАД"

Крізь вікно своєї палати, властитель багатій — глипнув на вулицю. Він побачив людей, що кричали:

— Геть зі старим ладом! Хай живе "Новий Лад!"

"Новий Лад? — задумався багатій. Він істнує лише в їх уяві. Чи може жити те, що його ще нема? Чи може жити, що не істнує?

Багатій стиснув гаманець з грішми й відступив від вікна.

Однак, — сказав собі, — що Новий Лад таки може настати, якщо не запобіжимо тому. Багатій знову вийняв гаманець і глипнув на зелені.

Шкода! Не випущу їх з рук. З ким же ми, багатії, будемо тоді мати до діла? Чи з людьми, що кричать: Хай живе Ногий Лад", тоді, коли його немає? Адже, "Новий Лад" треба створити, а тоді й на місці кричати: "Хай живе Новий Лад!" І не допустити щоб "Новий Лад" не вмер. Значить, можна щось зробити, запобігти.

Чорт деколи перекидаєтьяс в ангела.

Багатій може перекинутися в приятеля робітника. Чи не буває таке? — А. Б.

ПОВІДОМЛЕННЯ для ПРАЦЬОДАВЦІВ

І ІХ РОБІТНИКІВ-ЧОЛОВІКІВ —

Включно з Фармерами

Наказом, який підписав 15-го серпня, 1944, низше підписаний міністер праці на основі власти даної Правилами Мобілізації Національної Добрової Служби, 1944:

1. Почавши від 22 серпня, 1944, кожний працьодавець є обовязаний переглянути документи, які має кожний новонаймлений робітник-чоловік, до 7 днів по його наймленню, аби переконатися, чи цей робітник має документи, що показують, що він є в добрім відношенню що до Правил Мобілізації Національної Добрової Служби, 1944 (то б то в відношенню до військового поклику);

2. Кожний працьодавець мусить дати звіт на формулярі 9 реджістрарові своєї мобілізаційної дивізії в справі кожного робітника, що не має потрібних документів.

3. Так само кожний працьодавець обовязаний провірити документи, які має кожний робітник-чоловік, що для нього робить, а котрого документи не були попередно провірювані, і дати негайно звіт реджістраровіі своєї мобілізаційної дивізії про кожного такого робітника, що не має згаданих документів;

4. Всякий робітник-чоловік, як вище згадано, обовязаний на основі правил, предложити свому працедавцеві свої документи для цілей інспекції;

5. ДЛЯ ЦЕЇ ЦІЛИ "ПРАЦЬОДАВЕЦЬ" ВКЛЮЧАЄ ТАКОЖ ВСЯКОГО ФАРМЕРА, ЩО ПРОВАДИТЬ ФАРМУ І МАЄ РОБІТНИКА-ЧОЛОВІКА, ЩО ПРАЦЮЄ ДЛЯ НЬОГО;

6. Приписані є кари на всякого працьодавця, або робітника-чоловіка, що не повинувався б оцим правилам

Давнішом наказом вимагалося від працьодавців, щоби провірили документи, які мали їх робітники-чоловіки, і дали звіт до 1-го травня, 1944, у всіх сумнівних випадках, як також у всіх випдках, коли робітник не має документів.

Проситься працьодавців памятати, що вони не дають звіту про робітників, що мають потрібні документи, — а тільки про тих, що не предложили документів до оглядин, або де є сумнів, чи предложений документ доказує дійсно добре відношення.

Канадійські працьодавці, включаючи фармерів, кооперували дуже вдовільно при першій провірці, зробленій до 1 травня, що минув. Оця кооперація була дуже помічна і за ню дуже дякується. Тепер проситься щиро до дальшої кооперації.

Формуляр 9, для звіту реджістрарові і детайлі що до документів, які доказують добре відношення, можна набувати через найближу канцелярію занять і добрової служби.

Фармері, яких не потрібно на фармі через зиму, а які послухають пильного поклику за зимовими робітниками в інших необхідних промислах, дістануть продовження увільнення від військового вишколу, коли будуть поза фармою.

NATIONAL SELECTIVE SERVICE

Humphrey Mitchell
Міністер Праці

A. MacNAMARA,
Директор Нац. Добрової Служби

ЩИРИЙ
ДВО-СПІВ

ВОНА: — Болять мене груди, серце,
Й голова, що ледви стою.
— Скажи мені любий правду,
Чи жалієш ти за мною?

ВІН: — Ой, жалію, моя люба,
Й що хоч, я для тебе вдію, —
Замість, щоб ти повдовіла,
То нехай я повдовію!

ВОНА:— Ой, мій милий, як я люблю
Автомобіль, до загину, —
Щоб дістати автомобіль,
Віддам життя половину.

ВІН:— Тримай слово моя люба, —
Я для тебе не поскуплю.
Лиш дотримай обіцянки, —
Завтра аж два нових куплю. — Ха Степ.

ЗА ВЕЛИКА ОБІЦЯНКА

Від цигана раз під вечер
Утекла кобила,
Вже третий день в корчах в лісі
Самопас ходила.

Циганови шкода було,
Доброї кобили;
Ходив, шукав, блукав лісом,
Аж вибився з сили.

Сів під корч й почав святого
Николу благати,
Щоб поміг йому кобилу,
Якось відшукати:

Пять сот свічок дам в офіру
Тобі Николаю,
Як лиш свою кобильчину
Скоро відшукаю.

Кобила під другим корчем
У траві лежала,
Зачула циганів голос,
Тоді й заіржала.

Циган усміхнувся й каже: —
Хтоби міг збагнути?
Що обіцянкою й святого
Можна обманути!

Вибач, святий Николаю,
Циган лиш жартує;
Таж кобила пять сот свічок
Ціла не вартує! — За Степ.

ПОРАДИ ПРО ЗДОРОВЛЯ
— ДАРОМ —

Вас нічого не коштує дізнатися дійсної правди про свої недомагання, недуги, слабости. Напишіть що вас долягає. При запитах подайте свій вік і вагу, залучіть 4-центову марку на відповідь, а одержите бажану пораду даром. Про всякі секретні справи пишіть отверто.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ДО КУМА НА ПРАЗНИК

Ця історія, про яку пишу, відбувалася на Волині, ще в 1903-ім році, на саму св. Покрову.

Може й гріх оповідати про такий нещасливий перехід мого діді та баби через кладку, але гріх нехай лізе в міх.

Отже, на саму святу Покрову, мій дід і баба встали раненько й почали збиратися до свого кума Омелька на празник. Кум Омелько мешкав в сусідному селі, до якого була одна верста дороги.

— Знаєш що, стара? — каже дід, — здалобся якийсь дарунок взяти для кума.

— Ну, а щож ти візьмеш? — питає баба діда.

— Я візьму повний капшук тютюну, — відповідає дід, — бо там ніхто немає такого тютюну, як я. Вони будуть дуже тішитися, як побачуть мій великий капшук набитий турецьким тютюном.

— Ти бери собі що ти хочеш, а я візьму то що я знаю, — каже баба. Я візьму пирогів з фасолею, десять штук яєць і один фунт цукру. Все те зложу в торбинку й занесу кумі як дарунок.

— Ну, або я тобі бороню? — каже дід, як треба, то треба.

На яку десяту годину перед полуднем, уже все було в порядку. Баба взяла торбинку на плечі, а дід взяв свого великого капшука, набитого турецьким тютюном, своєї продукції за пазуху, й пустилися в дорогу. Значить, до кума, на празник.

— А кудою підемо? — питає баба.

— Та через греблю, — відповідає дід.

— Бігме, не піду! — злісно крикнула баба на діда. — Таж ти добре знаєш, що я дуже боюся переходити через кладку! А якби я впала в річку, щоб тоді було?

— Небійся, бабо, — каже дід, я тебе візьму за руку й переведу по кладці через річку на греблю, як паненочку. Тиж сама знаєш, що дорогою багато дальше, а через греблю блище.

—Нехай вже буде по твоєму. Я вже хочу бачити, як ти тую паненочку будеш переводити через кладку. По моєму, то ліпше йти дорогою. Одна верста, то не є так далеко.

— Кудиж ви йдете, Павле? — питає сусід Іван.

— До кума на празник, — відповідає дідо.

— О, о... до Омелька, каже Іван. — Ну то випийте й за моє здоровля, Павле.

— Добре, Іване, — будемо пити за всі й за вся. Баба поправила свою торбинку на плечах і пішли дальше.

Наколи прийшли до річки, то баба всадила мовчки пальця у воду, й похитала головою: Е, якби так, не дай Боже, й тяжко зітхнула.

Дідо закурив люльку й стиснув її щиро зубами, а капшук з тютюном положив за пазуху. Взяв дід бабу за руку, й стали поступати боком, по кладці в перед. Наколи прийшли на саму середину кладки, а кладка тріс! А баба у воду бульк, а дід за бабою.

Річка не була глибока. Води було попід руки. Баба вчепилася обома руками за зломану половину кладки, а дід у кужусі, личаках та з люлькою в зубах, поплив з водою, за своїм великим капшуком.

Мені до нині смішно, як дід оповідав свою історію: Як вода перед собою гнала

великого капшука з тютюном, який мав вигляд маленького пацючка, а за ним дід в кужусі на вздогін плив з люлькою в зубах. Він одною ногою бовтав, а другою підпирався, але капшука таки зловив.

Бабуня обіймила кладку обома руками, як мати дитину, разом з торбинкою, та ждала на діда.

От прийшов дід до баби й подає її свою руку. Дід витягнув бабу з річки майже до половини, але баба посовгнулася, впала й стала сунутися зі своєю торбинкою і дідом знов в річку. А поневолі прийшлося бабуні другий раз намочити у воді свою невеличку торбинку. Дідо взяв від баби торбинку й виліз на беріг, відтак подав бабі один кінець торбинки. Баба взялася обома руками за торбинку, та вилізла на беріг. Дід подивився в торбинку й каже:

— О-го-го, якаж тут лемішка. А щоб тебе світ не знав з такою кладкою. А дивi, як один пиріг розлізся, аж фасоля вилізла боком. Що ми стара, зробимо, з тою лемішкою? — питає дід.

Бабуня нишком підходить до діда, бере від нього свою торбинку, й давай гатити діда торбинкою по голові. Торбинка на дідовій голові пукнула, й обсипала дідову голову фасолею, намастила чуприну яйцями й посипала цукром. Баба кинула торбинкою дідови в голову, аж дід зігнувся й пішла до дому.

За яких 16 хвилин, дарунок який був призначений для кума, опинився в зубах чотирьох собак, які страшенно заїдалися. В цім собачім завзятім бою, за бабині пиріжки, один пес утратив око, а другий свого родимого капшучка. — В. Г.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

● ТАКА Її ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

МОДЕРНА МАМА І ДОНЯ

Пласконіс, старий кавалір, рідко заходить там, де є жінки. Він не любить їх, як то звичайно буває зо старшими кавалірами.

Раз у дуже важній потребі заходить до свого давного жонатого приятеля, Пентелея Жінковода. Вітаються оба. Пласконіс приступає до сидячого на канапі хлопчиська.

— Це ваш син? — питається свого приятеля. — Мені здається, що сина у вас не було? Чи може то я призабув?

Пентелей Жінковод відповідає чемно:

— Перепрошаю, але це моя донька.

— Донька? — здивувався Пласконіс. — Вибачте, але я не можу ніяк повірити; в штанах, підстрижена, підголена, — хлопчисько тай годі! В цій хвилі відчиняються двері й до хати входить свіжа особа й каже:

— Добрийдень, пане Пласконіс!

— Звідки цей чоловік мене знає? — здивувався Пласконіс. — Я його не знаю! А потім питає: — Вибачте! З ким маю честь говорити?

Особа в штанах зареготалась. А пан Жінковод на це:

— Це моя жінка, приятелю!

Пласконіс аж руками сплеснув зо здивування.

— І як вас пізнати? Ви в штанах, підголені, підстрижені — хлопчисько тай годі. — А. Б.

ГАМІЛТОН, ОНТ.

І анька Д. Ерник поправилась
Треба вам те знати,
Тай почала Сурватника
До себе прохати.

А Сурватник молодий
Він всіх бабів знає,
Тай на Ганьку ніби тее,
Скоса поглядає.

Маминючка білий бланкет
Вже зафарбували,
Бо та кума дуже моцно
Із нього сміялась.

Хам Трибова хвіст купила
На карк заложила,
Черевики дванайцять сайз
Для моди сходила.

Куди ішла, зачіпала,
Моцно нарікала,
Тай на щож я такий сайз
Шкраби купувала.

А Бальончик від програми
Зробив все в порядку,
Правосварних так розпорпав,
Як ті кури грядку.

Він є Балун від програми
І добре всьо знає,
Тай російські чабаратки
Моц моцно співає.

Хребетовин десь женився,
Та Бог його знає,
Мок Цокова і Л. Енчучка
На шлюб закликає.

Ходіть люди, на весілля,
Він в нас заслужився,
Він немало тої гомбру,
До нас наносився.

Носив по дві під паском
А трету в кишени,
Часом Мок Цок помагав,
Най буде від мене.

Таких людей заслужених
В нас є дуже мало,
Бо випили, закусили,
Тай все те пропало.

А Хап Трига пробудився
Глянув одним оком,
Як побачив Б. Алана
Пішов другим боком.

А Подолян в Правосварних
Моц дуже співає,
А той Бубник, мудрегель,
Йому помагає.

На улици при Бартоні
Там клюб бутлєгерів,
Тай шукають все спільників,
Хлопців, кавалєрів. — (Далі буде).

ЯК ДОНЯ МОЛОДА І МАТИ НЕ СТАРА

Молоду дівчину, Антонову наречену, вивезли до шпиталю. Мати, Антонової нареченої, його будуча теща, питає:

— А що буде, якби борони Боже вмерла?

— Оженюся з вами! — каже Антон, бо, на правду ви обі такі гарні, що я сам не знаю, котру з вас ліпше люблю. — А. Б.

КІЛДОНАН, МАН.

На Кілдо́ні добрі люди,
Дяка поважають,
Бо риєнтий дуже моцно,
З бабами співають.

Як риєнтий Бенз апостола читає,
То на молодиці споглядає;
Бо він дозин їх кохає
Й голову до гори тримає.

Він ще також трока має,
Тай тим він гордиться.
З одною їде на підпеньки,
А друга казиться.

З одною підпеньки збирає,
З другою печериці,
З третою їде по муку
Тай на паланиці.

До місис Кік залицявся,
Аж сходами покачався.
А з Буйвурков цілувався,
В Лопяк, нераз цілувався.

Місис Тита йщла до нього,
Щоб застати його самого.
До Д. А.Нилейці нахилявся,
Та через те ошукався.

Тоді почав Бенз думати,
Що не треба бабів кохати.
Пощо йому бабів возити,
Коли можна дівчат любити

Ой, ти дяче, дівководе,
Ти не роби бабам шкоди,
Бо як шкоду меш робити,
То будем тебе точити. — Коркотяг.

ДИВНИЙ СОН

Працював я цілий день,
При роботі містовій,
А зімною працювали,
Яцько, Панько і Матвій.

Прийшов до дому над вечером
Умучений в крісло сів.
Випив щось три, дубельтові,
І вечеру добру зїв.

По вечері взяв "Точило",
Дещо прочитати,
Але очі умучились,
І хочеться спати.

— Жінко, кажу, — гаси світло,
Підем зараз спати,
Бо треба сном підкріпитись,
Знов рано вставати.

Полягали до постелі,
Я ляг боком, вона на взнак
Ми все так лягаєм спати,
Бо нам ліпше спати так.

Як звичайно, захропів я,
Аж ціла хата дрожить,
І відразу дуже дивний,
Сон почався мені снить.

Мені сниться, що я хочу,
Ізбагнути чудеса,
І в воздух я возношуся,
Поза хмари в небеса.

А за мною товариші,
Панько, Яцько і Матвій,
Не хотять мене лишитись,
Поспішають в біревій.

Дуже довго ми летіли,
Вже аж в горлі мене дре.
І верчуся, і трясуся,
Мов та фрибра мя бере.

Я вмучився цілковито,
Так, що рухатись не міг,
І назад бувбим спускався,
Якби не товарищ мій.

Панько був силач над всіх нас,
Тай побачив в чім біда,
І вхопив мене за спину,
Щоб довершити діла.

Проминуло пару хвилин,
Я знов набрав нових сил,
Вихопився я на пепер,
І лечу мов той опир.

Аж тут нараз поясніло,
Все зелене, любий гай,
І ще трохи далі, далі,
Побачили Божий Рай.

Сходи срібні, паркан злотий,
Брама в діямантих сяє,
За брамою святий Петро,
Із ключами проходжає.

Подзвонив я у дзвінок,
Святий Петро відзиваєсь:
— Хто там в такій пізній порі,
Тут до раю добуваєсь?

То ми, хлопи, із землі,
Хочем дещо знати,
Подивитись, оглянути,
Що в Раю чувати.

Святий Петро отворив браму,
Й каже: — я вас знаю, —
Познимайте свое шмаття,
Тут всі голі в раю.

Повів він нас дорогою,
В саму середину,
Поясняв нам, показував,
Всіляку тварину.

Боже милий, що там всього,
Великі чудаси,
А дороги, булеварди,
Всякі викрутаси.

Всякі зілля, жовті, білі,
Фіялкові, сині,
А ангели цілком голі,
Такі красні, милі.

Ой, мій Боже, подумав я,
Як весело тут живуть,
Я не хотівби вже вертатись,
А оставби жити тут.

Святий Петро пішов дальше,
А ми за ним поволі,
Показати усі душі
І живії і вмерлі.

І зайшли ми так помалу,
На долину Йосафата,
Чисто, тихо, сумно, рівно,
Ця долина мов заклята.

Вічні лямпи палаючі,
Далеко сіяли,
А ще більші позгасали,
В же й позацвитали,

Як "Монті" скаже "ДОБРЕ ПОЛЮВАННЯ" для всіх наших приятелів в протягу закінчення річного сезону.

Як наш добрий і чарівний приятель

REDDY KILOWATT

Ми є завше в поготівлі до знаменитого заосмотрення, досконалої услуги з кожних цих спільностей

Вигоди:

Освітлення — Газ — Достава

WINNIPEG ELECTRIC COMPANY

Одна повна, друга до пів,
Третя догарає.
А ще одна повнісінька,
Тільки починає.

Поясніть нам, Святий Петре,
Що це означає? —
Що ця повна, ця порожна,
А ця догарає.

А там тії зівсім повні,
Світить не почали
А ще другі цілком сухі,
Вже й позацвитали.

Петро бороду погладив,
Й на нас ся подивив
І небесні тайни божі,
Нам всім разом розяснив.

Тая лямпа, зовсім повна,
Що почала лиш світити,
То дитина народилась,
І почала тілки жити.

Тая вже пів догоріла,
А пів буде ще світить,
То людина ще пів життя,
На цім світі буде жить.

А от тая догарая,
Ій вкоротці вже капут,
І ця душа дуже скоро,
Опиниться в небі, тут. — (Далі буде).

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука	.40
52 Тайни, — варто знати	.25
Тайни краси	.25
Зрівноважене життя	.25
Київ і Рим	.25
Святає день	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я	.25
На Чужині	.25
Лише для бабів	.10
Порадник про кохання	.25
Штуки	.10
Щасливе подружжя	.25
Як стати богатим	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду?	.10
Літературний Сміх	.35
Кохання	.25
Як позискати любов?	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим	.25
Факти про попів	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Одия	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину	.25
Як ворожити картами	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ	.50
Вибрики попів	.01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал	.25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Для Апендика щоб не пук — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65
Така її Доля, драма на 4 дії — .40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діяє. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію	.15
Горнятко Кави, на дві дії	.25
Засвистали козаченьки,	.25
Старий Кавалір, на 1 дію	.15
Чудовий Зять, на одну дію	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя,	.25
Ого!	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюча — .10
Олеся, повість з козацьких часів — .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. — .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. — .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. — .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве — .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне — .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване — .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. — .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію — .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониших діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію —	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію —	.15
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію —	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ —	.10
ЦІКАВІСТЬ, —	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, —	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА, —	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРІЩЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

УВАГА! — Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	$1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages	.15
Love Thrills —36 pages	.15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	.50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	.25
Own Sugar Making at Home	.50
How To Raise Mushrooms	.15

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить вибрані твори, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції "Точила," коли хочете її мати.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli Ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego Klubu: Klub Nadzieja. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwaza i samotniejaza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Może na pisać po angielsku. Załacz swôj opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c Prints guaranteed to be sharp and brilliant Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00 Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists Free Estimates, Translation our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys. Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation. Offensive Breath. Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить
● на біль або заворот голови за дар-
● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво-
● рот голови напевно! Не потрібно
● мати заворот голови, бо за $1.50
● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО-
● РІНЯ, яке прогонить заворот го-
● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті-
● ло. Замовлення шліть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не здостилася на вас' все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651_B. Winnipeg. Man Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камниці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества; Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651_B., Winnipeg, Man., Canada

50 ЛІТ ЕМІГРАЦІЇ

За 50 літ української еміграції до Канади — найбільшим науковим здобутком і необхідним підручником для кожного українця і українки є: епохальний твір Ілі Шклянки, то є:

УКРАЇНСЬКА ГРАМАТИКА

— в англійській мові —

Це є книга неоціненої вартості. З ньої кожний і кожна може добре навчитися англійської і української мови, а чужинець може добре навчитися української мови. Необхідний підручник для вищих шкіл і університетів. Необхідний підручник для вживання української мови правильно. Необхідний підручник для укр молоді. Необхідний в правильних переводах англійської мови на українську, і т. п.

Хто ще не має цієї дорогоцінної книжки, або не хоче купити й не хоче причинитися до поваги української мови в культурнім світі, хто не хоче щоб українську мову й літературу вчили по університетах; хто жалує $1.25, щоб мати цю велику працю, цей великий здобуток, перший епохальний твір за цілих 50 років українського життя в Канаді, — хто скупиться скоро замовити цю книжку, хто боїться, щоб ще чотири частині цього необхідного підручника не друкувати, — той є дійсно мертвим українцем.

Граматику замовляйте у Видавництві "ПРОМІНЬ", 623 Селкірк Ave. Winnipeg, Канада.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цю книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg. Man., Canada

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1929
ГУМОРИСТИЧНЕ ВИДАННЯ

Ч. 1. Рік 16. Січень, 1945
Vol. 16. No. 1. Jan 1945

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

КУМЕ, КУМО, АНУ ГУКНІМ:

Розвеселімся всі разом нині,
Щоб диктатори в одній хвилині,
Всі пощезали, попропадали,
Щоби про них вже світ не знав.

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторожків, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вповминайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть!
Durbaz's Style Shoppe, 607 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатіше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 2c a word makes that possible.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловянні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поншу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

● ХТО ніе думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому, мати судові тягайни з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, диальоги, діточі представления, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ Co., 623 Selkirk Ave, Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на пітків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за листою ростин, як їх плекати й висилати до нас.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young St, Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде.
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що ржжня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди. ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, нагодовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і дописуйте що хочете до "Точила через цілий рік. Цілорічна вкладка лише 1 доляра.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє ім'я і адресу на налипі "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИБ ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ШИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B, Winnipeg, Man., Canada

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровий від бідого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів

Рік 1945

Рік 1945 є історичним роком у Канаді, і визначається тим, що в цім році, перший раз в історії Канади, одинока фабрика, Браєр Гип Фуд Продуктс, Лимитед у Вінніпегу, річне виробляти різну поживу, напитки і ліки з ягідок дикиж рож, то є: зі свербивису й з інших ростин. Пожива, ліки і напитки є найбагатші в природі на Вітамін С, котрий держить память, серце, артерії, жили, жилки і кров у досконалім стані.

Наукові сучасні досліди доказали, що люди в Канаді, Америці і в Британії приупадають на здоровлю тому, що замало мають життядайного складника Вітаміну С, в своїй щоденній поживі. Знаємо дуже добре, що яка пожива, така кров, а яка кров — таке й здоровля.

У мясі, сирові, рибі, маслі, сметані, яйцях, молоці, нема Вітаміну С, а брак його спричиняє різні недуги, як болі голови, ревматизм, очні клопоти, задуху, простуду, слабу память, боляки (олсерс), мигдалки в горлі (тонселс), і сотки інших недомагань.

Браєр Гип Фуд Продукти стануть благодаттю для людей в Канаді, бо Вітамін С, пожови, напитки і ліки, які вироблятиме на велику скалу — усунуть щоденні тепер недомагання і зроблять тіло відпорним проти всяких недуг.

Пора, щоб усі люди були веселі й здорові, як тілесно, так умово. Лише в здоровому тілі може бути здорова душа і розум.

Це підприємство стане великим джерелом доходу для фармерів у Канаді і в Америці. Всі фармері повинні написати до цієї фабрики за списом ростин, які можуть плекати на своїй земли й мати більші доходи ніж за пшеницю.

Браєр Гип Фуд Продуктс, Лтд. —це є одинока інституція здоровля в Канаді, здоровля правильним відживленням найбагатшого складника Вітаміну С в природі.

Починайте краще життя, без жодних недомагань з цим Новим Роком, 1945.

Василь Ставничка

ПОШАНА ДО РОДИЧІВ

ТЯГ 3.

Юрко пив горівку як воду. Андрій бачив, що з нього не буде добрий господар, і що, як Юрко лишиться на його господарстві, то воно скоро змарнується, і цілий маєток опиниться в коршмі.

Андрія оповили чорні думки, з яких він не бачив ясного виходу.

— Ой, потіхо моя, розрадо! На тебе, сину мій, я покладав усю надію на свої старі літа, а ти, як бачу, заженеш мене до гробу передчасно.

Андрій ходив мов не свій і передумував, що йому робити. Йому було так прикро, що він стидався перейти селом, бо через сина Юрка — всі його зненавиділи. Юркові збитки надоїли кожному в селі.

Одні жаліли старого Андрія, поважного господаря, що таке нещастя впало на його старші літа. Інші говорили, що, якби він був добрим батьком, то бувби вчив сина з малого бути добрим. А то він величався ним, що в селі нема понад його сина, то тепер нехай терпить старий.

Всякі просьби не мали ніякого впливу на Юрка. Він прямо не хотів бути добрим, і не міг тому, що він любив бути відмінним від всіх. Збитки в нього були йому найбільшою приємністю. Нераз його мати, Катерина, плакала перед ним, просила й молила його не творити більше збитків, але всяка просьба кінчилася на нічім.

Родичі Юрка ночами не спали, передумували, що дальше буде. Він, не то що пив, пропивав їх маєток, але й бився все з другими хлопцями, нікого не боявся, бо був сильним як Довбуш. Не один з хлопців ходив з розбитою головою. Дівчата втікали від Юрка мов від сатани, боялися його. А Юрко з тої люти ще гірше дурів. Ціле село не говорило про ніщо інше, лише про Юрка. Всі похитували головою в один знак що з нього не буде нічого доброго.

Одного разу Юрко зайшов до хати при краю села, де мешкав бідний чоловік, і мав дуже гарну дочку. Цей бідак мало де ходив і не чув про Юрка. Дочка його також не виходила з дому, бо не мала пристойного вбрання. Обоє мало що знали про найбільшого збиточника в селі. До того, на вигляд, Юрко був собі гарний парубок і сильний. Отже, його поважали. Коли Юрко побачив таку гарну дівчину, то відразу став лагіднішим. Краса дівчини забила йому цвяк у голову. Він не міг виявити свої злої сторони в її присутності. Щоб показати свою щирість, він виняв гроші й послав старого по горівку.

Так помало Юрко присвоївся до тих людей на краю села, а головно, до гарної і приємної дівчини Явдохи. Явдошка скоро призвичаїлася до Юрка й полюбила його. Батько Явдохи називався Іван Наконечний. Він знав, що Юрко є багацьким сином, і не вірив, що Юрко дійсно хоче женитися з його дочкою.

Юрко поводився з Наконечним дуже чемно. Часто гостив його горівкою, і старий також полюбив Юрка тому, що Юрко все щось приносив до його хати.

В селі було менше клопотів, бо Юрко все сидів у Явдохи й дому ніколи не тримався. Було йому добре, наче в Бога за дверми. Навіть люди в селі дивувалися, що Юркові збитки так нагло урвалися, і людські язики трохи притихли.

Діялося це в ті часи, коли то до війська не брали за покликом картки, чи листа, а брали молодих хлопців де кого здовили, звичайно весною. Коли наловлять досить хлопців до війська, то хлопці скорше не повернуть, як за дванадцять років, а деяких то тримають при війську й двадцять чотири роки. Люди називали таке довге служення при війську — дві капелясії.

Молоді хлопці втікали весною зі села й ховалися по лісах, аж поки промине той час ловлі. До війська брали молодих, а ті молоді юнаки вертали з війська старими людьми. Закон був, ловити хлопців у того господаря, в котрого є два або три сини. В кого був лише один син, того не мали права брати до військової служби.

Юрко знав про це добре й не ховався, бо він одинак у свого батька. Коли ловили молодих хлопців, Андрій подумав і каже своїй Катерині:

— Чи не було б добре, коли б ми так самі віддали Юрка до військової служби. Там навчать його й зроблять з нього порядного чоловіка. Я не віддам його на дванадцять літ, а зроблю таку угоду, що, як я ослабну на силах, щоб пустили його до дому.

— Роби як знаєш, — відповіла Катерина. Він досить допік нам своїми збитками. Ціле село зненавиділо нас через нього. Але дивись, щоб потому не жалів свойого вчинку.

— Нарікати не буду й кривди йому не зроблю. Ще колись подякує нам, що ми завчасу справили його

МІЖ МАЛЯРАМИ

— Скажіть, будь ласка, чим ви мішаєте свої фарби?

— Розумом, мій друже!

— Ах, так! Тепер вже знаю, чому то ви такі маленькі образи малюєте.

В РЕСТОРАНІ

— Чи ще щось принести до цеї печені?

— Гість: Так, — принесіть пилу або сокиру.

***

— Що робить цей хробак у зупі?

— Пливає, прошу пана.

ГИКАВИЙ

Вибрався один гикавий за порадою лікаря до купелий. Однак лікар заказав йому пірнати під воду.

В купелях згодив собі наш гикавий чоловіка, щоб його вчив пливати, бо не вмів.

Пливають разом, нараз нагадав собі наш гикавий наказ доктора, тай каже:

— Н-н-нур-ка-ка

Чоловік пустив гикавого під воду.

Коли його витяг з води, каже гикавий:

— Н-н-нур-ка-ка

І знов пішов під воду, а коли вийшов на верх, знов каже зовсім посинілий:

— Н-н-нурка-казав доктор, що — ме-мені не в-в-вільно-но.

ПОРАДИВ СОБІ

— Ти написав до мого батька?

— Написав.

— І просив позволення одружитись зо мною.

— Так.

— Я така неспокійна, знаєш як він тебе не любить.

— Не журись! — Я підписав листа чужим назвиском.

В СКЛЕПІ

— Я вчора купив десять помаранч. А ви запакували тільки сім.

— Так, пане професор, бо три були зіпсовані.

БАЙСИК

Одного вечіра пізно, вертає рекрут до свого шатра на дівочів байсику. Саржант зауважив це, приступає і питає його:

— Де та в біса роздобув того байсика?

— Моя дівчина дала мені його, — каже рекрут.

— Твоя дівчина?! — питає здивовано саржант.

— Так, моя дівчина, — каже рекрут. —Я затягнув її на вечерю. По вечері ми обоє поїхали на її байсику в ліс ок, змучились і сіли собі відпочивати під осику. Я не думаючи довго обняв її мощно й раз цмокнув. А вона тоді мене! Я знову її!. Нарешті вона каже:

— Івасю, можеш мати все, що я маю!

— Ну, і я — взяв її байсик.

на добру дорогу. Він опісля сам гаразд зрозуміє свої злі діла. Я піду до гмінної канцелярії, замельдую тим панам про мої заміри, а вони мені вже щось скажуть, як поступати.

— Ну, то йди, але вважай, щоб ти на віки його не запропастив, — сказала Катерина жалібно, і почала плакати.

— Не плач! Мені самому серце мало не лопне, але іншого виходу не маємо. Кривди я не зроблю йому, будь певна. Взяв капелюха й вийшов з хати. Дорогою роздумав у один і другий бік. Все щось не виходило йому добре. Гм... Тато віддає сина, свого одинака, свою рідну дитину в чужі руки. Може й ніколи вже більше не побачить його. Жаль, не можу зробити такого вчинку, а мушу через те, що годі показати мені своєї старої голови між людей. Ну, а як він останеться на далі вдома, то скоро зажене мене старого до гробу... Віддам! Най діеся божа воля!

Андрій прийшов до гмінної канцелярії й вклонився низенько зі словами:

— Слава Ісусу Христу!

Пани не були на стільки виховані релігійно, щоб відповісти: "Слава на віки!" Лише один з них буркнув щось під носом, чого Андрій недочув.

— Що скажете, дядьку? — запитав один з панів.

— Та я, прошу пана, хочу віддати вам свого сина до війська.

— А кілько у вас є тих синів?

— Та нема, лише один, прошу пана.

— А то що, чи ви такі бідні, чи може у вас нема що робити? Ви знаєте що ми немаємо права забирати одинака з дому.

— Та я не бідний. У мене роблять слуги, пане. Але, що мій син негідний, не хоче мене слухати, обкрадає дім і дому не тримається.

— То значить, що він для вас непотрібний. Як так то ми його візьмемо, за вашим дозволом, і він не поверне до вас скорше, аж по дванадцятьох роках.

Андрій як почув таке рішення, то не знав де стоїть. Але набрав сили й каже:

— А якби я заслаб, або моя жінка, Катерина, не могла всього доглянути, то він мусить скорше вернутися з війська, — почав Андрій скаржитися.

— На це потрібно робити спеціяльну просьбу й тоді можуть вам звільнити його.

— А таку угоду відразу неможете зробити? — запитав Андрій благаючо — Бачите самі, я вже старий. От нині завтра можу заслабнути й хто мене догляне?

— Значиться, що ви хочете віддати його на якийсь час? — значучо запитав один із панів.

— Та ніби так, на якийсь час, — прошу пана.

— Таку угоду можна зробити, бо ваш син і так є вільним від військових обовязків.

— Робіть, як знаєте, найліпше, щоб не зробили мені кривди, а йому якого лиха.

— Добре! — потакнув грубий пан. — Ми для вас це зробимо, що, коли забажаєте, то вашого сина увільнять з війська.

ВМІЄ ГРАТИ

— А ваша донечка на чім грає?

— Ну, та, як вам сказати? Та на язиці. Як зачне грати, то тре ба з хати втікати! — А.Б.

ПІДСЛУХАНА РОЗМОВА

— Геніяльна дитина! Ото гра є на піяні!

— Вже таке геніяльне вродилося.

— Ах, стільки то в нас тих геніяльних дітей! І на грамофон вміють грати.

КОМУ ДІДЬКО СНИТЬСЯ

ІВАН: — заплатили за Точило?

СТЕПАН: — та мусів! Приснився, мені чорт одної ночі, — злякався я, про пекло нагадав, тай в груди вдарився і для Точила гроші послав. Тут не жарти, більше таких снів не хочу. — А.Б.

ПІДСЛУХАНЕ

БАТЬКО: Ірцю, той молодий чоловік, що тобі надскакує мені зовсім не подобається!

ІРКА: Правду сказати, татку, то і ти йому не подобаєшся!

І ВІН ІДЕ

Іде Петро Антоній вулицею по Вінніпегу і стрічає полісмена.

— Пане, — каже полісмен — ваш пес немає значка.

— Рація, але то не мій пес.

І Петро пішов дальше, в сторону до Бугарешти, а пес за ним, а полісмен також.

— Пане, як ви можете твердити, що пес не є ваш, коли він іде за вами?!

— І ви йдете за мною, а ви не є вій пес! — відтявся Петро й пішов до Хведя Патоли.

МОДЕРНА МУЖАТКА

— Ну, як почуваєшся у супружі зі своїм доктором?

— Знаєш, Марійко, якби я мала сказати правду, то мусілаб збрехати.

ЗАПІЗНО

Подумай собі Марта. Вчера я стрінула одного хлопця, що ніколи ще не поцілував дівчини.

— Це цікаве. Мушу побачити цей рідкий оказ.

— Тепер вже запізно.

ДОМАШНЯ УСЛУГА

— На добрий день! — пані Максимець. Я є від електричного заводу. Розумію, що у вашій хаті щось не робить.

Пані Максимець відповідає задумано:

Так! Він є на горі, ще спить.

— А де він тепер? — запитав тонкий, як коромисло — пан.

— Я сам не знаю, де він тепер, — каже Андрій. Але я чув, що він є десь на краю села; заходить до Івана Наконечного, бо в того Івана є дуже гарна дівчина, називається Явдоха. Правдоподібно, що він тепер там перебуває.

— Добре! Ми пішлемо по нього своїх посланців, а ви, Андрію, тимчасом йдіть до дому, хай ваша жінка прийде підписати папері своєї згоди, що ви обоє годитеся добровільно віддати свого сина одинака до військової служби. Спішіться, бо здається, що ми ще нині відішлемо його разом із тими хлопцями, що вже маємо — в дорогу.

— Добре, — сказав сумно Андрій, — і зараз вийшов з канцелярії. Коли за Андрієм зачинилися двері, один з панів каже:

— Видно, що старому жаль віддати сина до війська. Певно, добре допік старому, що хоче позбутися його, може військова служба навчить його людськости. Це правдоподібно одинока причина, чому старі віддають свого сина на якийсь час до служби.

Андрій вернувся до дому й розповідає своїй жінці, Катерині, про згоду, яку він зробив із панами. У між часі за Юрком пігналося двох здорових хлопців посланців, щоб привести його до канцелярії.

Юрко залюблений у Явдосі, не знає бідний, про сіти, які наставлені на нього. Він сидить собі залюбки в Явдохи й голубиться з нею.

Нараз скочили в хату Наконечного посланці й питають:

— Чи тут у вас є Юрко Макух?

Іван Наконечний хотів сказати що нема, але настрашився посланців, а головно їх відзнак на грудях, зроблених з блискучої бляхи, відзнак урядових і каже:

— Є! Юрко є.

— А де-ж він тепер? — запитали остро оба посланці нараз.

— Він є у другій кімнаті з Явдохою. Я його зараз покличу.

— Не треба! — перебили посланці. — Ми самі підемо до його. Наконечного ще більший страх обгорнув, і поки він міг видобути зі себе кілька слів протесту — посланці вже опинилися в другій кімнаті, де Юрко голубив свою голубку Явдоху.

Юрко поглянув на несподіваних гостей і відразу пізнав, що вони прийшли до нього, але він думав, що це вони прийшли через якусь помилку. Один з посланців питає:

— Чи ти є Юрко Макух?

— Так! — відповів Юрко.

— Ми маємо приказ від військової команди взяти тебе до військової служби.

— Ви не маєте права! Я є одинак, — сказав Юрко.

— Нас це нічого не обходить. Ходи з нами! Про одинацтво розкажеш у канцелярії.

— Я не піду! — каже Юрко вперто.

— Як не підеш по доброму, то візьмемо тебе силою.

— О, ні! — каже Юрко, — ви не маєте права брати мене. Я один у батька.

— Право маємо й тебе таки візьмемо! Як підеш по доброму, то менше буде клопоту. Йдеш, чи ні?

— Ні, я не піду! — каже Юрко зухвало.

Посланці в тій хвилі кинулися на Юрка мов на якого великого льва й почали крутити йому руки в зад, щоб звязати їх до купи. Юрко побачив, що тут нема жарту, то як злапав одного посланця, то замало що той не вилетів на двір крізь вікно. Тимчасом другий прискочив, зловив Юрка за руку й раптом скрутив його руку так, що Юрко аж присів. Другий посланець виліз із розбитого вікна й оба звязали йому руки, і так, звязаного повели до гмінної канцелярії.

Явдоха з розпуки рвала на собі волосся за Юрком, плакала, кричала:

— Юрцю, мій любий! Де вони беруть тебе? На кого ти оставляєш мене? Любий мій! Та ніхто на її роспуку й ридання не звертав уваги. Люди виходили з хат і приглядалися з дивом на трагедію. Одні говорили, що вони не мають права до Юрка, а другі знову казали, що, як йому ніхто не може дати стриму в його збитках, то нехай беруть його.

Так перервалося молоде й буйне життя Юрка.

Далі буде.

ЗАСПОКОЇЛА

МУЖ: Таку суму грошей, заплатити за капелюх, це просто гріх!

ЖІНКА: Не бійся, я цей гріх беру на свою голову.

ЗНАЄ

— Поколійши дитину, а я скочу до сусідки.

— Ну, а що зробити з колискою?

— Якто?

— Прецінь, заки ти вернеш то дитина буде вже бігати!

НА ВИСТАВЦІ ГРАФІКИ

— Чому нема ваших образів на виставці?

— Бо приємніше мені коли питають: "чому не виставляєте своїх образів", як мали би питати: "пощо виставляєте ваші образи".

НАДЗВИЧАЙНА ХОЛОДНОКРОВНІСТЬ

Комедія в 1 дії

ДІЄВІ ОСОБИ:

Пилип, літ 28.
Анна, його жінка, літ 27.
Гнат, полюбовник Анни, літ 36.

СЦЕНА:

Сцена представляє багату прибрану світлицю.

ЯВА 1.

Входить Пилип.

ПИЛИП (розглядається): — З такою жінкою хіба одуріти треба! Казали: вона побожна, належить до тих, якихсь дівів... Ой, справедлива діва! — Виховали її на чорта. Та хіба думаю й чорт вже не такий. От що криється за маскою побожности! Та вже лутше, — як женитися, то не шукай побожної бо вже гіршого чорта від побожної немає. Лутше женися з непобожною, така далеко ліпша.

Ну, й що тут робити? — В кожнім разі мушу затримати холоднокровну поставу. Мушу бути холоднокровним. Бо інакше буде різня тут. (Задумується): Ані словечком далі не обізвусь. Хай говорить що вже сама хоче! Хай робить що сама хоче! Не обізвусь, не гляну!

ЯВА 2.

Входить Анна.

АННА (причепурена, з торбиною під пахою): — О, ти тут! Я думала, що ти знову пішов. Вона там жде на тебе, цяця мальована. Вона лутша за мене, бо не виховали її побожні діви!... Що?... Чоловіче, чому ти не говориш? Чи тобі на завше замкнуло?... Ох, цего не витримаю! Роби що хоч, але обізвися! А то хіба до стіни мені говорити. Був тут пан Шелевило?

ПИЛИП (пише пальцем на стіні: "був", але від пальця писаного не пізнати.

АННА: — Чи ти вже ніколи не відізвешся?...

ПИЛИП (пише пальцем по стіні, руками: "ні!"

АННА: — Я не розумію, що ти пишеш. — Ох, як ти мене мучиш тим! Я хочу говорити, — чуєш?.. Нещаслива моя доля!... Пилипе! Я нічим тебе не образила. А як образила, то промов, висварися зо мною, то мені лекше буде! Чуєш?! Кричи! Сварися!

ПИЛИП (пише пальцем на стіні: "не буду!")

АННА:— Я не розумію того!.. Візьми вуглем напиши!.. Я цього не видержу!.. Тобі набрехали на мене. Все брехня!.. А, як правда, так сварися, не мовчи як стіна!

ПИЛИП (дальше не відзивається).

АННА: — О, горе мені! Три місяці не чую людського слова в хаті!.. Але ти ще обізвешся я певна... А от що я тобі скажу: Я ходила на побачення з іншими. Ну, що ти на це?... Чоловіче, чуєш, що я тобі кажу? Це правда!.. І ти дальше не говориш?... Ох, гей, люди, тут вдуріти треба!

ПИЛИП (дальше пише пальцем по стіні).

АННА: — Що ти пишеш? Я не виджу нічого! Не розумію!.. То ти таки не промовиш ні слова? Ой, таки зараз промовиш! Я гарантую, що промовиш! Біжить до телефону): Галов!... (Надслухує): О, добре, що тебе застала! (Надслухує): Прошу приходи якнайскорше! Якнайскорше сюди! (Надслухує): Нічого не бійся! Що? То ти аж такий боягуз! (Надслухує): Так! Добре! Приходи скоро! Замикає телефон)... Ха-ха-ха! Тепер ти побачиш, чи не промовиш! Ха-ха-ха!... Будеш ричати, ох, будеш ричати й квічати!.. Тепер відтвориш хавку, як він тут прийде!... Почую твій милий голос, бо вже три місяці не чую твого слова!

ЯВА 3.

Вбігає Гнат.

ГНАТ (побачивши Пилипа, зупиняється).

АННА: — Блище! Прошу блище! Тепер, думаю, що відтворить хавку. Вже всі люди говорять, а він ані слова... Чи хто вже бачив таке у світі?!

ГНАТ: — Але — чого — ти...

АННА: — Ходи, сідай ось тут біля мене! На него не звертай уваги й не бійся. Ідіот! Далі говорити забуде!... Подумай, три місяці до мене не говорить! Щоб хоч слівце сказав, так ні.

ГНАТ (сідає на крісло): — Пане, Пилипе, тут непорозуміння...

АННА (сідає Гнатові на коліна): — Ось, диви! Ди-ви-сь! (Пилип дивиться на стіну, потому починає щось писати пальцем по стіні).

ГНАТ (побачивши писання Пилипа, до Анни):— Що він пише?... Що це має значити? Я боюся!

АННА:— Бачиш, Гнатку? — Одурів! Варіят!

ГНАТ: — Ані словом не відозветься.

АННА (цілує Гната):— А от я тебе цілую... Ха-ха-ха!.— На очах мойого чоловіка — ха-ха-ха! І він мовчить? О, Боже!.. Неймовірна річ! Ану, я тебе ще раз поцілую! (Цілує Гната):

ГНАТ: — І він нічого не каже?

АННА: — В нього, хіба, камінне серце!.. Ану, я тебе ще раз поцілую! (Цілує голосно Гната).

ГНАТ (здивовано дивиться в сторону Пилипа): — І він — нічого на це?

АННА (ломить руки):— О, Боже! Хоч би вдарив мене... А то ні промовить, ні вдарить. Нічого! (Встає й йде до Пилипа): — Може тепер його зворушу. (Плює Пилипові в очі):— Тьфу! — І ти мовчиш?...

ПИЛИП (обертається від Анни, втерається).

АННА: — І ти мовчиш?

ГНАТ: — І ти мовчиш, Пилипе?... До Анни): — Давай, я буду тебе бити! (Біжає по сцені й сміється): Ха-ха-ха! Направду, від такої сцени можна одуріти! Щось такого подібного не бачив. (Прибігає до Пилипа, пхає його, валить з ніг. Пилип падає на долівку): І ти нічого не кажеш, Пилипе?... Ні?

ПИЛИП (лежить спокійно).

ГНАТ: — Як так, то ходи за мною. Ти підеш із цієї хати, а я буду тут газдою! (Бере за ноги й так тягне аж за сцену).

АННА (регочеться).

ЗАНАВІСА СПАДАЄ.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ГАРНИЙ ВИГЛЯД

Гарний вигляд лиця і шкіри залежить на печінці. Печінка є майже така важна як серце. Без серця і печінки життя людини є неможливим. Серце оживляє ціле тіло помпанням крови, а печінка хоронить тіло від всяких отруйних калів або бруду. Одно й друге сповняють свою невпинну працю в тілі. Від поживи залежить добра чинність або праця як серця так і печінки.

Щоб серце сповняло свою роботу належито, то мусить мати з вашою щоденною поживою подостатком вітаміну С. Життядайний складник вітамін С, найбагатший у природі — вироблятиме одинока фабрика, Браер Гип Фуд Продуктс, Лтд., у Вінніпегу, в різних своїх споживчих продуктах, напитках і ліках.

Щоб печінка сповняла свою працю в тілі правильно, то також мусить мати відповідне відживлення поживою багатою на Вітамін С, так само як і серце.

Від діяльности печінки залежить гарний вигляд людини. Коли в крові знаходиться забагато токсин або калу, то вигляд шкіри стає наче мертвий, блідий і тупий. Добра праця печінки залежить на поживі, а гарний вигляд лиця і шкіри залежить від поживи багатої на Вітамін С і на добрій чинності печінки.

Ослаблена чинність печінки повстає через не зрівноважену поживу або через споживлювання такої поживи, що є перефабрикована й позбавлена всяких життядайних складників. Такими шкідливими поживами є майже всі річи що знаходяться в бляшанках, пачках, як овочі, соки, мука і всі річи зроблені зо зерна, мяса в бляшкаш, содові напитки, пікелс, оцет і т. п. Такі позбавлені Віатмінів поживи ушкоджують делікатні кільця печінки й спричиняють неміч або безсильність печінки. А безсильна печінка тоді немає сили викидати зі себе всяке забрудження і отруйний кал. Через такий нелад — вигляд шкіри і лиця, поганіє.

Щоденні рухи тіла зуживають багато клітин, і ці зужиті клітини печінка мусить викинути з тіла. Ну, а яка сила печінки є ослаблена невідповідною поживою і напитками, то вона не має на стільки сили, щоб очищувати тіло зі всяких токсин і отруй, — і стає безчинною, а ні, то творяться у печінці каміння, які по англійськи звуться "гал стонс". Одинокий лік для усунення "гал стонс" без операції — є пожива, напитки і ліки зі сверебивсу і других ростин вироблені Браєр Гип Фуд Продукте фабрикою. Ці поживи, напитки і ліки є найбагатші у Вітамін С, не штучний, хемічний, але дійсно природний і не позбавлений помічних життядайних складників.

Зі щоденною їдою люди наповняють своє тіло отруйними калами, бо не все, що їмо, перетворюється у кров. Велика часть поживи і напитків виходять з тіла а) потом крізь шкіру, б) легенями, в) печінкою, і г) відходовою кишкою. Тіло очищується через ці чотири органи. Всяке затроєння бруду в тілі ослаблює цих чотирох працівників, і тоді тіло занепадає на силі, і як то кажуть: "на похиле дерево й кози скачуть". Так само, обезсиленого тіла чіпаються всякі недомагання і слабости.

Кров навантажена всякими квасами, калом, брудом, токсинам., шкідливими відпадками з поживи — всі проходять через печінку. Отже, печінка всисає або перетворює ці річи при очищуванню тіла заки кров має переходити до клітин і оболон для оживлення тіла та вдержання його при як найліпшім здоровлю. Запедбайте чинність печінки, то ціла будова тіла розпадається, валиться.

Печінка в здоровому стані служить наче склад або комора, в якій нагромаджує хемікали так звані леситин, залізо, фосфоричний квас, поташ, содій, хльорин та інші складники і Вітаміни. Печінка помагає селезінці в творенні або робленню білявих клітин крови й помагає сціпленню крові та у виробі цукру, щоб тіло мало в собі тепло й силу.

Стравність також залежить на печінці. Соки, яких печінка випускає зі себе, помагають шлункові перетравлюти ситі потрави, солодощі, і крохмальну поживу. Отже, Вітамін С, в поживі є необхідним для доброї праці пехінки та гарного вигляду шкіри і лиця.

Через ослаблену чинність печінки тисячі людей терплять на нестравність, кваснісгь, токсиємію, та на поганий вигляд лиця і шкіри. Головна причина в цьому — є: брак Вітаміну С у щоденній поживі. Через брак Вітаміну С — печінка слабне й жінки та дівчата не мають гарного вигляду.

Не отяжуйте працю своєї печінки невідповідною поживою. Пийте багато води; вживайте багато овочів, городини, соків свіжих, та Вітаміну С. Тоді ваш вигляд, ваше лице, ваша шкіра, будуть гарні. Ваші очі яскраві, сила підкріплена так, що всяка праця відходотиме від вас — іграшкою, а не тягарем.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

КОКЛЮШ — дуже впертий кашель, звичайно в дітей, — добре пити чай з листя чорних позичок.

ПРОСТУДА І КАШЕЛЬ — пригрійте добре на кухні цитрину, аж шкіра пічне пукати. Пийте одну ложку соку з цитрини (горячого соку), засолодженого цукром або медом — перед кожною їдою і перед спанням.

ХАРКОТИННЯ — в грудях, на легенях, у мочі (мутній — знаменито очищує чай з листя кропиви.

СУХОТИ — на сухоти добре пити чай з листя бабки ланцетоватої. Також звуть це зілля звичайно: бабка, дорожник, або язичок.

Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.
ST. ANDREWS SUPPLY

ЗМУЧЕНИЙ РАНО

Не одна людина встає рано ще гірше змученою як була за вечора, замість встати свіжою і повною сил по нічнім відпочинку. А чому?

Бо не спить добре, не засипляє на час; мучиться в ліжку закім засне; думає, гризеться, нудиться. і тіло замість набирати свіжих сил, стає ще гірше умучене через брак відповідного спання.

Безсонна людина не має апетиту до їди, тяжко її, наче носить який тягар на собі; стає дражлива, нервова, і часто має болі голови. Очі неясні, мутні, сумні, сплячі й крайно виснажені.

Лежати в ліжку й не спати, не відпочивати, то це знак, що потрібно вам заживати чай з

ГІРСЬКОГО КОРІННЯ.

Воно дає добрий сон, добрий апетит до їди, спокійне спання, силу й підкріплення. Втихомирює нервовість, і проганяє умучення, втому. Хто уживав Гірське Коріння, то все його вживає, бо знає, що воно є цілком не шкідливе, а дуже помічне. Пачка одна вистарчить навіть на чверть року, залежно, від задавнення недуги. Ваше здоровля вартує вашої опіки. Без здоровля людина нічого не варт ує. Для свого власного добра, здоровля, замовляйте ще нині цей цінний природний лік. $1.50.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише відайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пінистве; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651_B. Winnipeg, Man., Canada

ЩИРИЙ
(ДВО СПІВ)

ВОНА: — Ми вже любий, подружились,
Й тепер мусим привикати;
Нема твого, ані мого,
Все-все спільне будем мати.

ВІН: — Гаразд люба, лиш скажи,
Як то буде зі штанами,
Й тим начинням, що дістали
В дарунку від свої мами?

ВОНА: — Ой спішімся мій любенький,
Маєм часу лиш годину,
Скоро їжмо, і збераймось,
До сусіда йдем в гостину.

ВІН: — З приємністю я вдоволю
Тебе, свою любу душку,
Я сам вже стереблю мясо,
А ти пий скоренько юшку.

ВІН: — Одна цьвітка на городі,
Ти моє серце кохане,
Хто з нас піде мій любенький,
А хто сам дома остане?

ВІН: — Ти останеш, а я піду,
Й мені не буде оскома.
Все одно, або я піду
Або ти останеш дома.

ВОНА: — Устань милий й заколиши,
Чуєш, як плаче дитина?
Таж то наше спільне дитя, —
Там є й твоя половина.

ВІН: — Заколиши, люба свою,
Дорога ти його мати,
І наколи твоя засне,
Й моя певно буде спати.

ФРАГМЕНТИ

Сила правду завше має,
Хоч кривдою чути, —
А без сили тої правди
Ніяк нам здобути...

Світової слави людей
Потрібно нам мати,
Коли хочем українське
Імя величати.

Доки в других все працюєм,
Нічого не маєм, —
Доки в чужих все вчимося,
Нічого не знаєм....

Ось ще вчора він сміявся,
Мріяв щось зробити —
І не стало працівника
Діло довершити...

Дуриш людей, себе дуриш,
Бо люди пізнають,
І на тебе найбрудніші
Помиї зілляють.

Коли ти є у розцвіті
Життя молодого,
То здається тобі, що ти
Знаєш дуже много...

Старість, — досвід все практичний,
В ньому полягати,
Коли хочеш в життю своїм
Кращий успіх мати...

Не покидай діла свого
В половині праці;
Так лиш роблять тупоумні
І крайно ледачі...

Хто в науці любов має,
Знає, що шукати,
Рабом в других той не буде
Вік свій коротати.

Що роками пережите,
Новий шлях справляє,
І людина свої блуди
З часом направляє — С.М.Д.

"ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ"

Під повищою назвою вийшла з друку нова комедія в 4-ох діях. Ціна примірника 35 ц. В цій комедії автор висвітлює "щасливе й веселе життя" на Україні — під московською владою. Рівнож висвітлює боротьбу сили моральної з аморальною. Наклад нової комедії невеликий, тому надсилайте якнайскорше замовлення на слідуючу адресу:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ВІН, ЧИ НЕ ВІН?

Їхав циган із ярмарку,
Змучений в дорозі,
Гойдавсь, дрімав, а на решті
Заснув він на возі.

Збиточники циганові
От збитки зробили —
Коня взяли, його сплячим
На возі лишили.

Проспавсь циган, пробудився,
Чоло протерає, —
Оглядаєсь, що зним сталось,
Вгадує, — думає: —

Як я той, що їхав з міста
Конинов до дому,
Й хтось вкрав її, хай тут згину
Від ганьби й сорому!

Як не той, то дяка богу,
Що от на дорозі,
Щастя мене поставило
Не на злім ще возі. — За Степ.

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

Сварка, лайка, злість, роздражнення нервів, умове пригнобління, лють, ідь, суперечка, бійка, іритація, нерозсудок, тертя — повстають у людини з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітаміновою і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75 GAY PRODUCTS 2651-B., Winnipeg, Man.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все.
● Напишіть як довго хоруєте? свою вагу, висоість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.
GAY PRODUCTS 2651-B. Winnipeg, Manitoba, Canada

ЧИ ЦЕ ПРАВДА?

Простіть мені, Пан-Редактор,
Що вас запитаю,
Чи то правда, що я тут,
У листах читаю?

Пишуть мені добрі люди,
Що лиш Господь знає,
Як наш бідний Пан-Редактор
Свою біду пхає.

Ходить в латаній свитині,
Часто й без чобіт,
Цілий день мов пес голодний, —
Зівщи лиш обід.

Без вечері йде він спати
Біди йому сняться,
Такий худий мов драбина,
Аж люди бояться.

Але справжний українець
Усім своїм дорожить,
Всіх читачів все взиває,
Лиш Україні служить.

Цілий тиждень в поті чола,
Як може працює,
Все смішний журнал "Точило",
Для нас редагує.

Сам на почту все заносить,
Щоб люди дістали.
Щоб все собі щось веселе
В ньому прочитали.

Однак люди, мов кальвіни,
"Точило" читають,
Що платить за таке треба,
Навіть не згадають.

Як що все те щира правда
Прошу напишіть мені,
Я буду як слід старатись,
Помогти вам у біді.

А вас, люди, щиро прошу,
Більше того не робіть,
За "Точило" належитість
Ще нині пішліть. — Евген Березинський

ЗІ СВІТА

Дорогий Редахторуньцю: —

Мене знову постигло нове нещастя. Я ще по однім не опамятався, ще й до нині маю як то кажуть, ті гангліки "бед філіньг" з тою фармеркою і з тою її коровою, а головно, з тим телятком. Бо то воно, бачиш, цілий трубил наробило. А нехай воно пропаде ще маленьким, та щоб недочекало людей до гріха вести. От послухай, мій любенький редахторунь цю, про мій новий клопіт, чи там трубель. З тої клятої фарми, я поволікся знова до містів, як то кажуть, до культурних людей. Ей, культура-ж то культура, — бодай вона скисла. Переходжу я попри один "джонк ярд", але ти певно не знаєш, що то таке? То є, як би тобі сказати, по нашому, таке цвинтарище, але там не ховають людей ані бідної худібки, але скидають там весь гамериканський продукт. Тут подиблеш ті вози, що то без коней їдуть, і нікого не полохаються, хіба часом чоловік що нею оперує наликається забагато на здоровля, то доїде її кінця, що вона вже мусить йти на те цвинтарище. А він сам мандрує де нема болізни і печали. Тут є круцьки, що самі перуть білизну, а жіночка лише собі посвистує та ще й цигаретки курить. Тут є такі банячки що мають з верха дурку що то добрі людиська дають собі раду. Тиснуть в нім той божий дар горівоньку. Бо купити тепер тяжко, бо цінять за ню, як циган за маму. Тут є тіньксики, що то жіночки ними орудують, як чоловік приходить з роботи. То є дуже штудерний тіньксик. Шткркне жіночка по бляшанці, покрутить, хляп на тарільчик і вже їж чоловіченьку, аж тя кишочки червоніють. Але були там візки що то їх колись худібка тягала. У нас з панська називали їх візками або бричками, а вони їх зовуть якось так штудерно, що на тім божім світі ніхто так неназивається. Приходжу коло тої гамарні, став, дивлюсь, як то все дрю-

ПОВІЙ ВІТРЕ!

Повій вітре, повій буйний,
Повій з України,
Та принеси мені вістку
Від моєї родини.

Чи стоїть там у садочку
Хатина старенька,
Чи живе ще у ній моя
Матуся рідненька.

Повій вітре, повій буйний,
З розлогого лугу,
Розжени мою чорну хмару
Мою журбу й тугу.

Хай я журячись в чужині
Сліз не проливаю,
Хай як колись в Україні,
Пісню заспіваю.

Евген Березинський

хоче на кавалки, а тут вже обступили мене зі всіх сторін, гегочуть коло мене, кличуть до середини.

Я вже додумався, що вони хочуть, щоб я помагав робити. Ну, думаю собі, хоть тим прислужусь. Бо я читав в своїй рідній газеті що то Онкил Сем збирає всяке старе зелізя, і робить з него такі галушки, що частує ними того анцихриста Гітлера й Гійокіка. Йду з охотою, лише потерпаю чи приймуть мене. Бо я вже не молодий, вже хвала богу трету жінку маю, а що одна, то ліпша. Вже мені від них аж голова інеєм присіла, і то таким, що ніколи не стопиться. А перед роками то такому чоловікові, не було що й думати про роботу. Але тепер не ті часи. Я лише вказався на той ярд, подивились на мене і вже "тавбліх" асентерували. Дали мені довбню, ваги около двох пудів і кажуть мені щоб я йшов бити бога. Я аж задеревів. Скинув шапку, хрещусь, а вони дивляться на мене як на варіята тай чимраз голосніше гегочуть, вже й гадемкати стали, а я їм по своєму матіркую. Довели мене до такої лютости, що я кинув тую довбню, а вона якраз попала одному на пальці в ногах. А він як заверещить не своїми голосами, певно бідака мав нагнітки на пальцях. Заверещали всі, як Гітлєр на радійо. А я їм кажу:

— Ви дуба ставайте, а я бога бити не піду. Я-ж його що дня прошу, щоб як найскорше покликав до себе тих драбів, всіх диктаторів тай то ясне сонічко, що то нашим людям так засвітило, що аж сліпнуть від нього, а я мавби його бити? Ви того не дочекаєте. На той рейвах зявився вуйко з палкою, а вони все, саботаж, саботаж.

Взяли мене попід боки й повели до штайранту на переслухання. Показалось, що я з ними, чи вони зі мною ніяк не стопічемось, бо вони мені за гарбузи, а я їм за образи. Аж один якийсь найгрубший гангліець казав привести такого тлумача, щоб розумів їх гигання, та нашу христіянську мову. Показалось, що тут зайшло маленьке непорозуміння. Бо ті босиська казали мені ломати візок, а то по їхньому зовесь бога. А пропади з такими назвами. Я-ж собі гадаю, дюденьки, я-ж хрисцінин, ще й до того греко-католік міг відважитися на таку зневагу щоб бити бога?

По тій комедії, той грубий казав мені йти до дому. А я їм сказав на відході, що ви усі дурні, лиш той один грубий найлутше знає. Я вже незнаю, чи той тлумач їм то переповів чи ні? А я вийшов на стріт тай затягнув собі пісеньку:

Чи я в полі народився,
Чи я в лісі охрестився,
Чи то такі куми були,
Що про щастя не спімнули.

Пройдисвіт

ДИВНИЙ СОН

Тяг з числа 12-го)

А от тая, що зацвила,
І порожна, чисте дно,
Її тіло вже зігнило
А душа вже тут давно.

А ті лямпи зовсім повні,
Що не почала горіти,
Господь знає, коли пічнуть,
Родитися тії діти.

Я питаюсь: — скажи Петре, —
Покажи тут лямпу мою,
Хочу знати як задовго,
Я буду ось тут з тобою.

Покрутився святий Петро,
Сюди туди, ось тут є,
Моя лямпа вже небога,
Тільки трошка блимає.

Вигоріла майже чисто,
Ще день, два, і я капут,
Буде треба позістатись,
На вік вічні уже тут.

Хоч як гарно тут, у раю,
І дівиці є гарні,
То все таки хочесь жити,
Бо літа ще молоді.

Й мої товариші також
Святого питають:
Покажи нам й наші лямпи
Як то виглядають.

Забрав Петро товаришів
І повів геть в кут,
А я бідний, зажурений,
Сам остався тут.

Довго Петро товаришів
По кутках водив,
А я думав, що зробити,
Щоб довше прожив.

Я й на землі так, бувало,
Все щось придумав,
Тому збитка, тому фігля,
Або дещо вкрав.

Друга лямпа коло мой,
Почала світити.
Нова душа народилась,
І почала жити.

Масло в ній вже розтопилось,
Рідке мов вода,
А моя вже догарає,
Тут тут вже до дна.

Встромив палець в повну лямпу,
Добре покрутив,
Щоби досить масла взяти
І в свою вцідив.

Пхав я палець так у лямпу
Може з шість разів,
І наповнив свою лямпу,
Більше ніж до пів.

Ще раз запхав палець в лямпу,
Добре покрутив,
Жінкі дала мені в морду,
І я пробудивсь. — К.М.Я.

З НОВИМ РОКОМ

Ще раз земля доокола,
Сонця обкружляла,
Й до людської історії,
Один рік додала.

А людиська щедро дбають
Щоб на кожний рочок,
Історії з своїх трудів,
Придбати віночок.

Одну руку для витання,
Собі наставляють,
В другій тайком за плечима,
Ножаку тримають.

Словами собі желають
Щасливого Року, —
В думці, якби щобудь врвати,
З котрого будь боку.

Явно дають всім лакомі,
Дурнички, дарунки,
Нишком думають про зиски
Й коштовні грабунки. — За Степ.

ГАМІЛТОН, ОНТ.
(Дальший тяг з числа 12-го)

Шумай- лінска вже знайшла
Бороучка шукає
Коновальчук все вдає
Що нічо не знає.

На К.У.К. люди тут збирали,
Пляни укладали,
Добрі люди українці
Аж по кводру дали.

Так то щиро помагають
Тоті, що все знають,
І так щиро і жертвенно
Дуже підпирають.

Схаменіться, пробудіться,
На все міру майте,
На ціль добру і потрібну,
Трохи більше дайте.

Ага, правда, ще пательня
Та стара з Ширману,
Ви мусите розуміти
Все копає яму.

Вона знає що хто їв,
Коли хто йде спати,
Вона знає як у церкві
Хор має співати.

Нащож тобі стара бабо,
Таким заниматись,
Нащож тобі стара бабо
Тепер малюватись?

Раз Бучило присягнув,
Що пити не буде,
І бороду обголив
Ходить поміж люди.

Я лишаю Гамілтон
Іду до Брендону,
А за місяць знов поверну,
Тут до Гамільтону.

Уважайте не грішіть,
Пльотків не складайте,
І "Точило" що місяця
Уважно читайте.

Бо "Точило" є на те
Щоби всі читали,
Щоби старші і молодші
Себе шанували.

Тільки що я міг зібрати
І те все списати,
Я рапортер від "Точила",
Треба вам те знати.

Тут лишаю заступника
Най грішних шукає,
Бо в Віндзорі мене більша
Робота чекає. — Рапортер.

ПО ЩИРОСТИ

За щось побожний мужик,
До суду попався,
Й по щирости, без крутні
До вини признався.

А при кінци суддя знов
Став його питати,
Чи немає мужик ще
Щось більше сказати.

Мужик глянув на суддю,
— Та що говорити? —
Не судіть других, то й вас
Не будуть судити! — За Степ.

ПАТРІОТИ

Я по світі волочуся
І все приглядаюсь,
Як то наші патріоти
Тепер поступають.

Чи є єдність поміж ними,
Та одна дорога?
Щоб вимести сміття з хати,
Визвольників знова.

Ані цего, ані того,
У них не видати
Напосілись вражі діти,
Матір розпинати.

Братаються з визвольником,
Йому помагають,
А що буде з Україною,
То вони не дбають.

Що то беду з голодними,
Братами, сестрами?
Що визвольник порозганяв
Далеко світами.

Що конають, хліба просять,
Гіркими слезами,
А між ними голотонька,
Своє викрикає.

Він почав вже роботоньку
Процільніших ні сліду,
Позчезали українці,
Полишались гультаї.

Ті, що пісеньку співають,
Вяже дневних кожний день,
Що вже вільна Україна,
В ній нужди нікакой нет.

В цей спосіб хочуть приспати,
Нашу чуйність до боротьби,
Щоб ми світу не розкрили,
Про ті наші гаразди.

Щоб ми разом не злучились
Поміч братам не дали,
В їхніх визвольних змаганнях,
Вирватись з тої біди.

Ми на тое не зважаймо,
Всі лучімся в один гурт,
То пропаде та неволя,
Що нас мучить сотки літ.

Як зєднаємось всі разом,
В наш народний комітет,
То з усеї сили крикнем,
Проч, ви зайди від нас геть.

Світ почує наш крик сильний,
Піде йому на зустріч,
Стане вільна Україна
Без ледачих гультаїв. — Пройдисвіт.

МУЖИК ПОСЛОМ

Мужики на Волині вибрали звичайного господаря, мужика за посла до польського сойму у Варшаві. Він їде в вагоні й хоче полуднувати. Виймає з торби хліб, солонину й огірок, тай починає полуднувати.

Панок, що сидів на проти нього, хотів трохи з нього посміятися.

— А куди-ж ви вуйку їдете? — питає панок.

— До Варшави, — відповідає мужик.

— А-а-а, — до Варшави. — А чи ви вуйку були вже колись у Варшаві? — питає панок.

— Ні, ще не був ніколи, але тепер буду.

— А чого-ж ви їдете до тої Варшави? — питає панок.

— Люди мене вибрали до польського сойму за посла, отже, мушу їхати. Видно добру голову маєте? — каже панок.

— Скажіть мені, хто ви такий будете? — питає мужик.

— Я є доктор, — відповідає панок.

— А-а-а — доктор. — Видно що маєте добру голову?

— Так, маю добру голову, і мені нічого не бракує, але вам то бракує, — каже панок.

— А якоїж річи мені бракує? — питає мужик.

— Вам бракує третої руки, — каже панок. — Ви тримаєте в одній руці хліб, а в другій солонину, а огірка вже немаєте чим тримати. Отже, вам бракує ще третої руки.

— А вам, пане, доктор, також бракує одної річи, — каже мужик.

— А якоїж річи мені бракує? — питає цікаво пано, який заложив ногу поза ногу й з фальшивим усміхом чекав на відповідь звичайного сільського мужика.

— Ви кажете, що ви є доктор, але-ж ви не годні подивитися пацієнтові в середину, що там діється. А наколи б ви мали на указуючім пальци око, та всадили пацієнтові в писок, то побачилиб там все. Отже, вам бракує ока на указовім пальці

В. Гуменюк

Mend-Holes plastic cement, will repair holes in all kitchenwares utensils, aluminium granite, tin and iron, 30¢ six $1.50 postpaid.
W. A. Wojcichowsky,
P. O. Browns Line, Ont.

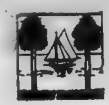

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука	.40
52 Тайни, — варто знати	.25
Тайни краси	.25
Зрівноважене життя	.25
Київ і Рим	.25
Світає день	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я	.25
На Чужині	.25
Лише для бабів	.10
Порадник про кохання	.25
Штуки	.10
Щасливе подружжя	.25
Як стати богатим	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду?	.10
Літературний Сміх	.35
Кохання	.25
Як позискати любов?	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим	.25
Факти про попів	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину	.25
Як ворожити картами	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ	.50
Вибрики попів	.01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована	1.00
Для Апендика щоб не пук	1.00
Догідність у супружестві	1.00
Антольогія Укр. Письменства	.65
Така її Доля, драма на 4 дії	.40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діває. Для вихования розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію	.15
Горнятко Кави, на дві дії	.25
Засвистали козаченьки,	.25
Старий Кавалір, на 1 дію	.15
Чудовий Зять, на одну дію	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя,	.25
Ого!	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониших діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

УВАГА! — Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages Booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

Classified Advertising :
КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli Ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego Klubu: Klub Nadzieja. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c Prints guaranteed to be sharp and brilliant Extra Prints 3c each A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught Reasonable rates. John Melnyk, 483 McGregor St., Winnipg, Man

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists Free Estimates. Translations our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients fastest and most reliable for all stomach troubles bowels, Liver, Kidneys, irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІННЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РЕНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і оживує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком ДАРОМ!

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

50 ЛІТ ЕМІГРАЦІЇ

За 50 літ української еміграції до Канади — найбільшим науковим здобутком і необхідним підручником для кожного українця і українки є епохальний твір Ілі Шклянки, то є:

УКРАЇНСЬКА ГРАМАТИКА
— в англійській мові —

Це є книга неоціненої вартості. З ньої кожний і кожна може добре навчитися англійської і української мови, а чужинець може добре навчитися української мови. Необхідний підручник для вищих шкіл і університетів. Необхідний підручник для вживання української мови правильно. Необхідний підручник для укр. молоді. Необхідний в правильних переводах англійської мови на українську, і т. п.

Хто ще не має цієї дорогоцінної книжки, або не хоче купити й не хоче причинитися до поваги української мови в культурнім світі; хто не хоче щоб українську мову й літературу вчили по університетах; хто жалує $1.25, щоб мати цю велику працю, цей великий здобуток, перший епохальний твір за цілих 50 років українського життя в Канаді, — хто скупиться скоро замовити цю книжку, хто боїться, щоб ще чотири частині цього необхідного підручника не друкувати, — той є дійсно мертвим українцем.

Граматику замовляйте у Видавництві "ПРОМІНЬ", 623 Селкірк Аве. Вінніпег, Канада.

ЦУКОР

●● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS.
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбегъ, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества. Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1918
[illegible] PUBLICATION

Ч. 2. Рік 16. Лютий,
Vol. 16. No. 2. Feb. 1945

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ВАША БУДУЧНІСТЬ БУДЕ ЛИШЕ ТОДІ ЗАОБЕЗПЕЧЕНА, ЯК ВИ БУДЕТЕ КУПУВАТИ "БОНДИ ПЕРЕМОГИ!"

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в вимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторожів, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде заплатили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, пальчаками, і т. д, заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть!
Durban's Style Shoppe, 507 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий сіл ростин для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 2c a word makes that possible.

● ШАДІТЬ: алюмінові, блящанні або оловянні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на пошицу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Однюке українське заведення і на наших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власні ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі сверобиусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за листою ростий, як їх плекати й висилати до нас.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young St, Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник вимуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно цегальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди. ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторові. Друкована на добрім книжковім папері. Ціна книжки оден доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, нагодові листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, лентя, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказкове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і дописуйте що хочете до "Точила" через цілий рік. Цілорічна вкладка лише 1 доляра.

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє ім'я і адресу на налпиці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося" й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy, and vitalized Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B, Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів

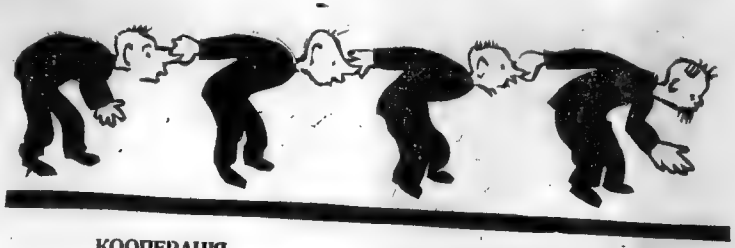

КООПЕРАЦІЯ

Кооперація — це є святе слово. В дійсности воно означає згоду, єдність, або співпрацю без особистого й руйнуючого слова "Я". Так довго як ми в кожній ділянці життя працюватимемо лише для себе, поодиноко, для свого "я", — так довго будемо безвартні яко люди, безсилі й бідні.

Кооперація між нами ледви животіє тому, що в кожного є забагато "я" і тому, що кожний безоглядно шукає короткого шляху до повного корита, — хоче скоро збагатитися на праці других. Такий нахил витворює назадництво, сліпе упередження, і між такими на повний успіх і на добробут для всіх спільно годі числити.

Кооперація в повнім значінню слова лише той в душі має, хто не засягає по добро й дорібок других. Між такими кооперація або спільна праця принесе повний успіх і користь для всіх спільно. Хто полягає на власні сили, великих діл не осягне ніколи, хоч би яке вів суперництво проти других в громаді.

Кооперації або спільної праці всім нам треба вчитися від мурашок або від бджіл. Кооперація — це людська лябораторія, в котрій без огляду на особисті зиски творяться великі діла на користь всім інтересованим. В кооперації щезають всі труднощі, тягарі, довги і нужда.

Чоловік сам собою не в силі усунути всіх недомагань що тяжать на громаді. А ще, коли він гризеться про свою будучність. Таке життя є тягарем і не приносить ніякої приємности. Від життя і добробуту других залежить життя і добробут кожної одиниці. Тому, кожна одиниця по винна вповні кооперувати спільно з другими в громаді й з громадою для успіху й кращого життя, без огляду на релігійну чи політичну приналежність.

Коли ще далі будемо вживати тую привичку, що "без мене обійдеться", або "нехай хтось інший зробить якусь роботу", то ще далі будемо рабами в чужих що користають з нашої тяжкої мозольної праці.

Бути людиною користною і діяльною, гідною, то треба мати в собі гідність. Щоб мати гідність і не бути погноєм у других, то треба конечно навчитися сповняти всі ті обовязки, яких вимагаємо від других. А від цього ми так далекі як небо від землі.

Сотки разів траплялось мені чути, що ця або та часопись не є доброю, або замало містить цього й того. Дуже добре, що кожний вимагає сього й того від українського видавництва. Сотки разів я питався: чи ви вислали свою передплату на час? Чи ви сповнили свій обовязок точно? І сотки разів я почув, що "спізнився", або залягає з передплатою вже кілька років.

Людина, що не вміє точно виповняти своїх обовязків, не є гідною, чесною, а ще тимбільше, коли вимагає левних зобовязань від других, котрих сама кривдить і нищить своєю байдужністю. А де нема порядку, там успіху ніколи не може бути.

Глянь на себе, буде з тебе, Ти є триб у суспільнім колесі життя. Памятай слова Івана Франка, "що на тобі мільйонів світ стоїть".

Кооперація — це будова кращого життя. Коли в ній не має твоєї цеголки для більше величної будівлі, то не числися людиною, але "нулею". В теперішнім модернім часі таких "нуль" або зерів є забагато, що лишаються позаді часу й нарікають на других через своє лихо.

В добробуті дехто з наших
Не може прожити,
А як має кілька центів,
То мусить пропити. — М.

Василь Ставничка

ПОШАНА ДО РОДИЧІВ

ТЯГ 4.

Привели Юрка до гмінної канцелярій, де він побачив свого батька і матір. Побачивши їх, він крикнув:

— Тату! Що ті посланці роблять зі мною?

В очах Андрія появилися сльози, й він з жалю не міг промовити ні одного слова. Юрка повели до великого гмінного будинку, де тримали більше зловлених молодих хлопців. Комендант від тих молодих рекрутів покликав Андрія і Катерину до канцелярії, щоб підписали папір своєї згоди, що вони добровільно віддають свого сина до військової служби. Андрій вагався свого вчинку й каже:

— Прошу пана, прочитайте, що ви написали.

Комендант узяв папір і читає: Я Андрій і Катерина Макух, годимося по добрій волі, віддати свого сина до війська. Вразі потреби або нашої слабости — мають нам сина звільнити. На це дає право комендант військових рекрутів, в імени нашого найяснішого пана цісаря.

— Чи подобалася вам ця угода? — запитав комендант.

— Та воно ніби не зле, — каже Андрій, але ми писати не вміємо.

— То поробіть хрестики. Це буде значити як підпис.

Андрій і Катерина поробили хрестики, а комендант прибив велику печатку й каже:

— Справа скінчена. Тепер можете з Богом йти до дому.

— А де за сином питати вразі потреби? — запитав Андрій.

— Вас повідомить військова команда. Про це не маєте чого журитися.

Андрій і Катерина вийшли з тої канцелярії на двір, і ще хотять поглянути на Юрка, може в останне.

— От дочекалися сина! — промовила вздихаючи Катерина. — Підписали папір немов на яку безрогу, що гонять на ярмарок.

Стали обоє як ті сироти й чекають. З великого гмінного будинку почали виводити молодих рекрутів, повязаних по два до купи. Вивели й Юрка, звязаного з другим рекрутом. Він поглянув на своїх родичів і слези покотилися йому з очей. Потім він згірдливо промовив:

— Це ви самі віддали мене в ці прокляті руки.

— Андрій приступив до него й каже:

— Добрих синів ніхто не віддає в чужі руки. Ти заслужив собі на це. Він пошпортав у чересі, виняв жменю грошей і дає йому. — На, сину! Тобі це не вийде на зло. У війську довго не будеш.

Катерина тепер і собі приступила блище до Юрка. Жаль стиснув її за горло й вона не могла промовити слова, тільки поцілувала його в лице й втерала свої слези. На цім скінчилося їх прощання зі сином.

Андрій і Катерина пішли до дому. Юрко ще раз

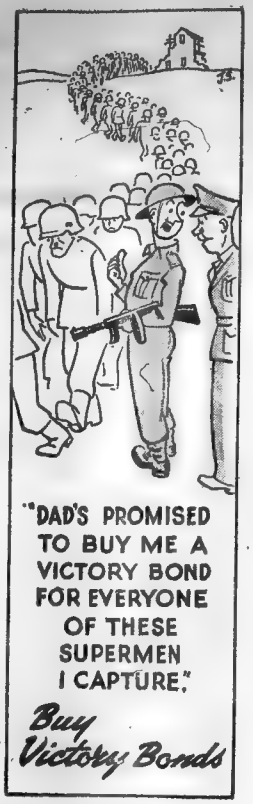

ПІМСТИВСЯ

Жебрак: — Прошу паню о кілька сотиків.

— Забирайтеся мені звідси, бо інакше закличу свого мужа!

— Пречінь пана нема в хаті!

— Звідки це знаєте?

— Як хто має таку жінку як ви, то тоді напевно ніколи в хаті не буває.

НА ПОЧТІ

— Ви наліпили забагато знач ків на того листа!

— Ой, Господи, щоби тільки не зайшов задалеко!

поглянув на своїх родичів, але говорити, ні кричати за ними в слід — не мав сили, тимбільше, що молодих рекрутів уже ладували на вози й цілий транспорт уже рушив в дорогу.

Юрко поглянув на своє рідне село, де пережив свою дуже буйну молодість, таку буйну, що аж через неї попав в чужі руки. Нараз він побачив як на долоні — всі свої блуди, але запізно. Дорогою передумував Юрко про все й сам не міг зрозуміти, де він є, і що з ним сталося. Знані обставини мішалися в його голові з незнаними й з цієї навали думок він не бачив ніякого виходу. Він пригадував собі свої злі вчинки, а також просьбу свого батька, що нераз просив його бути добрим як другі діти. Він жалував тепер, що голюкав на перекір своїй матері.

Хлопці, що їхали разом з Юрком у далеку незнану дорогу, сумували, а деякі плакали, а були й такі, що співали, а деякі нарікали на долю, що попали у військові руки. Найбільше тужили за своїми дівчатами, бо наче предчували, що їх більше не побачать. Дорога далека. Писати ніхто з них не знав, щоб хоч листом повідомити про своє життя. От, як відіхав, то аж по дванадцятьох роках поверне до дому. Много з них не застануть батька або матері живими. Повернувші старі жовніри нераз оповідали, як то тяжко жити при війську. І майже кожний рекрут мав це на гадці. А найбільше про це думав Юрко.

Взяло кілька днів їзди, заки доставили рекрутів на призначене місце. У призначенім місци на рекрутів чекали інші урядники, що клясували їх і перебирали в свої руки. Вже не було часу тужити за минулим, за полишеними дівчатами, ні про рідне село. Рух безперервний. Військові поручники вешталися мов несамовиті, бігали, перекликувалися, і клясували рекрутів, де хто є приналежний. Одних брали до канонів, других до кавалерії, а третих до інфантерії.

Юрка взяли до інфантерії, бо до коня був завеликий і затяжкий, а до канонірів — за лінивий. По клясифікації розлучили їх, і кожний офіцер перебрав призначений загін під свою опіку. Зараз позаводили рекрутів до магазинів і повбирали їх у мундури, а потім повели їх до касарень. Стару одіж, в якій рекрути були одягнені — вязали в маленькі клунки й писали на них імя й адресу рекрута, щоб по вислужених літах могли назад взяти собі своє одіння.

По дванадцяти роках служби, деякі клунки одіння зберіглися, а деякі були знищені щурами, мишами так, що не один не мав у що одягнутися і крайно обдертий з війська повертав домів.

Юрко також скинув зі себе свою одіж. Вбрання його було добре, коштовне; через носив яких десять цалів широкий. Військова старшина поглянула на нього й відразу зрозуміла, що Юрко є сином багатого господаря. Гроші, що батько дав йому на дорогу — він переховав у військовий мундур. Та дехто завважав, що Юрко має досить грошей, і думали, що в ночі вдасться цигука потягнути їх на свою власність.

Повбирали рекрутів у мундури. Деякий виглядав

ЛЬОЯЛЬНІСТЬ

— Ваша давна служниця, служить тепер у нас.

— Що ви кажете?!

— Але будьте спокійні; ми не віримо навіть в половину того, що вона оповідає.

МАЄ ПРАКТИКУ

— Моріц, кілько є три рази вісім?

— Тридцять вісім.

— Так? А хто тебе так вичучив?

— Мій тато.

— Чим занимається твій тато?

— Є платничим в каварні Лювр.

ХТО МАТИ?

— Саме дістав я телеграму, що я зістав батьком.

— Мої найщиріші гратуляції! Якжеж мається пані добродійка?

— Ах, дай Боже, щоби вона не довідалася про це.

ПЕДАГОГ

Учитель математики: "Як довго маю вам говорити, що дві половинки є собі рівні? Але бачу, що більша половинка з вас того ніколи не навчиться!"

ПЕРЕКОНАВ

— Цей булдог дуже мені подобався, боюсь тільки, щоби муж не сердився як приведу собаку до хати.

— Не робіть собі нічо з того добродійко. Мужа можете все ще мати іншого, а другого такого булдога не дістанете.

добре в новім убранню, котре було до міри пасоване, а Юркови дали мундур трохи замалий, затісний на його будову тіла, і він у нім так виглядав як опудало в городі. Юрко поглянув на себе й йому відразу зробилося не добре. Нарікати не міг. Він зрозумів відразу, що треба піддатися судьбі яка його постигла. Він глядів на себе наче той лев зловлений в лісі й замкнений в залізній клітці. І так як той лев мусить привикати й опісля, як лев — показувати такі штуки, яких від нього вимагатимуть.

Коли вже все було трохи впорядковане, тоді вивели тих новобранців на гофу й почали вправляти їх у зицирці. Коли б зицирка була в рідній мові, то можна легко полапати й навчитися, а по німецьки ніхто з рекрутів не розумів нічогісенько й наука йшла дуже пиняво, навіть комічно.

Капралі і фірери, що обрихтовували тих нещасних рекрутів, так на них кричали як на худобу. Називали їх різними іменами, і били так, що нераз рекрути гірше поколотяться як на оборі худоба. В тих відділах найгірше милився Юрко. Його часто виводили з рядів, вчили самого й били стільки хотіли. З тих обрихтерів ні один не був людяним, і були такі, що не вміли підписати свого власного імени й не одному рекрутові вляли багато горячого сала поза шкіру. Не дармо є приповідка, що "не дай боже з Івана пана". Стільки то горя визнали бідні рекрути від тих дурних панків. Найбільше горя зазнав Юрко. При тій зицирці він змінився до непізнання. Коли б так пустили його до рідного села, то деякі не пізнали б його.

Відколи Юрка забрали з рідного села, від тоді він став дуже пригнобленим, прибитим, наче б хто вгатив його великою довбнею по голові. Він ходив наче не свій. Його сила й буйність у нього щезла; щастя і гойне життя пропало. Йому, наче в сні тепер представлялося все пережите й це дуже спиняло його в військовій науці. Товариші кепкували собі з нього, з його тупоумного прибиття. Вони більше навчилися, хотяй Юрко разом з ними приїхав.

Минали дні за днями, а Юрко жалував змарнованих днів молодости. Коли б він був не виростав на збитках, а приглянувся, як люди живуть у світі, то тепер при війську не було б йому так прикро. А що він самий жив так як самий хотів, а злі його вчинки полагоджував його батько. За них він не відповідав, і через те йому тепер лихо живеться.

Найбільше поділала на Юрка раптова зміна життєвих обставин. Він так помішався між старим і новим способом життя, що став не здібним ні до збитків, ні до науки. Через голубку Явдоху, велике кохання — поступ не можливий. Він чувся крайно прибитим, позбавленим всякої волі, вільного кохання і став до всього крайно байдужним. Він не умів запанувати над собою і став поштурковиським усіх.

Одного гарного дня жовніри вийшли на діброву. Це є така велика площа, де вчать жовнірів різних військових вправ. На площі жовніри вчилися бігати, лягати, разом вставати й рядами ходити. Не один так

В СУДІ

— Чому ви вкрали цему панові ніклевий годинник?

— Бо я не сподівався, що такий пан, а має тільки ніклевий годинник.

вмотається, змучиться, що лиш язика виставить. Юрко вічно милився у всіх вправах, і за кару найбільше бігав, то лягав, то вставав, залежно від волі обрихтира.

Того самого дня капраль так побив Юрка за тупий поступ, що Юрко так спух наче б його пчоли покусали. Він ходив мов у памороці і цілком стратив надію і охоту до життя. Капраль побачив, що бійкою не навчить його нічого, і що він забагато налазяє нього — трохи змяк і подобрів. Він узяв його на бік і питає:

— Що то є з тобою, що ти так дуже милишся? — спитав капраль Юрка по щирости й лагідно. — Я з початку думав, що ти лише так вдаєш дурного, але як бачу, то ти справді дурний. Що є з тобою? Ти не виглядаєш на варята, але бачу, що недалеко втік від нього. Скажи, що тобі є?

— Я не дурний, пане капраль. Мене взяли тут до цього проклятого війська неправно. Я ніколи не сподівався тут бути.

— Як то, неправно? — запитав капраль здивовано.

— Про це треба довго розказувати, — промовив Юрко, сумно.

— А ти бідний, чи багатий з дому? — допитувався капраль.

— Я не є з дому бідних. Я є одинак у свого батька і тут не маю права бути. Родичі віддали мене до війська самі, добровільно.

— А дали тобі трохи грошей на дорогу?

— Дали, — та що з того?

— То вечером підемо до кантини. Там розповіш мені докладно, як ти тут попався. Може ти справді будеш добрим жовніром, а я тобі не даю спокою. Я взяв тебе за найгіршого рекрута, але від сьогодня я вже більше бити тебе не буду, — потішив капраль прибитого горем Юрка.

Юрко вислухав капраля і не вірив у його щирі слова, бо не було ні одного дня такого, щоб він не був битий.

По зицирці жовніри вернули до касарень. Юрко не думав нічого про теплі слова капраля. Він узяв свою шайку й пішов по обід. В тих часах давали їду лише два рази денно. Рано чорну каву й разовий хліб; на обід шайку зупи і кусок мяса, стільки, що здоровому жовнірові не було що їсти. Власне причина, чому Юрко так змарнів. По обіді прятали й робили порядки, і знову опісля гонили жовнірів на гофу, де вже перебували аж до вечера. Часом гонили їх у поле пополудні, лише деколи. Хто мав грощі, то йшов до кантини купити собі щось перекусити, а в кого їх не було, той голодний лягав спати.

Юрко, хоч мав грощі, то не мав часу зайти до кантини, бо ним витерали всі кути. Та сьогодня може піде до тої кантини, бо пан капраль казали. Чи це буде нині, то він сам не знає, бо хтось крикнув:

— Макух! Позамітай ґанок.

На крик зявився капраль і звільнив Юрка від непотрібної праці. Приступив до нього й каже:

НАДАЄТЬСЯ

Маруся стає на службу, як дівчина до всього.

— Ви вмієте теж обходитися з дітьми? Уважати на них знаєте?

— Очевидно, прошу пані, я сама мала троє дітей.

— Деж вони тепер?

— Одно випало з вікна, одно влетіло під трамвай, а третє самохід переїхав.

ХОЧЕ ЗНАТИ

Тесть до зятя книговодця:

— Даю тобі пять тисяч доларів, а решту майна дістанеш по моїй смерти.

— А коли це наступить?

— Зберайся й ходи зі мною! Капраль сказав це так обережно, що ніхто не чув. Юрко скоро зібрався й оба з капралем пішли до кантини.

Капраль завів Юрка в темний кут, і посідали оба коло маленького столика.

— Що будемо пити? — запитав капраль нетерпеливо.

— Горівку! — каже Юрко, трохи збентежено.

Капраль казав дати горівку й добру закуску. Коли вже трохи попили й закусили, то Юрко аж вздихнув з полекші вільної хвилини. Капраль завважав це тай каже:

— Макух! З тебе ще буде колись добрий жовнір. А що досі ти пережив, то з часом забудеш. Я тебе від нині більше не буду бити.

Підхмелившись, Юрко став веселішим. Горівка й повний жолудок додали йому багато відваги й він почав весело оповідати капралеві, як то він попався до цієї військової служби. Юрко дуже нарікав на своїх родичів.

— Правда, родичі просили мене, наказували, щоб я був добрим і примірним сином, та я не слухав їх, бо я був певний, що, що я вироблю, то мій батько все полагодить і поповнить шкоду, звичайно грішми, вразі просьба не помагала. Тепер я бачу, що він довше не міг стерпіти моїх вибриків, пішов до гмінної канцелярії, де стояла військова команда й віддав мене до війська. І я не знаю, чи я буду служити повних дванадцять літ, чи може він викупить мене до того часу.

Капраль, хоч був уже добре пяний, зрозумів у чім тут діло й каже:

— Можливо, що твій батько віддав тебе до війська лише на якийсь час, щоб ти навчився людськости й поправився.

— Коли б я тепер повернувся до доду, то я вже слухав би своїх родичів. Та хто знає, що далі буде зі мною.

— Ти знаєш, Макух, — каже капраль, — я все докладно вислухав про що ти розповів мені, і я аж тепер зрозумів у чім річ і чому ти забуваєшся. А чи мав ти яку дівчину?

— Мав! І то була дуже гарна дівчина. Вона називається Явдоха. Вона не була багата, але дуже мене кохала.

При цих словах Юркові стали сльози в очах. Він обтер їх рукавом і продовжав далі:

— Мене забрали від неї, розлучили нас. Вона бідна плакала розпучливо, але на її ридання і роспуку — ніхто не звертав уваги. Пиймо ще, пане капраль, най заллю й забуду своє горе. І знову Юрко казав дати пів літри.

Капраль побачив, що Юрко є забавний і щирий, і власне тепер відчув своє не людяне поводження супроти Юрка.

— Слухай, Макух! Те все, що було між нами до сьогодня — забудь. Від тепер буде тобі ліпше.

— Та вже як буде, так буде, але, коли ми нині пемо на своє здоровля, то пиймо! — каже Юрко. — Але коли тут моя мука скінчиться? Як мій батько не витягне мене з цього проклятого війська, то я сам не знаю, що можу з собою зробити.

— Чекай, Макух! Ти все призабудеш. А тут, як привикнеш, то буде тобі так добре як вдома. Я вже служу девятий рік і нічого з того собі не роблю. Я також мав дівчину, мав добрих родичів, і навіть вістки не маю від них. Писати я не вмію, родичі також не вміють писати. Лише часом подумаю про них та про рідне село й давних знакомих. А може родичі вже й померли? — Хто знає.

— А як ви стали капралем, що не письменні? — запитав Юрко, цікаво.

— Та що тут стати капралем. Як умієш добре кричати на других, і дещо навчити, вибити, тай вже капралем!

Юрко, почувши, як тут стають капралями — за крики, побиття, то кров у нім збурилась, і хоч він був офермою, то йому стало дивно, чому він так довго терпів усякі знущання від свого капраля. Горівка розрушила його пригноблений ум, і він пізнав якого обріхтера має перед собою, і запитав:

— А ви, пане капраль, з дому багатого, чи з бідного?

— Капраль був також добре пяним, і гаразд не подумав, що відповісти на Юркове питання, і сказав по щирости:

— Я служив у дворі, орав панськими волами й коло волів навчився добре кричати. Нас було чотирьох братів, тому я служу тут і мені тут ліпше як було вдома. Ось, нині я зайшов до кантини з тобою, а завтра зайду з другим. Мене всі напувають, щоб на них не кричати й не бити. Хто був би в моїм селі кликав мене паном? А тут кличуть паном. Тут мало хто знає писати, навіть фельфеблі не вміють писати. Одинокий фельфебель у нашій компанії, що вміє писати, є лише той, що є в канцелярії.

Юркові, ця кантина дуже багато помогла. Він довідався яка тут саржа, і дивно йому стало, що ніхто з вищої ранги не вміє читати, ні писати. Він поглянув сердито на того свого капраля, що орав биками панські лани й як той капраль часто бив його по писку, то замало що не кинувся на нього зі злости, але стримався і подумав, що в його селі такий капраль був би дуже маленький, і він показав би йому, де раки ночують. Панський наймит, а тут капралем.

До цього часу Юрко не міг нічого доброго придумати, та нині, як трохи випив, то набрав відваги до життя. Ще трохи попили й пішли до касарні. Скоро витрубіли девяту годину й всі жовніри полягали спати.

Юрко не міг скоро заснути. В його голові перелітали різні думки, а найбільше тих думок летіли на рідне село аж до Явдохи, котру пристрастно любив і кохав понад життя. Нарешті при уявнім образі коханої дівчини Явдохи його бурливі думки втихомирилися і він заснув твердим сном.

Далі буде.

ЖЕРТВА НАУКИ

Учитель викладає про значіння пословиць і сентенцій, опісля звертається до малого Ромка, щоби сказав якусь пословицю:

— "Дурень більше може запитати, ніж десять розумних відповісти", каже Ромця.

— Ти туман, скажи якусь кращу.

— "Чемність є ознакою куль тури". Учитель розгніваний біжить по директора. Вертають оба і директор питає: — Скажи якусь пословицю:

— "Нещастя все йде в парі", паде відповідь.

— Директор викрутив за вухо бідну жертву науки і каже злобно:

— Тепер вже будеш знати кращі пословиці!

— "Насильство йде перед законом", хлипаючи говорить малий Ромцьо.

ВИРОЗУМІЛИЙ ПАЦІЄНТ

Лікар: Добре, що ви прийшли то був найвищий час.

Пацієнт: Вірю вам, в теперішніх часах кожний потребує грошей.

У КАСІ ХОРИХ

— Ви послухали моєї поради?

— Так, випив пів літри рицинусу.

— Нащо так багато? Кількож разів ви мусіли вставати з ліжка?

— Тільки раз. Сів рано, а підвівся вечером.

ЯК РОЗУМІТИ

— Що пані позволять на другу страву, може знов телячий язик?

— Дайте спокій. Мені вже цей телячий язик горлом лізе.

НА ГОДИНІ ВІЙСЬКОВОГО ПРИСПОСОБЛЕННЯ

— Гей, що за гармідер в останній лавці?

— Це Моріц зробив газову атаку!

З ПРАВНИЧОГО ІСПИТУ

— Що це є, непоправний рецидивіст?

— Вдовець, що другий раз женився.

МАЛИЙ ФІЛЬОЗОФ

— Татку, питає синок, чому раки є по зваренню червоні?

— Бо є червоні. Перестань вже раз з тими вічними питаннями!

— Татку, чому чоловік має тільки дві ноги?

— Бійся Бога, що ти вже не випитуєш! Я цікавий, що сталобися, як би я був свого батька стільки питався!

— Може бувби ти міг мені на кілька моїх питань відповісти.!

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНИМ "ТОЧИЛІ".

ЗДОРОВЛЯ ЗУБІВ

Зубами тримаємо своє здоровля в доброму стані, або передвчасно копаємо собі гробову яму. Поверх 95 процент людей в світі терплять на зуби, на передвчасне нищення їх, на холітання зубів і на кровавлення ясен.

Пожива є одинокою підставою здорових зубів. Відповідна пожива хоронить зуби.

Найновіші наукові досліди доказали, що всяке упередження й старе поняття треба усунути. Лікарі вже не є такими монополістами здоровля як колись були, що виривали зуби через ревматизм, заднееня носа, через нежить або іншу недугу. Правда, ще й сьогодня є такі всезнайки, але вони виходять з моди. Поступові лікарі тепер вертаються до природного лічення, то є: до поживи, вітамінів, мінералів, соків з овочів і городини й зо зел.

Здоровля зубів залежить, перше: на чистоті. Чисті зуби ніколи не нищаться. Чищення зубів щіточкою по кожній їді усуває липку поживу. Та саме вживання щіточки не охороняє зубів від нищення, таксамо, як купання не охороняє тіла від недуг.

Найбільший вплив на здоровля зубів має пожива. Здорові зуби потребують певних вітамінів і мінералів для їх постійної відбудови, інакше вони ослабають, стають крохкі, мягкі й скоро нищаться.

Пожива резервує здоровля зубів. Квас нищить і розїдає будову зубів, спричиняючи діри. Квас нищить покриття зубів. Слина є квасом і ворогом зубів, як хто замало споживає городини, зелинини і овочів. Хто споживає багато зелинини, овочів і городини, головно в сировому стані, в салядах, в того слина не є кваскова або їдка.

Слина вбиває бактерії. Коли знищите силу слини невідповідною поживою, тоді зуби починають розпадатися, і замість щоб ваша слина нищила бактерії, вона стає гніздом, в котрім бактерії залюбки множаться. Слина є купелею для зубів. Яка пожива, така слина — хоронить зуби від нищення або нищить їх.

Лікарі, П. Г. і Л. І. Белдінг, доказують, що устна бактерія спричиняє швидке киснення тої всьої поживи що складається зі зерна як: хліб, риж, кики, паї, тісто і т. п.

Найбільшим ворогом, що дуже нищить зуби є — білий цукор. Вживайте менше цукру й вживайте не білий, але жовтий, овочі, мід, банани, дактилі, фіги, розинки, порічки в котрих є досить природно й не шкідливого цукру.

Ескімоси мають досконалі, здорові зуби. Коли почали вживати поживу цивілізованих людей, багату на крохмаль і цукор — їх зуби почали скоро нищитися. У хінців здоровші зуби ніж у людей з заходу, бо менше їдять солодощів і крохмальної поживи.

Пять-літні досліди доказали, що білий цукор дуже нищить зуби. Їжте більше городини, молока, молочних продуктів. Уникайте цілковито такі солодощі як: содові напитки, кики, чоколяду, повідла, сироп, комфітури, овочі в бляшанках, "чувінь гом", і делікатні печива що є зроблене з білого цукру й чім є багато цукру — те найбільше нищить зуби.

Пенисиліна добре ділає на мягкі і на кровавлення ясен, каже доктор А. Е. Строк. Вона надає яснам твердости.

Кровавлення ясен, навіть при найлекшім дотику, — можна значно усунути й зміцнити їх споживанням овочів, як: помаранчі, чорні порічки, виноград, помідори, сок з капусти, грийпфрут, цитрина, а головно продуктами зі свербивусу та інших ростин, в яких є найбільше Вітаміну С в природі. Брак Вітаміну С в поживі спричиняє запалення ясен, мягкі ясна, діри в зубах, і нищення устних оболон та квасну їдку слину. Вітамін С є головною підставою здорових зубів; також помагає перетворюванню других вітамінів для тілесних оболон.

Доктор Борн, Ортен і Смит при Ийл університеті дослідили, що Вітамін А хоронить зуби від нищення. Без присутності Вітаміну А в поживі — зуби жовтіють, а по часі не стоять тісно в яснах, холітаються і стають крихті. Ями, коріння зубів, стають відкриті й покриваються тоді наростами. Вітамін А є в броколі, зеленій перцюзі, моркві, печінці, яйцях, маслі, а найбільше його є в споживчих продуктах, багатих на Вітамін А.

Вітамін К хоронить ясна від кровавлення, охороняє зуби від нищення і протиділає квасності. Його знайдете в шпінаті, стручкових фасолях, кийл і в зеленині.

Б Комплекс Вітаміни без сумніву є важні для здоровля зубів. Складники цьої групи вітамінів є в молоці, сирі, свіжих овочах, городині і в Бруверс дріжджах. Ці Вітаміни є важні в дитинсьтві, в розвою і рості зубів. Бруверс дріжджі ще й тим є користні, що містять у собі "ербостерол", складник, сусід — вітаміну Д, (соняшним). Він також хоронить зуби від розкладу.

Після дослідів лікаря В. А. Прайса — другою важною причиною нищення зубів є брак середника Х (екс), який знаходить ся в звіринних товщах. Масло є багате на цей складник і на вітамін А від коров що все пасуться на зеленій паші.

Манерали також помагають держати зуби здоровими, а головно: магнезій, кальцій (вапняк), фосфор і фльорина. Бо, зуби складаються з вапняка, фосфору і фльорини. Фльорина робить зуби твердими. Фльорина знаходиться у воді, та на лихо у воді й в людській поживі її є замало, бракує, по мимо того, що так мало її потрібно в тілі для твердості зубів і кості. Брак фльорини в поживі доктор С. Г. Герутіян запобігає тим, що домішує муку змеленої кості.

Також є інші досліди, меншої ваги, для вдержання зубів здоровими.

Вітамін С держить серце, артерії, жили, жилки, оболони, залози і кровні тільця в досконалім стані. В яснах, як і в цілім тілі є мільйони дрібних жилочок, тонесеньких мов щовкові ниточки — держіть їх здоровими споживанням Вітаміну С, а будете вільні ві дболів і нищення зубів; вільні від ревматизму, задухи, занепаду тіла на силі, вільні від скорої втоми, перемучення, і свобідні від інших недуг.

Вітамін С будує сильну відпорність у тілі проти всяких недомагань. — М.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ

(міститься в кожнім "Точилі")

ШКІРНІ ВИКИДИ, прищі струпи — пити чай з листя білої берези, або витяг з цвіту кропивя.

ГОРЯЧКА, хвилева, тут є, нема, і знову мучить, — пити чай з дубової кори. Сок з "грийпфрут" добре пити на горячку від простуди.

НОГИ — як вас болять ноги, шкіра болить на ногах, — то зробіть моцний вигар з дубової кори й мочіть у тім виварі ноги, рано і перед спанням.

УМЛІВАННЯ — коли маєте нахил до вмлівання, то часто пийте чай з рути, або наливку з коріння турлича, свічурника, по англійськи "дженшан".

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ПРИЧИНА НЕРВОВОСТИ

Головною причиною нервовости є перемучення. Коли людина працює понад сили, немає відпочинку, не набуває сили через своє спання. не спить спокійно, то з часом стає нездібною до нічого; тягаром і нездарою для себе й всіх.

Болі голови має часті; болі крижей, дражливість, зворушення, ломання костей, крайно умучені мускули. і задубілі сустави. Чується наче подвійним тягарем на своїх ногах.

Через повищі недомагання тратить силу здорового думання, силу умову, а нелад, благе здоровля і гризота доїдає кінця. Не має сили відпорности. і замість одного недомагання чіпається цілий ряд ріжних недуг; стає полем на котрім слабости люблять розвиватися.

Кожна людина може уникнути перемучення тіла і ума — заживаючи чай з Гірського Коріння. Для відновлення спокійного сну нема нічого кращого. Спання не заступите нічим, а добре спання дає добрий відпочинок і скріплення всьому тілу. Добре й спокійне спання освіжує нервну систему, а спокійне спання — відпочинок дістанете лише через Гірське Коріння. Як не можете скоро заснути, то

це знак виснажених нервів. Скріпіть їх ще нині Гірським Корінням. Не чекайте поки знищите себе цілковито.

Біль голови, нервовість, безсонність та несправність — це є кличі знеможеного тіла, щоб ви негайно замовили собі за $1.50 Гірське Коріння для відзискання сили.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через останніх 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виходів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтячку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651_B., Winnipeg, Man., Canada

О, ЗЕМЛЕ НАША!

О, земле наша, земле свята,
Завіщо-ж тебе чужа рука
Аж так всю зруйнувала?
З врожайних піль
Забрала збіжжя, хліб і сіль
І все те що ти мала.

Защо гранати тебе поорали
Сумні могили повиростали
Куди яиш оком глянеш,
Защо терпиш ти муки такі
Та чи прийдуть щасливі дні
Що ти вільною станеш?

О, земле наша, земле свята
Чому в руїнах ти нині вся
І кровю дітей злита.

Коли ти свойого діждешся
Зіллям, красою приберешся
І збіжжям будеш покрита?

Коли прийде кінець війні
Та вийдуть знов діти твої
Батьків поля орати.
Коли в зеленому саді
Зберуться дівчатка молоді
Щоб пісню заспівати?

О, земле наша, земле свята,
Коли прийде вже та пора
І хто нам на чужину,
Ту благу вістку принесе
Що сонце правди золоте
Зійшло над Україну?

Що буйний вітер по степах
І Дніпро батько в берегах
Знова весело зашумів,
О, земле наша, земле свята,
Коли прийде вже та пора
Чи ми діждемось тих днів?

Евген Березинський

НОВИНКИ

Слава Богу, Пан-Редахтір
І знов нині я,
При тій святій неділеньці
Пишу вам листа.

У Ню Йорку новин досить
Щоби лиш час мати,
То варта б їх було всіх
На папір списати.

Весіль у нас тепер мало
Бо хлопців забрали,
А дівчата лише з очей
Сльози повтерали.

Бо така вже Божа воля
Що-ж мають робити;
Мусять покищо сердешні
Як можуть бідити.

Та все воно так не буде,
Бо прийде пора,
Коли раз на все скінчиться
Та люта війна.

Але за те хрестин досить,
Бузьки не дармують.
Добрим людям носять діти,
Часом і добельтують.

От недавно в кума Хведя
Були теж хрестини.
Нарешті й він дочекався
Від бузька дитини.

А тепер він дуже радий
І треба вам знати,
Що мій кум Хведь дуже любить
"ТОЧИЛО" читати.

Бо в "ТОЧИЛІ" каже він
Жартів є багато.
Я на него все так жду
Як жиди на свято.

І це правда, добрі люди,
Бо лище в "Точилі"
Все знайдете гарні жарти
І вірші веселі.

Тому то й ви на колись
Теж не відкладайте,
На "Точило" передплату
Зараз висилайте.

Як що кожний таке зробить
усім буде мило.
Бо тоді все будем мати
Що тижня "ТОЧИЛО".

Евген Березинський

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

Сварка, лайка, злість, роздражження нервів, умове пригноблення, лють, їда, суперечка, бійка, ірітація, нерозсудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітаміновою і мінеральною пожившою. Нераз вдома є сварка, бійка, невгода між супругами цілком безпотрібно, любиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою пожившою 4ВУ. Ціна $4.75 GAY PRODUCTS 3651_B., Winnipeg, Man.

МОРЯКОВА КАЗКА

Жарт.

Послухайте добрі люди
Оцю казочку мою.
Щиру правду всім вам скажу
Брехать бігме не буду.

Полюбив я дівчиноньку
Як лищ літ пятнайцять мав;
Тільки біда бачте в тому
Що їй того не сказав.

Думав, — ще замолодий я
Щоб зараз женитись.
Треба перше як то кажуть
Людськости навчитись.

Аж нараз війна настала
До війська я записавсь.
Що дівча моє віддасться
Ніколи не сподівавсь.

За два роки я вернувся
Я тут кажуть люди.
Що Маруся вже віддалась
Вкоротці рік буде.

Як почув я ту новинку
Не знав що казати.
Хотів собі спершу друзі
Життя відібрати.

Пробував я застрілитись
Зі старого кріса.
Але чомусь як на збитки,
Заржавів до біса.

Пробував я і втопитись
Прийшов над ставочок.
А він бачте цілий висох
Лишивсь лиш пісочок.

Пробував я й повіситись
Але прийшла мати.
Тож засоромившись мусів
Втікати я з хати.

Аж нарешті знайшов спосіб
В моряки вписався.
А тепер я дуже радий
Що не змарнувався.

В кожнім порті любку маю
З кожною напюся.
Тепер мене хоч і вбийте
Бігме не вженюся. —

Евген Березинський

"ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ"

Під повищою назвою вийшла з друку нова комедія в 4-ох діях. Ціна примірника 35 ц. В цій комедії автор висвітлює "щасливе й веселе життя" на Україні — під московською владою. Рівнож висвітлює боротьбу сили моральної з аморальною. Наклад нової комедії невеликий, тому надсилайте якнайскорше замовлення на слідуючу адресу:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все. ● Напишіть як довго хворуєте? свою вагу, висо-кість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі ін-формації.

DAY PRODUCTS 3051-B. Winnipeg. Manitoba. Canada

ФРАГМЕНТИ

Не зраджуюсь невдачами,
А пробую далі —
В пильній праці забуваю
І смуток, і жалі.

Хвилі стають надто довгі,
Тяжко видержати,
Як до цілі ти справився,
А мусиш чекати.

Будь спокійний, все готовий,
Бо хвиля настане,
Що й в твоє хмурне вікно
Сонічко загляне.

Не дивися на тих людей,
Що не знають жити;
Таких треба наче дітей,
Через міст водити.

Коли б їсти подостатком
Люди всюди мали,
Одні других не кривдили б,
І не воювали.

Що найбільше я бажаю,
Хатку, землю мати,
І в спокою з родиною
Своїм раєм звати.

Стільки можеш, все старайся,
Як довго меш жити —
Річ кожную і свій розум
Значно поліпшити.

Спокій нервів, спокій думок,
Якщо будеш мати,
То не треба десь у світі
За щастям шукати.

Нічого такого
У світі немає,
Чого душа моя
Прагне й бажає. — С.М.Д.

ТУГА ЗА РІДНИМ КРАЄМ

Під горою, над рікою,
Б нашім милім краю.
Там село моє рідненьке,
Добре памятаю.

Під горбочком при садочку,
Там моя хатина,
А в хатині, тато, мама,
Вся моя родина.

Чом ти мені хатинонько,
В світі така мила.
Що мене до тебе тягне,
Якась чудна сила.

Ой, соколе, соколоньку,
Літаєш світами.
Скажи мені якусь вістку
Від тата від мами.

Чи здорові, як ся мають,
Браття, вся родина,
Чи така як давно була
Рідная хатина.

Чи стоїть ще при воротях,
Явір зелененький
Чи хороший мені виріс,
Мій сад молоденький.

Коби мені село вздріти,
Милую родину.
Коби в дома ще раз бути,
Хоч одну годину.

Бо нема на світі друга,
Як отець і мати.
Нема в світі милійшого,
Від рідної хати.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дісганете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

● ТАКА Її ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1930 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ

В околиці Б. спровадили мене добрі люди до місцевого, як називали його патріота.

Пішов я до того патріота й застав тільки його жінку в хаті, бо як заявила вона: пішов мій чоловік до сусіди позичити газети.

— Якої газети? — спитав я.

— Ну, та нашої! Та чи ви знаєте, що мій чоловік патріот? Він газети українські позичає.

— А що ще робить? — спитав я.

— Та нічого більше, — відповіла. Що йому робити? Та так, як чуєте, — газети українські читає.

— Ага, кажу, — то якраз тому його патріотом називають. А товариства українського у вашій околиці нема?

—Якого товариства? — спитала здивовано. Я вас не розумію. Пождіть, аж прийде мій чоловік; він скаже вам. Він все знає!

Ну, і заждав я, аж прийшов її чоловік. Побачивши мене, спитав таки відразу: Може маєте якісь гарні книжки?

— А ви хочете купити? — спитав я чоловіка.

— Не купити, але позичити, — розумієте мене? Як маєте файні, то позичте. А я як прочитаю, то вам таки зараз вишлю їх назад.

— Ну, позичити я не маю, купити деякі книжки ви могли б у мене. Та воно таки найкраще купити, і свою книжку мати.

—Ей, не вчіть ви мене, — відрізав захмурений після моїх слів. Я вже читаний чоловік, і всьо знаю. Ви мене на вчіть.

— Та я не вчу, тільки піддаю вам добру думку. Подумайте, якби так всі патріоти хотіли тільки позичати книжки? Хто би їх купував? І тоді, думаєте, хтось друкував би книжки аби їх потім позичати? — Стільки ви дали б за те, що позичили б книжки до читання?

— Що? Що ви говорите? — здивувався чоловік. — За позичення книжки платити? Таж я книжку вам віддам. Я хочу задармо позичити. Я так все роблю, що задармо позичаю.

— А в кого саме, ви позичаєте? Напевно в товаристві. В вашій околиці є яке товариство?

— Нема ніякого, але я хотів тут заснувати "Товариство Просвіти", та не хотіли мене на зборах оснувательних вибрати головою. Так я сказав:— Як ви мене не хочете головою вибрати, так не треба товариства. Такий я патріот, як бачите!

— Я скоро розпрощався з цим чоловіком а він замість "До Побачення" сказав мені: Я всьо знаю. — А. Будяк.

КОЛОМИЙКИ

Окуляри я вже маю,
Тож то радість мила!
Аж тепер я читатиму
Кругленьке "Точило".

Колись мене головонька
Як дурна боліла,
А то певно, що то вона
"Точила" хотіла.

В ночі снились сни погані,
Спати не давали, —
Я "Точило" під подушку,
Вони пощезали.

За дівками колись бігав,
А тепер не дбаю,
Тепер дівки всі за мною,
Бо "Точило" маю.

Колись то я дуже дурний
По світі крутився,
Аж з "Точилом" стало легше,
Розуму навчився.

Ой, чи жити, чи вмерати,
Чи так живим гнити,
То все треба на "Точло",
Щось на шмір зложити.

Болить мене головонька,
Болить мене серце,
Ой, нічого не поможе,
Лиш "Точило" з перцем.

Жінка добра, справується,
Як "Точило" має;
А без нього вона з "шіком"
По ночах гуляє.

Ой мій старий знемагався,
І не міг робити.
Я його трохи підточила,
Тепер добре жити.

МАЛА КОМЕДІЯ.

ГАНЬКА: — Любиш мене Івасю?
ІВАН: — А ти мене?
ГАНЬКА: — Люблю!
ІВАН: — Ну, то чого хоч?
ГАНЬКА: — Я тебе питаю.
ІВАН: — Відчепись від мене!
ГАНЬКА: — А ти любиш мене, Івасю?
ІВАН: — А ти, мене?
ГАНЬКА: — Люблю!
ІВАН: — Ну, то чого хоч?
ГАНЬКА: — Я тебе питаю, чи ти мене любиш?
ІВАН: — Відчепися від мене! — А. Б.

МУХА І БЛОХА

Раз летіла муха з міста до села, а що для неї був далекий лет, то вона сіла спочивати. А ще на її нещастя дув недуже сильний вітер, але той вітер дуже утомив муху.

Не можу більше в місті бути, а ще між панами, це мене без часу зажене до гробу. Від коли я в місті, то я ще ні разу не наїлася. Так вона не передумує, аж нараз бачить, що до неї щось скаче. Муха вже хотіла летіти, але коли приглянулась близше, то затримали свій лет.

Тим часом блоха прискакала. Поздоровкались обі, привіталисъ, тай муха запитала:

— Куда так скіцькаєте?

— До міста, — відповіла блоха.

— До міста? — Запитала здивовано муха.

— А ви куди? — запитала блоха.

— Я лечу до села, відповіла муха.

— А ви що в селі будете робити? — запитала блоха.

— В селі я нічого не буду робити, але хоть голоду не буду терпіти. Не бачиш, яка я худа?

Блоха поглянула на муху тай каже:

— Правда, що ви досить помарніли, а то що, в місті нема що їсти?

—Їсти є подостатком, але неможе доступити. Всюди нас бють і наганяють, а як часом котра з нас впаде в панський росіл, то пан злапає за ноги, візьме до писка і все з мене виссе, що в мені є і напів мертву кидає під стіл. А на селі, то вже не так. Там вже є доволі що їсти. Мені оповідала раз одна муха, що на селі, то рай. Каже:

— Всюди побачиш молоко, сметану, а ще як котра лінива жінка не помиє начиння, то нас там тисячі маємо що їсти. А як часом впадеш в брощ, то хлоп не бере в руки так як пан, але візьме в ложку і разом з борщем викине під стіл. То ще коло тої мухи й другі найдяться.

— Блоха вислухала, тай каже:

— Може вам, мухам, на селі буде лутше, але нам ні.

— А то чому? — запитала здивовано муха.

— Я тобі скажу, чому як на святій сповіди.

На селі, в день йдуть люди робити, то подумай, що ми цілий день терпимо голод. А ми неможемо їсти щобудь, так як ви. Коли прийде вечер, то повечеряють та лягають спати, на лавку, чи на який припічок, то як тя притисне, то не то, щоб мож його вкусити, але і видертися трудно. А в місті пани досить тлусті, мають мягкі перини і як сядеш на яку ситу паню, то таки добре собі потягнеш, і ніхто не гонить тебе. Нераз сита паня чує, як її блохи лоскотять, але вона така лінива, що навіть почіхатись не хоче.

ІНТЕЛІГЕНТКА

— Чи ваша Зося інтелігентка?
— О, так! Ні одному кавалірові не відмовляє руки. — А. Б.

ОСЬ ЧОМУ

— Чому не використовують жіночих мізків?
— Бояться, що жінки забагато знають.

ПО ЩИРОСТИ

Защось побожний мужик,
До суду попався,
По щирости, без крутні,
До вини признався.

А при кінці суддя знов
Став його питати,
Чи не має мужик ще,
Щось більще сказати?

Хлоп подивився на суддю —
Та що говорити?
— Не судіть других то й вас
Не будуть судити! — За Степ.

БАБИНІ ПЕЧЕРИЦІ

Баба в лісі з хлопом враз
Печериць збирала,
Яку де лише знайшла,
То все в торбу пхала.

А хлоп каже, бабо, гей!
В вас нема ріжниці,
Що збираєте усякі
Трійні печериці?

— Хто б з нас хрещених їв їх,
Баба відказала.
В дворі панам продати,
Колись обіцяла. — За Степ.

ДЛЯ НЬОГО НЕ ЧУДО

Раз піп в церкві говорив
Про чуда Христові,
Як він по воді ходив,
Так як по діброві.

Циган з кута: — Дякую,
Отче, за науку, —
От, я циган, не Христос,
А втну ліпшу штуку.

Де хочете, на воді,
Там шатро розложу.
Їсти зварю при вогни,
Й спатися положу.

"Дуба" стану й козачка
Буду танцювати,
А піп каже: — Не бреши! —
Пробуй доказати!

Циган каже: — Таке чудо
Вам хтобудь докаже,
Як зимою на воді
Грубий лід поляже. — За Степ.

ЗІ СВЯТОГО ВЕЧОРА У ВІНДЗОРІ

Крику, гуку, стуку, туку, лайок і горівки не було дуже багато у Віндзорі, бо Святий Николай такого не "лайкує". Бо він уважає, що Різдво є для відродження духа життя для кращого життя, бо лиш дурень топить своє горе в горівці а сам на дні в багні вічно кисне.

Тут одні безбожники попили цілу ніч а ранком прийшли до дому босі — втекли від бійки, де їх обікрали. Іванові підбили боки, а в голові йому до нині шумить. А газда каже: не йдіть там більше пити, бо другий раз повернетеся без головів.

Хлопці під вусом, з дітьми, правнуками — не лізте бутлегерам у зуби. Яків Покер дивується як він став самогонником. Досить, що є забагато трублів.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Шклянні посуди не тріскають, якщо їх виваримо у воді зо солею і поволі охолодимо.

Всі культурні люди платять передплату за часописі наперед. Тому видавництва ніколи не жебрають і ніхто не їздить по плечах передплатників. Культурні живуть самостійним життям.

Кожний народ у світі має свої гумористичні часописі. Українці мають такаж, а то веселий журнал "Точило". Однак не підтримують гідно свойого веселого видавництва. Був би великий сором для всіх, як щоб по 15-ти роках істнування, через людську недбалість, одиноке гумористичне видавництво впало. Засипмо його численними передплатами — платни ми наперед! — А. Б.

ЗНАЄ

ІВАН: — Підемо на концерт?

СТАФАН: — Я дуже радий, якщо там буде щось цікавого.

ІВАН: — Буде, бо будуть виступати широкі баби зі своїми "золями".

СТЕФАН: — Гм.. Якщо так, то я побоююсь йти на цей концерт.

ІВАН: — А то чому?

СТЕФАН: — Щоб не оглухнути від тих "солів". —

ПІСОНЬКА ГРИЦЯ

(На нуту яку хочете)

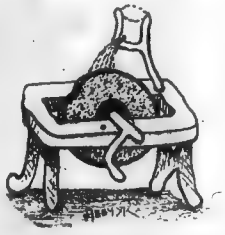

Дорікають мені люде,
Що до дівок заглядаю,
Що ходжу на вечірниці,
Зачіпаю молодиці. —

Пю здорово і гуляю!
Бо на те я собі Грець,
Щоб любити молодиць. — А. Б.

ВЖЕ НЕ КОМАНДІР

ІВАН: — Ви були при війську?

СТЕПАН: — Був, і то не простим жовніром. Я був командіром.

ІВАН: — Ну, так. Навіть тепер можна у вашій особі завважати щось військового. Як скажете слово, то так як командір.

СТЕПАН: — О, тепер ні! При війську я був командіром, але тепер вдома, в хаті, то комедерує моя жінка. — А. Б.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Світає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати багатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
Вибрики попів — — — — .01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — .25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Для Алендика щоб не пук — —1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65
Така її Доля, драма на 4 дії — .40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, ділає. Для вихования розумних, скоро думаючих й здороводумаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Совєтський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оді українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними —, для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:
52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюча .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониших діточих пес.
ОЛЕСЯ, і гірнича песе, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,..... **$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages..... **.15**
Love Thrills —36 pages..... **.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages..... **.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka..... **.25**
Own Sugar Making at Home..... **.50**
How To Raise Mushrooms..... **.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli Ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego Klubu: Klub Nadzieja. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załącz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! — Photo Art Service, 622 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translation our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGE — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation. Offensive Breath. Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system.

Package postpaid $1.50 ea. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не здостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651_B., Winnipeg, Man., Canada

● **ВИНА!** — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку щиро ДАРОМ!

MARK BOOKS - NOVELTIES.
3651_B., Winnipeg, Man., Canada

50 ЛІТ ЕМІГРАЦІЇ

За 50 літ української емігрції до Канади — найбільшим науковим здобутком і необхідним підручником для кожного українця і українки є: епохальний твір Лії Шклянки, то є:

УКРАЇНСЬКА ГРАМАТИКА
— в англійській мові —

Це є книга неоціненої вартості. З нього кожний і кожна може добре навчитися англійської і української мови, а чужинець може добре навчитися української мови. Необхідний підручник для вищих шкіл і університетів. Необхідний підручник для вживання української мови правильно. Необхідний підручник для укр. молоді. Необхідний в правильних переводах англійської мови на українську, і т. п.

Хто ще не має цієї дорогоцінної книжки, або не хоче купити й не хоче причинитися до поваги української мови в культурнім світі; хто не хоче щоб українську мову й літературу вчили по університетах; хто жалує $1.25, щоб мати цю велику працю, цей великий здобуток, перший епохальний твір за цілих 50 років українського життя в Канаді, — хто скупиться скоро замовити цю книжку, хто боїться, щоб ще чотири частині цього необхідного підручника не друкувати, — той є дійсно мертвим українцем.

Граматику замовляйте у Видавництві "ПРОМІНЬ", 623 Селкірк Ave. Вінніпег, Канада.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества. Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE

ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930

Ч. 3. Рік 16. Березень,
Vol. 16. No. 3. March, 1945

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

TARAS SHEVCHENKO

UKRAINIAN NATIONAL POET

FIGHTING ALL HIS LIFE FOR FREEDOM. 1814 — 1861

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик. агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде ,восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть!
Durban's Style Shoppe, 567 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй ремлі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід рости на для Ци, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю рослину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mara Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 3c a word makes that possible.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чекоряди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницю адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

● ХТО НЕ думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

●КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребу є річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young St, Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК
Я є грішник винуватий.
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде.
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно чегальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.
ХТО ХОЧЕ гріщми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.

"ПО АМЕРИЦІ"
Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папері. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING Co.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"
● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, нагодовні листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, деяті, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і дописуйте що хочете до "Точила через цілий рік. Цілорічна вкладка лише 1 долляр.

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє ім'я і адресу на наліпі "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з лісти.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
«КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ШИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Nature health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найлішний цукор вдома, з постернаку. Лішний від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціна поучення лише 25 центів

УМОВІ НЕДОМАГАННЯ

В Канаді й в Америці є забагато дурних людей. Ці люди творять забагато дурних діл і стають тягарем суспільности. Вони заповняють кримінали, божевільні доми. Через дурних, мудрі терплять, оплачують кримінали, вдержання поліції, судів, судіїв, адвокатів, законодавців стільки, що на кожних здорових десять осіб є аж девять державних урядовців. Податки ростуть, і чим день, все йдé до гіршого. І шпиталі замість зменшатися, ростуть все більші мов на дріжджах.

Причиною занепаду умового й тілесного — є наша сьогоднішна система, порядки, наука виховавчі інституції, і пожива.

Як може дитина виховатися і вирости на сильну умово й тілесно людину зі сильним характером, коли вона виростає під впливом лихої науки по школах, вчить ся того, чого ніколи в своїм життю не буде вживати, марнує свої юні літа марно, покінчить школи й стає вченим дураком. Виростає під впливом божевільної музики, "джезу" вдома при дешевих рекордах грамофона, під впливом деморалізуючої музики радія, при забавах, по реставраціях і поганих театрах. Під впливом поганої і крайно деморалізуючої дешевої літератури по аптеках, де знаходяться журнали про мордерства, дедективства і т. п. Під впливом сучасних порядків, погоні за грішми — родичі не мають часу на добре виховання своїх дітей.

Молодь виростає невіджившлена належито, стає нездібною до чесної й тяжкої праці. Прямо стає тягарем родичів і держави. А у невідповіднім відживленім тілі, ніколи не може держатися здоровий розум. Так, під лихими впливами тішимося лихою тупоумною й нездібною молоддю.

Ми любимо вчити других, але ніколи не любимо вчити себе. Не зважаємо на те, що з кожного з нас твориться народ. Ми любимо порядки заводити в чужих хатах, а не бачимо, що наша власна хата життя — є повна всякого непорядку. Ну, а в чім виростаємо, такими всі ми є в старшім віці. Не зважаємо на тіло, поживу. Лише в здоровому тілі — здорова душа і розум.

Що між нами є так багато дурних людей, то ми всі собі винні, бо держимо свою хату життя крайно нечистою. Умові недомагання повстають від обставин і від впливу під яким наші діти виростають на дорослих людей. Ми всьо робимо, до всього змагаємося, премося, та ніколи не робимо того, що є підставою доброго здоровля, здорового ума й дійсно щасливого життя.

Лихом умового недомагання є всі тут згадані причини, включно з поживою. Пожива відіграє велику ролю в розвою сильного ума. Між нами є нині забагато людей, що не можуть добре вчитися, не можуть довго памятати, скоро забувають що навчаться або прочитають; мають заворот голови, стають скоро забудьками, тупоумними й байдужними до кращого ладу життя.

При меличнім університеті, Корнел, і шпиталі в Ню Йорку, лікарі відкрили, що умові недомагання повстають через брак Вітаміну С в нашій щоденній поживі. Це є дуже цікаве наукове відкриття для кожного і для всіх людей взагалі. Першим, що впав на слід цього цінного відкриття 1934 року є скандинавський учений, на імя Фоеллінг. Недавні досліди при Корнел університеті доказали, що Фоеллінг не милився бо відповідне відживлювання, багате на складник С, дійсно поліпшує память і клітини розуму. Щоб розум функціонував правильно, то наша щоденна пожива мусить мати цей Вітамін С вдостаточній скількости. Щоб діти мали сильний розум, повинні вживати Вітамін С.

Вітамін С є одиноким ключем здорового ума. Найбагатше джерело Вітаміну С — є в ягідках диких рож, або як кажуть: свербивусі.

Вітаміс С є необхідний. Він держить серце, артерії, жили, жилки, і кров у досконалім і здоровім стані. Поживи, напитки і ліки зроблені зі свербивусу та інших ростин — є найбагатші у Вітамін С у природі. Досліди вчених доказали, що в природі нема нічого, щоб перевисшало Вітамін С зі свербивусу. Свербивус у вересні містить у собі двадцять разів більше Вітаміну С ніж є у всіх овочах і городині.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

ЗАПОВІТ

Як умру, то поховайте
Мене на могилі,
Серед степу широкого,
На Вкраїні милій:
Щоб лани широкополі
І Дніпро і кручі
Були видні, було чути,
Як реве ревучий!

Як понесе з України
У синєє море
Кров ворожу, оттоді я
І лани і гори —
Все покину і полину
До самого Бога
Молитися. А до того —
Я не знаю Бога!

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте,
І вражою злою кровою
Волю окропіте!
І мене в сімї великій,
В сімї вольній, новій,
Не забудьте помянути
Незлим тихим словом!

(Оригінал Тараса Шевченка)

SHEWCHENKO'S TESTAMENT.

When I die, remember, lay me
Lowly in the silent tomb,
Where the prairie streches free,
Sweet Ukraine, my cherished home.
There mid meadow's grassy sward,
Dnieper's waters pouring
May be seen and may be heard,
Mighty in their roaring.

When from Ukraine waters bear
Roling to the sea so far
Foeman's blood, no longer there
Stay I where my ashes are.
Grass and hills I'll leave and fly
Unto throne of God I'll go,
There in heaven to pray oh high,
But, till then, no God I know.

Standing then about my grave,
Make ye haste, your fetters tear!
Sprinkled with the foeman's blood
Then shall rise your freedom fair.
Then shall spring a kinship great,
This is a family new and free,
Sometimes in your glorious state
Gently, kindly, speak of me.

Зробив перевід Др. Гантер

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

В малій кріпацькій хатині
На цей світ він прийшов.
В сірій селянській свитині
Між нарід свій він йшов.

Тай вчив його мов батько,
Просив він всіх єднатись.
Свій Рідний Край любити
Тай мови не цуратись. —

Взивав він братів більших,
Щоб менших всіх обняли.
Щоб злиднів з хати свої
Геть в їхній край прогнали.

Нераз й мертвих взивав він
Щоб встали із могили.
Щоб знов чайки козацькі
Так як колись поплили.

Щоб знов заблисли в сонці
Бунчуки та й булави —
Щоб грязь Москви дрожала,
А все сміття Варшави —

Щоб зникло з лиця світу,
А в хату крізь віконце
Зза хмар журби й недолі
Зійшло всім правди сонце.

Для нас всіх, мов у спадку,
Кобзар свій він лишив.
В святому для нас заповіті
Мов рідних всіх просив.

Щоб ми всі разом повстали
Тяжкі кайдани пірвали —
Та щоб в сімї вже вольній,
Не злом його ми згадали.

Гей нумо браття разом за діло
Нехай пропаде недоля-зло.
Хай вольна пісня кругом
лунає,
Нехай панує єдність-добро!

Евген Березинський

МАЄ БІЛЬШЕ СНІГУ

Три дні й три ночі падав
Сніг тихо й легенько,
Покрив поля і городи
Грубо і рівненько.

Каже сусід до сусіда:
— Аж дивитись мило, —
Як рівненько усю землю
Білим снігом вкрило.

— Та хоч рівно всюди падав —
Другий повідає, —
То мій кум два рази більше,
Як я снігу має!

Перший знов в задумі каже:
— Не можу збагнути,
Як два рази більше снігу
В кума може бути?

Перший сусід усміхнувся
І відповідає:
— Бо мій кум два рази більший,
Як я город має. — За Степ.

ЗНАК ЧАСУ

— Чому ви свою доньку на ключ замикаєте?

— Не то на ключ, а буду змушений на будуче поставити жінку сторожа коло її спальні. — А. Б.

Знова ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ПРОСИТЬ ВАШОЇ ДОПОМОГИ НА УЗДОРОВЛЕННЯ ПОРАНЕНОГО ВІЙНОЮ СВІТА!

ДАВАЙТЕ!

● Куди тільки велика руїниця, Війна; перейшла, біль, терпіння і смуток спішуть її слідами. Молоді люди на боєвищах, або в шпиталях терплять муки від недуг і ран. Малі діти, матері, старці живуть без домів в голоді й холоді. На кожнім терені війни цілі міста лежать в руїнах. Мільйони терплять судороги, пошести голоду, крайного недостатку.

Так Червоний Хрест буде далькше простягати помічну руку. Він мусить уздоровляти і потішати наших власних хорих і раненних. Він мусить посилати харчі, одіння, медичні засоби до поруйнованих війною країн.

І Канадійський Червоний Хрест відгукнеться на цей пильний заклик. Бо Канадійський Червоний Хрест це ви, і ваші приятелі, і ваші сусіди, і всі добрі люди по всіх сторонах цеї нашої веселої Канади. Ви пішлете допомогу — так, і саем життя — до навіщених війною людей в інших країнах. Ви станете щиро поза своїм Червоним Хрестом і ДАСЬТЕ!

CANADIAN RED CROSS

Головна Канцелярія
4th Floor Free Press Bldg., Winnipeg. **Telephone 93 105**

ПИШЕТЕ?

— Пишете дещо? Бо щось тепер мало наші пищуть.

— Хто я? Де там! Де чоловік знайде тепер час писати! Моя жінка пише.

—Кажете, жінка пише? Мабуть ліричні вірші.

— Ні, вона пише листи до шіка! — А.Б.

Василь Ставничка

ПОШАНА ДО РОДИЧІВ

ТЯГ 5.

Вже минуло три місяці, як забрали Юрка з рідного села. Старий Андрій, батько, і Катерина, його мати, дуже затужили за Юрком, жалували його незавидній долі. Від того часу Катерина не мала сухих очей, все плакали та нарікала на божу кару:

— Защо то так Бог покарав нас? Дав нам одного сина на старі літа й того мусіли віддати у військові руки. Лутше було б, щоб його не було, ніж таке горе переживати. Коли б були взяли його самі, то не було б стільки жалю, а то ми самі віддали його в руки катам. Хто знає, як йому живеться тепер? Може й ніколи вже не побачимо його?..

Андрій хоч тужив і жалував за Юрком, то не виявляв своєї туги і жалю так як Катерина. Він крізь слези все потішав її, і розраджував:

— Не бійся. З нього ще люди будуть! Ти сама бачила, стільки їх повезли. Там він призабуде свою буйність, дечого привчиться і з нього буде добрий жовнір.

Він говорив ці слова на силу, та було видно по нім, що він більше тужив за Юрком як Катерина.

Деколи дяк вступав до Андрія і питав:

— Чи Юрко пише до вас листа? Він у мене стільки навчився і на стільки став учений, що може до вас сам написати.

— Не пише нічого, — відповів Андрій, зрезигновано.

— То ще за живо. Він ще не мав нагоди. То забере два або чотири місяці часу, поки його обріхтують. По тім він буде мати трохи вільного часу, то й напише до вас. Не журіться! Йому там буде добре, як привикне. Я вірю, що незадовго скажете мені самі, що Юрко написав до вас листа. Може ви й добре зробили, що дали його до війська. А по другому, ви можете його назад взяти до дому, коли схочете, але то ще за скоро. Най побуде там хоч рік, то більше навчиться.

Розрадою дяка родичі Юрка трохи стали веселіші.

— Може й ваша правда, пане реєнт, — каже Андрій, — але жаль чогось так тисне під грудьми. Чи не краще, щоб він був у дома та помагав мені в господарстві?

— Та воно нібо то й правда, що то було б краще, щоб він був у дома, але ви його самі до цього довели, бо ви дали йому забагато волі, ще змалого. Ви його ніколи не посварили й не били свого одинака. Через лихе виховання він ріс лише на збитках, чого свідками є много людей в селі, що приходили до вас на скаргу. Тут ніхто не винен, а тільки ви.

— Ваша правда, пане реєнт. Тут ніхто не винен, тільки я винен.

— Ви призабули, Андрію, які то гици він робив. Як він ходив до мене на науку, то я його вчив, наказував, і він хоч що то — брав собі до голови. Коли б ви були

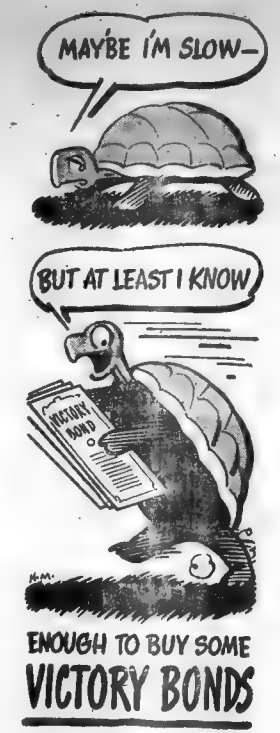

ЗАСПОКОЇВ

— Я називаюся Вовк, але не думайте, що я є вовк в баранячій шкірі.

— Не думаю пане Вовк, зовсім навпаки.

З МАТУРАЛЬНОЇ ЗАДАЧІ

— (перед війною)

Бузьок відзначається довгими ногами і червоним дзюбом. Сила крил є дуже велика, бо мусить переносити на них малі діти, часом по двоє наразі.

З ГАЗЕТ

. . . і засудили його на досмертну тюрму, з зачисленням слідчого арешту від першого січня.

таксамо вчили його вдома, то нині бувби з нього порядний хлопець. Це ваша найбільша вина. То ви його так розпустили. Я памятаю, як я раз вдарив його, то він вибив мені вікна.

— То моя власна вина його розпусти, — каже Андрій. Та все-ж таки жаль мені його.

— Я знаю, що вам жаль. Але подумайте, коли б так він був вистроїв щось великого й опинився в арешті, то ще більший бувби жаль і сором для вас. А тепер ви ще маєте честь, що віддали свого сина до військової служби.

Як почав дяк приговорювати, то Андрій і Катерина стали вповні веселими, і, з тої радости Андрій просить:

— Коли так, пане реєнт, то ходіть зімною до корчми, випємо за здоровля мого сина.

А дяк лише на таке чекав, і два рази не треба було його просити.

В корчмі старий Андрій поставив пів літри. Син пє при війську, а його батько з дяком, і при горівці, як один так другий потішають свою долю. Коли собі вже добре потягнули, дяк починає своє казання:

— Видите, пане Андрію,мені все таки здається, що ваш син буде якимсь старшим. Та наука, що я йому дав, то не піде марне. Він хлопець уродливий, як візьме собі до голови, то колись, як приїде на урльоп, то аж ціле село здивується. Побачите!

— Дай Боже, милосердний, щоб таке чудо сталося. А мені все здається, що з нього не буде нічого, — каже Андрій.

— Поживемо, побачимо, — каже дяк.

Пяними вернули домів. Дяк прийшов разом з Андрійом, потішити Катерину. Переступаючи поріг, Андрій почав хвалитися:

— Катерино! Я тобі кажу, що наш Юрко таки буде старшим.

Катерина не казала нічого, бо знала, що то дяк нагнув йому такого юра.

— Пан реєнт кажуть, що Юрко вчений, — продовжував Андрій, — а при війську хто вміє читати й писати, то щоб навіть не хотів, то мусить бути саржою. Ще люди будуть нам завидувати. Побачиш! Син, одинак, Юрко Макух, стане великою саржою.

— У хвилі, як Андрій вихваляв своїй жінці — Юрка, надійшла худа кума, що дала йому таке імя.

— Добрий день!

— Добрий день! — відповіла Катерина.

—А як проживаете? Не жаль вам за сином? — запитала кума.

— Та жаль великий, та що зробимо, як таке сталося, — ледви промовила Катерина.

— Та воно не таке велике горе. От вислужить при війську, поверне домів, ожениться, і будете мати невістку, — потішала кума.

— Та де я того дочекаю. Хто знає, що з ним може статися, — тяжко здихнула Катерина.

Не бійтеся! Він молодий, моцний. Для нього військо

СУЧАСНІ ПРИЧТИ ІЗМІВ

Коли маєш дві корові, то віддаєш їх урядові, а уряд дає тобі за те трошки молока. Це називається комунізм.

Коли маєш дві корові, то уряд тебе розстрілює і забирає обі корові. Це називається Націзм.

Коли маєш дві корові, то продаєш одну й купуєш бугая. Це називається капіталізм.

ЙОГО ЄНЦИКЛЬОПЕДІЯ

—Щиро вам поручаю, купіть собі "Загальну Єнцикльопедію", книгу знання. З цієї книжки навчитеся багато про людей і про все.

— Вибачте, такої книжки мені не потрібно. Моя жінка Єнцик Льопедія! Вона всьо знає, а що вічно торохкоче, то я чую кожної хвилини щось нового й безвпинно моє знання зростає.

це дурниця. Коби нам так, як йому. Для вас роблять слуги, маєток маєте гарний, то чим журитися! А ваш Юрко вже не дитина. Що ви його віддали до війська, то ліпше вам, і ліпше йому. Люди в селі будуть мати трохи спокою. Ви пустили його на довгий мотуз, то тепер не маєте чого нарікати.

Дяк потакнув за кумою. Андрій це завважав і промовив злісно:

— Та буде вже! Чи я дав йому довгий мотуз, чи задовгий, то вже пропало. Я сам тепер знаю, що це моя вина. А що буде, то буде. Най діеся божа воля.

— Так найліпше, пане Андрію, — потакнув дяк. — Нема злого, щоб на добре не вийшло. От колись несподівано дістанете від нього листа. То цікаво буде.

— Та вже як би там воно не було, так мусить бути. А тепер, як прийшла кума, то піди стара, та принеси горівки, то вже разом всі вип'ємо за здоровля нашого Юрка.

Катерина зараз вийшла з веселим настроєм. Як Катерина пішла по горівку, то кума в хаті стулила свій писок як пиріг ячмінний і каже:

— Ви ще будете мати колись великий гонор, пане Андрію. Я знаю й предчуваю, що ваш Юрко довго не буде простим жовніром. Він як візьме собі до голови ту зицирку, то може стати великою саржою. Навіть дуже великою саржою.

Дяк почувши слова куми, зараз потакнув за нею:

— Правду кажете! Я нераз сам таке говорив їм. Я знаю, бо він до мене ходив до школи. Він мусить бути саржою.

— А я й забула, що він школений, — перебила кума.

Тепер дяк і кума, обоє разом, як почали між собою вихваляти Юрка, то старий Андрій віджив на половину своїх літ.

Та воно правда, — втрутився Андрій у розмову. — Я його не віддав якомусь жидові воду носити, але віддав його нашому найяснішому панови при війську служити й наш край боронити.

Катерина тим часом вернулася з горівкою, принесла цілу літру і два великі оселедці, щоб було чим закусити. Посідали всі коло стола і множать "Дай боже здоровля". Кума як вже добре підхмелилась, покрутилась і каже:

— Бачите, що було, то було, стільки кумів було, давали йому імя хрестне й ні одна не допасувала з тим. А я, хоч ще ніде не була в кумах, ніхто мене не просив, аж ви, пане Андрію, і — відразу вибрала таке гарне імя для вашого сина, що навіть отець духовний потакнули, що Юрко це найгарніше імя, бо св. Юрій пікою пробив змію, яка пожерала наші хрещені душі.

Катерина не могла довше стерпіти й каже:

— Я відразу імя Юрка не любила, та вже пропало. Коли б називався як інакше, то може був би добрий хлопець. А що отець духовний потакнули, то лише тому, що тої церемої для нього було забагато, як сам Андрій казав мені. Оцеть хотіли вкоротити бабську комедію. А чому оцеть духовний не сказали, що на

НЕДОВІРЧИВИЙ

Молодий жених питає матері дівчини, з якою хоче женитися:

— Скажіть, кілько років має справді ваша донька?

— Вісімнадцять!

— Гм.. можливо. Кажете, вісімнадцять?.. Ні, прошу вас! Покажіть її метрику, тоді повірю. — А.Б.

Юрія опириці відбирають молоко від коров і на коцюбах їздять. Га?

Дяк повидів, що заходить непорозуміння між бабами й каже:

— Імя, то є імя, яке би воно не було. А що опириці вибрали собі той день для коров, то що тут ваш Юрко винен?

Катерина розгорячилась і каже:

— Винен, не винен, але най так не хваляться, що дуже гарне імя вибрали для мого сина, бо є ще кращі імена як Юрко.

— Буде вже, буде з вас! — втихомирював Андрій. — Якби там він не називався, як має з нього бути щось доброго, то буде, а як злого, то хоч би його й Хведим звали, то буде злий. От допивайте горівку й не перечтися. Хто знає, як йому там тепер є, а тут сварка за нього. Вспокійтеся!

— Правду кажете, пане Андрію, — каже дяк. — Я все таки вірю, що йому при війську добре. Він колись напише до вас листа, то аж тоді будете знати.

Катерина вспокоїлася і здорово попила собі з кумою. Горівка разом з оселедцями скоро зникла на столі й дяк з кумою пішли домів.

Юрко частіше заходив до військової кантини й його життя змінилось на краще й веселіше. Не бив його вже ніхто, й також сам оферма Юрко трохи поправився, привчився і привик до свого нового ярма. В його товаристві тепер знаходився пан фірер і пан фельдфебель. Вони стали його невідступними друзями тому, що в Юрка були гроші на п'ятику. А що Юрко був щирої хлопської душі, то хмелив їх часто, так, що фельдфебель, той що писав в канцелярії, — нераз був такий п'яний, що не знав який коли день був.

Одного разу, як всі три добре попились, фірер і фельдфебель почали Юрка хвалити. А Юрко п'яним був дуже веселий, забував Явдоху, свою кохану дівчину, забував про родичів і все більше мочив горла своїх нових друзів. І при цій нагоді каже:

— Панове! Я є великого багатиря син. Коли б ми могли якось піддурювати мого батька, щоб він посилав мені досить грошей, то будемо пити як шевці.

— Та це легка штука, — каже капраль. — Треба лише, щоб ти написав до дому, що ти вже фрейтором, і що тобі дуже добре, то батько з радости зараз вишле тобі гроші.

— Добре! — каже Юрко, — але я не вмію добре писати.

— А ти ходив до школи? — запитав здивовано, капраль.

— Я до школи не ходив, бо в нашім селі школи немає. Мене вчив дяк, — сказав Юрко сміло.

— Не робить ріжниці, хто тебе вчив, але вмієш. А як добре не вмієш, то пан фельдфебель сам напише так, що то ніби ти написав. Нам тут розходиться, щоб тут були гроші, чи не так, пане фельдфебель?

— Так, так! — відповів фельдфебель, а потім додав:

І МАЛИЙ ЗНАЄ

Малий Василько до свойого тата:

— Тату, купіть мені револьвер!

Батько здивований питає:

— Пощо тобі цего?

ВАСИЛЬКО: — Мама хочуть мене вже женити.

ТАТО: — Так пощо тобі револьвера до женячки?

ВАСИЛЬКО: — Може бути так, як з вуйком. Вуйко оженились і...

ТАТО: — Ну, й що, що?

ВАСИЛЬКО: — І з біди застрілились. — А.Б.

НАГАДУЄ ДОБРИХ ЛЮДЕЙ

Одного фармера запитали міські гості, чому він усе носить зі собою фотографію свиней? А фармер каже:

— Бо вона нагадує мені добрих людей. — Д.

БЕЗ ГОРІВКИ П'ЯНА

— Як там твоя жінка? Моя тепер слабо тримається.

— О, моя ще сильна! Цілий гальон гомбру ще сама видудлить за одним махом!

— І не п'яна?

— Вона все однакова, чи випе, чи не випе, — на тверезу ніколи не виглядає. — А.Б.

ПОСИЛАЙТЕ ПОМІЧ

ВАШИМ БРАТАМ І СЕСТРАМ

В РОСІЇ

ЖЕРТВУЙТЕ НА

ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ

І ЖЕРТВУЙТЕ ЩЕДРО

Отворіть ваші серця

і кишені

Люди вашого власного тіла і крови — люди старої Росії просять вашої помічної руки.

Вони конечно потребують поживи, убрання і медичних засобів щоб вони відзискали недостатки воєнного насильства.

Жертвовані гроші на Кампанію ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА просто підуть на висланння всяких життєвих запотребовань для ваших людей.

— ПОМІЧ КАНАДИ ДЛЯ РОСІЇ —

A MEMBER OF THE CANADIAN UNITED ALLIED RELIEF FUND

Authorized under the Dominion War Charities Act, to represent all organizations working on behalf of relief for Russia.

— Ні, я не буду писати. Хай Юрко сам пише, як вміє. Я вже старший віком, і як його родичі довідаються, що ми обдурюємо стареньких, то це для мене не буде гарно.

— А хто-ж тут буде видіти його батька? А він де знає куди їхати? Він сюди й за сто років не заїде сам. Пишіть, пане фельдфебель, підохочував капраль, і звернувся до Юрка: А ти що на це?

— Та то правда, що не годиться дурити своїх родичів. А вони пощо віддали мене сюди? Я міг бути собі вдома, як і другі одинаки.

— Пишіть, — пане фельдфебель, напирав капраль. — Прийшле, то добре, а не прийшле, то не прийшле.

Фельдфебель подумав трохи, а трохи заважила горівка, і рішився написати листа для Юрка таким тоном, якого менше-більше вимагає при даних обставинах, і він знав про що писати, бо чув Юркове оповідання про його минуле.

— Випиймо ще по одній чарці, — каже капраль, — щоб пан фельдфебель могли добре писати й пером водити.

Фельдфебель сказав кантинєрові подати собі листок чистого паперу і коверту, щоб заразом заадресувати й кинути листа до почтової скринки. І почав писати:

Дорогі Родичі:—

Першими словами витаю вас: Слава Ісусу Христу!

Я дякувати Богу здоровий, котрого здоровля і вам бажаю. Поводження моє, звичайне як при війську. В шестій встаємо, в девятій лягаємо.

З початку було мені дуже зле, думав, що не витримаю, але день за днем минав, і я так привик, що мені аж дуже добре.

Багато жовнірів завидує мені, що я вмію писати, бо тут є дуже мало таких, що вміють писати й читати, лише один фельдфебель знає. Я дуже дякую панові реєнтому за науку. Я тепер собі все записую. Нас вже обріхтували і мене візьмуть до військової школи, щоб вивчити мене на саржу.

Я би хотів почути від вас дорогі родичі, як вам тепер живеться, і чи ви здорові. Я зразу був на вас дуже лихий, що ви віддали мене до війська, але той гнів я вже призабув, бо сам знаю, що я вам був добре допік, і що ви інакше не могли зі мною поступити.

Я би вас просив, дорогі родичі, щоб ви прислали мені хоч сотку, щоб я міг часом зайти до кантини й забавитись з своїми обріхтирами. Тут я маю дуже добрих обріхтирів. Вони не били мене так як других. Я знаю наперед, що як я вийду зі школи, то я буду вже капралем, і тоді знову напишу до вас.

Тут дуже гарна околиця, великі будинки, гарні вулиці й музика грає. Я деколи виходжу собі на прохід і розглядаюся на красу цього міста. Де б я тут був, коли б я був добрим хлопцем.

Я вам дуже вдячний і за вас не забуваю. Не жу-

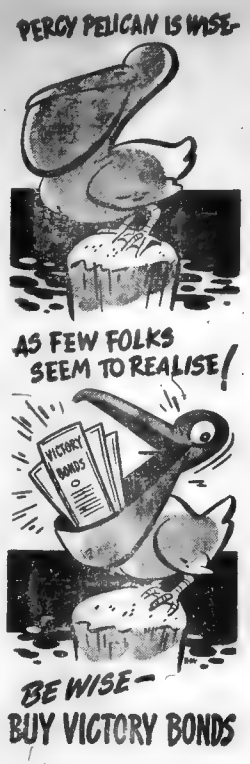

ЯК ХОЧЕ БОГ ПОКАРАТИ

— Тату! — кличе донечка, — наш Михась поет! Вірші пише!

Вчувши це, тато заплакав і каже:

— І за що його Господь так тяжко покарав? — А.Б.

ріться. Як цей лист отримаєте, то прошу вас, напишіть пару слів, бо я дуже хочу знати, чи ви здорові. На цім буду кінчити. Як отримаю від вас листа, то вам більше напишу.

Поздоровляю вас, тату, і вас мамо.

Ваш син,

Юрко Макух,
38 Баталіон Єгрів,
Сараєво, Босна.

Фельдфебель скінчив писати листа, прочитав, і знову випили по чарці. Потім запечатали того листа й сам капраль, таки зараз поніс і кинув його до почтової скринки. Він хотів бути певним, що лист піде. А коли старий прийде гроші, то всі будуть мати защо пити. По тім листові стало трохи лекше Юркові; над ним не знущались як передше, бо вважали на його гроші і на кантину.

Так вплило знову який місяць часу.

Андрій отримав листа від Юрка, і зараз пішов з ним до дяка, щоб дяк прочитав листа.

— Зараз щось почую, — говорив до себе Андрій. — Що там син пише. Може дяк правду говорив, що з нього щось буде?

З тими думками Андрій опинився в дякя.

— Слава Ісусу Христу!

— Слава на віки, пане Андрію. Що цікавого скажете?

— Та я дістав якогось листа. Певно, може від сина Юрка. Вийняв листа зза пазухи й подав дякові.

Дяк розпечатав листа й почав читати. Коли дяк дочитався до того, що Юрко піде до школи вчитися на саржу, то Андрій з тої радости аж поцілував дяка в голову.

— Добре ви казали, пане реєнт, що з нього може бути щось великого.

Дяк дочитав до кінця і зараз пішли оба до корчми випити за здоровля Юрка. По дорозі дяк упевняв Андрія, що Юрко довго не буде в школі й вийде саржою.

— Ви, пане Андрію, не вірили мені. Тепер самі бачите, що я говорив правду. Моя наука не йде на марне. Юрко мав дуже добрі початки в науці, і я не жалую того, що я його вчив.

В корчмі Андрій казав подати пів літри оковитки. Дяк не любив пити слабої горівки, і вже так був привчився пити, що навіть чистий спірітут був заслабий для нього. Випили й закусили й далі почали розмову про Юрка. Почув це Мошко, що тут мова про найбільшого збиточника в селі, приступив блище й з цікавости питає:

— Що, може ви маєте лист від нього?

— Не то листа маємо, але він вже вчиться на саржу! — вихопився дяк.

НЕ ПРАВДИВИЙ ДОКАЗ

СУДДЯ: — Чи ви бачили вистріл?

СВІДОК: — Я не бачив, але я чув вистріл.

СУДДЯ: — Ваш доказ не є важний, то потрібно бачити.

Свідок виходить і голосно засміявся. Суддя завернув його і каже:

— Ви зневажаєте суд, бо ви сміялися.

СВІДОК: — А ви бачили?

СУДДЯ: — Я не бачив але я чув.

СВІДОК: — Ваш доказ не є правдивий, бо то потрібно бачити.

СЛАВНИЙ ПАРУБОК . .

— Ой, той наш Михась! — жалується мати перед батьком, — дівчата плачуть на него, що він їм збитки виробляє.

— Але став славним парубком! Всі люди говорять про него! — хвалиться батько.

МУЗИКАЛЬНА

— Як бачу, у вас є скрипка. Хто грає?

— Тато на жаль, ніколи не має часу, а мама грає на скрипці й без скрипки. — А.Б.

— Ну, ну, ніврóки! Або що, він не був файний хлоп. Ви знаєте, Андрію, що з таких людей як ваш син, то з нього буде щось велике.

— Мені дивно, — каже Андрій, — що кожний таке говорить мені. А перше всі люди говорили, що з нього нічого не буде доброго, а тепер говорять, що буде.

— Пане Андрію! — каже Мошко, — коли б він тут був далі в селі, то правда, що з нього не було б нічого доброго. А коли ви його віддали до війська, то він там бачить ріжні люди, ріжні міста, все щось нового й відмінного. А він не дурний. Він побачить інших людей і зміну характеру. Він у вас виріс дуже добре. В нього є розум. Як дитина змалку забідована, перетяжена працею, то з такої дитини нічого не можна сподіватися.. А ваш ріс і ріс, вільний як вітер.

— Мошко правду каже, — промовив дяк, підлесно. — Ану, чи побачите де жида, щоб тяжко працював, так як наш хлоп? Вони жиють із нас; вони закладають корчми, щоб, як хлоп зіпріє від тяжкої праці — мав де випити. Вони закладають крамниці, бо вони вчені, і їх діти нічого не роблять, лише розум розвивають. А так як наші люди, то хоч який багач, то робить ніч і день, а проте жидок кожного ошукує, і ми не маємо чого нарікати.

— Бачите самі, що в нашім селі школи нема. Много селян знає, що я учителюю. А много посилають своїх дітей, щоб учились? А в жидів такого нема. Коли вони не мають школи, то збереться два-три жидки, наймають учителя і їх діти вчаться вдома. Ось в чім ріжниця. Чи ви памятаєте, пане Андрію, стільки я вас самих просив, посилайте свого Юрка до мене на науку. В цілім селі заледви вас одного переконав про вартість науки. Отже, я тому тепер вірю, що ваш син, хоч не дуже вчений, стане великою саржою. Він буде сам доучуватися. Йому, по моїй науці тепер піде це легко, як по маслі, — торочив дяк зухвало.

— Та вже, що буде, то буде. Допиваймо горівку, а потім підемо до вас, та відпишемо листа до сина і я вищлю йому гроші.

Мошко прислухувався їхній розмові й не був тим радий, щоб хтось з простих хлопів був учений. Наука Юрка ставала йому на порешкоді в його гешефтах. А гендель є гендель і повинен належати лише до жидів.

Андрій з дяком допили горівку, закусили й пишли до хати дяка. Дяк виймив з шуфляди аркуш паперу й вже був готовий до писання, але раптом зупинився і запитав Андрія:

— Що маю писати?

Андрій почіхався в голову й каже:

— Пишіть самі. Ви знаєте, що писати.

— Та правда, що знаю, але все-ж таки треба знати про що писати?

— Пишіть, що ми здорові й дуже задоволені з його листа. А по другому, ви самі знаєте, що писати.

— Ну, то буду писати.

Далі буде.

ФІНАНСОВІ КЛОПОТИ

— То ви хочете за цю хату чотири тисячі? Гарно! А де тут є стайня?

— Яка стайня? — питає здивовано властитель.

—Стайня для осла, що заплатить вам цю суму. — А.Б.

ВЕЛИКА РІЗНИЦЯ

ВОНА (до мужа): Для мене ясно тепер — ти зі мною одружився, бо я мала гроші!

ВІН: Ні, ти помиляєшся дуже, я одружився з тобою, бо я не мав грошей!

ПЕРЕДБАЧАЮЧА

—ПАННА ЛІНА: Дуже вас прошу, пане деректоре, говорить Ліночка, не цілуйте мене ніколи як мій брат є!

— Але-ж я вас ніколи не цілував, каже директор.

— Так, але ви можете.

ОДИНОКИЙ СПОЧИНОК

Одна жінка фармерка з Валей Ривер, Ман. що року приїздила до шпиталю в Давфіні на 10 днів — мати дитину. І свій обовязок всіх приїздів що року все сповняла точно й все на один час.

Це завважав лікар П. і каже:

— Ви не повинні мати що року дітей.

Жінка видивилась на него зі страхом в очах і каже:

— І навіть не мати свого одинокого спочинку в шпиталі? О, цього не зречуся!

СЬОГОДНІ

— Михасю, ось Зоська йде до тебе на зальоти!

— Ой, мамо, де я сховаюся?

Ховайся, сину, під спідницю!

— Побачить, бо спідниця коротка. — А.Б.

НЕ ДОСИТЬ

Жарт

Хотів циган женитися —
До церковці поспішає,
А священик як звичайно
Зараз цигана питає:

— Скажи кілько Богів є?
Циган аж злякався,
Бо з таким у життю своїм
Він не занимався.

Щоб сам себе не зрадити
Каже скоро до отця,
Богів, то вже кожний знає
Що у нас є два.

А священник те почувши
Тільки усміхнувся,
Циган помилку побачив
І знов відізвався.

Простіть мені любий отче
Що я помилку зробив,
Бо і в книгах записано
Що маємо трьох Богів.

А священник тим часом
Аж закричав гнівно.
— Циган каже, — як не трьох
Ну, так пять напевно!

А священник вже тепер
Аж у злість попав,
Накричав він на цигана
І з церкви прогнав.

Іде циган вже до дому
І сльози втерає,
Нараз стрінув товариша
Тай його питає:

А куди-ж ти так спішишся?
Та у церкву йду!
В коротці вже свою любку
До престолу поведу.

Ну, а стільки богів маєм?
Став перший питати,
Лиш одного, — каже другий, —
Ну, або що, брате.

Та нічого, каже перший,
На сміх не давайся,
Але краще таки і зараз
До дому вертайся.

Я був тоже в священника
Бо хочу женитись,
Та через тих Богів, брате,
Не міг погодитись.

Ти тут кажеш що лиш один,
А я йому аж пять давав,
Та мабуть й ще мало було
Бо з церкви мене прогнав.

Евген Березинський

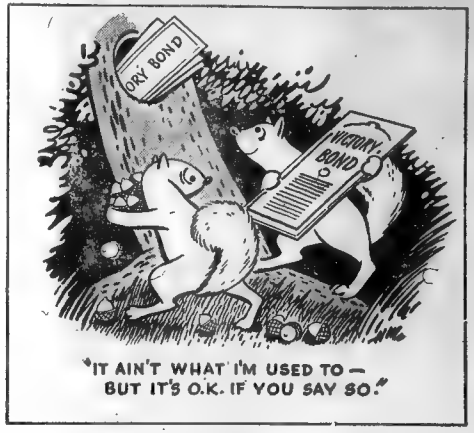

"IT AIN'T WHAT I'M USED TO — BUT IT'S O.K. IF YOU SAY SO."

НА ЧУЖИНІ

Зашуміла зелена ліщина
В цирокій долині,
Заплакала молода дівчина
В далекій чужині.

Опинилась мов сирота
Між людьми чужими,
Заридала мов дитина
Сльозами гіркими.

Ой, чужино, чужинонько,
Стороно незнана,
Мучиш ти моє серденько
З вечора до рана.

Ні хвилиночки спокою
В тобі я не маю,
Все борюся я з тугою
Все сльози втераю.

Бо незнаю що діється
У нашій країні,
І як тепер там живеться
Другам та родині.

Чи здорові та й веселі
Чи волі діждались,

Чи може в сирій могилі
Спочити поклались.

Ой чужино, чужий краю
Коли б була знала,
Не була б з свого раю
У світ виїзджала.

Не була б видала хати
В якій я родилась,
Була б я як й моя мати
У ній залишилась.

А так тепер на чужині
Борюся з журбою,
Осталась тут сама нині
Гірш чим сиротою.

Защуміла зелена ліщина
Подув вітер з лугу,
З жалю-туги молода дівчина
Попала в недугу.

Серед нужди в чужім краю
Життя закінчила,
А над нею стоїть нині
Без хреста могила.

Евген Березинський

ЩИРИЙ

ДВО СПІВ

ВОНА: — Здаєсь милий, що умру я, —
Чую, як спадаю з сили.
Скажи, чи будеш ти мої
Відвідувати могили?

ВІН: — Зприємністю, моя люба,
Знаєш, не люблю брехати,
Лиш коби я вже щасливо
Міг тої пори діждати.

ВОНА: — Як я вмру вже, то скажи ще,
Чи скличеш ти всі сусіди.
В память мого похорону,
На тепленькій обіди?

ВІН: — Коли того вже діждуся,
Не зжалію коштів, труду,
Цілий тиждень з музикою
Баль-обід справляти буду.

ВОНА:— Як на вічний супочинок
Своє тіло й кости зложу,
Скажи милий, чи ти наймеш
За мій впокій Службу Божу?

ВІН:— Як діждуся, з радостию,
Не поскуплю вже й видатком,
Акафистів й служеб найму
Аж дванадцять за порядком.

ВОНА:— З жалю за мною, мій любий
Ти із горя і досади,
Шукай собі в товаристві
Веселости і розради.

ВІН:— Сповню твою волю люба,
Й для розради на годинку,
Найду собі синьооку,
Кучерявую бльондинку. — За Степ.

БІЛЬШЕ ХІСНА

Стару кузню циган мав
И малого хлопчину,
Що дмухав міхом огонь
Як міг й цілу днину.

Кажуть люди — на смерть є
Все якась причина,
Заслаб чогось, захворів,
Тай помер хлопчина.

В горю, смутку цигана
Розважали люди, —
Помер, кажуть, то у небі,
Ангеликом буде.

Циган каже, мені більш
Хосен з того бувби,
Замість ангеликом в небі
В кузни міхом дувби. — За Степ.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

СЕРЦЕ

Серце — це є найважніша машинка в тілі. Коли серца тьохкає, бється — радісно, тоді живемо повним життям так, що хочеться нам жити й радіти життям. І так повинно бути, інакше, життя не є життям дійсним — лише мукою і терпінням.

Кожна людина повинна мати сильне серце. В кого здорове серце, в того й розум здоровий, бо серце є живчиком, найскладнішою помпою життя людини. Перемучене серце перестає ковтати в грудній клітині й дзвін життя замовчує на віки.

Слабе серце, люди сьогодні найбільше дістають з того, що забагато їдять крохмалю. Крохмаль дуже ослаблює чинність серця. Ну, а як серце слабе, то кружлення крови стає слабим, а слабе кружлення крови не оживляє належито всього тіла, і тоді людина слабне на цілім тілі — власне через слабе серце, якого здорову й нормальну роботу нищить крохмаль і надмірні солодощі.

Доктор Сандлер у медичній клініці відкрив, що люди, котрі вистерігаються: тіста, макаронів, паїв, білого хліба, білого рижу, білого цукру, пирогів, голубців з білого рижу, чоколяд, коко, цукорків, содових напитків (софт дрінкс), пікелс, оцту, кечупу, мущтарди, тапіоки, та всяких смажених потрав, мають здорове й сильне серце, а люди, що вживають вище згадані поживи й напитки — всі мають слабе серце. Через ослаблене тіло й кров — наражуються на всякі недуги. Серце слабне від злої поживи, напитків, і тіло не має ніякої відпорности проти теперішних недомагань.

Придивімся нині пильно кожній людині, то кожній щось хибує, щось бракує до дійсного кріпкого здоровля і щасливого, повного життя. Найголовнішою причиною є слабе серце, а робить його слабим КРОХМАЛЬ. Всі напади серця повстають через надмірне споживлювання крохмалю.

Серце болить від невідповідної поживи. Нині на ринку споживчім є забагато таких річей що не повинні продаватися, бо ті пожившні річи не будують здоровля людини, лише будують шпиталі. І тих шпиталів що року все є більше й більше. Чи не краще ті гроші зужити на науку й повчити людей як жити й кормитися? Це-ж благородніше діло ніж нищити здоровля людей дурною поживою і напитками та будувати численні шпиталі.

Коли чуєтеся ослаблені, перемучені скоро, то ви маєте слабе серце. Щоб серце підкріпити на силах, то не вживайте вище згаданих поживів і напитків, не вживайте забагато крохмалю і солодощів. А вживайте багато овочів, городини, варених потрав, яйця, сир, молоко і соки з городини і овочів.

Ваше життя залежить від вашого серця, а серце залежить від відповідної поживи. Чим себе напихаєте, таку й силу серця маєте. Коли самі собі не хочете помочи, то вам ніхто не поможе. Кожна людина є ковалем своєї долі.

Щоб ваше серце працювало нормально, то ви повинні вживати відповідну скількість Вітаміну С у своїй щоденній поживі. Найбагатший Вітамін С у природі. Кріпке здоровля є найбільшим щастям людини. При кріпкім здоровлю ум краще працює і ви маєте кращий успіх у своїм життю.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ

(міститься в кожнім "Точилі")

ПАМОРОКА — коли маєте в голові запаморочення, біль голови, то пийте пів ложечки що години — чаю з коріння: чортового зілля, козелка, смердючки, валеріянки. По англійськи: "валеріян рут".

КРОВАВЛЕННЯ ЯСЕН — повстає з того, що в поживі, яку їсте, є замало Вітаміну С. Їжте багато зеленини, овочів, салад, огородини, пийте досить соків огородних і овочевих.

ГАЗИ — коли вас здуває, маєте багато газів у шлунку, то пийте чай з кміну.

УВАГА! — З браку часу, листовно нікому не даємо ніяких порад.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

БЕЗСОННІСТЬ

Безсонність дуже нищить здоровля. Бо, коли людина не може спати, то дуже скоро приупадає на силах. Без відповідного відпочинку-спання, людина стає дуже умученою, трудною, нервовою, дражливою, і все, що вона робить не йде так як треба. Не спати й качатися в ліжку цілу ніч, і лише думати й думати, і ніяк заснути — це дійсно ознака розстроєння і втрата сили в тілі.

Безсонність — це є знак природи, сигнал, що нерви є знеможені, вичерпані зі сил. Через безсонність — повстають інші недомагання. Що день то все гірше нервова сила людини зуживається, нищиться, аж людина цілком повалиться з ніг, стане немічною, сумною, понурою, задумчивою і знеохоченою до життя. Будучність не має для такої людини ніякої вартости, надії, заохоти, заінтересования, ані успіху, щастя, веселости. Таку людину, що не може спати, всьо гризе, їсть і нищить її всі засоби сил.

Сон, добре спання — дає тілові добрий відпочинок; відновлює в тілі всі клітини до правильної чинности й життя.

Ви значно скріпите свою силу й охоту, як будете заживати чисто природний чай з Гірського Коріння.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

вже 26 років було й є благословенством для всіх терплячих на Безсонність (брак спання) та нервове розстроєння (або на умучення і утрату сил). Ціна одної пачки з пересилкою, $1.50. Пишіть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двоякну користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

БОБО-ВІДКРИТТЯ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-ліки відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недожывлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від нестиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волосю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651_B., Winnipeg, Man., Canada

"ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ"

Під повищою назвою вийшла з друку нова комедія в 4-ох діях. Ціна примірника 35 ц. В цій комедії автор висвітлює "щасливе й веселе життя" на Україні — під московською владою. Рівнож висвітлює боротьбу сили моральної з аморальною. Наклад нової комедії невеликий, тому надсилайте якнайскорше замовлення на слідуючу адресу:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

● ТАКА Й ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуете на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуете чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все.

● Напишіть як довго хоруєте? свою вагу, високість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3651-B Winnipeg. Manitoba, Canada

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дороцука	.40
52 Тайни, — варто знати —	.25
Тайни краси	.25
Зрізноважене життя	.25
Київ і Рим	.25
Світає день	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я	.25
На Чужині	.25
Лише для бабів	.10
Порадник про кохання	.25
Штуки	.10
Щасливе подружжа	.25
Як стати богатим	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду?	.10
Літературний Сміх	.35
Кохання	.25
Як позискати любов?	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим	.25
●	
Факти про попів	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину	.25
Як ворожити картами	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ	.50
Вибрики попів	.01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована	1.00
Для Апендика щоб не пук	1.00
Догідність у супружестві	1.00
Антольогія Укр. Письменства	.65
Таня й Доля, драма на 4 дії	.40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руку, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діляє. Для виховання розумних, скоро думаючих й здороводумаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Совєтський Розвід, на 1 дію	.15
Горнятко Кави, на дві дії	.25
Засвистали козаченьки,	.25
Старий Кавалір, на 1 дію	.15
Чудовий Зять, на одну дію	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя,	.25
Ого!	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Одеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поницих діточих пес.

ОЛЕСЯ, і торічна леса, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ,	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію —	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ,	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВІ —	.15
ЦІКАВІСТЬ, — — — —	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — —	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА, — — — — —	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кость, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить вибрані твори, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli Ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykański Korespondencyjny i Matrymonialny klub: Klub Nadzieja (Hope)". Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 493 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translations our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES A OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY BOOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Sores, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Improves Health, Purifies the Blood and Tones the entire system.

Package prepaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить
● на біль або заворот голови за дар-
● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво-
● рот голови напевно! Не потрібно
● мати заворот голови, бо за $1.50
● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО-
● РІНЯ, яке прогонить заворот го-
● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті-
● ло. Замовлення шліть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не здостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюрррр! —Точ.

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

50 ЛІТ ЕМІГРАЦІЇ

За 50 літ української еміграції до Канади — найбільшим науковим здобутком і необхідним підручником для кожного українця і українки є: епохальний твір Ілії Шкляйки, то є:

УКРАЇНСЬКА ГРАМАТИКА
— в англійській мові —

Це є книга неоціненої вартості. З ньої кожний і кожна може добре навчитися англійської і української мови, а чужинець може добре навчитися української мови. Необхідний підручник для вищих шкіл і університетів. Необхідний підручник для вживання української мови правильно. Необхідний підручник для укр. молоді. Необхідний в правильних переводах англійської мови на українську, і т. п.

Хто ще не має цієї дорогоцінної книжки, або не хоче купити й не хоче причинитися до поваги української мови в культурнім світі; хто не хоче щоб українську мову й літературу вчили по університетах; хто жалує $1.25, щоб мати цю велику працю, цей великий здобуток, перший епохальний твір за цілих 50 років українського життя в Канаді, — хто скупиться скоро замовити цю книжку, хто боїться, щоб ще чотири частині цього необхідного підручника не друкувати, — той є дійсно мертвим українцем.

Граматику замовляйте у Видавництві "ПРОМІНЬ", 623 Селкірк Ave. Вінніпег, Канада.

ЦУКОР

●● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого труднього. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Геморої, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною, практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., **Winnipeg, Man**

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE

ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1920
PROMIN PUBLICATION

Ч. 4. Рік 16, Квітень, Vol. 16. No. 4. April, 1945

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

BUY
WAR SAVINGS
CERTIFICATES

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте дільними! Продавайве славне сміш не "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало, Ану, всі довжинки відгукнуться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вповинайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кольонію. Пишіть!
Durban's Style Shoppe, 587 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить різниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3661-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU WANT why not advertise? Our low rate of 3c a word makes that possible.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для воєнних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницю адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо ми хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять криву свого веселого Видавництва.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3661-B., Winnipeg, Man

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребу є річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербиглусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю,
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно чегальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди. ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки оден доляр. Для Книгарень опуст 40-процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тікета, наголовні листи, запрошення, бізнессові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—Станьте членом Товариства Вільного Слова "Кузня" і допишуйте що хочете до "Точила" через цілий рік. Щорічна вкладка лише 1 доляра.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє ім'я і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Наста понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Oby Products, 3661-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найлішний цукор вдома, з постернаку. Лішший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів.

ВПЛИВ НА ТІЛО І РОЗУМ

Погана привичка курити, жвакати тютюн і нюхати табаку вже так поширилась, що аж забагато. Це має дуже шкідливий вплив на тіло і розум. Пора, щоб усунути цю запону фізичного розвитку і прийти до кращого життя і умових здібностей. Це є обовязок кожної одиниці, усунути зло, яке всіх нищить. Не вже тютюн є одинокою розрадою нашого життя? Чи ми вже на стільки темні і нервово подражнені, що не бачим іншої розривки? Дурним потрапить хтобудь бути. Це-ж найлекша задача до виконання. Упавше дерево гниє.

Тютюн має в собі наркотик і є дуже небезпечний і руйнуючий для здоровля. Тютюн є отруєю. Зїжте кусок листка цьої ростини, то зараз в жолудку стає забурення і людина вонітує, при чому стає ослаблення і смертельний піт. Серіозні недуги, такі як недуга печінки, легенів, жолудка, нервів часто витворюється в курців цигареток, люльки, табако-нюхайлів і жвакайлів від никотини.

По першій світовій війні, курення заразою поширилось на великі розміри, бо навіть жінки, дівчата, рухомих образів акторки, і поважні жінки в товариствах курять, продають своє тіло і розум отруйній никотині. А деякі поважні дурні люди на великім становищі запродують своє імя фабрикантам цигарів і цигареток, щоб мали більший покуп, щоб нищили ці цигаретки мільйони молодих хлопців і дівчат на перекір Богові, що Бог сотворив чистий воздух і кисень для легенів і для очищення крови, а він цього не повинен був зробити, бо мудрий Бог замість воздуху і кисня, повинен був сотворити доволі цигаретків.

Хтось надавно сказав, що сучасна матерія є одинокою, що може виплекати дитину й не запорошити дитині очей попелом з цигаретки. Це сказано з погордою. Як це сумно виглядає, коли невинне дитя мусить глядіти мамі в очі з цигареткою в устах і втягає дим у свої груди. Що за сумний вид матері в двадцятім століттю цивілізації!

А фабриканти оголошують цигаретки в ріжний спосіб, витрачують мільйони долярів на бондки і оголошення, реклями, захвалюють, роблять мільйони долярів річно, а дурні люди курять і курять.

Нестравність повстає від курення. Пригадайте свій початок курення, як воно обхоплювало вас, і не помогло вашій стравности. А кашель, — тютюн спричиняє, і цей кашель називають "Кашель Гробу" тому, що він нищить легені.

Много терплять на хронічну нестравність, кашлі, болі голови, на ослаблення нервове, болі очей, неспокій, не мірне биття серця, на рака, по губах, — а все через тютюн — никотину, отрую. Сила жолудка занепадає і нестравність з її чисельними недугами бере верх над тілом і розумом. Наслідки дуже сумні.

В тілі нема ні одного органа, —легені, серце, жолудок, кров — не потребують отруйної никотити з тютюну.

Говорять деякі, оправдуючися, що дехто з мущин курців доживає до глубокої старости. Таке саме можна сказати про алькогольників. Але лише дехто, хто має сильну відпорність тіла, — доживає такого віку. Та більшість людей цьої відпорности в тілі не мають, вони є слабшої будови, і заповняють на сором — шпиталі через свій нерозум. Задимлюйте що дня зелену ростину, чи довго вона буде зеленою і живучою? Памятайте, що дим никотини підкопує здоровля, притуплює легені, разить серце, нищить нерви, память і ослаблює відпорність тіла.

Дурну привичку можна легко покинути, лише дрібку сильної волі — для кращої долі. Замовте собі книжочку "Ізі Вий Ту Квит Смовкінг" — за 15ц. З ньої довідаєтесь як можна легко покинути курити. Книжочку можете дістати в редакції "Точила". Вона поможе вам багато. Ви станете сильніші й вдячні за таку пораду для добра вашого здоровля.

Никотина затрює
Розум, душу й тіло,
Люди на те курять тютюн,
Щоб від них смерділо.

Василь Ставничка

ПОШАНА ДО РОДИЧІВ

ТЯГ 6.

Дорогий сину: —

Ми отримали твого листа, за котрий тобі сердечно дякуємо, Ой, згризлися ми, чимало, за тобою! Дуже жалуєм, що віддали тебе до війська. З твого листа стало нам відрадніше. Ми дуже раді, що ти здоровий, і ще до того пишеш, що йдеш до школи вчитися на саржу.

Прости нам, сину, не гнівайся на нас. Ти сам знаєш, як ти нам досолив. Ти не гризися, ми тебе візьмемо з війська, але не тепер, бо то заживо.

Люди дивуються, що ти пнешся бути саржою. І тепер ти пишеш, сину, що тобі потрібно грошей. А їх кому не треба? Ми посилаємо тобі гроші, і ти сам знаєш, що цілий маєток буде твій по нашій смерти.

Вчися, пильнуй, бери собі до голови школу й зицирку, то буде нам весело жити. І як ти вже станеш тою саржою, то напиши до нас знову, то ми тобі ще більше пішлемо грощей.

Не забувай за нас, твоїх родичів, а ми тебе не забудемо.

Поздоровляєм тебе, сину.

Твій батько і мати,

Андрій і Катерина Макух

П. С.: —

А цей додаток, цих пару слів, то я пишу, твій професор, дяк.

Ти не знаєш, Юрку, яку то велику радість ти справив мені, що моя наука не пішла на марне. Я тепер маю гонор, що мій учень колись буде великою саржою. Лише вчися добре а я вже буду потішати твоїх родичів.

Твої родичі, зразу, дуже тужили за тобою, мало не повмирали. Все плакали за тобою, але я потішав їх, що ти колись до них напишеш. На їх і на моє щастя, ти якраз написав. Тепер нам буде весело жити. Я мав багато клопоту з твоїми родичами, бо вони плакали як ніч так день так, що аж були помарніли. Люди жалували їх, що вони так побивалися за тобою.

Тепер все гаразд. Як отримаєш гроші, то шануй їх, не розпускай марно. Це я тобі пишу й желаю тобі більшого успіху в життю військовім.

Твій професор,

Дяк

Коли дяк скінчив писати, то зараз прочитав того листа, щоб знав Андрій про що там писано.

Андрій був дуже вдоволений листом, виняв гроші зза череса й в тій хвилі пішли оба на почту, вислати лист і гроші. Опісля вступили до корчми, щоб того листа підоляти.

Андрій не був пияком, але часом любив випити та потішити свою долю. Це вже є в людській натурі,

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Гарних писанок, свіжої шинки,
Грубої ковбаси і смачної паски
Бажає всім
передплатникам і читачам
"ТОЧИЛА"

Редакція.

НА ВЕЛИКДЕНЬ

Летять літа мов з водою,
Летять й не вертають,
Лиш по собі жаль великий
Вони оставляють.

Великдень вже за плечима
І знов я думаю,
Як то любо на Великдень
В нашім старім краю.

Ранесенько до всхід сонця
Мати нас будила,
В цебрі води по одному,
Кожного з нас мила.

А потім всім давала нам
Чистеньку сорочку,
Тай штанята без гудзиків
Тільки на шнурочку.

А як вже всіх позбирала
Тоді стежочками,
До церковці йшли ми радо
Босими ніжками.

Як відправа вже скіньчилась
Вертали ми в хату,
Де на скрині вже стояло
Всячини багато.

Тоді тато з кошелика
Яйця витягали,
Тай з довгою ковбасою
На тарілку клали.

що, коли хто має якусь долегливість або велику страту, то любить попити, щоб забути про все те, що його давить. По закропленню того листа, Андрій і Катерина проживали веселіше.

Юрко отримав лист і гроші, і дуже був радий такою новинкою, а тимбільше, його обріхтирі. Фельдфебель прочитав листа й всі щиро розсміялися, що старий Андрій повірив і вислав гроші. Юркови не дуже було до сміху, але фельдфебель і капраль то аж лягали від реготу. Юркови стало жаль, що обріхтирі кепкують собі з його родичів, а він сам обдурює їх, і, забуває про них лише тоді, як трохи п'яний. Правда, він нарікав нераз, що родичі віддали його до війська, але він це нарікання тиснув у серці й не виявляв його нікому.

Тепер він бачив, як живуть інші вояки; як вони обходяться, щоб їх не били при зицирці; як вони стараються виконувати все якнайліпше, вчаться, — а він, Юрко Макух, мусить обріхтирів напувати, стояти їм у ласку, давати їм батькові гроші на п'ятику, бо інакше будуть його що дня бити, так що аж спухне.

Юрко держав лист і гроші в руках і його мозок почав працювати. Він передумував собі:

— Відколи я ходжу зі своїми обріхтирами до кантини, купую для них горівку, закуски, від тоді мене перестали бити, і, що правда, мені стало тут ліпше. Але припустім, що, якби не було грошей, не стало їх, то били б мене що дня за щобудь...

— А чого ти так задумався? — питає капраль Юрка. — Чому не фондуєш могорич? Дивися, який ти щасливий, що старий прислав тобі гроші. Ти за ними не писав, але писав пан фельдфебель. Вони не кажуть тобі нічого, кілько належиться їм за писання.

— Правда ваша, — пане капраль, — а це тому не кажуть, бо пан фельдфебель є дуже добрі. Я сам собі подумав, чому не вспоминаються нічого? А це, що я з ними пропиваю, не йде в рахунок.

Юрко зараз казав дати собі цілу літру. Він був змішаний своїми думками, листом, родичами, дяком, а тут хотять пити, пропивати його батькову працю лиш тому, що помогли від батька видурити на горівку — гроші. Що за мудру річ вчинили! Чекають, як каня на дощ. От саржа! Гонор мають, що вони є обріхтирами, а підписатися не вміють.

Всі три взялися до тої літри й за чверть години випорожнили. Юрко приказав знову дати собі літру, бо починав бути під охотою. Коли дно стало сухе й в цій другій літрі, то Юрко вже чувся добре під охотою. По цім він почав фундувати пиво.

— Пийте, панове, поки я маю гроші, а як не стане, то знову напишемо листа. Нехай мій батько тішиться! Немав він з мене хісна вдома, та й тут не буде мати. Він вірить, що я вже саржою. А я...

Він говорив це наче з горячки, бо завважав, як його обріхтирі посмішкувалися й це, до певної міри його кололо. Вони сміялися не лише з його батька, але більше з нього, що найшли такого дурного й ви-

Одним з них ділили всіх,
Починаючи від мами,
Що також все що лиш мала
Розложила перед нами.

А як всі ми вже наїлись,
Йшли під церкву на гаївку,
На котрій як я підріс вже,
Зустрінув був гарну дівку.

А вечером як вже смерклось
Пішов з нею до їх хати,
Звідки мене аж над ранком
Кійом гнала її мати.

Й тому мабуть добрі люди
Я до нині памятаю,
Той Великдень незабутний,
В нашім старім краю.

Бо аж до святої Таньки
Мав по плечах синяки,
Ну, а за що, добрі люди,
Здогадайтесь вже самі.

А як що вам може тяжко,
Як слід здогадатись,
То скажу вам, що за яйця
Став був сперечатись.

Мати ще тоді не спала
Як шепіт почула,
Й за те мене там немила
Пригода стрінула.

Евген Березинський

Хто веселим хоче бути,
І кріпке здоровля мати,
Той повинен як всі інші
Смішне "Точило" читати.

Евгенко

ВІСТИ З АМЕРИКИ

Пише Е. Береза - Дунаївський

Простіть мені добрі люди
Що так довгий час,
Не писав я як бувало
Новинок для вас.

А причина в тому друзі
Брак часу вільного,
Лиш недавно я вернувся
До місточка свого.

Був я всюди, добрі люди
Декуда мене витали,
А декуда то за мною
Камінням кидали.

гідного Юрка. Він думав собі, що як прийде до того, що його батько довідається всьої правди, то постріляє їх і себе.

Правда, Юркові від того часу було значно ліпше, бо не витерали ним всі кути як передше. Він помало забував про своє село рідне й про Явдоху, дівчину кохану. Йому тепер вбилась у голову кантина, що стала для нього одинокою розрадою. При пиятиці в кантині, Юрко почав нове життя.

Колись, ще в рідним селі він крав з дому що попало й пропивав у корчмі. Тепер йому сам батько посилає гроші.

Одного разу в тверезім стані Юрко почав думати:

— Пощо й кому я придався? Чи не ліпше було б, щоб мене не було на світі? Яку потіху має з мене мій батько? Відколи я почав ходити по цім божім світі, то я ще нічого доброго не зробив. Мій батько думав, що буде мати з мене потіху, а я — його ціле нещастя. Що то є зімною? Чи я вже лутшим не буду ніколи?

Ні! Це колись вірветься і мій батько виречесь мене. А може Бог наведе мене на розум і те все, що я роблю — обридло мені... Чи не лутше було б, щоб я тепер був при своїх родичах і помагав їм у господарстві?

Так Юрко передумував над своєю недолею. В ньому будився жаль до своїх родичів:

— Як мені це відкликати? Чи не лутше написати по правді, як то є тут зі мною, і що я не є у військовій школі, а пю зі своїми обріхтірами, щоб мене не били. Щож тут мені робити?

Таке все думав Юрко як був тверезий. Юркові обріхтірі так навчилися пити за його гроші, немов би то пили за свої власні. Ну, а коли б Юрко не хотів з ними пити, то готова бути стара біда. Так зле, і так не добре.

— Ні, буду пити далі. Може то всьо якось перейде, — міркував собі Юрко. І пив далі та придумував нові пляни з цілим напруженням свого ума.

Не минуло багато часу, як він з обріхтірами таки добре упився. Грошей вже не ставало на дальші гостини до кантини, і він каже:

— Пишіть лист до мого батька, що я вже капралем, і нехай батько присилає дві сотки.

Довго дурили старого Андрія, а він тішився успіхом сина й посилав гроші. Юрко і його обріхтірі мали стільки грошей на пиятику, що одні других покривали. Пропили сотку, а тут вже є дві!

Так проминув цілий рік весело, без жадного поважного припадку. Замітне й що найбільше впадала в очі то це, що Юрко таки добре розволочився, навіть трохи зицирки навчився. Деколи вже на варту ставили його й вже не кпили з нього, як передше.

Раз, як підпили собі поза міру, почали говорити про всячину, а капраль своєї:

— Чи не добре було б написати до твого старого батька, що ти, Юрко Макух, вже став генералом?

Це збудило в присутніх несамовитий сміх. А капраль продовжає далі:

Бо казали що я тільки
Зачіпки шукаю,
А потім всіх до Точила
На сміх висилаю.

І це правда, добрі люди
Та ви не журіться,
Жийте як всі чесні люди
Мов рідні любіться.

А я про вас до Точила
Як буду писати,
То лиш тільки, щоби вас,
На приклад подати.

Не думайте, що "Точило"
На те видається,
Нехай один із другого
Добре насміється.

О ні, любі, ми такого
Не хочем робити,
А противно, як годиться,
Хочем з вами жити.

Ми в "Точилі хочем лише
Жарти друкувати,
Щоби ними з сердець ваших,
Сум-тугу прогнати.

Але часом як то кажуть
Треба й покричити,
На тих, що поміж загал,
Починають рити.

Або що йдуть на услуги,
Для тих, що віками,
Збиткуються над рідними
Нашими братами.

На таких ми добрі люди
Все будем кричати,
Про них другим у "Точилі"
Будемо писати.

Нехай чесні люди знають,
І тих оминають,
Що все чужих а не своїх
Славлять вихваляють.

А ви як всім нам годиться
Все його читайте,
Передплату все на час,
Всі ви присилайте.

На шмір тоже не забудьте,
Доляра вложити,
Щоб "Точило" не мусіло
Завсігди скрипіти.

—Нехай тобі старий присилає дві тисячі! Цікаво, що з того вийшло б? Чи думаєш, що пришле?

Фельдфебель, що пив з ними разом, кинув своє слово:

— Я з такою припозицією не годжуся. Бо, доки старий вірив, то вірив, а в це не повірить, що Юрко є генералом.

— Ну, як не повірить, то що ми тут тратимо? Може хоч тисячу вишле, — каже фірер.

— Не на місци таке писати. То вже не пасує старого так дурити. А по другому, — каже фельдфебель, звертаючись до Юрка:

— Що ти, Макух, на це скажеш?

Юрко не хотів утратити ласки в свого батька й передумував, що може вийти з такого листа. Він боявся стати облудним сином, та в останне рішився і згодився з пропозицією капраля.

— То пишіть! Пришле, добре, а як не пришле, то що я йому зроблю? Нехай бувби не віддавав мене до цього проклятого війська. Пишіть, пане фельдфебель.

Фельдфебель подумав трохи тай каже:

—Я не можу писати. Такий лист може вийти тобі на шкоду. Ти можеш втратити ласку в батька, коли б він про це довідався, що ми його цілий час дурили.

—Яку там ласку можу втратити? Я не маю нічого до страти, бо я й так утратив. Він сам дав мене до війська, — втрутився Юрко з обуренням.

— Що віддав тебе до війська, то правда, — каже фельдфебель, — але подумай, стілько ти вже вибрав у нього грошей. Бациш, він про тебе не забуває, посилає, а коли б він забув тебе, то цього не робив би для тебе. Він про тебе дбає.

— Пишіть, пане фельдфебель, — каже фірер, нетерпеливо, — як батько любить його, вірить йому, то пришле й гроші, а як не любить, то не пришле дві тисячі. Спробуймо ще цей раз.

— А ти годишся, Макух? — питає фельдфебель. — Як годишся, то я напишу. А як з цього зрадиться якесь лихо, то, щоб ти на мене потому не нарікав.

— Пишіть! — каже Юрко. — Що буде, то буде!

Фельдфебель сказав подати собі папір, випив ще одну гальбу пива й почав писати:

Дорогі Родичі: —

Я вже вам забагато докучаю своїм писанням. Але я не маю до кого більше писати, лише до вас, і тому до вас пишу й все подаю вам відомість про себе й про своє здоровля.

Мені, дякувати Богу, так тут при цім війську пощастило, що я стаю скоро все вищим і вищим. З одної саржі до другої мене пхають. Всі дивуються, що я так скоро поступаю. Я тепер повідомляю вас, що я вже став генералом, вірте, або не вірте, але це є свята правда.

Я, може колись приїду до дому, то подивитеся на мене, а я на вас. Я дуже радий вас бачити, але тепер

А редактора сьогодні
В спокою залишу,
Про него вже другим разом
Я дещо напишу.

На тім кінчу, любі друзі,
Та з серця свойого,
Бажаю вам веселости,
Ну і щастя много!

Неділя, 4-го марта, 1945.

ДВІ КУМІ

Раз в неділю по обіді,
Куми посідали,
І так слово по слові
Сварку розпочали.

Бо на правду бабам сварку
Легко розпочати;
Защо небудь, щоби лише
Язиком махати.

От почала хвалитися
Перша кума груба,
Яка вона свому мужу,
Жінка вірна, люба.

Я для нього так як ангел,
Я-ж його потіха,
Сипле кума до другої,
Як горохом з міха.

Друга кума видно досить
Того уже мала,
Бо зі злости запінилась
І так відказала:

— А я чула, що в вас бійка
В хаті не втихає,
А ваш чоловік вас кумо,
Чортом називає.

Як кума таке почула,
Громом загреміла,
І що було тільки сили,
Язик розпустила.

На двох кумів малий Івась
З боку приглядався,
І по хвилі без надуми
Хитро відізвався:

— Перестаньте сваритися
І себе хвалити,
Бо тому не можуть з вами
Ваші мужі жити.

Микола Горішний

не можу, бо не маю часу. Я запроваджую нові порядки в цілій бригаді. До мене приходять другі генерали й разом забавляємося.

О, який я радий, що ви віддали мене до війська. Ви, мої дорогі родичі, не маєте поняття, що то є генерал. Генерали — то є другі по цісареві. Коли б я був знав, то я бувби сам втік з дому до цього війська.

З початку я був дуже лихий на вас, а тепер я вам дуже дякую за те, що ви віддали мене до війська. Я проглянув світа. До того зістав таким великим чоловіком. Та, хоч я вже став генералом, і з другими генералами ходжу на обіди, на великі балі, то що з того? Другі генерали вже давно є генералами й побирають великі гроші, а я, на разі великих грошей не маю, бо я ще не зафасував своєї платні. А тут мені стидно, що другі генерали фундують мені, а я не маю чим їх потрактувати.

Отже, тепер буду просити вас, щоб ви прислали мені дві тисячі, і то вже буде кінець бо пізніще я вже буду мати свої гроші. Маєтку вашого не хочу. Пізніше візьму вас до себе й будемо жити разом в купі.

Я думаю, що ви розумієте моє теперішне положення. Не отягайтеся, але зараз вишліть гроші, бо я беру тепер все на кредит і забавляюсь з другими генералами, щоб не показати себе, що я є простим хлопом.

Тепер всі мене радо витають, і, встроїли для мене великий баль. Отже, я не хочу лишитися позаді. Я мушу й для них зробити баль. Висилайте гроші якнайскорше!

Поздоровляю вас сердечно.

Ваш син,

Генерал Юрко Макух

Фельдфебель скінчив писати листа й прочитав написане. Юрко, хоч був п'яний, позіхав і кліпав очима, очунявся трохи й промовив:

— Мені здається, що це не вийде на добре. Батько може не повірити.

— Повірить, повірить! — впевняв капрал. — Але з цього може вийти велика комедія, як не повірить і дізнається про всю правду. Цікаво, що він буде думати, по отриманню цього листа?

— Панове, — каже Юрко, — вам добре, робити глум з мого батька, але як це відібється на моїй шкірі?... А може й пришле, — сумнівно закінчив, Юрко.

Почали пити далі. Врешті запечатали листа, кинули до почтової скринки й опинилися в касарні, бо скоро мали витрубіти девяту годину.

Другого дня, коли Юрко вже трохи витверезився, почав думати:

— Пощо я писав того листа? Що-ж тепер буде, як його батько дістане? О то здибав я собі колегів! А що я тоді зроблю, як батько повірить у те все, що в тім листі написано? Тоді він ніколи не схоче бачити мене на свої очі. От наробив я собі лиха!

Подібні думки щоденно прошибали голову, мучили Юрка, й він, у тім зачарованім колі своїх обріхтирів, не бачив виходу. Кантина тягнула його до себе, наче одинокий куток розради. У горівці Юрко топив своє безвихідне горе, котре що дня росло й збільшувалося. У кантині, докучали йому, посміщкувалися й питалися:

— Чи не прийшли вже гроші? От будемо мати веселий празник, як старий пришле гроші!

— Вам добре говорити, — відпекувався Юрко. — Празник буде не для вас, а для мене.

— Не бійся, — каже капрал, — твій батько сюди не приїде. Він скорше вишле гроші, а як не вишле, то вперед напише до тебе.

— Напише, чи не напише, але той лист зробить мого батька дуже злим. Він ніяк не повірить, що я вже генералом. Коли б він навіть повірив, то дяк не повірить і батькові це докаже, переконає його, що це річ не можлива, що я ніколи не можу бути генералом, боронився Юрко...

Минуло кілька тижнів і старий Андрій отримав листа від свого сина й просто пішов до дяка. Дяк отворив листа й почав читати. Як дочитався до того місця, де пише, що Юрко став генералом, то щось раптово здушило його горло й він не міг промовити слова.

— Чому не читаєте далі? — запитав Андрій.

— Не можу, бо мені тут щось не ясно, щоб він був генералом. Це, як він сам пише, то вас дурить, а коли хтось інший пише за нього, то також дурить. Це є неімовірне, що він вже є генералом. Та-ж генерал, то є дуже великий чоловік! А Юрко не є такий вчений, щоб міг бути генералом. Однак не буду перечити що ні; важну справу треба провірити. Я напишу до нього, що ви самі приїдете й привезете зі собою гроші. Тоді будете бачити самі, на власні очі, що він є, і чим він є. Як він є генералом, то дасьте йому гроші, а як не є генералом, то приїдете з грішми до дому.

— То ви справді думаєте, пане реєнт, що він не може бути генералом і пише ось так на збитки?

—Говорю вам поправді, — каже дяк. — Що він сам це пише, або хтось другий за нього пише по гроші. А як ви самі поїдете, то переконаєтеся й будете про все знати. Я не хочу перечити вам, що він не є генералом, а може й є, але це було б дійсне чудо! Він може писати вам всякі теревені зі злости, що ви запхали його до війська. А врешті, поїдете, то буде найліпше.

— Добре, пане реєнт, я можу поїхати, але я не знаю дороги.

— Не бійтеся, люди справлять. Будете їхати з села до села тай допитаєтеся. Наберіть собі і коням досить поживи, щоб вистарчило, бо то дорога дуже далека, — радив дяк.

— От тепер ви, пане реєнт, забили мені цвях у голову й знову гризота! — зажурено промовив Андрій.

— Ви не мусите їхати, як не хочете. Та краще поїхати, побачити його й переконатися. Це вам нічого

ЛИСТ ДО МАМИ

Мамо моя мила,
Мамо моя рідна.
Ти нині нещасна,
І не є свобідна.

Над тобою нині
Смуток і неволя,
Кров, вогонь, де глянеш,
Така твоя доля.

Хатину у тебе
Вороги спалили,
Тебе без нічого,
До життя лишили.

Діти твої нині,
По світі блукають,
І муки ворожі
Що хвилі приймають.

Ти сльози над тим всім
Що дня проливаєш,
І на Божу поміч
З вірою чекаєш.

Бо більш від нікого
Не маєш ратунку,
Серед цьої війни,
Страшного грабунку.

Все що лише малась,
Вороги забрали,
Бо вони панами,
Над тобою стали.

Тобі обіцяють
За те в раю жити,
Як будеш ти своїх
Ворогів хвалити.

Горлають що сили:
— У нас є культура,
Як її не любиш,
То потерпить шкура.

А як будеш з нами
Квакати як качка,
То будеш на світі,
Ще колись богачка.

Мамо моя рідна
Таке твоє лихо,
Ти нині до Бога,
Молися по тихо.

Ти йому одному
Розказуєш нині,
Як ворог панує
В нас, на Україні.

І віриш у нього
Що прийде хвилина,
І вільна ще жити
Буде Україна!

Микола Горішний

ДО ТОЧИЛА

Як лиш тільки прийде з почти,
То славне "Точило",
Зараз якось стає мені
На серденьку мило.

Воно мене розвеселить
І додасть охоти,
До дальшої щоденної
Тяжкої роботи.

Навіть жінка стає тоді
Тиха і повільна,
Якась така, як та пісня,
Гарна мельодійна.

Все для мене виглядає
Якось так чудове,
Бо приходить в мою хату
Точило здорове.

З ним нераз так регочуся,
Що аж умліваю,
Як щось собі веселого,
Візьму, прочитаю.

Микола Горішний

НЕ ПОПАВ

Оженився Гарасим,
Не попав під пару,
За помилку у гризоті
Відбуває кару.

Та для радости йому
Трапилась дурничка,
Вже кілька днів, як пропала
Клопіт-молодичка.

Як з гробу встав чоловік,
Веселий співає, —
По дорозі здибав брат,
І його питає:

— Чи то правда, що мені
Сусідка казала, —
Вже кілька днів як твоя
Жінка кудись вдрала?

ЗАПИСУЙТЕСЯ ТЕПЕР НА

РОДИННІ ПЕНСІЇ

Родинні пенсії будуть виплачувані що місяця за кожну управнену дитину низче 16 літ віку. Перші чеки будуть вислані поштою в липні, 1945. Родинні пенсії виплачується, аби допомогти батькам в плеканню дітей, помагати платити за медичну, дентистичну і плекательну услугу — на ліпші харчі, одіння і мешкання та на допомогу в вирівнанню нагоди для всіх дітей.

Реєстраційні форми висвано поштою до кожної родини. Виповніть свою форму, як скоро її одержите. Вона дуже проста — тільки сім питань — а поняще подається вам інформацію, аби помочи вам виповнити форму точно. Зробіть це зараз в інтересі своїх дітей, бо чеки можуть бути вислані тільки до управнених родин, що виповнили і завернули реєстраційні форми.

Коли ви не дістали форми через пошту, спитайте за нею на найблищій пошті.

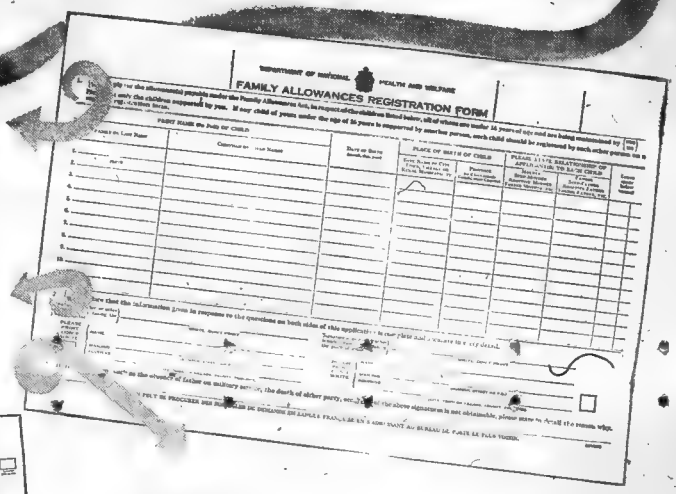

ПИТАННЯ 1. НАПИШІТЬ ДРУКОВАНИМИ БУКВАМИ (ЯК ЦІ) імена ваших дітей низче 16 літ. Напишіть місяць уродження, потім подайте день і рік. Напишіть назву місцевости, де кожна дитина вродилася. Докінчіть кожну стрічку зазначенням свого споріднення з дитиною і коли зголошення підписують батько й мати, зазначіть це в колюмні "споріднення".

ПИТАННЯ 2. Тут мають підписатися батько і мати, коли обоє є дома. Відтак подайте адресу, на яку мають бути висилані чеки.

ПИШІШЬ ЇЇ ДРУКОВАНИМИ БУКВАМИ (ЯК ЦІ) під обома підписами. Мать неповинна підписувати першого імени свого чоловіка. Вона повинна писати своє перше імя, як пані Марія, Анна, Павліна і інше.

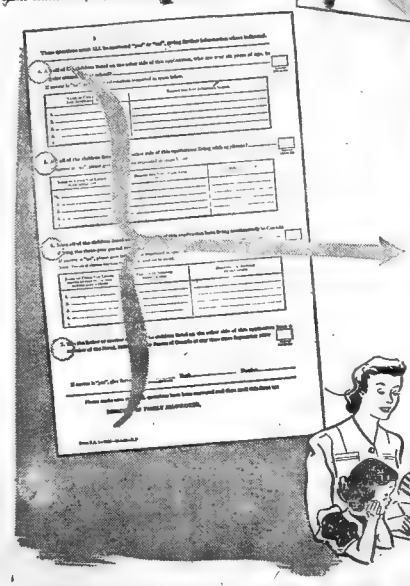

ПИТАННЯ 3.
Коли тільки одна особа підписалася під питанням 2, подайте причину, чому не можна подати другого підпису. Подайте подробиці — не кажіть, що батько, або мати відїхали, але скажіть куди і на як довго.

ПИТАННЯ 4, 5, 6 і 7,
На другім боці форми мусять бути відповіджені через "Yes" або "No". Коли відповідь "No" є на питання 4, 5, або 6, подайте подробиці з зазначенням імени, або імен даних дітей. Коли це відноситься до 5, як маєте дітей низче 16 літ, що не живуть з вами, подайте їх імена, причину і повну адресу, де можна їх відвідати. Коли відповідь "Yes" є на питання 7, подайте подрібні подробиці.

ДОХОДОВИЙ ПОДАТОК: Щоби ніхто не користав так з родинної пенсії, як і з ловних відтягнень доходового податку за дітей, обтягнення доходового податку за дітей будуть зменшені на суму, одержану як родинну пенсію. Тому батьки мають до вибору — домагатися, або не домагатися — родинних пенсій. Хто непевний, що для нього лутше, то ліпше зробить, як зголоситься за родинною пенсією.

БАТЬКИ

ВИ ПОМАГАЄТЕ СВОЇМ ДІТЯМ, КОЛИ РЕГІСТРУЄТЕСЯ НА

РОДИННІ ПЕНСІЇ

Видано за уповаженням ДОСТ. БРУК КЛЕКСТОНА, Міністра
DEPARTMENT OF NATIONAL HEALTH AND WELFARE, OTTAWA.

не пошкодить. Тоді будете знати всьо, як на долони.

— Коли так, то пишіть листа! Пишіть, що я сам приїду до нього й привезу зі собою гроші, та подивлюся, як генерал виглядає. А може він нічим не є? Що тоді буду з ним робити? — допитувався, Андрій.

— Робіть що хочете, він ваш син! — каже дяк.

Та мені не хочеться вірити, щоб він був нічим. Пишіть, що я сам приїду до нього в гості.

Дяк узяв папір і починає:

Дорогий сину:—

Ти, що писав, то писав, і я давав віру, а тепер то сам не знаю, чи це правда, чи брехня, чи може ти хочеш мене натягати й глузувати з мене. Я не кажу нічого, бо певно не знаю, чи ти є генералом, чи офермою. Пан реєнт доказують мені, що ти не можеш бути генералом тому, що ти не кінчив високих шкіл. Друге, що ще не було коли так скоро стати генералом. Може це й правда, що ти є генералом, але я аж тоді тобі повірю як побачу тебе на власні очі.

Грошей тобі тепер не посилаю, бо самий приїду й привезу гроші зі собою. На цім кінчу.

Поздоровляю тебе сину, до милого побачення.

Твій тато,
Андрій Макух

По надумі Андрій каже:

— Та вже, чим би він не був, то я за ваш труд не плачу нічого, то ходіть та хоч випємо трохи, то буду про сина менше думати. От дочекався сина, полекші на старі літа, а та полекша зїдає мої печінки й серце.

— Не припускайте собі так до голови, — розраджує дяк. — Я знаю, що він ще буде, а може вже є великим чоловіком?

В корчмі, як звичайно, випили й закусили. Андрій каже:

— Як він робить зло, то собі, не мені. Я маю чим дожити свого віку. А він, як ледачий, то я запишу все чужому й не буду нічим гризтися.

— Правду кажете, пане Андрію. Коби вам добре.

— Я не знаю, чи Катерині казати що, чи ні? — сумнівно запитав Андрій дяка.

— Скажіть їй, що ви листа отримали, і що Юрко просить вас приїхати. А про генерала й не споминайте. Говоріть так, щоб не смутити вашої жінки.

У кілька днів по висилці того листа, Андрій лагодиться в дорогу. Катерина напекла паланиць, спекла великого гусака, взяла дві літрі доброї горівки, кусень солонини, дві головки чіснику, два бохонці житного хліба й з того всього зробила велику торбу на дорогу. Андрій набрав коням чотири міхи оброку і добрих дві вязки сіна; вбрався в нову одежу, помастив голову маслом а чоботи дегтем і вже був готовий в далеку дорогу до сина.

Другого дня Андрій встав дуже раненько, бо мав відїздкати. Він клякнув перед святими образами, помолився й поцілував землю.

Коли бідний він почув
Слова знов про жінку,
Йойкнув, — якби хтось його
Вколов у печінку.

— А той каже — не тужи,
Не журися, брате,
Побрикає як теля,
Й верне знов до хати.

Бідняга аж застогнав:
— От мовчи, Семене!
Тим я й гризусь, що чорт її
Знов верне до мене. — За Степ

ФРАГМЕНТИ

Хто в науці любов має,
Знає, що шукати,
Рабов в других той не буде
Вік свій коротати.

Чужа жінка в очах гарна,
Та хто їй бажає,
В того підлість над розумом,
Перевагу має.

Стільки можеш, все старайся,
Як довго меш жити —
Кожную річ і свій розум.
Значно поліпшити.

З вогню дим летить в гору,
В просторах щезає, —
І так само наше життя
Природа ховає.

Як між цим і тим вагаєшся,
Не знаєш що робити,
Краще все друге занехати,
Лиш одну ціль вдобрити.

Що дня снуєм свої мрії,
Горячі бажання,
Та ціль ними не сягаєм
Без праці, змагання.

Ліс дрімає, мов скриває
Якусь тайну скриту..:
Ось там кістяк, а там горбок,
При долинці — плита...

— Я вже готовий, — катерино. Не журися! Доглядай господарства, бо я самий не знаю, коли я повернуся.

—Ідь з Богом! — каже Катерина, й поцілувала Андрія в чоло, а Андрій поцілував Катерину в уста, перехрестився, сів на фіру й рушив у дорогу.

Іде він і не знає куди їхати. Зі собою має лише Юркову адресу.

Андрій ще був у дорозі, як Юрко отримав його листа. Фельдфебель прочитав листа й вся братія почала серйозно думати, що тепер робити. Найбільше про це думав і журився Юрко.

— От тепер буде празник! — перший промовив фельдфебель. — Як старий приїде й застане Юрка таким, чим він є тепер, то що тоді буде?

— Що буде? — питає Юрко. — Коли ви вміли писати, то тепер робіть так, щоб мого батька вдоволити. Я знаю, що якби він застав мене таким як я є тепер, то говорити не буде й може мене вирічися.

— Не бійся! — потішає фірер. — Ми щось придумаємо, щоб старий був задоволений, і гроші дав. Але те, що ми писали, що ти є генералом, от тут біда.

— А що, я не казав, що таке буде? — вихопився фельдфебель. — Воно вже погано заводиться! Тепер робіть так, щоб справді не вийшло Макухові на зло.

Капраль не говорив нічого, тільки думав і вкладав пляни, як то їм усім і Юркові — вилізти з халепи. По довгій мовчанці промовив:

— Не журіться! Все буде добре! Ви знаєте, панове, що? Я передумав про цілу ситуацію й все вийде дуже добре. Нашого генерала тепер нема вдома, бо десь виїхав на урльоп аж на три місяці. Він лишив ординанса, щоб тримав його палату чисто, поки він повернеться. Генерал відїхав лише в однім мундурі. Я думаю зайти до того ординанса, дати йому яку десятку, щоб пустив нас до палати й позичив генеральського мундура, хоч на яку годину. Там вберемо Юрка в той мундур по генеральськи, старий прийде, побачить, не буде знати нічого, і гроші дасть.

— Добра думка! — каже фельдфебель. — Але тут є ще один гудз до розвязання, бо не знати, коли Юрків батько приїде? Мусимо всі добре пильнувати його приїзду. Це можемо виконати вдоволяючо. А що буде, як його батько незнаючи нашого пляну, стрінеться з якимбудь жовніром і той оповість старому всю правду про Юрка?

— Правда ваша, — каже фірер. — Така стріча зруйнувала б всі наші пляни, але ми до того не допустимо. Ви, пане капраль, йдіть і зробіть з тим ординансом угоду, щоб пустив нас до палати, а ми вже якось приїзд старого припильнуємо.

Юрко наче онімів зі страху, не говорив нічого, а в його голові блискавично перелітали сотки думок на мінуту. Він готовий був покаятися й стати добрим сином у батька, а тут немає нагоди, бо він є звязаний з військовою службою і обріхтирами. Наколотили такого, що годі розколотити.

Далі буде.

Не жахайся своїх уяв,
Бо страх очі має,
І на шляху до успіху
Колоди ставляє.

В світі нема гірш нічого,
Як для себе жити,
В самолюбстві ціле життя
В безвартність дробити.

Як довго ти мрієш,
Дармо час теряєш,
Мріями без праці
Нич не здобуваєш...

Праця вартість тоді має,
Як приносить плоди,
Як для тебе, так для людства
Бажані вигоди. — С.М.Д.

КОЛОМИЙКИ

Ой, на фармі мав я, люди,
Раз стару кобилу, —
Вона скоро відмолодла,
Як вздріла "Точило".

Щоб спокій все був у дома,
Щоб жінка любила,
То конечно в кожній хаті
Потрібно "Точила".

Був у мене лютий псиско,
Кусав всіх за ноги;
Тепер має він "Точило",
Став добрий, небога.

Без "Точила" кури нестись
Ані раз не хтіли.
Тепер вони всі несуться,
Аж саракі вприли..

Ой, мій мужу дорогенький,
Щоб тебе любити, —
Мусиш мені що місяця
"Точило" купити.

Ой, я з болю від нагніток
Аж в двоє згинався;
Та всі щезли, відколи я
З "Точилом" звязався.

ІСТОРІЯ УСПІХУ:

КАНАДІЙСЬКИЙ СТИЛЬ

ІСТОРІЯ успіху є звичайно в Канаді.

Всі знаємо багато з них. Історію щоденного робітника, що тепер є головою своєї власної будівничої компанії . . . історію крамаря, що розбудував з наріжної крамниці на мільйон-долярове підприємство . . . помивача начиння, що тепер провадить свою власну низьку ресторанів ... і т. д.

Тяжка праця — з додатком трохи щастя — робить такий успіх можливим.

Та є ще один рід історії успіху, що не так добре відомий. Це більше загальний рід — і типічно канадійський. Це є історія про успіх многих чоловіків і многих жінок, які побудували свої доми, виховали своїх дітей й живуть щасливим життям, без журби й недостатку.

Тяжка праця — часом тяжча від тої, яка принесла початок майна в іншім роді успіху — була найбільшою причиною цього успіху. Це щось певніше від щастя: це привичка щадити.

Цей рід історії успіху люди пишуть що дня, які щадять на будуччину . . . щадять на дім, який плянують збудувати . . . на школу для дітей, на яку вони заслугують . . . на підприємство, яке думають започаткувати.

І щадячи, вони помагають Канаді. Головно, як їх ощадности є в Бондах Перемоги, бо доляри вложені в Бонди Перемоги помагають виграти війну. А не забувайте — Бонди Перемоги платять 3 проценти, їх можна легко продати, як би зайшла потреба, вони є першої кляси порукою на позичку.

Зробіть свою власну історію успіху також. Зачніть писати їх тепер, приготовляючись купувати Бонди Перемоги.

Осьма Позичка Перемоги Починається 23-го Квітня.

БУДЬТЕ ГОТОВІ КУПУВАТИ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

8-61

NATIONAL WAR FINANCE COMMITTEE

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

Сварка, лайка, злість, роздражнення нервів, умове пригнобдення, лють, їдь, суперечка, бійка, ірітація, нерозсудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітаміновою і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4BV. Ціна $4.75 GAY PRODUCTS 3681-B., Winnipeg, Man.

ЗИМА І ВЕСНА

Сердилася люта зима на весну
І каже: В останнє снігом потрясу,
Морозом потисну як знаю.
І все в тебе весно, що жити пічне,
Моя рука зимна напевно зітне,
Бо я нині в світі тільки силу маю .

Всміхнулася гожа веселе весна,
І сонцем пригріла ослабла зима,
А з снігу, морозу лиш вода поплила,
Тоді весна каже ось так до зими:
— Ану, тепер прошу, мені покажи,
Яка в тебе зимо, є сила! — М. Горішний

ДО ЧИТАЧІВ "ТОЧИЛА"

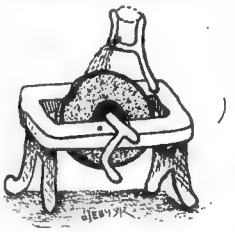

Ой, дай Боже, щоб "Точило"
Довгі літа жило.
Щоби воно в біді, в журбі,
Всіх нас веселило.

Воно нас розвеселяє,
Під серцем скобочить,
Всяких лихих дармоїдів
На всі боки точить.

Воно точить всю темноту,
Як лиш тільки може,
То-ж дай йому довго жити
На цім світі, Боже.

А ми добрі українці
Поможем для нього.
Час до часу, даймо щиро
Доляра якого!

А за тії щирі жертви
Сміху будем мати.
Аж будемося за пупці
Напевно тримати.

Не чекаймо, що нас будуть
На жертви просити,
Покажім що в нас "Точило"
Буде вічно жити! — М. Горішний.

НА НАУЦІ РЕЛІГІЇ

Раз катехит на науці
Івася питає:
— Скажи мені любий синку,
Що то означає?

Де Бог казав: мусиш тяжко
В світі працювати,
В поті чола будеш кусник
Хліба споживати.

На те Івась заговорив:
— Я вже розумію.
Доти маю їсти хліба
Поки не спітнію. — М. Горішний.

Я ВІРИВ І ВІРЮ

Я вірив і вірю, що правда воскресне,
Ще сонце засвітить нам на волі.
По всіх наших трудах, які переходим,
Серед тої нині страшної неволі.

Я вірив і вірю, а віра, то сила,
Вона все на світі може доконати;
Як тільки на правду сильними будемо,
То зможемо чудес доказати .

Я вірий і вірю, що час недалекий,
Що знов Україна зажеве вільною.
А всі її діти, борці щастя, долі,
Вкриються на віки славою святою.

Микола Горішний.

ДОБРЕ ЩО ЧОРТ

Чоловік пяниця був,
Звичай мав поганий,
Пізно в ночі приходив,
До дому все пяний.

А жінка знов пяницю
Дуже нелюбила,
Коли пяний приходив,
То все його била.

Він не каявсь, — вона раз
У сінях підсіла,
І злим духом пяного,
Настрашити хтіла.

Пяниця пізно йде до дому
Ногами волоче,
Й по пяному собі щось
Гомонить, бурмоче.

Тихо двері отворив,
До сіней ступає,
Та в потемку його хтось,
За шию лапає.

Пяниця зі страху присів,
— А то хто? — питає.
— Чорт, каже, — вже тут довго
На тебе чекає.

Пяниця перехрестився,
Й на ноги піднявся
Легко здихнув і до чорта
Весело озвався.

— Добре що чорт, бо на мині
Вже тряслася шкіра,
Я думав, що то з буком
Жіночка — пся віра. — За Степ.

ВІДНОВЛЕННЯ КНИЖЕЧОК АСЕКУРАЦІЇ ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ

☞ ДО ВСІХ ПРАЦЬОДАВЦІВ

Всі книжечки Асекурації проти Безробіття за рік, що кінчиться 31-го березня, 1945, мусять бути виміняні за нові книжечки.

Будьте ласкаво **негайно** скомунікуватися з найблищим Офісом занять і Доборової Служби, як що ви ще не виміняли книжечок своїх робітників.

Є приписані острі кари за занедбання платити вкладки на Асекурацію проти безробіття за ваших заасекурованих робітників і за занедбання відновити Асекураційні Книжечки тоді, коли належиться.

ДО ВСІХ РОБІТНИКІВ ☜

Коли ви є заасекурованою особою, захищайте свої права до добродійности, допильновуючи, щоби Ваші Асекуріційні Книжечки були виміняні.

КОМІСІЯ АСЕКУРАЦІЇ ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ

HON. HUMPHREY MITCHELL, Minister of Labour
LOUIS J. TROTTIER
R. J. TALLON
ALLAN M. MITCHELL
Commissioners.

DW 45-3-E

НАСТРАШИЛАСЬ

Ой, мамо! — кричить мала дівчина (котра зобачила вужа перший раз), ходи сюда скоро, бо тут хвіст махається без ніякого пса.

ВІДПОВІВ

ЖІНКА: — В моїм волоссю є забагато електрики.

ЧОЛОВІК: — О, то тому ти купила собі такий капелюх, що виглядає на електричну лямпу.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ВАРТІСТЬ ВІТАМІНУ С

Вітамін С направляє чинність клітин в тілі; вдержує всі органи здоровими; кріпить залози і кість; впливає на здоровий стан волосся і на будову шкіри. Дівчата і женщини, що бажають гарно виглядати на твари й мати гарну здорову шкіру — повинні вживати Вітамін С. Податність або гнучкість та жилавість усіх мускулів залежить на споживлюванню достаточної скількости Вітаміну С у щоденній поживі. Для здорових, гарних зубів Вітамін С є необхідний.

Тіло не зберігає в собі Вітаміну С, і його треба що дня відновлювати, споживаючи поживи, що містять у собі подостатком цього життядайного складника.

Вітамін С хоронить зуби і ясна від нищення і кровавлення, від мягкости і від холітання зубів. Усуває безсонність, малокровність, задуху, болі голови, нежить, подражнення нервів, неспокійність, простуди й другі недомагання.

Поживи й напитки, які вироблятиме українське підприємство на Канаду, Брайер Гип Фуд Продуктс, Лтд., — є двадцять разів багатші на Вітамін С ніж що інше в природі. Ці поживи і напитки з багатим джерелом Вітаміну С не обтяжають органів тіла й приносять скоршу полекшу проти всяких недомагань ніж все інше, бо не є штучними хемічними складниками, але є чисто природними й дійсно помічними, — усувають всякі недомагання і роблять тіло відпорним проти різних недуг.

Людина потребує денно около двісті міліграмів цієї лічничої поживи, щоб вдержати тіло в досконалім і здоровім стані. Вітамін С також значно поліпшує слабу память. Стара римська приповідка вічно добра: лише в досконало "здоровім тілі може бути здорова душа і розум".

Вітамін С являється одиноким чинником здорового тіла і розуму. Усувайте людську дурноту, мілкий розум — Вітаміном С. Защіплюйте сильний розум у своїх дітях смалку, Вітаміном С. Корнел Університет і Медична Інституція в Ню Йорку, дослідили й признають, що в тій цілі цей життядайний складник є необхідним. Це є нове, наукове відкриття величезної вартості для кожного й для суспільства взагалі. — М.

СОК З ЦИТРИНИ

Цитриновий сок помагає перетравлювати протеїни в мясі і рибі. Коли їсте мясо або рибу, то вживайте сок з цитрини. Складники в цитрині помагають травленню, бо роздроблюють протеїну в рибі і в мясі так, що тілові лекше перетворити цю поживу на свою користь.

Замість оцту — все й всюди вживайте сок з цитрини. Оцит є дуже шкідливий для здоровля й того ворога та всіх річей що мають в собі оцет — вистерігайтеся.

Сок з цитрини не є шкідливий, навіть дуже помічний для здоровля і лекшого травлення. Також має приємний запах, смак і певну скількість Вітаміну С. — М.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

КРАЙНО НЕМІЧНІ — люди, по якійсь дуже прикрій недузі, або по операції, що бажають скоро прийти до сили й здоровля — повинні пити чай зроблений з посіченої вівсяної соломи і меду. Варити одну годину. З цього також добрі купелі і обклади.

БІЛЬ ГОРЛА — привяжіть до горла (на ніч) сало або дві плястинки "бийкону" і випийте з цукром кілька крапель нафти, (гасу, керосини). Усуває хрипку і біль у горлі.

ЗАТВЕРДЖЕННЯ — в дітей — крижі здовж хребта, від карку аж до лопаток, і напоперек крижей — натирати гусячим смальцем.

КОРЧІ в жолудку — пийте чай з кміну.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння діле повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, грійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та відживлює тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здорови-ми, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за долара. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

● Як хочете позбутися тягару з'душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

НОВО-ВІДКРИТТЯ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише відкрита й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на поміщ недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновляє всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від зараз-ливостей; 9. Усуває жовтячку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недожиления; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затруєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Полішає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіня волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а пожбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ТАКА Її ДОЛЯ — драма в часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

ЦУКРОВИЦЯ

Коли ВИ слабуєте на цукровицю, (дайбітис), то чому не спробуєте чисто природних зел, овочів, вправ і Природної Поживи для очищення своєї крови? Ці средства є одинокі, що дійсно помагають і успішно усувають цукровицю з крови раз на все.

● Напишіть як довго хворуєте? свою вагу, висо-кість і свій вік, а ми радо подамо вам ціну і всі інформації.

GAY PRODUCTS 3651-B Winnipeg, Manitoba, Canada

"ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ"

Під повищою назвою вийшла з друку нова комедія в 4-ох діях. Ціна примірника 35 ц. В цій комедії автор висвітлює "щасливе й веселе життя" на Україні — під московською владою. Рівнож висвітлює боротьбу сили моральної з аморальною. Наклад нової комедії невеликий, тому надсилайте якнайскорше замовлення на слідуючу адресу:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука	.40
52 Тайни, — варто знати	.25
Тайни краси	.25
Зрівноважене життя	.25
Київ і Рим	.25
Світає день	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я	.25
На Чужині	.25
Лише для бабів	.10
Порадник про кохання	.25
Штуки	.10
Щасливе подружжя	.25
Як стати богатим	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду?	.10
Літературний Сміх	.35
Кохання	.25
Як позискати любов?	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим	.25
Факти про попів	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину	.25
Як ворожити картами	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ	.50
Вибрики попів	.01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована	1.00
Дія Апендика щоб не пук	1.00
Догідність у супружестві	1.00
Антольогія Укр. Письменства	.65
Така Її Доля, драма на 4 дії	.40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діпас. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію	.15
Горнятко Кави, на дві дії	.25
Засвистали козаченьки,	.25
Старий Кавалір, на 1 дію	.15
Чудовий Зять, на одну дію	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя,	.25
Ого!	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче — .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО - ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поищих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІКО, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію .15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremoni alnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3851-B, Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translation our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY BOOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3851 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє цілє ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3851 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не здостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесятъ центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3851-B., Winnipeg, Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюрррр! —Точ.

PHOTOS

●ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльоруємо всякі фотографії. Виробляємо і ролькy фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бізнесі вже 27 років. Кращих і лпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 3c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business

ЦУКОР

●●

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3851-B., Winnipeg, Man., Canada

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком

— ДАРОМ! —

MARS BOOKS — NOVELTIES,
3851-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломберб, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE

ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1929
PROMIN PUBLICATION

Ч. 5. Рік 16, Май, 1945
VOL. 16, NO, 5. MAY, 1945

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ!

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте дільними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

ДІВЧАТА! ЖЕНЩИНИ! За гарними добрими й дешевими суконками, панчохами, і т. д. заходіть до нас. Також висилаємо на кодоню. Пишіть!
Durban's Style Shoppe, 587 Selkirk, Wpg.

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатіше заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшані або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницю адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON OUTLD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять криву свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представления, перекладки, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербигузу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St, Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю,
Але цього більш не буде.
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно чегальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.
C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провізію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, нагодовні листки, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати свое ім'я і адресу на наліпні "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ-ХОРІ. пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B, Winnipeg, Man., Canada

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 цен ів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ЧОГО НАМ БРАКУЄ

Щоб жити, то нам потрібно мінералів. Мінерали містяться у всіх ростинах і у звірятах, котрі їдять ростини і котрих ми їмо в роді мяса, молока, яєць і т. п. Щоб удержатися при добрім здоровлю, то потрібно не скількости, але якости мінералів. Першорядні ростини, багаті на мінерали, не може родити земля зужита, вичерпана зі своїх мінеральних солей або складників. Земля тепер родить такі бідні ростини, що вони тепер не задоволяють всіх потреб здоровля. І власне тому тепер є так багато слабих людей.

В Документах Американського Уряду є звіт лікаря Чарлс Нортерн, в якім говориться:

"Жахливим фактом є, що сьогоднішна пожива, зерно, городина, овочі, що плекаються на мільйонах акрів землі — не мають у собі достаточної скількості мінералів потрібних для доброго здоровля людей. Хоч маємо всього подостатком, то голодуємо й занепадаємо на здоровлю. І без різниці, стільки ми не їли б, то наше тіло тепер голодує, не має тих мінералів у поживі, овочах, зеленині та городині, які дають дійсне здоровля. Сьогодні людина щоб не знати стільки їла, то не задоволить своїх потреб такими мінералами, що дають дійсне здоровля. Правда, жолудок наповнить, голод заспокоїть на час, але та пожива, не приносить тілові повної користі. І нема такого великого жолудка в жодній людині, щоб могла зісти досить сьогоднішної поживи для достаточної скількости потрібних тілові мінералів.

В програмі радійовій "Суспільне Здоровля", яку виголошує найстарший Лікар-Оператор Америки — говориться:

"Американська пожива є найбільше недостаточна на мінерали і вітаміни".

Звіт Уряду Америки говорить:

"Довгими віками падав дощ на землю нашу, і позбавляв її мінералів, котрі потоками і ріками неслися в море. Тепер море є багатше на мінерали ніж наша земля. Нашою пекучою потребою є тепер — добувати мінеральні ростини, які містять у собі багате джерело мінералів, а котрих тепер не плодить наша земля". Мінерал залізо — правдоподібно буде з них першим. Він є потрібний для здорової крови. Наша капуста, шпінат, салата і другі ростини заліза — вже не видає зужита земля такими багатими на мінерали і вітаміни як колись видавала.

Мудрий, є паном обставин, а дурень є їхнім рабом.

ЗРОБІТЬ ЦЕ ДЛЯ КАНАДИ

Позичайте ваші гроші . . . на підтримання військових запотребовань і озброєння якого вони потребують щоб принести перемогу . . . Позичайте на заосмотрення, вишколення, кормлення, убрання і доставу нашим мущинам і женщинам на війні . . . Позичайте на гоєння ранених, виздоровлення слабих і щадіть їх для спокою . . . Позичайте на привернення спокою для світа через натиск війни. Памятайте, що ви позичаєте, а не видаєте, як вложуєте свої гроші в Бонди Перемоги.

І Канада Зробить Вам...

Канада поставить гроші вложені вами в Бонди Перемоги щоб працювали для вас — і приносили вам доходу три проценти річно. Канада буде тримати ваші гроші для вас обезпечено — так як обезпечена сама Канада — найбезпечніший пляц на землі. Гроші які ви позичаєте то будуть все вашими до вжитку яких будете потребувати в роках на будуче. Як конечно потрібно, то ви дістанете готівку назад колибудь. Памятайте! — там є більша причина купувати Бонди Перемоги як яких інших дрібний річей офірованих для людей в Канаді! Свобода наша є до затримання. Вложуйте в Найліпше!

ВЛОЖУЙТЕ В 8 ПЕРЕМОГУ

Купуйте Бонди Перемоги

NATIONAL WAR FINANCE COMMITTEE 8-66

Василь Ставничка

ПОШАНА ДО РОДИЧІВ

ТЯГ 6.

Пляни робилися в кантині при горівці. Наради також відбувалися в кантині. Дуже пяним ніхто не був, бо всі нетерпеливились приїздом Юркового батька.

Минуло ще пару днів і старий Андрій нарешті приїхав до того міста, в котрім його син знаходився. Він почав питатися людей, де стоїть військо. Люди справили його й він нарешті заїхав аж під військову браму, став при боці і зліз з воза. Розглядається, а коло брами, на сторожі стоїть пост. Побачивши вартового коло брами, питає:

— Чи ви, пане вояк, не знаєте де мій син? Чи він тут є, чи десь дальше?

— А як ваш син називається? — запитав вартовий.

— Він називається Юрко Макух. Він недавно став генералом, — каже Андрій, гордо.

— Про Макуха я знаю, — каже вартовий, — а про такого Макуха, що є генералом, то я ще не чув. Зараз будемо знати, — каже вартовий, і крикнув на вартового ординанса, бо кожна варта має свого ординанса на те, що вразі треба десь за ким післати, то він є під руками.

Ординанс побіг до касарні й крикнув:

— Макух! Йди до брами, бо здається, що приїхав твій батько.

Юрко як це почув, то став як вкопаний і не міг рушитися з місця. Крик почув фірер і в тій хвилі повідомив фельдфебля, щоб вийшов на браму, а він з капралем другою брамою повели Юрка до палати генерала. Плян у них був готовий.

Андрій коло брами не говорив з ніким крім вартового, від котрого чув, що знає Макуха але не знає Макуха генералом. Ці слова вартового заставили Андрія думати. Він в тій хвилі пригадав собі слова дяка. "Поїдете й будете знати."

Дивиться Андрій в сторону, куди пішов посланець-ординанс, і хтось вертається, а Юрка нема. Це дуже здивувало його. Тимчасом фельдфебель опинився коло Андрія і щиро привитався з ним і запитав:

— То ви приїхали до свого сина, Юрка Макуха, що недавно став генералом?

— Так, прошу пана, — відповів Андрій зі здивованням, що фельдфебель таке сказав, бо бачить, що це не є простий собі жовнір, що навіть не чув про генерала.

— Ходім звідсіль! — каже фельдфебель облесно, — а я вам оповім дещо про вашого сина.

— Старий Андрій змішався, не знав що говорити й в такім настрою замішання оба опинились коло його воза. Фельдфебель каже:

— Дайте своїм коням дещо перекусити, вчіпіть опалку, бо коні помучені й голодні й ходіть зі мною.

Фельдфебель завів Андрія до великої гостинниці,

ДО ВСІХ ВАС

Добрий вечір, добрі люди,
Оттак нині я,
Починаю знов писати
До всіх вас листа.

Щоб ви його прочитавши
Знали де вбертаюсь,
Та чим тепер як годиться
І я занимаюсь.

Правда, дехто з людей каже
Що я лиш дармую,
А до того папір чистий
І перо марную.

Бутьтоби я й пробував
Дещо написати,
А тут бачте невдається
Тої штуки втяти.

Та я людям не дивуюсь,
Бо люди часами,
Перуть ліпше чим жінки
Шімаття прапниками.

Нате-ж бо в них є й язики
Щоби ними прати.
Щоби часто й на невинних
Сплетні укладати.

Та не в тім тут любі річ,
Бо чим бравсь писати,
Хотів я лише всім вам
Одно пригадати.

Незабаром "Христос Воскрес!"
Заспівають всі,
На різні добрі цілі зложать
Писанки свої.

Та в цім році, любі братя
Хочу вас просити,
На "Точило" наше славне
Писанку зложити.

Бо щось воно тепер друзі
Почало скрипіти,
Треба мабуть нову корбу
Для него купити.

Ну, та й шміру вже забракло,
Тому й памятайте,
На "Точило" всі писанку
Зараз висилайте!

Нехай воно сильним буде
Та ніколи не скрипить,

щоб якнайдовше заговорити старого та дати більше часу фірерові та капралеві добре зібрати Юрка на генерала. У гостинниці фельдфебель посадив Андрія за стіл і сказав кельнерові подати собі чвертку доброго руму. При чарці фельдфебель почав гнути старому юра про його сина. Старий пе й думає собі: Тут справді щось мусить бути. Це не є собі простий жовнір, а так чемно трактує мене. Скінчили чвертку, закусили й фельдфебель далі почав своє:

— Знаєте, пане Макух, я тепер розкажу вам ще більше про вашого сина. Коли привезли його сюди разом з другими рекрутами, то капітан відразу відділив вашого сина від других, і разом з іншими кількома добірними жовнірами ваш син пішов до воєнної школи вчитися на саржу. В тій школі була школа, ніби то наука і зицирка. Ваш син дуже чемно й скоро учився. Він так узяв собі науку до голови, що зі школи відразу вийшов капралем. Він стояв в науці й зицирці найліпше від всіх учнів у тій школі.

Старий Андрій слухає і вірить, бо Юрко так писав у своїому листі. Старий не знав, що це робота фельдфебля.

— Коли ваш син, Юрко, так скоро авансував, усе вище й вище, то вся військова старшина дивувалася з його надзвичайного поступу. І він до цього часу так поступив, що аж став генералом. Ще такого чуда не було в історії, пане Макух, щоб за такий короткий час, хлопський син, міг таке високе становище осягнути, — захвалював фельдфебель.

Старий слухає, вірить і не вірить, бо подбіне говорив йому дяк в селі. Коли я вже тут, думає собі Андрій, то буду бачити де правда. Щось тут є, коли й цей тут говорить мені про мого сина.

— Випиймо ще по одній, пане Макух, а потім підемо до вашого сина. Побачите, який з нього великий чоловік.

Фельдфебель заговорював старого як міг, а фірер і капраль вбирали Юрка в палаті на генерала, аж пріли. Крім того вчили його як має поводитися. Задача була не мала й клопоту досить мали зібрати оферму на пристойного генерала. Коли з ним упорались і привчили, то Юрко виглядав так, наче то був він правдивим генералом. Фірер і капраль були дуже вдоволені зі своєї праці. Юрко висунув груди наперед, прибрав міну генерала й каже:

— Все зробіть так, щоб мій батько вірий, що я є генералом. Хотяй я того знести не можу, щоб аж так його дурити. Жаль тисне за горло, не витримаю. Дайте що випити.

— Ординанс! Чи маєш що випити? — запитав фірер.

— Тут у пивниці є різні напитки, — відповів ординанс, — але вони належать до пана генерала й я боюся щоб він не пізнав, як приїде, — викручувався ординанс.

— Давай їх сюда! Не бійся. Ми тобі заплатимо добре. Але давай що найсильніші. Йди скоро, бо ось старий надійде, — говорив фірер з натиском.

Ординанс пішов до пивниці й вточив у збанок доброго веньгерського вина. У нас великі пани, чи генерали спроваджували собі дорогі вина бочками, а найбільше з Венгрів (Угорщини). Ординанс приніс вино й зараз дали Юркови добре потягнути, щоб витримав свій сором перед батьком. Юрко як вхопив той збанок до рук, то пив як воду. Коли б той збанок був більший, то він бувби в нім утопився, такий був розчарований.

— Не пий так багато! — крикнув ординанс, — бо вино дуже моцне й зараз забе тобі голову, — і вирвав збанок з рук.

— Хай забиває! Вона й так дурна! — каже Юрко.

Решту вина допили фірер і капраль, і добре смакували. За кілька хвилин Юркові очі засвітились і він був під охотою. Поглянув у зеркало на себе й каже:

— Гей, Макуху, Макуху! Ото зібрали тебе, немов якого святого в церкві, до котрого люди моляться. Ой, зібрали тебе, небоже тепер, щоб мій батько молився до мене, дивився на мене й вірив, що я є генералом. Де-ж ти є, мій батьку? Приходи скоріше! Дивися! — крикнув Юрко, бо вино забило йому здоровий розсудок.

— Мовчи! — крикнув фірер. — Гляди, щоб ти справді не показався варятом.

—Не треба показуватись, — сказав Юрко, я вже ним є!

Фірер, капраль і ординанс, що хвилини заглядали у вікна, чи не йде батько з фельдфеблем. А вино розібрало Юрка так, що він мало не вискочить з генеральского мундуру. На силу Юрка втихомирили. Ординанс став собі з боку, капраль недалеко Юрка, щоб міг його стримати вразі яких гедзів, а фірер став коло дверий.

— Ординанс! Важна справа! Ходи сюди! — і шепнув йому на ухо: — Винеси збанок вина, як Макухів батько і фельдфебель увійдуть в перші двері й добре почастуй їх, най випють цілий збанок; не бійся, заплатити буде чим, бо привіз старий зі собою дві тисячі.

Незадовго фельдфебель запукав у входові головні двері. Фірер крикнув:

— Герейн!

Фельдфебель входить, а за ним, позаді, йде старий Андрій. Коли вже були в середині палати, то фельдфебель став перед Юрком гаптах і замельдував:

— Пане генерал! Маю честь представити вам вашого батька.

Юрко, хоч був пяний, як побачив свого батька — встав з крісла й щиро з ним привитався.

— Це я, мій дорогий батьку, — ваш син, Юрко.

Батько обняв сина обома руками й з радости не міг промовити слова. Фельдфебель і всі решту обріхтирі гляділи на сцену горячого привитання. Фельдфебель був найбільше співчутливий, і як побачив сина й батька в обіймах, бажав собі, щоб і він міг так привитати свого батька, як Юрко, та не в формі удурювання, а дійсно по щирості.

Хай кожного як і досі
Розважає й веселить.

Евген Березинський

ДО НЮ-ЙОРЧАН

Ню Йорк місто є велике,
Тут народів много є.
А всі свої шляхи мають
І йдуть ними до мети.

Про все своє спільно дбають,
Всі шанують свого роду.
За права всі домагаються
Для свого народу.

Лиш наш загал український,
Немов бідних овець стадо.
Все по різних шляхах блудить
І лищається по заду.

Правда, є в нас добрі люди,
Моглиб провід взяти.
Та що з того коли другі
Візьмуться кричати.

А він сякий, а він такий,
Де-ж йому до того,
І так друзі, ми й до нині
Немаєм нічого.

Другі люди з нас сміються
Нема чого дивуватись
Бо нам пора давно була
Всім разом зєднатись.

І тим, що все люблять рити,
Їх шлях показати,
Щоб між людей не важились
Більше носів пхати.

Бо загальне добро друзі,
Це річ всім свята,
Хто таке все лиш руйнує
В того совісти нема.

Такий навіть не повинен
Людиною зватись.
З таким люди чести гідні
Не хочуть стрічатись.

Тому то й ми у Ню Йорку
Всі в одно злучімся,
Та до діла загального
Як слід заберімся.

Хай наш загал український
Що хоче те й має,
А всяка дрань нехай дальше
Одинцем блукає.

Евген Березинський

БЕЗРАДНА ПОРАДНИЦЯ

Раз бідна баба ворожка,
З жебранини весь час жила,
Бідакам, як де стрічала
Добрі ради ворожила.

Раз то бідному бурлаці
Вона почала ворожити,
Як маетку доробитись
І в достатку добре жити.

— Знаю добрих порад много,
Бо всюди по світі ходжу,
Й тому бідним помагаю
Добрі ради все ворожу.

Бурлак каже: — добре було б,
Щоб з жебранини ви не жили,
Й для доказу, добру раду
Собі хоч раз зворожили.

А ворожка відповіла:
— На все в світі божа воля,
Мусить кожний тее брати,
Що приносить йому доля.

Бурлак каже: — коли вже так,
Пощо здалась ваша карта, —
Вороження й мудрі ради
У практиці ніц не варта.

За Степ.

ФРАГМЕНТИ

Над всім, що є, все на ліпше
Людський ум справляє, —
З чого навіть крайний дурень
В життю користає.

Серце болить, якщо бачиш
Свого ренегата.
Гідлий любить лише підлість
І чужу заплату.

Цвітка пишна мов дитина,
Чаром усміх сяє,
Де невинність з красотою
Душу огріває.

Злобність вінки нищать душу,
Не дають спокою, —
І з людини стає камінь
Або купа гною.

Підкріпляйся, все змагайся
Без дрібки вагання;
Іди вперід, осягнеш ціль
Взнеслого бажання...

По обіймах Юрко поцілував батька в руку й сльози потекли йому з очей. Він був наповнений радістю що побачив свого батька, і чувся також крайно пригноблений, що його дурить, бо, чи тепер, чи в четвер — все вийде на яву. Коли б був не випив того венгерського вина, то бувби відразу виявив усю правду. Старий довго дивився на сина з подивом. Нарешті промовив:

— Сину мій! Мені з дива не може зійти ще від тоді, як я одержав твого листа, що ти став генералом. Тепер я переконався, що ти писав правду. Тепер мені буде легше жити, бо бачу тебе великим чоловіком.

— Ординанс! — крикнув Юрко. — Йди до пивниці і наточи повний збанок венгерського вина, хай почастую свого батька.

Ординанс не йшов, але таки побіг. Андрій бачив, і тепер чувся вповні переконаний, що Юрко, його одинокий син, є правдивим генералом.

— А як там моя мати, чи здорові? — запитав Юрко.

— Здорова, сину, здорова. Я жалую, що я їй нічого не говорив про те, що ти є генералом. Я лише сказав їй, що їду тебе відвідати й переконатися, чи ти здоров. Як верну домів, то скажу їй, нехай і вона трохи потішиться.

Ординанс виніс вино й перервав розмову Андрія зі сином Юрком. Він налляв одну шклянку для Андрія а другу для себе. Також казав почастувати обріхтирів. Коли випили по одній і другій шклянці, то Андрій став цікавіший і веселіший, і каже:

— Ти писав мені, сину, щоб я тобі вислав гроші. Я їх не висилав, а сам привіз.

Андрій виймає зза череса дві тисячі самими сотками й каже:

— На сину, бо ти в мене варто.

Фельдфебель побачив, що тут заводиться на довгу церемонію, приступив до Юрка, став перед ним як свічка й каже:

— Пане генерал! Мельдую послушно, що в пятій годині приїзджає корпс комендант, і що ви, маєте вийти йому на зустріч.

Юрко зрозумів у чім тут річ, і жалібно говорить:

— Дуже радий забавитися з вами довше, і дуже жалую, що не можу, бо військова команда вимагає точних обовязків, і я мушу бачитись з комендантом корпусу, щоб здати йому рапорт, бо він ще вищий від мене.

Так Юрко хотів позбутися свого батька. Він також боявся, щоб хтось не застав цю комедію в палаті правдивого генерала.

— Ще випиймо по чарці, — докінчив Юрко, — тай попращаємось.

Андрій вийшов з палати й скоро опинився коло свого воза, запряг коні і відїхав домів. Старий батько ще далеко не відїхав, як його син опинився в простім жовнірськім мундурі.

— Стільки тобі належиться? — запитав фельдфебель ординанса.

Спокій нервів, спокій думок,
Якщо будеш мати,
То не треба десь у світі
За щастям шукати.

Тобі здаєсь, що ти знаєш
Молодим багато, —
Та будь певний, знає більше,
Твій старенький тато.

Нам здається, що дівчати
Всі ангели любі,
Та багато з дівчат мають
Ріжки досить грубі.

Радість в життю все той має,
Лиш той вміє жити,
Хто в природі все прекрасне
Вміє оцінити.

Все принадне у природі,
Як в душі так гарно;
Все безвартне, все манітне,
Як в душі все хмарно.

Совість гризе, мучить того,
Хто кривду кохає.
Раз відбитий образ подій
В душі не зникає.

Коли бачим, що лиш красне,
Коли чуєм, що лиш гарне,
Коли знаєм, що є ліпше,
То ми не є що гарніше.

Я ніколи не старався
У других найматись,
А старався діла свого
І ціли діпнятись. С.М.Д.

КОЛОМИЙКИ

Щастя мило всміхається,
Успіх прибуває,
Всім тим в житті, що "Точило"
Залюбки читають.

Біда, слабість і пчихавка
Всіх тих навіщає,
Хто у себе кругленького
"Точила" немає.

Гудять гази, печуть кваси,
Аж вітри здувають —
Без "Точила" забагато
Баби сала мають.

Джинджорився я немало,
Як був молоденький,
Як не мав я ще "Точила",
То я був тупенький.

Тепер в мене все є остре,
Мило в руки взяти,
А це тому, що я люблю
"Точило" читати.

Котра дівка забагато
Пику все малює,
Лий "Точило" їй направить,
І фарбу зшурує.

— Десять ринських за мундур, а десять за вино.

Ординасові хотіли заплатити при відході, але не було дрібних. Також ніхто не мав навіть десятки. В корчмі розміняли Юркову сотку й таки там заплатили ординансові за вино і мундур. Ще трохи попили й пішли до касарні, веселі, щасливі й вдоволені, що добре відограли свої ролі, і що штука вдалася їм знаменито.

Вечером зайшли знову до кантини, ще раз запити успіх цілої комедії. Юрко прийшов з обріхтирами й казав дати цілу літру. Всі випили по дві чарки. Фірер перший торкнув справу штуки:

— Юрків батько цілком повірив, що Юрко є правдивим генералом!

— Повірив, — втрутився в розмову фельдфебель, — але я не дуже сподобав собі таку комедію. Нам виглядає, що ми щось мудрого зробили, а поправді сказати, то ми поступили дуже підло. Як я бачив старого, як він щиро витав сина, то мені самому зробився жаль, бо я був причиною того обманьства. А воно, так поправді, не годиться поступати. В родині всяко буває, і минає. Обида — це великий гріх. Тут, панове нема чим радіти. Добрі люди не повинні такого робити. Ця штука, в якій ми так знаменито відіграли свої ролі — вийде на верх, як олива на воду.

— Не пригадуйте мені більше гріхів моїх, — каже Юрко. — Я бачу тепер сам, що я задалеко зайшов.

— Як, задалеко? — перебив капраль. — Ти ж його син, і він дав тобі гроші за те, що побачив тебе генералом. Нехай трохи потішиться — великим чоловіком.

— Така потіха то є хвилева. А якби він так несподівано приїхав до мене? Що тоді було б? Тоді він відрікбися мене напевно, — сказав Юрко, сумно.

— Та що тут говорити, що буде? Нічого не буде. Старий більше не приїде, — каже капраль. — А по другому, він не давби грошей, колиб їх немав. Трете, він дав гроші свому синові. Це-ж варто дві тисячі, що ми зробили Макуха генералом.

— Та вже, що буде, то буде, — важко промовив, Юрко, — а тепер пиймо, бо є защо! Пиймо, поки є. Я знаю, що я більше грошей не дістану. Це останні.

Старий батько ще не доїхав до дому, як Юрко пропив більше сотки.

По дорозі домів у старого Андрія переходили різні думки. Дивно було йому, що його син став генералом. Слова вартового, під брамою, найглибше запали в його память, що він "знає про нього, як простого жовніра, а про генерала Макуха, не чув нічого". Знову, коло брами, де повинен вийти на зустріч син, то прийшов фельдфебель. Це мучило Андрія і він не міг розвязати такого питання.

Син блищий віри, думає Андрій. Я-ж бачив його палату, обслугу, пив вино й чув, як Юрко посилав ординанса до пивниці. Всі його обслугували. Просто-

ВАЖНІ ОЗНАКИ

Івась усім цікавиться, питає:

— По чім пізнати, що дівка хоче заміж?

— По тім, — відповідає батько, — що все неспокійна. Як виходить з хати або входить до хати, то дуже дверми гримає, аж вікна брящать. — А.Б.

В СУДІ

Суддя до обвинуваченого: Маєте адвоката?

Обвинувачений: Ні, я рішився говорити правду.

НА МЕДИЧНІМ ІСПИТІ

—Що ти зробиш, щоб хворий пацієнт сильно спротився?

Студент медицини: — Пришлю його до пана професора на іспит.

го жовнїра ніхто не обслугує. Як він є генералом, то буде генералом далі. Побачу.

З такими думками, за кілька днів, Андрій заїхав до дому. Катерині той час став роком. Дяк часто навідувався і питав:

— Чи вже приїхав Андрій?

Він був цікавий знати, чи дійсно Юрко став генералом, чи ні?

При візді на обійстя, Катерина вибігла Андрієві на зустріч і поквапно питає:

— А що, бачив? Чи здоровий? Кажи!

— Не питай, але вперед поможи випрягти коні. Не бачиш, які втомлені? — відповів Андрій.

Обоє випрягли коні, завели їх до стайні, дали сіна й пішли до хати. Андрій, увійшовши в хату, клякнув перед святими образами, перехрестився і почав молитися горячо й щиро, що Бог поміг йому вернутися домів. Молиться він довго, а Катерина ходить по хаті нетерпеливо й чекає. Нарешті Андрій поцілував землю, ще раз перехрестився, встав на ноги й поцілував Катерину й каже:

— Я був у Юрка, бачив його, наш Юрко здоровий і ще до того є генералом. А який гарний! Ой, наче з воску вилитий. А яку палату має прекрасну і вино в пивниці! А як коло нього всі ходять, аж бігають, слухають, поважають так, що я не знав, де я є. Як Юрко побачив мене, то встав з крісла й поцілував мене в руку. А я з великої радости не міг одніського слова промовити. А він сиротисько, аж заплакав. Потім несподівано як крикнув на свого ординанса, то я аж злякався. Він зрадости, що побачив мене — хотів, щоб ординанс побіг до пивниці й приніс якогось венґерського вина. Правду тобі кажу, Катерино, що я ще такого вина не пив. Я від маленької шклянки вже почув його в своїй голові. Дуже жалую, що я призабув сказати йому, щоб був дав того вина й тобі покушати. То то вино!... Питався про тебе, чи ти здорова й жалував, що ти не приїхала до нього разом зі мною.

Катерина слухала з отвореним ротом, слухала, тай аж заплакала від такого оповідання. Андрій продовжав далі:

— Не дармо то люди говорили, що з нього щось великого буде. Зараз піду до отця духовного і все їм розкажу, нехай люди знають якого ми сина маємо! Давай дещо перекусити, бо я вже таки добре голодний.

Катерина насмажила яєць зі солониною й подала на стіл. Андрій перекусив свій голод і зараз вийшов з хати. Тільки вийшов на дорогу, зараз стрінувся з дяком.

— А що, були? Бачили? — питає дяк, запопадливо.

— Та вже-ж, що був і бачив, — відповідає Андрій також зхвильовано.

— Ну, і що-ж? — напирає дяк.

— Та що, генералом! Він вже генералом, і то великим генералом. Ви не вірили й я не вірив, але, — як то люди кажуть: Не вір, поки не змір. Хлопець як оріх. А який гарний! А як коло нього ходять, обслугують! Всі його слухають!

— Це справді чудо! — каже дяк.

— Та певно, що чудо! — потакнув Андрій. — А яку велику палату має! А вбраний так гарно, що ну! Виглядає так, як на образі сам цісар! — хвалився Андрій.

— Де-ж ви тепер ідете, пане Андрію?

— Та йду до отця духовного. Хочу щоб у неділю в церкві отець проголосили, щоб це трохи позамикало людям писки, щоб з нього більше не сміялися.

— А може отець духовний не повірить і не проголосить нічого, — докинув дяк сумнівно.

— Як то, не повірить?! Та-ж я самий бачив і говорив з ним. А як він не схоче нічого про Юрка говорити, то я до церкви більше не піду.

— То йдіть! Може переконаєте його, — заохочував дяк.

— Та що я буду переконувати, як я сам бачив його на свої власні очі, що він є генералом, — уперто говорив Андрій.

Андрій опинився в попа, низенько вклонився і каже:

— Слава Ісусу Христу!

— Слава на віки! — відповів піп. — Що скажете цікавого, пане Андрію?

Андрій хоч був простим хлопом, то поважали його тому, що був багатий і дуже приязний.

— Я прийшов до вас, отче духовний, — каже Андрій несміло, — щоб вам дещо про мого сина сказати.

— Ага, правда, у вас був син і ви його віддали до військової служби. Про це говорив мені дяк. Ну, то що ви хотіли про него сказати? Я чув, що ви з ним багато клопоту мали.

— Та вже, що було, то було, але тут є справа важніша, каже Андрій.

— А що ж то за така важна справа? — запитав піп.

— Та я, прошу отця духовного, був у нього в гостині, — говорив Андрій протяжно.

— Ну й що? Може був слабий? — допитував піп.

— Ні, він не є слабий. Він колись писав мені, що він став генералом. Я не вірив. Писав, що йому потрібно грошей, бо має до діла з другими генералами. А я відписав йому листа й кажу, що грошей не посилаю, що я сам приїду, подивлюся і привезу гроші зі собою. Я так і зробив. Я приїхав аж там, де він є генералом при війську й почав розпитувати в людей і люди мене справили.

— І ви таку далеку дорогу їхали, і кажете, що ви його бачили, і що він є генералом? — цитав піп здивовано.

— Так, прошу отця духовного. Я бачив його, говорив з ним, і дав йому гроші, — сказав Андрій переконуючо.

— То вас обдурили! — каже піп. — Ви, пане Андрію, не маєте найменшого поняття, що то є генерал.

УЧЕНИЙ ДУРЕНЬ

Студент приїхав з Колегії на вакації. Заховується зухвало, "гонорово", підсвистує в хаті коло святих образів і до нікого не хоче говорити.

Молодший син звертає на него увагу батька.

— Не дивуйся, — каже батько, — дурень всі книги вивчить і дурнем остане. — А.Б.

ДИПЛЬОМАТ

ЖІНКА: — Ледви тиждень по слюбі, а ти вже зачинаєш пізно приходити до дому.

ВІН: — Але ж, серденько, прецінь мусів я в готелі розказати своїм товаришам, як щасливі ми почуваємося.

ІІ БОЖОК

Побожна мама: — Ганю, сідай, бери паляорки (вервицю) і молися! Не заглядай у вікно за Івасем.

Залюблена доня: — Мамо, той Івась для мене тепер святіший, ніж святий Николай.

КУЛЬТУРНІ ДІТИ

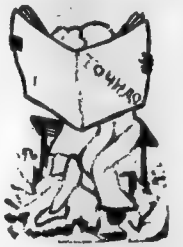

Учитель приходить до школи. Ще не встиг єісти відповідно, як нараз схопився і підскочив у гору. Збиточні діти поставили на крісло цвячки з великими головками, які добре зворушили його північний бігун. Учитель каже:

— Як бачу, ви дуже культурні діти. З такою культурою хоч відразу пускай вас до ліса.

ДУРЕНЬ В ЦЕРКВІ СВИЩЕ

— Тату! Наш Левко зневажив стареньку бабуню.

— Та що з ним зробити? Дурневі й в церкві можна свистати. — А. Б.,

З БРАКУ ЧАСУ

— З ким ти говорила аж півтора година на сходах?

— З панею Пискатихою, бо вона не мала часу ввійти до нас до хати.

— Маю, чи не маю, але ви, отче, таке мені не говоріть. Я не є мала дитина, щоб мене міг хтось обдурити. — сказав Андрій обурено.

— Коли так, то я з вами не маю що більше до говорення. А як маєте трохи більше часу, то я вам поясню, що то є генерал. Тоді самі розсудите чія правда. Я про генералів знаю дещо більше, бо я читаю газети, знаю військову історію і знаю, як при війську вибиваються на велику саржу. Тоді мені скажете, чи ваш син справді може бути генералом.

Коли ваш син, мій син, чи чій би то не був син — мусить мати високі школи, щоб міг стати лише офіцером, то мусить мати скінчену гімназію, мусить вперед ходити до кадет-школи. З кадет-школи доперва виходить кадетом. До того мусить бути що найменше, як не рік, то бодай пів року на практиці. Аж тоді зістає лейтнантом. Мусить бути рік, а часом два роки, це залежить від його здібності — лейтнантом заки дістане степень оберлейтнанта. Потім добивається до ранги капітана, а це треває часом від трьох до пятьох років, а часом довше. По цім стає капітаном. Часом підчас війни капітаном може стати скорше, залежно від його тактики і геройства.

Андрій слухав, глядів на попа суворим поглядом, а піп продовжував далі.

— По рандзі капітана стають майорами. Це вже належить до штабових офіцерів. По майорові приходить підполковник, а потім полковник. Аж тепер, по рандзі полковника, приходить ранга найменшого степення генерала. Кажу найменшого степення генерала тому, що генерали також мають свої менші і більші ранги. Найменший генерал, є генералом бригади, другий степень є генерал дивізії, а третий найвищий степень є генерал корпусу. І, ще поки зістане одним із сих найменших генералів, мусить переходити високі школи, великі науки...

А ви мені говорите, що ваш син став генералом. Це дуже смішне! За такий короткий час, він не може стати генералом, ніяким чудом.

— Може й ваша правда, отче. Але я знаю напевно, що мій син є генералом і фертик! — сказав Андрій з притиском.

— Коли ви стоїте на своїм, пане Андрію, то я вам не буду перечити. Та будьте ласка, скажіть мені, як він виглядає і де ви його бачили? — сказав піп лагідно.

— То було ось так. Я приїхав до того міста, де є мій син. Заїхав я просто, аж коло касарні й запитав того вартового, що ходить коло брами на варті, а той вартовий сказав командантові варти. Тоді комендант послав одного з жовнірів, щоб той покликав мого сина. Від варти пішов один жовнір по мого сина, то замість сина — вийшов один старший проти мене й запитав: "то ви, батьку, приїхали до свого сина, що недавно став генералом?" А я сказав: Так, прошу пана.

Далі буде.

ДЕ ПРАВДА?

Вчитель питання завдав
Малому хлопчині,
Щоби сказав стільки дітей
Є в їхній родині?

Хлопець каже: — я правду
Тут вам повідаю,
Я лише одного брата,
Й одну сестру маю.

Учитель в задумі руки
Зложивши на груди,
Й каже: — ну де тут брехня,
А де правда буде?

Твоя сестра вже іначе
Про те повідає,
Сестри нема, але зате,
Аж двох братів має. — За Степ

І ЦЕ І ТЕ

Найвірнішим псом є той, на якого чоловік по часі сходить.

Як до тридцять не жонатий, а до сорок не багатий, то шукай собі багатої вдови.

Супружжя, це сума непорозумінь і перепросин.

Свідки, — це брехуни під присягою.

Мудрий хапається грошей, бизнесу, а хлох самолюб — хапається жінки.

Добра і чемна жінка є та, що помагає мужеві варити обід і прати шмаття.

Не той геній, що любиться в Гені, але той, що має геніяльні здібності!

Ковтач ще ніколи не зломав свого карку, що вживає свою голову.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

СЛУХ

Брак знання є найбільшою перепоною до кращого здоровля і добробуту. Через байдужність про здоровля сьогодні в Америці є поверх двадцять мільйонів глухих людей. Не бракує їх і в Канаді.

Найбільше люди ошукують себе тим, що "то перейде", і не лічаться завчасу. Ті, що так говорять, ніколи ще не діждалися того "перейде". Коли якесь недомагання навіть перейде, то з часом все таки повертається і ще гірше нищить здоровля.

Лічення завсіди є найліпше в початках недомагання. Фільозофія є прекрасна річ лише тоді, коли вона не завиває в платки нашу дурноту. Надіятися, чекати, говори, що "недуга перейде", це те саме, що вітер у полі.

Відповідна пожива привертає повний слух. Коли бажаєте, щоб ваші діти не були глухими, то починайте відживлювати їх відповідно ще перед народженням. Відповідна скількість вітамінів і мінералів є конечністю для доброго розвою слухових органів, нервів і цілого тіла.

Доктор Луї Гуггенгайм з університету Полудневої Каліфорнії, говорить, що вітаміни є необхідні для доброго слуху, що виказали його шість-літні досліди. Коли нерви починають занепадати на здоровлю — на котрих залежить слух, або коли ваш слух занепедає і ви не дочуваєте добре, то це знак, що ваші нерви потребують відповідної поживи в котрій містяться відповідні вітаміни.

"Маєлін шіт" або покривало нервів насамперед ослабає через брак у тілі вітамінів А і Б-Комплекс. По часі всі місця де нерви сполучуються одні з другими, наче дороги наші, починають нищитися через брак вітамінів А і Б-Комплекс.

Вітамін Б, знаходиться у всіх оболонах нервів. Брак вітаміну $Б^6$ (пайрідоксайн) обнижує осередок вуха.

Вітамін Б не є головним відживленням органів для доброго слуху. Брак вітаміну Е нищить мускули вуха і делікатну будову кості. Вітамін А є потрібний для росту кості, а брак його в тілі є причиною здеформованих частин кості у вухах. Наросли або приріст кості — є причиною надсутих, недоживлених нервів. В обох випадках брак вітаміну С і Д — робить кість тверду або рідку, і що С також належить до росту нервів. Кровотоки вуха часто починаються з браком вітаміну С.

Др. Гуггенгайм радить що дня вживати помаранчі, грипфрут, сок цитрини, молоко, сир, саладу що складається з принайменше шість городних ростин. Вживати зрівноважену поживу, то глухоту можна легко запобічи.

Вітаміни є звязані з мінералами. Самі вітаміни без мінералів не поможуть нічого. Твердість кості залежить на кальцію, який потребує не лише мінералу кальцію, але також потребує фосфору і вітаміну Д. Коли немає в тілі досить кальцію, то кості стають губковаті. Забагато звичайної солі в поживі шкодить праці костям, в котрій від надмірної солі повстає водавиця. У вухах від цього повстає заводнення, що спричиняє глухоту.

Молоко має в собі досить кальцію і фосфору, що помагає слухові і зубам.

Простуда є великим ворогом, що найскорше спричиняє глухоту, чи то в молодості, чи старості. Простуда спричиняє пухнення оболон у вухах і в носі. А найгірше шкодять оболонам різні нюхала і лікарства, котрі збавляють оболони тим, що оболони або покриття вух і носа — всихаються, і спиняють природне набуття віднови.

Лічення простуди хемічними ліками спричиняє більшу глухоту, бо хемікали нищать тканини і оболони. Тіло не є сильне, не відпорне, коли в поживі є замало вітаміну С. Через брак вітаміну С в поживі — повстають простуди, запалення тканин, ослаблення оболон, всякі напухнення, мігдалки (тонселс), гойтер, включно з оболонами у вухах; нежить, клопоти носові і очні. Завалки в носі (единойс) і не-

жить також спричиняють глухоту. Всякі віддихові клопоти спричиняють глухоту.

Усунення наростів у носі операцією не все виходить на добре. По такій операції — оболони в носі стають гірше дражливі й більшим лихом на ціле життя. Далі, що по операції наросли часто відновляються.

Хінічний бром (бромоквінин), якого беруть на спання і втихомирення нервів, — також псує слух. В таких медицинах є хініна, шкідлива для слуху. Жінки, що вживають хініни при пологах і простуді, можуть оминути частинне оглухнення, але на дитині це відібється напевно.

Салісайлиц також нищить оболони слуху. А є ці складники в асперині, котрі дурні люди залюбки вживають на болі голови, або простуди. Цього складника, содіюм салисалийт уживають при лічению артриту, котрий ніколи не вилічує цього рода ревматизму, а значно шкодить слуховим органам.

Алькоголь — це є трутина й дуже нищить слухові органи. А є він у всіх патентованих медицинах.

Крики також нищать слух. Цей машиновий вік, є великою причиною глухоти, і більший ніж вуха годні витримати — без надвередження слуху.

Слух — це найделікатніша машинерія в людськім тілі. І вуха до цього не призвичаїлися.

Вагітність і місячні періоди зменшають силу слуху, правдоподібно через брак вітаміну Е.

Щоб привернути слух, то потрібно вживати рід вітамінів Б, вітамін С, і вітамін Е. Крім цього щоденно їсти досить молочних продуктів, свіжих овочів і свіжу городину. Це є найбагатше джерело вітаміну С в природі.

ЧІСНИК

Доктор Лост, лікар медицини і лікар природного лічення, у своїм журналі: "Шлях Здоровля", говорить:

"Їжте чісник, щоб аж смерділи ним, на очищення крові".

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

ПОСІДАННЯ — коли ваша шкіра посідаєсь, лупиться, то по купелі добре натріть місця мучним крохмалем.

ЦЕРА ЛИЦЯ — коли ваше обличча виглядає мутне, сумне, наче тої курки що впала у воду — то пийте чай з румянку, то будете гарно виглядати.

ПОРІД — матері, що сподіються немовлят, і бажають легкого породу — повинні заздалегідь їсти досить брусквинь, у котрих є багато заліза. Брусквині також є дуже доброю поживою для немовлят — у формі соку. Немовлята і діти стають сильні й червоні мов яблочка.

ЗМУЧЕНИЙ РАНО

Не одна людина встає рано ще гірше змученою як була за вечора, замість встати свіжою і повною сил по нічнім відпочинку. А чому?

Бо не спить добре, не засипляє на час; мучиться в ліжку заким засне; думає, гризеться, нудиться. І тіло замість набирати свіжих сил, стає ще гірше умучене через брак відповідного спання.

Безсонна людина не має апетиту до їди, тяжко її, наче носить який тягар на собі; стає дражлива, нервова, і часто має болі голови. Очі неясні, мутні, сумні, сплячі й крайно виснажені.

Лежати в ліжку й не спати, не відпочивати, то це знак, що потрібно вам заживати чай з

ГІРСЬКОГО КОРІННЯ.

Воно дає добрий сон, добрий апетит до їди, спокійне спання, силу й підкріплення. Втихомирює нервовість, і прогоняє умучення, втому. Хто уживав Гірське Коріння, то все його вживає, бо знає, що воно є цілком не шкідливе, а дуже помічне. Пачка одна вистарчить навіть на чверть року, залежно, від задавнення недуги. Ваше здоровля вартує вашої опіки. Без здоровля людина нічого не вартує. Для свого власного добра, здоровля, замовляйте ще нині цей цінний природний лік. $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониші недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла, 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і пришів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріплює полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пійство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся, 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а побудується своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 1051 B., Winnipeg, Man. Canada

● ТАКА Її ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 5-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

"ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ"

Під повищою назвою вийшла з друку нова комедія в 4-ох діях. Ціна примірника 35 ц. В цій комедії автор висвітлює "щасливе й веселе життя" на Україні — під московською владою. Рівнож висвітлює боротьбу сили моралі з аморальною. Наклад нової комедії невеликий, тому надсилайте якнайскорше замовлення на слідуючу адресу:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями нового задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

● Людина без "Точила" як риба без води.

ПОСТУП ЖІНКИ

Чи не прекрасно воно, коли бачите гарну жінку, по теперішньому одягнену? Жінка сьогодні не окутана в довжезні чудернацькі одяги, її тіло виставлене більше до сонця, і ми сьогодні можемо надіятись, що жіноцтво стає з кожним днем сильніше; що завтрішня жінка, це не буде химерне, дрібне, плаксиве сотворіння а буде більш мужною як мужчина в щоденнім життю.

Недармо-ж письменники 19 і 20 століття тільки думали над чимсь новим щоб ущасливило людство. Недармо-ж дискусовано над старою моральністю та робили змагання проповідувати щось нового. Можлива річ, що неодин письменник немало надумувався заки видумав щось нового.

Уявляючи красу жінки окутаної в довгі спідниці неодин мрійливий молодець нарікав на старі звичаї, одягатись в страхітливе шмаття яке закриває все тіло, крім уст і очей, — обурювався на поневолення бідної покривдженої жінки. — Бідна, бідна жінко — як це можна вгадувати, думав — ти понижена, ти страждаєш, тебе молоденька красавице замикають на ключ, тобі не дозволено кохатись з ким ти хочеш і стільки тобі хочеться. — Ти одружившись, мусиш ціле своє життя ховатись з своїми коханцями перед своїм чоловіком. Зависний твій

чоловік переслідує тебе, зависні люди переслідують тебе, — ти не можеш отверто, без побоювань і клопотів кохатись з ким небудь. Про такі думки може посвідчити нам неодин твір минулого століття боротьба зі старою моральністю і сьогодні ще не покінчена. Сьогодні бачимо, що ці твори причинились до дечого. Вистарчить поглянути на сучасну жінку. Вона, коли ходить про одяг, зовсім інакше одягнена; ми можемо надіятись, ще більшого поступу, бо ще не зараз буде кінець світа а людство розійдеться в різних напрямках невпинно вперед. Чи розумієте ви сучасну жінку? Треба признати, що часто годі зрозуміти. Согоднішня жінка любить смішні одяги жіночі, про це годі сумніватись. Сучасна жінка задоволена зо всього того, що дає нова мода. Та є однак дещо з чого вона не задоволена.

Для декого, хто все каже, що, добре воно і міру мати, всього того що сьогодні бачимо вистарчає, але не всім вистарчає. Буйна уява певних людей сягає ще дальше. Людина по своєму мріє про свободу

Один знайомий, соломянний парубок тих літ в яких думається забагато про жінок, оповів мені дещо з модерного життя; він парубок, шибай-голова, любовні пригоди у нього на деннім порядку, до того, він зовсім з нічим не таїться перед приятелем. Оповідань його деколи варто послухати. Ось, його оповідання:

— Я познакомився із одною дівчиною на цанцях. Не така то вона мені була гарна, як виглядала мені "свідомою життя", значиться, не дурною дівчиною і т. далі. Вправді, я не уявляв її аж до такої міри поступовою. Признаюсь, що досі про таких жінок, я мав мало поняття. Я навіть не довіряв, що аж такі вони є! Я вже думав, що ця дівчина мені достаточно подобалась, і я надумувавсь які б то приємні слова її нашіптувати на ухо, щоб відтак успішно викликати її на двір, та поговорити з неї на самоті.

Одначе, признаюсь, заки я щось доброго надумався, музики перестали грати, а дівчина сама без церемонії попросила мене вийти. Ми вийшли обоє та подались до другої вільної кімнати. Ось там моя дівчина виявила свою, на мою думку бездоганну отвертість, яка мене немало здивувала. Видно було, що вона мене спо добала і хотіла віддати мені своє серце. Все-ж я пробував уникати від неприємних річей, як звичайно воно буває і вже фальшиво почав вдавати закоханого. Кров у жилах розгулялась і я готов був упасти до її ніг, обцілувати їх, та благати на колінах, о дівочу ласку, тільки щоб намірену ціль осягнути. Вона хвилину дивилась на мене мовчки і врешті отверто сказала:

— Геть з дурницями. Пощо тобі вдавати дурного. Коли б я тебе не хотіла, то я за тобою була б не пішла. Я думала що буду мати з тобою приємність.

Я не скажу, що таких жінок вже є багато, бо це першу я таку стрінув. Кажу тобі, я зі здивования широко отворив очі і дивився на ню так, як дивиться теля на нові ворота. Мій вид лиця в той час напевно був дуже глупий, бо вона не дуже то веселої вдачі, старша вже, около тридцять-літня дівчина, зареготалась, а відтак, коли я стояв як дурень коло неї, почала ось такий монольог:

Я не люблю церемоній, така то моя вдача! Хіба ж я не знаю задля чого ти хочеш перед мною упадати? Пощо це таке? Коли б я тебе не любила, то була б не виходила з тобою. Не знаю, як я тобі подобаюся, однак, щоб ти і найкращим зухом показався, то не знаю, чи схочу тебе другим разом стрінути! Я не люблю одного і того самого мужчини все, все старе я ненавиджу! Согодні я бачу тебе, а завтра я буду бачити іншого, позавтра, ще іншого і так я люблю, бо я не є невільниця старих пересудів, мене не путають старі забобони, мої погляди про кохання нові, поступові.

Я дивувався, беручи під увагу її рішуче поведення, що вона все таки тільки в прозорій суконці, одначе погляди цеї панни мені подобались. Це мусить бути бувала жінка! — Артемон Будяк.

РОЗМОВА ДІТЕЙ

Двоє дітей, у Галівуд, Каліфорнія, ішли зі щколи й говорили між собою:

— Я маю два малі брати й одну малу сестру, — каже один. А ти кілько маєш?

— Я немаю братів і сестер, — відповідає другий, — за те я маю три тати, при моїй першій мамі і чотири мамі при моїм останнім татові.

ШКОЛА ПРИДАСТЬСЯ И СТАРОМУ

Один старий чоловік захотів ходити до школи, і каже:

— Не пасує мені старому й дурному умерати. А коли я буду трохи учений, щоб міг бодай прочитати гумористичний журнал "Точило", то зможу довше прожити. Бо лише одно "Точило" може підтримати мене на старість веселим і здоровим. Як задумав, так зробив.

На другий день рано пішов до склепу, та купив собі табличку і кавальчик крейди, тай прийшов до школи.

Учитель поглянув на нього і запитав:

— Що ви скажете, дядьку?

— Та, я, — каже — прийшов до школи учитися.

Учитель поглянув на нього і каже:

— Запізно, дядьку, ви прийшли.

Чоловік на те нічого не відповів, лише поставив капелюх на голову і пішов до дому.

Другого дня раненько, ще з дітей нікого в школі не було, прийшов знов старенький до школи а що не було ще тої години, то школа була заперта. То він сів собі на сходи під школою й чекає.

Незабавом почали діти сходитися, а він чекає на учителя. Коли вже надійшов учитель, то знов запитав:

— А чого ж ви, дядьку, тут знов прийшли?

— Та ж до школи, прошу пана.

— Я ж казав вам, що запізно, — каже учитель.

— Та як запізно? Я ж тут перший прийшов, — каже старенький.

—Не в тім річ, що ви рано прийшли. Я тому сказав вам що запізно для вас, бо ви вже застарий ходити до школи.

— О, то так? — А я цього не знав, щоби старим невільно учитися. Поглянув на учителя й крізь сльози сказав:

— Дякую, вам, пане учитель. Видно що наука тільки для молодих, а старим вже треба так умерати. Затиснув капелюх на голову й пішов до дому.

Коли він ішов до дому, то дуже жалував, що не зможе читати і так з похиленою головою ішов далі. Аж нараз побачив, що на дорозі лежить якась ремінна торба. Чоловік підняв ту торбу, створив, а там повно грошей. Він не чекаючи довго, сховав торбину під кожух, та пішов долинами щоби хтось не побачив. Як прийшов до дому, то гроші сховав так щоб навіть жінка не бачила. Прийшов до хати, сів на лавку і думає, що він буде робити з тими грішми.

— Що ти таке думаєш? — запитала жінка.

— Та що думаю, — учитель не хотів мене до школи приняти, бо казав, що я вже за старий.

На другий день вже чує що бють у бубен з усеї сили. Люди сходяться, щоб почути, що за новина. Чоловік вибубнив і питає:

— Може з вас знайшов хтось ремінну торбу з грішми? — дістане велику надгороду.

— Чоловік, що знайшов гроші, приступив і каже:

— Я знайшов, прошу пана.

А пан урадуваний питає:

— Коли ти їх знайшов?

— Я знайшов їх, прошу пана тоді, як ходив до школи.

Пан поглянув на чоловіка і каже:

— Як ти знайшов ті гроші ще тоді, як ти ходив до школи, то тримай для себе. Ті гроші не мої. Я свої гроші загубив учора. — В. С.

СЬОГОДНІ В ШКОЛІ

КАТЕХИТ: — Кого твої тато і мама найбільше люблять, Івасю?

ІВАСЬ: — Гроші і да-цол. — А. Б.

УСИПЛЯЮЧИЙ ЛІК

Микола жалується перед жінкою:
— Біда, жінко, не можу спати в ночі. На голову лізуть погані думки, журба; і всяка біда.

ЖІНКА: — Треба, щоб ти веселий був, то й спати будеш.

— Але, як відогнати журбу від себе, жінко?

— Я пораджу тобі. Сусідка Феся не могла спати ані раз, кидало нею цілу ніч, качалася по ліжку, мов шіфа по морю, а тепер спить собі спокійно. А це тому, що вона на добраніч все перед спанням читає "Точило" і веселі календарі "Точила".

— Так? Ну, то я також так буду робити! — каже врадований, чоловік — і замовив собі "Точило". — А. Б.

ПРИ КОРДОНІ

Приходить чоловік до корчми щоб випити килішок, каже:

— Гей, Мошку, дай мені кватирку доброї горілки і за шістку москаликів.

Чоловік з Росії, який перейшов границю щоб випити, сидів коло стола й чув, як перший замовляв собі москаликів каже:

— Гей, Мошку, дай мені дві кватирки доброї горілки, і за дві шістки галіціянів.

В ПЕКАРНІ

Фармерка привезла до пекарні масло, а в пекарні поставили 1 фунт масла на вагу і кажуть:

В вашім маслі нема повної ваги.

Фармерка зі здивованням: — То не може бути, — таж я клала на оди бік ваги ваш хліб а на другий бік масла. Отже, стільки заважив ваш хліб стільки й масло. А на вашім хлібу виразно стоїть 16 унцій, то мусить бути повний фунт.

СУЧАСНА МОВА

Дяк: — чому ти мене лайкуєш?

Тут приїхала нова дівка Мері, яка має "лацо моний" а я забуваю тебе Кийдо лайкувати по вечірках. — А. Б.

СУЧАСНІ ДІТИ

Тато Михася, гільтай, який нічого не робить по цілих днях за що Михасева мати постійно з ним свариться бере поучуватись Михася:

— Ти, синку мій, не будь гільтаєм. Учися пильно працюй. Треба працювати. Чому ти нічого не робиш? Треба щось робити!

— А чому ви, тату, нічого не робите? — викрикнув малий Михась до тата.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука	.40
52 Тайни, — варто знати	.25
Тайни краси	.25
Зрівноважене життя	.25
Київ і Рим	.25
Світає день	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я	.25
На Чужині	.25
Чтиво для бабів	.10
Порадник про кохання	.25
Штуки	.10
Щасливе подружжя	.25
Як стати богатим	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду?	.10
Літературний Сміх	.35
Кохання	.25
Як позискати любов?	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим	.25
Факти про попів	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за р'к 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину	.25
Як ворожити картами	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ	.50
Вибрики попів	.01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована	1.00
Для Апендика щоб не пук	1.00
Догідність у супружестві	1.00
Антольогія Укр. Письменства	.65
Така її Доля, драма на 4 дії	.40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діяє. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію	.15
Горнятко Кави, на дві дії	.25
Засвистали козаченьки,	.25
Старий Кавалір, на 1 дію	.15
Чудовий Зять, на одну дію	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Ганзя,	.25
Ого!	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25

ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.10
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ,	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониших діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична пєса, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ,	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ,	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ	.15
ЦІКАВІСТЬ,	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ,	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА,	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills — 36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В-КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremoni alnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translation our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY BOOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Gallstones, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесят центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651 B., Winnipeg, Man., Canada

● **ВІЙНА!** — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюрррр! —Точ.

PHOTOS

● **ФОТОГРАФІЇ** — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

ЦУКОР

●● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● **ЖЕНІТЬСЯ!** — З відповідною дівчиною або женщиною. Много українських дівчат і женщин є членами нашого клюбу. Дочки фармерів, вдовиці з маєтком, фармами,і т. п. Деякі багаті. ОПИС 10ц. Довірочно. Женщини вписуються даром.

Canadian Correspondence Club
Box 128, Calgary, Alta.

● **"ЧИМ Я БУДУ?"** ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повнісіньку книжку цілком ДАРОМ!

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Геморойди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1929
PROMIN PUBLICATION

Ч. 6. Рік 16, Червень,
VOL. 16, NO. 6. JUNE, 1945

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

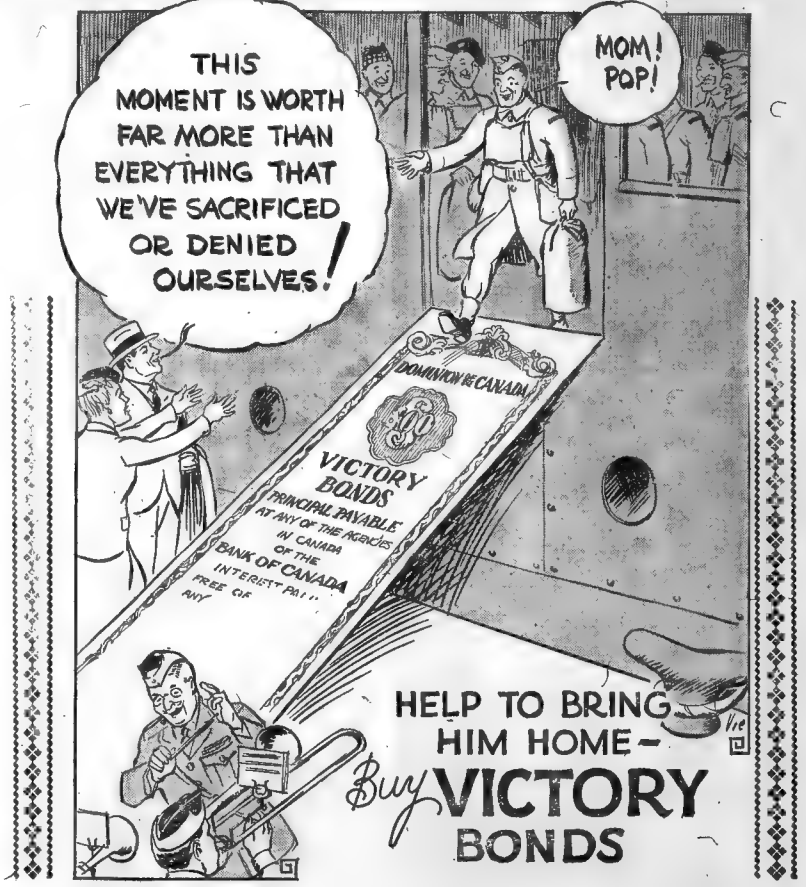

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало, Ану, всі довжники відчуняться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вспоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Попатніше заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, попатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшані або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чекоряди, з пачок чаю, або з чого іншого — для воєнних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коди вже маєте трохи, то висилайте на пошицу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо ще хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять криводу свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представления, перекладн, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

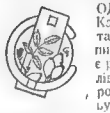

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребу є річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербигузу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Цини високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за листою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St, Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ гріши робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папері. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, нагодовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 шт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно скасувати або замазувати своє ім я і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був вічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life, simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до цілого. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

Василь Ставничка

ПОШАНА ДО РОДИЧІВ

ТЯГ 8.

Він зараз завів мене до якоїсь реставрації і сказав дати чвертку руму. При тім румі росказав мені геть всьо про мого сина, звідтіль ми оба до нього поїхали. Приїхали перед велику палату й він сказав мені: Ось тут перебуває ваш син. Я поглянув на великий будинок і сам собі не хочу вірити, щоб це була правда.

Ми злізли з фіри і він веде мене до середини того будинку. Коли я входив, то під мною аж ноги тряслися. Я ніяк не міг вірити, щоб мій син добився такого становища. Йду! Думаю собі, як ти йдеш, то чого я маю боятися? Прийшли ми оба аж до дверий. Він застукав у двері. В середині було чути якусь розмову, але я її не дочув. Двері відчинилися і ми опинилися в середині палати. Дивлюсь, а мій син, Юрко, сидить собі на кріслі, а коло нього з боку стоїть ординанс і ще якийсь старшина.

Юрко, як побачив мене, схопився з крісла й зараз поцілував мене в руку. Я з тої радости не міг говорити. Ті, що стояли по його боках, не промовили ані слова. По хвилі, коли та радість трохи перейшла і слова могли продиратись крізь горло, я почав до нього говорити. Він був такий радий мною, що аж йому з очей слези потекли. От так говоримо, а він крикнув:

— Ординанс, винеси збан вина. Памятаю ці слова. А ординанс відповів йому:

— "Зофорт, гер генерал", — і в тій хвилі приніс великий збан вина. Тоді мій син каже до мене:

— Тату, це є веньгерське вино, сто років старе, — і зараз налляв мені й собі по повній шклянці.

— На здоровля вам, мій дорогий батьку! Забудьте, що було.

Ми стукнули шклянками до купи, піднесли до уст і вино щезло. Його піддані поглядали на нас мовчки. Правду вам кажу, отче, як я випив шклянку того вина, то аж у пятах почув його, а за кілька хвилин воно вже грало в голові. Випили ще по одній, то я чувся таки добре під охотою. По цім Юрко сказав своїм підданим також випити.

Андрій перестав на хвилю оповідати про свого сина, глянув на отця духовного й запитав:

— А що тепер скажете, отче?

— Я слухаю вас, пане Андрію, і чогось сам собі не вірю, — відповів піп загадочно.

— Вірте, або не вірте, а воно так є як я кажу.

— А яке він убрання мав на собі? — допитувався піп.

— Убрання було ось яке: синяві штани з червоними пасмами по краях, широкі, яких три цалі. Горішний кафтан, темно-синий, зі золотими гузиками. На грудях мав золотий хрестик. Один із тих, що привів мене до Юрка, став перед ним як свічка й каже:

—Пане генерал, мельдую послушно, що ви в пятій годині маєте стрінути корпс коменданта. Тоді мій син устав тай каже до мене:

ДЛЯ СПОКОЮ

ДОКТОР: — Вашому чоловікові потрібно спокою. Тут маєте порошок на спання.

ЖІНКА: — Коли я цей порошок маю йому давати?

ДОКТОР: — Не давайте йому, але заживайте самі, а тоді він буде мати спокій.

— Я дуже радий забавитися з вами довше, але військовий обовязок мене потребує. Тоді якийсь ординанс, чи як там його звуть, подав йому шаблю зі золотим поясом. Правду кажу вам, отче. Чи я не можу розуміти, що то генералові так подають шаблю. Юрко позволив причіпити собі шаблю до боку, приступив до мене й каже:

— Прощайте, мій дорогий батьку. Колись ми таки добре забавимося. А тепер я мушу спішитися.

Він навіть забув за ті гроші, що я привіз йому, так спішився виповняти свої військові обовязки. Я спинив його, бо бачу, що він дійсно виходить з палати, й кажу:

— Зачекай ще хвилину! Таж я привіз тобі гроші, за котрими ти писав до мене. А він зупинився й каже:

— О, правда, мій дорогий батьку. Як чоловік має щось на голові, то про все забуває.

Я вийняв зза череса дві тисячі і дав йому, і кажу: на, бо ти в мене варта! — закінчив Андрій.

— То по вашому виходить, що ваш син дійсно є генералом, — каже піп. — То що ви тепер хочете від мене?

— Та я би вас просив, отче, щоб ви заголосили в церкві про мого сина, щоб люди знали, щоб більше ніхто не посмів собі з нього кпити. Я того до вас і прийшов.

— Добре! Я це для вас зроблю, — обіцяв піп, а тимчасом махнули йому думки сумніву й він подумав собі:

А хто його там знає, яким він там генералом? І, хоч я дещо скажу про його сина, то тут увійде, люди бідні, без науки не довідаються, чим, він є, і чи воно так, чи не так.

Піп проходжувався по кімнаті в задумі. Йому було дивно, що старий Андрій так говорив про свого сина, Юрка. Коли б це не була правда, то звідки він може таке говорити? Це дивне! — подумав собі піп. — Хлоп зі села, нічого не знає, походив щось несповна один місяць до дяка на науку, може заледви навчився трохи читати й писати — і, за такий короткий час зістав генералом. Не хочеться вірити. Також не хочу старому перечити. Тут мусить бути якийсь обман, щоб старий дав гроші. А коли б це була правда, то це чудо можна записати до великих книг.

Андрій встав, подякував попові й вийшов. По дорозі стрінувся знову з дяком. А може дяк навмисне чекав на нього, щоб дізнатися, що сказав піп Андрієві, і мабудь тому, що Андрій щось зафондує випити.

— А що, були в отця духовного? — запитав дяк цікаво.

— Та був, — каже Андрій.

— А що отець говорили? — допитувався дяк.

— Та що говорили? — Не хотіли дати віри, що Юрко є генералом. Але по довгім часі, як я все точно розповів їм — повірили і в неділю заголосять у церкві, — відповів Андрій неохотно.

— А що вони зразу казали? — допитувався дяк.

— Та що казали, зачали говорити мені, що то не така легка штука стати генералом. Почали доказувати мені, які то школи треба перейти, щоб добитися ранги генерала. Я навіть не знаю, чи є десь такі школи.

Дяк подумав що піп говорив правду, але не хотів цього перечити Андрієві, бо йому ходило, щоб випити й каже:

— Та я вам вірю. Ви ж там були, то ви бачили й чули, що його там кликали генералом, — підхліблювався дяк.

— Та певно, що був, видів і чув. А щоб там хтось хотів його зробити генералом лише на час, то це ніяк неможливе, щоб до когось зайти й вдавати генерала, та щоб той генерал давав роскази, винести повний збан вина. Хай мені говорить що хто хоче, то я не повірю, — оправдувався Андрій.

— Дуже гарно. Я вам не перечу. Я лише говорив раз вам, що це може бути чудо. А може він такий щасливий? Всякі чудеса бувають на світі. От Господь зробив з глини Адама й тепер всі вірять, що так було. Навіть святе письмо пише так. То чому не може бути з нього генерал? — толкував дяк.

— О, тепер то ви правду сказали! — потакнув Андрій. — Ходімо та щось випємо за здоровля мого сина, — сказав Андрій вдоволено.

А дяк лише того чекав. Зайшли до корчми, а Андрій сказав дати пів кварти оковитки. Як випили по чарці, то знову бесіда зайшла про Юрка. Жидок прислухувався і також встромив свій ніс, як почув, що Юрко став генералом. Присунувся блище й каже:

— То ви, пане Андрій, були в свого сина?

— Так, Мошку, був, видів і говорив з ним, — навіть оба разом пили веньгерське вино, — хвалився Андрій.

— А що то є веньгерське? — запитав Мошко, цікаво.

— То є таке вино, що походить з Веньгрів. Його спровадив мій син. О, ти Мошку, таких напитків не маєш. Я, як випив дві шклянки, то того не докаже пів літри твоєї смердюхи, — сказав Андрій гордо.

— Ну, ну! То ви кажете, що ваш син пє таке моцне вино й є генералом?

— Не то, що я кажу, але він таки є генералом! — сказав Андрій твердо.

— Чуєте, а може він не генералом? Може він щось інше? Може він капітан або капраль? — допитувався Мошко.

— От маєш знову! То що за диво, що ніхто не хоче вірити?! — сказав Андрій з досадою.

Дяк занюхав, щось хотів буркнути, бо він також не вірив, але закашлявся і з усміхом обтер свій ніс і замовчав.

— Ну, ну! А як ви знаєте, що він генерал? — далі торочив, Мошко.

— Та як знаю; то знаю й не питай мене більше. Ти до нього прийди, дай йому заробити, а він тобі не вірить, — сказав Андрій злісно.

— Ну, ну! Я нічого не кажу. Я лише вас питаю, бо я знаю, що генерал то є великий чоловік, — додав Мошко.

ПАЛЕЦЬ В ПАНІ

Пані, мама, своє дитя,
Бавила, пестила, —
А дитя природно її
Палець замастило.

Зі сорому, пані, мама,
Почала ридати,
І сказала обмащений
Палець відрубати..

Взяв слуга сокиру в руки,
Й махув одним духом;
Замість вістрям, вдарив паню
По пальци обухом.

Підскочила пані з болю,
Й рукою змахала,
Обмащений палець скоро,
У писок запхала. — За Степ.

БАБИНА ПОРАДА

Не поскупив Бог майна,
Не скупує й віку;
Та діточок, як на сміх,
Не дав і каліку.

От, і каже старий, раз:
—Все марно пропаде, —
Замість дітей, то чужий,
Все майно посяде.

Жінка каже: — А чого ж ти,
Піддався розпуці? —
Як нема у нас дітей,
То лишим онуці. — За Степ.

НЕ ДАЙ БОЖЕ

Скаржилася кума кумі,
Що чуєсь недужа,
Від кулачного побою,
Злого свого мужа.

Кума куму жалувала,
Й тішила, як вміла, —
А щоб йому тая рука,
Каже, — скаменіла.

Не дай боже, — каже перша,
Щоби скаменіла.
Тоді від одного удару,
Я певно б зімліла. — За Степ.

КОТРИЙ МУДРІШИЙ

Тато двох синів що дня,
В школу посилає.
А як вчаться? — Раз вчителя,
Здибав, і питає.

Правда, каже, що молодший,
На умі хитріший?
Ну, але за те старший
Таки розумніший.

Учитель каже: — молодший,
На умі тупіший,
Ну, а старший, то таки,
Простіший, дурніший. За Степ.

Андрієві не сподобались слова Мошка й він з обуренням каже:

— Або то мій Юрко малий? Та ж він хлоп як дуб. А по другому, а ти як знаєш, як ти його не бачив? — сказав Андрій гнівно.

Мошко не хотів ображувати Андрія і ще раз потвердив:

— Я не кажу, що ваш син не є генералом. Я кажу, що він є великий генерал. Але я вас запитав з цікавости, бо я чув, що генерал то собі ходить з найясніший пан.

— Ти мені цього не заперечиш, бо я був у отця духовного, вони повірили, і в неділю заголосять у церкві. А наш отець духовний трохи більше вчений ніж ти, — сказав Андрій.

— Слухайте, пане Андрію, ви є моїм гостем. Я не хочу вас гнівати. Коли ви там були й виділи його, то я вам даю віру, — сказав Мошко облесно.

— Мені дивно, — каже Андрій, — зразу дяк так говорив, а потому піп так говорив, а тепер ти, Мошку, таке саме говориш.

— Ну, ну! Хто би він не був, але то ваш син, то вам було приємно його бачити, — додав Мошко.

— Як прожиєм, то всі його побачать, аж ціле село здивується! — сказав Андрій.

— Правда ваша, пане Андрію. Це слово дуже мудре. Пожиєм, побачим, — втрутився в розмову, дяк.

Дяк вхопив літру, наливає і пе далі. Коли скінчили пити, то розійшлись. Андрій пішов просто до дому.

Катерина зготовила гарний обід і каже:

— Сідай, та пообідай! Дивися, як ти помарнів!

— Мені дивно, чого то такі люди невірні? — сказав Андрій, сідаючи до обіду.

— Так тобі треба! Як ти його бачив, то чим він там не є, то це нічого. Добре, що він здоровий. А коли ти дав йому гроші, то не дав чужому, але свому. А ти зараз до попа, до дяка, до Мошка й все про свого сина. Хто нині радий, що наш син чимось є? А може він і не є генералом? — сказала Катерина.

— Агі! Вже знову новий празник! І дивуйся чужому, коли його рідна мати не вірить. — каже Андрій. Чекай, я ще раз поїду й візьму тебе зі собою, то переконаєшся.

— Я таки хочу поїхати й подивитися на свого Юрка. Чим би він там не був, коби здоровий. Він сниться мені майже кожної ночі. Може він хоче мене бачити й тому на сон налазить? А те, що він генералом, чи не генералом, то мені байдуже. — сказала Катерина ввічливо.

На другий тиждень виберемось в дорогу, — сказав Андрій.

— Треба щось напечи, щоб мали всього досить, — додала весело Катерина.

— Треба дяка повідомити, щоб написав листа, що ми обоє приїдемо, — додав Андрій.

— Не треба писати! — перебила Катерина. — Ми зробимо йому несподіванку. Ти вже був у него, то не треба тобі нікого, щоб знав, що ми їдемо. Дорогу вже знаєш!

— То нехай буде по твоєму. Зробимо йому несподіванку й ніхто не буде знати, — сказав Андрій.

ЇЖ, І МОВЧИ

Два мандрівні паничі,
В гостинниці з раня,
Замовили собі варених,
Яєць на снідання.

От один розбив яйце,
І каже до друга:
— Бачиш? — Куря у яйци,
Дав мені, драбуга.

Другий каже: — Їж й мовчи,
Бо як ще зачує, —
Замість яйця, то за куря,
Тобі порахує. — За Степ.

Від дня відвідин і відїзду батька, Юрко що день божий знаходився в кантині й пропивав ті гроші, дві тисячі, які привіз йому батько за те, що він став генералом. Цей великий генерал, Юрко Макух так розпився зі своїми обрихтирами, що часто світа не бачив. Нераз Юрко думав і передумував, що то буде, як грошей не стане? А по другі гроші нема лиця писати. Це його найбільше мучило.

Мій батько повірив, що я дійсно став генералом, — думав собі Юрко. Десь розповідає в селі про мене, хвалиться мною, що я став великим чоловіком. А дяк десь певно тішиться перед батьком, що навчив мене так багато, що то я з його науки став таким мудрим, що аж мене генералом зробили. Не знає бідний дяк, що я майже забув те все, чого він мене навчив.

Одного разу сидить Юрко в касарні на лавці в глибокій задумі. Надійшов фельдфебель, поглянув на нього й відразу пізнав, що з Юрком щось недобре. Приступив до нього й питає:

— Чого так сумуєш, Макух?

— Я не сумую, пане фельдфебель, а ридаю душею, як собі подумаю, як то я свого батька обидив, як я його скривдив, то сам не знаю що робити. Коли б він так часом несподівано приїхав сюди й застав мене таким простим офермою, то напевно відрікбися мене. Чому то я відразу не був таким як другі жовніри? А тепер, я так далеко заліз позаду всіх, що немаю сили, з цьої халепи вилізти.

— Не журися, Макух, і не нарікай. Я також почуваюся до вини й причини твого клопоту, то я тобі поможу, — потішав фельдфебель.

На капраля і фірера глядів Юрко наче на яких чортів. Він ними бридився. Тих двох панків, котрі не вміють підписатися, привели його до цього положення, з якого Юрко не бачить виходу. Коли б вони були вихованні по людяному, — думав собі Юрко, то були б краще зі мною поступали. А то виросли при панських волах, то що доброго можна від них сподіватися?

В Юрка ще знаходилося трошки грошенят, які він переховував на чорну годину, котрої сподівався кожної хвилі. Капраль і фірер нераз посмішкувалися з нього, коли Юрко був відсутним. Одного разу, щоб Юрка вколоти, капраль каже:

— Пане, генерал! Може б ми випили вельгерського?

Юрко того сарказму вже не міг стерпіти й каже:

— Вам смолу пити, а не вельгерське. Ви добре помогли мені обдурити мого батька!

— А твій батько чого такий дурний?! Він міг зрозуміти, що за такий короткий час ніхто не може стати генералом, — сказав капраль з досадою.

ДОБРИЙ ДЕНЬ ВАМ

Добрий день вам, добрі люди,
Папар розкладаю;
Та писати до вас листа,
Знова починаю.

В цьому листі, як знаєте,
Скажу вам, друзі,
Що я роблю, де знаходжусь,
Тепер, на весні.

Дехто буде може думав,
Що я фарму маю;
Та на ній вже бараболі,
Плужком підгортаю.

Інший буде може думав,
Що я у бизнесі;
А ще інший, що працюю,
В українській пресі.

А четвертий, може скаже,
Що взяли в рекрути;
Бо в таких часах, як нині,
Всяко може бути.

Та я скажу, мої друзі,
Що недавно тому,
Повернувся я з мандрівки,
До свойого дому.

Був я всюди, добрі люди,
Бачив досить всього;
Нема місця гарнішого,
Від містечка мого.

Куди глянеш, свої люди,
В очі усміхнуться,
А як лише відвернешся,
З тебе насміються.

Бо така вже їхня вдача,
Годі що казати;
Нераз вже я пробував їх,
На "Точило" брати.

Ну, а вони, видно, друзі,
Таке полюбили,
Бо "Точило" по книгарнях,
Скоро розкупили.

Дехто навіть передплату,
На него післав,
І чекає, щоб чим скорше,
З почти відібрав.

Бо в "Точилі" все щось нове,
Тому то ви, всі,

— Буде вже досить того! Що буде, то буде, а ви тепер лишіть мене в спокою, — сказав Юрко.

Капралева колька по веньгерське вино залізла в душу Юркові дуже глубоко й гризла його серце й совість. Від того дня Юрко старався бути добрим жовніром і привикати до військового життя. Коли часом капраль хотів щось цікавого показати Юркові, то фельдфебель ставав у повній обороні й безпощадно ганьбив за Юдову роботу, як капраля, так і фірера.

— Коли у вас нема границі над кривдою й кпинами, то не тіштеся його нещастям, — говорив нераз фельдфебель. — Ви, при моїй помочі, обдурили його батька. Я признаюся, отже, поступайте тепер як люди гідні свойого становища.

Юрко любив фельдфебля, що все ставав в обороні покривджених. Фельдфебель звертав на нього увагу; дбав про нього й нераз боронив від лиха. Він почувався до гріха, і, щоб позбутися тягару совісти — уважав, щоб Юрко був добрим жовніром. Він помало приучував його письма й коли мав які вільні хвилі, то все приучував поступу покривдженого Юрка. Тепер Юрко наче в сні, пригадував собі всю науку дяка. При помочі фельдфебля, забута азбука прибирала живу форму життя. Букви ставали руховими й цікавими, і дійсними істотами. Книжка для нього тепер стала найбільшим і нерозлучним приятелем, цілим світом живого духа. За короткий час Юрко вже міг добре читати й писати. Про це ніхто не знав, лише він і фельдфебель.

Юрко предвиджував, що може стратити ласку в свого батька й заздалегідь постановив сам про себе подбати. Фельдфебель дуже тішився поступом Юрка в науці і зицирці.

Одного разу фельдфебель каже:

— Макух, я бачу по тобі, що з тебе може бути великий чоловік. Ти лише добре вчися! Ти ще молодий, маєш велику нагоду. Я дуже поважаю тебе й люблю тебе за те, що ти жалуєш свого вчинку, заподіяній кривді свого батька. Тут лише одна біда може статися, а то, якби твій батько приїхав сюди несподівано. Я сам не розбираю, що тоді може статися.

— Я також таке думаю, — сказав Юрко.

Тепер Юрко посвячував свій час науці. До кантини не заходив, хіба деколи часом. Він слухав фельдфебля. Капраль і фірер вже не докучали Юркові, не тому, що соромилися, але тому, що боялися фельдфебля.

Так помалу минали Юркови військові дні.

Андрій і Катерина приготовили все в далеку дорогу. Другого дня ранесько, вже були готові до відїзду. Андрій клякнув перед святими образами й молився горячо, щоб йому Бог допоміг з Катериною щасливо доїхати до сина. Посідали на віз і їдуть.

Замовте журнал "Точило",
В короткім часі.

Бо лиш того, добрі люди,
Журба обминає,
Хто у своїй тихій хаті,
"Точило" читає.

Евген Березинський

"ЗОЛОТІ СЛОВА"

Учітеся брати мої, —
Думайте, читайте,
Оці слова Шевченкові,
Всі ви памятайте.

Бо темному дуже тяжко,
На цім світі жити;
Хто лиш може, старається,
Темного здурити.

Учітеся брати мої, —
Думайте, читайте,
Знання немов водиченьки,
З книжки набирайте.

Бо лиш тому, друзі, добре,
Хто не лінувався;
А знання він зза молоду,
Стілько міг, набрався.

Учітеся брати мої, —
Матірної мови;
Хоч би де ви опинились,
Памятайте, хто ви.

Яких славних батьків діти,
І де ви родились;
Та чоми ви на чужині,
Нині опинились?

Учітеся брати мої, —
Думайте, читайте,
Тай Кобзаря з України,
Щиренько згадайте.

Бо він для нас, мої любі,
Мов у спадщині,
Лишив свої усім знані,
Слова золоті!

Евген Березинський

Дорогою перечилися обоє, хто більше провинився, що так занедбали виховання Юрка, як він був ще маленьким.

—За все забудь, хто винен. Ми обоє винуваті. Що було, минуло. Не згадуй. Важне, що тепер буде, — каже Андрій. — Коби то люди знали, що буде, то булоб дуже добре, або дуже зле. Коли б кожний знав наперед, що буде, то одні робилиб, а другі лише дивилиб ся, залежно від того, що кого чекає. А так ніхто не знає, що має бути з ним, то робить до гробової дошки. Коли б людина знала коли пімре, то хоч один місяць перед смертю відпочила б собі добре.

Таке саме з нашим Юрком. Коли б ми були знали наперед якого то клопоту він наробить нам, то були б його привязали на мотузок і нині не товкли б свої старі кости на цім возі. Був би спокій. А так що? Що є, то є, але він таки поколотив людям голови. Ти чула, як у неділю про нього говорив піп, що люди аж дух у собі заперали, як він згадав, що Юрко вже є генералом, тягнув. Андрій.

— Та воно правда, сказати можна. Але, чи є він тим генералом? — каже Катерина.

— Не говори мені цього. От приїдемо, то й сама подивишся, відповів Андрій з обуренням.

Так обоє дорогою, то перечились, то сварились.

Юрко нічого не знає про приїзд родичів. Він лише що тепер почав ставати добрим жовніром. Вже навіть Юрка на варту посилають.

Генерал, що був на урльопі, вернувся до тої палати, де колись Юрка зробили генералом, щоб дістати дві тисячі в Андрія — на пиятику. Коло палати генерала стоїть вартівник на варті, на знак, що генерал є вдома. Той вартовий не стояв коло дверий, щоб боронити генерала, але стояв собі як вартовий гоноровий. На таку варту висилали гарних і добірних жовнірів. Навіть Юрка вже ставили на цю варту, бо тепер вже мали Юрка за порядного жовніра.

Коли приїхали Юркові родичі до міста, то того самого дня припала йому служба вартувати коло палати генерала. Юрко не знав, що стрінеться зі своїми родичами. Він ходив собі по тій дошці, то сюди, то туди й передумував про своє минуле. Він пригадав собі, як то він по генеральськи витав свого батька; як він пив з ним веньгерське вино й як у той памятний час ходили коло нього обріхтірі так, що його батько не знав сам, що з ним діється. А що він там десь у селі наговорив про мене, то наговорив, а я нині ходжу собі ось тут перед тою самою палатою, в якій мій батько витав мене.

Так ходить Юрко й думає, то про це, то про те. Ніараз побачив, що хтось підїздить все блище до нього. Приглядаєсь і онам віри не дає. Ще раз приглядається, а то приїхали його родичі.

Господи! Що мені тепер робити? — думає собі Юрко. — Цей їх приїзд, то гірше приїзду смерти з косою. Що ж мені тепер робити?

НЕ ТОДІ, ЯК ТРЕБА

Трапилася пану з міста,
Пригода не мила;
Бо в болотнім селі, осіння
Нічка захопила.

Скаржився пан хлопові, на їх
Життя не практичне,
Що не мають для вигоди,
Світло електричне.

А хлоп каже: — Ми маємо,
Лиш не все, як треба; —
Як лиш грім бє, і блискавка,
Світить серед неба. — За Степ.

ФРАГМЕНТИ

Було б мудро, коли б більше
Люди всі читали;
Тоді наші видавництва
Краще виглядали б.

Ум сягає лише вершок
Свойого зусилля,
Потім вяне, наче квіти,
І стає бадиллям.

Роби лиш те, що практичне,
Вартість дійсну має;
Без праці мрійник бажання
В успіх не вінчає.

Вперід розваж свої думки,
Що краще зробити,
Щоб міг людям добрі вчинки
В користь замінити.

Добігаєм кінця свого,
Похвалитись нічим;
Іскри життя тут горіли,
І щезли мов дим.

Що для других засліплено,
Не бачать, на знають,
Те генії всьому людству
Умом здобувають.

Коли тебе критикують,
Не спиняйсь у русі,
Завзятіше твори добро
І кріпись на дусі.

Щоб те й це, і це й те
Для вигоди мати,
Треба умом і руками
Пильно працювати. — С.М.Д.

Юрко думав утікати, але вже було запізно. Родичі не могли Юрка відразу добре пізнати, та коли пізнавали з воза, пустились просто йому на зустріч. Юрко знайшовся в безвихідним положенню й йому раптово блисла одинока думка виходу, а цé, не признаватися, що він їх син.

Коли вже родичі прийшли близенько, то обоє, Андрій з Катериною добре пізнали свого сина. Старий хвило вагувався що казати, бо може бути якийсь інший жовнір подібний до Юрка. Нарешті старий Андрій питає:

— Сину, чи й генерали ходять на варту?

Юрко як почув таке питання, то так змішався, що не знав що відповісти. По хвилі відповів на питання свого батька:

— Як може генерал стояти на варті, як він є генералом?

— Мені здається, сину, що коли я тут був у тебе перше то ти був тоді генералом, сказав Андрій з огірченням.

Ці слова ще гірше прибили Юрка й він постановив говорити до них рішучо, остро щоб вони відійшли від нього, а ще тим більше, коли побачив позаді Андрія своє стареньку матір.

— Люди добрі! Я вас не знаю. Я є на варті коло пана генерала й мені з ніким не вільно говорити. І чому ви мене сином називаєте?— сказав Юрко остро.

Старий Андрій, почувши таке питання, звернувся до Катерини й каже:

— Правда, що це наш Юрко? — Дивився!

Катерина поглянула на Юрка й питає:

— Сину, то ти нас не пізнав?

— Чого ви люди, хочете? Який я ваш син? Що ви собі взяли до голови? Ідіть собі звідсіль, бо ще можете клопоту напитати! — сказав Юрко відчійно.

Старий Андрій як почув такі слова, то вже й не знав, що казати.

— Ходім звідсіль! — каже Катерина. — Це наш Юрко, я певна того, і звертаючись до нього, каже:

— Сину, я знаю, що тобі неприємно дивитися на нас, не тому що ти не хоч нас видіти, але тому, що ти нас обдурив. Однак, я радію, що бачу тебе здоровим. А що своїм несподіваним приїздом наробили тобі такої неприємності, то вибачай і будь здоров! — сказала Катерина, жалібно.

— То ти кажеш, сину, що ти не наш син? — запитався на відход, Андрій. — Коли ти правду говориш, то пусти нас до середини, там є мій син генералом. Я недавно був у нього, — говорив Андрій, змішано.

Юрко не міг довше їх слухати й сам не знав, що зі собою зробити. І рішучо відповів:

— Тут нема вашого сина-генерала! І я не є ваш син! — обернувся і далі ходить по дощі, а серце йому мало не вискочить з грудей.

Андрій дивиться з жалем на Юрка, як він ходить нервово по дощі й каже:

Далі буде.

ВЕЛИКА БУДУЧЧИНА КАНАДИ Є В ВАШИХ РУКАХ

НІ ОДНА КРАЇНА В СВІТІ НЕ СТОЇТЬ ПЕРЕД КРАЩОЮ БУДУЧЧИНОЮ, ЯК ОЦЯ НАША КАНАДА . . . ЯКЩО МИ ЗРОБИМО ПРАВИЛЬНИЙ ЗВОРОТ.

Якраз тепер ми
на роздорожу.

ВИ БУДЕТЕ РІШАТИ ПРО БУДУЧЧИНУ КАНАДИ.

- Чи ви хочете уряду, що буде вам розказувати — хочете соціялістичної диктатури, яку предкладає Сі-Сі-Еф?

  ("Коли ми станемо урядом", сказав Геролд Винч, провідник сі-сі-еф в Британській Колюмбії . . . то ужиємо сили поліції та військової сили, аби заставити тих, що противляться, щоби повинувалися законові").

- Чи ви хочете, щоби Канада плила дальше з урядом Кінья, який постійно ставить одну ґрупу проти другої?

- Або чи хочете діяльної, рухливої Канади, в якій кожний, хто називає Канаду своєю країною, мав нагоду вживати своєї енергії та ініціятиви, щоби поступати вперед?

ВПРОДОВЖ 20 ЛІТ, КОЛИ ВІН БУВ ПРЕМІЄРОМ МАНІТОБИ, ДЖАН БРЕКЕН ДОКАЗАВ СВОЮ СПРОМОГУ І ЗДІБНІСТЬ ГАРМОНІЗУВАТИ У СПІЛЬНІМ ГРОМАДЯНСТВІ ЛЮДЕЙ ПРОВІНЦІЇ, ХОЧ ВОНИ РІЖНОЇ ВІРИ І РІЖНОГО ПОХОДЖЕННЯ. ВІН ОДИНОКИЙ З УСІХ ПОЛІТИЧНИХ ПРОВІДНИКІВ ЗДІЙСНЮВАВ МРІЮ МЕКДОНАЛДА І ЛОРІЄРА ПРО ЄДНІСТЬ ПОМИМО РІЖНОРОДНОСТИ. ЦЕЙ РЕКОРД Є ЙОГО ГАРАНТІЄЮ ПОСТУПОВАННЯ НА СТАНОВИЩІ ПРЕМІЄРА КАНАДИ.

ЗЛОЖІТЬ СВОЄ ДОВІРЯ НА ЧОЛОВІКА, ЩО ДОКАЗАВ СВОЮ ВІРУ В ВАС

Виграйте з Брекеном

Голосуйте на свого ПРОГРЕСИВНО КОНСЕРВАТИВНОГО кандидата.

Published by the Progressive Conservative Party, Ottawa.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

НЕРВИ

Сміх помагає напруженим нервам. Сміх втихомирює напружені нерви й привертає їх до нормальної, спокійної, ритмічної чинности. Нема нічо гіршого, як розбурхані, розстроєні нерви, подражнені гнівом злістю, сваркою, лайкою, журбою, смутком, гризотою або яким несподіваним зворушенням або випадком.

Роздражнені нерви приводять здоровля до занепаду. Людина стає тоді понурою, сумною, жовтою, поморщеною; їй тяжко здорово думати, всяке думання наводить втому; їй тяжко навіть спокійно спати; тяжко працювати. В такої людини думання не є думанням — лише маяченням. Такій людині важко дати тілові спочити та підкріпитися на силах. Всі засоби сил приупадають. Роздражнені нерви — це наче ржа, що зїдає навіть найтвердшу сталь.

Найкращим способом втихомирити на прижені нерви є: 1) весела фільма в театрі; 2) веселе товариство "Нежурися"; 3) "Точило", бо сміх, то є природне лікарство; 4) Веселі Календарі "Точила", і 5) веселі книжочки видані "Точилом". Сміх звільняє напружені й подражнені нерви краще за всі ліки в світі.

Всі культурні народи мають свої сміховинки в образках (фоні пийпер або комікс), много веселих і смішних журналів і книжок, тому є менше дражливі на чести, менше сварливі, більше зєднані й менше ослаблені на здоровлю і умі.

У нас українців, тим цілющим ліком — сміху й веселости на роздражнені нерви є одиноке веселе "Точило". Точило це є сміх, а сміх це є здоровля. Воно є зеркалом цілого українського життя. Як жалко, що так мало є свідомих українців, що розумілиб неоцінену вартість веселого журнала "Точило". Аж сумно! Без "Точила всюди сумно. Навіть найбільший вченний, не є вченим, коли не доцінює гумор, не творить його, і не піддержує його. Бо — що варта життя без усмішки?

Коли у вас ще немає в хаті "Точила", то ви не живете ні тілом, ні духом, ні розумом. Не будьте мертвими! Замовте собі журнал "Точило ще нині й підкріпіть себе на силі й здоровлю. Без "Точила не є ні один свідомий українець, тож і ви не повинні бути без нього. Хто вам говорить щось проти, то в такого щось хибує й такому щось бракує. Веселість одинокою розрадою душі, а душа — це життя.

МІД І ФЛЯГМА

Ніхто так добре не знає про вартість меду, як знавець ростин. Мільйони ростин і квітів щоденно дають людям здоровля. Мільйони маленьких бджіл що дня працюють невтомно, витягають солодощі з ріжних квітів; наповняють нектаром свої мішочки, де мід переходить багато змін закім опиниться в улию.

Науковий розслід вказує, що мід має в собі 19 процент води, 2.76 процент тростинового цукру, 1,20 процент азотових річей, і майже 80 процент чистого овочевого цукру, а лише 0.36 процент злишнього матеріялу.

Ця аналіза доказує, що мід має велику поживну вартість, є приємний і смачний завдяки овочевому цукрові якого в нім є велика скількість. Ми, хотяй вважаємо, що цукор тростиновий і цукор з буряків є важним для віджившлювання, не забуваймо, що цукор буряковий і тростиновий також має свої шкідливі прикмети. Стале вживання тростинового чи бурякового цукру спричиняє насіди флягми (харкотиння) в людскім тілі; тому много людей є змушені обмежувати його вжиток.

Досвідчений знавець зел знає, що чистий овочевий цукор, який є у медові є користніший. Він не спричиняє флягми в тілі, а навпаки очищує її та звільняє від флягми травні та віддихові органи тіла скорше й ліпше як який інший досі знаний лік.

Знаємо з досвіду, що всякі травні заburення повстають з надмірного вживання тростинового (білого) цукру. А цього ніколи не спричиняє чистий овочевий цукор меду.

Люди зі слабим жолудком знають, що мід помагає травленню, додає апетиту до їди й очищує тіло. Мід має велику вартість у відживлюванні. Знавці ростин і добре кваліфіковані природні лікарі поручають мід як необхідну річ в дієті (потраві).

Не турбуйтесь воєнним обмеженням цукру і газоліни. Найкращий спосіб бути здоровими є: вживати мід і ходити пішки. Це добре для вашого здоровля.

ОРГАНІЧНІ МІНЕРАЛИ

Наше тіло складається з шістьнацяти головних мінералів. Тіло вдержується при життю — поживою. Добірна пожива містить у собі відповідні мінерали, або так звані мінеральні солі, як кальцій (вапно) в костях і зубах; фосфор, поташ, магнезій, содій, і пр. Людина має в собі на стільки заліза, що можна зробити з нього маленький цвяшок.

Коли пожива не містить у собі відповідну скількість мінералів, потрібних для тіла, то людина занепадає на здоровлю. Приміром, коли людина не їсть ріжнородної страви, лише все одну, то може мати в тілі одних мінералів замало а інших забагато. Такий стан також приводить до занепаду здоровля.

Брак потрібних мінералів у тілі спричиняє різні недуги. Брак заліза спричиняє: блідість, малокровність, біль гологи, і загальне ослаблення.

Брак кальцію (вапна), спричиняє: шлункові недомагання, болі, корчі, шкірні викиди, і клопіт зі зубами.

Брак содію спричиняє: ревматизм, немічі нирок, і недуги шлункові.

Брак магнезію спричиняє: втрату ваги тіла, шкірні недуги, і втрату сили.

Брак поташу спричиняє: болі серця, недуги серця, квасність у шлунку і запір.

Брак фосфору спричиняє: безсонність (як не може спати), тупу память, запаморочений розум, слабе думання, нервове вичерпання і загальний розстрій.

Для ослаблених людей, щоб підкріпити стан здоровля і привернути його до нормального стану, то найкраще пити вивар з лічничого зілля, спеціяльно зміша-ного для набуття вище згаданих мінералів. Вивар або соки з лічничих зел є найкращими тому, що кров легко всисає їх у себе, з чого є для тіла велика користь. А штучно фабриковані средства цього ніколи не докажуть, і друге, що кров такі средства не асемілює, — не є в силі зробити з таких штучних средств ніякого пожитку для тіла.

ДАЙ БОЖЕ ЗДОРОВЛЯ!

"Дай боже здоровля" все виходить на безголовля. У своїй книзі "Новий Родинний Лікар", доктор Іван С. Ганн, говорить про "дай боже" ось що: Пиятика не тільки нищить здоровля, але також нищить життя невинних дітей, родину, дім, товариські окруження і ширить жаль і смуток навкруги; вона стинає всю силу молоді, силу мужности, а старість робить хоровитою; пиятика нищить серце батька родини, покривджує матір дітей, убиває природну любов, стирає супружу звязь, заснічує родинну надію, і несе оплакану, сумну старість до гробу.

Пиятика спричиняє ослаблення а не силу, — слабість а не здоровля, смерть а не життя. Робить жінок вдовами, дітей сиротами, батьків — без приятелів, а на решті всіх жебраками. Пиятика витворює горячку, спричиняє ревматизм, плекає запалення суставів, сприяє пошестним недугам, запрошує в гості слабість, ширить заклопотання, обіймає сухоти, славиться нестравністю і заохочує параліж і закровавлення мізкові.

Землю пиятика покриває ледачістю і нуждою, слабість стає злочином, убійством; вона заповняє кримінали, піддержує жебрачі доми, і заповняє доми божевільних; вона витворює суперечки, сварки, лайки, і бунт. Пиятика нарікає на закони і нехтує порядок; заповняє більші кримінали й доставляє жертви шибениць; кровожадне гемблярство, що є поживою шахраїв, підпорою грабіжників і підпорою підпалів, убійства. Пиятика є приятелем людей крайно огидних душею і розумом.

Вона поважає брехунів, числиться зі злодіями, з безбожниками; нехтує зобовязання, обожає злочин, віддає честь неславі; кепкує з добродійств, ненавидить любов, допче мораль, чесноту; оплюгавлює невинність, підюджує батька катувати своїх невинних дітей, помагає чоловікові забивати свою жінку, і помагає дітям точити сокиру на родичів. Пиятика

спалює мущину, пожерає женщину, нехтує життям, проклинає Бога, гордить небом; вона доводить до ложного свідчення, криво-присяги, стає проти суду і плямить справедливість; підкуплює голоси, шкарадить вибори, затроює наші інституції, і стає небезпекою для уряду; понижає горожан, посла, і безчестить імя або працю політикера. Вона наносить сором а не честь, — страх а не охорону, — роспуку а не надію, нужду а не щастя, і до того страшну пустку, бо насичена руйнованням, затроює приязнь, вбиває спокій, мир, руйнує мораль, заспляює довіря, нищить славу (репутацію), і стирає честь народу; до того проклинає світ і сміється із руїн заподіяних людству.

Все тут сказане, разом з тисячами мордерств — діється що року, а стільки пяних їздців автами забиває що року людей, то це дійсно є диявольське прокляття пиятики. Горівка, пиво, алькоголь, саморобка — є найбільшими ворогами людини.

Підіть до якого хочете лікаря, то він скаже вам стриматися від алькоголю, інакше його лічення вам ніколи не усуне недуги. Нема на світі ліку, ні поживи, щоб вилічила недугу пияка. Стережіться поганих наслідків алькоголю. Покиньте це трілю ради своєї родини, ради власного здоровля.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

НЕСТРАВНІСТЬ — як ваш жолудок не перетравлює добре поживу, то пийте чай з мятки. Чай з мятки значно поправляє стравлення.

РОЗВІЛЬНЕННЯ — вперте або хронічне розвільнення успішно усунете сіллю і "сайдер" оцтом.

ЗНЕМОЖЕННЯ — коли ви є знеможені, дуже приупали на силах, все змучені, втомлені, безсилі, — то пийте чай з ісляндського моху.

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та відживлює тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща поживо-лік відколи світ. Що лише відкрадена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на понищ недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Поживa, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виходів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від зараливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Несправність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Полїпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від нятиску крови; 31. Здержує пянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний колор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну чеpу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унцій $6.00.

GAY PRODUCTS 3651 B., Winnipeg, Man., Canada

ГЕЙ, ДО БОЮ!

Гей, до бою, всі разом!
Кличе рідний край;
Так як один з тим гаслом,
До ряду ставай!

Годі довше нині нам,
Гнути всім карки;
Покажім всім ворогам,
Що ми козаки.

Час настав для нас святий,
Сповнити приказ;
Гей, чи старий, чи малий,
До бою всі враз!

Скиньмо пута і ярма,
Ворожу тюрму.
Нехай блисне свобода,
В нашу Вітчину.

Гей, до бою, всі разом!
До слави, до волі,
А діждемося з часом,
В рідним краю, долі! — М. Горішний

ВІЙНА

Війна, —
Така страшна,
Над нашим краєм
Перейшла.
Все, що було, спалила,
І кровю облила.
Так як на сміх,
За який гріх?

Війна, —
Ні міста, ні села,
Не видно в нас,
В нинішний час.
Лиш згарища сторчать,
Про все вони свідчать,
Що там було,
І перейшло.

Війна, —
Сумна ціла земля,
Зрошена кровю, слізми,
Жінками і дітьми.
За своїми мужами,
За своїми батьками,
Що впали на війні
В страшній різні.

Війна, —
Страхом навіяна душа,
Куди поглянеш, всюди сум,
В повітрі чути якийсь шум.
Як громи бють,
Бомби падуть,
На нашу землю і людий,
Якби за гріх страшний. — М. Горішний.

"ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ"

Під повищою назвою вийшла з друку нова комедія в 4-ох діях. Ціна примірника 35 ц. В цій комедії автор висвітлює "щасливе й веселе життя" на Україні — під московською владою. Рівнож висвітлює боротьбу сили моральної з аморальною. Наклад нової комедії невеликий, тому надсилайте якнайскорше замовлення на слідуючу адресу:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

● ТАКА Її ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за долара. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK

623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

КОЛОМИЙКИ

Гуркотіння, корчів, газів,
В шлунку вже не маю, —
Відколи я все кругленьке
"Точило" читаю.

Моя жінка все любила
Язиком махати.
Тепер маю святий спокій,
Бо "Точило" в хаті.

Без памяти все ходив я,
Голову — крутило, —
Тепер память добру маю,
Бо купив "Точило".

Вперед і взад, і назадгузь,
Всі браття, ступаєм,
Тому що ми великого
"Точила немаєм..

Ой, я грішник моц великий,
Що свого не маю,
І Що "Точило" по сусідах
Вічно позичаю.

Гей, до пекла всі грішники,
До пекла манджають,
За ту кару, що "Точила"
У себе не мають.

Моя жінка все сварилась,
Язиком махала, —
Та відколи "Точило" є,
То вже перестала.

ВИКОРИСТУВАННЯ

ІВАН: — Я вдоволений, що Степан оженився.

ПИЛИП: — Яка тобі з того користь?

ІВАН: — Я тепер тільки пересиджую в Івана.

ПИЛИП: — Чи він має гарну жінку?

ІВАН: — Дуже гарну, і якраз з того я дуже вдоволений.

ПИЛИП: — Яка з того тобі користь?

ІВАН: — Я власне коло його жінки пересиджую.

ПИЛИП: — Ти не думаєш женитись?

ІВАН: — По що мені женитись як я можу використовувати те, що Степан оженився?

ПИЛИП: — Ага, розумію. Воно правда, що дехто більше жениться для другого, як для себе. — Артемон Будяк.

БЕЗУМОВНА ЗДАЧА

Сусід М: — Вчора я здався перед своєю жінкою безумовно.

Сусід Б:— Як це було, сусідо?

Сусід М: — Та так, що вона просто викинула мене з хати та замкнула двері за мною. Не було ради, хіба треба було вікно бити. То я цього не зробив, а здався. Пішов собі там, де вона мене післала: До чорта!

Сусід Б: — До якого чорта ви пишли сусідо?

Сусід М: — До того, що ходжу майже все два рази на добу. Отже, ясніше, пішов там де людина може добре випити!

Сусід Б: — Гарний чорт. Хотів би я, щоби мене жінка все до такого чорта посилала! — Артемон Будяк.

СВІДОМІСТЬ НА ПРОВІНЦІ

Недавно стрінув я чоловіка, що не читає журнала "Точила" й ніяких інших газет. Він сказав мені, що хоч нічого не читає, то про війну знає все точно.

— А звідкіля ж ви так все точно знаєте? — запитав я.

— Я мав і маю, радійо — каже чоловік. —Притягає воно аж з провінції Калгари. Говорить, що Хіни з Китаєм бються. Каже, що скоро буде кінець світа.

— О, коли брешеш — сказала на це його жінка, що була при ньому. Таке нам якісь проповідники говорили, а не радійо, бо радія ми не слухаємо. Помішав ти горох з капустою. Про Хіни говорив нам наш сусід Гаврило. — А. Будяк.

І ЗНОВ В МЕНЕ ДУМКА

І знов в мене думка зродилася нині,
І знов її пишу собі на папір.
Самітний у хаті при столику сиджу,
І тут укладаю поезію-твір.

І знов в мене думка зродилася нині,
А я так багато вже їх написав,
Нераз у задумі розвеселю серце,
Щоб на тому світі так не сумував.

І знов в мене думка зродилася нині,
Прийшла в мою хату, як добра сестра,
Спокійна і тиха, якась мелодійна,
Всміхнулася гарно, як Божа весна.

ГЕЙ, МУЗИКО!

Гей, музико, грай для мене,
Грай весело, — більше грай!
А ти нині, моє серце,
Не сумий так, не ридай.

Гей, заграйте мені нині,
Коломийки, козака,
Хай забуду хоч на хвильку,
І Що тут кругом чужина.

Геть від мене, журбо, лихо,
Бо я нині молодець!
Випю чарку і закушу,
Піду собі у танець.

Грай музико, як лиш знаєш,
Плачу гроші, тільки грай.
Хай танцюю, веселюся,
Ти на хвильку не ставай.

Гей, музико, грай для мене,
В мене серце молоде.
Потанцюю аж до раня,
Доки сонце не зійде. М. Горішний

І знов в мене думка зродилася нині,
І чиж то остання для мене буде?
О, ні, милий друже, в мене серце тужить,
В слід за нею друга, напевно прийде.

Микола Горішний

ЖІНОЧІ ХИТРОЩІ

Оповідання

Мій знайомий, який недавно відкрив тайну своєї жінки, оповідав мені недавно:

— Оттак воно, знаєте, буває, що ти думаєш що так от воно діється, а воно не так. Чи я знав, чого до чорта, моя жіночка так часто заслабає, і до якогось там доктора їздить? Я ж думав, баба дуже слаба, мусить їхати. Всьо добре думав. А воно не було добре, там де вона їздила. Для неї, то було добре, але не для мене. Ось недавно люди мені кажуть:

Поїдь но ти за жінкою, а побачиш. Я не робив ніколи ніякого свинства, то й не хотів вірити, що моя жіночка свиньство робить. Але думаю, — поїду я за нею. Поїхала вона вперед, а я зараз за нею слідуючим "треном". Приїзджаю в вечір. Люди проходжуються. Я шукаю за жінкою, і бачу що йде вона з якимось. Я зараз вгадав, що то її той любчик, та що буду казати? Не знаєш певно, мусиш мовчати. Я тільки надзирцем за нею ходив, вона мене не пізнала. О, думаю, — така ти слаба. Тобі тільки поїхати десь! Свиньство ти робиш. Позлостивсь я собі й тоді її здибаю, та кажу все в очі. О, каже, вона: — Не такий ти дурний, як я собі думала! То ти замною сюди приїхав? Ну, то "гуд бай!" Сказала й пішла. Більше я її не бачив, досі не вертає до дому. Побачила, що я не дуже дурний, що слабостию мене не здурить, отже, не вертає. Діточок троє оставила, ну й було б всьо добре, якби я знав, що я їх тато. Але я сумніваюся. А як ні? Хто може знати? Мені казали, що вони не мої, але я не вірив. Тепер, коли я відкрив тайну моєї жінки, я бюся з моїми думками. Я не знаю, чи тато я — чи не тато? — А. Будяк.

ЛІБЕРАЛЬНИЙ ПЛЯН ПРАЦІ для ПОВНОГО ПО-ВОЄННОГО ЗАНЯТТЯ

ВЕТЕРАНИ

Ваші сини і дочки виконали свій обовязок для Канади — ліберальний уряд ухвалив $750,000,000, щоб помогти їм започаткувати добре планті роботи в промислі на земли, або в бизнесах, що самі собі виберуть.

МЕШКАННЯ

Щоб поліпшити Ваш дім або збудувати новий, — $400,000,000 відложено на фінансування найбільшого досі будівельного плану в цій країні.

ВИПЛАТИ ДЛЯ РОДИН

Щоб дати однакову нагоду вашим хлопцям і дівчатам, ухвалено видавати $250,000,000 річно на зменшення тягару родичів та зрівняти нагоди для канадійської молоді для успіху й щастя. Даймо всій канадійській молоді рівну нагоду.

ЕКСПОРТОВИЙ КРЕДИТ

Щоб могли бути заробітки, треба мати експорти. Ваш ліберальний уряд спляновав фінансувати понищені війною країни Европи, які будуть добрими покупцями канадійських товарів.

ФАРМЕРСЬКІ ПОЗИЧКИ

Кожний третий чоловік працює на фармі щоб помогти тим людям набути краще знаряддя, Ваш ліберальний уряд спляновав, що вони можуть позичити потрібні гроші на поліпшення своєї праці та життявих умовин так, щоби вони могли купувати за готівку річи, яких потребують.

ПІДЛОГОВІ ЦІНИ

Ліберальний уряд стремить до того, щоб фармері, рибаки та інші канадійці жили в гаразді. Тому він почав встановляти підлогу цін на фармерських і рибацьких продуктах. Всі канадійці матимуть однакову нагоду на успіх.

ЗНИЖКА ПОДАТКІВ ТА УСУВАННЯ КОНТРОЛІ

Ледви чорнило засохло на підписах німецької капітуляції, а канадійський ліберальний уряд вже проголосив старанно спляновану знижку податків. Контролю постачання усувається тепер одну за одною так скоро, як лише дозволяють на це обставини.

ЛІБЕРАЛЬНІ ПОЛІСИ

Роблять
РОБОТИ Й РИНКИ

ТЕПЕР коли вже по війні в Европі, то що про вашу роботу, чи ви працюєте на фармі, чи в місті? Чи будуть ринки на фармерські продукти? Чи будуть покупці з грішми у крамницях? Чи буде робота для фабрик? Відповіді на ці питання будуть залежні від того, як ви будете голосувати на 11-го червня. Від того також буде залежати Ваш заробіток! Бо, як повірите в неможливі до здійснення обіцянки, і будете одобрювати очайдушні пляни, то ваша теперішня забезпека і достаток будуть загрожені.

З другого боку ліберальний уряд поробив практичні кроки, щоби вдержати повне заняття у по-воєнній періоді й пізніше. Його плян праці є виложений частинно в колюмні на ліво для вашого обміркування.

Його вироблювано при допомозі найсильніших умів з кожної фази промислу, рільництва праці і знання. Цей плян буде робити. Він вже приносить наслідки. Він дальше буде їх приносити. Ліберали можуть це сказати вам з переконанням, бо вони мали досвід з провадженням плянів на ціло-державну скалю.

Голосуйте, на ліберальну групу. Зробіть певним, щоб ця група, яка випрацювала плян повного заробітку та добрих ринків мала нагоду вповні перевести їх у життя — **І виграти мир!** Візьміть участь у Новій Канаді!

ГОЛОСУЙТЕ ЗА СВОБОДОЮ ВІД ЗЛИДНІВ І СТРАХУ!

ЗАЗНАЧУЙТЕ СВІЙ БАЛОТ НА ЛІБЕРАЛЬНОГО КАНДИДАТА В СВОЇМ ОКРУЗІ

ГОЛОСУЙТЕ НА ЛІБЕРАЛІВ

PUBLISHED BY NATIONAL LIBERAL COMMITTEE

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — — .25
Зрівноважене життя — — — .25
Київ і Рим — — — — — .25
Святає день — — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — — .25
На Чужині — — — — — — .25
Лише для бабів — — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — — .10
Щасливе подружжя — — — .25
Як стати богатим — — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — — .10
Літературний Сміх — — — .35
Кохання — — — — — — .25
Як позискати любов? — — — .20
Як забезпечитись на старі л та .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за р'к 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
Вибрики попів — — — — .01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — — .25

ПО-АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Для Апендика щоб не пук — —1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65
Така її Доля, драма на 4 дії — .40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діває. Для вихования розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Огоі — — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ **Я БУДУ?** поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поніщих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБГОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ **Не дріть, не кидайте, не ищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!**

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated, ... **$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages ..... **.15**
Love Thrills —36 pages ..... **.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages ..... **.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka ..... .25
Own Sugar Making at Home ..... **.50**
How To Raise Mushrooms ..... **.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00 Gay Products, 3851-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translation our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Inflammation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion Nervousness, General Debility. Restores Health, Purifies the Blood and Tones entire system.

Package postpaid $1.40 St Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ●-рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● ловна. І освіжує та скріплює ціле ти- ● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас всё була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи п'ятьдесять центів на дозірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3851 B., Winnipeg, Man., Canada

● **ВІЙНА!** — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ.

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

PHOTOS

● **ФОТОГРАФІЇ** — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кольоруємо всякі фотографії. Виробляємо і польку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бізнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS. ANY SIZE our specialty Professional developing and printing No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each Don't gamble by sending valuable films to amateurs Get the best from a firm 28 years in business

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробити в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цією книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3851-B., Winnipeg, Man., Canada

● **ЖЕНІТЬСЯ!** — З відповідною дівчиною або женщиною. Много українських дівчат і женщин є членами нашого клюбу. Дочки фармерів, вдовиці з маєтком, фармами,і т. п. Деякі багаті. ОПИС 10ц. Довірочно. Женщини вписуються даром.

Canadian Correspondence Club
Box 128, Calgary, Alta.

● **"ЧИМ Я БУДУ?"** ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ!

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3851-B., Winnipeg, Man., Canada

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION

Ч. 7. Рік 16, Липень,
VOL. 16. NO. 7, JULY, 1945

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

НАЙЛІПШОЮ ОЩАДНІСТЮ Є КУПУВАТИ БОНДИ ПЕРЕМОГИ!
І ВОЄННО-ЩАДНИЧІ МАРКИ

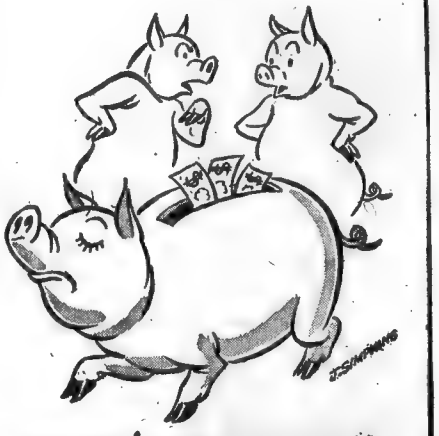

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вспоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяць в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, блящанні або оловянні обгортки з тютюну, з цигаретох, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на понищу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять криву свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представления, перекляди, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St, Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник вимучатий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки оден доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, конверти, базарові тикета, нагодові листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цент.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє ім'я і адресу на наліпі "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних долисей не містіться.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP Loss OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS. 3651-B., Winnipeg.

ЯК МИ СТОІМО НИНІ?

Лихе відживлення, бідна ложива — спричиняє много недуг. Поступові лікарі мають велике завдання перед собою, велику проблєму до розвязки. Вони аж тепер переконалися, що штучні медицини ніколи ніколи не виліковують недуг, що людина ніколи не може дійсно виздоровіти й держатися здоровою, коли вона є недоживлена.

Біднота, недостатки і темнота не позволяють людині на видатки доброї поживи. Тут медична професія є безсильна. До цього повинен взятися уряд держави, щоб піднести кращі умовини населення, ліпше відживлення людей з кращим здоровлям.

Тут є питання здоровля, бо здорові горожане є гордістю своєї країни. Коли горожане є здорові тілом, то вони є здорові й розумом. Щоб бути здоровими на тілі і розумі, — то треба відповідно відживлятися, їсти таку поживу, що тримає ціле тіло й всі його органи в здоровому стані.

Нині не здибите людини на сто процент здорової. Нині людина, щоб не знати стільки їла, то вона все є голодною, хотяй шлунок має заповнений. Нині ложива не є така багата на природні мінерали, як була колись. Нині ніхто не має такого великого жолудка, щоб міг наїстися досить і достарчити потрібних життядайних складників, яких тіло потребує.

Земля є зужита і не родить досить поживних ростин. Ростини є бідні на мінерали і вітаміни. Це наша городина, зерно і овочі. Мясо також бідне, бо худоба їсть маловартну поживу. Значить: кругом біда й годі.

Земля зужівається цими причинами: 1) Зі землі всьо збираємо, а землі нічого не віддаємо. Штучні погної роблять землю тверду як цемент, а звичайного тною від худоби навіть мало хто вживає для підкріплення землі. 2) Вітри здувають урожайну землю і поле стає пустинею. 3) Дощі полочуть землю і з водою мінерали впиняються в ріках і в морю. 4) Морози також розкладають землю. 5) Погоня за багацтвом, маєтками — нищить землю безпощадно. Ми все зо землі забираємо, а назад землі не даємо нічого.

Кромі цих причин є много інших, чому земля постепенно перетворюється в пустиню, і чим рік родить меніше й підліші продукти. Це знищення лісів, деревин попри межі, що спричиняє посуху землі. Земля не держить належитої вогкості, і — маємо нині пісковї в Манітобі, Саскачевані та в Америці такі, що нераз дниною, при яснім сонці — потрібно в день світити лямпу, щоб у хаті було видкося.

Тут є пекучі питання для всіх: 1) Як привернути землю до урожайності? 2) Як усунути бідноту, щоб люди могли краще відживлятися і не слабувати і не будувати що року більше безпотрібних шпиталів? 3) Як усім добре відживлятися і бути здоровими.

Американське Міністерство Рільництва стверджує, що підчас добрих часів які були, коли було подостатком усякої поживи, і можна було дешево купити, то: з кожних сто людей недомагали на брак вітаміну Б1 — 76 проц. На Б2 — 77 проц. На брак у тілі вітаміну А — 62 проц. А на брак вітаміну С — 77 проц. То це було в добрих часах, де чверть всьої поживи була добра; одна трета і висше, як "несогірша", а друга третина, — яко бідна пожива.

Нині цей процент бідного відживлення значно підскочив у гору. Ціни поживи є надто високі і бідні діти, бідні люди не годні позволити собі на щоденний ужиток помаранчів, грипфрут, цитрин, і так подібне. — М.

Василь Ставничка

ПОШАНА ДО РОДИЧІВ

ТЯГ 9.

— Коли ти нас цураєшся, то ми й тебе відцураємося. Ти негіднику! Пропадь і щезни на віки. Я більше тебе не хочу бачити! Ходім, стара! — і звернулись до відходу. Катерина ще раз поглянула на Юрка й заплакала. Вона в тій хвилі зрозуміла цілу історію його життя і жаліла його.

— Не плач, стара! — каже Андрій. — Бачиш, що відрікся нас.

— Він не вирікся нас, — промовила Катерина крізь плач, — його мусіли обманути, а він через то нас обманув. Чи ти вирікся його, чи ні, але він уже до нас ніколи не вернеться. Як ти говорив до нього, то він бідний сам не знав що зі собою робити. Я бачила. Однак, я дуже тішуся, що він здоровий. Він відчував усе, але не міг нічого сказати. — сказала Катерина в обороні Юрка.

— Не дармо дяк і піп і той паршивий Мошко говорили, що він так скоро не може стати генералом. А я дурний перечився з ними, доказував їм, що Юрко є генералом, — а тепер виявилося як на тарелі, що то всьо неправда. Коби був хоч піп не говорив у церкві, а то як почав людям представляти, доказувати, то люди аж дух у собі спирали від сміху. Ой, що я наробив! — сказав Андрій, бідкаючися.

— Слухай, Андрію, — каже Катерина, — ти забудь за все, мовчи й не говори більше про Юрка, то й ніхто не буде знати. Люди скоро призабудуть його і будуть махати язиками про щось нове. А Юрко, хочби ти йому й простив, то він вже більше до нас не верне. Тепер можемо про нього забути. Я за тим не жалую, що так далеко їхала. Для матері не грає ролю, щоб він чимось був. У матері душа радіє, як її дитина є здорова. Коли б навіть він був тим генералом, що ти казав, а як був би слабий, то що то варто? — говорила Катерина успокоюючо.

Мені раз оповідала старенька жіночка, що десь далеко від нас був собі в однім місті один хлопець. Він був з родини бідної, ходив до школи й дуже бідив, бо родичі не мали спромоги дати його до вищої школи. Той хлопець хотів скінчити вищу школу, але грошей не було, то він учив других за маленькою винагородою і тим мізерним зарібком кінчив свою школу, та просив, щоб йому дали зайняття. Де він не був, де не просив, то всюди перед ним двері були замкнені. Пани не хотіли з бідним числитися, хочби не знати який вченій. Куди він не ходив, то все даремно.

Даремні труди зродили в тім хлопцеві огірчення до панів і він постановив собі пімститися на тих, що не дають йому доступу й не дають йому жити. І справді він пімстився на них, не поза плечі, але так, що всі люди знали. За тую пімсту засудили його на кілька літ до тяжкої тюрми.

ГОРЯЧИЙ ПРОБОРЩ

Десь в Варшаві чи Кракові
В кляшторнім будинку,
Там зловили любовників,
На горячім вчинку.

Позіздились єпископи,
Попи і прилати.
Радять якби найлютіше,
За це їх вкарати.

Одні кажуть повісити,
Другі розстріляти,
А один старенький проборщ,
Став таке казати:

— Ви знаєте — як дитина,
Солодощі любить,
Лиш як мірку переберe,
Не візьме до губи.

Тому раджу їхній вчинок,
Тиждень продовжити,
Нехай мірку переберуть,
Тоді їх пустити.

Другий проборщ спротивився,
Встав і крикнув з люти:
— Ясний суде! — таку кару
Я готов відбути.

Павло Романишин

МІЖ КУМАМИ

Звідки куме Бог провадить?
Були на якій нараді?
Скажіть, що доброго чули?
Що нового у громаді?

Багато новинок, куме,
Чув про якісь "ліберали",
Що будуть у нашім краю
Нові лади закладали.

Нові лади і порядки,
Чи якусь таку реформу,
Що і коза ціла буде,
І вовкови хватить корму.

Навіть чув що в нашій мові,
Мають дещо поправляти,
І знаєте, по вченому,
Якось там реформувати.

Такі слова як "кобіта"
Чи "дзень добри" ще існують,

Мати того хлопця плакала, але не могла дати йому ніякої помочі. Сидів її син у тюрмі, і сталося, що він з тої тюрми втік. Зараз за ним розіслали погоню, поліцію. Поліція прийшла до його матері, обступила дім і пильнувала. Старшина поліції увійшов до хати й каже:

— Ми прийшли перещукати твій дім, бо син твій втік з тюрми. Як тобі тепер здається? — скрикнув старшина на стареньку жіночку.

— Як мені здається? Та це як для матері, то є велика радість, що мій син на волі. Але я не думаю, чи він з тої тюрми визволився. — відповіла старенька бабуня.

Таке саме з нашим Юрком. Ти забудь за все, Андрію. Ти ще сам схочеш бачити його, але він не вернеться. Хіба то справді не був Юрко, до котрого ми говорили при палаті. Якщо він не був ним, то ще може бути надія, що він колись повернеться на праву дорогу. — сказала Катерина, розраджуючо.

— Він, чи не він, але таки він! Поверне, чи не поверне назад до нас, то я все таки буду мати до нього зимне серце до самої смерти. — сказав Андрій зрезигновано.

— А я ні! Якщо він справді був тим генералом, якого ти бачив, то лише він таку штуку вистроїв при помочі других на те, щоб у тебе гроші взяти. А гроші, то є лакома річ. Що за них не можна виробити? А що ти бачив його генералом, то за ту велику приємність мусів заплатити. Ти сам знаєш, що виставити яку будь комедію, то коштує гроші. А то для тебе нічого не варто, що ти бачив його генералом? — дрочилася Катерина.

— Буде вже того, буде! Ти така сама як він! — відповів Андрій сердито. Ось так у суперечці Андрій і Катерина доїхали домів.

Юрко вистояв на варті до кінця. Прийшов до касарні й оповів фельдфеблеві про все, що сталося, про приїзд родичів, що він і його родичі говорили, та, як він їх і вони його виріклися. Він також оповів йому ціле горе, як воно його давило до непереносимості. Юрко шукав у фельдфебля душевного спокою, розради й пожалування.

— Задалеко ти зайшов, Макух, —каже фельдфебель. — А що я також був причиною твого лиха, то я тобі поможу з нього вилізти. Я тобі поможу на стільки в мене сили. А ти тепер добре вчися, щоб міг видрапатися на велику саржу. Я буду тебе також навчати по німецьки, бо без німецької мови то найвище можеш стати фельдфеблем, так як я. Як ти запануєш над собою, то зможеш навіть капітаном стати. Тут у нашім регименті є один капітан з простого жовніра. Ти також можеш стати капітаном, чому ні. Лише учися. — заохочував фельдфебель.

— Дякую вам, пане фельдфебель, що хоч ви один тут ділитеся моїм нещастям. — сказав сумний Юрко, вдячно.

"Лака, полко, і пагорки",
Вони то всьо зреформують.

Із "кобіти" — зроблять жінку,
З "лаку" луг, з "полку" полицю
Що ж ви куме, напилися,
Вірите в таку дурницю?

Куме, тепер всьо можливе,
Ворожити не беруся,
Лиш "кобіти" і дзень добри",
Я "далібог" не зречуся.

Павло Романишин

СУМНА КОЛОМИЙКА
(Підслухане)

Який мені чорт казав,
І ще раз женіться,
Чи не міг я раз на все
Вдівцем залишиться.

Бувбим собі погуляв,
Так як парубочок,
А так, хоч бери чіпай,
До шиї шнурочок.

Мав я жінку вже одну,
Дочку Петра Джуса,
За три роки відійшла
Вона до Ісуса.

А тепер я собі взяв,
Донечку Горпинки,
В хаті більше вже нема,
Спокою хвилинки.

Перше було ще нераз,
Між людей пустила,
Лиш часом як запізнивсь,
Троха накричила.

Але тепер, добрі люди,
Аж сором сказати,
На хвилинку не випустить
Вона мене з хати.

Так тримає, наче вязня,
Каже всьо робити,
Не дасть цента на горілку,
Не каже курити..

На збори теж не пускає,
Хоч і українка,
От така то добрі люди,
Моя друга жінка.

— Нема нічого злого, щоб не вийшло на добро. Життя людське переходить то сюди, то туди, як бурливе море, а про те — кораблі допливають до цілі. Ти тепер знаходишся на середині моря й хвилі морські заливають тебе. Але ти держися кріпко на поверхні тих хвиль і допливай щасливо до берегів. Ти ще побачиш своїх родичів і вони забудуть твою образу, простять тобі. — сказав фельдфебель заохочуючо.

Юрко від щирої поради легше здихнув. Йому дуже залежало на тім, щоб якось перепросити своїх родичів.

Коли я побачив свою рідну матір і батька, які приїхали побачити мене, привитати мене зі щирим серцем, а я так цурався їх. Дивно мені, думав собі Юрко, що мене здержало від того, що я не застрілився від такого великого сорому. Бідна мати дивилася на мене жалібно, чула, як я її і свого батька вирікався. Мати моя! Я тебе ще перепрошу. Я ще повернуся до вас, але аж тоді, як буду мати стільки слави, щоб міг сміло вступити в рідну хату. Привитаю тебе, моя рідна мати, але ще не зараз.

Юрко прокинувся з цих думок і спитав сам себе: Що це я говорю? А може мої родичі не видержать такої великої обиди? Може моя обида обоїх зажене передчасно до гробу? Боже! Кріпи їх на здоровлю так довго, аж поки я їх не перепрошу. Вони мусять жити. Я хочу застати їх живими.

Від часу відвідин родичів, Юрко ще гірше зненавидів капраля і фірера. Він глядів на них, як на щось найгірше й найнизше що на світі може бути, гірше як на чортів. Він ще не чув, щоб чорти заподіяли комусь кривду гіршу, від його кривди. Він, коли лише мав вільну хвилю, то брав зі собою книжку німецької мови і йшов далеко за місто, вчитися на самоті. Коли що йому не було ясно, то фельдфебель розяснював і навіть обидва між собою вже розмовляли по німецьки.

Юрко дуже пильно вчився так, що навіть сам фельдфебель дивувався. Зицирку всю вже так добре знав, що міг других вчити. Фельдфебель уже бачив, що Юрко вартує старшої ранги, й поговорив про це з капітаном.

— Капітан взяв Юрка до своєї канцелярії й перевів з ним військовий іспит, — то, аж здивувався, що Юрко так добре вміє по німецьки. Цілий іспит відбувся в німецькій мові. Капітан подав Юркові свою руку й каже:

— Нам якраз потрібно саржі, щоб була вишколена, як у мові так і в справах військових. Я зараз внесу до полковника нашого регіменту і подам йому вислід твого іспиту та про твою здібність. А яку ранґу тобі дасть полковник, то я не знаю.

Полковник переглянув вислід іспиту й відразу дав Юркові ранґу фірера, і то з почестями, що Юрко заслугує бути фірером.

Який мені чорт казав
І ще раз женитися,
Краще було ще малим,
В ставі утопитися.

Бувбим нині погуляв,
З чортами по пеклі,
Та й бувбим ся не бояв
Свої жінки Теклі!

Евген Березинський

ФАКТ

Хто "Точила" не читає,
Великий гріх має,
Бо "Точило" правду пише,
А хто її знає,

Той не буде свого носа
В чуже просо пхати.
Буде як то люди кажуть
Свого пильнувати.

Евген Березинський

СУМНА ПІСНЯ
(Підслухане)

Скажіть мені, добрі люди,
Що маю робити?
Бо вже мені не хочеться,
На цім світі жити.

Хоч я дуже молоденька,
Літ пів копи маю;
Однак свою лиху долю
Клину, проклинаю.

Тай вродлива я ніврроку,
Триста фунтів важу;
Але по цім Божім світі,
Ледви тільки лажу.

Інші дівки віддаються,
Хоч худі як шпиці,
А я сиджу хоч така я
Як сіна копиця.

Хлопці мене обминають
Хоч за ними гину,
Не дивляться ні на поле,
Ані на хатину.

А тим часом дні минають,
Щастя й не видати.
Мабуть мені вже дівкою,
Прийдеться вмирати.

На слідуючий день вже було проголошено, що Юрко Макух зістав іменований правдивим фірером і має десять днів урльопу. Коли фельдфебель прочитав той розказ, то аж здивувався, що Юрко відразу зістав фірером. А тих двох, колищніш Юркових обріхтирів то почервоніли зі сорому мов печені раки. Фельдфебель подав Юркові руку, поґратулював і пожелав йому більшого успіху.

Десять днів урльопу Юрко використав на науку. Він ніде не йшов, а вчився, і вчився, та дякував Богу, що вже не є таким опущеним Юрком як був поперід. Багато простих жовнірів дивувалися й завидували йому.

Юрко вчився далі і вже почав брати вищі курси військового знання. Він до школи не ходив, а при помочі фельдфебля робив шалений поступ, з твердою постановою, непохитною і завзяттям. Фельдфебель все добавляв йому книжок і підручників все вищого курсу.

Капітан дивувався, що Юрко все знав так добре, як котрий будь офіцир. Фельдфебель був Юрковим професором і дорадником, та помагав йому як міг, щоб Юрко добився на високий степень.

Так переходили дні за днями, місяці і роки. Юрко вже став капітаном. На цій рандзі він аж легше здихнув і каже:

— От, якби так тепер приїхали мої родичі, то бодай застали б мене капітаном, а не Юрком на варті. Перед мною ще є багато до здобуття, але я маю надію в Бозі, що я діпнуся того становиська, в якім бачив мене батько при своїх перших відвідинах. Лише коби Бог ласкавий наділив його добрим здоровлям, то ще попємо з батьком того веньгерського. — снував собі в мріях, Юрко.

Родичі Юркові вернулися домів з тяжким серцем. Замість радости, що бачили сина, їх повив смуток. І вони так далеко їхали до нього. Мати його напекла для нього ріжного смачного печива, хотіла потішити його тим, а він її відрікся, відцурався своїх родичів.

— Я був би не дуже гнівний, — говорив нераз Андрій Катерині, — якби він був сказав усьо по правді, замість вирікатися нас. Він повинен був сказати:

Тату і ви мамо. Зачекайте на мене трохи, бо я тепер у службі, і повинен був зі свого гріха висповідатися перед нами, то були б йому простили. А він постановив нас виречися, що він не наш син. І що він цим доброго зробив? Нам однаково доживати віку, з ним, чи без нього. А де він дінеться, як вибуде свої літа у війську? Чужому запишу своє майно і чужий догляне нашої старости. А він, нехай ходить, як син облудний. — говорив Андрій часто й повторював те саме.

Катерина не говорила нічого, але як почула про облудного сина, то вже не могла довше мовчати, і каже:

— Правда твоя, Андрію. Колись облудний син хо-

Вдівці також не дивляться
Як на них моргаю,
І що ж мені з того люди,
Що маєтки маю?

Чи нераз я вже ходила,
По лісах тай полі,
Пробувала як лиш знала,
Та не знайшла долі.

Скажіть мені добрі люди,
Що робити маю?
Де за долею шукати, —
В якім місці - краю?

А я продам поле й хату
І буду старатись,
Щоб вкоротці як всі інші
Теж могла віддатись.

Евген Березинський

ФАКТ

В кого в хаті на полиці
Є журнал "Точилю".
Тому життя упливає,
Безжурно і мило.

Одначе хто в своїй хаті
"Точила" не має,
Той в химернім життю своїм,
Втіхи не зазнає.

Евген Березинський

ПРИ РОБОТІ

О, каже властитель: — Я тішуся, що ви приходите до роботи точно.

— Так, прошу! — я купив собі папуґу.

— Папуґу? — Я ж казав вам купити годинник алярмовий.

— Я так зробив, але в кілька день я привик до нього і він не міг мене збудити. То я купив папуґу. Тепер коли я йду до ліжка лагоджу будильник і ставлю клітку з папуґою а верха. Як годинник пічне дзвонити, то та птаха так кричить, що може когобудь розбудити.

див бідний, опущений і аж зайшов назад до свого дому тому, що все ще мав надію, що його батько прийме назад, хочби він був і найгірший в родині — і простить йому провини його. Як облудний син вернувся, то батько облудного сина — гучно його привитав і тішився, що повернувся облудний син до його хати. І ти таке зробиш! Юрко нашого маєтку не змарнував. А ті гроші, що ти йому дав, то навіть знаку ніде нема.

— Я не знаю, — каже Андрій, чого ти так за ним обстоюєш.

— Андрію, Андрію, шкода що ти ходиш що неділі до церкви. Чи ти забуваєш, що наш отець духовний на казаню говорить? "Простіть, то й вам проститься". А ти запікся і стоїш при своїм. Отець духовний навіть казали ворогів своїх любити. А Юрко не є наш ворог, він наш син одинокий.

— Буде вже того! Я скорше простив би чужому, а йому ні. — відізвався Андрій похмуро.

— Коби він здоровий! Ти це говориш з розпуки, жалю. Ти думав інакше, а то всьо є так як є, і ти тому злосний, що не вийшло твоє на верху й так, як ти того хочеш. — сказала Катерина на завершення.

Капітан Юрко Макух вже не міг бути в тій самій компанії, відколи дістав свою рангу. Юрка дали до іншої компанії, де потрібно капітана. Капітани є капітанами є лише якийсь час, а потім стають майорами, а на їх місця надають молодших капітанів. Таке робили й з Юрком.

Юрко зістав приділений до іншої компанії, де застав таке саме як у тій компанії від котрої відійшов. Дрібненька саржа, як фрейтор, капраль і фірер, нічого більше не знають лиш кричати на жовнірів, бити їх і називати не людяно. Це все застав Юрко в новій компанії, чув і бачив. Він тоді скликав тую дрібненьку саржу й почав з ними тримати школу й каже:

— Не годиться все так кричати й гукати на жовнірів як на худобу. Я більше цього не позволю. А хто піде проти мого розказу, то буде караний. Ми всі до купи — жовніри. Ми всі присягали свій край боронити. Ми всі готові піти на смерть за нашу державу Ми всі повинні любити один другого, бо всіх нас доля однакова. Памятайте, що вам кажу, а будете добрими жовнірами... "Аптрит!"

Тоді Юрко ще скликав цілу компанію й промовив:
— Я є ваш капітан. Я хочу, щоб ви всі разом були як один, послушні, витревалі, не сварились і не билися, як дурні. А ви, жовніри, будьте послушні своїм приналежним. Забагато конірувати рекляма військова не позволяє. Хто над вами дуже збиткується, кричить на вас, голюкає або бє вас, то мені замельдуйте.

Далі буде.

СИРОТИ

Помер батько і померла мати,
Осталися діти,
Нещасними сиротами ,
Жити на цім світі.

Поховали їх ненечку
В суботу раненько,
Що із ними тепер буде?
Головко бідненька.

Розійшлися по сусідах,
У найми служити,
Ще маленькі, а вже мусять
На себе робити.

Осталася їх хатина,
Немов сиротою.
Нема тої, — вже в могилі
Що опікувалась ньою.

А діточки мов пташечки,
На могилі мами,
Все щебечуть мамо, мамо,
Ми підемо з вами.

Пощо ти нас оставила?
Таж ми твої діти,
Нам чужії і годинки
Не дають сидіти.

Василько наш, рідний братчик
четвертий рік має,
А вже коні коло плуга
В полі поганяє.

А нас двоє, я й Катруся,
Служимо в Данила.
Вже близько рік вона ще нам
Головки не змила.

Нас присіла мамко нендза,
Сорочки немаєм,
У голоді і холоді,
Тепер проживаєм.

Забери нас, мамко рідна,
До себе в могилу,
А ми тобі посадимо,
Червону калину.

На могилі твоїй, мамко,
Тут ми посходились,
Що ж ми бідні сиротятка
Будемо робили?

І так бідні на могилі,
Сироти ридали,
А на рано неживими,
Їх люди застали.

Д. Кейван

ЩИРА
(Дво-спів)

ВІН: — Ой, мушу я женитися,
На самоті тяжко жити;
Нема кому до сорочки,
Навіть гузика пришити.

ВОНА: — Як оженишся зімною,
То пічнем ощадно жити;
Доробишся, що не буде,
До чого гузик пришити.

ВІН: — Ще й тому женитись мушу,
Бо як умру самотою,
Не буде кому по смерти,
І заплакати за мною.

ВОНА: — Як оженешся зімною,
Й як поживем, то побачу,
Коли вмреш, то за тобою,
Щиро раденько заплачу.

ВІН: — Ще й тому женитись хочу,
Скучно самотою жити,
Нема кому ні до кого,
І слова заговорити.

ВОНА: — Подружимось, я в цій справі
Буду тебе виручати, —
Я буду все говорити,
А ти слухати й мовчати.

ВІН: — На останку і тому ще
Бо зле самотному жити,
Й як умре, то нема по смерти,
Кому дорібок лишити.

ВОНА: — Поберімся, і ти щади,
А коли вмреш, я подбаю.
Хтоб за майном простяг руку,
То зуби повибиваю.

ВІН: — Тому тяжко самотному,
І вмерати, не лиш жити.
Бо по смерти нема кому,
На гробі й кілка встромити.

ВОНА: — Подружімось, проживемо,
Й я обітниці не зломлю.
Кажу правду, на гріб тобі,
Три-метровий хрест устромлю. За Степ.

В ШКОЛІ

УЧЕНИК: — Прошу пана учителя, я хочу знати, що я нині навчився.

УЧИТЕЛЬ: — Чого, Васильцю, що за загадочне питання?

УЧЕНИК: — Ну, бо це саме мене тато питають, як я приходжу зі школи до дому.

ДАВНО БАЧИЛИСЬ

Подибались два приятелі, які не бачились через 15 літ.

— А твоя жінка ще гарна, як була колись? — питає перший.

— О, так, — відповідає другий, — але не її заберає багато довше.

ПРИ ВІЙСЬКУ

СТАРШИНА: — Чи ти жонатий, чи самотний?

ЖОВНІР: — Жонатий!

СТАРШИНА: — Де ти оженився?

ЖОВНІР: — Я не знаю.

СТАРШИНА: — Ти не знаєш, де ти оженився?

ЖОВНІР: — О, я думав що ви питаєте, чого я оженився.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

КВАСНЕ МОЛОКО

Визначний російський. Бактеріольог, професор Ілія Мекінов, робив досліди над відділюванням бактерій з квасного молока в різних країнах Европи. Він цілими роками шукав причину, чому люди скоро старіються. У горах у Болгарії, цей професор стрінув много людей, що доживали до 150 років життя, були здорові й діяльні. Всі ці гірські болгари вживали квасне молоко як свою головну поживу.

Професор, у своїх розшуках і пробах, дійшов до переконання, що бактерії, які знаходяться в кваснім молоці є найбільшими вогогами тих бактерій, що спричиняють слабості. Свої порівнання професор робив у різних краях.

Найцікавіша прикмета квасного молока, або як його звуть, кісляка, є, що коли кісляк опиниться в кишках, то він зараз очищує шлунок зі всьої застояної гнилі; очищує його зі всякого калу, бруду, токсин, квасів, бактерій. Кісляк прямо нищить шкідливі бактерії. Квасне молоко також вдержує нормальне киснення поживи в жолудкові і розкладає нормально поживу для легшого травлення. Це не обезсилює травних органів і дає нормальне, здорове травлення поживи. Молочний квас, що знаходиться в кваснім молоці — має свою вартість. Він є найбільше чинним квасом якого наука знає. Він помагає в травленню, як також очищує жолудок та помагає йому без труду випорожнюватися зі всякого бруду, насідів і калу.

Квасне молоко усуває всі отруйні токсини з тіла й держить тіло в здоровому стані.

Пийте що дня квасне молоко, щоб були здоровими, могли довго прожити й читати смішне "Точило", що завсіди пише святу правду. — М.

ЧІСНИК ДЛЯ КУРЕЙ

Чісник добрий не лише для грішних людей, але й для курей, щоб добре неслися.

Молоді кури нестимуть гарніші яйця, і більше яєць, якщо їх будете годугати чісником змішаним з їх поживою перед тим, як мають починати нестися. Коли вже пічнуть добре нестися, тоді вже не треба давати їм більше чіснику, бо яйця буде чути чісником. Чісник має сильний і проникливий запах.

МОЖЕ ЦЕ ВИ?

Хвилеві розстроєння, злість, болі головн, лиха натура, болі крижей, порив до сварки, клятьби, забурення в жолудку по їді — каже Мейо клініка в Рочестер, — що повстають через брак вітаміну Б1 в нашій щоденній поживі.

Проби в Клініці Мийо перепроваджували лікарі Рий Д. Віллямс і Г. Л. Мийсон — на 12-ох женщинах, котрі були цілком здорові, мали здорові й не зіпсуті нерви та добрий рекорд натури. Коли годовано їх поживою без вітаміну Б1, то вони тратили свою рівновагу, ставали нервові, дражливі й сварливі.

Якщо ваша жінка не читає "Точила", забагато торкоче, то це знак, що її бракує вітаміну Б1, щоб стала лагідною, згірдливою й не сварливою.

ЦІКАВЕ ДЛЯ ФАРМЕРІВ

Життя ростин залежить на хемічних складниках таксамо як і людське тіло. Ростини землі дають життя людям і всім звірятам. Ростини і хемікали йдуть у сполуці. Коли в землі бракує деяких хемічних складників, то ростини нидіють, слабують таксамо як людина без відповідної поживи, в котрій є замало мінералів і вітамінів. Мінерали і вітаміни походять зо землі в роді ростин. Сьогодні земля є зужита, і пожива з ростин не є така відживна як була колись.

АЗОТ

Коли в землі є забагато азоту, то ріст ростини твориться на шкоду квітів і овочу, бо що мають розвиватися здорові квіти і овоч, то розвивається ростина, а квіти і овоч парщивіють. Сама ростина стає вершком присадкувата, на якій повстає багато дрібних галузок. Листя крутиться у звої і на листю повстають плямисті мертві обшари, плямисті ряпаві місця нач́е з прищиками поміж жилками листу. Достигання овочу опізнюється. Коріння стають брунатного коріру.

Коли в землі бракує азоту, — то листя ростини є дуже легкого зеленого коліру, близько жовтавого коліру, і жовтіють. Низші частини листя сохнуть і обпадають. Ріст ростини пригамований. Жилки синіють. Біде коріння в землі не розростається.

ФОСФОР

Коли забагато є фосфору в землі, то ростина лише в де чім недомагає. Галузя стають менші і слабші.

Коли в землі є замало фосфору, то ціла ростина стає темно-синього зеленого коліру, майже порпурового. Низше листя чорніє. Стовб ростини покритий темно-синіми і дрібонькими плямками. Ростина має тоді довгі коріня а мало галузь. Коріня брунатне. Майже вся земля має замало фосфору.

ПОТАШ

Коли в землі є забагато поташу, то ріст ростини є нормальний. Ростина є сильною і здоровою, має много китиць цвіту і рясний овоч. Ростина менше волохата на стовбурі. Коріння більше брунатні і скупчені при верху.

Коли в землі бракує поташу, то листя ростини має жовтаві, майже брунатні плямки понад краями, котрі розширюються і цілий листок стає жовтий. Передчасно листя гине. Ріст загально припинений. Краї листя крутяться, або звиваються під спід. Низше листя покривається прищиками між жилками. Коріння бліднуть і майже жовтіють.

КАЛЦІЙ

Коли в землі є забагато калцію (вапняка), то ростина росте висока, але слаба. Листя прибирає подовгасту форму з маленькими спічастими листочками. Вершок стовпа ростини є малий і блідо розвинений. Квітів мало, а овочу ще менше.

Коли в землі бракує калцію, то ростина стає слаба і опущена, все на ній звисає не впорядку. Пучки вершка скоро гинуть. Стебло або щовб при вершку стає плямистий з мертвими обшарами. Висше листя є темніше від нормального зеленого й скоро жовтіє, сохне й опадає. Низше листя є нормально здорове. Нове листя на такій ростині скоро завмерає. Ріст цілої ростини приголомшений. Має багато короткого коріння, дуже розгалуженого і темно-брунатного коліру.

МАГНЕЗІЙ

Коли в землі є забагато магнезію, то це не впливає шкідливо на ростину, кромі того, що на стовбі є макові жовтаві плямки.

Брак магнезію спричиняє слабу зеленкуватість листя, гнучкі слабі стовби, і припинений ріст. Листя пляміє, з трохи зеленого стає жовте по краях і ширится до середини листка поміж жилками аж поки цілий листок сплямиться. Жилки листя є нормальні (здорові). Магнезій є потрібний ростині для кльорофілю. Кльорофіль робить листя зеленим.

СІРКА

Коли в землі є забагато сірки, то на листю повстають прищики, а саме листя звивається до середини так як при надмірнім азоті. Між жилками листя не появляються темні місця. Низше листя примирає по краях. Вершок стає блідо-жовтий. На стеблі або стовбі є менше волохатих волосків. Корінь стає довгий, тонкий, і не розгалужений.

Брак сірки творить листя грубим і твердим. Ціла ростина стає блідо-зелена. Спідні частини жилок у листю стають порпурові. Стовб твердий, неподатний, мясистий і гнучкий. Коріння біле, чисельне й дуже розгалужене.

ЗАЛІЗО

Забагато заліза в землі не впливає шкідливо на ростину.

Брак заліза спричиняє слабість у зеленині листя, а головно в молодім листі, яке блідо зеленіє, майже біліє навіть при сильнім світлі сонця. Пучки розпучковуються при засобах ростини, висисаючи для себе те залізо, що потрібне ростові самої ростини. Залізо є потрібне для ростин в твореннюкльорофілю.

БОРОН

Коли є забагато борону в землі, то він ростини вбиває. Краї листя при низині згаряють. Листя жовтіє і покривається брунатними плямами. Краї листя завмерають. Ростина стає присадкувата, коріння нищиться.

Брак борону, крутить молодими листочками, котрі стають ясно-зелені при кінчиках листя. Кінчики листя якийсь час животіють. Пучки вершка стають брунатними. Самий вершок завмерає. Листя стає порпурове, звивається і дуже пукає (ломиться, тріскає). Овоч має темні, сухі місця або плями. Коріння росте слабо, жовкне і гниє при споді ростини.

МАНГАНИЗ

Забагато мангинизу в землі вбиває ростину. Коли його є замало, то верхне листя ростини жовкне. Жилки листя бубнавіють, стають більші, а оболона на них тонша. Жилки остаються зеленими, а листя має мертві плямки. Ослаблена зеленкуватість листя появляється на вершку ростини, а долішне листя є надто зелене. Пучки стають брунатні і не витворюють насіння.

Отже, щоб мати здорові ростини, то треба знати як і чим — яку землю підгнювати. На здорових ростинах залежить кріпке здоровля людей. А на многих передплатниках — залежить велике, здорове "Точило".

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

ЕКЗІМА — шкірні викиди. Зробіть тісто з сірки і смальцю і прикладайте пластинки з цього тіста на екзіму рано й увечорі. Екзіма повстає з того, що у вашій поживі є замало кальцію і вітаміну Б1.

ОЧІ — на болючі червоні запалені очі добрим є до вмивання — вивар з цвіту цинторії або вивар з кропу.

ВУХА — на болі у вухах — порадним є пити чай зі зела званого: маташник, райник або медовник. Або впускати пару у вуха зі зела званого: альтея розея, по англійськи "маллов флаверс". З ньої також добре робити горячі, перемінні обклади.

ЗМУЧЕНИЙ РАНО

Не одна людина встає рано ще гірше змученою як була за вечора, замість вста ти свіжою і повною сил по нічнім відпочинку. А чому?

Бо не спить добре, не засипляє на час; мучиться в ліжку закім засне; думає, гризеться, нудиться. І тіло замість набирати свіжих сил, стає ще гірше умучене через брак відповідного спання.

Безсонна людина не має апетиту до їди, тяжко її, наче носить який тягар на собі; стає дражлива, нервова, і часто має болі голови. Очі неясні, мутні, сумні, сплячі й крайно виснажені.

Лежати в ліжку й не спати, не відпочивати, то це знак, що потрібно вам заживати чай з

ГІРСЬКОГО КОРІННЯ.

Воно дає добрий сон, добрий апетит до їди, спокійне снання, силу й підкріплення. Втихомирює нервовість, і проганяє умучення, втому. Хто уживав Гірське Коріння, то все його вживає, бо знає, що воно є цілком не шкідливе, а дуже помічне. Пачка одна вистарчить навіть на чверть року, залежно, від задавнення недуги. Ваше здоровля вартує вашої опіки. Без здоровля людина нічого не варте. Для свого власного добра, здоровля, замовляйте ще нині цей цінний природний лік. $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

НОВО-ВІДКРИТИЯ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через последніх 93 роки. /Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Білість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недожывлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє половні сили; 20. Неміч; 21. Держить зубя здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо вже сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від многого інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651 B., Winnipeg, Man., Canada

ЧЕРЕВИКИ

Гтан вертав з арешту босаком з черевиками на плечи. Говорив до себе й розкладав руками: Семе не кради, ба, коби то не треба. Свого ліса нема, купити не купиш, а без ціпа не обійдешся. Дідько не дрімає, шепнув лісничому й маєш Гнате коломийку! Сім днів арешту в самі жнива. — Оце кара, грім би го вбив, — раненько, як сонце буде сходити. Ей, гей, щомся встиду набрав від людей в арешті. Кулі би го подіравили! Петро Павлюк, дуже файний хлоп, говорив як біскуп в Зарваниці. Ніби правду казав, але допік мені до живого.

— Гнате! — каже, — тай ти в мазура просився в лісі, з сокирою в руках? — О ти слоню Єрусалимський, шкода що ти такий великий. Однаково в арешті сидиш. Щей село сміятися буде, скаже: Гнат за біяк катеринку носив. Дивись, й сиджу три місяці й жалю немаю ані кришки. Чому? — бо знаю защо! На фільварку в Білі, в білий день вибив жидови зуби коцюбою в гуральні, й то між жидами. Якби не втік, —смерть! Він до шпиталю, а я сюди, й чистий рахунок мов шкло. За напасть, я таки зараз плачу й то добре. А ти оводе, в ворога просився? Кров йому пусти! Що буде то буде. Гірше не може бути як тепер. Такому паламареві як ти, то всякий дідько буде лізти на голову. Що день мені це говорив, й доказував господарям, що ліси колись були в Галичині українського народа. Божився, що ще будуть. Бог його знає, коли то буде. Нині хоч бери та сади глояки в городі на бияки. Пани й жиди мають ліси й право, а ми немаємо в чім насущний спечи...

Ледви доплентався Гнат до хати. Ноги були як попарені, а пасок стягнув на послідну дірку. Когути співали опівнічний гимн. Гнат запукав до дверей паличкою й сказав:

— Фрозино! — втвори.

Заскрипіло ліжко, щось зашипіло, ніби гадина в корчі. Здавалось, ніби скрипнуло вікно. Але Гнат не був певний чи то в хаті, чи йому в голові така нута, від арештанської зупи. Потім, голос:

—"Хто там гукає?"

— Я, Фрозино. Втвори!

— А, то ти, Гнате?

— Таже я, втвори вже раз!

Відчинила двері. — Гнате, ти мене так настрашив . . . чую ніби крізь сон, що хтось гукає, кличе, а я неможу встати.

— Спиш, як в Бога за дверима, мігби на подвіря хтобудь заїхати, виносити з комори всьо й поїхати, тиб не чула.

В хаті чути щось так якийсь відпар, й так ніби дим з люльки але, Гнат скорше спитав чи нема що зїсти? Дала кисле молоко й хліб. Він їв аж хавки тріщали, а Фрозина лягла в ліжко від стіни й накрилася веретою.

— Чому ти втворила затильне вікно?

— Вікно, вікно я втворила, бо чогось так душно в хаті...

Гнат розбирався, то заглянув черевики під ліжком, взяв в руки, оглядає, мало ношені, майже нові.

— Що то за черевики під ліжком? — показує жінці. Фрозина схопилась. Чорні очі, що й так були коровячі, ще більші зробились.

— Черевики? — Гнате, прошу тебе, дай мені спокій, а я тобі завтра скажу, от лягай спати.

— Завтра? — крикнув Гнат і зашкрептав зубами так, що сам себе перелякався.

— Зараз кажи, чії черевики? — бо голова піде на двоє!

— Прошу тебе, не кричи, а то сусідів перестраниш. Коли хочеш знати, я тобі скажу. Наш війт йшов в поле, тай повернув, казав, що його черевики гризуть, скинув взувся в сандали, що відібрав від шевця, поговорив, тай пішов. При цій нагоді я просила, шоб нам поміг у процесі.

— Казалась? Що казав, поможе?

— Казав, що посвідчить, а як треба буде, то й присягне.

— Чому ж ти відразу не казала, але доводиш мене до злости?

Спокій закрадався до хати як кіт до солонини, а сон за ним. На другий день Гнат взяв черевики й поніс до війта. Груба червона війтиха сиділа на лавці й робила масло, в деревлянній масничці. Гнат поздоровив, вклонившись показує черевики й каже:

— Я приніс черевики пана війта що вчера лишили коло мої жінки. Війтиха встала з лавки, зміряла очима Гната, від ніг до голови.

— Що ви кажете? Як то було? — бо я не розумію.

— Я думав, що ви в тім знаєте. Питаю жінки, що то за черевики? Бо я не був дома цілий тиждень. А вона каже: Війт йшов в поле, повернув перезувся в сандали а черевики лишив.

— А, так, то він перезувався коло вашої жінки. Ха, ха, ха... А я в ночі спати не спала, виглядаю може надійде, а то от як; аж рано прийшов.

Гнат почервонів, аж впрів.

— Пані війтихо, — я не вірю, щоб ваш чоловік, пан війт, вас зрадив, так гарну здорову кобіту. Не вірите? Та ясна річ, видно як на долоні...

— Сідайте, Гнате, випємо по одній з тої неприємности. Я знаю, що й вам немило таке чути, але дивіться, хтоби то сподівався, може вони знаються вже від давна?

Пили вже по третій. Гнат чіхав потилицю.

— Я таки не вірю, щоб ваші до мої жінки. Моя жінка против вас нічо, от торшук; немає подоби, на заїди хорує що місяця.

— О, — думаєте, що то неможлива річ? От і ви, гарніші й молодші від мого, а ваша жінка вас зрадила.

Келішок доганяв келішок, а слово лапало слово, так що згодом призабули неприємні вражіння про своїх супругів. Лише не забули замкнути двері на ключ. В саме полудне, попарив їх голос війта.

— Ей, гей! Якого дітька замкнулась двері? Відчини!

В хаті аляром, — корабель потапає. Гнат скочив через вікно на спасаючу чайку, в густий малинник. Війтиха, червона як калина, відчинила двері, не сказала й слова. Війт став коло порога, дивиться, а капелюх сивий на столі, до него сміється.

— Що то є? Звідки цей капелюх? — Кажи! чого мовчиш? Кажи, чій?

— Цить! не кричи, — най при меншім обійдеться. Це капелюх того чоловіка, що ти лишив коло його жінки в ночі черевики.

— Що ти тарабанищ? Я ходив з здекутором цілий день, й ночував з ним на Березівці, в Гриця Розвори. Розумієш!? Сварка підскакувала як риба в саку. Виходу не було. На щастя прийшов вартовий.

— Пане війте! Вчера опівночі біг лісничий селом, лише в панчохах. Може він здурів? — Олекса Лаврів.

МОНАХ

Жив колись монах в пустині,
Не такий пузатий як нині.
Культурних кишенів не мав,
Політикою не чесався,
Не шкірився до бабів, не моргав на дівчат,
Не впивався. До Явдохи стежок не знав.

Плів кошики, живився корінцями,
Так як нині жиють селяни.
Працював, молився, поклони бив,
Мав одежу грубу свої роботи,
Чуже не любив шити пороти,
До Ігумена покору на палиці носив.

Раз в Велику Пятницю раненько,
Прийшов пастух вклонивсь гарненько,
І дав йому збаночок молока,
Тай каже: — отче преподобно-благий,
Прошу, випий або перелий,
Бо мені збаночка зараз треба.

Монах думає, не знає що почати,
Молока не має в що перелляти,
Завернути якось не пасує,
Вилляти на землю гріх.
А випити, — то від людей сміх,
А що, як Ігумен вчує?

Зложив руки, Богу помолився,
А на пастуха зизом подивився,
Сів на камінь, випив молоко.
Пастух, як сова витріщив очі,
"Бувайте здорові, благий отче",
Взяв збаночок, побіг в село.

Язик свербів й розголосив,
— Люди! Монах нині молоко пив.
Люди в крик. Таж то опир!
Ігумен брата Марка післав,
— Кажи, щоб не зволікав,
Але зараз прийшов в монастир.

Монах на колінах молиться Богу,
Прийшов Марко, просить в дорогу,
Бо пан Ігумен кличе.
— Не знаєш брате чого він хоче?
Марко облизався; не знаю, отче. —
Ходім, збирайтесь швидше.

Монах все тее знає,
Взяв палицю й шкандибає,
В монастир за Марком.
При дорозі могилу здибають,
Посідали тай спочивають,
Проти сонця під горбком.

Старий монах встав на силу,
Перехрестив палицею могилу,
Дрожачим голосом питає:
— Козаки мерці, скажіть мені,
Чи гріх є в їді, чи в злім ділі?
А голос з могили відповідає:

Мужу святий! Гріх не є в їді,
Але в поганім юдо-ділі!
Чує трясеться брат марко.
Як йшли дальше в дорогу,
Здибали молодицю небогу,
Котру вже добре знати було.

Покорно монаха поцілувала.
— Чія ти? — питає: — Вона сказала:
— Я жінка Ілька Клюпака.
— Давно видана? — Монах питає:
— Три роки на голого Николая.
— Друге дитя носиш? Га?...

— Друге, з Божої волі ношу,
Як ви це знаєте? — Прошу!
— Від свого мужа? — Монах питає.
— А йдиш ти до чортової мами!
Від когож би? Ти поганий!
Засміялась жінка й втікає.

Стій! Палицю здіймив,
Тричі живіт перехрестив,
І заспівав голосно прокимен.
Чадо невинное, в грісі зачато...
Скажи мені, хто тобі тато?
Голос дався чути: — Ігумен...

Марко побіг не обзирався,
Перед Ігуменом розперезався,
Про всі чуда розповів.
Ігумен крикнув на брата Симаня:
Осідлай скорше мені коня!
І втік, — монаха видіти не хтів.

При відході, заповіт лишив:
Як прийде монах, щоб спочив,
І зараз в пустиню забрався...
Маркові дав три золоті дукати,
Щоб він навчився вже раз мовчати.
Однак таки на "Точило" дістався. — О.Л.

УКРАЇНСЬКИЙ АДРЕСАР

Книжка "Українці в Канаді" — це велика книжка, має 208 сторінок друку, подає адреси від моря до моря — від Нової Шкоції до Брітиш Колюмбії. В ній є статистичний відділ, де є подано звиж 200 різнородних занять українців у Канаді. В іншому відділі подається дані про населення міст і сіл. В додатку є ще огляд українського населення по головних містах. В одному розділі адресаря подано календар різних свят і т. ін. У різних секціях провідника-адресаря є цікаві, корисні статті.

Розглянувши цей адресар, ви будете гордитись, що Ви є українського походження. Бо за несповна 50 років канадійські українці зробили великий поступ у кожній ділянці життя. Ми нічим не нижчі від канадійців іншого походження. З маленького й дуже тяжкого початку ми розбудували між собою різні бізнеси, професії, ремесла, громадські установи.

Тепер ми маємо два видання адресаря-провідника. Адресар, що коштує $1.00, друкований на доброму папері. А адресар за $2.00, друкований на найкращому книжковому папері, що є дуже трівкий. Замовляючи адресар, зазначіть, котре видання хочете — за $1.00, чи за $2.00.

Замовлення поштою з поштовим переказом або залученою готівкою шліть ЯКНАЙСКОРШЕ! Наш наклад обмежений. Постарайтесь, щоб Ваші сусіди та знакомі набули собі також цю цінну книжку. Адреса:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ХТО ДУРЕНЬ?

На ярмарку циган і піп,
Про щось торгувались,
Сперечились, а при тім
Й дурнями назвались.

А попови сором було,
Назву дурня взяти,
Скликав людей і циганові
Став таке казати:

— Хто з нас двох не відповість,
Нехай чують люди,
На питання правильно,
Той з нас дурень буде.

Але щоб ти не крутив,
Не брехав й не злився,
— Ну скажи тут циганє,
Де Ісус родився?

Циган каже: — В Вертепі,
В стайни в Вефлеємі,
Вмер на хресті прибитий,
У Єрусалимі.

От, і правду циган сказав,
Закричали люде:
— Послухаймо, що циган
Попа питать буде?

Циган каже до попа:
— Тепер я спитаю, —
Скажіть де я народився,
Й де вмерати маю?

А піп каже: — З циганами
Я не волочився,
Звідки можу знати
Де то ти родився?

А де й коли ти умреш,
То знати не може,
Ніхто в світі, лиш одно
Провидіння Боже!

А циган тоді сказав:
— Судіть тепер люде,
Свого дурня я програв,
Щож з поповим буде?

А швець з товпи обізвався:
— Прошу, дайте слова!
В мене — каже — на те є
Відповідь готова.

— Як що циган не родився
В шатрі при дорозі,
То вже певно в лахміттю,
У буді на возі.

А вмерти як час прийде,
Цигану приблуді
То знов, як десь не в шатрі,
То на возі в буді.

Циган каже до шевця:
— Тобі попом бути.
Можеш легко і точно
Всі діла збагнути. — За Степ.

"ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ"

Під повищою назвою вийшла з друку нова комедія в 4-ох діях. Ціна примірника 35 ц. В цій комедії автор висвітлює "щасливе й веселе життя" на Україні — під московською владою. Рівнож висвітлює боротьбу сили моральної з аморальною. Наклад нової комедії невеликий, тому надсилайте якнайскорше замовлення на слідуючу адресу:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.
INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за долара. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:
JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

● ТАКА Її ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

КОЛОМИЙКИ

В лівім вусі все дзвонило,
Думав, що за лихо!
Як замовив я "Точило",
В вусі стало тихо.

Когут в мене піяв грубо,
І дуже раненько;
А відколи є Точило,
Вже піє тоненько.

Жінка в мене дуже груба,
Ставала широка,
А як бачить все Точило,
Тоненька нівроку.

Щастя в мене попсувалось,
Не хтіло годити,
А з Точилом став щасливий,
Тепер любо жити.

По високих тепер школах,
Щоб знання збільшити —
Професори всіх студентів
З Точила муть вчити.

Хто не хоче бути в пеклі,
Де чортів є сила,
Нехай скоро замовляє,
Кругленьке Точило.

ВІНДЗОРСЬКІ ЩИПИКУЛЯНТИ

Усюди є повно всякого рода крутарства але я певний, що нема ніде такої крутарки як у Віндзорі. Жиє тут одна пані дурійка, що лонч рум має і там всякого рода какорочі пілекає. Нічого собі виглядає. Маленька, грубенька, масненько вміє говорити та добре хлоців дурити. У Віннепегу шість хлопів перепустила та замало з них користи зробила. Аж до Віндзору забралася й тут до діла узялася. Як першого тут дістала, то так ним любувалась, аж до варіятів його післала. Другий десь пропав, то що я знав. А стільки їх більше було, то я негоден вгадати, бо таке трудно порахувати. Але не в тім діло, що там було. Послухайте, що тепер вона має аж двох. Вона з ними жиє і вони не знають, чого її смішно. Вона каже антихристови нумер перший, що тримає дикуна, щоб поміг виплатити хати, що вона накупила, а другому каже що антихрист в неї доти сидить поки вона не сплатить довгу що на хатах, а тоді його прожене бо він турок.

А що до людей, то вона всіх знає, кожну жінку вона обговорить, які то жінки нездалі лише вона бідна усім людям гідна.

Билінь

МАПОВА, АЛТА.

Чи буду я довго жити,
Чи буду гуляти,
А ще хочу якийсь час,
"Точило" читати.

Бо хто добре серце має,
"Точило" читає,
То він завше передплату
На час висилає.

Підивися милий брате,
Що то за ріжниця.
Хотять люде повісити,
Невинного Гриця.

Гриць нікому ніц не винен,
Смирно проживає,
Люди кажуть: — О, то грішник,
"Точило" читає.

Чи я грішник, чи праведник,
Я того не знаю;
Як Точило прочитаю,
То ще й заспіваю.

ФРАГМЕНТИ

Нині дурних забагато,
Більше прибуває,
Бо суспільний лад нездалий
Розум відбирає.

Обставини простолюда
Крайно жалю гідні, —
Усе мають, і не мають,
Хотяй є свобідні.

Хлоп лиш робить, всіх годує,
Сам нічо не має,
Бо пан собі для роскошів,
З хлопа все здирає.

В хлопа нужда, недостаток,
Сліз гірких загони —
В пана право, в пана сила,
В пана всі закони.

Хлоп як з нужди вкраде хліба,
Пан його карає,
І законом беззаконність
У силі тримає.

Куди поглянь лиш плюгавство
Бачиш всюди нині,
Одні з других деруть шкіру,
І усі невинні. — С.М.Д.

ЗАКАЗАНИЙ ОВОЧ

Американський Вуйко Сем виробив для своїх вояків листу поживи, а головно для тих, котрі їдуть на Малайський острів воювати. Він остерігає їх, щоб не їли забороненого овочу.

Цей овоч є сильніший і більше шкідливий ніж самогонка. Це родимий овоч півострова Малії і близьких островів. Хто його зїсть, то прямо дуріє і виробляє не сотворені річи, навіть жахливі. Це є овоч величини кокосового оріха, кора є колюковата, з чубком колючок при обох кінцях, і росте на галузях високих дерев.

Коли цей овоч-дурійка є достиглий, тоді він є брунатно-жовтого коліру, і тоді він видає з себе страшний запах. Дерево дурійки родить около 200 таких малайських "овочів Раю". Під кожним деревом малайці стоять з колами, готові розчерепити голову комубудь, хто відважиться вхопити упавший на землю овоч.

Та хто є такий щасливий, чи не щасливий, що йому вдасться вхопити за гиляку і зірвати заборонений овоч, то пристрастно пожирає пух цього овочу, який є на подобу сметани. На початку смак має такий як банана. Та овоч дуже скоро нищиться і запах його стає запахом лімбурського сира або зігнилої цибулі.

Деякі з тамошніх мешканців більше в нім закохані ніж найгірші пияки в горівці. Цьої дурійки вживають не для їди, але для впливу, який ділає на них. Людина, що зїсть цей заборонений овоч, виробляє дивні річи, ріжні вибрики. Часто поповняють самовбійство щоб цей овоч дістати. А де є такий в досягу, то всі рвуться за ним мов божевільні.

В Канаді такого "райського овочу" дурійки немає, бо в Канаді люди й так задурманені від самогонки, де також поповняються самовбійства, мордерства, божеволіють, а деякі навіть сліпнуть від смердюхи. Отже, між Канадою а Малайськими Островами різниці нема. Малай має свою природну дурійку, а в Канаді дурійку фабрикують по корчах, — на кривду, і злий примір молодому поколінню.

КІЛЬКО ВОЛОСЯ МАЄ ЧОЛОВІК НА ГОЛОВІ?

Один французький учений, котрий очевидно мав і багато часу і терпеливости в своїм життю, більшу часть його посвятив на досліди, кілько волося мають його ближні на голові. По довгих обчисленнях і дослідах заявив, що здоровий чоловік мусить мати 30 тисяч волосків.

ПРИКРА СИТУАЦІЯ

До Влодзя підходить приятель і питає:
— Чого ти сидиш такий сумний?
— Ах, я попав в погану історію.
— Що таке?

— Вчера написав до мене один добродій, що поломить мені ноги, як не перестану фільозофувати з його дружиною.
— Так ти залиши цей флірт і все буде добре.

— То ж то біда, що він не підписав листа й я не знаю, котра це жінка.

ОЩАДНА

— Що знов ти купила собі нову сукню? Я ж казав тобі, що мені знова обтяли десять процент платні.

— Але коханий, я хочу помогти тобі щадити й тільки тому взяла цю сукню, бо мені знизив купець ціну на двайцять пять процент.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Світає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — — .10
Щасливе подружжа — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Одия 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
Вибрики попів — — — — .01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — .25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65
Така її Доля, драма на 4 дії — .40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, ділає. Для вихования розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:
52 ТАЙНИ, наука, роврада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поницих діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВІ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — — .05
НЕ ЗАБУДЬ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,..... **$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages..... **.15**
Love Thrills —36 pages..... **.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages..... **.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka..... **.25**
Own Sugar Making at Home..... **.50**
How To Raise Mushrooms..... **.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить вайрці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ-ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremoni alnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja wąs wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swôj opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 493 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translationour specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY BOOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones the entire system.

Postage prepaid. $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно мати заворот голови, бо за $1.50 дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІНЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріпляє ціле тіло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

●● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи п'ятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Домбего, Сітику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

PHOTOS

●ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльоруємо всякі фотографії. Виробляємо і ролькy фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

ЦУКОР

●● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

●СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — ц. 80. Природний спосіб, як набути силу без ліків. Нова тайна. Кожний може мати силу молодця і радіти життям до глубокої старости! $1.00

GAY PRODUCTS
3651 - B., Winnipeg, Man., Canada

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

16c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛЬЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION

Ч. 8. Рік 16, Серпень,
VOL. 16. NO. 8, AUGUST, 1945

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді і Америці на один рик лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ПРЯМУЙМО ДО ОСТАТОЧНОЇ ПЕРЕМОГИ!

КУПУЮЧИ БОНДИ ПЕРЕМОГИ І ВОЄННО-ЩАДНИЧІ МАРКИ.

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вповминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
374 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що любять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете качатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. —, в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчути, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребу є річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Цини високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St, Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористе зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.
ФАБРИКА
нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки оден доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, нагодові листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, деклї, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Вразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє імя і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернудося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку удільяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B, Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Літший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вжигати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ОСТОРОГА!

ДЛЯ ВСІХ ОСІБ ЯКІ ПЛЯНУЮТЬ ПЕРЕНОСИТИСЯ ДО

ВІКТОРІЇ — ГАМІЛТОН
ВАНКУВЕР — ТОРОНТО
НЮ ВЕСТМІНСТЕР — ОТТАВА
ВІННІПЕГ — ГАЛЛ

Нікотра особа не може переноситися і винаймати або занимати фамілійні мешкання в ніодній з цих переселених площ без дозволу від Адміністратора Захистів Наглої Потреби.

Доки зробите заходи покінути ваше теперішне мешкання, переконайтесь чи ви маєте друге помешкання і позволення на нього. Аплікації за позволеннями висилайте до Адміністратора Захистів Наглої Потреби в тій місцевості до якої плянуєте переноситися.

Кожна особа, яка винаймає або занимає фамілійне мешкання в котрійбудь з цих околиць, не зважаючи на цей наказ, допуститься провини і в додатку до інших кар буде обовязана уступити з мешканя і дістрікту на власний кошт.

(Issued under the authority of the Emergency Shelter Regulations, Order-in-Council P.C. 9439, December 19, 1944).

THE WARTIME PRICES AND TRADE BOARD

ES-6N

НОВЕ ПІДПРИЄМСТВО РОСТЕ

Нове підприємство поживи напитків і ліків зі свербивусу, котрий є около 20 разів вартніший ніж що інше в природі — росте знаменито. Від осені минулого року до цьої пори вже має поважне число щеровців, самих українців. Між ними є звичайні робітники, сім професіоналістів, сім бізнесменів, пять українських лікарів, пять письменників, і шкільний радний міста Вінніпегу, гр. А. Загарійчук.

Досі місто Віндзор має найбільше щеровців, бо аж чотирнайцять. Вінніпег стоїть на другім місци, Торонто на третім, Детройт на четвертім. Також є кілька уділовців з подальших місцевостей Альберти, Саскачевану, Онтарія й Манітоби.

Найбільша фабрика того рода багатої на вітаміни лічничої поживи є в укр. руках. Має вже власний будинок і дещо з машинерії. В серпні ц. р. починає вироби поживних продуктів. Основателем є С. М. Доровцук, котрий говорить, що українці можуть творити чудеса, колиб так їх гроші були зєднані.

Василь Ставничка

ПОШАНА ДО РОДИЧІВ

ТЯГ 10.

От так Юрко завів свій порядок у компанії. І від того дня, наче сонце засвітило — бо вже не було шляків, ні "ферфлюктів". Всі жовніри полюбили Юрка, лише деяка капралина дивилася на Юрка кривим оком тому, що вже не могла бити по морді простих вояків, і тому, що не мала на кім свою злість згаяти. А що найгірше було для дрібної саржі то це, що прості жовніри не хотіли їх частувати у кантині горілкою, так, як от це колись мусів робити Юрко, щоб хоч трохи охоронитися від побиття.

У неділю сам Юрко проводив свою компанію до церкви. Другі капітани на це не зважали, а пиди й гуляли й на простих жовнірів уваги не звертали.

Весною приїхав генерал і всі вояки здавали перед ним іспит з того всього, чого навчилися. Ні одна компанія не здала так добре свого іспиту, як компанія під Юрковою командою. Генерал залюбки дивився і дивувався, що Юркова компанія так усе точно виконувала. Всі жовніри наче один!

Генерал приступив до Юрка, подав йому руку й сказав:

— "Данкен шейн, гер Гавптман. Єрсти мал іх зигин зо ліхи абріхтен". — що по хрещеному значить: Дякую, пане капітан. Перший раз бачу таке вишколення.

Прочі капітани поглядали на Юрка зависно, а їх жовніри мали знеохочений, сумний вигляд. Коли в Юрка всі жовніри були веселого й повного життя — настрою. Це дуже подобалося генералові й він записав це до своєї нотатки й відїхав.

Минуло місяць часу й в розказі в регіменті появилося, що капітан Юрко Макух зістав майором. Він не був довго капітаном, як другі, що навіть умерають у цій одній рандзі. Слава про Юрка рознеслась по всіх регіментах.

Юрко не тратив марно ні хвилини. Він далі вчився завзято й памятав слова заохоти свого фельдфебля.

Коли вже Юрко добився ранги майора, то взяв фельдфебля до своєї канцелярії. Тепер Юрко вже провадив канцерію Баталіон Команди й мав верх над цілим баталіоном війська. Від самого початку своєї влади, Юрко почав заводити такі порядки які заводив у своїй компанії. Деякі капітани кривилися йому поза очі однак мали страх перед ним і мусіли те все робити й виконувати його розкази. У батальоні вже не було чути поганих слів дрібонької саржі. Тепер батальон виглядає, що в нім служить дійсне військо, а не проста собі цивільна банда. По других батальонах ще можна було чути такі слова, як холера, шляк і інше. Однак, навіть ті, що вживали цих пікантних слів, уважали й стримувалися від клятьби тоді, як Юрко часом переходив подвіря.

Приходить знову весняний іспит. Знову приїздить той самий генерал проводити іспитом. Цілий Юрків батальон так добре пописався на іспиті як передше його компанія. Генерал подякував Юркові й кожному капітанові в Юрковім баталіоні подав руку. Опісля знову приступив до Юрка й щераз подав йому руку з вдячности, що його батальон є добре вишколений, і це він записав у свою нотатку.

Полковник того регіменту де Юрко служив — вже був у старшім віці. Старших віддають на пенсію, а на їх місце сам цісар назначує посади полковників. Сталося так, що цісар назначив Юрка полковником, і то з великою похвалою. А це певно завдяки іспитового генерала, котрий представив цісареви поступ і порядок у його регіменті.

Юрко вже зістав полковником. Він подякував Богові за ласку, що йому так помагає, і радіє, що от от досягне тої хвилі, в котрій зможе з чистим серцем і сумлінням перепросити своїх родичів.

Тепер Юрко почав заводити нові порядки в своїм регіменті. Він бере зі собою фельдфебля, не лишає його. Фельдфебель цим був дуже радий і тішився, що Юркові так йде щасливо й каже:

— Пане Полковнику, ви не маєте поняття, як я радію, що ви так успішно сягаєте то становище, в котрім з легким серцем зможете перепросити своїх родичів.

— Не кличте мене полковником, бо то ви зробили мене полковником і не годиться професору кликати свого учня висшим від себе, — оправдувався Юрко.

— Ні, пане полковнику. Мені легко було вчити такого, що хоче вчитися. По другому, я вас не вчив, я лише добирав вам книжок, щоб ви мали з чого вчитися, і ви дійсно вчилися! Ви поступили більше ніж сто процентово в своїй науці. Я дуже цим гордий.

Юрко взявся за нові порядки й скоро вигнав усі щляки зі свого регіменту. Він чистив злобу й остро карав тих, котрі не повинувалися його приказам. Коли жовніри і старшина призвичаїлися до того, що ніхто нікого не бив і не кляв, то його регімент ставав найліпшим регіментом у цілій бригаді.

Раз переходить Юкро гофою й стрічає того капраля і фірера, що колись його били й молотили наче сніп соломи за те, що він боронився від побиття і напував їх у кантині за батькові гроші, щоб так не збиткувалися над ним, не налазили на його — й питає:

— Як вам тепер живеться, панове? Вже не маєте кого бити?

Капраль і фірер стали перед ним "гаптах" тай не відповіли нічого, тільки почервоніли як буряки й витріщили очі. Вони тепер пізнали що поступали дуже підло.

— Нічого! — каже Юрко. — Мені ваше дурне поводження вийшло на користь. А ви, як були бовванами, так є ними й до сьогодні. Однак, я не позволю, щоб у моїм регіменті робили саржою тих, що добре кричать і бють по варіяцьки. Я заведу одну годину вечірної школи і кожний старшина мусить навчитися

МОЯ КАЗКА

Або під увагу тим, що служать чужим.

Зробіть мені друзі ласку,
Та оцю маленьку казку,
Всі перечитайте;
А потім знов по свойому,
Чи по доброму, чи злому,
Шляху поступайте.

Не берусь я вас навчати,
На те треба школи мати,
Не такі як я.
Бо хоч в місті я родився,
Та азбуки друзі вчився,
В школі, край села.

Ген за морем, на Вкраїні,
Що так само як і нині,
Була ще в неволі.
А як школу вже скінчив,
Книжочки свої зложив,
Працював на полі.

І там власне в тім селі,
В красних гаях й на рілі,
Пізнав я життя.
Дізнавсь я про нашу славу,
Вождів, військо і державу,
Що колись була.

Там я навчився їх кохати,
Та як слід всьо шанувати,
Щоб колись знова;
Як вже будуть силу мати,
А сурма буде взивати,
Пішов в бій і я.

Не за царів, не за трони,
За їх добра, чи й корони,
А правду святу.
Котру вони самі взяли,
В тяжкі пута закували,
Замкнули в тюрму.

З людей рабів поробили,
Церкви наші повалили,
А на їх місцях;
Збудували ріжні доми,
Де розсілись економи,
Підлі, що аж страх.

Про людей вони не дбають,
Защо можуть всіх карають,
На розстріл беруть.
А інші знова зі сходу,
До чужих країн, народу,
Свої кличі шлють:

— Гей робітники, єднайтесь!
Панам дукам не піддайтесь,
Бийтесь за життя.
Ми тут мов в раю живемо,
Всьо тут маєм, всюди йдемо,
Тут панів нема.

А тим часом там в їх раю,
Нема друзі кінця краю,
Нужді тай біді.
Бо народ там весь без волі,
Працює ввесь рік на полі,
Мов віл у ярмі.

Свої нивки він не має,
Один тільки Господь знає,
Як там він живе.
Бо чужих там не пускають,
Тай своїм не позволяють,
Йти в місце чуже.

Але в нас є блудні вівці,
Що хотіли б разом в спілці,
З ними працювати.
Зрікаються всього того,
Защо бились років много,
Ката кличуть: — Брате!

А він з них нишком сміється
Куди тільки повернеться,
Бо він лиш собі.
Хоче всі плоди зібрати,
Тай лад новий заснувати,
На нашій землі.

Про зрадників він не дбає,
Хоч для них всьо обіцяє,
Та як час прийде;
Тоді за всю їх дурноту,
Збере в потяг мов голоту,
В Сибір завезе.

Бо так нераз вже бувало,
Темних в світі є немало,
Та прийде пора.
Що свій блуд вони пізнають,
І з лиць сльози повтерають,
Тай скажуть: — Дарма!

Бо злидні їх проженуть,
Ще й зрадниками назвуть,
А свої в той час;
Теж не приймуть їх до хати,
А певно будуть казати:
— Геть ідіть від нас!

Евген Березинський

читати і писати, а не клясти й прозивати. Кожний жовнір повинен хоч стільки навчитися письма, щоб хоч міг написати листа до своїх родичів та довідатись про їх здоровля й рідне село.

Говорить це Юрко, а тут йому самому зробився жаль, бо хоч він уміє читати й писати, то не пише до своїх родичів. При тих думках він відійшов від капрала і фірера, котрі ще зі страху стояли "гаптах".

Написав би я листа до родичів, — думає собі Юрко, — та як писати, коли я ще не є генералом? Тут перше треба мені доказати, що я є генералом. Хто знає, як там вони на селі проживають? Чи споминають мене добрим словом? Чи забули мою обиду? Вони, бідні не знають, як я побиваюся тої слави, стати правдивим генералом і їх перепросити.

Вечірна школа в руху. Юрко повибирав з регіменту тих, що вміли читати й писати, і заставив їх учити простих жовнірів письма. Він накупив таблиць і крейди, і — наука почалася в повному розгоні. До двох місяців много жовнірів уже вміли читати й писати, а решту самі жовніри доучувалися. На третий місяць жовніри вже діставали багато листів. Почалося нове життя завдяки Юрковій праці. Жовніри були дуже вдячні Юркові і виконували військові обовязки з охотою. Все було в порядку, і цей новий лад підносив їх на дусі, а Юркові на поступ до висших авансів.

Жовніри тішилися листами від родичів, інші одержували листи від своїх дівчат, читали й перемінювалися новими думками і новинками з рідних сіл. Лише один Юрко не мав листа від своїх родичів. Цілий регімент перемінився на регімент повний руху і життя.

Коли надходили веснянні інспекції, то Юрко не боявся за свій регімент. Він був певним, що кожний жовнір вивяжеться якнайкраще.

Слава про Юрка розійшлася по цілій армії, що з такого простого жовніра, найгіршого за всіх — став полковником, якого нема в жаднім полку, щоб міг йому дорівнати. Юрко знав про це, та слава його не тішила; його давила обида родичів.

Несподівано розійшлась вихром вістка по цілій державі, що Пруси хотять виповісти війну. Ця вістка прибила духа кожного жовніра. Ніхто не був радий її появою, бо деякі жовніри вже дослужували свого часу й сподівалися скоро бути вдома, в рідній селі. Один Юрко тішився вісткою, бо він знав, що у війні може згинути геройською смертю, або може добитися висшого становища. Він також знав, що жовніри не мали охоти воювати. Про це знав кожний жовнір, що війна є на те, щоб боронити свій край.

Коли вже розійшлась вістка що війна не минуча, то деякі жовніри отримували листи від своїх родичів, що може вже більше не побачуться. Багато жовнірів сумували, а деякі плакали. Тільки Юрко не сумував, ані плакав, бо він сам не знав, що він тепер є, чи сирота, чи ні. Для нього війна не була страшна,

ЙОГО СЛОВА

В сто-ліття Шевченкового Заповіту.

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте. . .
Оці слова Шевченкові
Українські діти.

Сто літ тому написані,
Вже були сповнились,
Ріки крови ворожої
В Чорне Море лились.

І була в нас своя хата,
Може й не така,
Як в великого магнати,
Але без сміття.

Було військо, Січовики,
І тішились люди,
Бо думали що їх хата,
Все вільною буде.

І прапори синьо-жовті,
Вже всюди видніли,
Здавалося іншим тоном,
Всі ріки шуміли.

Радість всюди панувала,
Руїни зникали,
На них знова гарні села,
Скоро поставали.

Всі до праці забралися,
Хто лиш силу мав,
Де потреба показалась,
Всюди радо помагав.

Та не довго любі друзі,
Бо в короткому часі,
Знова зайшли в нашу хату
Сусіди лихі.

І закрилось сонце волі,
Хмарами тяжкими,
Заплакали брати наші,
Сльозами гіркими.

І знов стало сумно всюди,
Немов в домовині,
Замість пісні дався чути,
Плач по Україні.

Знова шляхом в Сибір сірий,
Стали народ гнати,
А надбане добро наше,
В свій край забирати.

бо те горе, яке його все давило, то було для нього гірше як та війна.

Щож мені этого, що я вже полковником. А може я дібюсь і до того нещасного генерала, яким іменем я обдурив свого батька й відтоді не маю хвилини спокою. Коби їх Бог тримав при добрім здоровлю, щоби я міг їх ще побачити і перепросити.. Тоді булоб мені легше жити. Нікому він про це не згадував, хіба поговорив з фельдфеблем, то тільки було його розради.

Минуло пару днів і Юрко дістав повідомлення від воєнної команди, щоб був готовий до бою. Коли прийшов той день, то Юрко зформував свій полк, де кожний жовнір був по воєнному узброєний. Юрко приїхав на буланім кони, став перед свій полк і каже:

— Нині ми опускаємо це місто, в якім не один з нас на початку своєї військової карієри пережив багато злого і доброго. Ми йдемо до бою, де неодин з нас поляже на полі бою за нащу вітчину й не побачить більше ні цього міста, ні своїх рідних. Однак, ми є всі разом військо, і нашим обовязком є боронити наш рідний край де всі ми вірно на це присягали. Знаю, що неодин з вас бажав би побачити своїх родичів, свою дівчину, своє рідне село, навіть свою святу церкву, в якій ви ще від дитиньства молились.

Все те тепер треба нам забути, і побідити ворога, щоб не знищив наш край. Бо наколиб ворог знищив наш край, то знищить також наших родичів. Ми молоді й старі жовніри маємо йти разом рука в руку, а ворог мусить бути знищений. Правда, ваші родичі будуть за вами плакати, але вони також будуть за вас молитися й просити Бога, щоб ви повернули здоровими.

Коли Юрко спімнув про їх родичів, що за ними будуть плакати і просити Бога щоб їх повернув здоровими, до дому, то жаль стиснув йому серце так, що він не міг більше слова промовити. Він скрутив конем на бік і гірко заплакав. При тім подумав собі:

— Хто ж за мною заплаче? Хто за мене буде Бога просити, коли я в своїх родичів ласку втратив? А може їх вже нема між живими? Може моя обида загнала їх до гробу; за кого ж я тепер буду воювати?

— Боже, коли вони ще при життю, тримай їх при здоровлю, а мені поможи щоб я ще міг їх побачити і здобути слави для них і для нашої держави. Втер сльози, обернув конем і з такою бадьорністю говорив що всі жовніри стали від його духа бадьорні, неначе на весіля йдуть. Заграли в сурми, вдарили в барабани і ціла армія вирушила в похід.

Поїздів в ті часи не було всюди, то військо мусіло машерувати піхотою — селами та маленькими місточками. Переходячі вояки бачили, як по селах люди плакали за військовими людьми, які вже були вдома, і їх знов покликали на війну. Не одному жовнірові аж шкіра потріскала на плечах від ременів, на яких висів тягар куль і консерви — заки вони зайшли на призначене місце.

Люди і вояки в ті часи бідили. Тоді не було на-

Ниви наші урожайні,
Буряном покрились,
Плуги острі поржавіли,
Без коней лишились.

Плаче бідна вдова мати
Дивлячись на діти,
Чим їх малих накормити,
Та чим приодіти.

О, Тарасе, любий батьку,
Чому ти нас полишив?
Чому довше ти між нами,
Наш батьку, не жив?

Чому не довів до ціли,
Котру ти нам показав?
Чому лишив батьківщину,
За котру страдав?

Прости батьку, та без тебе,
Все мов інше стало,
Хоч була в нас доля, воля,
Та всьо те пропало.

Тільки твої слова, батьку,
В серцях залишились,
Та дай Боже щоб в коротці,
Всі вони сповнились.

Не плакали б брати наші,
Не ридала б мати,
Бо привела б діток своїх,
До власної хати.

Покрилибся наші ниви
Збіжжам, красотою,
Понеслаб ся люба наша,
Пісенька горою.

Аж до Господа самого,
Так воно ще й буде,
Бо народ наш Заповіту,
Твого не забуде.

І прийде ще батьку днина,
Велика й свята,
Сповняться як бажав ти,
Всі твої слова.

І знов сини України,
В щастю заживуть;
А тебе все добрим словом,
Згадувать будуть.

Евген Березинський

віть добрих простих доріг. Коли впав великий дощ, то болото по коліна місили. Юрко їхав верхом на коні й бачив, як його регімент змучився. Він часто казав їм спочивати й потішав їх долю. Вояки були так змучені, що половину менша ворожа сила могла б побити й вибити цілий регімент. Машерували ще кілька днів і на силу добилися до ворожої лінії.

Ворог ще не нападав і жовніри трохи відпочили й відзискали свою силу. Юрко діставав різні розкази як і де він має вдарити своїм регіментом на ворога. Він уважно розглядав мапу, як найкраще заскочити ворога й не стратити багато свого війська.

До самого фронту ще було далеко. Патрулі вислав Юрко всюди, щоб слідили за рухом ворога й давали знати до головної кватири. Крім регіменту під управою Юрка було ще багато війська й над усіми провадив генерал, котрий давав розкази, як у свої руки залапати ворога і розбити або взяти його в полон. Патрулі доносили, що ворог підсувається блище; вже навіть було чути перепалки між патрулями ворожих армій. Це був знак, що ворог зближається.

— Хлопці! — крикнув Юрко, — маєм здобути, або вдома не бути! Вмерати так далеко не годиться, не поконавши ворога. Кожному життя миле, тому кожний життя своє повинен боронити. Не впадайте на дусі. Йдіть сміло в бій. Відвага куль не боїться, і на відважних світ стоїть.

Юрко також мав свої особисті патрулі, котрі доносили йому про силу ворога. Юрко все ще дивився на мапу при помочі свого фельдфебля, котрий був його невідступним приятелем, і Юрко радився з ним, як з приятелем.

Ворог розпочав сильний наступ. Юрко заходив зі своїм регіментом з боку, щоби взяти ворожу армію з два вогні. Обі армії трималися досить завзято. Канониpи в регіменті Юрка стріляли з гармат дуже добре й відбивали ворожий наступ. Коли Юрко підійшов з лівого крила близько ворога, він крикнув:

— Хлопці! За цісаря і за державу! Гурра!!

Цілий регімент рушив в перед, і, як почав бити, то ворожа лінія цілком заломалася і піддалася. Інші компанії Юркового регіменту натиснули на ворога з переду, і так били, що ворог мусів піддатися.

Війна довго не тривала й на війні Юрко зістав героєм тому, що так підохотив своїх вояків, що ті, як бігли до штурму, то в тісноті кольбами били своїх ворогів. Бій так виглядав неначе на череду напало стадо голодних вовків і перед вояками Юркового полку не міг встояти навіть найсильніший ворог.

Війна скінчилась побідою. По війні слава про Полковника Юрка розійшлась блискавкою по цілім краю, що Полковник Юрко Макух зі своїм полком так заскочив неприятеля, і так його хитро побив, що неприятель мусів піддатися. В кілька днів цісар іменував Юрка генералом і подарував йому золотий хрест за геройство.

З КУТИКА ТЕМНОТИ

Заходжу я раз до кума,
Під "Велька Ноц" свято;
Тай застаю там новину,
Яких в нас багато.

На столі є паска й яйця,
Проборщ відправляє;
А вусатий органіста,
Йому помагає.

Що, це, — в кума польський проборщ?
Що мій кум сказився?
Чи лиш тільки тимчасово,
З панталику збився?

Кум колекту кладе на стіл,
Платить за свячене;
Цмокнум в руку, розпрощались
Тай каже до мене:

— Біда, куме, — ви знаєте,
Сяк так, треба жити;
У поляка "гавз рентую",
Тай мушу мастити.

То я вже так через него,
Ці свята справляю;
Тай часом колекту тицьну,
І біду латаю.

Почув я це, шапку в руки,
Вирвався до дому,
І до нині про це диво,
Не казав нікому.

Бо я також добрі люди,
Покривджений чуюсь;
Тому що я в пейсатого,
Мошка "гавз рентую".

А тут кучки зближаються,
Щож мені почати?
Чи не прийдесь разом з Мошком
Мені святкувати?

Порадьте мя добрі люди,
Прошу вас, благаю.
Тай розсудіть чи я з Мошком,
Святкувати маю?

Павло Романишин

Господи! Яка це була велика радість для Юрка! Радість не тому, що зістав генералом, але тому, що вже має нагоду перепросити своїх родичів.

Видів мене мій батько генералом, і щераз побачить мене генералом, — думає собі Юрко. Лише не знаю, коли буде можливо до нього поїхати. Батько знову здивується, як побачить мене генералом. Він сам собі не повірить. Я його щиро привитаю і свою рідну матусю. Коби були здорові.

Юрка призначили до іншого міста, в якім була його призначена бригада. Він все брав зі собою свого фельдфебля, з котрим ділився своїм горем і своїми радощами. Перенявши бригаду під свою управу, Юрко почав заводити в ній свій лад. Фельдфебель стає до роботи в канцелярії бригади і дуже старанно виконує свою працю.

Юрко зайшов до своєї палати, яку дала йому військова команда. В палаті вже був призначений ординанс, для його услуг. Цей ординанс не знав того, що генерал Юрко Макух походить з простої хлопської родини. Він все думав, що генерал, то є з великих панів, або дідичів син. Отже, перед Юрком він вигинався на всі боки, щоб йому догодити. Він виглядав наче має страх перед Юрком і боявся, щоб часом щось злого не зробити. Він старався все точно виконувати.

Юрко завважав трусливість ординанса, покликав його до себе й запитав:

— Як маю тебе називати?

Ординанс став перед Юрком як свічка й каже:

— Федь, а пишуся Сворінь.

— Слухай, Федю, я тобі щось скажу. Я завважав, що ти чогось наче боїшся, так, ніби маєш перед мною страх. Отож я тобі тепер кажу, що ти не бійся нічого й від сьогодня будь собі тут наче вдома. Я не люблю таких людей, що носять у собі страх. Сідай!

Ординанс сів. Юрко почав випитувати звідки він походить і чи має родичів, чи жиють, чи має братів і сестрів. Ординанс каже:

— Родичів маю, але не маю від них вістки. У мене був старший брат і оженився, а сестри, то я полишив ще дівчатами.

— Ти знаєш, Федю, чому я тебе питаю? Тому, що я також маю родичів і не чую від них нічого. Сам не знаю, чи вони ще при живих, чи ні.

— Як то так? — запитав здивовано Федь. — Та ж ви генерал! І ви також не маєте вістки від своїх родичів?

— Та що з того, що я генерал, коли я втратив ласку в своїх родичів.

Юрко похилився на кріслі й почав оповідати Федеві цілу історію свого життя. Ординанс сдухав дуже пильно, і, коли Юрко закінчив своє оповідання, ординанс каже:

— Коли так, пане генерал, то ви вже маєте ласку в свого батька. Тепер ви можете сміло їхати й перепросити своїх родичів.

— Та я думаю так зробити, — сказав Юрко, тро-

З ДУМОК НАД НАУКОЮ

Говорять нині в нас культура,
Дійшла до самого вершка,
А я говорю на простий розум,
Що все те тільки є брехня.

Говорять нині, людський розум,
На все вже розвязку знайшов,
А я говорю як тільки знаю,
Що він далеко ще не дійшов.

Мемі здається, що нині нарід,
Замудрим себе має,
Тому таке нещастя в світі,
На нього све спадає.

Чим більше ліземо в науку,
Чим більше до просвіти,
Тим більше ми все виглядаєм,
Як ті маленькі діти.

Кажуть що наші прадіди рідні,
Колись нічо незнали;
Без школи, книжки і культури,
Родились і вмирали.

Але вони здається знали,
Інакше, як ми жити,
І нині приміром напевно,
Для нас можуть служити.

Як часом в них якась незгода,
Бувало повставала,
Так рада проста і розумна,
Спокій у них давала.

Вони найдальше свою хату,
Родину боронили;
На волі Божій, на природі,
Як знали тільки жили.

А гляньмо нині самі на себе,
Ми нині їх правнуки,
І ми наїлися на світі,
Багато вже науки.

Та що нам з того що внас наука
Коли нема любови?
Внас нині війна, ненависть,
І море повне крови.

Ось до чого нас наука,
На світі дотягнула,
Що розум в головах здається,
Нам взяла і пінсула.

хи лекшим тоном. — Я візьму собі три місяці урльопу й поїду до своїх родичів і полгяну на рідне село й може трохи відпічну. Відколи я своїх родичів обидив, то від того часу я не мав ні одного дня спокою. Я старався учитися стільки міг, щоб добитися становища генерала.

— То ви, як бачу, дуже завзяті, пане генерал, що ви діпняли своєї цілн. Таких людей дуже мало є, як ви. Коли ви приїдете на село, то ваші родичі привітають вас дуже щиро, — сказав Федь, трохи спокійніше.

— Я більше нічого не бажаю, лиш щоб я міг їх перепросити.

На другий день Федь і Юрко приготовляються в дорогу. Ординанс Федь дуже радий, що їде разом з Юрком.

— Ми ще завтра не виїдемо, — каже Юрко, — бо треба внести просьбу до Корпс Команди, щоб дали позволення на три місяці відпустки. Може ще відмовляться на якийсь час і схотять провірити мене, чи я добрий генерал у цій новій бригаді, і, чи відразу знаю, як нею провадити. Бо я ще генерал молодий, а бути бригадиром, то таки треба знати. Е, коби то вони знали моє положення, то пустили б відразу до дому. Та вони не знають як я терплю, а ще тепер, по війні, то все ще не є в порядку. Багато є хорих, ранених і калік. До того багато вмерає від перемучення. Треба всюди залгянути й давати поміч раненим жовнірам. Хотяй у моїй бригаді є полковники, майори і капітани і доктори, а я таки мушу всіх доглянути. Коли генерал приходить відвідати ранених і слабих, то їм стає лекше. Кожний відчуває, що він є під опікою генерала.

Коли б був генералом з великих панів, то я так не відчував би людського горя. Але, що я є сином простого селянина, то я знаю ціну людського горя, бо я сам переніс горе.

Федь слухав, що Юрко так жаліє бідних жовнірів і каже:

— Пане генерал! Бачу, що ви справді відчуваєте кривду. От, якби так ви були цісарем, то всім було б добре жити. Тоді не було б кривди між народом.

— Я цісарем не буду. Та ті, що є під моєю командою, то я про них подбаю стільки в мене сили, — сказав Юрко рішучо.

Юрко в своїй бригаді заводить свої нові порядки. Він видав розказ, щоб з новими рекрутами обходилися як найліпше. Коли б хто зі старшини вдарив рекрута, то буде дуже остро караний. Кричати й гулюкати на рекрутів не вільно. Треба рекрутів заохочувати до військового життя, тоді будуть з них добрі жовніри. Коли є рекрути слабшої памяти, і не можуть виконувати своїх задач разом з другими, то таких треба відлучити від мудріших жовнірів, а зібравши до купи всіх тупоумних — треба їх окремо вчити. До науки тупоумних треба дати відповідних і людяних обріхтирів, то з них виробляться добрі жовніри. Не треба через таких конірувати й мучити цілу компанію через кількох офермів.

Такий порядок завів Юрко в своїй бригаді. Хто не вмів читати, або не мав нагоди навчитися, то для таких завів вечірну школу. Кожний неписьменний мусів обовязково вчитися. Юрко так старанно ходив коло своїх жовнірів як пасічник коло своїх бджіл. Полковники і другі штабові офіцери дивувалися таким порядком, бо такого у війську перед Юрком не було. По часі пізнали вони, що це дуже користний лад.

Жовніри навчилися читати й писати. Вони не волочилися по місті, не тягали зі собою дівок, а читали й вчилися далі. Вони були жадні науки. Вони писали листи до своїх родичів, до дівчат і обмінювалися думками й новинами.

Ця наука для простих жовнірів донеслася аж до самого царя. Цісар не знав того, що Юрко став генералом з простої хлопської родини, і, ніколи не чув, щоб який генеал заводив такі порядки як Юрко, і цар дуже заінтересувався Юрком. Він конечно хотів бачити його, того генерала з простого хлопа. Цісареві не пасувало їхати до Юрка, отже, він покликав його до себе.

Юрко поробив усі порядки в своїй бригаді й чекав на дозвіл від Корпс Команди виїхати до своїх родичів. На дорогу вже все було прилагоджено. Аж тут нараз військовий донощик приносить йому від самого цісаря запрошення на авдієнцію. Коли Юрко прочитав це покликання, то аж заплакав. Федь побачив це, приступив до свого генерала й запитав:

— Що, може ви, пане генерал, отримали якусь злую новинку про своїх родичів?

— Ні! — відповів Юрко. — Я плачу тому, що неможу їхати. Цісар просить мене, щоб їхати до нього, на якусь авдієнцію і через його авдієнцію я не зможу поїхати до своїх родичів.

Федеві зробився жаль і він також мало що не заплакав. А він так дуже хотів виїхати на село. Він підвів очі й сумно запитав Юрка:

— А ви довго будете там у цісаря?

— Я не знаю, як багато часу забере та авдієнція, бо я ще такої авдієнції в життю не мав. Я навіть не знаю, що то та авдієнція значить. Цісар певно думає, що я є генералом з високої панської родини й таким мене між собою зачисляють. Тепер сам бачиш, Федю, що й генерали не мають спокою. І щож я там буду говорити? Колиб мені припоручили наперед щось сказати, то я, менше більше знав що маю робити. А так що? Гей, Макуху, Макуху! Чому ти не був добрим у свого батька? Тепер був би спокій в душі. Ти міг жити як другі люди. А тепер тебе тягають то сюди, то туди й кінця ніде тому тяганню не видно. Хто знає, чого цісар хоче? Може він затримає мене так довго, що я ніколи не поїду до своїх родичів? І пощо я йому здався?

Далі буде.

Бо якби люди розум мали,
Моглиби в згоді жити,
Як Бог казав, один другому,
Добром лише служити.

Тому як хочемо на правду,
Людьми на світі бути,
То мусимо війни незгоди,
На віки раз забути.

Микола Горішний

ІДЕ ВЕСНА

Іде весна собі полями,
І цвіти розсіває;
Тепленький вітер легесенький,
Надію навіває.

Іде весна як та царівна,
Пташки пісні співають,
Леди, сніги і морози,
З водою десь щезають.

Все до життя встає знова,
Що вчера десь ще спало.
Нині у серце сили весни,
Для себе вже набрало.

Іде весна, іде краса,
А з нею радість всюди,
Здається нині якісь нові,
Настали в світі люди.

Іде весна собі полями,
Всміхається як знає,
І цвіти гарні, запашненькі,
Де глянеш розсіває.

Микола Горішний

КОЛОМИЙКИ

Хто у раю хоче бути,
Вічно проживати,
На Точило два доляри
Мусить зараз слати.

Гоп Марина мала звичку
Всіх шіків чіпати —
Тепер стала дуже чемно
Точило читати.

Коли дівка віддаватись
Дуже гвавту хоче ,
То з Точилом устаткуєсь,
Присяде як клоче.

Раз кобила відкусила
Хвіст мойому псові, —
Як замовив я Точило,
То хвіст став здоровий.

Коли ваш дяк незмагає,
Не може співати.
То з Точилом то він буде
Як дурний кричати.

У городі хробаки
Капусту зїдали,
А відколи є Точило,
Цілком перестали.

ФРАГМЕНТИ

Праця розум розвиває,
Дає гарні плоди,
Всі невдачі усуває,
І всі перешкоди.

До бажання вчипи розум,
І працю і силу,
А здобудеш приємності
Вдоволення миле.

Вік дитини, — це є весна,
Весела в природі;
Вік старечий — це є осінь,
Зі снігом в городі.

Далі, далі там будемо,
Де не хочем бути,
Де всі лежать так спокійно,
Хрестами прикуті.

Більшість людей наслідують,
Пильнують старого —
Бо їх розум не сягає
До діла нового.

Для всіх доволі є всього,
Можна краще жити;
Без визиску брата свого
Дійсний рай створити.

Бідні люди — це корова
З худими дійками,
Котру доять всі багаті
Довгими віками. — С.М.Д.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

КЛОПОТИ МОЛОДИХ ДІВЧАТ

Ні одна з дівчат не любить шкірних викидів або прищів, бо кожна хоче бути гарною і чистою на твари й тілі.

Несвідомі дівчата, молодиці а навіть і старі баби вчіпилися різних крімів, пудрів, ружів та всякого смаровидла, і, мастять пики аж їм душно робиться. І замість бути гарними, стають такі наче опудало в городі.

Справа погана і шкідлива, як для краси так і для здоровля. Бо кожна женщина що заліплює пори в тілі різними смаровидлами не стає гарнішою але поганішою. Тіло, чи радше шкіра — не віддихає порами, як пори в шкірі є заліплені пудрами, і тому кожна така виглядає як курка намочена в воді.

Краса походить зі середини тіла, а не зверху. Можете змастити цілі тони смаровидлів на твар, то краса ні прищі не щезнуть. Прищі повстають з невідповідної поживи, від заліплених порів у шкірі, від некупання і через брак Вітаміну С в поживі.

Підшкірні залози перепрацьовуються і нидіють через повищі причини. Викиди шкірні збільшаються. На кожних пять дівчат, чи женщин — одна терпить на шкірні викиди. Коли мастити твар чи шкіру якими би то не було — смаровидлами, наражає шкіру на зараження і більше прищів.

Пудри, ружі, кріми, смаровидла є зроблені на бизнес, на роблення грошей з легковірних дівчат і женщин, — а не для краси. У старому краю дівчата не вживають жадних мастиг, але сто разів виглядають гарніші як ті, що мастять пики а на морозі виглядають наче сина хінська смерть.

В здоровому тілі є здорова душа, розум і краса зверхня. Здоровля і краса залежать на зрівноваженій і відповідній поживі. Краса походить з нутра тіла, від здорової крови, від чистих порів, від правильного круження крови — а ніколи від дурних смаровидлів.

Хочете бути красні і приємні для мущин, то хрестіться від всяких смаровидлів; купайтеся часто; беріть масажі; їжте відповідну поживу; перебувайте на сонці; натирайте лице овочами, огірком, пийте що дня дві-три шклянки соку з моркви — а будете мати красу і румяні лиця — природні, а не штучні. Все, що є штучне, є погане й шкідливе.

Хочете позбутися прищів, мати гарну церу лиця, то вживайте з поживою якнайбільше Вітаміну С, природного, не штучного.. Найкращий природний Вітамін С є в зеленині, помідорах, помаранчах, чорних позичках.

Мийте лице добрим милом і водою хоч два рази на день. Натирайте лице пальцями для ліпшої циркуляції крови, а потім вимийте лице 5-6 разів у зимній воді. Втираючись вдаряйте легко ручником по твари, а ніколи не втирайтеся в інший спосіб.

Пожива і Вітамін С є найголовнішими чинниками в усуванні прищів зі шкіри. Пийте багато води між їдою, (не з їдою, або підчас їди). Їжте свіжі овочі і свіжу городину, сирову в саладах, або пийте соки з городини. Уникайте чоколяди, цукорків і остро приправлених поживів. Не їжте горячих страв і не пийте горячих напитків — лише теплих.

Тіло — це ваш город. Як будете його доглядати, такі будете мати овочі — краси, принади, або гній і бурян. Також дбайте про розум. Не тратьте грошей на штучні і шкідливі косметики, що є зроблені лише на бизнес.

ЗУБИ

Мід задержує кальцій (вапно) у костях і зубах, не робить різниці, чи людина має забагато чи замало Вітаміну Д в поживі.

Мід і масло з оріхів (піноц) з покрушеними розинками або дактилями (дейц), є знаменитою перекускою для дітей. Це будує в них здорові зуби й сильну кість.

Клопоти зубні повстають з браку кальцію в поживі. Для збогачення й збільшення кальцію є знамениті зела, 14 їх, з котрих чай дає достаточну скількість кальцію.

Квасність слини нищить зуби, а головно полиск зубів. Щоб успішно усунути квасність слини, то потрібно їсти багато такої поживи, що містить у собі досить Вітаміну Сі, як помаранчі, цетрини, петрушку, моркву, помідори, зеленину і таке інше.

Вітамін Сі, через процент хемічний, так уладнює в тілі, що з кальцію і фосфору будує верхний полиск зубів, і також усуває квасність устної слини.

Вітамін А і Е також конечно потрібні для вдержання зубів здоровими. Цих два Вітаміни хоронять зуби від дривління, порохнавіння, вапнення і від нищення зверхного полиску зубів.

Тіло ніяк не годно зужити Вітамін А, як не буде присутного Вітаміну Е. Діляння одного залежить на діланню або чинності другого. Оба разом приносять користь, — а окремо — є безвартними.

Зубами можна копати собі гріб або здоровля. Всяку поживу треба старанно пережувати закім її проковтнете. Не їсти ніколи скоро й не пролигати ніякої поживи кавалками. Хто їсть скоро, то довго жити не буде. Скора їда ослаблює травні органи, шлунок, кишки, нищить зуби, а що найгірше, то нищить память або мозкові клітини.

І чи треба дивуватись, що тепер так много є дурних людей?

АЛЬКОГОЛЬ — ЦЕ СЛАБІСТЬ

Алькоголізм стає серйозною суспільною проблємою, яку годі ігнорувати. Нині в Америці 40 мільйонів осіб, у віці 15-ти років, пють алькоголь. Пияків є чотири роди:

1) Пияк, що пє лише деколи або умірковано, звичайно в товаристві, може випити або лишити чарку.

2) Пияк, шо пє алькоголь у тій ціли, щоб придушити напруження, гризоту і втому.

3) Пияк, що пє надмірно й цілком мочиться в алькоголі. Та жажду гасить все тим, що більше пє алькоголю, котрий дуже йому шкодить.

4) Налоговий пияк, хронічний, абсолютно не годен жити без алькоголю й як не випє, то ходить наче дурний і все йому щось недостає. Більшість тих усіх тверджень, що горівка є добра — є фальшиві. Алькоголь не є медициною. А в многих випадках алькоголь дійсно не допускає хворого до виздоровлення.

Постійний вжиток алькоголю наводить недугу умову і тілесну. Зі всіх пияків лічених у шпиталях — 10 процент терплять на недугу ума, 35 до 40 процент стають паралітиками або мають шкірні і нервові недуги, а около 8 процент мають недугу печінки. Печінка стає така зісохла і поморщена як старе яблоко, що стояло цілу зиму на яблінці. Хронічні алькоголіки дуже легко наражаються на запалення легенів, і є невилічимі сухітники. Алькоголь також нищить полові органи й стають нездібними в родиннів життю.

Алькоголь не є підкріпляючим средством. Він є втихомирюючим средством. Пияк стає більше говірливий і жвавіший як звичайно і думає, що алькоголь є підкріпляючий.

Алькоголь не є поживою. У нім цілком нема вітамінів, ні мінералів і не має ніякої поживної вартості. Хто часто пє алькоголь, у того зменшується апетит до їди й пияк стає недоживленим, постепенно приупадаючи на силах.

Чому люди пють? Більшість молодих пє з цікавости. Старші пють тому, що на хвилю попускаються їх гальми й це дає їм більшу свободу в їх захованню. Мало хто звертає уваги, що алькоголь є недугою, що нищить людину безпощадно, а пияк таки зовсім не бачить на собі шкідливого впливу алькоголю.

Щоб перестати пити алькоголь, це цілком залежить на сильній волі пияка, якої, звичайно, пияк не має.

ВАРТО ЗНАТИ!

Журба або гризота висисає вітамін з тіла. Отже, краще не журитися, не мати зморщків від журби і не роздражнювати своїх нервів.

Добрий сон залежить від кальцію. Коли у вашій щоденній поживі є досить цього мінералу, то спите собі добре й сон скріпляє ваші сили.

Коли не можете спати, товче вами цілу ніч, а рано встаєте як гачок, виснажений зі сил, то замовте собі "Точило", щоб знали як позбутися свого лиха.

Коли станете незграбні, всьо вилітає з ваших рук, беться, то це знак, що ви потребуєте вітаміну Б.

Хто ще їсть білий хліб, то нехай ніколи не сподіється бути здоровим, бо білий хліб, паї, кики, макарони, тісто — є найбільшим ворогом здоровля.

Пес на білім хлібі і воді здохне за

один місяць, а коли буде жити місяць самою водою, то ще його життя можна вратувати.

Грубі жили вказують, що ваше тіло потребує вітаміну С і флорини. Найбагатший вітамін С вироблятиме фабрика Браєр Гип Фуд Продуктс, Лимитед, в формі поживи.

Людина може посідати високі школи, мати купу або й цілу копицю різних дипльом, і помимо того — може бути крайним дураком, або блазнем.

Нинішні вчені дуже мало що знають про вартість поживи — як найліпший лік для здоровля. Також майже нічого не знають про вітаміни і мінерали в поживі.

Лихо є в тім, що на проводі державного життя все є такі люди, що не вміють добре рядити. Місцевости є такі, де земля має замало йодини. Там люди виглядають надуті, сумні і вередливі.

Чистий жолудок залежить на чистім розумі. Коли в голові щось не гаразд, тоді є і клопіт зі жолудком, задниться і своїм задненням або замалим відходом — гамує в голові розум, — і думати тоді здорово годі. На чистоті розуму залежить і чистота жолудка. — М.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ

(міститься в кожнім "Точилі")

БІЛЬ ГОЛОВИ — пити острий чай з рути. Болі голови є ріжні: нервові, шлункові, з простуди, і зо сціплення крови. Болі голови повстають з браку заліза в поживі. Для набуття заліза в крові — добре пити мішанину з 11 зел.

БІЛЬ ГОЛОВИ НЕРВОВИЙ — привязати бандаж намочений в оцті і соленій воді — від карку через голову аж до правої передної части голови або до правого вуха.

БІЛЬ ГОЛОВИ — з шлунка — добре пити чай зо зілля званого: стокрівець, божа крівця, бождеревок, святоїванське зілля, з додатком маленьким зілля алое. Це очищує кишки, легені, груди і шлунок з флягми. По англійськи це зілля зветься "Сийнт Джонс Варт" і "Алоес". Причини болів голови є ріжні.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ПРИЧИНА НЕРВОВОСТИ

Головною причиною нервовости є перемучення. Коли людина працює понад сили, немає відпочинку, не набуває сили через своє спання. не спить спокійно, то з часом стає нездібною до нічого; тягаром і нездарою для себе й всіх.

Болі голови має часті; болі крижей, дражливість, зворушення, ломання костей, крайно умучені мускули. і задубілі сустави. Чується наче подвійним тягарем на своїх ногах.

Через повищі недомагання тратить силу здорового думання, силу умову, а нелад, благе здоровля і гризота доїдає кінця. Не має сили відпорности. і замість одного недомагання чіпається цілий ряд ріжних недуг; стає полем на котрім слабости люблять розвиватися.

Кожна людина може уникнути перемучення тіла і ума — заживаючи чай з Гірського Коріння. Для відновлення спокійного сну нема нічого кращого. Спання не заступите нічим, а добре спання дає добрий відпочинок і скріплення всьому тілу. Добре й спокійне спання — відпочинок дістанете лише через Гірське Коріння. Як не можете скоро заснути, то це знак виснажених нервів. Скріпіть їх ще нині Гірським Корінням. Не чекайте поки знищите себе цілковито.

Біль голови, нервовість, безсонність та нестравність — це є кличі знеможеного тіла, щоб ви негайно замовили собі за $1.50 Гірське Коріння для відзискання сили.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного заволодження.
INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:
JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

● ТАКА Її ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

УКРАЇНСЬКИЙ АДРЕСАР

Книжка "Українці в Канаді" — це велика книжка, має 208 сторінок друку, подає адреси від моря до моря — від Нової Шкоції до Брітиш Колюмбії. В ній є статистичний відділ, де є подано звиж 200 різнородних занять українців у Канаді. В іншому відділі подається дані про населення міст і сіл. В додатку є ще огляд українського населення по головних містах. В одному розділі адресаря подано календар різних свят і т. ін. У різних секціях провідника-адресаря є цікаві, корисні статті.

Розглянувши цей адресар, ви будете гордитись, що Ви є українського походження. Бо за несповна 50 років канадійські українці зробили великий поступ у кожній ділянці життя. Ми нічим не нижчі від канадійців іншого походження. З маленького й дуже тяжкого початку ми розбудували між собою різні бізнеси, професії, ремесла, громадські установи.

Тепер ми маємо два видання адресаря-провідника. Адресар, що коштує $1.00, друкований на доброму папері. А адресар за $2.00, друкований на найкращому книжковому папері, що є дуже трівкий. Замовляючи адресар, зазначіть, котре видання хочете — за $1.00, чи за $2.00.

Замовлення поштою з поштовим переказом або залученою готівкою шліть ЯКНАЙСКОРШЕ! Наш наклад обмежений. Постарайтесь, щоб Ваші сусіди та знакомі набули собі також цю цінну книжку. Адреса:
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

"ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ"

Під повищою назвою вийшла з друку нова комедія в 4-ох діях. Ціна примірника 35 ц. В цій комедії автор висвітлює "щасливе й веселе життя" на Україні — під московською владою. Рівнож висвітлює боротьбу сили моральної з аморальною. Наклад нової комедії невеликий, тому надсилайте якнайскорше замовлення на слідуючу адресу:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-ліки відколи світ. Що лише відкрита й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на поніщі недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виключів і пришів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від зараливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Виїдість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затрощення в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від янтиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651_B., Winnipeg, Man., Canada

"РИЙСИ"

- Памятаю як нині, і вмру не забуду, — каже Катерина:

— У вівторок я прала шмаття, бо я все в понеділок мочу, а перу в вівторок.

— Думаю, поперу скоро тай поїду до

Ітона, бо там був "сийл" на мило. А тут нараз рип в хату, навіть і не пукала. А я ніби напудилась. Дивлюсь, а то Розі.

— Галов, місис! — шмаття перете? — питає мене.

— Та я, гейби вже піпрала. — Або що? — питаю її.

— Та нічо, — каже вона, але я прийшла до вас щоб ви нині пішли зі мною на "рийси".

— На які "рийси?" — питаю.

— Таже на коні!

— На які коні?

А вона очі витріщила на мене тай каже:

— Алеж то з вас "домбел". — Таж тут до Вінніпегу прибули коні і будуть перебігитись.

— А я кажу, — та що ж я коней не бачила? — чи що.

— А вона каже: — Та то не то, чи ви бачили, чи не бачили, але як вискочить ваш перший кінь, то вам заплатять.

— Та хто мені буде платити і защо? — що ви мені голову морочите.

— А вона каже: — Ви як забєте коня, а він як прибіжить перший, то вже є гроші!

Я на ню видивилась, тай кажу:

— Видно, Розі, що вам щось в голові поколотилось. — Ви кажете, як забю коня, а він прибіжить перший, то мені заплатять. А де ж забитий кінь може вже бігати?

— А вона каже: — Видно, що ви нічо не знаєте. Коли так, то я вам все точно розтлумачу, що то є "Дейлі" а що є "Квінела" і "лонгшат".

Я тоді роззлостилась тай кажу:

— Ви ідіть з хати і тримайте собі той лонгшат, кванелу і дейлі. А ви думаєте що пішла? — Як зачала мені говорити, доказувати й підманула мене, то я з нею поїхала на той "рийс".

Тепер я вже знаю, що то є "Дейлі", "Кванела" і "лонгшат. Бо я з дому взяла пятьдесятку то її там шляк трафив. А що я випила від свого чоловіка, то вже вам напишу колись другим разом. — В.С.

В СУДІ

Ми не дбаємо, що ви думаєте, ми хочемо знати, що ви знаєте, — каже адвокат.

Як так, то я можу злізти з підвищення — каже свідок. — Я не можу говорити без думання. Я, не адвокат.

СТРАШНИЙ ГРІХ

Стояв я в церкві й прислухувався, як то наш священник говорив на казанню про всякі гріхи і представляв страшне пелко і муки в пекольнім вогни. Я перестрашений прийшов з церкви до дому й почав передумувати й переглядати всюди, чи в мене нема деякого гріха. Нарешті глянув на свою наліпку на "Точилі", і завважав, що я поповнив великий гріх проти точила, бо забув я відновити своєї передплати вже через два роки.

На другий день рано не роздумував довго, пішов на почту та вирівнав свій залеглий довг, а також заплатив один рік напед. Окремо вислав один доляр для точила на щмір, щоб зшурувало мої гріхи й щоб я грішний не легковажив собі такої справи на будуче. Як "Точило" може бути точне для всіх передплатників, то тому передплатники не можуть бути точними, щоб вислати свої залеглі передплати. Я перікаю, не забувати свого обовязку на будуче. — Фармер з Інгліс, Ман.

БЕЗБОЖНИКАМ ЮДАМ

Нині на світі много мудрегелів,
Що вміють безбожність ширити,
Що знають невинних віруючих в Бога
Людий на всі боки дурити.

Ходять поміж люди і вчать їх розуму,
Книжки про безбожність дають щоб читали
Що на все, що тільки святе, християнське
Вони несвідомо безстидно плювали.

І много даються людей сколотити,
Що беруть за правду собі ту науку,
І впустять до серця як до гнізда свого,
Ту підлу безбожну гадюку.

Тоді та людина стає скамяніла,
Без чуття до всего до свого,
Висміває Бога, батька, рідну маму,
А на кінець рівнож і себе самого.

Тому нині стільки всякої неправди,
І війни для того таксамо бувають,
Що люди про Бога і віру святую,
Щораз усе більше якось забувають.

Тож не даймось Юдам жадним сколотити
Проженім безбожні погани,
Покажім, що віра в наших руках зброя,
І що ми на правду вірні християни.

Микола Горішний

СОНЦЕ СХОВАЛОСЬ

Сонце сховалось в гай за діброву,
Вийди дівчино вже на розмову,
Настав вечірнав час.
Вітрець легенький нам повіває,
А соловейко лиш накликає,
Любов, любов, для нас.

Чогож нам більше на світі треба,
Якого щастя, якого неба,
Як той вечірний час?
Куди поглянеш, краса з красою,
А я щасливий буду з тобою,
Любов пливе до нас.

Сонце сховалось, заснули люди,
Спокійно всюди тепер нам буде,
В такий чудовий час.
Лиш ми обоє не будем спати,
А про любов будем шептати,
Про любов вічну в нас.

Микола Горішний

ЛІТО

Настало літо, запахло жито,
А дальше лан пшениці,
Шумить оттак, немов лісок,
Де розрослись ялиці.

Липи цвітуть, пчілки гудуть,
Солодкий мід збирають;
Діти малі ранком в саді,
Ягідки вже збирають.

Серп та коса, острі знова,
Лежать в пустій стодолі,
Ждуть на женців, щоб знов летів,
Веселий спів по полі.

Пишна весна, давно пішла,
В незнану нам країну,
А сонце вже, так аж пече,
Ціліську Божу днину.

Евген Березинський

ЛИПЕНЬ

Щойно червень проминув,
Здається лиш хвилинку був,
А до людей вже,
Іде липень мов той пан,
Побілів вже жита лан,
Сонце аж пече.

Липи цвітом всі прибрались,
На них пчілки позліталисъ,
Збирають медок.
Дехто з коником по полі,
Ходить й ралить бараболі,
Інший йде в садок.

Женці серпи поострили,
Газди сіна вже скосили,
І на жнива ждуть.
А як прийде вже пора,
Тоді всі вони знова,
На нивки підуть.

Дехто йде в ліс по суниці,
В річці менше вже водиці,
А в гаю цвітки.
Гейби чимось зажурились,
Іншими тепер зробились,
Похилили головки.

Евген Березинський

КАТЕХИЗМ

Не служім Богу й мамоні,
Практично з нас не один,
Вибирає в того службу,
Де все більший є хосен.

Голодного накормити,
Скажіть чесно, прошу вас,
Як ми всі разом голодні,
Хтож тоді накормить нас?

Петро тричі Христа зрікся,
Нім двічи запів когут,
Боявсь святий, щоб й його хтось
Не затягнув у темний кут.

Господь Бог є в трох особах
Й правлять світом ті імена,
Де є дві газдини в хаті,
Там хата не заметена.

Боже око бачить всюди,
Й його ухо чує все,
Часто від вогню й грабіжи,
Й свого дому не спасе.

Моліться тайно й коротко,
В нас ще й хори завели,
Й кілька годин колективно,
Ревуть, як буйні воли.

Блаженні ви безчещені,
Ми сповняєм благодать,
І чесним словом що днини,
Згадуємо других мать.

Чесна дівка дитя родить,
В нас діва й її дитя,
За той вчинок пятно ганьби
Носить все своє життя.

В вертепі в стайні в жолобі,
Лежало Боже дитя,
В нас не один під жолубом,
Провів майже все життя.

Ісус вознісся на небо,
З земного пекла в цей час,
Вознестись в місце спокою,
Хотівби не один з нас.

І хто з вас мечем вбиває,
Той від меча гине сам,
Тепер весь світ за меч взявся,
Хіба капут буде нам?

Не судіть, то й вас не будуть,
Ви скажіть судді про це,
Коли припадком станете,
Перед судії лице!

Ви простіть другим провини,
То й вам простити будуть,
Ми простимо тоді як нам
Руки вже навхрест складуть.

Христове ярмо солодке,
Вчіть як хочете, — все дарма,
Тільки дурень натягає,
Самий шию до ярма.

Не збирай скарбів на земли,
Бо їх нищить міль і цвиль,
Ми за скарбом під землею,
Риємо по кілька миль.

Збирайте скарби на небі,
А ми думаєм тепер,
Най про скарби в небі дбає,
Той, хто ноги вже простер.

Грішних в Содомі й Гоморі,
Господь вогнем покарав,
Тепер люд самий караєсь,
Бог лиш память відібрав. — За Степ.

З ЦІКАВИХ НОВИНОК

У конкурсі пісень в Америці приняли англійську пісню "Не Спиниш Серця Мого", С. М. Дорощука, під псевдонімом Аллен Дір. Пісня виграла американський Бонд Побіди й буде проголошена на радійо по цілій Америці і Канаді. Також появилась друком у Книзі Пісень вибраних авторів. Книжка коштує 6 долярів і можна її набути з понище поданої адреси. Пісню з нотами до співу і на піяно 35 центів.

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука, — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Світає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як познискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

■

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
Вибрики попів — — — — .01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — .25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65
Така її Доля, драма на 4 дії — .40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діпає. Для вихования розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію . — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .25
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поніщих діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, — .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, — .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАЙ В ЦЕБРОВІ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не ніщте нього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated..... $1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages..... .15
Love Thrills —36 pages..... .15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages..... .50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka..... .25
Own Sugar Making at Home..... .50
How To Raise Mushrooms..... .15

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremoni alnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translation our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will brink best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

Не одна жінка або чоловік терпить на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно мати заворот голови, бо за $1.50 дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІНЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріпляє ціле тіло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас' все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg. Man., Canada

ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фермерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

"ЧИМ Я БУДУ?"

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg. Man., Canada

PHOTOS

ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—поробимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кольоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

ЦУКОР

Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg. Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітньою практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH

354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1929
PROMIN PUBLICATION

Ч. 9. Рік 16, Вересень,
NO. 9. SEPTEMBER, 1945

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ПРИХОДИТЬ ЧАС

ДО НАЙБІЛЬШОЇ ПОЗИЧКИ ЯКА КОЛИ БУЛА В КАНАДІ!

BUY WAR SAVINGS CERTIFICATES

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ,— Будьте діяльними! Продавайве славне сміш- не "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні од- ного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "То- чило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Віргe, прав- дою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде зави- нили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде вось- ме чудо світа! Шліть залеглість не- гайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів ко- жного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете укра- їнську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід рости- ни для їди, на який все і всюди є ве- ликий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину мо- жете плекати всюди, не робить ріж- ниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні а- бо оловянні обгортки з тютюну, з ци ґареток, з чоколяди, з пачок чаю, а- бо з чого іншого — для воєнних ці- лей або на поміч Діточого Шпита- лю. Коли вже маєте трохи, то ви- силайте на понищу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче пла- тити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете качатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГО- ЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідан- ня, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, диальоги, діточі представлення, пе- реклади, і все що маєте, а ми вида- мо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребу є річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде.
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно леґальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпеґу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторони. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки оден доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
633 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє імя і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з лісти.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вжирати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

Василь Ставничка

ПОШАНА ДО РОДИЧІВ

ТЯГ 11.

Нехай булаб уже й та авдієнція, лише коби я міг своїх родичів бачити, то було б лекше жити. Ласку для них я вже здобув, а тут нема нагоди виїхати. А як напишу листа, то не повірять. Краще, щоб я самий до них приїхав, щоб вони бачили мене на власні очі, тоді повірять, що я їх не дурю. А так що? Їдь на якусь авдієнцію! Або я знаю що то є? А відмовитися не можу, бо то цісар кличе. Мушу цісарську просьбу виконати, бо я ґенерал. А як поїду сам до родичів, без дозволу, то що тоді буде? Тоді цісар може вислати за мною якусь патрулю й мене арештувати. І в селі тоді сміялибся з мене всі люди. Сказали б, що я вмисне зробив себе ґенералом, щоб похвалитися. Тоді ніхто не повіривби, що я є правдивим ґенералом. Було зле, як я ним не був, а тепер зле, що я ґенералом.

Федь слухав, роззявивши рота й нарешті каже:

— Ви, пане ґенерале, їдьте на ту гавієнцію, чи як там її називають, а потому поїдете до дому. Може цісар зробить вас висшим, коли хоче вас бачити.

Юрко подивився на нещасного Федя й каже:

— Мені гірше вже не буде, як було. Та все таки — мене перше тягне до дому. Коли б я відвідав своїх родичів, то моє серце булоб спокійніше. А щоб я міг знову бути таким простим хлопом, то мені булоб весселіше жити. Ті всі титули, повага, то мене не роблять щасливим, і моя душа не спокійна. Гей, літа мої дитячі! Колиб вернулись ви хоч на хвилину в гості, який би я був щасливий!

— Нічого не поможе! — каже Федь. — Ви їдьте, а тоді будете знати. Лише глядіть і не дрочіться з цісарем. Я беру по тім, що, як у нашім селі один чоловік зачіпив війта, то війт як почав на нього налазити, то хлоп мусів тоді продати свій маєток і з села вибратися. А ви до війта не їдете, але до цісаря.

— Коли ти мені так добре радиш, то я поїду до цісаря. А ти будь тут самий. Як вернуся, то поїдемо оба на село до моїх родичів.

Рано, раненько, другого дня, Федь осідлав коня і Юрко поїхав до цісаря на авдієнцію. Приїхав до царського двора й коло брами сказав вартовому, що хоче бачити цісаря. Вартовий видивився і хотів його відправити, але Юрко показав йому цісарський лист, то той зараз вклонився чемно і повідомив цісаря, що ґенерал з далеких сторін хоче його бачити.

Цар вийшов Юркові на зустріч і щиро привитався з ним. Коня забрали до стайні, а Юрка цісар завів до своєї палати й представив його своїй дочці. Царської служби було стільки як хрущів на весні. Одні стояли при дверях, другі по середині кімнати й дивилися на Юрка з великим здивованням, бо досі ще ніколи не бачили ґенерала в цісарській палаті, тільки в канцелярії. Цісар зараз почастував Юрка дорогим напит-

ЛИСТ З СИБІРУ!

Здоров був друже мій, Евгене!
Оттак в своєму листі до мене,
Недавно тому мій друг написав.
До тебе любий друже і брате,
Давно збиравсь я вже написати
Однак паперу куска не мав.

Вже зряду шеста осінь пройшла
Коли в останне мав я листа,
В якому сам ти писав мені;
Що лиха доля мов друга мати,
Вигнала тебе з рідної хати,
Та що впинився ти в чужині.

А нині друже, я в листі тому,
Пишу слів пару, однак не здому
А ген здалека, з нетрів Сибіру.
Не за злочинство тут опинився,
В злочинстві знаєш я не любився,
Але за правду, за край і віру.

Не сам я друже, тут опинився
Бо ніхто з наших там не лишився,
І твоїх рідних також забрали.
А тепер друже спробую штуки
Коли перо вже попало в руки,
Опишу як нас мов стадо гнали.

Надворі сіра вже осінь царила,
Нічка мов ворон, розпняла крила,
Як в село наше вістка прийшла.
Що ген ззаходу орди ґерманців
Вийшли із своїх криївок-шанців
Та що почалась люта війна.

Над ранком як лиш стало свитати
Вгорі під небом почали літати,
Мов чорні круки, чужі літаки.
За часок може одну хвилину,
Почали скидати вже на долину
Страшенні бомби, смерті вістуни.

Так любий друже цілих два дні,
Наше село було в огні,
А люди бідні в ліси ховались.
Шляхи й дороги військом закрились,
Ніхто не знав куди спішились,
Часами коні без їздців гнались.

За три дні наче по бурі стало,
З темного ліса мов льви помало

ком, а на закуску дав цісарських ласощів. Юрко був тим привітом такий радий як літо зимою, і, коли б була нагода, то безперечно був би утік з царських мурів. Підчас перекуски Юрко сидів по середині стола. З правого боку коло нього сиділа царська дочка, — з лівого цісарева, а на проти Юрка сидів сам цісар, сивий як молоко. Юрко сидів не сміло, та як уже трохи випив, то аж тоді підніс очі й подивився кругом себе. Він завважав позір звернений на нього, кокетливий позір принцезни й він зі сорому аж почервонів. Цісар побачив це, що Юрко такий несмілий, налляв ще по дві чарки дорогого напою, щоб зробити Юрка сміливішим. По тім цар каже:

— Пане, генерал! Я запросив вас до себе тому, що мені донесли про ваше геройство. Також тому, що ви вмієте дуже людяно поводитися з простими жовнірами, защо вас люблять, слухають і поважають. Я назмисне запросив вас, щоб на вас подивитися й дещо від вас почути. Мені потрібно таких добрих генералів при царському дворі.

Юрко почув такі слова цісаря, то був зобовязаний щось відповісти, і каже:

— Ваше величество! Я не є сином багатих графів, ні заможних баронів. Я є собі сином простого селянина. А що я тепер є генералом, то завелика історія переповісти. Я буду дуже радий, коли зможу повернути до свого рідного села й відвідати своїх родичів. Я не бачив їх ще відтоді, відколи перший раз виїхав з дому.

— Чув я про тебе, — каже цар, — і тому хочу, щоб ти зістався зімною. Ти гідний того, коли ти сам, своїми власними силами дійшов до такого високого становища. Тобі дав Бог природний розум і поміг тобі стати генералом.

— Мені допоміг Бог, а ще більше батьківська обида, — каже Юрко, зітхаючи.

— Що це значить батьківська обида? — запитав цісар цікаво.

— Про це треба; як я вже сказав, багато говорити, каже Юрко, оправдуючися.

— Коли так, то розкажеш мені про це при іншій нагоді, а тепер, для розривки, йди собі у мій царський город і призабудеш свої клопоти. А ти, доню, товариши йому, сказав цісар, звертаючись до принцезни.

Юрко, як почув таке розпорядження цісаря, то йому аж в ухах зашуміло, і, він собі подумав: А я що з нею буду говорити? Яке мені з нею товариство? Коби часом до біди не вчіпилася мене! Я завважав, як вона часто на мене споглядала. От як залюбиться в мені, то ще буду мати новий клопіт.

На прохід Юркові цар поставив велику папіросницю з цигарами й попросив закурити. Папіросниця була з чистого золота, краями вибита дорогими перлами. Юрко взяв одно цигаро й вийшов з палати на двір, а принцезна й собі в слід за ним. Служба завважала це й почала між собою перешіптуватися, і дивуватися, що якийсь хлопський генерал вийшов собі з принцезною на прохід. Служба підслухала Юркову

Ворожі танки стали висуватись
За ними військо для нас чуже,
Ніхто на зустріч їм не іде,
Ніхто не хоче навіть стрічатись

І так мій друже, тиждень часу взяло,
В селі вже кілька хаток повстало,
Тай повернувся наш пан-отець;
Народ з лісів вже почав вертатись,
В святую церков разом збиратись,
Війні здавалось прийшов кінець.

Тільки що інша влада настала
Чужа ляхівська зникла пропала
Неначе камінь в моря глубині.
І знов ми брате до діла взялись
Страшні згарища никли ховались,
Оттак як білий сніг на весні.

Та в серцях люду радощів не було
Бо хоч одно вже лихо промину-ло,
Так народ з того радим не був.
Знав що не буде волі він мати,
Бо другий кат прийшов до хати
Про його пляни кожний вже чув.

Та недуже довго тиша панувала,
Бо москва голодних монголів зібрала,
Тай з цілої сили почала кричати:
Брати українці! — За зброю хапайте,
Катів лютих бийте, танки забирайте,
Ми з Київа йдемо вже вас визволяти.

Незабаром друже гармати заграли,
Германці скоро втікати почали,
З собою забрали все що могли.
А на другу днину до нашої хати
Не рідне нам військо, а чужі салдати,
Оттак мов голота із криком прийшли.

Червоні прапори всюди почіпали,

розмову з цісарем і це їх дуже цікавило, що він походить собі з хлопської родини.

Юрко опинився в царському городі й нам оповодає:

— Красота манить очі. Я сам не знав де я є. Квіти всякого рода; звірина і птаство. Навіть за Адама в раю не було краще. От попався я в руки! Принцезна від мене не відступає. Куди я, туди й вона. Переходимо далі й все щось цікаве бачимо. Слухаю, хтось говорить. Я думав, що там ще хтось є в городі. Приходимо блище, а то папуги так зі собою розмовляють гочно, як наші жінки по селах, і то так виразно, що кожне слово розуміти.

Принцезна приступила близенько папуг, а одна папуга заговорила до неї:

— "Гутен таг, фрайлен! Тохтер унзери кайзер".

Юрко ще в життю не чув, щоб птаха говорила й думав, що це чорт перемінився в птаха й навіть знає, хто є принцезна. А згодом міркує собі: Цеж цар! Хто йому дорівнає? Він навіть з чортами знається. Я мав таких жовнірів, що не то по німецьки, але навіть в рідній мові не годні були виразно вимовити слова, а ці птахи так шваркочуть по німецьки виразно, що кожне слово розуміти. Це мене так здивувало, що я забув про все, що було.

Принцезна завважала здивування Юрка й каже:

— "Комен зі вайтер, гер генерал! — і потягнула мене далі. Йду я за нею й сам не знаю, чого вона хоче? Чи вона йде зімною показати мені царський город, чи може що іншого думає. А тут я не маю відваги її запитати. Також боюся. Ану, як вона має якого любовника з великого княжого роду й він міг би тут застати мене з нею, то певно, щоб мене застрілив на місци. Небезпечна справа.

По селах, як хлопець відбирає другому дівчину, то перший любовник бере як не дубовий, то грабовий колик і валить по голові так, що аж часом мозок вискакує. А тут, то не те. Тут може бахнути пістолем межи очі й що йому зробиш!? До того, я тут нічого не знаю.

Йдемо обоє все далі й далі. Бачить принцезна що я нічого не говорю, лиш йду за нею з похиленою головою, мов не свій, і питає:

— Чого так сумуєте, пане генерал?

— Я не сумний, — кажу їй. — Мені дивно, чому тут таке все гарне? Я подивляю красу й тому не хочу заходити з тобою в розмову. Ти є принцезна, а я собі простий генерал.

— О, то ви так тим зажурились? Коли так, то я тепер вам скажу. Коли мій батько почув про вас, пане генерал, що ви походите з простого хлопа, про вашу здібність, то я попросила батька, щоб він запросив вас до нас, щоб ми могли вас побачити й з вами поговорити. Нам дуже було цікаво бачити, як ви виглядаєте? Коли ви зайшли до палати, то я вас відразу сподобала, тепер вам може ясно, чому я з вами вийшла в цей город.

Юрко змішався як горох з капустою й не знав, що має сказати. По хвилі зворушення каже:

Та уряди різні зараз заложили,
І стали порядки в селі заводити.
А як сонце ясне за гору сховалось,
В селі авт великих сотня показалось,
Стали на них нічю, народ садовити.

І тат любий друже, розбили родину,
Взяли мою жінку та рідну дитину,
А мене в кайдани зараз закували.
Недали нікому словом запитатись,
Недали з рідною як слід попрощатись,
А ще таки нічю мов собак пігнали.

Через лісй темні, незорані поля
Де колись пишалась українська доля,
Так без відпочинку та хліба куска.
Гнали нас і гнали, а тих що падали,
По дорозі на жир вовчиськам лишали,
Для них любий друже, нічим людина.

По трох днях нарешті, кухоль юшки дали,
А потім у потяг усіх нас загнали,
І ціліський тиждень немов худобину.
Без їди нас везли дві ночі два дні,
Ні ложки водиці не дали тоді,
А потяг мчався в лісів глубину.

А як вже спинився в лісі глухому,
То всіх нас загнали до одного дому,
Що виглядав так, неначе тюрма.
І тут знова нам лише юшки дали,
А як лище нічку тут ми переспали,
Та дочекались другого дня.

— Та де ж я вам пара! Ви може маєте любовника з великих людей, а не таких як я.

— Не говоріть мені про великих. Ті всі великі мені обридли. Вони так ходять як тіло без душі. А я таких ненавиджу! Я вас покохала відразу й не маєте права мені цього відмовити. А що ви до мене не сміливі, то ще будете смілі. Ви думаєте, пане генерал, що як я є дочка цісаря, то нищий не має права зі мною говорити? Ви помиляєтеся. Я багато читала, що з простих людей є багато разів здібніший народ, ніж з тих, що ніколи нічого не роблять і ходять мов живі трупи та балюються. А коли станеться який випадок, прийде якась біда, то в таких тоді вже розуму нема. Вони гублять його зі страхом.

Юрко вислухав принцезни й каже:

— Ну, то чого ви хочете тепере від мене?

— Я хочу, щоб ви були моїм чоловіком, а я — вашою женою. Ви будете помагати мому батькові правити державою. Ми тоді будемо всі безпечні. Коли ворог схоче напасти на нас і на нашу державу, то ви до того не допустите. Ворог тоді не відважиться поступити ні на крок. А що до тих великих панів і графів — то вони лише тоді мудрі, як їм добре. Я мала одного графа, що хотів зі мною женитися. Вже навіть мало бути весілля за пару тижнів. А він раз каже до мене: Ідьмо нині на польовання, і дав приказ осідлати два коні. Ми набрали патронів, посідали зі стрільбами й заїхали в ліс. Аж тут нараз з корчів вибіг медвідь. Він лишив мене а сам втік, а я за ним. Я певна, що ви цього не зробили б. Від тоді я таких героїв не хочу більше бачити.

Принцезна і я дійшли аж до альтани. Вона так щиро просить мене, щоб я зайшов туди з нею відпочити. Зайшов я з нею до тої альтани й посідали обоє на дорогі канапи. А вона відразу вхопила мене за щию, цмок — і поцілувала. Я тоді ще гірше змішався й кажу:

— Що ти робиш? А вона ще раз поцілувала. Аж тоді я добре зрозумів, що то є авдієнція. І щоби не церемонитися довго, я вхопив її та віддав тих два поцілунки з процентом.

Посиділи ми трохи в тій альтані й вертаємо назад, звідки прийшли. А папуга каже:

— "Гутен таг, гер генерал!"

Агі, а це що за птахи! — подумав я собі, що навіть мене знають.

Находились ми доволі по тім городі й любувалися красою природи. Вже було пізно з полудня й голод насував думку про смачний обід. Принцезна тримає мене попід руку і ходить зі мною невідчінно. Я бачу, що тут жарту немає й кажу їй:

— Слухай, моя дорога. Коли ти справді любиш мене й хочеш, щоб я з тобою женився, то гаразд. Я на це радо згодився б та не можу через одну причину.

— А що то за причина? — запитала принцезна з великим зацікавленням.

— Тобі добре не тому, що ти є дочка цісаря, але тому, що ти маєш родичів і тобі весело жити. А я тут самий, не маю нікого. Власне, тому я й не веселий.

Пили й сокири всім нам роздали
Та в ліс глубокий йти приказали,
Старинні дуби різати й рубати.
І там ми досі тут тяжко працюєм,
Від праці навіть рук вже не чуєм,
Та годі друже, слово сказати.

А як хто часом лиш відозветься
Тільки по ньому спомин останеться,
Ніхто не знає що сталось зним.
Оттак ми друже тут на Сибірі
Лиш що рахуєм дні наші сірі,
Звідсіль ніхто вже не вийде живим.

І на тому друже з сльозами я,
Кінчу як бачиш того листа,
Лиш тебе прошу все памятай.
Що я за злочин тут не опинився
Бо як сам знаєш, я в тім не любився,
Я любив тільки свій рідний край.

І за него друже, я в Сибірі нині
Однак віру маю, що ще Україні,
Всміхнеться в коротці тоже краща доля.
Без сліду пропадуть голодні займанці,
Москалі, поляки, катюги германці,
А царити все вже буде вічна воля.

Евген Березинський

ХТО ДІВЧИНУ В ЖИТТЮ

Хто дівчину в життю,
Своїм раз хоч кохав,
Він щасливий над всіх
Бо любов був пізнав.

Бо найкраща любов,
Що є медом душі,
То дівчина в життю,
Була й буде тобі.

Хоч будеш все любив,
Що лиш око манить,
Та найкраща любов,
Є дівчину любить.

— А ти родичів не маєш? — запитала принцезна.

— Маю і не маю, — кажу я. А вона далі нетерпеливо допитує:

— Як то, маю і не маю? Що це значить?

— Значить от це, що я через родичів став генералом і сам не знаю, чи вони ще живуть, чи може вже давно їх нема на світі. Я думав поїхати до них та довідатися. Я вже навіть був злагодив усьо в дорогу й був готовий до відїзду, а тут нараз отримую від твого батька їхати до нього на авдієнцію. Я приїхав, бо думав, що авдієнція то не знати що. Тепер бачу авдієнцію наскрізь.

— То ти не радий мною? — запитала вона сумно.

— Чому ні! Я тішуся тобою. Але подумай, — я ціле життя своє посвятив для родичів і не можу їх бачити. Коли вони ще живі, то певно думають, що я зістав убитий на війні. А я знову думаю, що може їх між живими нема. Ці думки мучать мене. Бо, коли вони живі і я живий, то вони таке думають як і я думаю. До мого щастя бракує мені бачити їх. Тоді я був би такий щасливий як ти.

Принцезна подумала щось серіозно й каже:

— Коли так, то сідаймо ще на лавочку й оповіж мені про все, нехай я знаю і розумію тебе в повні. Я поділюся твоїм горем, хотяй я ще не знаю навіть, що то є горе? Та, як бачу по тобі, що ти все щось думаєш, то те горе мусить бути дуже велике.

— Правду кажеш, що горе велике. Людина, що переживає горе, то для ньої нема нічого в світі для веселости. Таку людину нічого не вдоволяє, ні грошї, ні краса, ні маєток. Горе робить все безвартним і давить душу.

Принцезна перебила й каже:

— Коли так, то не тримай горе довго, а зараз скажи мені геть про все, про ціле горе. Я хочу зробити йому кінець!

Я оповів їй про ціле своє життя. Вона вислухала уважно й з очей її потекли слези. Можливо це вона перший раз в життю заплакала.

— Чого плачеш? — питаю я.

Принцезна обтерла слези й каже:

— Як тут не плакати? Коли ти справді пережив те все й при тім вибився аж на генерала, то ти герой! Дійсний герой! Аж тепер я добре розумію, чого ти такий сумний. Але твоє горе скоро скінчиться. Та поки воно скінчиться, то ми вперед мусимо поженитися. По весіллю, ти зараз поїдеш до своїх родичів. Якщо твої родичі ще жиють, то зараз забери їх зі собою. Коли б їх не було, то на гробі їх поставиш великий памятник. Не сумуй більше. Я не є тою що була, я тепер ділюся твоїм горем спільно. Я читала різні книжки, про різні геройства, але про таке геройство як ти пережив, я ще не читала.

Ти не думай, мій дорогий, що, коли мій батько є цісарем, що він жиє щасливо. Ні! Він далеко від щастя. Він нераз ходить з похиленою головою й думає. Людям здається, що понад цісаря вже нема щасливіших.

Бо любов лиш одна,
Той її буде знав,
Хто дівчину в життю,
Раз правдиво кохав!

Микола Горішний

НЕМА НА СВІТІ

Нема на світі вже для мене,
Нічого кращого від тебе,
Як ти мені одна;
Що серце моє солодила,

За мною в думках ходила
Дівчино, люба молода.
Нема ні цвіту, ні принади ,
Від тебе кращої розради,

Як ти мені одна.
Чи смуток лихо долягає,
Тебе все серденько кохає,
Дівчино люба молода.

Микола Горішний

КНИЖКИ НИНІ ВСІ ЧИТАЙМО

Книжки нині всі читаймо,
З них розуму набераймо,
Там сила, добро.
В них ми світ, людей пізнаєм,
Правду, щастя відшукаєм,
Згине вічне зло.

Книжки нині всі читаймо,
Ні на час не забуваймо,
Про скарб дорогий.
З котрим будем вічно жити
І ніколи не бідити,
Бо він золотий.

Книжки нині всі читаймо,
І часу свого не гаймо,
На щось там пусте.
Берім добрі книжки в руки,
І без жадної принуки,
Читаймо про все.

Микола Горішний

ЧУЄШ БРАТЕ, ЧУЄШ СЕСТРО?

Чуєш брате, чуєш сестро?
Голос нині кличе нас,
Щоб єднатися до гурту
Вже найвищий прийшов час.

щої людини, та вони помиляються. Цар, де піде, то всюди має ворогів, всюди чигають на його життя. Я нераз читала книжки при других царів, то мало хто з ним вмер природною смертю. От, як не застрілять, то строять, або відберуть в нього царство, а цар потім зістається в крайній нужді. Цареві треба бути таким, щоб усім міг догодити.

Ти думаєш, мій дорогий, що цар любить, як він десь йде, щоб за ним у слід тягалася ціла товпа слуг? Ні! Цар такого не любить, а мусить терпіти. Слуги стережуть його, щоб хто не позбавив йому життя. Кожна людина безпечна, а цареві все грозить небезпека й він сам ніде не ходить. Люди не знають того, а говорять собі, що цареві добре, бо має много слуг.

Тепер возьмім всякі пошести, холерічні, які можуть вчіпитися царя. Недоля, смуток, журба ворожа, не оминають царського ложа.

Я вислухав її розмову й кажу:

— Я не думав, що ти так багато знаєш. А вона каже:

— Ходім до палати, бо я чуюсь змучена й голодна. А ти більше не думай і не сумуй. Незадовго буде кінець твому горю і ми ще заживемо веселим життям.

Коли Юрко вернувся з нею до палати, то підвечірок уже був готовий для них. Слуги, як звичайно, дивилися цікаво. Одна зі служниць вирвалася й майже на пів голосно сказала, підсміхаючись: "От вже прийшов хлопський генерал!" — та, в тій хвилі замовчала й сховалася за інші слуги, бо знала, що за такі слова їй чекає. Принцезна зачула той шепіт і хотіла довідатися, хто це сказав, але Юрко затримав її. Він не хотів, щоб за несвідомість служницю карали. Коло перекуски при столі — Юрко шепнув до принцезни:

— Попроси, щоб принесли щось випити, бо я тоді трохи стаю веселіший як випю. Тоді й горе своє забуваю.

Принцезна зараз сказала принести доброго вина і горівки.

Коли фляшки опинилися на столі, Юрко сказав слугам вийти з кімнати. Він не хотів, щоб вони дивилися як він пе. Тоді Юрко випив добре, підкріпився і став відважнішим. Коли вже був під охотою, каже:

— То ти хочеш, щоб з тобою женитися? Я годжуся. Але я не знаю, як у вас женяться. У нас на селі, то на самий перед йдуть старости й представляють дівчині жениха, кілько його батько дає йому поля, яку хату записує на нього, а потім питають батька молодої, що він дає для неї. Коли погодяться обі сторони, що до маєтку, тоді йдуть на молитву й дають на заповіди. Піп проголошує в церкві заповідь через три неділі, що той хлопець і та дівчина вступають в стан супружий. Нарешті молодята йдуть до слюбу й присягають одно другому перед Богом на вірність. Потім роблять весілля. Люди пють, їдять, і гуляють при музиці часом і цілий тиждень. А у вас, то я не знаю, як у вас женяться. Я не маю тут старостів, ні жадного маєтку. Також не знаю, що тобі дадуть на віно, та яке весілля будемо робити.

Принцезна видивилась на Юрка й не знала що відповісти. По хвилі каже:

— Я тебе не розумію.

Юрко почав пояснювати, як у нас справляють весілля. Перед слюбом піп питається, чи по добрій волі хоче одно другого, чи з якого примусу. Бо якби котре з молодят сказало, а головно молода, що її родичі силують її віддаватися, то піп слюбу не дасть, бо як віддасться проти своєї волі, то по слюбі може втечи від чоловіка. Такі чудеса трапляються по наших селах.

— Я тебе ще не розумію, — каже принцезна. — Якісь старости, якісь заповіди, якась молитва. Я ще такого не чула. І якесь силування. То яка то женячка? Я скажу отверто, от я тебе люблю, а ти мене, то пощо тут якихось старостів, або молитви і заповідей? Я знаю, що Бог дав нам десять заповідей божих. А ти ще про якісь заповіди говориш.

— Та я власне хочу тобі сказати як у нас женяться. А тепер хочу знати, як у вас женяться? — каже Юрко.

Принцезна подивилася Юркові просто в очі й каже:

— У нас ще ніхто не женився. По других весіллях я не ходила й не знаю. Я знаю тільки, що молоді йдуть до церкви. У церкві біскуп дає їм слюб і по всему.

— То у вас біскуп дає слюб, а не піп? — запитав цікаво Юрко.

— Ми не маємо нічого до діла з попами, тільки з біскупами і кардиналами, — каже принцезна.

— О, правда! Я забув, що царі і королі, то мають попів за таких простих як у нас жовнірів. Та ми лишім це. Робім щось, щоб я міг виїхати до дому, бо я дуже хочу побачити й перепросити своїх родичів.

От так говорили собі Юрко і принцезна. Вони вкладали пляни, що мають робити, про що цар і цісарова нічого не знають.

— Знаєш що, мій дорогий, я покличу тата і маму й ми всі разом порадимося, коли й яке весілля будемо справляти, — сказала принцезна й в мить відійшла.

Юрко навіть не оглянувся, коли вона вийшла, а як він лишився на самоті — вхопив фляшку горівки й вицідив до дна, навіть не вживав чарки. Він хотів бути під охотою, і, щось таке сказати, щоб було не до смаку всім, щоб було по женячці.

Пощо мені клопоту на здорову голову? — подумав собі Юрко. Що я буду робити з такою принцезною? Коли я поїду до дому, на село, то може оженюся ще з Явдохою. Може вона ще не віддалася й чекає на мене. А тут, як залізу між такі великі люди, то з мене будуть сміятися. От, ще нічого не було, а слуги вже мене називають хлопським генералом. Коби хоч хто з великих панів таке говорив, то я не дивувався б, а то говорить таке проста собі служниця. Що я буду робити з ними? Тут посходяться вельмі пани, графи, барони, міністри й всяка висока риба, а я, необтесаний, буду чутися між ними чужим і буду мучитися. Я

Але куме, я вам кажу,
Що плуга дати не можу,
Тому, що попсутий.
Правду кажете, слух маю,
Тепер ліпше зачуваю,
Можу дещо чути.

Засміявся той сердитий,
Шкода каже говорити,
Хоч стріляй з гармати.
Ая, ая, ще від тоді,
Я оглух, як мя на руді,
Звалив бугай Гнатів.

Зайдіть куме до Пришлюги,
А він має аж два плуги,
І щирий друзяка.
Ой, то правда, той ваш Брисько
Не дав приступити близько,
То їдка собака.

Абе ж куме, спамятайтесь,
Видукмами не впевняйтесь,
Бо мене сміх дусить.
Та то хрущ, хтоб там лякався,
Я тупнув, він вже сховався,
Не бійтесь, не вкусить.

Я вам куме про цукорки,
А ви за фляшки й за корки,
Прете в свою нуту.
Що? — знахорки Гапки може,
Вона що мені поможе?
Та то старе путо.

І говори до глухого,
А він вчепився одного,
І то не на жарти.
Вона карти викладала,
Тай щось собі там шептала,
Те все ніц не варта.

Щомені з вами робити?
Треба мабудь так лишити,
Бо вже надоїло.
Правда, женитися мали,
Вже й на заповіди дали,
А "путо" розбило.

Йдіть до бісової мами,
Бо я бачу що тут з вами,
Розмовитись годі.
На городі? Я сам зайду,
Не трудіться, вашплуг знайду,
Сейчас при нагоді.

Павло Романишин.

МОЇ ДУМКИ-ПІСНІ

Зродились в мене думки писати
Буду свої думки нині співати.
Ой буду я співати, як знаю,
Бо я тії думки-пісні кохаю.

Навчився я тих пісень з дитини,
Серед смутку і неволі родини,
Буйні вітри мої пісні зродили,
В чистім полі на дно серця зложили.

Ой, співаю мої пісні, співаю,
На чужині за тобою мій краю,
Жаль на серце налягає мій Боже,
Заспіваю, може лихо переможе.

Микола Горішний

РОЗМОВА З ГЛУХИМ

Заходить раз глухий Тома,
До свого сусіда й кума,
Плуга позичати.
Позичте плуга, сусідо,
Хочу завтра до обіда,
Свій город зорати.

Неможу бо плуг попсутий,
Де сусідо я надутий?
Вам лиш так здається.
Цеї ночі лихо спалось,
Дитя мале розкричалось,
Тай ще кимажиться.

Годі довше одинцями,
Нам блукати по шляху,
І ридати, проклинати,
Свою доленьку гірку.

Чуєш брате, чуєш сестро,
Нині кличе Рідний Край!
Тож до гурту, старий, малий,
Гордо, сміло приступай.

В гурті можемо зробити
Много, много всі добра,
Щоб повстала Україна,
Незалежна і вільна.

Чуєш брате, чуєш сестро,
Нині час для нас прийшов,
Відплатитись з ворогами,
За всі муки і за кров.

Микола Горішний

не люблю панькатися і не знаю тих великих пошан і титулів, бо я про таке не вчився. Я не хочу, щоб мене пізнали, що я хлоп. Я ще мушу вчитися, як між панами поводитися. А по другому, чи я не маю звідки жити? Або, чи я дуже з того тішуся, що я генерал, що все таке пасоване на мені, що аж мене всюди тисне? Чи це така вигода? От, добре, що я вже можу показати своє лице перед своїм батьком. Це для мене вистарчить. Як приїду до дому, то шпурну те генеральське убрання аж на стрих, бо ця одежа наробила мені багато клопоту.

Так передумує собі вже добре пяний Юрко. Та ніби то правда, що я мав би гонор з того, що я є царським зятем. Мене тоді величалиб, а поза плечі сміялись. А чого її так довго немає? Певно оповідає своїм родичам про моє життя. Правда, вона дуже розумна дівчина, людяна, не гордить мною й не цурається мене. Коли я оповідав її про своє горе, то аж заплакала. Видно, що вирозуміла й має золоте серце. Я сам не знаю, що мені робити?

Я можу рішучо сказати, що я не буду женитися і що мені зроблять? Я навіть це зараз можу заявити. Але пощо я її цілував? Це може вийти на лихо. Колиб я її не хотів, то можуть мене за ті поцілунки покарати. От біда чоловіка знайде навіть у його хаті, і тяжко їй позбутися.

Коли вже прийде до того, що буде весілля, то цісар напросить багато своїх гостей, а я не маю нікого. Хіба можу запросити свого фельдфебля. Він варто того, що мене вчив. І стільки всіх я мав би весільних гостей. А може й його не позволять мені запросити, бож він навіть не є офіцером, а простим фельдфеблем. Та, чи позволять, чи ні, то я таки його запрошу на весілля.

От так пересуваються різні думки в заклопотаній голові Юрка. Дивиться він, а тут уже йдуть вони усі троє. Цар приступив до Юрка й вдарив його по плечі й каже:

—Буде все добре, сину! Я аж тепер все знаю про тебе. Ти дійсно заслугуєш бути моїм зятем. За пару днів зробимо весілля. Скорше не можливо, бо треба повідомити гостей і королів зі сусідних держав. Також треба запросити турецького Султана, щоб прибув на час на ваше вінчання. А кого ти будеш просити на своє весілля? — запитав цар Юрка.

— Я не маю нікого, хіба що можу запросити свого фельдфебля, котрий мене учив. Він дуже добрий чоловік і поміг мені дуже багато, — відповів Юрко.

— Можеш його запросити, але не як фельдфебля, а як капітана. Він же був твоїм професором. Я його зараз роблю капітаном. Ти запроси його! Чому ти до цієї пори не зробив його капітаном? — запитав цісар.

— Бо ще не було коли, — каже Юрко.

— А де він тепер? запитав цікаво цісар.

— Він є в моїй канцелярії за писаря, — відповів Юрко сміливіше.

ФРАГМЕНТИ

Розєднання творить нужду,
Бідноту і горе.
В кого-єдність, в того сила,
Все лихо поборе.

Нині війна. А хто знає
Защо пани бються?
Защо стільки ріки крови
На даремне ллються?

Хто все вчиться, той дібється
Еажання свойого;
А хто тьмою все криється,
Той пропав небога.

Для поваги — статочности
Конечно потрібно,
Бо без неї вся повага
Виглядає бідно.

Навіть в книжках кожний мусить
Як в полі шукати —
І лиш зерно що найкраще
Із них вибирати.

Ми знаєм те що ми знаєм,
Хочем більше знати,
То мусимо добрі книжки,
Уважно читати.

Хвильку стратиш, а до неї
Вчіпиться година, —
В скарбі знання твого буде
Лиш пуста долина.

Вчися цього, вчися того,
Усе добре знати, —
А пізніше з твого знання
Перли вибирати.

Жий всє мірно, і дай змогу
Всім ближнім прожити,
То всі люди будуть тебе,
Взаїмно любити.

Вються вінки з цигаретки,
У гору злітають, —
Мов надії ось так були,
І вже їх немає. — С.М.Д.

— Дуже добре! — сказав цісар і післав розпорядження, щоб фельдфебля, Михайла Осику іменувати капітаном, і як капітана запрошується його на вінчання принцезни, котра вінчається з генералом Юрком Макухом.

Післанець скочив на коня і зараз відїхав. Він мав приказ, вернутися назад з капітаном Михайлом Осикою. Перед відїздом цар дав пару сот, щоб фельдфебель купив собі капітанський мундур і щоб мав дещо на дорогу.

Коли післанець приїхав до Юркової бригади, то зараз доручив полковникові, що заступав Юркове місце — цісарський документ. Полковник подав руку фельдфеблеві й поґратулював йому, а на вечір уже було в розказі, що фельдфебель, Михайло Осика стає капітаном на розказ найяснішого пана, нашого цісаря, і, що також запрошується його на весілля до нашого бригадира-генерала Юрка Макуха, котрий вінчається з принцезною нашого цісаря.

Фельдфебель нічогісенько не знав, яке щастя його чекає. Коли довідався з розказу, що він стає капітаном, і, що має запрошення їхати до царя на Юркове весілля, то так змішався з тої радости, що аж почав кричати:

— Най жиє цісар і його родина! Най жиє наш славний генерал, Юрко Макух! Нехай він і його принцезна і цісар, хай живуть здорові! Ві-ват! Ві-ва-ат! Ві-ват!

Він так кричав, що аж усі присутні жовніри і офіцери помагали йому кричати оклик радости. Царський післанець приступив до фельдфебля й каже:

— Їх величество, цісар, передав вам пару сот, щоб ви купили собі капітанський мундур, і маєте зараз їхати зі мною разом до цісаря.

— Та на чім я поїду? Я коня не маю! — оправдувався фельдфебель, збентежено.

— Це нічого! Кінь буде! І зараз післанець вийшов. Він пішов просто до полковника, щоб роздобути коня для пана капітана, і то — коня якнайгарнішого!

Полковник дав розказ, щоб вишукати доброго коня, бо пан капітан має їхати разом з післанцем до царя на Юркове весілля. Ціла бригада дивувалася, що Юрко добився такого щастя.

Другого дня вже було оголошено в розказі не лиш у бригаді Юрковій, але по всіх арміях, що того а того дня відбудеться весілля нашої принцезни, котра виходить замуж за славного героя, генерала Юрка Макуха. Той день є великим святом в честь молодої пари. Всі в той день мають забавлятися, пити й гуляти — на кошт нашого цісаря.

Слава про Юрка блискавкою розійшлась по цілій державі.

Далі буде.

ЖИЙТЕ СТО ЛІТ!

СТО ЛІТ ПРОЖИВ...
КУРИВ...
ПИТАЛИ:
"ЯКІ ЧАРИ. ВИ ВЖИВАЛИ?"

А ДІД — В ОДВІТ:
"ДО СТОЛІТТЯ ДОРОГА Є МИЛА:
ЗАВЖДИ ЧИТАТИ
ВЕСЕЛЕ "ТОЧИЛО!"

КОЛОМИЙКИ

Тому добре, той веселий,
І здоровля має,
Хто не чуже, а все своє,
"Точило" читає..

Колиб Єва була добра,
Що колись там жила,
То не знавби ніхто нині,
Що вона робила...

Як "Точило" читаєте,
Просим уважати,
Палець зломись, як будете
У носі довбати.

В кого рило є задовге,
Язик як лопата,
Нехай скоро на "Точило"
Дає передплату!

Коло плота дві сусідки
Лаялись, сварились;
Приніс Іван їм "Точило",
Зараз помирились!

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ВОРОГИ ЗДОРОВЛЯ

Видимі вороги спричиняють невидимих ворогів у нашім тілі. Такими великими ворогами є кава, чай, коко і кола напитки содові. Кава є напитком налоговим, від якого тяжко відвикнути. В Америці люди випивають чаю і кави більше як по десять фунтів на особу кави а по футнові чаю. Зі всьої світової продукції кави — американці споживають одну третину. А це через захвалювання кави на радійових програмах, журналах, часописях і на реклямах. Торговці кавою роблять мілійони долярів річно на дурних людях, що слухають таких радійових оголошень і читають такі оголощення по різних виданнях- — для своєї шкоди. Кава, чай, коко, і содові кола напитки є отруєю нашого здоровля і здорової думки.

Доктор Келлог говорить: "Кава має в собі від три до девять грійнс кафеїни на одну унцію, чай, шість до вісім грійнс; коко, більше як чотири грійнс брому, а бромин є близьким свояком кофеїни, а коко-кола — чотири до пять грійнс на унцію сиропу. (Грійн — це є одна 450 частина унції, а у фунтові є 16 унцій або 7000 гранів).

Доктор Вайлий у своїх розслідах доказує нам, що два грани кофеїни на одно горня кави є в дешевих реставраціях а 4 грани в горняті в першорядних реставраціях.

Кафеїна всіми науковими дослідниками узнана як трутина.

Народна деспенсерія каже, що великі дози кави спричиняють кривлення, а навіть кольки, вдавану вдачу, і конвульсію поганого типу, корчення мускулів.

Славний хемік Легман, каже, що кафеїна є дуже отруйна. Він дослідив, що 2 до 10 гранів спричиняють наглі заворушення нервів, кровоносних посудин, нерегулярне биття серця, завелику діяльність нирок, нерегулярний пульс, здавлення грудей, болі голови, помішання змислів, дзвонення в вухах, безсонність, і дурійку.

Доктор Томсон Велл каже, перестань те пити каву, а побачите стільки вона заподіяла вам шкоди.

Колиб кава була хлібом або зупою такою недоброю і шкідливою, то ви зараз відкинулиб від себе такий хліб і зупу, а кави не хочете покинути. Також не хочете покинути чай, коко, коко-колу, яка руйнує ваше здоровля. Залишіть всі і не вбивайте себе передчасно. Не дивіться на численні таблиці, оголошення і не слухайте дурних програм. Нехай пють ті, що так захвалюють каву, чай, коко і кококолу, а ви бережіть своє здоровля. Дурні річи так шалено розголощуються тому, що компанії хотять робити великі гроші.

Не все золото, що сіяє. Не всі оголошення є добрі для вашого здоровля, бо 80 процент є безвартних річей у всіх таких оголошеннях про напитки і ліки.

ПОСТАВА

Через злу поставу повстають ось такі недуги: слабе серце, недуги дихавичні, Слабі легені. Направте свою поставу, придержуйтеся доброї постави, то ці недуги значно направляться і з часом зникнуть цілковито. Так каже лікар Вас. І. Керр, професор медицини при Каліфорнійськім Університеті.

Грудні болі, короткий віддих, або брак віддиху, шум в голові, і хронічний кашель повстають з неправильної постави, а з цього задуха і дихавичність. Повстають вони тому, що через злу поставу кров не кружляє правильно по тілі. А найбільше терплять на ці недуги люди, що є ситі або забагато важуть.

Коли ви стоїте просто, або сидите просто, не зігнені, то кров лекше вертається до серця і серцеві лекше розповсюднювати кров по цілім тілі. В ситих людей звичайно буває скручений хребет, головно через злу поставу.

Пять-річні досліди доказали, що надмірний живіт та скоре або коротке биття серця можна направити доброю поставою. Ситі не повинні носити поясків, на-

"TOCHYLO", VOL. 16. NO. 9. SEPTEMBER, 1945

віть і не ситі, бо поясок спиняє правильний обіг крови по тілі, шкодить також правильному віддихові.

Поміч є скора і подивляюча. Ситі повинні позбутися своєї надмірної ваги; з бальона-жолудка зробити нормальний жолудок — відповідною поживою та відповідними тілесними вправами. Вправи і відповідна пожива дають скорші і кращі висліди, ніж всі ліки на купу. Придержуйтеся своїє нормальної ваги, а будете здорові і веселі. Кілько яка женщина повинна важити, — є в "Точилі" за місяць березень, число 3, з 1943 року.

Не легковажте "Точило". Хто так робить, то немає всіх вдома. "Точило" є одиноке, найкраще для найкращого здоровля всіх добрих українців.

Ширіть його всюди!

СТАРЕ — НОВИМ

В теперішних наукових дослідах дуже велике заінтересовання є в старинних способах лічення недуг. Цвіль, що повстає на старім хлібі та інших поживах у формі зеленого наросту — уважають новим відкриттям і продукт з цьої цвілі називають "пенисиліною". А наші прадіди віками вживали цвілі до ран.

Дві тисячі літ тому, Греки і Римляне вживали чісник і цибулю в лічення недуг. Цибуля привертає здоровля і вдержує здоровля. Славяне, котрі будували в Єгипті піраміди для царів Хеоптів — живилися чісником. Давно забуті ліки — російські вчені привернули вартість чіснику і цибулі, і, тепер цілий світ уважає їх за добрі ліки.

Като в другім столітті перед Христом прикладав пімяту капусту на синці і потовчення. Тепер у Дженеві Ню Йорк стийті бактереольоги відкрили про медичну вартість соку з капусти. А в нас усі господині їдять квашену капусту і пють сок з капусти від непамятних часів. Медична професія вертається до природного способу лічення недуг, бо медицина за ввесь час не доказала нічого. Медицина лише вбивала біль, приглушувала біль на час, але ніколи цілковито не усувала недуги.

Вертаються вчені до способу старинного лічення. Не вірять у медицину як у дійсне лічення. Нині, по довгім монополі медичного лічення — прийшли до переконання, що недуг ніяк не можна вилічити коли людина є зле відживлена. З цього повстали вітаміни і мінерали й показалися багато успішними ніж усі медицини.

Лікарі медичні в Америці вживають вітаміни для різних недуг. У Канаді це упередження також щезне й лікарі приписуватимуть вітаміни.

Цікаві книжки про це є: "У що лікарі не вірять", "Медікал Професіон ез а Фейлюр", і третя: "Нов Фючур Фор Медисін", — в англійській мові.

Поки дізнаються про чинности вітамінів і мінералів, то забере часу. Однак усі признають, що яка пожива, така кров і таке здоровля. Добра пожива — це лік сам у собі, що держить здоровля в доброму стані.

ГРУБІ ЖИЛИ

Про дійсні причини грубих жил ще мало знають. Досліди до тепер виявили що ослаблення стінок жил повстає через брак вітаміну С у нашій щоденній поживі. Др. В. С. Мартин, у журналі хірургічнім Т. 50, сторона 508 — говорить, що кромі вітаміну С ще мусять бути інші відживні недостачі що спричиняють грубі жили.

Майже двадцять разів сильніший від усіх овочів і городини — вітамін С, у формі поживи і напитків — вироблятиме одинока, ново-заснована фірма, Браєр Гип Фуд Продуктс, Лимитед, у Вінніпегу. Цей вітамін С є природний, має в собі поживну вартість і не обтяжує травних органів. тіла так як штучний вітамін С. У всяких своїх запотребованнях вітаміну С, відноситься до згаданої фірми.

Наше тіло — це автомобіль, що без чистоти, без оливи, без газоліни і без гумових опонів — дальше не поїде, як до гробу. Авто потребує своїх складників, щоб можна їхати, а тіло потребує своїх мінералів і вітамінів, щоб при добрім здоровлю можна жити.

НЕДУГИ РУХУ

Коли подорожуєте поїздом, гарою, аропляном або кораблем і вам робиться не добре, маєте заворот голови, здуває вас на воніти, то 15 міліграмів вітаміну Б1 денно — поможе побороти ці недуги руху, — каже Др. Гаррі Н. Голмс. Проби з 13-ма летунами виявились успішними на 92 процент.

СУХІ ОЧІ

Сухі очі вказують на брак вітаміну А

в щоденній поживі. Сухість очей доводить до нічної сліпоти, до стану незношення світла; в ночі тяжко бачити; наближаючися автомобілі разять очі своїм світлом; в театрі або іншім темнім місци людині тяжко з орієнтуватися, і заберає багато часу поки можна очі присвоїти до обставин і добре бачити.

Коли ваші очі сухі, не мають у собі соку, то вживайте багато сирової моркви і пийте сок з моркви 4 шклянки денно, а очі скоро виздоровіють.

НАДУЖИВАНІ ОЧІ

Очі є тоді здорові, коли в поживі є досить вітаміну А. Вітамін А достарчає очам плину або соку, в котрім очі легко рухаються, купаються наче часть машини — в оливі. Брак вітаміну А ослаблює зір, робить очі в долі червоними і сухими. Вітамін А хоронить очі від зарази і від іритації.

Коли в поживі є досить вітаміну Б1 і Б2, то вони достарчають очам досить кисню, котрий хоронить очі від червоних жилок у долі, пекучости, тертя, сліпоти при сумерку, від пекучости і колючого почуття при читанню або при світлі сонця.

Найбільшою причиною є нічна сліпота, недовидження, — пише Др. Гец у Журналі Американського Медичного Товариства. 112, 1308, 1939. Брак вітаміну А також спричиняє часті хронічні простуди, пекучість з носа, пекучі очі, прищі, суху шкіру і скоре умучення очей, а головно при нічній їзді автом.

ТРАВА

Трава є поживою і ліком, і містить у собі всі вітаміни від А до Е, з виїмком вітаміну Д.

Трава має 23 рази більше вітаміну А ніж овочі і городина; 8 разів більше вітаміну Б2 ніж овочі і городина; 14 разів більше вітаміну С, ніж овочі і городина. У трави є ціла родина вітамінів Б, включаючи никотинічний квас, котрий хоронить від неперестаючих болів гологи, і також має в собі складник проти сивини, — пише Сайн Ньовз Летер.

Трава призначена для їди і для лічничих цілей — повинна бути чиста, де собаки не качаються, де ніхто не кидає згарків з тютюну, де ніхто не ходить по ній і не допче їй своїми брудними чоботами. Трава повинна бути висушена в холоді, запакована в темні не прозорі посудини. Це потрібно для того, щоб трава не тратила своїх вітамінів.

Новозаснована фірма поживи і ліків, Браєр Гип Фуд Продуктс Лимитед, у Вінніпегу — вироблятиме пігулки з трави, зі свербивусу і з одної городної ростини — для здоровля очей. Ці поживні пігулки є найбагатші на вітамін А від усього що є в природі.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

ЗАДУХА — на задуху вживайте регулярно пів ложечки або більше, соку з цитрини, 10 мінут перед кожною їдою і перед спанням.

РОЗВІЛЬНЕННЯ — сіль і сайдер оцет усуне навіть найгірші хронічні розвільнення.

ЖОЛУДОК — болі в жолудку скоро перестануть, як випєте трошки соленою водою. (Звичайна сіль і вода).

ЗВИХНЕННЯ І СИНЦІ — розпустіть звичайну сіль у воді. Зробіть воду дуже солену і мийте пошкоджені части тіла для зменшення болю.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

БЕЗСОННІСТЬ

Безсонність дуже нищить здоровля. Бо, коли людина не може спати, то дуже скоро приупадає на силах. Без відповідного відпочинку-спання, людина стає дуже умученою, трудною, нервовою, дражливою, і все, що вона робить не йде так як треба. Не спати й качатися в ліжку цілу ніч, і лише думати й думати, і ніяк заснути — це дійсно ознака розстроєння і втрата сили в тілі.

Безсонність — це є знак природи, сигнал, що нерви є знеможені, вичерпані зі сил. Через безсонність — повстають інші недомагання. Що день то все гірше нервова сила людини зуживається, нищиться, аж людина цілком повалиться з ніг, стане немічною, сумною, понурою, задумчивою і знеохоченою до життя. Будучність не має для такої людини ніякої вартости, надії, заохоти, заінтересовання, ані успіху, щастя, веселости. Таку людину, що не може спати, всьо

гризе, їсть і нищить її всі засоби сил.

Сон, добре спання — дає тілові добрий відпочинок; відновлює в тілі всі клітини до правильної чинности й життя.

Ви значно скріпите свою силу й охоту, як будете заживати чисто природний чай з Гірського Коріння.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

вже 26 років було й є благословенством для всіх терплячих на Безсонність (брак спання) та нервове розстроєння (або на умучення і утрату сил). Ціна одної пачки з пересилкою, $1.50. Пишіть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-ліки відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на поміщі недомагання. Одинока річ багата на всі Вітамінн, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виказів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний колюр волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то літь сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унцій $6.00.

OAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ"

Під повищою назвою вийшла з друку нова комедія в 4-ох діях. Ціна примірника 35 ц. В цій комедії автор висвітлює "щасливе й веселе життя" на Україні — під московською владою. Рівнож висвітлює боротьбу сили моральної з аморальною. Наклад нової комедії невеликий, тому надсилайте якнайскорше замовлення на слідуючу адресу:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.
INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

УКРАЇНСЬКИЙ АДРЕСАР

Книжка "Українці в Канаді" — це велика книжка, має 208 сторінок друку, подає адреси від моря до моря — від Нової Шкоції до Брітиш Колюмбії. В ній є статистичний відділ, де є подано звиж 200 різнородних занять українців у Канаді. В іншому відділі подається дані про населення міст і сіл. В додатку є ще огляд українського населення по головних містах. В одному розділі адресаря подано календар різних свят і т. ін. У різних секціях провідника-адресаря є цікаві, користні статті.

Розглянувши цей адресар, ви будете гордитись, що Ви є українського походження. Бо за несповна 50 років канадійські українці зробили великий поступ у кожній ділянці життя. Ми нічим не нижчі від канадійців іншого походження. З маленького й дуже тяжкого початку ми розбудували між собою різні бізнеси, професії, ремесла, громадські установи.

Тепер ми маємо два видання адресаря-провідника. Адресар, що коштує $1.00, друкований на доброму папері. А адресар за $2.00, друкований на найкращому книжковому папері, що є дуже трівкий. Замовляючи адресар, зазначіть, котре видання хочете — за $1.00, чи за $2.00.

Замовлення поштою з поштовим переказом або залученою готівкою шліть ЯКНАЙСКОРШЕ! Наш наклад обмежений. Постарайтесь, щоб Ваші сусіди та знакомі набули собі також цю цінну книжку. Адреса:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

МИ НЕ МОЖЕМО СТАТИ
Тепер...

З ПРАЦЕЮ НА ПОЛОВИНУ ВИКОНАНОЮ

КАНАДА є нашою прибраною землею. З чотирох закутин світа люди прийшли і вибрали Канаду своїм місцем побуту.

Люди різних рас і мов глядять на Канаду як на "Землю Надії і Слави", і на цім вони не завелися. У тисячах різних мовах ці новоприбувші люди подивляють красу, спокій і добробут нової прибраної вітчини.

Сьогодні ми всі є Канадійцями . . . деякі новоприбувші . . . деякі старші . . але всі Канадійці, і, як такі, користаємось благодатями нашої Канади.

Помимо того, що ми вийшли побідними в нашій боротьбі проти Німеччини і Японії, ми ще маємо задачу до виконання . . . велику задачу.

Нашим першим обовязком є супроти наших бійців мущин і женщин. Тисячі повертають домів з Европи, де вони відзначалися в могутній боротьбі. Много з них потребуватиме лікарської опіки . . . інші потребуватимуть помочі в пристосованню себе до життя цівільного.

МИ КАНАДІЙЦІ не можемо занедбати своїх бійців мущин і женщин. Ми повинні дати їм всяку нагоду для щасливої і багатої будучності. Це все мусить покритися оподатковання або Бондами Побіди . . . або податком і бондами.

Купуючи Бонди Побіди є більше приємнішим ніж платити податки. Купіть подвійно цим разом на чім будете мати ті самі відсотки доходів що й за минувші Позички Побіди в протягу 12 місяців часу.

Чотири способи є купования Бондів Побіди:

1. За готівку.

2. Регулярними місячними сплатами через 12 місяців із заробітку.

3. Звичайною виплатою. Цим способом можете купити більше Бондів грішми, які дістанете.

4. Особистим порозумінням зі своїм банком, фірмою Тростовою або Позичковою.

Памятайте, що кожний доляр вложений у Бонди Побіди буде вам виплачений вповні разом з процентами в часі зрілости. Вложіть свої доляри у свій край.

Будьте приготовані купувати

БОНДИ ПОБІДИ

9-46

NATIONAL WAR FINANCE COMMITTEE

ВЕЛИКИЙ ЧОЛОВІК
(Гумореска)

Читав я в однім оповіданню, не пригадую лише імени автора, який описував про одного хлопця, що мріяв все про те, щоб його імя попало на сторінки газети, та стати героєм. І ось, дійшов він до тої думки, що треба зробити якийсь злочин, тоді поліція його заарештує, його будуть судити, і тоді про нього будуть писати в газетах. Так він і зробив. Пішов в ночі до крамниці, розбив двері, і тільки хотів брати річи, як поліція його захопила, арештувала, і на другий день дійсно в газетах появилася коротка замітка: Злапали молодого злочинця, і подали його імя.

І так мрії молодого хлопця здійснились. Він став героєм дня. Про нього заговорили газети і люди. Та не вийшло йому це на добре, бо наробив своїм родичам сорому, та й з гімназії його прогнали.

Пригадалась мені ця історія, коли мій знакомий також мріяв стати великим чоловіком, і мріяв про те, щоби писали за нього в газетах. І в дійсности дочекався такої слави, як той хлопець. Тут я хочу передати вам коротку історію про цього великого чоловіка.

Десь по першій світовій війні приїхав з краю до Америки чоловік на імя Володимир Демагог. В краю він покінчив високі школи, і коли їхав до Америки, то лише з тою ціллю, щоб керувати в Америці над всім українським народом. На початку демагогу пощастило, він обїхав майже всі громади в Америці, і скрізь в Народних Домах і парафіяльних громадах демагог кричав, роспинався, щоб люди гнали від себе чорноризників, себто попів, бо то є отрута для народа, кричав: "геть з кадилом" і т. д. Його радикальні промови декому подобались, і багато нашого, простого, доброго народу покинули церкви, збольщевичились, в більшости ж громадяне критично ставились до його науки. Ось так обїхав демагог майже всю Америку, та на жаль не загрів собі місця. Ні одна редакція не запросила його до праці, ні одна народна установа не пропонувала йому роботи, взагалі поставилися до нього холодно, з недовірям. Демагог з розпуки мусів відкривати крамничку. Та почалася депресія, і він збанкротував. Біда притиснула, і він приневолений був іти до церковної організації, яку не так давно опльовував, осміював, поборював. Став попом, пішов туди не маючи жадного призвання, любови і віри до тої праці.

Та й тут він не загрів собі місця, бож хоч і було велике поле до попису, але не маючи призвання до своїх обовязків, демагог нудився, мучився і не знав що робити з собою. Газети як на злість мовчали про його діяльність, бо властиво, він нічого цікавого не давав народові. Демагог почав займатися політикою, бож політика була для нього все, таж він і покінчив дипльоматичні школи, якраз на політика. Але й тут йому не пощастило. Його скріз обходили, не вибирали до урядів, не доручали великих справ, його ігнорували. І за це він мстився. Він зі всіма переварився, почав виступати проти всіх організацій політичних і навіть гуманітарних, почав засновувати на шкоду своєму народові свої власні комітети, і газети називали його зміновиховцем, бо ж демагог маючи радикальні погляди, почав більщевичитись.

Демагог дійшов до розпуки. Літа минають, він почав сивіти, а тут в газетах про нього ні слова не згадують, що він великий чоловік. І ось зродилась в нього думка, що треба щось великого зробити, навіть шкідливого, щоб заговорили про нього скрізь. І додумався він, тай каже: треба зложити такий плян, щоб наш український народ тут в Америці пішов би разом рука в руку з комуністами, бо ж і Сталін обіцяє, що Совітська Українська Держава буде ніби вільною. Той плян я розішлю скрізь по редакціях всім провідникам, сенаторам, конгресменам, про той плян скрізь будуть писати в газетах, на радійо говорити, моє імя буде на устах всього нашого народу, і ось цей нарід він піде за мною, він покине всякі комітети,

гуманітарні установи, покине сучасних нездалих провідників. А коли Сталін дізнається про мій плян, то напевно запропонує мені посаду премієра міністрів в комуністичній українській державі, або в крайнім разі міністра закордонних справ. І тоді я стану великим чоловіком. Так він і зробив. Зложив такий меморандум і розіслав його скрізь. Але що сталось?

Сталось таке, що нарід наш не пішов за демагогом, навпаки він осудив його, а газети назвали його зрадником. Ось так сидить тепер демагог коло розбитого корита.

Мріяв бути великим чоловіком, а став в очах народу зрадником. Він дочекався такої слави, як отой хлопець, про якого на початку була згадка. — Н. Дж.

ЖІНОЧИЙ МІТИНГ

Переходжу я Ексебішен, дивлюсь, а там стоїть дуже багато жінок, а нема ані одного хлопа. Щоби це могло бути? — думаю. Приходжу близше, став собі за одно крісляте дерево, щоб мене не було видно, бо може тут є щось важного тільки для женщин, тому я не показувався. Коли вже згромадилось багато жінок, то тоді одна груба але здорова собі кобіта вилазить на якесь підвищення, і зачинає:

Чесні господині, а може тут є деякі з Роб. Дому, то й ви, чесні товарищки. Будьте так добрі й вислухайте всі до слова. Тут нам не розходиться, де ви приналежні, але нам треба щось робити всім разом.

Ви знаєте, що ми в Канаді маємо рівне право, як чоловік так і жінка. Однак з того права, то чоловіки більше користають як жінки. Нас мають лише тоді на рівні з собою, як приходить якесь голосування. То ми, як одні так другі, ходимо по хатах, і переконуєм, як комуністи за комуністом, або католики чи православні за своїм. Роботу свою, ми точно сповняємо, а по виборах то вже за нас забули.

Отже, ми нині зійшлися і маємо внести до міської ради, щоб ми були рівними все, а не лише підчас виборів.

От на приклад: — Чому нам, жінкам, не вільно йти до готелів, разом зі своїми чоловіками? Наші чоловіки пють, забавляються, так, що з пейди яку візьме, то мало що принесе, ще й нічо не говори, бо готовий битися. А так, якби ми йшли разом, то тоді знаємо, що ми маємо рівне право. Ми на цім подвійно тратимо. Бо коли чоловік пє в готели, то ми за те ходимо по "суприйз партіях", і там пємо. Нащо нам це більше робити? Отже, я вношу таке:

— Всі готелі покасувати, або привернути нам право йти до готелів разом з чоловіками, тоді буде рівність. Як нам цього не позволять, то ми підемо хата в хату і будемо зберати підписи від всіх жінок, щоб бровари пускали пайпи до кожної хати з пивом, тоді ми подвійно скористаємо. Чоловік, чи жінка, коли схоче випити, то може випити вдома зі своєю жінкою, а не вганяти вечерами по бутлегерах. Чоловіки вганяють за чужими жінками, а декотрі з наших чесних господинь вганяють за чижими чоловіками. Але наколиб були в хаті пайпи з пивом, то вам не потрібно вечерами волочитись, лише відкрутили курок і пєте стільки хочете. Навіть діти можуть пити пиво замість води. Мають поставити в хаті мітер, а хто тілько випє, то прийде інспектор, чи який робітник, та запише стільки гальонів ви видудлили за місяць, і не потрібно нікуди волочитись. Що ви на це скажете?

Це добра думка, — крикнула одна з гурту, але булоб ще ліпше, якби відразу вже й на горівку пайпи пустили, бо я сама більше пю горівку як пиво.

— Перше нехай зроблять на пиво, — каже бесідниця, — а на горівку, то знову зробимо мітинг. Ви тим часом беріть горівку в "лікер сторі", а як вам тої замало, то пийте гомбру. Але тут незнати, де вперед удатися, чи до міста, чи до броварів?

Це булоб деже добре, але мій чоловік якби причепився тої пайпи, то я ніколи його не відірвалаб, пив би ніч і день, знов якась там з гурту жінка сказала.

— А я вам кажу, що не пив би, — продовжала бесідниця. — Бо бачите самі, що ті що продають, то не пють. А ваш чоловік, якби ся добре напив, то йому відкинулоби ся. Годитесь, чи ні?

— Годимось! — Крикнули всі нараз. І ми будемо збирати підписи, та докажемо що ми маємо рівне право. — Пентелей.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — — .25
Київ і Рим — — — — — .25
Світає день — — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — — .25
На Чужині — — — — — — .25
Типи для бабів — — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штучки — — — — — — .10
Щасливе подружжя — — — .25
Як стати богатим — — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — — .10
Літературний Сміх — — — .35
Кохання — — — — — — .25
Як позискати любов? — — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

■

Факти про попів — — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за р'к 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
Вибрики попів — — — — .01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — .25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65
Така її Доля, драма на 4 дії — .40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше робіть мускули, тим скорше людина думає, діяє. Для вихования розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання в перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — — .25
Ого! — — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поницих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ПРИЛЕТІВ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШПУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВІ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,..... $1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages..... .15
Love Thrills —36 pages..... .15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages..... .50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka..... .25
Own Sugar Making at Home..... .50
How To Raise Mushrooms..... .15

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.. Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave.. Winnipeg, Man,. Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienie życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremoni alnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie; z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translations our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man.

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY — ROOTS —

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health. Purifies the Blood and Tones the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно мати заворот голови, бо за $1.50 дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІНЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріпляє ціле тіло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка зіколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вамі; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесятъ центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg Man., Canada

● **ВІЙНА!** — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармер в у новій индустрії в Канаді. Стале й попла тніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

● **"ЧИМ Я БУДУ?"** ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES.
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● **ФОТОГРАФІЇ** — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кольоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бізнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цю книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сінтику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою, На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., **Winnipeg, Man.**

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
FREMED PUBLICATION

Ч. 10. Рік 16, Жовтень,
VOL. 16. NO. 10. OCTOBER, 1945

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ДЕВЯТА ПОЗИЧКА ПОБІДИ

Хотяй ці три диктатори є побіджені, то ще треба докласти багато праці і грошей щоб заспокоїти голод і холод виснаженого війною народа в Европі.

МИ КАНАДІЙЦІ не можемо занедбувати своїх обовязків. Для нашого добробуту і щастя в Канаді, то всім нам треба приготовитись до ДЕВЯТОЇ ПОЗИЧКИ й масово купувати

БОНДИ ПОБІДИ!

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде чутного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило", і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде заплатили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вспоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте сталє, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, блящанні або оловяні обгортки з тютюну, з цигарет, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Дітячого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поничу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що любять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, перекладки, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на пташок і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербигузу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за листою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК
Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю,
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю;
І в ній хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, здсилаючи 4 центи марку на пересилку.
[illegible] PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"
Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папері. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"
● Виконує всякі друки на провізію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати моє ім'я і адресу на налїпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на наших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

НОВИЙ ЦУКОР
Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до осени. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ОЙ ТИ ДОЛЕ!

Ой ти доле, наша доле,
Яка ти нерівна,
Одному ти усміхнешся,
Немов цісарівна.

А другому гіркі сльози
З очей витискаєш,
А ще інших з свої хати
На все виганяєш.

Так ти й мене моя доле,
В чужину нагнала,
З тої хати де матуся
Все мене навчала.

Свої мови прекрасної
Любого звичаю,
Тай любови великої
До рідного краю.

Бо що краще є на світі
Понад мову рідну,
Понад хату малесеньку
Скромненьку і бідну.

Понад нивку де родилось
Жито і пшениця,
Та понад брід, де дівчина
Виспівує Гриця.

Нема люди ніде в світі
Всі те памятайте,
Тай веселости в чужині
Також не шукайте.

Бо хоч є тут і музики
Що грати навчились,
Та на світі на найвисше
Місце вже добились,

І хоч скрипки дорогі
Вони також мають,
Так в нас краще пастухи
На сопілку грають.

Ой ти доле наша доле,
Яка ти нерівна,
Одному ти усміхнешся
Немов цісарівна.

А другому наша доле
Що й годі сказати
Аж жаль бере як прийдеться
Тільки погадати.

Одні мають гори срібла
Тай інші достатки,

Василь Ставничка

ПОШАНА ДО РОДИЧІВ

ТЯГ 11.

Коли прийшов день вінчання, то по всіх церквах, як по містах так по селах — відправлялося Богослужения за здоровля царя і його родини. Дзвони радісно дзвонили й своїм гоміном неслися далеко поза села, звіщаючи тую радість, що відбувається в царському дворі. Де тільки кто був, дві чи три особі, чи ціла громада, то всі говорили про Юрка, про того завзятого Юрка, що з простої хлопської родини дійшов аж до царської палати й оженився з царською дочкою. Одні говорили, що він має щастя, другі казали, що це від Бога. І може бути, що від Бога. Може Бог надгородив його за те, що він усе думав про своїх родичів і старався стерти батьківську обиду. Навіть у святім письмі написано: "Шануй отця і матір свою, а будеш довго жити на землі". Видно, що хто придержується Господньої заповіди, то всьо для нього здійсниться.

Фельдфебель приїхав перед веселлям. Він тепер вже не фельдфебель, а капітан. Юрко так ним врадувався як рідним батьком. Вони горячо виталися й цілувалися, так що аж присутним гостям було дивно. По привитанню Юрко заговорив до всіх присутних:

— Це є мій найбільший приятель, мій професор і моя ціла розрада і порада. Коли б не він, то я нині не був би тим що я є. Це все, чим я нині тішуся, повстало завдяки цього капітана. Ми всі нині святкуємо і просимо Бога, щоб наш цісар прожив много літ. Я не випущу вас, пане капітане, з царського двора. Ви помогли мені дуже багато й поможете ще більше. Я вірю, що наша держава буде славна на цілий світ, а це тому, що наш цісар тепер має щирих і вірних дорадників.

— Гурра! — закричали всі присутні. — Най живе наш цісар і його родина!

По цім гучнім оклику, зараз почався весільний бенькет. Музики заграли принадного вальца й всі присутні гості почали крутитися.

Капітан Михайло Осика був Юркови за дружбу й оба вони не знали як поводитися, отже малпували й наслідували те все, що другі робили. Вони оба думали, що на цім веселлю буде така церемонія, як то є по селах, що встають, клякають у церкві й піп тримає з молодими школу, і випитується: "Чи ти присяг на горівку, що не будеш її пити", бо як не присягнеш, то не звінчає. Також питає: "Чи ти не маєш часом охоти до неї, а її питає, чи має охоту до нього". А що це значить, то молодятам не пояснює.

А тут вінчання відбувається цілком відмінно. От прийшли до церкви й за дві минуті вже й по слюбі. Щось там по латині епископ відмовить, заложить перстень на палець і каже:

— Від сьогодні це твоя жена, а це твій муж.

Другі навіть на сорочці
Пришитої латки.

Одні ходять нане пави
Красою пишають,
Другі знова ціле життя
Слізми ся вмивають.

Одні мають грошей купи
Золото, брилянти,
А ще інші що найкращі
В світі діяманти.

Одні мають цілі лани
І держать порядки,
Другі знова добрі люди
Не мають і грядки.

Одні мають стирти сіна
І хліба копиці,
Інші бідні, бо не бачуть
Навіть паляниці.

Одні мають пишні двори
Прекрасні палати,
Інші знова лиш бажають
Скромненької хати.

Одні мають знання, силу,
А другі неуки,
Не навчились зза молоду
Хочби лиш азбуки.

Ой ти доле наша доле —
Нераз ти й державі,
Принесеш Бог знає звідкіль
Століття лукаві.

Мільйони людей бідних
Закуеш в кайдани,
І дивишся мов без серця
На кріваві рани.

Зате злидням усміхнешся
Додаеш їм сили,
Щоби добро всьо забрали
Щоб двері розбили.

Щоби й хату зруйнували
Убогій людині,
Щоб убиди рідну матір
Маленькій дитині.

Щоб рознесли круки кости
По цілому полі,
Щоб не мав народ свойого,
Ні щастя, ні волі.

По слюбі в церкві, чи то в катедрі — поцілуються молодята при всіх людях і йдуть собі до дому.

Коли молодята вийшли з катедри, то нараз, як почали стріляти з гармат, то Юрко думав, що певно якийсь неприятель нападає і весілля не відбудеться. Він не знав того, що тут так стріляють на віват молодятам. По стріленню почали всі кричати "віват!" — а банда як заграла, то аж земля задрожала. Військо прибралось по святочному, позамаювані дубовими листками. Крики, оклики і зойки заглушували слух. Коли б якого такого привів, що про таке ніколи не чув, і такого не видів, то застрашився б на смерть.

При звуках орхестри і крику присутніх — на добірній кариті, що була зроблена аж десь у Єгипті, Юрко і принцезна заїхали аж під саму палату. Цар приїхав на своїй кариті. Тоді всі зайшли до середини палати. Юрків дружба їхав у тій самій кариті що й Юрко, але сидів на переді, коло фірмана. Юрко поглянув на свого капітана й тільки моргнув, а капітан на нього. Це значило, що весілля не таке гарне як по селах роблять.

У нас, коли молоді приходять від слюбу, то музика грає слюбний марш або привіт. Мати виходить проти молодих із перевернеим кожухом, стає на порозі хати й кропить молодят свяченою водою і дає їм кушати колача з медом, щоб молодята в супружу мали солодке життя.

Весілля царське не таке гарне, як весілля на селі. Тут банда грає до слюбу і від слюбу, одно й те саме, монотонне. Нема то, як весілля на селі. По слюбі молодий і молода залазять за стіл, по середині, а попри них сідає близька родина. Староста, що звів молодят до купи — наливає у великий келішок горівки й пе на здоровля до молодого. По випорожненню келішків — музики грають їм віват. Жінки починають співати молодятам:

— "Ой вже вечер вечеріє, а ми в молодої вечеряєм", і то так допасовують слова до оказії, що варто послухати й подивитися на весілля по селах. По питтю і гостинній перекусці, вилазять зза стола, а на їх місце залазять за стіл ті, що ще не їли, як сусіди, дальша родина і далекі гості. Спів йде далі, припрошення, чарка на здоровля, а музики приграваюють віват на честь кожного гостя.

Господар дому ходить по хаті з фляшкою горівки, наливає й дає кожному випити, щоб ненарікали на нього люде, що не було що пити. Коли часом добре попються, то й часом добре бються. Бійка з початку починається кулаками, а потому переходить на більше чутливий ефект і тоді бються коликами. По весіллю кожний памятає, що було весілля, бо не один по весіллю відлежить весілля зо три неділі, а ті, що билися, передумують весілля по три місяці, а навіть і по шість місяців у арешті. Тому люди називають що було весілля, і такого господаря довго згадують.

По царськім весіллю так якби не було весілля. Гості скоро порозходяться, відїдуть і лишаються лише

Щоб могили малесенькі
Знов повиростали
По тих нивах що їх було,
Парубки орали.

А коли вже все пропаде
Тоді ти знова,
Всміхаєшся до нещасних
Й будиш до життя.

Даеш сили і відваги
Й незломного духа,
І знова по всьому світі
Стає заверуха.

От така ти наша доле
Однак щож зробити,
Ми з тобою породились
Тож мусимо й жити.

Евген Березинський

СОН

Давно ясне сонце
За гори сховалось,
Нас тисячів кілька
До дому верталось.
З фабрики, в якій ми
На хліб заробляли,
Декотрі втомлені
У землю дивились,
Інші знов здавалось
Що чимось зажурились,
А ще інші раді
Пісоньку співали.

Бо саме сьогодня
Тиждень закінчився,
Дехто таки прямо
До дому спішився.
Інші по дорозі
До крамниць вступали,
І тут що потрібне
Для себе й родини,
Чи то й подарунок
Для жінки й дитини,
Діставши заплату
Як все купували.

Тай я по дорозі
Купив дещо тоже,
І сказавши в дусі
О, Господи, Боже,
Хоч не так тут мило
Як в рідному краю,
Хоч нема тут того
Що було там в нас,

самі свої. Капітан Осика лишився. Юрко, щоб не показатися перед царем, що він тут господар, запитав царя, чи капітан може побути в дворі якийсь час, чи може мусить вертатися назад на своє місце. А цар каже:

— Коли він тобі такий вірний приятель, то я не хочу вас розлучувати. Нехай він тут побуде пару днів, а ми знайдемо для нього місце. Або він може бути в твоїй канцелярії, як твій найвірніший адютант, або ти сам побачиш, де його приділити.

Юрко подякував цареві й таки в тій хвилі пішов до свого капітана й каже:

— Ви лишаетеся тут. А тепер ходіть зі мною, пане капітан, підемо трохи на прохід.

— Та не давайте мені великої пошани. Ви самі зробили мене капітаном при помочі цісаря, — випрошувався старий приятель Юрка.

— Ну, а мене хто зробив генералом, як не ви? Що було, минуло, згадаєм при іншій нагоді, а тепер ходіть, підемо в царський город та лекше віддихнемо. Дійсну правду говорю вам, пане капітан, що я ще не зазнав спокою відколи я тут. А найгірше дався мені в знаки тут першої ночі — ординанс.

Зайшли в город, посідали на лавочку й Юрко розповідає далі, як то принцезна прилипла до нього таки першого дня.

— Вже що було з нею, то було, а я ще зза дня думав, де я буду спати. В одинадцятій годині всі порозходились спати. Цар і цариця і моя принцезна сказали мені на добраніч і пішли, а я сам лишився. За кілька хвилин приходить до мене здоровий молодець у військовім убранню. Став цей жовнір перед мною "гаптах" і каже:

— Пане генерал, ходіть зі мною, — і зараз пішов, а я за ним. Завів мене до прекрасної кімнати тай каже:

— Ви тут будете спати.

Видно, що вони ще зза дня призначили для мене цю кімнату. Я подякував йому й хотів заперти двері, а він каже:

— Я вас тут самого не лишу. Ви маєте спати, а я маю вас пильнувати, бо ви вже належите до царської родини.

— Я став, видивився на нього й не кажу нічого. Я хочу розбиратися, а він каже:

— Я вас сам розберу. Ви самі не маєте права нічого робити.

— Та я не слабий, — кажу йому, — я сам розберуся. А він каже:

— Не дуже ріпайтеся. Ви мусите привикати до цьої системи, щоб вас не висміяли.

Я думаю, що то з ним зробити? Нарешті кажу: Ну, то розбирай! Він роздягнув мене й звертає на ліжко. Я нічого не кажу. Думаю, от положить мене спати а сам вийде. Та де там! Лежу я тай лежу. Дивлюся на нього а він на мене. Нарешті це довге чекання і німа мовчанка допекли мені й я хотів на ліжку обернутися,

Де немов з водою
Проминав нам час.
Здавалось що жили
Ми в Божому раю.

А все-ж таки краще
Як сьогодня там,
Де всьо вже забрали
Займанці братам,
Не лишили навіть
Хліба кусника.
Всі села спалили
Міста зруйнували,
А надбані добра
У свій край забрали,
Лишилось там тільки
Небо і земля.

І так я в задумі
Зайшов вже до хати,
Скупавсь, повечеряв,
Та поклався спати,
І мабуть тому то
Що всім я журився,
Коли тільки в ліжко
Спати положився.
Таки зараз друзі
Почав я дрімати,
А коли заснув я
Сон мені приснився.

А тепер вас прошу,
Підкріпіть ви духа,
Та мов малі діти
Насторожіть вуха.
Бо сон цей не буде
От якбудь який.
Можливо, що часом
Дехто засміється,
А дехто напевно
Сльозами заллється
Бо правду кажучи,
Буде він страшний.

Снилось мені друзі
Що будьто би я,
В наш край Україну,
Вернувся знова,
І хоч не в свобідну
Але все-ж таки,
Хоч на нас податки
Страшні накладали,
Вчитись в рідній мові
Нам забороняли,
Нищили нам села
Й палили церкви.

Та все-ж таки в серцях
Була ще надія,

щоб більше не дивитися на нього, а він прискочив до мене й каже:

— Я вас оберну.

Що за нещастя вчіпилося мене, думаю собі, і що то має значити? Думаю собі й думаю, як я оженюся, а він не схоче відступитися й буде нас обоїх обертати, — що тоді буде? Лежу й передумую про всі пригоди мого життя. А тут нараз засвербіло мене в подешві. Я хотів почіхатися другою ногою, а він знову прискочив і каже:

— Я вас сам почіхаю! — і злапав мене за ногу й таки добре чіхає! А я, знаєте, пане капітан, дуже маю скоботи. Я кажу йому, пусти! — а він далі чіхає. Я вже не міг довше стерпіти, зірвався з ліжка, а він тікає, а я за ним, а він як вихор побіг. Я вернувся до спальні, взяв одну цигаретку й хотів собі закурити. Дивлюсь, а він лізе зі запаленим сірником і дає мені вогню. Я закурив і кажу:

— Що я маю з тобою робити?

— Робіть що хочете, а я від вас не відступлюся, й не піду з відси аж до рана, — каже він.

— Коли так, — кажу я, — то сідай! Посідали ми, а я його питаю:

— Чи ти знаєш, що я маю тут женитися з принцезною. А він каже:

— Знаю!

— Коли знаєш, то добре. Перше всього я хочу знати звідки ти й як називаєшся? І чи в тебе є довгий язик? А він чемно відповідає:

— Я походжу з Буковини, недалеко Заліщиків. Називаюся Єлуца Пентелей. А який мій язик, чи довгий, чи короткий — то подивіться самі, — і висунув мені перед очі цілого свойого язика.

— Мені твого язика не треба. Я лише хотів знати, чи він довгий, і чи вмієш тайну тримати. Бо те, що я тобі тепер скажу, щоб ти часом цареві не сказав.

—Пане генерал! — каже він, — як я бачу, то ви нічого не знаєте про царів. Мені приказано, щоб до царя і до цариці нічого не говорити, хиба тоді, як вони самі щось запитають що то й то маєш зробити і фертіг!

— Коли тут є таке розпорядження, то добре. Йди та принеси щось випити. Ти знаєш, що я женюся і ще пяним не був, Ти чув про мене, що я є з простого хлопа, то що тут більше говорити? Йди й принеси фляшку, то добре попємо.

— Вже знаю! — каже Єлуца. — Я принесу дві фляшки! — і вмить ока щез з кімнати. За пару хвилин притаскав дві великих фляшки. А я питаю:

— А ти де взяв їх? А він каже:

— Я збудив льокая і кажу: Давай дві фляшки найліпшої горівки. Він зразу не хотів дати, бо думав, що то я для себе хочу. Та коли я сказав йому, що то для вас, пане генерал, і для мене, то він зараз дав мені дві фляшки, — оповів Єлуца цілу свою подію задихано.

— А льокай нічого не скаже про це цареві? — питаю я.

— Не скаже, хочби навіть і десять фляшок дав. Тут

Що з часом здійсниться
Колись наша мрія,
Що до бою встанем
Катів проженемо,
Зорем свою нивку
На котрій знова,
Зашумлять від вітру
Золоті збіжжа
Та на вільній волі,
Всі ми зажевемо.

Аж раз серед ночі
Гармати озвались,
По страшному бою
В селі показались,
Якісь цілком для нас
Салдати чужі.
Очі мов в татарів,
Зарослі й невмиті,
Лише що з них кожний
На шапці й на свиті,
Мав по одній тільки
Червоній звізді.

За часок й команда
В селі появилась,
А як на подвірю
Моїм опинилась,
Зараз два салдати
Вгналися до хати,
В хаті та в обійстю
Всьо перещукали,
Навіть вони в стріху
Чогось заглядали,
Потім мене взяли
Й почали питати:

Хто ти, — Українець?
Так, відповів я,
Ми всі українці
Це наша земля.
Тут ми породились
І тут ми живемо,
Так, воно і правда,
Став оден казати,
Не буде тут більше
Польща панувати,
А ми вас з неволі
Йдемо визволяти.

Та це дуже гарно
Кажу дальше я,
А чому-ж тут повно
Чужого війська?
І чому прапори
У вас нам чужі?
Коли йдети наші
Землі визволяти,

не можна нічого з царем говорити, — раз; а друге, — тут ніхто не робить пльотків. Хіба часом той, що напитки доставляє. Той часом може дати перцю, але лише тоді, як самий забагато випє, — пояснив Єлуца.

— Ну, то давай — розвеселити душу! Він зараз отворив фляшку і налляв мені повну шклянку і собі. Я не дуже хотів дати йому випити, бо я не дуже його довіряв, але, що він сам приніс, то ми випили по одній і по другій чарці, аж мені в голові зашуміло. У кількох хвилинах я вже чувся пяним і кажу до свого ординанца, Єлуци:

— Ти більше мене не пильнуй, а лягай спати, тут разом зі мною. Я бачу, що ти добрий до забави. А він каже:

— А якби ми тут трохи собі заспівали?

— Ні! — кажу я. — Колись другим разом, бо я тепер дуже перемучений.

Полягали спати. Сниться мені, що бє мене той капраль, що колись мене обріхтовував. А я йому кажу: "пане капраль, то вже того биття забагато!" І я відвернув руку й як вгачу свого ординанса, аж щось луснуло. Ординанс зірвався з ліжка, збудив мене й каже:

— А ви чого казали мені лягати коло вас?

Я пробудився, видивився і не знаю де я є, — аж по хвили спамятався і оповів йому, що мені снилося. По тій пригоді ми вже більше не спали, але допивали горівку. А я до него кажу:

— Слухай, Єлуцо! Ти вже тут довго й знаєш як тут поводитися. Розкажи мені менше-більше, що важніше. А він каже:

— Ви думаєте, що тут добре? Я придивився, то не міняв би за хлопське життя. Тут не можна самому нічого робити, як самі бачите. Ніде не можна самому вийти. З простими панами не вільно говорити. Тут колись так було, що навіть самі не їли, а годували їх льокаї. Але трафилося раз так, що один льокай попавив писок цісаревій і відтоді вже самі їдять, і дують як загоряче, а льокаї лише доносять всяку їду. Воно лише так виглядає, що царем добре бути.

Я слухаю що говорить ординанс і вже був готовий, під його впливом, зречися принцезни й всього. Я готовився їхати до дому, але може й не поїду. Так ми говорили з Єлуцом аж до восьмої години рано. Нарешті він каже:

— Я свою службу вже сповнив. А те, що я вам наговорив, то не правда, — і втік.

От якого я мав ординанса першої ночі, пане капітан. Тепер перейдімся по городі. Побачите яка тут краса. Навіть у раю не може бути гарніше. В царськім дворі я неможу довго бути, бо я хочу їхати до родичів. Ви тут лишитеся аж поки я не вернуся. Коли родичі ще жиють, то може заберу їх сюди. Їх маєток спродам, або лишу на бідних. Мені ходить, щоб я їх бачив і перепросив. Ви про це добре знаєте. Я попрошу свою кобіту, щоб дала вам трохи грошей, ніж будете свої фасувати.

То мусите перше
Всім нам доказати.
Що ви не займанці
А приятелі.

Ще не вспів я друзі
Слова докінчити,
Дивлюсь а з обори
Стали виводити,
Мої карі коні,
Корови й безроги,
Жінка дивлячися
Сльозами залилась,
А дочка маленька
До грудей тулилась,
По подвірю всюди
Бренькали остроги.

Гей! що це, — рабунок?
Почав я кричати,
На те все я мусів
Тяжко працювати,
І до того права
Ніхто з вас не має.
А другий з салдатів
Лиш зареготався,
Такого від тебе
Я й не сподівався,
Беріть його, хлопці,
Він багато знає.

А за хвилин кілька
Як я отямився,
Не знаю від чого,
На землю звалився,
Бо цілий в крові,
Безсилий лежав.
А жінка з дочкою
При дверях стояли,
Зібрані з клуночком
На мене чекали,
Врешті я останні
Сили ще зібрав.

Тай якось помало
На ноги піднявся,
А тут вже салдатів
Гурток назбирався
І забрали всіх нас
З рідної нам хати.
По дорозі більше
Людей ми стрічали,
І всіх їх салдати
Так як і нас гнали
Та куди й пощо
Годі розпитати.

Так ціліську днину,
Аж під вечер вже,

—Дякую вам, пане генерал, що ви так про мене дбаєте. А коли ви думаєте відходити?

— Хочби й нині! Ходім до палати, щоб моя часом не воркотіла й не журилася, що мене десь нема. Вона знає, що ми собі щирі приятелі й щоб часом не подумала щось злого.

Генерал і капітан справились до палати. Коли вже прийшли до середини, то жінка генерала Юрка — зарядила услузі, щоб подали перекуску. Всі троє почали розмову про відїзд Юрка до його родичів. А вона каже:

— Мій батько вже все має готове для твоєї подорожі. Він вибрав пятьнадцять молодих і гарних жовнірів. щоб тобі було веселіше їхати, і щоб хоронили тебе в далекій дорозі. Цю ніч ще переночуєш тут, а завтра раненько виберешся в дорогу. А ви, пане капітане будете тут. Мій батько дасть вам якесь зайняття, закім Юрко вернеться.

Другого дня в шестій годині все було готове до відїзду. Юрко попрощався зі своєю жінкою, царем, царицею і відїхав у далеку дорогу до своїх родичів.

Коли Юрко опустив царський двір, його жінка заплакала за ним. Вона боялася, щоб йому в дорові щось злого не сталося. Цар і капітан потішали і впевняли її, що за него нема чого боятися. Він собі в дорозі порадить. До того має молодих жовнірів для оборони.

Юрко опинився далеко в дорозі й в однім селі зробив для хлопців, коней і для себе відпочинок. Про Юркову подорож не знав ніхто й ніде його не витали. Люди лише дивились. Що їм за різниця, хто їде. От приїхали якісь жовніри з генералом, чи з царем, позлазили з коней, дали їм вівса, а самі полягали на траві й відпочивають.

— Хлопці! — каже Юрко, — потягніть собі трохи руму, щоб мали охоту до дальшої подорожі.

Кожний жовнір мав зі собою консерву і рум в ферфляші. Жовніри попили й закусили, а Юрко тимчасом дивився на мапу, куди їхати, щоб не збудити з дороги. Потім він і собі потягнув трохи руму з своєї ферфляші. По відпочинку знову рушили в дорогу. А дорога була досить далека.

Юрко деколи кричав на жовнірів:

— Ану, хлопці, гальопом! — Скорше заїдемо.

Коні були здорові, а як рушили, то лише порохи курились за ними. За пів години вже були в другому селі. Потім знову їхали помало. Люди з цікавости виходили з хат і приглядалися їздцям. Вони самі не знали, чи то якісь маневри, чи щось такого.

Селом подорожні все їхали помало. Юрко приглядався людям, чи вони багаті, чи бідні. Для нього це було цікаве, щоб точно представити цареві положення й гаразди свого народу. Деякі люди були заможні, але бідних було дуже багато. Він дивився на ті бідні люди й хотів розпитати про причину їх бідноти, але не розпитував. Він думав, що як поверне назад до царя, то поможе їм у їх нужді, вилізти з біди. Юрко був дуже щирий і відчував людське горе мов своє власне. А що тепер є царським зятем, то був певний, що дасть бідним людям поміч, розуміється, при помочі царя. Ніхто ніколи був би не сказав, після тих усіх юних збитків, що з Юрка буде така щира людина. За щирість усі його люблять.

Колись ще малим, Юрко не давав людям дороги перейти. Він строїв різні збитки, вибрики буйної молодості. Він був злий і негідний. А нині той самий Юрко такий лагідний, щирий і добрий. Може його батько й добре зробив, що за збитки віддав його до війська, де Юрко мав нагоду приглянутись доброму і злому.

Коби я бачив своїх родичів, тоді моє серце буде спокійне, — думав Юрко дорогою.

— Ану, хлопці, заспівайте, то буде веселіше їхати, — крикнув Юрко.

Жовніри співали весело. Вони не мали такого тягару на серці, яке мав Юрко. За якийсь час навіть не стямились, як опинились в іншому селі й знову відпочивали, а рум, якого вже не стало, мусіли замінити на горівку в коршмі, а також їду.

Їхали цілий день. Під вечір припадає їм їхати через великий, густий ліс. Юрко поглянув на мапу, щоб знати який завеликий цей ліс. На мапі було зазначено що ліс невеликий, і Юрко каже:

— Хлопці! Переїдемо цей ліс, а потім у найблизшім селі заночуємо. Поки ще було виднося, то трималися лісової дороги, котру навіть у день мало що пізнати, бо люди мало нею їздили. Та коли вже добре стемніло, то дорога згубилася, вони зблудили й не могли з того ліса виїхати. Їздили й їздили, а краю ліса ніде не було. Коні добре втомилися.

— Хлопці, дальше не поїдемо, — каже Юрко. — Мусимо заночувати в лісі, а раненько будемо шукати дороги.

Поїхали далі й знайшли в лісі прогалину. Позлазили розсідлали коні й дали їм трохи вівса, а самі полягали спати, бо також були втомлені. Юрко, як генерал, ляг собі подалеку під одим кріслатим дубом, а жовніри полягали на траві прогалини. Вони всі мали зі собою простирала й малі коци до накриття. Ніч була темна, лісовий воздух був дуже приємний, свіжий, і всі подорожні скоро поснули твердим сном. Юрко, хоч був втомлений, не міг скоро заснути. Він думав, як з того ліса виїхати.

Лісові розбишаки бачили їх виїзд до ліса й слідили за подорожними. Коли жовніри поснули, розбишаки напали на сплячих і повбивали. Хоч деякий жовняр зірвався на ноги, то нема чим боронитися, бо зброя була на боці. Юрко зірвався, вхопив за шаблю й вже біг боронити, та побачивши завелику озброєну силу, сховався за кріслате дерево. Розбійники не бачили його. По хвилі, він побачив, що розбишаки пограбили

Загнали нас разом
В село нам чуже,
І тут нам сказали
Що будуть судити,
Потім по одному
Вже до суду брали,
І йшли бідні люди,
Однак не вертали,
Ніхто не знав що з ним
Будуть тут робити.

Нарешті черга вже
На мене прийшла,
Прийшов я на салю
А там зза стола,
Піднявся грубезний
Катюга з бородою.
Как ваша родіна?
Мене він спитався,
Я лиш подивився
Однак не озвався,
Не думав входити
В розмову з бідою.

А він знова крикнув:
— Што ти до чорта,
Цілком не робєрощ
Мого язіка?
Вибачайте, — кажу —
Як хочете знати,
Не в чужому краю
На світ я родився,
Тай мови чужої
Ніде я не вчився
Я лиш таку знаю,
Яку вчила мати.

А в Бога ти віриш?
Почав знов питати,
Так, вірю! бо того
Вчила мене мати.
Так ти петлюрівець,
Грубий закричав,
Ти зрадник народу
То-ж за те тебе
Ще таки сьогодні
Кара смерти жде.
І за хвилю я вже
Під муром стояв.

Навіть й попрощатись
З рідною не дали,
Вже й шматою очі
Мені завязали.
Розляглися стріли
І я повалився . . .
Однак в ту хвилину
Так гейби за мною,

всіх убитих, молодих жовнірів, забрали коні й відїхали.

Юрко лишився сам. Він блукав по лісі аж до ранку. Його мозок робив тяжко, як і серце. Він передумував, як виловити тую розбишацьку шайку. Він остався лише в сорочці, зі шаблею в руках, як оборону проти малої лісової звірини.

— От нещасна моя година! — думає собі Юрко — Чи це Бог не дає мені дійти до родичів, чи може за їх обиду так карає мене. Господи, допоможи мені вже раз дійти до дому, побачити своїх родичів. І як тепер мені нещасному зайти до них? Люди будуть сміятися, сором. Коби хоч було чим то грішне тіло накрити. При тих думках він все йшов далі. Чи йде в сторону до свого села, чи в противну, того він не знає.

В лісі ще було трохи темно. Юрко, з жалю за молодими жовнірами не бачив де ступає й дуже покалічив свої босі ноги. Довго йшов він далі. Нарешті почало світати. Він чувся дуже втомлений, голодний і прибитий горем, що не може вийти з ліса.

Як почало світати, то Юрко почув голос пташків. Одні цьвірінькали, а другі гарно співали чистим голосом, наче потішали його. Коли вже настав білий день, то Юрко перше всього шукав оріхів або ягід, щоб хоч трохи підкріпити себе на силах.

Блукав Юрко довго й нарешті добився на край ліса. Сонце вже було високо, на схід від ліса. Він пригадав собі з мапи, щоб все їхати на схід від ліса, а там далеко на сході подибле своє рідне село. Він не зважав на свої покалічені ноги, з котрих протікала крізь налиплий порох — кров. Він йшов так скоро як лише міг йти. Тільки одна біда, що не може йти тоді, як хтось йде в його сторону. Він не хотів нікому показуватися на очі, який він нагий. Коли хто надійшов або надїхав, то Юрко ховався в збіжжа. Це значно спинювало його скорий прихід до родичів. Цілий день він більше ховався, як ішов. Так, на силу добився до одного села.

Коли ставало темніти, то Юрко йшов городами, щоб здибати якого страхопуда, якого люди ставлять по городах страшити воробців або іншу птицю від нищення городу, щоб трохи прибратися. По довгім шуканню, він надибав такого страхопуда, обрабував його зі всього й сам убрався. Тепер він міг сміло йти селом. Люди хоч сміялися з нього, то не бачили грішного тіла. В подертій сірачині, капелюх без крисів, соломянний, в якім Юрко виглядав на дійсного, живого страхопуда.

Коли залягла ніч, то Юрко не просився до хати. Він боявся, щоб його люди не взяли за якогось злодія. Він заліз дебудь у сіно й так у сіні спав цілу ніч.

Йде він полем і бачить малих пастушків і просить у них хліба, бо купити не мав защо. Своє горе він ніс радо, з надією, що скоро побачить своїх родичів. Усі переходячі і всі переїзджаючі люди гляділи на нього як на яке дивне видовисько, бо він їм видавався людиною неповного розуму, в такім убранню. Юрко боявся, щоб його хто не спиняв і не завів до війта за

У пусту бочівку
Хтось тупнув ногою,
І я таки зараз
Зо сну пробудився.

А вставши скоренько
Перо в руки взяв,
І сон той поганий
На папір списав.
А ви прочитавши
Памятайте все,
Що на землях наших
Нераз так було,
Не одно з вас любі
Читало і чуло,
Одначе що все вже
І так не буде.

Бо зближаєсь днина
І народ повстане,
На кусні розірве
Ворожі кайдани,
І до рук свобідних
Зброю він візьме,
Прожене займанця
З рідної нам хати
Буде сам на своїм
В щастю проживати,
В неволю ніхто вже
Його не зізьме.

Евген Березинський

ПОЕТ

Кажуть люди що я поет,
Бо я вірші пишу;
А я себе серед смутку,
Тільки так колишу.

Так колишу і співаю,
Щоб серце заснуло,
Щоби воно на хвилину
Про лихо забуло.

Кажуть люди що я поет,
І щож тут такого;
То не слава, але кара,
Від Бога самого.

Бо не даром то говорять,
За якусь провину,
Бог його зробив поетом,
В нещасну хвилину.

Я тут нічо не закрию,
Не буду брехати;
Але буду щиру правду,
Від серця казати.

волокитство. Про що думав, так і сталося. Коли вийшов з одного села, то стрінувся з жандармом. Він хотів утікати, але вже було запізно.

— Стій! — крикнув жандарм.

Юрко став.

— Звідки йдеш, і що ти за один? — запитав жандарм остро.

Юрко не знав, що йому відповісти й каже:

— Я йду роботи шукати.

— Неправда! — буркнув жандарм. — Ти за роботою не шукаєш. Ти волочишся по селах. — Заглянувши шаблю, питає:

— А ти де то взяв?

— Я собі знайшов, — каже Юрко.

— А з котрого ти села?

Юрко сказав поправді, бо хотів знати чи ще далеко до його села. Жандарм здивовано відповів:

— То ти так далеко зайшов, і тебе ніхто не спиняв? Ходи зі мною до війта! Я не можу тебе так пустити. Ти мусиш виказатись докладніше. А як будеш крутити, то замкнемо тебе за волокитство.

Жандарм привів страхопуда Юрка до війта. В канцелярії було кілька людей і писар, сидів коло стола з папером у руках. Там були селяне й радні. Вони радили щось, як покарати селян за те, що не відробили свого шарварку. Коли жандарм привів Юрка до середини, то війт усміхнувся й каже:

— А ви де цього страхопуда спіймали? — і почав ще гірше сміятися разом з радними і з писарем.

— Здибав на дорозі. Я привів його сюди, щоб докладніше його випитати; чого він так опустився і де він вкрав цю шаблю, — сказав жандарм, тримаючи шаблю в руках. Оглядаючи шаблю близше, жандарм протягнув:

— Та бо це й шабля! Не така собі проста. Тут на ній є вибита корона нашого цісаря. — І таки добре взявся до Юрка.

Юрко почав думати про свою жінку і про цісаря, коли б вони знали, в яких він тарапатах тепер. А цей жандарм не питав би його з таким докором, але стояв би перед ним як закопаний. До того ще й арештом грозить йому. Це справді кара. Видно, що Бог не хоче мені помочи бачити моїх родичів. З того жалю Юркові потекли з очей слези.

Жандарм і війт побачили слези в його очах, і щось ніби їм шепнуло: "Не чіпайте цього чоловіка, бо це може бути хтось із цісарської родини, що хоче переконатися, як його народ живе". Та шабля Юркова стала дуже великою в їх очах так, що навіть жандарм спустив трохи зі свойого острого тону й почав його легенько випитувати й нарешті каже:

— Чи ти голодний?

Юрко побачив, що вже є менше клопоту, бо жандарм подобрів, і каже:

Далі буде.

Кажуть люди що я поет,
А я одно знаю;
Що ті вірші які пишу,
Сам собі складаю.

Микола Горішний

ЗАСПІВ

То що серце відчувало
І чим воно жило,
То по собі на папері
На віки лишило.

Ой не змиють того дощі,
Не повалять бурі,
Бо ті слова записані
Твердо як на мурі.

І хоч мене між живими,
На світі не буде,
Підуть думки мої пісні
Поміж добрі люди.

Будуть вони не одному,
Пташкою співати,
Коли смуток, чи незгода,
Заглянуть до хати.

То, що серце відчувало,
Сповнило задачу,
І на папір поставило,
Для тебе, читачу.

Микола Горішний

МОЇ МРІЇ.

Мої мрії, молодії,
Моїй весни цвіти,
Розійшлися самотою,
По чужині жити.

Мої мрії молодії,
Вітер розганяє,
Сам не знаю, де в чужині,
Він їх поховає.

Неодна з них так загине,
Без волі і долі,
І розвіється на віки,
По чужому полі.

А неодна може часом,
Як та сиротина,
Десь заплаче, заспіває,
Хоч кругом чужина.

Мої думи, молодії,
Від мене втікають
Тільки спомин за собою,
Для мене лишають.

Микола Горішний

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ШКІРНІ НЕДУГИ

Медична наука не признає факту в правдивім світлі, що шкірні недуги повстають з крови, а зла кров повстає з неправильного життя, а головно, через невідповідну поживу. Коли людина терпить на шкірні викиди, луску, то лікар дає на середину салисин, це є — витяг або екстракт зі залози, або навіть дає аршеник, щоб змінити стан крови — без взгляду на чинники які спричиняють такий стан крови і шкірні недуги. Це кожному виглядає дуже смішним. Та це ще не все, бо часто дає ще масти, смарувати шкірні викиди смаровилами що звуться "тар ойнтмент", крисароген, або еммонийтід меркюрі ойнтмент" що звичайно лікарі приписують в тій ціллі, щоб придушити зусилля крови, яка хоче викинути зі себе нечистоту, що спричиняє шкірні викиди. Це також виглядає дуже не практично.

Першою задачею лічення шкірних недуг повинно бути очищення крови зі всякого бруду. Це найкраще можна виконати — не їсти таких пожив, що я флягматичні або таких, що творять квас. Пожива повинна мати в собі Вітаміни А, Б, С, Д і Е, щоб кров могла мати в собі потрібні мінерали. При цім ще треба додати, що добрий столець або випорожнення кишок регулярно — є необхідною потребою для чистоти крови і шкіри, — пише журнал "Здоровля Для Всіх".

ЗАЦВИЛИЙ ХЛІБ

У давнині люди вживали зацвилого хліба в лічению хвороб людських і домашного скоту й завше мали добрий успіх. Нині лікарі припадково відкрили вартість цього цвілу й назвали це новим відкриттям наукових дослідів, а продукт або цвіль назвали пенисиліною.

Доктор Гр. Стар Гвайт пише: "деякі з моїх давних писань про цвіль хліба яко лік — зістали признані всюди. Моя бабка була Квийкер і її родичі. Вони складали окрушинки хліба в камяну посуду, щоб хліб цвив. Посудина держала вогкість і хліб цвив ще краще, наростав зелениною. Коли кінь, чи корова скалічились, то прикладали цвіль хліба до рани. Всі в родині також прикладали цвіль до ран, потовчення, попарення, попечення і т. д. Вживали цвіль хліба в лiченню людських хвороб і хвороби звірят. На всякі болі в горлі — мочили цвіль у воді й полокали горло. Це їх вилічувало.

Тепер називають цю цвіль "Пенисілум Гвавкуум" або по звичайному "синьозелена цвіль". Пенисиліна стає важним ліком, "новим відкриттям" — у прибранім "зорганізованім медичнім, етичнім убранні!" — пише журнал "Медично-фізичних Розслідів.

ВАРТІСТЬ ВІТАМІНУ Д

Вітамін Д — це є вітамін сонця або соняшного світла. Він твориться тоді, коли світло сонця падає на шкіру і є в контакті з олійом у шкірі, якого називають "ергостерол" Вітамін Д також можна витворити в ріжних продуктах, в котрих є "ергостерол" при помочі штучного світла або насвітлюванням.

Подостатком поживи з вітаміном Д нема. Найпринагідніші джерела, це продукти насвітлені, що мають вітамін А і Д.

Вітамін Д помагає перетворити мінерали в тілі, щоб тіло могло їх зужити, а головно кальцій і фосфор. 2) Вдержує нормальний рівень кальцію в крові. 3) Вдержує нормальну діяльність залоз. 4) Вдержує здорову чинність мускулів, а особливо — чинність або рух серця; і 5) впливає на добрий розвій або будову костей.

Через брак вітаміну Д в тілі, повстають такі недуги, як: криві ноги; нищення зубів; запір; великий жолудок; газ; криві кості; нервовість і загальне ослаблення.

Найліпші джерела вітаміну Д є в яйцях, молоці, воловій печінці, слимаках, устрицях, насвітлене вітаміном Д молоко, гран олій з оселедців і олій з сардинок.

Вітаміну Д майже зовсім нема в овочах, городині, ні в продуктах зо зерна.

МАТЕРІ ПІДЧАС ВАГІТНОСТИ І ПОЛОГАХ

Матір потребує більше кальцію (вапняка) і фосфору по пологах ніж підчас вагітності. По породі немовляткові кості ростуть скорше ніж перед народженням. Вагітна мати або мати, що кормить немовля, котрої їда має замало кальцію і фосфору, саме терпить на своїм здоровлі, бо дитина, для своєї будови тіла — витягає з матері засоби цих мінералів.

Кальцій і фосфор, разом, будують в дитині тверді зуби і кість.

Кальцій також потрібний для сціплення (згущення) крови, отже, він є сполучений з рухом серця, нервами і чинностями мускулів. Фосфор потрібний для розкладу киснем всіх солодощів і товщів, а в сполуці з кальцієм — ті два мінерали причиняються до чинностей соків у перетравлюванню поживи і в усуненню квасів з тіла. Щоб можливо зужити в тілі кальцій і фосфор для сильних зубів і костей, то потрібно вітаміну Д, бо діяльність мінералів кальцію і фосфору залежить на діяльности або функції вітаміну Д. Вітамін Д сам не заступить кальцію і фосфору, ані ці два мінерали не заступлять праці вітаміну Д. Кальцій і фосфор і вітамін — працюють разом у будові сильних костей.

ЧІСНИК

Чісник служить для різних приправок, а навіть для тих ковбас, що хруні їдять у чужих на шкоду свого народа. Чісник також є лічничим средством у медицині людського життя.

Чісник викликує піт, дає вільну моч, і викидає з тіла всі токсини або занечищення в крові. Чісник оживляє і підкріплює жолудок і його зміцняє. Олійок з чіснику є багатий на сірку. Сильний запах чіснику спричиняє сірчаний квас. Говорять, що запах чіснику є так сильний, що коли намастити підошви ніг, то запах той проникливий виходить аж легенями. В старовині лікарі вживали чісник для поважних недуг. Його й до сьогодні вживають у полудневій Европі.

Чісник вживають проти коклюшу, тов чуть головку на сок і натерають груди і лопатки плечей. Чісником натерають болючі ревматичні болі.

Минулої світової війни англійці вживали багато чіснику проти закажень ран, душили сок, розпускали водою, мочили в нім мох і прикладали до ран.

Чісник варений в молоці вживають проти хробаків у жолудку. Сироп з чіснику вживають для хрипки, кашлю і тяжкого віддиху. До кварти кіпячої води пів фунта чіснику, хай стоїть 24 години, потім додати цукру щоб став густий. А додати оцту і меду, то поліпшує лічничу вартість сиропу. Кмін і кріп зварений в оцті (недовго), додає сиропові терпкого запаху.

На болі зубів і вух — вживають затесаний зубок чіснику, запихаючи кінчик у дірку зуба або у вухо.

Як приправа в поживі — чісник помагає ліпшій циркуляції крові, помагає на стравність та збільшенням слини і травних соків.

Доктор Лост, редактор журнала "Природний Шлях" здоровля — пише: Їжте чісник і їжте його так багато, щоб аж смерділи чісником. Це очистить добре вашу кров".

А хочете собі вдома зїсти дві-три головки чіснику нараз, і щоб вас не було чути чісником, то зїжте дві-три петрущі зараз по чісникові. Коли немаєте петрушки, то зїжте кілька волоських оріхів, то чісник від вас не буде смердіти. На все є спосіб, лише треба мати голову на карку й читати та передплачувати "Точило" регулярно!

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ

(міститься в кожнім "Точилі")

ДУРІЙКА, ШАЛ — що дня їжте хліб гарашений зпорошкованим кміном, з додатком трошки соли, масла й "джінджер" коріння.

СВЕРБЛЯЧКА — щоб ви не мали сверблячки на шкірі, то пийте сок з цитрини. Також зі соку на шматі або посіченої цитрини в шматі — зробіть обклад. Їжте відповідну поживу.

СВЕРБЛЯЧКА — намащуйте сверблячу шкіру 6 до 8 разів денно звичайною нафтою, (керосиною).

ПІДКРІПЛЕННЯ — на підкріплення сили й здоровля — пийте чай з листя суниць, ягід, збираних з росою, в травні (маю).

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та відживлює тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть свое тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

"ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ"

Під повищою назвою вийшла з друку нова комедія в 4-ох діях. Ціна примірника 35 ц. В цій комедії автор висвітлює "щасливе й веселе життя" на Україні — під московською владою. Рівнож висвітлює боротьбу сили моральної з аморальною. Наклад нової комедії невеликий, тому надсилайте якнайскорше замовлення на слідуючу адресу:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.
INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише відкрадена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недужівлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651_B., Winnipeg, Man., Canada

ДЛЯ РОДИННОГО ЩАСТЯ

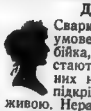

Сварка, лайка, злість, роздражнення нервів, умове пригноблення, лють, їдь, суперечка, бійка, ірітація, неросудок, тертя — повстають у людині з ослаблених і напружених нервів, які потребують успокоєння, і підкріплення Вітаміновою і мінеральною поживою. Нераз вдома є сварка, бійка, незгода між супругами цілком безпотрібно, побиття і навіть розводи. Все лихо є причиною дражливих нервів. Нерви будуть спокійні, чоловік чи жінка ніколи не будуть сваритися, якщо скріплять свої нерви явно чи секретно — нервовою поживою 4ВУ. Ціна $4.75 GAY PRODUCTS 3651 B Winnipeg, Man.

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

З ЦІКАВИХ НОВИНОК

У конкурсі пісень в Америці приняли англійську пісню "Не Спиниш Серця Мого", С. М. Дорощука, під псевдонімом Аллен Дір. Пісня виграла американський Бонд Побіди й буде проголошена на радійо по цілій Америці і Канаді. Також появилась друком у Книзі Пісень вибраних авторів. Книжка коштує 6 долярів і можна її набути з поницe поданої адреси. Пісню з нотами до співу і на піяно 35 центів.

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ТАКОЇ КАНАДИ ВИ ХОЧЕТЕ ДЛЯ СЕБЕ І СВОЇХ

ТОЖ БЕРІТЬ УЧАСТЬ У ЇЙ БУДОВІ

Чи Канада в мирний час є такою землею якої ви бажаєте . . . щоб давала зайняття, добробут і щастя для всіх її горожан?

Коли так, то ніхто не повинен скрадатися зі своєю цінною працею у витворенню такої країни. Можливо що ви вже помогли своїй країні сином у війні . . . дочкою, що служила у воєнних зусиллях. Або ви працювали безперервно і без нарікань . . . давали свої заощадження щоб помочи прискоренню Побіди. Коли так — то в цім і у всіх ділах — ви виконали свій обовязок шляхотно.

Але запотребования і висліди війни не кінчаться з войованням. Ми буквально мусимо привернути і відбудувати на ново, щоб мати мирну Канаду якої бажаємо. Як вірні Канадійці ми мусимо помочи своєму краю у великих і конечних фінансових тягарах. Інакше наші надії не здійсняться.

От возьмім хочби одну задачу яка стоїть перед нами — а це привернення до цивільного життя наших бійців. Ми мусимо привезти сотки тисяч їх назад домів — осадовити всіх наших повоєнних мущин і женщин — подбати про наших калік і про їх залежних. Це кощтує величезні сили гроша, і це є лише один з пекучих видатків між незчислимими іншими видатками.

ЯК ЦЕ МОЖНА ВИКОНАТИ?

Щоб це все було можливе до виконання, то ми мусимо бути приготовані, крім плачення податків, продовжати поміч нашими ощадностями Канаді . . . настільки нам можливо. Ми мусимо купувати Бонди Побіди в цій Девятій Позичці Побіди.

У цім случаю наш обовязок є також нашим інтересом. Бонди Побіди є найкращою інвестацією, за котрі Канада ручить усіми своїми багатствами. Бонди платять добрі відсотки два рази в рік і можна їх замінити на гроші вразі конечної потреби.

Але тямте, що Девята Позичка Побіди це буде послідна позичка на цілий рік. Попередні Позички Побіди були що шість місяців. Старайтеся якласти стільки як у попередних Позичках . . . **то купите подвійно цього разу.**

За тим усім чого надієтесь і прагните . . . для себе і своїх дітей . . . для Канади . . . то купуйте Бонди Побіди тепер.

ПІДПИШІТЬ СВОЄ ІМЯ ДЛЯ ПОБІДИ!

9-48

КУПУЙТЕ БОНДИ ПОБІДИ

NATIONAL WAR FINANCE COMMITTEE

ЛИСТ ВІД ГАНУСЬКИ ДО ФЕДЯ

В Ванкувер, Б. С.

До стола сідаю папір розкладаю,
І до тебе милим писать зачинаю.
Я жива, здорова, а як ти мій милий?
Було б добре як би ми разом в купі жили.

Памятаєш милий, як нам було з разу,
Як перший раз ми пізнались коло перелазу?

Я тоді тя полюбила, твої карі очі,
Ох, нераз ми постояли аж до опівночі.

Тоді я тя полюбила віру тобі дала,
Та не знала я молода, що зле я вдіяла.
Буду я кінчити і папір складати,
Незадовго буду другий лист писати.

Напиши до мене буйними словами,
Щоби не дізнались ні тато, ні мама.
Напиши до мене з далекої сторони,
Щоби не дізнались лихії вороги.

Напиши до мене і подай на почту,
Бо я тя кохаю, бо я тебе хочу.
Бо я тя кохаю щоб з тобою жити,
В згоді і у мирі цілий вік прожити.

Буду я кінчити, бо уже не зраня,
Завше була та сама твоя мила Ганя.
Ганя і Гануся, щобись не забув,
Напиши до мене де би ти не був. — М.Г.

ПРИЧИНА КРІПКОГО ЗДОРОВЛЯ

Нині чуюсь я здоровий,
Кров у мені грає,
Бо продукти Браєр фірми
Щоденно вживаю.

Віджив я вже таки добре,
Став молодий нині,
Це завдяки тій поживі
І тим вітамінам.

Що їх робить Браєр фірма,
З рожів свербивусу;
Нині тішусь я здоровлям,
Маю досить "джусу".

Жінка сміється і радіє,
Що я силу маю, —
Вже весела, що дня краще
Мене доглядає.

Як злапаю свою Гапку,
Як обійму мило,
То аж проситься: не тисни
Так дуже, Данило. — Ая!

ОСБОРН, МАН.

В нас жіночка горбатенька,
Чоловіка має;
До жонатих шкірить зуби
Аж сум побирає.

Хлопцям в очі заглядає,
І встиду не має;
Як зобачить де хлопчиська,
То гине, конає.

Відколи та горбатенька,
Тут замохувала;
Не одного вона чуда,
Людям доказала.

Ми знаємо тебе добре,
Звідки ти приплила;
Із Гемерлик, Катерино,
Щоб ти утопилась.

Ми би давно за тобою,
У пальці свистали;
Наколи б ми твого мужа,
Тут не шанували.

Бона знає свого мужа,
В ночі присипляти;
Сама іде з хлопчиськами,
Гопки витинати.

Я в сусіда припізнився,
Йшов до дому спати;
Бачив я як чорт із відьмов,
Почали гуляти .

Мене так страхи зібрали,
Що хотів кричати;
А чорт мене як забачив,
То почав тікати.

Як упав він у болото,
Мало не втопився;
А я так зареготався,
Мало не вдусився. — Б. М.

ГРОШІ ГРОШІ • СТАЛИЙ ДОХІД •

Купуємо свербивус. Ягідки з диких рожів плеканих, що року принесуть вам великі доходи. Збирайте. Плекайте. Книжочки з поученням 25 центів.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LIMITED.
607 YOUNG STREET, WINNIPEG, MAN.

АНАТОМІЧНА ЛЕКЦІЯ.

(З яких частин складається жіноче тіло).

В університетській салі перед восковою фігурою жінки, стоїть підозрілий тип з цапячою борідкою. Читаючи по зошиту "лекцію", розбірає фігуру по частям, відповідно тим частям, про котрі читає.

Перед вами стоїть цілком сформована фігура женщини! Конечно її тут поставили не для того, щоби ви реготалися як коні, бачучи що вона гола, а її поставили тут для того, щоби ізучати по ній антімонію.

Перво на перво — голова. Прошу дивитись на поперечний розріз. (Павза).

Я тобі кажу голова, а ти куди придивляєшся, бовван? Якби вона була жива; вона б тобі придивилась, що аж би тобі хавка перекривилась! Головою жінки похвалитись не можуть. Голови у жінок служать для нощення капелюхів, фальшивого волосся і тому подібного. Щоби голова не теліпалась окремо від туловища, то до неї прироблена шия. Але шия у жінок цілком зайва, бо вони не носять ковнірців.

Під буквою "ре" — бачимо ребра. Ребра у жінок служать для ношення шнурівок, затикання туди . . . вати і таке інше!

Під буквою "с" бачимо (павза) — ти куди дивишся? Хіба я там показую?

Під буквою "с" бачимо — серце. Серце у жінок служить для сердечних припадків, істерії і таке інше.

Під буквою "ле" бачимо легкі. Легкі у жінок служать для легкости походки і легкого поведення!

Під буквою "ки" бачимо кишки. Кишки у жінок служать для впровадження до середини: цукерків, чоколяд, помаранчів, цитрин і тим подібних ласощів.

Під буквою "жо" бачимо — жолудок. Жолудок служить для того ж що й кишки, але в теперішний скрутний час, він їм причіплений цілком на дармо.

Під буквою "С2" бачимо . . . куди ти заглядаєш з заду, коли я показую з переду? Під буквою "С2" бачимо — сліпу кишку. Сліпою вона називається тому, що . . . що не має ані одного ока і нічого не бачить!

На сьогодні лекція скінчена. Завтра виклад для дорослих. Учням середних шкіл вік кляси 4-ої вступ дозволений лише в цівільнім одягу.

ВІЛІНГДОН, АЛТА.

В. Жуківський гарний фармер,
Гарну жінку має,
А вечером за чужими,
Жінками вганяє.

Свою жінку вечерами,
У дома лишає,
А з чужими жіночками,
Пиво попиває.

В. Жуківський щирий фармер,
Мене з жінков мило,
За цю допись прислав кводра,
На славне "Точило".

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, тепер замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

● ТАКА Й ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

РИЙСИ

В минувшім числі я приобіцяла вам, що напишу більше про ті рийси що мене Розі перший раз затягнула.

Що я визнала від свого чоловіка, за тих 50 долярів, то лиш один Бог мені свідок. А тій Розі що я всунула шляхів, то якби Господь милосердний вислухав мене, то певно що вона вже би не ходила поміж люди на цім світі. Мій чоловік мав рацію, що дав мені трохи школи. Каже:

— Я так тяжко працюю на ті центи, а ти на якісь коні носиш? Я що правда мовчала, бо бачу що я сама провинила і так помало вже ся трохи призабуло. За якийсь час бачу що на кожній стріт карі прибита таблиця, "Рийс Горс, Поло Парк, Тодей". А це що має бути? Я так взяла собі то до голови й пригадала собі Михальду, як вона пророкувала, що прийде час, що на наш нарід спаде кара Божа. І правда, бачите самі що те все сповняється. Війна, ненависть, саранча, але що саранчі нема, то замість неї прийшли якісь коні, що так нарід чистять гірше від саранчі. Все те походить від Бога. Хтож таке вигадав, що якісь коні мають перебігатись щоб з людей шкіру дерти.

Я тій Розі не дивуюсь, бо як я знею була, то людей було так багато, що ніяк порахувати не можливо. А тепер те стерво знов прийшло, що в мене пятьдесятку витягло.

Думаю, думаю, що мені робити, а за ту пятьдесятку забути не можу. Правда, що не цілком задурно, бо я перше не знала, ані про рийси, ані Дейлі, ані Кванелу і лонг шат. Ну, а тепер, за те все що я навчилася, то коштує мене пятьдесятка.

Так минуло пару днів аж тут мені сниться перед ранком що десь до мене знов прийшла Розі і просить мене, щоб позичити її пятку. Цей сон снився мені з четверга на пятницю над ранком. Я пробудилась та зачала розбирати той сон на всі боки. Перше подумала, що Розі хотіла пятку, то є нумер пять. А пятниця, то також пять, бо пятниця є пятий день в тижни. Оттак я той сон розібрала, та пішла знов на ті рийси. На рийсах забила я нумер пятий в першім рийсі і нумер пятий в другім рийсі то на ті дві пятки вийшла. "Дейлі Добил", яка заплатила мені за моїх два доляри, близько дві сотки долярів. Аґа, правда, я не сказала вам, де я дістала грошей. Як той сон мені приснився, і як я його скомбінувала, то зараз побігла до "секенд генд стору" та заставила своє редійо за 15 долярів і приобіцяла, що назад відберу. А свому сказала що я дала направити. При такій нагоді я відібрала свою пятьдестяку, яку програла на перших рийсах, а других двадцять долярів дала, що викупила редійо. Ті всі решту грошей, які остались, я заховала їх і помінила собі, що більше на рийси вже ніхто мене не підмовить, бо я вже боюся знов програти. От бачите, нема нічого злого, що не вийшло на добре. — В. Ст.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Світає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штучки — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

●

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
Вибрики попів — — — — .01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — .25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65
Така й Доля, драма на 4 дії — .40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діпає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здороводумаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Цьотений Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поницих діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не ніщте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, заліз і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОВІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremoni alnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
263 Fourth Street, Troy, N. Y.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c Prints guaranteed to be sharp and brilliant Extra Print, 3c each A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipeg, Man

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE nome treatment that restores vitality, confidence and strength Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B, Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translation our specialty. Publishers, Dept. 7, 523 Selkirk, Winnipeg, Man

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us Service that will bring best results From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles ... Liver, Kidneys, ...irritation of Bladder, ...nigestion, Constipation, Offensive Breath, ...oorness of Complexion ...or General Debility. ...restores Health, Purifies Blood and Tones ... entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІННЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІННЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here. Why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас; все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на дзвірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651 B., Winnipeg Man., Canada

● **ВІЙНА!** — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути воєнним. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися. Й хихотатися, Сюррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармер в у новій індустрії в Канаді. Стале й поважатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

● **"ЧИМ Я БУДУ?"** ●

Випишіть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● **ФОТОГРАФІЇ** — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльорувемо всякі фотографії. Виробляємо і рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе, вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Домбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1928
PROMIN PUBLICATION

Ч. 11. Рік 16, Лист. 1945
NO. 11, NOVEMBER, 1945

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

НОВЕ КЛИНОВАННЯ НОСА!

Чисто новий винахід. За одним натис ком пальця ніс чистий. Цей винахід вже практикується по декотрих вулицях міста Вінніпегу.

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте дяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вспоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатіше заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Дітячого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON OUTLD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, дяльоги, діточі представлення, перекладі, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одне легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отвориться у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хороним спільним Патентом без винагороди.

С. І. А.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 стороні. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки - оден доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, нагодовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цят.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати ніс мя і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних долисей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ. пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and, slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вжинати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

НОВА ІНДУСТРІЯ В КАНАДІ

У поважних англійських денниках і журналах рільництва пишеться, що новозасноване підприємство, Браєр Гип Фуд Продуктс Лимитед — становить нову індустрію в Канаді і Америці. Основателем нової індустрії є С. М. Дорощук, бувший учитель, автор і видавець. Англійські видавництва пишуть, що "фармері скоро пічнуть плекати свербивус, (ягідки диких рожів) так, як тепер плекають інше збіжже".

Нова індустрія є заінкорпорована на цілу Домінію Канади, і в Америці. Користь цього підприємства для всіх людей полягає в тім, що це підприємство вироблятиме різні життядайні поживи, ліки і напитки багаті на вітамін Сі, котрий є, як доказують найновіші досліди вчених — підставою кріпкого здоровля. Природний вітамін Сі держить серце, артерії, память, жили, жилки, залози і кровні тільця в досконалому стані.

В Канаді і північній полосі Сполучених Держав, росте дико невисказана скіль кість свербивусу, котрий містить у собі около двадцять разів більше вітаміну С, ніж що інше в Природі. Де свербивусу нема або росте за рідко, там його можна виплекати з насіння. Про це є книжочка з поученням у мові українській і англійській — як насіння мочити, сіяти, плекати, збирати, сушити і продавати.

Свербивус легко плекати й він буде рости всюди, а головно на землі камінистій, пісковатій і де не є мокро. Ягідки зі свербивусу можна збирати майже девять місяців у році. Вони не облітають з кущів. Акер поля плеканого свербивусу принесе більше користи жін усяке інше збіжже. Свербивус також є багатий на мінерали й майже двадцять разів пожиточніший від усіх овочів, городини і зеленини.

З розвитком — у підприємстві, по цілій Канаді, зможе, працювати около 15, тисяч української молоді, а в Америці около 50,000. Шеровці мають першенство. В кожнім місті по Канаді — Америці, де є поверх 50 тисяч людности, буде гуртовий склад продуктів зі свербивусу.

Поживи, напитки і ліки зо свербивусу та інших ростин, багатих на вітамін С, вироблюватимуться спеціяльним процесом, з виключенням воздуху. Кромі того, що зі свербивусу можна виробляти поверх 200 продуктів, — свербивус є необхідною щоденною поживою; ця пожива усуває около триста недуг. Наше тіло не зашпаровує в собі вітаміну С, і тому потрібно його вживати що дня, щоб мати добре здоровля. Для сильної відпорности тіла вітамін С є необхідний.

Наша щоденна пожива не має подостатком цього вітаміну й через слабу відпорність тіла людей чіпляються всякі недомагання. Мясо, яйця, масло, хліб, сир, молоко, риба, городина, зеленина і овочі не є тепер такі багаті на вітаміни і мінерали, як колись були. Причина цьому дуже проста: земля є зужита, виснажена. Зо землі фармері все витягають, а в землю назад нічого не повертають для її врожайности. Штучні погної не помагають багато й роблять землю твердою. Через невідповідне відживлення повстає занепад здоровля. Всі їмо багато, але та наша щоденна пожива не приносить повного хісна тілові, бо зужита земля, що року споліскувана дощама — бідніє на міне-

рали, з яких людське тіло складається, а з браком мінералів уся наша пожива, в якій би то формі вона не була — є бідна.

Підприємство розвивається знаменито. За короткий час куплено будинок, і вже є пять машин; ще дві й пічнеться продукція. Фармері вже надсилають свербивус. Досі вже є поважне число шеровців, — 39, між котрими є сім лікарів, бизнесмени, фармері, учителі, і робітники, самі українці. Віндзор має найбільше шеровців, бо аж 17. Вінніпег стоїть на другім місці, Детройт на третім. Торонто спить. Уділовці також є з подальших місцевостей Альберти, Саскачевану, Онтерії і Манітоби.

Діло стає інституцією історичної слави для Канади, Злучених Держав, для шеровців, а з окрема для українського народу взагалі. Браєр Гип Фуд Продуктс Лимитед — є одиноке підприємство того рода в Канаді. Головний офіс і фабрика є у місті Вінніпегу.

Війна заставила вчених шукати за новим джерелом вітаміну С. Свербивус показався найбагатшим джерелом у Природі на цей життядайний складник. В Англії, Німеччині, Росії, Норвегії, Швеції і по всіх европейських країнах вживають виробу зо свербивусу на велику скалю. При щедрій допомозі шеровців і при щедрій кооперації людей доброї волі — фабрика є гордістю піонірів-шеровців, що помогли здвигнути таке велитне підприємство, що творить собою нову індустрію й заслугує на загальне признання.

Люди шукають здоровля і лічничої помочі все і всюди, купуватимуть поживу і другі продукти кожного дня, — поживу, в якій міститься **природний** вітамін С і А у великій скількости, для підтримування кріпкого здоровля. Отже, підприємство має перед собою велику будучність.

Заряд підприємства, а особливо С. М. Дорощук, толова, зібрав з ріжних можливих джерел — починаючи від людей звичайних, а кінчаючи на професорах університетів — всі можливі формули і комбінації лічничої поживи, прямо необхідної для кожної людини, — для старших, молодших і дітей. "Бизнес" є певний і великий. Для самої Канади потрібно що найменше один біліон фунтів річно — цьої поживи, а для Америки 34 біліонів фунтів річно. Продукти вироблятимуться після найновіших дослідів і при найбільш модерних машинах, під доглядом Уряду Здоровля і аналіз лябораторії в Манітобськім Університеті.

У Сполучених Державах є великий крик у всіх майже виданнях, як запобічи нищення врожайності землі. Власне тут свербивус являється найкращим середником розвязки цьої пекучої проблеми. Фармері користатимуть зо свербивусу, земля відпочине, або бодай затримає на будуче необхідні мінерали, конечні для людського і тваринного відживлення.

Брак життядайних складників у нашій щоденній поживі мусимо заступити вітамінами зо свербивусу. Складники мінеральні і вітамінові зо свербивусу не обтяжають людських травних органів, мають поживну і лічничу вартість, і тимсамим усувають усякі звичайні недомагання і недуги. Штучний вітамін С, як говорить Біохеміст Професор Ю. Гонтер із Альбертійського Університету — "не має поживної вартости. Аптики не є розвязкою нашого запотребування вітаміну С, бо наша пожива повинна бути такою, щоб містила в собі цей вітамін".

Початки великого діла є несподівано добрі. Всі початкові трудноші вже поборено. За короткий час, із дуже малим числом шеровців, куплено на фабрику гарний будинок у Вінніпегу, при 607 Йонг вулиці, в осередку міста. Площа при будинкові ще є велика, і коли б зайшла потреба поширити фабрику, місця є досить. Будинок поправлено після вимог санітарности. З набуттям усіх потрібних машин і ягідок свербивусу, фабрика буде скоро в повному рухові.

Плекаючи і доставляючи свербивус, фармері матимуть невичерпане нове джерело сталого доходу. Лікарі, аптики, гуртові склади і люди вже питають за продуктами зо свербивусу.

Війна вичерпала фабрикантів із металю, сталі та інших матеріялів так, що тепер на замовлення машини треба чекати заки їх вироблять і доставлять. І це власне є одинокою причиною чому фабрика ще не є в русі. Однак, більшу частину головних машин — підприємство матиме ще цього року.

Успіх велитнього діла залежить від усіх нас. Це є більший ніж мілійоновий "бизнес" річно в самій Канаді. Це велетне діло є в українських руках. Це є найбільша гордість українців відколи в Канаді. Тож, тримаймо це діло в своїх руках, шоб наша молодь могла працювати сама в себе. Працюймо на цім полі щиро, без вагання. Що придбаємо, те будемо мати. Все залежить на Вас з окрема і на нас усіх взагалі. Не засипляймо великого діла. — М.

ПЕРЕХИТРИВ

Один чоловік дуже любив полювання. Заяця, козу чи вовка, коли заглянув, то вже нічо не втекло з його ока. Наколи що поцілив, то вже й попав.

Так робив він через довший час, аж донеслося до староства, а звідтам пішов розказ до постерунку жандармерії, щоб його слідити.

Від тоді як він щось сполював, то не те, що відібрали від нього ту здобич, але також відібрали й рушницю, а в надгороду дали йому три місяці арешту.

Чоловік відсидить свою кару, то знов вишукує якусь рушницю й продовжає свою роботу. Хоч як він обережно йшов, то таки знова його лапали, а за свою упертість діставав ще більшу кару. Але це його не застрашувало. На перекір він дальше ходив на полювання.

Пани з цього не були раді, щоб мужики полювали. Бо на полювання мав право лише пан, а всяка звірина, яка була в лісі, належала до пана.

Коли чоловік відсидів знов свою кару, то вже не мав спромоги купити собі нової рушниці. Він ставав лютий на панів, що за полювання його карали.

Раз прийшов він до власника лісів, і просив його, щоб той дав йому рушницю, то він буде полювати на половині, одну половину здобичі дасть панові, а другу лишить собі. А здобич самий аж до пана принесе. Пан видивився на нього, всміхнувся й каже:

— То ти хочеш мати зімною спілку в моїм лісі? Чи ти ще більшої кари хочеш від тої, яку даємо тобі за кожний раз?

— Та я, прошу пана, не хочу більше в арешті сидіти, але я вас прошу.

— Ти здурів, хлопе?! — Щоб мій ліс, моя звірина, моя рушниця й зімною ділитися? — Марш, бо ще й за це покараю. Ти знаєш, що полювання тільки панам належиться. То лише тільки нашої прогульки і приємности піти в ліс на полювання. Марш!

Хлоп низенько вклонився й пішов до дому, а в душі мав велику злобу на пана.

Приходить він до дому й мало що не плаче. Ходить він по своїому подвірю і знайшов кавалок зелізної "пайпи" задовжки одного метра. Не роздумував він довго, приніс до хати тую "пайпу" і робить з неї рушницю.

Приправив з дерева кольбу, випилував пильником дірочку, (таку панівку), заложив цвяшок, в котрім також зробив дірочку, щоб на нього закладати кабзель. Приправив маленький гамерець, зробив з дроту спружину, і так удосконалив, що все було в добрім порядку. Лише не був певний, чи буде рівно стріляти, бо то зви, чайна собі заржавіла люфа.

Коли вже було все готове, купив кабзель, пороху і грубого шроту. Пішов далеко у поле, зробив шайбу та пробує, чи добре поцілить. Коли вистрілив, то переконався, що його стрільба стріляла знаменито.

Жандармерія за ним вже не дуже слідила, бо знала, що він не має рушниці.

Одного дня встав він дуже раненько й пішов у панський ліс, дещо сполювати. Коли прийшов близько ліса, то підсів за крісластим корчем, тай чекає. Нараз побачив козу, що вийшла на край ліса. Не чекаючи довго, примірив до ока, стрілив і коза впала. Але що не була вбита лише тяжко ранена, не могла втікати, тому дуже кричала.

Десь несподівано в тій хвилі наднесло жандарма що йшов дорогою на той стріл і на козячий крик.

Хлоп нечекаючи довго, добив козу

кольбою, а рушницю лишив у лісі. Взяв козу на плечі й почав втікати. Коли його жандарм побачив, то почав за ним кричати, щоб він став. Але хлоп знав, що його чекає за цю штуку, тому не звертав найменшої уваги на жандармський крик, лише втікав, скоро як міг щоб забічи чимскорше до села, та сховати козу.

Жандарм пробував його здогонити, та не міг. Тільки слідив за ним очима, де він забіжить з тою козою.

Коли хлоп прибіг коло своєї хати, то зараз таки забіг до середини в хату й козу спрятав в одній секунді, а самий сів на постіль і скинув з ноги один чобіт.

В тій хвилі ввійшов до хати жандарм, тай просто до хлопа:

— Де коза?!

— Хлоп видивився на жандарма й питає:

— Яка коза? — Та ж я лише що тепер встав з ліжка. — Не бачите, що лише почав взуватись?

— Не говори дурниць, — каже жандар, — кажи де коза.

— Чоловік звернувся до жінки тай каже:

— Бачиш, жінко, яка біда мене з раня вчіпилася? — Недармо мені снилася гадина.

— Не говори дурниць! — крикнув жандарм, — кажи, де коза.

— Коли вам, пане, привиділась якась коза, то шукайте!

Жандарм зі злости аж змінився й почав шукати за козою, але не знайшов. До сто чортів з тобою, — кричить жандарм. — кажи, де ти сховав козу?

— Щож я вам буду говорити про якісь кози, як я ніякої кози не видів. А по другому, то ж не є воробець, щоб я його сховав за пазуху.

— Жандарм став і незнає самий, чи йому в голові помішалось, чи що. Бачив як чоловік ніс на плечах козу, бачив, де зайшов з нею, а козу як шляк трафив.

— Де коза, — кричить люто жандарм?

— Коли ви, пане, мене задармо чіпаєте, то ходіть зімною до ліса, то я вам покажу, де є кози.

— Я сам знаю, що в лісі є кози, але де ти цю подів, що ти ніс на плечах перед хвилею?

— Якби я ніс козу, то була б, — каже хлоп, — але вам, пане, щось привиділось, або може ви не до тої хати потрафили.

Жандарм зі злости закляв, накричав, і пішов.

Чоловік ще недовіряв, бо жандарм міг завернутись. Вийшов з хати й слідив очима в сторону, куди пішов жандарм. А як зник з очей, вернув до хати й витягнув козу з колиски, котра була накрита веретою. А за той час, як жандарм був у хаті, то його жінка схилилась над колискою, ніби так, якби давала дитині ссати. Тому якраз жандарм не міг знайти кози. А до жінки не хотів пхатися.

Так минали дні за днями, а чоловік по крадьки полював дальше. Одного разу прийшов той чоловік до корчми випити келішок горівки і як на біду, в корчмі був той самий жандар, що шукав в него за козою. А коли побачив його, каже:

— Де коза?

— Хлоп видивився на жандарма й каже: — Коби ви тепер там були, де та коза.

Жандарм відразу зрозумів, що він мав козу й що він з нею зробив, але не противився йому, лише штучкою заходив, щоб довідатись, де він сховав козу, щоб на другий раз знав хлопську спритність. Приступив до него й каже:

— Ви не жартуйте, — тепер вам кари не буде, лише скажіть, де ви її так скоро сховали?

— О, ні, цього вам уже не скажу. Як ви панам такі вірні, то мені не потрібно клопоту на здорову голову.

— Не буде ніякого клопоту, — каже жандарм. — Я нікому не скажу, а за те, що скажете, ще й горівки вам куплю, лише скажіть, де ви її так скоро спрятали?

— Не скажу, — каже хлоп. — Це є мій секрет. Не хочу, щоб ви знали на другий раз, де є мій сховок.

— Ви вже більше полювати не будете. Я самий на те постараюсь. Я як скажете, де ви козу сховали, то не буду на вас вже більше налазити.

— Я вам не вірю, — каже хлоп.

— Даю вам пять корон, і то під присягою, що вам за це кари не буде, — каже жандарм. — От наш пан начальник поручать за мене.

Війт був тоді в корчмі тай слухав про козу, але не знав в чім тут річ. Тому каже до жандарма:

— Я слухаю, що ви обидва про якусь козу говорите, але що то за коза, то я не знаю. Ану, розкажіть мені, що то за коза, бо й мені цікаво знати. Тоді жандарм оповів війтові цілу історію.

Війт вислухав все, підкрутив вуса, тай каже:

— Тут нема нічого злого. Панові потрібно все знати докладно, бо це їх служба. А що вони кози не знайшли, то вже пропало. Ви розкажіть панові все докладно, то за те дістанете пять корон, а я ще сам від себе куплю літру горівки.

Чоловік бачить що він ніби має приятелів, і запоруку, що не буде караний, — каже:

— Наперед давайте гроші і горівки, а потому я вам скажу. Воно замало за ці гроші сказати свій секрет, але як то люди кажуть:

— Жий з кожним в згоді, то й тобі буде добре.

Війт сказав зараз дати літру горівки, а жандарм виняв з кишені цять корон і поставив на стіл перед хлопом і сказав:

— А як ви не скажете по правді, то як я це провірю?

— Не журіться! — Самі ви скажете, що я правду говорю, — каже хлоп, ховаючи гроші.

— Тоді, пане, як ви були в хаті за тою козою, то ви бачили як моя жінка гойдала колиску й давала ссати дитині. Але то не була дитина, то була коза накрита веретою.

Жандарм як це почув, то аж у голову вдарився.

— Ваша правда, — каже жандарм, що я це бачив, але де ж мені прийшло до голови щоб там була коза? Коли так, то варт пять корон. Війт поставив горівку й пили разом.

— Ну, і хто ж би то сподівався, що в колисці була коза, — каже жандарм. — Варта пять корон щоб довідатись про хлопську штуку.

Війт навіть не запримітив коли вони випили кварту горівки.

Минуло трохи часу, а жандарм все має хлопа на оці, щоб якось пімститися на нім за тих пять корон. Хоч він обіцяв, що не буде таким жорстоким для нього, але пімста жандармська робила свою роботу.

Чоловік знав, що йому це не вийде на добре і почав на себе більше уважати, щоб часом не попав у свіжу лапку. Бо панські посіпаки служили панам вірно й не застановлялись над тим, що як стратять роботу, то йдуть поміж добрих людей просити хліба.

Так минув якийсь час, що ніхто не напастував того чоловіка. Хоч той жандарм мав на нього око, за тих пять корон. А чоловік знов без пользування не міг обійтися, бо це була його одинока потіха й розрада, хоч знав, що й за ним також полюють. Кожного дня сподівався нових гостей, яких ніколи не просив до себе. А як вони самі прийшли, то так і відходили, як нічого не здибали.

Одного разу взяв він свою стрільбу і пішов щоб дещо сполювати. Правда, що він нічого не сполював, але добрі приятелі його самого сполювали. Відібрали в нього ту нещасну стрільбу, а його забрали зі собою й дали йому в дарунку три місяці арешту. Коли він відсидів свою кару, то самий не знав, що йому вже робити. Передумував на всі боки. Чи не добре було б, щоб він сполював хоч зо два панки. Нехай би вони знали, що він добрий стрілець. Так він носився з думками довший час. За таку марну козу, чи заяця, їх закон три місяці арешту. За звірину, яка живе й множиться в лісі, а вони те все називають своєю власністю. Пани мають всього подостатком і ще їм замало. Ні, не подарую, хоч би я й сам пропав.

Так він ходив, думав, не їв, лише вкладав пляни на панів. Це завважала його жена й спитала:

— Що з тобою, чоловіче? — Чим ти так журишся. — Дивись, як ти змарнів!

— Не подарую, най що хоче буде, а ти собі якось сама раду даш.

— Що неподаруєш? — питає жінка. — Що тобі до голови прийшло? То всі люди жиють, як люди, а тобі якесь пользування влізло до голови. Та ж ти видиш і знаєш, що то панське право, панські судії і панська жандармерія.

— Я сам це знаю, — каже чоловік, — але з ними також можна порахуватися. Їм ніхто нічо не каже. Привикли бити людей, карати арештами, а потому за те, ще й в руку цілуй. Я їм за те все відплачусь, що більше не схочуть нічого. Та нехай знають, що й над ними є також суд.

— Та що ти таке плетеш, — каже жінка, — щож ти їм зробиш?

— Зроблю, подивишся, які вони потім будуть добрі.

— Ти собі вибий таке дурне з голови,

— каже жінка, бо якби хто почув, що ти таке говориш, то ще за це дістався добру порцію. А так, забудь. Плюнь на те все, а пани нехай собі голови мастять без тебе.

— Я їм помащу, але нехай ся троха відтягне.

Так минуло пару місяців, а хлопа береться нудь, що нема вже стрільби. Береться він на спосіб. Наробив очок з проту, та понаставляв у лісі, куди найбільше ходили заяці і кози. А так штучно те все приспособив, що вони ловились без стуку й гуку.

Мав він невеличкий садок. Були там овочеві дерева, що родили овочі, а були ще й малі щепи, де приходили заяці й обідали їх. То він обвивав молоденькі щепи кунюшиною і наставляв очка на заяці. Тільки була та біда, що він не знав, коли заяць зловиться. То він виходив нераз, а через те втікали заяці. Аж прийшло йому на думку причіпити тоненькі дротики до деревця, а від деревця другий кінець причіплював у сінях з дзвіночком. Наколи заяць зловиться на очко, й починає шарпати дротиком, то в сінях зараз дзвіночок починає дзвонити. Чоловік виходить, гарненько відчепить його і вже має печеню. Але й цього він не робив довго. Бо добрі люди дали знати до жандарів, що він ловить заяці, при помочі дзвінка. Так все докладно розповіли, що жандарм, коли прийшов вечером до хати, то не пустив нікого на двір, щоб не перервав дротики. Хлоп бачить що жандарм тут щось висидить і самий пробує вийти на двір.

— Ні, не підете, — каже жандарм, — посидьте ще трохи, а потому підемо обидва разом.

За яких пару мінут чути голос дзвінка. Чоловік змішаний видить що вже буде біда, тай каже:

— Ото, прошу, пана, мене біда вчепилась.

— Яка біда? — питає жандарм.

— Яка? — А от, одна сидить в хаті, а друга на дворі. Ану ходіть зімною, я вам покажу.

Жандарм все знав, і тому вийшов на двір і побачили , як бідний зайчик шарпав ся коло деревини.

— Бачите? — питає хлоп.

— Бачу, — каже жандарм. — Тут злапаний заяць шарпається.

— Тепер, пане, я з ним такий порядок зроблю, що він вже тут більше не прийде. Бере відчіпає заяця, взяв його за ті великі вуха тай несе до хати. Коли прийшов до сіней, скинув з себе пасок, взяв заяця за задну ногу, і дав йому добрих два паски, тай пустив. Заяць як видерся з рук, то так пішов, що не могло його око доглянути. Тоді каже той хлоп до жандарма:

— Ну, як ви думаєте, чи він ще прийде?

— Жандарм подивився на хлопа, всміхнувся й каже:

— То ви кожному таке робите?

— Так, прошу, пана!

— Жандарм плеснув хлопа по плечі, тай каже: — Немалисьте часу поставити його в колиску. Коли так, то добраніч.

ПОШАНА ДО РОДИЧІВ

Шановні Читачі Точила: —

Ми закінчили це оповідання в "Точилі там, де жандарм питає Юрка, чи він голодний?

Чи ви хочете знати, що відповів Юрко жандарові на його питання? Коли так, то замовте собі зараз книжку під назвою: "ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО або ПОШАНА ДО РОДИЧІВ", котра вийде ще при кінці цього року. Бо більше історії про Юрка в Точилі не буде.

Не буде тому, що хочемо прискорити друк книжки, за якою люди вже давно попитують, а багато навіть вже поприсилали свої замовлення разом з грішми.

До цього часу, ми містили в Точилі історію про Юрка тому, щоб дати читачам пізнати, що вона є гідна вийти книжкою, котра повинна знаходитись в кожного свідомого українця.

Отже памятайте: Не отягайтесь зі замовленням, бо книжка надрукована в дуже обмеженій скількості примірників. На цілу Канаду й Америку це є задуже скупе видання і її може скоро нестати, а потім ви будете жалувати, що не маєте цієї книжки в своїй бібліотеці. Це є перше. А друге:

Дайте авторові пізнати, що його писання є гідне пошани. Це ви докажете лише тоді, як пришлете свої численні замовлення на цю книжку зараз.

Книжка має 140 сторін друку. Ціна книжки з пересилкою $1.00. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

КЛОПІТ.

Взяли жидка до війська,
Кріса йому дали;
Й як стріляти до мети,
Також показали.

Пішов жидок на стрільницю,
До цілі стріляє,
Але кожна кулька в бік,
Завше попадає.

Аж надходить підхорунжий,
Став жидка питати,
Чому досі він не вміє,
До цілі стрілять.

Бідний жидок налякався,
Простіть каже, пане,
Однак лихо мені бачте,
Все тільки з кульками.

Вони мабуть ще мене тут,
Всі добре не знають,
Тому куди тільки хочуть,
Від мене втікають.

Евген Березинський

ПРИ КІННОТІ.

Взяли жидка до кінноти,
Жид коней боїться,
Як побачить що великий,
Аж цілий трясеться.

Але трудно, щож зробити,
Треба коня осідлати.
Жовнярина кожний мусить,
Прикази сповняти.

Взяв він сідло тай несе,
Кінь лиш подивився,
Як побачив близько себе,
Хвостом обернувся.

А наш жидок кругом ходить,
Піт з чола втерає,
Нарешті сів утомлений,
Тай так повідає:

— Не дурний ти, видно кінь,
Своє діло знаєш,
Рекрутові то ще й ти тут,
Хвоста наставляєш.

Евген Березинський

НЕ ПЛАЧ

Не плач мій народе, —
Сліз не проливай,
Хоч нині в руїнах,
Прекрасний твій край.

Де бувало в копах,
Пшениці стояли,
Тепер лиш безхрестні,
Могили остали.

Не плач мій народе, —
Бо плач не поможе,
Тебе мій народе,
Він тільки знеможе.

Не дасть тобі скоро,
Твоїх сил зібрати,
Щоби знова міг Ти,
До бою повстати.

Не плач мій народе, —
В сльозах не купайся,
А вчись мій народе,
Любись і єднайся.

Бо настане днина,
Коли Ти знова,
Заживеш в тім світі,
Як вольна сімя.

Евген Березинський

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ГОНІТЬ СТАРІСТЬ

Старість можна відогнати від себе на кілька десяток років — уміркованим рухом, тілесними вправами, вітамінами і відповідною поживою.

Людський ум ще не дійшов до того, як зберечи Вічну Молодість. Про вічну молодість говориться в Біблії. Можливо, що колись люди більше знали про життя ніж сьогоднішна бідна цивілізація. Фактом є, що колись люди жили багато довше ніж тепер.

Минулої генерації лише десята часть людей сягала віку 65-ти років. Перепис людности з 1940 р. вказує, що 25 процент людей доживали цього віку. З більшим знанням, є надія, що люди будуть жити довше й сягатимуть віку 90 років.

Правдивою ціллю життя — є довге життя, в котрім ум і тіло мають час встановити свою вартість дійсної ціллі життя.

Життя є думка. Якість думки і серця і тілесних прикмет є тими ціллями для котрих варто довше жити.

Недопустити думку, серце і тіло до передчасної старости — то треба бути рухливим і йти з духом часу — брати живу участь у ділах поступу.

Не опускайтеся на дусі. Не говоріть собі, що ви старі. Думка впливає на стан здоровля і на тілесні зміни. Не робить різниці, чи тіло приупаде на силах скорше, чи думка. Одно на другого має вплив. Цих дві прояві в життю є тісно звязані з собою.

Думка володіє чувствами — а чувства володіють тілом. Які думки, таке й здоровля. Такі чувства як страх, гризота, дражливість, мелянхолія погано впливають на циркуляцію крови, зменшують рух серця, творять забурення крові, перешкаджають у травленню поживи, спричиняють нервове напруження і много інших недомагань.

Чувства найбільше гамують працю залоз, з котрих виходять потрібні соки для руху тисячам мускулів і нервів, включно з мільйонами тільців крові. Отже, контроля думок, має багато до діла зі станом здоровля. Щоб поліпшити стан здоровля, недопускати себе до передчасної старости, то потрібно поліпшити стан думок.

Старість відвернете від себе тоді, як будете пильно інтересуватися окружаючими ділами в громаді, а менше своїми справами або самі собою.

Кожна одиниця є їздцем тої самої планети й кожна одиниця є відвічальна за добробут і щастя всіх людей у світі, в котрім кожна одиниця живе. Наше добро, щастя і життя залежить від усіх нас спільно. Будемо користними для суспільства, діяльними, а довше проживемо й старість відпхнемо від себе далеко.

Життя — це думка ,а думка це життя. Нахил думки впливає на здоровля і тіло. Які думки, таке здоровля, бо думками можна в себе вговорити не знати що! Щоб думки не були лихими, а були здорові, розумні, то й тіло мусить бути здорове.

Занепад тіла найскорше повстає через твердненя жил, артерій, недуги нирок, кровотоки мізкові, слабу цукровицю крові і рака. Ці недуги є нерозвязані одні від других.

Приміром, недуга серця, удар серця — повстають з того, що в оболонах серцевих повстають кровотоки; недуга "ангіна пекторіс" коли серце немає або позбавлене крови; збільшення серця; зміна серцевих ударів на скорші або поволіші; ослаблення серцевих мускулів; і серцеві запалення.

Ці всі недуги серця залежать на відживленню Деякі недуги повстають через ситість або більшу вагу ніж людина повинна важити; інші недуги повстають з дійсного голоду. Людина може їсти дуже багато, то коли не їсть відповідної поживи, то тілесні органи голодують і занепадають на злоровлі помимо того, що людина може багато всього їсти і мати жолудок повний. Серцеві недуги найбільше

повстають через невідповідну або не зрівноважену поживу. Також з того, що старі люди їдять таку поживу, яку не повинні їсти. Часто їдять за тяжку для свого віку, і таку, що будує ріст людини, а не таку, що вдержує тіло здоровим. при життю.

Зі старістю приходить велика недостача вітамінів і мінералів, бо старші менше їдять. Це притуплює чинність мускулів, рух, з притупленим рухом мускулів зменшається апетит; зі зменшенням апетиту — повстає недоживлення або голод для деяких органів тіла.

Недопустити до мертвіння або занепаду мускулів, то одинока рада для цього є рух, вправи; 2) відповідні вітаміни і мінерали; 3) більша їда без товщів.

Старші віками повинні мати рух навіть аж до втоми. Цей рух потрібний для здоровля старших. Рух або тілесні вправи зміцнює ціле тіло й не допускає до того, щоб кальцій (вапняк) насідав на серцеві мускули і артерії. Налип вапняку на артерії, в жилах і на серцевих мускулах — спричиняє передчасну старість.

Налип вапняку також спричиняє бездільність, брак руху і невідповідна пожива. Кальцію в тілі конечно потрібно і старші повинні його їсти більше в таких поживах у яких кальцій знаходиться, але тіло повинно мати силу той кальцій зужити. Отже, потрібно більше руху.

Молоко для старших є добрим джерелом кальцію, бо в молоці також є фосфор, поташ і лесітин (фосфоричний товщ).

Лікарі І. Бйоркстен і В. І. Шампйон з Шікаго, порівнали артерії людського тіла з виправою ремінню, — безвпинний рух, вправи, натягання, кручення, попускання держать ремінь гнучким. Так само з артеріями. Чим більше руху тим вони є гнучкіші, податніші, і тим здержують передчасну старість.

НЕОБХІДНІСТЬ ВІТАМІНІВ

Один з важних вітамінів для старших є вітамін А. Він є необхідним. Цього вітаміну потребують зуби старших. Проби в Колумбія Університеті виявили, що вітамін А продовжає життя і піддержує здоровля. Вітамін Е є потрібний, щоб тіло могло зужити вітамін А.

Ціла родина вітамінів Б також є потрібною з огляду відживної вартості.

Много недуг серця, включаючи удар серця повстають через брак вітаміну Б1 в поживі. Цей вітамін впливає на биття серця, обнижує биття як серце є надто чинне, і приспішує биття або рух серця, коли серце бється за повільно. Значить, вітамін Б1 регулює биття серця. Він також охороняє від занепаду серцевих мускулів, які так часто є причиною раптової недуги серця.

Ийл Університет стверджує, що втрата руху серцевих мускулів спричиняє брак поташу в поживі, або брак вітаміну Бб.

Конечною потребою старечого серця є вітамін С, котрий гоїть або уздоровлює оболони в середині цілого тіла. Вітамін С також є конечний для прискорення життєдайних процесів, а це хоронить серце від передчасної старости. Вітамін С є потрібний для вдержання нормальних мускулів серця.

Вітаміни родини Б хоронять від серцевих недуг або занепаду серця, від безкровности серця, і від сціплення крови в мізку. Ці відкриття прислуговують лікареві А. Монерієф у Великій Британії і лікареві Д. Фуртадо з Університету в Ліссбоні. В ліченню серцевих недуг великі дози сухих Бруверс дріжджів, багаті на родину вітамінів Б — є дуже помічні.

Шоб серце не занепадало на силах, то пийте багато води, бо як каже лікар А. І. Карлсон з Шікаго, тіло старіється, бо оболони висихають. Вчена з Росії, Н. Б. Медведова, узнала, що серцеві оболони тратять около 43 процент водности зі старечим віком. Значить, що в старшому віці серцеві оболони не мають у собі сили затримугати воду щоб не ставали сухими.

ТВЕРДНЕННЯ ЖИЛ

Твердненя артерій (жил) не є причиною недуг лише серця, але також цілого тіла, що приспішує скору старість.

Хемікал "колестерол", або так сказати, не зужитий вапняк у тілі, з котрого тіло не годно перетворити через брак сили і через брак других потрібних вітамінів, — творить твердненя артерій, з чого насідає в крові, печінці і на стінках жил — насід вапняку. — Цей насід є причиною скорої старости. "Колестерол" є потрібний в тілі в певній скількости, а головно для чинності розуму і для творення половихгормонів (соків). Але "колестеролу" може забагато назбиратись так, що кров не в силі держати його в плинному стані і він твердне або стає камінем.

Такий стан у тілі повстає тоді, коли наша пожива більше складається зі ситих поживів, котрі є багаті на "колестерол", або товщі, що заскоро вивітрюють, або, коли ситі поживи (товщі) стають неперетравлені в тілі через брак певних вітамінів.

Ці насіди в жилах є щось в роді дрібного піску і таксамо іритують як пісок. Через цю ірітацію або подражнення — жили тратять свою гнучкість і податність.

"Колестерол" у ситій поживі є потрібний для природного відживлення, і пожива повинна бути такою, щоб не тратила своїх вітамінів, не квасніла, і не розпадалася за скоро при фабрикованню. Щоб вапняк був пожиточним, перетравленим, то в поживі повинні бути складники "леситін", іноситол і колин".

Коли бракує "колину і леситіну", в потрібній скількості, то вітамін А в тілі стає безвартним, губиться в крові тоді "колестерол" значно збільшується на шкоду всіх жил, а де його з обігом крови більше насяде, там повстають запори кро ві через котрі кров не кружляє добре, не освіжує тих частей тіла, — і повстають каміння в нирках, печінці, мочевім міхурі, в жовчі, а стіни жил покриваються вапняком, твердніть і з цього маєте артрит, шіятику, ревматизм, болі в суставах і тим подібні недуги.

"Колін і іноситол" все йдуть в парі. Їх досить є в муці зі сої фасоль і в сухих Бруверс дріжджах. Щоб задержати моло дість жил, то строго придержуйтеся: 1) обмеження мяса або товщів у поживі і; 2) вживайте природних товщів а не фабрикованих; 3) їжте більше продуктів (виробів) зі сої та Бруверс дріжджів.

Цукрова недуга, недуга нирок, кровавлення мізкові і рак навідують старших.

Відпорність тілесну проти передчасної старости можна витворити дуже легко. Все залежить на волі людини, також на знанню про здоровля, поживі, на контролі почувань і на руху. Особи, що чекають на відпочинок у старості літ — є вже мертвими. — каже професор Емерит, доктор А. І. Карлсон з відділу фізіольогічного в Університеті в Шікаго.

Без руху нема духу, а без духу нема життя. Рухайтесь, збирайте передплату, щоб "Точило" могло виходити на 100 сторін велике, що тижня, і могло багато писати про науку здоровля, яка є конечно потрібна для нас усіх. Без здоровля нема успіху в життю. Без великого числа передплатників — нема великого "Точила". Все залежить на руху і духу, який у вас знаходиться.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

СЛАБІ КОСТИ — в дітей, слабо розвинені — пити каву з жолуддя (з дуба), 3 ложечки, два рази на день.

КИШКИ — на біль у кишках, для розпускання твердих насідів у кишках і для очищення їх — пийте чай з центорії.

ФЛЯГМУ — на легенях, у кишках — знаменито очищує чай з барвінку.

ПІТ — коли хочете щоб у купелі ви добре зіпріли й щоб крізь пори вийшов ввесь бруд з тіла, то випийте шклянку горячого чаю з липового цвіту..

ВКУШЕННЯ — коли вас покусає пес, то сбмийте вкушені місця карболевим милом, а потім прикладайте шмату (білу) змочену в дуже гарячім оцті що 5 — 10 хвилин.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЗМУЧЕНИЙ РАНО

Не одна людина встає рано ще гірше змученою як була за вечора, замість вста ти свіжою і повною сил по нічнім відпочинку. А чому?

Бо не спить добре, не засипляє на час; мучиться в ліжку закім засне; думає, гризеться, нудиться. і тіло замість набирати свіжих сил, стає ще гірше умучене через брак відповідного спання.

Безсонна людина не має апетиту до їди, тяжко її, наче носить який тягар на собі; стає дражлива, нервова, і часто має болі голови. Очі неясні, мутні, сумні, сплячі й крайно виснажені.

Лежати в ліжку й не спати, не відпочивати, то це знак, що потрібно вам заживати чай з

ГІРСЬКОГО КОРІННЯ.

Воно дає добрий сон, добрий апетит до їди, спокійне спання, силу й підкріплення. Втихомирює нервовість, і проганяє умучення, втому. Хто уживав Гірського Коріння, то все його вживає, бо знає, що воно є цілком не шкідливе, а дуже помічне. Пачка одна вистарчить навіть на чверть року, залежно, від задавнення недуги. Ваше здоровля вартує вашої опіки. Без здоровля людина нічого не вартує. Для свого власного добра, здоровля, замовляйте ще нині цей цінний природний лік. $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

НОВО-ВІДКРИТИЯ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Ліхарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виходів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11 Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затрощня в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651 B., Winnipeg, Man Canada

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

ГРОШІ ГРОШІ ● **СТАЛИЙ ДОХІД** ●

Куиуємо свербивус. Ягідки з диких рожів , плеканих, що року принесуть вам великі доходи. Збирайте. Плекайте. Книжочки з поученням 25 центів.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LIMITED.
607 YOUNG STREET, WINNIPEG, MAN.

● ТАКА Її ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точила.

"ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ"

Під поришою назвою вийшла з друку нова комедія в 4-ох діях. Ціна примірника 35 ц. В цій комедії автор висвітлює "щасливе й веселе життя" на Україні — під московською владою. Рівнож висвітлює боротьбу сили моральної з аморальною. Наклад нової комедії невеликий, тому надсилайте якнайскорше замовлення на слідуючу адресу:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

КЛОПІТ З БАРАНИНОЮ

Мама доню з села в місто,
До шкоди віддала;
Як там її живесь в місті,
Раз в листі спитала.

Доня була мамі вірна,
Й як лист прочитала.
Як її живеться в місті,
Всю правду сказала.

Усе добре, лиш до примхи,
Майже не що днини,
Дають їсти хоч й смачної,
Тої баранини.

А що з того дальше вийде,
Я сама не знаю,
Бо зі здивованням що ранку,
Себе оглядаю.

Здаєсь, як їм баранини,
Смачніше й частіше,
Вбераюсь в ту баранину,
Ширше і густіше. — За Степ.

ЩО БРАТТЯ, ТО БРАТТЯ

З празнику раз ішов тато,
Із двома синами,
Й пяні були так, що ледви,
Плентали ногами.

Як до дому притяглись,
І ввійшли до хати,
Без вибору, де попалось,
Полягали спати.

В ночі від пиття старому,
Висхла в роті слина,
Хотів води пити й кликав,
Молодшого сина.

Син раз хропе, то знов сопе,
Щось собі воркоче,
Чи він чує, чи не чує,
А встати не хоче.

Нарешті старший збудився
Й на лікті піднявся,
Слухав, слухав того всього,
А потім озвався:

— Бачте, то лінюх ледачий,
Дармо не гукайте;
Встаньте самі, і напийтесь,
Та мені подайте. — За Степ.

НЕСПОДІВАНКА МАЗУРА ЯНКА

На день своїх уродин
Думав мазур з ранку,
Щоб зробити своїй Касі,
Тай несподіванку.

А мав Янко пацючка,
В той час коло хати;
Взяв його на віз й повіз,
В місто продавати.

Скоро продав пацючка,
Купив за ті гроші,
Вбрання, шапку, сорочку,
Капці ще й кальоші.

Запхав те все у міщок,
А мішок в солому,
Сам сів на віз із переду,
І їде до дому.

А на мості зупинився,
Оглянувсь довкола,
Усміхнувся, і скоренько,
Розібравсь до гола.

Камінь з щматтям обвинув
Й все разом, що було,
Кинув з моста у ріку,
Й все зараз пірнуло.

Та в мить настрій змінився,
У мазура Янка —
Де був міх з новим убранням, —
Лиш остала Ямка.

Він як з міста повертав,
То не оглядався,
Якийсь злодій мішок вкрав
Й безвісти подався.

Заліз тоді голий мазур
По шию в солому,
Клене стиха і голосно,
Тай їде до дому.

Як приїду я оттак,
До дому, до хати,
Несподіванку Кася,
Таки буде мати. — За Степ.

НОВИНКИ З НЮ ЙОРКУ

(Пише Евген Березинський)

Простіть мені добрі люди,
Що так довгий час,
Не писав я отсих своїх,
Новинок до вас.

А то, бачте, підчас літа,
Був розлінувався,
А в осени, як то кажуть,
Знов до діла взявся.

Через літо як звичайно
Я їздив усюди,
Поза місто де лиш тільки,
Живуть наші люди.

Був я також на фармах,
Бо там друзів маю;

Тож до них я при нагоді,
Також заїзджаю.

А на фармі як знаєте,
Не мушу казати,
Є чим добре поживитись,
І є теж де спати.

Лиш на фармах, де я був,
Живуть українці,
І то правду вам кажучи,
Таки в добрій спілці.

Одні другим помагають,
Як зайде потреба;
Тому певно вони підуть,
По смерти до неба.

Тай "Точило" кожний з них,
На полиці має,
А як з поля повернеться,
Вечером читає.

Дітей тоже в своїм дусі,
Кожний з них ховає,
Там дітвора свої рідні,
Пісоньки співає.

І читати теж навчились,
А батьки радіють,
Що їх діти мову знають,
Й нею володіють.

В нас в Ню Йорку люди,
Також не дармують,
На народній ниві,
Вже більше працюють.

Хлопці з поля бою,
До дому вертають,
Тай також до праці,
Радо ся збирають.

Не одному що оженивсь,
Бузько в подарунку,
Як не було його вдома,
Притащив дитинку.

Тепер батько повернувшись,
Має що робити,
Мусить брати у візочок,
По парку возити.

Той хто був самітний,
Дівчини шукає,
Я я кажу: — хай всім,
Господь помагає.

Щоб всі вони доробились,
Добра досить мали;
Тай смішне "Точило",
Постійно читали.

На примір, так, як мій кум,
Прости гріха, Боже,
На "Точило" вже нераз,
Й чекати не може.

Каже: — Всьо було б в порядку,
Колиб лиш "Точило",
Не раз в місяць ,а що тижня,
В хату приходило.

Тай я кажу, що це правда,
Бо в "Точилі" все,
Чи то жінка, чи й мужчина,
Щось гарне знайде.

Та щоб його так що тижня,
Можна видавати,
На те треба добрі люди,
Купу грошей мати.

Ну, а бідний наш редактор,
Сам цента немає,
Одні штани вже пятий рік,
Як може, латає.

Та про те вже іншим разом,
А поки що — прощавайте,
Гарадз! — мої любі друзі,
Здорові Бувайте!

Ню Йорк, Вересень, 1945

ДОБРИЙ ВУЙКО

Малий Івасик до тата:

— Ви знаєте, татку, цей наш вуйко, Осип, дуже добрий вуйко!

Тато: — Бо він мій брат, а твій вуйко. А то що сталося, що ти вуйка так дуже хвалиш?

Івасик: — Вуйко дав мені чоколяду, а маму цілував, дуже моцно цілував. А.Б.

ФРАГМЕНТИ

Наче струмок рої думок
Несуться все далі, —
Зі собою несуть з життя
І радість, і жалі.

Найбільший скарб, що є в світі,
І хто його має, —
Той щасливий, як в спокою
Ночку просипляє.

Не піддамся! До послідку
Борбу му зводити,
Щоб бажання всі до цілі
В успіх завершити.

Твої думки, добрі гадки,
Для тебе самого,
А для других можуть вчинить
Лиха досить много.

Часто треба притерпіти,
Рівновагу мати,
Щоб в поспіху дурне слово
Комусь не сказати.

Час — учитель! Кожний знає.
Він нас в житті наділяє,
Тим, що можем в нім зловити,
І для свого добра вжити.

Без труду нічого нема,
Треба працювати,
Коли хочем в своїм життю
Лад, порядок мати.

Що на ниві в життю сіем,
Що в працю вкладаєм,
Такий овоч, добра чи зла,
Для себе збираєм.

Кожний любить щось доброго,
Доцільно робити,
Лищ лінивий з дурнем хоче,
Паразитом жити. — С. М. Д.

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

До нової фабрики в Канаді потрібно людей, котрі бажають своїми грішми робити великі доходи.

P. & P. 3651 ST. B. WINNIPEG, MAN.

КОЛОМИЙКИ

Гризе жінка свого мужа,
Цілком догризає,
Бо відлюдок в своїй хаті
"Точила" немає.

Ой, за мною хлопців з двадцять,
Цілий день ходило,
Бо я маю славний журнал,
Що зветься "Точило".

Ой, я козак, і ти козак,
Оба ми козаки,
Без "Точила" ми є нічо,
Лиш бідні сараки.

Я Микола, — ти Микола,
Оба ми Миколи,
Без "Точила" розумними
Не будем ніколи.

Любить мене Гапка, Пріська,
Явдоха й Маруня,
Бо все плачу за "Точило"
І не роблюсь хрунем.

Оженився я нарешті,
Добру жінку маю,
А це тому, що я завше
"Точило" читаю.

Іде в місто Юрко, Яким,
Пентелей, Данило,
І всі разом посилають,
Гроші на "Точило"

В кого душа вже на пєцу
І руху не має,
Нехай скоро за Точилом
Гроші висилає.

Жінці всадивсь на ніс прищик,
Можна ковт чіпляти;
Треба скоро на Точило
Два доляри слати.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ВЧЕНИЙ ЗАДРИНІС

Стрінувся я раз недавно з ученим задриносом. Прийшло до балачки про літературу а вчений розкричався:

— Ніхто не вміє віршів писати! Ті вірші що друкуються по газетах і для дітей, пишуть не грамотні. То не є жадні вірші.

Я побачив, що "вчений" поденервований тай почав з легенька:

— Перепрошаю вас, дорогий і Високоповажаний Ясновельможний пане! Не деріть так носа, а я вам щось скажу. Заявили ви що ніхто не вміє віршів писати. Ну, і тут ніяка сила в світі не поможе. Ніхто не вміє писати. Вчений знов закричав:

— Тільки вчені вміють писати! Вчені і ніхто більше.

— Але ж ви заявили попереду, що ніхто, взагалі ніхто, відповів я.

— Я помилився! — зарепетував "вчений" ,— прошу мені не доказувати.

— Щож то є, що ви людина така вчена помилилися? Знаю, що неграмотні звичайно помиляються, — алеж ви вчені?

Вчений заскреготав зубами, якби хотів мене зїсти. А я йому ще доложив до зрозуміння.

—Кажете нема вчених і добрих віршів для дітей? Чому ж ви, високоповажаний пане, не потрудитесь написати? Ваші вірші булиб вчені. Отжеж Ви маєте таке саме право до писання, як і невчені. Ніхто вам писати не забороняє. А в тім то й ціла біда наша, — що вчені носа деруть, неграмотних лають, а самі писати не пишуть. Був свойого часу написав в "Н. Ш." статтю за українську літературу якийсь М. Палій. Зганьбив він у тій статті всіх дотеперішних писателів віршів. Але, досі ніхто не бачив, ні одного вірша того М. Палія. Чи не варто б було побачити, як то виглядає вчений вірш? Чомуж ви вчені не пишете? Ось, я апелюю до вас: Пишіть!!

Петро Хмель

СПОСТЕРЕЖЕННЯ

Ось подаю вам, дорогі читачі славного на весь світ "Точила", ще дещо із цього, що недавно спостеріг.

Відвідав я недавно свойого давнього знайомого. Приходжу до нього, а він сидить біля стола, і пише щось, а такий сумний, що аж страшно глянути на нього.

— Що ж з вами є? — питаю його.

— Жінка мене покинула, — каже мій знайомий. Втекла від мене! А я, бачите, із тої туги та смутку і болю — вірші пишу сумовиті, — плачу і ридаю. Ось це писання одиноке мене потішає.

— Потішає, а проте ви сумні, — кажу знайомому те, що бачу.

— Е, до того є причина братіку! А от, я висилав свої вірші до газети і не помістили. Тож тепер хоч і пишу, то сумую.

Пізнаю, що з великої туги за жінкою, в мого знайомого пробудився поетичний талант. Так і поведення його тепер поетичне.

— Ну, і чогож ви сумуєте, бідний чоловіче. Не хочуть містити?

— Не хочуть! — кажуть, — я неграмотний. Я так з того зажурився, аж голова розболіла. Насміялись з мене, ті "аристократи". А тоді я кажу знайомому:

— А ви забули що в Канаді є "Точило"? Це є народний журнал, приступний для всіх. Вишліть разом з віршами пятку на шмір — щоб скоріше Точило крутилось, то помістять. А що до баби, то таке: Баба з воза, коням лекше!

— Та я вже за бабою не плачу, — каже знайомий, — я за тими віршами, що мені в редакції пропали.

— Отже до тої газети більше не шліть, — кажу йому. — Запренумеруйте собі "Точило, пішліть пятку на шмір і шліть вірші до славного "Точила". — П. Хмель.

В НАС

Воно часто так буває,
А головно в нас;
Замість вradити щось добре,
Кричимо всі враз.
Провідників як звичайно,
Самі вибераєм,
А потому як лиш можем,
На них нарікаєм.

Слухати ми не навчились,
А головно тих,
Котрі добра нам бажають,
А тільки чужих.
Котрі дбають лиш про себе,
Тих слухаєм ми,
Часто навіть забуваєм,
Чиї ми сини.

Все горнемось до чужого,
Про своє недбаєм,
І тому мабуть ми й досі,
Нічого немаєм.
Чужі на нас дивлячись,
Часу не марнують,
Ідуть сміло в нащу хату,
Все беруть, рабують.

Коли б у нас була сила,
Не робилиб, того,
Пильнували б якто кажуть,
Власного свойого.
Бо чуже добре нікому,
На користь не вийде,
На кожного його черга,
Хочби коли прийде.

Та нам пора вже найвища,
Слухати навчитись,
А не так, як досі було,
Все лише сваритись.
Провідників своїх також,
Мусим шанувати,
Їх прикази як годиться,
Завше виповняти.

Як будем так поступати,
Дійдемо до ціли,
Здобудем те що бажаєм,
Будем в щастю жили.
Будем свою чорну нивку,
Все самі орати,
Тай золоті її плоди,
Для себе збирати. —

Евген Березинський

СМІЙТЕСЬ ІЗ "ТОЧИЛОМ", НЕ ПЛАЧТЕ

Вона була тиха і добра кобіта, про це я знав. Однак як недавно я з нею ближе познакомився, то пізнав, що вона не є тільки от звичайна кобіта, сотворена для хлопців, я пізнав що вона поетка.

Так, поетка. Вона навіть дала мені прочитати свої вірші. Я читав їх. Лише ті вірші дуже сумні, а тому сумні, що поетка вічно тужить. За чим тужить? Чого? — спитаєте. — Вона поправді немає причин. Хлопців коло неї як маку — доволі. Гарні хлопці, можна вибрати собі з них, якому рівні немає. Однак вона тужить Така вже її вдача. Ой гірка, доля. Ой, ох, ох. Сама не знає, чого, пощо, нащо. Досі веселої літератури ще не читала. Все читає сумні, трагічні повісти. І мабуть тому такий настрій у неї. Пише тільки про душевні переживання, а вони дуже сумні! Я не можу її зрозуміти. Можливо тому, що моя вдача, противна моїй. Я сьогодні в такому положенню, що хоч камінь чіпляй до шиї, і скакай в море! А таки не здаюся. Сум від мене далеко. Правда, що деколи поклену дві три години — й тільки всего. Зігнавши на біді злість, я сміюся з всякого лиха.. І я ще в силі спостерігати. "Точило на мою думку добрий чинник, до розвеселення і я його читаю. Якраз тому я і цій поетці поручив його, "Славетне Точило".

Можливо, що замість свойого:
Я сумна, ой я сумна така, ось на личеньку мойому слеза. Вона заспіває:
Я весела, я сміюся, і за хлопцями дивлюся.

Невдовзі вам напишу, як подіялало "Точило" на нашу сумну поетку. А до вас, читачі апелюю:

Припоручайте всім сумним, ВЕСЕЛЕ "ТОЧИЛО". — П. Хмель.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Світає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
Вибрики попів — — — — .01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — — .25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65
Така її Доля, драма на 4 дії — .40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діває. Для викования розумних, скоро думаючих й здоровомислячих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Ганцая, — — .25
Ого! — — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поничих діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated..... $1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages..... .15
Love Thrills — 36 pages..... .15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages..... .50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka..... .25
Own Sugar Making at Home..... .50
How To Raise Mushrooms..... .15

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Meinyk, 483 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality at an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

BOOK, MAGAZINE OR PAMPHLET PRINTing in Ukrainian or English. Have your next mail-order catalogue, stationery order or special printing problem handled by printing specialists. Free Estimates. Translations our specialty. Publishers, Dept. 7, 623 Selkirk, Winnipeg, Man

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY FOR quick sale, list your property with us Service that will bring best results From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada

NATURE'S MIGHTY BOOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath. Dullness of Complexion and General Debility. Promotes Health, Purifies the Blood and Tones the entire system.

Purchase postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ●-рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас; все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651 B. Winnipeg, Man. Canada

● **ВІЙНА!** — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюрррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у нової індустрії в Канаді. Стало й поплатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
667 Young St., Winnipeg, Canada.

● **"ЧИМ Я БУДУ?"** ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком ДАРОМ!

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651_B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● **ФОТОГРАФІЇ** — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльорувемо всякі фотографії. Виробляємо і польку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бізнесі вже 27 років. Кращих і лішних не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 3c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B. Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ПРОМІН PUBLICATIONS

Ч. 12. Рік 16. Грудень,
NO. 12, DECEMBER, 1945

TOCHYLO PUBLISHING CO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДІНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ,— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало, ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня. стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вспоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростин для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для воєнних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на понищу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно видумані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, дияльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребу річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербигузу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно леґальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.
ФАБРИКА
нових винаходів отворяється у Вінніпеґу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.
C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише, за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"
Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторони. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"
● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє імя і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з лісти.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб народ вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР
Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів.
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ДЕЩО ПРО ЗГОДУ.

Де згода панує, там людям життя,
Пливе так спокійно як в річці вода,
Їм щастя всміхаєсь, їх кожний шанує,
Про лихо й недолю ніхто тут не чує.

Про згоду між нами здається що таки вже найбільше писалось в нашій пресі, говорилось на ріжних викладах, вічах, маніфестаціях та тим подібних зібраннях. Одначе, на превеликий жаль хоч проплило вже багато часу, то згода котрої ми всі так бажаємо, не запанувала ще між нами, хоч є вона нам як ніколи ще перед тим дуже а дуже потрібна.

Згода, це великий будівничий, котрому хочби навіть як тяжка праця буде легкою. — Згода, це той будівничий, що будує не височезні хмародери, будівлі, мости або щось тому подібне, але є це той будівничий, що будує великі народи, держави, та справедливе в них життя.

До згоди закликали нас ріжні. До згоди і нині устами своїх хитрих аґентів кличуть нас найбільші вороги українського народу, обіцяючи нам вільне свобідне життя, запевнену будучність, поміч в кожній ділянці і тим подібне. Та є люди слабодухи, що падають жертвою їхньої пропаґанди, збаламучені нею сходять з правдивого шляху та блукають мов вівці, а потім губляться серед тих, котрі перед тим вдавали великих братолюбів. А коли тільки наложили на них своє ярмо, показались іншими, показались не приятелями, а справжніми їм ворогами, котрі не бажали нічого іншого лише загабрати віками надбане батьками їхнє добро, котре їм було так дуже потрібне.

Україна великий і найбагатший край. — Україна як многі чужі але прихильні нам люди писали, що це шпіхлір Европи. По неї, та по її добра сягали вже ріжні. Всякі пробували сіяти між нашим народом свою пропаґанду, та хто б то з них не був, робив це не для користи українського народу а для своєї власности хотів загарбати все те, чого в його краю нема.

Україна пребогата в ріжні земельні скарби, без котрих ті що вже цілі століття тримають її в своїх кайданах, не моглиб жити та виховувати її хлібом тих яничар, запроданців, що сіють між нашим народом незгоду та роздори.

Україна виховала своїм хлібом великих своїх синів, що пізнавши правдивий шлях, брали оружжя в руки, та ставали в бій з її відвічним ворогом; та через кілька наворотів визволяли її з ворожих кайдан, відбудовували її, та жили на її землях вільним, самостійним життям.
По тих синах України слід ніколи не вмре, не затре його жадна ворожа сила хочби яких старань докладала, яких способів вживала, то через як довгий ряд літ, слава України записана не тільки в її власній історії, але записана золотими буквами в історії всесвіту.

Слава України не захована в мурованих льохах привалена великими камянними плитами, але захована під ясним сонцем, в могилах висипаних з найкращого скарбу, котрим є власне її власна земля.

Україна була і буде вільною, бо хочби руки українського народу були заковані, хочби всі йому права до життя були відібрані, так в грудях правдивих синів України не перестане битись серце в котрій на дні лежить великий скарб, а саме любов до свого того що нам рідне. Любов до нашої минувшини і тих могил, в котрих лежить невмируща слава України. І прийде час, що правда воскресне, бо її ніхто не убив і ніколи не убє а прийде час, що здійсняться великі пророчі слова щирих синів України, та що вона раз на все вже стане вільною, незалежною державою.

Однак, щоб той день прискорити, так в першій мірі треба між нами згоди, єдности і спільної праці. — Треба забути всі релігійні і партійні спори, а старатися стати рука в руку до великої праці, яка лежить перед нами. Та поки не буде між нами згоди, так про спільну працю годі й думати. Однак, сам я маю сильну надію,

що праця всіх тих, що кликали нас до згоди, даром не пропаде. Я вірю що між нами запанує згода, та що з часом станемо ми всі до праці для добра Самостійної Незалежної України, а не якоїсь котру нам створили ніхто інший, а таки наші найбільші вороги для своєї власної користи.

Де згода панує, там хочеться жити,
Де згода, там легко діла довершити;
Тому то й ми друзі також погодімся,
До діла святого разом заберімся!

Евген Березинський

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Веселе Видавництво
"ТОЧИЛО"

желає всім своїм передплатникам, читачам, і всім тим дописувачам, які щиро працюють не лише для "Точила" а для Укр. народу взагалі —

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО
та
Щасливого, Здорового і Успішного
НОВОГО РОКУ!
Христос Раждається!

Всім своїм передплатникам, що заплатили свої передплати на кілька років наперед, а притім приєднали по кілька нових передплатників — "Точило" желає: кріпкого здоровля, успіху і многая літ!

Всім передплатникам, котрим передплата вже виходить і передплату скоро відновлять — "Точило" желає: щастя, успіху і моцного здоровля!

Всім передплатникам, котрим передплата вже давно вийшла й вони чогось очікують, — "Точило" желає: руху й духу, щоб скоро вислали зелені, щоб "Точило" далі до них приходило, та щоб своїм лінивством не примушували редакцію робити хрестиків на їх чесних іменах.

ВСІМ довжникам передплатникам, від котрих не чути ні "бе" ні "ме", — "Точило" бажає їм того, що вони бажають веселому Точилі.

НА СВЯТОГО МИКОЛИ

Колись на Святого Миколи,
Як вже снігом всьо поле,
Покрите було;
За ліс сонечко сховалось,
На небі зір показалось,
Тисячів зо сто.

Як згасила світло мати,
Бо пора вже була спати,
Тоді тихцем я;
З ліжка злазив помаленько,
І на пальцях потихенько,
Йшов аж до вікна.

Тай заглядав довкола,
Чи з небес Святий Микола,
До нас не іде;
Бо хотів я дуже знати,
Що з небесної палати,
Мені принесе.

А коли я вже втомився,
Знова спати кладовився,
Твердо засипляв;
А раненько пробудився,
Під подушечку дивився,
І дарунки оглядав.

Батьки любо усміхались,
І жартом мене питались:
— Чи бачив святого?
Казали щоб я вчився,
І до нього все молився,
Щоб стеріг мене від злого.

Так я й виріс любі брати,
Та забравсь з своєї хати,
В далеку країну;
Однак й досі памятаю,
Як то любо було в краю,
В ту святочну днину.

І ще молюсь до святого,
Як і других людей много,
Щоб поміг мені;
Як всім іншим помагає,
Хто лише його благає,
В кожному ділі.

Евген Березинський

ПРОРОК.

Горбата поморщена Босна вбралася в квітчасто-зелене вбрання. Святий Юрій в кількох днях розцементував всі дороги стежки й баюри. Тихий вітрець кидав медовим запахом. Закритий в зелених корчах соловій, намагався збудити селянську душу. Рай на землі затопив найменший кутик.

Українські кольоністи ходили сумні, з великим душевним пригнобленням. Чомусь не могли намацати майової краси. А всьо то через попа Юрка, котрий притиснув своїх вірних до стіни, а я. "Дай хлопе данину! Купи, а дай пшеницю".

Наважився перевести думку в діло, тай зложити на кожну дитину сорок тисяч дінарів. Парохіяни вперлися не дати данини, бо дуже не любили нову моду драчі. Святе вужище натягнулось, один конець тягнуть попи з біскупом Базюком, а другий конець тягнуть хлопи з жінками. Вужище моцне.

— Біда. Пішло фу! на фу! Діти вже хапають мандибурку з горшка, а ще не хрещені. Парубки ходять до дівчат, черевики подерли, дарунки постарілись, а слюбу нема. Жінки, сухими руками притискають воєнні гріхи в пазусі, в великій тайні перед чоловіками. А попови Юркови не вголові, й школярів не сповідає. Церква вже півроку замкнена. Нема пшениці, нема служби божої, тай мирования нема. Напекли господині гарних пасок, дівчата наробили писанок, галунок, лише стій тай дивися; нема кому посвятити. І будь мудрий, хлопе!.. Як роззявити морду до ковбаси та яйця, до так красного дару Божого, коли не свячене?

Вчула Домка, що на Дуброві буде біскуп, закликала ще кілька жіночок добрих, побожних. Пішли вони через гори, долини — сповідатися. Вклякла Ганька перед біскупом. Він питає:

— "Далась данину?"
— Я незнаю, каже — може чоловік дав.
— Ти повинна від себе дати, щоб чоловік не знав!
— "Щож я маю дати, отцеві?"
— о. Базюк бє кулаком в сповідальницю, а кутиками з писка тече піна, кричить. Сторонські люди слухають. Господи Боже. — Каже маєш? Сир маєш? Масло маєш?
— Я все маю, — каже йому.
— А яйця маєш, — питає:
— Яєць не маю, каже.
— Геть від мене! Нема причастія.

Полетіла чутка як лилик, хата від хати, з горба на гобр, що явився пророк в селі. Не Мойсей, не Ісая, а таки наш чоловік, уподобився до пророка Йони, бо пережив три роки в утробі Америки. Зійшлися недобитки австрійські в ріжноманітних старих мундурах. Кожний мав воєну відзнаку. Як не сліпий, то кривий; гладили свою біду, малярію, задуху, ревматизм, або сухий кашель. Курили, оповідали про війну. Тяжко було дійти до слова, бо кожний хотів щось сказати, а ніхто не мав охоти слухати. Жінки сиділи гуртком окремо, були старі й молодиці, раді що зійшлися. Вони не мали паличок як хлопи. Не пасує оттак з голими руками йти, то кожна щось взяла, як не хустинку то в кошик.

— А ви чули? — каже Маланчучка: Пророк чудеса робить! Всьо лічить, й знає що було, що буде, а молиться ще ліпше як ксьондз.

Жінки дивились на Маланчучку як на пророка.. Кожна вже думала, щоб то роз-

відати в пророка? Один сухий високий чоловік, з обстриженими вусами, став на терлицю й каже:

— А от, вже йде!

Гамір втік під постіль. Всі дивились в долину. Жінки поправляли хустки на голові, й хрестики на грудях. Хлопи ховали недокурки, або кидали й притолочували.

Стежкою під гору йшов чоловік, високого росту, в монашім вбранню, з рудою бородою на грудях. Старі баби вгадували, що він немає більше як сорок років. На попівськім червонім лици відбиваєсь смиренність святого Нестора. Йде помало, спустивши очі вдолину, аж на подвірю обхопив швидким поглядом всіх людей. В цім погляді видно було хитрість, та люди цього не розуміли. Пророк стає за столом, починає проповідь о гріхах, та страшній муці Христа, потім чимраз дущим голосом рипить о страшнім суді.

— Страшний Суд вже близько, — каже: Незадовго явиться бестія велика, стане одною ногою на сушу, а другою на морі! Кайтеся! Та просіть Бога, щоб це не захопило в зимі, а Боже борони в суботу. Тоді горе було б роду людському!

Деякі плакали, шльохкали та тряслись зо страху. Хрестились, билися в груди кулаками.

Два молодики стояли з боку й чогось сміялися. Спостеріг це пророк і каже:

— Чому лихе мислите! Не думайте, що ці слова я говорю до вас! Це говорить ангел Господній, через моє горло!

Сів пророк, обтер піт...

Павза пів години....

Гурток селян покрив сум, нічого не говорили, дивились на пророка й махали головами. Перед їх очима мигало пекло, небо, бестія, страшний суд і чистилище. Бере пророк книгу чорну й починає:

— Вомньоца й сина й святого духа, Амінь! Господи милостивий, все держителю; Пресвята Пречиста діво Маріе, Ісусе Христе, Святий Іване Хранителю, Громовничий Іліе, Николаю Чудотворче, Святий мучениче Йосафате Сокирнику Господень і всі угодники Божі, будьте милосердні. Гляньте на нас грішних! Сціліть немочі наші, простіть гріхи наші, виженіть нечисту силу, причиніться за нами на страшнім суді, ми на вас уповаємо, що за вашими молитвами будемо в царстві небеснім, Амінь! Може має що хто сказати? — то прошу приступати.

Приступив сторонський чоловік з трилітною дитиною на руках.

— Що вам хибує? — питає пророк.

— Мені нічого, але хлопятко щось слабе, дайте який лік.

Пророк положив руку на голову дитини. Його шибнув червоний вітер. Візьміть червоної кукурудзи, червоних вербових прутиків, зваріть і купайте дитину два рази денно. Як не поможе до пять день, то прийдіть до мене. — А що тобі треба невісто?

Мені нічого; але в нас, вибачайте, чогось молоко червоне.

— Кілько маєш дітей? — питає пророк.

— Я? — Таж я ніколи не родила.

— Знаю, ти не родила, але в крові згубила.

— Агій, на тебе! Що ти плетеш чоловічє? — каже перестрашена молодиця. Пророк вдарив кулаком до стола. Встав, впявши очі в стелю, каже:

— Господи! Вижени з неї нечистого духа!

— Жінки шепчуть до молодиці: признайся сестро люба, може й було так, а ти сама не знаєш. Він всьо знає.

— Згубила я, признаєся молодиця, червона як калина.

— Бачу я, що ти велика грішниця. Пекло чекало тебе. Покайся! Я за тебе сестро буду молитися. — Піди до схід сонця, набери води з потічка дебрака. Якби хто питав, що несеш? — Подивись в небеса й кажи: Несу сльози святої Фрозини. Обмивай тою водою вімя корові сім днів, а при тім говори отченаш. Вважай, щоб тоді не впав тобі дідько на гадку; як впаде, то знова прийдеш до мене.

— Щож ти скажеш, бабуню?

— Мене очі не болять, але по заході сонця нічого не виджу. Прошу вас, дайте який лік.

— Кара Божа за гріхи твої, бабуню... Ти ходила до турецького Годжі, напосілася відібрати молоко в сусіди, невістку прикладала до свого чоловіка, вона невинна. В неділю хліб пекла, в пятницю золила. Лік тобі, покаятися; три місяці не їсти нічого масного. Середу й пятницю постити до заходу сонця. — Ходи зімною. Баба вийшла на подвіря. Пророк плюнув на землю, взяв на палець болота, намастив бабі очі й каже: — Йди до тої калабані де качки купаються, обмийся й говори: Помилуй мя Боже.

Приступив до него великий чоловік, трохи горбатий, і каже: — Може би ви вилічили мого сина?

— В мене нема може! Треба вірити! Я певно вилічу.

— Привів чоловік перед пророка шіснадятьлітнього хлопця, білого з синіми очима. Хлопець задерав голову в гору, лице морщилось, а писок пересувався аж до вуха. Пророк поставив хлопця на дворі під вікном, сам став коло вікна в хаті. Говорив пів голосом якусь молитву, потім кричав трогаючим голосом: Во імя Ісуса Христа! Я тобі кажу, — вийди з него! Це повторяв довго, й натерав лице хлопця долонею. Дідько не квапився вийти. Тоді каже пророк: Його не так легко вигнати. Треба вам батьку з жінкою постити три дні, і я буду постити й молитися, тоді злий дух вийде.

Прийшов сторонський парубок, високий, з чорними очима, волося зачесане до гори.

— Що тобі сину?

— Мене щось крутить в середині, не можу спати.

—Грішний ти небоже. Душа твоя чорна як холява. В неділю міхи двигаєш, до міста ідеш, худобі не даєш спочити. Тата виганяєш з хати.

Парубок випростувався, всміхнувся й каже:

— Слухай, я тобі щось скажу! — Ти є брехач, ошуст.

Пророк заскочений скрутив в інший бік. — Геть від мене, нечиста сило! Господи! Умилосердися надімною!

Парубок не дався збентежити. Ти сам грішник! Заслоняєшся Богом, та обдераєш темний бідний нарід! Я міхи двигаю, вожу в неділю, тата виганяю? — Я є швець! Ніколи не фірманив, тата свого не памятаю! Ти волоцюго! Запустивись бороду, вбрав монаший халат, та прийшов з Америки до Босни людей дурити?

Поміж люди протиснулась гарно вбрана товста червона молодиця.

— Чоловіче! — Кажи най люди розходяться. Уважай на своє здоровля.

Між людьми гамір, жінки хрестяться, втікають на двір. Дивіться на того парубка, який червоний, він має дідька, або зійшов з розуму.

Парубок плюнув серед хати й вийшов.

Пророк за оден тиждень вилічив білого хлопця, вигнав дідька. Зате батько хлопця дав пророкові кавалок землі. Поміжний господар дав кавалок землі за те, що читав йому пророк акафист над головою, та хоронив щоб який дідько не вліз у його челядину.

З двох кавалків був добрий городець, де пророк побудував хату, та поставив на роздорожу хрест. Що день приходили, привозили хорих, з дооколишних сіл. Пророк нікого не відправив, кожному дав раду й лік. Якогось коріння, листя, цвіту. Притім молив щиро Господа Бога, святих чудотворців, з відки спливала на його бла годать.

Та всьо має свій кінець, а часом і два кінці. Пророк був задоволений й його жінка. Задоволені були всі селяни в околиці. Родимці ще більше як кольоністи, бо їх голови мягенькі та більше потребують читання молитви. Та не хотіли цього розуміти хлопчиська. Де побачать святого чоловіка, кидають камінцями й кричать:

— Пророк! Пророк!

Не годен був цього знести божий чоловік. Продав город, хату, посунувся дальше між Босанські гори, шукати дурних легковірних, щирих людей. — О. Лаврів.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"

або

"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 30%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ЗІ СВІТА.

Галов, галов, мій любий редахторунь цю. Якже ти там маєшся? Давно я вже не писав до тебе, бо великий клопіт мав. Ось послухай. Мені вже то життя стало хроном в носі, бо куда обернуся, то все не так як людям. Як я вирвався з того штайранту то замало в буджігарню не попав. Відтоді постановив за порадою моєї лутшої половини, сидіти в дома та не волочитися. Мовляв з цеге нема ніякого хісна. Ну, розказ то розказ, за спротив нема що й думати. Моя жіночка як дає розказ, то ти тільки послухай. У неї все мусить бути сто-процентово, як при большевицькім голосованню . Каже мені, ти старігани вже сиди вдома, доглядай курей, уважай на яйця бо на них тепер більший попит як за Гітлєром. Я в дусі подякував матінці божій, що натхнула мою жіночку такою добротою. Щоб не скучати, почав я курити люлечку, ну, але тут знова клопіт, де взяти грошей на тютюн? Жіночка моя час від часу кине мені якого нікля, але те все дурниця. Думаю я, що дещо буду міг скрутити з цего що жіночка дає мені в неділю до церкви, хотяй то правда не годиться ушукувати святу церквицю, але про це нема що й думати. Наші єгомость такі практичні що позаводили якісь ковертки, так що жіночка ще вдома встромить пару ніклів і зазначить скільки є в середині і вже тим свічкогасам не потрібно дивитись через ексерей а знають що в середині знаходиться. Хіба бери і конфіскуй цілу офіру, але гов, то не туди дорога. Бо знов забракне тої ковертки до числа, як снопа до копи. А про це якби довідалась моя супруга, то бери тоді старий пройдисвіте й в коноплі скачи. Вже я хотів до тебе писати редахторуньцю просити поради, але подумав собі, пощож мені Бог дав голову? Чейже не на те, щоб тільки шапку носити. Треба щось думати. І придумав я дуже оригінальну річ, так вже хотів дати опатенту вати. От послухайте любенькі читачі.

Наглядав я над худібкою, що яйця несе, й почав ділитись тим добром. Зразу мені входило, мав вже подостатком тютюнцю, справив собі гарну фаєчку, та час від часу і оніці на "айскрім" дав. Але я вже чую, що моя жіночка почала нарікати на ту худібку, мовляв мало яєць. Думаю собі, біда буде. Попадусь в лапку, тож придумав ось що. Почав я зберати шкаралупи з тих яєць що жіночка зужи-вала для себе та своїх гостей і складав на ті гнізда де родились яйця. А цілі добрі заберав для себе. За якийсь час чую, а моя жіночка скаржиться сусідці на свої кури й грозить їм усім смертию. Каже: виріжу всі до ноги, бо їдять яйця якби показились. Як я то почув, то аж сплакав, що вони так невинно потерплять. Але ще більше жалів я себе, бо що буде зімною? Де тепер взяти цента? Але видно що Господь не хотів щоб жіночка безневинно карала курей, бо одна довго-язика сусідка виговорилась перед моєю жіночкою дуже похвально, про наші яйця. Вона якраз купувала від мене ту неправну річ. Від тоді пішло в нас всьо в шкиберть. Боже, птах на хату не сів би. А назвів що я вже дістав то певно не змістив би і на Ноя корабель. З мирного та примірного нашого життя повстало пекло. Вже й сусіди почали згля датись. Та вже й до єгомосця донеслось. В прочім вони самі певно нераз чули бо мешкають від нас тільки три бльоки. А моя улюблена то вже не тільки що в хаті кричить щоб ніхто не чув, але на її голосочок нема ще такого предмету щоб не було чути. Вона вам як розпустить той свій "лавдспікер" то голос з него як з тої літаючої фортеці Б. ч. 29. Одної неділі єгомость сказали свому свічкогасови щоб по службі Божій ми себто я і моя возлюблена жіночка прийшли до них. Я аж зрадів, гадаю собі добре що хоть ви єгомость за нас памятаєте. Приходимо по звичаю, поставали рядочком і дивлюсь на ту свою "трубел микер" а її аж підносить щоб розпустити свій писок, та вилляти все зло на мене. Але тут якраз зявились єгомость. Я зараз засалітерував їм по божому головою до колін, щей хотів носом своїм по їх руці поїхати, але єгомость не позволили. Попросили нас сідати і почали по божому до нас говорити свою науку. Звернулись з легка до мене, а більше натискають на мою жіночку. Кажуть, ви вже старші віком, ви Пройдисвіти вже онуки маєте. Бог вас наділив вже третою жінкою. А мене на ті слова мов з памяти викинуло й сказав що в тім то й біда, що я старий а вона молода. Вона мене вічно гризе за ті яйця. На ті слова єгомость змінили свій вигляд і почали нас без причини ганьбити. Мовляв ви такі старі а ще вам такі дурниці в голові. Ви повинні встидатися передімною таке говорити. Та хто знає, на чім те все булоб скінчилося якби не був під цю пору присутний паламар, що був добре обзнакомлений з нашою справою, і пояснив як справа мається. По тих словах єгомость прибрали свою звичайну краску та сказали до нас: Ідіть з Богом та не согрішайте. А чи ті слова западуть нам в душу, головно моїй жіночці покаже будучність. — Пройдисвіт

"TOCHYLO", VOL. 16. NO. 12, DECEMBER, 1945

ПРОДОВЖИВ

Судия: — Обвинуваченого в цім корті суд засудив на досмертну вязницю.

Обвинувачений: — Це велика несправедливість.

Судия: — Тихо! — За непослух корту маєш ще два роки більше.

ПРИ УРОДИНАХ

— Хочеш бачити, Івасю
Братчика малого,
Що приніс нам нині бузько,
Гарного, такого?

— Братчика я не конечно,
Хлопчик псвідає:
Тільки бузька хтів бим бачить,
Як він виглядає.

МУДРИЙ ПОЛІЦАЙ

Арештант: — Ось там полетів мій капелюх. Чи можу побігчи за ним?

Поліцай: — Побігчи і не вернутися? Ні, ти зачекай тут, а я самий побіжу за капелюхом.

В ЛІКАРЯ

Хворий: — Пане лікар, ратуйте. Вже три місяці маю корчі жолудкові.

Лікар: — А що ви за один?

Хворий: — Редактор Точила.

Лікар: — Як так, то ось маєте одного доляра. Ідіть зїсти порядний обід і все буде добре!

НЕ ЖОНАТИЙ

Жінка переглядаючи "Точило" каже до свого чоловіка:

— Що тут смуху, жартів, веселих віршів, то певно Точило видає нежонатий чоловік?

Муж: — А розуміється що нежонатий, бо де там жонатому до жартів.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ"

ТРАВА ЛЮДСЬКОЮ ПОЖИВОЮ

Професор Університету Корнел, пред сказує, що в недалекій будуччині люди будуть їсти траву. Сьогоднішні вчені прийшли до заключення, що трава або сіно стане благородним додатком людської поживи, але, теперішні вчені є 2,500 років позаді.

Небукаднезар, вавилонський цар (около 591 до 604 років перед Христом), коли він здурів, то його вигнали пастися. Це лічення травою, або пожива з трави так знаменито поділала на царя, що він став розумним, а його волосся росло наче орлине піря, як говорить історія.

Нині, сучасні вчені лише що починають оцінювати вартість трави як поживу, не лише для домашного скоту але й для людського вжитку, бо трава має дуже багато вітамінів і мінералів. А вітаміни нині грають велику ролю в людськім здоровлю.

Професор Д. Б. Джонстон-Валис, агрономії, при Корнел Університеті каже, що вже недалеко той день, як люди будуть користати з тої поживи, яка привернула Небудкаднезарові розум тому 25 століть.

З того всього виходить, що будемо пастися як корови. Тоді будемо здорові. Про траву як поживу людську є велика книжка, яку написав доктор Келлог, що недавно упокоївся в Мішіган.

БОЛІ ЗУБІВ

В деяких місцевостях люди не терплять на болі зубів; їх зуби є здорові і не нищаться.

Причина здорових зубів є земля багата на кальцій (вапняк). Пшениця, що росте на такій темно-пісковатій глинці — має в собі шість разів більше кальцію і фосфору ніж пшениця на іншій землі. Разовий хліб з такої пшениці є здоровий. Найбідніший хліб, овочі і городина походять з такої землі, що вже зужита й немає в собі потрібних мінералів — кальцію і фосфору. Молоко від коров на землі багатій на кальцій і фосфор має 30 процент більше цих мінералів ніж молоко від коров що пасуться на землі позбавленій цих двох мінералів.

Це вказує, що вся городина, молочні продукти і мясо з таких земель, багатих на кальцій і фосфор — багато разів пожиточніші, — каже доктор Тийлор. Вода на таких землях є здоровіша, а ще як походить 70 до 80 стіп, де є подостатком фльорини і кальцію.

Ось чому в деяких місцевостях — люди, хоч їдять досить всього — недоживляються, приупадають на здоровлю, мають слабу відпорність у тілі і слабують на різні недомагання.

Щоб запобічи цьому лихому стані здоровля людей, то в Канаді заснувалася фабрика для виробів поживи, напитків і ліків найбагатших у природі джерел вітаміну С, А, П, і других.

З розумом можна дуже легко мати веселе життя, щасливе, вільне від усіх звичайних болів і недомагань, дзвінке здоровля і радість. Для такого здоровля вживайте поживи, напитки і ліки природні (не штучні), які вироблятиме Браєр Гип Фуд Продуктс Лимитед, у Вінніпег, Канаді. Будуймо здорову націю — на тілі і розумі. Люди лихого здоровля є тягарем суспільности. Людина хочби й з найменшим недомаганням ніколи не може здорово думати.

Здоровля, дійсне здоровля, є найбільшим скарбом людини. Не робім дурних діл на шкоду свого здоровля. Здорові люди — це скарб краю. Завзято ширім "Точило", яке дбає про здоровля і добро всіх українців.

ВІТАМІН С

Вітамін С є необхідний для усування отруйного калу з тіла — говорять американські вчені. Вітамін С також береже тіло від поганого впливу таких медицин як фенол і солфа, — говорить німецький біохемік, доктор Б. Екман, — Хемічних Витягах, число 38, сторона 5261.

Вітамін С у листю з брукви. На кожних 100 грамів містить від 100 до 200 міліграмів вітаміну С. Зварене листя, добре накрите водою і варене 45 мінут — то 60 процент вітаміну лишається у воді, а 16 процент у листю, а решта є знищено.

Вітамін С дуже нищиться при невідповіднім варені всьої городини і овочів. Досі господині навіть не мають відповідного начиння для варення моркви, бараболь, капусти, та іншої городини, чи овочів. Сирова капуста має сто процент живности. Коли її зварити так як варять тепер, то 80 процент вітамінів виварюється. Людина користає лише з 20-ти проценту. Коли капусту щераз пригріти, то людина їсть саме терня без жадної поживної вартості.

Господині повинні навчитися варити по модерному, щоб затримати якнайбільше вітамінів у поживі для здоровля цілої родини. Старий спосіб варення не вартує нічого. Вчімся того, з чого зараз можемо користати.

ВІТАМІН А

Вітамін А знаходиться в моркві, молоці, сметані, маслі, печінці, яйцях, свербивусі, в рибячих транах (оливах), в зеленині, жовтих кукурудзах, бобі, петрушці, сухім горосі, гарбузах, шпінаті, стручкових фасолях, солодких бараболях, помідорах, в гичці брукви, в раках, нирках, устрицях, в рибі салмон, сирі, шалаті, салерії, перцюзі зеленій і червоній, настурції, морелях, бруквинах, сливках, малинах, рубарбі, в мороженім.

Вітамін А розпускається в товщах. Коли вживаєте вітамін А, то дорбе тоді їсти щось ситого, але не багато. Вітамін А, називають каротиною з того, що багато вітаміну знаходиться в моркві, з латинського слова "карота", по англійськи "керот". Проби на звірятах виказали, що коли звірята не мають у поживі товщу, то їх тіло зуживає лише маленький процент каротини. А коли додано до їх поживи 10 процент товщу, то зуживали травні органи — всю каротину.

Найбагатшим джерелом вітаміну А, є в свербивусі, майже 20 разів більше ніж у чім іншім у природі.

БДЖОЛИ БІЛЬШИМ УРОЖАЄМ

Маленька бджола є великою благодаттю людства. Бджола робить мід, а люди від бджіл крадуть мід і їдять. Бджола робить віск. Воску вживають для покриття воєнних патронів і аропланів. Бджола працює для воєнних зусиль. Бджола розносить цвітний пил і цим на фармі спричиняє більший урожай фармерських продуктів — говорить доктор Л. Кларк, біольогічного відділу Юніон Каледж у Сенектаді.

Бджола побільшує врожай на 40 процент. Проби виказали, що кромі збіжжа, овочеві сади, конюшина, люцерна і другі цвітучі ростини видають більший врожай в присутности бджіл.

Бджільний мід вживають люди замість цукру. Мід є легко-стравний і має велику поживну і лічничу вартість. Мід є здорово їсти. Вживайте більше меду для свого здоровля. Козаки пили мід. Вживай те й ви, щоб могли в здоровлю довго прожити й довго передплачувати славне "Точило", бо воно вічне.

СОЛФА ДРОГС

Солфа ліки, котрі до недавна лікарі дуже захвалювали й називали цю родину ліків — ліками чуда, — має дуже поганий ефект на відживлення, — каже медичний доктор Густав І. Мартин з Інституту Варнер, у Ню Йорку. Ці солфа ліки гамують ріст бактерій й травнім органі, котрі то бактерії є потрібні в створенню деяких вітамінів.

Один з вітамінів, якого нищить солфа лік — є вітамін К, що ділає проти кровотоків. Вітамін К значно обнижується в тих пацієнтів, що вживають солфа ліки. Це є дуже небезпечно, бо від найменшої рани сходить забагато крови.

НАТИСК КРОВИ

Н. С. Дийвис і Е. Ф. Постер робили досліди над високим натиском крови. (Гай блод презюр). Про це подали свої наукові досліди в "Клінічній Медицині", число 50, сторін 152, рік 1943. В цій розвідці говориться, що натиск крови повста є через брак вітаміну С в поживі. Вони давали пацієнтам 333 міліграмів Вітаміну С три рази денно. Кров тоді значно обнижувалась і хворі виздоровіли.

Вітамін С, найбагатший, який є в природі — це вітамін з ягідок диких рожів (свербивусу).

ДОМАШНЄ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

СИНЦІ — зробіть сильний витяг з кийн перцю і додайте половину ґліцерини. Намастіть синці, то не будуть прибирати іншого коліру.

НАРОСТИ — на нарости прикладайте подушечку зроблену зі звареного лену або хмелю.

ЛЕЖАННЯ — болі від лежання в ліжку найскорше усунете, як натрете шкіру алькоголем, то шкіра затвердне, — або ґліцериною.

ВІДДИХ — коли маленькій дитині в ночі запре віддих і дитина не може віддихати, або як по нашому кажуть: "Захлиснулося", то натріть дитину всюди губкою змоченою в зимній воді.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ПРИЧИНА НЕРВОВОСТИ

Головною причиною нервовости є перемучення. Коли людина працює понад сили, немає відпочинку, не набуває сили через своє спання. не спить спокійно, то з часом стає нездібною до нічого; тягаром і нездарою для себе й всіх.

Болі голови має часті; болі крижей, дражливість, зворушення, ломання костей, крайно умучені мускули. і задубілі сустави. Чується наче подвійним тягарем на своїх ногах.

Через повищі недомагання тратить силу здорового думання, силу умову, а нелад, благе здоровля і гризота доїдає кінця. Не має сили відпорности. і замість одного недомагання чіпається цілий ряд ріжних недуг; стає полем на котрім слабости люблять розвиватися.

Кожна людина може уникнути перемучення тіла і ума — заживаючи чай з Гірського Коріння. Для відновлення спокійного сну нема нічого кращого. Спання не заступите нічим, а добре спання дає добрий відпочинок і скріплення всьому тілу. Добре й спокійне спання освіжує нервну систему, а спокійне спання — відпочинок дістанете лише через Гірське Коріння. Як не можете скоро заснути, то це знак виснажених нервів. Скріпіть їх ще нині Гірським Корінням. Не чекайте поки знищите себе цілковито.

Біль голови, нервовість, безсонність та нестравність — це є кличі знеможеного тіла, щоб ви негайно замовили собі за $1.50 Гірське Коріння для відзискання сили.

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

НОВО-ВІДКРИТИЯ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріплює память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтячку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

ГРОШІ ГРОШІ ● **СТАЛИЙ ДОХІД** ●

Купуємо свербивус. Ягідки з диких рожів плеканих, що року принесуть вам великі доходи. Збирайте. Плекайте. Книжочки з поученням 25 центів.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LIMITED.
607 YOUNG STREET, WINNIPEG, MAN.

● ТАКА Й ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо накаже на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за долара. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

До нової фабрики в Канаді потрібно людей, котрі бажають своїми грішми робити великі доходи.

P. & P. 3651 ST. B. WINNIPEG, MAN.

"Точилови" з цим числом кінчиться 16 років життя. Чи ви придбали 16 передплатників за тих 16 років?

ПЕРЕД СУДОМ

Ви як свідок, розкажіть,
Чи не звісно вам,
Чи Хведька хтось втрутив в воду,
Чи він скочив сам.

Бо міркуйте про це ходить,
Щоб ви пояснили;
Чи з розпуки він втопився,
Чи його втопили?

Я міркую, пане сендзе,
Бо говорять свідки,
Що знайшли при ньому повну,
Фляшку оковитки.

То як би він сам топився,
Треба розуміти;
То він бувби ще ту фляшку
Випив оковити. — С. Калинець.

ГАМІЛТОН, ОНТ.

Ой Точило, кругле, миле,
Веселе читати;
Шліть чим скорше на Точило,
Свої передплати!

Бо чим скорше ви пішлете,
Свої передплати;
То Точило усе більше,
Буде вам писати.

Про науку, про здоровля,
Про гумористику.
А до того воно знає,
Добру політику.

Тож чим скорше приспішімо ,
Передплати свої шліть,
А Точило вам напише,
Який буде новий світ.

Бо цей старий світ міниться,
На нового все іде;
Прожевемо, то побачим,
Незадовго в нас буде.

Бо Европа уже має,
Тільки що ще не уся;
А тут тільки з підземелля,
Вибухає не страшна.

А я також нагадався,
Передплату свою шлю;
Щоб Точило не упало,
А писало про борбу.

Бо тут вільне слово людям,
Можна кожному писать;
І нема тут диктатури,
Тому годі нам мовчать.

Отож всі берім за пера,
Що хто може напишіть,
А тоді ми всі побачим,
Який буде новий світ. — Іван Коломия.

ШЛЯХОМ ЗГОДИ

Не шляхом плачу нарікань,
Але шляхом згоди;
Йдуть до свої мети-цілі,
Всі світа народи.

Тому то й ти мій народе
В сльозах не купайся,
А в одну сімю велику
Ще нині зєднайся.

Бо плачем ніхто ніколи,
Не здобув нічого,
Кат плачучих не боїться,
Боїться сильного.

В кого сила того злидні,
В спокою лишають,
З ним числяться як годиться
Його й поважають.

Зате в кого нема сили,
Всі його чіпають;
Та надбане добро його
Беруть, розкрадають.

Тож зєднайся мій народе
А будь певний того,
Що кат скоро забереться,
Геть з краю твойого.

НА ФАРМАХ

Нарікає старий Дмитро перед жінкою що його болять груди.

— То треба тобі до доктора йти, — заявляє жінка.

— До доктора? — здивувався Дмитро. А ти небого не знаєщ цього, що я ще хочу трохи жити? — А. Будяк.

ФРАГМЕНТИ

Вітер дощик розсіває
По полю усюди,
Бо без дощу нива висхне,
І хліба не буде.

Ми дуємся, джинджоримся,
Як в нас юність, сила.
Статочними стаємося
Як близько могила.

Знеохота і зневіра
Скоро наступає,
Хто на блуди кромі лайки
Похвали не має.

Заохота і похвала
Блуди направляє,
А критика, лайка, ганьба,
Лише їх збільшає.

Поза межі сяглих границь
Уяви літають.
Вічно йдемо до них, а там
Нові все зростають.

За думками вічно йдемо,
Шлях кінця немає;
В їх досязі нам здається,
Щастя нас чекає.

Час міняє всі настрої,
Бажання, уяви, —
З нами граєсь життям нашим
Собі для забави.

От ще трохи, от ще далі,
А там зникнуть всі печалі,
Всі бажання, всі надії,—
Одинока смерть розвіє.

Якщо в тілі є занепад,
Слабість долягає,
То і розум стає хворий,
Розсудку немає.

Стільки то ми вчимось всього,
А так мало знаєм!
У безладі передчасно
Дурними вмераєм...

Догодити всім є трудно,
І так все бувае,
Бо з природи кожний один
Хист свій власний має. — С.М.Д.

КОЛОМИЙКИ

На ніс мухи все сідали,
І я не міг спати, —
Тепер мухи пощезали,
Бо Точило в хаті.

Сказилася наша Феська
Дому не трималась, —
Як замовив я Точило,
Шіків відцуралась.

Хто щасливим хоче бути,
Успіх в життю мати,
Той потрохи що дня мусить
Точило читати.

Колись мене головонька
Як дурна боліла,
А то певно, що то вона
"Точила" хотіла.

За дівками колись бігав,
А тепер не дбаю,
Тепер дівки всі за мною,
Бо "Точило" маю.

Щоб спокій був все у дома,
Щоб жінка любила,
То конечно в кожній хаті,
Потрібно "Точила".

Без "Точила" кури нестить,
Ані раз не хтіли,
Тепер вони всі несуться,
Аж саракі впріли.

Ой на фармі мав я, люди,
Раз стару кобилу,
Вона скоро відмолодла,
Як вздріла "Точило".

Ой мій мужу дорогенький,
Щоб тебе любити, —
Мусиш мені що місяця,
"Точило" купити.

ЩО НОВОГО?

Простіть мені Пан-Редахтір
Що хочу спитати,
Що нового та й доброго
Коло вас чувати?

Бо то бачте, вже давно я
Вістку від вас мав,
Ще перед тим як на фарму
З міста відїзджав.

Тому то я хтів би знати,
Як тепер живете?
Чи на фармі теж десь були,
Чи нагоди ждети?

Бо я знаю, що в вас завше
Роботи по вуха,
Та що з того коли ви,
В зимі без кожуха.

Щастя тільки що штани,
Якось полатали,
А то були б мов святий
По місті блукали.

То я для вас Пан-Редахтір
Так як по звичаю,
В тому листі що лиш можу
В дарі посилаю.

Щоби мали ви в що вбратись,
Вийти поміж люди,
Бо вас певно поважати
Будуть всі і всюди.

Хоч за вашу тяжку працю,
Вони тепер не платять,
Та по смерти то вас певно
Усі дуже оцінять.

Не журіться що ви бідні
Бо треба вам знати,
Що лиш бідні будуть в небі
Перше місце мати.

А для вас то там посаду
Напевно знайдуть,
І то навіть сто раз кращу,
Як маєте тут.

Тож вас прошу не журіться,
Свою біду пхайте,
Тай на царство загробове
Спокійно чекайте.

На тім кінчу листа того,
Тай як по звичаю,
З глубини серденька свого
Добра вам бажаю.

Евген Березинський

ДОБРА ДУМКА

ЧОЛОВІК: — Моя дорога, я маю тикети до театру.

ЖІНКА: — Добре, я починаю збиратися.

ЧОЛОВІК: — Так, збирайся, бо тикети на завтра, на вечер.

ОБЕРЕЖНА

МАРУСЯ: — Якщо я вийду замуж, то лише за мудрого чоловіка.

ГРИЦЬ: — Коли ж бо мудрі тепер не женяться.

НЕ ТРЕБА

БАТЬКО: — стрівай, я тебе навчу, як мою доньку цілувати!

ПАРУБОК: — Не треба, татусю, я вже давно навчився!

ТЕМА ДЛЯ ФІЛЬОЗОФІВ

Кажуть люди: В день треба робити, в ночі спати й ніколи часу нема. — А. Б.

ТАТО І СИН

— Ну, і заробив?
— Єс!
— Багато заробив?
— Шур!
— Ти робив там?
— Шур!
— Добре платили?
— Єс! — і т. д.

ДО ЖЕБРАКА

— Не соромно тобі що ти такий здоровий, а ходиш жебрати?

— А щож мені робити? — мушу ходити, якби я мав авто, то їздив би!

НА ЛІЦІТАЦІЇ

Ліцитатор щоб позбутися старого автомобіля вийшов на підвисшення й каже:

— Що хто дасть мені за це авто?

Купець: — Нічого!

— Ліцитатор: — "Солд".

— Купець: — Алеж я не хочу, я лише жартував.

— Ліцитатор: — Забери собі авто, або я заскаржу тебе. Ти перший, що завдатмував на ню.

ПО ВІЙНІ

Тепер по війні є дуже багато клопоту з бузьками.

Бідний чоловік за морем, а жінка мусить наймати другого чоловіка щоб той стегір, щоб часом бузьок не сів на її хату.

К О Л Ю Ч К И

Єва більше винна за терпіння людей, бо не тільки що зірвала яблучко, але й звела парубка Адама.

Як хлопці багато випють, то обкладають себе взаїмно буками. Це доказ, що вони дійшли до найбільшої веселости й кажуть "гуд тайм".

Люди хотять щоб в Точилі було дещо з політики, — бо тепер важні події в світі, але платити за Точило не хочуть. Хто то їх так виховує?

Тепер багато пишуть про виховання. Та дехто з тих що пишуть, самі не бачили доброго виховання. — А. Будяк.

В ТОВАРИСТВІ

— Чи хочете записатись членом у наше товариство?

ГІСТЬ: — Та чого ж членом? Прошу вас, деж так говорити! — Запишіть пером.

ПАТРІОТ

— За неньку Україну я в потребі зараз голову зложу, — каже патріот.

— Гм, кажу — ви правдивий патріот! Отже, жертвуйте щось на видання українських книжок.

— Та, вибачте, якраз тепер немаю грошей в кишені.

А завтра те саме. — А. Б.

ЦЕ КИЙДА ГОВОРИТЬ

МАТИ: — І чомуж ти не обізвалась до мене, не відповіла мені, як я тебе питала в присутности англійка?

ДОНЬКА: — Бо ви по англійськи не розумієте, а я стидалася в присутності англіка говорити по українськи.

ПІСНЯ ПРО "ТОЧИЛО"

Ой "Точило", точилонько,
Я тебе кохаю;
Я на тебе як на манну
З неба виглядаю.

Дні короткі, ночі довгі,
І сон не береться.
Все думаю, коли нове,
"Точило" зявиться.

Ой рад би я що хвилини
Його діставати,
Бо я люблю його жарти,
Понад все читати.

Гей, народе галіційський,
Час нам розуміти,
Що без славного "Точила"
Неможливо жити.

Много маємо грізоти
В родині, в громаді;
Бо все якісь хруні темні,
Стоять на заваді.

Пустім їх всіх до Точила
Нехай їх обточить,
Нехай більше нам голову
Ніхто не морочить.

Лекше буде нам на серцю,
Гріх не будем мати,
Як будемо для Точила
На шмір посилати.

А воно тоді напевно,
Не буде скрипіти,
Як прийдеться поточити,
В нас нечемні діти.

Ой много в нас баболюбів,
Й картографів много,
Як "Точило" буде жити,
Не буде й одного.

М. Горішний, Джерзи Сіті, Н. Дж.

ЛЮБОВНИЙ ОБРАЗОК

Любив козак дівчину,
Дівчину молоду.
Він бачив в ній потіху,
Він бачив в ній красу.

Для нього вона була,
Як ягідка яка,
Що виглядом манила,
До себе козака.

Любив їй щирим серцем,
За нею пропадав,
Бо він свою єдину,
Понад усе кохав.

З любови ходив пяний,
Не було в тім кінця,
І він свою голубку,
Завів аж до вінця.

Любов робила своє,
На зло, чи на добро,
Бо скоро поміж ними,
На світ дитя прийшло.

А там за рік знов друге,
І трете йде у слід,
Любов зробила поступ
Розмножила в них плід.

Поглянь за десять років,
Там купка діточок,
Там повна хата злиднів,
І крику і бійок.

І деж та любов нині,
Куди вона пішла?
Що вчера так манила,
До дівки козака.

Кудись вона пропала,
Вікном або дверми,
Чи може загубилась,
На лихо між дітьми?

Ніхто того не знає,
Куди вона пішла,
Як сиротою в світі,
Лишила козака.

Нема літ молоденьких;
Не грає в жилах кров,
Бодай була не снилась,
Ніколи та любов.

В задумі козак бідний
Лиш голову схилив,
І споминав у серцю,
Про все, що пережив.

Така то любов бачте,
Затягне до біди,
А потім оставляє,
Як хочеш так жеви. — М. Горішний.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Світає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
Вибрики попів — — — — .01
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — — .25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65
Така її Доля, драма на 4 дії — .40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діяє. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я їм нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розряда — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюча .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
СТУДІЯ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з-поміщих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична пєса, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРИЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВІ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

УВАГА! — Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated, ... $1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages ..... .15
Love Thrills —36 pages ..... .15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages ..... .50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka ..... .25
Own Sugar Making at Home ..... .50
How To Raise Mushrooms ..... .15

ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — .30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality in an old age. Full instructions only $1.00 Gay Products, 3851-B., Winnipeg, Manitoba

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation. Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не здостилася на вас; все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3851-B., Winnipeg, Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651_B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльоруємо всякі фотографії. Виробляємо і рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

ЦУКОР

●● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3851-B W[illegible] Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION

Ч. 1. Рік 17, Січень, 1946
Vol. 17, No. 1. January, 1946

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

КОЛЯДУЙМО ВСІ ВЕСЕЛО НИНІ, ЩОБ "ТОЧИЛО" БУЛО В КОЖНІЙ ХАТИНІ!

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вспоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловянні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для воєнних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на понищу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно видумані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, дияльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребу є річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде.
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково. пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторони. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки оден доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє імя і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з лісти.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб народ вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів.— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg

Евген Березинський

НА РУЇНАХ!

НА ЗГАРИЩАХ, НА РУЇНАХ
РІДНЕНЬКОЇ ХАТИ,
КЛЯЧИТЬ СЛЬОЗИ ВТЕРАЮЧИ,
СТАРЕНЬКАЯ МАТИ.

О, ГОСПОДИ ВСЕМОГУЧИЙ,
ЗАЩО ТИ НАС ПОКАРАВ?
ЧОМУ ДАВ ТИ ЩОБИ ВОРОГ,
НАШ КРАЙ ЗРУЙНУВАВ?

ЗАЩО ВПАЛО ЛЮДЕЙ МНОГО,
МУЖЧИН ТА ЖІНОК?
ЗАЩО ВОРОГ РОЗСТРІЛЮВАВ
НАШИХ ДІТОЧОК?

ЧОМУ ЗАБРАВ ВСЬО ЩО НАШЕ
А РЕШТУ СПАЛИВ?
ЧОМУ ХОТЯЙ КУСКА ХЛІБА,
ДЛЯ НАС НЕ ЛИШИВ?

ОТ ТАМ В САДУ КОЛО ГРУШІ
В МОГИЛІ МАЛІЙ,
ТАМ БЕЗ ТРУНИ ПОХОВАНИЙ,
ЛЕЖИТЬ І МУЖ МІЙ.

ЛЮТІ КАТИ ЙОГО ВБИЛИ,
БО НЕ ХОТІВ ДАТИ,
НАДБАНОГО ДОБРА СВОГО
ВДІ СЕБЕ ЗАБРАТИ.

СИНА ЗНОВА НІЧЮ ВЗЯЛИ —
КАЗАЛИ В САЛДАТИ,
ТА ВЖЕ ТРЕТІЙ РІК МИНАЄ,
ЙОГО Й НЕ ВИДАТИ.

НАВІТЬ ВІСТОЧКИ НЕМАЮ,
ЧИ ЖИЄ ДО НИНІ;
ЧИ ПОЛЯГ НА ПОЛІ БОЮ,
В ДАЛЕКІЙ ЧУЖИНІ.

ОСТАЛАСЬ МОВ СИРОТОЮ,
НА СТРАШНІЙ РУЇНІ;
ОХ, ГОСПОДИ, ЩОЖ Я ВДІЮ
ВЖЕ БЕЗСИЛА НИНІ?

А ТУТ ЗИМА ЗА ПЛЕЧИМА,
ЩОЖ Я БІДНА ВДІЮ;
СКАЖИ МЕНІ, БО НА ТЕБЕ
Я МАЮ НАДІЮ.

І ЗНОВА СЛІЗМИ ЗАЛИЛАСЬ
МОВ МАЛА ДИТИНА;
ПОГЛЯНУЛА НА ТЕ МІСЦЕ,
ДЕ БУЛА ХАТИНА.

ВЗЯЛА КІЙОК В ХУДІ РУКИ,
ТА Й ПЕРЕХРЕСТИЛАСЬ,
І В НЕЗНАНУ ЇЙ ДОРОГУ,
ПОВІЛЬНО ПУСТИЛАСЬ.

Евген Березинський

НАШ БРАТ.

ПО ДАЛЕКІЙ ЧУЖИНОНЬЦІ,
ВІН НИНІ БЛУКАЄ;
З СВОГО ЛИЧКА ЗМАРНІЛОГО,
СЛЬОЗОНЬКИ ВТЕРАЄ.

НЕМА В НЕГО СВОЇ ХАТИ
АНІ ХЛІБА КУСНИКА,
НЕМАЄ В ЩО ОДЯГНУТИСЬ
І ЧОБІТ В НЕГО НЕМА.

НЕ ЗНАЄ ВІН ДЕ ПОДІЛАСЬ
ВСЯ ЙОГО РОДИНА,
СТАРИЙ БАТЬКО І МАТУСЯ,
ЖІНКА ТА ДИТИНА.

ТА З ЧУЖИНИ В УКРАЇНУ,
БОЇТЬСЯ ВЕРТАТИ;
ХОЧ БАЖАЄ ЦІЛИМ СЕРЦЕМ,
ВСІХ ЇХ ВІДШУКАТИ.

БО ТАМ ВОРОГ ГОСПОДАРИТЬ,
НЕВИННИХ СТРІЛЯЄ;
ВСІ НАДБАННЯ НАШІ НИЩИТЬ
А РЕШТУ ЗАБЕРАЄ.

ПО ДАЛЕКІЙ ЧУЖИНОНЬЦІ,
ВІН НИНІ БЛУКАЄ,
І ДО НАС ТУТ ЗА ОКЕАН
РУКИ ПРОСТЯГАЄ.

ЗМИЛУЙТЕСЯ, БРАТЕ, СЕСТРО,
УЛЕКШІТЬ НАМ МУКУ,
У НЕЩАСТЮ НА ЧУЖИНІ,
ПОДАЙТЕ НАМ РУКУ.

А МИ ЗАТЕ ТУТ ГОСПОДА
БУДЕМО БЛАГАТИ,
ЩОБ ПІСЛАВ ВАМ І РОДИНІ
ЩЕДРІ БЛАГОДАТИ.

НЕ ДАЙМО ВОРОГАМ НА СИЛУ

Не даймо ворогам на силу,
Братів в неволю забрати;
Ми в обороні їх нещасних,
Ще нині мусимо стати.

Ратуймо їх, як ще не пізно
Від мук, неволі і смерти,
Бо ворог хоче їх убити
І слід на вік по них затерти.

Тому він нині Українців
В свою "родіну" забирає,
Бо від них страх і то великий
За границями напевно має.

Він знає що вони для нього
Можуть багато злого зробити,
Як будуть світові всю правду,
Про рай тамошний говорити.

Тому він хоче з тим скінчити,
На силу всіх собі забрати,
Щоби ніхто з чужих народів
Про рай не міг нічого знати.

Запротестуймо перед світом,
Не даймо ворогам на силу,
Наших братів нині нещасних
Покласти так живцем в могилу.

Ми-ж їх брати — брати по крові,
Їх нині мусим ратувати,
Щоб ворогам в неволі руки
На сміх і ганьбу не віддати.
Микола Горішний, Джерсий Сіті Н. Дж.

● **ВЖЕ ГОТОВА!** — Статистична Книга про Канаду на рік 1945 вже готова й висилається за попередним надісланням $2.00 за оправлену; для студентів, учителів і священників за $1.00. Книга є дуже цінною для кожнього, бо містить все, все що хочете знати про канаду, людність, багатство, устрій, уряд, продукцію, промисл, робітництво, торговлю, історію, інституцію, грошеві засоби, шкільництво, і т. д. Ціна книжки оплачує лише папір, а книжка варту̀є десятку кому не треба.

В цій книзі ви знайдете всі дані — про життя і розвій Канади. Тут знайдете перепис населення за рік 1945; про участь Канади у війні, про стан хліборобства; воєнні видатки; про летництво; оборону; обміну з нужими краями; про новий поступ в науці; про рух до кращої будучності й про тисячі інших цікавих річей. — Замовляйте цю: "Кенада Ір Бук" ще нині поки є на складі, бо достава книжок є дуже обмежена. Замовлення шліть до:

THE DOMINION STATISTICIAN,
Dominion Bureau of Statistics, Ottawa.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 30%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

МОГЛОБ ГІРШЕ СТАТИСЬ.

Маланчук їхав з міста, підганяв борозного, бо припізнився. Вітер свистав поза уха, пригадував, що зима вже недалеко. Сонце ясно світило, але не гріло, збиралося до заходу. Недалеко від гостинця молотив чоловік коні бичівном зате, що не могли витягнути воза з болота, бив що сили і страшно кляв; кинув батіг, вхопив довгий терновий прут, що лежав при дорозі, — бив і кричав. Маланчук спинив його в дурному силуванню.

— Стій, чоловіне, не бий коні! Прийшов подивився, на возі десять метрів збіжжа, а колеса застрягли до половини в густім болоті, коні мокрі. Видеш, чоловіче, що не можливо виїхати, защо беш худобину нимину? Ось недалеко гостинець, міхи можна перенести. Поміг перенести міхи, виїхав возом на гостинець, поставили збіжа на віз і всьо в порядку.

— О, дай вам Боже здоровля, — дякував чоловік!

— Дай Боже вам щасливої дороги, — каже Маланчук, — але ви дуже погано кленете. В такім разі ліпше сказати: Добре що так сталось, моглоб бути гірше.

— Мені здається, що гірше не може бути. Сорочка на мині мокра, набідився, закім виїхав з села. Маланчук всміхнувся тай каже:

— Моглоб бути багато гірше. Ви могли б немати що везти, або чим везти.

Дорогою надійшов кум Данило з сусідного села. Маланчук зрадів що матиме товариша в дорозі.

— Даниле, сідайте на возі та скорше будете в дома.

— О, дякую вам, куме, так вже підтоптався, що ледви лізу; з самого Станіслава пішком.

— Чого ж ви ходили так далеко?

— Ходив бо мусів. Я був в академії три місяці. Сила Божа побила б його!

— Даниле! Ніколи не кленіть. То погано і дуже шкідливо відбивається на здоровлю, а в людських очах граєте ролю дикуна простака.

— Куме, я цілу дорогу клену всіх і вся. Якби я не кляв, серце моє потріскало б на дрібні кавальчики і фертік!

— Погано! Ліпше кажіть: добре що так, моглоб бути гірше.

— Гірше? — та нема куди, слухайте: Каже до мене моя жінка: Даниле, піди та витни мені мотовило, але дивись, щоб було рівненьке. Я вважаєте знаю, що таку річ не купується, а на коліні не змотає пряжі. Пішов я в панський лісок за селом, де росла густа ліщина, вибрав догідний прут з вилочками в горі — цюк сокирою і вже є! Дивлюсь, а перед мною стоїть лісничий Шльома і польовий Бартек. Жид наставив люфу до голови й каже:

— Розберайся, хлопе.

Скинув я каптан тай прошуся.

— Скидай всьо до гола, розумієш?! Панський ліс не можна зарубати ані кришки!

Скинув я черевики, капелюх і шмаття. Бартек спакував всьо, взяв на плечі, сокиру в руки й пішли. Пішли шляк би їх трафив в саме серце.

— Прошу вас, ніколи не кленіть.

— Слухайте, я як відбіг трохи дальше, том кляв панови, жидови що на язик наплило, а як я замекав голосно, по цапячому, то вістрілив паршак два рази. Та я був вже в кукурудзі голий з мотовилом, подрапався до крови; ще й мовби на збитки позимніло, а тут ніяк до дому дістатися, всюди люди, роби що хоч. А тут я вже й зголоднів, бо пішов без снідання. Зазираю з кукурудзи на своє подвіря мов лис. На щастя вийшла жінка, я тріснув раз в долоні і показав на міги, щоб принесла шмаття. Сонце вже над заходом, душа з мене вже хоче вискочити, а вона стала тай дивиться мов теля на нові ворота. Я показався їй ліпше, наставив мотовило тай тупнув ногою, аж тоді вона мене зрозуміла та принесла шмаття.

Небавом прийшов термін, засудили мене, за мотовило пять ринських, а за образу гонору пана та його посіпак — три місяці арешту.

— Бачите, могло б бути гірше, могли відібрати вам здоровля, могли вас забити, ваша жінка зо страху могла б вмерти.

— По вашому, куме, це моє щастя?

— Так, і в нещастю є щастя. Треба бути розважним, а клятьба затемняє розум і погіршає нещастя, бо злісний, лютий чоловік сам не знає, що робить.

Заїхали на підсіння до корчми. Треба срочити й покріпитись. В корчмі повно людей, жида лише трохи видно за шинком; повно диму тютюнового. Маланчук й Данило привитались з знакомими й сіли з гурт коло довгого стола. Високий, сухорлявий з стриженими вусами чоловік, оповідає своє нещастя. Він кричав голосно на весь рот, так пащековато, що аж слина бризкала на цікавих слухачів. В роті було видно три зуби золотих, і був гарно одітий. Слухачі казали, що то американ. Він гримав кулаком до стола й кричав:

— Я ще й досі був би в Америці, як би не звела мене моя господиня. Я там мав добрий заробок через вісім літ. Пише до мене:

— Дорогий солодкий мій Лесю, пришли сім сот долярів, трафляється поле, добре би купити. Так я пані вислав раз, вислав другий раз, що року посилаю пані доляри, а вона файно пише, що купує поле. Цего року просить: — Приїдь до дому, любий мій, солодкий Лесю. Шкода мені, пані, покидати роботу, бо місце добре, але міркую я, коли так файно просить, то поїду. Приїхав я, пані, до дому, застав страшну несподіванку! Шельма моя, дорога Катеринка, нічого не купувала, за мою працю пані, їла тай пила з чілніщими любасами в селі. А як пані довідалась, що я вертаю до краю, зібралась пані з парубком Василем Нагірним, забрала гроші які мала, попродала, пані, худобу й річи тай шмигнула пані до Америки! А мені, пані, лиши-

лась порожна хата, стайня, і чотири морґи поля моєї батьківщини. Маланчук вислухав те все і каже:

— Добре, що так сталось, могло бути гірше. Лесь встав зза стола і крикнув:

— Що ви кажете, пані? Як може бути гірше? Моя праця вісім літ, пані пропала, як камінь в воду. А тепер я не можу ані спати, ані їсти; ходжу так, пані, мало що не здурію. Що ви собі думаєте пані? Це не жарт, така страта. Бог би її побив!

— Не кленіть, Лесю, — моглоб бути гірше. Ваша жінка могла вас з любасом забити, могла вам лишити купу дітей на вашу голову. Могла виробити фальшиву повновласть продати вашу хату і все поле. Бачите, в нещастю є щастя, лише треба його розуміти і ніколи не клясти. Ліпше є сказати: — Добре що так сталось, могло гірше бути.

Всі гуртом признали Маланчукови правду. А пан Лесь сказав дати рум для Маланчука, та дякував йому за добру розраду.

— Знаєте, пані, Маланчук, я вже думав собі смерть зробити. Тепер я вже маю иншу надію. Най іде, щоб не була пані, ні тут ні там.

— Кажу вам правду, Лесю, що в нещастю є щастя, а дуже поганий є той чоловік, що клене. На примір, знаємо що нічо нема кращого під сонцем, як молода жінка, чи дівка добре розвинена, вродлива. Коли почуєте, що вона клене, злоститься, то ви не можете сказати, що вона гарна. Уродливого злодія, коли побачите, не можете назвати його гарним чоловіком, противно кожна людина гарна, коли має честь і є доброго духа, та любить правду.

Нараз вбігає до корчми задиханий вартівник, Панько.

— Що сталось, Паньку? — питає вийт.

— Я прибіг, може є тут жандар, а як нема, то ходіть ви. Жид вибіг серед корчми, роззявив рот, микаючи бороду, — хоче чути, і питає:

— Паньки, кажіть вже раз що за новину?

— Велике нещастя! От тепер цего вечера, Кирило Клюпаків застав у своїй хаті парубка, Стефана Розвору. Не думаючи довго і не питаючи, витягнув револьвер, вбив Стефана, свою жінку Явдоху і себе застрілив. Ратунку нема бо добре цілял, всім амінь.

— А де ж Кирило ходив?

— Був на фільварку у Воронові чотири місяці. — Оце нещастя. — А Лесь каже:

— Моглоби ще гірше бути. Всі здивовано дивились на пана американа. Маланчук мовчав, — а жид Лейба каже:

— Гірше вже не може бути. Це є велике нещастя.

— Могло б бути гірше, каже Лесь поважно.

— Ну, поясніть, пане, як би могло бути гірше? Я дам три літри руму на стіл.

— Я скажу, — каже Лесь. Якби небіщик Кирило був вернув вчера у вечір, то був би я погинув. Жид поставив рум на стіл, випив сам килішок, і всі пили та споминали покійних нещасливців.

Почали розходитись. Односельчани, на погріб до хати покійників, а подорожні домів. Лесь відходячи, забув свою палицю. Жидівський слуга Казьо, завважав, взяв палицю, дає Лесеві тай каже:

— Прошу, то панська ляска?

— Ні, — каже Лесь, — то моя!

Маланчук каже: час їхати, Даниле. Жінки нетерпляче чекають з вечерею.

— Та ваша, може й виглядає, але моя нічого не знає, коли верну.

Посідали. Маланчук підганяв борозного, бо кобила перетягала та віз не йшов рівно гостинцем. Вітер зимний докучав й темно стало, бо місяць зайшов. На скруті передне колесо зїхало в фосу. Маланчук намагався скеровати на гостинець та не вдалось. Задне колесо пішло за передним і віз перевернувся в фосу. Подорожні вилізли з фоси. Маланчук направив віз на дорогу, засвітив свічку, ховаючись від вітру, а Данило збирав річи на землі та склав на возі в солому. Черепяна банька розбилась, а нафта розіллялась, ратувати не було часу й не було в що. Маланчук спокійно запалив нафту, що лишилась в черепках, посідали й поїхали. На горбі Данило каже:

— Куме, Маланчук! Дивіться, як нафта горить.

— То нічого, вона таки мала згоріти. Моглоби ще гірше статись.

— Та що гірше?

— Ми моглиб зломати котрий руку або ногу, вязи скрутити. Добре що ми здорові. — О. Лаврів.

ТРОХИ НИЩЕ, ТРОХИ ВИЩЕ.

Давно це діялось, ще за кума Тимка, як земля була тонка, лише трохи памятаю. Тоді хлопи ходили в простих чоботях, без обцасів, з широкими ковальськими підковами. Всю одежу мали своєї роботи; жінки мали спідниці, фартухи, на голові білі рантухи з гарного полотна своєї роботи; фабричного в селі не було нічого. Жінка як рано встала, вийшла на дорогу, де побачила дим, там побігла, дістала вогню в платок й розпалила в печі. Кухні не було, варилось всьо в глиняній печі. Начиння було черепянне. Вози, плуги, борони, все було деревлянне. При будові хати не було ані одного цвяха, що треба було — збивали кілками.

Золоті часи були Антонія Печерського.

Жовняр стояв на варті коло магазину за містом Пациковом, де кували кози. Оглядався на всі боки й заїдав щось дуже смашно. Коли надійшов стежкою якийсь панок, жовняр сховав щось скорше до великої кишені й сказав:

— Але-ж бо ви мене пане налякали!

— Так? — сказав пан. Певно щось маєш нечистого на душі.

— Ей, не так зле. Подумайте, я сюди недавно прийшов з Борщева, нікого не знаю, а тут кажуть, що князь ходить, деколи перебраний в простому вбранню без відзнаки. Я собі заїдав; знаєте, що на варті це не вільно. Але думаю, що ніхто так скоро не надійде.

— О, будь спокійний, — каже пан. Але скажи мені, що ти таке маєш до їди?

— Знаєте, пане, що, ану вгадайте!

— Певно маєш ковбасу!

— О, це чудова річ, але я не сягаю так високо, зійдіть трохи нище.

— Може кусень телятини?

— Ну, і телятина добра, каже жовнір, але так високо не почуваюсь. Вгадуйте нище.

— Може шинка?

— І це мені подобається, але вгадуйте нище.

— Певно маєш кусень сира?

— Йдіть з вашим сиром! — розсміявся жовнір. Те, що я маю, то багато краще, але нище.

— То певно, що маєш ріпу, — каже пан сміючись.

— Ви вгадали, але на пів, бо я маю дві ріпи. Одну вже почав, а другу дам вам, нате, не встидайтеся, беріть!

— Дуже дякую, — каже пан, їжте собі ріпу, а я йду на обід, та не хочу собі апетиту псувати. Будь здоров!

Ледви відійшов кілька кроків, а жовнір крикнув:

— Слухайте, пане! Ви мені подобались! Скажіть хто ви є?

— О, каже пан, — ти казав мені вгадувати, що ти їв, то вгадуй тепер, хто я?

Жовняр кусаючи вже другу ріпу, подивився остро панові в очі й каже:

— Та ви урядник, або який писарчук.

— Урядник це гарне, але сягни трохи вище.

— Ну, то може ви пан асесор?

— Це також добре, але сягни ще вище.

— О, то може ви адвокат?

— Мені й це подобається, але йди ще вище.

— Оце дивне, що я не можу вгадати. Ви певно канцлер?

— Тай це мені подобається, але йди ще трохи вище.

— Ви міністер, пане?

— Також ні, ще трохи вище.

— О, то хіба ви сам князь? — сказав перестрашено жовнір.

— Ти вгадав!

— О, Боже, крикнув перестрашений жовнір. Прошу, потримайте цю ріпу, аби я міг віддати Вам честь. Князь і це вчинив, наказав, щоб мовчав, і розійшлись як приятелі.

З ДУМОК РЕДАКТОРА ТОЧИЛА

Задумався, зажурився,
Редактор "Точила",
Заговорив сам до себе:
— Доле нещаслива.

Защо мене так караєш,
За яку провину?
Я редактом "Точила",
В ту страшну хвилину.

Люди люблять сміятися,
І жарти читати,
Але на шмір ніхто й шустки,
Не хоче прислати.

Дивні-якісь наші люди,
Без чуття до свого,
Редактора українця,
"Точила" смішного.

Сидить собі наш редактор,
В голові вариться;
Ніде спати, ніщо взути,
Мало не сказиться.

Штани цілком подерлися,
Що крий Божа сило;
Світить задом поміж люди,
Аж йому не мило.

Схаменіться добрі люде,
Совість троха майте,
Завше свої передплати,
На час присилайте!

Микола Горішний

КОЛОМИЙКИ

Колись мене моя жінка
Дуже не любила,
Бо не було в моїй хаті,
Славного "Точила".

Тепер вона мене любить,
Тепер пригортає,
Бо що місяця веселе,
"Точило" читає.

Ой в "Точилі" жартів много
Хочеться читати,
І на слабість жадних ліків
Не мусите брати.

Там Горішний, Березинський
Вірші укладають;
Для розради серед смутку,
Як лиш тільки знають.

Як хочете сміятися
І весело жити,
Передплату за "Точило"
Треба заплатити.

Не жалуйте своїх грошей,
Пішліть на "Точило",
Щоби воно, як найдовше
На цім світі жило.

Микола Горішний

ШКОДА ЗАХОДУ

Гість в реставрації: — Я не можу їсти таких охлапів, покличте мені властителя.

Слуга: — Шкода заходу, він також не буде їсти.

ЧЕРЕЗ ТЕЛЕФОН

ЯКИМ:— Гальо, Трохиме, — ти читав у часописі про мою смерть?

ТРОХИМ: — Так, читав, а звідки ти тепер говориш?

БУДЬТЕ ТОЧНІ

Щоби встати рано на час, то треба накрутити ґодинник, щоб збудив вас. А щоб ви не забували вислати своєї залеглости за "Точило", то як ідете на почту, перевяжіть собі ниткою указуючий палець а тоді напевно що не забудите. Ред.

КІТ І МИЩИНКА

Старий торговець ходив по селах і купував ріжні річи, котрі перепродував з добрим зарібком.

Одного разу завважав в селянина, дуже гарно вироблену мищинку, з котрої кіт хлептав молоко. Щоб не догадався селянин, почав торговець хвалити кота:

— Ото гарний кіт!

— Так, — каже селянин, — то є дуже миле сотворіння.

— Може б ви мені продали цього кота?

— Чи я знаю? А кілько дасьте ?

— Двайцять дінарів. Хочете?

Селянин почіхався в потилицю, щось подумав тай каже:

— Щом не мислив, нехай буде!

Торговець платив за кота, а селянин злапав, дав йому в торбу й каже:

— Дай вам Боже, щасливо!

Торговець відійшов. Нараз обернувся на подвірю й каже:

— О, сирота котик, як схоче в дорозі пити, не буде мав з чого. Дайте йому тую мищинку, з котрої він навчений пити.

— Тую мищинку вам дати? — О, пане мій, пане... Ви знаєте, що через тую мищинку я вже продав шіснайцять котів?

ХИТРУН

Гей, хлопці, — як я пю, то всі пють — сказав прохожий гість, до власника готелю. Дайте їм чого бажають.

Коли всі вже випили, прохожий каже:

— Гей, хлопці, — як я плачу, то всі платять.

АКТУАЛЬНИЙ ЛИСТ

Дорогий сину! Не маю грошей щоб купити тобі теплий плащ. Тому посилаю тобі трохи цукорків проти кашлю, на випадок як би ти перестудився.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ДЛЯ ДОБРОГО ЗДОРОВЛЯ

Багато пишуть про здоровля, про штучну поживу, про всякі вітаміни, про всякі нові річи, а найбільше бачимо много оголошень, дуже захвалюваних, ново-виробленої ріжної поживи, ріжними фабрикантами, а що найгірше по всяких журналах і часописях бачимо ріжні оголошення ліків, і то принадно описаних так, що легковірні справді думають, що ті багато захвалювані ліки їм дійсно поможуть. Та вони миляться. Всякий багато захвалюваний товар, то не те що помагає, але навіть є дуже шкідливим для здоровля. Ріжні фірми пускають такі оголошення, щоб збувати свій товар і на легковірних робити гроші. Такі оголошувані всякі ліки ніколи нікого не вилічать. Таке саме й з різною поживою, всякими вітамінами й мінералами. Їх вже так много є, що нині вже маємо поживу й вітаміни на кожну окрему часть тіла, навіть для ума, чи то думання. Кожна одна фірма захвалює свій товар, щоб лише робити гроші. Та много з тої всьої поживи й ріжних вітамінів дуже маленька частина є добрими та користними для здоровля.

Погляньмо на дійсні факти й вернімся до матері Природи за порадою. На стільки ми знаємо, то люди в давних давнинах живились лише овочами, оріхами і ягідками. Нема ще згадки в людській історії, щоб людина була мясо-їдною. Коли люди відкрили силу вогню, то аж тоді почали їсти мясо. Вони його пекли, припікали в ріжний спосіб, хемічно перемінювали тим печенням дійсні складники мяса, заправлювали його всякими корінцями, ріжними приправами — і їли.

Люди, що колись живилися лише овочами, оріхами та ріжними ягідками, були багато здоровшими, бо їх пожива походила просто з Природи, з дерев і кущів, і містила в собі чисто природні вітаміни і мінерали. Про слабість ніхто тоді на знав; всі були все здорові. Жили тоді люди без мочевого квасу ,без токсин, котрі затроюють кровоносні посудини. А мочевий, шкідливий для здоровля квас і токсини знаходяться в мясі. Тоді люди не бажали побідити своїх сусідів, покорити їх, не бажали загарбати землю своїх близьких, і не бажали, щоб сусіди для них працювали. Тоді вони жили спокійно, природно.

А тепер що бачимо? Тепер всі їдять мясо; всі мають в собі все тіло пересякле мочевим квасом, отруйними токсинами; всі хоровиті, слабі, нападають одні на других, вбивають, рабують, загарбують чужу працю, землю, всьо, — бо мають звірський інстинкт. Мясо-їди їдять мясо але й їх всіх їсть всяка хвороба, недуги і ріжні нещастя. Мясо-їди ніколи не можуть мати чисто здорово-думаючого розуму. Вони навіть не бачать виходу своїх злих учинків, ладу і порядку. Нині цілий світ в хаосі, лине до загибелі; наймудріші зі всіх мудрих стають дурні й безрадні, щоб завести сталий добрий лад для людства. Акція спричиняє реакцію; революція більше революцій, а війна — більше проклятих воєн, і так без кінця і міри.

Скажім, що ви терпите на якусь недугу, не робить ріжниці на яку недугу або на яке недомагання тілесне, — коли хочете позбутися його, то звертайтесь не до ріжних медицин, не до ріжних лічниць, але до Природи. Не зважайте на сніданок, обід і вечерю, забудьте їх хоч на час, на кілька місяців, забудьте про паї, кики, мясо, чай, каву та всякі стравні поживи. Покиньте курити й пити алькоголь, а вживайте простеньку їду, овочі, оріхи і ягідки. Очиститься з калюжі недуг строгим постом через днів один або три, пийте досить води їжте згадану просту поживу, а певно, що за час почуєте в собі велику благодать здоровля, якого ви ніколи не мали перед тим. Ви тоді будете їсти лише тоді, як ви є дійсно голодними, ви будете їсти лише овочі, що не є презервовані й позбавлені природних живностей, ріжні ягідки і оріхи, що є свіжими, будете пити стільки води стільки тіло дійсно потребує.

На цім вже практиковано в одній місцевості й люди тішаться знаменитим здоровлям. Ваше життя і здоровля цілковито залежить на поживі, яку в себе напихаєте. Дайте нагоду Природі защіпити в собі іскру живого яскравого здоровля.

Вважайте на ці прості правила:

Їду, відповідне дихання, добрі думки, досить руху, холодні купелі, а певно, що відзискаєте кріпке здоровля.

ПОРОШКИ ДЛЯ ГОЛОВИ

Від воєнних гризот повстають нервові подразнення і болі голови. Много людей вживають порошків, щоб голова не боліла. Лікарі Рой Р. Крекл і В. Р. Платт, з Еморі Університету, пишуть в Американськім Медичнім Журналі, що хто вживає порошків на болі голови, той затроює свою систему.

Про це також остерігає Федеральна Торговельна Комісія в "Сайнс Нювз Летер".

Папая, тропічна ростина, з якої роблять чай — вживається для всіх недуг тамошними мешканцями, каже доктор Павл Геру, і помагає і нікому не шкодить так, як різні пігулки і порошки на болі голови і нервове розстроєння. Загазовані во яки приходять скоро до здоровля — вживаючи папаю в своїй поживі.

ВПЛИВ МІСЯЦЯ НА ЗЕМЛЮ

Місяць притягає до себе землю наче приплив і відплив морської води до і від берегів — що кожних 12 годин — на девять цалів. Це значить, що на кожних 12 годин земля приближується до місяця на девять цалів, і віддалюється від місяця на девять цалів. Отже, ми на землі наче на гойданці.

ВІТАМІН П.

Вітамін П, або цитринник, має добродійний вплив на дрібнесенькі жилочки. Він вдержує їх живими, елястичними, гнучкими й жилавими; жилочки є податні й не дривіють.

Вітаммін П, хоронить від кровотоків. Також добрий на кровотоки шкірні, на високий натиск крови; на кров у мочі, що є вислідом недуги нирок; на мочевий міхур і залози полові, коли ці дістають запалення від нирок.

ВІТАМІН ПОМАГАЄ В НАУЦІ

Недавно роблено проби зо шкільними дітьми. Одним до поживи додавали вітамін (тіямін), а другим ні. По часі виявилося, що діти годовані цим вітаміном значно випередили в науці тих дітей, котрі не вживали вітаміну. Поступали в науці скоро ще на 7 до 87 процент. Тіямін — це Вітамін Б1.

ЗАДУХА

Цукор, якого надмірний вжиток спинила війна — має свої добрі наслідки, — каже доктор Ирл І. Дрінкаль з Шікаго. Бо, люди, що вживають менше цукру стають здоровші, а головно дикавичні або задушливі люди, котрим тяжко дихати й котрі кашляють. Менше цукру в шлункові і кишках, то меншюо стає задуха.

ВІТАМІНИ ЦИБУЛІ

Мала, недоросла цибуля містить у собі 32 до 140 процент більше вітаміну С ніж цибуля великого роду. Середні пластинки цибулі мають більше вітаміну С ніж пластинки окружаючі середину. Цибуля тратить 47 до 80 процент вітаміну як стоїть у складі. При куховарстві цибуля тратить від 10 до 65 процент вітаміну С.

МОЧЕВІ АНАЛІЗИ

Мочеві аналізи або розклад мочі є дуже важною аналізою, коли хочемо дізнатися про стан здоровля нирок. Нирки служать наче затички крові. Коли кров переповниться цукром, квасами, або якими іншими таксинами, то надмірне переповнення в крові виливається так сказати б — через верх і в нирки. Нирки відділюють надмірку квасів з крови. З цих відділювань нирками робиться аналізи, то є — розкладається моч на частинки — з чого довідуємося про стан здоровля крови, мочі і цілого тіла взагалі.

У мочі знаходимо білок, цукор, асетон, кетон, індикан, жовчеві закрашення та кров.

Білковина в мочі вказує на недугу нарвання, як боляка, або на недугу крови. А як є багато білковини, то вказує на недугу нирок, так звану "Брайц Дизіс". Цукор у мочі вказує на цукровицю. Асетон і йому подібні — вказує на квасність або на серіозну цукрову недугу. Індикан є дивним калом і вказує на кишкову нестрав-

ність або на подібні забурення в кишках, а головно в малих кишках. Жовчеві закраски вказують на много ріжних недуг. Кров у мочі може походити з наростів на нирках, боляків, з цівок мочевих, міхура, мочевого канала, або з ріжних недуг чи ушкоджень мочевих органів — пише "Добре Здоровля", журнал з Англії.

ВІТАМІН С ПОМАГАЄ В ЛІКУВАННЮ СИФІЛІСУ

Вітамін С, найбагатший що є в природі в поживах напитках які вироблятиме підприємство Браєр Гип Фуд Продуктс, Лтд. у Вінніпегу, і вітамін С з помаранчевого соку на снідання — хоронить хорого на сіфіліс від трійливого впливу й ефекту медицини, каже доктор Герман Бундесен, урядник здоровля в Шікаго, і др. Ганс Ц. С. Арон, др. Регіна С. Грінбавм, др. Артур Ф. Абт і Честер І. Фармер, також з Шікаго — у своїх звітах у журналі Американського Медичного Товариства, з листопада 15, 1944.

Роблено проби на хорих, заражених сифілісом пацієнтах медицинами "неоарсфемайн і мафарсен", яких звичайно лікарі приписують тепер на лікування сифілісу — з додатком Вітаміну С і без вітаміну С. Проби показали, що медицини мають отруйний вплив на здоровлю хорого без додатку Вітаміну С, а з Вітаміном С — хорі не мали на собі цього поганого впливу або ефекту згаданих медицин.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

ЗИМНІ НОГИ — До кварти теплої води дайте дві ложечки Борекс і мочіть ноги довго перед спанням, а на ніч надійте вовняні панчохи.

ЗАТВЕРДЖЕННЯ — (або запір) — пийте горня чаю з лену все рано, наще, і чи хочете, чи ні, все йдіть на означений час на сторону, щоб призвичаїтися. Рано їжте помаранчу, вівсяну кашу, ягоди і сливки.

КАТАР — (або нежить) — до горняти молока і двох горнят теплої води всипте ложечку соли і вприскуйте цю мішанину в ніздра три рази денно. Замість соли можете вживати Борекс.

БЕЗСОННІСТЬ — Хто не може спати, то нехай перед спанням випє теплого чаю з хмелю.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

БЕЗСОННІСТЬ

Безсонність дуже нищить здоровля. Бо, коли людина не може спати, то дуже скоро приупадає на силах. Без відповідного відпочинку-спання, людина стає дуже умученою, трудною, нервовою, дражливою, і все, що вона робить не йде так як треба. Не спати й качатися в ліжку цілу ніч, і лише думати й думати, і ніяк заснути — це дійсно ознака розстроєння і втрата сили в тілі.

Безсонність — це є знак природи, сигнал, що нерви є знеможені, вичерпані зі сил. Через безсонність — повстають інші недомагання. Що день то все гірше нервова сила людини зуживається, нищиться, аж людина цілком повалиться з ніг, стане немічною, сумною, понурою, задумчивою і знеохоченою до життя. Будучність не має для такої людини ніякої вартости, надії, заохоти, заінтересования, ані успіху, щастя, веселости. Таку людину, що не може спати, всьо гризе, їсть і нищить її всі засоби сил.

Сон, добре спання — дає тілові добрий відпочинок; відновлює в тілі всі клітини до правильної чинности й життя.

Ви значно скріпите свою силу й охоту, як будете заживати чисто природний чай з Гірського Коріння.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

вже 26 років було й є благословенством для всіх терплячих на Безсонність (брак спання) та нервове розстроєння (або на умучення і утрату сил). Ціна одної пачки з пересилкою, $1.50. Пишіть до:
УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.
INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

"TOCHYLO" Vol. 17, No. 1. January, 1946

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише відкрита й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровищо; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від нападу крови; 31. Здержує пянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унцій $6.00.

GAY PRODUCTS 3651_B., Winnipeg, Man., Canada

ГРОШІ ГРОШІ ●

СТАЛИЙ ДОХІД ●

Купуємо свербивус. Ягідки з диких рожів, плеканих, що року принесуть вам великі доходи. Збирайте. Плекайте. Книжочки з поученням 25 центів.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LIMITED.
607 YOUNG STREET, WINNIPEG, MAN.

● ТАКА Її ДОЛЯ — драма з часів визвольних змагань на Карпатській Україні в 1939 р. В 4-ох діях. В. Тулевітрів. Ціна 40ц. Замовляйте в редакції Точило.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

До нової фабрики в Канаді потрібно людей, котрі бажають своїми грішми робити великі доходи.

P. & P. 3651 ST. B. WINNIPEG, MAN.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

СИНИЦЯ І СОЛОВІЙ.

Раз синичка з соловієм
На ліщині в лісі,
Сперечались зі собою
Хто з між них гарніший.

— В мене бач — синичка каже:
Личенька біленькі,
Зверха піря темно сиве
А сподом жовтенькі.

А тебе ось укриває
Сіра опанчина,
Виглядаєш в ній неначе
Бідний жебрачина.

Соловейко тільки глянув,
Не сказав нічого,
Стало прикро, що дурненька
Так глузує з нього.

Сперечались зі собою
На гілі з годину,
Аж надходить чоловік
По при ту ліщину.

Вбачила його синичка
Радо стріпоталась,
І до свого соловія
Хитро обізвалась:

— Глянь, йде стежкою мужик
Він аж нас розсудить,
А то тим кого він лутше
З нас обох полюбить.

Ти зістань на цій гіляці,
Братку соловію,
А я сяду трошки дальше
На передну гілю!

І синиця стріпоталась,
Дальше відлетіла,
На видніщую гіляку,
Із переду сіла.

Аж тут мужик приближаєсь,
А мала синиця;
Цьвіріньокоче сюди туди,
Хвостиком вертиться.

А маленький соловейко
Як не заспіває,
Тьох, тьох, тьох, ах Боже милий,
Кращого не має.

Задержався тут мужик,
Стався приглядати,
Спів малого соловейка,
Давай вихваляти.

А на ту синичку гарну,
Що весь час вертілась,
І не глянув і синиця,
З встидом відлетіла.

І між нами так буває,
В кого гарна врода,
Але щож, краса без знання,
Це мертва колода. — С. Калинець

ПЕСІКІНСЬКЕ СІНО

Слота осінна
Загнала пса в копицю сіна,
Яку поклав господар при стодолі.
А кінь натрудився у полі —
І тільки наймит зняв хамут —
А кінь вхопив сіна жмут.

Гей, проч, не руш, коняча гриво!
Загавкав люто пес з діри.

Се-ж сіно моє — що за диво?
Та ти собако рот запри!
Обурився кінь,
Недам ні клаптика, — хоч гинь!

Наставив зуби пес:
Як хочеш — їж овес!
Тю, тю, — поволи пан-собако,
Бо сіно це я зім однако!
А наймит на ніч для коня
Дав вязку сіна ще зза дня.

Кінь глянув зза одвірка
І псови цьвірка:
От бачиш у стайню носять,
О дозвіл пса не просять!
Так, дали вязку мов для птиці,
А ти зівби пів копиці.

Відгризався пес зі стидом,
А кінь відрік з поважним видом:
Марна собако, твоя власть,
Хоч як велика злість,
Нікому й сіна пес не дасть
Хоч сам його не зїсть.

ВИГНАНЦІ

Реве, шумить Дністер кріваий,
Трясеться Галич від гармат;
Палають села, люд сльозавий,
Тікає з своїх рідних хат.

Тікає, де? Лиш Господь знає,
Лишає кут свій дорогий;
Трівога, смуток серце крає,
Як бачиш образ цей сумний.

Цей образ повної трівоги,
Розпуки, горя, Бог не дай;
Як люд росить слізми дороги
Коли кидає рідний край.

Мов жебраки, голі, босі,
Заледви діти в сорочках,
Жінки бліді, простоволосі,
Заледви мають який лах.

Диви, жена з дітьми втікає,
Одна дитина при грудях;
А друге спідниці тримаєсь
А третє знову на плечах.

Розпука, горе і трівога,
Дивитись як через війну,
Сумна терниста їх дорога,
Веде скитатись в чужину. — С. Калинець.

МАЛИЙ ГЕРОЙ

Іванко пятьнадцять літ,
Прибігає скоро світ,
До коваля Степана.
— Гей, ковалю ти старий,
Наступає час важний,
Чуєш, кличе Вітчина.

Звисли хмари з всіх сторін,
Гук гармат, трівоги дзвін,
Глушить нашу Вітчину.
Ото меч мені окуй,
І на твердо загартуй
Бо хочу йти на війну.

Бо хочу йти на війну,
Україну Вітчину,
Увільнити із кайдан.
Моїх братів і сестер,
Взяти Київ і Дніпер,
Що запропастив Богдан!

Вчув коваль такі слова,
Молодого Іванка,
Дуже тим він здивувався.
І не гаючись як стій,
Вкував йому меч сильний
А даючи так озвався:

— Ось і маєш меч, бери,
За Вкраїну до борби,
Хай відвага поведе.
Певний будь, як всі такі,
Як ти вірний Вітчині,
Україна не умре. — С. Калинець.

Евген Березинський

ДЛЯ НАУКИ І РОЗВАГИ
ПОСЛУХАЙТЕ

Послухайте любі казку,
І чим дякую за ласку,
Скажете мені;
Добре всі застановіться,
На всі боки подивіться,
Тут на чужині.

Чи з дороги ви не збились,
Чи іншими не зробились,
Як колись були;
Чи живучи тут на волі,
Не забули що в неволі,
Ще Ваші брати.

Чи часом ви не нанялись,
Тим що було збиткувались,
Над самими вами;
Та з часом і ви не стали,
Як другим колись казали,
Підлими рабами.

Бо я досить таких знаю,
Ще таки з старого краю,
Де ми разом жили;
Та сьогодня вони вже,
Забули й імя своє,
На інше змінили.

До церковці вже не ходять
Між іншими вони бродять,
Мов та худобина;
Хоч здається розум мають,
А все-ж таки поступають,
Не так як людина.

Чужим людям покланяються,
Хоча ті з них насміваються,
І за їх роботу;
Не дивляться так на них,
Як на спільників своїх,
Лиш, як на голоту.

Бо той хто лишив своє,
А пішов в ярмо чуже,
Прикази сповняти;
Того не лише свої,
Але навіть і чужі,
Будуть зневажати.

Той хто свого цурається,
Чужим людям кланяється,
Той чести не має;
Бо зайшовши між чужі,
Мов в якому буряні,
Марно пропадає.

Тому всі ви уважайте,
Чужих й лихих обминайте,
А йдіть до мети;
Шляхом котрого для вас,
Через свого життя час,
Вдоптали батьки.

Як будети так робити,
Так всі будуть Вас хвалити,
Де лише підети;
Чи між рідними своїми,
Чи хотяй би й між чужими,
Все місце знайдети.

Як дійдети вже до ціли,
Так за всьо те що зробили,
Візьмете заплату;
Тоді всі будети мати,

Що лиш будети бажати,
І свою власну хату.

В ній будети жити всі,
Наче в справжньому раю,
Свобідним життям;
І всі будуть вас хвалити,
Будуть в згоді з вами жити,
Й дивуватись вам.

Тому й ви те памятайте,
Та всі разом поспішайте,
До свої мети;
Не до тої що всіх Вас,
Через досить довгий час,
Кличуть вороги.

На тому я вже кінчу,
А як час вільний знайду,
Напишу знова,
А покищо прощавайте,
Що сказав Вам памятайте,
До кінця життя.

ПРАКТИЧНА РОМАНТИКА

Гарна як ангел, місис Маргарета Попридух, оповіла мені:

Я стрінулась зі своїм дуже романтично. Одного гарного дня я прийшла до банку в своїй власній грощевій справі. В банку якраз був того дня мій довго очікуваний ідеал: Пентелей Попридух. Він як мущина, низького росту, широкий, з вусиками під носом, він мені страшенно подобався відразу, як я лиш поглянула на него.

Мною він також страшенно заінтересувався, підслухуючи мою мову, ненароком. Я говорила з банкиром кілька слів, а він десь слухав. Коли я виходила з банку, він ступав зараз за мною й милим милозвучним голосом, промовив:

— Гарна як янгол, панно, — я сильно заінтересований вами. Пробачте мою отвертість, але я інакше не можу, (він вимовив це дуже схвильовано). Ви так мене дуже причарували що я не чекаю завтрішнього дня, звільніть свій крок благаю вас. На доказ, зараз паду на брук і гину. Так він промовив, а я зворушена звільнила трохи крок, а сльози закрутилися в моїх очах. Я пристанула, оглянулась, він не впав на брук і не згинув, хоч виглядав так, що я мусіла змякнути. Він усміхався до мене дуже мило а потім заговорив:

— Вже тепер мені мій янголе голова крутиться, я мов запаморочений, зачарований, вашим личком янгола, ви найгарніші зі всіх жінок!

Так він говорив а мені серце підскакувало з утіхи. Я йому щиро вірила так як й тепер вірю, бо мені все здається, що коли мущина бреше, то ніколи тоді, коли називає любу дівчину янголом. Це таке для нас женщин, що нам не хочеться в це не вірити, а хочеться вірити, що так воно на правду є, як мущина говорить. Серце підскакувало мені з утіхи, а я подумала:

Правду казала мені тітка, що "мій" явиться так несподівано, одного найгарнішого дня в моїм життю.

— О, тіточко, думаю я, — яке це романтичне!

— О, пане, — казала я до нього, — я іду собі до дому, а серце так і калатало, я думала що вискочить з моїх грудей. А він мало що не впав на коліна перед мною:

— Янголе, раю мій, не утікай говорив, Господи, яким ніжним голосом він це говорив! — Коли б то не було на вулиці, або коли б не було на улиці людей, я зараз впав би на коліна перед тобою, а так, то я прошу тебе лиш зо слезами в очах, благаю, скажи мені своє імя, назвиско й адресу, а я прийду до тебе.

Сльозей на його очах я не бачила, але говорив він так щиро, так щиро! Нарешті сказав: — Вже тепер бери собі моє серце, воно мені не потрібне. Бери, я віддаю тобі дівчино, воно твоє на віки. Воно вже до нікотрої іншої ніколи не буде належати. Бери, воно твоє.

Я аж якось скамяніла від такої щирости. Подумайте, які добірні слова. Бери собі моє серце. Я твій на віки. Він приєднав собі мене відразу. Була це романтична сцена. Подумайте: Улиця, люди, а він і я на вулиці і його такі романтичні слова. Того дня я не забуду ніколи.

Я не виділа ніколи ще такого закоханого чоловіка й ніхто не видів. Тепер коли вже одружились, живемо розмаїто. Подружені молодята з часом перестають бути такі дуже закохані. Він вже мене не називає ніколи янголом, та дуже скупий в грошевих справах і тільки про гроші думає. Я живу минулим і дуже добре мені так. Все згадую той великий день в життю, коли ми обоє в перше стрінулись, та тямлю слова, яких я опісля вже мало коли чула — після весілля — ніколи!

Щасливо згадую нашу романтичну стрічу, та все тішусь що вийшла заміж, та показала своїм заздрісним товаришкам, які говорили що я не гарна, і не вийду заміж. А я їм показала, що таки вийшла заміж так, як всі дівчата виходять. —А. Б.

ЛИСТ ДО МИЛОЇ

Давно вже писав я до тебе кохана,
Й сьогодні хочу написати, —
Оце скучаю сьогодні від рана,
Немаю з ким розмовляти.

Кийда десь пропала і ніхто не знає,
А Ені пішла до шпиталю,
Знов Мері іншого вже шіка шукає,
Примха вхопила й Ганю.

До іншого міста поїхала Ганя,
Захорувавши недавно на зміну,
Не плачу за нею, чорти б її взяли,
Бо вона вже бавить дитину.

Пішли, нема їх, — а моє серденько,
Знов до тебе розгорілось,
О, вір й мені моя дорогенька,
Як другим ти завсіди віриш!

Я за тобою тепер умераю,
Серце ось взяла ти знова!
Спокою немаю, постійно скучаю,
Чи ти миленька здорова?

Сюди тепер прилинь, прилинь ізявися,
Тебе одиноку кохаю,
Про всі вже забув я в тобі залюбився,
Ніякої зараз не знаю.

Не хочу я знати, ні Кийди і Гані,
Не любив я їх мила, ніколи,
Тебе лише люблю щиро присягаюсь,
Більше люблю тебе від Миколи.

Пишу отці стрічки й зворушений мило,
Твою красу уявляю;
Приходи до мене прошу тебе щиро,
Тебе одиноку кохаю. — А. Будяк.

МЕЛЬНИК І ЩУР

Прийшов мельник до млина,
Обробляти вали;
Подивився сюди туди,
Щурі міхи жвали.

О, чекайте, лихотвори,
Міховий шкіднику,
Будеш мене памятати,
Од нині до віку.

Узяв мельник топорище,
Тай зтиха зблизився,
Як не гопне щура з верху,
Щур ногами вкрився.

Простер ніжки до гори,
Зівнув тай загинув,
Мельник його та за хвіст,
До млинівки вкинув.

Потім в хату увійшов,
Тай розказав жінці,
Що вбив щура шкідника,
І втопив в млинівці.

Добре йому — нехай там,
Нужда спочиває,
Доки прийде його рід,
Тай його поховає.

Тільки мельник що на ліжко,
Ляг відпочивати;
Щуренята позбігались,
Тата поховати.

Зачекайте щуренята,
Чекайте години,
Він недавно пожив смерти,
Най лежить до днини.

ПІВ БІДИ.

Пішла одна молодиця,
Одного часу,
Тай купила у різника,
Свіжу ковбасу.

Йде до дому тай думає:
Мужика нема,
От візьму я тай ковбаску
Зїм собі сама.

Хай хоч раз попразникую
Собі на віку,
Піду собі до комори,
Ніби по муку.

Бо як буду їсти в хаті,
То щоб не застав,
От тоді би вже небого
Празник твій пропав.

Сіла собі у коморі,
Ковбасу тращить,
Аж тут тобі мов на лихо
Мужика тащить.

Відкусила ще в послідне
Здоровий шматок,
Та ще з добру половину
Сховала в куток.

Іде в хату мов нічого
Вже й спати пора,
А чоловік на подвірю
Дещо підбира.

Йде в комору щоб набрати
Для коней вівса,
"Що за лихо? — Єй же Богу
Пахне ковбаса".

Сюди туди, тай надибав,
Всунув під полу.
По кусочку, по шматочку,
Тай умняв цілу.

Прийшов в хату, мов нічого,
Плюнув, позіхнув,
Поліз нишком на запічок,
Тай ніби заснув.

Але жінка що хвилини
З постелі встає,
Іде тихцем до коновки
Та все воду пє.

Тай говорить мов до себе:
Що то за біда?
Що то мені чогось нині,
Так пється вода.

А чоловік мов з просоння:
Жінко! — Дай води!
Бо і я собі на лихо
Та зїв пів біди.

С. Ковбель

ДОМАШНИЙ ФРОНТ

На домашньому фронті випробовують тепер жінки зброю нового рода, яка далеко герше небезпечна від атомної сили.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука	.35
52 Тайни, — варто знати	.25
Тайни краси	.25
Зрівноважене життя	.25
Київ і Рим	.25
Світає день	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я	.25
На Чужині	.25
Лише для бабів	.10
Порадник про кохання	.25
Штуки	.25
Щасливе подружжа	.10
Як стати богатим	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду?	.10
Літературний Сміх	.35
Кохання	.25
Як повискати любов?	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим	.25
●	
Факти про попів	.35
Календар Точила за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину	.25
Як ворожити картами	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ	.50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована	1.00
Догідність у супружестві	1.00
Антольогія Укр. Письменства	.65
Така Її Доля, драма на 4 дії	.40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діпає. Для вихования розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію	.15
Горнятко Кави, на дві дії	.25
Засвистали козаченьки,	.25
Старий Кавалір, на 1 дію	.15
Чудовий Зять, на одну дію	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя,	.25
Ого!	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще ними посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25

ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.10
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В ЕТУДІ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониших діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ,	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ,	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВІ	.15
ЦІКАВІСТЬ,	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ,	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА,	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО	$1.00
ПО АМЕРИЦІ	$1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ	.75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ	.35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ	.15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ	.30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS

КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home - remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation. Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно мати заворот голови, бо за $1.50 дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІНЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріпляє ціле тіло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас' все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● **ВІЙНА!** — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● **ФОТОГРАФІЇ** — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —— 50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запитя залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH

354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1929
PROMIN PUBLICATION

Ч. 2. Рік 17, Лютий, 1946
Vol. 17, No.2. February, 1946

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

ТА САМА КАНОНА,

Той Самий Канонір, Лише вбрався в червоні окуляри і свище за комуною.

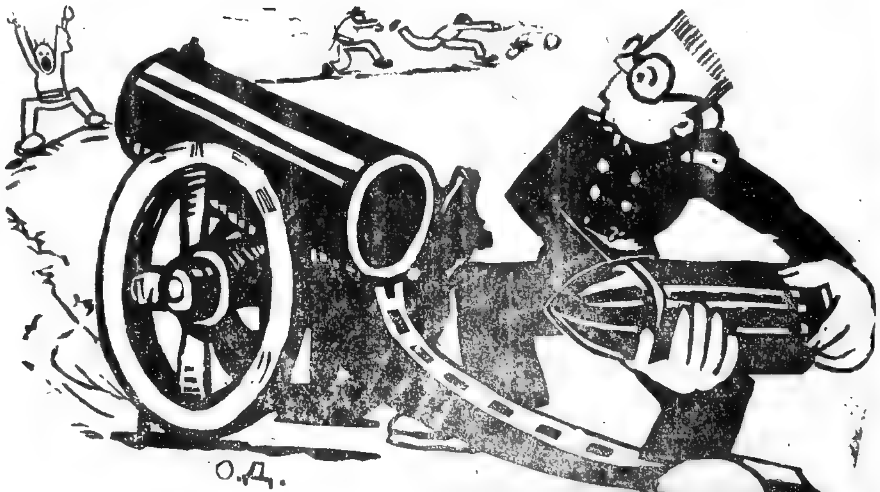

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 доларів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід рослини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або олов'яні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на понищу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете качатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно видумані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, диальоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребу є річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля і овоців. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 стороні. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки оден доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стирати або замазувати своє імя і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з лісти.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з пастернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg

Rugged Individualism

РОГГЕД — по нашому це буде рапавий, все те, котре не є рівне, гладоньке, а є або кострубате, шорстке або рапаве.

ІНДІВІД — це один чоловік, людина, особа, а індівідуалізм, це особовість, сам собою, окремо від других. Індівідуалізмови противежить громада, загал. Коли скажете "Я" — то це індівід і індівідуалізм, а коли скажете "Ми" то це буде громада, загал. Хоч кожна людина зокремо є індівід або особа, але скрайним індівідуалістом може не бути, бо є суспільного громадянського наклону, успосіблення і життя. Індівідуалістом кожна особа може бути, але до певної міри, без шкоди для загалу, для громадянства: може мати свою хату, господарство, гроші, ґару — особово індівідуально. Це здоровий індівідуалізм. Хорий індівідуалізм — це самолюбство. Самолюб ні про кого не дбає, лише про себе й про все, що його і для него, а решту світ і люди не обходять його. Такий самолюб індівідуаліст може вбити когобудь, вкрасти, ограбити і т. д., аби йому добре було. Але, чи то на добре виходить такому індівіду? Ми знаєм, що ні, ніколи. А чому він, чи вона, чи воно є такі? А тому, що то хороба, слабість, неміч.

Такий шкідливий індівідуалімз називають по англійськи — "роггед" індівідуалізм, що є куструбатий, рапавий. Карпет або килим англійці називають "рог"; подивіться і погладьте рукою такий килим "рог" то він або твердий, або мягонький, але не гладонький а куструбатий. От від цего й слово — "роггед". Так само й самолюб індівідуаліст, на вигляд і на словах масненький гладонький, а він грубими шнурами-нервами пошитий; обходьте його далеке.

Рапавим індівідуалістом може бути й одна особа, або гурт таких людей, а навіть і ціла мала або й величезна держава-імперія. І коли рапавий, т. зв. безсумлінний, нечесний, брехливий, самолюбний індівідуаліст з часом, прогресивно тратить і себе і все, що має, що кривдою або брехнею, або крутарством набув або й до тюрми дістаєсь та оттак має свій неславний кінець, то організація, компанія або й держава гниє, і розпадається мов те зігниле, спорохнавіле дерево-колода. Рапавість або кострубатість в життю людини або й держави чи імперії, раси, народа — це те саме, що іржа, гниль, цвіль, застій, сморід, смерть. Ні морали, ні правди, ні віри, самоповаги така жалю-гідна рапавість не має.

Людина може укінчити всі школи, науки, стати богатим, славним, бути професором університету, доктором, адвокатом, священиком, епископом, міністром, і рівночасно мати гидку, рапаву, кострубату індівідуальність т. зв. особовість; мати немічний характер, без правди, без віри, без стиду навіть перед самим собою. О, так: логуку має діялектика та силлогізм в такого й таких є нумер перший, але він є рапавий! Людоїд, брехун, ошуст, матеріяліст. А коли з отт[...]них складається держава й вони є осередком, урядом, проводом тої держави — тоді така держава пропала, чи тепер, чи в четвер... Держава, громада, семейство, — це яблоко, а провід — це осередок того яблока, тож коли осередок гнилий, то й все яблоко гниле, пропало, пропаще.

Рапавий індівідуаліст не знає хто й що він є, а світ він приймає таким, яким його видить. Без характеру, без власного

розсудку і розуміння. Оцінити й зважити річ він не здібний, у нього думок (імпульсів), як у заяця стежок. Це є нещасні жертви матеріялізму, а матеріялізм ділає мов покривало смерти над всею даною соціяльною або громадською системою. Смерть і похорони. Чи не бачите, не чуєте кривавого танцю матеріялізму?!

Здорова індівідуальність людини, громади, міста, держави, семейства найперше має "Віру", віру в Бога, в самих себе і в ближню людину, сусіда; має гармонійну персональність, має розуміння правдивої освіти, котра дає здоровий розвиток сил ума, інтелекту, або душі, чуття краси, чуття стиду, і розуміння вартости життя і людини. Коли ми будемо отвертими, правдивими і в посіданню откритого ума, тоді ми скоро навчимося. Коли-ж ми стратимо віру і братське чуття один до другого і в громаді взагалі, тоді вся будова нашого життя завалиться, але коли будемо разом, ділати разом, кожний для спільного добра й щастя, тоді буде гуд-бай всім війнам, сварням і борбі, а запанує спокій і добробут.

Уникаймо безхарактерної рапавости та кострубатости від самолюбів, а маймо свій здоровий розум, і маймо віру. Це перше. — Василь Лисенко.

ЧОРТ І АНГЕЛ

Закохався Гнат в Оленці,
Любились без тями;
Незадовго появився,
Клопіт межи ними.

А клопіт був так поганий
Що стидно сказати;
Що Оленка незадовго,
Стане вже і мати.

А Оленка ходить плаче,
Себе проклинає;
Від родичів також завше,
Гарний празник має.

А родичі були собі,
Дуже богомільні,
Іди дочко до сповіди,
Най Бог перемінить.

Йде Оленка до сповіди,
Тай думку думає;
Бо піп її запитає,
Які гріхи має.

Прийшла клякла перед попа,
Стала признавати;
А піп тоді із легенька,
Почав їй питати:

— А від кого дитиночко,
Треба ся признати.
Від парубка того Гната,
Отець будуть знати.

Піп як сидів так зараз встав,
І почав кричати:
Геть від мене, ти грішнице,
Будеш чорта мати.

Йде Оленка з церкви домів,
Тай Гната здибає,
З гірким плачем свого Гната,
Лає, проклинає.

Ти негідний, ти грішнику,
Почала казати,
Через тебе піп не хоче,
Мене сповідати.

Не журися Оленочко,
Якось воно буде;
Зарваниця не далеко,
Там гріхів ся збудеш.

На другий день Гнат з Оленков,
Були в Зарваниці,
Попів було там багато,
І кожний в спідниці.

Попів було так багато,
І були всілякі;
Були грубі, були старі,
Були молоденькі.

Іди тепер сповідайся,
До попа старого;
Зіпхай гріхи он на того,
Попа молодого.

І стала вже Оленочка,
Гріхи виявляти,
Отче старий, я невинна,
Мушуся признати.

А он отець молоденький,
Цей гріх мені дали;

О то нічо дитиночко,
То нічого злого.
Втебе ангел народиться,
З отця молодого.

Оттак тепер світ мається,
І який лад файний;
Що від Гната чорт родиться,
А від попа ангел. — Свідок.

БАКМАЙСТЕР ПАНЬКО.

Панько Пелех й гадки не мав явитися на цей світ чоловіком. Він віками блукав в природі, перескакував з одної звірини в другу. Був плазуном, хижаком пережувачим, й тим, що рие, а чоловіком не хотів бути, бо вважав його своїм ворогом. Був все веселий, хитрий, та цікаво приглядався що люди роблять. Здаєсь, не давно це було, відлучився від стада, побрикав боком, підглядаючи що буде робити той великий чоловік з хлопцем? Авраам це завважав й взлостився:

— Агій! Ще такий баран буде мене підглядати?! — Скочив в корчі, злапав за роги, поблагословив ножем й зробив жертву. По церемонії, заїдаючи мясо, батько з сином голосно сміялися. Тай Панько не плакав; з барана скочив його дух в осла, сподобав собі цей рід, величався гарним голосом й замашистими вухами. Одного разу побачив гурток людей в пустині, відлучився від стада, зайшов ровом, сховався в бодяки й слухав, що говорив Месія. Якраз туди надійшов Юда, злапав за вуздечку подивився в зуби, поплескав по клубах, й сказав:

— Тепер ти мій, небоже! — Осел засопів і покорився, возив на хребті одежу, харчі й воду цілий день на спеці. А в ночі возив Юду три милі до коханки, що була жінкою Каяфи. При цій нагоді чув нову науку, але однаково не хотів стати чоловіком. Лицявся дальше в звірячім царстві, смакуючи вітаміни Ц. Віки минали, ніхто його не кликав; нема то й не треба, Паньків не бракує. Певно, що якби дідича син Гершко, його не заманив ослячим вітаміном, гі-гі-гі, то бувби Панька ніхто не бачив. Менше булоб клопоту й мені. Правда, що кухарка Євка цьому противилась, махала пальцем, щоб Панько не ripався. Мняла гадки, дерла й кидала як дитина папір. Нудилась, спати не могла. Доктора нема чим оплатити. По першій практиці немала вже охоти бабу кликати. Пробувала ліків природних, скакала з крісла, піхала просо на ступі, купалася в горячій купелі, пила гірке зілля. Коли переконалась, що Панько герой, сказала:

— Найся родить! Що зроблю? — Ще тої ночі виросла в неї любов, мов лопух. Якось нефайно буде, як так прийде на світ незаконно. Краще було б на когось записати. Встала раненько, зібралась, свою гризоту сховала за пазуху й пішла в місто. Веселість сіла на її чоло, та бавилась синіми очима й ямочками на румяних лицях. Своїм легоньким аристократським ходом, могла вона злапати папського нунція. Щож, цайгове свідоцтво, рабська печать, недала їй заглянути в очі великій рибі. Кинула оком, злапала лісничого, Гната Пелеха. Люди звали його, Гриць Чемний. Він ходив вслід за нею, доки не звінчались.

— Слава тобі Господи! Від нині я вже собі господиня, Пелеха Чемного. Не буде вже мене всяке світове опудало попліскувати та пощипувати. Кожному засі!

Девятого місяця, девятого дня, в девятій годині вночі, дух святий при нас хрещених, Панько очоловічився! Пані матка дивилась зизом, так як курка на ворону. Євка раділа й наказувала щоб охрестили й дали імя Панько, що мало її пригадувати пана дідича, син панич в сорокатих панчохах й великий дубовий пень в лісі, Паньків лоб. Піп радий, що має нагоду пімститись за майовий вечір, на збитки дав імя Никола.

— Гарбуз бабі його! — Сказала Євка, й кликала малого Паньком. Заледви, що Панько вмів уже сидіти, як Гриць Пелех втратив службу. Його Ексиленція заткали шю прірву, — мазуром. Ходив, шукав служби, почорнів, як вугляр. Голод з кожного кута щкірився. Євка спакувала манатки, Панька в колиску, й опинилась в давнього свого господаря гостинниці. Панька дала до селянки Тетяни, котру люди зва-

ли коцюбою. Причина була така:

Тетяна була тонка, висока, чорна, та й то, що свого чоловіка нічим не била, лише коцюбою. За п'ятку місячної плати, Панька плекала, але більше годувала борщем, звичайно тим, що самі їли. Коли Панько плакав, то замочила стирку в горівці й давала ссати, потім Панько спав десять годин, ані муркнув, й був спокій в хаті.

Гриць став в пана Вайцмана за фірмана, далеко то було, тому родина мало коли сходилась. Панько вже пас в пана арендаря гуси і вчився читати. В зелені Свята Гриць поїхав до сина. Печений Мошко казав хлопця прибрати, котрий разом з батьком поїхав до мами. Євка дуже врадувалась.

Господи! Який мій Панько гарний!... Панько бігав, заглядав в кожний кутик, все розпитував цікаво.

— Тату! — Я вже буду коло мами. Мама має файну хату. — Гриць гладив червоне волосся грубою рукою, вийняв люльку з зубів й каже:

— То не мамина хата. Сину мій сину. Ми не маємо ані хати ані землі. Я не знаю, як ми будемо жити на світі.

— Тату! Ходім разом з мамою далеко в світ, знайдемо собі землю й поставимо хату, таку велику як у отця о..

— Для нас нема землі, вся вона нам чужа, не наша. Нам треба їхати на Марс, або на Місяць, може би там знайшли вільне місце.

— Та чого на місяць? А от, мама казали, що мають гроші, а як я виросту, то куплять мені землю й поставлять хату, й буде нам добре. Гриць подивився на жінку.

— Євко, може ти справді маєш які гроші? Євка всміхнулася й каже:

— Та щось трохи є. Вийняла з куфра, положила на столі гарну купку. Гриць встав з крісла.

— То направду твої гроші?

— Мої, я гадаю Панькові.. Гриць не дав докінчити, вдарив жінку в лице, злапав за рамена, потряс сильно мов грушу.

— Бестійо одна! Звідки в тебе кілько грошей? — Скреготав зубами й кричав: — Говори гадино сороката. Звідки гроші? Плюгавка погана!

—Пусти, Грицю! Чекай, я тобі скажу... — Дух спустиш! Говори, звідки гроші? — Бив, кинув до землі й копав ногами. Панько кричав. Прибіг господар і кількох гостей.

— Защо бєш? — спитав господар.

— Защо бю? — За то, що тут не є гостинниця, але явна хата розпусти. Моя шельма з кожним має дочиніння!

— Та з ким? — спитав господар.

— Може й з тобою! Може й з оцим о! — показуючи на гостя.

— Гості вийшли а госпадар почав свої:

— Що ти тарабаниш, мовпо африканська? Я її плачу по згоді! А як вона що має з боку, то її річ! Між нами є закон, небоже! Що ти собі думаєш? Я даю твоїй жінці хліб, а ти тут розташувався з фамілією, й пієш мені дурачка! Як тобі не рихт, то заберайся! Я собі знайду кухарку! Розумієш?

— Євка стогнала, втерала кров з носа запаскою, й дивилась на господаря, як на свого спасителя. Гриць подивився басом, взяв хлопця за руку й вийшов. Дорогою йшов повним кроком. Панька тягнув за собою, як порожний міх.

— Тату! помало йди, я не можу. Тату! капелюх лишився коло мами.

— Гриць не звертав уваги, сів на фіру, що трапилась й опинився в коршмі.

—Паньку, сину мій! Ми їх навчимо розуму! Пий! Пий ще одну! То дає силу. — До пізна був в коршмі. Панько лежав на лавці.

— До дому! сказав жид. Дивись, воно таке ніби мерле..

— До дому, до дому, бурмотів Гриць, — немаємо ми дому.

Виніс хлопця на фіякер і поїхали. По дорозі спинився коло коршми печеного Мошка. Заніс хлопця під шопу й сказав:

— Спи, спи, сину, Тут червоний Мошко, не бійся. Хлопець спав, а Гриць поїхав до своєї служби.

Розігралась війна, вхопила горбату Босну за ніс, показуючи стежку в горох. Веселість втікала з босанських сір, боса й простоволоса. Страх взяв під свою команду все живуче. Тихий стогін й сльози були в кожній хаті на обіді. Від жандарських слів, в імени закона писки кривились, мов від лісових квасниць. Куди глянеш, всюди жандарі. Намножилось їх, як псів на худобячім цвинтарі. Узброєний від ніг до голови перед 'веде, а за ним по чотири йде, "ейн, цвай".

Хатки українських селян розкидані, дрімали оповиті темнотою. Де-не-де блимало світло, дивилось з хати кріз віконце на листопадову погану ніч. Бакмайстер дав знак, оружники стали на дорозі. Сам тихо зайшов під віконце й слухав. Слухав довго, під одною хатою, пійшов під другу й третю. Хотів знати, чи не сховалась зрада проти Австрії в галіціянську хату.

Дорогі читачі! Думаєте, що особа німець або мадяр? Та де там. Та то свій, наш знакомий Панько Пелех Чемний. Чудо не жандар, низького росту, тонкої кости, червона борідка, котячі сиві малі очі. Впався в жандарі як Пилат в вірою. А що він давно вже був в Печеного Мошка, то слова не вимовить по українськи. Тай по що ж би він себе понизив. Він вже заступник пост команданта. Ходив, нюхав, підслухував, за одно слово арештував і віддавав на власть. На Україні він мав найліпший апетит. Цего вечера не злапав. Минув село девятим кутом, побачив з горба світло далеко між лісами. Пішов направці, то в гору, то в долину хащею та дебрами. На знак оружники стали. Бакмайстер підсунувся й слухав довго, що говориться коло того світла. Не мав защо злапати. Вогонь блимав, в кітлі варилась самогонка з сливок (ракія). Трібуна Субіча. Коло нього сиділо двох українців, помагали здіймати й наставляти котел. Несподівано обскочила їх патроля.

— Що ту робиш? — крикнув бакмайстер. Скакав як пес, бив в морду одного то другого, а потім прикладом карабіна в плечі. Повтікали, не сказавши бакмайстрови добраніч. Старий сивий в кужушині, Галицької ноші, відбіг недалеко в корчі й шептав отченаш. До дому негоден такої пітьми нести синці на крижах. Другий, низький присадкуватий, трийцятьлітний чоловік з чорними вусами, пішов на другий горб в лісі. Крикнув з цілої сили:

— Ме-е-е торкаючи собі пальцем горло. Бакмайстер схопився як обпарений. Хотів стріляти в то ме-е-е, коли його покрила ніч. Допитував, як називається той чоловік? Але кожний казав, що його перший раз нині бачив.

— Ме-е-е, — залунав голос в друге й сильно відбився по лісах. Бакмайстер зі злости посинів і вистрілив два рази в темний ліс. Селянин трясся коло кітла, оружники душили в собі сміх, щоб не вискочив. Пелех сидів й думав: Як такий галіціян може знати, що я колись був бараном, таж його тоді ще на світі не було. Тьфу!

Як Іван прийшов з церкви, застав патролю на подвірю. Пелех заїхав Іванови в морду й спитав:

— Звідки в тебе образ руского царя?

— Пане Вахмайстер! Мій тато оженився в другє, мачоха прийшла в хату тай образ принесла. Образ старий, я сам не знаю, що є на нім, цар, чи дідько.

— Не знаєш? Ти москофіл! На неси цей образ. Марш на перед.

Пішов Іван доповнити гурток, що стояв на дорові. Немав вже часу обідати. Жінка плачучи винесла аж на дорогу торбину з хлібом.

Руский цар Александер прибув в параді до касарні, а Іван вернув аж по війні до своєї родини. Ледви що вратувався від шибениці. Українські книжки потерпіли мученичу смерть на вогні. Господін Бакмайстер шукав за ними, й радувався як чорт цвяшком. Щоб доказати свою вірність, — Пелех пригнав до касарні на самий святий вечер о. Гр. Біляка, закидаючи зраду проти Австрії. Радів з цього аж підскакував. Жандарі інших народностей не доказали того, що свій Панько. Що правда, відносились до українських кольоністів прихильно в часі війни. — О. Лаврів

ЧИ ВАРТО ЖУРИТИСЬ?

Є між нами людей много
що журяться все.
І о їм як то люди кажуть
чогось нестає.

Одним грошей, другим слави
третім щось забути,
А ще иншим чиєсь серце
хочеться здобути.

Та ми кажем що журитись
не варта нікому,
Бо журба нам не поможе
ніколи в нічому.

Лиш ослабить Ваші сили
здоровля й охоту
Та заставить Вас лишити
всю добру роботу.

Тому всім Вам наша рада
більше не журіться,
Дбайте про своє здоровля
Смійтесь, веселіться!

Евген Березинський

З ДУМОК РЕДАКТОРА ТОЧИЛА

Сидить собі наш редактор
І думку думає:
Як то нарід галіційський
Його натягає.

Без совісти і без чести,
Як можуть і знають,
Передплати висилати
На час забувають.

Через таке наш редактор
Мусить пропадати,
І подерті старі штани
Що днини латати.

Нема добра на тім світі
Нема і не буде,
Як так будуть дальше жити
Галіційські люде.

Як хочете щоб редактор
Не задер ногами,
То мусимо гроші слати
Ночами і днями.

Як редактор буде жити
То буде писати,
Як будемо ся за пупці
Від сміху тримати.

Гей, не будьмо темняками
Вічними цапами,
Поратуймо редактора
Грішми не словами.

Нехай живе наш редактор
Ніде не вмирає!
Бо він для нас що місяця
Повно жартів має. —

Микола Горішний.

ПИШИ ДРУЖЕ

Е. Березинському
з Ню Йорку в Америці
присвячую

Пиши друже, пиши вірші,
Як можеш і знаєш,
Покажи, як ти свій нарід
Правдиво кохаєш.

Хоч часами серед злиднів,
Журби і недолі;
Ти співаєш, хоч на руках
З роботи мозолі.

В тебе серце є козацьке,
Що вміє співати,
Вміє других потішити
І віри додати.

Може люде твої праці
Не вміють цінити,
Однак вірші твої будуть
Раз на віки жити.

Не зважай на жалні труди,
Що в життю здибаєш,
Ти поетом народився
І співати маєш.

Перо твоє так, як зброя,
Що шлях пробиває,
Там де згода, там де правда,
Панувати має.

Пиши друже, пиши вірші,
У нинішну днину,
В них оспівуй волю, долю,
Рідну Україну. — Микола Горішний.

Джерзи Сіті, Н. Дж.

ВЕСНА

Сонічко витаєсь
З цвітною весною,
Ниви огріває,
Зрошені кровою.

Ниви огріває
Кулями пориті,
Скопані ровами,
Й могилами вкриті.

Жайворон взлітає,
Понад сумні поля,
Господа прохає,
Щоби його воля.

Страшною добою
Так покермувала,
Аби мир з весною
Людям дарувала.

Замаївсь садочок,
Пишним цвітом біяим,
Мов який райочок,
Пташки прилетіли.

Цілу божу днинку,
У садку співають,
Піснями спокою
В Господа благають.

Гай зазеленівся,
Мов вінок гарненько,
До життя збудився
Також соловейко.

На буйній калині,
Пісоньки співає.
І піснями мира
В Господа благає.

Цвіти чародійно
Луги украсили,
Срібною росою,
Вмились, відсвіжились.

Запахи премилі
Вітер розвіває,
Перед престіл Бога
І о мир благає.

Люди з нужди, горя,
Сумні виглядають,
В голову заходять,
Що робити мають.

Знищені до краю,
Села попалені,
Тисячі сиріт скрізь,
Без батька, без нені.

В логоді і в нужді,
Руки простягають,
Молитвами мира
В Господа благають.

С. Калинець

ЗАПОВІТ СІЧОВИКА.

Як мені прийдеться вмерти,
Жертвуватися для краю,
Будьте ласка, поховайте
Ви мене в зеленім гаю.

Лиш у гаю поховайте,
Щоби деколи з весною,
Хоч пташина заспівала,
Тужну пісню надімною.

Хоч пташина — бо з родини,
Тут мене ніхто не знайде,
Бо в ці скали не приступні,
По війні ніхто не зайде.

По тім висипте могилу,
Хрест високий закопайте,
Під хрестом прибийте дошку,
А на ній слова додайте:

— Тут січовик спочиває,
Що з горячої любови,
В борбі поляг як Україні
З ніг тяжкі здіймав окови!

А під тим письмом додайте,
Ще й імено, яке маю,
Рік і місяць де родився,
І той день в котрім сконаю!

Те сказав, на небо глянув,
Шепнув "Боже!" ледво-чутно,
В Божі руки віддав духа,
Кругом стало тихо, смутно.

І його могилу нині,
Звеселяють пташки співом,
А ти, друже, як там будеш,
Змов: — "Богородице Діво!"

С. Калинець

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ВІТАМІНИ.

Американське Міністерство Рільництва, Видання число 275, Даніел і Мунсел, говорять:

Вітаміни прибрали необхідне місце в нашій щоденній поживі — відколи їх відкрито 30 років назад. Їх число чимраз збільшається. До тепер добре дослідженими і випробованими, необхідними Вітамінами в людській поживі — являється Вітаміни А, Б, С, і Д.

Вислід розшуків виказали, що тіло і вітаміни мають нерозлучну звязь. Чинність або рух усіх мускулів, жил, крови, нервів — залежить на вітамінах у нашій поживі. Позбавте себе вітамінів, то наразити себе на різні недомагання, недуги і слабости. Щоб мати добре здоровля, віль не від недомагань, то щоденно потрібно споживати зрівноважену поживу. Щоби їсти таку здорову поживу, то треба знати дещо про Вітаміни, щоб таку поживу вміти зготовити. Зрівноваженою поживою називаємо таку, що містить у собі три рази більше зеленини, овочів, городини, ніж мяса, яєць або риби.

Вітамін А будує відпорність, проти простуд, і охороняє від нічної сліпоти.

Вітамін Д помагає ліпшій будові зубів і костей.

Вітаміс С вдержує будову клітин і оболони ясен здоровими. Він також хоронить від утоми, перемучення, ослаблення, простуди, болів голови, нервовости, втрати апетиту, ослаблення мускулів; держить шкіру злоровою, кріпить память, і помагає другим вітамінам в перетворюванню на складові частинки потрібні для вжитку тіла. Він є наче осередним, головним паном над всіми вітамінами. Він є наче ключ С у музиці, без котрого ні взад, ні вперед поступ неможливий.

Вітамін Б також помагає проти нервовости, втоми і на брак апетиту. Це вклюнає родину вітамінів так званих Б-Комплекс.

Вітамін Е є потрібний для полових органів і їх сили. Без вітамі ів добре здоров ля, веселе життя є неможливе. Вітаміни є необхідні в людській поживі.

Штучні вітаміни не дають поживної вартости. Коли купуєте їх, то все беріть найсильніші — для кращого результату.

В погоні за маєтком не нищіть свого здоровля. Коли вам що бракує, то вживайте ці сильні вітаміни. Ви скорше доробитесь як будете цілком здорові і веселі.

НАУКОВІ НОВИНКИ

Достигаючий пил з цвітів є багато сильніший від штучних хемікалів для природного росту.

Вприскування хемікалу "колчісайн" у яйця — витворює курята з двома гребенями на голові.

Узнано науковими дослідами, що невідповідна пожива, бідна, і брак вітамінів спричиняє недугу морщення печінки.

Воякам, яких вислано на далеку північ, лікарі приписували в їх поживі вітаміни А, Б1, С, Д, і квас никотини.

Відкрито, що крім горляної залози в тілі є інші ще тканини, котрі зуживають йодину.

Вітамін Д проти кривухи, кривих ніг і слабої кости ділає на нирки. Нирки не випускають багато фосфору і це хоронить від кривухи.

Недоживлення наводить тіло на різні зміни. Раптові зміни в тілі наводять різні недуги, залежно від стану крови.

Винайдено новий спосіб лікування мущин на полові недомагання — штучною виробою мужеських полових гормонів, "метил тестостери", який дає добрі результати, пролїканням.

Коли в тілі деякі органи не можуть перетворити або зужити товщ, то повстає недуга вапніння або твердненя жил, так звана "артеріосклерозіс".

На 300 сивих людях переведені наукові проби ствердили, що сиве волосся вже тепер дійсно можна привернути назад до свого природного коліру денним ужитком одного члена Родини Вітаміну Б.

Пару з газоліни вживають як середник для заморювання.

Досліджено, що, коли є найменший брак вітаміну Б1 в тілі (в поживі, яку їмо), то повстає замішання думок, заворот, бай дужність, дражливість і слаба память.

Хто вживає горівку, той не чує зміни погоди, ні зимна, ні тепла.

Досліджено, що гній на обійстю і дикі кури становлять джерело заразливих бактерій, так званих "екваїн енсефаломайелитіс", які розносять комарі.

Чай з мятки є здоровий. Хто цей чай уживає, той молодо виглядає.

Місяць має вплив на земні ростини, каже професор С. Г. Борр з Медичної Школи Ййл Університету.

Квасне молоко продовжує життя ліпше від усіх досі знаних річей.

Листя з моркви звязати, виварити в зупі і викинути його. Зупа має гарний смак і деякі мінерали і вітаміни.

Листя з бураків має більшу поживну вартість як бураки.

Злість, лють і сварку в людині викликує брак вітаміну Б1.

ВЧІМСЯ ВІД ЗВІРЯТ!

Дуже цікаво глядіти на звірята, що вони їдять і як вони себе лічать. Коли пес має нестравність, то він пасе рід певної трави. Кіт, щоб очистити свій жолудок, таксамо пасеться на траві. Початки всіх медичних лічень повстали з зілля.

Медведі по довгім зимовім сні, їдять листя повійки і зілля що зветься "мандрийк" або травне яблоко, щоб зміцнити свою зужиту силу тіла.

Коли сонце ясне вказує на початок весни, то бджоли сідають на лозу, щоб пилом з пучків і цвіту лози очистити свою середину.

Коли звірята, що живуть на волі, переїдяться, то вживають деякі роди зілля на прочищення і дуже строго постять.

Гіпопотами (морські свині), коли занедужають на здоровлю, то пробивають себе рогом, щоб спустити кров, а потім заліплюють рану листям.

Звірята мають лічничу силу в своїй слині, яка недопускає до закаження ран. Вони злизують рану і рана скоро гоїться. Людське лічення ран у звірят є дуже повільне, однак, коли рана є в такім місци де звір не може їй лизати своїм язиком, там треба рани допильнувати.

Звірята також знають як лічити зломану кість; вони залізуть у фосу або в якесь низьке місце і остаються там нерухомі, також не їдять нічого довший час.

Недужі малпи шукають за двома родами зел і носять листя тим малпам, котрі самі є заслабі лічитися. Таким способом малпи скоро видужують.

Коли ворони зїдять затроєну поживу, то вони зараз летять на дерево і пожерають ягідки, які спричиняють воніти. По воніти, ворони стають здорові.

Голуби також лікуються ягідками зо зела.

Звірята значно випередили людей в лїченню недуг. Вони не чекають, не отягаються, зі слабостею так як люди, але зараз шукають ратунку. Вони лічать себе скоро почують якесь недомагання. Вони не дають хворобі розвиватися щоб вбивала їх.

Звірята таксамо відчувають і думають як люди. — пише Медісон Купер, "Журнал Городництва".

Звірята не їдять переварених або другий раз грітих страв і тому вони не слабують так як люди. Люди своїми перефабрикованими поживами вбивають себе передчасно.

У Природі кожна ростина має своє призначення. Кожна ростина має якусь поживну або лічничу вартість. Але людська дурнота не позволяє їм користати з благодатей Природи. Люди вчаться того, що не конечно потрібно, а Знання Природи лишають — на свою шкоду.

ДИВА ЛЮДСЬКОЇ ШКІРИ

Шкіра нормальної людини має більше як два міліони порій, а кожний з них є на цаль довгий, котрі тягнуться від залоз пітних аж на поверхню шкіри. Скласти ці пітні отвори кінцями до купи, то простягнуть ся на віддаль вісім миль.

Серце пересічної людини важить около десять унцій і б'еться 100,000 разів на добу. Кожної хвилі цей маленький орган тіла помпує більше ніж 25 фунтів крови крізь ціле тіло. За 24 години перепомпова на кров серцем важить 60,000 разів більше ніж саме серце.

- Всі дива людських органів є чинними від поживи, в якій є достаточна скількість вітамінів і мінералів. Коли в щоденній поживі бракує цих складників, то органи тіла занепадають на силі і здоровлі. Щоб усі органи тіла були здоровими, то до що-

денної поживи треба домішувати вітамінові поживи тому, що тепер земля зужита і звичайна пожива не є такою здоровою як була колись. Життядайні поживи є конечністю для кожної особи, щоденно, що признають усі наукові досліди університетів і всі лікарі.

ПРО ЗДОРОВЛЯ

Сою (соя бінс), фасолю, вперше заведено з Хін до Америки 1804 року. Це є найкраща пожива, заступає мясо й не робить людину ні ситою, ні худою, а держить рівномірну вагу людини.

В Італії, 1551 року, на ножах і столовій посудині різьбили "Отченаш" молитву щоб гості не забули молитись.

За панування римського цісаря, августа, фунт цинамону, на теперішні гроші, вартував двадцять пять долярів.

В Шкотляндиї, 1433 року, ухвалено закон, що печеного мяса крім панів— ніхто не сміє їсти.

Глибокий віддих на свіжому воздусі очищує шкіру зі всяких прищів, бо свіжий воздух очищує кров своїм киснем, а чиста кров усуває прищі.

Зільні ліки є найліпші на серцеві недомагання тому, що є помічні, лігідні й не дражливі для оболон.

Коли ви тепер важите більще як важили в 30-ти роках свого життя, то ви є слабі, терпіте на болі голови, натиск крови, серце й другі недомагання.

Найтящою працею людини є думання.

ВЕЛИЧ ЦИБУЛІ

Цибуля хоч маленька в городі — є великої вартості для здоровля.

Цибулю, як лікарство, вживали ще перед Христом.

Цибуля є знаменитим ліком на простуду. Їжте сирову цибулю перед спанням, а на рано простуда зникне.

Коли маєте в горлі запалення і хрипку, то зробіть з цибулі плястер, накраяної на тонесенькі пластинки між двома тонкими полотнами й привяжіть той плястер на ніч на шию.

Коли ви є нервові, то пийте і нюхайте сок з цибулі, а це втишить нерви навіть найбільше нервової людини.

Коли не можете заснути, спати, то нюхайте сок з цибулі. Запах ослаблює нерви й наводить скорий сон (спання).

Коли б люди дбали про себе, про своє здоровля так старанно як вони дбають про свою машинерію, авто, худобу в господарстві й не їли щобудь, то не терпіли б на ніякі слабости, як терплять тепер.

Незнання і недбалість найбільшою причиною людських недуг.

Щоб недбалість і незнання усунути, то глядіть, щоб у кожній хаті була "Точило". Воно одиноке в Канаді і в Америці по дає найновіші досліди науки про здоровля.

ДОМАШНЕ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

КОНВУЛЬСІЯ — коли дитина дістане конвульсію або кровавий напад, що аж синіє, то скупайте її в теплій воді, додаючи до води муштарди, а потім прикладіть мішочок з ледом на хребет.

НІС — коли з носа пуститься кров, то прикладайте леду або зимні шмати на карк.

ВКУШЕННЯ — коли пес укусить вас, то вимийте вкушене місце старанно карболевим милом, а потому приклайте шмати намочені в горячім оцті що 5 або 10 мінут.

ГИКАВКА — коли вас нападе гикавка або відгикування, то випийте муштардовий чай. Робиться його так: Одну ложечку муштарди до пів горняти кіпячої води. Випити холодне.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та відживлює тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

НОВО-ВІДКРИТИЯ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише відкайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на помощі недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтяку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недожівлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поміпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від затіку крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

DAY PRODUCTS 3651 B., Winnipeg, Man., Canada

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ГОВ СТАП!

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ НОВУ КНИЖКУ
під назвою:
"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 30%. Замовлення прислайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

До нової фабрики в Канаді потрібно людей, котрі бажають своїми грішми робити великі доходи.

P. & P. 3651 ST. B. WINNIPEG, MAN.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ГРОШІ ГРОШІ — СТАЛИЙ ДОХІД

Купуємо свербивус. Ягідки з диких рожів , плеканих, що року принесуть вам великі доходи. Збирайте. Плекайте. Книжочки з поученням 25 центів.
BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LIMITED.
607 YOUNG STREET, WINNIPEG, MAN.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

НА ПРОДАЖ кузня і герадж, токарня до зеліза, весь приряд до велдования і все начиння. Літом роблять три хлопи а зимою два. Все разом готівкою $3.500. Можна продавати шпакат до машинерії, можна тримати склад з оливою, з газоліною бочками до тракторів. Нема опозиції. Тут буде багато більше роботи, бо дві компанії будуть вертіти керниці за оливою і будуть будувати дорогу (гай вей) до Едмонтону. Інтересованих проситься писати на адресу Точила залучуючи чотири центи марку на відповідь.
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ЯК СВЯЧЕНА ВОДА ВИГНАЛА ЧОРТІВ

Піп іде! Піп іде!
В хаті гомоніло,
Скоро хату замітайте,
Бо йде піп з кропилом!

Піп із саней поволеньки,
Сопучи злізає, —
А Іван до своїх хлопців
Ось так промовляє:

— Ти Микито і Гаврило,
Петре і Степане,
Сейчас на піч заховайтесь,
Заки піп застане.

Не прибрані ви пристойно,
До отця святого;
Сейчас на піч утікайте,
Геть всі, до одного.

Хлопці на піч! А піп входить,
Голосно співає,
Кропить стіни і образи,
А потім сідає.

— Що нового? Як живеться?
Даєте на боже?
—Даю, отче, і молюся,
А Бог допоможе.

— Допоможе, лиш складайте,
Грошики на Боже!
Оттак наш піп промовляє,
Іван ронить сльози.

А хлопчиська там на печі,
Дусяться аж мліють,
Бо горячо і задуха,
Хлопці бідні пріють.

— Пекло! — шепчуть. — Утікаймо!
Бо капут нам буде!
А піп сидить, не виходить,
Його ся не збудем.

Як сказали, так зробили,
Із печі скакають,
І один за другим скоро,
На двір утікають.

Піп схопився зо страху,
Впало з рук кадило,
Мати кричить: — Ой Боже мій!
Крику наробила.

Бачить Іван що не жарти,
Тож попа благає:
— Успокійтесь, любий отче,
Нехай утікають!

Справді чудесна водиця
Чортів виганяє.
А бачите, тут у мене,
Було їх чимало!

Дякую вам, святий отче,
Дай вам Боже сили!
Я тішуся, бо вже з хати,
Чортяків вихолило. — А. Будяк.

ФРАГМЕНТИ

Хто в любові нещасливий,
Мране пропадає,
говорить божевілля,
Розум відбирає.

Менше люди знання мають,
Тим більше в них спори;
За темноту і не єдність,
Карає всіх горе.

Молодому гірко, прикро
Посаду обняти,
Для посади мусить довго
Знання здобувати.

Воля добра для вільного,
Що волю кохає;
Хто не вміє цінить волі,
Той в ній пропадає.

Коли знаєш, чого хочеш,
Знаєш як дістати,
То вартніше ніж бажання
В тій хвилині мати.

Стежок в життю дуже много,
А хто всіми бродить,
Той ніколи свою мету
В життю не знаходить.

Він все добрий, нарід рідний,
Величний і гожий!
Для всіх живе, для всіх робить,
Для себе — не може. — С. М. Д.

ПРО НОВИЙ ЛАД

Один наш доктор в Америці пророкував, що Сталін виграє війну.

Сталін показався найхитрішим політиком. Сталін виграв!

Люди, що інтересувались "Новим Ладом", тепер можуть уявити собі, який той "Новий Лад" буде.

Сталін заведе "Новий Лад". Світ піде до гори ногами! Буде так, як ще ніколи не було. Тішитись будемо богами. Скажемо: Старе вже минуло!

Пейсі божки засіли на троні,
Будуть нові тягарі вкладати;
Життя буде як у Вавилоні,
Ріжних "язиків" цар буде мати.
Вчимось кланятись низенько, люди,
Вчімось царя вихваляти, —
Буде добре жити, люди,
Будем радости взнавати.. — А. Будяк.

Евген Березинський

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"
або
ЛИСТИ З ДОРОГИ

ЛИСТ 1.

З Новим Роком любі братя
пишу до Вас листа,
А колись то я напишу
таких може триста.

Однак, поки я візьмусь
ті листи писати,
То про себе пару слів
хочу Вам сказати.

Тому нині пишу Вам,
кілька тих рядків;
Хто я такий і звідкіля,
та яких батьків.

А родився я в Америці,
у місті Ню Йорку,
Вже трийцятка літ минає,
якраз цього року.

В Америці пережив я
років лиш чотири,
Батьки їхали до краю
й мене захопили.

Бо то бачте, мої любі,
вони Галичани,
І до неї повертали
як діти до мами.

Приїхав я в Галичину,
в ту бідну країну;
Чотирнайцять літ прожив там,
мов одну годину.

Там я виріс, брати мої,
хоч там не родився;
Там читати і писати
в школі я навчився.

А як школу покінчив,
працював на полі;
Поки життя не пізнав,
думав що на волі.

А мешкав я у містечку
що Дунаїв зветься;

Там де річка, Золота Липа,
долинами вється.

Де весною зеленькі,
сади процвітають;
Де вечером пташенята,
у гаю співають.

Там де віє буйний вітер,
крізь ліси густії,
Там родились думки мої
мої любі мрії.

Там околиці ті любі,
що я їх покинув,
І далеко мов та птиця,
від них я полинув.

За широке, за глубоке,
за бурхливе море;
Тепер вперше в моє серце,
завитало горе.

Вже десятий рік минає,
як я тут блукаю;
Лиш веселости, чи втіхи,
цілком тут незнаю.

Покинув я свою хату,
убогу й маленьку;
Покинув я товаришів,
і батька і неньку.

Опинився я аж за морем,
в тім далекім краю,
Як там вони проживають
сумний що незнаю.

А рад би я хоч хвилинку
між ними побути;
Щоб те лихо, горе люте,
хоч трохи забути.

Нераз в ночі мені сниться,
що я в Галичині;
Коло другів своїх щирих
при своїй родині.

То щасливий і веселий,
радію й сміюся,
Зате в тугу попадаю,
як зі сну збуджуся.

А всіх своїх товаришів,
мов на яві бачу,
А жаль серце моє тисне,
трохи не заплачу.

ЛИСТ 2.

Десять років тому любі,
як Лютий минав,
То я свою рідну стріху
на віки прощав.

Покинув я свого батька,
покинув братів,
Щирих другів, товаришок
тай товаришів.

Покинув гаї зелені,
покинув й село,
Що років тих чотирнайцять,
за рідне було.

По полудні як сонічко
за гору ховаєсь,
Як з Дунаєва до Львова,
потяг відїзджає.

То в останне я їх бачив,
і тужу до нині,
Бо не знаю що діється,
тепер в Україні.

А зо Львова до Варшави
цілу ніч я їхав,
А раненько о десятій
на місце приїхав.

Приїхав я на дворець,
що головним зветься,
Там не стоїть один потяг
але яких десять.

Аж два дні я тут побув,
оббив всі пороги,
Щоб дістати всі папері
і дальше в дорогу.

А вечером вже в пятницю,
о восьмій годині,
Знов на потяг ми сідали,
й їхали до Гдині.

Три вагони пасажирів
тоді відїзджало,
Три вагони заповнених,
місця було мало.

Заповнені суперетки,
всюди пасажири,
А у нашій супертеці,
було лиш чотири.

То ми світло погасили
і двері замкнули,
Полягали собі спати,
і добре заснули.

Побудились, повставали,
вже в пізній годині,
Аж нарешті потяг став,
ми вже були в Гдині.

На тім покищо кінчу,
а на другий раз,
Знова дещо цікавого
напишу для Вас.

А покищо прощавайте,
нічим не журіться;
Одні другим помагайте,
мов рідні любіться.

(Дальше буде.)

ХТО ЙОГО СОТВОРИВ?

В школі, на лекції релігії питає катехит ученика:

— Хто тебе сотворив?

— Я не знаю. У нас в хаті тато з мамою завше про це сперечаються..

ЖІНОЧА ЛЬОГІКА

ВІН: — За що властиво ти так на мене гніваєшся?

ВОНА: — Вже не памятаю, але ніколи тобі того не забуду.

В СУДІ

— Яка ваша професія? — питає суддя обвинуваченого.

— Працьодавець.

— Як то властиво маю розуміти? Комуж ви даєте працю?

— Вам, пане суддя і адвокатам. Бо якби я тут не був, то ви не малиб що робити.

ТЕЛЕФОНІЧНА РОЗМОВА

— Гальо! Чи то пан доктор?

— Ні! Тут ного помічниця.

— Прошу попросити пана доктора щоби негайно приїхав до нас, бо моя мала проковтнула голку.

— Пан доктор тепер занятий. А чи та голка вам дуже потрібна?

ТАКОЖ ПРИЧИНА

— Чому плачеш, хлопче?

— Бо тато скалічив собі палець.

— Не маєш тут чого плакати!

— Я з початку сміявся, а за те тато вибив мене.

ЧИ ВОНА НЕГО ЛЮБИЛА?

— Марусю, скажи мені, чи ти передімною любила кого?

— Ні, серце. Мені лише часто подобалися мушини відважні, сильні, пристойні, інтелігентні, солідні — а в тебе цего всего нема.

МИЛИЙ ПАЦІЄНТ

Лікар до пацієнта:

— Ви не повинні журитися! Я сам перед роком був слабий на цю хоробу, що й ви і нині я здоров.

Пацієнт: — Так, але пан доктор мали певно доброго лікаря!

СПОСІБ В БИЗНЕСІ

Минувшого місяця в Вінніпегу було дуже зимно, а при тім віяв з півночі вітер.

Несподівано десь зза угла виїхав жидок на Селкірк вулицю драптивим візком до якого була запряжена стара вже добре зголоджена конина. Жидок сидів на візку й кричав:

— Гітлєр! Гітлєр!

На той крик зявився полісмен і спитав, чому він кричить Гітлер.

— Ну ну, — каже жидок, — як я буду кричати "бенепас" то хто схоче вийти на двір в такий зимний день, як нині?

ПАННА У ЛІКАРЯ.

— Я дуже бліда, пане докторе.
— Справді.
— Щож я маю робити?
— Стерти павдер з лиця.

МУДРА СЛУЖНИЦЯ

ПАНІ: Ганю, а чи ти добре вимила рибу перед варенням?

ГАНЯ: — А чи ж це конечно потрібно? Таж риба й так ціле свое життя сидить у воді.

ОСЕЛ І ЦАП

Двох пяниць взяли поміж себе тверезого і питають:

— Скажи нам, чи ти осел, чи цап?

На те тверезий відповів:

— Того я не знаю, але мені здається, що я стою по середині між одним і другим.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука	.40
52 Тайни, — варто знати —	.25
Тайни краси	.25
Зрівноважене життя	.25
Київ і Рим	.25
Свитає день	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я	.25
На Чужині	.25
Лише для бабів	.10
Порадник про кохання	.25
Штуки	.10
Щасливе подружжя	.25
Як стати богатим	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду?	.10
Літературний Сміх	.35
Кохання	.25
Як позискати любов?	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим	.25
Факти про попів	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Одна	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину	.25
Як ворожити картами	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ	.50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована	1.00
Догідність у супружестві	1.00
Антологія Укр. Письменства	.65
Така її Доля, драма на 4 дії	.40

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руку, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина дужає, ділає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію	.15
Горнятко Кави, на дві дії	.25
Засвистали козаченьки,	.25
Старий Кавалір, на 1 дію	.15
Чудовий Зять, на одну дію	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Ганзя,	.25
Ого!	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монолог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поницих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична пєса, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не ніщте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попитне великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО	$1.00
ПО АМЕРИЦІ	$1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ	.75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ	.35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ	.15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ	.30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
1,7 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00 Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients defeat and most reliable for all stomach troubles Sickness, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation. Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones the entire system.

Package postpaid $1.00 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас; все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651 B. Winnipeg, Man., Canada

● **ВІЙНА!** — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Соррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у нових індустрій в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

● **"ЧИМ Я БУДУ?"** ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повницю книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651_B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● ● **ФОТОГРАФІЇ** — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльоруємо всякі фотографії. Виробляємо і рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No fogey negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business

ЦУКОР

● ● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві каміці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛЬЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION

Ч. 3. Рік 17, Бер. 1946
Vol. 17. No. 3. March, 1946

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.
Authorized as second class mail. Post Office Department, Ottawa.

TARAS SHEVCHENKO
Ukrainian National Poet Fighting
All His Life For Freedom 1814--1861

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте дільними! Продавайте славне сміш-не "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завдячують, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Попрактикше заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшані або оловянні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницю адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тягайни з такими людьми, що люблять криводу свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете качатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЯ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоґи, діяльоґи, діточі представлення, переклади, все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і запатримо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітаміновоі поживи на питків і ліків потребує річно мільйони бушлів вигідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за листою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий.
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде.
Нині приріклю,
І я цій хвилі за "Точило"
Гроші пошлю!
Коли б кожний от так зробив.
То було б всім мило.
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, нагодовні листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє ме я і адресу на наліпні "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя повід все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб народ вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за попадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на наших услугах.
St. Andrews Supply. 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, menial temperament of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Guy Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ЯК ПОВСТАЛО "ТОЧИЛО?"

Знаний учитель-поет, бачив великі недостачі і недомагання в освіті та вихованню українських дітей по широких степах Канади. Українські діти, помимо великого числа українських учителів, священників і сестер — нічого й досі немають з літератури для будучого покоління серед обставин яких живемо. Нічогісенько не мають, кромі тих мізерних, неілюстрованих Діточих Кутиків подеяких часописях, а це те саме значить що собаці муха.

Нарікаємо нині, що молодь забуває свою рідну мову, свої рідні звичаї і обичаї. Ми настільки ще й досі сліпі, що не хочемо розуміти, що під яким впливом молодь виростає, такою є. Коли б у нас було досить ілюстрованої діточої літератури, діточі журнали, ілюстровані сміховинки, добірні книжочки, з котрими діти виростали б з малку, то нині не було б нарікання, що українська молодь забуває своє рідне.

Забуваємо всі на великі слова великого громадського діяча-письменника, Бориса Грінченка. Він говорить ясно:

"Щоб народ вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів, то вчіть (його діти) чужою мовою або не вчіть нічого", то все одно він темним буде.

Великі характери будуються і виховуються лише в рідній мові. Чужі для нас ніколи нічого не збудують, коли не збудуємо собі самі власними силами. Чужа мова виховує наші діти для себе, а не для нас. Великих характерів, геніїв нам дуже бракує, бо через брак великих характерних людей — наша вся політика дуже паршива. Через лиху політику в нашім життю, ми тратимо всякі нагоди до кращого життя. Ми ніколи не вибємося на верх, коли так далі будемо трактувати виховання наших дітей.

До порядної господарки потрібно конечних знарядів. До кращого виховання українських діточок потрібно, відповідної літератури. А що наші діти є підставою народу, нашою будучністю, то діточа література є буквально необхідною. І, чим більше такої літератури, тим кращий наш поступ до кращої будучності. Українські діти повинні виростати під впливом рідної багатої літератури. Лише тоді виростуть із них характерні люди.

Щоб хоч частинно запобічи цій великій, пекучій потребі нашого життя, примірного виховання С. М. Дорощук, 1924 року почав видавати журнал для молоді, "Діточий Світ". Видання, 6х9 цалів, на 32 сторін, в чужих пресах, українських, коштувало $185.00 за одно число за 1000 примірників Вийшло три числа. Дорощук був бідний, шукав виходу, щоб забезпечити будучність такого видання.

Бувший учитель, Йосиф Богоніс, дав на ню ціль $85.00, на українські черенки. Дорощук за послідні гроші ледви здобувся на маленьку пресу, 6х9 цалів, із довгою ручкою, за $65.00. Піхав він на тій маленькій пресі завзято три роки і три місяці і видавав журнал "Промінь" — у голоді й холоді. Працював майже ніч і день безвпинно, бо крім видання мусів заробляти з боку на життя родини, четверо душ, — в ті тяжкі часи, коли чотири річна посуха і чотири річне безробіття душило життя немилосердно.

Учителі, священники і родичі були байдужні що до кращого виховання українських дітей. За три роки і три місяці видання "Проміння" не було навіть 300 повних передплатників у Канаді. Передплата на рік виносила всього лише оден доляр і половину. "Промінь" виходив раз на місяць. Видання тих грошей, котрих ніяк не можна було відірвати від уст родини — йшли на "Промінь". Це була надмірна посвята. Прості люди, що не мали дітей, завертали "Промінь" і просили не "тратитись". А учителі і священики, то навіть не відізвалися.

Раз було вислано по 10 примірників до всіх знаних учителів — для розповсюднення, — і цілий наклад пропав як у безодні. Недбалі, не то що не прислали належитість, а навіть не звернули примірників.

Місячник "Промінь" виходив цілий 1927, 28, 29 і три числа 1930 рр. З третім

числом того року, на жаль, видання припинено.

З тої гіркости повстало "Точило". Хлопа нічого так не зворушить, як сміх, іронія, виявлення його власних блудів. Найменше нарушення його сліпої гордости, чести — доводить його до роспуки, до пімсти, до повного пробудження — з віковічного рабського сну.

Цілий 1930 рік "Точило" містило чистий гумор, і, як таке, не покривало навіть видатків паперу, — бо до гумору люди не доросли й не знають оцінити друкованого слова, ні того, що є дійсним життям. Отже, одиноким виходом для істнования лишилося: виявлення недомагань і блудів та зло-вчинків людей без перебору їх становищ і маєтності. Це помогло дуже багато і помогло "Точилові" дихати, бо кожний старався показатися кращим від свого сусіда.

Зі всіх сторін посипались дописі, доноси, скарги, оскарження, кривди, і то таким великим навалом, що сміло можна було видавати денник "Точило" на 50 сторін. За кожну допись люди присилали на "шмір" щоб "Точило" не скрипіло, та щоб їх дописі були поміщені. "Точило" стало дуже популярним журналом. Не було ні одного адвоката в Канаді, щоб не писав у імени когось — за нарушення "про стої", чи вченої особи. Гріхи всіх викидалося на денне світло й гріщників шурувалося на "Точилі" на порядних людей.

Люди, котрі ніколи нічого не читали, взялися до читання. Кожний не вірив другому й сам хотів читати те, що пишеться про нього в "Точилі". Ті, що не знали читати, скоро вчилися читати по українськи, лише задля того, щоб могли читати "Точило", яким одні других дрочили, що про них є щось написано.

Редактор задумався, і прийшла йому на думку пословиця: Не давай дитині сухаря, бо ним подавиться. Не давай людям науки, тоді, коли вони ще потребують пипки і батлі з молоком.

"Точило" зробило багато добра. Що найважніше, воно зрівнало ту дурну гордість, якою наші люди є пересичені. Коли ти є людина, то будь людиною; не дри носа вгору, що ти вчений, чи не вчений, або маєш авто.

"Точило" сягало до живої глубини душі кожного, а злі жіночки аж підскакували з люти. Воно грало якраз на тих струнах, котрі є найбільше дітькливі, — і робило свою роботу.

В "Точилі" є психольогія наших людей всякого стану, зеркало їх життя, історія.

"Точило" є одиноким виданням у Канаді, що ніколи не жебрало на "видавничий фонд", ні за жертвами. Доказом є навіть те, що помимо того що люди завинили йому застращаючу суму грошей, воно ще живе, жило і досі жиє своїм власним життям. Воно вічне як сфінкс, а сильне як Єгипетські Піраміди.

"Точило" все мало і має оригінальні, нові, цікаві матеріяли, статті, оповідання, жарти, поезії, наукові статті про здоровля, поважні і гумористичні поезії і т. п., і є першим ілюстрованим виданням у Канаді і Америці. Всі ілюстрації є власного виконання, кліші з них, геть всі, є роблені на "лінолію" цереті.

"Точило" вже виходить 17 років без перерви. Воно є одиноким журналом гумористичним і науковим, що вповні заслуговує на попертя кожного українця що є поступовим, живим, активним і думаючим. Постарайтесь усі, щоб воно виходило ще 10 разів по 17 років, і щоб виходило на 50 або 100 сторін!

"Точило" є в силі виходити на 100 сторін або й денником! Потребує до цього лише нової машинерії, бо стара вже зужилась. Також потребує чесних людей, котрі розуміють свій обовязок — і платять свою передплату точно все й на час. Потребує людей гідних, що люблять приєднувати нових передплатників і цим піддержати так цінне одиноке того рода видавництво.

"Точило" моцно стоїть на тім, щоб між нами, як великим українським народом, було якнайменше гнилизни, грішників; якнайменше тих людей, що люблять, безпідставно рити; якнайменше тих людей що беруться до всяких справ; а нічого не розуміються на даних справах. Взагалі, "Точило" стоїть на твердих засадах, щоб МИ дійсно були кожний гідним членом великого українського народу.

Чим більше буде в нас українських видань, тим більше ми імпонуємо як культурний народ. Народ без багатої літератури є забутий всіма на світі.

Перше число "Точила" появилося в січні, 1930 року. Пора, щоб зробити йому якийсь Ювілей або якусь Річницю його

витревалому істнованню. Може така церемонія принесла б новий "лінотайп", котрого конечно потрібно, бо старий вже шпагатами, мотузками та дротами так повязаний, щоб тримався купи, що його з тих мотузків і побільшаючим шклом не легко доглянути.

Змилосердіться над муками редактора. Кожний читач і прихильник "Точила" може помочи в цій справі в той спосіб, як приєднає пять нових передплатників. Але кожний передплатник. Тоді "Точило" напевно буде виходити більше й частіше. Отже, ніхто з вас нехай не лишається позаді. Приєднуйте нових передплатників.

— М.

Евген Березинський

НЕМА ПРАВДИ.

В Річницю смерти Т. Шевченка.

Ти давно вже любий батьку
замкнув свої очі,
Згас неначе ясна зоря
по скінченню ночі.
І зложили Твоє тіло
в скромну домовину
Й поховали звідки видно
Твій край Україну.
Ті лани широко-полі,
тай Дніпрові кручі,
Байраки, степи розлогі
і садки цвітучі.
Поховали під Каневом
в серці України,
Де тепер знова видніють
згарища й руїни.

Поховали як годиться
тай слізми залились,
Тепер вони наче діти
без батька лишились.
Нема кому їх навчати
ні вести до цілі,
Бо по тих котрі бажали,
стоять вже могили.
Нема Гонти й Гамалії
й Богдана нестало,
Нема війська Січового,
що колись гуляло.
Нема навіть й тих останніх,
що бажали волі,
Декотрих давно убили
інші ще в неволі.

В нашій хаті чужі люди
заводять порядки,
Заберають збіжжя з поля
і ярину з грядки.
Нищать церкви і катедри,
все наше руйнують,
Мов розбійники-опришки,
серед дня рабують.
Нема правди любий батьку,
всьо тепер змінилось,
Много дітей України
по світі розбрилось.
Однак тебе наш кобзарю
вони не забудуть,
А рік річно, як і нині
згадувати будуть.

Евген Березинський

ПРОТЕСТ!

ДО ВАС ВЕЛИКІ МУЖІ НАРОДІВ —
НЕ СКРОМНУ ПРОСЬБУ, НЕ МАНІФЕСТ
А В ОБОРОНІ БРАТІВ І КРАЮ
Я ЗАСИЛАЮ СКАРГУ, ПРОТЕСТ.

ВАМ ДОБРЕ НИНІ ЖИТИ НА ВОЛІ —
В ДОБРАХ ПИШАТИСЬ НАЧЕ КНЯЗІ,
МРІЯТИ ТІЛЬКИ ПРО ЩОСЬ ВЕЛИКЕ
НЕ ЗГАДУЮЧИ ТИХ ЩО В ЯРМІ.

ПРО УКРАЇНУ ВИ ВСІ ВЖЕ ЧУЛИ,
БІЛЬШЕ ВАМ ПЕВНО НЕ ТРЕБА КАЗАТИ
ВОНА-Ж ЯК ІНШІ НАРОДИ СВІТА
ПОВИННА ПОВНУ СВОБОДУ МАТИ.

ТА ВИ ВЕЛИКІ МУЖІ, МАГНАТИ —
ОДНИМ З ЗАЙМАНЦІВ ЇЇ ВІДДАЛИ,
А ДЕЖ ТА ВОЛЯ ДЛЯ ВСІХ НАРОДІВ
КОТРУ НЕДАВНО ВИ ОБІЦЯЛИ?

ДЕЖ РІВНІ ПРАВА, ПОВНА СВОБОДА,
ДЕ ВЛАСНИЙ УРЯД В КОЖНІЙ КРАЇНІ?
ЧОМУ СЬОГОДНІ ЛЮТІ ЗАЙМАНЦІ
РОБЛЯТЬ ЩО ХОЧУТЬ НА УКРАЇНІ?

ЗАЩО МОРДУЮТЬ НАРІД НЕВИННИЙ,
ДІТОК МАЛИХ, СТАРЦІВ ВБИВАЮТЬ?
ЧИЖ ЗАТЕ БИЛИСЬ НАШІ ГЕРОЇ,
ЩО НИНІ ЗЛИДНІ ДАЛЬШЕ ГУЛЯЮТЬ?

ГЕЙ ВИ ВЕЛИКІ МУЖІ НАРОДІВ —
ВАМ ВЖЕ НАЙВИЩА ПОРА Є НИНІ,
ПРОТЕРТИ ОЧІ ТАЙ ПОДИВИТИСЬ,
ЩО ЗЛИДНІ РОБЛЯТЬ НА УКРАЇНІ.

БО ЯК ЩО ДАЛЬШЕ ВОНО ТАК БУДЕ,
ТАК БОГ ЗАТЕ ВАС ТЯЖКО СКАРАЄ,
БО ХТО КРИВДУ ДРУГОМУ РОБИТЬ
ТОЙ МИЛОСЕРДЯ В НЕГО НЕМАЄ.

ПРАВДИВИЙ ОБРАЗОК

Раз Микола і Гаврило,
Коло шклянки пива,
Сміялися з редактора
Славного Точила.

Як він голий і голодний
Жарти укладає,
І як чорта він лисого
З того всего має.

Мовляв ми таки мудріші,
Нічого не знаєм,
Однак їмо аж тріскаєм
Тай ще запиваєм.

На культуру і просвіту
З гори насвистали,
Ми австрійських генералів
Колись пуцували.

Неодин нам капралина
Віхав поза вуха,
Що світ виглядав як банька,
Чоловік як муха.

Били з заду і з переду,
Що лиш було сили,
Бо панови Франц Йоськови
Ми вірно служили.

Ми ще нині у сальоні
Те все споминаєм,
І військові старі пісні
Австрії співаєм.

З редактора небораки
Тільки насміємось,
І в сальоні на сміх, ганьбу,
Як свині попємось.

Плює на нас хто лиш хоче
Копають ногами,
На другий день виглядаєм
Цілі з синяками.

Замість собі за ті гроші
Купити "Точило",
То ми мочим в алькоголю,
Як день так ніч рило.

Через те все наш редактор
І штанів немає,
Бо наш нарід галіційський,
Сальон підпирає.

Сальоністи богатяться
Тисячі збивають,
Бо темняки некультурні,
Долю пропивають.

Гей австрійські "шугпуцери"
Нас вам схаменутись,
Від горівки до просвіти,
Разом навернутись. — М. Гогішний
Джерзи Сіті, Н. Дж.

Евген Березинський

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"
або
ЛИСТИ З ДОРОГИ

ЛИСТ 3.

В Гдині з потягу висіли
хочем виходити,
А нас пани поліцаї
не хотять пустити.

Казали нам щоб ми всі
в ряди поставали.
Тай щоби пашпорти свої
ми їм показали.

Поставали ми всі в ряд
контроль перебули,
І мов з клітки воробці
на двір ми рухнули.

Але агент що нас віз
каже: — Уважайте!
Перше свої валізки,
на те авто дайте.

А потім всі за порядком
женщини і діти,
А ви, клопці, де попадесь,
будете сидіти.

Посідали ми в автобус,
приїхали до обозу,
І тут ще ми перебули
цілу кару божу.

Як ми тільки приїхали
то нам їсти дали,
По обіді до доктора
всім вийти казали.

А той доктор чоловік
грубий наче дині,
Він з Америки приїхав
тут до тої Гдині.

Як до него ми прийшли
і в ряд поставали,
І тоді немов жовніри,
ми приказ дістали.

Ану-ж тепер за порядком
перше горожане,
Хто імігрант, хай по заду
на часок остане.

Сто пятнадцять нас було,
самі добрі люди,
Але такий як там крик
той й в пеклі не буде.

По купелі нам усім
білі штани дали,
І такі як святі носять
на ноги сандали.

Годину ми просиділи
в тій холодній сали,
А сандали мов ворони
в повітрю літали.

Нарешті прийшов дозорець,
приніс нам убрання,
Уберайтесь — каже скоро, —
бо вже час до спання.

Запровадив нас до спальні,
сказав де лягати,
Але ту ніч подорожним
тяжко було спати.

А раненько сонце сходить,
ми всі повставали,
По сніданку йшли до бюра
перепустки брали.

І так цілу Божу днину
по місті блукали,
А вечером до обозу
знова повертали.

А на другий день знова
як снідання зїли,
Позбирались всі знова
і в місто спішили.

Йдемо ми так дорогою
та співаєм пісню,
А тут з боку по голові,
хтось одного свиснув.

Ще не вспіли обернутись,
як з другого боку,
Вискочило поліцаїв
щось пятьох, ніврóку.

Припинили нас кожного
тай стали питати:
— Чи то можна на вулиці
дурниці співати?

Розпитались, довідались,
що ми відїзджаєм,
Попросили нехай більше
дурниць не співаєм.

І знова ми машеруєм
гудуть тратоари,
У кожного на бік шапка
а в зубах цигари.

А що нам заборонили
жандарми співати;
Так програму ми змінили,
почали свистати.

ЛИСТ 4.

У вівторок рано вранці,
як лиш сонце сходить,
То і нам час вже найвищий
вставати приходить.

Та не дуже ми охочі
із ліжок вставати,
Та нарешті повбирались
і пішли вмиватись.

По сніданку знова нам
прикази давали,
На десяту до візити
всім прийти сказали.

По візиті ніхто з нас
не ходив до міста,
Бо візит було доволі
може яких триста.

Хто візиту перебув
йшов листа писати,
Бо ще кожний з нас хотів
до дому післати.

І цілий день ми тоді
ті листи писали,

Досить пізно тої ночі
спати полягали.

Бо це була остання ніч
що ми в порті спали,
А в середу сонце сходить
і ми повставали.

Тай скоренько знова всі
подались до міста,
Щоб купити на дорогу
щось доброго зїсти.

Бо вже нині виїзджаєм
на широке море,
Веселість нас покинула,
а обняло горе.

В одинайцятій годині
авта заїзджали,
Одні багаж, другі нас,
до порту забрали.

Приїхали ми до порту
а тут знов панове
Віддали нам документи
на відїзд готові.

Тоді панки поліцаї
ще раз стемплювали,
По одному за порядком
в корабель пускали.

Пятьсот девять призначили
для мене каюту,
Де пережив я й не одну
хвилю незабуту.

Врешті корабель гукнув,
аж всьо затряслося,
Незабаром два гудки
знова розляглося.

Досить людей насходилось
щоб нас попрощати,
І орхестра теж там була
щоб марша заграти.

Аж нарешті прийшов час
за третим сигналом,
Корабель почав на море
сунутись помало.

І за яких три хвилини
виплили на море,
Спокійненько і рівненько
мов подільське поле.

Тоді кожний з нас вернувсь
до свої каюти,
Щоб хоч троха відпочити
і жаль перебути.

Бо кожний з нас пригадав
і сестру і брата,
Рідну матір заплакану
і старого тата.

Як в останнє нас прощали
як благословили,
Щоб ми з Богом без трівоги,
море переплили.

На вечеру не ходили
охоти немали,
А думки мов тії птахи
кругом нас літали.

Ану ж недай Боже з неба,
деякого лиха,
Всіх нас прийме мов дітей,
тільки вода тиха.

І сліду вже не знайшовби
ніхто тут за нами,
Та не один заплакав би
гіркими сльозами.

Заплакала б стара мати
якби син втопився,
Старий батько невеселий
ще б гірше журився.

Брати, сестри, товариші
і ціла родина,
А найгірше затужила б
молода дівчина.

Котра плакала б за мною,
то я сам не знаю,
Бо лишив я їх чотири
у старому краю.

Наталочку і Настусю
і Олю і Геню,
Як що про них лиш згадаю,
так трохи не згину.

Нераз я їх обдурив,
що аж сам сміявся,
Що за мною всі заплачуть
я й не сподівався.

Але як я відїздив
всі мене просили,

Щоб хоч листа написав
бо таки любили.

Гей, — щож я так розписавсь,
вже час до роботи,
А на листа почекайте
всі, аж до суботи.

А в суботу по роботі
знова відпочину,
Знова листа вам напишу
і на почту кину.

Та покищо прощавайте
нічим не журіться,
В згоді жийте, та працюйте,
мов рідні любіться.

Як будете так робити
дійдете до ціли,
У вільних народів колі
будете й ви жили.

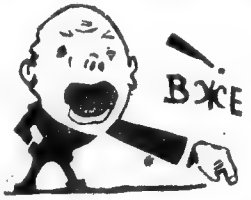

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"

або

"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

До нової фабрики в Канаді потрібно людей, котрі бажають своїми грішми робити великі доходи.

P. & P. 3651 ST. E. WINNIPEG, MAN.

ТРАПИЛА КОСА НА КАМІНЬ

Простудивсь скупий богач,
Й цілих дві неділи,
Кашляв, хропів, хоч його
Мастили і гріли.

А коли в нього жебрак
Просив милостині,
Так як би серпом його,
Різав в середині.

На дворі зима, мороз,
Мов косою косить,
Жебрак ходить по хатах
Милостині просить.

Зайшов в хату богача,
"Отче наш" кінчає,
На зиму й лютий мороз
Скаржись, нарікає.

Богач каже — хоч й мороз,
Та то ще нічого,
Щоб ще для вас жебраків
І вітер до того.

Те сказавши а в грудях
Так його задерло,
Закашлявся, затягнувсь,
Аж дух з нього перло.

Жебрак каже: — кашель в вас
Певно від простуди;
А то добре би до кашлю
Ще і колька в груди.

Богач зубами скреготить,
За лік на хоробу,
Зажди, діду, дам тобі
Печеного бобу.

Жебрак каже, — споживайте
Самі працю свою,
Й вибіг з хати не запер
Й дверий за собою. — **За Степ.**

НЕПОРОЗУМІННЯ

ПАНІ: — Марусю, я сьогодні рано припадково побачила, що хлопець від пекаря тебе цілував. Від сьогодні я сама буду відберати печево.

КУХОВАРКА: — Це на ніщо не здасться, прошу пані. Хлопець від пекаря любить лише бльондинки.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

НЕДУГА ОЧЕЙ

Недуга очей, що спричиняє твердненя очної галки — повстає через фабриковану поживу, позбавлену життядайних складників. Також від поживи що довго затримується в жолудку. Запір спричиняє застій вільного переходу соків.

Водні соки ока змінюються що 24 години. Коли всі добіги соків око не може позбутися, то вони стають тягарем або натиском в очній сочці, звичайно з переду. Це згущення соків перескаджає очам у їх нормальній праці, з чого повстає біль в очах, біль голови, неясний вид, і значна втрата зору.

Флягматична пожива наповняє кров отруями, які травні органи не годні перетравити. Ці отруї або бруд з обігом крови осідають на стінках жил і артерій. Брак тілесного руху також ослаблює діяльність мускулів, котрі стають лінивими й спричиняють слабу циркуляцію.

Мясо позбавлене зерно своїх вітамінів і вітамінів при меленню, бляшанки, пачки, білий цукор, отруйні приправи поживи, салад дресінг, "майонийз", і т. п. наповняють кровні посудини такою поживою, яку тіло не годно перетравити для свого вжитку. Це стає тягарем для тілесних органів і отруєю для цілого тіла. Не перетравлена пожива насідає при кінчиках дрібних жилок, що гамує нормальний обіг крови. А де кров не циркулює, там тіло ослабає, повстає твердненя жил, і ревматичні болі, ревматизм, артрит, і в останне параліж або безвладність тілесних органів.

Ці самі осіди або налипи неперетравленої поживи також осідають на очах, спричиняють чорні плямки на оболоні очей, слабий зір, і в останне сліпоту або цілковиту втрату зору, — як пише "Шлях Здоровля".

Вітамін С охороняє від очних недуг. Їжте досить вітамінової поживи, що має в собі багато вітаміну С. Хороніть свій зір поживою багатою на вітамін С. Це є сором, що на кожних 100 людей — 85 людей носять окуляри. Це не дто великий занепад на здоровлю людей, — а все через байдужність і брак знання.

БОЛІ ГОЛОВИ

Дурна голова болить завсіди. А болить вона тому, що не хоче навчитися уважно читати про Науку Здоровля в журналі "Точило", в якім все є наукові найновіші досліди про здоровля.

Носити на карку таку дурну голову що все болить, то цілком не поплатно. Така голова лише заваджає тому, що її носить і всім, з котрими вона живе. Голова тяжка, а з тяжкою болючою головою — праця ще тяжча. Така голова навіть на студенець не надається.

Праця повинна бути приємністю, а не тягарем. А щоб всяка праця була приємною і легкою, то треба мати легку голову, і то не з половою, але повну розуму. Розумна голова ніколи не болить.

Кожна людина є найліпшим лікарем для себе. "Як собі постелиш, так і виспишся". З якої поживи будуєш свою кров, таке й здоровля будеш мати. Без причини болів голови немає.

Найбільшою причиною болів голови є — токсини або занечищення, кал. Коли тлюча, гниюча пожива задовго стоїть в кишках, то обіг крови розносить ті отруї по цілім тілі й повстає біль голови. Біль — це знак або осторога Природи, щоб чимскорше позбутися калу з тіла.

Деякі людиська терплять на болі голови навіть десятками років за дармо. А все це через дурноту, через жолудок, що не випорожнює себе зі всякого калу або бруду — на час. Людиська часто переїдаються, перетяжають свої стравні органи, а потому терплять на болі голови.

Що найгірше, людиська по більшій части їдять невідповідну поживу, забагато їдять мяса, риби, яєць, крохмальних потрав, солодощів, а замало зеленини, овочів, городини, салад, овочевих і огородних соків. Щоб бути здоровими, то треба їсти три рази більше нищих потравів ніж мяса, риби і яєць, і то що дня.

В "Точилі" все знайдете нові матеріяли, яких не знайдете в інших видавництвах. Читайте його для свого здоровля.

СОЛЕНА ЛЮДИНА

Сіль є дуже шкідлива коли її не уживається умірковано. Тисячі людей терплять на фальшивий апетит і солену звичку. Забагато є солених людей.

Доктор Келлог у своїй книзі про "Ново Поживи" говорить: "Знавці рільництва кажуть, що два або три фунти соли є трілом для коня; чотири до пять фунтів соли забє корову. Пів фунта соли забє свиню. Коли собаці що важить 40 фунтів дати три унції соли, то він попадає в конвульсію і гине".

Доктор С. Герман Барров, котрий пробував довгі роки в Хінах, говорить: Хінці поповняють самогубство, випивши розпущеної у воді соли, і, нема нічого труднішого як вратувати таку людину й вилічити її. У всіх випадках затроєння сіллю — вдалося мені вратувати лише один випадок".

Вживання соли тепер надто перевишшає тілесні запотребования. Гавтієр говорить, що людина вживає пять разів більше соли ніж її потрібно. Дебора і другі твердять, що сіль є дуже небезпечною привичкою, і то більшою привичкою ніж потребою. Надмірне вживання соли має дуже шкідливий ефект на травні органи. Стефансон, дослідник північного Бігуна заявляє, що Ескімоси не вживають соли. Ролимі племена далеко від цивілізації дуже рідко коли вживають соли. Навіть много з них уважають ужиток соли смішним і не будуть їсти соленої поживи, навіть в найменшою дрібкою соли.

Торіндо каже нам, що надмірний вжиток соли збільшає скількість білку в крові і спричиняє недугу нирок. М. Ашард з Франції і професор Стравса, Вийделл, Лемер і Джоваль також доказують, що сіль творить білковину в нирках.

Ті, що хотять упасти на вазі, не повинні вживати соленої поживи. Визначні авторітети кажуть, що люди, які терплять на запалення оболон легенів, горячку, падачку, цукровицю, сифіліс, серцеві недуги, печінку, нирки, шкарлятину, кір, глибокі гнійогати прищі — всі повинні здержатися від уживання соли. Европейські медичні авторітети доказують нам, що екзима щезне коли їстимемо не солену поживу. Сіль перетяжує і втомляє нирки, коли нирки відділюють її на вихід з тіла.

Природна пожива має досить у собі соли потрібної для тіла. Коли додаєте більше соли то нирки мусять її викинути з тіла, а це перемучує нирки. Кожний повинен уживати соли дуже трошки. Забагато соли доводить до нещастя, до різних недуг.

Таке саме й з перцем і другими приправами. Перець має в собі оксалічний кгас, який є дуже шкідливий і немає ніякої поживної вартості. Їжте природні поживи, які Бог сотворив для людства.

Забагато соли в поживі спричиняє безсонність і напруження нервів, каже доктор Міхал М. Мелник, Маринарського Шпиталю Америки.

Забагато соли в поживі гамує добру чинність костей і спричиняє водавицю і глухоту.

Забагато соли обтяжує нирки і обезсилює їх чинність. Уживайте соли умірковано.

ЧАЙ З МЯТКИ

Наш Вінстон Чорчил, все пє чай з мятки. Такий чай держить людину на вигляд — все молодою; втихомирює всякі забурення; хоронить від тифічної горячки; літом держить у тілі силу і жвавість мускулів та легкість тіла. Чай з мятки є дійсно здоровим напитком — пише Павло С. Брегг у "Мортонс Новинках Здоровля".

НЕЖИТЬ ВІТАМІН С

Вже роками лікарі завважали, що брак вітаміну С спричиняє занепад здоровля, а з цим легко чіпається нежить тому, що тіло не має досить відпорности проти пошестей. Лікарі дослідили, що підчас нежитового нападу кровний складник, гистамайн, значно заповняє кровні посудини. Ця надвишка напливу спричиняє нежить.

Гистамайн йде в сполуці з вітаміном С. Лише вітамін С запобігає нежиті тим, що робить тіло сильним, і розуміється, усуває нежить і другі недуги.

ВІТАМІН К

Каштанове листя і шпінат є найбільшим джерелом Вітаміну К. Цей Вітамін спинює кровотоки, — каже доктор Гю Р. Ботт у своїй книзі і доктор Алберт М.

Снелл з Мийо Клініки, два піоніри-дослідники над вітаміном К, що ратували хворих на жовтачку від смертельних кровотоків.

Галярепа і капуста також є добрим джерелом цього вітаміну К, а головно зелене листя. Люцерна, соснові цілпильки і помідори містять у собі певну скількість цього проти кровавлення — Вітаміну.

Де наука вдомі сяє,
Там "Точило" все витає.
А де вдомі лише тьма,
"Точила" вхаті там нема.

РАДІЙО . МІСЯЦЬ

Досліджено, що радійова програма міняється з фазами місяця. Радійо найліпше грає підчас повного місяця. Доктор Стецсон, з Інституту Технольогії в Месачусец, робив досліди над вплівом позиції місяця на радійо — 20 тисяч годин.

У місячні ночі, коли місяць є високо над головою, радійові передачі значно були виразніші — від першого кварталу аж до повного місяця. По повнім місяці передачі вже були злі але починались поліпшувати з послідним кварталом аж до кількох днів перед новим кварталом.

Переконання є, що в просторі сонце мусить видавати зі себе дуже проникливі лучі великої сили, правдоподібне щось в роді Промінів Рентгена (Екс-Рийс). Це лучі, котрі бомбардують повисшу атмосферу землі, творячи йони і електрони у нашій йонасфері.

Місяць немає атмосфери так як земля щоб спиняти, або всисати в себе ці лучі. Коли Екс-Рийс, або дуже короткі ультрафілєтові проміні, світять на металеву плиту — або подібний предмет, то предмет насвітлений в цей спосіб видає зі себе електрони. Цей спосіб називаємо фотоелєктричним. Фотоклітина числить стільки переїхало автів у данім місци — власне цим відзеркаленням і цим способом. Такого фотоклітинового відблеску вживають в деяких прилюдних будинках, щоб двері самі втворялись, як хто входить у будинок.

Такі фото-електрони відбиваються від місяця, коли дуже жарке світло сонця кидає свої лучі на неохоронену поверхню місяця. І власне ці фото-електрони, що походять від місяця, входять в атмосферу (воздуха) землі, і спиняють ясні передачі радія, або гамують ту потрібну силу, яка є конечно потрібна для побільшення йонізації нашого радія. Іншими словами, це значить, що такі відбиваючіся фотоелєктрони від місяця на воздух нашої землі, зуживають йони, яких наше радійо потребує для гарної передачі наданої про грами.

ДОМАШНЄ ЛІЧЕННЯ
(міститься в кожнім "Точилі")

ГОРЯЧКА — пити по 6 ложок соку з свіжої петрушки. Пульса голову натирати нерволіною або лініментом. Коли нема нерволіни чи лініменту(яких можна дістати в кожнім другсторі) то натерати пульса чісником.

БІЛЬ КРИЖЕЙ — коли болять вас крижі, то їжте якнайменше мяса, а найбільше ярини. Крижі розгрівайте нерволіною, горілкою або борсуковим смальцем, або салом з дика.

БОРОДАВКИ — перевязати добре єдвабом або силком і тримати так довго, доки не усхне.

БІЛЬ В БОКАХ — їсти багато ярини. Варити овес з хмілем і солию в мішочку прикладати до боку доки не стане біль. Також смарувати боки салом.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ПРИЧИНА НЕРВОВОСТИ

Головною причиною нервовости є перемучення. Коли людина працює понад сили, немає відпочінку, не набуває сили через своє спання. не спить спокійно, то з часом стає нездібною до нічого; тягаром і нездарою для себе й всіх.

Болі голови має часті; болі крижей, дражливість, зворушення, ломання костей, крайно умучені мускули. і задубілі сустави. Чується наче подвійним тягарем на своїх ногах.

Через повищі недомагання тратить силу здорового думання, силу умову, а нелад, благе здоровля і гризота доїдає кінця. Не має сили відпорности. і замість одного недомагання чіпається цілий ряд ріжних недуг; стає полем на котрім слабости люблять розвиватися.

Кожна людина може уникнути перемучення тіла і ума — заживаючи чай з Гірського Коріння. Для відновлення спокійного сну нема нічого кращого. Спання не заступите нічим, а добре спання дає добрий відпочинок і скріплення всьому тілу. Добре й спокійне спання освіжує нервну систему, а спокійне спання — відпочинок дістанете лише через Гірське Коріння. Як не можете скоро заснути, то це знак виснажених нервів. Скріпіть їх ще нині Гірським Корінням. Не чекайте поки знищите себе цілковито.

Біль голови, нервовість, бесзонність та нестравність — це є кличі знеможеного тіла, щоб ви негайно замовили собі за $1.50 Гірське Коріння для відзискання сили.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

НОВО-ВІДКРИТИЯ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Ліхарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на понищі недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виходів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріплює приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пінство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651_B., Winnipeg, Man., Canada

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ГРОШІ ГРОШІ СТАЛИЙ ДОХІД

Купуємо свербивус. Ягідки з диких рожів плеканих, що року принесуть вам великі доходи. Збирайте. Плекайте. Книжочки з поученням 25 центів.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LIMITED.
607 YOUNG STREET, WINNIPEG, MAN.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ПОЛІТИЧНИЙ МОНОЛЬОГ

Наче чудо, наче диво,
Що в ночи мені приснилось,
За сім літ би не вповів.
Як настав лиш Божий ранок,
Не при думці був сніданок,
З того сну я розболів.

Було тяжко з ліжка злізти,
Я на силу випив "віскі",
Тай узявся за перо.
Щоби часом не збрехати,
Людям правду розказати,
Як то у тім сні було.

Раз скінчив я був роботу,
А було то у суботу,
Прийшов в хату, пику вмив
Взяв за бритву підголився,
Повечеряв помолився,
Тай на ліжко положився.

І заснув я твердо й смачно,
А тут аж згадати лячно,
Правда це, чи сон дивний,
Сили мене опустили,
Не бє серце ствердли жили,

Весь тяжкий став мов земля.
Аж тут суне смерть з косою,
І взяла мене з собою,
На страшний суд привела.
Йду я й кланцаю зубами,

Аж тут Петро бреньк ключами,
Райські двері отворив.

А Павло в отсю мінуту,
Несе книгу сріблом куту,
Тай під ніс мені уткнув.
Читай! — Сяке таке кодло вражe,
Він до мене басом каже,
Бо ще в пику угачу.

Бач, харциз так розгулявся,
А проте до нас дістався,
Хлепчи тепер щось зварив.
Я знав що там могло бути,
В тій книзі сріблом куті;
Я знав, хотяй не читав.

Усі святі за стіл сіли,
Щось з собою жебоніли,
Яку кару заслужив.
А як мене засудили,
То хвостаті обступили,
Закували руки взад.

Я лиш крикнув: — Горе, горе!
А тут один як упоре,
Гралиськами в самий живіт.
Тай гатить аж розперезався,
Так що з гралий вже остався,
Лиш малесенький патик.

Тепер підемо усюди,
Щоб зобачив які люди,
Сидять в царстві сатани.
Йдем, — де оком лише глянеш,
Страшні муки там заглянеш,
Що крок, то все огненна піч.

Страшні муки, страшне горе,
Горять наші диктатори,
Почорніли наче ніч.
Смердить страшно від них всюди,
Таких мук ніраз ще люди,
Не бачили на землі.

Повішали за провину,
Всіх лобами у долину,
А чобітьми до гори.
Все те було мовби в кіні,
Дивлюсь, а то Мусоліні,
Із другими там повис.

Так піцов я трохи далі,
Подивитись на підданих,
Тих царів і королів.
Відхиляю другі двері,
А там посли й міністери,
Гейби череда волів.

Тут Содома вже правдива,
Смола кіпить, вогню сила,
Скрегіт зубів з духоти.
Один з другим цапки скаче,
Всі жеруться по собачи,
А вавкають як коти.

Приходжу я в треті двері,
Там старости й комісарі,
Вють як в лісі каюти.
Тяжку кару всі дістали,
Що в українців закрали,
Голоси за ковбаси.

У четверті заглядаю,
Там жандарі, поліцаї,
Позапирані усі.
Повязані ноги, руки,
В тяжкі диби всі закуті,
Вють так як пси на селі.

Пяті двері відхиляю,
Екзикуторів здибаю,
Всі в кожухах сіраках.
Ноги мають коровячі
А голови в них конячі,
І подушки на руках.

Так поглянув я довкола,
А російський цар-Никола,
Руских кацапів ідол.
Плаче гірко нарікає,
Та всіх чортів він благає,
Щоб Сталін вернув престол.

Там під жолобом, де коні,
Ленін і Троцький на припоні,
По ночах вони не сплять.
Щось пошепки мітінгують,
Проклямації готують,
І комуну заводять.

Йду я дальше в тім керунку,
Сім чортів на постерунку,
Вони завше там стоять.
Усі в руках гралі мають,
Ними Гітлєра обертають,
Нагаями його мастять.

Водять його поміж люди,
Й показують що всім так буде,
Як так будуть панувать.
Бють по тілі і по пиці,
За ті сироти й вдовиці,
Котрих він помордував.

А під сходами в долині,
Квізлінг Ляваль при машині,

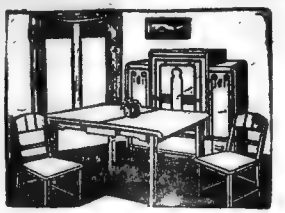

Let Our Fine Quality Furniture add pleasure to your home.

6 piece Dinette Suite, consists of Low Cabinet, Extension Table, 4 padded Chairs, Maple Finish, Red Trimming. Price $79.00

CENTRAL FURNITURE CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.
PHONE 56 444

Сидить собі при столі.
Всіх злочинців регіструє,
Там їх зараз і пятнує,
Свастикою на чолі.

Дальше бачу Ямаїту,
Мучать чорти розмаїто,
За той нарід що погиб.
Чорти його масажують,
На всі боки кашерують,
Та все в смолу пхають в глиб.

Аж прийшов я на границю,
Де чортяка бив керницю,
Сейчас мене зупинив.
Вдарив мене в потилицю,
А я упав у керницю,
Тай зі сну я пробудився.

Як лиш тільки пробудився,
Горілкою підкріпився,
І узявся за перо.
Щоби часом не збрехати,
Людям правду розказати,
Як то воно в сні було.

Андрій Собчак

ЦАРСЬКИЙ КАПШУК

Зимно було, падав сніг й топився. На дорозі болото рідке й їдке. До коршми чимраз більше приходило гостей. Якби не таке веремя, хто знає, чи колиб й бачились в життю. Виталися, пили й курили, балакали між собою голосно й гуділи як бжоли в вулию. Коли двері заскрипіли, то пяний дим втікав на свіже повітря й гадки не мав вертатися між культурне товариство.

До коршми вступив старий, сухий вугляр. Люди проступились як попови, зробили йому місце коло стола. Честь була з трьох причин, одні вважали на свою одежу, другі поважали старість, треті знакомі знали, що пан продав вугля, то поставить на стіл півторачку ракії. Так і було. Коло стола зробилося весело й на руках носили вугляра. Сивий Юрко вихопився як Сень з конопель й гукнув:

— Пане Замойські! Вам краще пасувало б тепер бути у Варшаві, їздити автом, ніж в босанських ярах випалювати вугля.

— О, то вже ні, пшепрашам. Я ніколи не смію й не можу бути в польщі.

— Чому? — спитали гуртом.

— Через царський капшук!

— Який то? — що ви пане Замойські кажете?

— Кажу вам, кохані, що через царський капшук, не буду в польще. Бачу, що ви цікаві, то оповім вам як то було, мої кохані! Не такий я дурний, як подертий. Не знаєте ви, який Замойські гунцвот? О-го-го! Служив я в Відню при фантерії активно. А що я мав шляхецьке образование, знав по німецьки всьо на память. До того цьотка моя грабіна, борщівська присилала мені гроші. Кажу вам, кохані, я до року став фельдфебель. Я був високий, тонкий, румяний на лиці, хлопець як панська лялька! Як пізнали мене, що я є, звідки родом, то не-то що офіциры, але й цивільні мене високо поважали. Я мав все шляхецький гонор, з офіцирами, з паньством, забавлявся в готелю, так як тепер з вами. Раз прийшов бефель, що до нашої касарні при їде сивенький наш Франц Йосиф. Всьо має бути виштриховане й глянцоване. Но, думаю собі, ліпшої нагоди на аванс не буде. Натис я на компанію, бігаю як дурний. Був розказ пуцуватися, потім візита. Дивлюсь, то зле, то не добре, бю по мордах аж руки болять. А нестало вже курашу бити, бо не тріпається ніхто, стоїть гаптах як слуп. Чекайте, раби божі, я вас навчу пуцуватися! А воно має буту пуцоване таке, сам не знаю яке, але всьо чисте, глянцоване й фертіг!

Саком пак, геравс! Господи, як зажену я свою компанію в вузьку вулицю, звідси

касарня, а звідси високий паркан. Бог високо, а цар спить по обіді. — Нідер! Авф! Нідер! Авф! іп! Я стою, дивлюсь, як раби божі на каміння падуть і встають, а як натовк добре, крикнув:

—Марш пуцуватися! Правда, кілька дезинтерувало. Калінські насипав собі паприки в очі, а Гоцул застрілився, а решта випуцувались як дідьче око.

Прийшов той день. Від раня до полудня, мундурували, вчили сто раз, порядкували, поправляли. Вийшли на гоф, я стояв на переді піршої компанії з шаблею в руці. Пополудню вдарили тамбори, заграла музика, а від царської палати затряслася земля. Перед нами явився цар, в золото-срібнім фіякрі, білі коні як змії три парі, оден кращий дугого. Висів з фіякра аж сіяє в золоті й дорогім шутрі. Поглянув на всі чотири сторони й директ валить просто до мене, — підкручуючи вуса. Мені кров вдарила до голови. Чоловіка може шляк трафити в такім разі. Я стис шаблю, засалітирував остро, а шабля зломалась попри саму рукоять і впала під ноги. Цар засміявся й погладив свою сиву бороду. Скинув рукавички, дав генералові Гальгоце, приступив до мене й обняв руками мій стан, так що його найясніші пальці зійшлися. Був я тоді тонкий як дівчина. Відтак погладив мене попід бороду, спитав як називаюсь, чій і звідки? Я йому всьо по німецьки виспівав хрипливим голосом, через раби божі. Знова спитав, чи треба мені грошей? Я йому сказав, що я шляхтич багатий, що мені абсолютно грошей не треба. Цар знова мене погладив попід бороду і спитав, що я желаю, щоб він мені вчинив? Я просив покорно три дні на розмишлення. Четвертий день приїхав фіякер по мене з бургу. Я став перед царем. Ну, що, вже надумався?

— Що жадаєш, сину, від мене? — спитав цар.

— Ваша милість, ясний царю, прошу покорно видати мені такий бефель, щоб ніхто не міг й не смів мене карати в вашім царстві, лише ваша милість, ви, ясний царю.

— Слухай синку, — каже мені, — дам тобі капшук, на нім є писано золотом мій бефель, а на другій стороні моя голова й державний герб. В середині є равхтабак. На, дивись! Але знай, що не смієш ніде вийти з моєї держави доки жиеш, бо такі герої як ти рідко родяться. Хочу все знати де ти знаходишся. Як тебе скортить піти в цивіле а родина може пріграє в карти що має. Так підеш директ нах Босна, там дістанеш гросе майонтек і там маєш жити до смерти й розмножувати свій рід. Я за тебе не забуду. В тім краю будеш мій тайнік і фертік. Розумієш?

— Розумію, — ваша високосте.

— Ну, клади руку на капшук, то є мій бефель і присягни, що сповниш мій заповіт.

Я присягнув на колінах. Цар поцілував мене в чоло зі слезами в очах, сказав тихенько:

— Абтрет!

Другий день було оголошено в Відню, що я дістав капшук-бефель від самого царя. Якийсь час жив я спокійно, як другий хоче, але коли вийму капшук з кишені, закурю, прочитаю золотий бефель, щось не дає мені спокою. Лежу я собі в цимбрі й штудерую. Агій! Щезни біда в тріски та в болото! Нудьга не хоче вступитися. Другі саржі йдуть в місто та вживають, а я з так гарним капшуком, лежу як баба межи фан терістими. Я схопився з ліжка, зібрався в порядку й вийшов у місто. Грошей мав як чорт. Пішов я до готелю, де заходять вищі офіцири. Познайомився з кількома віденськими урядниками, з паннами вищої кости. Казав дати літру шнапса й пем. Замовив я ще музику, хочу танцювати гохпольки. Нараз приступив до мене капітан від ляндштурми й каже:

— Вас іст гер фелдфебель?

— А я кажу: — щось тобі не рихт? Марш! А він до мене. Я витягнув шаблю тай махнув в ліво і в право, бю кого попало. Дивлюсь, буде зле. Якийсь генерал кричить!

— Фафлюхтер гунд, поліш! Йде до мене з шаблею! А ту вже й берейтшафт біжить з байнет авф. Нагадав я собі, виняв борше капшук, тай показую генералові з руки отак-о, а з рук не даю. Він заложив окуляри й читає. Нараз витягнувся, засалітерував і дав мені руку, каже:

— Сервус, колего! Тоді обернувся й крикнув! Берейтшафт абтретен!

Музика заграла царський гимн. Ми посідали коло стола й тої ночі, кохані мої, я випив пятнайцять пляшок пива з генералом і офіцирами. До касарні мене провадили дві паннуньці, одна румунка а друга московка. Пізніше йшло як по маслі; бив я кого хотів, в готелю горощив столи, ломав крісла, товк фляшки. Ніхто мене не карав, решта вступалися мені з дороги бо вже знали, що я маю царський капшук. Вислужив я три роки, захотілось мені в цивіле, бо змерзилось мені при війську.

Приїхав до дому. Дивлюсь, а на нашім фільварку газдують жиди. Питаю за своїх, люди кажуть, що ваша фамілія вся вимерла на холеру. Я тоді поїхав до Босни, показав капшук і зараз післали геометра, котрий мені виміряв майонтек, де жию до нині. Як вибухла війна, я з капшуком йшов де хотів. Змерзилося в фронті, я пішов до шпиталю, з шпиталю до кадрі. Коли мене десь хтось нападе, жандар, офіцир, поліцай, вибю в морду, покажу капшук, а він вдарить общасами до купи, ще й перепросить. Як треба грошей, піду до банку й вже є стільки хочу. Ніхто не смів мені відповісти. Як цісар помер я дуже зажурився. Поїхав до Відня до Карла... а він каже:

— Твій капшук ані раз не тратить на вартости. Проси Бога, щоб Австрія виграла та будь добрим шпійоном, як досі. Я знав, що Австрія пропаде, але її вірно служив, по шляхецьки. Тому й досі жию на тім майонтку на царовині, а в Польщу не смію, мої кохані, присяга!

— Добре, пане Замойські! Прошу, скажіть мені, де вмістилось пятнадцять шкляноk пива тої ночі, коли ви мали такий тоненький жолудок, що царські пальці його обняли? — Спитав Юрко.

Замойські подивися на Юрка тим оком, що на пса й спитав:

— Чи ти пив коли пиво, хлопе?

— Ніколи й не кушав. Де-ж в мене є гроші на пиво?

— Отож не обзивайся Параско, до громади, коли тебе ніхто не питає, — сказав з притиском вугляр і з великої злости плюнув нехотячи собі в келішок. Коло стола всі зареготались аж лямпа згасла. —

Олекса Лаврів.

IF YOU HAVE

RHEUMATIC

PAINS AND MISERY

Finger joint pain comes where rheumatic aches manifest so frequently.

In Syracuse, New York, there has been developed a home treatment for Rheumatic Pains and Misery known as "Delanos" that hundreds of users say brings results. Many report that after a few days' use pain and soreness had gone and blessed relief was received after everything else had failed.

CUT THIS OUT

75c Box Free to Any Sufferer

Mr. Delano writes: "To help sufferers, no matter how severe, stubborn or long-standing these pains and misery have bothered you, I will gladly, if you have never tried my method, send you a full-size 75c package free. No obligation. The test is free and the test should tell. If this free test helps you as so many others say it has helped them, you will surely be glad. Simply cut out this notice and mail, with your name and address. If you wish, you may enclose 10 cents to help pay postage and distribution, but this is not a requirement."

Address F. H. Delano Dept. 1984 C, 455 Craig St. W., Montreal, Que.

Free Delano's—Specialty for Rheumatic Pains and Misery

NOTE: This is an honest, open and above board offer that should appeal to all who suffer from rheumatic pains and misery.

ШКОДА ТРУДУ!

Вчитель приїхав до міста,
Зголоднів небога,
Бо зі школи аж до міста,
Далека дорога.

Став він автом при вулиці,
В реставрант вбігає;
— Гей, давайте щобудь їсти,
Бо я вже конаю!

На стіл йому щось там дали,
(Смакуй вражий сину!)
Вчитель сербнув кілька разів
І ложкою кинув.

Обернувся до служниці,
І почав кричати:
— Я не буду того свинства
В свій жолудок пхати.

Поклич мені властителя!
Кричить він у злісті...
— Шкода труду! Він не буде
Також того їсти. — Д.

РОБОТА ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

НІКОЛИ

НЕ КІНЧИТЬСЯ

МИРНА

ПРОГРАМА

включає

- Поміч Ветеранам
- Безплатна Обслуга Переливки Крови
- Молодечий Червоний Хрест
- Домашний Догляд і Першу Поміч
- Допомогу Потерпівшим

Цього року ваш Червоний Хрест стрінувся з двома важливими завданнями . . . справою допомоги потерпівшим людяв у знищеній Европі та Азії . . . і з потребою поширення великої повоєнної програми гуманітарної обслуги для заспокоєння нашого власного канадійського населення.

Тепер, у нашому першому повоєнному заклику Манітобський Червоний Хрест звертається до мешканців Манітоби, які жертвували працю, кров і гріш, щоб зробити Червоний Хрест міцним продовж останніх шістьох критичних років . . . далі давати йому свою підтримку і особисте зусилля, щоб тримати Червоний Хрест сильним і в Мирі, як перше в Війні.

ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ

ДАЛЬШЕ ДІЄ —

Join

The Manitoba Red Cross needs 200,000 members

МУЗИК

— Ваш син дуже пильно вчиться грати на фортепяні? — питається сусідка.

— Ще й як! — відповідає гордо мати. —Його правий черевик мусимо два рази в місяць давати до ремонтування.

РОЗМОВА

—Я можу залюбитися лише в такій жінці, яка є строгим контрастом для мене.

— Ох, ти бідненький!

— Чому?

— Бо мудру жінку так тяжко найти.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Свитає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал —— .25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діяє. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави. на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче — .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поніщих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО! РАЗ! — на одну дію — .10
СЛУНКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИГАВ ВЕСНО! — на 1 дію. .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію .15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

УВАГА! — Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,..... $1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages..... .15
Love Thrills —36 pages..... .15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages..... .50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka..... .25
Own Sugar Making at Home..... .50
How To Raise Mushrooms..... .15
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — .30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Smirnyk, 483 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality in an old age. Full instructions only $1.00 Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast Canada Realty Co., 633 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

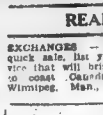

NATURE'S MIGHTY
— ROOTS —
A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion Rheumatism, General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones the entire system.
Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:
ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас' все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять пентів на довірочну відповідь.
GAY PRODUCTS
3651 B., Winnipeg, Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербибусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повницю книжку цілком — ДАРОМ! —
MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

●●ФОТОГРАФП — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльорувемо всякі фотографії. Виробляємо і польку фільмів часі фотографій з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.
PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty Professional developing and printing. No fussy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 3c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs Get the best from a firm 28 years in business

ЦУКОР

●● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуете готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві каміниі, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити załучіть 3 центи марку.
DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1925
PROMIN PUBLICATION
Ч. 4. Рік 17, Квітень,
Vol. 17. No. 4. April, 1946
TOCHYLO PUBLISHING CO.
633 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.
Authorized as second class mail. Post Office Department, Ottawa.

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайте славне сміхове "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, антик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вспоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід рости ни для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mara Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чеколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницу адресу: Дохід йде на благородні ціли:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mara Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять криву свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власні ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повістки, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на пташків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, стали на щорічний збут. Пишіть за лісті тою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник вивуватий,
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде.
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив.
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім, книжковім папери. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, леточки, білєта, конверти, базарові тикета, нагодові листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє імя і адресу на налїпі "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з лісти.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИБ ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ.
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalised. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення дише 25 центів
GAY PRODUCTS. 3651-B., Winnipeg

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Гарних писанок, свіжої шинки, грубої ковбаси і смачної паски бажає всім передплатникам і читачам "Точила"
Редакція.

Евген Березинський.

КЛОПІТ З КОВБАСОЮ

Послухайте добрі люди,
А скажу Вам казку,
Як я раз носив святити
Яйця, хрін і паску.

Кусок масла, грудку сира,
Ну, та й ковбасу,
Через котру добрі люди,
Я попавсь в біду.

Бо від нас в святу церковцю
Добрий шмат дороги,
Чим дійдети крок за кроком,
То зболять Вас ноги.

А до того ще й кіш нести
Повнісінький всього,
Вірте мені що до смерти,
Не забуду того.

А було це десь в полудне,
В велику суботу,

Мати ще десь із сестрою
Кінчили роботу.

Закликали мене в хату,
Сказали вмиватись,
Та у нове убранячко
Скоренько вбиратись.

А коли я вже зібрався,
Так вони мені,
Дали вже всьо уложене,
В чистенькім коші.

Неси, кажуть, у церковцю,
Тільки уважай,
Сам чистенький повернися
Й кіш не поваляй.

Коли прийдеш у церковцю,
Так стань там в ряді;
Зрештою там люди будуть
Й покажуть тобі.

Добре, — кажу люба мамо, —
Коша в руки взяв,
І стежкою поза сади
В церков почвалав.

Спочивав я з десять разів
Нім в церкву добився;
А прийшовши поставив кіш,
Й Богу помолився.

Потім як і решта люди,
Став я до ряду,
А пан-отець посвятили
Всім нам всячину.

Всьо вони там споминали,
Хліб, яйця і паску,
Незабули теж згадати
За смачну ковбаску.

А коли вже все скінчилось,
Тоді люди всі,
Почали знов розходитись
В сторони свої.

Таї я теж, як всі інші,
Свій кошик забрав,
Тай стежкою поза сади,
До дому вертав.

Аж нарешті я втомився
Й спочивати сів,
І тим часом мої любі
Я вже й зголоднів.

А з кошика ароматом,
В ніс бе ковбаса;
Посидів я ще хвилинку
Й витягнув ножа.

Врізав кусень і думаю,
Треба підкріпитись,
Чейже мати не пізнає,
Хоч й буде дивитись.

Та лише я раз вкусив,
Аж тут зза корча,
Висувається собака
Кудлата, страшна.

Ну, і просто йде до мене.
Я скоро зірвався,
Забрав кошик і стежкою
Втікати пустився.

А собака все замною
Як може жене,
Ще хвилину і напевно
Мене здожене.

Ну, а мені зі страху
Волос дубом став,
Подумав я що тепер
Певно вже пропав.

А собака все за мною
Й за часу хвилину,
Вже мене він здогонив
Вхопив за свитину.

А я за щось спотикнувся,
І чим отямився,
Зі свяченим у коші
На землю звалився.

Собака лиш того ждав
Й таки в мить одну,
Все обнюхав але взяв
Тільки ковбасу.

А коли він вже забрався,
Я решту зібрав,
Приніс в хату і матері
Правду росказав.

Правда, мати накричала
Одначе не била,
Всячину з коша забрала
Чистенько обмила.

Лиш ковбаси свяченої,
В хаті ми не мали,
Але якось і без неї
Свята перепхали.

Ню Йорк 17-го березня, 1946

Евген Березинський

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"
або
ЛИСТИ З ДОРОГИ

ЛИСТ 5.

На снідання, на снідання,
час щоб повставали;
Так під дверми викрикали
ті що службу мали.

І дзвонили дзвіночками,
голос розходився;
Кожний з нас ще був в каюті
тай Богу молився.

Поможи — шептали хлопці
Свята Катерино,
Щоб забув я хоч в дорозі
за свою дівчину.

А ти Петре поглянь оком
з неба високого,
Дай нам як то усі кажуть,
здоровля кріпкого.

Як прийшли ми на снідання,
бо вже зголодніли;
Що лише на столі було,
до чиста поїли.

І вже хочем виходити
аж тут пан зявився,
Мов той циган на ярмарку,
так він розкричився.

— "Ну, а тепер до реєстру,
за порядком всі,
От там до тих що сидять
при круглім столі".

До полудня нас тримали,
тай реєстрували,
По полудні то ми в порті
в Копенгаген стали.

Копенгаген порт маленький
у Даньському краю,
Звідси також пасажирів
досить забирають.

Дві години ми тут були
а як відпливали,
Хлопці до гурту зійшлися
й пісню заспівали.

Залунала наша пісня
весела тай мила,
Пасажири всі зійшлися
і нас окружили.

Довго, довго ми сиділи
і пісень співали,
Потім вернувшись в каюти
нічку досипляли.

Перший день минув весело
та як пішли спати,
Почав десь коло півночі,
корабель гуляти.

По півночі то на добре
вже був розгулявся;
Раз на ліво раз на право
мов перевертався.

Аж всі люди налякались,
зі сну побудились,
Декотрі з них заплакали,
інші знов молились.

Однак, — що зі мною було
того сам не знаю,
Чи коли так слабий був
то не памятаю.

Як було нас чотирох
у нашій каюті
Так три добі ми лежали,
неначе прикуті.

Через два дні не рушились,
ні не говорили;
Цілком нічого не їли
ані теж не пили.

Хоч дівчина до нас рано
що дня приходила,
Троха вона навіть меду
часом приносила.

Але сили в нас не було
щоб голову звести,
Щоби хоч водиці шклянку,
до рота піднести.

А горячка така люта
аж уста спалила,
От така хороба морська
всіх нас приложила.

ЛИСТ 6.

А як троха подужали,
ще ми не вставали,
Але в ліжках на лежачи
про всьо розмовляли.

А тут люди вже здорові
Заходять, жартують,
Помаранчами та іншим,
усіх нас частують.

Бо до нас то усі люди
симпатію мали,
Зате що ми пісень гарних
нераз їм співали.

Та як дзвінок відізвався,
всі нас полишили,
На сніданок хто лиш міг,
скоренько спішили.

А ми дальше ще в ліжках,
бо не можем встати;
Аж пізніше вже ходити
взялись пробувати.

Та котрий лише підвівсь
від ліжка пустився,
В очах йому потемніло
на землю валився.

Врешті з ліжка я піднявсь
заледви що стою,
Лиш пустивсь та об стіну
вдарив головою.

Аж всіх святих я побачив
Петра і Данила,
В голові мені шуміло
з носа кров пустилась.

Але ще й не спамятався
що зі мною сталось
Як у дверях дві докторки
зараз показалось.

Взяли мене попід руки
немов молодого,
Запровадили чим скорше
аж до бюра свого.

Сів я там на якесь крісло
медицини дали,

Потім самі коло мене
також посідали.

Посідали тай жартуєм
вже й про всьо забули,
Так ми разом дві години
от там перебули

Підкріпившись я на силах
пішов своїм слідом,
А товаришів зустрінув
аж перед обідом.

Як прийшли ми до їдальні
за стіл посідали,
Та з котрими не бачились
з тими привітались.

По полудні ми якось всі
час промарнували,
А вечером знов забава
і всі танцювали.

Танцювали лише модних,
але почекайте,
Просимо ми музиканта
козачка заграйте!

А він добрий чоловяга
зробив що сказали,
Як заграв він то у нас
ноги задрожали.

Танцювали ми козачка
пішли на присюди,
Славно, славно, гарні хлопці
кричали всі люди.

Що козачок, то козачок
нема що й казати,
Тільки його треба вміти,
щоб йти й танцювати.

А як танці закінчились
ми стали співати,
Потім знов йшли у каюти,
щоби відпочати.

А корабель наш гуляє
і все нас колише,
Та що дальше було з нами
пізніще напишу.

ЛИСТ СЕМИЙ.

Семого з ряду вже пишу
листа до Вас нині,
Семий день ми вже в дорозі
знать посередині.

По забаві моїй любі
добре було спати,
Вже девята була з раня
а ще тяжко встати.

До полудня ми всі спали
нічого не їли,
А на обід дуже скоро,
всі ми полетіли.

По обіді знов вернулись
до своїх каюти,
Говорили про це і те,
щоб день перебути.

Ну тай вечір на покладі,
якось перепхався,
Бачили ми й корабель,
що з нами минався.

Через три дні ми ще плили,
нічо не стрічали,
На четвертий то вже птахи
літати почали.

І раділи вже всі дуже
тішилися люди
Бо думали що вже бурі
на морю не буде.

Одні до других ходили,
щоби знимку зняти,
Бо хотіли з подорожі
на памятку мати.

А в полудне мов на злість
знов вітер зірвався,
І корабель в ліво й в право
знов розколисався.

Тай гуляв так цілий день
й цілу ніч гуляв,
Аж над ранком вже потрохи
гейби перестав.

Дуже рано того дня
ми всі повставали,
До купелі всім нам йти
зараз приказ дали.

По купелі до візити
потім обід дали,
По обіді до реєстру
знов всіх покликали.

А вечера сказали нам
аж о шестій буде,
Що остання на кораблі
вже знали всі люди.

По вечері ми ще довго
між собою говорили,
Аж по півночі вже пізно,
ми порозходились.

Тої ночі ніхто з нас
не заснув так скоро,
Бо вже кожний розважав
свою сіру долю.

Кожний думав що то буде
як з корабля зійде,
Чи по нього хтось приїде,
чи може хто вийде.

Тільки трох нас таких було
що тим не журились,
По каютах цілу нічку
всі три волочились.

Як вже добре потомились
тоді посідали,
І так вбрані на канапі
цілу ніч проспали.

От така то ніч остання
на кораблі була,
Не дай Боже щоби колись
ще така вернулась.

ЛИСТ ВОСЬМИЙ.

По сніданку у вівторок
останний на морю,
Кожний із нас перебув
у страху і горю.

Бо кожний з нас вже думав,
що зі мною буде,
Як я піду в чужий край
між чужії люди.

Бо до тепер на кораблі
хоч не всі знакомі,
Але що всі вже зжилися
наче в своїм домі.

Тяжко було розходитись
в останній хвилині,
Бо ми наче рідні були
ще з самої Гдині.

Аж у третій пополудні
корабель спинився,
А малий човен поволи
до нас приблизився.

З човна висіли агенти
і пани докторі,
Бадали нас чи між нами
є де люди хорі.

Але ми візити тої
цілком не боялись,
Всі здорові як оріхи
тепер почувались.

Вони тільки на нас всіх
подивились з заду,
Та щоб вдались до агента
давали нам раду.

А той агент тим часом
книжку витягає,
Тай кожного-одинцем
всіх нас прикликає.

Тож покликав він і мене
попросив сідати,
Чи я маю які гроші
почав він питати.

На те я так відповів:
два доляри маю,
Та чи вистарчить мені
того я незнаю.

Поладили якось справу
я річі забрав,
А корабель в порт заїхав
і на місце став.

За годину по тім всім
знова приказ дали,
Щоби всі американці
до гурту зібрались.

І знова всіх закликали
в ряди уставляли,
А два панки валізки
наші отворали.

По контролі на автобус
ледви помістились,
І так любі аж в Ню Йорку
ми всі опинились.

На стації вже хто куди
в останнє прощались
В ріжні сторони тоді,
всі ми розїзджались.

От так кінчу восьмий лист
останний з дороги,
І вступаю в чужу хату
у чужі пороги.

А як дальше поживу
колись вам розкажу,
Та ще й знимку з подорожі
Також вам покажу.

А Ви духа підкріпіть
книжки все читайте,
До боротьби за Україну
готові бувайте.

А як прийде час побіди,
Воскресення днина,
Тоді пісню заспіваєм:
ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА!

— КІНЕЦЬ —

ЖЕРТВА ВІЙНИ.

Всі полягли лиш він лишився
Ранений легко в правий бік,
Полежав хвильку, очутився,
І нишком в близький гай утік.
Щоб ратувать життя собі,
Від граду куль в нічній борбі.

Утік у гай і між корчі,
Ослаблений весь положився,
А рану завинув в нозі,
Віддтак щиренько помолився
За жінку, діти що лишив,
А сльози, жаль і біль давив.

Нараз в тих щирих молитвах,
Щоб Бог стеріг його життя,
Зачув він голос у кущах
Неначе-б плакало дитя.
І він чим швидше, встав як міг,
Не гаючись в кущі побіг.

Побіг і між кущі глянув,
Стрінув трагедію сумну.
Лежану жінку вже мертву
На ній дитину ще живу
Що ссала грудь, і він припав,
І в ній свою жену спізнав.

Нім сонце вийшло зза горбка,
Розсіяло луч золотий,
На місці тім уже була
Могила, на ній хрест новий.
Він при могилі в головах,
Клячав з дитятком на руках.

7-го мая, 1917
Сильвестер Калинець

ДО ДРУЖИНИ.

Ось нині писання твоє,
Дістав я тут на чужині,
І серце зраділо моє
І стало весело мені.

Бо опріч тих сердешних слів,
Якими лічиш смуток мій,
Знайшов я мрію моїх снів,
Над всьо найкраще, — образ твій.

Побачив я тебе в думках,
Прибиту горем і марну,
Малого сина на руках
І нашу донечку одну.

Глядиш тужливо наче ти
Сказати хочеш у привіт,
— Поглянь на мене з доброти,
Та не лишай хоч тих сиріт.

Бо щож, як бідні підростуть,
А ти не вернеш в рідний дім,
За тебе вони питатись муть,
Яку ж я відповідь дам їм?

Не плач, кохана, не смутись,
Ховай дітей як Бог велить,
І до Пречистої молись,
Вона ще далі дасть дожить.

Вона ж бо матір христіян,
Дожити дасть іще мені,
Що проминесь кривавий тан,
Тебе пригорну по війні.

Санта Люція, 24-го квітня, 1917
Сильвестер Калинець

НА СТЕЖІ.

Я тільки вийшов з ліса
Тут кулі наче град,
Посипалися з кріса,
А я чим швидше в зад.

І так крадьком укрився
В найблизшії кущі,
І нищечком дивився
А кріс держав в руці.

Нараз я споглядаю,
З поміж кущів на зруб,
І бачу як вилазять,
Трьох москалів на дуб.

З собою витягають
І машиновий кріс,
І прямо наставляють
На наш фронт, гень під ліс.

Я тут не розмишляю,
Нишком підліз у рів,
І курок тут спускаю
Пустив на пострах стріл.

Так щоб не вбить нікого,
Лише щоб їх з жахать,
І так мені удалось,
В полон всіх трьох забрать.

Сильвестер Калинець

З КЛОПОТІВ НА РАДІСТЬ.

Горе мені, та й лихо!
Мушу все бідкатись —
Вже літ маю двадцять вісім,
Не можу віддатись.

А так хочу, — дуже хочу —
Замужною стати;
А тут ніхто не трапляєсь,
І ніяк злапати. —

Того щастя, що всі мають,
Я не приманила,
Хоч не мало пішло грошей
На ті смаровила.

А на пальці стільки фарби,
І кріму зужила, —
За ті гроші вже була б я
І фарму купила.

Доле моя сороката
Чого мя караєш,
І від мене нещасної
Хлопців відганяєш.

Я ж так хочу, — дуже хочу,
Скоро віддаватись,
І не можу від нікого
Потіхи діждатись.

Аж раз мені сон приснився,
Буду хлопця мати,
Як не буду дурних пудрів
Більше уживати.

Відтоді я так зробила,
Від мастиг віджила,
І вже тепер гарненького
Любчика зловила!

Душу його зі всіх боків,
Добре доглядаю, —
І тішуся що доброго
Чоловіка маю. — Д.

КОЛОМИЙКА

Ой, казала приходити,
Я не знаю, що робити?
Втіха з того не велика,
Бо не буде ціла пика.

Бо муж в неї є здоровий,
Та ще собі й гоноровий.
Краще вдома переспати,
І "Точило" прочитати.

Сварилася моя жінка,
Дорога зазулька, —
Як їй луснув у магазин,
Аж зробилась булька.

Чи я добре це зробив,
То ніхто не знає;
Тепер вона нові зуби
В дентиста вкладає.

В пеклі мої приятелі
Смажаться в огнищу,
А я ходжу довкола них
І весело свищу.

Відколи я все читаю
Кругленьке Точило,
То журбу я геть прогнала,
Тепер жити мило.

ФРАГМЕНТИ

Коли нудьга оповиє
Розум, душу й тіло,
То лиш праця, свіжий воздух
Прожене це тріло.

Кожна праця, це задача,
І вартує того,
Щоб їй добре обдумати,
Не лишить нічого.

В страха очі все великі,
Як нема охоти,
Та помало в пильній праці
Викінчиш роботу.

Любов ніхто не може вбить,
І не вбє ніколи, —
Україну ми кохаєм,
Хоч в чужому полі.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ЗАЛІЗО НИЩИТЬ ВІТАМІН С

Коли краєте, рубаєте або січете городину і овочі на саладу, то не вживайте сталевого (залізного) ножа, але вживайте ніж зроблений з пластики. Приготовляйте саладу перед самою їдою, щоб задержати в ній якнайбільше вітаміну С, — радить доктор С. М. Микий і доктор Г. Р. Тавбкен з Комісії Маринарського Шпиталю.

Сталевий ніж, пояснює доктор Микий, шкодить вітамінові С. Городина овочі і зеленина краяні сталевим ножем — на бирають у себе досить заліза з ножа, а це приспішує вивітрення вітаміну С з городини, зеленини і овочів. Воздух скорше розкладає вартість так краяної саладй, — пише "Листок Наукових Новинок".

РОДИНА ВІТАМІНІВ Б

Родина вітамінів Б, або як їх називають "Б-Комплекс", повстали зі звичайних дріжджів з додатком інших вітамінів, з чого тепер виробляють різні пігулки, порошок і таблєтки родини вітамінів Б.

Колись вживали дріжджів на боляки прищі і на шкірні викиди. Люди з практики знали вартість дріжджів, крім того, що вживають їх до розчини хліба.

Іноситол, другий менший з ряду вітамін з родини Б є знаменитим для гарного вигляду волося в звірят. Цей вітамін є спо ріднений з квасом "пантотеник", якого вживають люди до привернення сивого волося назад до свого природного коліру, — пише журнал "Аптики і Косметики".

Цей самий-журнал пише, що в піві є вітамін Б, аж два роди, а то квасок "рібофлавин" і "никотинічний" — після Британських дослідів. Припускають, що в піві мусить бути досить квасу "пантотенийт, лекотин, і іноситол".

ХАТНА МУХА

Хатна муха розносить заразливі недуги, — 24 години може розносити недугу дифтерії і дизентерії; 5 до 8 днів недугу сухіт. Крім того затроює поживу бактеріями.

В теплім підсонню мухи множаться безперервно, і живуть навіть цілий божий рік.

Роблено проби з мухами зазначеними. Муха може за 48 годин залетіти на віддаль 900 до 5,100 стіп.

Деякі проби в Канаді виявили, що муха залетить 1,800 до 2,100 стіп. Мухи часто летять проти вітру, та часом сильніший вітер може занести муху на віддаль 5 до 6 миль.

НЕЖИТЬ І ВІТАМІН С

Роками лікарі слідили й тепер переконалися, що як є замало в тілі вітаміну С, то чіпається нежить, а головно тоді, як пил з цвіту бурянів розвівається всюди з вітром. Ціла голова, очі, ніс і віддихові органи заслізніються, людина багато пчихає, з носа і очей тече, і харкотиння повні груди.

Нежить чіпається тих людей, котрі мають замало відпорности в тілі поборювати його. Тіло має замало відпорности в собі проти недуг, наколи має замало вітаміну С. Пожива повинна бути такою в котрій є С. Таке С є сто разів ліпше ніж штучний вітамін С у пігулках.

БЕЗСОННІСТЬ І СІЛЬ

Коли не можете добре спати, ти ви нищите свої нерви і силу тіла. Сон — відпочинок є конечний, щоб зужиті клітини могли віджити до дальшої праці, і щоб тіло могло очиститись від зужитих тканин та кровного заїечищення.

Доктор Міхаїл Мельник, зо Шпиталю Американської Маринарки, каже: щоб увільнитися від безсонности, нервового напруження і добре спати, то треба їсти менше соли.

Люди тепер їдять забагато соли і білого цукру, що приводить їх до непотрібних недуг і терпінь.

НЕПОТРІБНО МАТИ СИВИНИ

Лікарі А. Анспахер і В. Вишанський випробували й доказали, що відповідною коживою дійсно можна привернути сиве волосся назад до природного первісного коліру, до такого, яке людина мала заки посивіла. Свої досліди вони подали до Американського Інституту Відживлення.

Вітамін родини Б — випробовано на 30-ох сивих вязнях. За шість місяців появився прикорінний природний колір волосся. До вісьмох місяців 20 вязнів уже мали волос свого первісного природного коліру і також виглядом стали багато молодші. Проби в шпиталі також виявили добрі результати.

Родина вітамінів Б, або як їх називають "Б-Комплекс", не є одиноким средством що привертає сивий волос до природного коліру. До цього є ще інші вітаміни. Також зрівноважена пожива має більше успіху в привернення сивого волосся на природний колір ніж самі вітаміни, бо в поживі є природні (не штучні) вітаміни. — пише журнал "Жиймо" з Галівуд, Каліфорнії.

Штучні вітаміни не мають жадного ефекту на сиве волосся. Двадцять міліграмів кальцію пентотенийт, штучний вітамін яким годовано 27-ох сивих мущин і женщин — не виявив цей штучний вітамін ніякого впливу на сиве волосся — каже Айрвин Керлан і Роберт П. Гервик з Вашінгтону в своїм науковім звіті в журналі Американського Медичного Товариства.

Вітаміни природні мають повну силу ділання і приносять бажані результати; також мають поживну вартість, якої в штучних вітамінах немає.

ПОМІДОРИ БЕЗНАСІННІ

Помідори (томийтос) можна виплекати без насіння. Робиться це так: Коли помідори починають цвисти, або перед тим, заки вони пічнуть цвисти — пустити на ростину дим з квасу так званого "напто-ксіасилик есид".

Проби роблені на городах Американського Рільничого Відділу в Белцвил, у Мериленд — Бюром Ростинного Відділу — показали добрі висліди. Такі помідори є гвердші й довше стоять, лекше їх пакувати й пересилати. Звіт вислідів про такі безнасінні помідори є в "Газеті Ботанічній".

Було б мудрим, щоб і наші фармері брались до чогось практичного, випробовували нащіплювати і перещіплювати ростини та творити ліпші, нові ростини, нову городину і нові більші овочі. Це є цікаве заняття і поплатне.

СЕРДЕНЬКО

Серце це є дуже делікатна машина Вже в давній давнині люди знали, що недуга серця найскорше повстає зі зворушення і гризоти.

Зворушення і гризота спричиняють так звану недугу "ангіна пекторіс" і коло серця повстають нестримні болі.

Серцеві недуги, що повстають з гризоти найлекше вилічити веселим настроєм, то є — забутися і не журитися, — каже лікар медичний Едвард Подольський в журналі "Науки".

Найбільшим ворогом журби є "Точило". Читайте його регулярно, а журба і гризота до вас не приступить ніколи. Доляр і пів на рік "Точило" вартує кому не треба. Воно збереже ваше серце від гризоти за доляр і пів на цілий божий рік. Крім того, ви багато навчитеся про здоровля, а це не аби який скарб для вас і родини.

УМОВА ПРАЦІ І СІЛЬ

Доктор Михаїл Міллер і др. Д. Тайлер твердять, що сіль припинює умову працю. Забагато солі в поживі, після недавних експериментів, виявили, що надмірне вживання соли спричиняє безсонні ночі, гризоту, розстроєння нервове, напруження нервів і тупу память на втому умови.

Коли працюєте тяжко умово, то вживайте якнайменше солі. Сіль є потрібна лише для тих, що тяжко працюють і багато впрівають.

Дві-третіх части ложечки солі в поживі вистарчають денній потребі дорослій людині. Люди звичайно вживають пять разів більше солі ніж повинні вживати, — тому такі тупі на розум.

Відзвичайтеся від цьої поганої навички, а побачите, що будете твердо природно спати. Ваше тіло і ум належно відпічне, і ваш ум зможе краще думати. — Журнал Американського Медичного Товариства.

ВАРТІСНЕ ЧИТАННЯ

Мудрість не лежить у читанню книжок, але в тім, як ви багато навчилися з того, що прочитали, та стільки з тої прочитаної мудрости ви зможете пристосувати до свого кращого життя.

Коли читаєте, то читайте так, щоб те читання мало для вас дійсну вартість, користь, науку, з якою ви зможете направляти свої власні блуди. Все, що прочитаєте, запамятайте й пристосуйте до себе.

Це є мудре читання.

ДЗВОНЕННЯ В УХАХ

Дзвонення в ухах і постепенне глухнення, як пише Британський Медичний Журнал "Лансенс" — найчастіше повстає з невідповідної поживи.

Досі відкрито дві нових нервових недуг, що повстають через недоживлення.

Мутний зір, частинний параліж звукових мязів, терпнення ніг і литок, непевність у ході, та занепад памяті є додатковими проявами слабого нервового осередку.

Одиноким найкращим ліком для привернення здоровля головним нервом є — їх віджившення відповідною поживою. Зрівноважена пожива, в якій є добірна скількість вітамінів і мінералів —найскорше усуне повищі недуги та дзвонення в ухах.

Поліпшіть свій слух та свої нерви добірною поживою, в котрій, при кожній їді — зїжте 5 разів більше зеленини, городини, овочів, салад городних і овочевих соків — ніж мяса, риби, яєць, крохмалю та солодощів.

Найгірше лихо з кожним є,
Всюди все буває,
Хто боїться навчитися
Того, що не знає.

ПРИЧИНА НЕРВОВОСТИ

Головною причиною нервовости є перемучення. Коли людина працює понад сили, немає відпочинку, не набуває сили через своє спання. не спить спокійно, то з часом стає нездібною до нічого; тягаром і нездарою для себе й всіх.

Болі голови має часті; болі крижей, дражливість, зворушення, ломання костей, крайно умучені мускули. і задубілі сустави. Чується наче подвійним тягарем на своїх ногах.

Через повищі недомагання тратить силу здорового думання, силу умову, а нелад, благе здоровля і гризота доїдає кінця. Не має сили відпорности. і замість одного недомагання чіпається цілий ряд ріжних недуг; стає полем на котрім слабости люблять розвиватися.

Кожна людина може уникнути перемучення тіла і ума — заживаючи чай з Гірського Коріння. Для відновлення спокійного сну нема нічого кращого. Спання не заступите нічим, а добре спання дає добрий відпочинок і скріплення всьому тілу. Добре й спокійне спання освіжує нервну систему, а спокійне спання — відпочинок дістанете лише через Гірське Коріння. Як не можете скоро заснути, то це знак виснажених нервів. Скріпіть їх ще нині Гірським Корінням. Не чекайте поки знищите себе цілковито.

Біль голови, нервовість, безсонність та нестравність — це є кличі знеможеного тіла, щоб ви негайно замовили собі за $1.50 Гірське Коріння для відзискання сили.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"

або

"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-ліки відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя! 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виходів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від зарazливостей; 9. Усуває жовтячку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затрощня в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B. Winnipeg, Man., Canada

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

До нової фабрики в Канаді потрібно людей, котрі бажають своїми грішми робити великі доходи.

P. & P. 3651 ST. B. WINNIPEG, MAN.

ГРОШІ ГРОШІ ● СТАЛИЙ ДОХІД ●

Купуємо свербинус. Ягідки з диких рожів . плеканих, що року принесуть вам великі доходи. Збирайте. Плекайте. Книжочки з поученням 25 центів.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LIMITED.
607 YOUNG STREET, WINNIPEG, MAN.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ВПЕРТИЙ БУЗЬОК

Всім знаний маціцький учитель Народної Школи у Вінніпегу і околиць Михась Борисик надармо вганяв з дручком дооколо своєї хати, та відганяв бузька від свойого комина. Впертий бузьок таки насівся і приніс Борисикові маленького синка котрого охрестили трома іменами а то: Лаврентій, Михаїл і Ігнатій.

Тато каже, що синок вдався в маму і тішиться що не зведеться рід Борисиків.

ПОШУКУЮ жінки або чоловіка кітрі вміли б примовляти і віск зливати як це роблять жінки в старому краю. Просимо ласкаво зголошуватись особисто або листовно до Ред. Точила.

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ВІДНОВЛЕННЯ КНИЖЕЧОК АСЕКУРАЦІЇ ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ

☞ ДО ВСІХ ПРАЦЬОДАВЦІВ

Всі книжечки Асекурації проти Безробіття за рік, що кінчиться 31-го березня, 1946, мусять бути вимінянні за нові книжечки.

Будьте ласкаво **негайно** скомунікуватися з найблищим Офісом занять, як що ви ще не вимінняли книжечок своїх робітників.

Є приписані острі кари за занедбання платити вкладки на Асекурацію проти безробіття за ваших заасекурованих робітників і за занедбання відновити Асекураційні Книжечки тоді, коли належиться.

ДО ВСІХ РОБІТНИКІВ ☜

Коли ви є заасекурованою особою, захищайте свої права до добродійности, допильнувуючи, щоби Ваші Асекураційні Книжечки були вимінянні.

Unemployment Insurance Commission

UIC—2W

У ДЕНТИСТА

Пішов Іван до дентиста
Зуби направляти,
Глянув дентист на Івана
Тай почав питати:

— Скажіть мені будьте ласка
Що то за причина? —
Ви молодий, а беззубий
Як мала дитина.

Тут Іван замнявся хвильку
І закляв на долю;
То бачите, пане, доктор,
Все від алькоголю.

Колись ходив я по сальонах
І пив на здоровля,
Запивався як хвдобина
Аж до безголовля.

А опісля під охотов
Не треба й казати,
Я йшов з кимбудь у сальоні
Зачіпки шукати.

А з зачіпки повставала
Нераз така бійка,
Що аж з мене вилітала,
Вся моя дурійка.

Раз в сальоні коло "бари",
Як зачали бити,
Мусів я там нещасливий
Зуби загубити. —

Никола Горішний.

НА СТРАЙК

Гей покажім, що вміємо,
Добре страйкувати;
Що не будемо сальонів
Більше підперати.

Як на той страйк всі підемо
Тоді буде слава,
Що в нас страшна піятика
На віки пропада.

Не будуть нас по сальонах
Копати ногами,
І за наші власні гроші
Кликати цапами.

Нехай самі сальоністи
Пють на безголовля,
А ми гроші збережемо
І своє здоровля.

Досить з нас вже богатитись
Маєтки збивати,
Ми мусимо всі як один
Днесь застрайкувати.

Покажім що українці
До книжки беруться,
Нехай другі по сальонах,
Як хочуть то бються.

Гей, всі нині до просвіти
Час нам розум мати,
Не будемо свої долі
Довше пропивати. —

Микола Горішний.

МІНЯВ ЗА СВЯЧЕНІ

Ой нема як в старім краю,
Де всьо під рукою —
Можеш попа запопасти
Всякою порою.

А в Канаді вже не теє,
Тяжко за це, брате,
Навіть на самий Великдень
Трудно попа мати.

Не раз, не два, приходиться
Паски не святити
І без свяченого треба
Празник обходити.

Та Канада не старий край,
І люде не тії —
Поробились "бизнесмени"
З неодних меткії.

Пощастило Гаврилові,
Що піп нагодився
Перед самим Великоднем
Й трохи забарився.

Гаврило не в тімя битий
"Бизнес" нюхом чує
І святити цілу копу
Яєчок готує.

Аж сам батюшка зумівся:
— Що се ви Гаврило?
Чи до вас аж так багато
Роду загостило?
— Ні, паночче! Та знаєте,
Я дбаю про люде:
Коли в мене є свячене
То хай і в них буде!

Та як буде, коли воно
Лиш у вас свячене?
— Ви батюшка не знаєте
Яка думка в мене.

Я-ж і людям рад вділити,
Щоб свячене мали. —
І Гаврило вдостоївся
Від попа й похвали.

Адже чоловік задумав
Християнське діло,
Щоби й людям на Великдень
Також було мило.

А як батюшка відїхав
Ще два дні до паски,
Дочекались від Гаврила
Свої люди ласки.

По дванайцять за свячене
У своїй крамниці
Міняв наш купець Гаврило,
Людям без ріжниці.

Т. Дмитренко

ДВА СИНИ

(Мат. XXI:28-31)

В одного батька два сини було.
І каже він, прийшовши до одного:
"Піди до виноградника мойого
Й робити меш сьогодня там діло".
Та в сина не було якось охоти,
І відповів: "Не піду, тату, я".
Колиж обдумався, вже опісля,
Зібрався тай пішов що до роботи.
Та по відмові батько поступив,
Вортаючи і до другого сина:
Така догідна — каже йому — днина!
Може б у виноградніку мойому
Ти своєї помочі мені вділив,
За тяжко вже зробить все мені старому.
А син не думавши багато
Щоб тільки збутись із хати тата,
Сказав: Піду! — Та зовсім не ішов.
Отсеж котрий із них вітця послухав?
Чи той, що обіцяв тай ніг не рухав?
Чи той, що хоч відмовив, та пішов?

Т. Дмитренко

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ЗЕМЛЯ РАДІЄ.

Христос Воскрес! Земля радіє,
Зелений килим прибіра;
І сонечко тепліше гріє,
І птичка радісно співа:
  Наспіла Воскресна Днина —
  Радіє старець і дитина:
    Христос воскрес!

Христос Воскрес! Радіймо нині,
Бо світ Великодня діждав:
Ісус що був у домовині,
Своєю смертю смерть здолав,
  І сонцем Істини та Волі
  Засяв над пітьмою неволі:
    Христос воскрес!

Христос Воскрес! Нехай же лине,
З уст наших пісня та свята
Й молитва щира кожну днину
За Матір зняту із хреста
  Щоби Христос Господь спасіння
  Послав для неї воскресіння:
    Христос воскрес!

Христос Воскрес! Просімо ж його
Щоби святий любови жар,
Яким горів для люду свого,
Дав нам, як свій небесний дар —
  А трісне кута домовина
  Й воскресне Мати-Україна!
    Христос воскрес!

Т. Дмитренко

НЕ ХОЧЕ

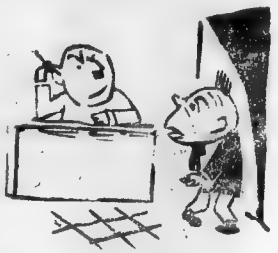

— Пане доктор, що мені робити? Жінці що раз гірше.
— П'явки не помогли?
— Та ні! Три ледви зїла, а більше не хоче.

ПАНСЬКИЙ РОЗКАЗ

Примхуватий дідич, пан,
Хоч мав досить сили,
Часто казав двом слугам
Щоб його носили.

Й коли пчихне, щоб слуги
В гору руки зняли,
В Бога щастя і здоровля,
Панови благали.

Раз аж на друге село
В якесь свято днину,
Казав нести себе пан
До попа в гостину.

Ще й на пакость панови,
Прийшло те на гадку;
Казав щоб несли його
Через ріку, кладку.

Та на серед річки пан
Натягнувсь, скривився,
Й пчихнув, аж вздовж берегів
Гук, голос відбився.

Слуги вірні панови
Той розказ сповняли,
Оба свої руки в раз
До гори підняли.

В Бога щастя і здоровля
Панови благали,
А за паном на воді
Лиш бульки повстали. — За Степ.

ЦИГАН ЗІ СВЯЧЕНИМ

Зладився циган святкувати,
Великодні свята,
Наварив, напік, де чого,
Чим богата хата.

І як в народі із давна
Звичаєм буває,
Що ніхто в ночі в суботу
Спати не лягає.

Лиш очікують як тільки
Дзвони обізвуться,
Вже на утрення Воскресне
У церкву спішуться.

Циган також не клавсь спати,
Лиш велів сидіти,
Ждати ранку щоб понести
Паску посвятити.

Так сидить, та що хвилини
Двері відчиняє,
Чи уже не чути дзвонів,
Чи вже не світає.

Але вже йому нарешті
Вкучилось чекати,
Бачить паску, сало, мясо,
Тож кортить снідати.

Тай говорить: — Слухай жінко —
Що тепер пічнемо,
Бо здається що ми нині
Ранку не діждемо.

Тож сідайте, жінко, діти,
Доокола мене,
Як так сталось, то будемо
Їсти не свячене.

Сіли, зїли, яйця, масло,
Паску, сир і сало,
І за хвилю вже нічого
На столі не стало.

Циган добре попоївши,
Аж розперезався,
Аж тут чує: бім балам бам,
В церкві дзвін озвався.

Чуєш мужу, дзвони дзвонять,
Що тепер робити,
Каже жінка — ми всьо зїли,
Що будем святити?

Не журися, — каже циган, —
Якось воно буде,
Ми не маєм що святити
Зате мають люде!

Взяв поклав порожний кошик
Завинув в верету,
Та несе до церкви і між
Богачі кладе то.

Поклав кошик біля церкви
В ряд із богачами,
Не розвязавши зіставив,
Сам піщом до храму.

На кінець уже священик
Службу окінчає,
І з цілим церковним брацтвом
З церкви виступає.

Всі співають піснь воскресну,
Втішно свободою,
А піп ходить поміж паски
І святить водою.

Бачить циган що до його
Коша піп зближає,
Прибігає і свій кошик
Швидко відкриває.

Відкрив і тут як не вівкне,
На ціліську губу,
Деж то все з коша поділось,
Що святити буду?

Біля церкви рух зробився,
Тулять циганина,
Циган ходить і заводить
Як мала дитина.

— Були яйця сир і масло,
Була бабка, паска,
Було мясо, було сало,
І ціла ковбаска.

Я оставив повний кошик
Сам пішов молитись,
Хтось забрав мені до чиста,
З чим з дітьми ділитись?

І тут люди, щоб позбутись
Крику циганина,
Кинула йому щось в кошик
Кожна господиня.

Наскидали повний кошик
Циганови тому,
Так, що ледви міг завдати
І пішов до дому.

—Бачиш жінко! — гукнув циган
Увійшов до хати:
Я казав, що будем також
Ми свячене мати.

С. Калинець.

ЖИД НА ПОЛЬОВАННІ

— Ну, коли будемо стріляти?
— Аж як медвідь вийде!
— Герсте, дурний Грицю, ліпше тепер стріляймо, то медвідь перепудиться і не вийде проти нас.

ПО ЖИДІВСЬКИ

Учитель: — Іцку, кілько буде два рази три?
Іцко: — Сім!
Учитель: — Якто? Не шість?
Іцко: — Ну, я хочу, щоб і пан професор щось на той інтерес заробили!

ПАРУБОК

— Чоловіче, не йди через город, бо потолочиш!
— Я, не чоловік.
— А що ти?
— Я парубок!

КУПЦІ

Надїхав якийсь пан, стрінув Івана на дорозі і питається:
— Як у вас люди жиють? Чи кравчать, чи то може мають якусь іншу професію в руках? Може майстри або боднарі?
— Е, де, прошу пана, — каже Іван, — у нас всі люди купці.
— А чим купчать?
— Хлібом.
— Та як?
— А от, намолотять у зимі, несуть до жида і продають. Рахуються — купці. А як на переднівку нема що їсти, то відкуповують. Також рахуються купці.
І так торгують цілий рік.

ЖИДІВСЬКЕ ВИРАХУВАННЯ

Старий Сруль рахує на столі гроші і складає на купки. Його спадкоємець Мошко бавиться одною пять-центовою монетою і'вкінці проковтнув її. Нянька наробила крику, щоби післати по доктора.
А Сруль погладив свою бороду і сказав:
— Прийде доктор, витягне з Мойше лише пять центів, а мені з кищені десять долярів. Це не є ніякий гешефт. Нехай тих пять центів вже там остануться.

ІВАН ФІЛЬОСОФ

— Як підеш через село і зігнешся, то люди скажуть, що ти голоден, хочби ти який ситий був. Ідеш з корчми і захитаєшся, то люди скажуть, що ти п'яний, хоч би ти горівки й не бачив. А ідеш з міста і шолопаєш патичком в зубах, скажуть, що ти їв мясо, хоч би ти його й на очі не бачив.

НАШІ ДІТИ

Івась є в своєї тети в гостях. Вечором тета ледви знайшла його в курнику.
— Івасю, що ти тут робиш? — Час вже на вечерю.
— Але ж, тето! — кличе малий Івась. — Мама все твердить, що ти йдеш спати разом з курками і я хочу побачити, як ти лізеш на банти.

ЩИРИЙ

Почула жіночка, що буде вмирати. Кличе свого чоловіка й давай йому порадоньки давати:
— Жаль мені дуже, що тебе покидаю. Пильнуйся, дбай про себе, грошей не розкидай і не женися з іншою, борони тебе, Боже, бо кривду собі й дітям зробиш.
Чоловік слухає, слухає, аж надоїло, врешті:
— Ну-ну, небого, не гризися й не плач, що я буду робити. Роби но вперед своє.

ТЯЖКА РІЧ

— Чи ви знаєте, що пані Стефа по операції сліпої кишки втратила 30 павнів?
— Подумайте! І хто би то сказав, що така маленька річ так багато важить.

ВИЯСНЕННЯ

— Тату, що то є каліф?
— Дурне питання! Це мешканець Каліфорнії.

ДОСВІД

— Пане професоре, куди жви з тим пуделком чоколяди?
— На всякий випадок, пане товаришу. Жінка мене сьогодні рано поцілувала. Це не може означати нічого іншого, лише те, що сьогодні мусять бути її імянини, а як що ні, то напевно річниця шлюбу.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Свитає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — .25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діяє. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Совєтський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комед'я, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:
52 ТАЯНИ, наука, розрада — .25

ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониших діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated, ... $1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages ..... .15
Love Thrills —36 pages ..... .15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages ..... .50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka ..... .25
Own Sugar Making at Home ..... .50
How To Raise Mushrooms ..... .15

ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — .30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS

КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00 Gay Products, 3651 B., Winnipeg, Manitoba

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable of all stomach troubles ... Liver, Kidneys, ... of Bladder, Indigestion, Constipation. Offensive Breath, Sallowness of Complexion ... General Debility. ... Health, Purifies the Blood and Tones ... entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

Не одна жінка або чоловік терпить на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОР:НЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно мати заворот голови, бо за $1.50 дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІНЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріпляе ціле тіло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B, Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас' все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651 B Winnipeg Man. Canada

ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Том.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

"ЧИМ Я БУДУ?"

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

ФОТОГРАФІІ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кольоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs Get the best from a firm 28 years in business

ЦУКОР

Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ

Ч. 5. Рік 17, Май, 1946
Vol. 17. No. 5. May, 1946

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

Authorized as second class mail. Post Office Department, Ottawa.

МИР ЦІЛОГО СВІТА ЗАГРОЖНЕНИЙ

Бо домашні канадійські щурі перегризли одно кулко в міцнім ланцюху, який мавби забезпечити всесвітний мир.

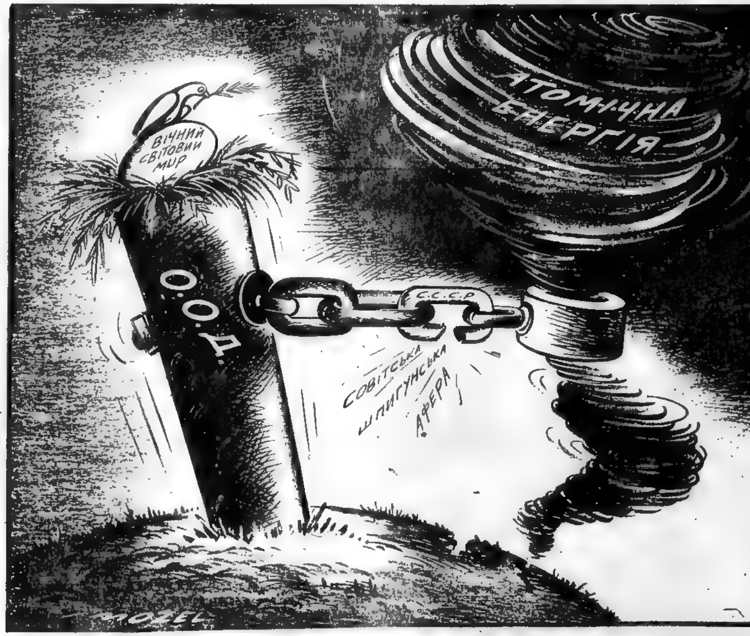

BUY WAR SAVINGS CERTIFICATES

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ,— Будьте діяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер діставате українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатиться заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшані або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на покицу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GOULD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять криводушити свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, дияльоги, діточі представлення, перекладн, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і запдатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі сверибрусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник вимуватий.
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде.
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив.
То було б всім мило.
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під єдиною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.
ФАБРИКА
нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонн. Друкована на добрім книжковім папері. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, нагодовні листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє ім'я і адресу на наліпі "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постеряку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg

ТИ В ЧУЖИНІ НАРОДИЛАСЬ

В четверту річницю уродин на шої донечки Наталочки.

Ти в чужині народилась
Між чужим народом,
Тож славися і гордися
Українським родом.

Нехай чужі подивляють,
Що ти Українка;
Що ти все що своє рідне,
Взяла до серденька.

Полюбила Україну
Як могла і знала,
Хоч в чужині за морями
Сама виростала.

Мову рідну українську
Любиш щебетати,
Бо так тебе научили
Рідний батько й мати.

В твоє серденько маленьке
Біру святу дали,
І до Господа молитись
По свому казали.

Рости, рости наша доню,
Рости, розвивайся;
Своїм імям українським
Всюди величайся.

Рости, рости наша доню
У чужому світі,
Бо ти для нас так як цвітка
У Божому літі.

Ми на тебе всю надію
Свою покладаєм,
Що ми з тебе собі слави
Колись дочекаєм.

Микола Горішний
Джерзи Сіті, Н. Дж.

WORLD FOOD EMERGENCY

Starvation threatens in the Far East and hunger in Europe. We are sending food. We must send more. The need is now — until harvest!

We must help feed a hungry world

A serious shortage of food in certain areas of the world was expected, but crop failures in many areas, and lack of distribution facilities, seeds, and tools in others created a food shortage of alarming proportions. Only immediate deliveries of staple foods can sustain the hungry millions.

PRODUCE AND SAVE – MORE

Since 1939, our per capita record of food exports has exceeded that of any other country. Food production has soared. Canadians have eaten well in spite of war. Today, the seriousness of the world's food situation calls for even greater efforts. We can increase our food shipments and still have enough for our needs.

THIS IS WHAT WE CAN DO

We can ship more WHEAT, FLOUR, MEATS, CHEESE and EGGS if as great quantities as possible are made available for shipment during the next four months.

***PRODUCERS!* — DELIVER TO MARKET.**

***CONSUMERS!* — BUY LESS OF THESE FOODS — BUY ONLY FOR IMMEDIATE NEEDS—WASTE NOTHING—PLANT A GARDEN—SUBSTITUTE VEGETABLES FOR AS MANY OF THESE VITAL FOODS AS YOU CAN.**

This will increase supplies at storage depots, thus freeing additional needed foods for the world's hungry. There can be no permanent prosperity for us . . . or anyone . . . while hunger and despair afflict large areas of the world.

Share with the hungry!

Food Information Committee
of
THE GOVERNMENT OF CANADA

No. 1 FARM

НУ, И ЩОБ ВИ СКАЗАЛИ?

Щоб ви сказали, молоді, (ну старі також) женихи, якби (молоді виїмково) тільки що недавно поженилися з молодою 25-літньою дівчиною, (о, ви привикли на 15-ки) щоб з "полудня" і з "опівночі" було нащо руку поставити спали, чи полягали спати, двері замурували, постелили і накрилися з десяткою шкір. На дворі мороз 60 понище зера "Фаренгайта" а ви під шкірами загрілися, притулилися і притиснулися одно до другого що такби сказати, дві тілі, зробилося одно тіло, розумієте? І так вам приємно, тепленько, (аж душно) солоденько, миленько що аж ну. А дівчина, чи то вже жікна, така собі здоровенька, що й медведя не боїться. Що більше вона вже й не одного трупом положила, як зайшла потреба.

От, і тоді, коли ви в такім положенню, в такій погоді чи негоді на дворі нараз вам хтось загримав в двері і попросив вас встати. Ви встаєте, ой, як вам тоді вставати хочеться? На дворі місяць, чи властиво перший пів місяць світить, а мороз поверх 60, в хаті може тільки 45, дід шкірами буде може поверх точки топлення, яких 35 повище зера. Ви відважуєте двері а то вуйко з вуйною — літ буде около 55. Вуйна вже досить протерта, лиш костамахи стерчать. А там на тих костамахах колись було, гей, гей! От і каже вуйко до вас: — Я отце зібрався, чи збераюся на пользования йти. Моя стара вже охляпла, бачите самі. Позичте мені своєї жінки на час пользования. Я вам лишу свою, доки вам вашу приведу. Я коли не верну в часі вповня місяця, то певно як на другу половину зверне — я приведу її вам назад. Ну, щож би ви на те сказали? Ей, мой, де двері? Діду, марш з хати! В таку пору, такі домагання? Га?! Я ручу ручкою від пильника що ви ще гірше би кляли як Хома, навіть поліцію покликали, назвали це розбоєм, нападом, варіяцтвом, безчестею, ну і хто знає чим, правда? А знаєте чому? Я вам скажу:

Тому, бо ми цивілізовані, культурні та ще й християне до того. А знаєте, де таке грубіянство практикується? Таж то наші опівнічні сусіди Ескімоси таке роблять, таке я вивідав з газетних вісток і від тих людей, що мали нагоду там мешкати та сходитись з ними.

Та ми вже виросли з такого грубіянства. Не один (старий особливо) має знас щастя. — Пильник.

СКАЖІТЬ ДЕ КРАЩЕ?

В деяких людей є вагання в думках, чи ми є вже досить культурні, цівілізовані чи ні? Коли б прийшлося голосувати, за "так" або "ні", то я не відважився поставити хрестик на знак "так". Скорше свербіла б рука поставити хрестик на "ні".

Я постараюсь нашкрабати вам чисті, сухі докази, чи покази, а вже розсуджуйте, як вам розум ваш скаже.

На Тихім Океані є острів що Фіджі називається. Вичитав я з газет, що там живуть дикуни. Розуміється, що коли де живуть дикуни, то і звичаї і життяві правила в них є дикі. Коли який дикун провинить щось таке, що з дикунським правилом не годиться, то коли аж дуже велике переступство, то такого дикуна засуджують на смерть, (так само як в нас культурних). І от такого засудженця віддають в руки найбільшому і найсильнішому дикунові, який виконує чи доконує засуд смерти.

Бере оттой великий, сильний дикун другого дикуна (засудженого) і веде до великого каміня. Коло каміня бере його за ноги розмахує в повітрі й з цілою силою бє його головою в камінь. Голова розбивається на саламаху. Кидає потім на землю, той троха подригає і "фініш". Чисто по дикунськи.

В нас культурних людей такого грубіянства вже немає. В нас часом по кілька як не кільканайцять літ тримають запертих в арешті і не знають, чи арештовані винні, чи ні. Тоді вже є всім робота. Поліції, детективи, адвокати, свідки, судді, присяглі, рапортери, преса. Вищі суди аж до міністра справедливости. Ага, ще й попа на решті і лікаря від тіла і душі. А вже коли засудять, то залежить який смак мають до виконування смерти. Та на всякий случай, якби сказати, культурний смак, а не дикий.

Ось мають чистенький пеньок і приведуть до нього в параді засудженого. Виострять на дуже остро ніж як пранник, поставлять легенько голову на той пеньок. Розуміється, тут без попа і лікаря не обійдеться. Тоді не так як в дикунів, що бють головою до каміня. В нас на те, щоби голова хоч відрубана не побилась, то кошик підставляють. Тоді один бере острий ніж пранник, підносить до гори і тоді всі присутні заперають в собі дух. Лиш чма-а-а-х! — Голова покотилась в кошик цілісінька, не ушкоджена, хоч беріть і назад прикладайте її до тіла — толуба. Навіть волосок з голови не впаде. Хіба ж на дармо культурними себе звемо?

Другий спосіб: —Виведуть в параді засудженого на дзвінницю. Поставлять на двері в підлозі. Завяжуть чи закриють очі, легенько заложуть на шию гладенький шнурок, при тім піп безнастанно вговорює молитви. Коли все готове, тоді призначений до тої роботи чоловяга потягне за "чепигу", двері раптом отворяться, а засуджений падє в долину, чи скаче, але все якось так, що шнурка не стає до землі. Все зроблено на збитки так, якби шнурів бракувало. І от замість дзвона зроблять чоловіка дзвоном. Побаламкає трохи ногами, — часом і насміхається зі всіх — виставить їм всім язика, покривляється їм за їх таку прислугу. Це другий спосіб. Тепер третий:

Приведуть засудженого також в параді, посадять на крісло якби ново-вибраного державного урядника. Для забезпеки щей привяжуть, щоб не впав з крісла. Все легенько обходяться з ним. Тут знов без попа і лікаря не обходиться. Коли все готове, тоді знов один вибраний до тої роботи, лиш гузика потисне і 2 три або 4 тисячі вольтів електричної сили в тіло запустять. Отак за мінутку спечуть чоловіка свіженького, начиненого як гусака на празник. А четвертий спосіб, — ну це вже найчесніший за всі. Це розстріл.

Часом буває таке, що дають засудженому для приємности і щоб не було помилки — щей яму має собі викопати щоб памятав де є його гріб, могила. Таке не всюди і не все робиться але таки робиться.

Ведуть засудженого або так як тепер, навіть несудженого на місце, де думають що найкраще, там приказують копати яму до міри себе. Коли вже готова, ставлять його над ямою і тоді може з пів тузина куль разом вистрілять в нього. Хоч кажуть, що одна куля може і шістьох чи не більше разом забити, то для почесного аж шість куль в одного. Це так для поради, для пошани. От розберіть і осудіть, котра справа краща з тих чотирох, або включіть і дикунську пяту.

Як би ви голосували, чи є ми культурніші в цім случаю від дикунів? Га? —

Пильник

КОТРІ ГІРШІ?

Здибав один Просвітян
Парохіянина,
Тай почалась суперечка,
Зубо-штурканина.

От завелися у вас
Звичаї погані,
Не раз й не один йдете,
І до церкви пяні.

— Може бути — каже той,
Не перечу тому, —
Але ваші пяні йдуть
З Просвіти до дому! — Пильник.

ВЧИСЯ НАРОДЕ.

Вчися мій народе
вчися цілий час,
Бо вчитися треба
кожному із нас.

Вчися мій народе,
бо знання тобі,
Не заберуть злидні
не спалять огні.

Вчися мій народе,
вчись та памятай
Що знання від тебе
хоче Рідний Край.

Вчися мій народе
вчися і чужого,
Та найбільше вчися
рідного свойого.

Вчися мій народе
бо хто знання має,
Того мій народе
весь світ поважає.

Вчися мій народе
зате колись й ти,
Дійдеш як всі інші
до свої мети.

Евген Березинський

КНИЖКА

Книжка це приятель
найкращий за всіх,
Книжка це розрада
це сльози і сміх.

Книжка це скарбниця
народу й держави,
Сірих днів неволі —
великих днів слави.

Книжка це святиня
мольбів і благання,
Книжка рай чудовий
любови й кохання.

Книжка це найкраща
плодом вкрита нива,
Що лиш жде охочих
до праці, — до жнива.

Книжка це документ
великий, важний,
Книжка вожд народу
могучий, сильний.

Евген Березинський

ФАКТИ

Як що хочеш в світі
добру славу мати,
Мусиш перше всього
своє шанувати.

Бути вірним сином
свойого народу,
Старатись здобути
для него свободу.

Чужим не кланятись
та їм не служити,
Але в своїй хаті
по своєму жити.

Бо хто йде у найми
до ворога свого,
Той не варта в світі.
словечка лихого.

Світ лиш тих шанує
що про своє дбають
Що в ворога свого
ласки не шукають.

Але стоять муром
на сторожі того,
Защо всі боролись
через років много.

Як що хочеш в світі
добру славу мати,
Мусиш для народу
і з ним працювати.

Не йти манівцями
але шляхом гідним,
І не з чужинцями
а з народом рідним.

Хто свого цураєсь
а йде з чужинцями,
Той проклін стягає
від рідної мами.

Бо мати все вчила
лиш своє любити,
А чужим ніколи
в життю не служити.

Не той мудрий що кричить
Що він вже все знає,
А той мудрий хто мовчить
І книжку читає.

Не той вчений що всі мови
Крім своєї знає,
А той вчений що все свою
Любить й величає.

Евген Березинський

ГИНДЕЛЬ.

Знаєте вуйку, що я нераз спати не можу, думаю, як би то прожити на цім світі.. Жінка й діти сплять, а я ходжу по хаті, передумую всіляко й куди оберну, то все вийде голим на пяту. Прошу вас, як мало землі, а заробити нема де, то хочби мав докторат, то нічого не порадиш. Ціле літо від ночі до ночі тяжка праця; з того придбаного треба урвати й позатикати діри законні й праватні. Прошу вас, осінний приморозок каже, що буде зима. Чоловік не товарина, треба, вибачте, — накрити тіло. В природі, прошу вас, якийсь такий закон, що в бідного багато дітей і всі живуть. А другий закон махає фостом так, що селянин все мусить купити дорого, а продати тано. От, ця прошу вас, повінь, забирає в хліборобa половину праці. Ще сніг добре не стопився а до хати вже лізе переднівок, страшний гість. І будь мудрий. Боротися з переднівком, значить треба себе продати, — і то щастя, як є кому. На тім потерпить мала господарка так, що на другий рік переднівок, прошу вас, набере смілости й загостить на св. Михайла. Як тоді рятуватися? Продати землю, де притулитися? Де може риба притулитися, як немає води? Поїхавби в світ шукати кращої, або хоч иншої долі, та — коли б продав тую мізерію, то не вистарчилоби й на подорож. До пана в найми, коли знаємо що панів не багато. Де приміститися нуждарям? Де взяти панів, щоб пригорнули до себе убогі маси? Я цего не розумію. Прошу вас, вуйку, дивіться, я ще сорок літ немаю а голова вже сива. Якби так, вуйку, взятися до гиндлю, — може би хоч трохи злапав біду за хвіст.

Це сину не для нас. Гиндлювати, рибу за хвіст тримати. На це треба грошей, а ми їх немаємо. Позичити на таке небезпечно, та нині вже для селян і позички нема. Коли ти вже наважився й думаеш, як вийти з нужди, то стежку певно знайдеш, як не тепер то в четвер. Я від себе тобі пораджу, слухай. Продай 100 кл. кукурудзи перед жнивами, гроші сховай і не руш. В осени за тії гроші купиш 200 кл. Продаш на переднівку — грошей не руш. В осени купиш вже 400 кл. Що року половина приходить. Як так мудро будеш робити 10 літ, то будеш мати 512 метрів збіжа. Як схочеш робити так дальше, то прийде ще більше. Це вже буде майно без тяжкої праці, без вложення гроша, тай міль податкови не докучить.

Прошу вас, вуйку, то би довго чекати з таким гиндлем.

Та ти сину й так будеш чекати. Думаю, що краще чекати, як чоловік має надію.

А якби оттак вуйку зачати з малого? Зложім обидва 70 дінарів. Я скочу й куплю баньку горівки. Цього року сливки зародили й горівка тана. А тут, прошу вас можна продати дороще, потім знова купити, продати й можна з малого доробитися.

Нехай буде! А коли підеш?

— Я би пішов і завтра.

— Добре! На, та дивись, що купиш.

В неділю з полудня Василь приніс баньку горівки й поставив на столі.

Вуйку, я купив за 60 дінарів 10 літрів горівки, моцна як грім. Нате вам тих десять дінарів, що нам лишилося. Продамо ще десять й заробимо.

Ану, дай одну літру, скоштуємо, вже пів рік як я її пив, а може й більше, ще як Андрій женився.

Прошу вас, без грошей нікому не сміємо продати, рахунок мусить бути.

Вуйко Павло дав Василеві десять дінарів тих що лишилося. Василь націдив літру чистої як слеза.

Дай Боже здоровля, Василю!

Пийте здорові! Дай нам Боже щасливий початок в гиндлю. О, це правдива сліовіца, моцна й солодкувата, дається пити.

— Прошу вас, я за нею йшов аж на пяте село, але думаю так, як що має бути, най буде добре, аби не повстидатися. В одного босняка, сад між горами, має так багато горівки що можна в ній купатися. Один мене просив і тано продавав. Я покупав, правда що моцна, але чути базником. Кажу, для мене би вайшла, але на гиндель базниківка не йде. Дай Боже здоровля, вуйно! Вуйна випила й зараз принесла на стіл хліб, чіснік і мищину квашених огірків. До вуйка Павла прийшли свояки, сусіди з жінками, так якби знали, що буде забава.

Правда, що Василь як ніс плетену баньку селом, то всі його весело поздоров ляли. Прийшов василів кум і василева жінка зі своєю сестрою. Несподівано назбиралося чверть копи добрих, веселих людей.

— Вуйку! — каже Василь, — тепер продайте мені літру, нехай я добрих людей почастую. При тім дав вуйкові тих десять дінарів, що переходили від одного до другого. Вуйко сховав гроші в кишеню й налив літру. Як випили, то вуйко Павло купував у Василя знова за тих самих десять дінарів, щоб не пити за дармо. А більше ніхто не мав грошей в хаті. Забава була мила, бо жінки з сусідних хат принесли дещо доброго на закуску. В другій хаті через сіни, дівчата робили пироги з сиром на вечерю й приспівували тоненьким голосом. Старі, сиві діди сиділи при купі за столом, хилилися один до другого й говорили голосно. Старий Гриць говорив так, що жінки присунулися блище, втерали очі й слухали. А він каже:

Як той лист, що вітер ним бавиться, так нас розкидала лиха доля по чужих краях. Тай нема вже нас небожата багато, на пальцях порахувавби. Вже друге по коління газдує, одних війна пожерла, адругі так несподівано один за другим скачуть на той світ. Дивись, вже нема з ким зійтися, тай поговорити. В рідним краю про нас забули й рідня не пише. Не знаю, чи вони такі бідні там, чи обросли польським салом. А молодим молоде в голові. Я би рад, щоб господарку сяк так отримати. Працюю, штудерую, наказую. А він один з другим не може з вусами впорядкуватись, раз стриже, другий раз голить, то знов лишає під носом трошки гей струп. Коби по панськи вбратися, поривається до бікигля, їхавби автом — та біда, що нема защо.

— Куме Грицю! — каже Петро, — шкода для таких дітей дбати, бігме шкода. Кажу вам, що ліпше з добрими людьми пропити, як лишити. Знаєте, наш сусід, най му Боже царство небесне, — лишив гарний кожух, довгий по пяти, а сини перерізали на двоє, самим хребтом. Кожний з них урадувався половинною кожуха з одним рукавом. І чиж це не сміх з батькової одежі й зі свого батька? Сусіда вдовиця втерала очі запаскою, тай каже:

— Кара Божа на світі! Мої сини також зробили таке з кожухом свого тата. Якби був небіщик знав, то бувби дідови подарував.

— Дай вам Боже здоровля, куме Павле, тай вибачайте, що ми ввійшли не прошені. Знаєте, в будний день чоловік роботою забавляється. А в неділю чогось так прикро, нема де вийти, челядь порозходилась, дивлюсь стара дрімає. Чув в вас гамір, ходи, — кажу — Сенько, до кума Павла між людей, та розрухаємось троха, а то голова спухне від спання. Кажу вам, колись була весела щебетала, сміялася, а нині нема з неї потіхи, де сяде, там дрімає. Від коли привіз її до Босні, то дальше як Прнявор ніде не була. Все коло хати порпається як курка в грядках. Нераз моя кобила з неї сміялася, бо була в Броді, в Банялуці і в Гредишці, виділа всіляку віру. Моя Олена була раз в Банялуці на річнім ярмарку в зелені свята. Кажу вам, що я мусів її стеречи як дитину, щоб фіра не розбила. Стане, забудеться на яку комедію, ані руш. Вога думає, що то так як вдома, може спокійно стояти й слухати як сусіди сваряться. Кажу їй: — то місто, небого, вважай бо смерть чигає як яструб на куря. Я й сам міста не люблю, а жінку ніколи вже не беру до міста, то клопіт такий, що аж голова болить.

— Ще й який клопіт! — каже Юрко. —

Моя в Банялуці забачила малпу на комедії тай каже:

— Юрку, купи мені цього Яська. Я немаю дітей, то тільки булоб мої розради. А я кажу: — жінко, не будь дурна, то нечиста сила, всі образи пібе в хаті, спати не дасть. Де там! Таки купи, тай купи! Я вже не варт в тебе такого Яська? — Я мусів з нею питати комедіянта, як вчула, що не хоче продати, то аж плакала. — Кажу чекай, я вже спитаю нашого отця чи можна, може звідки спровадять тобі такого Яська. Заледви моя Явдоха втихомирилась. Вона дуже любила з отцем балакати.

— Не дивуйтесь, — каже дід Гриць. Яку приємність має наша жінка? Вічний раб. Наше життя все в праці. Цілий день наробимось, а пізним вечером ввійдемо до хати, змучені, як худоба. Перекусимо дещо трохи, лягаємо спати; досвіта знова те саме, коби борше зробити аби не пропало. Нема часу подивитись на світ Божий. Якось, каже до мене наш отець:

— Чи ви були лідусю, коли на тім горбі під Градинов? Звідтам так гарно видно далеко.

— Отче, кажу, — вже більше як трийцять літ, жию недалеко цеї гори й ніколи на гадку це мені не прийшло. Я вічно немаю часу, тай таки не цікавить мене лізти на гору. Наше таке, що цілий вік треба бідувати за той кавалок хліба. В тім наш час промине. Десь був? — Ніде! Щось бачив? — Нічо. Несподівано смерть задушить запакують в пачку й в яму, прикрюють землею. Був, перемінився, нема й кінець. За короткий час діти не згадають христа не поставлять, нема часу, нема защо. Таке то наше чудове життя.

— Це правда, Грицю, тільки нашого аби чоловік не голоден, і не голий, а всяка спекуляція, мудрощі, дають більше клопоту. Той Іван все носиться з книжками й газетами, молодий ще чоловік, а сухий як заяць на Благовіщення. Я й так якусь новину почую. Якось прийшов Пилип з Дуброви. Питаю, що там чувати в вас, шваґре?

— В нас, — каже — революція!

— Кажи брате, що сталось? Жінка зо страху випустила баняк з рук, бараболі в мундурі розкотились по хаті, каже:

—Янько Смук, злапав Льоникову кобилу коло сіна, замахнув сокирою й відрубав хвіст попри самий кадовб. Кобила жеребна, тяжко щоб витримала.

— Вуйку, — каже Василь, — банька порожна, ані одну літру не дав я за дармо, а ви також. Дивно, горівки нема і грошей чорт має. От є тих десять дінарів. Як це сталося, не знаю.

— Тай не треба знати, сину, гиндель нам не йде. — Олекса Лаврів.

ФРАГМЕНТИ

Була воля... Хоч минулась,
В серцях ще палає
Давна слава України
Оживе, засяє.

Як здобуду намічену
Надій ціль бажану,
Тоді згою розятрену
В своїм серцю рану.

Вислід такий яка праця,
Запах такий має,
Що опісля — або манить,
Або лиш воняє.

Кожна хвилька не чекає,
А біжить все далі
Гідний вчинок чинить добро,
А злий ранить жалі.

Як ти з людьми, так з тобою,
Люблять, поважають,
За добре діло все хвалять,
А за зле карають...

Для поваги, то поважай,
Щоб люди пізнали,
Щоб для гідності твоєї
Свою додавали..

Щоб із часом крок тримати;
То завзяття треба мати,
Ум широко отворити,
Щоб позаді не лишитись...

Пес хвостом все махає,
Бо над хвостом силу має,
Люди владу таку мають,
І язиком все махають.

Мов сірничок життя наше
Згорить і не буде.
Добрі діла остануться,
І згадують люди.

Роби всьо так, щоб всьо було
І добре, і гоже,
То полюблять тебе люди,
І Бог допоможе.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

СІЛЬ ШКІДЛИВА

Господині, навчіться вживати сіль і не спричиняйте родині слабостей. Волієте недосолити, як пересолити. Забагато солі в поживі спричинєя водавицю. Сіль затримує забагато води в тілі й з цього повстає недуга водавиця. Припустім, що хтось у родині має запір жолудка. Коли їсть солену поживу, тоді сіль витягає воду з крови або вогкість із крови до соли в кишках. Це спичиняе більшу жажду соли, і, що дня тоді ви їсте більше солі так, що у вас повстає водавиця, бо сіль тягне все більше до себе води в кишках, аж повстає натиск води такий великий, що вода просякає оболони і тканини кишок і розходиться по тілі де не треба.

Доктор Гийг доказав, що сіль стримує вихід мочевого квасу, а це стримання мочевого квасу мостить пряму дорогу до ревматизму, сіятики, запалення суставів і до ревматичних болів у стегнах і болі крижей.

Ви не докажете того, що худоба біжить до солі. Вона солі не потребує, бо солі є досить у ростинах і паші, а що худобу можна привчити лизати сіль, то це не значить що солі худоба потребує. Солі є також досить у людській поживі, що цілком можна без солі обійтися. А коли вже солите поживу, то страшенно дуже трошки соліть і ніколи не перебирайте міпку.

Звірят можна привчити до всього абнормалыного і неприродного. Я знаю коней що возили пиво, і пивом їх наповано. Вони так скоро привикли до пива, що могли випити ціле видро нараз. Але це не значить, що коням потрібно пива, таксамо, як худобі солі.

Худоба знає яких ростин шукати собі щоб мати з них сіль природну в ростинах, а не сіль штучну. То лише люди нічого не знають і знають навіть менше як худобина, бо більше слабують через свою необережність а ще й жолудок в який можна все пхати й він відразу не каже нічого, аж як переповниться і занечиститься всяким паскудством.

Для кращого здоровля всіх у родині — вживайте десять разів менше солі як дотепер вживали. Сіль спричиняє водавицю, вода в тілі затримана через сіль просякає стіни кишок, розходиться по цілим тілі й спричиняє ревматизм, запалення в суставах, сіятику або болі провідних жил, риміром у клубах і ногах, болі крижей близько клубів і болі клубів. Не наражай теся на ці недуги, котрі також спричиняють вапніння або тверднення жил — через надмірний вжиток соли.

МІЗОК І ВІТАМІНИ

Вітаміни можна поділити на дві групи. Одної групи вітамінів потрібно щоб мозок і хребетний стовп не приупадали, і групи чкої не потрібно для нервової системи, каже доктор Г. Е. Гимвіх, з Албані Медичної Колегії, Юніон Університету.

Вітаміни яких потребує осередня нервова система включає вітамін-Б1, або таямін, вітамін моралі, никотиновий квас, "емайд", рібофлавин, пентотеник квас, вітамін Бб і вітамін А, — каже др. Гимліх.

Вітамін Б1 сповняє важну задачу, а це — доставляє силу умовим чинностям, помагає мізковим тканинам набирати енергії з його головної поживи, то є з цукру і крохмалю.

Брак цього вітаміну спричиняє не лише забурення в нервовій системі, але також придушує умову діяльність коли нема вітаміну Б1, який перетворює ці поживи цукор і крохмаль в енергію. Його брак також спричиняє нервові зміни в тих частях тіла над котрими мізок володіє або має з ними якесь сполучення. Щурі позбавлені цього вітаміну в їх поживі — не могли ходити, бо мали мізок угамований над тими нервами, котрими робимо рухи ходу.

Лічення таких недуг, каже доктор Гимліх, поліпшиться, коли вчені дізнаються більше про діяльність інших вітамінів, що ділають на тілесні тканки, — пише "Сайнс Нювз Леттер", з груд. 27-го 1941.

УМОВІ НЕДОМАГАННЯ

Умові недомагання можуть мати свій початок у немовляті (в дитинстві) через брак вітаміну А. Ушкодження нервової системи спараліжованя, повстає через брак цього вітаміну. Цей вітамін є потрібний для росту костей. Коли його бракує в тілі підчас росту немовляти, то кість росте дуже поволи. Мізок і стовпний хребет також розвиваються пиняво. А коли кість вросте завелика, приміром у чашці, то вона здушує мізок, робить його тупим, також хребетний стовп і коріння нервів.

При пробах звірят через брак вітаміну А, появлялся параліж і другі мізкові нед. магання, — каже доктор Вольбах і доктор О. А. Бессей.

ПЯТЬДЕСЯТКА

Гов! Птррр! Коли вам минає пятьдесять років життя, то вважайте на свої задні колеса, бо в цім віці люди люблять ситіти, набирати ваги й виглядати як бочка. А то сором, розумній людині бути бочкою. Надмірна вага або ситість є великою зопоною рухів і великим тягарем для серця і кровних посудин, корті не годні зносити такого тягару. Жили напружуються під тягару і серце напружується від надмірної ваги.

Коли серце, кровні клітини і нерви є ослаблені великою вагою тіла, то це догодить до легкої простуди, нежиту, катару і задухи (бронхіту). Для мускулів тягар тіла є шкідливим, він їх втомляє, перемучує міжкостні оболони і спричиняє запалення суставів. Ситі люди не повинні вживати такої поживи, що спричиняє ситість. Здорова людина повинна стільки важити в своїм старшів віці, що важила в 30-ти роках свого життя.

Реематичні недомагання і розстроєння нервове люблять гніздитися в ситих людях і починаються перше в гніздах зубів від зіпсутих зубів, задненням носа, мігдалків або прямо з кишок. Печінка і горляння залоза є органами, що нищать отруї в тілі. Через надмірну вагу або ситість — вони цьої праці, очищування тіла з отруй (калів) не можуть належито сповняти, отже в тілі ситих людей тоді повстає самозатроєння. Сила тіла, а головно серця, жил, крови, мускулів і залоз так занечищуються, що тіло затроюється.

Глядіть, щоб у вашій поживі було подостатком вітаміну Б1. Систематичний віддих також багато помагає ситим зменшити вагу тіла і тягар на серці.

Одинока славна машина, що регулярно усуває всякий тягар зі серця — це є журнал "Точило", з котрого можна багато навчитися, а також розвеселитися.

Найбіднішою людиною в світі є та людина, що "Точила" немає. Такій людині сонце життя ніколи не світить.

ВІТАМІН Б НА БІЛЬ ГОЛОВИ

Вітамін Б помагає на великі болі голови, заворот, дзвонення у вухах, і на глухоту, — каже доктор Майлс Аткінсон з Ню Йорку в Американськім Медичнім Товаристві.

Вітамін Б має в собі квас нікотини і помагає на голову не тому, що людина вимагає цього вітаміну, але тому що брак цього вітаміну сціплює кровні посудини а квас нікотини у вітаміні Б розширює кровні посудини. — пише "Сайнс Нювз Леттер".

ДЕННА ПОТРЕБА ВІТАМІНІВ

Людина від 12 років у гору, потребує денно от цю скількість вітамінів — як приписує Адміністрація Краєвої Поживи і Ліків: Денна скількість у денній поживі:

Вітаміну А — 4000 одиниць.
Вітаміну Б1 — 333 одиниць.
Вітаміну С — 600 одиниць.
Вітаміну Д — 400 одиниць.
Вітаміну Б2-Г — 2.0 міліграмів без огляду на вік людини крім, вітаміну Г. Скільки кість інших вітамінів потреби ще не встановлено.

ПАЙ ЗДОРОВИЙ

Під цим словом розуміємо пай для доброго здоровля, або пай який не шкодить здоровлю, але будує здоровля. Таким паям є пай зі звичайного білого, домашного сира. Його дуже легко зробити, і він складається зі 6 річей, які є в кожній хаті.

ВАПНЯК ЗЕМЛІ

Земля, що має в собі вапняк до глибини двох стіп або більше — буде родити городину майже без ніякого підгноювання. Землю треба розрушити, щоб коріння ростин могло з вапняка користати.

Коли земля є квасна і перетворює пробний "літмус папір" зі синього на червоний, то така земля скоро тверднє й стає

суха. Щоб земля така не камяніла й не сохла; то вживайте 100 фунтів потовченого вапняка на 1.000 квадратових стіп землі, або добру лопату на обшир землі 10X10 стіп, і вкопайте вапняк 10 цалів у землю. 12-квартове ведро "суперфосфийт, яи додасьте ще до вкопаного вапняка, то можете плекати ростини навіть на виставу.

Покажіть цю цінну новинку в "Точилі" своїм сусідам.

БЕЗСОННІСТЬ

Безсонність дуже нищить здоровля. Бо, коли людина не може спати, то дуже скоро приупадає на силах. Без відповідного відпочинку-спання, людина стає дуже умученою, трудною, нервовою, дражливою, і все, що вона робить не йде так як треба. Не спати й качатися в ліжку цілу ніч, і лише думати й думати, і ніяк заснути — це дійсно ознака розстроєння і втрата сили в тілі.

Безсонність — це є знак природи, сигнал, що нерви є знеможені, вичерпані зі сил. Через безсонність — повстають інші недомагання. Що день то все гірше нервова сила людини зуживається, нищиться, аж людина цілком повалиться з ніг, стане немічною, сумною, понурою, задумчивою і знеохоченою до життя. Будучність не має для такої людини ніякої вартости, надії, заохоти, заінтересования, ані успіху, щастя, веселости. Таку людину, що не може спати, всьо гризе, їсть і нищить її всі засоби сил.

Сон, добре спання — дає тілові добрий відпочинок; відновлює в тілі всі клітини до правильної чинности й життя.

Ви значно скріпите свою силу й охоту, як будете заживати чисто природний чай з Гірського Коріння.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

вже 26 років було й є благословенством для всіх терплячих на Безсонність (брак спання) та нервове розстроєння (або на умучення і утрату сил). Ціна одної пачки з пересилкою, $1.50. Пишіть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

До нової фабрики в Канаді потрібно людей, котрі бажають своїми грішми робити великі доходи.

P. & P. 3651 ST. B. WINNIPEG, MAN.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"

або

"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ГРОШІ ГРОШІ

СТАЛИЙ ДОХІД

Купуємо свербивус. Ягідки з диких рожів плеканих, що року принесуть вам великі доходи. Збирайте. Плекайте. Книжочки з поученням 25 центів.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LIMITED.
607 YOUNG STREET, WINNIPEG, MAN.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-ліх відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки., Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя: 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі звлози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Несправність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріплює приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651,B, Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

ДУДУДУ НА БІДУ

Оженився бідний вдовець,
І взяв жінку молоду,
І думав може кінець —
Вже вилізе на біду.

Так крутили й натягали,
Вертіли сюди й туди,
Не спали й при праці пріли,
І не направили біди.

От і каже муж до жінки —
Щож я мучитись буду?
Щоб дебудь заробив грошей,
Й так притиснемо біду.

Тож поїхав муж в зарібки,
Щоб поправити біду,
Лишив хатину убогу,
А в ній жінку молоду.

Робить тяжко, щадить грош'
І думає: — як прийду
До дому з грішми то певно
Вже вилізу на біду.

За час пише свому мужу,
Його жінка молода
Пришли грошей, любий мужу,
Бо в нас ширяться біда.

А муж добрий пожалував
Свою жінку молоду.
Післав що міг її грошей
Щоб придавила біду.

Жінка гроші отримала,
Тягала сюди й туди,
Гроші оттак розкотились
Й не направила біди.

І знов пише мужу жінка:
Щож робити я буду?
Геть всі гроші розкотились
Й не направила біду.

— Терпи, муж їй відписує,
— Я скоро дома буду,
Тоді разом як візьмемся
На фляк роздавим біду.

Вернувсь муж з роботи з грішми,
Й каже жінці молоді:
— Берімсь вперто до роботи,
Хай капут буде біді.

Крутив вертів, мучив себе,
Мучив й жінку молоду,
Гроші скоро розійшлися
Й не роздавили біду.

Хоч плакали і сердились,
Втечи не було куди,
Випроситись ні сховатись
Від напрасної біди.

А на решті побачили,
Що не роздавлять біду,
Й на злість біді засміялись
Й заспівали ду-ду-ду. — Пильник

НОВА ПРОБЛЕМА ЗО СТАРИМ ЗАКІНЧЕННЯМ

Гоп! — крикнув Васька, по перерві часу й з розмаху скочив на рудого осла. — Так, осле друже, лихо мені дуже: З церкви прогнали ще й юдою назвали, з СУС-а викинули — я гайда до УНО в провідники, а вони мені ігноруючі усмішки. А про конгрес — ну, то вже й не кажи. Я круть сюди, круть верть туди, і грози і страхи — а воно бачиш все переорало. Так, осле друже, бути не може. Гей, вези на інші шляхи.

Ну, осел звичайно, байдужне сотворіння, йому аби щось пожувати — він везе. Васька перекинув торбиску з брошурками "Українська Проблєма" і Культурне Товариство" ослови на гриву на окуляри насадив українських збігців і гайда на віче.

— О, диви, якого жеребця піймав, диви. Го-го. . .

— Ге-ге, а справді . . .

— Щось треба для народу. . . тай жити треба.

— А що йому не один чорт, де гроші заробляти — що він: з націоналіста на комуніста а звідтам дальше.

— От, коли б так Митьку з "культурним" пузом втарапити на те ухате сотворіння — хребет розломився б.

—Гм. . . Знаєш. . . Літом все росте, плодиться. На добре виробленій почві — жито, пшениця і всяка пашниця — на смітнику хабузя.

— Фе, стидайся, Грицю, говорити так про наших провідників. Ми йдем на віче розвязати "проблєму", а ти вот що верзеш.

—Розступіться, розступіться, — Васька іде, — кричали товариші.

Васька перекинув ногу на ослі й з інтузіязмом заспівав:

— Ой. не знав наш політик,
Як то славоньки зажити,
Гей, і зібрав він лахи попід пахи
Тай пішов Москві служити.

— Так, осле, колись співали люди на Україні про козака Супруна, а в Канаді будуть співати отак про Ваську цвіркуна. — А як ти думаєш?

— Та, я погоджуюсь з цим, — заквічав осел витягаючи з торби "проблєму" і ще щось, та сторінку по сторінці жував.

— Добре осле, — сказав Васька. — Тепер скажи мені правду: Ти погоджуєшся з тим, що той, хто нічого не робить, не потрібний в житті?

— Ні, заревів осел, доїдаючи обслинену сторінку "проблєми", — з цим я не годжуся.

— Значить, ви осли, не визнаєте кличів нашого пролітарського вождя?

— Навіть не думаємо, — відказав байдужо осел, помахуючи ліниво ухами.

— Значить, ви осли, не потрібні. — закричав зі злости Васька.

—Хто тобі таке сказав? — заревів осел, і махнув зі всєї сили хвостом аж хвастнуло Ваську по щітині. — Де ти такого довідався? Ти знаєш, що твій вождь знищив наших кузинів коней, бо заводив трактори. Тракторами люди не вміли робити, вони ломилися й з голоду вимерли мільйони. А наші кузини не то що робили, але вигодували твого вождя своїм кумисом.

—Ну, то яку ж ви осли приняли ідеольогію?

— Ти знаєш, що я можу за один день зжувати пятьдесять суперечних ідеольогічних тем і ні одної не вирегну. Ідеольогія? Гм. що це? Нам, ослам це не важне. Асиміляцію ми вже перейшли і нас не вчіпиться жадна чужа пропаганда. Але по правді сказати, нам краще подобається систем в С. С. С. Р. чим в капіталістичних краях.

Васька насторожив уха й весело запитав: — А це чому?

— Звичайно користи. Бачиш, тут люди більше скулі на річи, які ми, осли, любимо жувати. От навіть такої паршивенької брошурки як твоя, забороняєш жувати. А що говорити про щось краще? Тут поскладали пишно всі книги в палати, побудували музеї і все те шанують як якусь святість, а нам хіба викинуть брудненьку комуністичну летючку чи брошурку, бо ніхто цих брехоньок не хоче читати. Тут комуніст як капіталіст. — Всі повбирані в силки, білля дають до пральні, убрання до чищення, а нам ослам, навіть нема де зо шнура стягнути драптивого рушника, щоб пожувати. Там — в СССР — ну, там Н. К. Д. викине тобі святе євангеліє, біблію, дорогоцінні твори славних письменників грубезні томи, церковні хоругви і багато ріжних цінних річей, де лише культурне око добачить в цих річах антикому ністичну національно-релігійну ідею. Ну, а як зайдеш денебудь на подвіря, де розвішане попране білля, прямо радість. Стягни сорочку чи рядинце — та як почнеш жувати, то аж язик лоскоче: шорстке латка на латці, — ну це для нас утіха і користь. Часом навіть попадає кудлата борода Маркса, о тут братуха — є в чім язика заплутати.

— А гов! Чого ти так запізнився, Васька? В нас товаріщ, Америки не переженеш індустрії на таких шкапах клапоухих, — закричав Мітька обнимаючи Ваську.

Ну, осел так осел, воно собі все спокійне повільне сотворіння, але цим разом за таке нахабне пониження — обурився, дико закричав. Підкинув копитами, та як бахне Мітьку в "культурну індустрію" так що Васька гепнув собою в московське "слово". Заквакали жаби: кум-кума ми з торонтонського багна, ухвалюємо протестну резолюцію проти контрреволюціонера осла.

— Ну, браток, хтобто сподівався, що цей лінюх так розсердиться? Воно спокійно слухало мене роками, а тепер контрреволюція. До Н.К.Д. його, взлостився Міша, обмацуючи доокола "індустрію". — Ну, але ти Васька вже почервонів. Заходь на мітінг — там ждуть.

Але Васька, пискатий Васька відразу стає дуба. — Братва, як ви думаєте, того? як ви міркуєте, я з правом користуюся, чи без права? Дискусії розпочалися і закінчилися голосованням, а голосування дало вдоволений результат: звичайно з правом.

— От бачите, товариші, я вже в поход.

—А як так, — проголосив Прокопоф — вирікайся Васька старих гріхів, получай монету і зараз же катай. Починай з культури. Срулько прибе печать, вождь табак скаже так — і все готово. Пашлі. Кра-кра-кра збігців імміграція страшна. Гей там в Україні культура, Гей там самостійність. Гей, там уряд. Кра-кра-кра.

Памятай, Васька, що від цього часу належиш до особливої породи людей, у котрих виписано на червоному лобі: бреши і будь вільний від обмежень — поучує Мітька, коли Васьці деколи язик заплутається і лопне правду..

— Ха-ха-ха, вибач товаришу, але це мені не новина. Цей прінцип в мене давно засвоєний. От в часах Хмельницького ми мали свій большевизм і свою реакцію. Історія не любить несподіванок. Я не люблю халепну традиції.

— Харашо! Катай, Васька! — А. Гермис

ПИРІЖКИ

Каже дідич кухареві,
Як той дав снідання.
— Я на завта собі жадаю
Пиріжки з сметанов.

Але бідний кухарина
Цього не учився;
Як почув жадання пана,
Бідний зажурився.

Цілу ніч робив пиріжки
Коло свого ліжка,
А досвіта як заварив,
Зробилась лемішка.

Тільки два цілих осталось,
А лемішка проче,
А тут дідич розсмакував,
Ще пиріжків хоче.

Кухар вибрав все на миску,
До пана приносить;
Жалується що не вдались,
Вибачення просить.

А чому тих два вдалися,
Не знаєш причини?
Бо я здаєсь як ліпив їх
То добре послинив. — П. Романишин.

ВИСТАВА

Поганого лиця шляхтич,
Син богача, графа
Зайшов з лайкою до студії
Свого-фотографа.

Домагався щоби портрет
Його з вікна взяти,
Бо як ні, то буде кепсько
Почав верещати.

Пане любий, той благає
Ви такі сердиті
Таж знаєте що і я
Хочу заробити..

Ви повинні бути горді
Що вас виставляю
Бо я тим вашу особу
Панську поважаю.

Добре мені поважання,
Лайдаку, пся віра,
Написавись таких як я
Десять за доляра. — П. Романишин.

ПРАКТИЧНА

У погідний теплий вечер
Якось у маївку;
Везе попик у кариті
Свою покоївку.

Ідуть з вільна піп фірманить,
Дорога до ліса;
Нараз коні зупинились
І стали до біса.

Стали в самій гущавині
І не рушать з місця;
Покоївка поглянула
В вічі єгомосця.

А той каже зажурений:
— От тобі маївка.
Та я знала що так буде,
Каже покоївка.

Знала? — як ти могла знати?
Бо практику маю,
Коли їду з мущиною
Все тут спочиваю. — П. Романишин.

ВЕСНА НА ФАРМАХ

Іде весна а з весною,
Сварки буде чути,
Тримай кури десь в курнику,
Бо всіх їх пібюти.

Грядки мені попорпали
Пропала цибуля,
Бодай тобі десь на носі
Зробилася гуля.

Ні огірків, ні чоснику,
Я не буду мати,
Бо та відьма своїх курей
Не хоче тримати.

А я тебе за те слово
Знов подам до суду
І молитися до Бога
За смерть твою буду.

Щоб ти здохла як собака
До гори ногами,
Ти не маєш милосердя
Ніяк над курками.

Іде весна а з весною,
Що крий Божа сило,
По фармах будуть проклони
Слухати не мило.

Буде на що подивитись,
Буде що почути;
Що неможна буде всего
До смерти забути. — М. Горіщний.

ПІСНЯ ГАЛИЦЬКОГО АВСТРІЯЦЯ

Скоком боком через Гудсон
До міста Ню Йорку,
Давай пити горівочки
Мій жидку, Майорку.

Давай пити, веселитись,
Давай танцювати,
Так що будуть під ногами
Будинки скакати.

Жінка вдома діти вдома,
Про них я не дбаю,
Випю собі на здоровля,
Як лиш тільки знаю.

Хапну в руки молодицю
Полечу з вітрами,
Хоч вже старий і над гробом
З дурними думками.

Бо я собі австріяка
Франц Йоська дитина,
Не один колись бив в морду
Мене капралина.

Ні читати ні писати,
Бігме що не знаю,
Але з Джерзи до Ню Йорку
Що ночі втікаю.

Бо там гарні молодиці
До них серце рветься,
Бо на старість як собака
Вже старий казиться. — М. Горіщний.

ЖУРНАЛІСТ

— Редакторови Н. не забракне ніколи теми.

— Такий здібний?

— Ні, але звичайно пише про річи яких не розуміє.

ТАНГО

З весною ходжу я мов пяна —
І так заточуюся смішно.
А хоч болить від тебе рана
То на душі якось розкішно.
Що варті були довгі ночі,
Колиб не любощі жагучі?

Буває часом, що і каюсь
І сльози котяться жалібно,
Та ранком знову усміхаюсь
Бо сліз нікому не потрібно —
Лише у серці все ласкоче
Коли згадаю Твої — очі..

Маруся Лінинська

НОВА УЧИТЕЛЬКА

— Ну діти, ви вдоволені з нової учительки?

— Ні! Вона дуже дурна.

—Як?

— Так, вона вічно нас питається.

ВТОРОПНІСТЬ

Наш малий Борись починає вже говорити. Вчера я буле з ним в менажерії, а він побачив гіпопотама і каже: тата, тата.

ТЕЖ ЧАРИ

— Ти бачив ту жінку, що з нею Славко оженився? Я цікавий знати, що йому в ній подобалося?

—Маєш рацію, вона не гарна, а всеж таки вона мала щось таке, що його очарувала.

— Щож це?

— Пять тисяч долярів.

НЕ МАЄ

Жінка післала свого чоловіка до різника по мясо. Чоловік стоїть біля ляди й надумується:

— На цей раз я візьму щось таке, чого в мене ще досі не було:

— Прошу дати пів фунта мізку.

В ГАРДЕРОБІ

— Чи я вам, пане, дала ваше футро і капелюх?

— Ні, дуже дякую.

ОБЕРЕЖНА

— Чи ви граєте на фортепяні?

— Не знаю, — досі ще ніколи не пробувала.

ГОРОДНИК

—Чому у вашому городі самі квітки й ані одної городовини?

— Мій чоловік має страшно мягке серце. Він не міг би їсти тої капусти, що сам її вигодував.

ВИКЛАД

— Я мав говорити вам сьогодні слухачі, про мозок. Але це ми відложимо до завтра, бо в мене тепер що іншого в голові.

СКОРІСТЬ

— Що це ти, Славку, докучаєш мені, коли я вже зодягнуся! Я ж тобі пів години тому казала, що за пять мінут буду готова.

ВЧЕНИЙ ПОДАРОК

Вчений професор до своєї кухарки:— Ви служили мені вірно через 25 років. За це, як надгороду, назву вашим іменем нового мікроба, укого я недавно відкрив.

ОКО ЗА ОКО

Лікар дістає від пацієнта за лічення чек а що не було покриття в банку і чек відкинули. Лікар посилає записку пацієнтові:

— Ваш чек завернувся назад.

На те дістає відповідь:

— Недуга яку ви лічили, також.

ПОХВАЛИВ

— Ви, пані, танцюєте як відмолоджені. Согодні виглядаєте майже так, як ваша донька.

— Ви не пізнали, пане, бо я власне донька.

БЕЗСТОРОННІСТЬ

Суддя до свідка: — Чи ви бачили колинебудь обвинуваченых?

— Ні, не бачив.

— А чули коли що небудь про них?

— Ні, не чув.

— Прекрасно, тоді ваші зізнання будуть зовсім безсторонні.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Світає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .25
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі л'та .05
Як все бути здоровим'— — — .25

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за р'к 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — — .25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діває. Для вихования розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Совєтський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козачєньки, — — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати ОПІ українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониших діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична пєса, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, — .15
КОСТЄВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАДИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!**

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man in Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated..... $1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages..... .15
Love Thrills —36 pages..... .15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages..... .50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka..... .25
Own Sugar Making at Home..... .50
How To Raise Mushrooms..... .15
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — .30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada.

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 609 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality in an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us Service that will bring best results From coast to coast. Canada Realty Co., 323 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles ... Liver, Kidneys, ...irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Outlines of Completion ... Jeneral Debility. ... ves Health, Purifies the Blood and Tones ... entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ●рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ●лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вама; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не здостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть ля порадою, здучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651 B Winnipeg. Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити зарлучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

Для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
807 Young St., Winnipeg, Canada.

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам здресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЯ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, поблищуємо і кльорувемо всякі фотографії. Виробляємо і польку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
609 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs Get the best from a firm 31 years in business

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
PUBLISHED BY THE PROMIN FOUNDATION

Ч. 6. Рік 17, Червень,
Vol. 17, No. 6. June, 1946

TOCHYLO PUBLISHING CO. 323 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

Authorized as second class mail. Post Office Department, Ottawa.

МЕДВІДЬ ВТІКАЄ ВІД ЗМОРЕНОГО ГОЛОДОМ СВІТА

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. В'рте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть заległість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mara Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, блящанні або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для воєнних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то вишліть на поницу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
374 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mara Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що любять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно вигадані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і запатентимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за ліс тою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St, Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу,
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.
ФАБРІКА
нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід коронимо спільним Патентом без винагороди.
C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папері. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, конверти, базарові тикета, нагодові листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цит

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє ім'я і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Шоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ШИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life, simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з постернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

СИНДИКАТ УКР. КАРИКАТУРИ

В минувшому числі "Точила" за місяць Май, і в цьому числі на перших сторінках є поміщені дві карикатури артиста Василя Мозеля з Вінніпегу, бувшого працівника в щоденнику Винипег Трібюн. Як відомо, він створив тепер Синдикат Української Карикатури, що може постачити карикатури (особливо політичні) для кожного українського часопису на американському континенті.

Мозель є молодий канадійський українець, якого карикатури (картунс) здобули собі загальне признання по всій Канаді. Декотрі з них були передруковані майже в кожній канадійській газеті, а також у газетах і журналах у Британії й ЗДА.

Нюйорський тижневий журнал Тайм багато разів просив у Мозеля дозволу на передрук деяких його карикатур. Підчас виставки Воєнних Картунів і Карикатур в Оттаві, Мозеля зачислено до ряду найкращих карикатуристів у Британському комонвелті. Його твори були на виставі в Клюбі Штуки й Мистецтва в Ню Орлінс. На виставі карикатур, влаштованій компанією Сіпіяр у Виндсорі, карикатури Мозеля репрезентували західну Канаду. Він також дістав признання й подяку від грецького воєнного допомогового комітету, якому подарував деякі карикатури на Міжнародню виставу карикатур у Рокефелер Сентер у Ню Йорку. Один із Мозелевих оригінальних картунів, що представляє геройство Виннипегських Гранадіерів у Гонг Конгу, поміщений у Винипег Трібюн 29-го грудня, 1941, висить тепер у старій домівці Гренадіерів при вул. Мейн у Виннипегу. Полк. Р. Буллит, старший опікун Винипегських Гренадіерів, заявив: "Члени нашого полку глядять із гордістю на той образ".

Українські видавництва повинні підтримати цього молодого й здібного українського карикатуриста. В справі його карикатур звертатись на адресу:

Ukrainian Cartoon Syndicate Inc.,
301 Aberdeen Ave., Wimipeg, Man.

СПОМИНИ З РІДНОЇ ЗЕМЛІ

Чи є ще тая хатина
В котрій я родився?
Той садочок де хрещатий
Барвінок стелився?

Той острішок по котрім все
Виноград вплітався?
Де воробчик з сорокою
Нераз забавлявся.

Де калина край острішка
Природу манила,
І пречудним своїм цвітом
Всьо зі сну будила.

Перелаз, похила верба,
Луг, річка, криниця,
Де чорнява з коновками
Все співала Гриця.

Де щебетав соловейко,
Бренів хрущ та пчілка,
Де був бузьок і зазуля,
Де грала сопілка.

Чи кує там ще зазуля,
Чи весну віщує?
Жайворонок в небосклоні,
Чи хто його чує?

Не чуть, — нема жайворонка,
Зазулі, калини,
Ні острішка, ні садочка,
Ні тої хатини.

Зруйнували, спустощили,
Навіть не пізнати;
Лиш могили поміж ями,
Від бомби й гранати.

Діждалась рідна земле,
Ще гіршого ката;
Така тобі Україно,
За добро заплата. — Павло Романишин

ДІДИЧЕВА ТАЙНА

Лаяв дідич як проснувся,
Льокая Микиту,
Вказуючи побіч себе
На кінське копито.

Скажи драбе, і то скоро
Почав верещати,
Звідки тут копито кінське,
Могло ся дістати?

— Я не знаю, ясний пане,
Льокай відізвався: —
Копито пан держав в зубах,
Як я прочунявся.

Чоботи на столі були,
Люлька під порогом,
А капелюх на оборі,
Клянусь святим Богом.

Досить, досить буде того,
Каже череватий,
Маеш пятку, як приречеш
Язика держати. — Павло Романишин.

ДЛЯ НАУКИ І РОЗВАГИ
(Пише Е. Березинський)

ІСТОРІЯ.

Історія краю твого —
це учителька народу,
Це документ діл великих
і змагання за свободу.

Добра слава дідів твоїх
князів володіння,
Їх співпраця з сусідами
мета тай хотіння.

Історія краю твого —
це найкращий слід,
Котрим гордо і ти маеш
йти також вперід.

Не вагатись не боятись
а завсігди сміло,
Починати для народу
благородне діло.

Історія краю твого
це тернистий шлях,
Це могили величезні
в розлогих степах.

Це руїни й румовища
замків і твердинь,
Що остались ще місцями
по нинішний день.

Історія краю твого —
мов те сонце ясне
Що світити буде вічно
ніколи не згасне.

Кати її не закриють
хочби як старались,
Краще булоб щоб робити
такого не брались.

Історія краю твого —
ганьбою не вкрита,
А лиш добрими ділами
і в славу повита.

Тому ти також старайся
йти батьків слідами,
Щоб по собі не лишити
в історії плями.

ДЕЯКИМ НАШИМ ПАТРІОТАМ

Досить в нас є патріотів
Сліпих, кривих, ідіотів
На народнім полі,
Що лиш грошики збирають,
А про нарід то не дбають,
Що живе в неволі.

Їх живіт то перша справа,
Бо політика плюгава
В них ще від колиски,
Тільки жебрати, збирати
А братові то не дати
Навіть страви лижки.

Що там, що брат умирає,
Руки до них простягає
Помочі, ратунку,
Добре що ми попоїли
Як лиш могли і як хтіли
З людського грабунку.

А як знову зголоднієм,
То до народу запієм
Своє кукуріку;
Наш брат жертви потребує
І він до нас апелює,
Про поміч велику.

Не складайте лиш центами
Але сипте тисячами
Правдиво жертвуйте,
Ми в кишенях діри маєм
І без кінця насипаєм
А ви нерахуйте!

"TOCHYLO", Vol. 17, No. 6. June, 1946

От такі то патріоти
До поганої роботи
На світ породились,
Щоби нарід натягати
І як можна так брехати
Хитруни навчились.

Наші браття десь чекають,
Що хвилини виглядають
Голод не жартує,
А тут наша знов голота
Так як пяний коло плота
Славно бенькетує.

Схаменіться недолюде
Бо гріх, ганьба на вас буде
Посилайте гроші,
Рідні брати у неволі
У нещастю і без долі
Дотдають воші.

То не жарти, щоб сміятись
Але треба спамятатись,
Зрозуміти брата;
І не бути ідіотом,
Що обмастився болотом
Ще гірше від ката. — М. Гогішний

З КРІВАВИХ ЛІТ.

А он село, — о не село це,
Бо де ж хати білі?
Скрізь лиш згарища, з хат видно
Димарі зчорнілі . . .

Де пишалась гарна хата
Там лиш купа глини,
Де був сад, там ні одної
Навіть деревини.

Не побачиш, вивернені
В гору коріннями,
А на полі від мін, мерзів,
Яма коло ями. — С. Калинець.

ДО МУЗИ

Музо! — дівчино вродлива,
Появися в славі,
Поможи пісні співати
Про літа криваві.

Про літа ті, як Европа
Пожаром палала!
З грому мін і мерз стогнала
Кровю умивалась.

Про літа трівоги, смутку,
Нужди і терпіння,
Щоб колись нас пригадали
Наші покоління.

Щоб згадали як бідили
Ми в боєвім полю,
У Карпатах, коло Сави,
Пяви і Тиролю.

Як біди ми натерпілись
З нуждою братались,
Неодну ми безталанні
Нічку не діспали.

І на спеці, і на слоті,
На снігу, морозі,
У голоді і в холоді,
В жаху і в трівозі.

Поможи мені о Музо,
Мистецтва Богине,
Заспівати точно, ясно
Згадані хвилини.

Як стояв в окопах жовнір,
У гарматнім громі,
В дощі куль, як бачив, було
Наче у Содомі.

На Монте Кук, на Лемарле,
Або Монте Санто
Де крик муки перевисщав
Навіть пекло Данта. — С. Калинець.

ПРОЩАННЯ З ЖІНКОЮ

Бувай мені здорова!
Судилося мені,
Розстатися з тобою,
Служити Вітчині.

Бувай мені здорова
Вже відходити час,
Бодай ті не сконали,
Що розлучають нас.

А як тобі приснiться,
Що бє в трівогу дзвін,
То знай що я з могили
До тебе шлю поклін!

(з дитиною).

Па, дитинонько! — мій ти раю.
Дайже рученьку одну,
Бо я нині відїзджаю
Визволяти Вітчину.

"ТОЧИЛО", Ч. 6. Рік 17, Червень, 1946.

А як я з війни не верну,
Смерть в могилу зажене,
А ти виростеш на кралю
Не забудь, згадай мене! — С. Калинець.

ЛАСКА БОЖА

Якраз, коли старий Яцько розложився зі своєю бабою на лаві коло гнилиць, перебираючи котра мягка, щоб наміряти вщерть полудне, — надійшов війт в хату несподівано. Баба Палажка схопилась, трохи попрятала тай каже:

— "Сідайте, куме, та покушаєте наших грушок".

— Дякую, покушаю трохи, бо мої ще не достигли, — даючи дідусеви цигаро, каже:

— Маєте щастя, Яцьку, ваш син, Микита, прислав вам дві сотки дінарів.

— Двіста динарів, — повторив старий. Це ласка Божа! Вже пять років не писав з тої Гаргентини.

— Нате вам риципіс, а завтра по гроші на почту. Я вже йду. Здорові бувайте!

— Видиш старий, таки Микита нас не забув, — каже Палажка, ховаючи папір до поменника і тиче за сволок.

— То добре, що не забуває нас старих, але скажи но мені, що за тії гроші купити?

— Я би казала дах покрити на хаті, от капає в слоту тай стеля буде відпадати.

— Е, ти зараз за покриття. Чекай, побачимо, щоб то. Пішов Яцько на двір зробити що важніше, щоб скорше положитись на ліжко, та свобідно роздумати, що би то купити. Вечером Яцько вже лежав в ліжку, а Палажка попрятувала й молилася: Боже, дай здоровлячко мому синкові Микиті, а Гануси і Василькови дай царство небесне. Тай мому старому дай в раю прожити, хоч він закрути-голова, злоститься, як немає що курити, але в него добре серце. А нашого помежника і його бахурі всади до пекла на вічні муки! Знаєш, Боже, що кавони мені закрали, на щепах гілля поломали, квочку з яйцями смикнули. Струть всемогучою рукою в пекло мого зятя, Луку, що з жінкою все сварить-ся, до міста її не пускає, а мого кума, Івана, пусти в рай. Він такий забавний і добрий чоловік, — що тя прошу, Боже, не забудь, амінь! Яцько привик вже давно на бабине молення. Нині чекав нетерпеливо. А на останку каже:

— Е, видиш, Бог таки слухає, що ти тарабаниш... ніби ти в него одна? Кажеш щоб дах поправити, — каже Яцько, коли баба лягла коло нього.

— Я думаю, що найпередніше.

— А я щось думаю, щоб ліпше купити було поросята, пригодувати, то булаб оматса до капусти. Правда стара?

Мовчанка. Бабі й дідові привиджалась солонина груба на долоню і ковбаси. Дальше каже баба:

— Чи не булоб ліпше, Яцьку, щоб найнити чоловіка, щоб нам дров навозив? Присунеться зима. Знаєш, як ми набідились торік, що було попалилось?

— О, це би було перше! Мені шкіра зліз ла на плечах від оберемків. О дров, дров нам треба багато! Мріяв про зиму, як то мило сидіти коло вогню. Баба його сіпнула за руку.

— Ну, щож ми?

— Я думав, що ти спиш.

— Якби то було, Яцьку, щоб ми купили вівцю з ягнятком, булоби молоко і вовна, дочекалиб більше овець й гроші би вернулись.

— О, ти стара йдеш задалеко. От зима йде. Ми є босі й голі; ліпше то постарати, я думаю.

— Е, ніби обувя найважніше? Як вже так перебираємо, то найважніше є купити дощок, убрання, свічку. Недай Боже смерти, щоб не ховали нас як жебраків.

—Е, її смерть в голові. Кому що, а курці просо. Нема з ким порадитись. Яцько обернувся на другий бік.

—Най най, там, я в тебе заслужила, щом цілий вік з тобою спендила. Я говорю, як до чоловіка, щоб ліпше було, а він злоститься. Яцько обернувся до баби.

— Я так жартую. Не будь дурна. Чого вередуєш? Палагна мовчала, але її було мило, що чоловік перепрошує.

— Знаєш що, Палагно? — Найліпше я завтра не піду по гроші, як самі не знаємо що за них купити. От не дають нам гроші спати, та на старість роблять між нами сварку й неприємність.

Чекав. Відповіди не було. Обернувся й заснув. — Олекса Лаврів.

Евген Березинський

Я БАЧИВ.

Я бачив картину
лиш кілька днів тому,
Як син повернувся
з за моря до дому.

До рідної неньки
що було не спала,
А в Господа Бога
все ласки благала.

Щоби з поля бою
вернувся до неї,
До батька старого
та й любки своєї.

До другів з котрими
до школи спіщився,
До церкви де було
він Богу молився.

Я бачив картину
лиш кілька днів тому,
І стало так любо
в серденьку мойому,

Що сльози мов перли
з очей покотились
На земленьку сіру
в котрій потопились.

Бо хтож може друзі
байдужно дивитись,
Як мати старенька
Буде в сльозах митись.

Не з горя, розпуки
а з радости тої,
Що син повернувся
з країни чужої.

Я бачив картину
лиш кілька днів тому
Котрої забути
не можна ніколи.

Бо мамині сльози
це гейби перлини,
Вони все остануть
в памяті дитини.

Їх ніхто ніколи
не зможе забути,
Бо це скарб котрого
може той здобути.
Котрого руками
до свого серденька,
Пригорне одна лиш
його рідна ненька.

Я бачив картину
лиш кілька днів тому,
Хоч сльози котились
по лиці мойому.

Так в серці велика
радість панувала,
Що мати старенька
знов сина обняла.

Що не мусить більше
Вона ним журитись,
Чи має де спати
та чим поживитись.

Чи куля ворожа
його не зранила,
Або не дай боже
трупом положила.

Я бачив картину
лиш кілька днів тому
Як син повернувся
з за моря до дому.

І кожній матусі
я того желаю,
Бо її бажання
я сам відчуваю.

Однак котрій неньці
не пощастить доля,
І син не поверне
з незнаного поля.

Хай Госпоуду Богу
помолиться вона,
Щоби забрав його
де мук вже нема.

Евген Березинський

ФАКТИ

Життя це вандрівка
через ряди літ,
Що веде нас з того,
у незнаний інший світ.

Життя немов струна —
та коли урветься,
Її звук чарівний
пропаде, минеться.

Життя мов прекрасна
сценічна картина,
А смерть її любі
остання куртина.

ГЕЙ ФАРМЕРСЬКІ ЧОРНІ РУКИ!

Гей, фармерські чорні руки
Кілько горя, кілько муки
Ви в життю зазнали,
Ви широкі свої ниви
І орали й волочили
Потом підливали.

В вас немає відпочинку,
Ані на одну хвилинку
Щоб спокійно сісти,
Цілий світ на вас чекає
Від вас праці вимагає,
Щоб було що їсти.

Ви працюєте що змога
І просите сили в Бога
А більше нічого;
Щоб він дав в здоровлю жити
І як день так ніч робити
Для добра святого.

Честь і слава нехай буде
За всі ваші чесні труди
Для життя, для світа,
Бо ви на те заслужили
Щоби довго - довго жили
В нас на многі літа! — М. Горішний.

ЯК БОГАЧ ДІСТАВСЯ ДО РАЮ

Як знаєте, — колись лише бідні йшли до раю, а богачі ні. Бо було сказано, і так сповнялось, що коли верблюд пролізе через вушко голки, тоді богач піде до раю.

Одного разу помер великий богач фабрикант і пустився просто до раю. Аж тут чортяки переходять його і хочуть забрати до пекла. А богач їм каже:

—Чекайте, добродії, трохи. Я піду до св. Петра, бо маю з ним щось поговорити. Чорти знали, що Петро до раю богача не пустить, тому згодились.

Приходить богач до св. Петра і каже:
— Я хочу піти до раю. Ось маєш тут гроші.

— Еге! — каже Петро, — це тобі не на землі, щоб за гроші міг все дістати. Це є небо і тут того не втнеш. Тут слово, закон, більше значить, як всі скарби і гроші на землі. В пеклі твоє місце.

— Не говори дурниць, — каже богач. Закони менші від людей, бо люди зробили закон, а не закон людей.

— Пусте! — каже Петро. — Хіба не сказано, що лекше верблюдови перейти через вушко голки, чим богачеви до раю.

— Ще раз дурниці — сказав богач. Піди і скажи Ісусови, що я хочу до раю.

— Нічого не поможе — відповів Петро.

— Ти таки піди і скажи — настоював богач.

— Я піду, але те все тобі нінащо не здасться, сказав Петро і пішов.

— Що нового? — питає Ісус Петра.

— Богач хоче до раю піти, — каже Петро.

— Тоді піде, як верблюд через вушко голки пролізе, — відповів Ісус коротко.

— Я йому те казав, каже Петро.

— Йди і ще скажи — каже Ісус і пішов.

Коли Петро вернув богач питає:

— Ну, і що сказав Ісус?

— Тоді як верблюд через вушко голки пролізе, — каже Петро.

— Але чи то направду тоді пустять до раю? — спитав богач рішучо Петра.

— Так стоїть в нас записано, то певно мусить бути і правда. Закон божий не змінний.

— Беру твоє слово, яко свідка Ісуса і божого закона. Я ще тут буду пізніше. До побачення, справедливий угоднику божий! Обернувсь і пішов.

Чорти знов вхопили богача і хотіли кинути в пекло, але богач сказав їм:

— Все одно я від вас не втечу і не вирвусь з ваших рук, від пекла не відкуплюся, але я маю до вас маленьку просьбу. Ви маєте ще досить часу мене припікати і смажити в пеклі. Пустіть мене ще на один рік на землю, бо я маю там одну дуже важну справу залагодити. Я вам за те все віддячуся, як поверну сюди. Знаєте, що сюди мені дорога і тут моє місце. Прошу вас пустіть. Чорти згодились.

Богач ожив і всі зраділи. Богач пішов до інжініра в своїй фабриці і сказав щоби виляти і викувати сталеву голку на 85 метрів довгу, а на 5 метрів за грубу, щоб ухо голки було на чотири і три чверти метра широке і щоби за шість місяців була готова. За роботу заплатить подвійно, як все на час буде готове.

Почалась робота. До чотирьох місяців голка була готова, така як богач бажав. Богач був повідомлений і прийшов. Все було готове як він хотів. Тоді сів на верблюда і переїхав через вушко голки на верблюдови. І так отворив всім богачам дорогу до царства небесного і відтоді всі богачі йдуть до раю.

Коли богач помер, то йдучи до раю показав чортякам 5 пальців від носа яко подяку, що пустили його на землю.

Чорти і всі святі включно з Петром червоніли від встиду і обманства, що дались обманути богачеви. — Пильник.

ЦИГАНЧУКОВЕ ЩАСТЯ

Прийшов циганчук з ярмарку
У вечір до дому,
— Я знайшов сьогодня гроші
Каже татку свому.

Старий каже — а нехай то
Межи нами буде,
Може "свиснув" в кого коли
Вештавсь поміж люде?

— Ні, — каже — я бачив в купця
Щось кишеню здуло,
І я хотів дуже знати,
Щоб там таке було?

— Взяв я ножик і потихо
Розрізав кишеню,
А там гроші божа воля
Ледво змістив в жменю.

Я боявсь щоб він не згубив
Й ледви зібрав в жменю
Дякував богу за щастя
Й пхав в свою кишеню. — За Степ.

ПАНСЬКА БОРОДА

Пан з довгою бородою
На софці дрімає,
Й люльку з довгим цибухом
У зубах тримає.

От захотілось панови
Трохи покурити,
Тож покликав він льокая
Люльку запалити.

Коли люльку запалював
Іскра з люльки впала
На бороду, а то зараз
Димом зашкварчала.

Пан дрімаючи питає:
— Що то ся скоїло?
Якби хто пацючка шмалив
Так щось засмерділо.

Льокай каже — та то іскра
З люльки полетіла
На бороду — прошу пана,
І так засмерділа. — За Степ.

БОСИНИ

По закону для жида
Девятої днини,
Після смерти жидівки
Кінчаться босини.

Раз Іван у кілька днів
По смерти жидівки,
Зайшов в корчму щоб випити
Келішок горівки.

Сів при столі й на ноги
Жида поглядає,
Думав, вгадував як вмів
А врешті питає:

— Чи ти з віри виступив,
Чи може забувся,
В тебе тепер босини,
А ти в капці взувся?

Я й так — каже взутий жид
Збуваю босини,
Я собі у капці ставлю
Що дня жменю глини. — За Степ.

З ДУМОК

Гей приснився мені, моє рідне село
Я тебе так думками кохаю;
Я про тебе пісні цілі ночі і дні
На чужині далекій співаю.

Гей, приснився мені моє рідне село
На поділлю зеленім весною,
Хай хоч серце на мить перестане тужить
За минулим, красою святою.

Гей, приснився мені моє рідне село
Під горою з біленькими хатками,
Що до сонця як цвіт чарували весь світ
І манили до себе як знали.

Гей, приснився мені моє рідне село
Моя радости в чужині єдина,
Хай забуду свій сум серед болю і дум
Бо я рідна твоя є дитина. — М. Горішний

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

МЯСО

Забагато мяса заганяє багато людей до шпиталів і до гробу. Мясо має в собі забагато протеїни. Мясо є причиною многих недуг, як недуги нирок, каміння в нирках, гостець, твердненння жил, запалення нирок, сліпої кишки, і т. п.

Людська печінка не має сили нищити ті отруї, які мясо спричиняє. Мясо не є призначене для людської поживи. Псяча печінка є приспособлена викидати отруї з тіла собаки, а людська ні.

Мясо має в собі мочевий квас, 14 грийнс на кожний фунт. Цей мочевий квас є отруєю для людського тіла. Проби професора Нювберга з Університету Мішіган, Медичного Відділу — виявили, що мясо є причиною острих запалень нирок і вапнінням або твердненням жил — пише "Добре Здоровля".

Коли ви не хочете мати твердненння жил, жилок і артерій, що приводить до ревматизму, артриту і до параліжу, то мусите вживати щоденно поживи які є дуже багаті на природний (не штучно-вироблений) вітамін С. Ця пожива охоронить вас від повище згаданих недуг.

НІМЕЦЬКІ ДІВЧАТА

Німецькі дівчата, молоденькі, спасли Німеччину від витрати грошей на заграничний чай. Під умілим проводом вони навчилися які ростини є добрі на чай і всі пильно почали збирати березову кору, терен, листя суниць, овоч, листя, кору і галузки свербивусу — пище "Шікаго Трібюн".

В Канаді зроблено ще краще, бо при 607 Йонг вулиці у Вінніпегу заснувалась фабрика на цілу Канаду, яка вироблятиме різні поживи, напитки і ліки зроблені з ягідок диких рожів і других ростин. Ці поживи, напитки і ліки будуть найбогатші на вітамін С від всього, що є в природі. Фабрика буде мати відповідні машини, що недопускають воздуху при виробі продуктів.

Це підприємство дасть фармерам великий і сталий дохід, бо що року воно потребує мільйони бушлів свербивусу, то є: ягідок з диких рожів. Ціна є ліпша як за пшеницю.

Свербивус або дикі рожі можна плекати. Кожний фармер повинен почати плекання диких рожів негайно. Рожі не боять ся сухого, ні мокрого поліття, ні морозу. Вони будуть рости всюди й їх варто плекати й мати сталий і добрий дохід що року.

КРОВО-НАТИСК ВИСОКИЙ

Губи значно обнижують кровонатиск, не ідженням губ, але вприскуванням витягу з губ у жили. Проби дали добрі висліди, і робляться дальші експерименти.

НІЧНА СЛІПОТА

Брак вітамінів А і С у щоденній поживі ослабляє зір очей так, що в ночі тяжко бачити. Ці вітаміни знаходяться в свіжій сировій городині, і в овочах. Люди, що мало їдять овочів, сира і свіжої городини — занепадають на зір, і не можуть добре бачити в ночі. Самі вітаміни не поліпшать зору очей, якщо немає відповідної поживи. пише "Журнал Науки".

ЛЮЦЕРНА

Пише Г. Б. Лал, має в собі вітамін А і Д, і є необхідною для людського здоровля і морали народу. Це нове відкриття є великої ваги. Люцерна є потрібна для нормального здоровля.

Зелена люцерна витворює для людей багате джерело вітамінів А і Д. Вітамін Д це вітамін соняшний. Перше вважали, що вітамін Д можна набрати від соняшного світла, а тепер відкрили що він є і в люцерні.

Перше головним джерелом вітамінів Д була (й досі є) тран з печінок риблячих, який має неприємний запах риби. Вітамін з листя люцерни, змелений на крупи — має той самий вітамін Д, і ще кращий, бо не чути його здохлою рибою.

З люцерни виробляють "провітамін" А, а в тілі він перетворюється на правдивий вітамін А, якщо в поживі є досить товщу.

Насвітлювання цього "провітаміну" А ультра-фіялітовими лучами — витворює вітамін Д.

ТВЕРДІ ГОЛОВИ

Щоб шалата мала тверді головки, то накрийте її сіткою (чіз клот) зараз перед тим, як головка шалати починає розвиватися.

ЩО КРАЩЕ?

В Росії дівчата, хлопці і старші носять зі собою насіння сонішнику, лущуть між зубами, лупину випльовують а зерно сонішнику їдять. Це їх привичка.

В Америці і в Канаді носять тютюн, всі курять, жвакають тютюн і табаку, плюють аж гидко. Крім того жвакають чувінгам наче корови на пасовиску лежачи пережвакують свою поживу.

Одно можна сказати, що в одних і в других погана звичка, але в перших — здороваша, і не шкідлива для здоровля.

ЩАСТЯ

Щастя все є коло нас, лише треба отворити широко очі, щоб його можна бачити. А щоб з нього користати, то потрібно отворити свій ум до всіх можливостей, які є в нашім окруженню. Нарікати на бідноту, це є нещастя мало очитаних людей. Нагод є більше ніж усі люди разом годні захопити.

Що я хочу тут сказати, то є це: Люди, що покидають свою землю, і йдуть на роботи по чужих фабриках, роблять велику дурницю, і цим не заобезпечують ані раз свої старші літа.

Земля є найкращою обезпекою. На землі можете плекати що хочете й користати зі всього. В "Точилі" все знайдете нові, користні і практичні річі. Приміром:

Ви є фармером і хочете мати контракт, бути певними, що, що ви виплекаєте, то зможете продати по добрій ціні, кожного року. Такі контракти можете дістати на плекання:

1. Агресту, 2. Чорниць (блуберіс), 3. Малин, 4. Позичків, 5. Черемхи, 6. Свербивусу, 7. Кропиви, 8. Лободи, 9. Хрону, 10. Постернаку, 11. Петрушки, 12. Цикорії, 13. Кропу, 14. Кміну, 15. Фіялок, і сотки інших ростин поживних і лічничих. Їх дуже легко плекати. Поучення і насіння можете одержати від Браєр Гип Фуд Продуктс Лтд. з Вінніпегу. Напишіть до них, станьте членом на 10 років за два доряри, а ручимо, що скористаєте дуже багато з їх різних поучень і видань, та книжочок, які діставатимете часто цілих 10 років.

Святі горшків не ліплять. Кожний фармер може що найменше користати 10 разів більше зі своєї землі ніж до тепер. Поле є велике для фармерів, що вміють думати. Не пропустіть повищої нагоди. Ми певні, що будете "Точилові" за цю новинку дуже вдячні.

ДА СВЯТИТЬСЯ ІМЯ ТВОЄ

Український борщ — це є свята пожива. Борщ є славний на цілій Україні. Це є пожива, яку українці майже що дня вживають.

В науковім світі український борщ від дня набирає більше признання і більше слави, що це є знаменита й необхідна щоденна пожива.

А славний борщ є через от цю причину, що в бураках є мінерал фльорин, а фльорин держить зуби здоровими й хоронить їх від нищення і дривіння. Отже, український борщ — це здоровля для зубів.

Всі українці мають гарні, білі, здорові зуби тому, що їдять борщ.

Не меншу славу мають квашені домашним способом огірки. Огірки мають у собі мінерал силікон, від якого є багато гарного волосся на голові. Тому українські дівчата такі привабливі. — М.

ДИХАЮЧІ РОСТИНИ

Ростини і дерева таксамо дихають як люди. Вони вдихають кисень, а видихають двокис. Люди дуже зле роблять, що тримають у спальні, чи в хаті — вазонки. Вазонки вдихають у себе багато кисню, якого потрібно людині, коли бажає добре виспатися.

Ростини таксамо дихають як люди і звірята. Вдихають кисень з воздуху а видихають двокис крізь свої малесенькі отвори під листком.

Коли є гарний соняшний день, то ростини вдихають двокис а видихають кисень і при помочі хльорофілю (зеленого плину в листках) витворюють цукор і крохмаль.

В ночі рослини вдихають кисень, бо не витворюють хемічно цукру і крохмалю. А коли вазонки знаходяться в спальні, то вони зуживають кисень, котрого людині дуже потрібно для спокійного відпочинку.

НАСТУРЦІЯ

Настурція — це є ростина городова, яку кожний фармер повинен плекати. Греки колись говорили: їжте більше настурції і набувайте більше розуму. Настурція є знаменитою поживою, що кріпить розум. В давних часах Перси і Римляни вважали настурцію як лік і як поживу. Хінці вживали настурцію ще довше.

Настурція хоронить тіло від заслизнення, то є від нищення оболон у тілі. і від заднення харкотинням усіх віддихових проводів та від малокровности.

Настурція добре росте у воді. Має перцевий острий смак і олійок зі сіркою. Належить до роду капусти, брукви, редьки і муштарди.

Недавні наукові розсліди доказують, що настурція містить у собі пять вітамінів, А, С, Б, і Г та трохи Е. Має значну скількість мінералів і досить заліза та міди. Настурція має більше в собі заліза як шпінат, пять разів більше як салєра, шалата і капуста. Також має в собі кальцій (вапняк), фосфор, сірку і манганиз. пише журнал "Новинки Здоровля".

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та відживлює тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕ́НСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить вірші творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.
INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

ГРОШІ ГРОШІ ●

СТАЛИЙ ДОХІД ●

Купуємо свербивус. Ягідки з диких рожів , плеканих, що року принесуть вам великі доходи. Збирайте. Плекайте. Книжочки з поученням 25 центів.
BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LIMITED.
607 YOUNG STREET, WINNIPEG, MAN.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:
JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка здержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Бліdість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затрощення в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

До нової фабрики в Канаді потрібно людей, котрі бажають своїми грішми робити великі доходи.
P. & P. 3651 ST. B. WINNIPEG, MAN.

ФРАГМЕНТИ

Людський розум не сягає
Границь згоди, волі —
Бо й досі сильні слабших
Тримають в неволі...

Запал юний скоро гине,
Старість зітре крила;
Всі надії недосяжні
Покриє могила.

Живемо всі, щоб добро
Взаїмно творити,
Бо без згоди і без добра
Неможливо жити. ..

В місті крики на всі нерви,
Дими, гази й вонь;
В місті довго не проживе
Навіть сильний слонь.

Свіжий воздух, це здоровля,
Довголітність мила;
Життя в місті нездорове,
Зіпсуте, зігниле.

З рабів вийшли ми на світ,
Рабами хрестили,
І рабами поміж вільних
Нас у світ пустили.

Скалу горя всі лупаєм
У чужій неволі,
І без згоди, без науки
Бажаємо долі.

Як не вміем до одного
Себе шанувати,
Ніхто чужий не буде нас
За народ вважати.

Труд приємний, коли праця
Дійсну вартість має,
Коли з неї у суспільстві
Кожний користає.

Все дивися що ти козак
Вкраїнського роду,
Що бореться справедливо
Для свого народу. — С. М. Д.

ЖУРБА

До лікаря входить Яким,
Журба лице зіла,
Під шапкою, аж парує,
Лисина зіпріла.

Згорбився в двоє, далі просить
На журбу поради. . .
— Не журіться! — каже лікар, —
Журба на заваді.

— Та як мені не журитись,
Я худібку маю;
Жінка втекла з пустим шіком,
А я капараю.

Мушу її видоїти, —
Сметану крутити,
Ще й самому прати шмаття,
І їсти варити.

Хай би чорт її вже взяв
Коб журби не було, —
Та щоб мене коло серця
Більше не тиснуло.

— Не журіться! — каже лікар, —
Я колись журився,
Та я з тої вже хороби
Давно вилічився.

— Та може ви, пане лікар,
Трохи щастя мали,
І ви певно на доброго
Лікаря попали. — Д.

ЧЛЕН

До Просвіти в однім місті,
Сторонний вступає;
Як звичайно, гість незнаний,
У лавку сідає.

Бо цікавий подивитись,
Як всюди писалось, —
Що на сцені "Марусенька"
Буде в вечір гралась.

По метушні ясне світло
В салі погасили,
І звукову її фільму
На сцену пустили.

"Марусенька" фільма добра,
Усіх привабляла,
І кожного присутного
Цілком вдоволяла.

А по фільмі засвітили,
На салі сіяє, —
І до гостя сторонного
Один приступає.

— А ви звідки? — Як любите
Нашу "Марусеньку"?
— Дуже гарна! — каже той гість,
Трохи коротенька.

— Коли любо, то просимо
До нас загощати, —
Тай й членом в товариство
Наше записатись.

— Та як членом? . . . Таж то сором!
Таке не кажіть!
Краще мене в товариство —
Пером запишіть. — Д.

РОЗМОВА ПРО ДІТЕЙ

Дві сусідки коло плота,
Крепкі і здорові —
Про хлопчиків, своїх синків,
Почали розмову:

Одна каже: — Я не маю
Спокою ніколи, —
Бо мій Юльцьо вже не хоче
Ходити до школи.

Друга каже: — Як мій Семцьо
Впертий часом стане,
То я чешу головоньку
Щіткою все з раня.

Як від щітки і чесання
Він далі брикає,
То я щітку другим боком
Зараз обертаю —

І чешу йому ту голову, —
Вірте моя любко, —
Що то є на другім боці —
При кінці жолудка. — Д.

Евген Березинський

ВІТАЮ ВАС

Вітаю Вас добрі люди —
щиро вас вітаю,
Та з глубини серця свого
добра вам бажаю.

Щоб ви завсігди любились
мов одна родина,
Щоби горда була з вас
Матір-Україна.

Та щоб вірні ви все були
для свого народу,
Щоб для него не робили
нічого на шкоду.

Щоби для добра спільного
разом працювали
Під прапором синьо-жовтим
до смерти стояли.

Щоб не пішли манівцями
не збились з дороги
І щоб злиднів не пустили
у свої пороги.

Щоб у своїй тихій хаті
завели порядки,
Та щоб бурян викинули
геть з своєї грядки.

Щоб зорали свою нивку
своїм власним плугом,
Щоб повіяв вольний вітер
шерочезним лугом.

Щоб золоте сонце волі
завсігди світило,
Щоб велике Чорне Море
безжурно шуміло.

Щоб Дніпро в своїму гирлі
як колись заграв,
Щоб нарід ніколи більше
в ярмі не стогнав.

Щоб вкоротці на руїнах
знов села повстали
З чужини вернулись люди
пісню заспівали.

Слава Тобі Христе Боже!
що додав нам сили,
Бо лиш Твоя в тому воля
що всьо пережили.

На тім кінчу мої любі
а на другий раз
Знов по своїому звичаю
напишу до вас.

МУДРА ГАНЯ

Мудра Ганя раз у пані
У кухні служила;
А та пані й питає:
— Чи добре обмила —

Тую рибу, що вариться,
В баняку клекоче? —
Бо пан прийде на вечерю,
Дуже їсти схоче.

А Ганя їй відказує:
— Де-ж би я їй мила! —
Коли риба ціле життя
У воді все жила! — Д.

ПРІНЦ РУПЕРТ, БІ. СІ.
(Для пияків)

Ой грошики ви мої,
Щож то буде по війні?
До роботи не ходив,
Тільки гуляв, їв і пив.

А Прінц Руперт гарне місто
Лиш що правда, дуже тісно.
Чи в готелю, ресторані,
Чи то пізно чи ззарання.

Чи робітник, чи механік
Побачиш їх завше пяних,
Є й свідомі комуністи
Що немають защо зїсти

Ходять просять вже доляра
Така доля їх спіткала.
До комершіял, готелю,
Ідуть пити — це вже в "стилю",

Чи то друга, чи то шеста,
Хоч в кишени шустка "леста".
Оттак собі проживають
Про будучність не згадають.

А "Гренд Кафи", це столиця,
Чи замужна чи вдовиця.
Вони все там забігають,
І "світгартів" там стрічають.

А як прийде день виплати,
Кожний зараз гроші тратить.
Чи то центи чи доляри,
Він не дбає що ся стане.

Оттак собі проживають
Та все війну споминають.
Ота війна, та проклята
Які справила нам свята,

Тут є також жінко-води
Що їм праця завше шкодить.

Як чоловік йде до роботи
Беруть жінку на зальоти.

Стара сива як голубка,
А він каже, — моя любка.
Сива стара обнімає
Та "світгартом" називає.

А замужні молодиці
Що справляють вечерниці,
Чи то в Петра чи то в Майка
То говорять: — те все байка.

Коби то вже війна стала,
Щоб я сталого вже раз мала.
— Око.

ПРІНЦ РУПЕРТ, Б. С.

Тут українців не бракує
Вже і клюб свій тут гуртуєсь
Де вони ся всі збирають
І свій решінг споживають.

Коли гульки ся кінчають,
То зза углів заглядають,
Чи то Мері чи то Ганка,
Щоб водитися до ранку.

А вже рано все дурниця
Бо замужна молодиця.
Чоловіка вона має
Ніхто уваги не звертає.

Так свідомо проживають,
Честь, моральність забувають.
Це культура, це наука
Де поглянеш треба бука,

Щоби раз їх вже привчити
Чоловіків не дурити.
Тут є така Катерина
Що мужчинів все дурила,

За доляра засміється,
А за пятку відізветься,
А що дальше не питайте,
Самі добре подумайте.

Кожна з них вже утихає,
Та все собі споминає
Чи Миколу чи Андрія
Де вона ся бідна діє.

Бо в них грошей вже не стало
То й любов вся вже пропала.
Коли були в них доляри
То всі щиро ся кохали. — Око.

ІДЕАЛІСТ

— Чи будеш мені вірна, як одружусь з тобою?
— Присягаю!
— Це мене не запевнює. Зложи пять тисяч долярів кавції.

В ТЮРМІ

— Ви будете тут працювати: або будете помагати при скроюванні одягів, або шити на машині.

Вязень: — Я волівби їздити як агент вже з готовими одягами.

КАЛАМБУРИ

Їсти щоденно десятки звірячих трупів, а серед цього станути над одним і сказати: "Фе — це конина" — оце естетика двадцятого віку.

РАДИКАЛЬНА КУРАЦІЯ

— Як помагає вашому мужеві відтовщуюча курація?
— Дуже добре! Він мав на грудях витатуованого кита, а тепер має там малого оселедця.

ТОТАЛІЗАТОР

Юрко Симань стоїть на площі перегонів. Підходить якийсь пан і питає:
— Де тут тоталізатор?
Юрко оглянувся на боки і каже:
— Ставайте за це дерево, а я буду вважати, щоби хто не надійшов.

В ШКОЛІ

— Наслідники Магомета називалися Каліфи. Хто скаже мені, як називався край, який вони замешкували?
— Каліфорнія.

НА ЛЕКЦІЇ МАТЕМАТИКИ

Учитель кличе Юрка до таблиці розвязати задачу. Збентежений Юрко не знає, як братися до неї.
— Скоріш, хлопче! — підганяє учитель.
— Що наперед мусиш обчислити?
—Наперед обчислю, кілько важить один фунт.

СЕЗОНОВИЙ РОБІТНИК

— Чим займається ваш муж?
— Він колєктор; збирає метелики.
— А з чого жиє в зимі?

ВГАДАВ

Лікар:— Ви маєте до діла з серцем, печінкою і нирками.
— Ви вгадали, пане доктор, я по фаху різник.

ДІЯГНОЗА

— Знаєш, Марійко, лікар приписав мені виїхати трохи на свіжий воздух.
— А ти показував йому язик?
— Ні, я тільки розказав йому про твій.

НАШІ МИСЛИВІ

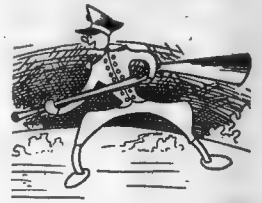

Стрілець розповідав про свої подвиги останної осени. Вполював, я каже, десятки-сотки заяців.
— Та як це ви вмієте їх вислідити? — питає хтось зі слухачів.
— О! це не важко. За кожен раз, коли вибираюся на полювання, накладаю у свою торбу листків капусти, конюшини, чамбрику й материнки.
— А це навіщо?
— Бачите, тоді заяці слідком біжать за мною.

ДОБРА РАДА

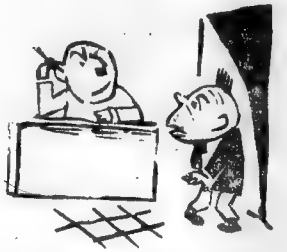

— Для вашого здоровля булоб найкраще замешкати в лісі. Можете?
— Дуже радо. Я лісничий.

САМОТНІСТЬ

До торговця курми приходить стара панна і хоче купити 11 когутів й одну курку.
— Ви мабуть помилилися — каже торговець. — Ви мабуть хотіли 11 курок й одного когута.
— Ні! Я таки хочу 11 когутів й одну курку. Не хочу, щоби бідна курка була така самотна як я.

НАСЛІДКИ

— Ти читав мою нову книжку про безсонність?

— Читав. Чудова книжка. Я прочитав дві сторінки і заснув.

ДОБРЕ СПАТИ

В ночі перед заїздом на провінції стоїть довший час проїзжий і добивається до дверей. За якийсь час приходить другий і питає: — Чи добре спати в цьому заїзді?

— Ще й як! Вже пів години дзвоню і ще ніхто не збудився.

В ЦИРКУ

Смертельна Тиша. Факір перепихає собі через руку голку, їсть ножі, потім лягає на набиту голками дошку і лежить на ній з 10 хвилин. Серед публики чути шепіт:

— Степане, щоб ти не забув завтра віднести канапу до направи, бо там одна спружина вилажить.

— ЦЯПКА В ОДЕСІ

— Я — оповідає Цяпка — стояв на пароплаві, аж оце надлітає граната, обрізала мені руки й ноги і скинула з покладу в воду, але я вмів пливати, доплив до берега і вирятувався.

—О—

Актор в цирку пописується їдою вогню, кричить до жінки:

— Та що ти мені за юшку дала? Хочеш, щоби я собі спарив губу?

РЯТУНОК

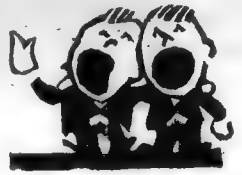

— Потребую конечно 20 долярів. І бігме не знаю до кого звернутися.

— Ну, слава Богу. А я вже боявся, що ти схочеш в мене позичити.

ЗАМІСТЬ РОЗУМУ

— Отже не хочете погодитися, питає суддя.

Оба противники хитають відмовно головами.

— В такім разі, де не помагає розум, мусить рішити правосуддя.

НАШІ ДІТИ

Маруся плаче:

— Ти мені не хочеш дати куска булки? А ти забув, як я тебе заразила шкарлятиною і ти не ходив три тижні до школи? Ви всі мужчини невдячні.

НОВА ГРАМАТИКА

Івась вчиться граматики. Про теперішний, минулий і будучий час. Питає матір:

— Мамо, який то буде час: Тато грає в карти?

—Страчений час.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука	.40
52 Тайни, — варто знати	.25
Тайни краси	.25
Зрівноважене життя	.25
Київ і Рим	.25
Світає день	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я	.25
На Чужині	.25
Лише для бабів	.10
Порадник про кохання	.25
Штуки	.10
Щасливе подружжя	.25
Як стати богатим	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду?	.10
Літературний Сміх	.35
Кохання	.25
Як позискати любов?	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим	.25
Факти про попів	.05
Календар Точила за рік 1934	.25
Календар Точила за рік 1935	.25
Календар Точила за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину	.25
Як ворожити картами	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ	.50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована	1.00
Догідність у супружестві	1.00
Антольогія Укр. Письменства	.65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діє. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію	.15
Горнятко Кави, на дві дії	.25
Засвистали козаченьки,	.25
Старий Кавалір, на 1 дію	.15
Чудовий Зять, на одну дію	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя,	.25
Ого!	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25

ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.10
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ,	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поняших діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ	.15
ЦІКАВІСТЬ,	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ,	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА,	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	.15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

УВАГА! — ☞ **Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!**

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО	$1.00
ПО АМЕРИЦІ	$1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ	.75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ	.35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ	.15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ	.30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzyzaa lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Reels for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 20c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality 20 an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada

NATURE'S MIGHTY
— BOOTS —
A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones the entire system.
Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:
ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучіючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.
GAY PRODUCTS
3651. B., Winnipeg, Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точилю" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюрррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку ЦІЛКОМ — ДАРМ! —
MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльорируємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів (вісі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.
PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за нею книжочкою до:
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.
DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1928
PROMIN PUBLICATION
Ч. 7, Рік 17, Липень, 1946
Vol. 17. No. 7. July, 1946
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada
ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

Читайте і Смійтесь!

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте дільними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик. агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало, Ану, всі довжники відгукнуться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в який є вчуження як плекати і продавати новий рід ростини для Іди, на який все і всюди є великий попит. Попатніше заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, попатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшані або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницю адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять криводу свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно вигадані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребу є річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК
Я є грішник винуватий.
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде.
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете вробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки один долярь. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, нагодовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цят.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє імя і адресу на налипі "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку удільмо даром. Одиноке українське заведення на наших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найлїпший цукор вдома, з постернаку. Лїпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

Евген Березинський

ХТО ЩАСЛИВИЙ

Не той щасливий хто скарби має
гень десь далеко в чужій країні,
А той щасливий хто вік доживає
хочби в убогій своїй хатині.

Бо скарби й гроші це річ набута
і ніхто з собою того не візьме,
Та хто добро зробить другові своїому
того споминати світ довго буде.

Хто лиш про себе понад всьо дбає
а другий хай там з голоду згине,
Той і в найблищих чести немає
і не гідний навіть назви людини.

Тому ми не лиш про себе дбаймо
в потребі ближнім також поможім,
А будем славу все добру мати
в родимім краю і в світі цілім.

Евген Березинський

ДЛЯ МУЖИКІВ

Колиб я був сильним, могучим,
багато б я добра зробив,
Не для панів князів великих великих
а для убогих мужиків.

Для них я сам побудувавби
модерні мешкання-доми,
Великі школи, тай ігрища
гарні катедри і церкви.

Бо для народу потрібно всього
а що це правда, знаю сам я,
Бо не є сином князя магната
пана вельможі — а мужика.

В селі я виріс треба вам знати,
на ниві тяжко я працював,
І тому долю сіру мужицьку
понад все інше я покохав.

Нераз ходив я з плугом на поле,
як завітала Божа весна,
Потім з косою на луг до зорі,
зо серпом жати жито в жнива.

І всьо в нас було хвалити Бога
лише що волі нам бракувало,
Бо наші землі хлібом пахучі
чотирох злиднів розшматувало.
З мужиків дерли останню шкуру
бо накладали ріжні податки,
В церквах і школах прадідів наших
все заводили інші порядки.

А як в котрого терпцю нестало
за своє право він упімнувся,
Так з хати ніччю його забрали
і вже ніколи він не вернувся.

А над ріднею потім знущались —
і так воно є любі до нині,
Хоч за свободу всі воювали,
одначе не дали її Україні.

Мужика дальше в ярмі тримають
хоч обіцяли гори і мости,
Та хто за те лиш нині згадає
тому рахують ребра і кости.
Ню Йорк, 19-го мая, 1946

Евген Березинський

НАШЕ ЛИХО

І знов ясне сонце за мури сховалось
на небі вже безліч зірок показалось,
Та поки я ляжу нічку переспати
хочу рядків кілька для вас написати.

А ви з ласки свої, — їх перечитайте
і шляхом правдивим в життя поступайте.
Любіться як рідні — до книжки горніться
жийте разом в згоді більше не сваріться.

Бо згода будує — а сварка й роздори
несуть для народу нещастя і горе,
Руйнують мов ворог здобутки народу
спиняють в змаганню за волю й сво-
(боду

А є й поміж нами ще таких багато
що за верховодство борються завзято,
На провідне місце стараються стати
щоби іншим свої прикази давати.

В нашім місті тоже таких не бракує
і коли загал наш кращу долю кує.
Вони мов з конопель вискакують всі
тай закиди роблять кожній людині.

Хоч самі до згоди інших накликають
одначе все перші сплетні починають.
Здається їм що тому що в школі сиділи
як ніхто із других геть всьо знання
(зїли.

Граматику вони тоже, дуже слабо знають
але іншим часто про те закидають.
Замість якщо мудрі немудрих повчити
стараються вони тільки обсмішити.

І тому я часто таких по звичаю —
мов яке нещастя здалека минаю,
Одначе як кажуть біда своє знає
за мною як може кроком поспішає.

Все щось нове знайде а як не удасться
так іде до других пробувати щастя,
А все тільки тому щоб не для народу
а для себе самих зробити вигоду.

А я таким кажу: — люде спамятайтесь.
на сміх загалові більше не давайтесь.
Не беріться другим приказів давати
а старайтесь чесно всюди працювати.

ВІРА

В моїм серцю одна віра
Тільки місце має,
Вона жадної зневіри
В себе не пускає.

Тую віру ще з дитячих
До нині ховаю,
З нею в світі я найгірші
Труди подолаю.

Бо та віра як з граніту
Є викута нині,
Вона мені придається
У кожній хвилині.

З нею піти на край світу
Нічого страшного,
Бо вона лиш одна веде
До добра святого.

Як так завше буде віра
У серцю горіти,
Так не страшно мені буде
На цім світі жити. — Микола Горішний

ДО ГІР КАРПАТ

Гори наші гори
Зелені Карпати,
Я вас буду своїм серцем
По віки кохати

По віки кохати
Як лиш тільки знаю
Про вас мої рідні гори
Я все споминаю.

Я все споминаю
Й буду споминати
Я все буду в своїх думках
Вам пісні співати.

Вам пісні співати.
Поки буду жити
Завше буду рідні гори
Вами дорожити.

Гори наші гори
Красо наша сило
Як згадаю про вас нині
Стає серцю мило.

Стає серцю мило
Хочеться співати,
Про вас гори рідні гори
Зелені Карпати. — Микола Горішний

З ДУМОК ПРО РІДНИЙ КРАЙ

Далекий світ, далекий світ,
Чужая сторона. —
Вже стільки літ, вже стільки літ
Як вийшов я з села.

З села де юні свої дні
Найкращі пережив,
В котрих за долею життя
Я мріяв вічно снив.

Пройшли літа якби не були,
Поплили як з водою,
Мене занесли на чужину,
В задумі над судьбою.

Такий то світ, таке життя,
Така вже видно доля,
Нічо не вдієш хоч кричи,
В тім Божа свята воля.

І нині тільки я думками
У Рідний Край літаю,
І все що рідне я любив
У піснях споминаю. — Микола Горішний

ГІСТЬ

Старий Тихоліз ніс дрова до кухні й воркотів:

— Не знаю, чи хмара впала на землю, чи земля заблукала в хмари. Так як в міху, світа божого не видно. Чогось й сонце загнівалось на рабів. Морозу нема, а зимно, аж кости ломить. — Сів на стільчик, докинув дров на вогонь, грівся й пакав маленьку люлечку.

— Ей, гей, нема то як молоді літа! Бувало, ріжемо дрова в Петрівському лісі, як ніч так день. В день валяємо до землі бучину як свічки рівну, а при місяці ріжемо, колемо й складаємо в метри. Коби скорше, коби більше, бо від метра пан заплатить вісімнадцять грейцарів. Бувало принесемо собі з дому фасолі, круп, муки, хліба й чиснику. Ночуємо в лісі, варимо обід і вечеру. — Сидячи коло вогню передрімаємо, та дальше до праці. А мороз такий, що не зелізо, а дерево до рук липне. Нічого нам не шкодило. Ніхто з нас й не кашляв, жартуємо сміємося, було здавалося тоді ніде нема біди на світі.

Нині вийди на двір й вже щось чіпається, як не катер то грипа, а в ноги так зимно, що під периною не годен загрітися. Коби зими не було, то би ще прожив. Зима мусить бути й нужда мусить бути. Настали тяжкі часи на низах. А на горі не вміють, чи не хотять це розуміти. Чудеса показують, а великої рани загоїти не хотять.

— Слухай, Михайле, мені здається, що хтось в двері пукає. Вийди, може Митро. Закім Михайло зібрався, Фрозина від чинила двері. До хати вступив високий чоловік, по міщанськи вдягнений з торбою на плечах.

— Добрий вечір: — люде добрі. Чи трапив я до Михайла Тихоліза?

Так, ніби трапили. В нас більше є в селі з таким іменем.

— Маєте ви сина одинака в Сараєві?

— Маємо!

— Слава Богу, що вас знайшов. Подорожний скинув торбу й плащ повісив на клинок, сів на крісло, потер рукою по чолі й сказав:

— Вчера я вибрався до брата на свята, в Славонію. Ваш син Ілько каже: — куме, відвідайте моїх родичів, вам буде по дорозі. Я ще йшов пятнацять кільометрів від колеї, тай припізнився закім допитався.

— А видиш, Михайле, я казала, що Ілько про нас не забув, — сказала Фрозина й скочила як дівка до другої хати, дещо попрятала й сама причепурилася. Просимо гостя до кращої хати на вечерю.

— Дай вам Боже здоровля, пане, що потрудилися до нас, сказав Михайло й жалувався на сина. Одного сина маю, одну надію плекав, колись будемо мати потіху й підпору на старі літа, так я думав і нічого йому не жалував. Коли служив при війську, посилав йому гроші, і пакунки. Він писав до нас великі листи майже що тиждня. А тепер, раз або два рази на рік напише й то коротенько, а поквапно так, якби був на потапаючому кораблі.

— Не дивуйтеся татуню, має він велике заняття. Ми оба живемо як рідні браття; ще ліпше. Ми оба найліпші шльосери в Сараєві. Повно маємо роботи, але добре живемо. Ілько оженився, має жінку добру й гарну як ангел; вчена, чорногорка й господарна. Як підуть в неділю на прохід, то люди очі зривають.

— Мило мені почути, що синові добре живеться, лекше буде мені вмерти. Кажете пане, що обидва приятелі й куми з моїм Ільком? О Боже, ходи блище пане, поцілуймося. Подорожний приступив до старого, поцілувалися щиро три рази.

Ваш син добрий, татусю, посилає вам дарунок на свята. Гість радісно сягнув до кищені, виняв пулярес й каже: — оце від вашого сина триста дінарів. Поздоровляв щиро вас з жеданням веселих свят. Приїхати не може, казав що напише. Михайло приняв радісно дарунок з подякою, гроші дав сховати Фрозині. Фрозина підкрутила лямпу, здоймила знимку з стіни та зрадости поцілувала образок сина й з слезами промовила:

— Синку любий мій, коли я тебе побачу? Який ти добрий! Не забув нас стареньких.

— Не плачте, мамусю, — каже гість, — і в небі йому ліпше не буде. Всьо має, гроші, річи, тепер поправився такий пан, кажу вам, щобисьте його не пізнали. Бачу, що вам несогірше живеться?

— Несогірше але й недобре, обоє знемагаємо, одно одному що дня скаржимось на ріжні болі. Землю даємо робити за половину, але коло хати є досить праці для нас старих.

— Знаю я й бачу. Я також жив на селі.

Фрозина постелила гарне ліжко гостеві, в великій хаті, а самі пішли спати до кухні. Рано старі тихо ходили, щоб гостя не збудити. Стара Фрозина говорила півголосом молитви за здоровля свого сина. А для гостя лагодила добрий сніданок і дещо харчів на дорогу. Михайло давав сніданок коровам свиням і курам. Дорогою надійшов сусід Гузяра, інвалід, сивий як голуб.

— Маєш куме якого фільозофа на нічлігу?

— Є, або що?

— Вчера вечером повернув до мене, питав хто багатий в селі, хто має гроші. Питав про твого сина Ілька, де твоя хата? Дав мені цигара й сам закурив та про все випитував поважно як на сповіди. Я що

знав, сказав, та дивно мені, що він про вас знав багато й питав чи то правда. Тепер думаю, ану, подивлюся, що то за пророк?

Пішли оба до хати. Михайло плеснув в долоні й крикнув:

— Фрозино! — нема злодія! Дивись, куфер розімкнений. Забрав гроші які були. На сіль не лишив. От маєш гостя. —

Олекса Лаврів

ПРОХАННЯ ЛЕМКІВЩИНИ

Сину, Лемку, спамятайся,
Зі сну пробудися,
Глянь на мене — подивися
Комуни зречися.

Доню моя улюблена
Дорога лемкине,
Твоя мама Лемківщина
Пропадає, гине.

Мене Сталін дав в неволю
Підданому свому,
Дітей моїх, що їх люблю
Забрав в Московщину.

Діти мої дорогії
Рідні соколята,
Одні терплять у Росії
А другі в Карпатах.

Орли мої у Карпатих
Десь за волю бються,
Позакону в своїх хатах
Смерти не бояться.

Знають рідні, памятають
Де вони родились,
Не забули, виконують
Як їх предки бились.

Проти них ідуть держави
З півночі і з півдня,
З заходу і сходу — вандали (союзи)
Наступають що дня.

Я є одна зі всіх тепер
В найгіршій неволі,
В моїх сестер ріднесеньких
В хатах бій і в полі.

Моїх дітей убивають
Як в день так і в ночи,
Одні з огню утікають
Другі гинуть сплячи.

Приходять у мої хати
І стріляють в ліжку,
Звірі в людському тілі — кати
Сина і донечку.

Такого пекла не було
Ніде у нікого,
Не було записаного
Навіть подібного.

Діти мої ріднесенькі
Ви були змушені,
Виїхати в чужі краї
Не з мої провини.

Панували в мене чужі
Права вам не дали,
Ви тепер є там щасливі
Лихо обминули.

Знаю про те, що вам було
Тяжко покидати,
Своїх рідних, товариство
Веселі Карпати.

Ви знаєте, памятайте,
Кожну стежку в дома
Думаю що незабудите
До самого гроба.

Як ви були в батьківщині
Тяжко працювали,
А в неділю в товаристві
Гарно забавлялись.

Рано в церкві помолились
Богу єдиному,
Пополудні забавились
В товаристві свому.

Захотіли у ліс піти
В неділю чи в свята,
По ягоди — назбирати
Повні кошинята.

Як ви в лузі заспівали
На обшарі чули,
А на лазі відспівали
Голоси лунали.

Як Ви мали виїхати
З рідненького краю,
То обійшли все і всюди
Добре памятаю.

Казалисьте, я обійду
Всю свою родину,
Бо не знаю чи приїду
В рідну Лемківщину.

Як ви з хати виходили
Стіл ви цілували,
Кругом нього аж три рази
Його обходили.

Пращалися з родиною
Із столом дідовим,
З пра-пра-дідною землею
І з усім свяченим.

Знали тоді оцінити
Прадідне, бо рідне,
Не забудьте задержати
Бо то ваше гідне.

Надіюся що ми усі
Визволимось з пекла,
А тоді ми звістимо вас,
Що смерть з пекла втекла.

Тоді Україна рідна
Збере своїх сестер,
Буде єдина і вільна
Далеко за Дністер.

Буде тоді батько Дніпро
Весело ревіти,
А тоді і моє ребро
Буде ся гоїти.

Ми тут тепер заковані
В вашій Лемківщині,
Поможіть і вашій рідні
Бо ми дуже бідні.

Я на вас числити буду
Що ви зголоситесь,
Я вас витати буду
Як ви повернетесь.

Ой було то вам весело,
В Лемківщині жити,
Ви тішились всім що було
Варта пригадати.

Ой зичу вам вилічитись
Без Сталінської волі,
То не будете мучитись
У його неволі. — В. Г. Челюк

ФРАГМЕНТИ

Колиб у нас була память
Розсудку доволі,
То ми нині не блукалиб
В чужині без долі.

Життя нема щоб не було
Якоїсь гризоти;
Але дурень той, що піддає
Гризоті охоти.

Приятелі найщиріші,
Приятелі милі —
Стільки взяли ви за дармо
В мене тої сили.

Я так щиро все трудився
Ціле життя своє,
А люд з того собі робить
Лише купу гною.

Я не вірю, що десь ще там
Краще життя буде;
Нині місця того нема,
Де не були б люди.

Місяць ясний небом лізе,
А за ним зірниці,
Як в нас лізуть за попом всі
Гарні молодиці. — С. М. Д.

МАРКО ПРОКЛЯТИЙ

Було це дуже давно, ще як москалі Січ руйнували; як турки і татари Україну грабували. Того то часу, козаки в похід мали відходити, а одного козака жінка сама в хуторі не хотілась лишити. Тому козак і жінку зі собою взяв, осідлав коня і по козацьки вбрав. Так вони разом воювали й жили, та по часі зблизились її родини. Завів козак жінку в степові корчі, і час від часу носив їй харчі, кожного дня під дуб кріслатий й там народився Марко Проклятий. Тому проклятий він став, бо у рідній сестрі він ся закохав. Трьох людей убив і село спалив, сестрину дитину і свою вдущив. Мати його проклинала а сестра його відцуралась. Тому він у діявольску лють попав, сестрі і рідній мамі голови відтяв. На городі під бзиною викопав яму, і в тій ямі закопав свою сестру й маму. Як землею прикидав їх і вже мав кінчити, аж тоді він нагадався що забув до ями голови зложити. І вертає він до хати піт з чола втерає, аж тут бачить що покійний голови тримає, єго батько й каже йому: — Проклятий ти сину, не будеш спокою мати ні в ночі ні в днину. І будеш ти опущений від усего люду, як той Каїн меш блукати до страшного суду. І буде проклята доля твоя, бо не прийме тебе

пеклю й не прийме земля. Так ти завше меш ходити горами й долами, аж спокутуеш гріхи свої добрими ділами. Вічно з тими головами будешся носити, а ми до тебе що суботи будем приходити. На тих словах закінчив свій крик, кинув йому голови і зник.

Та по якімсь часі вже й літа минули, а люди про Марка вже давно забули. Аж одного разу в погідну пору, іде січовик під одну гору. Бо так вже він звик в степу ночувати, сонце було над заходом, почало смеркати. І бачить щось на горі чорне пелехате, чи людина, звір чи птах, годі розпізнати. Та щоб воно не було, січовик міркує, потис коня острогами й до нього прямує. Добрий вечір, якся маєм, діда поздоровляє, а дід сидить як вкопаний ані не рушає. Чого сидиш тай думаєш, чого зажурився? А дід скрутив головою й скоса подивився. Заберайся звідси до стилої мати, бо я тут із конем своїм хочу ночувати. Чи ти хочеш, чи не хочеш, так воно не буде, і дід брови напустив й випростував груди. Як ти хочеш свою силу зімною зрівнати, то витягай свою шаблю, будемо змагатись. З таким як ти, я й без шаблі руками змагаюсь, я руками і підкови кінські розгинаю. Та якого ти козаче, чорта мене кусиш? Тиж і торби мої звідси отсеї не зрушиш. Чому верзеш ти дурниці? — я тебе питаю, я руками навіть коня свого піднимаю. Злапав козак діда торбу й хотів нев шпурнути, та ось диво, ані з місця не може рухнути. І питає: що за чорт може знаходитись в твоїй торбі? А дід каже: Можеш подивитись. Козак торбу розвязав, встромив руки живо — в торбу й витягає на велике диво, дві голові і питає: — Що це ти скоїв? А дід йому як згадано, те все оповів. Якже ж ти ся називаєш, може що про тебе чув я на Запорожу як у Січи був. Мене Марком охрестили, в степу ся родив, як був колись молодий ще, то в Січи служив. Це так воно, я це знаю, бо про тебе чув, та будь ласка розкажи, чи ти в пеклі був? Бо ті люди в поговірках своїх, такі вперті вони кажуть: Так товчеться, як Марко по пеклі. Та нема байки без правди, Марко повідає, кожна байка без ріжниці щось і правди має. От послухай же козаче, я тобі розкажу, про те пекло, про чортів й про всю силу вражу. Ось як бачиш, надоїло мені спину гнути, із тов торбов я подумав: — ліпше в пеклі бути. Та чи лутше або гірше, якось я убудусь, та думаю бодай торби я цьої позбудусь. І зачав я ворожбитів усяких питати, куди і як можна б скорше до пекла дістатись. Аж на решті один з них, мені повідає: — йди до Юди чарівниці, вона добре знає. Де є пекло і як можна до него дістатись, та за дармо вона не скаже, а схоче заплати. Прийшов я до чарівниці, дав їй жменю червінців, а вона мені заварила повне горня корінців, і каже вона, ходи зімною, пі дем в оден сад, і все мене впоминає не оглядатись назад. Посадила коло дупла поміж зелений лопух, і каже: — випий те все вариво геть за один дух. Смердяче і вонюче аж гидко згадати, і зачалась підімною земля западати. Як по хвилі я поглянув з западні в гору, то малий отвір зобачив, як в лійці діру. Потім скоро так летів я, як із неба грім, аж нарешті опинився на чімось твердім. Розглядаюсь я із дива, аж розтворив рота, і зобачив перед собою пекольні ворота. Чи від стуку, чи навмисне чорт їх отворив, і таким то я ся чудом в пеклі опинив. Те все, що я в пеклі бачив, годі розказати, як зачались всі чорти, до мене злізатись. Одні клубом, як вужі, по долівці вються, другі в роді павуків в воздусі снуються. А з поза щілин виласять потвори окромі, як блощиці, комарі й інші насікомі. Інші групами в подобі як люди вандрують чорні з рогами й хвостами, так як їх малюють. А з півночі я зобачив на велике горе, якесь темне безконечне, те сірчанне море. По тім морю всякого рода потвори пливуть, по черзі лізуть на беріг і до мене йдуть. І нарешті я зобачив при однім столі, сидять ляхи, татари, турки й москалі. Схизматики, еретики різних язиків і мов й на здоровля випивали українську кров. Побачивши те все я в лють пекольну попав і в моменті татарина за ноги злапав. Як зачав я татарином всіх їх гаратати, то вся зволоч пощезала а ляхи почали втікати. Та немало тоді в пеклі наробив я щкоди, бо загнав я ляхів тоді аж під жовті води. Тай не довго в жовтих водах дав їм попасати, почав я їх татарином аж до Львова гнати. Аж у Льво ві на передмістю я опамятався й сам незнаю, як я з пекла, назад тут дістався. Коло дупла й коло торби ось тої самої, і так дальше коротаю тяжкі злидні свої.

В .М.

ГЕЙ РАЗОМ ДО БОЮ!

Гей разом до бою без жадного стриму
Вже час, вже пора,
Визволить з кайданів рідну Україну,
Щоб стала свобідна, вільна.

Гей разом до бою сміливо брати,
За волю і долю вперід,
Звідвагою в серці спільно до мети.
Не вмре Україна! Не згине наш рід.

Гей разом до бою, хай слава лунає
По світі про нас,
Гей браття, єднаймось хай дух невмерає,
До бою ставати вже час.

Гей разом до бою дзвін бє на трівогу,
Рушаймо відважно в похід
Гей браття і сестри в щасливу дорогу
Не вмре Україна, не згине наш рід!

Микола Горішний

НЕРАЗ ЧУЖИНОЮ

Нераз чужиною
Так як сиротою
Блукаю,
І все що лиш було
Пройшло і минуло
Споминаю.

А були то хвилі
Щасливі, веселі,
З тих літ,
Як був я дитина
Літав як пташина
Понад світ.

Нічим не журився
Світом веселився
Був рай.
Тепер чужиною
Серце сиротою
То все споминай.

Микола Горішний

ГЕЙ ВСІ РАЗОМ ЯК ОДИН

Гей всі разом як один
Разом до діла.
Буде жила Україна
Сильна і вільна!

Гей всі разом як один
На сході вже сонце
Крізь темряву загляда
У наше віконце.

Гей всі разом як один
Не жалуймо сили,
Покажім що ми будемо
Також в світі жили.

Гей всі разом як один
Занехаймо спати,
А візьмемось до діла
Чесно працювати.

Гей всі разом як один
До слави, до волі
Покажім що ми живемо
На народнім полі.

Микола Горішний

ОХ, ЯКБИ ТИ ЗНАЛА

(любовна пісенька)

Ох, якби ти знала серце моя мила,
Яке воно добре для тебе є все,
Яка в нім любовю наповнена сила,
Як воно солодко кохає тебе.

Ох, якби ти знала серце моя мила,
Як воно сумує без тебе нераз,
Як воно бажає летіти щоб крила
Там де любов вічна звязалаби нас.

Ох, якби ти знала серце моя мила,
І щоб віру дала ти моїм словам,
То вірю, що наша любов би все цвила
На втіху, на щастя, як яким панам.

Микола Горішний

Я МРІЯТИ ЛЮБЛЮ

Я мріяти люблю
Бо в мріях краса,
Дні щастя, любови,
Минула весна.

Я мріяти люблю
Як день так і ніч,
Про край Україну,
Запорожську Січ.

Я мріяти люблю
Куди не піду,
Я мрійником певно
На світі умру.

Я мріяти люблю
Люблю понад все,
Бо я в мріях бачу
Все кругом святе. — Микола Горішний.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ВІТАМІН С

Брак вітаміну С в щоденній поживі спричиняє загальне ослаблення всіх клітин і цим знижує відпорність зору очей, передчасне сивіння волосся, спричиняє нежить, задуху, втому мускулів, перемучення умове, ослаблення нирок і різні занечищення.

Брак вітаміну С в старших спричиняє болі і кровавлення ясен і певні роди ревматизму. Серіозний брак цього вітаміну є замітний в горячках коли людина не годна видержати великої горячки. Брак вітаміну С ослаблює опір тіла і доводить до сухіт, запалення легенів (нюмонія), гортанних мігдалків (тонсилайтис), артриту, і навіть діточого параліжу. Вітамін С направляє всі тільця і клітини в тілі.

Денне запотребування вітаміну С для старших — є 600 одиниць.

Вітамін С знаходиться в певній скількості в зеленині, городині і цитрусових овочах. Та найбільше його є в свербивусі і у всіх поживних продуктах, які скоро вже пічне виробляти Браєр Гип Фуд Продукст Лимитед, у Вінніпегу. Це нове підприємство на цілу Канаду є одинокою того рода інституцією кріпкого здоровля. Підприємство створилось українцями і є в руках шеровців. Воно має на цілі виробляти один біліон фунтів річно для самої Канади — поживи, ліки і напитки багаті на Вітамін С.

Вітамін С зі свербивусу і других ростин випродукованих спеціяльною машинерією — хоронить від много недуг і держить тіло, мускули, ум, серце, жилки, легені, і кровні тільця в досконалім стані. Цей вітамін є підставою доброго здоровля і є прямо необхідний в щоденнім запотребованню тіла як додаток до поживи.

Здорові органи, кість, залози, зуби, шкіра, волосся, розум, жилавість мускулів, залежить на Вітамінові С. Він хоронить від болів голови, задухи, блідости, малокровности, безсонности, пайрії, нежиту, неспокійности, дражливости і т. д.

ВІТАМІН А

Життя людське і звіринне неможливе без вітаміну А. Вітамін А є потрібний для здорового вигляду шкіри і прикорінних за лоз волосся. Цей вітамін є необхідний для доброго зору і нічної сліпоти. Брак його в нашій щоденній поживі спричиняє ослаблення праці клітин шкіри і тих усіх клітин і оболон що покривають віддихові, слухові і травні органи. Без цього вітаміну тіло немає відпорности проти простуд, інфлуензії та подібних заражень.

Брак вітаміну А в дітей є замітний надто великою головою, хибами хребта, де хребет тисне на середний нерв ума. Його брак також спричиняє втому мускулярної влади.

Денне запотребування для старших є 4,000 одиниць. Багато вітаміну А знаходиться в сировій моркві. Вживайте подостатком вітаміну А для кріпкого здоровля і гарного молодечого вигляду — М.

ВІТАМІН Б1.

Брак вітаміну Б1 або так званого "Тіяміну" в нашій щоденній поживі — спричиняє брак апетиту до їди, умові пригноблення, різні нервові прояви болі і корчі в мускулах, неспокійність, різні травні забурення, запір, втому скоре перемучення, вичерпання сил, і ушкоджує функції різних залоз.

Вітамін Б1 або Тіямін є важний в поживі і в тілі, бо він перетворює крохмалі і цукрові солодощі в силу і енергію тіла. Денне запотребування для одної людини є — 333 одиниць.

ВІТАМІН Б2 АБО РІБОФЛАВИН

Брак цього вітаміну в щоденній поживі спричиняє тріскання шкіри коло уст, болі і запалення носове, слабий зір очей, карликоватість або приглушений ріст і підлеглість до різних недуг.

Денне запотребування людини є — 2 міліграми або 40 одиниць.

ХТО МАЄ ЦУКРОВИЦЮ

Очі вказують на деякі недуги в тілі. Коли на очах появляться жовті плямки, то людина має цукрову слабість.

Коли на очах є плямки в формі звізд, то це знак, що людина слабує на нирки.

Білі плямки або сивясті, вказують на високий натиск крови. А коли ці плямки щезнуть і на їх місци появляться плямки темно-брунатні, то це знак смерти.

Блискучі або склянного виду плямки на очах близько кровоносних жил — вказують на сухоти.

Малі, білі кружельця коло нерва очного, коли він напухне — вказують на мізкові наросли або інші недуги мізку.

Опухнення, по котрім появляються білі шрами на оці — є знаком сифілісу.

Запалені плямки з білою обвідкою довкола них — вказують на недугу серця і смерть.

ЗАБАГАТО ГОГІВ

Американці є народом найбільше невільничим, або невільниками пігулок, що називаються "еспирін". У 1937 році американці зїли 5,143,672 фунти гогів або пігулок еспирини. Це виходить 48 пігулок на кожну особу, включно з дітьми, крім немовлят. Це щось страшного!

"Міжнародний Медичний Журнал" остерігає людей, щоб так надмірно не вживали еспирини для прибиття якогобудь болю, бо еспирина є дуже шкідлива для здоровля.

Я маю 79 років, а я ще не зїв ні одної еспирини, — сказав один мудрий чоловік.

ПОЖИВА ФЛЯГМАТИЧНА

Поживи, які спричиняють забагато флягми або харкотиння в тілі, є отсі:

Мясо, яйця, сир, риба, протеїни взагалі, солодощі і всі поживи крохмальні.

Люди, що терплять на недомагання горлові, носові, шлункові, кишкові і на нежить — повинні дуже мало такої поживи їсти.

ВІТАМІНОВІ ДЕРЕВА

Велика скількість вітаміну Б1 знаходиться в пучках дерев. Вітамін Б1 є вітаміном моралі. Він благородно ділає на людські нерви. Він знаходиться на звичайних деревах у пучках, говорять ботаністи Ийл Університету. Вчені знайшли багато вітаміну Б1 в пучках дуба, червоного явіру, каштану, бересту, білій сосні, і т. д. — пише "Сайнс Сервис".

Хотяй тепер виробляють вітамін Б1 штучно, то це нове відкриття вказує на ліпші великі природні джерела цього вітаміну, каже професор Павло Р. Буркголдер. Це відкриття дасть почин дослідів про вітаміни потрібні для життя лісових звірят.

Хворі, що вживали цього вітаміну Б1 з пучок дерев — почувалися менше напружені в мускулах і кольках. Покищо це лише досліди і проби, — пише "Сайнс Нювз Леттер", 16. січня, 1943.

СУХОТИ

Вітамін А помагає на сухоти — каже доктор С. П. Кацампес і доктор А. Б. Мікурд з Медичної Школи Університету Рочестер.

Вони заразили 120 білих мишей людською бактерією сухіт. Половина мишей мали досить вітаміну А, а друга половина ні. До 28 днів, около 60 процент мишей поздихали. А миші, котрі мали в поживі вітамін А, жили довше. Печінки нормальних мишей вітамін А в собі й то значну скількість, а печінки мишей що не були годовані вітаміном А, заледви мали знак цього вітаміну.

Кров сухітних людей має в собі дуже мало вітаміну А ніж люди здорові. Згадані лікарі звернули увагу, щоб сухітників більше годувати вітаміном А, то є —давати їм більше рибячого трану і другі поживи багаті на цей вітамін. — пише "Звіт Наукових Новинок", вересня 19, 1942.

ПІДГОТОВКА НАСІННЯ

Много родів насіння має на собі таку тверду кору або луску, що потребує спеціяльної уваги, щоб скільчилися і росли, коли їх посадимо. Коли насіння лежить на землі, то земля держить його вогким під листям, зимою насіння в дикому стані, — пукають від морозу. Добрий плян, щоб всьо насіння скільчилося і росло скоро, як його посадимо, чи поїємо, є отцей:

У звичайнім росаднику насипте верству піску; на пісок постеліть який міщок щоб не зігнив до весни; по мішку порозкидайте насіння; по насінню посипте знову верству піску; по цім знову розпростріть мішок, посипте насіння і знову посипте піском. Так можете робити багато верствів.

Всі верстви піску, мішків і насіння закопай те в сухім місці в осени і прикрийте землею, яких 8 цалів зверху.

На весні добудьте насіння і садіть або сійте його. Воно всьо скоро скільчиться і скоро ростиме.

Ростини, по англійськи звані: "Голден Сіл", і "Джінсеньг" — потребують такої підготовки закім їх насіння сіете в землю. Такої самої підготовки насіння потребує свербивус, а котрий є величезний збут і попит.

ЦІКАВІ РЕЧІ

Вітамін П є добрий на шкірні викиди, в формі лемоняди.

Лічення вітамінами є досить скомпліковане, бо коли заживати приміром — вітамін Б2, то зараз повстає потреба квасу никотинічного. Коли знову лічити хронічні болі голови самим квасом никотинічним, то повстає запотребования вітаміну Б1.

Вживання одного вітаміну з родини Б — викликує потребу в тілі других вітамінів родини Б, або Бі Комплекс. Отже, коли вам потрібно вживати вітамін Б, то вживайте всі вітаміни Б, що є у Бі Комплекс. Це для того, щоб брак одних не викликав брак других вітамінів у тілі з родини Вітамінів Б-Комплекс, — каже Доктор Л. Е. Голт, у Медичнім Журналі з Пен силвенії, 1943.

ЦУКРОВА НЕДУГА

Щоб хворі на цукровицю могли зносити солодощі, то мусять заживати лічення никотинічним квасом, який ділає на гормони мацька, — пише Ф. Дж. Нювал у Лансет 2: 348, 1943.

Галюцінація, привиди, дивні уяви, скорий плач, наче несповна розуму — спричиняє брак Кальцію в тілі.

ПЕТРУШКА є багата на мінерал манганиз. Мінерал манганиз потрібний у тілі на відпорність проти недуг. Він є сильним чинником що очищує тіло зі всякого забрудженя; нетралізує токсини; направляє і держить тіло сильним.

ЗАЛОЗИ відновляють силу здорових клітин.

ШПИТАЛІВ нині не було б ніде, коли б у наших школах вчили з малку про здоровля.

КОМІТЕТ ЗДОРОВЛЯ Ліги Націй говорить, що брак мінералів у сьогоднішній поживі для кріпкого здоровля — становить найпекучіше питання сучасної цивілізації (людства). Через брак мінералів у щоденній поживі повстають страшні не дуги.

МІНЕРАЛ у ростинах залежить на мінералах у землі. Яка земля — такі ростини, котрими живемося.

ВАРТІСТЬ поживна сучасної поживи є дуже мала на мінерали і вітаміни через презервования, мелення, очищення і дурне варення.

Мінерал Калцій тіло не зуживає для своїх потреб без присутності вітаміну А і С. Найсильніший вітамін знаходиться в свербивусі, ягідках дикої рожі.

ПРИЧИНА НЕРВОВОСТИ

Головною причиною нервовости є перемучення. Коли людина працює понад сили, немає відпочинку, не набуває сили через своє спання. не спить спокійно, то з часом стає нездібною до нічого; тягаром і нездарою для себе й всіх.

Болі голови має часті; болі крижей, дражливість, зворушення, ломання костей, крайно умучені мускули. і задубілі сустави. Чується наче подвійним тягарем на своїх ногах.

Через повищі недомагання тратить силу здорового думання, силу умову, а нелад, благе здоровля і гризота доїдає кінця. Не має сили відпорности. і замість одного недомагання чіпається цілий ряд ріжних недуг; стає полем на котрім слабости люблять розвиватися.

Кожна людина може уникнути перемучення тіла і ума — заживаючи чай з Гірського Коріння. Для відновлення спокійного сну нема нічого кращого. Спання не заступите нічим, а добре спання дає добрий відпочинок і скріплення всьому тілу. Добре й спокійне спання освіжує нервну систему, а спокійне спання — відпочинок дістанете лише через Гірське Коріння. Як не можете скоро заснути, то це знак виснажених нервів. Скріпіть їх ще нині Гірським Корінням. Не чекайте поки знищите себе цілковито.

Біль голови, нервовість, безсонність та нестравність — це є кличі знеможеного тіла, щоб ви негайно замовили собі за $1.50 Гірське Коріння для відзискання сили.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"

або

"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише відкрита й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на поноші недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

ФАРМА НА ПРОДАЖ ЗА ПОЛОВИНУ ЦІНИ

Фарма близько (1½ милі) від містечка Гардентон, Ман., без будинків, земля урожайна, пару сот кроків до ріки. Продає властитель за половину ціни, бо він забрався до Америки. Земля коштувала 2,200 дол., а тепер продає за половину ціни. По блищі інформації пишіть на адресу:

JOHN BILECKI
646 Manitoba Avenue, Winnipeg, Man.

ГРОШІ ГРОШІ ● СТАЛИЙ ДОХІД ●

Купуємо свербивус. Ягідки з диких рожів плеканих, що року принесуть вам великі доходи. Збирайте. Плекайте. Книжочки з поученням 25 центів.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LIMITED.
607 YOUNG STREET, WINNIPEG, MAN.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

До нової фабрики в Канаді потрібно людей, котрі бажають своїми грішми робити великі доходи.

P. & P. 3651 ST. B. WINNIPEG, MAN.

ЕВГЕН БЕРЕЗИНСЬКИЙ

ПРО КЛИМА ПОБРАТИМА

І.

ВСТУП.

Прочитайте добрі люди
ощо казочку мою,
Бо я правду Вам опишу,
брехать бігме не буду.

Хоч часами може трошка
щось жартом додам,
То це тільки як кажеться
на розраду Вам.

Не далеко Попиханців
близько Свистоколів,
Є ще одно гарне місто
що зветься Соколів.

Ну а за ним троха дальше
згори через нивку,
Заїдете в гарне сельце
знану Соколівку.

А там зараз серед села
є церков маленька,
Хоч вся вона деревлянна
але всім миленька.

Що неділі ранесенько
в неї дзвони грають,
А селяни зі всіх сторін
в церков поспішають.

Та як нарід приповідку
собі повідає,
Що кожний край і звичаї
свої якісь має.

Так і наша Соколівка
хоч вона маленька
Але зате серед садів
весела й гарненька.

А дівчата і парубки
що там проживають,
Свою ношу тай звичаї
вони також мають.

Подивись було в неділю
як з церкви виходять,
Всі дівчата гарнесенькі
як ся маки родять.

В сорочечках вишиваних
червоній спідничці,
Очка сиві, брови чорні,
румянці на личці.

Тай парубки мов соколи
свого не цурають,
У Читальню а не в коршму
вони поспішають.

За церквою троха дальше
є також Кооператива,
На цілу округу знана
під назвою: "Наша Сила".

А в крамниці крамар добрий
і всього багато,
Тож не диво, що всі люди
йдуть там купувати.

Бо крамар той все до ладу
мірить тай рахує,
Зо старшими поговорить
з молодими пожартує.

Є й Читальня також там
велика прекрасна,
Не чужа, а правду скажу,
таки своя власна.

А вечером з села люди
всі там поспішають,
До читання книжок гарних
там випозичають.

Ще і кружок аматорський
при ній заснували,
Нераз і я бачив любі
як виставу грали.

Та про те колись розкажу
як буду час мати,
Бо тепер про друга Клима
хочу Вам сказати.

ІІ.

(Клим і його хата)

Минуло вже много літ
немов одна днина,
Коли вперше запізнав я
з Соколівки Клима.

Соколівка гарне сельце
мов мале місточко
Де Климова рідна хата
стоїть на горбочку.

За хатою є городець
гарно виглядяє,
В саду пасіка велика
бо Клим її доглядає.

А за садом троха дальше
є малий лісочок,
Близько него при долині
є також ставочок.

А в ставочку рибок много
всілякого роду,
Від ставочку бита стежка,
до річки, до броду.

І скажу Вам що мій друг
порядний хлопчина,
Бо остався в старої неньки
лиш одна дитина.

Батька він не памятає
бо вже тому много літ,
Як в останнє попрацавщись
відійшов на другий світ.

Від тоді то малий Клим
став сам газдувати,
І забрався так як слід,
всього доглядати.

Два коники гарних мав
чорненькі мов круки,
Тай худоби рогової
мав чотири штуки.

То ж не диво що його
взірцевим прозвали,
Бо впорядку все держав
аж всі дивувались.

Так він мабуть господарить
і до нині люди,
Не зазнав він досі лиха
і знати не буде.

Бо всього він научився
сіяти й орати,
Ще й скрипочку роздобув
і навчився грати.

От такий то мій друг Клим
здоровий, хороший,
Всього має подостатком
і добра і грошей.

Много літ вже проминуло
коли ми пізнались,
Малими ще тоді були
в школу поспішались.

Тай згідні ми все були
від того часу.
Пережили пригодоньку
також не одну.

Немов брати ми любились
й товаришували,
Зате коли розходились
сльозоньки втерали.

Бо хто знає чи коли ще
ми разом будемо,
Тай весело як бувало
знова зажевемо.

(Дальше буде).

ГАЛИЦЬКИЙ МУЖИК У ВІДНІ

Було то ще колись за небіжки Австрії. Приїхав раз з Галичини мужик до Відня, мабуть з якоюсь важною справою до цісара. Коли зголоднів, почав шукати "пропинації" і тяжко було йому знайти, бо не вмів по німецьки ані слова, а ще до того і читати не знав, лише пізнавав деякі числа. Ходить і ходить, вкінці стрінув реставрант, а пізнав що це "пропенація" по "шильді" на якім було намальовано, як грубий німець пє гальбою пиво. Увійшов до середини, а було це в саме полудне, як робітники зійшлися до реставранту на обід. Наш мужик сів собі при столі, а кельнер побачивши нового гостя, прийшов і приніс йому папір, на якім були списані потрави і їхня ціна.

Мужик не дав по собі пізнати що читати не уміє, взяв папір до руки і почав шукати де менші нумера, (щоб було щось найдешевшого), та замітив число 10.

— Ага, це буде щось дешевого, — подумва собі і показав пальцем кельнерові, а кельнер приніс йому тарілку капусти.

— Ой, а це що? — подумав собі — кепсько натрапив я, але що чинити, вже мусить так зостати, і рад не рад мусів їсти капусту. Близько нього сидів один гість німець, який їв мясо з бараболями, а що йому це дуже смакувало, попросив ще одну порцію по німецьки— "нох ейнмал" — і кельнер приніс йому знову мясо. Зачув мужик що на слово "нох ейнмал", приніс кельнер мясо, думав що це мясо по німецьки називається "нох ейнмал", отже, коли зїв капусту, закликав кельнера і сказав "нох ейнмал" і кельнер знову приніс йому порцію капусти. — А ти вихопню, німецький лайдаку! — подумав со-

бі мужик, — як ти знаєш що я хлоп, і що я вдома тільки капусту їв, чиж я не плачу як другі, чиж я не зївби мяса як німець, а то лайдак, він думає що мужик мяса не вміє їсти? Так бідкається бідний мужик у Відні і невдоволений заїдав далі капусту.

При другім столі сидів другий німець і їв макарони з сиром; думає собі мужик:

— А то файне, — ліпше як вдома моя стара зварить, і дістав на це великий апетит. Німець зїв, а що йому добре смакувало, закликав кельнера і попросив другу порцію кажучи "ретур" і кельнер приніс йому знова макарони з сиром.

Тут знову мужик зачув слова "ретур" і думав, що це так макарони з сиром по німецьки називаються, отже закликав він кельнера і сказав: "ретур", а кельнер знов приніс йому порцію капусти.

Тут мужик уже не міг більше цього знести і вже не тихо, тільки голосно почав лаяти кельнера:

— А ти, обірванче, думаєш що я хлоп з Галичини і макаронів з сиром у Відні не можна мені їсти? Звідки ти сурдутнику з обрізаними полами знаєш, що я вдома їм тільки капусту? Так лаючи, кинув на стіл шістку і вийшов на двір.

Ідучи до дому, не міг надивуватись, звідки такий Віденський вихопень знає, що хлоп в Галичині жие лише капустою і бараболею. — С. Калинець.

Евген Березинський

ОЙ ЗАШУМІВ.

Ой зашумів гай зелений
лагідно, тихенько
В грудях душе забилося
ніжнее серденько.

На березці кучерявій
воробчик щебече
Своїх діточок маленьких
до гніздочка кличе.

Поле збіжами покрите
филює мов море,
Здаєсь кожне призабуло
свою журбу горе.

Пастушок коров пасучи
весело співає,
Дідусь в пасіці судячи
на сопілку грає.

В долі річка невеличка
безжурно пливе,
Дехто ранком із косою
вже на луг іде.

Щоб травицю шовковую
в покоси зложити,
Та на жнива надходячі
серпи поострити.

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ЛИХА ЖІНКА

Петро Мотика мав дуже незгідливу жінку. Ніколи не зробила так як Петро хотів лиш навпаки. Коли Петро хотів щоб зварила борщу, то вона зварила капусту, а коли хотів щоб зварила капусту, то вона зварила борщ. Коли казав їй іти до міста, то вона не пішла, а коли не казав, то пішла. І через те кожного дня вони сварилися.

Надоїло Петрови життя з такою лихою жінкою. Вона так була його згризла, що він завше ходив як отроєний.

Одного разу вибирається Петро в поле і каже:

— Жінко, я йду в поле, а ти лишайся вдома, не смій іти зімною.

— Овва! — А що ти мені зробиш? — Я таки піду тобі на збитки! — Відкудкудакала вперта жіночка.

А Петрові цього тільки треба було, щоб пішла з ним, бо колиб був казав, — ходи жінко зо мною в поле — то булаб не пішла. Отже, він уже знав, як має до неї промовляти.

— Ну, то йди вже, коли так наперлася, але не бери мішка зі собою! — Я сам візьму, сказав Петро.

— А щож ти мені зробиш, як я на збитки тобі візьму мішок, — відповіла жінка і як найшвидше побігла до комори тай взяла мішок зі собою.

— Ну, мішок вже бери, чорт з тобою, але хоч не бери вже збіжжя в мішок і не неси його, бо змучишся. — приговорював Петро.

— А я таки візьму тобі на злість, і що ти мені вдієш? — відворкотіла зі злости жінка. І як стій всипала в мішок чвертку збіжжя, що ледви завдала собі на плечі.

Ідуть вони в поле. Стежка котрою вони йшли, вела через ріку, отже мусіли переходити вузкою кладкою. Петро перейшов вперед і каже до жінки:

— Жінко, уважай, та йди поволи, та не гойдайся на дошці, бо дошка стара і сторохнявіла то може переломитись!

Жінка ввійшла на середину кладки і крикнула до Петра:

— Ось що мені зробиш, таки погойдаюсь тобі на злість! І почала як шалена скакати по дошці, а дошка переломилась і жінка з мішком впала в воду і втонула.

Пережив Петро один рік і щось йому скучно стало без жінки, хоч вічно сварились, але все таки стала в пригоді. Отже, одного разу взяв собі довгу тичку, і пішов на те місце де його жінка втопилася щоб її витягнути. Прийшов на середину кладки і давай штуркати тичкою в ріку, чи не намітить її. Нараз зачув, що щось вчипилось тички, думав що це може жінка і з втіхою почав тягнути, аж тут гиц на нього чортик. та вчепився обома руками його шиї і каже:

— Дякую тобі, добрий чоловіче, бо ти мене виратував з тяжкого ярма. Я вже не міг цієї неволі видержати. Я тут в цьому місці весело пережив сотки літ, аж буде цьому рік, як втопилась якась баба і як вчіпилася то гризла мене аж до тепер, і не можна було ніяк вирватись з її рук на свободу.

Подумав собі Петро:

— Коли чорт не міг дати собі ради з такою бабою, то я тим більше нічого з нею не поражу, хай собі там в воді сидить!

І кинув Петро тичку на воду, тай пішов до дому коротати свій вік без жінки. А визволений чортик, побіг також у друге місце щукати спокійного притулку.

Сильвестренко

ХТО ХОЧЕ МАТИ

Книжку "Поетичні Передачі" (Поетрі Бровдкест), 500 сторін гарно прикрашену, в котрій містяться найновіші анг. пісні-поеми — і С. М. Дорощук-ові, що виграли надгороду, — хай шле замовлення негайно. Ціна з пересилкою $6.50

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ПОТРІБНО ФАРМЕРІВ
— плекати —

Малини, свербивус, соя фасолі, мятку, лободу, люцерну, кмін, кропиву, хрін, полин, перцюгу, кульбабу, постернак, петрушку, шпараги, огірки, чорниці, чорні порічки та інші ростини.

ХТО з фармерів хоче плекати повищі ростини для фабрики поживи і мати все сталий збут, нехай зараз пише за Повним Поученням Ростин.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young Street, Winnipeg, Man.

УМОВНІСТЬ

— Гроші не дають щастя. Один мій знайомий має сто тисяч долярів і не є щасливий, а другий має тільки пядесять тисяч і почуває себе зовсім добре.

ЕКОНОМІСТ

Малий синок купця:

— Тату, до тебе прийде з побажанням на імянини багато людей.

— Так сину.

— То позволь мені стягати з них по 50 центів за вступ.

У ЛІКАРЯ

— Вашого мужа треба післати на пересвітлення.

— Не треба, пане доктор, я його знаю наскрізь.

РЕАЛІСТКА

— Панно Олю, чи ви хотіли би бути лебедем?

— Ох, ні! цілий день тримати живіт у зимній воді!

ПОДРУЖЖЯ

Молодята сідають до стола. Вона наварила, він мусить їсти. Юшку чути содою, мясо милом, пироги терпентиною.

— Добрий обід, ні?

Він зривається і викидає печеню через вікно. Вона стоїть як стовп. Опісля хапає пироги і кидає за печенею.

— Що це має значити? — шаліє він.

— Я думала, що ти хочеш обідати в городі.

ДОБРИЙ СПОСІБ

— Ти певно великі гроші видав на грамофонні плити.

— Ні, я маю їх даром. Цілий день накручую одну й ту саму плиту, а тоді сусіди присилають мені інші.

ДОЖИДАННЯ

Батько читав по обіді "Точило" ізаснув. Рука з цигаром опала на коліно. Малий Івасик стоїть тихо тихесенько.

— Це дуже гарно, що ти так тихесенько, як татко вснув — каже мати.

— Я чекаю — шепоче Івась — як то татові пропалить цигаро штани.

ІНТЕЛІГЕНЦІЯ

Гість: — Що ваш пес такий дурний? Вже від години, тільки пічну говорити, він приносить мені свій намордник.

— Дивує мене це — бо мій пес дуже інтелігентний.

СПОРТОВЕЦЬ

Жінка: — Ти окрім спорту нічого не памятаєш; я певна, що не знаєш, коли було наше вінчання

— О, вибач! Це було тоді, як ми обоє пібралися.

ШТУКАР

Якийсь добродій будить лікаря в малому містечку стукаючи до нього в 3-ій годині зранку і просить, щоби негайно їхав з ним до місцевости, віддаленої на десять миль.

Лікар одягається, бере своє авто й оба з шаленим поспіхом женуть до вказаного місця.

Коли приїхали там, той добродій питає:

"Кілько числите собі гонорару, пане доктор?"

"Десять долярів, — відказує лікар, трохи здивований.

Ось вам гроші! — повідає той добродій — зовсім недорого. Шофер з автогалю жадав від мене пятнадцять долярів за довезення мене тут. Я бачите, пане доктор, спізнився до останнього поїзду.

САРАКА

— Дуже жалію мого брати. Він жертвував половину свого життя, щоби вивчити шість мов.

— Чомуж його жалієш?

— Бо його жінка ніколи не дасть прийти до слова.

АКТУАЛЬНЕ

— Я в останніх часах зовсім посивів.

— З турбот?

— Ні, але не маю за що купити краски до фарбовання.

СХОЖІСТЬ

Василько дістав по обіді кусок торта і придивляється йому задумчиво. Здивований батько питає:

— Ти такий ласун, і не спішишся їсти цей смачний торт?

— Я думаю, татку, що мій кусок подібний до Европи.

— До Европи?

— Так... прецінь Европа є найменша частина світа.

ПРИЧИНА

Грець стає перед судом.

— Не розумію, говорить суддя, ви так збили свого противника в ждальні на зелізниці, що він не міг порушитись; — чогож ви пізніше вернулися і дальше його били?

— Бо я спізнив потяг, пане суддя.

ДОКАЗ

Учитель: Останній раз я пояснював, що земля є округла. Який маємо на це доказ, скажи Івасю?

— Окружний білет на зелізниці, пане професор.

В ПОХОРОННІМ ЗАВЕДЕННЮ

— Бажаєте металеву домовину чи дубову?

— Яка ліпша?

— Металева трівкіша, але дубова здоровша.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноваження життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Святе день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Інше для бабів — — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — .25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, ділає. Для вихования розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Совєтський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:
52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поничих діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТРЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated..... **$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages..... .15
Love Thrills —36 pages..... **.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages..... .50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka..... **.25**
Own Sugar Making at Home..... .50
How To Raise Mushrooms..... .15
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — .30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremoni alnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW-YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always. Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453, McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality in an jiffy. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada.

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Promotes Health, Purifies the Blood and Tones entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне запор рот голови напевно! Не терпіть ● мати заворот голови, бо ● ● ● ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІНЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріплює цілє тіло. Замовлення шліть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, — why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас; все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стало й неплатнише ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльорумо всякі фотографії. Виробляємо і ролькy фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 3c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з бурякін дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Геморойди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лищаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1928
PROMIN PUBLICATION

Ч. 8. Рік 17, Серп 1946
Vol. 17, No. 8. August, 1946

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

СИЛЬНИЙ ПРОТЕСТ!

НЕ ПОМОЖУТЬ НАМ ВЖЕ НИНІ
ПЛАЧІ, ПРОСЬБИ, МАНІФЕСТ,
ПОМОГТИ НАМ ТІЛЬКИ МОЖЕ
ЛИШ ОДИН СИЛЬНИЙ ПРОТЕСТ.

ДО ВЕЛИКИХ МУЖІВ СВІТА
ЩО ЗРОБИЛИ КРИВДУ НАМ,
БО ВІДДАЛИ ЗЕМЛІ НАШІ
ЗЛИМ СУСІДАМ, МОСКАЛЯМ —,

ЩО СТАРАЮТЬСЯ, ЯК МОЖУТЬ —
ЧЕРЕЗ ЦІЛІ СОТКИ ЛІТ,
ЗРУЙНУВАТИ ВСЕ, ЩО НАШЕ,
І ЗАТЕРТИ ПО НІМ СЛІД.

ТОМУ СТАНЬМО МИ ВСІ МУРОМ
ТА ДОКАЖІМ ТИМ МУЖАМ,
ЩО МІЖ ВСІМИ НА ЦІМ СВІТІ
НАЛЕЖИТЬСЯ ПРАВО Й НАМ.

І ЩО НАШ НАРІД УКРАЇНСЬКИЙ
НЕ БАЖАЄ РАБОМ БУТИ,
А ДЛЯ СЕБЕ ЯК І ВСІ ІНШІ
ХОЧЕ ВОЛЮ ВІН ЗДОБУТИ.

НЕ ПОМОЖУТЬ НАМ ВЖЕ НИНІ
ПЛАЧІ, ПРОСЬБИ, МАНІФЕСТ,
ТОЖ ДО ТИХ МУЖІВ ВЕЛИКИХ
ВИСИЛАЙМО ВСІ ПРОТЕСТ!

ЕВГЕН БЕРЕЗИНСЬКИЙ

В ШКОЛІ

Професор (до матуриста): — Як там з приготуванням до матури?

— Ах, пане професор, все в голові як безнадійна пустиня!

— Ну, я думаю, якась оаза знайдеться!

— Певно, та сумніваюсь, чи її верблюди знайдуть!

РЕВАНЖ

Малий Ігор йде до школи. На вулиці пес вихоплює йому з руки снідання (хліб з маслом). Ігор зі злости кидає за псом книжкою — і кричить: На маєш книжку, і тепер ти йди до школи.

В МІШАНІЙ ШКОЛІ

— Як буду великий, каже Олесь, то куплю собі авто.

— Як буду велика, то мій приятель буде мати своє авто — підхоплює Ірка.

ЗЛОБА

— А як поводиться вашому синкови, лікареви?

— О, дякую! Число його пацієнтів вже подвоїлося.

— Так? То він вже має другого пацієнта?

ХТО КОГО БОЇТЬСЯ?

Учителі бояться директорів, директорі бояться управителів; управителі бояться шкільного комітету; шкільний комітет боїться родичів; родичі бояться дітей — а діти не бояться навіть і чорта.

ВІДГРИЗЛАСЯ

Дир. Скрипка: Ви пані певно хотіліб бути мущиною?

— А Ви, пане директоре, також?

РАДІО

Чоловік слухає Богослуження надаваного через радіо — і врешті починає реготатись..

— Чого ж ти так регочешся? питає жінка.

— Бо тепер якраз збирають на "тацу" — а я вдома.

СПОРТОВЕЦЬ

Дуже люблю спорт, а найбільше бокс!

— Чи ви боксер?

— Ні, я дентист.

В ІМІГРАЦІЙНІМ БЮРІ

Імміграційний урядник: — Скільки маєте дітей?

Іміграмт: — Три хлопці і дві дівчині.

Урядник: — Всі разом пятеро?

Іміграмт: — Ні, одно за другим.

ЯКИЙ ТАТО, ТАКИЙ СИН

Учитель: — Чому ти не нарисував мапи Европи?

Ученик: — Бо тато сказав, що мапа Европи в коротці зміниться, — отже шкода даром тратити час.

РОЗЧАРОВАНИЙ

Ученик, син залізничника: І це має бути пешра кляса? Самі старі, деревлянні лавки!

АСТРОНОМІЯ

— Що то є "молочна дорога"?

— Це є така дорога, на яку вступає чоловік зараз по народженню.

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на кольоровім папері. Ціна книжки 40 проценті. Замовлення шлють на адрес: PROMIN PUBLISHING CO. 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● Вносьте всякі дрібні на прожиток Статути Членські і фратські книжки, афіші, летючки, листи, карнетики, і пр. Швидко і точно виконує Вам замовлення Друкарня "ПРОМІНЬ" 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ЗОБРА з Канади і Америки не бере так дорого, як одно "Точило" бере. Коли хочете дістати 5 або 20 моделів, Коли ласкаво пишіть до "Точило" і вишлемо вам своє власне Точило мерит та Бронзий колтуз $1.50

—Підписавши адреси своїх знакомих і ви вишлемо їм оказове "Точило".

—За знаку адреси висилаємо 10 цент.

—На кредит "Точило" нікому не висилаємо. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати слова і адресу на картині "Точило". Бо тоді редакція не знає від кого воно виписати з міста.

—Безименних адресів не міститься.

—Наш клич: Нехто нехай всі!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб наєсь вічно сухі чим, нічого не знаю, бо сезонним і вічним поживаємся у друтих народів— то вже Ваш чужою мовою або не вже Ваш власний.

—Вобрє Гр нічого.

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ В ЛІРО ТЕ ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ШИРО ПОДЬЯКИ.—С.М.Л.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою. ЧИЧ УДИСМО ДРОВ. Одинокі України Січе заселення На вільних усилах Андрєєв Вуррік. 3881-В., Winnipeg, Man.

FREE, YOUNG AT 60, STOP LOSS OF HAIR! poor circulation, thousandfun, baldness, remedy organs. Feel strong, peppy and virile! Learn secret, Creative Your system of body-destroying and long life simple, natural way. Instructions $1.00. Guy Products, 3881-B, Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ШКОЛ

Робіть найкращий шкоп вдома, з ісгерньку. Пишіть від шкоп з бумаги, хай пише за вас. Вживайте шкоп від Америки. Шкоп дає вам можливість заробляти більше. Замовляй

Ну, і так нам на балачці
посеред родини,
Мов з водою переплило
часу пів години.

Нарешті Клим одягнувся
і каже до мене:
Ну, а тепер вже в пасіку
підем ми Евгене.

Коли на те вже пора —
я відповідаю,
Так підемо подивитись
хай я правду знаю.

Як спинились коло саду
і ворота відчинили,
А як ввійшли за собою
знов їх зачинили.

Щоб де часом худобина
не ввійшла тудою,
Та щоби не посварилась
на лихо з пчолою.

Як вже в садок ми ввійшли
я всьо оглядаю,
Бо в весною в кожнім садку
наче в Божім раю.

Трава росте, цвіти пахнуть
співають пташата,
Що аж душа радується
годі й описати.

Так входим ми у пасіку
тут між деревцями,
Стоять вже пні розставлені
кількома рядами.

Пчіл не видно; десь якась там
коло пня літає,
А Клим каже, що вона вже
із медом вертає.

Аж тут одна близько вуха
мені забреніла,
Не вспів я ще оглянутись
як вже в ніс вкусила.

Аж у гору я підскочив
а друга в ту хвилю,
Залетіла та десь з заду
як не утне в шию,

Я аж з болю закричав:
ратуй друже, Климе!
А він з усмішкою каже:
не бійся, — не згинеш.

Тай побіг скоро до хати
а за часу хвильку,
Приніс мені з тютюном
свого діда люльку.

От на, каже — бери в зуби
та кури поволи,
А не будуть тебе більше
кусати вже пчоли.

Та ви, люди, не думайте,
що то може байка,
Я вам щиру правду кажу
що помогла файка.

Бо до вечера ми з Климом
в пасіці сиділи,
Троха книжки там читали
й медку попоїли.

Але із пчіл більше жадна
мене не вкусила,
Хоч коло голови моїй
не одна крутилась.

Показав мені Клим пчоли
як вони працюють,
Як мід носять і пчільник
для себе будують.

А я собі так подумав
щоб так люди наші,
Мов ті пчоли роботящі
взялися до праці.

Може б колись і для себе
хату збудували,
Та під ярмом окупантів
так не бідували.

І я, мої любі, друзі,
надії не трачу;
Вірю в те, що й Україну
вільною побачу.

Як не за рік, два, чи пять
так за десять може,
Таки прийде час побіди
й злидні переможем.

Перебув я так у Клима
цілісеньку днину,
А вечером на виставу
ходив я зріднею.

Вистава теж гарна була
колись вам роскажу,
Бо сьогодня я втомлений,
мабуть спати ляжу.

(Дальше буде)

ЗАПЛАКАВ НАШ РЕДАКТОР

Заплакав наш редактор,
Заплакав, заридав,
І в голоді нещасний
Штани собі латав.

Аж плакали сороки
А з ними й горобці,
Які то наш редактор
Зазнав часи страшні.

Хоч люди гроші мають,
Так цента не дають,
І видно як на збитки
На смерть Точила ждуть.

Редактор свої гроші
Які лише де мав,
Він на смішне Точило
З глибин душі віддав.

Щоб тільки наші люди
Сміятися могли,
Бо сміх то є здоровля
І лік серед біди.

Однак цінити праці
Не знає в нас ніхто,
Тому ми все позаді,
Тому в нас вічне зло.

Бо ми галіцяни,
Що любим темноту,
І пхаємо ще других
В таку саму біду.

Точило нам бажає
Культури і знання,
А ми як подуріли
В лісах яка дичня.

Без помочі Точило
Напевно що умре,
І хтож галіцянам
Сміху знов принесе.

Тож заки ще не пізно
Доляри всі тягнім,
І на Точило славне
З душі і серця цілім.

Нехай воно що тижня
Приходить все до нас,
Тоді буде напевно
Для всіх веселий час.

Гей, всі галіцяни
Ставаймо до ряду
Будем разом точити
Свою стару біду! —

М. Горішний.

ЯК ЮРКО ТРИМАВ ТАЙНУ

Давно було спить село, хропе здорово. Деколи протягне мозольну руку, затисне кулак, застогне, щось крикне крізь сон, і дальше спить.

Місяць тихо викотився зза гори, піднісся вище, побачив своє повне лице в Дністрі, усміхнувся. В селі на роздорожу, під дубовим хрестом на мураві лежать хлопці кругом. Вони голосно балакають і регочуться поза опівніч. Сходяться що вечера й протягають святий звичай ще від часів Короля Данила. І де тої бесіди набирається, тай тих сміхів голосних, щирих? Все щось нове, все інше.

Іване, що ти робив нині? — питає Лесь.

Оббирав ябка в панськім саду. Якісь жиди закупили сад. На середині поставили буду, а коло неї наложили великі купи яблук, гарних пахучих.

Добрий з тебе козак, що не приніс

хоч покушати. Я вже й вибрав що найкращих та не вдалося. Жид не дав, випровадив нас за ворота й сказав:

Хлопці, ми вже маємо гвер, одна спить а одна ходить. Вже було йому так сей ніч, так буде кождий ніч. Ми вже тепер не боїмося нікого нікого.

Я не думав йти до них, та окоман вибрав нас пятьох, тай післав в сад. Неприємна то робота лазити по деревах як малпа, або досягати з землі розчопом аж карк болить. Лесь посунув капелюх на потилицю, — тай сказав жид, що не боїться нікого. Казав, ще й сміявся. Ех, варта би Гершеле навчити! Хлопці! Хочемо завтра піти до них в гості?

Підемо! — гукнули всі.

Як, тай з чим? — питає Яцько.

Оттак голіруч, з мішками. Як місяць зійде, зачекаймо за селом, коло білого хреста.

Кілько нас буде? Порахували. Е, є нас девять. Жиди хитрі! Не знаю, чи вдасться, — каже Яцько.

То вже моя річ, — каже Лесь. Я вас поведу, нагорнете яблук до схочу. Щоб пейсаки сміялись, та казали, що не бояться нікого? Покажемо їм штуку! Але вважайте, язик за зубами. Треба тримати тайну. Як би хто писнув, ябка пропали й кримінал. Розуміли?

Розуміли! — сказали гуртом.

Лесь торкнув Юрка. — Чуєш, мой, як тайна, то тайна. Уважай. Ти маєш довгий язик.

Який довгий? В мене язик як в кожного.

Ти Юрку не стидайся, але покайся, скорше оженишся.

Що я маю каятись? Ти все щось від мене зачинаеш. Агій!

От ліпше мовчи. Слухай! Я тебе наказую як батько. Мама тобі казала: Сину Юрку, питай котрої дівки чи піде за тебе, тай женися. Видиш, що я вже знемагаю. А ти пішов селом в білий день, став коло Ганякових воріт й кричиш: Маланко! — Маланко! Підеш за мене, чи ні? Дівка перестрашилась, вибігла з хати як попарена, думала що хата горить, і сказала: А-йдиж ти дурний. Та я не дурний! — Скажи, чи підеш за мене, бо я хочу женитися! Дівка вдарилась по мягкім, показала фігу й втікла до хати. Мені жаль тебе, але бачиш, що через довгий язик, не можеш оженитися. Я тобі раджу, до дівки тихенько говори й то до тої, що на тебе мило дивиться, моргає й всміхається. А як оженишся, тоді можеш що день кричати як індик.

Довго ще говорили. Регіт підносився в гору й сідав на холодній мраці та любувався в промінях місяця.

Добраніч! — каже Юрко й пішов спати.

Уважай Юрку! — Тримай тайну! — крикнув Лесь.

Цілу ніч не міг заснути Юрко, думав про ябка, тай перебирав дівки, котрі би то сказати по тихенько. Рано веселий дивиться на маму й сестрички, дуже його кортить розповісти що хлопці врадили. Скажу, щось вони на те відповідять, чи вдасться принести яблук. Вже облизався, затріпав губами й стримався. Ні, як тайна то тайна! Вибіг на подвіря, щоб не вихопилось слово. А ту, язик свербить, конче треба комусь розповісти, може то не добре хлопці врадили.

Сину Юрцю! ходи обідати. Винесіть мені до стодоли, бо в хаті душно. Сін на поріг обідає й думає. По обіді піду до нанашки Тереньки. Вона побожна жінка, не скаже нікому, всьо їй розповім. Щось вона скаже. Може ябка мої переховає, щоб й мама не знали. Таки так, кому схочу, тому дам. Дам Ганьці Цюпаковій, вона мене раз поцілувала, щоб вона прожила, не забуду їй ніколи. Маланці не дам; через її примхи з мене хлопці сміялися.

По обіді пішов до нанашки Тереньки. Вже хотів розповісти тайну, та нагадав собі Леся. Ні, як тайна, то тайна! Поздоровив нанашку, напився води й пішов. Робота не береся. Коби кому розповісти, лекше би стало. Але кому нині вірити? Писне й кримінал.

На леваді паслася кобила. Нагадав собі Юрко, що вже час її напоїти. Пішов розпутав подивився в очі й всміхнувся. О, — Дорко, коби ти знала, що ми вчера врадили; підемо в панський сад по ябка з мішками. Нас є девять; небоїмося жидів. Наберемо стільки захочемо. Я тобі Дарко сказав тайну. Ти не скажеш нікому. Так, так, Дарко моя. Гласкав кобилу, а вона махала головою, ніби потакувала на його слова. Веселий сів й поїхав до води.

В ночі при місячнім світлі хлопці господарили в саду. Лесь набивав стрільбу землею, два хлопці клячали при вході до буди, як херувими з великими лопухами в руках. А решта виносили ябка за ворота на горб. Жиди спали блаженним сном. — Олекса Лаврів.

НАШИМ ГАЛІЦІЯНАМ

Ми галіціяни
Темноти раби,
Ми звикли тягнути
Ярмо як воли.

Хто лише не хоче
Посміється з нас,
Ще набє у шкуру
В який хоче час.

Тому що не знаєм
Хто ми є такі,
Над нами панують
Народи чужі.

Одні австріяки,
А другі руснаки,
Ворогам служити
Йдем за нюх табаки.

Серед того всего
Себе запиваєм
Бо розуму в своїх
Головах не маєм.

Гей, галіціяни
Вдармося всі в груди
І скажім що досить
З нас дурноти буде.

Франц Йоська портрети
Викиньмо геть з хати,
Бо ми через нього
Мусим бідувати.

Учімся багато
Пізнаймо культуру,
Тоді на не будуть
Бити в задну шкуру. — М. Горішний.

ОЙ В СУСІДА БУЛА ЖІНКА

Ой, в сусіда була жінка
Мужа не любила,
І за шіками по ночах
Як дурна гонила.

Я порадив раз сусіда
У добру годину,
Щоби післав по Точило
І навчив Марину.

Як то треба чоловіка
Свого шанувати,
І на старість так безстидно
Штук не виробляти.

Бо горобці по всіх вербах
Про неї цьвіркочуть
А знов люди як на чорта
Глядіти не хочуть.

Бідний сусід терпів лихо
Не виходив з хати,
Щоб ся часом через жінку
Встиду не набрати.

Ой, недовго так жіночка,
З шіками гуляла,
Бо за те все до Точила
Скоро ся дістала.

А чоловік за пораду
Дякує до нині,
Що з жіночки дочекався
В кінці господині.

Ой Точило варто мати
І варто читати
Бо в біді від нього можна
Пораду дістати. — М. Горішний.

ГЕЙ ПІДЕМ НА ЛАН З КОСАМИ

Гей, підем на лан з косами,
На широкий рідний лан,
І візьмемося косити
Цей предвічний в нас бурян.

Що розвівся поміж збіжжям
І приглушує його,
Час вже знищити цю язву,
Час уже давно було.

Бо, як дальше занедбаєм,
Не дивлячися на лан,
Не буде добра тоді вже,
Ані дітям, ані нам.

Тож найвищий час ставати
Клепать коси і гайда!
Витинати з поміж збіжжя
Всяку хопту-буряна. — М. Горішний.

НА ДУСІ НЕ ВПАДАЙТЕ!

На дусі не впадайте,
Гартуйте дух як сталь,
Хай серце кує долю,
Як молотом коваль.

Хай шлях, що перед вами
Не буде вам страшний,
Бо ще мала хвилина
І прийде день новий.

І сонце ясне волі
Засяє нам усім,
Тому, що дня, що хвилі,
В перед лише ідім!

Ще днесь плачі, неволя,
А завтра свобода
Прийде у нашу хату
Як радісна весна.

Розірвуться кайдани,
Розсипляться тюрми,
Як ми дамо до згоди
Всі руки, як брати.

Засяде воля з нами
Як гість посеред нас,
Яка то буде радість,
Який великий час.

Як наш прапор замає
Над Київом в горі,
А слава в світ полетить
Що стали ми вільні.

На дусі не впадайте,
Гартуйте дух у бій,
За рідну Україну,
За рідний нарід свій! — М. Горішний.

ФРАГМЕНТИ

Понад волю нічо в світі
Кращого немає —
В кого єдність, в кого згода,
Той й плекає.

В наших дітях наша сила,
І як про них дбаєм,
Таку волю, добро, долю
Між собою маєм.

У Лондоні там був Чорчіл,
Що кріпко тримався;
Тому Гітлер з своїм штабом
До гробу подався.

Справедливість самовільно
Сильні накладають,
І народів усіх менших
В ярмо запрягають.

Хто все кріпко не держиться,
Той сили не має;
Страх, вагання і повільність
Успіх добиває.

Між багацтвом, біднотою
Границя стоїть, —
Кровожадна, повна злоби
Від давних століть. — С .М. Д.

УСЕ ПОКВІТОВАНЕ

— Страшно мені прикро, друже, що мої голуби залетіли до твого города і виїли тобі горох.

— Усе в порядку! Мій кіт саме сьогодні пополудні зїв твої голуби.

— Прегарно! Я ось що лише переїхав твого кота на смерть.

ПИТАННЯ

Знаний лікар писав у вільних хвилинах поезії і видавав їх друком. Недовго потім стрічає знайому паню, яка мала дуже гострий язичок.

—Щож то, докторцю, чую, що пишете поезії?

— Ех, ласкава пані, то так, аби час забити.

— Так? То зі всіми своїми пацієнтами ви вже покінчили?

ЗВІТ

Толтис висилає до громади санітарний звіт з волости:

Минулого року померло в селі десять осіб. Один повісився й помер природною смертю, а девять інших було в лікарській опіці.

НАШІ СЛУГИ

— Як це Мариню? щойно другий день на службі, а вже ховаєш хлопця в шафу!

— Це не мій, прошу пані, може його залишила в шафі моя попередниця.

ПОСТУПОВИЙ

Пані радникова має дуже гарний годинник. Одного разу, коли пані радникова приймала гостей, годинник вибиває тринадцять разів.

Всі дивуються.

— Прошу не звертати на те уваги, — каже пані радникова. — Мій годинник спішить на одну годину.

ПОРАДИВ

Студент пише до батька:

Дорогий Тату! Я залишився без цента. Не маю тут ані знайомих, ані приятелів. Що маю робити? Богдан

На це дістає відповідь: Постарайся якнайскорше за кількох приятелів!

МОРСЬКА ПОДОРОЖ

З памятника одної дами:

12. III. На морі дуже гарна погода.

13. III. Капітан корабля переслідує мене любовними освідчинами.

14. III. Капітан корабля сказав сьогодня, що як не вислухаю його, то корабель і 300 подорожних вилетять у воздух .

15. III. Триста подорожних — врятовані.

МАЄ ЧАС

— Добродію Пізний! Ви прихоти до бюра замість в год. 8 в год. 9-ій. Як довго ви спите?

— До осьмої, пане директор.

— Бачите, я є директором і встаю в годині шестій а ви позволяєте собі спати так довго.

—Ви встаєте в годині шестій і знаєте, що ви є директором. А коли я є марний урядовець, то маю час і в осьмій про це подумати.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІС ТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

ЯК ТЕРПИТЕ НА ЯКЕСЬ НЕДОМАГАННЯ ТО ВАМ НЕ МОЖНА ЇСТИ:

1. МЯСО — Печеного мяса, печеної риби, печених яєць, смальцю, юшки (грийві), ковбас, шинки, сальцесону, балонів, студенцю і жадного мяса або риби з бляшанок не можна їсти хоч через 8 до12 місяців.

2. ЯРИНА — З ярини вам не вільно їсти білого хліба, білого рижу, паїв, киків, коржиків бісквітів, макаронів, тіста, пирогів, голубців і нічого з пачок крім тачаного вівса (ровлд овц).

3. СОЛОДОЩІ — Зі солодощів не вільно вживати білого цукру, сахарини, чоколяди, цукерків, пап або софтдрінкс, мороженого, малтед мілк, ні мілк шийк.

4. ГОРОДИНА — З городини не їсти варених бараболь, ні іншої вареної городини, хіба вареної парою в подвійних баняках і з подвійними накривками, щоб при варенню городина не стикалася з воздухом, і щоб ніколи не була переварена, ні другий раз гріта. Води при такім варенню вживати дуже мало. Варення в подвійних баняках лише парою задержує в городині життядайні солі мінеральні і вітаміни.

5. ПРИПРАВИ — З приправів не вживати: перцю, муштарди, оцту, пікелс, кечуп, коріння, паприки, мастила (дресіньг), сос, ні інших приправ. Соли вживати дуже а дуже мало, або й цілком не вживати соли.

6. НАПИТКИ — З напитків не пити: чаю, (гербати), кави, вина, пива, горівки, руму, джін, пап, софт або сода дрінкс, ні інших штучних напитків.

7. ЗИМНІ СТРАВИ — другий раз гріті, не вживати ніколи. Їсти страви теплі, зимні, а ніколи горячі.

8. ОГОЛОШЕННЯ — Вважайте, що дуже багато є річей на ринку зроблених лише на бизнес, а не для вашого здоровля. Добрі річи самі себе оголошують, а злих треба гучно оголошувати, щоб легковірні люди купували. Коли хочете бути здоровими, то не звертайте ніякої уваги на бундючні оголошення по часописях і журналах про дуже захвалювані медицини, напитки, і багато оголошувану поживу. Коли ви є про щось непевні, або сумніваєтеся, то напишіть за порадою.

9. ЗДОРОВЛЯ — Яка пожива, така кров, а яка кров, таке й здоровля.

10. МОЖЕТЕ ЇСТИ: — Варене мясо куряче, теляче, волове, на мягко варені яйця, варену рибу не більше як два рази в тиждень одно з повищих.

11. ЯРИНА — Разовий хліб, говл гвіт брид, варену пшеницю, гречані крупи просо, жовтий риж, тачаний овес, кукурудзи, кулешу, ячмінну логазу і пшоняну кашу.

12. СОЛОДОЩІ — Мід, жовтий цукор, бабани, фіги, дактилі і розинки.

13. ГОРОДИНА — Печені в лупині бараболі, різні салади, сирову моркву, брукву, капусту, огірки, помідори, чисник, цибулю, петрушку, галярепу, редьку, буряки, дині, гарбузи, кавуни, мельони, салєрію, шалату, квашені огірки і капусту, шпараг, губи, кийл, та іншу городину, включаючи стручкові фасолі, біб, фасолі і горох.

14. ПРИПРАВИ — Вживати лише зільні як: шальвія, мятка, румянок, настурція, хрін, цитрину і тим подібні приправи.

15. НАПИТКИ — Пити маслянку, кисле молоко, і солодке, чай або гербату з мятки, з ягідок троянд, каву з праженого ячменю, з коріння кульбаб, з грицу і розинків та звичайну воду і соки з моркви та іншої городини, листя і овочів.

16. ЗЕЛЕНИНА — шалату, салєрію, листя з кропу, листя з брукви, листя з редьки, з буряків, листя з моркви, з петрушки, молоде листя з кульбаб і настурцію, гичку з цибулі, солодку капусту і т. п.

17. МОЛОЧНІ — білий сир, жовтий сир, масло, сметану, сирватку і маслянку.

18. ОВОЧІ — помідори (томийтос), ананас (пайнепул), помаранчі, цитрини, сливки, морелі (епрікоц), розинки, калину, агрест, позички, виноград, малини, ложини, ягоди (суниці), брусквині, афини (блуберіс), грийпфрут, банани, дактилі, фіги, яблока, вишні, черешні та інші овочі.

19. СОКИ — Соки овочеві і соки з городини. До душення соків потрібно машинки. Хто має ослаблений жолудок, не може їсти сирової городини, то повинен пити соки. Соки лічать много недуг.

20. ЇСТИ — З кожною їдою ви повинні їсти більше три рази — зеленини, овочів, городини і соків, ніж мяса, риби або яєць. Робіть так, а будете здоровіші, жвавіші й веселіші.

ЛІКАР Ч. НОРНТЕРН

Говорить, що тепер усім відомо, що вітаміни контролюють ужиток мінералів у тілі, або асемілюють їх для потреб тіла. Це є головна задача вітамінів. Поза цим ділання вітамінів не має вартости. Коли в тілі бракує вітамінів, то тіло ще може вживати дещо мінералів для свого запотребования, та коли нема в тілі мінералів, то самі вітаміни не приносять ніякої користи.

Лікарка Йосифина Тілден, з Університету Міннесоти, спустилася на дно моря — розслідити морські ростини і скількість вітамінів у ростинах. Ось звіт з її розшуків:

"Морські ростини є джерелом усіх чотирох важних вітамінів А, Б, С і Д. Тран (код ливер ойл) походить з риб, які годуються цими ростинами".

Чи ви знаєте, що після недавних наукових розслідів і видань — хемічні і фізіольогічні проби виявили, що деякі морські ростини містять 1.000 разів більше вітамину А і Д ніж та сама скількість трану?

Наука Природи є дуже цікава й захоплююча, а "Точило" може бути ще цікавіше від чисельних і на час платних читачах.

ЗУПА З ЦИБУЛІ І ПЕТРУШКИ

Накрайте цибулі пластинками і у небагато воді хай париться кілька хвилин. Відтак додайте води або молока стільки, щоб вистарчило на бажане число осіб. Перед ставленням зупи на стіл — додайте ще ложку масла і дві ложки файно меленої петрушки.

Це є здорова зупа, що очищує кров і кріпить тіло.

ЗДОРОВА САЛАДА

Посічіть на дрібно моркву, капусту, шалату, цибулю, помідори, салєру; додайте кілька розмочених сливок, розинків, пів яблока, пів брусквині або грийпфрут, а в середину пів або одно горня білого сира. Заправте петрушкою і соком цитрини, а будете мати найздоровшу їду, і дуже смачну.

Помагає на ріжні звичайні недомагання.

ДОРОГИЙ КВАС

У медичнім Університеті в Ню Йорку недавно винайшли новий квас, під назвою Б вітамін байотин.

Цей новий квас є дуже сильний, а назва його вдійсності складається зі 41 букв, які читаються так: 2-кето-3, 4 імідаз золідо- 2- тетрагайдротійо- феневалєрія квас.

Вартує цей квас чотири мільйони долярів за унцію, а це тому, що видобуття і виріб є дуже коштовний. Найбільші джерела цього квасу є в печінці і яйцях.

НОВИНКИ ЗДОРОВЛЯ

Доктор Гаррі Н. Голмс, з Оберлін Каледж, у своїм науковім звіті говорить, що збільшення вітаміну С в поживі — усуває задуху і всі віддихові заднення.

Доктор В. В. Стрільців, головний лікар воздухоплавства в Росії, говорить: що високо-літаючі летуни конечно потребують вітаміну С. Вітамін С помагає перетравлювати товщі і протеїни, також поживи що складаються зі солодощів, а які гамують травлення взагалі.

Забагато цукру і товщів у щоденній поживі — нищить апетит до інших пожив, а головно: зеленини, городини і овочів.

Двох учених Шведів випродукували з цукру Штучну Плазму крови.

Яйця містять у собі Родину вітамінів Б, вітамін А і трохи вітаміну Д. Протеїн у яйцях має тую саму поживну вартість що є в молоці і мясі.

Яйця, риба, сир, соя фасолі і оріхи в кожнім разі заступлять мясо.

Бернард М. Барух подарував, університетові Стенфорд, у Ню Йорук — мільйон і сто тисяч дол. на фізичне лікування то є: уживання світла, теплоти, води горячої і зимної, електрику, натирання, вправи тілесні, маніпуляції, підсонне лічення, і зелолічення.

Індіяне в Перу купаються лише 9 разів у рік, і то лише в місяцю листопаді.

Коли хочете щоб не чути баняка рибою, цибулею або яким іншим запахом, то пригрійте в баняку оцет, а запах ввесь щезне і баняк можна зараз вживати для інших потрав.

Український звичай присипляти дитину піснею до сну — всі лікарі вводять тепер в життя, як спосіб добрий і практичний.

В Бельгійськім Конго, в Африці, тепер добувають 220 мільйонів фунтів пальмового олійку річно.

Щоб мясо не було тверде, то його не треба варити довго, але варити в парі, у накритім баняку — з помідорами. Помідори або товчення або мелення робить мясо мягким.

Синець повстає від потовчення або удару. А чорний і синій кольор тіла спричиняють мертві тільця крови, знищені ударом.

Пані В. С. Френклін, голова шпиталю в Філаделфії говорить, що джез музика не є ніякою музикою, бо нервових і ослаблених людей ще гірше розслаблює і денервує на пщик.

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та відживлює тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

НОВО-ВІДКРИТИЯ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на понищ недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виходів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Бліdість і малокровність; 12. Рака; 13. Несправність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651 B., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ГРОШІ ГРОШІ ● СТАЛИЙ ДОХІД ●

Купуємо свербивус. Ягідки з диких рожів, плеканих, що року принесуть вам великі доходи. Збирайте. Плекайте. Книжочки з поученням 25 центів.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LIMITED.
607 YOUNG STREET, WINNIPEG, MAN.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

До нової фабрики в Канаді потрібно людей, котрі бажають своїми грішми робити великі доходи.

P. & P. 3651 ST. B. WINNIPEG, MAN.

Артемон Будяк

КОНЦЕРТ ДЛЯ РОЗВАГИ

Написав Артемон Будяк

Виступають ріжні особи і говорять на ріжні теми.

Занавіса Підноситься

На сцену виходить Микита Мотовило і голосить:

Привіт вам, шановні гості! Будьте терпеливі, і вислухайте все те, що я вам відспіваю. Для розваги, влаштовано для вас, шановна публіко, цей концерт, який має бути славний, і щоб ми самі з себе потому не сміялися. Складатись він буде з пісень і деклямацій, діяльогів і промов. Кланяюся вам низько і прошу о терпеливість. (Кланяється і виходить).

Публика свище.

На сцену виходить Каська і кланяючись, виголошує:

Де ви ходите, мамуню? —
Я маму питала,—
Що вечера так прибрані?
Мама відказала:

Цього я тобі не скажу,
Це тайна велика,
Будеш знати, посивієш,
Як старий владика!

Колись тобі прояснится,
Як дівкою станеш,

А тепер ти молода,
Нічого не знаєш!

— Знаю! Знаю! Я лиш так
Ось собі питала!
Ходите до свого "шіка",
Я їм відказала.
(Кланяється й відходить).

Входить Микита Мотовило.

Я виходжу, шановна публико, щоб вам пояснити. Такі вірші пригадують нам, що нам, як культурним людям, треби виголошувати, щоб ми були культурні і затримали мораль. Тому уважайте, що далі будуть говорити, нам на науку і розвагу. (Виходить).

Входить Ксенофонт Макух. (Співає) на нуту: Лугом іду, коня веду:

Лиш тоді розвагу маю,
Як не плачуть люде.
Послухайте, заспіваю,
Сміху трохи буде.

Раз здибаю патріота,
І його питаю:
Котра партія найліпша?
Скажіть! — я не знаю.

— Отта партія найліпша, —
Кум відповідає,
Що про неї ніхто з нас
Нічого не знає.

Можна собі записатись,
Вкладки не платити,
Забездурно по вечірках
І їсти і пити!
(Кланяється й виходить).

Входить пан інжінір Гавриленко і деклямує:

Свою неньку Україну,
Люблю щиро, дуже вірно!
Любить буду, не забуду,
І не пожалію труду!

Для народу України,
Щоб всі брати були вільні!
Таке я оноді чував,
Як наш патріот співав.

Гарний патріот думаю,
Тай до него учащаю.

Тіщусь, що то він ясніе.
Читач колись з него буде,

Й на книжки не пожаліє!
Буде передплатник вірний.
Оноді кажу до нього:
Прочитали ви вже много!

Та не всі книжки читали,
Ще є й інші у книгарні!
От колибудь поступіть,
І книжок собі купіть.

— У книгарни траба купити? —
Запитався мій Микита, —
Там за дурно не дають?
Про таке не хочу й чуть!

Ще такого не бувало,
Щоб ми книжки купували.
Я звик книжки позичати,
І позичені читати.

Микита отворив рот —
Я-ж думаю, патріот!
(Виходить).

Входить Кузь. (Кланяється).

Я — я —, шановна публико, розкажу тобі про свій великий бизнес! Я тепер собі звиклий Кузь, а колись я — панове — був великим бизнесменом! Ге-ге! Було то, кажуть — минуло! Але, щоб ви, мої хрещені, знали, як то бизнес треба провадити, то я вам велію вислухати мене до кінця.

Я мав великий склеп. Ей, то було добре! Жінка Кейда смоктала, діти смоктали, а я — не заздріть мені, софтдрінк пив! Ой, то був рай! Гроші в банку були, то я був собі пан бизнесмен!

Прийшло, треба грошей, щоб купити новий товар, я до банку, тай вже маю! І так все було. Кажу вам, я був бизнесменом! Дітиска тягнули що могли й жили по панськи. А жінка ходила в дресі за "тен доларс"! Я собі не жалував, люде і те, бачите, черево, що передімною, то з добрих славних часів! Воно бідне зменшилося, — але тоді то було таке черево, що якби був розпоров, то чортяка міг сховатися. Було ляжу на ліжко, тай поглядаю на своє черево, яке аж до стелі сягало. Аякже! Вилігуюсь було й гляджу собі на своє черево, а воно собі нівроку, гай гай! Добрі були часи, та не все в середу Петра. Як гроші з банку вичерпались, я проголосив "гол сейл" на свій штор. А тоді міщок на плечі

тай собі так, як бачите, ходжу, — лиш черево зістало з мого бизнесу. Правда, лихий я на те черево, бо важко ходити, але за те я всім говорю і проголошую, що я був бизнесменом! Такий бизнесмен, що най собі всі сховаються! Та де їм до бизнесу. Я бизнесмен, бо бизнесмен! Хай вам свідчить люба братіє отце моє черево! Хай вам послужить ця лекція за науку! І желаю, щоб ви всі ходили з такими черевами і хвалили Бога! Дякую вам. (Виходить).

Входить "кавалір".

Слава вам, шановні гості! Розкажу вам, — що то треба сказати, щоб щастя злапати. Слухайте, як зі мною було:

— Звали дівчину Калина, була красива дівчина. Танцювати вона знала, дуже гарно жартувала. Добра дівчина — казали, туди й мене запрошали. — Таку варто жінку взяти, щастя радість ввести в хату! Та заки то я зібрався, обминуло мене щастя, чую раз: Музики грають, вже Калину проводжають. До попа в пару загнали й так Калину повінчали. А за тиждень, вже й хрестини в молоденької Калини! Бузьок хлопчика Калині — притаскав шестої днини! Гей, почухавсь я в чуприну, Ото то я нещасливий. Щастя мене обминуло, це-ж порядне дівча було. З порядного собі дому, з порядного також роду. Шкода що не поспішився бувби собі оженився! (Виходить).

Входить Микита Мотовило. Хочу розяснити вам, панове, і вам шановні пані, про ту науку, яку маємо з досвіду молодця. З того бачимо, що не треба: (співає) Ані швидко, ні поволі, їсти хліб і барабалі. На дівчата уважати, щоб потім біди не мати. Дівці завше придивися, не зважай на гарні лиця. Лиш щоб була господиня, добре їсти щоб зварила, за другими не дивилась. Щоб тебе вірно все любила. А як будеш таку мати, будеш собі газдувати. А дівчина як порядна, не лінива, господарна, Завше знайде чоловіка, щоб лиш проста, не каліка. Він казав про образи, я співав про гарбузи. А ви на вус замотай те й за дівчатами шукайте!
(Виходить).

(Входить непрошений гість). Кланяюся низенько, шановне панство! (співає):

Розкажу вам добрі люди,
Як мене гостили!

До імени я признатись,
Ще не маю сили.

Добре мені гостювалось,
Два тижні тримали,
Аж нарешті просто в очі —
Заберайсь! — сказали.

Я на них не нарікаю,
Терпеливі люди;
Я є певний, що ніколи
Так уже не буде.

Я гостював поки вдалось
Бо й не сподівався, —
Що два тижні безтурботно
Буду напивався.

Пив я собі, спав і їв,
Моргав на дівчата!
Поки не вчув від газдині,
Цього забагато.

Вже терпець нам усім врвався,
Ти безличний гостю!
Іди ж з Богом й затям собі,
Ми тебе не просим.

Та я знаю, не просили,
Не будуть просити,
Та я у них і без просьби
Охочий гостити.

Ви вже певно догадались,
Мене не питайте.
Називаюсь: — Непрошений,
Решту догадайтесь! (Виходить).

(Входить Клапоухий і Мошко).

МОШКО: — Ну, Іван, ти справуйся, не жадай від мене грошей, бо буду бити.

КЛАПОУХИЙ: — А я вам що завинив?

Мошко: — Ти дурне, Іван, може думаєш про платню?

Клапоухий: — Добре що пригадали, я забувся.

Мошко: — що пригадали, ти Іван, як візьму за вуха то обірву!

Клапоухий: — А що я буду робити без ух?

Мошко: — Ет, ти дурний, кажу тобі, нічого не думай!

Клапоухий: — А що я думаю?

Мошко: — Ну, ти певно думаєш про платню!

Клапоухий: — А я воду носив. Ая!

Мошко: — Ну, ти дурний! Ти що таке верзеш?

Клапоухий: — А мені також можна щось сказати.

Мошко: — Ну, ти дурний, ніц не думай!

Клапоухий: — А мені можна також щось думати!

Мошко: — Ай-вай! Ти гой! що ти знаєш?

Клапоухий: — А мені також можна щось знати.

Мошко: — Ай-вай, що ти так мудрієш?

Клапоухий: — А то і я не можу бути мудрий? А от дивись, як ти і пани уха мені понатягали!

Мошко: — Ай-вай! Іване мовчи і не думай!

Клапоухий: — А то лише тобі можна думати?

Мошко: — Ай-вай, що ти Іван? (хватає за ухо Клапоухого). Ти будеш мене бив?

Клапоухий: — (Вдаряє в ніс Мошка). Ти мені очі самий відтворий. Я вже бачу. Тебе сумління гризло, і ти мені все пригадав, чого я не знав.

Мошко: — Гевалт! Забив мене! Рятуйте! (Падає і качається).

Клапоухий: — А от я тепер тобі уха понатягаю!

Мошко: — Ай-вай, не руш мене Іванке, бо я вже не живий!

Клапоухий:— що? Ти вже вмер, Мошку?

Мошко: — Чекей, чекай! Будеш знав, ти мене забив!

Клапоухий (заклопотано): — Ну, й що робити?

Мошко: — Гевалт, Суре! Я вже всьой не живий. Ай-вай.

Клапоухий (нахиляється): — Мошку, ти вже вмер?

Мошко (тихіше: — Я вже "капут" вже нема Мошка. Бідне Мошко вже вмер. Чекай гою, ти його забив!

Клапоухий: — Мошку ти не живий?

Мошко (ще тихіше): Ай-вай! забив мене гой! Вже нема Мошка Бідне Мошко! (Затихає).

Клапоухий: — Вмер жидиську. Гей, люди, копайте гріб! Зараз Мошка поховаєм.

Мошко (зривається і кричить): Ай-вай! Я живий! Я не вмер. Ти, Іван паскудний, я не вмер (утікає від Клапоухого).

Клапоухий: — Гей, гей! Вже не будуть тепер згірдливо називати мене Клапоухим, і не будуть ух натягати. (Виходить).

(Входить Вітрогон).

А тепер заспіваєм собі, шановні мої і любі браття безжурної:

Буйні вітри повівають,
Колись мене всі згадають.
Веселий я парубій,
Вітри в моїй голові —
Шумлять буйні, повівають,
Аж до гори підкидають.
Свищу я на всю біду!
Я співаю, куди йду!
А за мною чередою
Баби, дівки всі юрбою!
Нині Мері, Ені, Ліна,
Мені море по коліна!
Завтра Зося, Михайлина,
Перша, друга й третя Ліна,
А позавтра Настя, Каська,
Степанида і Параска,
Далі Ліза і Олена,
Леся, Стела, Віра, Ксеня,
Груба, товста, лепська Кейда,
З блідим лицем як та крейда.
І так далі перла груба,
Рифці, Хайці, стара Сура,
Рижа, біла і зелена,
Нехай буде і Олена!
Безжурної я співаю,
І від бабів утікаю.
Зловлять мене буде лихо!
Та не всиджу я тут тихо!
Як іду все, не тиняю,
Я вітрогон все вганяю. (Виходить).

(Входить редактор).

Кланяюсь тобі, чесна українська громадо! Я редактор, хочу представитись Вам, добрі люде. Вибачте, що не можу голосно кричати, але я дуже зморений. Бачите, шлунок домагається свого, а тут нема чим його наповнити, бо нема грошей, щоб їсти купити. Не зичу вам пановє і пані, бути редакторами українськими, бо кожний з вас таки добре любить напхати свій шлунок, а вірте мені — що в шлунку редактора завша марша грають. Ждемо на ваші передплати, тай ждемо, та годі діждатися. Звичайно, присилають нам декотрі люди 25 центів на початок і за них хотіліб брати газету через десять років. Я дивуюсь вашому патріотизмові, люде, бо 25 центів, то великі гроші, а ви їх чесна громадо не жалуєте! Вічна вам слава! Я

привик голодувати, тай за ваше добре серце все хвалю вас, як добрий свідомий патріотичний нарід. Варто вас похвалити.

Я, що до того, що деякі питали мене, що я тепер думаю, то відповідаю: — Не думаю, бо нема змоги думати, лише слухаю, як якась біда в животі воркотить. А що до вашого питання, над чим я застановляюсь в своїх великих думках, то я вам скажу: — Застановляюсь над тим — звідки взяти грошей, щоб нові штани купити, бо як бачили ви, що я йшов так боком, щоб не обернутись до вас плечима. Кажу вам, що ці штани які маю, вже розлітаються, а нових нема защо купити. Це вам вистарчить, що до думання. А що думаю, те й пишу. До побачення! Другим разом більше скажу. (Виходить).

(Дальше буде.)

З НІЧНИХ ДУМОК

Сів я собі коло стола
І думку думаю,
Що то нині до Точила
Написати маю.

Дванайцята в ночі скоро
Вже буде дзвонити,
Я завзявся на всю силу
Щоб вірш уложити.

Жінка хропе сном здоровим
В хатині тихенько,
Лише в грудях потакує
У мене серденько.

Лямпа горить електрична
Світло аж сіяє,
Моя думка поетично
По світі літає.

Сюди, туди щоб щось можна
Було написати,
Щоби мали що читачі
Точила читати.

Через вулицю з сальону
Крики вилітають,
Бо там наші патріоти
Долю пропивають.

Ага! Тема вже готова!
Музо моя мила,
Зараз пишу до славного
В Канаді Точила.

От де наші патріоти
Днюють і ночують;
І там вони чесні діла,
Безчесно руйнують.

Поглянув я через вікно
Доле сороката,
Як дикуни африканські
Брат воює брата.

Тому ока тому носа
Давно вже бракує,
А там третий неборака
Лиш зуби рахує.

З алькоголю подуріли
Забагато пили,
І такого сміху, ганьби
З себе наробили.

Тече річка кровавая
Піяки ще бються,
Бо декотрі межи ними
Сильні не даються.

Через рабів алькоголю
Людям годі спати,
І сил свіжих до роботи
На завтра набрати.

Музо моя, сестро моя
Скажи що робити,
Як то наших некультурів
Розуму навчити?

Жінки в дома, діти в дома
А батьки в сальоні,
Пють горілку коло бари
Так як воду коні.

Музо моя, сестро моя
Будемо співати,
І будемо до Точила
Про то все писати. — М. Горішний

ВІДПОВІВ

Форман: — Чому ти не піднесеш "бігу" трохи висше від землі.

Робітник: — Бо ти висиш над моєю головою так близько, що я боюсь щоб часом не виколов тобі око.

ПРО КЛИМА ПОБРАТИМА

3

У Пасіці Друга Клима

З Соколівки в наше село
недалеко, люде,
От так, щоби не збрехати,
пів милі не буде.

Раз в неділю встав я рано, —
а літом було здається,
І захотілось мені троха
кудись перейтися.

Та кудиж тут пуститися
думаю й гадаю,
Хіба піду в Соколівку
й Клима відвідаю.

І пустився я на впростець
через ліс і поле,
А потім ще крізь широкі
і гарні діброви.

А з діброви через потік
а тоді вже прямо,
Приходжу я на подвіря
крізь отверту браму.

На подвірю тихесенько
і чистенько всюди,
Тільки Брисько пес кудлатий
сидить коло буди.

Та муркоче щось під носом
неначе звариться,
А коли мене побачив
так почав леститься.

Та я став вже на порозі
й двері відчиняю,
Слава Богу добрі люди
тай шапку знімаю.

Во вік вічні йому слава
мати відказала,
Що там зараз коло печі
щось в горшку мішала.

Здоров хлопче? — питається —
щож у вас нового?
Та Спаси-Біг відповів я
покищо — нічого.

Старе лихо минається
нове наступає,
А деж бо то Клим подівся? —
я дальше питаю.

Здаєсь в село, — відказала
пішов стежочками,
Мабуть буде він шукати
там за косарями.

Бо на лузі може завтра
буде косив сіно,
Та ти сідай і почекай
ще яку хвилину.

А він мабуть скоро верне
не буде барився,
От газету прочитай
щоб час не сприкрився.

Тай подала мені свіжу
газету з полиці,
Аж тут двері відчинились
і в них Клим зявився.

Привитались ми гарненько
як слід побратими,
А він каже: — добре що ти
прийшов цьої днини.

Бо в нас нині вечером
в читальнянній гали,
Будуть наші аматори
гарну штуку грали.

Але що то до вечера
ще часу доволі,
Так підем ми подивитись
до пасіки мої.

А я тільки що всміхнувся
тай його питаю:
— А чи твої пчоли друже
досить меду мають?

Як підемо то побачиш
почав він казати,
Тільки що там будеш мусів
добре уважати.

Мусиш уважно там ходити
й тихо говорити,
Бо часами пчола любить
порядно вкусити.

Добре, — кажу я до него —
підем друже, Климе,
Та не зараз озвавсь він
аж за пів години.

Як пригріє добре сонце
підуть вони в поле,
А ми тоді то ще й меду
вточимо поволи.

ЦІНИ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ
З Нових Днів. С. Йорнуна — 52 Тайни. — варто знати — Зрівноваження життя — Танки краси — Світове лихо — Сентє лєнь — Як йсгати чого серце бажає? Вона і Я — Пане для себе — Порадник про кохання — Штучки — Щасливе подружжя — Як стати богатим — Як вдержити з горшком чаю — Чим я буду? — Інтертруний Світ — Кохання — Як пожегнати любов? — Як забезпечитись на старі літа — Як все бути здоровим — — — — 25

Фактп про попів — — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Старий Точило за рік 1937 .15
Дешо про Точило за рік 1938 .10
Світ Божий — — — — .10
Історія з штанами, ва 1 акто .25
Слово як особець, на 1 акто .15
Літературна комедія, на 1 акто .30
Кохання з перешкодами, комедія .25
Мельникова Тяжка, — — — — .25
Опої — — — — — — — — .05

Дівчата про попів — — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Дешо про Точило за рік 1938, 1939, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як приладувати коло хлопе .25
Як приладувати дівчину — .25
Як вдержити картини — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — .25

ЦІКАВІ ЗА ЦІНОЮ
ПО АМЕРИЦІ, листовання — 1.00
Політика у суперечці — 1.00
АКТИВНЕ ЖИТТЯ
В здоровому тілі — здорове, то потрібно руху, нормін. Чим скорше дорвеш мускули, тим скорше дійдеш до кохання й здоров'я.
Анна Ахмет, лише. Для виховання розумників, скоро думаючих й здорово кохаючо й вправи і вагон.
ГРАНТЕІ
Советський Розвід, на 1 акто — .15
Горшток Каши, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Старий Казанір, на 1 акто — .15
Чужому Звіз, на одну дію — .15
Директа з штанами, на 1 акто .25
Слово як особець, на 1 акто .15
Кохання з перешкодами, комедія .25
Мельникова Тяжка, — — — — .25
Опої — — — — — — — — .05

Мої дітп повинні читати ові українські книжки, щоб могли розвивати духово та стали добрими людьми. Я ще нпіг посилаю за цими книжками для своїх дітюк: 52 ТАЙНИ, наука, розвага — .25

ДОЗИН ГОДИНИ, це така смішна книжка, що будете кохатися від сміху і реготу цілу тиждень без перестанку! — 15и.
ПЕРШЕ ГОДЇННЯ, на 1 дію. Весєлка до розуму комедія з практичного життя. Будете довгий реготатися! — — 15и.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сливин. Дуже смішна. 15и.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75и.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15и.
ДК ПЛЕКАТИ НЕЧЕРШІ, і приготовляти їх на продаж. Поит є великий — Збуг все ві- них ві! Роёіть грошІ — 1.00

ЯК ПОЧИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?
● Це є книжка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Вжих книжок всього мемо лише 80. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

"ТОЧИЛО", Ч. 8. Рік 17, Серпень, 1946

СТОРОНА 19

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 page booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here is Wisdom ..... 15c.
Men In Women's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Le And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated..... $1.00
Fortune The Habit of Wolr, — 36 pages ..15
Love Thrill —36 pages ..... .15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages. .50
Ukrainian Question, by D. M. I. Mandryka. .25
Own Sugar Making at Home ..... .50
How To Raise Mushrooms ..... .15
ЗАБЗЯТИНА ЮРКО — — — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ШАСЛИВЕ И ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ШАСЛИВЦІВ ЛЕНЬ — — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — — .30

ТОСНУЛО PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЧИМ Я БУЛ? потрібне .15
Олекса повість з козацьких часів .20
ШИХОТКІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАНТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
МІСОВИЙ ОГОНЬ — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, ґаґне .10
ЛЕВ І КРИЛИК, інсторіоване .15
ЗОЛОТА МУХА, кацал. опов. .05
ЦИКАВІСТЬ, монолог — — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, ва 1 акто .15

Кожного місяця діти повний відержати одну з поиших дітських пєс.
ОЛЕСЯ, історична пєса, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 акто .15
ОТО РАЗІ — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАНТАХ, " .15
КОСТЕБІ ЗБИТКИ, на 1 акто .15
ВИТАЯ ВЕСНОЮ — на 1 акто .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 акто .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 акто — .15
КИЇВ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЛЕВІРОВІ — .15
ЦИКАВІСТЬ, — — — — — .05
ЗІЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .05
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 акто .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 акто .15
ЧЕРЕВА, — — — — — — .05
НЕ ЗАБУВЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОДЇННЯ, на 1 акто .15

ПРОЮН PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — Не дітям, не кажіть, не пишіть цього "Точила", Прочитайте його, або дайте до ознайомлення старшим для всяких цілей,— ДЛЯ ПОБІДНІ

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 633 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 633 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

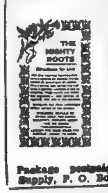

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

Не одна жінка або чоловік терпить на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно мати заворот голови, бо за $1.50 дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІНЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріпляє ціле тіло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас' все' була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на дэвірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

"ЧИМ Я БУДУ?"

Вишліть вам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS · NOVELTIES.
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

ЦУКОР

Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбеґо, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
PROMIN PUBLICATION

Ч. 9. Рік 17, Вер. 1946
Vol. 17, No. 9. Sept. 1946

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.

Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

НАША ТОЧНІСТЬ

Гей, Іване, і Василю,
Щоби Ви робили, —
Якби Ви так у Точилі
Корбою крутили?

Якби Вам так приходилось
Точилом крутити,
А не мали б Ви защо
Й паперу купити.

Чи хотілиб Ви для загалу
Вічно працювати, —
Як той загал не уміє
Точності тримати?

Тому прошу, схаменіться!
Серце й совість майте,
І залеглість за "Точило"
На час присилайте.

Бо Редакція Точила
Все точність тримає,
І що місяця Точило
На час висилає.

І. А.

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжинки відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вповминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростин для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатиться заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чокольди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Дітячого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницю адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
276 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що любять криву свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете качатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно вигадані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісті, пісні українські і англійські, загадки, відчитя, розвидки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для нас, і заплатимо.
Ptomin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городнини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК
Я є грішник вимуватий,
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ
Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.
ФАБРИКА
нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хороним спільним Патентом без винагороди.
C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"
Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень о-луст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"
● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітнє Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА є Канді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє імя і адресу на налітці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не містяться.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!
—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР
Робіть найліпший цукор вдома, з юстернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ПРО КЛИМА ПОБРАТИМА
4
Весела Пригода

А було це в самі жнива,
сонце добре гріло,
По тяжкій тижневій праці
діждавсь я неділі.

Не було охоти в мене
йти помежи люди,
Так думав я що цілий день
спочивати буду.

Зараз таки по сніданню,
взяв подушку з хати,
Тай пішов у сад вишневий,
книжочку читати.

Котру я раз був позичив,
будучи у Клима,
Тай розлігся під деревом,
бо горяча була днина.

Тому мені й задрімалось,
врешті я й заснув,
Переспавсь я тай знова
до читання повернув.

Зачитавсь я в ній глубоко,
аж про все забув,
Коли Клим у сад прийшов
я навіть й не чув.

А ти що, — він питається,
в саду розіспався,
Чи також бо так горячо,
в книжці зачитався?

Гарна бачиш Божа днина,
шкода так промарнувати,
Ходи підем оба в річку,
в ночі будеш спати.

Добре, — кажу я до него —
та покищо, брате,
Зайди, кажу, хоч на хвилю,
до нашої хати.

Я ще гляну на подвіря,
чи в порядку все,
Чи худібка їсти має,
нім в поле піде.

А коли я все оглянув,
ходім, друже, кажу,
Тай пустились ми і йдемо,
а тепер розкажу:

— Щоби трохи докладніше,
ви могли дізнатись,
Чому Клим аж в нашу річку,
приходив купатись.

Соколівка село гарне,
широке й просторе,
Є у ній садки прекрасні,
є ліси і гори.

Тільки у цій Соколівці,
мов на жаль нема,
Ані річки бистренької,
ані теж ставка.

Є потічків кількканайцять,
що селом пливуть,
Але в них всю худобину
людиська женуть.

А чистої й глубокої
річки в них нема,
Тому вони всі приходять
аж до нашого села.

Бо у нас є річа гарна,
а в горячі дні,
То народу мов мурашок
повнісінько в ній.

Так тоді ми в неділеньку,
оба з Климом йшли,
Зараз стежкою з садочку
попри городи.

А сонце так пригрівало,
неначе вогнем,
Про дещо ми тут говорим,
тай скоренько йдем.

Так зайшли ми аж у луг,
в котрому осока,
Зелененька розрослась,
так як ми висока.

А тепер держімось разом,
каже він по хвили,
Щоби часом одинцем
тут не заблудили.

Не страхайся! — відповів я —
не вхопить нас лихо,
А Клим зараз зупинився
й каже мені: — тихо!

Що це? — я його питаю —
не кричи, — він каже,

Терпеливо кінця жди
а він всьо покаже.

Подивись лиш там на стежку,
що йде понад воду,
О, я бачу, — відповів я —
йдуть дівчата з броду!

Майже всі нам добре знані,
Оля, Настя й Марта,
Давай, каже, Клим до мене,
встружемо їм жарта.

Сховаємось тут в осоку,
тай будемо ждати,
А як вже підійдуть близше,
я пічну бурчати.

Тільки щоб ти не сміявся,
побачиш, злякаєм,
І за хвилю ми в осоці
вже на них чекаєм.

Аж тут чуєм, вже надходять,
про щось розмовляють,
Ви знаєте, яку дівки
свою вдачу мають.

Бо все люблять між собою
хлопців обмовляти,
Ще хвилинку ми заждали
й Клим почав бурчати.

Марта перша із них всіх,
той голос почула,
Стала наче в землю врита,
і не ворухнулась.

Тут Клим звова забурчав,
і всі зупинились,
Не кричали, лише одна
на другу дивились.

Аж по хвилі Оля каже:
— щоб то могло бути? —
Може красше нам дівчата,
назад завернути.

Щоб так часом не стрінуло
нас яке нещастя,
Чогож ви так боїтеся?
— відізвалась Настя.

Тай пустилась сама вперед,
ми лиш того ждали,
Як зрівнались вони з нами,
ми знов забурчали.

Оба з Климом як лиш могли,
так що сили мали,
По дівчатах лиш слід застиг
де вони стояли.

Тільки трава хиталася,
та земля дудніла,
А осока з переляку
листками шуміла.

5

Сумна Новина

Було це вже вечером,
в який день, — не знаю,
Бо вже давно, тож простіть,
що не памятаю.

Ще як був я в Галичині,
де моя родина,
Там мав і я тоже друга
з Соколівки, Клима.

Про котрого я казав вам,
минувшого разу,
Тай сьогодня вам про него
ще дещо розкажу.

Сів я собі по вечері,
взяв газету в руки,
Аж тут нараз десь у саду
чую чиїсь кроки.

А за хвилю вже мій друг,
в дверях показався,
Скинув шапку, і як слід,
з нами привітався.

Тож подав я йому крісло,
і прошу сідати,
Щож нового коло тебе?
— почав я питати.

Слава Богу все в порядку,
як сам добре знаєш,
А чомуж бо ти до мене
вже не заглядаєш?

Може чому загнівався,
чи яка причина?
От плетеш ти теревені,
мов мала дитина.

З усмішкою я до Клима
тоді відозвався,
Годі ж каже Клим до мене,
і сам засміявся.

Вдягнись каже, і підемо,
троха по вулиці,
Може часом ми зайдемо
де на вечірниці.

Дуже радо, — відповів я,
підем друже, Климе,
Тай пішов я одягнутись,
а за пів години.

Вуличками вузенькими
разом вандрували,
Один другому про ріжні
справи повідали.

Врешті каже він до мене:
— а чи знаєш брете,
Що я тобі при нагоді
хочу розказати?

Ні, не знаю, — відповів я,
але кажи, друже,
Усміхнувся Клим, і каже:
— не веселе дуже.

Та все одно, — знов я кажу, —
щоби там не було,
Тож послухай, я роскажу,
що мене стрінуло.

Повернувсь я вчера з поля,
приходжу до хати,
Аж тут бачу, коло стола
сидить моя мати.

Чомусь сумна, не весела,
голову склонила,
Подумав я чи на лихо
де не захворіла.

Приступив я тай питаю:
— що це, мамо, з вами?
Та нічого — каже вона —
лихо бач з літами.

Мов ті птиці пролетіли,
а з ними і сила,
Поволеньки з року на рік
і також проплила.

Нема змоги щоб й хотіла,
всі сили зібрати,
Не можу я всього дальше,
як слід доглядати.

Хоч хотілаб цілим серцем,
слухай, каже, сину,
Радилаб я, щоб ти собі
знайшов вже дівчину.

Щоб засватав та вженився,
і привів до хати,
Ну, а щож ти відповів?
— почав я питати.

Та нічого, — каже Клим, —
казав, подивлюся,
Як знайду собі до пари,
ну, то й оженюся.

Хотів би я ще літ кілька,
хлопцем погуляти,
Шкода буде мені друже,
тебе покидати.

Бо коли я вже вженюся,
дуже добре знаю,
Що роскошей й веселости
більше не зазнаю.

І це правда, — кажу, друже,
але щож робити,
Траба думати про матір,
щоб не образити.

А ми скорше, чи пізніше,
мусим розлучитись,
Твоя правда, каже Клим,
треба оженитись.

І так ми балакаючи
зайшли за наше село,
А що тоді світив місяць
і ясно було.

Так дивимось, хтось іде
й пісеньку співає,
Та не нашу українську,
але чужу затягає.

Підійшли ми трохи близше,
як вже був на мості,
Пізнали ми як то кажуть,
того єгомості.

Був це, бачте, пан-поліцай,
із нашого постерунку,
Котрий замість своєї служби,
пильнував все трунку.

Колиб так в іншій державі
поліцаї так робили,
Так напевно щоб їх наче
собак з краю вигонили.

Але що то було в Польщі,
не мушу казати,
Там всьо було по панському,
годі й описати.

Добру люди приповідку
собі повідають,
Щастя тільки що безроги,
ще рогів не мають.

Бо коли б так роги мали,
могло б лихо бути,
Може вони пробувалиб
світ перевернути.

Таке і з тим то поліцаєм,
простіть мені люди,
З біди нічо порядного
не було й не буде.

Не любив він наших пісень,
ні рідної мови,
Защо небудь збиткувався
він на мужикови.

І за те ми все хотіли
на ньому помститись,
Та нагоди все чомусь
не могли діждатись.

А що нині пяним був
й видно що втомився,
Зійшов з моста і на беріг
спати положився.

Ми з нагоди скористали
тай оба тихенько,
Зброю в нього відчепили
як могли скоренько.

Я за ноги, Клим за руки,
чим він отямився,
Вже був в річці й ратувавсь,
щоби не втопився.

Як до берега добився він,
в село не пішов,
Над річкою в корчах десь
решту ночі досипляв.

Ранком люди йдучи в поле,
чули як він кляв,
Та по корчиках за крісом
як лиш міг, шукав.

Але даром він трудився,
бо ми кріса взяли,
Та у панській стирті сіна
з багнетом сховали.

Цілий день він змарнував
під вечір стежками,
Повертавсь він на команду,
з голими руками.

І тут довго не барився,
бо людей стидався,
До двох тижнів Господь знає,
куди він забрався.

А ми з Климом все сміялись,
бо лише ми знали,
Защо панка поліцая,
зо служби прогнали.

Так воно буде вкоротці
й з тими що є нині,
Поробились знов панами
в нас, на Україні.

Бо наш нарід ме боротись
хочби й до загину,
За Соборну й Незалежну
Матір, Україну.

(Дальше буде)

КРУТИСЬ "ТОЧИЛО".

Сьогодні Яків получив,
Письмо велике, як на диво,
Він коло мене рядом сів
І розірвав, а там "Точило".

Я до його, — дай сюди,
Я хоч трохи посміюся,
А він каже: — підожди,
На Точило подивлюся.

А "Точило" праву ногу,
Підняло як той салдат,
Та хоче йти на ту дорогу,
Де смутні, щоб звеселять.

Отже бачиш, це "Точило",
У віршах нам накрутило,
І до нас сюди приплило,
І душі наші звеселило.

А я виріс там далеко,
Там друге було точило,
І люд воно там не сміщило
А до крові серця точило.

Це Федорович нам прислав,
Бо на відвідинах казав,
"Що Вам пришлю я щось на диво,
От бач прислав він нам "Точило".

Ну, що-ж крутись, крутись "Точило"
Усьому люду, всім на диво,
Бризки води розкидай,
Та жартів, більше, більше дай.

"TOCHYLO", Vol. 17, No. 9. September, 1946

Крутись, крутись, крутись "Точило",
Крутись "Точило" й без води,
Щоб перестати жить тоскливо,
Щоб позбутися біди.

Крутись, крутись, крутись "Точило",
Крутись "Точило для потіх,
Щоб не було нам так журливо,
А був веселий дружний сміх.

Крутись, крутись, крутись "Точило",
Точи тупі нам язики,
Точи багнети всім на диво,
Точи тупенькі шабельки.

Бо Україна наша Мати,
Синів своїх гука в вікно
Що-б ми її прийшли спасати,
Вже кличе нас вона давно.

Крутись, крутись, крутись "Точило",
Точи усім нам язики,
Точи багнети торопливо,
Точи як бритви шабельки.

Павло Снаговський

ПРОСНИСЬ РІДНА УКРАЇНО.

Коли Україна проснеться,
Цвітки і садки зацвітуть,
Українка тоді засміється,
І хлопці веселі зітхнуть.

Ті шовкові трави по волі
Засміються в ночі, як зірниця,
Та чисті хліба в нашім полі,
Вже скоро пічнуть колоситься.

Вечерком у садку зелененькім,
Соловейко для нас заспіває,
А місяць з висока ясненьким,
Промінням своїм засіяє.

Стоїть під горою калина,
Стоїть сиротливо одна,
Стоїть як зимою ялина,
Стоїть не весела, смутна.

Стоїть і плаче калина,
І маму пита Україну:
Чи скоро проснеться ріднина?
Бо сил не стає вже. — Загину.

Павло Снаговський

ПЕРШІ ВІДВІДИНИ

Сьогодні я у сні побачив,
Прекрасне озеро Байкал,
І цюю дату Бог відзначив,
Прислав мені "візіт" Сайкал.

Перла-Жемчужина вродлива,
Рядом зімною тут сиділа,
Така біла, така гарна,
Мабуть добра і до діла.

Руки тряслись, щоб обняти,
Горіли уста цілувати,
Язик хотів щось розмовляти,
Щось про любов, чи що сказати.

Кипіла кров переливалась,
Як в морі хвиля хвилювалась,
І радість серця заливалась,
Та вже вона зімною прощалась.

Павло Снаговський

ЖИТТЯ НА ОСТРОВІ

Дивлюсь сюда, дивлюсь туда,
На вкруг вода вода, кругом вода,
А за водою стоїть хатина,
А в тій хатині Перла-дівчина.

Вона до мене приходила,
І я дивився не надивився,
Очима, личком так манила,
Що я до неї все хилився.

А дияманти — її очі
Горіли ярче, як ланіт,
І груди повні ті дівочі,
стояли рівно як граніт.

І я хотівби, щоб ті очі,
Світили днем світили в ночі,
Та тії груди ті дівочі,
Були для мене в дні і в ночі.

Та палко губки цілували,
Щоб було добре почуття,
А після пісеньку співали,
Про щире ласкаве життя.

Дивлюсь сюда, дивлюсь туда,
Навкруг вода, кругом вода,
А за водою та дівчина,
Що в душу чари мені налила.

Павло Снаговський

ВАМ КРИТИКИ МОЇ ШАНОВНІ

Вам критики мої шановні,
Що вмієте критикувати,
Хочу пораду свою сердечну,
З глибин душі і серця дати.

Ану, самі так попробуйте,
І напишіть дещо нового,
Коли-так хитрі і розумні
Щоб пхати носа до чужого.

Вам все написане, не добре,
І смаку вічно там бракує,
Бо, як виходить з вашої мови,
Що все не склад, і не римує

І на поетів наших нещасних
Тому що вірші укладають;
Критики мудрі понад мудрих,
Свої помиї виливають.

Вам критики мої шановні,
Що всі розуми, школи поїли,
Найкрасше вірші самим писати,
Що тільки духу, що тільки сили.

А тоді ми, поети бідні,
Зобачим хто ви, такі панове,
Що нині знаєте задармо
Критикувати чуже, готове. М. Горішний

ОБРАЗОК

Раз в дівчині молоденькій,
Старий залюбився,
Як то кажуть, аж по вуха,
Мало не сказився.

А дівчина так старого
Правдиво любила,
Що лиш могла зі шкурою
Як на сміх лупила.

Носив старий подарунки,
Днями і ночами,
Своїй любки тримав знимку,
Межи образами,

Як ангелом видавалась,
Бо була вродлива,
І старого на той спосіб,
Собі приманила.

А старий як та дитина,
Не розумів того,
Як дівчина молоденька
Сміється з дурного.

Так тягнулася та любов,
Доки грошей стало,
А потому як звичайно,
Все в кінці пропало.

Нема грошей, нема дівки,
Старого лишила,
І хлопчика молодого,
Собі полюбила.

Віддав старий за ту любов,
Що мав до сорочки,
Потім пішов хліб збирати,
Попід плоти з бочки. — М. Горішний

В ЧАСИ БЕЗРОБІТТЯ

В теперішний час, де люди викидають сотки долярів на безпотрібні і зовсім безвартні річи, не хочеться й думати про часи безробіття, коли страшна кріза морила мільйони людей голодом і холодом.

Котрий християнин був жонатий, або до того мав ще пятеро дітей, тому давали допомогу, за яку він мусів відробляти. Замітав вулиці, різав дрова , копав рови, загалом робив все, що призначували йому його хліботавці.

Та з самотними було іначе. Наколи який самотний зявився на офісі за допомогою, так зараз висилали його на фарму до роботи лише за мізерну пятку місячної платні, а другу пятку уряд платив тому фармерові, котрий приняв самітного робітника до себе на роботу.

В тім то часи така сама доля подибала й Івана Розвору. Перед крізою він робив літом по "екстра геніках", а що літом заробив, те зимою пропив, і весною знова шукав роботи. Та коли заскочила кріза, і роботи вже було трудно знайти, то наш Іван опинився там, де були всі інші безробітні. Але, що він був самотним, то не дали йому довго сидіти задармо в місті але вислали на фарму до роботи, до Панька Люшні.

Хоч Іван Рорвора був бідним чоловіком, то проте був обміркованим та вмів дати собі пораду в прикрім положенню. Тому то діставшись на фарму, він скоро вмів пристосуватися до фармерського життя.

Переночувавши першу ніч на фармі в свого роботодавця, фармера Панька Люшні, Іван встав рано, та спитав що має робити.

— Іди до стайні, там знайдеш роботу, — була відповідь фармера Люшні. — Вичисти з під коней, обчеши їх, дай їм їсти, і напій, а потім знайдеться для тебе інша робота.

Входить Іван до стайні, а розглянувся побачив лише одну пару коней. Зараз взяв і ралі, й приступив до першого коня, та вичистив з під нього гній, обчесав, дав сіна, а дальше заложив руки в кишені, тай ходить по стайни, приглядаючись фармерським порядкам.

За якийсь час входить до стайні самий фармер. Поглянув що з під одного коня вичещено, а під другим стоїть гній, і питає:

— А це що за мода? — що під одним конем чисто, а під другим гній.

— Ніяка мода! — відповідає Іван. Я не то що не вичистив, але й їсти не дав другому коневі.

— Чому? — питає фармер.

— Тому, що я зробив після справедливості.

— Та якої справедливості? — питає фармер.

— А от якої, — каже Іван. — Я прийшов до вас на роботу. Губерман платить мені за те пятку, але платить і вам пятку. Значить, маємо оба по пятці і по одному коневи. Одного коня я доглянув, вичистив і дав йому їсти, а другий кінь належиться вам, щоб ви також вичистили і дали йому їсти, бо-ж ви берете так само пятку як я.

— О-го-го, ти в мене місце не загрієш, як ти такий мудрий, — каже фармер.

— Як ні то ні каже Іван. Як нема в вас для мене роботи, то знайдеться робота за пятку в вашого сусіди, Семена Клюпака. Бувайте здорові. Взяв торбу на патик і пішов знов до міста. — А. Іван

Я ЗАВШЕ МАЮ ДИВНІ СНИ

Я завше маю дивні сни,
Я завше сню про долю,
І вірю в сни як день так ніч,
Бо в них я бачу волю.

Ту волю нашу, що десь спить,
Забута за горами,
Що нині в нас зрабована
Зістала ворогами.

Я завше маю дивні сни,
Вони моя надія,
Я вірю в них що зацвітуть,
Як на весні лелія.

Я вірю в них що час прийде,
Коли вони здійсняться,
А вороги з наших земель
З вітрами розлетяться.

Я завше маю дивні сни,
Я люблю все їх снити,
В тих снах я хочу свободи
Для нас усіх дожити.

А тоді навіть хай умру
Як вже в нас воля буде,
Лекше спічну я у гробі,
Напевно добрі люди. — М. Горішний

ЖІНОЧА ЛЬОГІКА

— Не суди ніколи мущин на підставі їх вбрання.

— Ні, я суджу на підставі того, як вбрані їх жінки.

ЕКОНОМІСТ

Двох політиків сидить при пиві та ведуть між собою оживлену дискусію:

— А я вам кажу, ще пару тижнів і криза скінчиться.

— Це ви говорите вже від двох років.

— Так, але я такий певний цього, що навіть ще два роки буду твердити те саме.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

З ПОЛЯ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ

Природний Вітамін Сі вивітрує наколи до нього діткнеться воздух, горяч, металь або сальки.

Коли ваші очі не можуть скоро бачити в темноті, як увійдети з ясного світла, то вам бракує природного вітаміну Сі, — каже доктор С. Стюарт.

Устне запалення всіх оболон, устну яму, — найскорше вилічить вітамін ніясин, — зо свербивусу.

У Данії (і далі) вживають Вітамін Сі зо свербивусу на торговельну скалю.

Молодість держиться тих, що держаться вітаміну Сі.

Докторі Тюба, Кентер, Гонтер, з Альберта Університету доказують, що свербивус є найбагатшим природним джерелом Вітаміну Сі що є в Природі.

Кровоносні посудини, або дрібні жилки в тілі, котрими кров пливе й оживляє тіло, є 50 разів тонші ніж людський волосок. Скласти їх до купи, то простягнуться на сто тисяч миль. Ці жилки по англійськи звуться "кепіларіс".

Природний вітамін П у свербивусі помагає вітамінові Сі вдержувати дрібні жилки в здоровому стані.

Природний вітамін Сі повинен продаватися не лише в аптиках, але й звичайних крамницях, — каже доктор Г. Борсук.

Браєр Гип Фуд Продуктс, Лимитед, купує ягідки свербивусу на велику скалю і платить около три доляри за 50- фунтовий бушель з пересилкою.

Перемучення, втома — повстає через брак природного Вітаміну Сі в щоденній поживі.

Цукор відбирає охоту і апетит до охоронних поживів, як овочів, зеленини, городини і салад.

Природний вітамін Сі в овочах і соках затрачується, коли стикається з воздухом в кімнаті.

Ніхто з господинь не повинні вживати соди при варенню страв, бо сода нищить вітамін Сі.

По мимо цитрусових овочів, таки ще дається відчувати брак вітаміну Сі, — каже Др. Пет.

Доктор Павло С. Брег твердить, що брак природного вітаміну Сі в нашій поживі спричиняє не лише недуги щкорбут, але цілий тяг різних недуг. (Шкорбут зна чить — загальне ослаблення).

Проти обезсилення від спеки — природний вітамін Сі дуже помагає.

Г. С. Шерман твердить: "Природний Вітамін Сі держить людину здоровою і в добрім настрою".

Природний Вітамін Сі розтоплюється у воді, і чим людина більше впріває при тяжкій праці, тим більше вітаміну Сі виходить з людини, і тому людина повинна споживати більше цього вітаміну для вдер жання сили і тіла.

Коли хочете на твари виглядати погано і беззубі, то ігноруйте природний вітамін Сі.

Природний вітамін Сі зо свербивусу, в Канаді і Сполучених Державах, виробляє лише Браєр Гип Фуд Продуктс, Лимитед. Це варто запамятати щоб вас не шахрували підробленими річами.

Кишкові кровотоки кишкових прищів (олсерс), природний Вітамін Сі скоро усуває і гоїть.

Слабе серце і серцеві жилки, так звані артерії, не тверднуть, серце стає сильне, і артерії все є жилаві, гнучкі і здорові від природного вітаміну Сі і вітамінових Сі поживів.

Свербивус має в собі 30 процент природних солодощів.

Природний Вітамін Сі дуже помагає на слабу память. Хто не годен памятати як довго він читає точило на кредит, і не знає, коли кінчиться його передплата, то нехай вживає вітаміну Сі.

Здоровля зубів і ясен залежить на поживі, в якій є досить природного вітаміну Сі.

Голова Здоровля на Канаду говорить, що в канадійській поживі ніколи не було подостатком вітаміну Сі. Через його брак у нашій поживі — люди занепадають на здоровлю.

Природний вітамін Сі очищує кров і все тіло від токсин, то є бруду, калу і всякої нечистоти.

Природний вітамін А, котрий є у поживних продуктах фірми Браєр Гип Фуд Продуктс, — значно скріпляє слабий зір очей.

Природний вітамін Сі будує в тілі відпорність проти всяких недуг.

Третя часть ложечки порошку з ягідок диких рож (зробленого апаратом що не допускає воздуху), — вистарчає на денну потребу природного вітаміну Сі для дорослої людини.

Природний вітамін Сі є підставою кріпкого здоровля.

Природний вітамін Сі скоро гоїть рани і зломану кість.

Різні недомагання тіла перешкаджають повному вжиткові вітаміну Сі, і в таких випадках потрібно вживати більшу скількість вітаміну Сі, — каже др. Бундесен.

Найдорощою ростиною в життю людини і здоровлю є — свербивус, — кажуть досліди всіх вчених.

Німеччина перед війною засадила всі придороги, попри залізничі шляхи і всі кутики землі свербивусом.

Природний вітамін Сі хоронить від закаження ран.

Пані Ловенфелд в Англії, написала для господинь гарну книжочку, як уживати свербивус.

По великій недузі або по операції — найскорше приходять до здоровля ті, що пють чай зо свербивусу.

Всі фармері скоро пічнуть плекати свербивус на велику скалю, бо це принесе їм більше доходу, ніж усяке інше збіжжа.

Дикі рожі в Сполучених Державах не є такі багаті на природний вітамін Сі, як канадійські.

Цукровники, каже професор Бенерджі, скоро тепер можуть позбутися своєї недуги природним вітаміном Сі.

Металь, горяч, варення, світло і воздух нищать природний вітамін Сі. Господині повинні навчитися як варити, щоб цього цінного вітаміну в поживі не нищити.

Всі умові недомагання повстають через брак природного вітаміну Сі в поживі.

Свербивус є найбагатшим джерелом природного вітаміну Сі.

Зуби скоро нищаться, стають діраві, крохкі, — через брак достаточної скількости природного вітаміну Сі в щоденній нашій поживі.

Перемучення, втома — повстає через брак в тілі природного вітаміну Сі.

Коли в нашій щоденній поживі бракує вітамінів і мінералів, — то бракує нам здоровля. Ми є такі, яку поживу їмо, — твердить доктор Албрехт.

Голова Земельного Відділу при Університеті Мізурі, каже: "Імо багато й все голодні. Щось бракує в нашій поживі".

Нежить скоро щезає перед природним вітаміном Сі.

Природний вітамін Ці держить артерії серця гнучкими, жилавими, здоровими, —

каже доктор Стайнкрон.

"Наша земля, так як і ми — є хвора, слаба, і, коли не подбаємо про її врожайність, то це значить самовбійство нації".

Люди багато більше скористали б на здоровлю, коли б споживали більше природного вітаміну Ці.

БЕЗСОННІСТЬ

Безсонність дуже нищить здоровля. Бо, коли людина не може спати, то дуже скоро приупадає на силах. Без відповідного відпочинку-спання, людина стає дуже умученою, трудною, нервовою, дражливою, і все, що вона робить не йде так як треба. Не спати й качатися в ліжку цілу ніч, і лише думати й думати, і ніяк заснути — це дійсно ознака розстроєння і втрата сили в тілі.

Безсонність — це є знак природи, сигнал, що нерви є знеможені, вичерпані зі сил. Через безсонність — повстають інші недомагання. Що день то все гірше нервова сила людини зуживається, нищиться, аж людина цілком повалиться з ніг, стане немічною, сумною, понурою, задумчивою і знеохоченою до життя. Будучність не має для такої людини ніякої вартости, надії, заохоти, заінтересовання, ані успіху, щастя, веселости. Таку людину, що не може спати, всьо гризе, їсть і нищить її всі засоби сил.

Сон, добре спання — дає тілові добрий відпочинок; відновлює в тілі всі клітини до правильної чинности й життя.

Ви значно скріпите свою силу й охоту, як будете заживати чисто природний чай з Гірського Коріння.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

вже 26 років було й є благословенством для всіх терплячих на Безсонність (брак спання) та нервове розстроєння (або на умучення і утрату сил). Ціна одної пачки з пересилкою, $1.50. Пишіть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ХТО ХОЧЕ МАТИ

Книжку "Поетичні Передачі" (Поетрі Бровдкест), 500 сторін гарно прикрашену, в котрій містяться найновіші анг. пісні-поеми — І. С. М. Дорощук-ові, що виграли нагороду, — хай шле замовлення негайно. Ціна з пересилкою $6.50

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ ●

Найкраща поживa-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на понищі недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виків. і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від зараливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651 B., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

ЗБАГАЧУЙТЕСЬ!

Шліть до нас свербивус (ягідки з диких рож). Добра ціна. Поради: Як Сушити і Продавати Свербивус, книжочка 15 центів. 2. Поживно-Лічнича Вартість Свербивусу, 25 ц.

Briar Hip Food Products, Limited.
607 Young St., Winnipeg, Man.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

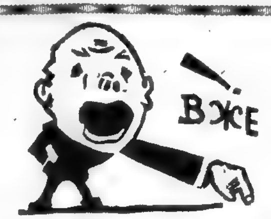

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

ГРОШІ ГРОШІ ● СТАЛИЙ ДОХІД ●

Купуємо свербивус. Ягідки з диких рожів плеканих, що року принесуть вам великі доходи. Збирайте. Плекайте. Книжочки з поученням 25 центів.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LIMITED.
607 YOUNG STREET, WINNIPEG, MAN.

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ПОТРІБНО ФАРМЕРІВ

— плекати —

Малини, свербивус, соя фасолі, мятку, лободу, люцерну, кмін, кропиву, хрін, полин, перцюгу, кульбабу, постернак, петрушку, шпараги, огірки, чорниці, чорні порічки та інші ростини.

ХТО з фармерів хоче плекати повищі ростини для фабрики поживи і мати все сталий збут, нехай зараз пише за Повним Поученням Ростин.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young Street, Winnipeg, Man.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

До нової фабрики в Канаді потрібно людей, котрі бажають своїми грішми робити великі доходи.

P. & P. 3651 ST. B. WINNIPEG, MAN.

Павло Бучко

ЯК Я ЗАРОБИВ $40,000.00 ЗА 4 ДНІ

Я ніколи не зачисляв себе до тих людей, котрим праця стає розрадою.

На початку депресії пробував я дістати якебудь зайняття, але й то було трудно знайти. Я був змушений переноситися з міста до міста в погоні за роботою. В тій пригнобленій погоні за насущним я

не мав часу на гігієнічні справи й все був необмитий, обдертий, а на ногах з подертих черевиків остався лише знак. Пізніше лишився лише в панчохах, але згодом і вони стали мов діраве решето.

Гризуся, передумую, якби то зарадити прикрому положенню, невихідній ситуації. По кількох роках моєї гризоти я побачив, що обставини не поліпшуються, а противно, що день то все стають гірше невихідні. Дні нужди ростуть а з ними й не побориме горе. Даремні змагання всіх моїх терпінь. Я стратив останню охоту до життя і доживав з дня на день. Літньою порою я ночував у парках, а зимою де попало.

Одного дня пішов я до міського парку, де я часто заходив у надії, що стрінуся з деякими знакомими; може хто розвеселить мене, а може часом удасться вижебрати якого цента — бо потрібно бодай на папіроси.

З початком депресії я стидався простягати руку за милостинею. Але тепер, коли я вже відвідав кожну фабрику в Канаді, в погоні за роботою, і в кожній фабричній брамі я діставав усе тую самую відповідь: Робітників не принимаєм", то я сховав свою гордість у кишеню, спалив свою дипльому з середної школи, чим я колись дуже радів, цінив, — і цілком стратив надію, що колись ще буду мати працю й зможу стати матеріяльно незалежний від других.

З важким душевним пригнобленням зайшов я до парку і сів на лавку. При кінці лавки стояла газета, денник того міста. Я простягнув руку ліниво, взяв того денника й почав переглядати новинки. Та мені було не до читання, бо найбільшою новинкою для мене була лише одна новинка: чи є де робота для мене, яка вона не була б. Приглядаюся й сам собі не вірю. Протер очі рукавом, напружив їх цілою силою й почав вдивлятися на чорні букви. Читаю оголошення:

"Потрібно мущини. Зголошуйтесь до кімнати число 320 Мавнт Роял Готелю", Монтреаль.

Глянув я кілька разів на оголошення і махнув рукою. Чи раз я ходив задармо через цілих минулих вісім років на такі оголошення! І певно був би тоді таки не пішов, коли б це не було так близько. От лише перейди через вулицю й вже там.

Рад не рад, поправив я на собі лахміття й байдужною ходою пустився до готелю. Навіть не завважав, як у дверях слуга міряв мене своїм острим зором.

Коли я знайшовся вже у великій салі готелю, глядів довкола себе за сходами, бо Мавнт Роял Готель є готелем дорогим. Я не хотів, щоб гості звертали свою увагу на моє подерте лахміття, коли буду переходити до елеватора. Та на моє велике здивування сходів не було. Я не мав іншого виходу й пустився відважно поміж панство до елеватора. Засунув свій старий капелюх на очі й нагадався, що на одній нозі я немаю панчохи, — а з під штанів, що були на мене закороткі — визирала чорна, як патик нога. Я підбіг, трохи скочив, і оглянувся вдоволений, бо в тій хвилі я опинився під задною стіною елеватора, вдаючи поважного, вимовив: "Число 320". Оператор елеватора глянув на мене з коса й процідив собі під носом:

"От другий бурмило!"

Ці слова поділали на мене погано й я чувся наче окропом обіллятий. Я стратив над собою контролю, — інакше був би не відповів йому нічого, бо він був лише під вусом і на вигляд був не злий. Та злість того не розуміє, і я без надуми приступив до нього близше, підсунув свій капелюх до гори й кажу:

— Кого то ти називаєш бурмилом?

Він глянув на мене, і, коли елеватор спинився на третій підлозі, він відповів:

— Не горячися, бо нема чого. Я від раня вже перевіз десятки таких як ти.

— Так? То ти знаєш що небудь про тую роботу? — я запитав його здивовано.

— Я не знаю багато, але те, що знаю, то вистарчить. Все, що я можу сказати тобі про те місце на роботу, — то є якесь велике баламуцтво в оголошуванню того зайняття. То всьо для мене не є дуже ясне.

Я хотів про дещо більше розпитати його, але дзвінок задзвонив, двері елеватора відчинилися і він випхнув мене з клітки.

Число 320 було при кінці коридора. Я став при дверях і глянув у сторону одну, нема нікого; глянув у другу, нема нікого. Тоді заковтав у двері й чекаю. Чекаю більше хвилини, ніхто їх не відчиняє. Я знову заковтав у двері й попробував клямку; двері відчинилися, і перед очима стояла велика саля, наче почекальня для вибагливих гостей. У салі було около десять мущин і кожний виглядав ліпше одітий від мене. Постояв я хвилину, надумуючись, чи втікати, чи остатись тут?

Раптово двері відчинились і з противної сторони задньої стіни вийшло двох мущин. По їх обличчю можна було легко пізнати, що один з них був аплікантом за роботою. Другий виглядав віком около літ сорок, гарної будови, поважного вигляду, елегантно одітий. Він кинув зором довкола на всіх присутніх й спинився на мені, — усміхнувся якось холодно й показав крісло, щоб сідати. Аплікант, що разом із ним вийшов, поминув мене й опинився на коритарі. Другі мущини, що були в салі, правдоподібно чекали, кожний на свою чергу. Елегантно вбраний почав покликати одного за другим до окремої кімнати, та ні один із них не бавився там довго, бо в кількох хвилинах кожний виходив з виразом повного невдоволення.

Чекав я може з годину, поки останний вийшов з кімнати за двері. Тоді елегантно одітий мущина кивнув на мене пальцем, щоб йти до кімнати, де знаходилися попередники. Піднісся я помаленько з крісла й повільним кроком зайшов до означеної кімнати, став під дверми й чекаю.

— Сідайте — сказав він. — Ви прийшли за роботою, що була оголошена в часописі.

Я витягнув часопись з-під поли свого подертого ковта, сів на крісло й показав пальцем на оголошення, і кажу:

— Я шукаю за роботою, що є тут оголошена.

Він засміявся й питає:

— А яку роботу ви можете робити?

— Добродію, — кажу я, — я буду робити що трапиться. Тільки дайте мені нагоду.

— Ваша відповідь є дуже широкою, — сказав він, і далі сміється. Та в тім сміхові було щось загадочного. Бо, коли б хто був відважився з мене обдертого і голодного сміятися, то я був би не стерпів, щоб не заїхати йому в носяру, але сміх цього добродія був якийсь незрозумілий для мене. Я не образився. Сміх його опанував мене, і я, не стямився і разом із ним також почав сміятися, хоч в дійсності, мені було не до сміху. Якось з трудом я придушив у собі сміх і промовив:

— Направду, добродію, я говорю правду. Я дуже хочу мати якесь зайняття, і конечно мушу знайти якісь зайняття, чи воно буде чесне, чи не чесне, лише дайте мені нагоду заробити гроші, а побачите.

Він простягнув руку, взяв кавалок паперу зі стола, витягнув із кишені олівець і питає:

— Ваше імя є Джан Смит, — вдивляючись у стелю.

Я отворив уста й хотів заперечити, що моє імя не є Джан Смит, а моє імя є Василь Прокопів. Та по хвилі я застановився, бо побачив, що він пильнує мене й хоче бачити на мені реакцію своїх слів. Я це пізнав скоро, бо я також не виріс у лісі, — і я подумав собі й кажу:

— Та нехай так буде, як ви кажете, добродію.

— Родину маєте? — запитав він лагідно.

Моє серце прошибнула якась колька, коли я відповів, що немаю ніякої родини. Та-ж я маю сестру в Новій Шкоції, подумав я собі. Він усміхнувся до мене знову, а я до нього. Його усміх подобався мені. Через минулих кільканадцять років я жив у крайній нужді, все був голодний і нагий і не один із мене кепкував і називав мене бурмилом. А тепер я дістав підкріплення духа й сміх не ранив моєї бідноти. Хай сміється, думаю собі. Може не задармо.

Чекаю нетерпеливо. Він піднісся на ноги й попрямував до чорної валізки, що стояла в куті кімнати; вийняв із неї такий інструмент, як то лікарі мають, яким слухають биття серця людини, приступив до мене й каже:

— Розчепіть сорочку, щоб я міг приложити цей інструмент до голого тіла.

Приложив він той інструмент до моїх грудей, послухав кілька хвилин і каже:

— Дуже добре.

По екзамінації положив той інструмент у тую саму валізку, став коло вікна й задумано глядів на вулицю. Раптово обернувся й каже:

— Джан, за цю роботу дістанеш сорок тисяч долярів.

Думаю, що я напевно мусів побліднути й хвилево стратив притомність. Коли я опамятався, то побачив, що він знову сміється до мене — тим дивним поверховним сміхом. Він підніс вікно до гори, впустив для мене свіжого воздуху, і, протяжним пів голосом промовив:

— Я ще не знаю, чи ти будеш здібний до цього, та думаю, що ти більше надаєшся до цієї роботи ніж усі попередні апліканти. — Він споглянув на мою не-

щасну одіж і додав: — До тої суми доложим і кошта сполучені з цьою роботою, — і витягнув жмут паперових банкнотів, відчислив сім десяток, зложив їх поздовж і положив мені на руку.

— За годину маєш стрінути мене на долині. Купи собі убрання й добре наїжся. Споглядаючи на моє довге волосся, додав: — З волоссям можеш ще почекати до завтра.

За годину я повернувся назад. В кишені ще осталося тридцять долярів. Мій новий настоятель зїхав на долуни й усміхнувся тим самим перекрученим сміхом, коли побачив мене в новім убрані. Кивнув рукою, щоб йти за ним. Ми вийшли на вулицю.

—Возьмемо тексі, — сказав він, усміхаючись.

Залізли ми до тексі й приїхали до Роял Гередж. Там мій хлібодавець витягнув своє авто. Але-ж то й авто було! Я навіть за добрих часів перед депресією не мав нагоди їхати в такім гарнім авті. По обіді того дня ми проїхали більше як дві сотні миль, а так тихенько те авто сунулося по дорозі, так легенько, що навіть не думав я що в нім є бензиновий мотор, так легенько колисалось наче ангели несли нас на своїх крилах. От які то вигоди мають люди, подумав я собі.

Тишину ми перервали розмовою на тему дня та красою природи, що стелилась прекрасним краєвидом. Хвилями тишина панувала наче в гробі, і в таких хвилинах я пробував плянувати й думати, що я буду робити з такою великою сумою грошей?

Коло пятої години авто звільнило свій біг і мій "бос" завернув з головної дороги на бічну, і в останнє до праватної брами. Я не знав де я знаходжуся, та цим я найменше торбувався. Між насадженими деревами я побачив у віддалі чверть милі — великий дім. Мій "бос" застановив авто й каже:

— Я хочу, щоб ти звідсіль біг що маєш сили аж до тої хати, — і показав рукою, — а я там на тебе зачекаю.

— Ваша воля, кажу я. — Коли бігти, то бігти. Виліз я з авта й біжу собі що духу. Та він автом поїхав скорше. Коли я прибіг коло тої хати, то він вже ждав на мене з якимсь інструментом у своїх руках до означення биття мого серця. Змірив мої пульса, що раз надслухував биття мого серця; заглядав мені в очі; натягав їх повіки так, що аж жовто ставало мені в онах; опісля змірив мене від ніг до голови, і, видно було по нім, що був вдоволений.

— Ти увійдеш, — сказав він з усмішкою на устах. — Тепер підемо вечеряти, а по вечері поговоримо більше.

Відколи жию, то ще не був у такім гарнім помешканню. Не знаю стільки там було кімнат у тім величавім домі, але думаю, що їх там було много. Він показав мені кімнату для мене призначену, з гарною виробленою ванною в середині. Я запер двері, розібрався і вліз у ванну, напустив горячої води й почав шурувати себе якоюсь рожовою щіткою. З тяжкою бідою усунув бруд зі свого тіла. Я почувся легшим і чистим, бо щезла вся тая луска, що назбиралась через цілу довгу депресію, бо, де-ж я мав нагоду скупатися або обмитися як належиться. Виліз я з ванни й чуюся, що я вже наче не я, що тягар дипресії зісунувся з мене й я почувався легко й приємно. Убрався в нову одіж, заглянув у зеркало й сам себе не пізнав. Купіль і нова одіж перетворили мене зовсім. Ну, а якби я ще до цього підстригся і підголився, — подумав я собі, — то певно що навіть моя рідна сестра не пізнала б мене.

Зійшов я помало на долину й бачив як чорний слуга порався коло стола, приготовляючи вечерю. Перші слова мого "боса" були:

— Я є доктор медицини, і можеш мене так кликати. Що до мого імени, то думаю, що тобі не робить різниці.

— Та нехай буде й так. Ваша воля! — кажу я. Бо, щож мені залежить на тім, як я вас буду називати.

Посідали ми вечеряти й він почав далі випитувати мене:

— Що ви робили перед депресією? І, як ви її пережили?

Я оповів йому про злидні свого життя. Доктор знову засміявся тим самим дивним сміхом до котрого я почувався чим раз більше й більше привязаний і любити той сміх. По вечері посідали трохи. Доктор устав і каже:

— Тепер обзнакомлю тебе з моїми приятелями. І повів мене довколо хати. Коли я побачив його приятелів, то почав таки добре реготатися. Це були собаки, коти, щурі, малпи різної величини; миші та інші маленькі божі сотворіння в маленьких клітках.

— Я практикую над цими звірятами, — сказав доктор упевняючим тоном.

— Практикуєте? — додав я і задумався. Я не міг додуматися, що тих сорок тисяч долярів приобіцяних мені мають спільного з цими звірятками. Доктор дивився на мене бистрими очима й з тою скривленою усмішкою, що проникала мою душу наче радіоактивні промені. Я не хотів, щоб він дивився в мої очі, бо я знав, що з моїх очей йому легко вичитати мої думки. Я старався звернути свій зір в іншу сторону, щоб тільки не глядіти на нього, та не мав сили, бо він наче магнетом прикував мене своїм зором до себе. Я побачив свою безсильність і почав до нього всміхатися. Доктор поплескав маленьку малпу, що вилізла йому на плече, приступив до мене й запитав:

— Чи це все вартує в тебе сорок тисяч долярів?

Я став і не знаю що йому відповісти. Бо, що-ж тії малпи з довгими хвостами вартують у мене? Коли я ще побачив клітки з тхорами, то оцінення всякої вартості відпало. Ну, але я мушу йому щось відповісти:

— Та ви є "бос", добродію. Коли ви кажете, що тії тхори і малпи вартують у вас сорок тисяч долярів, то нехай так буде.

Доктор вложив малпу до клітки, приступив до мене з тою кривою усмішкою й каже:

— У протягу дванадцять годин тут приїдуть другі доктори помагати мені, і, коли цей експірімент удасться, то я сподіюсь, що ти будеш щасливим і багатим чоловіком.

— О-о-о! — промовив я, сумніваючись. А коли не вдасться, я мав сказати, якби часом ви зробили яку маленьку помилку, нехотячи, — то щоб часом не мали якого клопоту через мене. Ви знаєте, що тепер правительство навіть не знає про мене, бо я бідний. Та коли б що сталося злого, то вони зараз мали б роботу.

— Коли б проба не вдалася, — відповів він скоро, — то хто мене видасть? Ти сказав, що не маєш ні приятеля, ні родини. Отже, ніхто не буде мати жодної втрати кромі тебе самого. Ну, а ти згаджуєшся охотно брати це ризико.

Та воно й так. Коли я не мав грошей і волочився всюди голодний і подертий, то до мене ніхто не признавався, навіть ніхто на мене не поглянув. Але тепер, коли я буду мати сорок тисяч долярів, то знаю, що й сестра вже не буде так вгору дерти свого носа, переконую себе.

— Я, добродію доктор, збрехав. Я маю одну сестру, кажу я докторові.

— О, Так? То значить, що ти не хочеш іти на пробу? — сказав доктор з усмішкою, а своїми очима прикував мене до себе мов ланцюхом.

— Ні! Я не те кажу. Але вона бідна, звичайно на фармі, і, коли б зі мною щось поганого сталося, то вона б дуже втішилася такою гарною купкою грошей, кажу я з жалем.

— О, ми це полагодимо скоро! Дай мені її імя і адресу. Коли б що сталося, то я вишлю гроші просто до неї. Чи моє слово вистарчає тобі?

— Чому-ж не вистарчає? — кажу я докторові. Я-ж ліпше вірю вам ніж собі.

Доктор вийняв з кишені оріхи й розсипав по клітках малпам. Ми вийшли й він запер за собою двері.

Дальше буде.

ЗАДАЧА

В першій клясі була задача на тему: "Мої відвідини у вуйка".

Найкоротша задача малого Ромця звучала:

"Вуйка не було дома".

ОЩАДНИЙ

— Молодий чоловіче! То повинно бути для вас святим законом: ніколи не видавати цілої своєї платні.

— Але-ж я так роблю. Видаю лише дві третини з пенсії.

— Ага, то трету певне заносите до щадниці?

— Ні, решту даю жінці на удержання хати!

НА РАТИ

Учитель: — кілько разів ти його ударив?

Ученик: — Один раз.

— Він твердить що пять разів.

— Бо прошу пана професора, з огляду на його мізерний вигляд я розложив цей удар на пять рат.

ЛЬОЯЛЬНИЙ

Один жидок дістав позволення продавати в банку овочі і цукорки. Інтерес ішов добре і про це довідався один його приятель. Приходить до нього і просить позичити грошей. Тоді хитрий жидок каже: Не можу цього зробити, бо я маю з банком умову. Я не маю права позичати грошей, а банок не має права продавати овочів і цукорків.

ЖУРНАЛІСТ

— Моїх скриптів редакція ніколи не звертає

— Такі добрі?

— Ні, але я все посилаю анонімно.

НЕХАЙ СПИТЬ

— У вашої донечки спить музикальний талант.

— Ради Бога! Не будіть його!

ДАРУНОК

— Знаєш, любчику, я маю для тебе гарну несподіванку на твої іменини!

— Тішуся, дорогенька і вмираю з цікавости!

— Зачекай хвилинку, любчику, я зараз в те уберуся!

НЕ ВДАЛОСЯ.

В клясі не міг собі учитель дати ради з нечемними учениками. Одного разу полетів учитель до директора.

Зіритований директор входить до кляси і вже в дверях каже:

— Входжу до кляси з найбільшою відразою.

Всі ученики згірдливо притакнули. Ратунок авторитету не повівся.

А ЯК ПОЩАСТИТЬ

Батько сварить на сина, який хоче вступити до театру.

— Ах, ти драбе! Ти хочеш збезчестити моє імя на сцені?

— Не бійтеся, тату, я буду виступати під прибраним іменем.

— От що! Це певно на те, щоб як тобі пощаститься, ніхто не знав, що я твій батько. От добрий син.

ЗАГАДКА.

— Що це таке: пять разом, а всі малі і брудні?

— Не знаю.

— То мої діти.

ЗАБОБОН

— Памятай, Касю: При обіді подається з лівого боку, а тарелі береться з правого боку!

— Добре, прошу пані. Але пані є забабонні!

СУМНІВ.

Директор менажерії виїхав купувати нові звіряти. Одного дня дістає телеграму: "Стара малпа здохла, чи маємо купити нову, чи почекати аж ви повернете?".

ВСІ ОДНАКОВІ

Одна пані хоче відвідати шефа. Льокай не хоче її впустити.

— "Але-ж я його дружина!".

— "То всі так говорять!".

ДОВІДАВСЯ

— Вибач дорогий товаришу, я нічого не знав, про твою втрату. Від колиж ти став удівцем?

— Від смерти моєї любої жінки.

КАЗКА

— І знаєш, де лише танцювали злі чарівниці, там нічого більше не росте.

— "Ах, мамусю, то по татковій голові певно також танцювали чарівниці!

ШТУБАК

Учитель: — Скільки маєш років?

— Я не знаю, відповів хлопчина.

— А коли ти вродився?

— Я не родився, я маю мачуху.

ПОРЯТУВАВ

Позич мені десять долярів, бо я забув дома гаманець.

Маєш 15 центів, сідай на трамвай та привези свій гаманець.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — — .25
Зрівноваження життя — — .25
Київ і Рим — — — — — .25
Світає день — — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — — .25
На Чужині — — — — — — .25
Лише для бабів — — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — — .10
Щасливе подружжа — — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — — .10
Літературний Сміх — — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

■

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал —— .25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діпає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали коваченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .10
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поницих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична пєса, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВІ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!**

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все ні них є! Робіть гроші — 1.00

ЯК ПОМИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated, ... $1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages ..... .15
Love Thrills —36 pages ..... .15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages ..... .50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka ..... .25
Own Sugar Making at Home ..... .50
How To Raise Mushrooms ..... .15
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — .30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 433 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

REAL ESTATE

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada.

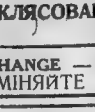

NATURE'S MIGHTY ROOTS — A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath, Dullness of Complexion and General Debility. Restores Health, Purifies the Blood and Tones the entire system.

Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ● рот голови налевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вам; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● ●ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бізнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business

ЦУКОР ●●

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві каміиці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION
Ч. 10. Рік 17, Жовтень, No. 10. October ,1946
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

PLAN FOR THE FUTURE BY
SAVINGS

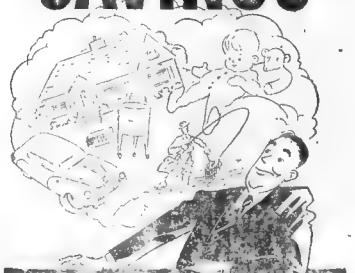

Through
CANADA SAVINGS BONDS

These are "Serve Yourself" Bonds. There will be fewer salesmen this time and they won't be able to call on everyone—it is up to you to make sure you buy. You can buy them through any bank, authorized investment dealer, stock broker, trust or loan company—for cash or by the monthly savings plan. Where your employer offers a payroll savings plan you can buy your bonds by regular deductions from your pay.

Плянуйте Щадити На Будуче!
КУПУЙТЕ БОНДИ МИРНОЇ ОЩАДНОСТИ

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ,— Будьте діяльними! Продавайве славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселості!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторінків, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mare Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшанні або оловяні обгортки з тютюну, з цигарет, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Дітячого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поміщу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
MCKINNON GUILD TRADING POST,
374 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mare Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, момольоги, діялоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребу є річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за листою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК
Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю,
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ
Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.
ФАБРИКА
нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.
C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"
Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки оден доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"
● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, нагодовні листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Підтримуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати ваше ім'я і адресу на каліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не містяться.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був бесильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИБ ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЯ ЦУКОР
Робіть найліпший цукор вдома, з їостернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS. 3651-B., Winnipeg.

Павло Бучко

ЯК Я ЗАРОБИВ $40,000.00 ЗА 4 ДНІ

Чотири дні я був з доктором, і чорний кухар, що варив нам їсти. Четвертого дня по обіді заїхало на подвіря велике авто й з нього висіло трьох великих мущин. Всі вони були гарно вбрані, навіть трохи більше ніж потрібно — з великими животами. На обличчю всі три виглядали поважні мов епископи. Я, зі своєї кімнати приглядався їм і думав: що то з того всього вийде?

Я зійшов на долину до вечері, а мій доктор каже:

— Джан, це є мої приятелі, про котрих я згадував тобі попередно.

— Дуже мені приємно познакомитися з вами, панове, — кажу я.

Вони махнули головами й так на мене дивилися наче на того, що втік із божевільного дому. Аж мені самому стало неприємно. Ну, але я подумав собі, може то й так має бути. Мій доктор положив руку на моє плече й з тою кривою усмішкою на устах — каже:

—Завтра рано будемо починати той експірімент.

— Або мені що, пане доктор, — відповів я байдужно.

Доктор обернувся до прибувших панів і каже:

— Я згодився дати Джанові сорок тисяч долярів за його участь у цім експіременті. На випадок невдачі ця сума має бути виплачена його сестрі в Новій Шкоції. Вона живе на фармі. Отже, ви на це є свідками.

Вечеря того дня і снідання рано чомусь не смакували. Кожний сидів тихо й не пробував ні на кого дивитися. Що до мене самого, то я таки нічого не міг їсти й цілу ніч змарнував, не міг навіть ока прижмурити.

Прийшов той означений час — і ми всі пять увійшли до великої кімнати на другому поверсі. Кімната була так уладжена як операційні кімнати по шпиталях. Всі чотири вбралися в білі одіння; зняли з мене майже всю одіж і положили горілиць на ліжко, котре в останній хвилі притягнули з другої кімнати. Поставали вони серед кімнати так, щоб обступити мене зі всіх боків. От, думаю собі, аж тепер вже буде мені кінець! Хоч мій доктор є певний, але, ану зробить яку помилку — і кінець зі мною! Та, коли я подумав, як то я гірко набідився за послідні роки довгої дипресії, як я нераз мусів спати в соломі, як фармері гонили мене собаками, коли я просив куска хліба, — то, думаю собі, хочби й не вдався експірімент, то що я маю до страти? Я не маю за чим жалувати. Хай діється божа воля, і кажу:

— Коли не вдасться, пане доктор, то може хочете що небудь переказати вашим пацієнтам на другім світі, то я радо вам послужу. Я сказав це з іронією.

Всі мовчали. Ніхто з них не мав нічого до переказу на другий світ. Обличчя всіх трьох стали серіозні, а мій доктор тільки усміхнувся скривлено. Думаю, що він знав якого то гопака гуляло моє серце зі страху. Він нічого не говорив, лише сказав:

— Ми вже готові. Чекаємо на тебе.

— Мені нічого не бракує. Я також готовий, кажу я, і затиснув зуби, щоб так не дзвонили. Що вони мені дали, то я й до сьогодня не знаю. Лише одно добре памятаю, а то це, що, коли доктор дав мені якусь отруту, то коло мене стояло шість мущин і пильно гляділи на мене. Також памятаю, що сонячні проміні ясно продерались крізь вікно до кімнати, де я лежав. Памятаю, як я дивився на тії ясні проміння сонця і думав собі: які то вони добрі, — вдираються крізь вікно, наче хотять мене витати.

Сон почав дуже морити мене. Я пробував що сил моїх не заснути, та сон переміг усі мої зусилля. Послідне, що власни-

ми очима я бачив, то це була тая крива усмішка на лиці мого доктора. Я думав, що мені привиділося, але, коли я зібрав усі свої сили й поглянув ще раз на тую усмішку, то бачив, що тая усмішка так скривила лице моєму докторові наче збиралося йому на плач. Я скоро знемігся, заснув і не памятаю, що дальше діялося.

Я пустився поспішною ходою до якоїсь фабрики. При брамі стояв слуга з таблицею на котрій було написано: "Робітників не потрібно". Приступив я блище до того слуги й кажу:

— Що-ж я буду робити зі собою? Ні грошей, ні роботи не маю. А він зміряв мене очима й каже:

— Пробуй в другій фабриці, може там знайдеш яке зайняття.

Пішов я до іншої фабрики, а від тої знову до другої, і так ходив, ходив і відповідь все була одна й та сама: "Робітників не потрібно".

Крізь фабричні вікна я бачив як робітники працювали по шапах. Я заглянув до середини, але ніхто не звертав на мене уваги окрім сторожів при брамах, котрі все казали мені, що заповнено, "робітників не потрібно". Я не відчував ні втоми, ні голоду. Не думаю, що я мав тоді якебудь фізичне чуття. Якийсь невимовний смуток оповив мене, стиснув у свої тісні обійми, і, я чувся опущений всіми моїми приятелями, всіми людьми. Я почувався дуже самітним, і здавалося мені, що стою сам на цілім світі один однісенький наче малесенький порошок у великім і пустім просторі.

Я не знаю, де вже я не заходив і шукав за роботою. Думаю, що ходив до більше ніж сотні а може й дві сотні фабрик. Обходив я їх всіх — обдертий, голодний і просив роботи. А роботи як не було, так нема. По деяких фабриках кепкували з мене, відгонили від брами, мов закажену собаку, і називали мене бурмилом. Я вже думав вертатися назад, коли глянув у бік і побачив юрбу людей у якійсь загороді. Всі вони виглядали дуже серіозно й десь дуже спішилися. Юрба ставала чимраз все більша й більша. Навіть цей сторож, що не впускав мене до фабрики, лишив тепер браму й прилучився до гурту.

Цікаво, думаю собі, чи впустять мене до того гурту, щоб і я заглянув, що там є такого цікавого. Юрба людей посунулась далі, а сторож, що впускав їх, виліз на браму й поверх голов людей приглядався великому рухові. Я непомітно засунувся попри паркан і шурнув до середини. Тепер, думаю, вже сторож не заверне мене. Я чомусь не дуже інтересувався тим, на що люди дивилися і приглядалися. Та наколи я спинився в середині тої загороди, то в мене зродилось якесь дивне бажання побачити, на що люди так приглядаються?

Прийшов я блисше. Дивлюсь, якийсь гарний і поважний собі мущина, елегантно вбраний, обернувся й промовив до другого якогось поважного пана:

— Цікаво, чи він витримає. Як ти думаєш?

Той лише плечима здвигнув. Цікаво, хто там має щось витримати? — подумав і почав продиратися в юрбу. Хто лише поглянув на мене, так зараз відступався і всі робили для мене вільний прохід. В останне я добився до того місця, де всі приглядалися. Там був той, про кого говорили всі зібрані, що мав щось витримати. Сцену, яку я там побачив, була для мене цілком неімовірна.

Я бачив сам себе, лежачого на ліжку у великій кімнаті на вигляд операційної салі шпиталю. Коло мого ліжка стояло чотирьох мущин. Постояв я хвилину вдивляючись здивовано.. У мені зродилося бажання звідціль вирватися. Я почав продиратися поміж людей, штуркаючи їх на всі боки й так промощував собі прохід до брами. Було там тисячі людей. Я з трудом добився до брами. Сторож хотів мене стримати, але я виповзнувся з його рук і втік на двір та почав бігчи тою самою дорогою попри фабрики де мене не хотіли взяти до роботи.

Переходив я попри тії самі сторожі, що колись проганяли мене. Тепер вони з повагою робили мені місце, щоб я входив у їх браму. Я пробував пристати на хвилину й заглянути знову до тих фабрик, але не спинявся, бо гнала мене якась невимовна сила все далі й далі. Я спішився, але куди й чого, то не мав поняття.

Далеко переді мною побачив я здоровезного сторожа, котрий видно, що запримітив мене, бо приготовлявся, наче хотів мене зловити, коли прийду близше. Я наближився до нього, і, коли хотів його обминути, якось зашпотався і впав на землю. Лежав я так якийсь час. Нараз чую

якийсь знайомий голос, що ледви чутно доходив до мене, наче крізь грубу волову шкіру:

— Він оживає!

Виглядало мені, що я був окружений якоюсь густою, сивою мракою. Мрака була така густа, що я крізь неї не міг нічого бачити.. Помало мрака почала зноситися до гори; і, коли вона троха зрідла, то перше всього я побачив той добре мені знайомий кривий усміх на обличчю мого доктора. Він радісно промовив:

— Ти, Джан, ожив!

Може й не зле, що я ожив, думаю собі, бо фабричні сторожі, коли я вже йшов до дому, просили мене зайти до фабрики. Може вони вже мають для мене роботу. Та коли я знова поглянув на скривлену усмішку мого доктора "боса", то пригадалось мені тих сорок тисяч долярів. Я хотів схопитись і сказати, що я жию, і, щоб не посилати тії гроші до моєї сестри. Та тілом я не міг рушитися і слова вимовити не було сили. Я поглянув на вікно й крізь нього бачив густу нічну темряву на дворі.

Лежав я так у ліжку двадцять і чотири години. Коли вже набрав більше сили, то мій доктор узяв мене на своє авто, завіз мене до Мавнт Роял Готелю і спитав мене:

— До котрого банку вложити гроші?

— Та нехай стоять у тім, з якого вибираєте, — кажу йому. Доктор дав мені банкову книжочку, в котрій було записано СОРОК ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ!

У Роял Мавнт Готелю я перебував цілих два місяці. Потім виїхав на фарми і купив собі фарму в Альберті.

Хто з читачів не вірить, що таке діялося зі мною, і, розуміється, що мені тепер трудно це доказати, — але я маю зі собою тую саму банкову книжочку, в котрій виразно є написано, що ще осталося двадцять тисяч долярів. Крім того, маю добру фарму і сестрі вислав десять тисяч долярів. Не без того, щоб і Горпина не вирвала пару соток. Це є живий доказ, бо звідки такий волоцюга як я міг дістати таку суму грошей?

Розуміється, що я ризикував життям. Я був абсолютно мертвим. Лікарі привернули мене назад до життя. О, таж то вони спеціялісти! З мертвого роблять живого! Нераз я думаю собі тепер, чому то тії спеціялісти не візьмуться до тої дипресії й не зроблять щось з нею. Не один безробітний ризикував би життям на користь загалу, — чогось мені жаль зробився. Я встав на ноги й підійшов до вікна; поглянув у той парк, де я колись перебував дні свого горя — і побачив сумну картину:

На лавках судять безробітні.

ПРО КЛИМА ПОБРАТИМА

6

Несподіванка

Зайшов я раз в хату Клима
в неділю святу,
А він якраз на той час
строїв скрипочку свою.

Як настроїв потяг смичком
по струнах тоненьких,
І виллялось акордів з неї
сто тисяч гарненьких.

Аж не знав я, де я стою,
чи в хаті чи в раю,
А мій Клим все приграє
та от так співає:

Ой казала мені мати
ломати калину,
Ой казала мені мати
сватати дівчину.

Тай казала женитися
в хату приходити,
А я собі ще думав
хлопцем дальше жити.

Хлопцем жити й веселитись
співати й гуляти,
Аж тут двері відчинились
і зараз до хати.

Увійшов друг з Соколівки
Микола Гайовий,
Привітався якслід з нами
спитав, чи здорові.

Що нового в нашім селі,
як моя родина,
А потім тихцем сказав щось
ще до друга, Клима.

А як з ним скінчив балачку
знов каже до мене,
Зайди з Климом вечером
в читальню, Евгене.

Добре, кажу, милий друже,
але хто там буде?
Усміхнувся він тай каже:
як то хто? — таж люде.

Подивився яку наш Клим
тепер працю має,
Цілий місяць як він в нас
хору вже навчає.

От й жартуєш ти Миколо.
А Клим відізвався:
— Прости, каже, мені друже,
що я не признався.

Я й сьогодні в вечір тоже
буду пробу мати,
Тому прошу, зайди туди,
щоби послухати.

Зайду, зайду любий друже,
кажу я до Клима,
Та на те ще часу мабуть
не одна година.

І посідали ми ще з Климом
а тим часом мати,
Принесла нам всячини
й просить вечеряти.

Ще з годину ми так в Клима
при столі сиділи,
Говорили й жартували
та й вечеру зїли.

Як шеста вже проминула,
тоді Клим зібрався,
Я подякував ще неньці
й якслід попращався.

Тай вийшли ми вже тоді
із їхньої хати,
А як були вже в дорозі,
я почав питати:

— Ну, а як там з дівчиною,
вже пошукав, друже?
Усміхнувся Клим, тай каже:
— та ж це легко дуже.

Тільки глянув сюди-туди,
як мати сказала,
Так й відразу мені в око
одна з них попала.

Як це склалось, то роскажу,
при часі вільному,
Бо якраз ми дійшли тоді,
вже до Народного Дому.

Тай підходим вже до дверий,
в котрих на той час,
Стояв давний мій товариш,
Зарічний Тарас.

Коли він мене побачив
підійшов й звитався,
Ого, каже, — я з тобою
вже давно стрічався.

Та тут Клим нам перервав,
я йду в середину,
А ви хлопці, також туди
прийдіть за хвилину.

Добре, кажу я до него, —
зайдем, друже, Климе,
Постояли ми з Тарасом
може з дві хвилини.

Один другого про ріжні
справи розпитали,
Аж тут нараз вже хористи
пісню заспівали.

Ходім, кажу, в середину —
бо час утікає,
І рушили ми Тарас вперід
двері відчиняє.

Увійшли ми в сердеину,
як могли скоренько,
Тарас пішов між хористів
а я помаленько.

Попід стіну тай на лавці
ген в куточку сів,
Та як глянув на хористів,
повірити не хотів.

Що лиш місяць як вони
проби розпочали,
Во й сказати вам не можу,
як гарно співали.

Клим стояв по середині
в руці з камертоном,
Кругом нього пів колесом,
альти зі сопраном.

А по заду тенор з басом,
рядами стояли,
Всі здорові тай здоровим
голосом співали.

І понеслась люба пісня,
Ой гаю, мій гаю,
А я сиджу собі з боку
тай таке гадаю:

Чиж не лутше, Святий Боже
щоби оттак нині,
Як в тій малій Соколівці,
по всій Україні.

Усі люди, одну пісню
разом заспівали,
Та щоби все й дірігента
одного держались.

Можеб скорше вже позбулись
москаля тай ляха,
Та й не булоб на Україні
вже ніколи лиха.

Лиш це любі дуже тяжко,
такий хор зібрати,
Хоч бажаю в життю своїм
того дочекати.

Та почути яку пісню,
тоді б заспівали,
Свої люди, в своїй хаті
коли б її мали.

7

На празнику.

Було це вже вечером —
в Зелену Суботу,
Трохи скорше як що дня
кінчив я роботу.

Тай розсівсь я коло хати,
щоби відпочити,
Бо втомлений тоді був я
що годі й сказати.

Мати в хаті на той час,
вечеру варила,
А як мене зобачила
тай заговорила.

Глянь но хлопче на полицю,
здаєсь листа маєш!
Як що доброго, так може
й мені прочитаєш.

Добре, кажу, я весело, —
тай скочив до хати,
Підняв листа й розпечатав
тай почав читати.

Здоров Друже, мій Евгене
у нинішню днину,
Засилаю тобі в листі,
ось яку новину:

Перше всього скажу тобі,
те що хочеш знати,
Я здоровий слава Богу,
нема чого нарікати.

А нового, ще нічого,
як все по звичаю,
До Читальні дальше ходжу
й хору научаю.

А що завтра в Соколівці
празник будем мати,
Тож тебе зріднею просим,
я, і моя мати.

Приїдьте всі, погостимось, —
памятай же, друже,
Бо коли б погордів нами
гнівний буду дуже.

На тім й кінчу все зичливий
тобі побратим,
Тай здоровлю всіх вас щиро
з Соколівки, Клим.

Ну, а щож, — поїдем ненько? —
я зараз питаю:
Та поїдем, — каже вона, —
як все по звичаю.

І як зїли ми вечерю
спати полягали,
Бранці перший я збудився
як всі решта спали.

Дав я коням вівса зїсти,
а потім до броду,
Щоб скупати їх завів я
на глубоку воду.

Як привів, запряг до воза
і скочив до хати,
Скоро вмився й розчесався
і почав збиратись.

Не минуло хвилин кілька,
як батько і мати,
Теж святочно одягнені
виходили з хати.

За хвилинку й я зібрався,
сів на воза свого,
Перехрестивсь як звичайно
і рушив в дорогу.

Їхали ми через поле,
через ліс і долинку,

І не стямились як і коли
заїхали в Соколівку.

Бо в нас бачте тоді були
коні молоденькі,
Тлусті мов ті слимачки
і цілі біленькі.

Приїхав я на подвіря
свого друга, Клима,
А там якраз вже в церковцю
збиралась родина.

Тож пішли ми всі разом
в ту церковцю гожу,
Щоб там святим помолитись
через Службу Божу..

В церкві було людей много,
співаки співали,
Аж чотирох священників
службу відправляли.

А потім ще всі набожно
вислухали проповіди,
При кінці почав священник
читати всім оповіди.

Тут я вже уважно слухав
бо все любив знати,
В кого буде на весіллю
можна погуляти.

Аж тут нараз як грім з неба
от яка новина,
Першу з ряду я почув
свого друга, Клима.

Признаюсь що не хотів я
вухам віри дати,
Аж коли вже всі почали
до домів вертати.

Десь Клим взявся коло мене
як слід привітався,
А як ти прийшов, з ріднею?
зараз запитався.

Коли на все відповів я
подав йому руку,
Зложив щирі побажання
а він мені подяку.

Тай пустились ми до дому
по дорозі розмовляли,
А як прийшли ми до хати
то гостей застали.

Привитавсь я зараз з ними
а Клим мені каже:
— Ходім тепер на подвіря
ось тобі роскажу.

І вийшли ми скоро з хати
а він відозвався,
Я так тільки жартом сказав,
щоб ти не гнівався.

Хочу я щоб ти посвятив
часу ще хвилину,
Щоб поїхав до Марусі
та привіз родину.

Дуже добре, — кажу, друже,
і сів я скоренько,
Поїхав та привіз з відтам
лиш батька і неньку.

Бо дівчини на той час
в хаті не було,
Від матері я довідавсь,
що пішла в село.

До своєї бабусеньки
котру страх любила,
Тож до неї на всі свята
вона все ходила.

А це шкода, що так сталось,
почав я казати,
Не буду я мав вже нині
з ким пожартувати.

Бо то бачте, добрі люде,
я вам признаюся,
Здавна знав я ту дівчину,
звалася Маруся.

Була вона досить гарна,
хотіла всьо знати,
Тай до праці була здібна
вміла й жартувати.

Про те, колись вам роскажу
а нині згадаю,
Про той празник бо до нині
добре його памятаю.

Гарно всі там забавлялись
разом жартували,
А по жартах ще й веселу
пісню заспівали.

Бо в нас все весело було
людиська любились,

Чи на празник чи на свята
все разом сходились.

Тим, що мали погоститись
от так наче рідні,
Без ріжниці, чи були це
богачі, чи бідні.

Партій тоже в нас не було,
тож і не сперечались,
В свої власні товариства
всі разом єднались.

Досить пізно вже було,
як ми розходились,
Попрощавшись знов ми всі,
на возах розсілись.

І поїхав кожний з нас,
у свою дорогу,
В серцю радий дякуючи
за всі ласки, Богу.

З Богом ми всьо починали,
і з Богом кінчили,
Бо свій звичай Український
всі дуже любили.

(Дальше буде).

НА ВУЛИЦІ НАШІ ДЯДЬКИ

На вулиці наші дядьки
Мене раз попали,
І словами поганими
На мене кидали.

Мовляв такий ще зелений,
А нас критикує,
З образою на Франц Йоська
Він про нас малює.

І виродком називали,
І негідним сином,
Тому що я не австріяк,
І не йду з Максимом.

Ми в Австрії породились
Там по корчмах жили,
І ми цісаря Франц Йоська
Серцем полюбили.

А ти собі ще зелений,
Нічого не знаєш,
Тому про нас австріяків
Вірші укладаєш.

Нам зза Австрії то жилось,
Ми не бідували,
Бо цісаря ми доброго,
Над собою мали.

Тут стерпіти вже не міг я,
І кажу до Гриця:
— Перестаньте про те плести,
Бо то все дурниця.

Як так добре було жити,
То чого втікали,
З тої Австрії в Канаду,
Що лиш духу мали?

Тут замнялись наші дядьки,
І носи спустили,
І на вулиці в спокою
Мене залишили. — Микола Горішний.
Джерзі Сіті, Н. Дж.

ОСІННИЙ ОБРАЗОК

Над бергеом у лузі,
Росте верба,
Стара.
Без листя, мов обдерта,
Похилена, підперта,
Сумує.

А кругом неї осінь нудьгує,
І в голоси заводить,
Якісь дивні чуття наводить.
І плаче зимним дощем,
Навколо скучно,
Повно смутку,

Хоч сядь і плач небоже в дутку
Враз з чорним вороном
На вербі,
Такі то дні.
По небі несуться чорні хмари,
Що виглядають як татари

У наступі на нас,
Осінний час.
Холод проходить поза шкіру,
Переливає свою міру,
Як знає сам,
Усім нам.

Нема тепла, осінь сумна,
І та стара верба скрипить;
Дай Боже мені весни дожить
Тоді я оживу,
На ново зацвіту. — М. Горішний.

НАУКА ЗДОРОВЛЯ

НАЙНОВШІ ДОСЛІДИ НАУКИ ПРО ЗДОРОВЛЯ МІСТЯТЬСЯ В КОЖНІМ "ТОЧИЛІ".

З ПОЛЯ НАУКИ І ЗДОРОВЛЯ

Невидержані болі від корчів у пальцях, ногах, раменах, суставах — щезають від природного Вітаміну Сі, — твердить доктор Кінг.

В Архівах Патольогії, сторона 241, шведські вчені, Доктор Антополь та Унна, — твердять, що насичення водою тканин у тілі — повстає через брак родини Бі вітамінів у поживі.

Канадійська фірма, Браєр Гип Фуд Продуктс, Лтд. заложує свою філію продуктів свербивусу також у Сполучених Державах.

Над усіма ростинами в Природі, багатшої ростини на природний Вітамін Сі — нема від свербивусу.

Відділ Домашнього Господарства при Університеті Альберта, в циркулярі 68, пише, що свербивус є багатий також на вітамін А і вітамін Бі.

Порошок або муку зо свербивусу можна виробляти відповідними до того апаратами — без утрати цінного природного квасу, що називаємо його Вітаміном Сі.

Природний Вітамін Сі очищує тіло зі всякого забрудження, калу, нечистоти і токсин.

Чим у дальшій ширині (на північ) свербивус росте, тимбільше має в собі природного вітаміну Сі.

Помимо війни і нападів німецьких літаків, в Англії, 1944 р., зібрали 2,000 тонів свербивусу.

"Вайлд ровз гипс", або "браєр ровз гипс", або "вайлд ровз берріс" — свербивус, а свербивус — це дикі рожі, ягідки диких рож.

Чи діти є плекані грудьми, чи пляшкою, то треба давати їм природний Вітамін Сі і Ді від 2 до 3 тижні по їх народженню, — каже докторка Єлисавета Ш. Робертсон з Торонта.

"Нортерн Спай" яблока мають 5 разів більше вітаміну Сі ніж яблока "Мекентащ".

Порошок або муку зо свербивусу виробленою Браєр Гип Фуд Продуктс, Лтд. фабрикою, можна вживати зі всякими поживами, печивами і напитками.

Загальне ослаблення є ознакою недостаточної скількости природного вітаміну Сі в щоденній поживі.

Високий натиск крови (гай блод презюр), повстає через недостаточну скількість природного Вітаміну Сі в поживі, — твердять лікарі Н. С. Дийвис і Е. Ф. Позер.

Свербивус має в собі от ці вітаміни: Сі, А, П, Б1, Б2, і Ниясин.

Понад свербивус нема нічого багатшого в Природі на природний вітамін Сі.

Природний вітамін Сі, — це є собі такий квасок.

У самій провінції Альберта річного врожаю свербивусу є на пять тисяч тонів, або двіста тисяч бушлів.

Всі летуни, літаючи високо у воздусі, потребують природного вітаміну Сі для витревалости і охорони перед заворотом голови, — твердить Др. В. В. Стрільців.

Дикі овочі мають багато більшу поживну вартість що до природного Вітаміну Сі — ніж помідори і помаранчі.

Др. Гигерті, у своїй книзі: "Чотири Століття Лікарської Історії в Канаді", — пише: Помимо сучасного знання і досяг штучного вітаміну Сі, — шкорбут недугу не усунено з великих мас людей".

Брак природного вітаміну Сі в поживі, доводить до недуг горляних, як мігдалки (тонселс), гойтер, артрит, ревматизм, опухнення суставів, слабе серце і втому (перемучення).

Німеччина, в 1944 році виробила сім і пів мільйона пігулок зо свербивусу.

Фармері матимуть нове, невичерпане джерело нового, сталого доходу — доставляючи що року мільйони бушлів свербивусу (ягідок з диких рож) до цієї нової індустрії в Канаді, Браєр Гип Фуд Продуктс, Лтд.

Природний Вітамін Сі — є вітаміном молодості, бо держить людину гарну на вигляд і молодою.

Природний вітамін Сі будує тільця здорової червоної крови.

Доктор Голмс доказує, що природний вітамін Сі є дуже помічний проти заднення носове, віддихових органів і проти задухи.

Департмент Рільництва в Уряді Сполучених Держав, у своїй книжочці, пише, — що світ лише що недавно пробудився, що до чудесних можливостей усування людських недуг Вітаміном Сі.

Для Канади і Сполучених Держав потрібно 50 мільйонів фунтів природного вітаміну Сі — річно. Тоді люди радітимуть кріпким здоровлям і не будуть занепадати на силах.

Природні поживні продукти, які виробляє зі свербивусу Браєр Гип Фуд Продуктс, Лтд. містять у собі 30 процент природного цукру.

В Англії виробили два і пів мільйона пляшок сирупу зо свербивусу — для дітей.

Свербивус ягідки — є багато більше пожиточніші що до природного Вітаміну Сі ніж усі овочі, городина і зеленина.

Болі голови щезають від природного Вітаміну Сі.

Ревматизм повстає через невідповідну поживу, а головно через таку поживу, в котрій є замало природного Вітаміну Сі.

Кожна людина, для кріпкого здоровля, потребує денно 75 до 100 міліграмів природного Вітаміну Сі.

Канада є дуже багата на найкращі помаранчі, що всюди ростуть на кущах свербивусу.

Британійські вчені відкрили, що в свербивусі є дуже велика скількість життядайних Вітамінів: Сі, А, П, Б1, Б2, і Ниясину.

Доктор Томас вказує на конечність, щоб немовля годувати вітаміновою Сі поживою — почавши від 4 до 6 тижнів по народженню.

Вітамін Сі є конечний для доброї чинності розуму.

МІНЕРАЛЬНІ СОЛІ

Мінерали, як говорить доктор Г. Валентайн Кнегтс — є так само потрібні для людського здоровля як і вітаміни.

Людське тіло складається з 16-ох головних мінералів, котрі тіло дістає з поживи, а поживу дістаємо зо землі.

Хочеться плакати, каже др. Кнегтс, що медична наука і наука про дієту так мало уваги звертає на мінерали, а більше на вітаміни. Спроби, які ведуться, щоб поліпшити поживну вартість білого хліба, додаючи до нього вапна і штучних вітамінів Б не є здоровою поживою.

Тілесні тільця є в силі травити лише такі мінерали з поживи, які є в органічнім (не штучнім, фабрикованім) стані. У своїм масивнім, не обробленім стані — мінерали є безвартними. Вони мусять бути розроблені на дуже малесенькі частинки, щоб тільця могли з них приносити користь тілові й здоровлю взагалі.

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-ліки відколи світ. Що лише відкрита й випробована. Лікарі досліджували її через пересічних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пошиці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітамини, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Ліки-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10 Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє половї сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

ПРИЧИНА НЕРВОВОСТИ

Головною причиною нервовости є перемучення. Коли людина працює понад сили, немає відпочинку, не набуває сили через своє спання. не спить спокійно, то з часом стає нездібною до нічого; тягаром і нездарою для себе й всіх.

Болі голови має часті; болі крижей, дражливість, зворушення, ломання костей, крайно умучені мускули. і задубілі сустави. Чується наче подвійним тягарем на своїх ногах.

Через повищі недомагання тратить силу здорового думання, силу умову, а нелад, благе здоровля і гризота доїдає кінця. Не має сили відпорности. і замість одного недомагання чіпається цілий ряд ріжних недуг; стає полем на котрім слабости люблять розвиватися.

Кожна людина може уникнути перемучення тіла і ума — заживаючи чай з Гірського Коріння. Для відновлення спокійного сну нема нічого кращого. Спання не заступите нічим, а добре спання дає добрий відпочинок і скріплення всьому тілу. Добре й спокійне спання освіжує нервну систему, а спокійне спання — відпочинок дістанете лише через Гірське Коріння. Як не можете скоро заснути, то це знак виснажених нервів. Скріпіть їх ще нині Гірським Корінням. Не чекайте поки знийдите себе цілковито.

Біль голови, нервовість, безсонність та нестравність — це є кличі знеможеного тіла, щоб ви негайно замовили собі за $1.50 Гірське Коріння для відзискання сили.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше. ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ЗБАГАЧУЙТЕСЬ!

Шліть до нас свербивус (ягідки з диких рож). Добра ціна. Поради: Як Сушити і Продавати Свербивус, книжочка 15 центів. 2. Поживно-Лічнича Вартість Свербивусу, 25 ц.

Briar Hip Food Products, Limited.
607 Young St., Winnipeg, Man.

ХТО ХОЧЕ МАТИ

Книжку "Поетичні Передачі" (Поетрі Бровдкест), 500 сторін гарно прикрашену, в котрій містяться найновіші анґ. пісні-поеми — і С. М. Дорощук-ові, що виграли надгороду, — хай шле замовлення негайно. Ціна з пересилкою $6.50

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"

або

"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ПОТРІБНО ФАРМЕРІВ
— плекати —

Малини, свербивус, соя фасолі, мятку, лободу, люцерну, кмін, кропиву, хрін, полин, перцюгу, кульбабу, постернак, петрушку, шпараги, огірки, чорниці, чорні порічки та інші ростини.

ХТО з фармерів хоче плекати повищі ростини для фабрики поживи і мати все готалий збут, нехай зараз пише за Повним Поученням Ростин.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young Street, Winnipeg, Man.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить кращі творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.. Canada

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

До нової фабрики в Канаді потрібно людей, котрі бажають своїми грішми робити великі доходи.

P. & P. 3651 ST. B. WINNIPEG, MAN.

ВІН: — Моя дорога, дай мені слово коли ми вже подружимось, бо я дурію за тобою.

ВОНА: — В такім разі, я не можу давати слова щоб одружитись з варіятом.

В РЕСТАВРАНТІ

ГІСТЬ: — Гей, вейтер, ви встромили палець в мою зупу.

ВЕЙТЕР:— Це мені не шкодить, бо зупа не горяча.

МОДА

СЛУЖНИЦЯ: — Прошу пані, телефонували від кравчині, що суконка щойно завтра буде готова.

— Ах, нещастя, щож я зроблю! Завтра вже може бути суконка не модна.

ДОБРА

— Знаю тільки одного чоловіка, якого жінка є ангелом. Це радник безробітний.

— Але-ж він удовець.

— Саме тому.

ПЕРЕБОРЩИВ

— Чи вам це не вадить, що мої діти бавляться у вашім саді?

Господар чемно: — Але-ж пане! Діти моїх сусідів, є моїми дітьми.

МІНІСТЕР ФІНАНСІВ

ОГОЛОШУЄ

Нове ВИДАННЯ Бондів

ОЩАДНОСТИ В МИРНІМ ЧАСІ

Канадійці є ощадними людьми. Їх рекорд фінансування війни буде видніти багато будучих років.

Через шість літ мільйони щадили і вкладали в Бонди Перемоги та Цертифікати Воєнної Ощадности в спосіб, якого ніхто не вважав за можливий. Многі тисячі навчилися вигоди правильної, систематичної ощадности, чи то малими місячними сумами, чи більшими готівковими інвестиціями. Наслідком того вони згромадили поважні особисті резерви з усім, що означає більше будуче запевнення та вдоволення.

Тому що з усіх усюдів краю присилано мені сугтестії та домагання, щоб підприняття того роду щадження продовжувати і в мирнім часі, встановлено Канадійські Щадничі Бонди.

Видання Воєнних Щадничих Цертифікатів і Стемплів загальній публиці буде припинене з днем 30-го вересня і останні рати останнього видання Бондів Перемоги будуть покінчені в близькій будуччині. Тому Щадничі Бонди Канади дадуть громадянам відповідний спосіб продовжувати свої правильні щадничі методи без перерви.

Загал суспільства повинен знати, що в цьому часі буде менше продавців, як у часі продажі Бондів Перемоги. Хоч нові Канадійські Щадничі Бонди продаватимуть банки, уповажнені інвестиційні брокери, акційні брокери та тростові й позичкові компанії, жадна з тих установ не матиме спромоги дійти до кожного поодинокого канадійця. Це значить, що в більшій мірі канадійцям самим прийдеться брати відповідальність за власне купно Канадійських Щадничих Бондів. Як вони хочуть використати цю нагоду, то повинні безпроволоки самі діяти.

Щадничі Бонди Канади є так упляновані, щоби були найкращою інвестицією, доступною нині для публики. Припоручаю вам їх, як безпечну, користну і вигідну інвестицію особистих ощадностей.

Тепер оповіщаю умови нових Щадничих Бондів Канади, які будуть виставлені до продажі від 15-го жовтня.

MINISTER OF FINANCE

. . . ПРИКМЕТИ НОВИХ ЩАДНИЧИХ БОНДІВ КАНАДИ

Процент 2¾ річними купонами. Ціна купна 100%. Буде рахований прислугуючий процент, коли заплата прийде після 15-го листопада. Видані в деміпаціях $50, $100, $500 і $1,000.

Датовані 1 листопада, 1946 будуть дозрівати за 10 років. Уряд не буде їх відкликати, однак власник може дістати зворот по повній наличній вартості з додатком процентy після купонів у якій будь галузі якого будь чартерованого банку Канади. Не можна їх передати, ні переписати.

Посідання для якої-будь особи обмежене до $2.000. Зареєстровані щодо наличної суми, дають захист перед стратою. Набувати можна за готівку, на плян щомісячної ощадности, або після особистої угоди з банком.

НА ОСІННУ ТЕМУ

З дерев листя облітає
Завмерає вся Природа,
Серце в грудях споминає,
Шкода літа, — дуже шкода.

Так минуло, як не було,
І вже осінь наступила,
Свої сірі з дощем хмари
Над землею розпустила.

Чорний ворон на край ліса
Краче сумно як без долі,
Вітер свище і заводить
Сам на сам тепер на полі.

Осінь. Хоч не любиш її друже,
Щож зробити, прийшла зміна,
Час летить, життя минає
Як одна мала хвилина.

І все блище, блище, друже,
Там де вічність нас чекає,
Де спокійно, любо, тихо,
І де лихо не буває.

Осінь, холод, сумно, скучно,
Довгі ночі дні короткі,
З тим життяві дні минають
Раз гіркі, а раз солодкі.

Микола Горішний

З ПОЧТИ

Нині з почти я отримав
Веселе "Точило",
Стало мені на серденьку
Легенько і мило.

В ту хвилину забув про все
Десь про якесь горе,
І в точилі пірнув на дно
Як в безмежне море.

А там жартів, а там сміху,
Що крий Божа сило,
Ой, яке ти мені любе
Веселе Точило.

Всюди злоба і неправда,
Тяжко нині жити,
Лиш Точило серед горя
Вміє веселити.

Ой, не буду лягав спати
Нині серед ночі,
Бо є трудно відірвати
Від Точила очі.

Жінка давно вже на ліжку,
А я ще читаю,
Бо в однім Точилі тільки
Я розраду маю.

Варто брате, варто сестро,
Точило читати,
І на біду в своїм життю,
З гори насвистати.

Микола Горішний

КОЛОМИЙКИ ПРО ТОЧИЛО

Відколи я що місяця
Дістаю Точило,
Від тоді на серденьку
Мені якось мило.

Сварилися старі баби,
Точила не знали,

Від коли його читають
Як святими стали.

Ой де-ж то я серед біди
Днесь сміху дістану,
Хіби візьму та в Точило
За ними погляну.

Нема добра в Америці,
Нема і в Канаді,
Бо для славного Точила
Хруні на заваді.

Той хто в собі гріхи чує
За якусь провину,
Нехай пише по Точило,
Ще в ниніщню днину.

Куди піду чи поїду,
Так весело жити.
Бо Точило мене знає
Все розвеселити.

Ой буду я довго жити
Бо Точило люблю
Я з Точилом до серденька
Весь світ приголублю!

Ой заграйте музиченьки
Нехай погуляю,
Бо з Канади що місяця,
Точило читаю.

Ой читаю різні жарти,
Сміюся до схочу,
Грайте дальше, нехай собі
Коломийки скочу !

Микола Горішний

ДО МОЛОДІ

Вам молодий цвіте, молода надіє
Рідного народу по всім світі в нас,
Що нині в полеті до кращого завтра
Йдети зустрічати той великий час.
Пишу ті слова:

Бо у ваших серцях горить вогонь нині,
Той вогонь котрого від вас всіх бажаєм,
На вас наші діти, сини України
Ми надій багато своїх покладаєм.

Ми вірим що ваші ще молоді сили
і вони багато в нас можуть зробити,
Для добра святого, для рідного краю
Щоб можна інакше вам на світі жити.

На вас ви молодці чекає робота,
Котрую прийдеться вам всім зустрінути,
І шлях простелити собі серед трупів,
Як хочете волі для себе здобути.

Вам молодий цвіте, молода надіє,
Дай вам Боже щастя і багато сили,
Щоб по чесній праці для свого народу,
Ви славу по собі на віки лишили.

Микола Горішний

НЕ ГНІВАЙТЕСЬ

Не гнівайтесь панночки, і ви молодиці,
Я вам скажу трошка правди, а не небелиці.
Ви вже тепер на цім світі так ся розіграли,
Що праматір свою Еву в гріхах перегнали.

А щоб ви си не думали, що я пльотки мажу
То від серця по ширости усе вам роскажу.
Пічну з того як то ви, були панянками,
Як день так ніч зазирали все за женихами.

І куди ви не ходили, світами, кутами,
Що там певно Христос не був із апосто-
(лами.
Ви пазурчики мастили, губоньки ліпили,
І бровоньки виривали, щоб тоненькі були.

А на личка ту мукицю щоб красою біліли,
Тай потрошка щей перфюми за вушка
(налили.
Волосячко руркували в ріжні викрутаси,
А рясниці глянцювали як швець шкіру ча-
(сом.

А ніжки ви убирали в якісь чудні мешти,
Що християнин того ніяк не може знести.
А литочки без панчохів сукня виж коліна.
А дегулте з обох боків пояс трошки вкри-
(ли.

І так собі здоровенькі по ночах гуляють,
Що частенько аж над раном до дому вер-
(тають.
Коли б вона ще самітна, можнаб вибачати
Ато мужатка літ кілька вже й для дітей
(мати.

Чоловік пішов до праці робив як сомара,
Жіночка діти лишила гуляла до рана.
Він з роботи повернув вона його кличе,
Гонечку мій дорогий що будем робити?

Я цілу ніч не спала з тими діточками,
Вони мабуть простудились ,горячку ді-
(стали.

Але уже слава богу їх переминуло,
Зате я так умучена, тяженько здихнула.

Чоловік зробив сніданок, погодував діти,
З журби голову схилив, що йому робити.
Бо жіночку він любив мав добре сумління,
А тут вона розхорілась, зблідла і змарніла

А жіночка переспалась десь над вечір
(встала,
Тай до гонека свойого так ся відізвала:
— Не журися дорогенький я вже здоро-
(венька,
Ти збирайся до роботи я тому радненька.

Чоловік так тим зрадів жіночку голубить,
Та ще презинт на її бордей купувати буде.
Він пішов до праці вона своє струже,
Бо вже з іншими гуляти вона нині буде.

З гоника сміється, що такий дурненький,
Що все її сильно вірить, купує презента.
І роками так тягнеться, скажіть добрі лю-
(ди,
Чи не буде знов Содома за жіночі блуди.

Вони з своєї прамами Еви сміються шут-
(кують,
За плечима чоловіка безпечні ся чують.
Але сестри, я вам раджу трохи схаменіть-
(ся,
Щоби часом гоник любий де в чім не про-
(зрівся.

А тоді наступить кара гірша як для Еви,
Гоний з дому прожене вас до стилої мами.
І святий Петро також вам того не забуде,
Бо він в книгу записує усі ваші блуди.

То ви сестрички кохані поправтесь та
(кайтесь,
І до життя нормального назад повертайте.
А як ви поправитесь, я буду мовчати,
Щей св. Перта буду просив щоби вам
прощати. — Пройдисвіт.

ПІМСТА

Може воно й не добре,
Щось таке масне, неподобне
На світ виявляти.
Було, минуло. От мовчи!
Наплине, за язик вкусися,
Хрестись й лягай спати.

Приспи, лекше буде.
Незнають, не судять люде —
В тайні грішника прости.
Не винен. Палку любов має,
Може він вже й кається,
Що так притис тоді.

Він добрий! Жаль мені його.
Якось тихо, не знає ніхто.
Що на камені в млині. . .
Але гунцвот таки навмисне,
Йому нічо, а мене тисне
Щось ту. Ох тяжко мені!

Туманіла Катерина, думала,
Важила й сама не знала,
На котру ногу стати.
Говорили люде старі,
Що в цей вечір при столі,
Годиться всю правду казати.

Скажу. — Що буде то буде,
Нехай знають люде,
Мені вже все одно.
Годі довше терпіти
Я маю душу, маю діти,
Гріха таїти, або він що?

По вечері діти вже спали,
Вони обоє колядували,
"Ходить Господь по раю" . . .
Присунулась Катерина,
Несміливо каже, мов дитина:
— Іване, щось тобі вповісти маю.

Тяжко мені, я мовчала,
Святого вечера чекала,
Любий мій, Іване,
Мельник, кум Матій,
Щирий приятель твій,
Зробив діло дуже погане.

Було то ще в осени,
Як ти поїхав по снопи,
А я, побігла по муку.
Готова? — питаю. — Чекай небого!
Дивлюсь, в млині нема нікого,
Дайте, кажу, немаю часу.

Він чогось так ніби не чує,
Защкірився й комельгує,
Стиснув мене сильно за стан.
Вирватись я немаю сили,
Куме, чи ви сказились?
Бігме скажу! — Дасть вам Іван!

Ого, говори до гори,
Просилась я й кляла до мари,
Дарма! Не помогло нічого.

І заплакала Катерина.
Любий Іване, я не винна,
— Цить жінко! Не плач небого.

Щоб він молов до гори ногами!
Який то чоловік поганий,
Що я стиду наїлась тоді,
Недумай собі, що я така,
Я булаби скочила, втекла,
Та замкнув двері. Що хоч роби.

— Слухай небого, за цю штуку,
Дам я йому добру науку,
Буде він мене довго памятав!
Ти будь мудра, мовчи,
Ані слова нікому не кажи,
Я пімсту глубоко заховав.

Іван ніби нічо не знає,
Злиблесь, Матія витає,
Меле в його млині.
Весело з ним жартує,
А нишком таки штудерує,
Виробляє пашпорт собі —

Далеко за море в Канаду.
— Серце, Іване, я тобі не раджу
Покидати рідний край.
Як мені без тебе жити?
Бачиш, нема кому робити,
Діти малі. Подумай!

— Як скроїв, так мусить бути,
Я його таки мушу обернути.
Зі мною що буде то буде.
Не журись, я тебе не лишу,
Завтра тобі землю запишу,
Тихенько, щоб не знали люди.

— Ой, лишенько, щось нове буде,
Бо до коршми біжать люде.
Чути страшні голоси.
Скоч, Сафроне, подивися,
Кричить баба Марися,
Певно бунтуються піяки.

Війт Сафрон підбігає,
На дорозі гурток здибає,
Мельника на вереті несуть.
— Люде, хто його так побідив?
— Іван йому так гальбою догодив.
Хомнув в голову й капут!

Довго мельник лічився,
Малочна цей світ дивився,
Бо до року таки поховали.
А Іван вже був в Канаді,
Як ще тут радили в громаді,
Та по селах його шукали.

Муко моя, нещасна година,
День і ніч плакала Катерина,
Куди ходила, все приповідала.
Як до Канади вибиралась,
В ночі пішла, не боялась,
Матвійову могилу цілувала,

Ох, мій любий, яка твоя могила зимна,
Прости мені нерозумній, я винна.
"Отче наш, іже єси на небесах" —

О. Лаврів

ЩЕ НЕ ЗДУРІВ

ТИМКО: — Мариню, я так тебе люблю, що мало не здурію.
МАРИНЯ: — То женися зі мною.
ТИМКО: — Так, але я ще не здурів.

ВІН ЇЇ ЗНАЄ

— Вчора я бачив, як один добродій намагався цілувати вашу дочку.
— І що, цілував?
— Ні!
— Так це не була моя дочка.

ОБЕЗПЕЧЕННЯ

— Вчора я обезпечився від огню і граду.
— А скажи, будь ласка, як робиться град, бо я також хотівби обезпечитись.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука — .40
52 Тайни — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Свитає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити в горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як познакати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 - .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — — .25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діває. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:
52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУТ поучаюча .10
Олеся, повість з новацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЯСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поничих діточих пес.
ОЛЕСЯ, і горична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все в них є! Робіть гроші — 1.00
Думи і пісні В. Тулевітрів — — — — 25ц.

ЯК ПОМИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire. 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,..... $1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages..... .15
Love Thrills —36 pages..... .15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages..... .50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka..... .25
Own Sugar Making at Home..... .50
How To Raise Mushrooms..... .15
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — .30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERŻY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremoni alnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 483 McGregor St., Winnipg, Man

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00 Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

NATURE'S MIGHTY — — BOOTS — —

A time-tested remedy of nature's own ingredients safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Du l ness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● чати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:
ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

EXCHANGES — OUR SPECIALTY FOR quick sale. list your property with us. Service that will bring best results From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg, Man., Canada

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилась; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас' все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи п'ятьдесят центів на довірочну відповідь
GAY PRODUCTS
3651 B Winnipeg, Man., Canada

● **ВІЙНА!** — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюрррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжя. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

● **"ЧИМ Я БУДУ?"** ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте; а ми сейчас пришлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —
MARS BOOKS - NOVELTIES
3651-B, Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● **ФОТОГРАФІЇ** — з малих фотографій робимо великі, зі старих робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльорувемо всякі фотографії. Виробляємо і вольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і лишіх не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім-просто річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цією книжочкою до:
GAY PRODUCTS
3651-B Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сітику, Гемороїди, Моточий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити заключіть 3 центи марку
DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
Ч. 11. Рік 17, Лист. 1946
Vol. 17. No. 11 Nov. 1946
TOCHYLO PUBLISHING CO.
Selkirk Ave., Winnipeg, Canada
ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

they're Canada's best investment!

Canada *Savings* Bonds

They pay good interest—2¾% interest each year for 10 years. They come in handy denominations—$50, $100, $500 and $1000. They can be cashed at full face value, with interest, at any time at any branch in Canada of any chartered bank. They're registered in your name, providing protection against loss.

8 НА КОЖНИХ 10 КУПЛЯТЬ БОНДИ МИРНОЇ ОЩАДНОСТИ

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайте славне сміш. не "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впомнайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для Ви, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Що ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшані або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницю адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що любять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представления, перекладки, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплятимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за листою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St., Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішних винуватий,
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отвориться у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші і мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, нагодовні листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати ноє ім'я і адресу на налїпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з юстернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS. 3651-B., Winnipeg.

ДОСЛІВНЕ РОЗУМІННЯ

МАТИ: — Ти доню, вже нівроку загналася в літа, — час тобі вже мужа мати.

ДОЧКА: — Добре, мамо, щоби вволити вашу волю — я годжуся, але скажіть мені від котрої жінки я маю взяти мужа?

ЧОМУ КОВБАСА МАЄ ШКІРУ?

Син різника глядить як батько робить ковбаси. — Тату, я вже знаю, чому ковбаса має шкіру!

Чому? — питає здивований батько.

Син: — щоб люди не могли бачити тої погані, що в ній є!

УСПОКОЇЛА

МУЖ: — жінко, а це що в зупі? Вата?

ЖІНКА: — Ах, то нічого! Це з вуха випала. Не журися, я собі нову вложила.

ВИПРАВДАЛАСЯ

Пані: — Горпино, я знайшла в тебе свої ручники.

Горпина: — От, бачите, пані, а ви журились, що вони пропали.

ЦІКАВО — ПРЕЦІКАВО

Один славний комік (сміхун) говорив досить довго в одним товаристві, а сейчас по нім піднявся загально звісний адвокат, запхав обидві руці в кишені, підійшов ближе до місця, де сидів комік і зачав свою промову так:

Чиж не цікаво-прецікаво, коли комік заводовий говорить дійсно весело?

Голосний сміх залунав по цілій кімнаті, та в тій хвилі піднявся зі свойого місця комік і сказав до адвоката:

— Чиж не цікаво-прецікаво, що адвокат держить свої руки у своїх власних кишенях?

ЗЕРНО МУДРОСТИ ПРО КОХАННЯ

Що це таке кохання? Коли серце вміє перебалакати розум і відібрати йому голос, тоді починається ця велика демонстрація.

Або ще інакше. Кохання це таке нішо, з якого серце вміє зробити цілий світ, що нічим кінчиться.

Закохані і нуждарі рідко можуть затаїти свій стан.

Закоханий мужчина подобає на дурня, закохана жінка — на ангела.

Кохання зраджує себе тим, що намагається завсігди не зрадити себе.

Можна кохати і не бути щасливим; можна бути щасливим і не кохати, але кохати й одночасно бути щасливим це є рідкий чудесний припадок. — Бальзак.

У ШКОЛІ

Професор: — Кілько є дурнів на світі, Іване?

Іван: — Я не знаю.

Професор: — Кілько, Стефане?

Стефан: — Я і ви, пане.

ЩО ВОНА ДУМАЄ

Він: — Я маю мільйон долярів, але мені вже кінчиться шістьдесять восьмий рік. Думаю, що я вже за старий для тебе.

Вона: — Ні! Я думаю, що ви для мене ще десять років замолоді.

ПОДІБНЕ ЯВИЩЕ

Між двома приятелями йде така розмова після пятої шклянки пива:

— Ні, таки багато пити не можу. Коли випю забагато, чомусь кров пускається мені з носа.

— І я теж маю подібну історію. Коли забагато випю, зараз починаю сварку, і тоді мені теж кров пускається із носа.

У НАШОМУ ТЕАТРІ

Приходить дядько до театральної каси і хоче купити собі білет. Білет дорогий.

— А чи нема дешевшого?

— Є, можете купити собі білет на галерію.

— Це куди?

— А ось там на горі.

— То ви великі штукарі, як ви на таких бантах умієте також давати комедії.

ОБРАЗА

— Що за ідіот голив тебе нині?

— Не дозволяю ображувати себе. Я сам голюся.

ПРИ СПОВІДИ

Піп: — Ти коли сповідався?
Москаль: — Вже сем лет.
Піп: — А покуту відпокутував?
Москаль: — Но нет!
Піп: — То я тебе не розгрішу.
Москаль: — Ну, так я тебе не прошу.

МОДЕРНЕ ПОДРУЖЖЯ

Молодята прийшли зі шлюбу до хати. Поетичний настрій. Відчувають потребу сказати собі щось дуже важне.

Вона: — Мушу тобі з чогось висповідатись. Я не вмію варити.

Він: — Я зовсім цього не сподівався. Від себе мушу також висповідатись перед тобою. Я не маю грошей і не можу тобі давати на харчі.

ХИТРУН

— Я хотів би жити на північнім бігуні, бо там день і ніч тревають по 6 місяців.

— Так що з того?

— Подумай, — приходить до мене віритель з рахунком, а я йому спокійно говорю: зайдіть будь ласка на другий день.

ШИКАГО

Бравн має в Шікаго малу торговлю, яку веде його жінка. Він по фаху — бандит. Його схоплюють і засуджують на смерть. В день екзекуції на склепі є вивіска:

"З приводу страчення власника — нині замкнено".

У РЕСТОРАНІ

— Пане кельнер! Я знайшов у зупі гузик.

— Цілую ручку пана радника, і дякую. Мені вже від учора злітають штани і я ніяк не міг зрозуміти, де я загубив свій гузик.

РОЗВІД

— Ти швидко дістав розвід?

— Так. Суддя був першим чоловіком моєї жінки.

ПІСЛЯ РОЗВОДУ

— Ну, як тобі, Павлику, подобається нова мама?

— Я мав вже ліпші.

ПОДВІЙНО ДОБРА

— Чи панночка, з якою хочеш женитися, з доброго дому?

— Не тільки з доброго, але цей дім заінтабульований на неї.

ПРИМІР

В зоольогічнім городі знайшов когут струсине яйце. Котить його на своє подвіря, скликає курей і каже:

— Ви подивіться, що інші потрафляють.

МУЗИКАЛЬНА

Композитор підходить у товаристві до одної панночки і питається:

— Чи Ви музикальні?

— Так, трохи.

Молодий композитор сідає за фортепіян і починає грати. Після цього питається панночки:

— А тепер скажіть, що це?

— Фортепіян, — відповідає спокійно слухачка.

ІДЕАЛЬНИЙ ЧОЛОВІК

— Я дуже вдоволена зі свого чоловіка. Не пе, не грає в карти, не волочиться по ночах.

— А курить?

— Як зїсть добрий обід, конче мусить закурити. Але це буває рідко, дуже рідко.

КОРШМА

Зейлик поїхав по горівку з жінкою аж до Бучача, то Федь Осадюк почувався необмежним господарем великої коршми, ліпшим як в дома, де жінка тарабанила що дня тої самої так, що птах не сів би на хату. Він ходив по подвірю, сам не знав що має робити. Що зачне, так й кине, ніяк не може докінчити. Подивився на жінку а вона бісова мати, губами як кобила мігає, руками розкладає, кричить аж захрипла. Він не хотів бити, втікав куди міг, а коли Зейлик кликав на роботу, то йшов підскакуючи. До роботи він не лінувався, хотів і вмів. Був високого росту, кости грубої, широко-плечистий, з рідкими жовтими вусами; все веселий і жартівливий, хоч працював тяжко. При килішку клав палець на чоло й казав:

Чому я такий дурний був, та оженився з вдовицею? Тепер не маю ні роду ні плоду, ні ради ні поради, ні приємности. Вона з сином газдує а мене має за наймита. Ей гей, хто пристає, тому розуму нестає.

Встав рано, зробив що треба в коршмі тай нишпорить по всіх кутах.

— Федю! — Що ви так шукаєте? — питає Рифця.

— Ножа! — крикнув Федь грубим голосом.

— Ну, та нащо вам ніж?

— Буду вас різати жиди погані.

— Федю, ви ще не снідали, нате вам добре горіфке, і булке. Федь поснідав, встав й шукає, перевертає всьо.

— Федю! — Скажіть мені що ви шукаєте?

— Федь став серед коршми, і крикнув з цілої сили, аж вікна забреніли:

— Ножа!

— Жидівка милим голосом питає: — Нащо вам ножа?

— Хочу вас різати, жиди прокляті!

Жидівки вхопили якісь лахи, втекли й поховалися. Баба Василина йшла по воду до Дністра, вступила до коршми.

— Ви самі Федю? — Мого Пилипа тут не було?

— Ні, не було. Я нині сам газда; в мене нині велике свято, забавимося. Наляв келішок руму. Василино, дай вам Боже здоровля!

— Пийте здорові, я не маю часу. Побігла по воду. За годину вже були в коршмі всі мешканці присілка повно, старі й молоді. Федь дає горівку що найліпшу, ще й цукор та булки на закуску.

— Пийте, гості мої любі! В мене нині свято, забавимося! Хто хоче тютюну, дає без грошей і каже: Я вас знаю, ви порядний господар, дасте гроші як з дубів листя обпаде. Забава як на весілю, співали, а вечером ще й музики прийшли. Федь не пив нині, вважав щоб як найкраще гостей погостити, щоб кривди не було нікому, ні богатому, ні бідному.

— Гості мої! Ви в мене всі однакові. Забавляйтеся!

Під вікном вже довго стоїть хлопець Гриць, дивиться до коршми, та не може зважитись ввійти до середини. Вже хоче вертатись до дому. Але як покажеться перед мамою, котра казала:

— Сину Грицю! Піди та знайди тата. Як не зможеш його вивести з тої обмани, то кобись хоч гроші якось взяв від него, бо з тою фліоркою всьо пріпе, тай пропаде наша корова! Але вважай, сину! Обходись мудро, спокійно з татом, щоб ще більшої комедії не було. Плакала, скаржилась, що їй в боці коле. Вона бавилась рано волосінки з татом. Не давала грощі з скрині.

— Не дам! То моя корова була! Я її виплекала з телятка! Боронила як квочка курята перед вороною. Старий Гриць бурнув її. Вона впала на столець, він чепнув, грощі, тріснув дверми й пішов з хати. Свої думки перебирав Гриць, набрав відваги й увійшов до коршми. Дим, смрід горівки, та ріжного сопуху, пустився втікати на двір, та Гриць запер двері. Приступив до Федя що сидів за шинквасом, поздоровив тай спитав:

— Чи є тут мої тато?

— А от сидить аж в третім покою й забавляється. Гриць прийшов до тата. Лямпа слабо світила. За столом сидів тато, а проти його сиділа молодиця. Калина, румяна, з чаркою в руці, гарно вбрана а хустка на голові на бекер пересунена. Прокіп натягнув голову як гусак, приглядався через дим, пізнав сина. Гриць приступив блище. Прокіп встав, наморщив брови, почіхавця за вухом і сказав:

— То ти сину?

— Я, тату!

— Щож ти хочеш?

— Я прийшов по вас!

— По мене? Гм, коли ти приходив по мене?

— Ніколи. Нині перший раз, — каже лагідно Гриць. Прокіп заложив руки в кишені, подзвонив дрібними, наставив живіт й сказав:

— А що буде сину, як я не схочу піти до дому, га?

— Як хочете, ваша воля. Я прийшов уважати, щоб вас хто не обпірушив. Тато поглянув на сина від ніг до голови.

— А може тебе мама післала мене шпігувати, га?

— Ні, тату, я сам маю свою голову.

— Прокопе! Що то за хлопець? — питає Калина, приглядаючись.

— Син, — каже гордо Прокіп. То ще молоде, сімнайцятий рік, прийшов вважати на тата.

— О, то твій синок, Грицько? Ходи блище, сідай!

— Гриць звернув очі на татову любаску. Чорні очі, веселі, живі, приємні, зуби білі як ріпа, на румяних лицях якісь такі гарні ямки усміхаються, груди пасовані, більше подібна на дівку, як на молодицю.

— Чому не кажеш синові сідати? — сказала до Прокопа. Гриць почув свою руку в її теплій мягонькій.

— Сідай, сідай! — каже тато веселий, і поплескав його по рамені. Гриць сидів на лавці між татом і Калиною. Це зайшло не сподівано, встидався, ні то мовчати, ні говорити, всміхався як дівчина.

— Що хочеш пити? — спитала Калина, та наляла один келішок руму а другий горівки, якось так приємно, ніби вона йому якась родина.

— Ну, візьми! Чого стидаєшся? Чи ти мій син, чи ні? Випий! — Дав йому келішок в руки, ковтнувся з ним. Гриць випив, закашлявся, в руках йому опинилась мягенька біла булка.

— Твій Грицько якийсь такий як дівчина! Гриць ще краще румянів. По кількох келішках відчував теплоту тіла, став відважнішим й говірким.

— Татуню, ще отцей келішок тай підемо до дому.

— До дому, до дому, — повторяв тато, я знаю, що ти на маминій стороні, але нехай буде. Запитаю я тебе колись, як ти оженишся та дістанеш чорного дідька на шию.

— О, ні, тату, мені все одно! — боронився Гриць. На правду, Гриць тоді не був противний татові. Хто знає, може й мама винна, що тато такий. Може такий порядок на світі, що кожний має якусь розрадницю опріч слюбної жінки. От має коваль, має Яцько Стояцький, тай пан війт кілька інших. Чому би не мав мати тато? Оце, хоч гарна молодичка, а їх якісь грубі, як ступи, а лиця нагадують старі квашені огірки. Гриць крадьки дивився на Калину а вона на нього. На старого не звертали уваги, він щось гумотів собі під носом, шкрептав зубами й згадував жінку. За той час по під стіл шукала нога ногу, рука стискала руку, очі іскрилися. До дому вже час. Встав Прокіп гойдаючись, шолопав по кишенях, вийшов на коршму з анкиря. За довгим столом сидів гурток забавних людей й співали: — Гей ми гайдамаки. Музики приграваліи.

— Осадюку! — кілько я маю тобі платити?

— Брате, Прокопе! — Мені грошей не треба. От прикро мені жити на світі, думаю, Зейлика нема вдома, то забавлюся з людьми хоч раз. Хрестини, весілля не справляв, нема в мене родини, товариші забралися на той світ, Бог його знає куди, вісти по собі не дають.

— Ну, та-ж добре, але Зейлик зажадає рахунку.

— Е, що йому це значить, барівчина спіріту, кілька фляшок руму, трохи цукру, пачка булок, й круг тютюну. Я думав що більше минеться, а то мало пють й нема кому. Якби були прийшли з Космирина Долинські, тоді був би празник, і була би признака а так що.

— Знаєте Прокопе, перед пятнайцяти літами паршак прийшов голий до нас. Нині він має двайцять пять моргів поля, та ріжний маєток, а то всьо людська праця, бо він ніколи нічого не робив. Дуже був лакомий ощукати християнина. Раз якось по Покрові було сильне болото, а він лазив по селі аби дещо вициганити. Як ішов попри Гикавого Юрка, ледви ліз в болоті, піднявши халат аж попід пахи. Юрко щось робив в стодолі, тай уважав на Зейлика. Як він відійшов на яких триста кроків, Юрко кричить:

—Зейлик, ходи сюди!

Зейлик оглянувся. Ну чого хочеш?

— А ходи сюди! — кричить Юрко й махає рукою. Жид думав, що є щось на продаж, чалапкає майже до колін болотом.

— Ну, що скажете Юрки?

— Та я оттак тебе кликав, щоб не за був як ти називаєшся. Аби тобі Юрки шляк трафило. А щоб ти здохло! Накричав і не гнівався. Тай за це гніватись не буде, йому це нічо не значить, він багатир а як буде злосний, то що мені зробить? Голий розбою не боїться. Прокіп вертався знова до анкиря. Нараз поточився й гепнув до землі. Застогнав й встав, плюнув на землю й каже:

— Но, Федю, ще мені таке не траплялося. Не знаю, чи то від горівки, чи від немочі мене не слухають ноги? — Досить! — більше цього не буде, о, не буде. Випростувавсь пішов до сина й хотів щось сказати. Дивиться, очам своїм не вірить: Його любаска Калина зі сином Грицем обіймаються й цілуються. Махнув рукою й вернув на коршму.

— Е, йому це пасує, він ще молодий, життя перед ним. Вздихнув тяжко, в тій хвилі постарівся, чув зимно в ногах й на плечах аж стрясся цілим тілом.

— Федю, я вже йду, а тих двоє що в анкері, що зажадають, дай! Я заплачу, як не тобі, то Зейликові. Я нині частую гостей, грошей не беру, в мене нині велике свято. Що було, то минуло, говорий Прокіп дорогою. Журився, щось мовби в горлі його тиснуло, сам не знав чого. Зимний вітер отверезив його.

— Прокопе, Прокопе! — Чого ти такий дурний, — говорив сам до себе. Чиж не ліпше тобі вдома сидіти, в чистій теплій хаті, не волочитись ночами, витерати в коршмі кути та лавки? Переливати нічо з порожного в пусте. Яка користь з снігу мартового? Впав стопився. — О, ні, нога моя не буде в коршмі. Коршма взяла мою честь, господарську під ноги. Я рахувати господар, порівнався з волоцюгою Калиною. Соромився сам себе, оглядався, щоб собака не вчула його слів.

— Вдома жінка засвітила, відчинила двері. Прокіп заговорив до неї таким милим голосом, як давно, коли то вони ще були молоді й складали копи на ниві. Вона дивувалась, що сталося, що Прокіп так нагло змінився? Подала вечеру на стіл. Прокіп перше поцілував жінку. Перепросив, а тоді смачно повечеряв. З Калиною й з коршмою ніколи вже не здибався.

В гуртку говорилось ріжно о жінках, а старий Прокіп каже:

В життю кожного чоловіка, є два періоди, коли не може ніяк розуміти своєї жінки.

Коли-ж то бувають ті періоди, — спитали нараз цікаві слухачі.

— Перед, і по слюбі, — відповів Пилип. — Олекса Лаврів.

ПІД ХРЕСТОМ

Гень у полі при дорозі
Хрест старий схилений,
А при нім лежить в трівозі
Жовнір поранений.

Куля ногу перешила,
Кістку уломила,
Друга куля нещасливо
Серце поранила.

Він лежить не рухається,
Тільки стогне з болю,
Свіжа кров стікає з нього,
Струєю, рікою.

— О, Ісусе, Сине Божий!
Прошептав сльозами,
і обняв хрест похилений
Обома руками.

Хорони Всевишний Боже!
Там жену, дитину;
Бо мій час уже надходить,
Гину я, ах гину!

І тут пташечка сіренька
На хресті присіла,
А душа його як ангел
До небес злетіла.

Стало тихо, вже не шепче,
Нічого устами,
Лиш лежить, хреста держиться,
Обома руками. — С. Калинець.

СЛЬОЗИ ВІЙНИ

I.

Ти бідна нене, завжди плачеш,
Не спиш в ночі з тужливих мрій,
Питаєшся кого лиш бачиш,
Чи не вертається син твій.

Не знаєш ненечко старенька,
Що син в могилі вже лежить.
Вже й та могила зелененька,
В котрій твій син сном вічним спить.

Прошила куля груди його
Зранила серце й тим часом,
Не обнімав тебе небого,
Як засипляв довічним сном.

II.

О бідна жінко, — і ти також
З дітьми невинні сльози лєш,
Душею слабнеш, милий Боже!
Від мужа-батька, вістки ждеш.

Не знаєш того, жінко мила,
Що муж кормитель дорогий,
Упав в борні, на нім могила,
А на могилі хрест святий.

Впав жертвою на полю бою,
В безмежнім болю ран страшних,
І не пращався він з тобою,
І не пращав дітей малих. — С. Калинець.

ВІРНИЙ КІНЬ

Він на кони з мельдунком гнав,
До своїй части наче птах,
Вцілила куля він упав
З коня під ліс на битий шлях,
Упав сердега не живий,
Прошила куля бік лівий.

Побачив теє вірний кінь,
Що пан його упав мертвий,
В ту мить задержався при нім,
І так весь час стояв сумний.
Схиливши голову свою,
Неначе плакав він з жалю.

Так ціла доба перейшла,
Як сонце взнеслося в гору.
То стежа їдучи знайшла
Обох під лісом на шляху.
Їздець в руці приказ держав,
А вірний кінь над ним стояв.

С. Калинець

Я НЕ ДБАЮ

Я не дбаю чи ті вірші
Буде хто читати,
Однак пишу бо так серце
Бажає співати.

Я не дбаю чи ті вірші
Дожиються слави,
Однак пишу щоби думки
В голові не спали.

Я не дбаю чи ті вірші
Хтось колись згадає,
Однак пишу й за тим тужу
Що серце кохає.

Одним можу похвалитись,
Вдиритися в груди,
Що часу не змарнував я,
На цім світі, люде.

Коли мав вільну хвилину
Чку від роботи,
Співав пісні як знав лише
Від серця з охоти.

То що серце від дитини
Як знало, кохало,
Про те воно на чужині
Правдиво співало.

Хоч біда нераз тиснула
Мене як лиш знала,
З моїх грудей моя пісня
На світ вилітала.

Ой, не одну було нічку
Не лягав я спати,
Пісня сама просилася
На папір писати.

Пісне моя, пісне моя,
Сестро моя мила,
Ти зімною аж до смерти
Будеш вічно жила.

Я не дбаю чи ті вірші
Хтось буде любити,
Однак пишу бо не хочу
Колодою гнити. — Микола Горішний.

АВСТРІЙСЬКА ДИТИНА

Для вірного австріяка з Альберти в Канаді присвячую

Якийсь хитрун, австріяка,
Нема що казати,
Постарався мені листа
Свого написати.

Думав мене тим вколоти,
Але помилився,
Бо був бідним на голову
Бідний залишився.

Видно з листа, що Австрію
Він серцем кохає,

Коли такі свої листи
Людям посилає.

Йому цісар і Австрія
Як була так буде,
А він собі австріяка
На всі боки всюди.

А хто Австрії не любить,
Того проклинає,
Та для нього свої листи
Дурні посилає.

Я сміюся з того листа,
Як можу і знаю,
Так сердечно що на правду
На землю лягаю.

В тому листі я не бачу
Мудрого нічого,
Хиба бачу як в зеркалі
Автора дурного. — Микола Горішний.
Джерзі Сіті Н. Дж.

СОН

Сон мені приснився
І то сон дивний,
Що весь український
Нарід став вільний.

А ми всі раділи
Плач і сміх лунав,
Бо брат свого брата
На волі витав.

Тріснули кайдани
Лопнули тюрми,
З наших хат втікали
Наші вороги.

А ми Богу пісні
Співали з сердець,
Що прийшов неволі
У нас вже кінець.

Сон мені приснився,
Я солодко снив,
А як пробудився
За ним затужив. — Микола Горішний.

Buy
Canada
Savings
Bonds
8 out of 10 will buy again

ОЙ Я СОБІ ЗАСПІВАЮ

Ой я собі заспіваю
Як можу і знаю,
Бо що місяця веселе
"Точило" читаю.

Куди піду чи поїду
Точило в кишені,
Ним я себе розвеселю
При лихій годині.

Березинський пише вірші
Як може і знає,
Та що місяця в точило
Він їх посилає.

Знов Горішний на всі боки
Також став писати
Щоби наших австріяків
Якось спамятати.

Вони собі австріяки,
Про ніщо не знають,
Хіба долю по сальонах
Свою пропивають.

Що місяця сміху много
Весело вам жити,
Ой, ви будете Точило
Всім серцем любити.

Не чекайте аж на завтра
Пищіть по Точило,
То напевно проживете
Ще сто літ щасливо. — М. Горішний.

ДУМКИ ФІЛЬОСОФА

Всі люди це егоїсти, бо кожний думає тільки про себе, а про мене я самий мушу думати.

ПРО КЛИМА ПОБРАТИМА

Евґен Березинський

8

Журба і Думка Моя.

Приїхав я з Соколівки
скоро розібрався,
Помолився Христу Богу
тай спати поклався.

Але як мені заснути —
самі так скажіть?
Коли в мене думок много,
в голові аж кипить.

Хоча досить хлопців було
в нашому селі,
А також і в Соколівці
вродливі і богачі.

Однак правду я вам скажу
що такий як Клим,
Все розсудний і розумний
не був ні один.

Тож лежачи вже у ліжку
почав я журитись,
Деж мені тепер самому
прийдеться подітись.

Тож думав я, тай гадав я
так може з годину,
Аж нарешті впала думка
поїду в чужину.

Там побачу троха світа
і забуду горе,
Постановив що поїду
хочби і за море.

Тоді троха спокійніщим
я себе почув,
А над ранком досить пізно
врешті я заснув.

А в Зелений Понеділок
раненько збудився,
Господарку впорядкував
гарненько зібрався.

Тай нічого не кажучи
вибрався я з хати,
І пішов я до агента
поради шукати.

А цей агент Українець
мене добре знає,
Привітались ми гарненько
він мене питає:

Щож нового та доброго
коло вас чувати?
Подав мені зараз крісло
й попросив сідати.

А коли ми посідали
за хвилю часу,
Розповів я йому любі
про справу свою.

Усміхнувся він тай каже
що причина в тому,
Що самий ти ген в чужину
збираєшся з дому.

О, про те вже не питайте
я відповідаю,
Ви-ж бачите що діється
у нашому краю!

Так, це правда, каже він,
хто знає чи покращіє,
А до того ще й недобрий
вітер до нас віє.

Мабуть знова заверуха
зірветься воєнна,
Ну, а стріча є із такою
не дуже приємна.

Чи маєш ти документи? —
спитав за хвилину,
Коли маєш, так позволь їх
нехай перегляну.

О, дуже радо, відповів я
і з кишені витягаю,
Побачив він що родився я
ген в чужому краю.

Тай з радостею мені каже: —
Справа піде гладко,
Нехай тільки на дорогу
грошей дає батько.

А я за днів чотирнайцять
справу полагоджу,
Усміхнувшись, попращавсь я
і з хати виходжу.

Тай пустивсь я йти до дому
а йдучи думаю,
Як до батька про цю справу
говорити маю.

А коли плян вже вложив
і зайшов до хати,
А тут якраз коло гостей
порала ся мати.

Між якими сидів також
і мій старий дідо,
Привітавсь я з ними всіми
тай сів до обіду.

Троха їв я, троха ні,
дід лиш приглядався,
Що з тобою, нині, хлопче?
по хвилі спитався.

Чи не слабий ти часом,
що-ж тобі бракує?
Та нічого, — я відозвавсь,
чомусь не смакує.

Засміявсь мій дід весело
а потому каже: —
Не думаю, що на світі
вже хто правду скаже.

То нехай по твому буде,
годі сперечатись,
Як нагода так і всім нам
треба забавлятись.

Сів я з ними до стола
а коли наївся,
Пішов скоро в другу хату
й спати положився.

Бо втомлений був я дуже
всі вони це знали,
Тому й мене вже про те
більше не питали.

І знов тиждень пролетів
як й коли, не знати,
А в неділю прийшов Клим
до нашої хати.

Говорили ми про все
а також згадали,
Як нам літа молодечі
весело минали.

Та нехай там, знова кажу,
час мусів змінитись,
Чи це тепер, чи в четвер
мусимо ми розлучитись.

Ти оженишся, дальше кажу,
візьмеш жінку молоду,
А я вкоротці задумую
виїхати в чужину.

От й жартуєш, з усмішкою
мій Клим відозвався,
Ні, не жарт це, відповів я,
та не буду клявся.

Тай показав йому листа
щоби він провірив,
Котрого прислав вже агент
з купою паперів.

Подивився Клим тай тільки
що здвигнув плечима,
Можливим є що до того
буду я причина.

Не кажи так, любий друже,
знов я відозвався,
Виїхати ген в чужину
давно я збирався.

Десь із місяць перед тим,
як ти став женитись,
А причиною то тоже
не мусиш журитись.

Колись й про те я роскажу
а покищо брате,
Скажи що ти так важного
мав мені сказати?

Я, весело каже Клим,
прошу тебе друже,
Щоб мені за дружбу був
на весіллю друже.

Дуже радо, щирий друже,
я того й чекав,
Щоб на твойому весіллю
добре погуляв.

А коли-ж ти вже думаєш
весілля справляти?
Тай яку для мене дружку
думаєш дібрати?

За два тижні, — каже Клим —
і знова всміхнувся,
А до пари тобі буде
Рідного Гануся.

От й дібрали, — кажу я —
нема що й казати,
Таку дружку то й за жінку
можна колись взяти.

І на тому я добрі люди
вже нині кінчу,
А другим разом роскажу
як було на весіллю.

Та яка на мене ждала
на весіллю служба,
Не дивуйтесь, бо знаєте,
що буду там дружба.

На Весіллю.

9

В неділеньку рано вранці
я скоро схопився,
Зїв снідання та скоренько
гарненько зібрався.

Тай побіг я таки проста
до Гната Побіди,
Запитатись в котрий час
в Соколівку їде.

Бо він старостою був
на весіллю в Клима,
І тому тоді вже разом
йшла ціла родина.

І так вбігаю я до хати,
добрий день, сусідо!
Та дай Боже здоровлячко
відповів Побіда.

А то з тебе козарлюга
дальше відозвався,
Мабуть вже давно ти встав
що вже і зібрався?

Не так дуже, — кажу я —
з пів години буде,
І вийшли ми зараз з хати
з рідною Побіди.

А на возі де хто хотів
всі ми розмістились,
За годину в Соколівці
вже ми опинились.

І Гнат випряг коней з воза
я в стайню завів,
На подвірю вже тут було
багато возів.

Увійшли ми разом в хату
а тут вже бояри,
Свахи, дружки і старости
готові нас ждали.

І не вспів я ще зі всіми
як слід привітатись,
Аж тут кажуть що вже час
в церков вибиратись.

Тоді мати, друга Клима
усіх нас благословила,
Щей свяченою водою
зібраних кропила.

Тай рушили ми селом
дехто бравсь співати,
Аж тут нараз вже спинились
біля молодої хати.

Ну, а тут нам знова гарно
заграли музики,
І ввійшли ми на подвіря
а тут рух великий.

Дівчат, хлопців повнісінько
як все на весілю,
Та ще й при нагоді добрій
бо в Святу Неділю.

Як ввійшли ми вже до хати
і тут нам заграли,
А дружечки вже Марусю
до шлюбу збирали.

Підходимо до них близше
я з Петром Совою,
Котрий також був Климові
за дружбу зі мною.

Привітавшись ми гарненько
дівчата зраділи,
Тай гарненькі нам китиці
до боків вчіпили.

Настка дружбові Петрові
а мені Ганусю,
А Климові також гарний
припняла Маруся.

І пішли ми в один танець
як лиш тільки знали,

А потому вже в церковцю
збиратись почали.

Свахи взялись весільної
пісеньки співати,
Перед столом зараз сіли
батенько і мати.

А коли Маруся з Климом
до них підступили,
Вони встали і в Імя Боже
їх обоїх благословили.

Як скінчили всі ми разом
вирушили з хати,
На подвірю ще знов всіх
кропила нас мати.

Як прийшли ми до церковці
вже людей застали,
Бо молодят в цілім селі
дуже добре знали.

Тут священник їм присягу
привів та звінчав,
А народ ще многая літа
молодятам заспівав.

З церковці знова вертались
до їхньої хати,
Де нас в воротах стрінула
Марусена мати.

Хлібом і сілю привітала
діточок своїх,
Тоді в хату знов спросила
гостей дорогих.

І тут ми з дружбою Петром
службу відбували,
Короваєм з пшениченьки
гостей частували.

А як дарования скінчилось
пішли в хату Клима,
А з нами всі Марусені гості
тай ціла родина.

І тут нас тоже музиканти
маршем привітали,
Тай знов гості і бояри
за стіл посідали.

А по гостині тай приняттю
веселі й охочі,
Танцювали всі ми разом
до пізної ночі.

Вже таки над самим ранком
я з ними пращався,
Бо враз з Гнатом Побідою
до дому вертався.

Пращання і Докінчення

10

В понеділок по весіллю
я в ліжку лежав,
Бо перед тим, як знаєте,
цілу ніч не спав.

Аж тут чую, хтось пукає
в двері моєї хати,
Зірвавсь скоро я з постелі
і почав збиратись.

І відчинив скоренько двері
у яких сейчас,
Стояв в селі всім нам знаний
Іван листонош.

Добрий день, — сказав він зараз,
я йому відповідаю,
Щож доброго ви принесли? —
з усміхом питаю.

Що доброго! — відповів він,
як мені це знати?
Подивишся, однак мусиш
ось тут підписати.

Підписав я а він тоді
віддав мені в руки,
Розпечатав я і дивлюсь,
а там самі друки.

Та всі інші документи
котрих треба мати,
Тому хто в заморський край
хоче відїзджати.

А дальше в листі написано
що маю робити.
Бо тільки за десять днів
мушу відїздити.

Та не вспів я ще як слід
листа прочитати,
А тут зараз-мої рідні
увійшли до хати.

Побачили що я радий
і я їм признався,
Що за кілька днів я буду
з ними розставався.

Правда, ненька розплакалась
тай мене обняла,
Й притуливши до серденька
крізь сльози сказала:

Коли хочеш, так їдь з Богом,
Лиш памятай сину,
За нас старих, братів, сестру,
тай за Україну.

Не цурай ся батьків своїх
ні рідної мови,
Бо я все вас научала
щоб ви знали, хто ви.

Бо хто свою рідну мову
і край забуває,
Того колись любий сину
Господь покарає.

Добре, кажу, люба ненько,
буду памятати,
Так як ви мене навчили
в житті поступати.

Й скоро вісім днів минуло
ранком на девятий,
Встав я скоро бо вже був
страшенно занятий.

Не знаю лиш ще за чимсь
біг я до сусіди,
Аж тут дивлюсь на подвіря
мій побратим їде.

Вибіг я йому на зустріч,
здоров, друже, милий!
Він відповів але бачу
чомусь не веселий.

Тому дальше я питаю:
чого-ж ти журишся?
Чому жартом щось не скажеш,
ні не засмієшся?

Клим лише здвигнув плечима
як нині сміятись?
Коли нам приходиться нині
в останне пращатись!

Тай хто знає, чи колись ми
ще разом стрінемось,
Чому-ж би ні, знов я кажу:
ще колись зійдемось.

В чужині я любий друже
не думаю вікувати,
А за років яких кілька
сюди повертати.

І так ми слово по слові
на добре розговорились,
Аж тут нараз двері в хаті
скоро відчинились.

І зараз в хаті опинилось
много дівчат, парубків,
Самих всіх моїх знакомих
приятелів і друзів.

Привітавшись спросив я їх
щоби посідали,
І може ще з годину часу
всі ми розмовляли.

А як прийшов час мені
з хати вирушати,
Почав я таки в останне
зо всіми пращатись.

Тай полились тоді сльози
з очей не одному,
А найбільше правду скажу
що мені самому.

Бо жаль було розходитись
з другами своїми,
І жаль було розставатись
з рідними моїми.

Поцілував я ще матусю
тай батька старого,
Тай пустивсь я мої любі
в незнану дорогу.

От так кінчу мої любі
казочку про Клима,
Про вірного товариша,
друга й побратима.

Тай жалую, правду скажу,
я за ним до нині,
Хоч вже десять літ минуло
як я на чужині.

Але Клим час від часу
листа мені пише,
Що він здоров а Маруся
вже й сина колише.

Може колись при нагоді
і вам їх перечитаю,
А тепер про Україну
словечком згадаю.

Славна була Україна
у минулий час,
Як описав в Кобзарі своїм
Шевченко Тарас.

Було колись добре жити
на тій Україні,
Було колись, — і я скажу,
але вже не нині.

Нині вона знов в неволі
й закута в кайдани,
А діти її розійшлися
ріжними шляхами.

Тай так літа за літами
пливуть, упливають,
А займанці в Україні
пють, їдять, гуляють.

Однак і як воно тяжко
мені все здається,
Що їм їхнє панування
вкоротці урветься.

Що засвітить сонце правди,
день суду настане,
А народ в бій підійметься
і скине кайдани.

І знов прапор синьо-жовтий
буде повівати,
А народ у своїй хаті
повну волю мати.

Кінець.

ЗМУЧЕНИЙ РАНО

Не одна людина встає рано ще гірше змученою як була за вечора, замість вста ти свіжою і повною сил по нічнім відпочинку. А чому?

Бо не спить добре, не засипляє на час; мучиться в ліжку закім засне; думає, гризеться, нудиться. І тіло замість набирати свіжих сил, стає ще гірше умучене через брак відповідного спання.

Безсонна людина не має апетиту до їди, тяжко її, наче носить який тягар на собі; стає дражлива, нервова, і часто має болі голови. Очі неясні, мутні, сумні, сплячі й крайно виснажені.

Лежати в ліжку й не спати, не відпочивати, то це знак, що потрібно вам заживати чай з

ГІРСЬКОГО КОРІННЯ.

Воно дає добрий сон, добрий апетит до їди, спокійне спання, силу й підкріплення. Втихомирює нервовість, і проганяє умучення, втому. Хто уживав Гірське Коріння, то все його вживає, бо знає, що воно є цілком не шкідливе, а дуже помічне. Пачка одна вистарчить навіть на чверть року, залежно, від задавнення недуги. Ваше здоровля вартує вашої опіки. Без здоровля людина нічого не вартує. Для свого власного добра, здоровля, замовляйте ще нині цей цінний природний лік. $1.50

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"

або

"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА

До нової фабрики в Канаді потрібно людей, котрі бажають своїми грішми робити великі доходи.

P. & P. 3651 ST. B. WINNIPEG, MAN.

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише відшукана й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ; на понищі недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Поживи, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виходів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від зараз.ливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Несстравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недожывлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плями; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651..B., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

ПОТРІБНО ФАРМЕРІВ
— плекати —

Малини, свербивус, соя фасолі, мятку, лободу, люцерну, кмін, кропиву, хрін, полин, перцюгу, кульбабу, постернак, петрушку, шпараги, огірки, чорниці, чорні порічки та інші ростини.

ХТО з фармерів хоче плекати повищі ростини для фабрики поживи і мати все сталий збут, нехай зараз пише за Повним Поученням Ростин.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young Street, Winnipeg, Man.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку корись: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

ЗБАГАЧУЙТЕСЬ!

Шліть до нас свербивус (ягідки з диких рож). Добра ціна. Поради: Як Сушити і Продавати Свербивус, книжочка 15 центів, 2. Поживно-Лічнича Вартість Свербивусу, 25 ц.

Briar Hip Food Products, Limited.
607 Young St., Winnipeg, Man.

ХТО ХОЧЕ МАТИ

Книжку "Поетичні Передачі" (Поетрі Бровдкест), 500 сторін гарно прикрашену, в котрій містяться найновіші анг. пісні-поеми — і С. М. Дорощук-ові, що виграли надгороду, — хай шле замовлення негайно. Ціна з пересилкою $6.50

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ВІСТИ З АМЕРИКИ.
Подає
Е. БЕРЕЗА-ДУНАЇВСЬКИЙ.

Слава Богу, добрі люди, —
Оттак вас вітаю,
Бо я з Богом кожне своє
Діло починаю.

В Николая тоже вірю
Бо він все мені
Помагає як знайдуся
В нещастю-біді.

Часом святу Таньку прошу,
Щоб змилосердилась,
Та за мене у потребі
Вона заступилась.

Ну, а тепер новинки
Уважно читайте,
І сусідам своїм їх
Також передайте.

ВАШІНГТОН

Тут як завсігди кипить,
Людей ріжних сила,
Господь знає яка біда
Тут їх позносила.

Та я місце ще знайшов
І на власну шкуру,
Отворив тут у бийсменті
Новинкарське Бюро.

БАЛТІМОР, М.

У Балтімор українців
Хоч є дуже мало,
Та до гурту єднаються
Як усім пристало.

Мають тут свою домівку
І церковцю тоже,
Тому я їм нині кажу:
— Помагай Вам Боже!

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

І тут тоже не дармують,
Комітет свій мають,
І скитальцям нещасливим,
Радо помагають.

Хоч і хрунів кілька є
До гори все друться
Але вони із часом
Заплати діждуться.

ПІТСБУРГ, ПА.

Тут у Гната Крутія
Сталася пригода,
Та на жаль вона така
Що й писати шкода.

Та научка з неї є
Не пхайсь до чужого,
А держися як репяк,
Рідного свойого.

НЕВАРК, Н. ДЖ.

У тім місті тоже є
Славні радикали,
Та чомусь вони тепер
Носи поспускали.

Ходять вони тепер так
Наче блудні вівці,
А декотрі опинились
У червоних спілці.

ДЖЕРСИ СІТИ, Н. ДЖ.

Звідти нині новинок
Мов на жаль не маю,
Є тут і поет, та його
Добре я не знаю.

Може з часом пізнаємось
Бо до Джерсей Сіти,
Незабаром я збираюсь
Також загостити.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Українців тут найбільше,
І я по звичаю,
У Ню Йорку поміж ними
Теж часто буваю.

Добре булоб колиб так
Взялись за роботу
І вигнали з поміж себе
Усяку голоту.

Сурми Радійо Анонсер
Перестав кричати,
Кажуть що тепер забравсь
Книжочки писати.

Шкода тільки що йому
Грошенят бракує
Бо задурно то ніхто
Їх не надрукує.

БРІДЖПОРТ, К.

Вам Шановні Громадяни
Родом з України,
Належиться щира подяка
З серденька глубини.

Бо хоч вас тут не багато
Так на добрі ціли,
Гарну суму грошенят
Від себе зложили.

НЮ ГЕЙВЕН, КОН.

Гей, людиська, спамятайтесь,
Не йдіть манівцями,
Перестаньте вже брататись
З Москви наймитами.

Бо комуна це зараза
Найгірша за всі,
З неї користь лише мають
Всі комісарі.

І на тому я кінчу
Новинки писати,
А вас прошу "Точило"
Постійно читати.

На пресовий його фонд
Дарунок зложити,
І з сусідами своїми,
Завше в згоді жити.

Вашінгтон, Д. К.
Листопад, 1946

ХОТІВ БИ Я ЗНАТИ?

Хотів би я знати як Адам
Наш прадід женився,
Чи була там яка сварка
Чи може хто бився.

Та на яких інструментах
Там музики грали,
Тай імена тих попів
Що слюб йому дали.

Та хто був там також
За свата, за дружку,
Та чи в двох, чи в однім
Вони спали ліжку.

Та що за одні там були
Ті фотографісти,
Що з молодят "пікчер" брали
Десь в раю, не в місті.

А найбільше то той пікчер
Бачити бажаю,
Той що взяли з молодят
У божому раю. — Е. Остапук

МУДРІ ДІТИ

Старі баби сварилися
Діти на них дивилися,
Як то вони викрикали,
Гейби розуму не мали.

Каже Грицько до Івася
Подивись як мама наша,
Свою морду розпустила,
Як гадюка пажерлива.

То не даром наші тато
Мають клопоту багато,
Бо що хочуть лиш сказати
Мама мусить закричати.

Але тут вже інша штука
І мамуни прийшла мука,
Другій бабі диктувати,
Бо й там та вміє кричати. — М. Горішний.

ФРАГМЕНТИ

Слабу волю скріпить можна
Вірою огріти,
Лише треба безнастанно,
Завзято хотіти.

Всі порядки в життю нашім
Свою вартість мають;
Всі здобутки поліпшення
Що дня вимагають.

Ми живемо тим що творим,
Працею придбаєм,
На старому все вчимося
За нове міняєм.

Щось досягти, навчитися
Ціль бажану мати,
Лише такі труди, працю,
Варто обожати.

"TOCHYLO", Vol. 17. No. 11, November, 1946

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Світає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як пожискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі л'та .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — .25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, ділає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засмістали козаченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поміщих діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична пєса, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все в них є! Робіть гроші — 1.00
Думи і пісні В. Тулевітрів — — — 25ц.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — —	$1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — —	$1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — —	.75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — —	.35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — —	.15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — —	.30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

"ТОЧИЛО", Ч. 11, Рік 17, Листопад, 1946

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (FROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dull ness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІННЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg Man., Canada

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не здостилася на вас' все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути воєвничне. А по війні, то така буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюрррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжя. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

● **"ЧИМ Я БУДУ?"** ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —

MARS BOOKS - NOVELTIES.
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, поправляємо і кольоруємо всякі фотографії. Виробляємо і рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бізнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знання як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1929
FROMIN PUBLICATION

Рік 17. Грудень, 1946
No. 12. December, 1946

TOCHYLO PUBLISHING CO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.

Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторінків, аптек, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mays Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, бляшані або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, кабо з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницю адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST, 274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mays Books Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ пришлайте власно ви думані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, перекладки, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за листою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішних винуватий,
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде.
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

С. І. А.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ гріши робити гроші і мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторіні. Друкована на добрім книжковім папері. Ціна книжки оден доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, нагодові листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цит

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє імя і адресу на налиці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одинбке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найлїпший цукор вдома, з юстернаку. Лїпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

Евген Березинський.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Веселе Видавництво
"ТОЧИЛО"

желає всім своїм передплатникам, читачам, і всім тим дописувачам, які щиро працювали й дописували до "Точила"

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО
та
Щасливого, Здорового і Успішного
НОВОГО РОКУ!

Христос Раждається!

В НІЧ НА СВ. НИКОЛАЯ

(Гумореска).

ВСІМ своїм передплатникам, що заплатили свої передплати на кілька років наперед, та приднали по кілька нових передплатників — "Точило" желає: кріпкого здоровля, успіху і многая літ!

ВСІМ передплатникам, котрим передплати вже виходять і передплати скоро відновллять — "Точило" желає: щастя, успіху і моцного здоровля!

ВСІМ передплатникам, котрим передплата вже давно скінчилася й вони очікують Божого Змилування, — "Точило желає їм більше руху й духу, щоб скоро відновили свої передплати щоб "Точило" дальше до них приходило, та щоб своїм лінивством не примушували редакцію робити хрестиків на їх чесних іменах.

ВСІМ довжникам передплатникам від котрих не чути ні "бе" ні "ме", — "Точило" бажає їм того самого, що вони бажають веселому Точилі.

Раз я спати положився
і такий сон мені снився
Що гейби то на пляху
серед поля, чи степу.

Стрінув я таки самого
з неба Миколу святого.
Підійшов до него близько
й поклонився йому низько,

А він любо усміхнувся
і зараз мене спитався.
Скажи хлопче молодий, —
звідки ти, і хто такий?

Поклонився я йому
і вкоротці так кажу:
— З України Отче я —
українська моя рідня!

А чи вмієш ти читати?
знов почав мене питати.
Вмію, Отче Николаю, —
і писати добре знаю,

Чи шануєш ти родину?
чи кохаєш Україну?
А так, Отче, Николаю
знов йому відповідаю,

Люблю свого батька, неньку
та Україну миленьку.
А також ввесь нарід свій,
— Добре, каже, — сину мій.

Та скажи мені сейчас
чи вмієш ти "Отче Наш"?
Вмію, — знов я відізвався
і сейчас перехрестився

Тай з початку по звичаю
вже молитись починаю,
Врешті я гейби втомився
чи зі страху замилився

А святий мене тарах!
палюгою по плечах.
І крикнув: — а ти гультаю!
І ще кажеш та я знаю,

І не боїшся брехати?
став святого я прохати
Простіть Отче Николаю,
бо по правді то я знаю,

Але що Вас налякався
тому то я й помилився.
Кажи дальше, — знова каже
лиш не помиляйся враже.

Бо як ні, то лихий сину
сперу добре тобі спину.
Знов з початку я беруся
та зо страху аж трясуся,

Тай думаю, як й куди
від святого вже втекти.
Аж ангели задзвонили
так святий у тій же хвили,

Оглянувся, а я в ноги
зараз на бік ген з дороги
Тай у корчиках сховався,
а як святий здогадався,

Почав за мною шукати
а я дальше утікати.
Але я лише пустився —
вже над ставом опинився.

А святий вже за плечима
нещаснаж моя година,
То щож тут тепер діяти?
треба хоч в воду скакати.

Перехрестивсь я ще раз
І скочив коли нараз,
Вже я зо сну пробудився
тоді якслід помолився

Що не правда це була,
але тільки сон, мара.

Ню Йорк, Грудень, 1946

Євген Березинський

ХРИСТОС РОДИВСЯ.

Христос Родився, Бог воплотився-
Во Вефлеємській яскині,
Тож з колядою, всім нам дорогою
До всіх Вас йдемо ми нині.

Всіх Вас вітаєм, добра бажаєм
Жийте у щастю багато літ,
Старших шануйте та не дармуйте,
Але бадьоро вперед ідіть.

Христос Родився, Бог воплотився
Во Вефлеємській яскині,
Тож всі клякаймо й його благаймо
О кращу долю Україні.

Щоб вільна стала лиха не знала
І жила довго поміж всіма,
Христос Родився, Бог воплотився,
Нехай святиться його імя!

До Всіх Усюди Українських Хат,
Шлемо Привіт, Веселих Свят!

ПО ВСЕМУ СВІТУ ІДЕ НОВИНА

По всему світу іде новина
Радуйтесь вбогі прибиті горем,
Деб ви не були в якому краю,
Чи за горами, чи за морем.

Христос Родився! Цар всего світу
В убогій стайні в яслах на сіні,
Він приголубить всіх та потішить
В найгірших муках в гіркій годині.

Битайте всі! Спішіть до нього,
Щоб свій поклін царю віддати,
Щоб своє горе душі і серця
Йому дослівно росказати.

Лунає радість безупинно
Ангели трублять на знак новини,
Що днесь народини великі
Усього світу Царя-Дитини.

По всему світу іде новина
Спішім до нього і ми браття,
Щоб свое горе жаль росказати,
Щоб міг він взяти нас в обняття.

Христос Родився! Це правда наша
Так довго ждана вже віками,
Спішіть до нього поклін віддати,
Бо це наш цар є над царями.

Микола Горішний

СИЛЬВЕСТЕР КАЛИНЕЦЬ.

МАЛАНЧИН ВЕЧІР

образок в трьох відслонах

ОСОБИ:

Семен і Іван селяни

та Старий і Новий Рік,

Дворяни, селяни, молодь.

І. ВІДСЛОНА.

Сільська хата. Семен сидить коло стола і переглядає календар Точила. На столі газети і книжки.

ІВАН (входить).
Слава Ісусу! Куме Семене!

СЕМЕН: (встає і підходить до Івана).
Слава во віки, гості до мене,
Ну, прошу блище, прошу сідати,
Тай розкажіть нам дещо чувати.
Що поробляють жінка і діти,
Як Вам живеться на божім світі?

ІВАН: (вітаючись з Семеном).
Дякую гарно за щире слово,
Добре чувати — доки здорово,
Жінка з дітьми вас поздоровляють,
Щастя, здоровля, всім вам бажають,
З тим новим роком. Вони збирались
Іти зімною, але зостались
Бо я велів їм стерегти хати,
Щоб вам самому дещо сказати.

СЕМЕН: (перебиває і оба сідають).
Це певно буде знов щось нового,
Щоб лиш хрань Боже, нічого злого.

ІВАН:
З свічкою нині щастя шукати,
Біда держиться хлопської хати.
Ой так, так, куме, крий моцний Боже,
Щоб і ще дальше тото вороже
Племя завзяте за ніс водило
І Українську кров нашу пило?
Час вже позбутись того нівроку,
Із України "Старого Року".
Досить йому вже нами владіти,
Народ не годен довше терпіти.
Тих мук, котрими тяжко страждає,
А їх Старий Рік нам насилає,
Горе нам горе, і годі знати,
Як треба довго ще нам страждати,
Чи є на світі така ще сила
Котра б ті муки нам вкоротила!?

СЕМЕН:
Гм, правда ваша, я все те знаю,
Ось і календар переглядаю,
В котрім щоденно, що де зачую
Що прочитаю, то тут нотую.
Щоби не вийшло нічо з памяти,
Воно бо може колись придатись,
Бо чей ще прийде і нам рятунок,
З ворогом лютим буде рахунок.
Все, що хто знає і памятає
На суді скаже і прочитає.

ІВАН: (зітхаючи).
Дай Боже скоро того дождати,
Позбутись горя, дай Божа Мати!

СЕМЕМ: (покірно).
Так, Божа воля, без волі Бога,
Не поступити нам до порога.

Ми його діти, — Бог не забуде!

ІВАН: (покірно).

Га!, Воля Твоя, Боже хай буде!

СЕМЕН:

Амінь! У мене в Бозі надія,
Що незадовго поборем змія,
Що омотав нас, дусить, стискає
Я то вже знаю.

ІВАН:

І я гадаю.
Бо нарід чогось купками ходить,
З палати "Року" очей не зводить,
Щось радить, шепче, з самого рана,
А всі держаться батька Степана.
І ми там вчора з зятем ходили,
Бо іноді ще й нас запросили.

СЕМЕН:

Скажу я правду, про те все знаю,
І плян боротьби, готовий маю,
І ви, Іване, треба вам знати,
Щоб цьому ділу нам помагати,
"Новий Рік" нині ми повітаєм,
"Старого" з царства його скидаєм.
Ввесь нарід буде на нас чекати,
Коло старого року палати.
Та уважайте, такий плян буде,
"Царську" палату обступлять люде,
І щоб нікого там не пустити,
А двох пішлють лиш з ним говорити,
Мене за посла взяли свойого.
А я попрошу ще вас одного!

ІВАН: (затираючи руки).

Я радо з вами, розумне слово,
Скидати з трону, і все готово,
Го, го, побачить той Фараон,
Як то засяде на його трон
Новий царевич, кріпкий, здоров,
У ньому грає геройська кров.
Старий згубити нас загадав,
Все смуток, горе на нас зсилав,
Трон свій стрільцями він окружив
І нас війнами губити хтів?

СЕМЕН:

Так, так, ось бачте, мої ласкаві
Про нас не дбав він, а мрів о славі
Щоб звеличати свою особу.

ІВАН:

Знаю я знаю цю вражу злобу,
Якжеж назвати його те царство,
Як не тюрмою, або капарством!
В літі посуху заслав тяженьку,
І без дощу все сохла земленька
Та почало скрізь збіжжа всихати,
Немож було й роси діждатись,
А як добулось збіжжа на волю,
То град зсилав нам він на недолю.

СЕМЕН:

От не забудьте на чім ви стали,
Бо і я маю до нього жаль.
Весною щастя я сподівався,
Сад мій розвився, цвітом прибрався,
Я мав надію на садовину,
Думав, продам я хоч половину,
Решта думаю, нехай зостане,
На свій пожиток, кажу, Іване!
Бо яблунь й груша сильно зродили
Черешні, вишні, ягоди вкрили,
Аж тут нещастя, ні сіло ні пало,
Як загреміло, блискати стало,
Зірвалась буря, страшно заграла.
Дерева в саду повивертало,
Що було слабше, то поломало,
Завязки плодів обмолотило,
І та вся буря — сила природи,
Мені завдала великі шкоди.

ІВАН:

Так, так, Семене! На чім скінчив я?
Ага, ще все не договорив я,
Зсилав також він всяку хоробу,
І на самих нас, і на худобу,
Сіно в покосах позамокало,
Так, що на зиму паші нестало.
Зсилав нам кривди, голод і муки,
Ах, дайте того тирана в руки.

СЕМЕН:

Ми скінчимо з ним, так без пардону.

ІВАН:

Скажу рішучо, — проч його з трону,
А власть у руки новому дати,
Нехай у наші Вкраїнські хати,
Раз завітає вже краща доля,
Така то наша й народня Воля!

СЕМЕН:

Ходім, громада на нас чекає,
Бо вже і північ ось наближає.

ІВАН:

Так, так, старого треба в долину,
Вкінці замкнути у домовину,
Щоб і не дихнув.

СЕМЕН:

Так, так, з ним Амінь,
Як кажете ви, куме Іване,
Коли нездара, хай пропадає,
Престіл державний нехай лишає.

ІВАН:

Во імя Боже мусим спішити,
Аби завчасу діло скінчити.
(Виходять, завіса спадає).

ІІ. ВІДСЛОНА.

Сцена представляє багато прибрану комнату, на стінах образи, над вікнами і дверима занавіси. При одній з багатих стін, на піднесенню, ковром прикритий фотель, над ним бальдахин. На фотелі сидить старий сивий, з довгою білою бородою, "Старий Рік", на сходах підвищення стоять жовніри і його царська дружина.

СТАРИЙ РІК: (грімким голосом поволи говорить).

Я ваш могутний пан над панами,
Що лиш захочу, зроблю я з вами,
Що лиш захочу, все миттю буде,
Мене бояться царі і люди!
Я лиш подумав, уже світ має
Дощі, посуху, неурожаї,
Бурі і громи, і всякі злидні,
Шлю на міста я, на села бідні,
Сніги, завальні і голод, змору,
Шлю на людей, для всіх без розбору.
Як лиш захочу, то горе з вами,
Бо я все сильний пан над панами.

ДВОРЯНЕ: (співають на арію, "Красна Дівице").

Жий нам літ много на славу жий,
Могутний Царю, "Року Старий",
Ворогів наших строго карай,
На нас слуг вірних, не забувай.
О то все просить народ цілий,
Жий многі літа, Року Старий!

СЕМЕН і ІВАН: (входять).

Слава Ісусу Христу і Богу!

СТАРИЙ РІК:

Слава на віки, — що там нового?

ІВАН:

Могутний царю, і славний пане!
Приходим нині до трону твого,
Бо нас післали наші селяни,
А голос люду, то голос Бога!
Нині скінчиться твоя власть, сила,
Бо й терпеливість нам вже скінчилась.
Ти з трону того мусиш вступити,
"Рік Новий" вже буде володіти.

СТАРИЙ РІК: (зривається з трону, і стоячи говорить).

Кого? мене то? короткі руки!
Мені давати будеш науки?
Мене старого будети вчити,
Мене Ви, царя за ніс водити?

(сердито)
О, не діждете! Я зараз з Вами,
Покінчу справу так як з хлопами!
Вам до чепиги, до ціпа, гною,
А не пхать носа, в діла не свої!
Мене не скине ніхто із трону,
Кожного знищу я без пардону.
Я цар царів всіх, і дальше буду,
Владіти світом на завжди й всюди!

СЕМЕН: (спокійно).

Не сердься царю, бо шкода труду,
Не наша воля, а воля люду,
Як сам не зійдеш з трону свойого,
То ми примусим.

СТАРИЙ РІК: (сердито).

Що? що такого?

СЕМЕН:

Що? — Будеш мусів, тверде це слово,
Підеш, минешся, і все готово,
Бо ти за нарід не дбав нічого.
Зсилав нещастя й багато злого,

СТАРИЙ РІК:

Зсилав нещастя?, — а то які?

ІВАН:

Ти ще питаєш? а слоти ті,
Бурі і громи, хто їх зсилав,
В той час як нарід жнива почав?
Від них все збіжжя в снопах зрослося,
Вкінці град витовк зерно з колосся,
Знищив все сіно і садовину,
Виморив нарід і худобину.

СТАРИЙ РІК: (сердито).

Мені так хтілось, племя погане!

СЕМЕН: (до Івана).

Пому так хтілось, — чули Іване?

Ходім громаді те оповісти,
Що скажуть люди на тії вісти!
(За сценою чути гамір, голоси і шум).

ІВАН: (заглядає через двері).

А ось ідуть вже і другі люде,
Сейчас йому вже кінець тут буде!

(На сцену входять з криком більше людей, дворяне хотять утікати, але їх задержують. Старий Рік заслоняє свої очі рукою. На сцені гасне світло. Панування Старого Року скінчилося).

Завіса спадає.

III. ВІДСЛОНА.

(Сцена представляє ту саму комнату що в другій відслоні. На троні сидить молодець в царській одежі з скиптром у руці, перед його ногами лежить Старий Рік мертвий, побіч повязані його дворяни, навкруги стоять хлопці, дівчата, а на переді сцени Семен і Іван. (Так уставлену групу можна освітити бенгальським світлом).

СЕМЕН:

Вітай нам світлий ти Новий Року!
Глянь на весь нарід ласкавим оком,
Ми втішні стали, що вже діждались
Тебе нового, так як бажали.
Ти вкоротиш панську сваволю,
Ти нам поправиш гіреньку долю,
Бо ти не будеш подібний тому.

(показує).

Лютому звірю, — Року Старому,
Що володіти світом не знав,
Важке нещастя на людей слав!

ІВАН:

Вітай нам Року Новий, вітай,
За бідний нарід не забувай,
Бо твоїм царством є цілий світ,
Без тебе в світі не можна жить.
То що прикажеш, буде святе,
Сповниться точно слово твоє.
Отже, ми просим, не забувай,
На твої люди, і памятай,
Що нещасливі і бідні ми,
Що нас томили війни, тюрми,
Що жити було тяженько нам,
Тож нам на славу, на страх врагам,
Пануй щасливо!

НОВИЙ РІК:

Мої любимі і добрі люди,
З щирого серця, з щирої груди,
Щастя вам буду зсилать від нині,
І памятати в кожній хвилині,
Щоби ви були здорові, гожі,
Цвіли гарніше, як веснянні рожі,
Життя солодко щоби вам плило,
І многі літа щастя служило.
Вражда щоб місця у вас не мала,
Любов і згода вічно сіяла.
Що душа ваша лиш забажає,
То нехай кожний від нині має,
Ви господарі, щоб доробились,
Ви хлопці гарно щоб поженились,
Щоб з вас мав кожний жіночку красну,
Любу, робучу, жваву і щасну,
Щоб в любві згоді з собою жили,
Приміром добрим дітям служили.

(до дівчат).

А ви дівчати мої кохані,
Як тії цвіти гарні, румяні,
Жийте весело, смійтесь, гуляйте,
Життя родинні осолоджайте.
Хай вас охота до праці будить,
За те вас кожний щиро полюбить,
Багато праці на вас чекає,
Бог кожну працю благословляє,
Для таких спливе і ласка моя,
І заведу їх до анелоя.
З хорошим князем, і дам до того,
Гарне потомство — майна і всього.

(до робітників).

Вам люди праці, зарібки хороші,
Більще роботи, і більше грошей,
Більше зарібку, а менше страти,
Всім по заслузі буду давати.
Буду старатись кожної хвили,
Щоб у достатках ви завше жили.
А ви лиш майте память о Бозі,
І сміло йдучи по тій дорозі,
Твердій, тернистій, дійдете цілі,
А я додам вам відваги, сили.
І вас потішу, ви хлібороби,
Відверну тучу, всякі хвороби,
Дам урожаї в садах і в поли,
Заповню хлібом ваші стодоли,
Лише вас прошу при тій народі,
Жийте в любові і братній згоді,
Часи тяженькі нині настали,
Нам Україну поруйнували,
Кинула вражду між вас прокляту,
Смертию грозить нині брат брату.
А то затямте, що тільки згода,

Держить у світі силу народа.
А коли буде у нас вже сила,
Тоді наука в нас буде цвила.
То доживемо волі, свободи,
Своєї держави, як всі народи,
З тими словами кінчу привіт,
Бажаю многих, а многих літ.
Щоб в щастю жила на многая літа,
Нам Україна до кінця світа!
(всі співають):
Ще не вмерла Україна.
Завіса спадає.

БЕСІДА СУСІДІВ

Гей, сусідо, хлопець ваш
Вірте на сумління, —
Що дня кидає в вікна
Аж бренить каміння.

А вибив вам багато вже?
Ні, борони боже,
Але як так все буде,
То вибити може.

Якби то мій хлопець був
Майте те на тямці,
То не знати, чи були б
З ваших вікон й рамці.

Й ваш пес мені не дає
Перейти дороги,
Все гавкає а часом
Й кусає за ноги.

Ну, та на те він і пес,
А ви що думали,
Щоби співав, чи гуляв,
Чи грав на цимбали?

Я не можу від вашої
Свині обігнатись,
Лізе все й риє в гною,
Й кругом коло хати.

Звикле, свиня, є свиня,
Не будьте в тім гнівні,
Йдіть й робіть мені таке
І будемо рівні.

Алеж ви смішні, смішні,
Я й не сподівався,
Щоб такої бесіди
Тут від вас діждався.

О, — то добре, — коли вас
Те на сміх зберає,
Перед мною не один
Лиш сльози втерає. — За Степ.

ФРАГМЕНТИ

Дійсну вартість праця має,
Користною буде,
Як про себе і рідних,
Памятати будеш.

Коли своїх забуваєш,
І про рідних ти не дбаєш,
Між чужими все блукаєш,
То радости не зазнаєш.

Рідна пісня все підносить
І духа і силу,
То-ж співайте рідну пісню,
Пісню рідну, милу.

Все співайте, все й всюди
Рідну пісню милу;
Вона кріпить розум, життя,
Душі красу й силу.

Книжка моя насолода,
Світогляд мій і виднокруг,
Найвірніший мій приятель,
І правдивий життя друг.

Лист від сонця в зелень вбрався,
Робить цукор і крохмаль,
В нім клітини кльорофілю,
І життява педесталь.

Коли б мали все що хочем,
То не варто жити,
Бо живемо все з творчих діл,
Що вмієм створити.

Сірник малий може легко
Будинок спалити,
Слово лихе, лиха много
Може наробити.

Для добрих діл, треба душі,
Серця, віри, волі,
І любови і охоти,
Розуму доволі.

Від зла свого людей много,
Терплять, нарікають,
Провини свої власні,
На других спихають.

Що є в мені, то є в тобі,
Оба тее маєм,
А різниця одинока,
Як розум вживаєм. — С. М. Д.

ІНДУСТРІЯ ВІТАМІНОВИХ ПОЖИВ

Нова індустрія вступає в ділянку великого моменту історії нашого життя-буття в Канаді. Започатковано велике діло, великої вартости для кожної людини в Канаді. Починається виріб вітамінової поживи для підтримання кріпкого здоровля, вільного від різних звичайних недомагань. Індустрія розвивається знаменито і стає інституцією історичної слави для Канади, Злучених Держав, для шеровців а з окрема для українського народу взагалі. Світ судить нарід після його праватного майна, осягів на полі економічнім, після фабрик, — почавши від малих до фабрик вироблювання поживи взагалі, і фабрик вітамінових продуктів.

Нова індустрія Браєр Гип Фуд Продуктс, Лимитед є корпорацією на цілу Домінію. Це є одинока індустрія того рода в Канаді в українських руках. Починає виріб поживів багатих на природний вітамін Сі, природних вітамінів, — у різних формах, зо свербивусу, соняшнику, сої, люцерни та інших ростин. До цієї пори ще ніхто не робив щось подібного в Канаді ні в Америці, хотяй уже від кількох літ свербивус зуживається в Англії, Німеччині, Данії, Швеції Росії, Бельгії, Югославії і в Норвегії на велику торговельну скалю.

Свербивус є дуже цінною поживою. Вироблений недопускаючи воздуху — процесом, — становить найбагатше джерело природного вітаміну Сі, котрого в нашій щоденній поживі бракує. Доказано всіми університетами і лабораторіями світа, що через брак вітаміну Сі люди занепадають на здоровлю і терплять на різні недомагання. Природний вітамін Сі держить серце, артерії серця, жилочки, залози, жили, розум, кров і кровні тільця в досконалому здоровому стані; витворює в тілі опір проти недуг і держить усі клітини тіла здоровими.

При допомозі щедрих шеровців здвигнено цю велитну індустрію, що заслугує на загальне признання; навіть має гратуляції від університетів, бо приступає до виробів життядайних вітамінових поживів, напитків і природних медицин з найбагатшого джерела в Природі, з червоних ягідок дикої рожі — свербивусу. Люди шукають здоровля все і всюди, — купуватимуть вітамінові поживи і природно-вітамінові продукти КОЖНОГО ДНЯ для підтримання і вдержання кріпкого здоровля.

Канада і Сполучені Держави потребують річно мільйони фунтів природного вітаміну Сі і А. Це є обчислення авторітетів відживности. Нова індустрія є також заінкорпорована в Стейті Мічіган, у Сполучених Державах. Вона має необмежене поле праці, розвою, і стане джерелом експорту своїх продуктів, бо запотребования і попит на природний вітамін Сі вже є дуже великі.

Нове підприємство за короткий час здобулося на свій власний будинок і девять машин. Очікує ще на одну машину й почнеться повна продукція. Продукти вироблятимуться після наукових дослідів і при модерних машинах, з котрих є більша половина мусіли бути створені і зроблені, бо готових до такого нового сирівцю ніде не можливо купити. Виріб нових машин забрав багато часу.

Діло є певне і необхідне. Зужита земля вже не родить ростин багатих на вітаміни і мінерали, — люди невідживлені добре — занепадають на здоровлю і силі. Брак життядайних складників у нашій щоденній поживі мусимо заступити вітамінами зо свербивусу, в котрім є около 20 разів більше вітаміну Сі нім у цитрусових овочах.

Початок великого діла є надсподівано добрий. Власний будинок на фабрику є в осередку міста, при 607 Йонг вулиці. Місця є досить на побільшення і поширення фабрики. Будинок, кромі частини другого поверха — поправлено після вимог санітарности. З набуттям ще одної машини і сирівцю в довільній скількости, фабрика скоро буде в повнім рухові.

Англійські журнали і часописі пишуть, що ця нова індустрія дасть фармерам невичерпане нове джерело сталого доходу, і, що в недалекій будуччині фармері плекатимуть свербивус так як всяке інше збіжжа.

Канада все буде вести перед тому, що свербивус що росте в північній части світа має в собі найбільше вітаміну Сі. Успіх цієї індустрії залежить від усіх українців. Одиниці можуть дати свої гроші, можуть вложити свої здібности, своє знання, свій час, можуть посвятити і жертвувати свої приємності, навіть недоспані ночі; можуть дати провід, напрям, припильнувати діла з повною посвятою, — але до здвигнення, а радше, завершення великого діла — потребує загалу. Що це є мільйонове діло, про це нема сумніву. І це велитне діло є в українських руках. Початки трудні вже поборені. Плекаймо й піддержуймо власні інституції для власного добра й сили. Індустрія заінкорпорована на сто тисяч долярів. Кожний шеровець є властителем цієї нової індустрії. Що українці придбають, то будуть мати. Все залежить на Вас з окрема і на усіх взагалі.

Найбільше користним бизнесом є виріб необхідних поживів. Такий бизнес приносить найбільшу користь, а ще більші доходи. Браєр Гип Фуд Продуктс, Лимитед має державне право виробляти різні поживи, напитки, вітаміни і природно-вітамінові медицини з вітаміном Сі зо всіх пожиточних ростин, а головно вітамін Сі — поживи зо свербивусу.

Індустрія зараз готова виробляти; природний вітамін Сі пігулки, порошок, таблетки, пластинки, повідла, комфітури, джеми, джелє, мармаляди, кечуп, сиропи, соси, соки, цукорки, лонч-барс, чай, біскета, вітамінові напитки і много інших продуктів.

Найбагатшим джерелом природного вітаміну Сі в природі — є свербивус. Свербивус росте всюди. Його дуже легко плекати з насіння. Про це можна засягнути повних інформацій від згаданого підприємства або з книжочки: "Плекання і Продаж Свербивусу. Насіння треба відповідно мочити для скільчення. Також уже вийшла з друку книжочка про: "Поживну і Лічничу Вартість Свербивусу". Деякі фармері вже почали плекати свербивус з насіння, а головно там, де дикий свербивус росте рідко.

— Індустрія має мале число, але дуже гарних шеровців-українців. Вона принесе велику користь українцям і всім горожанам Канади, бо має неограничені можливості до великого розвою. Тимбільше, що люди хотять бути здоровими; мусять що дня їсти, пити, що дня слабують і що дня лікуються, — а тут є ціла комбінація, бо, кромі того, що свербивус є необхідною поживою, вітаміном Сі, він усуває поверх триста різних нед. магань. Свербивус перевисшає всі овочі, ярину і зелениву, що до вітамінів Сі і А. Поле надзвичайно користної праці є дуже велике. Це є індустрія, що дає фармерам невичерпане нове джерело сталого доходу а всім людям поживи і напитки і вітаміни з багатим джерелом природного вітаміну Сі, котрого в нашій щоденній поживі дуже бракує.

Природний вітамін Сі і другі вітаміни, продукти цієї індустрії — є необхідні для доброго здоровля людей. Досліди над ягідками свербивусу роблено вже більше ніж чотири роки в Університетах: Альберта, Мекдоналд Каледж і Акадія Університеті в Канаді. На торговельну скалю вживають вироби зо свербивусу по цілій Европі. В Канаді і Америці ще ніхто не виробляє продуктів з цього найбагатшого джерела природних вітамінів Сі, А, П, Бі1, Бі2, і Ниясину. (Ниясин, — це вітамін Бі з родини вітамінів Бі). Українцям вдалося першим набути на це Корпорацію-Право на цілу Канаду і частинно на Спол. Держави.

Коли ви є у Вінніпегу, зайдіть до цієї нової індустрії, розвідайтеся про все в подробицях, а дізнаєтесь про щось нового й користного. — М.

ПОТРІБНО ФАРМЕРІВ
— плекати —

Малини, свербивус, соя фасолі, мятку, лободу, люцерну, кмін, кропиву, хрін, полин, перцюгу, кульбабу, постернак, петрушку, шпараги, огірки, чорниці, чорні порічки та інші ростини.

ХТО з фармерів хоче плекати повищі ростини для фабрики поживи і мати все сталий збут, нехай зараз пише за Повним Поученням Ростин.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young Street, Winnipeg, Man.

НОВО-ВІДКРИТИЯ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через послідніх 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних виходів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтячку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживання; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3051-B., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та віджившює тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся ці недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаете свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ЗБАГАЧУЙТЕСЬ!

Шліть до нас свербивус (ягідки з диких рож). Добра ціна. Поради: Як Сушити і Продавати Свербивус, книжочка 15 центів. 2. Поживно-Лічнича Вартість Свербивусу, 25 ц.

Briar Hip Food Products, Limited.
607 Young St., Winnipeg, Man.

ХТО ХОЧЕ МАТИ

Книжку "Поетичні Передачі" (Поетрі Бровдкест), 500 сторін гарно прикрашену, в котрій містяться найновіші анг. пісні-поеми — і С. М. Дорощук-ові, що виграли надгороду, — хай шле замовлення негайно. Ціна з пересилкою $6.50

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

ДО СЛІВ ШЕВЧЕНКА

Панували здобували
і славу і волю,
Минулося, осталися
могили по полю.

Так, — минулось, любий батьку,
і воля, і слава,
Зникло військо Запорожське
розпалась держава.

Пройшли лихі сусідоньки
гейби визволяти,
А тимчасом взяли з неньки
сорочку здерати.

Що лиш можуть, заберають,
в сторони свої,
Лиш лишають за собою
згарища страшні.

На Сибірі, де зза царя,
Ти муки терпів,
Нині батьку аж роїться
від наших братів.

Жінок, старців і дітвору,
усіх там заслали,
Не за злочин, а за правду,
віру й ідеали.

Куди глянеш, серце вяне,
не видно нічого,
Ні хатини, ні людини,
ні скота живого.

Поля лежать неорані,
бурянами вкриті,
Дощем крови сполокані,
гранатами зриті.

Сіл не видно міста тоже
стоять у руїнах;
Тут де-не-де діток видно
плачучих у тинах.

Бо батько їх на роботі
цілу Божу днину,
А заплату беруть вони,
нагаями в спину.

Інші знова в чужих краях,
притулку шукають,
Під чуже ярмо вертатись
вони й не думають.

От такого дочекалась
твоя батьку, мати,
Прийшли злидні московини
до нашої хати.

Пють, гуляють, бенкетують,
Бога зневажають,
Хоч і часто навіть твої
слова уживають.

Але штука їм не вдасться,
Того духа вбити,
Кожний з нас лиш Україні
буде все служити.

І настане колись днина,
що задрожать гори,
І попливе кров ріками
у Чорнеє Море.

І зірветься хуртовина,
велика й страшна,
По котрій знов Україна
повстане вільна.

Евген Березинський

СКАРБИ ЛЮДИНИ

Нема на світі кращої мови —
над ту, котру ненька навчала,
Нема і пісні так чарівної,
над ту котру нам вона співала.

Бо рідна мова і рідна пісня —
це щонайбільші скарби людини,
Хто їх стидаєсь, чи вирікаєсь,
серед чужинців марно загине.

Евген Березинський

ПЕРЕСТОРОГА

Бийшов дід з одної хати,
Другий йде до хати,
І тут перший починає
Перестерігати:

— О, приятелю не йди тут,
Шкода ходу твого,
Тут скупар живе й нікому
Не дає нічого!

— Ну як так, нехай за тее
Бог його скарає!
Каже другий: — А на цее
Перший замічає:

— Та його Бог укарав вже,
Тої то хвилини,
Бо у него я украв вже
Золотий годиник, — С. Калинець.

ЧИТАЙ

Коли тобі тяжко на серденьку стане
І сльози поллються з очей.
Коли все для тебе буде страх погане
І ради не знайдеш в людей.

Тоді любий друже, візьми книжку в руки
Вона одинока на світі цілому,
Що виведе тебе з туги тай розпуки
Розрадою стане у горю тяжкому.

І сльози осушить мов сонечко росу
Тай ти засмієшся знова,
Бо книжка мій друже найкращий приятель
Над неї нічого на світі нема.

Вона не осудить як ті що часами
За мудрих аж страх себе мають
Хоч в школу ходили цілими роками
А нині про єдність не дбають.

Вона тобі правду мов мати розкаже
Повчить коли зайде потреба.
До цілі святої тобі шлях покаже
Та скаже як жити все треба.

Тому бери книжку як лише час маєш
Тай слово по слові читай!
Колись добрим словом й мене ти згадаєш
Тож в книжці розради шукай.
Евген Березинський

ЗАГАДКА

Послав батько сина в коршму,
Щось там купувати,
А коли вернув син з коршми,
Батько став питати:

— Хто там в коршмі, скажи Івасю,
Голосно співає?
— Та нема там так нікого,
Хлопець повідає:

Лиш сидить всіх святих тато,
І божа труба,
Та при літрі оковитки
Співають оба!

Хто загадку відгадає
Точно і гарненько,
Котру зложив з Курітиби
Для Вас — Сильвестренко,

Той за це одержить знайте,
Книжочку в подари,
Але цей, хто за "Точило"
Пришле два доляри. — С. Калинець.

ПОМАГАЙ!

Циган в ночі іде красти
До газди одного,
Аж тут чує голос Бриська,
Сторожа нічного.

Циган кинув шматок хліба,
А сам заглядає
До найближчої комори
И двері ухиляє.

Відчинив лише комору,
Аж тут у хатині,
Чує він, що голосненько
Кашляє газдині.

І ту циган зачинає
Спосіб добирати,
І святого Миколая
Помочі прохати:

— Святий отче Миколаю,
Не збуди газдині,
Я тобі за двайцять центів
Свічку дам в церквині!

І утихла господиня,
Аж тут за хвилину,
Чує циган газди голос:
Колише дитину.

І знова тут циган шепче:
— Отче Миколаю!
Я за доляр свічку дам, лиш
Хай ніхто не знає.

І знова утихло в хаті,
Циганчук хапає,
Що лише під руки впаде
В торбу забирає.

Не минуло чверть години,
Чує плач дитини,
Та нарешті він вже бачить
Світло у хатині.

Циган уклякнув і шепче:
— Миколаю отче!
Куплю я тобі свічок вже,
Стільки сам захочеш.

Тільки прошу Миколаю,
Допоможи нині,
Щоб лиш спали, не збудились
І азда ні газдиня.

За хвилину світло згасло,
Циганин помало,
Виніс торбу солоники,
Пять ковбас і сало.

Бийшов циган вже за браму
— Миколаю, отче,
Ти премудрий що свічок аж,
Так багато хочеш.

Будь ласкавий що у мене,
За цент лиш дістанеш,
Я жадної не дам свічки,
Шкода що так багнеш.

І утішно циган входить,
До своєї хатини,
В хаті жандар жде на нього,
— Ти тут циганине?

Вчера ти вкрав коні в пана,
Тож ходи но братку!
Тай повів на перед себе,
У Івана хатку.

— Чудотворче Миколаю!
Зітхнув циганисько,
Бувби я купив вже свічку,
Не було б так кепсько.

Поглядаючи на сало,
Тільки слинку ликав,
А ти швидко поспішився,
И жандарма закликав! — С. Калинець.

НА ТЕМУ НАШИХ ПІЯКІВ

Вчера чув я як з сальону
Піяки вертали,
Як дикуни серед ночі
Погано співали.

Хоч не хочеться писати,
Так щось думка каже,
Напиши днесь до Точила
Про то плємя враже.

Чесні люди хочуть спати
Спокійно і тихо,
А тут тобі як за кару
Йде з сальону лихо.

Що лиш мали, то пропили
Шапки погубили
Бо в горівці свої мозки,
На сміх потопили.

От культура, от вам поступ!
В двайцятім століттю
Йдуть піяки із сальону
До дому в лахміттю.

Навіть сови серед ночі
З того ся сміяли,
Як то наші некультури
Штуки виробляли. — М. Горішний.

ЖАРТ ЧІПКИ

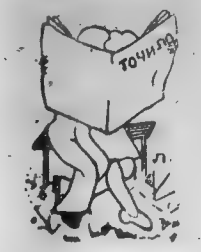

— Уяви собі: Я вчора пішов на полювання й забув рушницю.
— Коли ж ти це завважив?
— Щойно як я приніс жінці заяця.

ЗРОЗУМІВ

— Яж тобі казала, як буде падати дощ, то сховайся до стайні!
— Колиж дощ не падав, тільки град.

ЩО ЛЮБИТЬ

— Анюсю, чи вийдеш за мене заміж?
— Чому ні. . .
— А будеш мене любити?
— А якже.
— А маєш часом теї те-теї тр-о-хи того гро ший в банку?
— Е, ти Стіфку дуже сегодня розговорився. Ходім.

НАУКА СПОРТУ

— Це щось наймовірне, кажу тобі, ця дівчина з цирку: Вона тобі то на животі коня їде, то на хвості, то на шиї.
— Овва, я робив те саме, як уперше почав вчитися їзди на коні.

ДОШКА РЯТУНКУ

Петро Дикий прогуляв цілий маєток. Находиться на березі розпуки, але має багатого вуйка. Іде до нього й розказує. Вуйко використовує розпучливу ситуацію:

— Слухай, Петре, мусиш оженитися. Знаєш Галю Старинську. Вона вважає себе панною, має інтерес і дві камениці.

Петро кривиться:

— То правда, — багата. Але вона суха як дошка.

— Це власне буде дошка твого рятунку, — тягне немилосерно і спокійно вуйко.

ДОБРЕ СРЕДСТВО

— Вже двайцять літ минуло вчера, як я оженився, а не сварився з нею ані разу.
—Якже ти то зробив?
— А ми на третий день по слюбі розійшлися.

ДУРНИЦЯ

— Я чув, що твоя жінка втікла зі шофером.
— Так, але це нічого. Я його і так хотів від першого звільнити.

ДО ПРИРОДИ

Приїхав провінціяльний цирк. Між іншим показують у ньому карлика. Але він не робить потрібного враження. З поміж публики виходить глядач, що є ще менший від нього, показується на арені і збирає всі оплески.

Тоді виходить директор цирку і каже:

— Вельмишановна публико! Наш цирк показує вам найбільшого в світі карлика.

В СУДІ

Суддя:— Який доказ маєте, що цей шофер був пяний?
Сільський поліцай: — Він станув своїм автом при жолубі для поєння коней.

ТРЕБА БУТИ ОСТОРОЖНИМ

— Представте собі, мені вкрали автомобіль
— Ну, треба бути більше осторожним. Ось мені це не трафиться.
— Чому?
— Тому, що я автомобіля не маю.

ТРЕБА РОЗУМІТИСЯ

Професор: — (до Василя, котрий укінчив лише одну клясу виділову).
Слухай, Василю. Яким способом ти зробився таким грубим? Знаю, що мало заробляєш на життя, та ніхто не дуже помагає тобі. Дивися, я професор і ледви що дихаю.
Василь: — треба ліпше розумітися на бабах.

МОЖЕ ЗАБЛУДИТИ

Катерина: — Слухай, доню. Я жену корову на пасовисько. Як мене не буде за годину, то злагодь сніданок дітям і випровадь їх до школи. Памятай!
Дочка: — Мамо, таж пасовисько не далеко, всього три блоки від нас. Ви можете вернутись за пять мінут.
Катерина: — А ти не бачила, що там корчі з боку, — можна заблудити.

НЕ ЗЛІСНА

Чоловік: — Думаю, жіночко, що ти досить злісна, що я вчора в ночі прийшов з чорним оком.
Жінка (солодко): — Ані раз не злісна, мій дорогенький. Ти може не тямиш, але ти прийшов до дому без підбитого ока.

ПРОФЕСОР ЗАБУДЬКО

Жінка професора: — Чи ти знаєш що вже шість тижнів, а ти ані разу не поцілував мене?
Професор забудько: — Ах, Боже! А когож то я цілував все?!

ОБУРЕНИЙ ПРОФЕСОР

Знаменитий інтерніст, професор О., вибирався на відпустку, закликав свого асистента й каже йому:

— Пане товаришу, пацієнт з сімнацятого ліжка на третій салі завтра рано вмре. Цей чоловік має незвичайно цікаву печінку. Ви мені її спрепарюєте та вложите до формаліни — вона буде мені потрібна на другий тиждень до демонстрації на викладі.

Коли по кількох днях професор вернув з відпустки, його перше питання було:

— Де моя печінка?

— Вибачте, пане професоре, але пацієнт ще живе.

— Очевидно! — закликав обурений професор, — ви мусіли лічити його на власну руку!

НЕ БОЯВСЯ

Розенблят оповідає про свою подорож до Японії. Каже: Я був у Токіо три тижні. Земля тряслася весь час.

Шмальц: І ти не боявся?

Розенберг: — Чого мав боятися? Земля більше тряслася як я.

У ГОЛЯРА

ЛИСИЙ: — Кілько берете за стриження?
ГОЛЯР: — 75 центів.
ЛИСИЙ: — Ов, то забагато. Я лисий. У мене нема багато волосся.
ГОЛЯР: — Власне я тому беру так багато, що за вашими волосками треба по цілій голові шукати.

ЗРОЗУМІЛА

ЛІКАР: — Якже, Петрихо здоровля вашого мужа?

Петриха: — Та нібито трошки лекше йому. Як виліз зі ставу, то дуже ним трясло.

Зі ставу? А йому який дітько казав лізти в зимі до ставу?

Петриха: — Та пан лікар самі казали, щоб ліки пити у воді.

ЩО ПОДУМАЮТЬ?

Учитель: — Федьку, як будеш гречним і чемним до всіх своїх товаришів, то що вони подумають собі про тебе?

Федько: — Деякі з них подумають, що я боягуз то ще вони зможуть вибити мене.

НАЦІ ДІТИ

Тато: — Ти чого ревеш?

Син: — Бо я вчора ударився у голову.

Тато: — А ти чому вчора не виплакався?

Син: — Бо вчора не було нікого вдома.

РОДИННА ГУТІРКА

Жінка: — Чи ти не бачив, де поділась моя сукня. Ще вчора висіла тут на шафі. Хто міг її звідси винести? Прецінь, злодіїв не було.

Чоловік: — Я бачив вчора одного моля, як вилетів із твоєї шафи, може він.

НА ПОЛЬОВАННЮ

— Стріляй, оце летить! Пакуй йому кулю!

— Ні, вже краще ти. Я зворушений, а ти все одно не трафиш.

ТОЧНІШЕ

— Ця людина залишила в моїм житті прірву по собі.

— Ви були з ним такі товариші?

— Ні. — Він учив мене боксу й вибив мені три зуби.

УЧЕНЬ КОПЕРНИКА

— Подайте мені якийсь доказ, чому земля є округла?

— Можна дістати окружний білет на подорож довкола світа.

ДБАЄ ПРО ЗДОРОВЛЯ

— Котру хочете, металеву чи дубову трунву?

— А котра ліпша? — питає покупець.

— Обидві добрі, — каже властитель, — металева міцнійша, за те, дубова здоровша.

ПОТІШИВ

Микиту мають оперувати.

— Чи операція буде дуже болюча? — питає лікаря.

— Для пацієнта ні, відповідає лікар. Його усипляється і він нічого не відчуває. Але зате лікар дуже непокоїться, бо така операції вдається раз на сто.

ЩИРИЙ

Підчас свят питає господиня гостя:

— Якже смакує вам ця домашня ковбаса?

— Бачите! Не є зла, але має одну хибу: Те, що повинно бути в середині, того вона не має, а те, що вона має в середині, того там не повинно бути.

ЗАГАЛЬНО

Суддя: — Чи обвинувачений назвав вас ослом?

— Ні, він сказав досить загально — худоба.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Світає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .10
Лише для бабів — — — .25
Порадник про кохання — — .10
Штуки — — — — — .25
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал —— .25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антологія Укр. Письменства — .65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діпас. Для виховання розумних, скоро думаючих й здоровомислячих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Совєтський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — — .25
Ого! — — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .15
ЦІКАВІСТЬ, монольог — — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти один з пониших діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕРІ ЗВИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВІ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — — .05
ЗЛИЯ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не ніщте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все в них є! Робіть гроші — 1.00
Думи і пісні В. Тулевітрів — 25ц.

ЯК ПОТРІБНІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet — 15c.
Easy Ways To Quit Smoking — 15c.
How To Make a Wife Happy — 15c.
Here Is Wisdom — 15c.
Man In Woman's Opinion — 15c.
Madonna — 15c.
How To Lie And Get Away With It — 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated — $1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages — .15
Love Thrills —36 pages — .15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages — .50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka — .25
Own Sugar Making at Home — .50
How To Raise Mushrooms — .15
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — .30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ · ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI!
PANIE,
KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z cała pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00 Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

NATURE'S MIGHTY ROOTS — A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно мати заворот. голови, бо за $1.50 дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІНЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріпляє ціле тіло. Замовлення шліть до:
ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

EXCHANGES — OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us Service that will bring best results From coast to coast Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg Man Canada

ХОЧЕТЕ БУТИ ШАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас' все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.
GAY PRODUCTS
3651 B Winnipeg Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути вояовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюрпр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St, Winnipeg, Canada.

● **"ЧИМ Я БУДУ?"** ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —
MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЇ — малих фотографій робимо великі зі старих робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кольоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років Кращих і ліпших не дістанете ніде

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing No foggy negatives All prints guaranteed to be clear and sharp FILM rolls, any size developed and printed 25c Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs Get the best from a firm 28 years in business

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного, Це зовсім проста річ Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:
GAY PRODUCTS
3651-B Winnipeg Man. Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочовий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1929
PROMIN PUBLICATION

Ч. 1. Рік 18, Січень, 1947
No. 1 Vol. 18, Jan. 1947

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді і Америці на один рік лише доляр і пів. За "Точило" все треба платити наперед.
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

КОЛЯДУЙМО ВСІ ВЕСЕЛО НИНІ ЩОБ "ТОЧИЛО" БУЛО В КОЖНІЙ ХАТИНІ!

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ.— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде дали, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Впоминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатиньше з життя як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить різниці де ви є. Майте стале поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові, блящанні або оловянні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для военних цілей або на поміч Діточого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на поницу адресу: Дохід йде на благородні цілі:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що любять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете качатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою:- "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно видумані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діяльоги, діточі представлення, реклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ОДИНОКА на ціду Канаду фабрика Вітамінової поживи на питків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербивусу. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжа. Цини високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішних винуватий,
"Точило" читаю,
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю,
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив.
То було б всім мило.
Бо що тижня б ні читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отвориться у Вінніпегу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші й мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонн. Друкована на добрім книжковім папері. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки; афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне "Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цит.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати, або замазувати ніс мя і адреси на налітні "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з листи

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб нарід нічо був нічим нічого не знав, був безсильним і нічим попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and revitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. GAY Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найлїпший цукор вдома, з гостернаку. Лїпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

Трава і Коріндї

ЗРОБІТЬ ЦЕ ТЕПЕР!

Хто скоро дає, подвійно дає. Вишліть свого чека або почтовий переказ НИНІ до Канадійської Допомоги Хінам для НЕГАЙНОЇ помочі терплячим Хінським жертвам війни і голоду

Це є одинокий народний заклик створений у Канаді в слідуючих дванадцятьох місяцях помочі Хінцям.

Є ОДИНОКОЮ ПОЖИВОЮ ДЛЯ НЬОГО, І МІЛЬЙОНАМ ІНШИХ ТАКИХ ЯК ВІН, В ЗНИЩЕНІЙ ВІЙНОЮ—ХІНАХ

Цей старий селянин, котрого господарство знищили Японці, є надто ослабленим до праці. Його одинокою поживою через довгі місяці була лише трава і коріння. Зі всіх людей у Хінах, то 83 процент є рільниками. Мільйони Хінців зараз потребують поживи, одягів і медичних потреб. Праця УНРА кінчиться; охотні й жертволюбимі товариства мусять заопікуватися дальшою працею помочі. Канада мусить виконати свою часть. ЧИ ВИ поможете? Хінї є добрими сусідами й покупцями й вони ніколи не забудуть Вашої жертви.

БУДЬТЕ ЩЕДРІ! **Хіни, Добрі Сусіди, благають ВАС!**

CANADIAN AID TO CHINA

Випишіть чек платний для CANADIAN AID TO CHINA і зашліть до провінціяльного або льокального Головного Бюра. Або котрогобудь чартерованого банку.

ПРОВІНЦІЯ
Manitoba

ПРЕДСІДНИК
Judge F. A. E. Hamilton
Winnipeg, Man.

СКАРБНИК
A. D. Duncan
Imperial Bank of Canada
Winnipeg, Man.

Provincial Headquarters — Law Courts, Kennedy Street, Winnipeg, Man.

ЕВГЕН БЕРЕЗИНСЬКИЙ

ПРИГОДА.

Раз з весною чарівною
в нас на Україні,
Трафилась мені пригода
котру я й до нині,

Дуже добре памятаю
й буду памятати,
І всім людям при нагоді
так як Вам казати.

Щоб вони з пригоди моєї
приклад собі взяли,
Та на себе в життю своїм
добре уважали.

Бо нераз не один любі
страшно набідкаться,
Поки як то люди кажуть,
розуму навчиться.

Як лиш сонечко пригріло,
й сніг почав топитись,
А води цілі потічки
з гір в долини литись.

Рар в неділеньку святу,
як час спочивати,
Вибрались ми з моїм другом
троха погуляти.

Люту зиму як звичайно
в хаті перебули,
На дворі ми дуже мало
підчас неї були.

Зате тепер слава Богу,
вже й батьки сказали,
Щоб на дворі побавились
лиш щоб уважали.

Але в хлопців як звичайно
не мушу казати,
Все на думці щось нового
щоб не дармувати.

Як з подвіря стежочкою
до броду пустились,
То за хвилю мов над морем
ми оба спинились.

Бо річенька мала біла
то ж з корита свого
Виливала як що року,
водиченьки много.

На долини розложисті
де сіна росли,
А часами то сягали
аж по городи.

От приміром як тоді
коли ми оба,
Дивилися мов на дуже
море без кінця.

Дивись! — каже друг до мене
як вода блищиться,
Мов те наше синє море
шумлячи сміється.

Колиб ми так лише мали
човно з весельцями,
Так моглиб ми нині бути
також козаками.

Плисти через сине море
пісню заспівати,
Як козаки в Туреччину
бранців визволяти.

Так, це правда, я озвався,
одначе щож з того?
Коли човна в нашім селі
немає в нікого.

І так ми там ще хвилину
над тим розмишляли,
Врешті втомлені думками
знов в хату вертали.

Але в нашого сусіди
був наймит Микола,
Котрий дуже мало знав,
що це таке школа.

Бо родичів він не мав,
давно повмирали,
Його в найми ще малим
чужі люди взяли.

Але добрий був сердега,
як час вільний мав,
З нами тоже при нагоді
трохи погуляв.

Тому коли нас побачив
зараз запитався:
— А котрий то із вас нині
вже в біду попався?

— Та покищо ще ніхто, —
ми відповідаєм,
За бідою як ти кажеш,
ще лише шукаєм.

От були ми над водою
колиб човно мали
Булиб наче Чорноморці
по филях гуляли.

Микола усміхнувсь тай каже:
— годі тим журитись,
Чейже ж у цебрі великім
можна повозитись.

Років тому може з два
я з другом своїм,
Так у цебрику возились
мов в човні новім.

І знов пішов на обору
а ми за хвилину,
Новий цебер із подвіря
тягнули в долину.

Замість весел два коли
з подвіря вхопили
Посідали скоро в него
й з водою поплили.

Тепер каже мені друг
пісню заспіваєм,
Затягли ми козацької
про всьо забуваєм.

Нестямились коли вже
були над рікою,
Котра в вир нас нас затягнула
неначе рукою.

Закрутила вона нами
так, аж загуділо,
Страх нас обох огорнув
в очах почорніло.

Хотіли ми вже кричати
та сили не мали,
Тож думали що тепер
напевно пропали.

І хто знає, мої любі
що було би сталось
Може по нас і сліду
не булоб зосталось.

Але мельник Гарасим
котрий бачив нас
На поміч нам поспішив
ще таки на час.

Закинув нам мотузка
ми скоро зловили
І щасливо до берега
за хвилю доплили.

А сусіди тим часом
батькам знати дали,
Ну, а вдома ми за це
у шкуру дістали.

Від тоді ми не пускались
ніколи на воду,
Бо на думці мали все
про нашу пригоду.

Та не була це остання,
бо хоч стереглися,
Так в клопотах ще потім
нераз ми знайшлися.

НА ЗБОРАХ

— Я думаю, що члени нашої управи побирають завелику платню, — критикує один промовець.

— А скілько ж вони побирають? — питає другий.

— Я не знаю!

НАДГОРОДА

Раз приходить Гриць до церкви
У велике свято,
І якраз почав священник
Проповідь казати.

Говорив як то на світі
Нині жити треба,
Щоб зістати тут щасливим
І дійти до неба.

Научав щоб бути щирим
І хто тільки може
Щоб не жалував ніколи
Дати щось на боже.

Бо котрий коли на боже
Щось дає одное,
Цьому в десятеро Господь
Віддає за тое.

Вислухав Гриць Бідолаха,
І прийшов до хати,
Та почав він своїй жінці
Те все повідати.

Каже: — В нас одна корова,
Даймо їй на боже,
А за це коров нам десять
Бог віддати може.

— Іди дурний чоловіче,
Де то правда буде,
Каже жінка: — якби правда,
То давали б люде!

— Чом не правда, прецінь в церкві
Пан-отець казали,
Я думаю що вони би
В церкві не брехали.

А знай, що Бог каже слухать
Наставників наших,
Та і їм повинуватись
А буде нам краще!

Але жінка не далася
В цім переконатись,
І тут Гриць наклявши жінці
В злости вийшов з хати.

Та не думаючи довго,
Зараз в цю хвилину,
Запровадив пан-отцеви
Свою коровину.

Вбачив пан-отець корову
Грицуня дурного,
Корову завів до стайні
Та сказав до нього,

Що повинні християне
Так усі ділати
Щоб колись в небеснім царстві
Надгороду мати.

І вів довго з Грицем таку
Пан-отець розмову,
Й тим вдоволений Грицько став
Що взяв піп корову.

Не довго ждав Бідолах
Щоб Господь небесний,
Винагородив за цей дар
В спосіб пречудесний.

Бо до тижня показалась,
Правда з слів попових,
Як гнав наймит з пасовиська
Попівські корови.

А що була спека, мухи
Худобину тяли,
І вони всі зґедзилися
З поля повтікали.

А корова Бідолаха
На переді була,
І з пан-отця коровами,
До Грицька вернула.

А було коров всіх десять,
Гарні якби лані,
Втішний Бідолах, корови
Всі загнав до стайні.

За коровами за хвилю
Наймит надбігає,
Та щоб випустив корови
Просить і благає.

Але Гриць тут випустити,
Не хотів корови,
А пастух пішов до дому,
Та сказав попови.

І приходить піп і каже,
— Що ти виробляєш,
Чому Грицю коров моїх
З стайні не пускаєш?

Прецінь знаєш добре що то
Є мої корови!
На це Бідолах всміхнувся
І каже попови:

— Знаю, тільки ви казали,
Як хто дасть на боже,
То у десятеро Господь
Це віддати може.

А я вірним католиком,
Як вчув вашу мову,
Так на Боже дав останню
Вам свою корову.

Ви казали: — хай за тебе
Бог не забуває!
І тепер за ту одну Бог
Десять посилає! — С. Калинець.

НЕ ЗНАЄ

Микита: — Кілько ти заплатив за цей плащ?

Данило: — Не знаю, бо тоді жида не було в склепі.

ЛИСТА ВІД ВАС ОДЕРЖАВ

(Бувшому артистові Евгенові Жуковському з міста Ню Йорку присвячую).

Листа від Вас я одержав
Дякую Вам дуже,
І радію що з нудьги
Вам ся дещо струже.

Самота, то не є жарт
І щоб якось жити,
Мусить чоловік нераз
Хоч що то робити.

Може другому часом
Смішно є читати,
Однак в біді чоловік
Щось мусить стругати.

Такий видно нині світ
Щось стругати треба,
Бо нічого так само
Не впаде нам з неба.

Кожний струже на свій лад,
Як може і знає,
І так життя день за днем
Все до гробу пхає.

Аж там буде всім спокій
Спокійно лежати,
Бо не треба вже буде
Нічого стругати.

А хто знає, може там
Заставлять по свому,
Скажуть стружи хоч що то
У небі святому.

Дивні люде, дивний світ
Треба якось жити,

І стругати, щоб в біді
Себе веселити.

Кожний тішить сам себе
Дре з другого шкіру
Без совісти і гріха
Так як забув міру.

Той кадилом, той пером,
Той жертви збирає,
І пасе собі живіт
Бо стругати знає.

Скажу правду вам святу,
Не буду брехати,
Я бідую, бо в житті
Не вмію стругати.

Як навчили, так жию
І гріха боюся,
Тож стругати щось собі
Ніде не беруся.

Там де пани-хитруни
Вистругують штуки,
Все з далека є від них
Мої ноги й руки.

Хиба часом скажу вам
Стружу бараболю,
І постогную раз в раз
Сам на свою долю. — М. Горішний.

ВІСТИ З АМЕРИКИ

(Пише Е. Береза-Дунаївський)

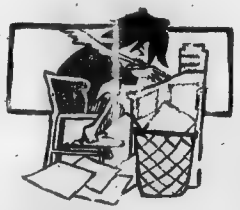

Вже два місяці минає
як останний раз,
Оці вісти з Америки
писав я для вас.

Нині знова при нагоді,
папір розкладаю,
Бо новинок із усюдів
цілу купу маю.

ВАШИНГТОН, Д. К.

Тут ще дальше як було,
куди лиш підете,
Ріжних людей-дипломатів
завсігди стрінете.

Тільки наших українських
тут досі нема,
Але мене й не питайте
чия в тім вина.

ПІТСБУРГ, ПА.

У Пітсбургу я також
був недавно тому,
Але звідти наче чорт
повернув до дому.

Бо там димів що аж страх,
але щож зробити,
На прожиток хочби й де
всі мусять робити.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Тут недавно на весіллю
гостоньки побились,
А причина як звичайно,
всі добре попились.

Гей, людиська, схаменіться!
в питю міру майте,
Замість гроші пропивати
на добру ціль дайте.

ДЖЕРСЕЙ СІТИ, Н. ДЖ.

Нарешті й я мав нагоду
аж тут гостювати,
Деякі таки старались
до праці наняти.

Але я їм відповів,
кажучи, недбаю —
Бо у місті Вашінгтоні
своє бюро маю.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Ану-ж славні Українці
за діло візьміться
Та нарешті перед нами,
і ви покажіться.

Побудуйте власний Дім
вам такого треба,
Бо інакше вас ніяк
не впустять до неба.

БРУКЛИН, Н. Й.

І тут наших Галичан
також не бракує,
А кожний з них мов коваль
свою долю кує.

Шкода лише що "Точило"
не всі тут читають
Мабуть тому вони тут
сумно виглядають.

АНСОНІЯ, КОНН.

Тут є кілька комуністів
однак прости Боже
На їх десять, лиш один
що читати може,

От, таких то симпатиків
вони всюди мають
І такими для Сталіна
славу здобувають.

ПОРАТУЙТЕ!

Пише мені наш редактор
біда коло мене,
Коли можеш, — приїзджай
поратуй Евгене.

Машини вже зужилися
я грощей немаю,
Мотузками та шпагатом
до куни стягаю.

А до того нема защо
й паперу купити,
Бо людиська за "Точило"
не хочуть платити.

І тому я нині кличу
поратуйте люде,
А напевно що "Точило"
веселіщим буде.

ФРАГМЕНТИ

Про минуле, хто згадує,
Переповідає, —
Про майбутнє, краще завтра,
Нічого не дбає . .

Цілий мій вік
Десь скоро втік,
Коли, як? — не знаю;
А я в житті,
Мов на сміттю
Ще чогось шукаю.

Думки летять, у даль манять,
Я за ними броджу,
І з собою всі надії,
І зневіру воджу.

Борись що дня, бо лиш борня
Дає певні плоди;
А без борні, пусті всі дні,
І більші колоди.

Пятьдесятка проминула,
І два роки пройшло, —
А сонічко моє ясне,
Ще й досі не зійшло.

Вертимося і шукаєм
Свойого виходу;
А найкращий, таки близько,
Посеред городу.

Я ще не впав! Я ще стою!
І живу в надії,
Що здійсняться всі зусилля,
І бажані мрії.

У нас корінь лиха всього
В самих пробуває,
Бо про свої рідні школи
Ми за мало дбаєм.

Що є перше, в нас послідне,
Про дорослих дбаєм,
А всю молодь без освіти
Для чужих лишаєм.

Рідна школа дає знання,
Усуває злуду;
Лише рідна школа творить,
Характерні люди.

В рідній школі наша сила,
І сили підстава;
В рідній школі вся будучність,
І доля ласкава. — С. М. Д.

НОВО-ВІДКРИТИЯ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-ліки відколи світ. Що лише віднайдена й випробована. Лікарі досліджували її через останніх 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на поміч недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоров'ю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтячку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріплює полові сили; 20. Немич 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння з тіла; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшує здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а побудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651 B., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

БЕЗСОННІСТЬ

Безсонність дуже нищить здоровля. Бо, коли людина не може спати, то дуже скоро приупадає на силах. Без відповідного відпочинку-спання, людина стає дуже умученою, трудною, нервовою, дражливою, і все, що вона робить не йде так як треба. Не спати й качатися в ліжку цілу ніч, і лише думати й думати, і ніяк заснути — це дійсна ознака розстроєння і втрата сили в тіл..

Безсонність — це є знак природи, сигнал, що нерви є знеможені, вичерпані зі сил. Через безсонність — повстають інші недомагання. Що день то все гірше нервова сила людини зуживається, нищиться, аж людина цілком повалиться з ніг, стане немічною, сумною, понурою, задумчивою і знеохоченою до життя. Будучність не має для такої людини ніякої вартости, надій, заохоти, заінтересования, ані успіху, щастя, веселости. Таку людину, що не може спати, всьо гризе, їсть і нищить її всі засоби сил.

Сон, добре спання — дає тілові добрий відпочинок; відновлює в тілі всі клітини до правильної чинности й життя.

Ви значно скріпите свою силу й охоту, як будете заживати чисто природний чай з Гірського Коріння.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

вже 26 років було й є благословенством для всіх терплячих на Безсонність (брак спання) та нервове розстроєння (або на умучення і утрату сил). Ціна одної пачки з пересилкою, $1.50. Пишіть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ВИНАХІДНИКИ!

Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів-на веселе "Точило", від себе й від других!

ЗБАГАЧУЙТЕСЬ!

Шліть до нас свербивус (ягідки з диких рож). Добра ціна. Поради: Як Сушити і Продавати Свербивус, книжочка 15 центів. 2. Поживно-Лічнича Вартість Свербивусу, 25 ц.

Briar Hip Food Products, Limited.
607 Young St., Winnipeg, Man.

ХТО ХОЧЕ МАТИ

Книжку "Поетичні Передачі" (Поетрі Бровдкест), 500 стопін гарно прикрашену, в котрій містяться найновіші анг. пісні-поеми — і С. М. Дорощук-ові, що виграли надгороду, — хай шле замовлення негайно. Ціна з пересилкою $6.50

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

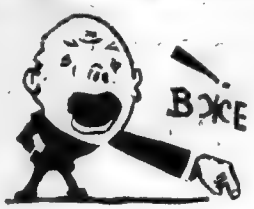

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00.

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ПОТРІБНО ФАРМЕРІВ
— плекати —

Малини, свербивус, соя фасолі, мятку, лободу, люцерну, кмін, кропиву, хрін, полин, перцюгу, кульбабу, постернак, петрушку, шпараги, огірки, чорниці, чорні порічки та інші ростини.

ХТО з фармерів хоче плекати повищі ростини для фабрики поживи і мати все сталий збут, нехай зараз пише за Повним Поученням Ростин.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young Street, Winnipeg, Man.

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

ЗОЛОТА ДІВЧИНА

МИХАСЬ: (клячить на колінах і глядить у вічі Гені). Люблю ці очка золоті.

ГЕНЯ: — Чи очка можуть бути золоті?

МИХАСЬ: — Ти ціла Геню, як велика груда золота.

ГЕНЯ: — Як ти кажеш, Михасю? груда? Але-ж це грубо хлопчику, грубо.

МИХАСЬ: — Ні, ні, прости, золото моє, я помилився. Ти грудочка маленька, але цінна грудочка.

ГЕНЯ: — Чому ти Михасю все звеш мене золотом?

МИХАСЬ: — Ах, дорога, я все тобі мушу сказати. Чиж ти не золото, коли ти маеш призначено як придане десять тисяч долярів, Га? — А. Будяк.

РАДІЄ

Лисий: — що ти робиш, як не робиш нічого?

Сивий: — Тішуся легкою роботою, що нічого не роблю.

ІДЕ ЗИМА

Іде зима, іде до нас,
Сніжиста, біла пані,
Пригадує вона не час,
Чи добре ми убрані.

Несе вона з собою сніг,
Несе мороз в гостину;
Позасипає слід доріг
Не вийдеш з хати, сину.

Почервоніє в тебе ніс
Мороз пройде по тобі,
З очей щось витисне тих сліз
Будеш на пів як в гробі.

В таку пору коло печі
Напевно меш сидіти
І руки, ного сам собі
Весело будеш гріти.

Будеш сміятися з зими,
І про весну думати,
Бо паном справді тоді ти
Нема що і казати.

Іде зима, іде до нас
Мороз нас не злякає,
Минеться зимний скоро час
Весна знов завітає. — М. Горішний

ГЕЙ, ЗАСПІВАЙМО ВСІ НИНІ ПІСНЮ

Гей, заспіваймо всі нині пісню,
Гей, заспіваймо "Не Пора",
Так як співав Франко недавно,
Бо то святі, сильні слова,

Не будьмо довше на світі тими,
Що ворогам будуть служити,
Покажім всім, що Україну,
Будемо чесно боронити!

Нехай нас ті слова великі,
Нехай нас пісня та єднає,
Нехай нас ворог на свою користь
Для добра свого не тримає.

Гей, заспіваймо всі нині пісню,
Що не пора нам умерати,
За ідеали чужі-ворожі,
Щоб ворог міг все панувати.

Нехай нас ті слова великі
Слова Франкові загартують,
Бо ті слова нам Україну
Сильну, велику скоро збудують. — М. Г.

КОМПЛІМЕНТ

МИКИТА: — О, пані, — ви чудові?
ПАНІ: — Чуму ви мене питаєте?
МИКИТА: — Я не питаю, я кажу вам.
ПАНІ: — Мені видалось що ви питаєте.

МИКИТА: — Я не потребую вас питати, — я бачу.

ПАНІ: — Чи ви говорите щиро?

МИКИТА: — Дуже щиро, прошу пані, бо чи не ви найгарніша жінка в світі?

ПАНІ: — Чомуж ви все таки питаєте мене?

МИКИТА: — Я не питаю, я кажу, те що бачу.

ПАНІ: — Але я все відчуваю знак питання, відносно себе.

МИКИТА: — Ви недовіряєте самі собі.

ПАНІ: — Чому ви це мені кажете?

МИКИТА: — Бо чи не люблю я вас?

ПАНІ: — Йдіть до чорта з такими вашими компліментами. — А Будяк.

НЕ ВІДОМО

— "Якже-ж твоя жіночка мається?" — питає фармер свого сусіду, котрий недавно оженився.

— Не знаю, — каже сусід, бо вже давно як втікла до мами.

ЗУБИ

Комедійка на одну дію.

ОСОБИ:

Дентист, Служниця, Фармер,

Сцена представляє покій дентиста.

Дентист: — (входить до покою).

Служниця (яка робила порядки): — Прошу пана, був тут нині якийсь фармер вже три рази, і дуже бідкався що пана не застав, ось і письмо тут зіставив! (подає письмо).

Дентист: — (бере в руки письмо). Ну, ну, дуже гарно, а що ще говорив?

Служниця: — Казав що за годину ще раз сюди зайде до пана!

Дентист: — Знаю я, що той біль зубів неприємна річ, немож довго чекати, бо кожна хвилина видається дуже довга. (Сідає коло столика і щось пише).

Служниця: (заглядає в вікно). Прошу пана, ось вже йде той чоловік, певно сюди.

Фармер: (входить оез стукання, мущина літ около 60, твар його червона, опалена, спочена, шпаковате волося, брови великі, вуса як в Запорожця, хлоп як медвідь). — Пане добродію! Я сьогодні вже три рази був у вас пане, і не мав щастя застати вас вдома.

Дентист: — Дуже мені прикро, (присуваючи йому крисло). Та вибачте забарився в місті, а зараз будьте так добрі, сядьте та відпічніть хвилину, бо горячо вам!

Фармер: — Так пане добродію, горячо, страх горячо, (витерає червоною хустиною піт з чола). А я пане добродію не можу жати.

Дентист: Велика шкода!

Фармер: — Так, велика шкода але цьому всьому пан добродій провинили.

Дентист: — Певно що я винен, що не застанете мене вдома, бо я знаєте, все пополудню виходжу в діброву на прохід.

Фармер: — Добре вам пане добродію на прохід ходити, як щоб ви були в такім заводі як я, то певно ніколи не хотілиб ви тої діброви бачити.

Дентист: — Отже ще раз вас дуже перепрошую, але зараз я вже є до вашої услуги. Може вже ви пане господар відпочили, тож прошу сісти тут блище мене на нище крісло.

Фармер (здивовано): — А то нащо?

Дентист: — Ну, то нехай буде і тут! (до служниці), Ганю, дай но там шклянку теплої води.

Фармер: — Пане добродію! Чи пан собі глузують з мене чи що? Така горяч на дворі, а пан кажуть приносити теплої води?

Дентист: — Ну, то принеси, Ганю зимної.

Служниця: — (приносить шклянку з водою і подає фармерови). Прошу!

Фармер: — (випивши). Добра ваша вода, як що ласка, попрошу ще одну шкля ночку.

Служниця: (приносить ще одну шклянчу з водою, яку фармер випиває з великим апетитом.

Дентист: (по хвилі). — Пане господарю, може ви вже відпочили, то будьте ласкаві показати ті зуби?

Фармер: — Чорт би їх возив зі собою!

Дентист: — Ну, то деж вони є?

Фармер: (сердито), лежать на полю, вже то пане дебродію, такі до нічого вони, а так дорого коштують мене.

Дентист: (здивовано): Даруйте пане господарю, не пригадую собі щоб я вам вставляв зубів. Всі хвалять мій виріб.

Фармер: А бодай вони вперед вдавилися, ніж мають хвалити. Та то пане добродію до нічого, наш коваль простий чоловік, як лиш побачив, то аж за голову взявся. Я знаєте, пане добродію, чоловік старосвітський, не люблю жадних нових модів, нових дурниць, але син мій був на німецькій кольонії, бачив і все каже: тату купіть, тату купіть, і я дурний послухав хлопця і купив. Ну і щож показалось?

Дентист: — Перепрошую вас, пане господарю, хоч я того не пригадую собі щоб коли я вам продавав, але в кожнім разі, ніхто ще не закинув мені що слабий матеріял. Преціньь правдива кість.

Фармер: (втішно). То, то, то, пане добродію, правду говорите, такі були як з кости, а я!

Дентист: — А чогож би ви хотіли?

Фармер: (з досади) з чого? І ще питаєте з чого? Зі стали, пане добродію, зі стали, або принаймні з кутого заліза!

Дентист: — (здивовано). Во імя отця і сина! Що ви говорите, пане господарю? Схаменіться! Я як ще жию, то не чув, щоб хто штучні зуби робив зі стали. Гм, дивно!

Фармер: — Так, так, пане добродію, зі стали робляться зі стали, або як я казав вже хоч з заліза, але сильного, кутого!

Дентист: — Ну, їй Богу, я вас господарю не розумію!

Фармер: — Ага, тепер пан мене не розуміють, а сто долярів розуміли взяти за то?

Дентист: — За що? Коли я брав від вас сто долярів? (схвильовано). Що ви властиво хочете від мене?

Фармер: — Нічого пане не хочу від вас, тільки хочу, щоб ви звернули мені сто долярів, а я вам пане відошлю зуби, бо деж можна таким ощуством жити?

Дентист: — Що я, я брав у вас гроші? Коли? Де? Чи можете доказати того?

Фармер: — Чому ні! Можу доказати, от прошу, маю ще рахунок від панської фірми! (Витягає з кишені лист і дає). От читайте, пане.

Дентист: (оглядає рахунок і усміхнувся). Ага, господарю, тепер знаю в чім діло!

Фармер: — А правда пане що я не брешу?

Дентист: — Правда і не правда!

Фармер: (здивовано) — Як то?

Дентист: — Ви господарю говорите правду, тільки ви заблудили, тут не є склад рільничих машин, тільки заведення дентистично-лікарське. Я вставляю штучні зуби людям, або вириваю болючі зуби, а вам розходиться о зуби до жниварки.

Фармер: — Так, так, до жниварки, а пан що думали?

Дентист: — Та говорю вам, я думав що вас зуб болить, і ви хотіли вирвати його, а потім уложити на те місце новий штучний зуб!

Фармер: — Як то, пан добродій не є тим паном від жниварки? Ні, ні?

Дентист: — Ні, не є. Я лікар!

Фармер: — Лікар? А прецінь там на дверях є написане, фірма рільничих машин.

Дентист: — Так є, бо я ще не здійняв старого напису. Тут перед місяцем була кантора рільничих машин, а зараз перенеслася на ринок, а цей льокаль я винайняв.

Фармер: — Як так, то дуже перепрошую, та прошу дуже не гніватися на мене, пане дохтір від зубів! Моє поважання! (Виходить).

ЗАВІСА СПАДАЄ.

С. Калинець.

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Вже вийшла з друку нова книжка, котру написав Евген Березинський під назвою:

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"

та

"КЛИМ ПОБРАТИМ"

Книжка має сто сторін. Розмір книжки є 4½x6 цалів. Ціна 35 центів. Для книгарень опуст 35 процент. Замовлення разом з грішми шліть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

НЕ БУДУ Я СУМУВАТИ

Не буду я сумувати
Не буду я нині,
Розвеселю як лиш знаю,
Себе на чужині.

Хоч що правда на чужині
Щоб веселим бути,
Не так легко товаришу
Щоб горе забути.

Але буду пробувати
Буду ся сміяти,
Може моя біда лихо
Буде утікати.

Пощо було сльози лити,
Пощо заводити,
Посміюся як лиш знаю
І так буду жити.

Пощо будуть мої очі
Марне висихати,
З біди собі заспіваю
І пічну гуляти.

Нехай другі собі плачуть,
А я не дитина,
Поспіваю, засміюся,
Хоч кругом чужина.

Не буду я сумувати
Кину сум з водою,
Посміюся тільки схочу
Хоч може з бідою.

Нехай біда утікає,
Нехай пропадає,
Моє серце, моя душа
Лиш веселість знає. — М. Горішний.

БІДНАЖ МОЯ ГОЛОВОНЬКО

Біднаж моя головонько
Бідна, нещаслива,
Нема в мене преславного
З Канади Точила.

Ой рад би я сміятися,
Себе веселити,
Щоби можна якось було
На цім світі жити.

Куди гляну кругом себе
Всюди сум снується,
А серденько моя в грудях
Як в кайданах бється.

Ой не буду більше смутку
Й нещастя зносити,
Мушу собі смішне, гарне
Точило купити.

Бо говорять добрі люди,
Що його читають,
Що від його сміху, жартів
Мало не вмирають.

Беру перо в свої руки
Нема довше ради,
Пишу листа по Точило
Просто до Канади.

Ой не хочу сумувати
Не хочу бідити,
Хочу вічно сміятися
І весело жити. — М. Горішний.

РІЗДВЯННИЙ СПОМИН

Я бачу заграву, а в ній,
Минулу веселу хвилину,
Як тому рік в хвилині тій
В таку тиху місячну годину.

В комнаті спільно з дружиндю,
Я при вечері веселився,
Ходив до рідних з коядою,
Разом просфорою ділився.

Я бачу заграву мов у млі,
А в ній ялинку освітлену,
Колач і кутю на столі,
Солодким медом заправлену.

І донечку мою біляву,
Побіч ялинки як з утіхи,
Неначе білочка цікаво,
Глядить на ласощі, горіхи.

Я бачу заграву, а в ній
Святого вечера картину,
Мов сон ввижається мені,
Лише на жаль я в цю хвилину,

Не радію так як в часах,
Було на Рідній Україні,
Лише на стежі у снігах
Святкую святий вечер нині. С. Калинець

ВИЯСНИВ СПРАВУ

— Вчора я посварився з жінкою, та врешті решт я виясни: справу, хто є паном дому.
— Ну, хто?
— Та хто, вона!

РОЗУМ

— Скажи мені Іцик, де стоїть розум?
— Він цілком не стоїть.
— А деж він?
— Він ходить за інтересами.
— Не розумію, по якомуж це?
— Бо якби розум стояв, то він не бувби розум.

В ШКОЛІ

— Від чого хлопці ростуть? — питає учитель.
— Від дощу, — відповідає учень.
— Як це? А чому ми старші не ростемо від дощу?
— Бо ви ходите під парасолями.

ЗВИЧКА

В часі війни розторощив відламок з гранати одному генералови ногу. Лікар для переведення операції виняв кусник кістки псови і вставив генералові.

За кілька літ стрічає його оператор.
— Як ви себе почуваєте, пане генерале, — питає.
— Щиро дякую! Гарно. Тільки одна біда, бачите, як побачу на дорозі стовпець або дерево, то зараз нога сама підноситься.

У ЗУБНОГО ЛІКАРЯ.

— Лікар: — Ну, врешті витягнули ми цей закорінілий зуб.
— Пацієнт: — Ой, спасибі, спасибі! Але я грошей не взяв зі собою.
— Лікар: — То якже ви йдете без грошей зуб рвати?
— Пацієнт: — Це нічого, пане доктор, вишліть мені вирваний зуб за післяплатою.

ЗОЛОТІ ЗЕРНЯТКА

Тримати рибу за хвіст, а жінку за слово, то на одно виходить.

Жінка може впасти мущині в око, стати в горлі, а вилізти боком.

РОЗВАЖНИЙ

— І хоче тобі женитися з такою старою бабою?
— Га, щож робити, — з самим її маєтком слюбу не дадуть.

МУДРА ВІДПОВІДЬ

На одного чоловіка напала гикавка, а другий щоб посміятись над ним каже: —
— Це твоя душа з Богом говорить.
— Та вжеж що з Богом, а не зтобою, дураком.

НА НАУЦІ ЗООЛЬОГІЇ

Учитель: — Кожна звірина має таку форму і такий вигляд, якого вимагають обставини життя, серек котрих звірина живе. На приклад: Жерефа є висока, має довгу шию, щоб могла обгризати листя з дерев. Отже, Срульку, дай мені ще інший приклад.

Срулько: — Блощиця є плоска і широка щоб могла залазити в щілини ліжка.

ЩАСЛИВИЙ ЗВІР

Чоловіче, каже жінка, що ти скажеш про моє футро?
— Щасливий той звір, що з нього маєш футро. Бо шкіру з нього стягнули відразу, а з мене по шматочкови будуть стягати.

ВІН ПЕВНИЙ

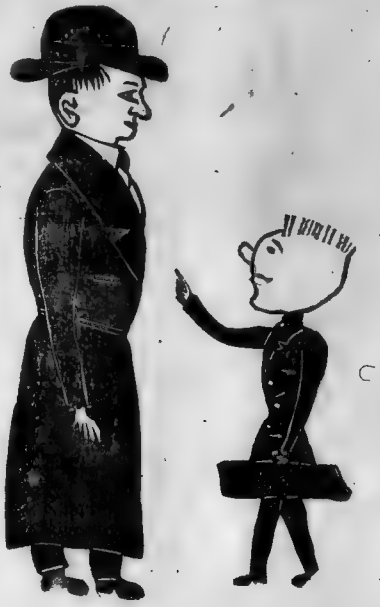

Пацієнт: — Пане докторе, чи ви певні, що я подужаю? Я чув, що лікарі ставлять фальшиву діягнозу і лічать пацієнтів на запалення легенів, а вони вмирають відтак на тиф.

Лікар: — Вас хибно поінформували, добродію. Коли я лікую чоловіка на запалення легенів, то він і вмирає на запалення легенів.

ДІТОЧА ЛЬОГІКА

— Мамо, як умру, то піду до неба?
— Певно.
— А як би мене зїв вовк, чи він також піде зімною до неба?

ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ

— Ми з мужом порозумілися, аби діти висилати на вулицю бавитися, коли ми зачинаємо сваритися.
— Ага, тепер розумію, чому ваші діти по цілих днях на вулиці.

ЖІНКА

Муж: — Сказав лікар, що якби я до нього не прийшов, то за чотири тижні ти була би вдовою.

Жінка: — Бути може, але не довго.

ОПІВНОЧІ

— Що ви тут робите?

— Шукаю мешкання.

— Чомуж то ви не дали оголошенян до якогось часопису?

— Не поможе, я шукаю мого власного мешкання.

ЖЕНЯЧКА

— Іване, та нащо ви свого сина жените? Та ж це ще дитина, ще дурне!

— Ба, кумоньку. Як дійде до розуму, то не схоче!.

ДОБРА ВІДПОВІДЬ

— Мамусю, чи можемо бавитися в тата й маму?'

— Добре, тілько не кидайте в себе мисками.

ДІЯГНОЗА

Два лікарі оглядали хорого, стояли по обох боках ліжка. Рівночасно встромили руки під покривало, аби почути пульс.

— Тиф, — каже один.

— Ні, він лише пяний, — каже другий.

Нараз хорий відкрив накривало і побачив, що лікарі держали себе взаїмно за руки.

ЧЕМНИЙ

Мама: — Уважай, Івасю, як пан учитель прийде — то отвори йому двері.

Івась: — А що це таке учитель?

Мама: — Це такий чоловік, що все вміє.

Івась: — То він також уміє сам собі двері отворити.

НЕ ТРЕБА

Сторож каменици: — Я бачу, що ви не можете трафити до дірки. Давайте сюди ключ, я вам відчиню.

Пяний: — Ні, не треба. Ви ліпше тримайте каменицю.

ПРОСТО.

— Вуйку, оце тобі муха, зроби з неї вола.

— Що ти виговорюєш Славку, хіба це можливе?

— Неможливе? — А чому тато каже, що ти завше це робиш?

СПОСІБ НА ГОСТЕЙ

Гість у ресторані: — Що це за спосіб класти на обрус бібулу?! Чи сюди приходять урядувати, чи їсти?

Кельнер: — Вибачте, пане добродію, але наша кухня така смачна, що гості як тільки поглянуть на список страв, то вже їм слина тече по бороді.

ЗАЛЮБЛЕНІ

— Здорова була, моє серце — з бараболі. ММ

— Ох, соколе мій.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

В Юних Днів, С. Дорощука —	.40
52 Тайни — варто знати —	.25
Тайни краси — — — —	.25
Зрівноважене життя — —	.25
Київ і Рим — — — —	.25
Світає день — — — —	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я — — — — —	.25
На Чужині — — — — —	.25
Лише для бабів — — —	.10
Порадник про кохання — —	.25
Штуки — — — — —	.10
Щасливе подружжя — —	.25
Як стати богатим — — —	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду? — — — —	.10
Літературний Сміх — —	.35
Кохання — — — — —	.25
Як позискати любов? — —	.20
Чи забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим — — —	.25
Факти про попів — — —	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину —	.25
Як ворожити картами — —	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — —	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ —	.50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал —	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована —	1.00
Догідність у супружестві —	1.00
Антольогія Укр. Письменства —	.65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, ділає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Совєтський Розвід, на 1 дію —	.15
Горнятко Кави, на дві дії —	.25
Засвистали козаченьки, — —	.25
Старий Кавалір, на 1 дію —	.15
Чудовий Зять, на одну дію —	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя, — —	.25
Ого! — — — — — — —	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада —	.25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче —	.10
Олеся, повість з давніших часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — —	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — —	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог —	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти один з пониших діточих п'єс.

ОЛЕСЯ, з горнятка песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію —	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію —	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію —	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ " —	.15
ЦІКАВІСТЬ, — — — —	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — —	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА, — — — — —	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПУБЛІКАЦІЇ ТО.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все в них є! Робіть гроші — 1.00

Думи і пісні В. Тулевітрів ——— 25ц.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. 9 таких книжочок всього масмо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — —	$1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — —	$1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — —	.75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — —	.35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — —	.15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — —	.30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising
КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matrymonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzie w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załącz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTING, Any size printed and developed 25c Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught Reasonable rates. John Melnyk, 453 McGregor St., Winnipg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instruction only $1 00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

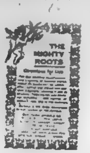

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІННЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно мати заворот голови, бо за $1.50 дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІННЯ, яке прогонить заворот голови і освіжує та скріпляє ціле тіло Замовлення шліть до:
ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B, Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price

EXCHANGES · OUR SPECIALTY. FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk Winnipeg Man Canada

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірочну відповідь.
GAY PRODUCTS
3651 B Winnipeg Man., Canada

● ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ.

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше ніж збіжжа. Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
607 Young St., Winnipeg, Canada.

● "ЧИМ Я БУДУ?" ●

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —
MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

● ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кольоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 рольку фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp FILM rolls, any size developed and printed 25c. Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліч, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Моховий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH
354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION

Ч.2. Рік 18, Лютий, 1947
No.2. Vol. 18, Feb. 1947

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді $1.75 на один рік в Америці 2 доляри
Autherized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

ПРАКТИЧНИЙ СПОСІБ ЛОВЛЕННЯ ОСЕЛЕДЦІВ.

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ,— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 626 Selkirk, Winnipeg.

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вноминайтеся!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе дома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростини для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШАДІТЬ: алюмінові бляшанні або оловяні обгортки з тютюну, з цигареток, з чоколяди, з пачок чаю, або з чого іншого — для воєнних цілей або на поміч Дітячого Шпиталю. Коли вже маєте трохи, то висилайте на понищу адресу: Дохід йде на благородні ціли:
McKINNON GUILD TRADING POST,
274 Main St., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ЛУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно видумані веселі віршi, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, диальоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ЄДИНОКА на цілу Канаду фабрика Вітамінової поживи на напитків і ліків потребує річно мільйони бушлів ягідок із диких рож, то є: зі свербибруку. Крім того інших ростин, городини, зілля, і овочів. Фармерам це краще оплатиться плекати ніж збіжжя. Ціни високі, сталі на щорічний збут. Пишіть за лістою ростин, як їх плекати й висилати до нас.
Briar Hip Food Products Limited
607 Young St, Winnipeg, Man.

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник винуватий,
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде.
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тиждня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно леґальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів утворяється у Вінніпеґу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

С. І. А.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші і мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторони. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, нагодовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

[redacted]

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цнт

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати ноє імя і адресу наналіпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з лісти.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб народ вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з юстернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ОСТОРОГА ПЕРЕД ЗАКОЛОТНИКАМИ!

Др. Генрі А. Аткінсон Секретар Церковної Юнії Мира

В одному з Нюйорських кварталів сусіди зробили для повернувшого з війни вояка велику забаву. Людей зійшлася велика маса. Вони весело бавились й розпитували всяка про воєнні пригоди. Після вечері господар забави покликав вояка до слова привітати давніх знакомих і приятелів, які справили йому забаву. Ветеран був так зворушений, що не міг слова промовити. Йому було дуже приємно, що сусіди і знакомі за нього не забули і, що всі вони є щасливі і здорові. Я також щасливий що вернув живий, сказав вояк, бо де добре, то добре, а дома найліпше. "Ви, шановні громадяни, повинні дякувати Богу що живете в Америці".

Той вояк знав, що говорив. Він бачив на війні страшні річі. Видів знищені бомбами хати, бачив зморених й опухлих з голоду маленьких дітей, які відлучившись від родичів, ходили без ніякої опіки. Він бачив викинених з рідного гнізда жінок і чоловіків, які, з заплаканими очима роками безцільно волочилися від села до села без даху над головою. Він бачив нужду в найгіршому виді. Куди не глянув оком, то всюди бачив нещастя, голод, пошесть і брутальність. Побачивши здорових і щасливих приятелів і знакомих, він упевнився, що не задурно воював, бо варто боронити волі.

Так, за цю волю втратили життя сотні тисяч молодих людей. А тепер треба старатись аби вона більше не повторялася. Ми мусимо будувати тверді основи світового мира. Це розуміли делегати на міжнародній конференції в Сан Франсиско, які, вкладаючи чартер, зобовязали Обєднані Нації шанувати і боронити прав кожної людини, безогляду на те якої вона народности і полу. Так є написано в чартері, але треба знати, що коли ми не будемо жити так, як написано в тій міжнародній угоді то вона не матиме великої вартості. Для того власне кожна свідома одиниця повинна вважати аби ніхто не важився нарушувати свободи другої людини. І то не десь далеко але таки тут, дома. Бо не забувайте, що між нами є всілякі люди. Коли ми бажаємо світового мира, то в першу чергу дивімся аби такий мир був шанований нами самими. Як бачимо що хтось серед нас нарушує права людини, то треба негайно його приговкати.

Не дивімся на те, що нацисти і японці є переможені, бо вони ще далі становлять небезпеку. Впрочім, ми маємо й своїх власних ворогів, які готові продовжувати те саме, що робили наші вороги за кордоном. Правда, кулями воювати вони з нами не будуть, але можуть обманювати нас і ширити баламуцтво словами. Це треба мати на увазі. Уважайте, що такі люди серед нас вже зачали ширити серед альянтів ненависть, з надією що їм вдасться розбити міжнародну єдність. На перший погляд, це здається, не можлива вже річ, але хто його знає. Якщо ми не будемо обережні, то чартер може показатись звичайним звитком паперу. Цего власне бажають всі вороги мира і волі.

Коли ви добре приглянетесь, то зобачите між нами таких людей, які не тільки хочуть розбити міжнародну солідарність, але й знищити американську демократію. Вони стараються наслідувати Гітлера і думають що, приспавши нас, захоплять в свої руки владу так, як зробив їхній німецький адоратор, що почав свою карієру від ширення расової ненависти. Ви певно вже зауважали, що деякі люди в Америці роблять те саме. Мовляв, треба настроювати одну групу населення проти другої. Вони видумують і поширюють нечувані брехні, при помочі котрих викликують в старих американців ненависть до чужинців, накручують християн проти евреїв і жовтої та чорної раси американських громадян. Вони роблять це з певною ціллю, іменно — щоби нас порізнити. Якщо їм би це вдалося, то це було б для них великою перемогою, бо тоді американці зачали б між собою жертись і, замість працювати над приверненням нормального домашнього господарства, витрачува-

ли б енергію на дурниці. Тоді власне вороги зробили б замах добути для себе владу. Якщо ви читали про розвій нацистичного руху в Німеччині, то певно знаєте, що таким власне способом прийшов до влади Гітлер. Це треба тямити і дивитись щоби подібна річ не повторилась на наших очах тут в Америці.

Ви може серйозно цієї справи не трактуєте, але фактом є, що фашисти є дуже діяльні. Вони розсилають пропагандивну літературу і в першу чергу засипають нею легкодушних чужинців і першу енергію американців чужинецького походження. Якщо вам хто таку літературу підсуне, або затуманить нею вашого сусіда, чи приятеля, то старайтесь пояснити йому хто це робить і нащо. Свідоме американське громадянство мусить викривати поширювачів ненависти на кожному кроці, бо в противному разі може бути біда. В Німеччині також були такі люди, які сміялися з нацистської пропаганди, бо не вірили щоб розумні люди нею захопились. А потому що сталось? Як німецькі нацисти зачали настроювати нарід проти католиків, євреїв, лібералів, масонів, то люди сміялися з того, але в кінці дійшло до того, що всі втратили свободу. Коли ми хочемо вдержати свої демократичні права і спосіб життя, то паліїв треба стерегтись, щоб вони незнати які були смішні.

Про Америку можна говорити, як і що хто хоче, але права другої людини все одно треба шанувати і боронити. Тут є зібрані люди з цілої земної кулі, які живуть і працюють під одним прапором. Ми не хочемо того, щоби нас хтось роз'єднував. Навпаки, стараймося єднати і скріплювати Америку. Не позволяймо хробакам її точити, бо це наша прибрана батьківщина. Ми можемо різнитися в політичних поглядах, можемо визнавати іншу віру, говорити іншою мовою і мати інший колєор шкіри, але лимо того ми все одноживемо у вільній країні, вільними її громадянами і мусимо уважати щоби до неї не вкралися такі пробокопателі, як ті що привели до упадку Німеччину. Знаходяться між нами такі ніби то американські мудрегелі, які твердять, що в Америці нема громадянської єдності, бо, мовляв, тут є люди різних рас і національностей. Але це неправда. В останніх чотирьох роках війни показалося, що натуралізовані американські громадяни є такі ж добрі патріоти, як ті що тут родилися. Хто мав отворені очі, то мусів бачити, як люди різних народностей працювали рука в руку в воєнній індустрії, як їх діти поруч себе воювали, а вони купували воєнні бонди. Хто бував у воєнний час у воєнних фабриках в Америці, той знає, що фашисти ширять неправду, коли впевняють, що серед американського народу нема єдности.

Розуміється, що цю виказану у воєнний час єдність, треба задержати раз на все. Не треба дозволити щоб неясні типи, які прикриваються покришкою американського патріотизму, її розбивали. Вони можуть пробувати нас розбивати, можуть ширити неправду і підмовляти одну расову, чи суспільну групу народу проти другої, але як ми будемо знати в якій самоціли вони так роблять, то будьте в тому певні, що вони не будуть мати ніяких успіхів. Гітлерівські імітатори можуть зі шкіри пи вилазити, підбехтуючи одного американського громадянина на другого, але як будемо обсронні, то вони все одно пошиються в дурні.

Щераз подумаймо над цьою справою і рішім бути сторожами громадянських прав, щоби слова складеного в Сан Франсиско чартеру були переведені в життя.

Евген Березинський

ПРИЧИНА.

Мені літ сімнайцять минуло,
Якраз в неділеньку святу,
Мов ангела, княжну чарівну
Побачив я її в саду.

Вона так миленько всміхнулась,
А серденько в моїх грудях,
Забилось мов пташечка в клітці
І стало так любо, що страх.

За хвильку малу ми пізнались
Одначе здавалося нам,
Що ми вже від давна знакомі
Що вік пережили ми там.

А як вже був час розставатись,
Сказала, буть ласка прийди,
По заході сонця знова я
На певно що прийду сюди.

І так воно бачте, почалось,
На страшно поганий кінець,
Бо дівча, в котрій закохався я,
Не стало зимною під вінець.

Бо в неї всього досить було
В батьків лиш єдина вона.
А в мене простіть мені любі,
Лиш щира козацька душа.

З жалю я в чужину забрався
Щоб кращої долі шукати,
І тут з горя, туги тяжкої
Почав я ті думи складати.

Тай поки я жити тут буду
За нею все буду скучав,
Бо в життю своєму напевно
Не буду нікого так щиро кохав.

ФАКТ.

Ішов з міста співаючи
мій сусід Данило,
Під пахою в него славний
наш журнал "Точило".

А чого-ж ти так співаєш?
Петро Шпак озвався:
— Тому, каже, що з Точила
про правду дізнався.

Богдан Береза

Я ВІРШУЮ, Я СПІВАЮ

Відповідь всім моїм критикам

Я віршую я співаю
Так як можу і як знаю,
А хто мене критикує
Цехай бере сам віршує.

Добре то критикувати
І помиї виливати,
На готову вже роботу
Що хтось робив серед поту.

Не ходив я в вищі школи
Більше я робив на поле,
Коло плуга, коло рала,
Моя пісня виростала.

На широких полонинах
При вільних нераз хвилинах.
Я учився знання, сили,
Чого в школі ненавчили.

Я до школи все спішився
Щоб дечого научився,
Але батьки бідували
В вищі школи не післали.

Щож зробити, така доля,
Треба було йти до поля,
Плугом ниви вивертати
Щоб кавалок хліба мати.

Я не соромлюся того,
Чесного діла святого,
Там пізнав я те що знаю,
І що нині я співаю.

Мене біда гартувала
Так як сама лише знала,
І по свому вчила жити
И також рідний край любити.

Тому мої пісні нині,
Присвячені Україні.
Бо вона мені як мати
Котру буду все кохати.

Як лиш можу, так віршую,
Бо любов до неї чую,
Не за гроші і медалі.
А за дармо, — і так далі. М. Горішний

І ВСЕ ХВАЛЯТЬ ЧУЖЕ

Одні дуже вихваляють
Сонечко Сталіна,
Другі дуже вихваляють
Папу, таліяна.

Як ті одні, так і другі
Чуже вихваляють,
А свойого цураються,
Свойого не знают.

І так вічно чужим служать
Як батьки служили,
Так і сини наслідують,
Поки будуть жили.

Найвищий час і пора
Своєму послужити,
Своє рідне шанувати
Своїм дорожити.

Прийде той час, що будемо,
Своїому служити,
Своє рідне шанувати,
Свого дорожити.

Прийде той час, великий час
Що настане зміна.
Що діждеться Україна
Свого Вашінгтона. — Т. П.

НЕРАЗ ТАК БУВАЄ.

Нераз так буває в чужині далекій,
Мені молодому тяжко на душі,
Що навіть незна о, чи живу на волі,
Чи тільки все бачу, немовби у сні.

Сумно серце в грудях бється
Як пташина, що впаде стрілцеві в сильце,
І вирватись хоче з неволі на волю,
Так годі бо ворог хитро стереже.

Нераз так буває в чужині далекій,
Що я немов птичка літаю в думках,
До тебе мій краю, до тебе єдиний
Шукаю вигідний та правдивий шлях.

І чомусь не можу його доглянути,
Бо куди лиш гляну, всюди чужина,
Стоїть надімною як з камінним серцем
Мачуха дитині, грізна та сумна.

Нераз так буває в чужині далекій
Що жаль та біль серце душу розрива,
За тим всім що було колись і минуло
З грудей моїх після сумна виліта.

Микола Горішний.

ГЕЙ, ДО КНИЖКИ!

Гей, до книжки нині брате,
Там наука, там знання,
Научися що не знаєш,
Зрозумієш все життя.

Гей, до книжки нині брате,
Бо там скарб є золотий,
Годі довше бідувати
Виходи на світ новий.

Гей, до книжки нині брате,
Бо там світло в темноті,
Котре світить, не згасає
Як у ночі так у дні.

Гей, до книжки нині брате,
Не лінуйся, прочитай,
Наберися сам розуму,
І ще других притягай! — М. Горішний.

ВІРНЕ ПОДРУЖЕ.

Пібралися молодята,
В любві проживають,
Та в спокою як то кажуть,
Наслідків чекають.

Вісім місяців минуло,
Девять за плечима,
Й вони знають що вкоротці
В них буде дитина.

А що буде чи донечка,
Чи синок коханий,
Майже що дня між собою,
Дискусію мали.

Та якже їм тое знати,
Шкода їх хотіння,
Тож врадили обидвоє
Йти до чародія.

Прийшли к нему, розповіли,
Яка в них причина,
Чи то хлопчик, чи дівчинка
Буде їх дитина?

Бислухав їх чародій,
Тай так промовляє:
Що при народженню дитини,
Одно з них вмирає.

Як синочок, помре батько,
Як донечка, мати,
Так вони тим зажурились,
Що годі сказати.

І так то в тім напруженню,
Прийшла та хвилина,
Що на світ вже має прийти,
Їх люба дитина.

Жінка тоді як звичайно,
Болі страшні має,
Споглядає все на мужа,
Помочі благає.

Змилуйже ся чоловіче,
Йди поклич доктора,
Бо вже бачиш я не можу
Вимовити слова.

А чоловік як на тее
Боїться йти з хати,
Бо думає що на стріті
Прийдеться вмерати.

Як побачив що не жарти,
Жінка умерає,
Біжить з хати до доктора
Помочі шукає.

Тай з доктором поспішає,
До дому свойого,
А молочар перед дверми,
Віддав духа свого.

Він бачите молоко,
Привіз як звичайно,
Тоді жінка розповіла,
Йому усю тайну.

А що на світ народився
Здоровий хлопчина,
А він добре тее знав,
Що його причина.

Удар серця він дістав,
Тай помер без болю,
Оттак тобі, молочару,
За чужолож твою.

А чоловік як дізнався,
В чім то ціле діло,
До жіночки промовляє
Любенько та щиро.

Жінко моя, дорогенька,
Все тобі пращаю,
За твій вчинок з молочарем,
Жити лишаюсь. — Пройдисвіт.

СПОМИН.

Гямлю, як хлопцем семи-літним
Я з братом босими ногами,
Ішов щоб звідати Лисоню,
І славне місто Бережани.

Ми йшли на ті місця глянути,
Що кровю зрошені за волю,
Кровю святою стрільців-соколів,
В нерівнім з ворогами бою.

У грудях серце з радости билось
Як ми гляділи на могили,
Що немов свідки нам говорили,
Як вони краю вірно служили.

І спомин той у моїм серцю,
На віки певно що остане,
Як я колись малим хлопцем
Йшов оглядати Бережани. М. Горішний.

НОВИНКИ З АМЕРИКИ

БРУКЛИН, Н. Й.

Бруклин хоч війни не бачив,
Знищений безстидно,
Всі хідники поломані,
Лише ями видно.

Купи сміття коло домів,
Ніхто не зважає,
Як погано ціле місто
На сміх виглядає.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

В Джерзі Ситі знов айриші
В руках владу мають,
І майора вже трийцять літ
Одного тримають.

Тутки наші українці
Мусять бідувати,
Як не хочуть на айришів
Йти голосувати.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

А в Бейоні чепурненькі,
Гарні молодиці
Ходять собі по цім світі,
Мов сіна копиці.

Нічим вони не журяться,
Одно лише знають,
Як злапають кого в зуби
Добре обмовляють.

МОЄ ЗАКІНЧЕННЯ

На цім нині закінчую
Новинки писати,
Йду на ліжко коло жінки,
Щоб ніч переспати.

Як через ніч мене жінка
Рухати Не буде,
Тоді знов вам щось напишу
На потіху люде. — М. Горішний.

ВМІЄ ДОБРЕ

Пані вдова, раз то дітий
Наймичку, наймала,
Чи вміє дітий стерегти
На вступі питала.

—Вмію добре, бо та пані
Що в неї служила,
Троє мала, і до року
Всі трох в гріб зложила.

Одного віз переїхав,
Друге утопилось,
Третє в ночі періною
В ліжку задушилось. — За Степ.

ФРАГМЕНТИ

Люди знають що вже було,
В будучність сягають, —
А що кругом діється тепер,
Нічого не знають.

Через дурнів, слабоумних
Гірко в світі жити,
Бо всі дірні є безсильні
Щось мудре створити.

Чого хотів, усе маю,
Чого не мав молодим;
В даль бажанням ще сягаю,
Хоч зробився вже старим.

На руїнах лиш руїни
Будуть повставати,
Коли будуть одні другим
Життя відбирати.

Не знаю я, де поділась
Та молодість мила,
Що то стільки надій, віри
З собою носила.

Коли в гору щастя свого
Лізеш по драбині
То не забудь взяти штани
І нову торбину.

Колись була в мене сила,
Віра, ідеали;
Я жив для них. Тепер нема,
Бо люди забрали.

Всі порядки в житгю нашім
Свою вартість мають, —
Всі здобутки — поліпшення
Що дня вимагають.

Ми живемо тим, що творим,
Працею придбаєм;
На старому все вчимося,
За нове міняєм.

Для добрих діл треба душі,
Серця, віри, волі,
І любови й охоти,
Розуму доволі. — С. М. Д.

МАЗУР З ПРАЗНИКУ

Мазур з празнику вертав раз
На кони до дому,
Кінь ступав собі поволи,
Наче з похорону.

І оба якраз подібні
Були зі собою,
Він горівкою упився
Кінь знова, водою.

Цілий день пив на празнику
Й мясом обложився,
А бідний кінь на подвірю
Лиш води напився.

Отже не хотів мазур тут
Нічого казати,
Но, а кінь голодний, бідний,
Не хотів брикати.

Отже так обидва мовчки
Тягнуть через поле,
І гіренько все зітхають,
Нещаслива доле.

А коли уже і поле
На кінець минають,
Повернули на леваду
І до ліса візджають.

А у лісі була груда,
Скрізь лежать гіляки,
Отже можна міркувати
Як плентять сараки.

Кінь що був голодний дуже
То ледви ступає,
Мазур пяний, головою
Мов жидок киває.

Та недовго вони разом
При купі тримались,
Кінь піткнувся на ломаку,
Так і розєднались.

Кінь зубами до гиляки
Спробувавши зуби,
Мазур знова головою
До твердої груди.

Кінь удався поміж кущі
Трави поскубати,
А мазур піднявсь за хвилю,
Став коня шукати.

І знайшлися знову оба
Приятелі близькі,
Мазур з гудзом на чолі
А кінь без зубисків.

Мазур пяний на коняку
Скаче, вилізає,
Кінь голодний то раз встане
То знова лягає.

Так то водяться по лісі,
Що сміх подивитись,
Наче тік позамітали,
Що може молотити.

Бачить мазур не дасть ради,
Що хвилини скаче,
Обіймив коня за шию,
Як дитина плаче.

І наплакався до волі,
Та прокляв діброву,
Обернув хвостом коняку
І сідає знову.

Гоп, гоп, гоп, гоп, не іде то,
Ні з боку, ні ззаду,
Треба хіба помолитись,
Скорше дам я раду.

Начинає він молитись,
Всіх святих взиває,
Привів коня під горбочок
І знову сідає.

Всю зібрав він силу й спритність,
Яку пяний має,
Скочив мов цап у капусту
І святих взиває.

Зашуміло за ним тільки,
Як по старім році
І наш мазур опинився
Вже на другім боці.

Перелетів верх коняки,
Як птах через море,
Тай на землю повалився
І зітхнув: — О, горе!

Таж усіх святих просив я,
Щоб тут помагали,
Але лиш два, три, чотири,
Не всі разом пхали.

І зазнав тут гаразду він,
Не аби якого.
А приїхав то ще й жінка
Привитала його.

За чуприну до землі,
Так його вітала,
Він і так уже гудзи мав,
Лиш вона не знала.

На празнику вийшов добре,
Мусів рік лежати,
А коняку свою жидам,
За шкіру продати.

А коли вже був здоровий,
То тим заступався,
Що в лісі є вовкулаки,
І блуд його взявся. — С. Калинець.

СЛІПИЙ СТЕПАН МУЗИКА

Раз сліпий Степан Музика
Вповідав мені
Як вертав з села, з весілля
В північній порі.

І щоб швидше, то пустився
Полем на стежки,
Сіножатами на Рудку
Берегом ріки.

Про яку оповідають
Мужики старі,
Що там блуд людей береться
Ь північній порі.

Що людей туди ідучих
В північну пору,
Запровадить в очерети
Часом і в ріку.

А Сліпий Степан нічого
Ще про те не знав,
До свого села спокійно
З скрипкою манджав.

Так ідучи по при беріг
Тих сплавів лячних,
Темна ніч, шаліє вітер,
В шуварах густих.

А в кінці як щось не свисне
І громом загуде,
Споглядає, а він містом
Вулицею йде.

Хідники з камінних плитів
Ліхтарні ясні,
Вулицями вештаються
Скрізь пани, пані.

Він іде собі поволи
Мов рахує крок,
Аж тут з дому вибігає
Молодий панок.

Тай і каже: — "Гей, а хто ти?"
А на те Степан:
— "Я музика!" — То ходи но
І граєш нам!

Ми тобі платити будем
За один аркан,
По одному червінцеві,
Як заграєш нам.

А Степан набрав охоти,
Вчув за червінці,
І згодився для них він грати
По такій ціні.

Грає же Степан тай грає,
Вальс, ковак гучний,
А скінчить, так зараз в скрипку
Кинуть золотий.

А Степан був завжди хитрий,
І для тих чортів,
Грав коротко, щоб мав більше,
Злотих червінців.

Грає він, аж тут деєь в хаті
Півень захропів.
Щезло все гей не було б тут
Міста, ні панів.

Дивиться він в очеретах
На сплаві сидить,
А до берега далеко,
Лиш вода шумить.

Коло нього повно костей,
Жаб і черапах,
Замість червінців побачив
Слимаки в скрипцях.

Зараз висипав у воду
З скрипців слимаки,
І пустився йти до дому,
Берегом ріки.

Увійшов він на дорогу
Та чортам клине,
Аж тут бачить право нього
Старців трьох іде.

Зблизились і поклонились
Й каже з них один,
— Чоловіче будь так добрий
Споможи нас чим!

А Сліпий Степан музика
Прохатись не дав,
Зараз хлібом, ковбасою,
Їх обдарував.

Поклонилися ті старці:
— Дякуєм тобі,
За твоє так добре серце
Щось поміг в біді.

Щоб тобі Господь стократно
Випагородив,
Та нім Бог дасть, то скажи нам,
Щоб ти в нас хотів?

А на те Степан їм каже:
— Ну, як так мені
Учиніть як ласка ваша
Лиш дві річи ті.

Перше; щоб далеко чути,
Скрипочку мою,
Як коли я на весіллю
Часом гратиму.

Друге, що як я захочу,
Щоб кожний гуляв,
І як схочу, щоб також він,
На мій приказ став!

І один із старців блище
Приступив сказав:
— "Отже, хай тобі так буде,
Як ти зажадав!"

І пішли в дорогу старці
Степан залишився,
Тай весело вже стежками
До села пустився.

Не тривала навіть тижня
І музика знов,
Попри цю ріку у північ,
Із весілля йшов.

Й знову блуд його вчіпився,
В місці тім самім,
Як засвище страшна буря
Із усіх сторін.

А в кінці як щось не тріснє
Громом загуде,
Споглядає, а він містом,
Вулицею йде.

І іде собі помало,
Мов рахує крок,
Аж тут з дому вибігає
Молодий панок.

Тай питає: — Гей, а хто ти?
А на це Степан:
— Я музика! — То ходи но,
Та заграєш нам!

Ми тобі платити будем
За один аркан
По одному червінцеві
Як заграєш нам.

Степанові якраз треба
Того і було
Щоби чортам відплатитись
За минуле зло.

І приходить до світлиці,
Тай за стіл засів,
Як утне тут коломийки,
Для своїх чортів.

А чорти які лиш були
Далі гопака,
Сюди туди, на присюди,
Скачуть козака.

Мов шалені витинають
Що аж дім тріщить,
А він грає й не гадає,
Щоб танок кінчить.

Всіх чортів піт заливає
Просять щоб вже став,
А Степан мов і не чує,
Грає так як грав.

Покривавились чортяки,
Хай бере їх грім.
Аж валять собою стіни
І трясеться дім.

Тут один чорт впав під столик,
Роги поломав,
Другий знов розбив лепету,
Третий хвіст урвав.

А четвертий вибив зуби
Пятому ніс спух,
Інші скачуть мов останній
Вже спускали дух.

Вже і півень дався чути,
З пекла чорт пригнав,
Тай також до коломийки
В гору хвіст задрав.

Так товчуться а вкінці вже,
Прохають його,
— Перестань, музико грати,
Грошиків дамо.

А дамо тобі багато
Злотих червінців
Тільки просимо ввільни нас,
Час нам йти домів.

А Степан поглянув зизом,
Усміхнувсь до них:
— Перестану, лиш насипте
В шапку золотих.

І дали чорти, що тільки
Він від них жадав,
І тоді як вбачив гроші
Грати перестав.

Щезла хата, зникло місто
Лиш шувар шумить,
Дивиться, він в очеретах
На сплаві сидить.

Приглядається до шапки,
В шапці золоті,
І утішений музика,
Грошики ті всі.

Заховав, приплив на беріг
Тай дуже зрадів,
Від тоді куди ходив він
Не стрічав чортів. — С. Калинець.

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Вже вийшла з друку нова книжка, котру написав Евген Березинський під назвою:

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"

та

"КЛИМ ПОЗРАТИМ"

Книжка має сто сторін. Розмір книжки є 4½x6 цалів. Ціна 35 центів. Для книгарень опуст 35 процент. Замовлення разом з грішми шліть до:

EUGENE BEREZINSKY
77 East —7th Street, New York 3, N. Y., U. S. A.

ПОТРІБНО ФАРМЕРІВ
— плекати —

Малини, свербивус, соя фасолі, мятку, лободу, люцерну, кмін, кропиву, хрін, полин, перцюгу, кульбабу, постернак, петрушку, шпараги, огірки, чорниці, чорні порічки та інші ростини.

ХТО з фармерів хоче плекати повищі ростини для фабрики поживи і мати все сталий збут, нехай зараз пише за Повним Поученням Ростин.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young Street, Winnipeg, Man.

НОВО-ВІДКРИТИЙ

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-ліки відколи світ. Що лише відкрита й випробована. Лікарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітамини, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Блідість і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріпляє приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Неміч; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує піянство; 32. Очні плямки; 33. Привертає природний кольор волоссю, якщо ви є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від много інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унцій $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

ПРИЧИНА НЕРВОВОСТИ

Головною причиною нервовости є перемучення. Коли людина працює понад сили, немає відпочинку, не набуває сили через своє спання, не спить спокійно, то з часом стає нездібною до нічого; тягаром і нездарою для себе й всіх.

Болі голови має часті; болі крижей, дражливість, зворушення, ломання костей, крайно умучені мускули і задубілі сустави. Чується наче подвійним тягарем на своїх ногах.

Через повищі недомагання тратить силу здорового думання, силу умову, а нелад, благе здоровля і гризота доїдає кінця. Не має сили відпорности, і замість одного недомагання чіпається цілий ряд ріжних недуг; стає полем на котрім слабости люблять розвиватися.

Кожна людина може уникнути перемучення тіла і ума — заживаючи чай з Гірського Коріння. Для відновлення спокійного сну нема нічого кращого. Спання не заступите нічим, а добре спання дає добрий відпочинок і скріплення всьому тілу. Добре й спокійне спання освіжує нервну систему, а спокійне спання — відпочинок дістанете лише через Гірське Коріння. Як не можете скоро заснути, то це знак виснажених нервів. Скріпіть їх ще нині Гірським Корінням. Не чекайте поки знищите себе цілковито.

Біль голови, нервовість, безсонність та нестравність — це є кличі знеможеного тіла, щоб ви негайно замовили собі за $1.50 Гірське Коріння для відзискання сили.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"

або

"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато народних та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц В твердій оправі лише $1.00

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Чи ви вже вирівняли свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

ЗБАГАЧУЙТЕСЬ!

Шліть до нас свербивус (ягідки з дивких рож). Добра ціна. Порада: Як Сушити і Продавати Свербивус, книжочка 15 центів. 2. Поживно-Лічнича Вартість Свербивусу, 25 ц.

Briar Hip Food Products, Limited.
607 Young St., Winnipeg, Man.

ХТО ХОЧЕ МАТИ

Книжку "Поетичні Передачі" (Поетрі Бровдкест), 500 сторін гарно прикрашену, в котрій міститься найновіші анг. пісні-поеми — і С. А. Дорощук-ові, що виграли надгороду, — хай шле замовлення негайно. Ціна з пересилкою $6.50

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man. Canada.

НЕ БУКОМ, А ДРУКОМ!
Пише Евген Березинський

ЛИСТИ.

Про листи тепер багато можна всюди чути
А головно звідтам, з родинного краю,
Киди лиш підете, тай кого стрінете
Спитайтесь, а певно що скажуть "немаю".

Може десь на сотню одного стрінети
Що скаже крізь сльози так, я мав листа,
Та на жаль у ньому, крім ми ще живемо
І нам тут "харашо" — нічого нема.

Дехто так на примір, щоби здогадатись
Скаже нам живеться усім тепер так,
Як колись жилося, тому, чи там тому
Котрий як там були, був лише жебрак.

Дехто знова пише: — Так я дочекався,
Як колись казали, — на землі раю,
Всьо булоби добре, та мов на нещастя
Я ще не в могилі, — а досі жию.

І так без ріжниці — чи газда заможний
Чи що найбідніший коли лист пришле,
Не напише в ньому про лад і порядки
Тільки ще підчеркне, що тепер не зле.

Не пише як було, чи на лані, полю,
В тім році пшеничка й жито зародилось,
Кілько кіп нажали, стільки корців було
Де й кому продали, а що їм лишилось.

Не напише в листі, люба сестро, брате,
Коли як що можеш, поможи мені,
Я хату будую, — чи поле купую
А я з часом певно віддячусь тобі.

Навіть старий батько, до сокола спина
Не напише в листі, на тютюн пришли,
Тай мати старенька не згадає словом,
Братам своїм рідним, в біді поможи.

Та-ж війна страшенна щойно закінчилась
А по війні любі, не треба й казати,
Хто в живих лишився, обдертий, голодний
Тай попелу купа, лишилась їм з хати.

Нема на всім світі краю, чи держави
Щоб по такім лиху людям заказали
Не пишіть по поміч, до другого краю,
Щоби грошей, срібла, цілі гори мала.

Як що нема хліба, так золота грошей
Єсти добрі люди ніхто не буде,
Ані з них не вщипе штанів, чи сорочки
Не накриєсь ними, коли спати йде.

Ей ви будівничі, того царства, раю
Станьте перед світом правду закривати,
Піднесіть вже вреші, ту тайну куртину
Та позвольте людям, що хочуть писати.

Бо хто перед світом, правду закриває
Той добра не робить, бо коли б робив,
Не криви мов злодій, а відчинив двері,
І добрих сусідів у хату приймив.

У ШКОЛІ

"Що мають слоні, чого всі інші звірята не мають?" — запитав учитель.

"Маленьких слонят", — відповів Петрусь.

ВІСТИ З АМЕРИКИ.

Пише Е. Береза-Дунаївський.

Нині для Вас новинок
мов на жаль немаю,
Бо хоч всюди тепер їду
так все забуваю

То олувець, то папір
з собою забрати,
Щоб і для Вас як і все
дещо записати.

А то бачте, лиш тому,
що я тими днями,
Їзджу щоби повернутись
в хату з тисячками.

На скитальців нещасливих,
як можу і знаю,
Між своїми земляками
я жертви збираю.

Бо їх всюди повно є
по краях Европи,
Там є вчені, священники,
є і прості хлопи.

Та хтоби там вже не був
ми мусимо знати,
Що ми мусимо сейчас
їх поратувати.

І тому я нині жарти
на боці лишаю,
А вас братя Українці
щиро всіх взиваю:

— Поможіть по змозі всі,
тим, що на чужині
Тільки за те, що були
вірні Україні.

Поможіть по змозі всі,
що можна збирайте
Та до наших комітетів
все те висилайте.

Не чекайте на колись
але прошу Вас
З помочею поспішайте
всі таки сейчас.

А Вам пане редакторе
дай Господи сили
Зате що Ви заклик мій
в повні помістили.

А маючи добру силу
діло продовжайте
То-ж до другого разу,
здорові бувайте!

ВІД РЕДАКЦІЇ ТОЧИЛО.

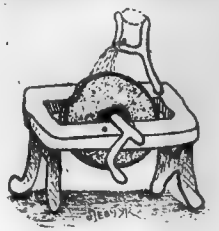

З початком січня 1947 року річна передплата за "ТОЧИЛО" в Канаді $1.75; в Америці $2.00. З кожною зміною адреси присилайте 10 центів.

ДО КУМА В ГОСТІ

Одного року, котрого якраз незнаю,
Було це в неділю добре памятаю.
Здаєсь, то були зелені свята,
Бо я йшов в гості до кума Гната.

А як ішов я до кума в гості,
Здибався з знайомим якраз на мості.
Він чогось в воду з моста дивився,
Я думав може дехто втопився.

Він мене забачив й зачав питати:
— О-о-о, як ся маєш?, що там чувати?
Кажу все добре і нині свята,
Іду я в гості до кума Гната.

А як коло тебе? — почав я питати,
Ой біда, друже, щоб не казати,
Щож за причина, така немила?
От біда, друже, жінка, лишила.

Ти знаєш, як тяжко я працював,
І дурень всі гроші жінці віддав,
Бож думав я, що це дружина
Щоб була здорова людська худоба й вона

А вона дивись що зробила?
Щей четверо дітей мені лишила.
Чи маю я тепер плакати й ридати,
Чи з моста у воду маю скакати?

Кажу до него: — плач не поможе
І з моста в воду не треба скакати,
Не все треба завше свій розум мати.
Не думай що лиш в тебе така пригода,

Не одного звела вже бабська порода,
То вже таке сотворіння, мусиш це знати
Що зараз зобачить, те хоче мати.
Знаємо початки, що Ева зробила,

Файні ябка забачила й мало не сказилась
Хоч сказав сам Господь щоб їх не рухати
Та вона і Бога не хотіла слухати.
І статого Адама до гріха скусила,

Бачиш, стільки лиха баба наробила?
А Господь звелів їх із раю прогнати,
Нині через бабу мусиш тяжко працювати.
А булиб ми безжурно по раю ходили,

Іли всякі там овочі і соки з них пили.
Пташенята пісні булиб нам співали
Звірі до нас лестились і ноги лизали.
Сам Господь жалував що ся помилив,

Та бабську породу на світ сотворив.
Але так ся стало сотворив, пропало.
А з того науку таку будеш мав,
Щоб ти більше грошей бабі не давав.

Гроші, що заробиш в кишеню сховай,
А жінці і дітям отримання дай.
Вразі ти не дбавши і гроші пропив,
То лучше щоб зависть тебе Бог осла сотворив. — М. В.

НЕ ПОРАДИТЬ.

— Чи ви прикладали цю горівку, яку я приписав, до чола?
— Пане доктор, запишіть мені інше лікарство, бо направду, горівки я не можу підняти вище як до уст.

ДІЯГНОЗА

— Пане докторе, прошу мені порадити, від якогось часу дуже мене сверблять ноги.
— А чи ви часом не є касієром у банку?

ВСЕ МОЖЛИВЕ.

— Іду тепер до суду.
— А коли вернеш?
— Сам не знаю: за дві години, або за два роки.

КАТАСТРОФА

— Касю, Касю, чого ти заглядаєш так на літаки?
— Бо, прошу пані, ось ось буде катастрофа.
— Вже є! Молоко збігло.

ПРІНЦІПОВІСТЬ

Ніколи не вийду за чоловіка, котрого не любила би.
— А як би він мав кілька тисяч долярів?
— То я би в ньому залюбилася.

ЗЛОБНИЙ

— Я не люблю занадто мудрих жінок, моя жінка мусить бути дурніша від мене.
— В такому разі, вам буде тяжко одружитись.

ПОЗИЧКА

— Віддаю тобі тих десять долярів, що що я позичив їх минулого місяця.
— О, я зовсім забув про них.
— То не міг ти мені цього скорше сказати?

БІЙКА

— Скажіть мені — каже суддя — як та бійка зачалася?
— Та воно, прошу ласки пана суду, було так: Він жбурнув у мене мискою, а я в него шклянкою від пива, ну то я гей його знов фляшкою, а він мене кріслом. І так ні відси ні відти зачалася на правду бійка.

В СУДІ.

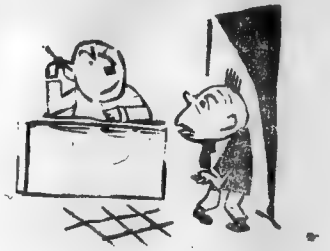

Суддя: Чому ви забрали той одяг, що лежав на березі?
Обвинувачений: Я думав, що хтось загубив.
Суддя: Ви ж бачили, що та пані купається.
Обвинувачений: Мені видалося, що це русалка.

ЗОВСІМ ЯСНО

Вона: Чи не хотіли б ви зробити довгої, гарної прогулъки?
Він: Але ж дуже радо.
Вона: В такому разі я вас не затримую.

В СУДІ.

Суддя до свідка (жінки): Це дуже гарно з вашої сторони, що ви притримали злодія, але не треба було вже аж так сильно збити його.
Жінка: А хиба ж я знала, прошу ласки суду, що то злодій? Я думала, що то мій чоловік, бо я на нього цілу ніч чекала.

ДОБРА ПРИЯТЕЛЬКА

— Подумай, мойому нареченому не подобалася моя остання світлина.
— А ти ж на ній так добре виглядала.

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Гей, куме! — Чи ви вже вирівнали свою передплату на 1947 рік за "Точило?" Як ще ні, то зробіть це зараз і не чекайте на те, щоби аж жінка нагадувала вам. Точило приходить до вас регулярно кожного місяця, а ви повинні заплатити за нього також регулярно кожного року наперед. Зробіть Точило більшим. А більшим воно буде тоді, як кожний з вас цього місяця приднає пять нових передплатників. Минувшого року ми подали до шановних читачів таку відозву, то з двох тисяч знайшлося три щирих передплатники, котрі зібрали по пять передплат. Ану, що буде цього року? Точило хоче бачити стільки воно має приятелів, та як зними числитися на будуче! АМІНЬ!

ЩАСЛИВИЙ

— Мій чоловік щораз гірше недочуває. Ледви половину розуміє з того, що говорю до нього.

— Ну, то йому добре поводиться!

СТАРА ДІВА

Лікар (записує): Сильна мігрена, жовчеві напади, біль горла... гм. А кілько маєте, пані літ?

Стара діва: Двацять чотири.

Лікар: О! (пише) і втрата памяти.

ПИСЬМЕННИК

Вона: — А скажи коханий, який напис дати на наших перстенях заручення?

Він розсіяний письменник): Як звичайно — всі права застережені.

ПЕТРО В ГОСТЯХ

Подають печену гуску. Вміжчасі господиня сідає до фортепяну. Грає Вагнера, Шуберта, Шопена і т. д.

— Котрий кавалок вам найкраще подобається, пане Петре?

— Якщо маю бути щирий, то скажу, що кавалок печеної гуски.

ПІМСТА

— Чому ти казав утяти своєму псові хвіст?

— Бо він завжди кивав радісно хвостом, як приходила до нас моя теща.

ЗАДОВОЛЕНИЙ

— Коханий, чи ти вдоволений, що оженився?

— Але ж розуміється, моя жіночко!

— Не жаль тобі парубоцьких часів?

— Але ж ні! Вір мені, так добре почуваюсь в подружжі, що якби завтра повдовів, то післязавтра знов оженився б.

ТАКОЖ РАЦІЯ

Один наш поет ще поки вступив до "Відродження", любив випити. Раз вертається він ніччю до дому зовсім пяний.

— То сором, щоб поет вертався в ночі пяний до дому! — дорікає молода жінка.

— А то не сором, щоб жінка поета розмовляла по ночах з пяними? — відповів з місця поет.

ЛІК НА КОХАННЯ

— Ви ще не маєте досвіду, маленька, але можете мені вірити, що як кажу: "Кохання" — це хороба.

О, знаю, знаю, ви є найкращий лік проти неї!

ВСТУП

Професор: Я прийшов оглянути вашу збірку куріозів природи.

Збирач: Дозвольте, що я вам на вступі представлю мою жінку й дочки.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Святає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — .25
На Чужині — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — .25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діяє. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25

ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Одеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониших діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО, РАЗ! — на одну дію — .10
СЛЮСКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕРІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВІ — — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОВІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете качатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все в них є! Робіть гроші — 1.00
Думи і пісні В. Тулевітрів — — — 25ц.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated..... **$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages..... **.15**
Love Thrills —36 pages..... **.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages..... **.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka..... **.25**
Own Sugar Making at Home..... **.50**
How To Raise Mushrooms..... **.15**
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ЩАСЛИВЕ І ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — .30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Classified Advertising

КЛЯСОВАНЕ ОГОЛОШЕННЯ

TO BUY, SELL OR EXCHANGE — USE TOCHYLO (PROMIN) WANT ADS
КУПУЙТЕ, ПРОДАВАЙТЕ, МІНЯЙТЕ — ЧЕРЕЗ ОГОЛОШЕННЯ В ТОЧИЛІ.

SAMOTNI! PANIENKI! PANIE, KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłość i tęsknota ja w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze tęskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

PHOTOGRAPHERS! SEND YOUR NEXT Film Rolls for DEVELOPING AND PRINTing. Any size printed and developed 25c. Prints guaranteed to be sharp and brilliant. Extra Prints 3c each. A customer once — a customer always! Photo Art Service, 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MUSIC LESSONS — PIANO, THEORY AND Harmony taught. Reasonable rates. John Melnyk, 463 McGregor St. Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

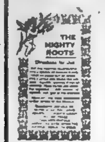

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients. Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

Не одна жінка або чоловік терпить на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заворот голови щлевно! Не потрібно мати заворот голови, бо за $1.50 дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІНЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріпляє ціле тіло. Замовлення шліть до:
ST. ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

PERSONAL

IF YOU DO NOT FIND WHAT YOU ARE looking for, advertise here, why not advertise your wants. Someone among the thousands of readers may have just what you want and would be glad to sell at a reasonable price.

EXCHANGES — FOR SPECIALTY FOR quick sale, list your property with us. Service that will bring best results. From coast to coast. Canada Realty Co., 623 Selkirk, Winnipeg, Man., Canada

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами, все любенько обходилася з вами, дорожила вами; ніколи не злостилася на вас' все була вдоволена вами. Но ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на довірливу відповідь
GAY PRODUCTS
3651 B. Winnipeg, Man. Canada

ВІЙНА! — Тепер війна, тому й "Точило" мусить бути войовниче. А по війні, то таке буде смішне, що від сміху ніколи не перестанете сміятися й хихотатися. Сюррр! —Точ

НОВЕ ДЖЕРЕЛО ДОХОДУ

для фармерів у новій індустрії в Канаді. Стале й поплатніше чіж збіжжа, Плекання і продаж свербивусу. Дві книжочки з поученням 25ц.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS, LTD.
697 Young St., Winnipeg, Canada.

"ЧИМ Я БУДУ?"

Вишліть нам адресу всіх людей, яких лише де знаєте, а ми сейчас вишлемо вам повищу книжку цілком — ДАРОМ! —
MARS BOOKS - NOVELTIES,
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

PHOTOS

ФОТОГРАФІЇ — з малих фотографій робимо великі, зі старих—робимо нові. Робимо портрети, перемальовуємо, побільшуємо і кльоруємо всякі фотографії. Виробляємо 1 ролю фільмів і всі фотографії з неї за 25ц. В бизнесі вже 27 років. Кращих і ліпших не дістанете ніде.

PHOTO ART STUDIO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

HAND-PAINTED PORTRAITS, ANY SIZE our specialty. Professional developing and printing. No foggy negatives. All prints guaranteed to be clear and sharp. FILM rolls, any size developed and printed 25c Postcard size prints 5c each. Don't gamble by sending valuable films to amateurs. Get the best from a firm 28 years in business

ЦУКОР

Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

СПЕЦІЯЛІСТИКА ЗАДАВНЕНИХ НЕДУГ

УСПІШНО ЛІКУЄМО: Ревматизм, Нервовість, Параліж, Ломбего, Сіятику, Гемороїди, Мочевий міхур, Жовчеві камінці, Лишаї, Жолудок, Утрату мужества, Жіночі слабості з довголітною практикою. На запити залучіть 3 центи марку.

DR. A. YAREMOVICH

354 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
PROMIN PUBLICATION

Ч. 3. Рік 18, Бер. 1947.
NO. 3. Vol. 18, March, 1947

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді $1.75 на один рік в Америці 2 доляри
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

TARAS SHEVCHENKO

UKRAINIAN NATIONAL POET

FIGHTING ALL HIS LIFE FOR FREEDOM. 1814 — 1861

SAMOTNI! PANIENKI!
PANIE,
KAWALERZY I WDOWCY!

"Mnie wiodła miłości tęsknota Ją w sercu znalazłem (am) ja twem!

Jeżeli ci brakuje towarzysza lub towarzyszki dla uzupełnienia i uszczęśliwienia życia, to zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego Korespondencyjnego i Matremonialnego klubu: KLUB NADZIEJA. Poufna i rzetelna usługa sprawom matrymonialnym. Gdzieś w świecie jest osoba jeszcze teskliwsza i samotniejsza od ciebie: z całą pewnością Klub Nadzieja was wyszle na ślubny kobierzec bez zwłoki. Można pisać po angielsku. Załacz swój opis w liście do:

STASIA MASTALERZ,
177 FOURTH STREET
TROY, NEW YORK, U. S. A.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІННЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно мати заворот голови, бо за $1.50 дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІННЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріпляє ціле тіло. Замовлення шліть до:
ST. ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

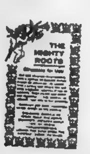

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кражу свого веселого Видавництва.

● **ХОЧЕТЕ** ПУ НУТИ— від сміху? Хочете качатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за ц. — в "Точилі".

● **ВСІ РАЗОМ** присилайте власно видумані веселі ві ї, жарти, оповідання, поезії, приг и, комедії, рисунки, казки, сатиру, іки, новелі, повісти, пісні українські англійські, загадки, відчити, розвідк драми, монольоги, дияльоги, діточі редставлення, переклади, і все маєте, а ми видамо книжкою д вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., Selkirk Ave., Winnipeg

ГРОШІ ФАРМЕРАМ!

ЦИНОКА на цілу наду фабрика Вімінової поживи на гків і ліків потребу ічно мільйони бушягідок із диких ж, то є: зі свербису. Крім того інших ростин, город и, зілля, і овочів. Фармерам це кр це оплатиться плекати ніж збіж . Ціни високі, стали на щорічний ут. Пишіть за лістою ростин, як плекати й висилати до нас.

Briar Hip Food Products Limited
607 Young St Winnipeg, Man.

ПРИМІРН І ГРІШНИК

Я є грішник нуватий,
"Точило" ч аю.
По сусід за ним лажу.
Бо с го немаю.
Але цього бі ш не буде.
Нині прирі ,
І в цій лі за "Точило"
Гроші **посилаю!**
Коли б кож і от так зробив,
То було сім мило,
Бо що ня всі читали б
ВЕЛИ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не т ьте своїх грошей на свої винаход як хочете зробити успіх. Ви лише годі вповні скористаєте зі своїх находів, як будете всі зорганізова в одно легальне Товариство Ви ідників під одною Корпорацією. ви винайшли річ поважну, чи ма важну, то однаково пишіть по і ормації.

ФАБРИКА

нових винаходів творяється у Вінніпегу. Хто ба користати зі свого винаходу, як би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патен без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грі и робити гроші мати найкращий охід у Канаді, за всі інші, хай е за безплатною друкованою ін мацією, засилаючи 4 центи ма на пересилку.
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторони. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки оден доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одинoке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
6 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє мя і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з лісти.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб народ вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку діляємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з пастернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

ЗАПОВІТ

Як умру, то поховайте
Мене на могилі,
Серед степу широкого,
На Вкраїні милій:
Щоб лани широкополі
І Дніпро і кручі
Були видні, було чути,
Як реве ревучий!

Як понесе з України
У синєє море
Кров ворожу, оттоді я
І лани і гори —
Все покину і полину
До самого Бога
Молитися. А до того —
Я не знаю Бога!

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте,
І вражою злою кровю
Волю окропіте!
І мене в сімї великій,
В сімї вольній, новій,
Не забудьте помянути
Незлим тихим словом!
(Оригінал Тараса Шевченка).

LEGACY.

When I die then have me buried
And arraign'd within a mound
Neath the open sky of prairies
In Ukraine, my native ground;
That the steppes and river windings
And the birds a-soaring
I may gaze on, I may listen
To the Dnieper roaring.

When the foeman's blood shall vanish,
From the river shallows,
In the Thirsty—then, and only,
Will I hills and fallows
Leave behind and fly to heaven
To my very Master
With my prayers. In the meantime
I know not a Master.

Lay my bones and wake from slumber
Rend your bonds asunder
And with evil blood of foeman
Free yourself from plunder;
Then, in kindred one united,
Free and well of spoken,
Don't forget me with a tender
Quiet wordy token.
(Translated by W. Semenyna).

НЕ БУКОМ, А ДРУКОМ.

Пише Евген Березинський.

ПОКАЙТЕСЬ!

(В Річницю смерти Т. Шевченка).

Як лиш березень настане
у девятім його дні,
Чи на землях України
чи далеко в чужині.
Збираються вірні діти
і як лише знають,
Батька свойого народу
разом споминають.

Так як в своїм Заповіті
коли він ще жив,
Всіх нас дітей України
лиш о те просив.
Не жадав собі як інші
гонорів, заплати,
А для добра України
старавсь працювати.

Всіх нас кликав, завзивав,
щоби ми зеднались,
А дівчата з москалями
щоби не кохались.
А тим часом подивіться
що нині зробилось,
Кілько наших вже у їх
кадри прилучилось.

Він нас кликав: — "Учітеся!"
Ну, і вони вчились,
А що в нашому народі
слави не добились.

Так за рубляки пішли
москалям служити,
Та помогти на братів
ярмо заложити.

Гей Тарасе, наш Кобзарю
коли б ти встав нині,
Та подивись що діється
тепер в Україні.
Заплакав би ти гіренько
вздрівши ту голоту,
Що за ласку царів Кремля
провадить роботу.

Заплакав би Ти гіренько
бо не сподівався,
Що знаючи Твої слова
брат брата цурався.
Щоб для себе пусту славу
у катів придбати
Щоби син міг рідну маму
на Сибір заслати.

Або сусід на сусіда —
лиш донос зробити,
Або через грядку землі
в тюрму засадити.
Трафляється й таке батьку
дуже часто нині
Не на добро, а на сором
нашій Україні.

Піцли діти яничари
москалям служити,
Добровільно в їм не ярмо
мов воли робити.
Недбають що над ними буде
ворог панувати,
А їх ненька Україна
в кайданах стогнати.

Але нащо їм придасться
вільна Україна,
В якій місця не було б
там для їх Сталіна.
Тому й вони тримаються
мов репяк кожуха
Того, кому запродали
свій розум і духа.

А я нині всім їм кажу
злидні спамятайтесь
Від чужого відверніться,
до свого вертайтесь.
Та попросіть вірних дітей
неньки України,
Щоб Вам якщо їхня ласка
простили провини.

Покайтеся перед ними
і перед всім світом,
Та перед тим Шевченковим
святим Заповітом.
І від нині разом з нами
вперід поступайте,
А як що ні, так у їхнім
ярмі пропадайте!

ПРО СТАРОГО ПАНЬКА І ЙОГО ШКАПИ.

ЖАРТ

Старий Панько погонив свої сиві шкапи батогом і сам до себе говорив:

— Ех, забаглося мому синкові Василеві бути мудрим, вченим чоловіком, жити по панськи, тай підмовив мене старого дурного, щоб я його послав в вищі школи до міста. Ну, а я дурний послухав і тепер маю повну голову гризоти. Він собі сидить у місті в якійсь там бурсі і цілий його світ не обходить, що я і як бідний роблю. Пани за школу кажуть що місяця плати, і то грубо, як також за книжки, пера олівці і холера його там знає ще що друге. Кожний раз він від мене щось вимагає собі на ту його валебну науку. А чи якого лисого чорта він з тої науки дістане чи ні, я не знаю. Вторік був обірвав якусь там "двійку" за яку я мусів заплатити, а він собі з того всього лише сміється.

Віз скрипів по болотнистій дорозі а старий кляв на пани, на школи та плював на всі боки. Навіть саме сонце, щоб не бачити і не чути того всього, сховалося поза хмари. Нараз задне колесо воза за-

летіло на дорозі в глибоку баюру і пиши пропало. Старий з люти бив коні що сили мав, але щож коні в тому були винні коли дорога погана. Панько не знав що робити а бив коні далі і кричав до них:

— То я вас так доглядаю, годую вівсом, сіном і Бог знає ще чим, а ви мені за те вселось що, га?

В той час сива шкапа з лівого боку заіржала на всю пащеку на знак протесту, а друга за нею якби додала; що то ти старий нас годуєш? Раз на день січкою, а сто разів батогом! Ні, ми дальше і більше тягнути тобі не будемо, як що хочеш їхати тягни собі віз самий. І справді, обі шкапи поспускали свої голови в долину і більше нічого. Старий Панько то до них підскакував, то їх пестив, цілував, обіцяв давати їм завше вівса, щоб лише витягли віз з баюри бо там в місті дожидає на нього його син. Коні неслухали і стояли. День котився вже з полудня і дехто вертав з міста до дому а старий став і не знав що дальше йому робити. Чи так коні з возом залишити, на дорозі, чи разом з ними в баюрі почувати. По хвилі підніс голову до гори і бачить що їдуть жиди-гандлярі які скуповують ріжну худобу. Подумав собі старий: — продам свої шкапи жидам і позбудуся клопоту від себе. Вони і так вже до нічого, своє виробили, то нехай їдуть жидам на загибіль. Зблизились жиди а Панько до них:

— Слухайте, я продаю свої коні враз з тим возом і то зараз за малу ціну. Як то почули шкапи що старий не жартує, як шарпнули віз що сили, тріснуло болотом з баюри на всі боки по жидах і самі в ноги з возом. Яких три кільометри від того місця задержалися і одна шкапа каже до другої:

— Ліпше від старого брати січку і батоги, як від жидів самі батоги!

— Ти маєш рацію — сказала друга. Слухаймо старого, як що хочемо ще не світі жити.

Того самого дня старий Панько ще був у місті і відвідав сина Василя в гімназії. — Микола Горішний.

ХТО БАЧИВ.
або
(Розмова з Скитальцями).

Його я припадком зустрінув,
з журбою борячись сидів,
Мов з рідним своїм я звітався
і в хату свою запросив.
І тут по своїму звичаю
як годиться гостя приняв,
А потім про долю народу
його я чемненько спитав.

Я знаю, сказав він по хвилі
що тяжко вам вірити буде,
Та правди не годиться таїти,
бо Господь скарав би за те.

Займанці всьо наще забрали,
а решту пустили з огнем,
Людей як могли мордували
часами й палили живцем.

А слугам, своїм запроданцям
сказали у світ вирушати,
З кличами, що їхні воїни
ідуть всіх рабів визволяти.

І правда, знайшли вони стадо,
котре їх слідами пішло,
А нині між добрим народом
заразою стало воно.

Братів своїх рідних цураються,
тому що лишили свій край,
Та горе лиш в тім що не знають
яким для народу той рай.

Коли б так пішли подивились
пізналиби правду святу,
До свого б вони повернулись
не лізли б у гречку чужу.

Не кликали б других— вертайтесь,
бо вас потребує наш край,
А стали б всі правду казати,
про той ново-створений рай.

Бо хто ж бачив в вільній країні
щоб люди у страху все жили,
І тільки те що їм прикажуть,
на користь партійцям робили.

Хто бачив, чи чув таке право
що Богу не можна молитись,
Всьо інше на світі забути
а вожду держави коритись.

Як хто ще в таке доси вірить
нехай він пропаде без сліду,
А я неньці Україні нашій
до смерти служити буду. —

Евген Березинський

С. Д. Лубянецький.

З ФОРНАЛЯ НА ПАНА, З ПАНА НА ЖЕБРАКА.

Марко та Антін були однолітки (ровесники) і були близькими сусідами. Разом вони бавилися в поросі або в Дарчині огірки лазили; разом підростали, але доля в них була не однакова. Хоч маленька була між ними ріжниця, але все таки була.

Антін мав родичів і мав старшого брата Івана. В них було чотири морги поля і великий город, то в них було трохи свого хліба, хоч мусіли ще з боку заробити дещо аби потроху стягати кінці до купи. Коли обробили своє, то ішли до двора на щоденну роботу, щоб заробити яку шістку. Антін звичайно як молодший, то його і родичі більше пестили, і брат його пестив. Його посилали до школи, а коли скінчив школу, то й ходив до двора на роботу.

Марко був пів сирота, бо його батько помер тоді як йому було пять років. Маркова мати вдовиця, робила по господарях і так заробляла на прожиток, бо поля в них не було тільки кусок города та хатина, то Марко вже від дитиньства був засуджений на панського невільника. Як Маркови минуло пять років і батько помер, то його взяв один господар за пастушка до корови, тільки на літо. Пізніше наймали Марка на цілий рік; в літі пас корову чи дві, а в зимі гонив корову до води то вичищував стайню а за те діставав їду і шмаття, щоб не був голий. Та коли підріс трохи більший, то тоді почав ходити до двора і разом з Антоном ходили поганяти панські воли в плузі, а як були більші, і могли закинути плугом, тоді ходили вже за плугом.

Та Антін тільки літом ходив зчаста до двора, а зимою мало коли ходив, за те Марко мусів ходити як в літі так в зимі, бо вдома він не мав що робити. Зразу йому платили за день роботи по 12, по 14, а пізніше по 15 центів, так і то вже була велика поміч для бідної матері, вдовиці.

Так минали літа за літами і Марко та Антін стали парубками. Та яке то було Маркове парубецтво? Коли йому минуло 18 років, то він зголився в дворі на рік та став форналем. Отже, парубочив він між панськими кіньми і побільшій части ночував у панській стайні під жолубом, тільки деколи в неділю приходив до дому. За цілорічну службу йому платили щось 30 гринських грішми і кілька корців арнарії, себто давали зерном жита, ячменю і трохи пшениці), та кілька фір якого сіна на паливо, і за те він робив днями і ночами, а мати носила йому їсти.

Марко парубочив (звичайно що форналів звали панськими парубками хоч вони були й жонаті) і йому минуло вже 23 роки, але до війська його не взяли, бо був сиздібний, то добрі люди почали його радити, щоб він женився. Навіть дівчину знайшли для него, хоч і не дуже гарна на вигляд, бо звичайно, що зі здібних дівчат рідко де трапиться гарна на вигляд, але Марко не міг шукати за красавицями, бо раз що він немає на те часу, а друге, що і він сам бідний дворак, то не може сватати якоїсь там багацької. Отже здавна між людьми був такий звичай, чи закон, що багач сватав багату, а бідний бідну.

Була одна дівчина сирота Олена коло служила в пані окоманки, та ще вона мала десь там пів морга поля, що хтось їм рентував, і Марко оженився з нею.

Як Марко оженився з Оленою, то вона покинула службу в окоманки і обоє перейшли до скарбової хати. Пан побудував хати для своїх форналів і за них нічого не рахував. Хати були тільки з одною комнатою, але для форналя і така вистарчала. Маркови до сего часу було трохи задалеко ходити, то думав, що буде йому вигідніше, а його мати осталась сама в своїй хатині і ходила та робила поміж людей, та жила як могла.

Антін також оженився. Батько дав йому два морги поля а старшому Іванови лишив два морги поля і великий город. Антін знайшов собі дівчину, котра мала один морг і пів після своєї матери (бо мала вже вдчуху) і пристав до неї бо її батько був забобитий і не міг робити. Та незадовго час, між Антоном та його тестем зайшло непорозуміння і сварка: Антін хотів так щоби з одного сього морга поля збирати засів і собі скадати щоб продати а щось собі заощадити, а тесть напосівся що все має давати до гурту, і на тім не могли погодитися.

Та зявилася чутка про Канаду. Антін дістав адресу від агента і написав до него, що хоче їхати до Канади. Агент прислав йому цілу купу паперів з різними інформаціями та порадами і Антін попереписував всі ті папери та довго не надумався, але знайшов купців і попродав поле, та виїхав до Канади.

Яка вже була його подорож то була, але приїхав до Канади і тут він заїхав в полудньво-східну часть Асинібою. (Тоді полудньва часть, теперішнього Саскачевану була провінція Асинібоя, а Ріджайна було столичне місто Асинібої). Там Антін взяв собі фарму. Після подорожі йому осталось ще грошей на стільки що купив корову, пару волів і віз та трохи дощок на хатину. На його фармі при однім кінци був молодий лісок купками, самі дрібні осички. Земля була пісковата і легка до вирібку, а що він приїхав десь в половині травня (мая), то збудував невеличку хатину і взявся до орання і парою волами зорав около 30 акрів землі аби мав на чім посіяти пшеницю на весні.

Тішився Антін що став собі незалежним господаром хоч йому ще багато всього потрібно, але знав що з тестем вже не буде мати клопоту, а коли виробить фарму, то певно буде лекше жити ніж в старім краю. Та він задумав що треба ще якийсь хлівець поставити для худобини. Хоч який будь, бо доброго нема з чого збудувати, але тим часом аби хоч трохи затишок зробити. Ліса великого близько не було, то він поїхав яких 20 миль від дому і назбирав десь на фіру так якби добрих латів і з того мусів зробити якесь прилуговисько для худоби. Але прийшов час молочення і він пішов до машини щоб заробити трохи грошей та купити пшениці на насіння. Поробив кілька тижнів і заробив пару десяток, а також один фармер дав йому кілька фір соломи і він став приготовлятися до зими. Правда, що не було в него багато запасу на першу зиму, але він вірив, що колись буде ліпше.

До батька та брата він написав один лист як тільки приїхав до Віннінеґу, а другий лист написав тоді як скінчив орати. Він описав про все те що знав до тої пори, і написав що вже сидить у своїй хаті та що зорав вже 30 акрів землі. Описав про все докладно та радив братови щоб також їхав до Канади. В тім листі Антін згадав також про свого ровесника Марка і радив йому також їхати до Канади.

Коли Марко дочувся що Антін щось там і до него написав, то в неділю пішов в село і зайшов до Івана щоб почути з першої руки що там написав Антін. Іван прочитав Маркови того листа, так виразно ви ложив йому як на лопаті, геть все до чиста.

— Ну, і щож ви скажете Марку на те все? — Таж наш Антін відразу став багачем в Канаді. 160 акрів землі дістав і вже зорав 30 акрів, то що ви собі думаєте? Нехай буде, що акри троха менші ніж морги, нехай би було з тих 30 акрів тільки 20 моргів, то чиж нема вже звідки жити? Та ж в нашім селі не багато таких багачів щоб на одно літо міг засіяти стільки що Антін на перший раз засіє.

— Добре що йому так трапилося. Другому може й не трапиться таке щастя — каже Марко.

— Та що ви, Марку, таж Антін виразно пише, що кожний чоловік, що приїде до Канади, то може вибрати собі фарму де сам схоче, та кожному може трапитися таке щастя. По другім якби Антін знав що там нема добра, то він не писав би мені щоб я їхав. Я знаю що мій брат щирий мені і я йому вірю як сам собі, і думаю що на весні таки поїду до него і ви як маєте охоту то можете їхати.

— Добре то вам Іване, що ви маєте поле, маєте грунт, то маєте з чим їхати, а я бідний дворак, то з чим поїду?

— Ну, та ми ще зараз не їдемо і я ще напишу до брата та розпитаю його за все й напишу йому за вас, то може він дасть якусь пораду.

Марко попращався з Іваном і пішов до двора з тяжко задуманою головою. Форнальська служба доїдає йому до живих печінок, а тут нема іншого способу щоби втриматися при життю. До тої пори Марко не відчував так прикро своєї бідноти. Вперед він не добачував того чи між ним та Антоном була яка ріжниця чи ні, а тепер він побачив що між ними є дуже велика ріжниця і він ніколи не зможе досягнути того що Антін. Він собі вже наперед представляв, що за кілька років Антін стане багатирем, а він хіба ціле своє життя буде киснути в панских гноях та буде слухати проклонів.

Прийшла зима. Потиснули люті морози, позасипало та позадувало снігами і хто мав сякі такі достатки, то сидів в хаті теплій і такому не велика була жура, але хто жив в недостатках, той і в зимі мусів ходити на зарібки, одні до двора, а другі до богатійших господарів. Маркова мати сама одинока сиділа в своїй хатині, але вона мало коли сиділа хіба як яка го-

сподиня давала її прядиво до дому, то сиділа та пряла, а часом ішла на прачку і прала шмаття, якій господині і так вона жила. Та одного разу вона перестудилася і заслабла. Вдома не було кому доглянути її ані хати обігріти, ані води подати і вона тяжко захворіла та до кількох днів померла. Дали знати Маркови і він попросив пана щоб дав відпустку похоронити матір. Йому стало жалко, що бідна мати підгодувала його, а він покинув її саму в хаті що й ложки води не було кому подати її. Він гірко плакав і проклинав свою гірку долю.

Зима минала якось дуже поволі. Іван нетерпеливо виглядав листа з Канади від брата, та аж при кінці лютого дістав його. В тім листі Антін дав обширну відповідь на всі Іванові запити, та написав йому виразно, що немає чого боятися. Також написав до Марка, що як може стягнути тільки грошей аби було на шіфкарту, то нехай також їде, а в Канаді дасть собі раду скорше як там. Іван переказав Маркови що є лист до него, але Марко тільки рукою махнув. Він знав що то лист від Антона, але де йому думати про Канаду? З чим йому пускатись в таку далеку дорогу? А Іван шукав купців на грунт та на поле.

Одного дня розкрили яму бараболю на лану і форналі возили ті бараболі до гуральні а там з тих бараболь робили брагу для худоби а горівку для людей. Маркови дали одного молодого коня котрий вже був трохи привчений, але тяжкої роботи ще не роби. Та коли повозив цілий день балаболі, то шлия спарила йому карк так що аж шкіра злізла і на другий день вже не міг брати того коня до роботи. Окоман заглянув рану на коневі і розлютився та добре побив Марка за те, що ніби Марко збаві в панського коня. І щож він міг зробити той бідний Марко? Та що він зробить панови, як він і обізватися не сміє. А чиж то його вина в тім? Що йому казали робити то він те робив, і за щож його має товчи? Його жаль стиснув за серце і він шпурнув на землю форнальський батіг а сам пішов.

Марко пішов до хати, жінки не було вдома, була також в роботі. Вона в панській стодолі млинкувала пшеницю. Марко розглянувся по кутках кілько в него є тих маетків. В одним кутку в мішку стоїть з пів чвертки (пів гелетки) житної муки, в другій торбині з миска пшеничної муки, та ще в одній торбині з миска ячмінних круп і то всьо. На припічку двоє горщат і дві миски, а на лавці близнюки, що жінка обід виносить йому часом в тих близнюках, а на постелі одно рядно валовяне та одна подушцина і то був його цілий маєток. Марко взяв рядно з постелі, простелив його на землі і поклав на него муку та крупи, взяв то все на плечі і пішов до дому, до рідної хатини. Поскладав ті вузлики на лавку і розглянувся в своїй хатині котра видалась йому наче пожої і пішов знов щоб забрати решту свого добра а то горнята, миски, близнюки та подушцину. Там пішов до стодоли і сказав жінці щоб в вечір ішла просто в село бо він вже забрав все зі скарбової хати, та переніс в село.

Марко як довголітний дворський невільник, коли опинився на волі, то самий не знав що зі собою зробити і до чого взятися. Ремесла не знав жадного. В сельськім господарстві він також нічого не розумів, бо в него не було жадного господарства і він кожного дня заходив до Івана а там говорили тільки про Канаду, бо Іван вже лагодився в дорогу і заохочував Марка щоб їхав з ним. Вони обрахували кілько то потрібно грошей на шіфкарту а кілько Марко може взяти за свою хатину і городець та за пів морга поля, бо більше в них нем нічо до продажі.

Нарешті Марко добив торгу. Поле купив той що ренту мав його, а хату і городець продав жидови і якраз натягнув тільки, що вистарчило на шіфкарту на двох а більше нічого.

Що вже буде то буде, а до двора не вернуся, — каже Марко. Коби як дістатися до Канади то двоє нас може якось дамо собі раду, а як де загинемо, то все одно бо жалувати нема за чим. Івана я не відчеплюся, бо він письменний, то буде нам за провідника. Зібралися всі разом і — поїхали.

При кінці квітня приїхали до Вінніпегу і там позлазили бо доти мали заплачену подорож. Хто хотів їхати далі то мусів платити осібно. Для імігрантів ціна була досить низька, та Марко немав вже нічого. Він зі щирої душі рад би заїхати до Антона, та що він вдіє? Сльози стали йому в очах що мусить розходитися з Іваном і може вже ніколи не побачиться з ним. Іван побачив що Марко дуже сумує і знав яка причина тому, то порадився зі

своїм батьком, бо шкода їм було лишати Марка та Олену як сиротів. Тоді Іван сказав Маркови, що як хоче їхати з ними разом, то позичить їм 10 долярів на дальшу подорож. Іван дав Маркови 10 долярів чим Марко дуже втішився і на другий день була велика радість бо всі віталися з Антоном, стискали руки, цілувалися, та обливалися слозами з радости.

Для Антона була також велика радість, бо він як виїздив з краю то немав жадної надії щоб ще колись побачив свою рідню, а то по році розлуки, він знов побачив своїх дорогих родичів і свого доброго брата, та свого ровесника і товариша з дитячих літ Марка. Прибувші також всі раділи, бо побачили що Антін має все те, про що писав у листах. Він не обманював їх і не дурив. Отже, в кожного прибувшого ожила надія на ліпшу будучність, бо коли дають землю, то чого більше потрібно? І всі вони були веселі та вдоволені що приїхали до Канади.

Марко хоч як силувався бути веселим, то в глубині душі щось його гнітило. Він бачив широкі простори тої землі, та з чим йому братися до неї? Та щонайгірше, в него нема і цента при душі, та до того ще й довгу має 10 долярів, а за щож хліба купити? І він зачав скаржитись перед Антоном.

— Порадь мене приятелю Антоне, що я маю робити? Я приїхав до тебе, бо рад був побачитись з тобою, але я не хочу бути тягаром для тебе. Вас своїх є великий гурт, то не хотівбим заваджати вам, але що я зроблю тут без цента в кишені? По другому, я знаю що і в тебе не перевалилося, бо з фарми ти ще нічого не зібрав, то я не хотів би наприкритися тобі. Можеб ти порадив мене, де би тут я міг знайти яку роботу?

— Слухай Марку, каже Антін, — вперед віддихайся та відпічни після довгої по дорожі а потім вже якось порадимось. Тепер ви всі в мене гості. Хоч правда, всім нам досить тісненько в моїй хатині, але мусимо вибачати. Тепер, ти, що правда, не маєш з чим сідати на фарму, то мусиш вперед заробити трохи грошей, але тим не журися, якось воно буде. Я знаю, що ти роботи не боїшся, а знов тут над робітником не знущаються так як в старім краю. Там як дадуть тобі 20 центів на день, то раді би душу виперти з чоловіка за тих дві шістки, а тут дістанеш одного доляра на день і наїстися як пан, тай не дуже змучишся коло роботи. Минувшої осени я робив кілька тижнів коло машини то я знаю. Отже, не маєш чого журитися, добре що приїхав.

Марко вислухав щирої поради свого приятеля і йому наче камінь тяжкий зсунувся з грудей. Він не знав які тут є роботи, але яка вже трапиться робота то таку буде робити, коби хоч трохи заробити тих грошей, та щоб недовго наприкритися Антонові.

Перебув він кілька днів в Антона і на превелике його щастя трапилася йому робота в одного фармера і то разом з жінкою. Фармер той був старий вдовець і йому було потрібно хлопа і кухарки. Він був німець і знав декілька слів по польськи то могли сяк так розмовитись. Він вже мав пів секції землі виробленої. Маркови обіцяв платити по 30 долярів на місяць, а його жінці Олені по 10 долярів на цісяць. Марко і Олена були безмірно раді що таке щастя їм трапилось, що таку високу платню пообіцяв їм і годувати буде їх і обоє в купі будуть робити, то се таки велике щастя.

— Тільки подумай, Олено. Там я цілий рік криперував за 30 ринських, а тої арнарії давали стільки аби з голоду не здохнути. А тут 30 долярів на місяць тай їсти є чого душа забагне. Таж там найбільші багачі на Великдень не мали ліпшої їди, як ми тут що дня їмо.

Тішилися обоє і робили по щирости. Зразу фармер показував як і що робити, то Марко хапався роботи і робив так щоб угодити фармерови. Марко любив доглядати коней і ходив коло них дуже лагідно з чого фармер був досить вдоволений. Олена кухарила не так зле, хоч не вміла ще печи паїв і кийків то який час мусіли без них обходитися.

Виробили вони так до кінця жовтня і фармер виплатив їм разом 240 долярів. Маркови аж очі горіли з радости як побачив, що за одно літо вони зробили таку суму грощей. Таж йому навіть не могло приснитися, щоб на своїм життю він міг мати стільки грошей, а тут вже має їх на руках. Фармер виплатив їм то що відробили за ціле літо і сказав що як хочуть, то можуть робити в него через зиму, аж до 1-го квітня. (Далі буде).

МУДРІ ВИСКАЗИ

Як чоловік не жонатий, то ще не пропав.

Найліпші жінки, є жінки широкі, бо мають добру натуру.

Лиш досвіта сходить сонце.

Загально сказати, то деякі люди не повинні звати себе людьми.

Коли б було все, що хочем, то чого більше треба?

До шкіл ходять дурні, а зі школи виходять невчені.

Найбільше розвинений нюх є до грошей.

Єдність є тоді, коли всі біжать до корита з грішми.

Дурень думає що всі є його товаришами.

Коли б не він і вона, ми і ви, то була б згода між нами.

Короля слинять ззаду і бють эпереду кулаком, щоби прилип до коверти.

Самолюбство веде до відлюдця.

Не годиться дутися, бо часом можна луснути.

Колиб усі думали однако, то не було б хріну ні маку.

Перо є на те, щоб писати ним дурниці.

Незгода вчить згоди й обидві не мають вартості. — М.

ФРАГМЕНТИ

Сірник малий легко може
Будинок спалити;
Слово лихе, лиха много
Може сотворити.

Колиб мали все, що хочем,
То не варто жити,
Бо живемо всі з творчих діл,
Що вмієм створити.

Самотою ти ніколи
Сам не можеш жити,
І без людей добра людям,
Ні собі творити.

В самохвальбі не кохайся,
Гордо не неситя,
Будь людина, що все може
Між людьми знайтися.

Голова є для науки,
Щоб добро творити,
Коли вона є порожна,
Щкода їй носити.

Щоб нас другі позажали,
Мусим одно знати,
Що повагу, гідність свою
Власну мусим мати.

Праця — радість і веселість,
І розрада мила,
Хто їй любить, в того кріпке
Здоровля і сила.

Розум треба управляти,
Наче поле дике,

Бо інакше він покриєсь
Буряном великим.

Хто на завтра відкладає
Щоденні задачі,
То ніколи не навчиться
Того, що він хоче.

Люби себе, люби других,
Дай і другим жити;
Без любови життя марне,
Кривда любить мстити.

Душа — вікно, світло сонця
Крізь нього впадає;
Хто заслонить душі вікно,
Темноту все має.

БІДА.

Одного разу ішов я пізно
Із поля до дому,
Про цю подію не казав я
Ще до тепер нікому.

Аж тепер я хочу дещо
Про те написати,
Бо вечері дуже довгі
Й не хочеться спати.

І не був я тоді сам
А з товаришом одним,
Пого імя було:
Федько Коцулим.

Він десь тут в Канаді є,
Най скаже відразу,
Чи брешу я як собака,
Чи я правду кажу.

Пізно, нічною порою
Йшли ми попри став,
Мій товариш мене затримав,
І сам чогось став.

Видиш — каже, що там в кінці
На гребли стоїть?
Дивлюсь, стоять три паничі,
В віку з двадцять літ.

Спершу я думав що вони
Прийшли там рибу ловити.
Як приглянувсь то не міг я,
Й кроку поступити.

Капелюх пішов в гору,
Волося дубом стало,
Най то кажу з ніччю йде
Щоб щезло й пропало.

Другим разом вже сам я пішов
Та в другий бік дивився,
Аж тут млин старахкотів
Гейби на кусні ломився.

Ох, як дав я ногам знати,
Як зачав втікати,
За пару хвиль опинився
Коло своєї хати.

Як добре двері замкнув
Аж тоді віддихнув,
Та Господу подякував
Щом ся біди збув. — М. В.

КОЛОМИЙКИ

Не журіться добрі люди,
Не зроблю вам шкоди,
Бо я собі пригадую,
За рідні городи.

У городі воробці
Коноплі зідали,
Як замовив я Точило,
Зараз перестали.

Бо Точило по коноплях
Зачало вганяти,
Воробці всі позлякались,
Мусіли втікати.

А я пішов по конопляк
Точило лапати,
Точило ся розложило
Щоб його читати.

Сів я собі у коноплі
Точило читаю;
Й почав його питатися,
Деж тя взяти маю?

Точило мені сказало
Де його дістати,
В Вінніпегу в редакції
Можна замовляти.

Наш редактор від Точила
Голову-ся сушить,
Папір дуже подорожів
Друкувати мусить.

А ви люди уважайте,
За Точило дбайте;

Як найскорше передплати
Свої присилайте.

Може тая коломийка
Якраз добра буде,
Що перший раз зложив її
Наш Евстахій Кузів.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ ТОЧИЛО!

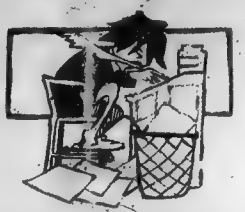

Дорогенький Мій Редахторуньцю! —

Давно я вже не писав до тебе, бо думав, що вже тому твому Точилові або й тобі самому прийшов капут. Але нині почта знова припхала, хвала ж тобі матко найсвентша, що я діждався знова тої радости. Бо прошу подумати любенькі читачі, — чи ж то не радість, що наш редахтір латає штани. Ану, нехай викажеться яка інша нація з таким ідеалом? Се є абсолютно неможливим. Такі практики тільки у нас ведуться. Не вірите, попробуйте. Підіть но ви до праці якоїсь нашої установи, то зараз дізнаєтесь про се. Але перше місце займають видавці наших часописів, головно їх редактори з винятком тих, що хвалять батенька Сталіна. Наші редактори, то не лише штани стягають, але також і кишки треба кожний божий день стягати. Чому? З тої простої причини вибачте нема що в них пхати. Але ви, редахторуньцю так дуже не нарікайте, бо маєте за форнотіньку таку величезну науку, котра ще навіть не обнята жадним університетом за котру прийшлось ся вам дорого платити. А ми, галіцияни, даємо вам з милосердя і то так щиро від серця. А передплату? — О, за се вже вибачте, в нас на це нема грошей. О, що вже ні, то ні. Ми вже знаєм де гроші занести, а де? А на гуці куці, на мувіз, до сальонів, таж там вся наша мудрість, наша ціла розрада, а ясність така, що й в білу днину до дому не трафимо, хіба при помочі вуйка. Котрий з милосердя до телефонічних слу-

ніїв з обави щоб ми свойов макітров їм не пошкодили запроваджить до дому, тільки вже не до вашого. Ви вже знаєте де. І та багателя коштує такого галіцияна від 25 долярів вгору. А галіцияни вилабудається з тої халепи, заспівае собі пісеньку: — Та не жаль ми за тим, бом ся добре напив. Це відзнака галіцияна, не українця. Візьмім інший примір. У нас вже від довшого часу ведеться збірка на підмогу скитальцям, тих нещасних, що бояться сонечка з Кремля, бо бачите, воно так гріе, що стопить християнина, головно українця, що з него сліду нестане. То бачите, для українця воно страшніше як атомна бомба. Подибали наші комітетові такого галіцияна якраз перед тим домом, де вичищують кишені і кажуть:

— Дайте свою лепту на скитальців, на спровадження бідних сиріток. А він вам вивалив червоні худобячі очі, та дивиться як теля на нові ворота. Всі кишені вивертає, а в кишенях чорта має, все забрав сальоніст. І ви хочете, щоб такий галіцияни дав доляра на газету а відверниж то мати божа. Він мешкає вже поверх двайцять років на тій самій вулиці що українська церква а він не знає що вона існує. Він не належить до ніякої нашої організації, хотяй ми маємо гарні свої організації приміром: У.Н.Союз котрий обєднує тисячі наших людей, та зеде перед в народній роботі. Галіцияна до него ви не втягнети, бо на него сальоніст набрав тільки паліс, що він самий не знає. Він побратим руских, він вам все знає, чув як пахолки кремля говорили коло бари. Ще є інший порід галіцияни, вже кажуть що вони вікраїнці, але які? Послухайте як мені про них розказував один з союзових організаторів. В одній місцевости зайшов з тамошним секретарем відд. У. Н. Союзу до таких українців, щоб їх вписати в члени Союзу. Жіночка як почула о що ходить, побігла до сруму, принесла цілий оберемок різного рода паліс, навіть таких компаній що до них вже слід пропав, але нашої української ані одної. Тоді організатор питає:

— Пані, ви читаєте яку українську газету?

— А мені нащо, коли мені кожний день принесе і кине під поріг, і я знаю котра мала бийбу, котра розвелась, хто вмер бачите, її ціла мудрість. Організатор знова питає:

— Ви даєте яку жертву на нашу народ-

ну справу? Хочби тим нашим нещасливим скитальцям, сиротам, Маємо також Укр. Конгресовий Комітет.

— О, я до тих дурних не належу. По тих її мудрощах організатор звернувся до секретаря й каже:

— Ходіть! — Чого ви мене тут привели. Ви казали що то наші люди, а вони не є. Жіночка скочила як опарена, А за кого ви мене маєте? Я ж так само говорю як ви. Організатор відповів таке:

— То ще не все, що ви говорите по українськи. Ми можемо папугу навчити також говорити але вона на далі лишиться папугою. Ви ж самі сказали що до ніякої укр. організації не належите, часописів не читаєте, на жадну укр. справу не даєте цента, то треба вставити в суплікацію що від таких українців сохрани нас Господи. Думаєш редахторуньцю що не здалобся нам така молитва? Я думаю, що колиб у нас принялась така молитва то ти би штанів не латав. А Мануїльский не репрезентувавби України, та не паскудивби доброго нашого імени. А кожний чекіст боявбися ногою вступити на нашу землю. Тоді щезлиб пахолки кремля, а самий батько Сталін на сам спомин українців трясби штанятами як Тіто перед ультиматом Злучених Держав. А галіцияни щезли б як темнота перед світлом. Тоді ти редахторе не латавби штанів а твоє Точило крутилобся в кожній хаті. Я того від серця тобі бажаю і передплату посилаю. Так всі разом це зробім, й точилові цмір купім.

Пройдисьвіт.

КОТРА ЖІНКА ЛІПША?

Сусід: — Кажу вам куме, що моя жінка дуже любить мене, цілу милю виходить мені на зустріч, — як я йду з праці до дому.

Кум: — А моя радіє як йду з дому, і 4 години глядить в дверях, чи не вертаюся.

ТЕЛЄФОН ПОМАГАЄ

Жінка: — (до сусідного парубка). Ти чому так довго не приходиш де мене?

Парубок: — Боюся, щоб не застав вашого чоловка в дома.

Жінка: — Не бійся! Як застанеш, то скажеш, щось прийшов до телєфону.

Петрівський Володимир.

МОЇ КУЛІНАРСЬКІ ВПРАВИ

(Гумореска-бувальщина)

Багатенько є серед нас друзі мої таких людців, що люблять за всяке діло хапатися, за всяку справу говорити, наче знавці першокляєні, а самі нічогісенько не тямлять в тому. Сам не тямить і других критикує. А до всього треба мати знання і досвід. Та щоб довго про те не базікати, розповім Вам як я картофельку смажив. Побачите самі, що воно буває коли не знаючи справи досконало, візьмешся за неї.

Довелось мені раз бути в далекій дорозі. Не так по волі, як по неволі.. Приїхав з своїми хлопцями до одного села, розмістив їх по хатах, тай сам до одної молодички пристав.

І захотілося мені, братіки мої, картофельки смаженої. Та так захотілося, що хоч криком кричи, хоч помирати лігай.

Маршую собі по хаті, як на параді перед командиром, а сам все собі міркую та роздумую, як то ту підземну овоч смажити. І хоч ніяково було, звертаюся до своєї господині за порадою.

А вона на мене очі витріщила: — Та ви що, питається, — ніколи смаженої картоф лі не їли?

— Не таке бувало їв я, відповідаю, та лихо моє, готувати її ніколи не готував.

— Та щож там мудрого такого. Обберіть бульбу, покладіть на сковороду сала, а коли розтопиться, поріжте туди барабольку тай смажте собі на здоровлячко.

Набрав я повний цебрик бараболь, узяв ножик і почав. А ніж той у руках чомусь, як миш крутиться. А лезо від бараболі на бік одвертається. Але як там він у мене вже не крутився, за яких півтора години обібрав я бараболю.

Дивлюсь на неї і дивуюсь. Цілісінький цебрик було тої бараболі, а почистив, то на тарілку змістити можна. А лупини ціла гора. А господиня якось насмішкувато поглядає на мене та щей дякує:

— От, спасибі Вам, надрали шкаралупин. На три дні моїй льосі вистарчить. Поглянув я на свою бараболю, а вона чомусь аж чорна стала. Подивився я на руки і вони теж якогось жалібного коліру. Наче не бараболю чистив, а сажу трусив. А господиня дивиться на таку кумедію, аж за боки береться та повчає:

— Треба було паночку чищену барабольку у воду ставити. Подивився я підозріло на свою бараболю й питаю:

— А вона не трійлива стала? Чув я, що в ній є якийсь солянин, то його треба водою відмивати. Чи не від солянину вона набрала такого неприємного коліру? А та трохи не падає.

Махнув я рукою, та щоб не бути на заваді я вийшов на двір. Дивлюсь соломи стіжок стоїть. Зладив я з цегли маленьку піч і запалив. Відкраяв пів кільо сала, покришив на сковороду й поставив. А тут приперла нечиста сила когось з моїх хлопців. Може на мить яку відвернувся я від печі, зирк, а з сала і сліду немає. Я сюди і туди і в піч дивлюся і в димар заглядаю, нема мого сала. Озирнув я а позаду сидить якийсь кудлатий Бровко, та лише облизується. Щей у вічі таким невинним ягняточком заглядає. Схопив я з пересердя люшню, та до Бровка. Він з переляку мені поміж ноги, а я через нього. Люшня мабуть надломана була, бо навпіль перебилась. Схопився я з уломком за Бровком. Той у хату, я за ним, той на лаву, а я його уломком. Та замість Бровка глечик якийсь поцілив. Аж тоді я опамятався. Дивлюсь, моя молодичка з переляку під припічок заховалася, та звідти заглядає. Гукаю на неї щоб виходила. Ну, бачить вона чоловік до розуму прийшов, вилізла тай питається мене:

— А чому то ви, паночку, з Бровком не поділились?

— Та ділити, відповідаю, власне вже й немає чого. Він сам спасибі моє сало поділив. Бараболі допомагав смажити. Розповідаю як було. Дала вона мені масла. Пішов я бараболі досмажувати, та все на свого помічника поглядаю. І на всякий випадок цуропалок у руці тримаю. А він клятий з далека присів та все облизується та зуби насмішкувато шкірить.

Сиджу я і більше на Бровка поглядаю як на бараболі. Потім схаменувся. Що за причина, думаю, не шкварчить, моя бараболя. І навіть масло не топиться. Подивився я в піч, а там солома давно вже перегоріла. Вхопив я соломи повнісінький жмут, напхав у піч а вона тільки куриться. Дмухаю, дмухаю, не помагає нічого. Летить хмарою попіл від того дмухання сідає на мене, та на мою картофельку. Я присунувся до самих дверцят, нахилився, а клята солома як бухне відразу вогнем. Так мені брови і обсмалило. Ну, та це вже пів біди. Вогонь горить, бараболя шкварчить, полекшало мені на серці, але чи то вітер незручний якийсь був, чи піч я так зробив, тільки вітер подує, так все просто в дверцята. Він дме, а попіл летить. Все летить, та на мене й на картофлю сідає. Почав я свою картофлю перегортати, а вона не тримається сковороди. Що я її термосну веделкою то й вивалюється половина та просто у вогонь. Я нічого, витягаю її назад. Терплячка в мене є. Хоч через дві години, я таки досмажив.

Подивився я на вислід своєї кулінарії: Лежить купка так із жменю завбільшки та така підгоріла, чорна, з золою й з попелом перемішана.

Зітхнув я важко, забрав картофлю та пішов до хати "трапезувати". З далека на прощу у Бровка цуропалком загилив. Та той не дурний, відскочив. Навіть не поспішався дуже.

Приходжу до світлиці, ставлю урочисто сковороду на стіл. А господиня на неї дивиться та очі жмурить. Потім на мене зирк, та як зарегочеться. Впала на лаву, аж качається. Що то сталося з моєю молодичкою, міркую. А вона тоді до зеркала, та тиць мені у руки його. Зиркнув я у зеркало і трохи не зомлів. Брови обсмалені, обличчя все саджою та попелом висмароване, ну мурин тай годі.

Пів години відмивав сажу. Відмивав і роздумував що то значиться братися за справу не знаючи діла тому.

Але й картофелька вдалася. . . рукуся головою самого луциніра, що такої Ви, скільки по цьому світі блукаєте не їли.

Ну, покищо бувайте, А наступного разу розповім вам, як я борщ варив та млинці смажив.

ГОЛИЙ, БОСИЙ НАШ РЕДАКТОР

Голий, босий наш редактор
Бідний на всі боки,
Терпить, мучиться з точилом
Сам не знає доки.

Другі люди по фабриках
Гроші заробляють,
В банках грошей мають повно,
Що вже не приймають.

А редактор нещасливий
Біду одну має,
Голод, холод, довги тиснуть,
Мало не сконає.

Люди живуть так як люди;
Весело їм жити,
А редактор неборака
Мусить так бідити.

Ой не добре редактором
В наших людей бути,
Бо ти мусиш аж до смерти
Нещастя тягнути.

Наші люди дурничкою
Навчилися жити,
Тому другого із шкури
Можуть облупити.

Луплять вони редактора
Довгими літами,
Так, що бідний вже не може
Тягнути ногами.

Як ще довше так полуплять
Буде йому амінь,
І поставлять на цвинтарі
За всю біду камінь. —

М. Горішний.

ПОДІЛЛЯ.

Нема на світі другого Поділля,
Нема і певно не буде,
Як наше рідне українське
Здається справді Богом святе.

І хоч підеш на сам край світа
Будеш красу всю подивляв,
Однак до нашого поділля,
Ти другого не будеш мав.

До нього все буде тягнути
Тебе якесь життя-краса,
Так як з вирію весною пташку,
До свого рідного гнізда.

Бо в тім Поділлю твоє серце
Росло і виростало,
І воно вірно свою землю
Як знало покохало.

На його нивах хліб де поглянеш,
А в гаях повно зілля;
Гей нема брате, гей нема сестро,
Як наше є Поділля! — М. Горішний

Евген Березинський.

СЛОВА ПОШАНИ.
(В Роковини смерти Т. Шевченка)

На Твою могилу, Батьку України,
З землі Вашінгтона свободи країни,
Замість вінка цвітів як можу і знаю
Вязку слів пошани орлом засилаю.

Не поет я Батьку а правду сказати
В школі я навчився заледво писати,
А рецти наш Батьку, тобі признаюся
При кожній нагоді від кожного вчуся.

Твою книгу правди в своїй хаті маю
Твої слова золоті на память всі знаю,
Лиш жалую батьку, що не всі пізнали
Ті Твої великі, святі ідеали.

Декотрі на користь їх перекрутили
А декуди много своїх слів вложили
Щоби пусту славу для себе здобути
А меншого брата в кайдани закути.

Хрест святий здоймили з Твоєї могили.
А памятник батьку, лиш тому зробили
Щоби мали дальше чим брехню ширити
Що вони стараються всім добро робити.

Правда, кажуть вчитись так як ти казав,
Та не тої правди котру ти списав
Але брехні тої котру спритно склали
Ті котрі свій нарід ворогам продали.

Прости мені Батьку, та я не хвалюся
Лиш рідного сво го, як можу держуся,
І в спосіб який лиш можливим вважаю
До свого вернітся кличу завзиваю.

Не знаю чи вдасться для мене та штука
Бо це не так легко ще й для "самоука".
Та я прорікаю Тобі батьку нині,
Бути аж до смерті вірним Україні.

А Ти, коли ласка, з своєї могили
Передай хоч орлом свого духа, сили,
Щоби міг я гідно до кінця життя
Боротись за свого народу права.

Бо я його люблю не тільки словами
Стараюсь як можу навіть і ділами,
Богатим та бідним як слід доказати
Як всі для народу маєм працювати.

На Твою могилу, Батьку України,
З землі Вашінгтона свободи країни,
Я з словами тими поклін засилаю,
А Матері України вірність присягаю.

ЧИ КОРОВА ЛЮБИТЬ

Син школяр: — Мамо, нащо жінки так мастяться крімом?

Мати: — Щоб бути гарними і щоб їх любили.

Син школяр: — Чи й корова любить таку жінку?

Мати: — А тобі що встрілило в голову?

Син школяр: — Та я нераз бачив як ви малювалися, як йшли до стайні.

ШИЙВАРОК

Син: — Де їдете, тату?

Тато: — На шийварок, сину

Син: — Привезіть мені того шийварку, най подивлюся. Я ще не видів.

(Шийварок — відробок на державних дорогах).

ОСЬ ЯК ВОНО!

На виставі: — Прошу шановної публики, оце найбільший вуж світу! Від голови до хвоста має 6 метрів, від хвоста до голови пять метрів. Разом одинадцять метрів. Хто не вірить, прошу перемірити.

Що за лихо! Коли чекаю на свою дівчину, то попри мене переходять одна від одної кращі від тої, на яку чекаю.

Ковнірці є як жінки: щойно коли вони в нас на шиї, пізнаємо, який це нумер.

Якби не було дипльоматів, не було би війни, хоч дипльомати підписують всі мирові договори.

Неприємна є людина, що знає про свою мудрість, але ще гірша така, що не знає про свою дурноту.

В склепах є вже так зле, що навіть ті, що не платять, вже не купують.

ЧОГО СКОРШЕ ПОТРІБНО

Стара жінка: — Вважай, чоловіче, і не розтрачуй гроші, бо святонька йдуть і мені треба нового убрання, "корлі-гийр" зробити, (кучері) щоб я виглядала як й другі файні жінки.

Муж: — Краще купи нові штучні зуби.

ЧИ ЛІЧИТЬ?

Батько: — Не ліз до тої кімнати, там тепер доктор лічить маму.

Івасик: — Мама все вигонять мене з кімнати як пекар приходить. Чи він також лічить?

НЕ РОЗУМІЄТЬСЯ НА РІЧАХ.

Чоловік: — Скажи мені, жінко, чому як вертаєш до дому, то не йдеш вулицею, але ходиш задними болотнистими вулицями, та ще стільки дороги причиняєш собі. А пощо кум Максим замість йти просто в хату, — повертає до стайні? Я не розумію сего.

Жінка: — Е, ти старий бовдуре, що ти розумієшся на річах!

ДЕЛІКАТНИЙ.

Чоловік: — О, тут є щось у газеті про тебе.

Жінка: — Як то про мене?

Чоловік: — Слухай, статистика ствердила, що на світі є забагато жінок.

І СТАРІЙ СВІТ МИЛИЙ.

Стидайтеся, мамо, як мій наречений приходить, то ви не дасьте йому нагоди промовити слово, — все жартуєте з ним.

Мама: — Або старій що, світ не милий?

ДУХ

На спіритистичному сеансі в Петра Б. сидять усі довкола стола, тримаючись за руки. Нагло з креденсу злітає тарілка й розбивається на черепя. Тоді дружина Петра каже:

— Це дух нашої останної служниці.

НЕ КЛЯЛИ-Б

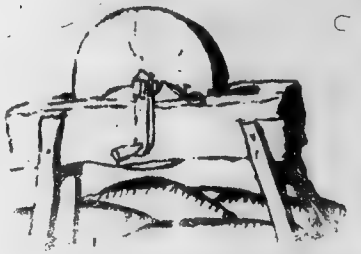

Никола: — (у шевця). Той редактор "Точила" як кого вчепиться, то так як репях кожуха, бреше, й бреше.

Петро: — Він не бреше, він правду пише.

Швець: — Коли б редактор брехав, то жінки не кляли б його так тяжко.

Никола: — Та бож я чув, що він і проти попів виступає. Се безбожник!

Петро: — Ні, він попів поважає, лиш не любить тих, що розводять чоловіків з жінками.

Швець: — І тих попів, що шкодять українському народові.

Петро: — О він має рацію! Нехай точить всяку погань!

ЯКА РІЖНИЦЯ.

— Яка ріжниця між трусливістю і обережністю?

— Обережністю називаємо власний страх, а трусливістю чужий.

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Вже вийшла з друку нова книжка, котру написав Евген Березинський під назвою:

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"

та

"КЛИМ ПОБРАТИМ"

Книжка має сто сторін. Розмір книжки є 4½x6 цалів. Ціна 35 центів. Для книгарень опуст 35 процент. Замовлення разом з грішми шліть до:

EUGENE BEREZINSKY
77 East —7th Street New York 3, N. Y., U. S. A.

ПОТРІБНО ФАРМЕРІВ
— плекати —

Малини, свербивус, соя фасолі, мятку, лободу, люцерну, кмін, кропиву, хрін, полин, перцюгу, кульбабу, постернак, петрушку, шпараги, огірки, чорниці, чорні порічки та інші ростини.

ХТО з фармерів хоче плекати повищі ростини для фабрики поживи і мати все сталий збут, нехай зараз пише за Повним Поученням Ростин.

BRIAR HIP FOOD PRODUCTS LTD.
607 Young Street, Winnipeg, Man.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато науково-та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

В КАСАРНІ

Капраль: — Знаєш ти, офермо, пана обершта?

Рекрут: — Мельдую послушно, що ні, прошу пана капраля.

— А пана майора знаєш?

— Ні!

— А пана фельдфебля?

— Ні, пане капраль.

— А щож тебе вчили в цивілю, ти рекрутське вухо, що таких високих панів не знаєш? Нідер!

РУЧНА РОБОТА

— Гало Джан!

— Гало Майк!

— Ов, а тобі хто так догодив?

— То корба від машини так мене справила.

— Не бреши, Майк, бо я пізнаю що це ручна робота.

НОВО-ВІДКРИТИЙ,

● **ЧУДО-ЛІК І ПОЖИВА — 4ВУ** ●

Найкраща пожива-лік відколи світ. Що лише відкрадена й випробована. Ліхарі досліджували її через послідних 93 роки. Найкраща й найуспішніша річ, на пониці недомагання. Одинока річ багата на всі Вітаміни, яка вдержить вас при добрім здоровлю.

Цей Чудо-Лік-Пожива, 4ВУ продовжує життя; 2. Дає гарний молодечий вигляд; 3. Поновлює всі залози і силу тіла; 4. Поправляє ум; 5. Скріпляє память; 6. Охороняє від шкірних викидів і прищів; 7. Хоронить від запорів; 8. Береже від заразливостей; 9. Усуває жовтачку; 10. Цукровицю; 11. Бідність і малокровність; 12. Рака; 13. Нестравність; 14. Передчасну старість; 15. Держить здоровля в добрім стані; 16. Хоронить від недоживлення; 17. Підкріплює приупавших на силах; 18. Усуває втому і умучення; 19. Скріпляє полові сили; 20. Немічі; 21. Держить зуби здоровими; 22. Будує сильну кров; 23. Вдержує матері і немовлята здоровими; 24. Усуває всякі затроєння в тілі; 25. Робить мускули сильними; 26. Поліпшає здоровля дітей і старших у віці; 27. Вспокоює нерви; 28. Дає апетит до їди; 29. Вдержує рівну вагу тіла; 30. Хоронить від натиску крови; 31. Здержує пянство; 32. Очні плямки; 33. Прибертає природний кольор волоссю, якщо вн є сиві; 34. Хоронить від простуди кашлю; 35. Не допускає до сивіння волосся; 36. Дає гарну церу лиця; 37. Хоронить від слізних очей; 38. Дихавиці; 39. Задухи; 40. Недуг серцевих та від многого інших недуг і пошестей.

Коли ви терпите на одну з повищих недуг — то шліть сейчас по 4ВУ, а позбудетеся своєї недуги напевно. 12 унцій — $3.50, за 24 унції $6.00.

GAY PRODUCTS 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! Присилайте гроші з замовленням, бо на С.О.Д. не висилаємо нічого.

ПРИЧИНА НЕРВОВОСТИ

Головною причиною нервовости є перемучення. Коли людина працює понад сили, немає відпочинку, не набуває сили через своє спання. не спить спокійно, то з часом стає нездібною до нічого; тягаром і нездарою для себе й всіх.

Болі голови має часті; болі крижей, дражливість, зворушення, ломання костей, крайно умучені мускули. і задубілі сустави. Чується наче подвійним тягарем на своїх ногах.

Через повищі недомагання тратить силу здорового думання, силу умову, а нелад, благе здоровля і гризота доїдає кінця. Не має сили відпорности. і замість одного недомагання чіпається цілий ряд ріжних недуг; стає полем на котрім слабости люблять розвиватися.

Кожна людина може уникнути перемучення тіла і ума — заживаючи чай з Гірського Коріння. Для відновлення спокійного сну нема нічого кращого. Спання не заступите нічим, а добре спання дає добрий відпочинок і скріплення всьому тілу. Добре й спокійне спання освіжує нервну систему, а спокійне спання — відпочинок дістанете лише через Гірське Коріння. Як не можете скоро заснути, то це знак виснажених нервів. Скріпіть їх ще нині Гірським Корінням. Не чекайте поки знищите себе цілковито.

Біль голови, нервовість, безсонність та нестравність — це є кличі знеможеного тіла, щоб ви негайно замовили собі за $1.50 Гірське Коріння для відзискання сили.

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 365-I Sta. B., Winnipeg, Man.

ВИНАХІДНИКИ!

● Ваш дійсний успіх винаходу лежить у нашій чесній, безплатній услузі. Пишіть за поясненнями повного задоволення.

INVENTORS' FREE SERVICE,
R-2, Belding, Mich., U. S. A.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"

або

"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

● Як хочете позбутися тягару з душі, неспасенного гріха, то вишліть ще нині доляр і пів на веселе "Точило", від себе й від других!

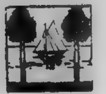

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Доі ощука —	.40
52 Тайни, — варто знати —	.25
Тайни краси — — — —	.25
Зрівноважене життя — —	.25
Київ і Рим — — — —	.25
Свитає день — — — —	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я — — — — —	.25
На Чужині — — — — —	.25
Лише для бабів — — —	.10
Порадник про кохання — —	.25
Штуки — — — — —	.10
Щасливе подружжа — —	.25
Як стати богатим — — —	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду? — — — —	.10
Літературний Сміх — —	.35
Кохання — — — — —	.25
Як позискати любов? — —	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим — — —	.25
Факти про попів — — —	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 936, 1937, 1938, 1939 і за рік 19 0. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину —	.25
Як ворожити картами — —	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТІ — — —	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ —	.50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал —	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована —	1.00
Догідність у супружестві —	1.00
Антольогія Укр. Письменства —	.65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діла . Для виховання розумних, скоро думаючих й здороводумаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію —	.15
Горнятко Кави, на дві дії —	.25
Засвистали козаченьки, —	.25
Старий Кавалір, на 1 дію —	.15
Чудовий Зять, на одну дію —	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Ганнуся, — —	.25
Ого! — — — — — —	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово й стали добрими і характерними для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наукова розрада —	.25

ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.10
Олесь, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — —	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — —	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог —	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поміщих діточих пєс.

ОЛЕСЯ, історична пєса, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію —	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію —	.05
ДЯК УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію —	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ —	.15
ЦІКАВІСТЬ, — — — —	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — —	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА, — — — — —	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБЄДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка що будете качатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела дороспуки комедія з правдивого життя. Будете любитися! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

Думи і пісні В. Т левітрів ——— 25ц.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated	$1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages	.15
Love Thrills —36 pages	.15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	.50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	.25
Own Sugar Making at Home	.50
How To Raise Mushrooms	.15
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — —	$1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — —	$1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — —	.75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — —	.35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — —	.15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — —	.30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION
Ч. 4. Рік, 18, Квітень,
No. 4. Vol. 18. April, 1947
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada
ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді $1.75 на один рік в Америці 2 доляри
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ХРИСТОС ВОСКРЕС ІЗ МЕРТВИХ
ВСІ ВІРНІ ЗНОВ СПІВАЮТЬ;
ЩЕБЕЧУТЬ В ЛІСКАХ ПТИЧКИ
ВЕСЕЛО ДЗВОНИ ГРАЮТЬ.

ВСЬО ТІШИТЬСЯ Й РАДІЄ
ЩО ЗЛОБА-ЛОЖ ПРОПАЛА,
А ПРАВДА В ВИДІ ЧОЛОВІЧІМ
ЗНОВА ОД ГРОБА ВСТАЛА

ТОЖ З ДНЕМ ВОСКРЕСЕНИЯ
ТАК ЯК ВСЕ ПО ЗВИЧАЮ,
Я ВСІМ ВАМ БРАТТЯ Й СЕСТРИ
ВСЬОГО ДОБРА БАЖАЮ.

ЩОБ РАЗОМ ВСІ ЗЄДНАЛИСЬ,
ТА РАЗОМ ПРАЦЮВАЛИ,
ЩОБ З СВОЄЇ ХАТИ ВРЕШТІ
ВСІХ ВОРОГІВ ПРОГНАЛИ.

ЩОБ ЙШЛИ ДО МЕТИ-ЦІЛИ
ШЛЯХОМ КОТРИМ ДЛЯ НАС,
В КОБЗАРЮ, КНИЗІ ПРАВДИ
ЛИШИВ ПРОРОК ТАРАС.

Е. Березинський

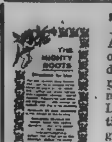
NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно мати заворот голови, бо за $1.50 дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІНЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріпляє ціле тіло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● НЕ СИДІТЬ НА ПЕЧІ,— Будьте діяльними! Продавайте славне смішне "Точило" всюди, в зимі і в літі, кожному! Творіть сміх, веселість для здоровля! Нехай ніде не буде ні одного українця без веселости!
Tochylo Publ. Co., 623 Selkirk, Winnipeg.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively; alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?

● ● Чи ви хочете бути щасливим, веселим, безжурним, щоб ваша жінка ніколи з вами не сварилася; все любила вас; шанувала й обожала вас; була горда вами; все любенько обходилася з вами; дорожила вами; ніколи не злостилася на вас все була вдоволена вами, то ще нині напишіть за порадою, залучаючи пятьдесять центів на дзвірочну відповідь.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете качатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

● ВСІ РАЗОМ присилайте власно видумані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повісти, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, диальоги, діточі представлення, переклади, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо.
Promin Publ. Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

ВОСЬМЕ ЧУДО СВІТА. Вірте, правдою є, що коли б "Точило" мало ті всі гроші, які йому добрі люде завинили, то могло б виходити на 1000 сторін кожного дня, стало. Ану, всі довжники відгукніться, а буде восьме чудо світа! Шліть залеглість негайно! Ви вже повинні знати, що за "Точило" треба платити наперед!

● РОБІТЬ від 50 до 500 долярів кожного місяця в себе вдома на своїй землі. За $1.00 тепер дістанете українську книжку, в якій є поучення як плекати і продавати новий рід ростиня для їди, на який все і всюди є великий попит. Поплатніше заняття як плекання пшениці. Цю ростину можете плекати всюди, не робить ріжниці де ви є. Майте стале, поплатне заняття на ціле життя! Ціна $1.00.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ПРИМІРНИЙ ГРІШНИК

Я є грішник звинуватий,
"Точило" читаю.
По сусідах за ним лажу.
Бо свого немаю.
Але цього більш не буде,
Нині прирікаю,
І в цій хвилі за "Точило"
Гроші посилаю!
Коли б кожний от так зробив,
То було б всім мило,
Бо що тижня всі читали б
ВЕЛИКЕ "ТОЧИЛО!"

ВИНАХІДНИКИ

Ніколи не тратьте своїх грошей на свої винаходи, як хочете зробити успіх. Ви лише тоді вповні скористаєте зі своїх винаходів, як будете всі зорганізовані в одно легальне Товариство Винахідників під одною Корпорацією. Чи ви винайшли річ поважну, чи маловажну, то однаково пишіть по інформації.

ФАБРИКА

нових винаходів отворяється у Вінніпеґу. Хто бажає користати зі свого винаходу, який би він не був, хай пише до нас. Винахід хоронимо спільним Патентом без винагороди.

C. I. A.
3651-B., Winnipeg, Man.,

ХТО ХОЧЕ грішми робити гроші і мати найкращий дохід у Канаді, за всі інші, хай пише за безплатною друкованою інформацією, засилаючи 4 центи марку на пересилку.

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 стороні. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки оден долар. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

—"Точило" на рік в Канаді і для Америки та Бразилії коштує $1.50

—Присилайте адреси своїх знакомих а ми вишлемо їм оказове "Точило".

—За зміну адреси числимо 10 цнт

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—Не вільно стерати або замазувати своє імя і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з лісти.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб народ вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко.

ХОЧЕМО УСЕ МАТИ,
І ВСЕ МИ БИ МАЛИ,
КОЛИ Б ПРО ТЕ, ЩО ХОЧЕМ,
ВСІ ЩИРО ПОДБАЛИ. —С.М.Д.

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах.
St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з пастернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Гарних писанок, свіжої шинки, грубої ковбаси і смачної паски бажає всім передплатникам і читачам "Точила"

Редакція.

Евген Березинський

СПОМИНИ.

Нема на цім світі вічного нічого
Всьо немов стрілою летить, минає,
Недавно ще були Різдвянні Свята
А тут вже й Великдень до нас заглядає.

Музики ходять носи спустивши
Бо підчас посту неможна грати,
А тут здалобися щось заробити
Щоб як то кажуть, на тютюн мати.

Парубки ходять де лише вдасться
Щоби свобідно час перепхати,
Дівчати наче вдови зробились
І мало в вечір виходять з хати.

Батько тим часом робить що може
Бо незабаром весна прийде,
Він буде радо нивку орати
Пастух на пашу коров пожене.

А як буде вже Квітна Неділя,
По лозу-шутку в церков підуть,
А виходячи ще на порозі
По плечах битись нею будуть.

Бо наші люди до того звикли
Їх треба бити, бо коли ні,
Так вони хочби навіть лозою
По вухах й плечах, бються самі.

Я памятаю як було вдома
Мов ті ангели в церкві були,
А як лише їм шуточку дали
Так зараз стали наче чорти.

Дмитро Миколі дав лиш одного!
Той йому зараз аж три віддав,
Степан побачив що вже почалось
Петра й Микиту бити почав.

В Пятноньку Велику, нічого не їли
На яйце свячене в покорі чекали,
В суботу лиш дещо, зате на Великдень
На Утрені в церкві, гнулись, вмлівали.

Вернувшись до дому, до стола сідали
Тоді батько яйця на тарілку клав,
Одно із них краяв, підкрутивши вуса
Кожному що треба з окрема желав:

Дочці, щоб віддалась, забралася з хати
Не тягнула більше з матері спідниці,
А синок до праці щоби вже забрався,
Заробив на себе, хоч на нагавиці.

Потім на гаїлку молоді спішились
Зайчика та Жука бавились, співали,
А старші при чарці, шинці і ковбасці
При добрій нагоді разом жартували.

А як ясне сонце за гору сховалось
Дітвора до дому бігла доріжками,
А старші дівчата парубка придбавши
Поза сади і городи вузкими стежками.

А що дальше було, самі здогадайтесь
Бо я не цікавий в чужу гречку лізти,
Але як всі інші читачі Точила,
Свячений хрін, паску і яєчко зїсти!

"Хто не хоче два доляри за Точило дати,
Не повинен себе навіть Українцем звати!"
Богдан Береза

Евген Березинський.

ЩО І КОМУ ПО ЗВИЧАЮ З ВЕЛИКОДНЕМ Я БАЖАЮ!

УКРАЇНЦЯМ — по всім світі
єдности і згоди,
Щоби більше не сміялись
з нас чужі народи.

ПРОВІДНИКАМ — щоб всі дбали
про мету єдину,
Незалежну й Самостійну
Вільну Україну.

ВИДАВНИЦТВАМ — часів кращих
і пера працівників,
Мудрих й смілих редакторів
та інших помічників.

РЕДАКТОРАМ — щоб всі сміло
обовязки виповняли,
В своїх статтях редакційних
про правду писали.

ВІРШО-МАЗАМ — щоб ще вчились
і гонорів не жадали,
Щоб не лише самі вірші
а й поезії писали.

ХЛІБОРОБАМ — що на фармах
працюють мов мули,
Урожай і жнив прикрасних,
щоб веселі були.

ДОВЖНИКАМ — щоб за "Точило"
цього року заплатили,
Тай такого як до тепер
більше не робили.

ВСІМ ЧИТАЧАМ — свят веселих
смачненької паски,
Яєць добрих, сира, масла,
хрону та ковбаски.

"Всім наче брат — Веселих Свят!"

С. Д. Любянецький.

З ФОРНАЛЯ НА ПАНА, З ПАНА НА ЖЕБРАКА.

2.

А тоді може йти й шукати собі фарми, а до того часу ще можуть собі заробити в него пару десяток. За зимові місяці, обіцяв дати їм обом разом 20 долярів на місяць. Марко з Оленою порадились і дуже радо згодилися перебути ще через зиму в того фармера, тільки Марко попросив відпустки на два дні, бо мусів піти до міста та покупити шмаття собі і жінці і віднести позичені гроші до Івана. Фармер знав, що Марко шанує його коні ліпше ніж він самий, то сказав Маркови аби запряг коні до воза та щоби взяв жінку зі собою до міста, та до знайомих, бо вона і так ціле літо не виходила з хати. Такої щирости вони не сподівалися від свого пана фармера, то подякували йому як уміли найщиріше і поїхали.

Поїхали вперед до міста, покупили що треба, купили гостинця для Антонової жінки і поїхали туди. Марко і Олена були дуже веселі і розказували яке то щастя їм трапилося, кілько то грошей вони заробили за одно літо та щей через зиму будуть робити. Віддав позичені гроші з подякою і забавились приємно та поїхали назад до роботи. В місті розпустили 20 долярів а 10 долярів віддали довгу а ще 210 долярів стиснув і сховав, бо то треба буде.

Перебули ще зиму, від першого листопада до кінця березня (марта) і заробили ще одну сотку. За один рік в Канаді вони заробили поверх три сотки долярів, то для бідного форналя Марка була величезна сума грошей і їх радість була безмірна. Пращалися з фармером то по руках його цілували та дякували за все добре.

Зайшли вони знов до Антона бо хотів порадитися що йому дальше робити, та куди іти за фармою. Поблизько вже не було фармів, бо позаберали. Іван та його батько забрали фарми щось 20 миль на північ від Антона рік тому назад, то й там коло них близько вже нема фармів. Треба іти на полудневий захід. Олена була при надії і Марко попросив своїх приятелів щоб заопікувалися нею, бо не знати коли то буде, і ніяк сидіти та гаїти час, бо треба шукати фарми.

Пішов Марко. Цілий тиждень ходив то сюди, то туди, і зайшов яких 50 миль на полудневий захід, а там знайшов одного молодого парубка українця. Розпитав Марко чи близько нього є вільні фарми, то парубок сказав йому, що ще мусить іти пять до шість миль дальше, то там є добрі фарми, тільки задалеко від міста. Парубок розказав йому куда йти і як пізнати фарми по інжінірських знаках, та ще показав йому такі знаки на своїй фармі. Марко пішов і вибрав собі фарму, та ще й зробив на фармі такі знаки як порадив йому парубок.

Вернувся Марко знов до Антона а там вже застав малого синка. — Ну, добре що хлопець — каже Марко. — Буде свій погонич до волів, коби лише де волів напитати. Фарма вже є, погонич є, тільки ще бракує волів та плуга.

— Чекай Марку, добре що є фарма, а жінка привела погонича, то плуг і воли вже дурниця, добре що жінка здорова.

— Ми вже вам аж-занадто докучили і не знаєм коли вам віддячимося за вашу ласку. Тай то ще не конець. Я бим хотів купити десь воли та заробити троха на фармі, а там нема з чого зіпняти хоч яку небудь хатину, щоб примістити жінку і дитину. Щоб знова перще ставити хату, то гроші підуть на хату, а до того я сам нічогісенько не розумію, як будувати хату. А купити матеріялу і наняти майстра, то не буде защо купити волів, і фарма буде не орана.

— Воно так і булоби, Марку, як ти сказав, але я хочу порадити тебе трохи іначе бо як бись не орав цього літа, то й друге літо піде тобі за марно. Знаєш, що я на своїй фармі першого року зорав 30 акрів, то на друге літо з того поля я намолотив дванайцять сот бушлів пшениці. То я і тобі раджу щобись в перед орав фарму а пізніше можеш будуватися як буде вже з фарми дохід. Тут в одного фармера є пара волів на продаж і я можу продати також свої, бо в мене вже не багато є до орювати фарми то я хочу продати воли і купити коні, але ти подивися на мої воли і подивися на там ті другі та спитай за ціну тоді будеш видів котрі будуть тобі до вподоби то ті купуй.

— Як ти хочеш продати мені свої, то пощо мені кудись ходити? Я куплю твої і по справі.

— Ні, Марку, так не добре. Закім що купиш то вперед оглянь добре. Також я продам тобі таво свій ручний плуг, то ти ще ним можеш зорати цілу фарму. Жінка най буде ще в нас а ти бери собі що потрібно і йди та ори абись на друге літо мав з чого жити.

— Ти Антоне, мені тепер і за товариша і за брата і за тата. Бігме що я правду кажу, бо й рідний батько не порадивби ліпше.

Марко купив від Антона воли і плуг, а в місті віз взяв на виплат. Купив троха дощок; купив дещо для себе зісти, та ще Антін дістав для него старої невеличкої цельти і Марко зібрав те все на віз і поїхав.

Земля була пісковата. На фармі не було ніякої перепони, тільки де неде були молоді прутики осичини круглячками. Марко зайняв загін попри одну стіну і оре через цілу фарму. Скиба крається рівненько як солонина. Воли тільки зажени в борозну і вони йдуть собі рівним кроком що й погонича не потрібно до них. Аж любо робити такими воликами і на такій добрій фармі. Радіє Марко. Крає ту землю, а скиба за скибою лягає рівненько та день поза день все більше і більше прибуває тих скибів. І доки прийшов час жнив, то Марко покраяв на скиби цілої пів фарми. Аж йому самому дивно стало, що за одно літо парма воликами перевернути тільки землі.

Дав волам відпочити оден день, а за той час зробив дві крокві з "тубайфорів" і дошки поприбивав до тих кроков і зробив ніби малий дашок або просто будку, а як приїде другий раз то вже буде мати один будинок, щоб там щось спрятати.

Приїхав Марко до дому, то Антін якраз збирався косити пшеницю і казав Маркови аби йшов та може знайти роботу коло штукування, але Марко не думав іти кудись до штукования бо хотів помочи Антонови ставити снопи. Він вже досить йому заваджає, то треба і йому помочи що небудь. Антін вже досить зробив добра для него, думав собі Марко.

Поштукував Марко Антонову пшеницю, а тоді пішов до того фармера що робив в него рік, і там робив кілька днів а потім фармер послав його до другого німця, котрий мав молотільницю, та дав йому свою рекомендацію, то там він виробив кілька тижнів і заробив троха грошей. Коли скінчилося молочення, то вже земля замерзла і роботи не було ніякої. Марко мусів зимувати в Антона. Хоч бу-

ло їм тісно, але що було робити. Під зиму на голу фарму та ще з малою дитиною не було як вибиратися.

Та скоро як прийшла весна, Марко взявся до перевожування.. Перевозити було що, бо він мусів брати машинерію, як диски, борони та сіварку. Також дощок взяв одну фіру, пшениці на насіння, то мусів щось три рази їхати туди й назад, але вперед возив що потрібніше, а по пшеницю і сіварку поїхав тоді як подискував трохи рілю. А коли скінчив роботу на полю то тоді вже взявся майструвати якусь хатину. Обробляти поле, а ще пісковату землю, то йому це йшло гладко як з маслом, але як прийшлось ставити шандину з чотирох стін, то вже він нагризся та намучився, бо це перший раз йому прийшлось будувати будинок. Як вже він зліпив ті дошки до купи то тоді взявся знов до орання.

До трох років Марко зорав цілу фарму і на четвертий рік зібрав та змолотив пшеницю, поплатив що був винен за машинерію, тоді взяв дощок і наняв майстра та поставив трохи більшу хатину з дахом та з переділкою на кухню і вже було їм багато ліпше і вигідніше. Тоді вже Олена почувалася як справдішна господиня в своїй хаті.

На пятий рік Марко зібрав і продав пшеницю то купив компанійну фарму за готівку, бо вже не мав що робити на свої фармі, а компанійна земля тоді була не дуже дорога, а на другий рік купив ще й другу фарму компанійну і до кількох років закупив цілу секцію компанійної землі. Купував більше землі, більше коней та машинерії і тримав сталого робітника най мита, а потім ще й наймичку. Багатство росло як на дріжджях.

Так він господарив на пятьох квадрах, аж доки не прийшла перша світова війна. Коли прийшла війна то ціна зачала підскакувати ад до двох долярів за бушель, то Марко просто шалів. Грошей мав як жид. Землі вже нема де купувати, бо другі розкупили, але він ще знайшов пів секції землі, близько дві милі від него і купив тих дві фарми. Виплатив землю, тоді задумав будувати величезну хату, щось за 10 тисяч долярів. Купував великі трактори та всю іншу велику модерну машинерію, тримав по два по три наймити. А на останку купив собі найдорощу гару (бо до тої пори їздив фордом). Ну багач і решта. Приїхав новим автомобілем перед поріг розкішної хати, вийшла Олена і троє дітей з нею і взяв Марко та повіз їх на прогульку.

— Тепер, Олено, я вже правдивий пан дідич, а ти пані дідичка.

— А може щей ліпший як були наші дідичі, бо деж вони годні були купити такий автомобіль як ти купив?

— Правду кажеш, Олено, бо дідич їздив двома шкапами та богою, чи як вони казали, бричкою, тай хата наша яка!

— Хотіла би я щоб та окоманка прийшла, та подивилася яка я пані. А то як я служила в неї то вона думала собі що то вже не знати яка вона велика пані, а по правді, то вона була також наймичка бо її чоловік служив так як і форналі.

— Хотівби і я, щоб той капшук, окоман прийшов та подивився на наш фільварок, та на наше багацтво, то певно що здалека скинувби капелюх передомною та просивби щоби я приняв його на службу. О, тоді я натовк би йому морду так як він мене побив.

— А я принялаби окоманку за кухарку, то допекла б її так як вона мені нераз допікала до живих печінок.

— Щастя наше Олено що ми вирвалися з того ланського пекла. Тай наш Антін щоб був здоровий та щоб прожив многі літа, бо якби не він то певно що й ми не булиби в Канаді.

Марко і Олена впивалися своїм щастям. Пригадували колишне скарбове нужденне невільниче життя і порівнували його з теперішним вигідним та роскішним про яке їм ніколи й не снилося. Колись самі були невільниками, а тепер служи роблять в них а вони з насолодою смакують свою роскіш. Та чи одно лихо чоловік мусить пережити на світі? Здаєсь, що на світі нема такої людини, котра б знала свою долю наперед, або щоб могла керувати своєю долею. Багато є таких, що ходять по світі наче без очей та мацають руками на вперед себе і раз злапають щось в руки, то знов вирветься їм з рук. Марко з Оленою також не керували своєю долею. Вони так навманці злапали щастя в свої руки і раділи.

Коли в одній части світа люди подуріли і взаімно мордували себе та нищили богацтво, то в другій части світа богацтво росло. Фармері брали по два доляри

за бушель пшениці та на велику скалю розбудовували своє багацтво. Та коли вій на скінчилася і ціна на пшениці впала до 70 центів за бушель, тоді зробився зворот у другий бік. Коли ціна падала ще ниже, тоді фармері зачали банкротувати. Хто немав довгу а мав кілька тисяч долярів в банку, то таким ще біди не було. Але хто був в довгах після війни, то такий до двох років банкротував цілком.

Марко був один з тих що довгу не мав, але мав заощаджених в банку пару тисяч долярів. Та коли ціна на пшеницю падала все низше і низше, то Марко натискав щоб як найбільше пшениці сіяти, бо хоч ціна низька, то все таки як більше бушлів, то більше грошей. Були й такі фармері що немали довгу, але немали заощадженого нічого та такі ще якийсь час боролися зі злиднями. Та загалом з усіх тих фармерів 90 процент були не практичні як Марко. Марко не був агрономом, він не мав найменшого поняття про те, як земля родить? Чого вона родить? Які причини до того що земля родить добре або не хоче родити? Марко так як і сотки других Марків, знав що треба орати, сіяти, збирати і продавати. Але він не розумів того що земля не буде вічно родити як не дасть її поживи і відпочинку. Жажда багатства, жажда грошей, отце була найголовніша ціль таких непрактичних фармерів як Марко.

Коли Марко заганяв плуг орати степ то він старанно витинав геть до прутика, де би була яка осичка або лозинка, бо яка з того користь для фармера? Завада більше нічого. Виросла би купка ліса, то тоді обминай його як який чирак. Ні, поле має бути чисте. Зберe пшеницю та змолотить, так зараз солому пустить з дымом, бо нащо ж вона має заваджати на полі? Гаїти час та обминати її а латка землі під соломою буде стояти безхосенно. Ні, як поле, то поле. Трапиться часом що стебло виросте високе і скосить та стерня зависока, тоді стерню випалить щоб поле гладко заробити, щоб леміші не горнули стерні наперед себе.

Оттак не практичні Марки рабували землю, виснажували її висушували, витягали з неї останні соки аж доки земля не спустіла цілковито. Земля з природи була легка пісковата, але за довгі віки в верхній верстві нагромадилось всяких хемічних і поживних складників, з котрих родилося збіжжя. Та коли непрактичні Марки обрабували землю з тих складників наче бандити, тоді земля зробилась наче мертва. Нема вогкости в землі, (бо немає в чім затриматися) тоді нема й дощу. Сонце нагріє сухий порох, тоді повстають вітри буря, й зриває ті порохи, заберає всю верхню верству та розносить її світами, а з урожайної колись землі робиться пустиня. І по другім періоді урожайних років прийшов період страшної посухи.

Коли прийшов перший сухий рік то між фармарями настала страшна паніка. Страшний буревій здер верхну почву землі разом із насінням і через ціле літо дощ не крапнув то фармері аж в голову заходили, бо були такі, що нічогісенько немали.

Марко також дуже зажурився, але в него ще щось там блищалось на тій півсекції що най пізніше купив. Також мав він пару тисяч ощадности в банку то думав що той рік якось перебуде, а на другий рік він надолужить втрачене. Фармері ходили як запаморочені і не знали що діяти. Деякі приготовляли землю під засів на другу весну, а деякі цілком нічого не робили. Марко ще першого сухого року зібрав на тій півсекції тільки що намолотив пятьсот бушлів, то ще всі йому завидували, але його аж нудьга брала і він не міг дивитися що других пять кводрів стоять пусткою. Наймитів Марко відправив, тільки одного лишив, бо треба було ту купку соломи повозити для худоби до дому. Маркови було нудно сидіти в дома і дивитись на пустиню, бо робити нема що, пшениці нема возити до міста, так з того всього взяв жінку і поїхав в гості до Антона. Вже довгий час не бачився з ним то постановив поїхати і подивитися як Антонови поводиться, та чи коло него також таке нещастя?

Антін і Марко хоч і під одною планетою родилися то про то їх характер і їх доля були цілком відмінні і між методами чи способами їх фармерования була велика ріжниця. Коли Марко захапував землі як найбільше, то Антін контетувався одною фармою. Він зорав на своїй фармі 140 акрів, а 20 відгородив з лісом на пасовисько. Зорану землю він розділив на три частині і кожного третого року, одна частина стояла облогом. Він знав, що в старім краю так робили господарі тому він і в Канаді зачав так робити. Антін знав

що в краю з пятьох-шістьох моргів люди виживали то з такої великої фарми можна також вижити тільки треба вчитися як то робити. Антін знав, що в краю хто ліпше гноїв своє поле, то воно ліпше родило, але там не багато хто мав досить гною. Правда, що тут з початку земля родила добре і без гною, але як він розділив поле на три части, то кожного року вивозив гної на підпар і бачив що на гноєнім пшениця росла два рази ліпша ніж на негноєнім. Соломи він ніколи не палив, але молотив на купи на пасовиску і коли котра купа добре перегнила, то він возив і розкидав по полю, котре стояло підпаром. Тому Антін мав добрий врожай кожного року бо він вертав землі хоч якусь частину того що забрав з неї. В гною, чи в перегнилій соломі витворювалися хемічні складники котрі підсичували землю і затримували вогкість. Тому Антін мав добрий врожай кожного року і він не хотів більше фармів, бо мав досить роботи на одній фармі, а якби мав більше фармів, то не обробить їх по людськи. Коли він завважив, що вогкість зачинає випаровути, то в осени він ніколи не орав стерні, бо через зиму в стерні затримуєсь більше снігу, а більше снігу більше вогкости. А не багато поля то на весні він скоро переоре стерню і засіє пшеницю, то земля має подостатком вогкости і пшениця скоро зійде та росте. Кожного року він сіяв яких 90 акрів і знего було досить.

Коли Марко приїхав до Антона то так здивувався що очам своїм не вірив. Здовж дорогою якою він проїхав, небачив майже ніде на полю ані соломи ані стіжків, а тут нараз на Антоновій фармі цілий ряд стіжків попри огорожу коло пасовиска. Зійшовся з Антоном та привиталися по приятельськи, а Марко каже:

— Як бачу, то коло тебе Антоне гаразд. А з кількох кводрів ти навозив тільки пшениці до стіжків?

— Якто з кількох? А от бачиш з тої стерні що проти стіжків.

— Що ти кажеш? — То ти тільки на одній фармі господариш?

— А мені нащо більше фармів? Що мені бракує на одній?

— Та нічого, але ти міг купити більше фармів. От дивися, я взяв гомстед а до того купив шість кводрів компанійних.

— Як в мого батька було лише чотири морги поля на цілу фамілію і ми мусіли якось вижити з того, а тут я маю 160 акрів землі, то нащо мені більше? Більше фармів, більще клопоту, більше роботи, більше видатків а часом і цілковита втрата, бо як забагато землі то ти не доглянеш її так як належиться, а часом бурянів намножиться тільки що пшениця не може рости.

— А в тебе хіба нема бурянів?

— Нема, бо в мене не великий лан, то поки пшениця висиплеться, в колос, то я перейду свій ланок на здовж та поперек і повимикаю як де є які буряни, бо бурянів я не люблю на полю.

— Ну, правда, на моїх фармах бурянів було потроха, але то дурниця. Найгірше вже що є, то посуха. А тут хіба коло тебе не було посухи коли ти стільки стіжків наскладав?

— Посуха була і коло нас, бо бачиш що і в моїх сусідів котрі мають по багато фармів то стоять пустками, а я маю тільки одну, то всіма силами стараюся затримати вогкість в землі. Цеї весни вітер зачав зривати верхню землю, то я як день так ніч розвозив стару солому і розкидав по полю і так трохи припинив що землі не здерло і трохи вогкість затримало в землі то сподіюся що намолот буде добрий, буде около 2.000 бушлів.

— То ти щасливий, Антоне, а я з пів секції землі намолотив тільки щось пять сот бушлів а з пятьох кводрів нема нічогісенько.

Довго вони говорили про свої фармерські справи і Марко ще гірше зажурений поїхав до дому. Марко думав, що він досить розумний і тому так доробився, а як побачив Антона та почув його бесіду про господарку то переконався що він таки не розуміється на господарці хоч доробився маєтку.

На другу весну Марко засіяв тільки кілько вистало свого насіння. Та поки пшениця почала сходити то вітри знов поздерали землю і зерно та порозносили хто знає куди. Марко відправив останнього наймити і наймичку а самий ходив і туманів. Вже другий рік нема ніякого врожаю і він мусить витягати потроха свої ощадности з банку. Після другого сухого літа, в зимі коні погинули з голоду бо соломи зашпарованої не було.

На трету весну купив трохи насіння і засіяв три кводри, але знов нічого з того не вийшло бо чим рік, то гірша посуха і гірші вітри так що друть землю наче скрипами і розносять її світами. Марко трохи розум не втратив з тої гризоти. Ті фармері що немали ощадностей, зараз другого сухого, року побанкротували і пішли з фармів куди їх очі повели. Марко з нудьги поїхав знов до Атнона чи не дістане там якої поради. Коли поглянув, що на Антоновій фармі пшениця вже висипалася в колос то аж за голову вхопився. Він скаржився перед Антоном що вже через три роки праця його пішла марне, та сам вже не знає, що робити. Та Антон не міг нічого йому був порадити, бо вже було запізно.

Ще два роки сидів Марко на тих фармах, брав говерменське насіння і сіяв потрохи, бо думав, що може трапиться такий рік що буде врожай, але його не було. Гроші вибрав з банку які мав, машинерія понищилась і на направу нема грошей. Пятеро дітей в него, два хлопці і три дівчині. Старшого хлопця дав був до міста до школи, але нема чим платити за його отримання в місті, то хлопець покинув школу і пішов десь шукати роботи. За добрих часів діти все ходили в новім убранню, а то вже зійшли на таке що нема защо купити. Ходить Марко як приголомшений бо злидні силоміць лізуть в хату. В хаті ще є деякі вартісні річі, то що йому з них. Йому і дивитися немило на ті меблі. Продавби, та хто їх купить? Автомобіль що коштував 22 сотки, але й то вже потребує деякої направи. Хоч під землю западайся, бо не видно жадного виходу. Олена плаче аж головою товче, а Марко просто божеволіє. Жура зіла його щой ходити не годен. В голові зробилося пусто та порожно. Вже всі думки видумав і нічого не може придумати, що йому робити. А душа його десь там аж в печінках десь там розпучливо кричить:

— Де-ж те щастя поділося? Чого воно так скоро покинуло і щезло десь в безвістях? О, доле, доле! Яка ти химерна та немилосердна. — (Далі буде).

СВАТАННЯ

Раз бузьок до чаплі
Старостів післав,
Бо найлучше за всі птиці
Він її кохав.

Чапля була собі птиця
Бродлива взорова,
Тільки одну хибу мала,
Що загонорова.

Нераз вона коло бузька
Зрадливо лестилась,
А як прийшли старости,
Чось дзюбом крутила.

То щось в пірю шолопає
Гей вошей шукає,
А на старостів уваги
Навіть не звертає.

То на одну ногу стане
Задре в гору шию,
Гей хотіла доказати
В ласку вам не стою.

Ну, а нині якто кажуть
Ніхто не дурний,
Все по рухах пізнає,
Хоч він птах німий.

Розглянулись між собою,
Потарахтотіли,
Тай з чаплею не пращались
Назад відлетіли.

Тай бузькови розказали
Який клопіт був,
Бузьок шию в бік звернув,
Гей про те забув.

Потім чапля знов до бузька
В гості прилетіла,
І знов зрадливо лестилась
Тай хвостом вертіла,

Але бузьок вже не хотів
На чаплю й дивитись,
Потарахкав й полетів
Щоб жабів зловити.

Оттака то люди добрі
Нинішна вам казка,
Обдурила чапля бузька,
Так як Каська Яська. — М. В.

ТАКІ ЗНАЙШОВ

Короткий: — Чому твої капці оба відмінні?

Довгий: — Бо такі знайшов на бекярді на Віллям улиці.

ВСЮДИ ПОВНО

Мала дівка: — Чому тебе всюди повно? М

Велика дівка: — Бо хочу щоб мене всі бачили.

ВЖЕ МАЄМО

УКРАЇНСЬКІ МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ.

Бажаний відтиск, тихі. Ключі розложення Київської Академії. Друк дуже приємний. Наймодерніші, сильної будови. Переносні (портебл) ціна $89.50. Офісові "Роял" $190.50. Ці машинки вдоволять і найвибагливішого. Замовляйте нині!

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

В ЛЮДИ — І. РАБІВНИКИ

Твердий сон залляв Верховину густою мрякою аж по вершки високих магур. Ніхто не бачив і не чув, як темна нічка вовком викрала з хати Николушки Магори маленького Олексу. Не чула Верховина, як десь по півночі з його подвіря покотився в доли тяжко навантажений віз.

Тільки Черемош ревів, як бугай на полонині, і мертвяками бовваніли темні кичері.

Коли прокинувся ранок і небо піднесло мрячну покришку, здогадалася Верховина, що найменшого її синка Леська бракує.

Прожогом післала на здогін золоте сонце, затрембітала в золоті трембіти, заблеяли череди овець, зарикали красулисті корови, виліз із гаври заспаний вуйко, високо понад верхи піднеслися орли бистрозорі, хитрий лис нюхав за слідом, іскрами по деревах скакали білиці, сповіщали кожду смереку про те, що сталося цеї ночі на гордій Верховині. Та було вже запізно, як сонце вже дігнало Олексу; віз перекотився через довгий міст на пруті й замкнулася за ним мальована рогачка.

Никола Магора відвіз сина до школи. Хоч як Настя відмовляла, плакала, та нічого не помогло. Никола таки дав сина до школи.

— Я хочу з него чоловіка зробити! — говорив. — Навчетси, тогди може й дома сісти. Ше кілько грунту стане, щоби міг вижити. Але тогди, мой, ніхто не посміе цвіркати йму в очі "дурний гуцул"! Не ме йго леда йкий паршек, леда йкий панчук, таке пусте, мой, пометенє що на тріску не взєв би, поштуркувати, гей гамана.

— Іван Семенюків з Кобак був у школах, а дивиси, що за чоловік з него вийшов! Перший адвокат, та ше єк наше село списав, єк писанку на Великдень.

— Та шо тобі, старий, збилоси в голову? Хочіш сина паном мати? — підказувала Настя. Николу як би хто ножем різнув.

— Ні, ні! — єк має бути таким паном, єк ті, всі вепри череваті, що з нас шкіру лупе, то лиште най разом зо мнов, тут на чорній земли, конає! Най бабраєси в гною, єк я! Най єму мозілі набігают такі, єк у мене! Най єму хребет від роботи тріскає, єк мені, що аж відогнути не можу. Не на пана ріхтую го, а на чоловіка! В люди!

— Е, давно не ці часи були... Деж ти збізуєш тепер вітримати хлопце такий чес у школах. Плати ж бо, плати! Ше лиш від вуший та воздуху не платимо. А йка признака нашій роботі? Все йде чортови в зуби! А ще єк побуде хлопец між чюжов лайов, дзевкатиме, єк щенюк, писки йму покрутит, єк Іванови Петришиному. Дивиси, лиш трохи побув він при воську, а тепер до нені рідної цвенькає, пискує..

— Я дам! Дастси видіти, — гримнум Никола.

— Але, єк він мені перекінчиком стане, розітру йго, єк чірвака, голову йму скручу, єк гадині лютій, власними руками. Дастси видіти! В Коломиї наша школа й по нашому вчют.

— Шо тепер наше? — кивала Настя головою! Слова Насті камінням падали на голову Николи, клевцями клепали його серце.

— Заткай хавку Насту! Не пори мене словами, не ріж мене без ножа. Я сам то знаю, але хлопця мусю дати до шкіл. Хлопець добре вчетси і був би гріх не пустити далі. Ти ріхтуй єго в дорогу, а я йду коні підкувати.

Настя вже давно настарала всього. Літом убілила чісанного полотна та пошила широкі сорочечки з широкими пришивками та з широкими брацарями, гейби дегіневи до шлюбу. Новий, писаний кіптарик, гарний сірачок із чорного сукна з двома великими китицями коло ковніра, як два гарбузи, черевики, білий байбарачок на зиму і шапка з баранкогово смушку вже здавна чекають у скрині. Тепер могла Настя дати серцю волю. Менший Митрик пас на городі вівці, а Лесько бігав десь по подвірю, прощався з кождим кутиком. Прощався з товаришами, що зібралися гурмою на вулиці з овечками, обіймаючи їх за шию, з коровками, з телятками.

Пращався Лесько із запашними плаями, із смерековими лісами, з кучерявими кичерями що заслонювали своє лице білою хусткою хмар. Наказував Митрикови щоб добре пас, щоб маржинку не бив, бо вона, як він вернеться, скаржитисяме йому.

Лесько був чемний і добрий до маржинки й до всього.

Настя перемагльовуючи ще раз Лескове плаття, рясними сльозами скроплювала чісанну сорочечку. Під кождий фалд вкладала своє серце, притачувала гарячі поцілунки гіркою приповідкою.

— Старий вже цілком здурів. Відриває мені від серця дитину. Хтож видів посилати малого між чужі люди, в місто, без нені, без дєді? Хто єму так головку зчеше, хто йго там змиє? Пропаде дитина тай решта. Ніби я діти на збут маю? Широка, зубата маглівка бігала по суковатій лавиці, маглювала, розтачувала скривавлене серце Насті-нені. Але перед Леськом, коли він пестився та приговорював, що йому жаль лишати неню, не показувала вона, що з її серця капає кров, ножами січе.

— Не бійси, Леську, — говорила. Ми зчеста приїзджетимемо до тебе, на свєта будеш дома. Фе, встидайси. Школєр, тай за ненев плаче. А ти не чітав у Кобзарі, що Тарас без нені був? Стефаник і Чіремшина шо дєді їх чітали, також мусіли лишити нені єк до школи йшли.

Очі Леська засвічувалися свічками, личко чічкою красніло — і він ставав веселим. Насті теж ставало легше на серці, дивлячися на веселого Леська.

Никола вернувся вже від коваля, а Настя ще плакала.

— Чого руєш єк корова за телєм, що єго жиди на заріз беруть? Я хлопця не на ермарок, а до школи везу.

Вже падало сонце за кичеру, як Настя домагльовувала останню Леськову сорочку. Ладила його в дорогу. Насипала повну бербеничку оріхів, яблук, повні бесаги хліба, два гарці густого молока із сиром, фасочку бринзи, раки масла, солонини, і всякого добра, що стало би не на дві неділі, а на два місяці.

По вечері перебрався Лесько в нове, бо перед північчю рушають в дорогу.

— Дивиси, Насту, шо за хлопец у нас. Напевно на всі діти буде.

— Еге, йкі ми горді дуже. Йдйко, Леську, торгни дєдю за вус, най не стерчет так до-гори, єк нис у Параски Зазулиної.

Десь коло півночі покотився у доли тяжкий віз, а за ним навздогін Настине серце.

Чорна нічка втискалася до хати, як вовк до кошари. Настя притиснула до грудей сплячого Митрика, щоби темінь не видерла їй останньої дитини. Біль матірнього серця розсував стіни.

— Дивиси, Леську, — це Прут. Зледащів він тут на долах, плетеси, гей лінива собака. А в нас у горах такий він бистрий, такий буйний, єк лошєк дворічний.

Глумливо всміхалися до синів гордої Гуцульщини щербаті, задрипані мури Коломиї. Густий сморід брав їх у свої обійми, втискався у кожду закутину широких, здорових гуцульських грудей, як нужда на Верховину. По ринку, де Никола коні попасати став, крутилися пейсаті брудні жиди й голодні собаки. Десь у вузькій вуличці тарахкотіла гицлівська буда, а зза мурів закрадалися із шнурками гицлі.

— Ну,-ну, Іване, що маєш на продаж?

— А йди ж ти, нехаре погана! Гадаєш, шо гуцул тілько твої кишені набивати возит? — Я сина до школи привіз.

— Ну-ну, я думаю, що ти скоро візьмеш його назад корови пасти. Не такі тепер чіси, щоби хлоп посилав діти до школи. Ми не можемо вітримати, що не таку голову маємо.

— Ну, слухай, Іване, може хочеш продати, морґ грунту, бики, сукно. . . я все куплю. Ти знаєш, — за школу треба платити, хлопцеви анцуг здавбиси. В хлопським не пасує ходити. Я тобі вже даю на завдаток, шобис мав на анцуг. Ходи з хлопцем до мого склепу, вібиреш, примірриш.

— Чікай ти жиде, я тобі зараз примірю. Никола обернув батіг, та щкробнув настирливого жида по плечах, аж собаки заскавуліли.

— Ну, гой, не думай, шо ти в Косові

або в Кутах. Я зараз поліцію закличу.

— Видиш, синку, оце перший рабівник, шо рабує нас в білий день.

Перед гімназією, як перед церквою на Великдень. Проходжуються старші гімназисти, заводять гамір малі. Під муром вичікують матері й батьки із своїми дітьми, що мають до першої кляси здавати. Никола заговорився з полюхами зза Заболотова, з Волчківців, з Карлова, що теж привезли своїх дітей до школи. Никола гордий, як король-гуцул. Він одинокий з Верховини, а його Олекса над усі ясніє, як веселка на сірому небі.

Лесько здав вступний іспит і лишився на станції над Чорним Потоком.

Що дві неділі котився з Верховини тяжкий віз на доли. Звозив Олекси повні драби запашних гуцульських чічок, буйного вітру з полонин, біле плаття, що яснішло, як сніг під сонце, невинними поцілунками і сльозами. Лесько гладив коника розпитував, що в полонинах нового, вдихав повними грудьми запах Верховини.

Що дві неділі їхали до нього на зміну дєдя, неня, або й слуга Юраш. Коли їхала Настя, то Никола все наказував:

— Дивиси, стара, не купуй малому ніяких панських лахів, бо подеру їх разом з тобов, на дривітни порубаю.

Він дуже не любив міської моди, що її почали вводити молоді.

— Дурні дівулі натєгают жидівські панчохи, шо в них литки світєси, єк крізь решето. Вбирают мешти на високих корках тай ходе, єк спутані кози по скалах. Легіні купуют зіпрілі сподні, шо їх міль пїла. Та ж знано, шо жидівське то підле. Жид набиває гуцулови пусте драньтє, а потому з хати, з ґрунту вигонит! Світилобиси таки наше, рідне, лиш траба йму ціну знати.

— Єк скінчєт Олекса школу і своїм паном стане, тогди даш єму чісанного полотна на білий анцуг на літо. Це май ліпше, — не таке, єк у панів, шо на вітрі розлазитеси.

Магора не їхав до сина поки весни не закутав. Все їхала Настя, або Юраш. Настя нераз плакала, що Лесько змарнів і зблід.

— Деж не змарніє дитина в науці тай ще в таких смродах? Я стара, але єк побуду там лиш одну деньку, то мені голова кружком ходит, єк задрулена. Навіть коні не хочут там води пити.

Коли Никола обвеснувався, поїхав сам, бо вже туга за серце доїла. Заїхав на станцію, дав коням попас, а сам побіг до гімназії, бо не міг чекати, аж Леська із школи пустять.

Увійшов у велику браму та став на коридорі коло дверий, де була перша кляса. Через двері чути було грубий голос професора і тоненький голосок учня, що відповідав лекцію. Защеміло серце в грудях Николи, затріпоталося, як ластівочка на гнізді під кришею, що прилітає до діточок своїх.

Це його Лесько співає.

Серце Николи росло, як висока Магура, груди хвилювали радістю.

— Мой, слухай, гуцуліє, єк твій син у школі співає!

Никола провертів двері своїми очима і бачив, як його Лесько відповідав, як він на цілу клясу червоною чічкою пишався. Коби на перерву задзвонили, а він зараз пізнасть свого Леська, бо ніхто не має такої кресані з червоною биндою, ані такого кіптарика писаного, ані такої сорочечки вишиваної. Він пізнасть свого Леська, як вівця своє біле ягнятко між чередою чорних овець.

Зателенькав дзвінок. Овечками висипалася із кляс дістора. Никола видивлював свої очі й не міг доглянути Леська.

Хтось торгає його за рукав, як заблукане ягня чужу маму в вімя, і говорить "тату". Никола вдивлявся добру хвилину. По голосі й по личку пізнав, що це його Олекса.

Як ранений медвідь, ухнув Никола, аж мури стряслися. Зіграв, як Черемош, коли нагла прірва впаде. Вхопив за дашок чаки, тай відірвав його. Хопив за поли чорної блюзки, що смерділа ще нафтою і каналами (Настя купила її в Коломиї "на каналах"), а гудзики відскакували, як болото від колеса, що котиться в долину. Никола розгортав Олексу, як буря копицю сіна, — аж до остриви самої. Клаптями розкидав по коридорі блюзу, як зогниле сіно зі стога. Здирав із плечей чорні латки, аж показалася біла сорочка з двома китицями, що звисали на двох защіпках, ніби два червоні яблука. Притиснув сина до грудей, якби добув його з під тяжких звалищ. Довкола приглядалися у німому страху незвичайній екзикуції.

— І та стара сука таки купила тобі пусті лахи. Чікай, я роздеру її, спалю разом із тим драньтєм паршивим! А ти, мой, гаруватимеш, єк чорний віл, разом зо мнов.

— Дєдику солодкий та срібний, неня нічо не винні. То я просив, бо професор, господар кляси, казав, що нажене мене з кляси, коли я приходитиму, єк парібок — гайдамака. Казав, що мені тільки ніж — і в ліс, ні до школи.

— Хто? Котрий?.. Покажи мені, — я роздеру його, єк пса!

Никола позбирав порозкидувані латки, та побіг з Олексою на гору до канцелярії, де збиралися професори.

Довкола довгого стола сидять, курять, проходжуються професори, як боги на Олімпі, або чарівниці, що віщують долю маленького людства гімназії. Здивовано гляділи, що звичайний собі смертельник у червоних гачах посмів залізти аж тут у святую святих, і ще з малим, заплаканим додатком, а вже зовсім не сподівалися такої мови незнаного гуцула з Верховини.

Никола підніс у гору волохату, праву руку з клубком лахів у кулаці, а в лівій заплаканого Леська. Наступав, як медведиця з вирваним пнем в обороні своєї дитини.

— Мой, злодії темні, рабівники! — котрий то хоче мені дитину зрабувати?.. Кажи!

Лесько показав на грубого пана з білими очима, що курив грубу сигару.

— То ти, мой, вбираєш мені дитину в жидівські лахи? — вбирали би ті на смерть! Я сина дав до школи на науку, а ні шоби ви мині його псували. Хочіти зробити з него міського фіфака, що, заклавши руки на зад, висвистуватиме мені в хаті, єк у коршмі? Хочіти йму писки перекрутити?! О, ні, рабівники, — не дам! Борше на кавалки порубаю, на січку посічу, а не дам на сміх, на поругу! Вже доста маємо таких, що рідної нені цицку ссали, а тепер і не признаются, що хлопської мами сини, пана грає, та в купі з паршєками нашу кров цідит. Не хочу, шоби люди проклинали мене за мого сина! Най здихає разом зо мнов, але я буду знати.

— Та чого газда так розкричався? Хлопець не може сидіти в школі в кожусі, що бараном смердить, — говорив збентежений пан. Ще хтось із професорів про бував зацитькати, вгамувати Николу, але на дармо.

— Тобі, мой, баран смердит, смердівбис у криміналі! Ти зріс, єк свиня в гною, у жидівських смродах, тому тобі це запашне! Це тобі пахне! На, пахай! На!.. і збурнув йому в лице з цілої сили клубок пірваного катрання.

— Чікай, ти блощице смердєча, ми тебе окропом відси віпаримо, ялівцем вікуримо, єк погані оси з під криші, роздеремо, єк вівчарі паршивого вовка! Ше не так засмердит тобі!

Скинув з плечей фелєгу, загорнув у неї сина, та на руках виніс його, гейби з вогню. Біг, як божевільний, що врятував свою дитину від страшної смерти. Завинув Олексу в грубі плетені ліжники, та тікав назад у рідну Верховину, на полонини, де чічки та отава пахнуть, де вітри буйні гуцульські голови чешуть, де високі кичері та глибокі яри відважні серця колишуть.

Пригорнула Верховина своїх синів до широких плаїв, до високих кичер, як молода неня пригортає до повних грудей маленьку дитину. Обнюхувала Леська плаї, ліси й гори тоненьким вітром полонин. Обнюхували овечки, миркотіли корови.

Закурила в люті Верховина великими файками кичер, пускаючи густий дим ялівця. Сціпила гуцулія кулаки й зняла їх у гору твердими магурами за зневагу гордого гуцульського сина. — Дажбог.

ФІЛЬОСОФ

— Ви справді думаєте женитись, пане Старопрофесорський?

— Еге, в останніх часах я іноді хотів мати дружину, дуже хотів мати.

— Справді?

— То бачите, якби я мав жінку — то вона би мала машину до шиття, а при машині була б оліярка з оливою, а мій годинник від якогось часу так свище.

КОЛОМИЙКИ

Замовив я всі газети
До своєї хати,
Та Точило найгарніше,
Я люблю читати.

А Ви люде не жартуйте,
Точило купуйте,
Від Точила редактора,
Радо поратуйте.

Цілий місяць над Точилом
Мусить він думати,
Щоби завше на час людям
Його розіслати.

Наш редактор старається
Людям догодити,
Щоб Точилом усіх людей
Між він обділити.

Але люде щось не дбають
Передплати слати;
А Точило возьме в руки,
То любить читати,

Але Бог не приказав так
Фальшиво робити,
Хоч Точило мати в хаті,
Треба заплатити.

Бо недуже то велика
Тая передплати,
Два доляри на цілий рік
А весела хата.

ФРАГМЕНТИ

Страх вбиває всякий успіх
Добра волю мертвить, —
І наш поступ, наче на сміх,
Сплячий все лежить.

Хто боїться, що він може
Стратити що має,
То ніколи більше добра
В життю не придбає.

Кожна хвиля, як не марне
В життю пропадає,
То приносить вдоволення,
Успіхом витає.

Працюй з плачем для народу,
Це твоя заплата;
Бо що можеш від невдячних
Більше вимагати?

РОБОТОДАВЦІ МУСЯТЬ НАБУТИ НОВІ КНИЖКИ АСЕКУРАЦІЇ ВІД БЕЗРОБІТТЯ

Всі 1946-47 Книжки Асекурації проти Безробіття кінчуться з днем 31-го березня, 1947.

Нешонал Емплоймент Офісес видаватимуть нові книжки роботодавцям, одначе вони мусять звернути до офісу виповнені старі книжки.

Взиваємо роботодавців звернутись негайно за Книжками Асекурації проти Безробіття.

За невиконання розпорядку грозить кара

Unemployment Insurance Commission

U. I. C.-2-W

Доробишся, чоловіче,
Будей спокій мати,
Як по трудах будещ в гробі
Спокійно лежати.

Хлоп є собі бараболя,
Щоб його лупили —
Щоб всі дерли з нього шкіру
І вигідно жили.

Бог дасть врожай, нема ціни,
Біда рільникові;
Як на продаж нема нічо,
То ціни здорові.

Молодь чесна і моральна,
Якщо провід має;
Без проводу не варт нічо,
Рідне забуває. — С.М.Д.

ЛИС МИКИТА

Лис Микита заложився
З другими лисами,
Що серед дня візьме курку
З маркет між лавками.

Заглядав він і думав
Як би то зробити,
Щоби через дурний заклад
Смерти не пожити.

Та нарешті він рішився
Що буде, то буде,
Пігнав просто на маркета,
кругом поміж люди.

Злапав курку, курка й баба
Крику наробили,
Тут й собаки звідкись взялись
За лисом пустились.

Лис що сили утікає,
Гобить викрутаси,
Так щоби ся не попасти
В псячі галапаси.

Врешті втомивсь сиротисько
З напруги над міру,
Пустив курку щоб спасати
Свою власну шкіру.

Дивиться він стоїть бочка,
А що там в ній є,
Без ріжниці скочив в бочку,
Радий що жиє.

Там була червона фарба,
Маляр зріхтував,
Як візьметься до роботи,
Щоб готову мав.

По часі лис виліз з бочки
Радий що здоров,
А поглянув він по собі
Червоний як кров.

Сам не знаю, чи се я?
Почав лис думати,
Врешті дістав якийсь страх
Почав утікати.

Утікав що сили мав
Аж добре втомився,
Сів, обнюхав вколо себе
И добре придивився.

З дива йому не сходило,
Як це могло статись?

Лиже він, не помагає
Не хоче пускати.

Тай подумав: — нема ради,
З глини хліба не спечеш,
А ця шкіра що на мині
Сам від себе не втечеш.

Але як тут між ті лиси
Мені показатись?
Як зобачуть мене таким
То пічнуть сміятись.

Приходить він до уряду
До його діри,
А урядник як поглянув,
З нього ся сміє.

Обходив його довкола
Нюхав, оглядав,
І питає: — від коли ти,
Вже червоним став?.

Чи ти знаєш, що цей колір
Велика зараза?
Сто процент ще гірша,
Як гнила проказа.

Не думаю щоб ти міг
Дальше з нами бути,
Що на те громада скаже
Самий будеш чути.

Скликав збори й до них каже:
— Лиси і лисиці,
Скілько жию, щем не бачив
Такої дурниці.

Лис Микита ми всі знаєм
Добре справувався,
Та десь його чорт встромив
Що червоним стався.

Не думаю, щоб він міг
Поміж нами жити,
Бо ще із нас декотрого
Міг би заразити.

Проч зним, проч з ним, в один голос
Завила громада,
Тут червоної зарази
Між нами не треба.

І деякі заяці
На тих зборах були,
І про нещасну пригоду
Того лиса чули.

Кажуть: — може б ти між нами
Міг віка дожити?
Коли ж в тебе хвіст задовгий
Мусим відкусити.

Лис Микита в крайній біді
І на це згодився,
Лиш травою не міг жити
Пішов і втопився. — М. В.

ІНШІ ЧАСИ

Касієр приходить до директора і просить підвишку.

— Направду, я не розумію, нащо вам стільки грошей, — каже директор. — Я також колись був касієром і брав за те 150 злотих і зовсім мені вистарчало на життя.

— Вірю, пане директоре, — відповідає касієр, — але тоді не було ще таких докладних ревізій та контроль.

І ТО МОЖЛИВЕ

Молода жінка до мужа:

— Серце, що дістану, як буду сама варити тобі?

— Асекураційну премію по моїй смерти.

ПРО ШОВА

Один молодий автор запросив раз Бернарда Шова на свій відчит. Шов відповів:

— Вибачте, але я дуже скоро йду спати.

— Ну, хіба раз можете зробити для мене виїмок.

— Коли я, дорогий пане, найвигідніше сплю в ліжку, а не на відчиті.

ВЕЛИКА ШКОДА

Ви граєте в шахи?

— Ні. А ви?

— Я також ні.

— Шкода, бо були б ми могли заграти собі одну партію.

У ГОЛЯРА

Клієнт: — Обережно, пане Волосенко, ви відрізали мені кусень вуха.

Голяр (чемно): — Чи може зрівнати?

ТЯЖКО ЖИТИ

— То страшне: газоліна дорожіє і дорожіє!

— Маєш авто, чи мотоцикль?

— Ні, білі рукавички.

ПРИЯТЕЛЬКИ

— Ромко каже, що дуже радо схрупав би тебе.

— Може, він усе любив прості страви.

ТАКА ВДАЧА

Жінка: — Пане докторе, як там з моїм мужом?

Лікар: — Зле, серце не в порядку.

Жінка: — То подібне до нього. Поняття не мав ніколи про порядок. Якби ви так, пане докторе, побачили, який у нього непорядок на бюрку.

ТРИ ПЕРІОДИ

Перед шлюбом — він говорить вона слухає.

В перший рік по шлюбі — вона говорить, він слухає.

Пізніше обоє кричать, сусіди слухають.

ВИКЛАД

Професор викладає:

— Орангутан різнитьця від людини перше за все, мовою. Якби міг сказати: "Я є орангутан", то був би людиною.

МОЖЕ БУТИ

— Чому урядникам платять в останній день місяця?

— Тому щоб їм вистарчило до першого.

МАЛИЙ РОМКО ПИТАЄ

— Дідусю, чи маєте тільки два зуби?

— Так, то зуб часу, моя дитино.

— Ну, а той другий?

НІ, НЕ ТЕ

Жінка до мужа: — Давніше ти все брав менший кусок печені, а мені лишав більший, а тепер навпаки. Ти певно вже не любиш мене?

Чоловік: — Ні, не те, але ти тепер багато краще вариш, чим давніше.

ВІДПОВІВ

Один наш автор пішов з рукописом нової повісти до знаного критика. Той прочитав і каже:

— Ви повинні би так писати, щоби й найдурніший чоловік міг зрозуміти написане.

— А в котрім місці ви не розумієте? — запитав автор.

ЩО ГІРШЕ?

Два приятелі сваряться:

— Коби ти діждав до того, щоб в мене просив куска хліба.

— А ти коби діждав такого, щоби не мав що мені дати, коли я буду в тебе просити.

ЗНАЄ, ЧИ НІ?

— Чи ти знаєш добре Миколу Падамаренка?

— Знаю дуже добре. Я позичив йому вчора десятку.

— То ти зовсім не знаєш його.

НЕ ПИТАВСЯ

— Сусідо, чи не виділи ви моєї кобили?

— Та видів.

— А де вона пішла?

— Та коли я її не питався.

В КРАМНИЦІ

Жебрак: — Дайте кусочок хліба!

Крамар: — Не маю початого, самі цілі.

Жебрак виймає з торби кілька кусників: — То прошу дати цілий, а я видам вам решту.

РОЗМОВОНЬКА

Жінка з докором: — Пощо ти зімною женився?! Чи я за тобою бігала?

Чоловік: — Е, моя кохана, лапка на миші також не бігає за мишами.

ДУМКА

Аж страх, що то тепер діється на світі: зачинають вмирати навіть ті люди, що давніше ніколи не вмирали.

ЖІНКИ

Суддя до вломника: — Отже ви три рази одної ночі вломилися до того самого склепу і вкрали лише одну сукню? Чому ви верталися?

— Та, прошу високого суду, мусів через жінку два рази обмінювати, бо все їй не подобалася.

В ШКОЛІ

— Які продукти довозять нам з Індії?

— Не знаю, прошу пана.

— Ей, хлопче! А звідки твоя мама бере різні приправи корінні до варива і печива?

— Позичає в сусідів?

В СУДІ

— Признаєтесь до вини, чи ні?

— Я невинний, прошу ласки суду.

— А ви сиділи вже коли в криміналі?

— Ні, це перший раз приловили мене на крадіжі.

ТЯЖКИЙ ВИПАДОК

Після півночі до одної аптики добувається якийсь грубий добродій. Заспаний дижурний приступає до віконця:

— Що сталося? Чи якийсь тяжкий припадок?

— Так, дуже тяжкий. Хочу зважитися.

ШКОДА, ЩО НІ

— Чи може пані хорують на жолудок?

— Ні.

— О, то шкода!

— Чому?

— Бо я знаю добре лікарство проти катару жолудка.

МУДРА РАДА

Батько до сина лікаря:

— Послухай мене й отвори собі дентистичний кабінет.

Син: — Алеж я виспеціялізувався в очних недугах.

Батько: — Алеж ти дурний. Адже чоловік має лиш двоє очей, а зубів аж 32.

ПРИМІНІСТЬ

Пані вже яку годину сварить на служницю. Крик такий страшний, що сусіди стукають до стіни. Вкінці чоловий виходить до кухні і каже:

—,Відправ служницю й не хвилюйся.

— Забирайся мені відси! Ти все мусиш зіпсувати мені кожну приємність.

НЕ ПРИТРАПЛЯЛОСЯ

Вона: — Я саме вичитала в газеті про чоловіка, який подарував своїй жінці намисто за пять тисяч долярів. Мені щось таке не притрапилося!

Він: — А я читав у Точилі, що один чоловік добре вигаратав свою жінку. Це тобі тобі також не притрапилося.!

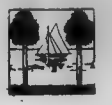

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
52 Тайни — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Свитає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Одни 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал — .25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Автольогія Укр. Письменства — .65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діле. Для виховання розумних, скоро думаючих й здороводумаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюча — .10
Одеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поничих діточих пєс.
ОДЕСЯ, історична пєса, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, — .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЇВ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВІ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЯ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623, Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все є! Робіть гроші — 1.00
Думи і пісні В. Тулевітрів ——— 25ц.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжечка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated, ... **$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages ..... **.15**
Love Thrills —36 pages ..... **.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages ..... **.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka ..... **.25**
Own Sugar Making at Home ..... **.50**
How To Raise Mushrooms ..... **.15**
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — .30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці тво рів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65с. В твердій оправі лише $1.00

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

БЕЗСОННІСТЬ

Безсонність дуже нищить здоровля. Бо, коли людина не може спати, то дуже скоро приупадає на силах. Без відповідного відпочинку-спання, людина стає дуже умученою, трудною, нервовою, дражливою, і все, що вона робить не йде так як треба. Не спати й качатися в ліжку цілу ніч, і лише думати й думати, і ніяк заснути — це дійсно ознака розстроєння і втрата сили в тілі.

Безсонність. — це є знак природи, сигнал, що нерви є знеможені, вичерпані зі сил. Через безсонність — повстають інші недомагання. Що день то все гірше нервова сила людини зуживається, нищиться, аж людина цілком повалиться з ніг, стане немічною, сумною, понурою, задумчивою і знеохоченою до життя. Будучність не має для такої людини ніякої вартости, надії, заохоти, заінтересования, ані успіху, щастя, веселости. Таку людину, що не може спати, всьо гризе, їсть і нищить її всі засоби сил.

Сон, добре спання — дає тілові добрий відпочинок; відновлює в тілі всі клітини до правильної чинности й життя.

Ви значно скріпите свою силу й охоту, як будете заживати чисто природний чай з Гірського Коріння.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

вже 26 років було й є благословенством для всіх терплячих на Безсонність (брак спання) та нервове розстроєння (або на умучення і утрату сил). Ціна одної пачки з пересилкою, $1.50. Пишіть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення пришлайте разом з грішми до:
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Вже вийшла з друку нова книжка, котру написав Евген Березинський під назвою:

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"
та
"КЛИМ ПОБРАТИМ"

Книжка має сто сторін. Розмір книжки є 4½x6 цалів. Ціна 35 центів. Для книгарень опуст 35 процент. Замовлення разом з грішми шліть до:

EUGENE BEREZINSKY
77 East —7th Street, New York 3, N. Y., U. S. A.

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
FROMIN PUBLICATION

Ч. 5. Рік 18, Май, 1947
No. 5. Vol. 18, May, 1947

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді $1.75 на один рік в Америці 2 доляри
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

УКРАЇНСЬКІЙ МАМІ.

(З нагоди дня Матери)

Нині кожній нашій
Мамі Українській,
Шле поклін пошани
Евген Березинський.

Бо коли б так не та
моя рідна мати,
Не було б кому для Вас нині
ці вірші писати.

А так мене мати
на світ породила,
Й як могла старалась
свойого навчила.

І тому я нині
бистрими орлами,
Шлю поклін пошани
для кожної мами.

А своїй старенькій
на рідній землі,
Господа благаю щиро
щоби в гаразді.

Діждалась ще здоровою
сина з чужини,
Та вільного й свобідного
краю України.

Simple, easy-to-operate, sturdy—the Blythe Rol-rite is a masterpiece of design and construction.

REPLACEABLE BALL POINT and ink cartridge unit for 50 cents. Installed in seconds.

RICH, GLEAMING COLOR COMBINATIONS.

For Milady—a smartly styled model for her purse.

ALL TIME GUARANTEE

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО● РІНЯ, яке прогонить заворот го●лови, і освіжує та скріпляє ціле ті●ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mata Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цією книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ХТО не думає або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● **ХОЧЕТЕ ПУКАТИ**— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 1 ц. — в "Точилі".

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папері. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:

PROMIN PUBLISHING CO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, нагодові листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● ДОБРА в Канаді і Америці не буде так довго, як одно "Точило" будуть читати 5 або 20 людей. Кожний повинен мати своє власне Точ.!

● ВСІ РАЗОМ прислайте власно видумані веселі вірші, жарти, оповідання, поезії, пригоди, комедії, рисунки, казки, сатиру, байки, новелі, повістки, пісні українські і англійські, загадки, відчити, розвідки, драми, монольоги, діялоги, діточі представлення, перекладн, і все що маєте, а ми видамо книжкою для вас, і заплатимо. Promin Publ Co., 623 Selkirk Ave., Winnipeg

—На кредит "Точило" нікому не висилається. За "Точило" все треба платити наперед.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—Не вільно стерати або замазувати ніж ня і адресу на наліпці "Точила", бо тоді редакція не знає від кого "Точило" завернулося й не знає кого виписати з листи.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

—Хто "Точило" не читає,
Дуже сумний виглядає.

ВАЖНЕ!

—Щоб народ вічно був нічим, нічого не знав, був безсильним і вічним попихачем у других народів,— то вчіть його чужою мовою або не вчіть нічого. —Борис Грінченко

● КОЛИ ХОРІ, пишіть за порадою, яку уділяємо даром. Одиноке українське заведення на ваших услугах. St. Andrews Supply, 3651-B., Winnipeg, Man

FEEL YOUNG AT 60. STOP LOSS OF SLEEP poor circulation, rheumatism, baldness, mental torpor, lack of ambition and slow functioning organs. Feel strong, peppy and vitalized. Cleanse your system of body-destroying poisons the simple, natural way. Insure health and long life. Simple, life renewing instructions $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найлїпший цукор вдома, з люстернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів

GAY PRODUCTS. 3651-B., Winnipeg.

Евген Березинський

БАЖАННЯ МАТЕРІ.

(З нагоди Дня Матерей 11-го Мая)

В скромненькому листі
з країни чужої
Пише стара ненька
до донечки своїй:

— Ти мабуть й не знаєш
Як щаслива нині,
Що живеш як хочеш
в свобідній країні.

Хоч може за нами
ти доню скучаєш,
Може з личка свого
сльозоньки втераєш.

Та знай моя доню
що я листа того,
Пишу тобі нині
Теж з краю чужого.

Бо з рідної хати
кати нас прогнали,
А все добро наше
силою забрали.

І сьогодня доню
я також в чужині,
В далекій й незнаній
для мене країні.

Без теплої хати —
у тині чужому,
Молюсь моя доню
Господу святому.

Щоб тобі дозволив
отцей лист дістати,
Тай помічну руку
для мене подати.

Бо я моя доню
неодіта й голодна,
А тут вже надходить
і старість холодна.

Хто-ж мене накормить
і хтож приодіє,
Як не ти остання
потіхо й надіє.

Бо решту займанці
в неволю забрали,
Десь в нетри Сибіру
на муки віддали.

Доню моя, доню,
я тебе благаю,
Подай мені руку
хай тут не сконаю.

Бо я ще бажаю
хочби й на руїні,
Та вмерти спокійно
в вільній Україні.

ФАКТИ.

Коли хочеш в світі
Добру славу мати,
Мусиш перше всього
своє щанувати.

Хто своє лищає
пхаєсь до чужого,
Той місця напевно
не знайде в нікого.

Евген Березинський.

І ДЕНЬ ПРИЙШОВ

І день прийшов. Великий День,
На гробі камінь відвалився
Христос Воскрес! Христос Воскрес!
Піснями світ цілий залився.

Жовніри що були при гробі
Від світла ясности упали
А юди-зрадники Христові
На знак такий аж задрожали.

Так як казав, так сповнилось,
По трох днях з гробу він нині встав,
І нову віру на краще завтра
Він в серця бідним людям дав.

Хоч ворог думав його вбити
І доказати всім свого чину
Однак не було в него сили
Бо він воскрес у трету днину.

І нині наші вороги так само
Нас бють, мордують і розпинають,
Так як над гробом Христа, над нами
Вони вартують, наглядають.

Та прийде день, прийде напевно
В нас Воскресення завитає
Камінь наш муки відвалиться
І кожний з нас волю привитає. —

Микола Горішний

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Днесь правда світу з гробу встала
Та поконала ворогів,
І пригорнула до свого серця
Всіх поневолених рабів.

Христос Воскрес! Радійте браття,
Воскресла правда і добро,
Вже тюрми, ланци в страху трісли,
Минає мука, минає зло.

Христос Воскрес! Все що живе лиш
Воскресло нині на душі,
Радіє днем життя обнови
Бож нині рівні стали всі.

Радіймо днесь, як тільки можем
Славім Христа що з гробу встав,
Бо він для нас в життю дорогу
Правдиву, ясну показав. — М. Горішний.

ЛЮБОВНА ПІСЕНЬКА

Ой вродлива українка
Вродлива, вродлива,
Як та птичка щебетушка
Люба, чорнобрива.

Її врода її серце
Мене приманила,
Бо українка на світі
Найбільше вродлива.

Гарні личка, гарні очка,
І гнучкий станочок,
І принадний чародійний
В неї голосочок.

Полюбив я українку,
Як їй не любити,
Коли вона моє серце
Вміє веселити. — М. Горішний.

ГЕЙ ПУЩУ Я СВОЇ ПІСНІ

Гей пущу я свої пісні
По широкім світі,
Нехай вони так не тужать,
Що горем прибиті.

Нехай вони політають
І волі зазнають,
Може собі кращу долю
В світі пошукають.

Гей пущу я свої пісні
До рідного краю,
Про котрий так не раз не два
Серцем споминаю.

Гей полетіть мої пісні
На рідне поділля,
Там де цвите сино-жовте
Українське зілля.

Розвеселіть рідні брати
Всю мою родину,
І нещасну зруйновану
Неньку Україну.

І потіште всіх сиротів
Що батьків немають,
Котрі в злиднях і неволі
Сльози проливають.

Гей пущу я свої пісні
Нехай заспівають,
Нехай брати у зневіру
Духом не впадають.

Нехай кують в собі сили
Врагам недаються,
А з вірою в добрім Бозі
Ще волі діждуться. — М. Горішний.

С. Д. Любянецький.

З ФОРНАЛЯ НА ПАНА, З ПАНА НА ЖЕБРАКА.

І ще так недавно всюди було весело і радісно а тепер неначе хтось закляв, зачарував — думав сам в собі Марко. — Через кілька років ішло так добре, був хліб, були гроші і все було а тепер куди глянь, то пустота одна. Ні на полю, ні на городі, ні на обійстю нічого нема тільки порожні будинки та коштовна хата. І чого я був такий дурний та видав стілько тисяч долярів на ту хату? А що тепер та хата варта серед пустині? Чи сидіти тепер в тій хаті і гинути з голоду?

А голод таки справді вже заглядав до хати, бо останні доляри вже минулися і харчеві припаси кінчилися то треба було на щось рішитися, або тинути з голоду, або йти кудись і шукати іншої долі. Горячий піт виступав й котився з його чола а серце розривалось з тяжкого болю, бо щоби хтів пуститись кудись в дорогу, то й на газоліну не було грошей. Він сотий раз передумував і каявся, чому він не жив обмірковано як його ровесник Антін? Але каятися було вже запізно. Він бачив, що вже стратив всьо, та коби міг продати хоч що небудь, аби мав хоч на газоліну, то мусить їхати кудись та шукати роботи. Та що він продасть і кому? Одинока ще в него була надія на Антона. Поїхав до Антона і просив його щоб той змилувався над ним та дав йому кілька долярів і щоби забрав собі всьо з його хати, бо він забирається геть! Антін не мав охоти купувати в него що небудь, але поїхав з Марком і коли подивився на Маркову пустиню то аж сльози стали в очах. Він знав, що то Маркова вина і других таких нерозумних як Марко, але нічого не сказав, бо знав, що то вже нічого не поможе.

— Слухай, мій приятелю, Антоне. Дай мені хоч трийцять долярів, щоби я мав на подорож, а ти забери собі всьо з хати і як є дещо на обійстю, що може придається тобі бо довше я тут немаю чого сидіти. Я мушу йти геть звідси, або здурію.

— Ні, Марку, я нічого не візьму звідси. Коли ти наважився покидати все і їхати кудись, то я дам тобі 30 долярів, але твого не візьму нічого. Ти позамикай будинки, і нехай воно так стоїть, бо може воно ще поправиться, може прийдуть ліпші роки і ти повернешся назад.

— Та до чого я маю вертатися? Видиш самий яка тут пустиня, то як тут може прийти до ліпшого? Я знаю, що я вже пропав. Така вже моя доля лукава, що пошуткувала, покпила з мене, і пішла. З форналя вивела мене на пана, а з пана звела мене на останнього жебрака.

— Та кудиж ти поїдеш Марку? Що ти годен почати з тими кількома долярами?

— Поїду братчику, то може де знайду яку роботу, бо як посиджу тут ще кілька днів, то не витримаю.

Антін мав при собі 35 долярів і дав їх Маркови, але відказався взяти хочби найменшу річ з його хати. Марко що міг то спакував на гару, а поверх того посадив діти. Олена плакала аж головою товкла, що так недовго тішилася своїм багацтвом. Маркови серце рвалося на куски як поглянув в останне на ту пустиню та на будинки, та на понищену машинерію. Кілько то пішло тяжкої праці на те все, і яку то він мав колись радість з того всього, а тепер воно немає ніякої вартости для него. Яка то була велика втіха, як вони перейшли до нової, великої і роскішної хати, а тепер і хата немає вартости для него. А дванайцять тисяч долярів коштує сама хата! Якжеж її відречися? Чи виганяє його хтось з його власної хати? Ні, ніхто його не виганяє, але він бачить, що в тій хаті з кожного кутка виглядає голодна смерть. І Маркови наче щось шепче до уха, "забирайся! Забирайся чим скорше і не оглядайся"! І Марко заллявся сльозами, потиснув ногою на стартер і рушив гарою з подвіря і обернув на захід.

Не один Марко відрікся власної хати і фармів. Сотки таких фармерів як Марко, котрі як то кажуть не оглядалися на задні колеса тягнули соки з землі до останної краплини і обернули родючий край в пустиню. Через свою не практичність і через безмірну захланність рабували до останного, то за те мусіли відпокутувати, мусіли поневірятися і терпіти злидні.

Марко не мав перед собою жадного пляну. Він їхав, але сам не знав куди, і зачим. В кількох містах питав за роботою, але роботи ніде не міг знайти. Хтось порадив йому їхати до Брітіш Колюмбії, може там знайде роботу. Та до Брітіш Колюмбії наїхало вже не сотки, але тисячі фармерів з прерів і їздять та ходять як

приблудні шукаючи роботи, але роботи нема не тільки для прибувших з-прерів, роботи нема і для місцевих. Та Марко не знав що Брітіш Колюмбія вже повна таких втікачів як він, тому їхав з надією, що знайде роботу і якось дасть собі раду.

Вїхав він між височезні скалисті гори то аж віддих заперало йому зі страху як поглянув які то страшні і небезпечні дороги, які то страшні глибочезні провали та кручі попри саму дорогу, але раз вже пустився їхати то поїхав. В кожнім майнерськім місті Марко ставав і питав за роботою, але роботи ніде не міг найти і їхав все далі і далі. Йому вже здавалося що ті прекрасні чарівні і заразом страшні понурі і непривітні гори роздавлять його як порошинку і всьому буде кінець. Та коби скорше ті муки скінчилися, бо виходу і так нема ніякого, — думав Марко.

Нараз Марко опинився в широкій долині в першім садівницькім дистрікті і йому аж в очах прояснилося як побачив такі прекрасні сади. Спинив автомобіль і діти повискакували та хапали яблука з землі та почали лакомо заїдати. Ті сади, то справдішний рай проти Саскачеванської пустині і в Марка заблисла надія, може й він прожиє хоч десь під воротьми того роскішного раю. Кілька днів ходив Марко поміж садівниками і питав за роботою, але роботи не було для него. Далі їхати, Марко вже не мав з чим, бо всі гроші минулися, то таки прийдеться гинути з голоду. Та вже нехай і гинути, то хоч в раю а не на пустині.

Відїхав дальше від міста і зачав питати чи нема де якої хатини до винайму, а за рент відробивби, бо грошей нема.

Кілька миль від міста між дрібними фармерами була одна хатина що стояла пусткою і хтось сказав йому що може йти і сидіти в ній. Хатина була з круглих льогів, тільки стіни і дах, а стелі, вікон ані дверей не було, тільки діри пишались бо вона стояла пусткою.

Заїхав Марко до тої пустої хатини і позносив своє добро, а жаль тисне за серце, трохи не розтрісне. Позакривали діри в вікнах чим могли, двері закрили старим бленькетом а їсти нема що, бо грошей нема щоб купити, хіба йди та жебрай.

На другий, чи третий день, найближчий сусід зайшов подивитися хто то там поселився в тій пустці, чи то які туристи відпочивають, бо гара велика, чи може хто купив ті акри? Зайшов і розпитав та подивився на ту злидноту, то хоч і чужинець, а жаль йому зробився. Прийшов до дому і взяв свою гару та поїхав поміж сусідів і зібрав для них потрохи то бараболь то моркви, то овочів, то хліба та ще дечого і завіз їм до тої хатини щоб хоч на який час врятувати Маркову родину від голодової смерти. Кінець.

З ПІСЕНЬ ПРО ВЕСНУ

Гей оживає в мене думка,
Гей оживає в мене сила,
Бо вже надходить весна прекрасна
Царівна гожа, царівна мила.

Родиться віра нова надія
Як цвітка Божа на полонині
Куди ступає лице світами
Весна чудова, правдива пані.

Гей ростуть крила нові великі
Хочеться жити всіх любити,
І весну Божу, весну чудову
До свого серця притулити.

Я нині так як народився
Я вийшов весну привитати,
Я нині хочу пісню про волю,
Про волю весну заспівати.

О, весно днів щасливих юних
Тобі я пісню заспіваю,
За все що ти для нас приносиш
Правдиво вірно, як лиш знаю. —

Микола Горішний

ЖИДІВКА СОНЯ

Стіснений на невеликій площі натовп людей колихався, як хвиля в морі. Голоси різного тембру та сили мішалися й витворювали гамір, що проносився над цілим селом.

Чекали. . .

Чекали на самого батька Махна. . .

Старі діди, спершись на костури, пихкали люльками та почухували сверблячі місця. Окремим гуртом стояли чоловіки й мирно говорили про господарські справи та дивувалися силі та красі махнівських коней, що забагато зїдають сіна.

Гарно вбрані молодиці, забувши за свої дівочі роки, посуджували поведінку окремих сільських дівчат та передавали з уст в уста тайни дівоче-жіночого світу.

Молоді, рослі, гарно збудовані дівчата, у святочних вбраннях, бо в таких наказав зявитись сам Батько, байдуже лускали насіння, розказували одна другій про парубків і зиркали з під лоба в ту сторону, де саме вони стояли, чорняві, чубаті сини степів. . .

Юрба ніяк не походила на пригнічену чи невдоволену. Навіть здавалось, що серед людей панував піднесений настрій . . .

Враз на переді голоси втихли й почулося втихомирливе сичання. Площа за хвилину оніміла.

На заздалегідь збудоване підвищення виліз хвацький махнівець, в тісному френчі, в галіфе, обшитім скірою й заправленім в дорогі хромові чоботи.

Кучерява чуприна вирівалася, непокірна, збоку кашкета й кільцями звисала на вухо. В лівій руці тримав нагай, праву держав на кобурі мавзера, що своєю величиною придавав усій його постаті ще більше солідности й оригінальности.

Повів очима по юрбі й довше затримав їх на дівчатах; криво всміхнувся і виразно моргнув, мовляв, з вами балачка буде окремо.

Фальшива відкашлявся.

— Громадяни! Як адютант Батька, маю до вас коротке слово: — Ми боремося за дійсну волю для народу, без царів і президентів, без премієрів і міністрів. Я не комісар і не можу вам добре цього витолкувати, та я думаю, що вам не дуже це й потрібне. Наразі вашим обовязком є дати для нас добрі кватири, коням сіно, людям сало. Хай хтось не думає виявляти своє невдоволення з нашого постою. Такий відразу піде по своєму призначенню, — як грішник, то в пекло, а праведний — в рай. Думаю, розуміете мене. А зараз вийде сам Батько і буде говорити до вас. Він вітається нашим окремим привітом: "Анархія й Гуляй-Поле!" Дружньо йому відповідайте: "Хай буде так!" Ніяких поклонів робити не треба. Батько страшенно не любить плазування. Все. . . Точка, карк, амба.

Ще раз повернувся до дівчат і, всміхнувшись, показав їм свої білі зуби. Зліз із підвищення і швиденько побіг до хати сільського попа, в якого затримався Махно.

Люди слідкували за ним, аж доки він не скрився на попівським подвірі.

Юрба відотхнула, й над площею знову знявся гамір. Всі говорили про махнівця, що оце тільки промовляв. Одні ганили його за нахабство, другі хвалили за сміливість і поставу, треті взагалі промовчували свої враження.

— Тихо! Йдуть! Ідуть! — почулося спереду, і всі повернули голови до попівського будинку.

Там з хвіртки вийшов низенький, простоволосий чоловік, у чумарці, а за ним ступало трьох рослих хлопців, майже вдвоє більших від нього. Всі чотири зібрались на підвищення. Низенький чоловік, з довгим, як у жінки волосям, в короткій по коліна, чумарці, з під якої звисали широкі шовкові, синього кольору, шаравари, повернувся кругом на підвищенні. Сапянові чоботи, в ступнях злегка справлені хромом, щільно обтягали його ноги.

Передні з юрби могли ще бачити ряботиння на його лиці.

Махно ступнув на підвищення і голосом металічним і певним крикнув:

— Анархія й Гуляй - Поле!

— Хай буде так! — ревнула юрба.

Батько пригладив рукою своє волосся, потім повернувся до своїх трьох охоронників, щось сказав їм і кивнув головою в бік сільських парубків. Ще хвилину розглядав юрбу й несподівано крикнув:

— Я не люблю багато говорити, ще менше просити. В цій воєнній сутолоці, що тепер повстала на землях наших, люд не може розібратись, кому вірити, за ким тягнути. Червоні, білі й інші кольори, як зелені їм подібні, — все це тільки штри-

ганство й одурманення народу. Ніхто вам волі не дасть, особливо шкода чекати її від тих, що найбільше обіцяють. Ми, що сьогодні прийшли до вас, боремся за надмірну волю, тобто за анархію, бо анархія — мати порядку. Ми нікого силою не рекрутуємо до себе. Тільки добровольців приймаємо, і то не всіх. Все зло, що тепер нам коїться, є тільки через жидів, тому кидаю вам своє гасло: "Бий жидів — рятуй народ!" Тут передомною промовляв до вас мій адютант. Виконуйте його накази так, немов би то я наказував. От і все.

Юрба з роззявленими ротами слухала Батькову промову, хоч на багатьох лицях крився вираз розчарування. Оцей миршавий чоловік мав би бути батьком Махном? Тим самим Махном, що не боїться ні води, ні вогню, і з невеликими своїми загонами жене попереду себе жах і переляк? Ет, чудасія яка. Махно. І щож у цьому чоловікові особливе?

Поки опяніла юрба стояла, як онімела на підвищення влізло ще трьох махнівців. Внесли великий стіл, а на ньому оселедці, в ринках вареники, на тарілках гусла сметана. Ці ж самі хлопці швидко спли гнули на землю, а потім по східцях підняли бочку, мабуть, з горілкою. Поставили її на дно, а верх прорубали сокирою. Запахло спіртом.

Здивовані чоловіки потирали руки і вдоволені переморгувались мовляв, от на дурничку потягнемо по чарчині. Юрба оживилась, загула.

Махно підійшов до бочки, взяв зо столу кварту, черпнув з неї горілки й випив як воду.

Не закушував, тільки рукавом обтер уста.

Хтось з юрби крикнув "браво" і заплескав потягнувши за собою й других.

Махно підняв руку й над площею повисла тиша.

— Громадяни! На війні як на війні, без крови і жертв не обходиться. Як і всяке, ми також губимо на полях у час битв хлопців наших, орлів чорнявих. Хочемо мати добровольців. Хто хоче ділити з нами небезпеку військового часу, хай сміло виходить на оцю трибуну. Дідів і дядьків не потребуємо. Я чекаю на цих парубків, що там голови повісили біля тину. Ну, хто перший? — заохочуюче скінчив він.

Пять сільських хлопців відлучилися від гурту й пішли до трибуни.

Тимчасом Батько ще випив й почав пяніти. На підвищенні зявилося широке мяке крісло, і Махно впав у нього.

— Слухай, Степан! — покликав охоронника.

— Зараз же приведи сюди Соньку.

Степан каменем злетів з трибуни й побіг вулицею. . .

Пять сільських парубків увійшли на підвищення й стали проти Махна.

Він тикнув пальцем на одного, і той підійшов до крісла.

Площа знову притихла.

— Як звешся? — спитав Махно парубка.

— Василь Батюга. . .

— Скільки років?

— 22. . .

— Горілку пєш?

— Пю, батьку. . .

— А ну, черпніть йому кварту, побачимо, що з нього за піяк. . .

Один охоронник передав Василеві кварту з горілкою, а цей ще сміливо сказав:

— За твоє здоровля, батьку! — і перехилив келих в уста. Як випив, підійшов до столу й забрався вминати вареники. Махно спокійно слідкував за ним і непомітно кривив уста в усмішку. . .

— Слідуючий. . .

Другий парубок став проти крісла. Ті ж самі питання що до прізвища, віку, охоти до горілки. Парубок випив кварту й також підійшов до столу, щоб закусити. . .

— Слідуючий — пробубнів Махно.

Третий парубок, здоровий, рослий хлопець, відповів на всі батькові питання, взяв келих з горілкою з рук охоронника, одним духом спорожнив його, взяв зо столу оселедця, підніс його до носа, глибоким затягом повітря через ніс потяг запах оселедця, і над юрбою пронісся його приємний і вдоволений віддих, немов би він з плечей скинув тягар.

— А - а - ах!

Кинув оселедця на стіл і повернувся до Махна.

— А, дозволь, батьку, ще одну кварту!

— Пий, сину.

Парубок випив.

Усміхнувся Махно підвівся з крісла підійшов до хлопця, пляснув його по плечі й на всю площу крикнув пяним голосом:

— Оце хлопчина. . . Отаких орлів потребуємо.

Повернувся до тих двох, що й досі закушували й крикнув:

— А ви, марш з трибуни! Не стільки випили, як їсте. Хто пє, не закусуючи, той в бою не має остраху. А ви ще підростіть трохи заки будете їхатися до війська Махна.

Збентежені барубки злізли з трибуни й під сміх дядьків, молодиць, і дівчат пішли до тину.

За ними слідом плелися ще два, що не встигли здати іспиту.

Раптом сміх затих. На трибуну ніхто не дивився. Всі скерували погляди в бік, звідки йшла дівчина. Вишивана сорочка гарно обтягала її стан, а широка шовкова спідниця переливалася складками, на ногах жовтим блеском горіли жіночі чоботи, на голові безліч різних кольорових стрічок. Сама ж така гарна, що приворожила юрбу до себе відразу. Всі слідкували за кожним її кроком. Вона сміливо йшла до трибуни, а за нею слідкував охоронний.

Махно також дивився на неї.

— Сонько! — крикнув він. — Скорше!

Дівчина спритно перебігла східцями й опинилась на требуні. Спершу підійшла до бочки, набрала в келих горілки, випила, а потім направилась до Батька.

Махно посадив її собі на коліна й обняв. Щось говорив їй на вухо і кинув головою на парубка, який щойно був прийнятий до його загону.

Сонька лишила Махна, підійшла до парубка, зняла з нього кашкета, запустила в його волосся свою руку й потрясла чуприною.

— Ну, й здоровий який! — сказала вона. — Та нагнися трохи!

Парубок нездарно нагнувся. Сонька обвила своїми руками його шию і, впійнавши своїми устами уста парубка, застигла в протяжному поцілунку.

Притихла юрба аж голови витягнула до переду з дива, а чоловіки й парубки так перенялися цією сценою, що й собі цмокнули устами.

— Ото пощастило хлопцеві обняти таку кралічку. Як королівна, вража дочка.

Батько підвівся з крісла, підійшов до збудженого поцілунком парубка і сказав:

— Цим поцілунком ми скріплюємо твою вірність нам та доказуємо свою пошану до тебе. Хіба ж то честь для мене, коли моя подруга так загально цілує тебе? Але то в нас уже водиться так.

Парубок мовчав.

—Відведи його до канцелярії! — наказав Махно охоронникові, — й той узяв хлопця за руку та зійшов на землю.

До трибуни підїхало кількох возів, з яких скотили на землю кількадесять бочок з горілкою.

— Пийте люди! — крикнув Махно. — Це без грошей! Пийте, хто скільки випє.

Народ окружив бочки й забава почалася. Звідкись узялись музиканти, вдарили гопака й усе почало танцювати. Швидко повпивалися, дійшло до бійки і стрілянини.

Махно ж зо своєю Сонькою сидів на трибуні, обнімав її, цілував, потішав їй на вухо щось смішне, бо вона сміялася, пригладжувала його довге волосся й на поцілунки відповідала поцілунками.

Юрба не звертала ніякої уваги на них. А Махно не міг налюбуватися своєю жидівочкою. І ніхто точно не знав, де він взяв її. Одні казали, що хтось привіз йому її з Бердачева, другі знов оповідали, що Соньку сам батько добув в Катеринославі, були чутки, що її помилували за невидану красу при розстрілі жидів в Новомосковську і Махно закохався в ній із першого погляду. Вояки говорили.

Та було правдою, що Махно, чоловік, який ні в чому і ні в кому, ніде й ніколи, не бачив краси, хіба тільки в гарних конях, надміру любив цю жидівочку. Сам рубав жидів, вбивав в колисках немовлят, стріляв дівчат, і навіть карав деяких хлопців за їхню гуманність до вродливих жидівок, а тут і сам губив голову, бо ж кохав жидівку.

Всі знали, що Сонька жидівка. І ніхто ніколи не відважувався з цієї причини робити батькові заввагу. Навіть поміж собою хлопці не говорили про Соньку, не то щоб відважитись сказати Батькові в вічі про невидану недоречливість — бити жидів і кохати жидівку.

Соня в початках перебування в Махна почувалася дуже самітною, до Батька ставилася з обережністю, але згодом, як прививкла до окруження та пиття горілки, дуже змінилася й на правду полюбила цього низенького, рябого чоловіка.

Час робив своє. В Соньки тільки лишилося жіночого що її зовнішність. В се-

редині вона перестала бути жінкою і серце її закам'яніло.

Часто, коли махнівці робили жидівські погроми, вона також брала пістолю в руки і йшла разом з хлопцями в жидівські квартали.

Стріляла старих і малих без розбору. А Махно майже обожав її.

Дивною інколи буває людська вдача.

Забава розгорялась. На площі розводились вогні, пяні махнівці тягли курей і запрягали дівчат порати їх.

Десь на другому кінці села також знявся галас, чути було пісні. Курява здійнялася понад хатами й лягала на соломян ні верхи.

Це вертався один махнівський відділ з містечка, куди їздив по добич.

Валка, з кільканадцять возів, виїхала на майдан і зупинилася проти трибуни. Зо двадцять вершників спішилося з коней й почали викидати з бричок добро.

На землю полетіли ковдри, одежа, дороге каміння, золото.

Махно дивився на все те без ніякого зацікавлення.

— А деж Байдур? — спитав він.

— Я тут, батьку! — відгукнувся з одного воза заспаний молодець.

Зіскочив на землю, поправив на півлежачій жінці ковдру й побіг на підвищення.

— А то що за халява? — насупив брови Махно.

— Це я взяв одну з собою, батьку. Страшенно гарне дівча.

— А ну, веди її сюди.

Байдур вернувся до воза, взяв дівчину під пахи, поставив на землю й за руку повів на поміст.

Махно довго дивився на неї. Дівчина справді була дуже вродлива.

— Пізнаю оці жидівські очі й волосся.

— Жидівка? — запитав ще.

Дівчина мовчала.

— Таж, батьку, жидівка — відповів за неї Байдур.

— Ну, то відразу сказав би — Махно витяг із кишені маленький бравнінг.

Пальнув у дівчину. Та впала каменем на дошки.

Байдур сторч блідий мов смерть.

Очима, що надміру побільшали, дивився на Махна й ковтав слину.

— Навіщо вбив її батьку? — тихо не мов би через плач запитав він.

— Бо вона жидівка, Байдур. І як би ти не був командиром відділу, я б і тебе поклав рядом з нею, але прощаю тобі це.

— Прощаєш мені? — прошепотів Байдур. Вираз божевілля перекривив його лице.

— А чи питав ти нас про нашу згоду щодо твоїх вибриків з жидівкою. Ні! То не маєш права.

Байдур не скінчив. Махно стрілив і він упав рядом зо своєю жидівкою.

Махнівці розгублені дивились на все це й не знали, що робити. Махно підкликав звязкового і щось йому тихо сказав. Той злетів з помосту й на площі враз гримнули три сальви — знак тривоги. Махнівці з усіх хат кинулись на майдан, і скоро на площі ніде було пальця встромити.

Махно встав з крісла, відставив на бік Соньку.

— Хлопці! Оце два трупи від моєї руки. Бачу я, розбрат вкрадається між нас із-за баби, як колись у Степана Разіна за персіянку. Не хочу цього. Щоб не було за моєю спиною зрадливих поговорів і шепотів, щоб не показували на мене підюджено пальцями, сьогодні роблю кінець.

Повернувся до Соні.

— Сонька, підійди до мене!

Жидівка підійшла до Махна й стала рядом.

— Цілуй мене Сонька!

Соня обняла батька і стала цілувати в чоло, в уста, в шию.

Нестор Махно знову витягнув з кишені бравнінг непомітно підніс до серця жидівки і стрілив.

Юрба ахнула.

Соня як обнявши руками Несторову шию, так і стріпнулася повиснувши.

Махно рощепив її руки, й вона впала на спину. От, і все — сказав ще він.

Повернувся і здригнувся стримуючи плач. Сльози закапали з його очей, потекли по щоках, по грудях і запекли біля серця нестерпним вогнем.

Вперше Нестор Махно ридав за бабою.

Гуляй - Поле — село на Катеринославщині, в якому вродився Махно, та звідки походили його хлопці.

Передрук з Батьківщини, Ріміні, Італія.

"TOCHYLO", No. 5. Vol. 18, May, 1947

ЧОРТ НА СЛУЖБІ

Розіслав луципір старший
На цей світ чортяків,
Щоб наклонювали нарід
До гріхів всіляких.

Назводили люда досить,
В пекло повертають,
Зверхникові про свої всі
Збитки повідають.

І один з чортяків каже:
— Крім мойого сприту,
Хоч ходив я скрізь і всюди
Там по земським світу.

Ні одну не міг я звести
До гріху людину,
Раз йду полем, бачу мужик
Косить конюшину.

За покосом я слідкую
Підійшов тихенько,
Й хліб що мав він на снідання
Вкрав я помаленько.

І тоді там причаївся,
Що він ме казати,
Чи за хліб цей мене мужик
Буде проклинати.

Але де там, він як вбачив
Що хлібець бракує,
Прошептав: — Хто взяв хліб, хай він
Здоров спожиткує!

А люципер як не гукне,
— Драбе ти негідний,
Тиж не знав того, що той же
Чоловік є бідний?

В бідняка не можна красти,
Ти не знав ще того,
Чи там не було на світі
З багачів нікого?

Тож за кару, ти драбуго,
Щоб тебе провчити,
Так до нього на три роки
Зараз йди служити!

З злости копнув чорта в спину,
Чорт аж запінився,
Полетів із пекла в низ аж
На землі впинився.

Став проситися на службу,
Пасти худобину.
І приходить він до того
Бідного в хатину,

— Пастуха мені не треба!
Мужик повідає;
Я сам бідний, і одну лиш,
Коровину маю.

— Та таки прийміть татусю,
Чорт почав просити;
Я без жадної заплати
Буду вам служити.

І фірманитиму кіньми,
Їхать по горівку,
Ввесь час буду відробляти
Панщину триднівку!

— От які у мене коні,
Підлі і слабенькі!
— Не журіться, коні в мене
Зробляться товстенькі.

Знаєте бо я умію
Коней доглядати,
І за місяць як ви коней
И пан не буде мати!

Бачить мужик що він дуже
Хочеться зістати,
Каже: — То зістань і будем
Разом гарювати!

І лишився чорт на службу,
Коней доглядає,
Та і панщину триднівку
В тижні відробляє.

Стало мужикові добре,
Як іще ніколи,
И почало йому збільшатись
І майно поволи.

Коні гарні поробились,
Бистрі наче змії,
Що не мав таких прегарних,
Навіть пан, як тії.

Стали люди дивуватись,
Що так йде рукою,
І що щастя прибуває
Кожною порою.

І дізнався пан про Хведя,
Так цей мужик звався,

"ТОЧИЛО", Ч. 5. Рік 18, Май, 1947.

Що Хведь звідкись доробився
І багатим стався.

Кличе пан його до себе,
Та і повідає:
— Чув я хаме, що ти коні
Дуже гарні маєш.

І що наймит в тебе мудрий
Маєш і корови,
На подвірю стоять в тебе
Аж три обороги.

Отже бачиш ти гору цю,
Тож те все підгірря,
Маєш завтра тут привезти,
На моє подвірря.

А підгірря не привеземи,
Памятай но хаме,
Що за це солоних буків
Двадцять пять дістанеш!

Та але пан не підгірря
Хтів у себ мати,
А лише щоб була причина
Хведя покарати.

Хведь не відповів нічого,
Панови лихому,
Тільки низько поклонився
І пішов до дому.

Так дорогою ідучи,
Він собі міркує,
Як тут спекатися буків,
Бо пан не жартує.

Увійшов сумний до хати,
Ходить і думає,
Бачить чорт сумного Хведя
І його питає:

— А чого ви посумніли,
Що вам долягає?
— Е, що ти мені порадиш?
Мужик повідає.

— Може щось якраз пораджу,
Хто це може знати?
І тут мужик наймитові
Став розповідати.

— Не журіться, сам поїду,
Завтра по підгірря,
І завезу як пан хоче
На його подвірря!

Дуже раненою порою,
Стало вже світати,
Наймит встав, почав до воза
Коні запрягати.

А приїхав і підгірря
Шнуром опасавши,
І як шарпнув з всеї сили
І гору зірвавши.

Висадив гору на фіру
І везе до пана,
А гора була широка
А вузенька брама.

Їхав зачіпив й гора ця
Браму поломала,
А вкінці запняв в стодолу,
І стодола впала.

Зачіпив також у стайню
Стайня завалилась,
І худоба що була вся
В стайні подушилась.

Вийшов пан як те побачив,
І почав кричати:
— Стань, не їдь вже, щоб ти мені
Не завалив хати.

Чорт собі глузує з пана:
— От, гора вам, пане,
А широка що заледви
Влізлась через браму.

Пан побачив що то вийшло
Шкодою для нього,
І на другу днину знову
Кличе Хведя того.

Вчора бачив я що в тебе
Мудрий наймит хаме,
Коні маєш що не знайдеш
Навіть між панами.

Тож мені ти завтра маєш
Ліс мій порубати,
Поколоти і гарненько
В стоси посукладати.

А як ти того не зробиш
Знай це хамський сину,
Що за те дістанеш буків
Двадцять пять у спину!

Хведь не відповів нічого,
Панові лихому,

Тільки низько поклонився
І пішов до дому.

Лиш тепер не журиться вже
Що йому робити,
А лиш наймитові про те все
Почав говорити.

— Не журіться і не бійтесь
Ви лихого пана,
Стоси в ліси буде мати
Скоро світ із раня.

Й миттю чорт пігнав до ліса,
Дерево рубає,
Колить зносить і великі
Стоси укладає.

Доки сонце засвітило,
Птахи заспівали,
То посукладані вже стоси
До ряду стояли.

І приходить пан до ліса
Аж задивувався,
Бо побачити він, того
І не сподівався.

І тут замість нагороду
Мужикові дати,
То панисько став лукаво
Далі промишляти.

Та прикликує знов Хведя
І знов повідає:
— Слухай, ти мене до пекла
Завтра везти маєш!

Тим хотів, щоб бистрі коні
Мужика зігнались,
Запалились швидким бігом
Тай щоб поздихали.

Хведь не відповів нічого
Панові лихому,
Тільки низько поклонився
І пішов до дому.

І звичайно наймитові
Свому повідає:
— Не журіться тим нічого!
Наймит потішає:

Якщо так, то дуже гарно,
Отже завтра з рана,
Я поїду і до пекла,
Сам повезу пана!

І якраз тоді минало
Чортови три літа,
І йому вже забіратись
Час був з цього світа.

Злагодив чорт віз і коні,
В другу днину з рана,
Задоволений заїхав
Перед хату пана.

Вийшов з хати пан сміючись:
— Ось і днина тепла,
Ти повезеш мене нині
До самого пекла!

Сів панисько розложився,
Сонічко сияє,
Коні гонять а панисько
З люльки дим пускає.

І за хвилю у пекольну
Браму заїзджає,
— Отже, ми уже у пеклі!
Наймит повідає.

Бачить пан, що це не жарти,
Що вшукавсь сарака,
Став просити, та чорт вхопив,
Дав його чортякам.

Ти хотів побачить пекло,
Ось його і маєш,
А тепер собі враз з нами,
В пеклі погуляєш.

Мужик бідний доробився
Працював на полі,
А лукавий шляхтич з пекла
Не вернув ніколи. — С. Калинець.

ДУРИТЬ СЕБЕ

Один хлопець спішився до школи, і, щоб зайти на час, пішов через кладовище. На одній гробній фігурі побачив таку напись:

"Не вмер, лише заснув".

Хлопець почіхався в голову й подумав:

Він дійсно не дурить нікого, лише себе самого.

ФРАГМЕНТИ

Серце моє все для рідних
ІЩиро в грудях бється,
Впливам чужим і підхлібстві
Воно не кориться.

Чужі скарби і багацтва
Це пуста принада,—
Між рідними життя миле
ІЩастя і розрада.

Хто гризеться, той сам себе
Живого зїдає,
Ні здоровля ні успіху
У життю немає.

Я при своїм твердо стою,
Рідним живу, дишу,
Свою рідну мову, пісню
Ніколи не лишу.

Журба творить лиха більше,
Ломить життя силу,
І з ваганням передчасно
Загонить в могилу.

Любив мене один, другий,
Всі мене любили;
Ні одного не спіймала
На старість лишили.

Вперід тяжко нам ступати,
Зі знанням, що маєм, —
У безладі свого щастя
Даремно шукаєм.

Що дня в життю щось нового
Навчишся, пізнаєш,
А при кінці життя свого
Дурнем умираєм.

Ціле життя май на думці
Все примірно жити,
І з рідними своє знання,
І добро ділити.

Коли у нас сліпа гордість
Є замість завзяття,
То не принесе вам потіхи,
Лиш саме прокляття.

Самолюбство і захланність —
Вдача нездорова,
Все надбане майно твоє
Впаде ворогові.

МОГИЛА

Вона найшла його могилу,
На полі під буйним гайом,
На ню всю горя свою силу
Під схиленим на бік хрестом,
Вона проляла з молитвами,
І серця ревними сльозами.

Спи свідку мій, а я з тобою,
Без тебе бо життя сумне,
Поляг від кулі в полі бою,
Візьми з собою і мене:
Візьми, візьми мене коханий,
Хай жаль не чинить серцю рани.

Сховалось сонце за соснину,
Вітрець схитав слабим хрестом,
І тихо стало. За хвилину,
На тій могилі під гайом,
Понеслась птащки пісня сумная,
Вона з жалю лягла мертвая.

С. Калинець

ТВІЙ ОБРАЗ

Твій образ щось його подала
Мені при пращанню з тобою,
То тут де ступлю, завжди маю,
Той образок перед собою.

Чи то в окопах, чи на стежі,
Чи у борні, чи у атаці,
Твій образ все передімною
Ввижається мені мов в мраці.

А вийду я на Монте Санто
І стану нічною порою,
На місяць гляну і знов стане
Твій образок передімною.

А як коли засну на крісі,
Та образок твій в сні побачу,
І радію я в ту хвилину,
А як проснуся то — заплачу.

С. Калинець

ПРИМІР

Батько оженив сина і наповідає:

"Тепер, сину, знай, що молода пара повинна тягнути разом, як добра пара коней.

Так, тату! Можливо, що Марина і я тягнулиб разом, колиб між нами був один кінський язик.

ПРАЦЯ І ЗБУТ

Маляр до клієнта:

— Над цим образом я працював три роки!

— Не може бути! При такім малім образці?

— Так, я намалював його в трьох днях — а решту часу я потребував на продаж.

ЧИЯ ВИНА?

Служачий у лікаря: — Пан доктор принимає лише до семої години, а ви приходите по осьмій.

Пацієнт: — Дуже перепрошую, але це не моя вина, що пес вкусив мене не перед семою, а щойно перед хвилею.

ВИРІВНАНЕ.

Молода пара уладила пікнік на полі одного селянина. По забаві молодий дякує й каже:

— Не гнівайтесь, пане господарю, що ми на вашім поли зробили троха непорядку, полишаючи папір та порожні фляшки.

— Нічого не шкодить, відповідає селянин. — Але й ви не гнівайтесь, що мої хлопці зробили з вашим автом! Воно зовсім в непорядку, бо щось зломилось в ньому.

БАГАТИР

Суддя: — Чи ваш чоловік помагав вам у боротьбі з бандитами?

Жінка: — Так, він засунувся до другої кімнати й молився за побіду для мене.

ЧОМУ НЕ ХОЧЕ ІСТИ

— Чому не їш яйце, що я тобі зварила? — питає тітка. — Як я була така мала, як ти, то я була вдоволена, якщо дали мені яйце.

— Так, тіточко, але тоді яйце може було свіже.

МАЄ РАЦІЮ

Івась пише задачу. Батько стоїть над ним і кличе:

— Бійся Бога, як можна стільки плям робити в зошиті!

— Замачайте глубоко перо в каламарі, то побачите, що це піде легко, — відповідає сйнок.

МЯГКЕ СЕРЦЕ

Властителька каменици до своєї льокаторки, яка просить пождати з заплатою чиншу:

— Ні, прошу пані, ви мусите від мене випровадитися. Ви стратили роботу, ви випродали свої меблі, ви не маєте що їсти, крім цього ваш чоловік є хорий. Я маю за мягке серце, щоби на таке нещастя в одній хаті дивитися.

ВИКРАВ ІІ.

— Знаєш, Цимбальський викрав з хати свою дівчину і оженився з нею.

— А родичі дарували їм це?

— Думаю що так, бо зараз по шлюбі до них спровадилися.

В СУДІ

Обвинувачений: — Пане суддя, прошу о слово.

Суддя: — Добре, але говоріть коротко й чисту правду. Все інше лишіть своєму адвокатові.

НАШІ ДІТИ

— Вмієш вже, маленький, числити?

— Вмію! Один, два, три, чотири, пять, шість, сім, вісім, девять, десять, хлопець, дама, король, ас!

ТАКОГО Й ДІСТАЛА!

Тато: — Ти доню занадто перебираєш женихами. Твоя мама так не перебирала!

Донька: — Такого то вона й дістала!

НА ФАРМАХ.

Іван: — Якесь марево чи манхолія напала Канаду; не годен дітей затримати на фармі, все десь у світ тягне їх.

Петро: — Тай коло мене таке саме. Хліб є й до хліба, а стара і діти цілими днями сидять та катальоги Ітона читають, наче яку газету. Помагають у газдуваню.

ДІТОЧА ФІЛОЗОФІЯ

Чи то правда, пане професор, що великі риби їдять сардинки?

Так, правда!

Ну, а хто отворяє їм кени (бляшанки) під водою.

ІДИ ГРАЙСЯ!

Маленька Галя: —Мамо, чому у тата нема волося на голові?

Мама: — Бо тато багато думає, дорогенька Галю.

Маленька Галя: — А чому в вас таке богато волося?

Мама: — А йди й грайся там.

МУДРА ГОЛОВА.

— Здоров, приятелю! — радісно викрикує шкот Мек-Інташ, стрічаючи нагло свого приятеля. — Щонайменше десять років ми не бачилися!

— Так, так, відповідає тамтой, то багато води через той час уплило, багато річей призабулося. Але вступім десь на снідання, то побалакаємо, добре?

— Дуже радо, — відповідає Мек-Інташ, — з приємністю. Але памятай — останній раз я платив.

НЕ НОВИНА.

— Знаєш, яка найновіша мода для мущин?

— Яка?

— Сорочка без гузиків.

— Овва, моя жінка ніколи не пришиває мені гузиків.

ВІДРІЗАВ.

— Васильку, — жалуєсь мати, — кожного разу, як вистроїш який клопіт, мені сивіє на голові один волосок.

— Подивіться на бабуню — каже Василько — таж ви мусіли бути ще гірші, коли вони такі сиві, що не остало ані одного чорного волоска на їх голові.

"TOCHYLO", No. 5. Vol. 18, May, 1947

НЕ ХОЧЕ

— Івасю, хочеш ще малий кусень курки?

— Ні.

— Якто, чому не хочеш?

— Бо я не хочу малого кусника, але великого.

МІЖ КАРТЯРАМИ

Перший грач: — Вам гузиками грати а не картами!

Другий: — А вам свині пасти!

Третий: — Але ж, панове,! Кінчім гру а відтак кожний піде до своєї роботи.

З ПОЛУДНЯ.

Вбігає сусідна дівчина до сусідного будинку і питає: — Чи є у вас телефон?

Ні, — нема, — відповідає присутний. Прийдіть з полудня, ми вложимо.

ЖИТТЄВА МУДРІСТЬ.

— Розвестись з жінкою коштує далеко більше, як оженитись.

— Так, але розвестись більше варта як оженитися!

ВИКОНАННЯ ЗАСУДУ.

В Шікаго зловили кишенькового злодія на крадіжи, та завели його до суду.

— Пятьдесять долярів кари! — каже суддя.

— Обвинувачений не має грошей, — втручається поліцмен. — Я перешукав йому всі кишені.

— Це нічого, відповідає суддя, — пустити його між товпу, але не спускати з ока і привести назад за годину.

"ТОЧИЛО", Ч. 5. Рік 18, Май, 1947.

ВСЕ ЗАБИРАЄ.

Чому женщина прибирає імя чоловіка, за котрого віддається?

Таж вона забирає все решту, то чому б вона мала лишати й імя; як брати, то все!

ЗРОЗУМІЛЕ.

— Я дивуюся, що лікар не заборонив тобі курити.

— Не може цього зробити, бо власник склепу, де купую тютюн, є його шваґром.

В ШКОЛІ

Учитель: — Яких є три дорозі, котрими можна висилати збіже до Англії?

Ученик: — Сі. Пі. Ар., Сі. Ен. Ар., і Сі. О. Ді.

ЩАСТЯ В ЛЮБОВІ.

— Ти бачиш цього мужчину під вікном?

— Бачу, або що?

— Він має величезне щастя в любові.

— Не виглядає на це.

— А всетаки! Має вже шістьдесять років і ані разу не женився!

НА ЗБОРАХ

— Я думаю, що члени нашої управи побирають завеликі пенсії. — критикує один промовець.

— А скільки вони побирають? — питає другий його сусід.

— Не знаю.

ЧОМУ ОСТАННИЙ?

— Чому ти, смаркачу один, останний в клясі? — питає батько свого сина.

— Бо учитель викинув того, що передімною був останний.

ВИМАГАЮЧИЙ

Малий Микольцьо: — Я не можу обтератися цим ручником, бо він мокрий.

Мати: — А дивіть, який великий пан! Я могла обтератися чим, тато обтерався, дідусь і бабця, а для нього мокрий!

ПОТІХА.

— Що ви, пане докторе, скажете про моє серце?

— Дуже воно добре не є, — відповідає лікар, — але не бійтеся! Вистане вам воно на ціле життя.

НАШІ ДІТИ

— Знаєш, доню, я дам тобі обтяти волосся, бо це модно й буде тобі до лиця.

— Ні, мамо, бо тоді я виглядала би така стара й так погано як ви.

НЕ БОЇТЬСЯ

Жінка: — Щож ти тепер пянице будеш робити? — ти все пропив.

Чоловік: — Не плач жінко! Я тепер в колєктиву піду!

У ЛІКАРЯ

Лікар: — Тямте, що алькоголь є найбільшим вашим ворогом.

Пацієнт: — Так щож, пане лікар, я йому пращаю.

НЕВІЛЬНИК

Служниця до господаря:

— Пане господар, я не можу вже бути довше у вас! Дякую вам за службу!

Господар:

— А то чому?

— А, бо господиня мене бе.

— Годі. Я жалую, що й я неможу звід си відійти.

СЕ ГЕНІЯЛЬНИЙ ЧОЛОВІК

Колись володів сімома язиками язиками, але тепер оженився і жінка не дає йому ні в одному язиці прийти до слова.

ПОРАДИВ СОБІ

Учитель завдав хлопцям домашну задачу на тему: Наш пес.

Малий Івась взявся до роботи і написав таку задачу:

Наш пес. У нас в хаті нема пса.

І цю задачу приніс на другий день до школи.

РАЗ БАТОГОМ

Як іду я попри бару, товаришу, то не можу опертися, щоб не зайти. А як виходжу з бари, то не можу іти, щоб не спертися.

ДЛЯ ДОНЬКИ ВІНО

Ту ялівку, що пропала, записую на боже, а коли би вернулася, то буде тобі Марино.

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить вибрані твори, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

БЕЗСОННІСТЬ

Безсонність дуже нищить здоровля. Бо, коли людина не може спати, то дуже скоро приупадає на силах. Без відповідного відпочинку-спання, людина стає дуже умученою, трудною, нервовою, дражливою, і все, що вона робить не йде так як треба. Не спати й качатися в ліжку цілу ніч, і лише думати й думати, і ніяк заснути — це дійсно ознака розстроєння і втрата сили в тілі.

Безсонність — це є знак природи, сигнал, що нерви є знеможені, вичерпані зі сил. Через безсонність — повстають інші недомагання. Що день то все гірше нервова сила людини зуживається, нищиться, аж людина цілком повалиться з ніг, стане немічною, сумною, понурою, задумчивою і знеохоченою до життя. Будучність не має для такої людини ніякої вартости, надії, заохоти, заінтересовання, ані успіху, щастя, веселости. Таку людину, що не може спати, всьо гризе, їсть і нищить її всі засоби сил.

Сон, добре спання — дає тілові добрий відпочинок; відновлює в тілі всі клітини до правильної чинности й життя.

Ви значно скріпите свою силу й охоту, як будете заживати чисто природний чай з Гірського Коріння.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

вже 26 років було й є благословенством для всіх терплячих на Безсонність (брак спання) та нервове розстроєння (або на умучення і утрату сил). Ціна одної пачки з пересилкою, $1.50. Пишіть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Вже вийшла з друку нова книжка, котру написав Евген Березинський під назвою:

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"
та
"КЛИМ ПОБРАТИМ"

Книжка має сто сторін. Розмір книжки є 4½x6 цалів. Ціна 35 центів. Для книгарень опуст 35 процент. Замовлення разом з грішми шліть до:

EUGENE BEREZINSKY
77 East —7th Street, New York 3, N. Y., U. S. A.

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука	.40
52 Тайни, — варто знати	.25
Тайни краси	.25
Зрівноважене життя	.25
Київ і Рим	.25
Святає день	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я	.25
На Чужині	.25
Лише для бабів	.10
Порадник про кохання	.25
Штуки	.10
Щасливе подружжя	.25
Як стати богатим	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду?	.10
Літературний Сміх	.35
Кохання	.25
Як позискати любов?	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим	.25
Факти про попів	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точидо за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину	.25
Як ворожити картами	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ	.50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована	1.00
Догідність у супружестві	1.00
Антольогія Укр. Письменства	.65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діла. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію	.15
Горнятко Кави, на дві дії	.25
Засвистали козаченьки,	.25
Старий Кавалір, на 1 дію	.15
Чудовий Зять, на одну дію	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя,	.25
Ого!	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25

ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.20
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЬКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ,	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониших діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ЦІТУКАРІ, на одну дію	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ	.15
ЦІКАВІСТЬ,	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ,	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА,	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все ни них є! Робіть гроші — 1.00
Думи і пісні В. Тулевітрів ——— 25ц.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО	$1.00
ПО АМЕРИЦІ	$1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ	.75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ	.35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ	.15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ	.30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

"TOCHYLO", No. 5. Vol. 18, May, 1947

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE

ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION

Ч. 6. Рік 18. Черв 194[illegible]
No. 6. Vol. 18. June. 1947

TOCHYLO PUBLISHING CO
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді $1.75 на один рік в Америці 2 долярн
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

Вчені дослідили що світ крутиться в тусаму сторону
що "Точило"

THE BLYTHE

Rol·Rite

BALL PEN

Writes as it Rolls

$2.98

Minimum Fair Trade Price
No Luxury Tax

ONE FINGER CONTROL
RETRACTABLE POINT

A Flip of the finger—the pen is ready for smooth writing. Then, Snap—the ball point is retracted; safely tucked away.

Simple, easy-to-operate, sturdy—the Blythe Rol-rite is a masterpiece of design and construction.

REPLACEABLE BALL POINT and ink cartridge unit for 50 cents. Installed in seconds.

RICH, GLEAMING COLOR COMBINATIONS.

For Milady—a smartly styled model for her purse.

ALL TIME GUARANTEE

GAY PRODUCTS
Belding, Mich., U. S. A.

NATURE'S MIGHTY BOOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить
● на біль або заворот голови за дар-
● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво-
● рот голови напевно! Не потрібно
● мати заворот голови, бо за $1.50
● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО-
● РІНЯ, яке прогонить заворот го-
● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті-
● ло. Замовлення шліть до:
ST. ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mary Books - Morelles, 3651-B., Winnipeg

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще якні пишіть за цею книжочкою до:
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

"ПО АМЕРИЦІ"
Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
823 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"
● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, конверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітнє Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
823 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

DLA OGÓLNEJ KORZYŚCI I POLEPSZENIA BYTU umieść ogłosznie w "PRZEWODNIKU"

1—ogłoszenie—podając lub szukając niebuwałą sposobność byznesowa.

2—ogłoszenie—zamienienie majątku, zwykłych i niezwykłych rzeczy w okolicy i dalej.

3—ogłoszenie—szukając lub podając pracę albo inna propozycję.

4—ogłoszenie—sprzedając lub kupując informację, i t. d.

5—ogłoszenie — do Polsko-Amerykańskiego klubu towarzysko-matrymonialnego.

Rezultat wielce popłaca się ogłaszającym. Wyślij dziś ogłoszenie (40 słów — wyraźnie wypisane po Polsku lub Angielsku — nie umiemy po Ukrainsku) i 25 centów Amerykanskich (lub przekaz pocztowy szyli money order) któ-re opłacą ogłoszenie w Przewodniku na trzy miesiące do: Stasia Mastalerz, 177 Fourth St., Troy, N. Y., U. S. A.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя чонад все!

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з люстернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS. 3651-B., Winnipeg.

ЯК ДУХ УБИТОГО ВИЯВИВ УБІЙНИКА

В році 1929-ім близько великого американського міста Шікаго, стояло кілька занедбаних хатин попри дорогу котра вела до головного міста. Колись давно люди побудували їх і думали осістись там та дороблятись маєтку. Однак, коли пожили там пару років, і переконались що земля була неврожайна, вони покинули все і пігнались далі, в погоню за щастям.

Не один лишаючи свою ново-збудовану домівку, заплакав гіркими сльозами, ну, але іншої ради не було і вони полишили ці домівки, котрі опісля судьба вибрала і назначила місцем, де кат нелюдянною рукою зігнав зі світа невинну людину, і де опісля відбувалися всякого рода чудасії.

Часами приходили люди і винаймали ці домівки на якийсь час підчас полювання а й часом ново-прибувші імігранти пробували осістись на тих землях, але поживши кілька місяців, знов полишали і домівки знову оставались пустими, порожними.

Трохи вище під горбом земля була ліпша і кілька фармерів осілись і доробились досить гарного маєтку.

Один із цих фармерів називався Василь Труба, котрому грім запалив хату і він мусів сидіти якийсь час в комірне в свого сусіда.

Василь і його жена були люди добрі, щирі, і працьовиті. Їх старший син був вже одружений і жив на боці, осталась при них лише Марійка дванадцять літ, та Катруся девять.

Василеви щастя сприяло через минулих кілька років, і йому люди завидували. Та так довго не тревало, бо від часу як грім запалив його хату, щастя його наче чомусь загнівалось на него і щоби він не почав робити то все щось мало бути йому на перешкоді.

Наймив він майстрів будувати хату, а тут як на вмисне зачали падати великі дощі, і ніяк не мож було докінчити хати, щоб знов щасливо зажити як попередно.

Не раз і не два його сусід в котрого хаті він тепер жив, напоминав йому що йому самому потрібна та хата, і тоді Василь наперав майстрів, щоб кінчили нову хату, однак річ була неможлива, через непогоду. І хто знає чи Василь з родиною не бувби остався в сусідовій хаті через цілу зиму, колиб сусід був не взлостився і рішучо сказав Василеви щоб вибрався з хати.

Але ж сусідо, ви знаєте що моя хата ще не докінчена, відгризався Василь. Виж сусідо, казали що я можу мешкати в вашій хаті, аж до того часу, як моя хата буде готова.

Так, це правда Василю, що я так казав, але бачиш, зайшли такі не предвиджені обставини, що мені потрібно хати порожної, сказав сусід. Бачиш Василю, я вчора спродав кавалок землі разом із цею хатою, і купець наважився взяти посіліть за день або два. Отже, хоч би я не рад поступати так то як бачиш сам, що мушу. Отже, прошу тебе Василю, заберися.

Коли це правда, що ви спродали хату сказав Василь, то певно що нема защо на вас гніватися. Ну, але де я заберуся тепер з родиною? — Хатів порожних нема. Хіба підем на роздороже і будем жити як цигани.

О, ні, ні, Василю, то не так аж зле, як ти думаєш, сказав сусід потішаючи Василя. Ти ж знаєш, що я маю більше хатів, і коли хоч, то я тобі відпущу одну хату коло дороги. Тую в котрій жив той Єврей його звали Вікман. Він забрався звідтам минувшого тижня.

Ви кажете сусідо за ту хату, що коло Івана Душляка, з червоним коминок? — запитав Василь.

Ту, ту, Василю, вже порожна тепер. Розуміється, там нема на що і подивитися, бо дуже знищена, але коли нема іншої то і таа увійде. Там є три кімнаті, великий салер, і тебе мало буде що коштувати. От даш там пару долярів, а я навіть сам поможу тобі перевезтися.

І слово по слові зайшли в дискусію, а коли сусід відходив, то сказав Василеви

ясно, що третього дня прийде з фірою, і поможе йому перевезти все на друге місце. Василь вже не казав більше нічого, бо знав що дальші аргументи не поможуть і він мусить забратись.

Коли проминуло три дні, Василь з родиною вже були в цім другім помешканю коло дороги. Помешканя котре складалось з трох кімнат вложених одна за другою, а в послідній кімнаті був великий зі сходами до салеру котрий засягав до половини хати. А що підлоги в салеру не було цементованої то було так мокро, що трудно було там зайти і щонебудь поставити.

Коли все поприводили до хати, Василиха стала оглядати нове помешкання. Я думаю, сказала до Василя, що шкода навіть дещо лагодити. Одно що це не наша хата, а друге, що може ми тут довго не будемо мучитися. Погода може стане згідлива, і наша власна хата буде скінчена.

Е, говори ти собі своє. Я рад що й така хата знайшлася порожна. Я думаю, що ми тут спокійно поживем до часу доки наша буде готова. Тут виглядає тихо, сусідів тут мало, — ніхто не буде нам докучати. От так будемо жити як у Бога за дверми.

Та Василь бідний помилився, бо у тій хаті був вже один комірник про якого Василь не знав ані про його вибрики.

На вид хата з надвору виглядала наче дуже тихе місце, забута всіма людьми, але коли увійшлося до середини, то людину зараз збирав якийсь невимовний страх. Якесь наче оточення страху, так гейби стіни щось по тихо шептали.

Після першої ночі показалось що вочи не дуже спокійно будуть тут жити. Якісь щурі, та миши цілу ніч не давали спати. Вже принесли і кота, однак і це не помагало. Щось гримало, гуркало, і наче пазурами по стіні в ночі дерло.

З дня на день так переходило і ані Василь ані його родина не могли навіть годину спати спокійно. Василь почав злоститись і нарікати що неможе ніколи виспатись, однак не брав того всего дуже серіозно.

Аж одної ночі десь в місяцю грудню, Василь і його жена, почули що наче хтось стукає в підлогу під їх ліжком. І їх почало це нервувати.

Василь зірвався з ліжка, сів і почав слухати. Такий самий стук як вчора Василь сказав напружуючи слух. Чи ти чуєш, жінко, як там стукає? — так якби здоровим ходаком бив в салері в підлогу.

Таже чую, чомуж би ні, — я чую це кожної ночи, але не хотіла тобі нічо казати щоби ти з мене не сміявся. Що то має бути? Як ти думаєш, Василю? — спитала його жінка.

Може щур тягає капкан, ну але від коли ми кота принесли, то ми капкана там не накладали, сказав Василь. О, чуєш? — стук, стук, стук.

Посідали обидвоє на ліжко і наче зачаровані дивилися одно на другого і наслухували як то стукало.

Раптово Василиха перервала мовчанку. О, я вже знаю, що то стукає, — радісно сказала. То швець, Никола, прибиває підошву до черевика. Він часом до пізна робить, видно що дуже хоче стати богатим. Ану подивися, через вікно чи не світиться в него?

Василь встав з ліжка і помало приступив до вікна, натягнувся і поглянув. Та де твій швець Никола. Та з него і з його світла сліду нема. Хто ж тепер би так пізно в ночи підошву прибивав? — Я думаю, що то мусить бути якась дошка відорвана трохи і вітер нею так термосить коби скоро до раня, то я піду і зобачу що то так гримає. Лягаймо спати, стара.

Полягали вони спати, однак не могли заснути, бо той стукіт як не ковтав в підлогу то в двері, або в стіні чути було якесь шкробання.

Василь силувався замкнути очи щоб трохи задрімати, однак не міг. Жінці не хотів нічого казати, бо жінка звичайно жінка, може собі представити хто знає що.

З трудностею дочекався ранку і перша його робота була того дня піти до салєра і переконатися що то за сила, чи збиточник кожної ночі так стукає.

Та яке було його розчарування і ще більше почало його непокоїти, коли він рано засвітив ліхтарню і заліз до салєра і переглянув кожний цаль підлоги і не знай шов жадної причини, на котру би можна звернути вину стукання.

І стукання від того часу не то щоби ставало слабше, але на перекір чим раз ставало голосніше і давалось відчувати в кожній частині хати.

З часом родина Василя зачала примічувати що се стукання навіть тоді, як було чути заледви слабе стукання з тупим голосом, однак таке було сильне, що під час стукання коли поставити руку на крісло або яку іншу річ, то відчувалоєь якесь здрягнення, таке як мож почути підчас малого землетрясення.

Навіть тоді, як лежалось на ліжку, то мож було зауважити дроження підлоги і ріжних знарядів за кожним стуком.

Одної ночі, коли всі полягали спати, около дванадцятої години, діти котрі спали в другій кімнаті почали раптово кричати і коли Василиха схопилась і прибігла до них, то вони так були застрашені, що хвильку не мож було з них вирвати слова.

Коли прийшли до себе, то сказали: — О, мамо, щось було залізло під накривало на ліжко і лягло на наші ноги. — Щось таке, як великий собака і коли ми почали кричати, воно десь щезло.

Та Василиха хоч вірила дітям що вони казали, однак щоб собі не додати більше страху і дітям, — вона їх утихомирила кажучи що то їм приснилось. Ви такі діти вже великі, а нерозумні, кричати так тільки тому що вам щось приснилося. Понакривайтесь і спіть тихенько, — сказала Василиха до настращених дітей.

Слідуючої ночі Катруся знов почала кричати, але коли Василиха прибігла до неї то вона зі страху не могла сказати більше нічо як: зимна як лід рука, — рука на моїм лиці. А коли страх перейшов, то вже боялась більше говорити, бо знала, що мама скаже, що це був сон.

І довший час діти не могли заснути, тремтячи на своїм молоденькім тілі. Василиха мусіла сидіти коло них аж поки вони не почали вільніще віддихати і на останку позасипляли.

Василиха тепер почала брати собі ці чудасії до голови. І з часом вона завважала, що річі хатні тоже були не на своїм місці. У ночі якась їх сила переносила на інше місце. Однак вона вже Василеви нічого не казала і не згадувала, про деякі запримічення бо знала добре його натуру, і він як звичайно коли вона що сказала про стукання, то він мав готову відповідь: — Це все дурне, — вам щось привиджується, а навіть аби і правда, то деж ми тепер заберемося? — І тим способом Василь збував все, хоч і сам в душі передумувва, що то за такі чудасії є на цім світі.

Та на тім не скінчилось, бо стукання почало ставати чим раз напасніще. Стукання почало ставати таке сильне і безперестанне що на останку ані Василь, ані його родина не могли прижмурити ока. В такім разі вони обидвоє вставали, засвічували світло і перешукували кожний куток хати. І тепер так само як і попередно не могли нічого здибати бо булоб відвічальне за стукання.

Та коли Василеви вже було забагато на його нерви, він рішився таки злапати того хто був відвічальний за ті всі чудасії. Наладував собі стрільбу і став на поготові до акції. Коли застукало в двері, він в одній секунді вже був коко дверий і на відповідь другого стуку, він раптово відчинив двері, надіючись вже аж тепер почастувати збиточника, — але як він здивувався, як вискочив на двір що там окрім нічної темноти не було нікого, навіть не було жадного шелесту.

Я дуже хотілаб, щоб ти його злапав, — сказала Василиха як входив Василь до хати з невдоволенням на його лиці.

То не так легко злапати, як ти думаєш, сказав Василь сідаючи на крісло.

Ані Василь, ані його жена не були забобонні, і тому вірили, що вияснення того стукання колись прийде, і вони дізнаються, хто був тим збиточником, що не давав їм спати. Ні одно з них не було обзнакомлене з наукою духів, і ніколи не читали жадної літератури на тему духів, отже, і тому їм і на думку не приходило звернути вину того стукання на якогось духа помершого.

Але в ночі, дня 30-го марта, те стукання набрало іншої форми. День перед тим, було дуже зимно і страшно віяло. Дороги були позадувані снігом і так було зимно, що трудно було показатись на подвіря.

Того дня по обіді прийшов до них їх старший син котрий мешкав около три милі дальше попри дорогу на фармі. Це був перший раз, що Василь і його жена сказали правду, про неспокій в їх хаті синові. Ми не казали нікому бо знаєш, які люди, розповідав Василь синові. Люди не повірилиб і щеб готові думати, що ми забобонні та нерозумні і уявляємо собі Бог знає що, сказав Василь. Ну, але перед тобою, ми не маємо що скривати. Нам вже так докучило, і змучило нас що ми не в силі дальше витримати. — Що ти сину думаєш це могло б бути? — запитався Ва-

силь сина. Чому нам мавби хтось докучати? — Миж нікому нічого не винні, додала Василиха.

Син почався здорово сміяти. Я не знав що з вас такі боязливі люди. Добре що ви нікому нічо не казали, а то бувби як запалив помежи люди. Бо такі новинки скоро йдуть. Я раджу щоб ви й надалі нічо нікому не калази, бо люди вас просміють. А причина того стукоту, колись вийде на яв, тільки накажіть і дітям щоб нікому й слова про це не сказали що тут діється.

Син сердечно насміявся, коли зобачив, що діточе ліжко було перенесене до спальні, де спали родичі, і коли діти оповіло йому свою історію, то він ще більше розсміявся і коли посідали до вечері, то він далі насмішкувався з їх боягуства.

Коли по вечері він забрався до дому, Василиха сказала: — Я не знаю, нащо та молодіж перейшла. — Щоб не сказав їм, то в них все жарти. Він не знає, що я вже по світі не годна ходити, так мене це перемучило. І я тобі кажу Василю, що мені цілком не до жарту і наколи помию зараз начиня, ставлюсь до ліжка, можеб хоч трохи перспатись.

Однак її бажання не сповнилось. Вона лягаючи на ліжко сказала до дітей: — Ідіть спати! Навіть абисте і чули що, то не кричіть, дайте мені і татови нагоду трохи відпочити.

Василиха загасила лямпу і ще немала навіть часу добре примкнути очі як Катруся почала кричати: — Мамо, мамо, слухайте!

Бог з тобою, доню, чи вже забула, що я тобі казала що будь тихо? — сказала Василиха накривадчи голову бленькетом.

Ми не можемо мамо, тихо лежати, обидвоє дітей заговорили разом. Ви чуете, як там стукає? — що то є, мамо?

Василиха не відзивалась, але коли стукання продовжалось, вона сказала до Василя щоб поглянув, що то стукає. Василь ще не був у ліжку.

Василь воркочучи під носом попробував двері. Двері були заперті і защеплені. Хіба може коло вікна вітер чимось тарахкає. Василь увійшов до спальні і почав пробувати вікна, чи не залегко котре. Але котре вікно він помацав руками і пробував, чи воно люзне, дивний стукіт давався чути не вже з вікна але з якогось іншого місця хати. І коли він знов піде до місця де перед секундою стукало, то новий стук почуєсь знов з іншої сторони.

Якийсь час Василь так уганявся з місця на місце, і все коли прийде на місце де стукало, то зараз стук вже в іншім місці. Так Василь дібравши злости вганяв по хаті, що малі діти аж розсміялися і нараз малій Катрусі щось прийшло до голови, встала на коліна на ліжку і траснула в пальці кажучи:

— Ще там заковтай, показуючи пальчиком у другу сторону, і навіть не думала що її розказ буде виповнений, але заки вона вимовила ті слова, вона почула стук точнісенько з цього місця де вона показувала пальчиком.

Катруся рада що її розказу хтось слухає почала показувати пальчиком де малося після її волі стукати. А Маруся зобачила Катрусин успіх, і собі стала пальцем показувати і давати розказ. Встала на коліна, і траснула три рази пальчиком, а в відповідь дістала три стуки на означенім нею місці. Вона траснула чотири рази, і в відповідь дістала чотири стуки. А Катруся з радости аж зайшлася так почала сміятися.

О, мамо, сказала Катруся, воно знає рахувати. Але Василиха була задуже перемучена, щоби звертати на те увагу. Але діти продовжали далі свою нову забавку і просили мами щоб слухала як їх розказ хтось точно виповняє.

Мамо, ану скажіть, нехай стукає до десять, — просили діти маму. Та вже нехай буде по вашому, — сказала Василиха і щоб відчепитись від дітей, сказала: — Стукни десять раз! І на її здивування почула відповідь десять рівних стуків.

А то що за диво, — сказала Василиха. Але раптово заспокоїла своє здивования, обернувшись до дітей і сказала: — Що ви, діти, робите з мами сміх? Хочете мене стару дурити, таж то ви самі стукаєте.

Ні, мамо, ми не стукаєм. Дивіться, коли не вірите нам то ми здоймимо руки до гори. Здіймили руки до гори й кажуть: — Ану мамо, тепер питайтесь, кількоми маємо років.

Василиха траснула в пальці й запитала: — Кілько років має Маруся? — Відповідь була точно дванадцять стуків. А кілько має Катруся? — Відповідь знова була акуратно девять стуків.

Кілько я дітей маю, спитала Василиха дивлячись скоса на Василя. — Відповідь сім стуків. — Неправда, порахуй ліпше сказала Василиха але друга відповідь була та сама — сім стуків.

Тоді Василиха нагадалася і спитала: — А чи всі вони живуть? Ала на відповідь запанувала тишина. Кілько з них жиють? — запитала знов Василиха. Відповідь три стуки. А стільки повмерало? Відповідь чотири стуки.

Василисі вмерло четверо дітей маленькими. Василиха стала дуже зворушеан і перелякана а діти аж пещили з радости.

Чи ти є мущина? — спитала Василиха. Але відповіді не було. Тоді вона дала інше питання. Чи ти є дух помершої людини? У відповідь був один голосний стукіт, що означало, так.

Підчас цілої тої демонстрації, Василь сидів коло пеца, курив люльку і усміхався під вусом але коли почув відповідь, на запит жени, чи се є дух помершого, то Василь відставив люльку на бік, та почав близше прислухуватись.

Чи можна закликати сусіду, щоб послухала, спокійно спитала Василиха. — Із відповіди почула один стук.

Василь натягнув шапку на вуха і вийшов закликати сусідку Микитиху, котра за хвильку вбігла до хати й почала щиро сміятися з Василя, але скоро заспокоїлася коли стукання відповіли її пару питань і то так точно, що вона оторопіла з дива. На Микитиху це так заімпонувало, що вона побігла і закликала свого мужа, а за якої пів години, то хата вже була наповнена сусідами.

Багато з них давали питання і казали, що на відповідь так, має відповідати стуком, — а за відповідь ні, має бути тишина.

Деякі підозрівали, що це Василиха, або її діти стукають, і тому забрали їх до Микитиної хати, але стук все далі продовжав. Один з сусідів, що звався Душляк, і котрий жив в тій самій хаті перед сіма роками постановив дати запит.

Чи ти був ким небудь ранений в цій хаті? — У відповідь стук був дуже голосний.

Чи ти був ранений мною? — тищина. Може Вікманом? — знов тишина. Може Челюком? — На цей запит стук був такий голосний і сильний, що аж хата задрожала. Очевидно це означало, що це Чалюк котрий жив в цій хаті від 1926 до 1927 р. був той, котрого це дивне стуканя просто сувало до злочину.

Чи ти вмер тут натуральною смертию? — спитав Душляк. — Відповідь тишина. Чи на тебе хтось напав? — грімкий стук. — Чи ти згинув у бійці? — тишина. Чи ти згинув у ліжку? — грімкий стук. За гроші? — стук знов. — За яку суму грошей? — спитався Душляк. — Відповідь сто коротких стуків. а пять довгих і сильніших стуків — що означало пять сот.

Помало за посередництвом стукання і запитів присутні прийшли до заключеня що збиточником цего стукання був дух педлера що зістав забитий у ліжку одної ночі, з середи на четвер, чотири роки тому назад. Підчас убійства не було в хаті нікого окрім Челюка і забитого.

Дальше за посередництвом стуків присутні дізнались що його заколено великим ножем. Потім після стуків присутні зрозуміли, що коли його забито тоді його тіло затягнув Челюк сходами до салеру і там тіло лежало до слідуючого дня. Потім Челюк закопав тіло у салеру десять футів глубоко.

Колиб ми пішли до салеру, чи ти стук неш там, де твоє тіло закопене? — спитав Душляк. На відповідь один стук. Пару чоловіків зібралося й полізли до саляра.

Душляк почав ходити по салеру й питати чи отут, або тут, припупуючи своєю ногою. але стук лише тоді може було почути коли він наближався на середину салеру. Деякі вияснювали, що то стук виглядав, наче би роблений ногою з під землі.

Душляк почав викликати по літері цілу азбуку і за кожною літерою питався, чи убитого імя починалось нею. З трудом дізнались що перше імя починалось буквою С. а вбитого назвиско починалось буквою К. Присутні хотіли дізнатись повного назвиска але не мож було добре все зложити. Аж в яких чотири місяці коли ця справа більше розголосу приїхав там якийсь спеціяліст і представив (код) стукання котрий мав розріжняти букви азбуки один стук на першу букву, азбуки, — два стуки, на другу букву і так далі. І тим способом дізналися що імя і назвиско замордованого педлера було Стефан Кузьма. На слідуючий день коли поголоска рознеслась по фармах що там діється то хата цілий день була наповнена людьми. Однак доки сонце зійде то все було тихо але зараз по семій годині доперва почувся

перший стук. Опісля почало ще більше людей сходитися і давати всякого рода запити комірникови, котрого ніхто не бачив, лише чув його стук. (Далі буде).

З ДУМОК ПРИРОДИ

Незлічені міліярди
Віку проминуло,
За той час, як ще нас
На світі не було.

Врешті ми на світ прийшли,
На короткий час,
І знов піде вік в безконечність
Як не буде нас.

Ох, ти доле нещаслива,
Дочасна, туземна,
Що лиш сонце засвітило
Знов стає ніч темна.

Щож по смерти буде
Хто може збагнути?
Одні кажуть небо й пекло
Другі не хтять йчути.

Нам котримось треба
Рацію признати,
Або в вірі Христа жити
Або запротестувати.

І сказати нема Бога
Ні пеклал ні неба,
Але закім це сказати,
Певно знати треба.

Як повстало сонце, місяць,
Зорі небозводи,
Земля, води, риби, птиці,
Звірі і народи.

Дехто каже: — то природа,
То легко сказати,
Але чи дійсно так є? —
Певно мусить знати.

Якби ти так серед ночі
В лісі заблудив
І зобачив світло
Зараз бись подумав:

Хтось там є, бо засвітив.
Певно ти би не подумав
У той час собі,
Що природно, так ся стало або

Чо привиділось тобі.
Тож зараз бись напрям
До світла робив,
Із думкою що там є хтось,

Коли засвітив.
Не дурім себе ніколи
Й не кажім собі,
Якось то буде. — М. В.

ЧЕРЕЗ ВОВЧИЙ ЗАКОН

Раз в горах пустині король звірів
Лев страшно заричав.
Тим він звірів всіх до себе,
На збори скликав.

Як всі звірі посходились,
Почав промовляти,
Я ваш король, тому хочу,
Вам всім закон дати.

Вам медведям я закон
Ось такий даю,
Щоб не ходив на двох лабах
Як Адам в раю.

І також з вас кожний
Про це муситьзнати,
Що на життя кожний
Мусить працювати.

А ви, лиси, хитруни,
Все любите красти,
Кури та лище вважайте
Щоби не попасти.

Бо двоногі вже багато
Капканів з робили,
Й будуть вони з ваших шкур
Кожух собі шили.

А вовкови на письмі
якийсь закон дав,
Вовк коротку память має
Щоби прочитав.

А вовк якийсь час в зубах
Той закон носив,
Та здибався з псом і гарно,
Його попросив — каже:

Ти на обійстю в сухе місце
Можеш положити,
Бо тут в лісі, в болотах
Ще може зогнити.

А пес каже: — Я іншому не зробивби
Такої вигоди,

Тобі зроблю бо ти також
Псячої породи.

Взяв від вовка той закон
І так він думає,
Дам котови, кіт на печи
Десь добре сховає.

І каже пес до кота:
Будь так добрий, Марку,
Ти на печи завше спиш
Сховай десь у шпарку.

Отсей вовчий тут закон
Що лев йому дав,
Вовк коротку память має
Щоб це прочитав.

Як коли щось хоче знати
Він немає де сховати,
І мене він попросив
Щоби я десь положив.

Кіт помуркотів під носом
Сказав до пса "мняв"
Взяв він від пса закон вовчий
І десь там заховав.

А миш з нори собі вийшла
Поживи шукала,
Здибала закон той вовчий
І його пожвала.

Зате кіт миши лапає
За одну всіх убиває.
Бовк на псови, пес котови,
Хочеться пімстити,
Через ту миш не можуть всі
Вони в згоді жити.

За лакімство завше всюди
Повстає руїна,
І незгода в цілім світі
Через Гітлєра й Сталіна. — М. В.

Я ЗНАЮ ВАС МОЇ ПАНОВЕ
(Деяким нашим панам)

Я знаю вас, мої панове,
Не від тепер, а від давна,
Які ви щирі і готові
Тим помогти, кому біда.

Ви патріоти на всі губи
А на ділах цілком нічого,
Би гірш чужих як душогуби
Для брата меншого свойого.

Вдаєте хитро і облесно
Що рідна справа вам на серцю
І так погано, так нечесно
Що аж пече нас як від перцю.

В неволі рідна Україна
Розпнята нині ворогами,
А вам тут радісна година
Гуляти, жити враз з панами.

Ваш брат скиталець їсти хоче,
Руки о поміч простягає,
А вас під серцем аж скобоче
Бо ваш живіт все нині має.

Ви свого брата замість підняти
Обтерти кров, слези в неволі
А ви не хочете подати,
Для нього навіть ложку фасолі.

Ви патріоти. Які?! Незнаю
Як можна брата так дурити,
Скажіть будь ласка, я вас питаю
Як можна довше ще так жити?

Микола Горішний.

БІДНА МОЯ ГОЛОВОНЬКО

Бідна моя головонько
Що я наробила,
Грицько мене вірно любив
А я ним згордила.

А тепер я вийшла замуж
За Панька дурного,
Він завше пє, а мене бє,
І що мені з того.

Я стараюсь як лиш можу,
Щоб йому вгодити,
А він все щось собі знайде
Чоб мене набити.

Защо коли він мене бив
Я все памятала,
І нарешті все зробила
Як найліпше знала.

Наварила пиріжків,
Ліжко постелила,
Ще й пів літри оковитки
Горілки купила.

Думала що тепер не буде
Нічого казати,
Випе собі зїсть пироги
Й буде лягав спати.

Він горілку усю випив
І пироги зїв,
Тай розглянувся по хаті,
Щось помуркотів.

Дивиться що все в порядку
Нема що почати,
Каже: — в хаті загорячо
Будем в саду спати.

Постелила я в саду,
Полягалим спати,
Він розглянувся по зорях
І зачав питати.

Каже мені як ся зорі
Ось ті називають?
Ті чотири що над нами,
Й дві що в діл звисають.

Кажу: тих дві, то їх дишлем
Люди називають
А тих чотири колесами,
Що віз означають.

Я як ся ті називають
Що стоять мов бочка?
Кажу: менші то курчата,
А більша то квочка.

А ти сяка і така,
Таке ти зробила?
Щоб паскудили на мене кури
Під віз постелила.

Ось таке я завше маю,
З тим дурним Паньком
Й так пропало моє життя
На віки віком. — М. В.

ЗАГУБЛЕНИЙ РОЗУМ

Колись наші старі люди
Все правду казали,
Що найкращі тоті люди,
Що в них розум сталий.

А до того як то кажуть
Ще хлопський, здоровий,
То такого чоловіка
Не зведеш ніколи.

Із таким розумом наші
Борці виростали,
Що за волю України,
Борбу розпочали.

І боролись так завзято
З тими ворогами,
Що на вільну Україну,
Ярмо закладали.

Ти сусідо був між ними,
І боровся сміло,
Ба за народную кривду,
Серце тя боліло.

Ми всі тебе шанували
Тішились тобою,
За учинки твої чесні
Платили любовю.

Тоді в тебе був той розум
Що ним так хвалився,
Що здоровий хлопський розум
Ніде не схибився.

Як ти хлопський проміняв
За той, що телячий,
Зробився з тебе ренегат,
Комуніст завзятий.

Усі тебе відцурались,
Не хочуть тя знати,
І що з того, що ти виріс,
Аж між адвокати.

Пятно зрадника народу
Лишилось при тобі,
Чесні люди всі сміються,
Чиж не стидно тобі?

Тож мій друже, я тя раджу,
Зроби по мудрому,
Кинь телячий, а вертайся
До хлопського знову.

Вийди сміло між народ
Проси щоб простили,
А тоді вже і скрентонці
Не будуть гостили.

Єжедневні тя змалюють,
Також гардикали,
Так що смітя тое драньтя
Від тебе відстане.

А ми тобі простимо
Всі твої провини,
А як того ти не зробиш,
Так хрунем загинеш.

Тож виберай, чоловіче,
Поки всі не знають,

Яка з тебе тепер птичка
Та куди літає.
Скинь червону маску з себе
Візьми жовто-синю,

Це для тебе моя рада,
Ти приблудний сину, — Пройдисвіт.

ФРАГМЕНТИ

Щирий усміх, це приємність
З глубин душі сяє,
Розум тіло й здоровля
Усім підкріпляє.

Лукавість жиє самотно
Приязни немає,
І далеко її всюди
Кожний оминає.

Ніхто в світі не є святий
Всілякі є люди,
Кожний має щось доброго,
Також свої блуди.

Хто на добро друга свого
Руки простягає,
Того життя піде марно,
Щастя не зазнає.

Злоба на верх випливає,
Мов олива на воді,
Кривда других, тих що кривдять,
Все лишає на споді.

Де захланність росте в душі,
Там любов щезає,
Там все кривду, а не добро
Собі набуваєш.

Що є моє, то не твоє,
Правда силу має,
Лише дурень кривдить друга
І сам потапає.

Разом друзі, разом вкупі,
В згоді наща сила,
А без згоди ми пропащі
Наче птах безкрилий.

Де нас нема, там є чужі
Своє право мають,
Як нас бачать, так нас судять,
І так поважають.

Голова є для науки,
Щоб добро творити,
Коли вона є порожна,
Шкода їй носити.

Евген Березинський

ВІНОЧОК З СЛІВ

Під Памятник Франків

ВЧІТЬСЯ

Хоч читати та писати
наш батько не вмів
Та нам, дітям своїм
завсіди казав:
Вчіться любі діти
ту скалу ломити
Під котрою тяжко
Франко працював.

Вчіться любі діти
бо знання, це сила
Це молот-знаряддя
котрим з часом ми,
Як будем охочо
й щиро працювати
На порох розібєм
скалу темноти.

Вчіться любі діти
бо хто знання має
З тим буде числитись
найбільший богач,
А хто його немає
і в біді знайдеться
Тому не поможуть
ні сльози, ні плач.

Без знання на світі
дуже тяжко жити
Тому вчіться діти
поки час, пора,

Беріть молот в руки
і зараз ставайте
Під скалу на місце
вчителя Франка.

ПРАЩАЙ

Ще на темнім небі
зірки мерехтіли
А місяць мов батько
дивився в долину
Шепотали з вітром
кущі та деревця
Так гейби казали —
пращай, любий сину!

Бо в Городі Львові
в столиці князів
Замкнув бистрі очі
не князь володар,
Але син народу
за краще борець.
Провідник незломний
смілий каміняр.

Замкнув бистрі очі
кригими дивився
В велику будучність
Свойого народу,
Замкнув він і уста
котрими взивав
Гей, сміло друзі
За Свободу!

Та й руку правицю,
котрою писав
Поклав він легенько
на грудях своїх
Так гейби знаком тим
сказати хотів
Я радий що мужно
боровся за всіх.

А як вже минулась
тиха ніч маєва
І зза гір високих
сонічко зійшло,
Крізь мале віконце
глянуло на него
А потім за хмарку
сховалось воно.

І полився дощик
наче грубі сльози
По землі котру він
так дуже любив,
За котру боровся
і для нас по собі
До мети найкращу
дорогу лишив.

ТЕБЕ НЕМА!

Тебе між живими
давно вже нема
Але скала граніт
ще дальше стоїть,
Та народ працює
так як ти колись
Ніхто вже байдужно
тепер не сидить.

Хоч ворог, катюга
забрав цілий край
Багато слів твоїх
на інші змінив,
Багато про тебе
правди росказав
Однак і багато
спритненько закрив.

Бо ти сміло кликав
нарід український
Що не пора довше
москалям служити,
Та й ляхам голоті
казав не піддатись
Лиш для України
як годиться жити.

Ти сміло й охочо
молотом тяжким
Перший взявсь ломити
темноти скалу,
Ти слави пустої
собі не бажав
А для свого роду
щастя й гаразду.

Й тому ми що року
всі голови клоним
Тай думками линем
в Україну милу.
В той зелені повний
Цвинтар Личаківський
Цвітом і вінками
прибрану могилу.

ЧЕРВЕНЬ

Щойно з землі світу
місяць май забрався
А вже теплий червень
в гостину прийшов
В полі збіжжя буйні
почали біліти
А соловій в гаю
так гейби пропав.

Вже й річка в долині
почала маліти
И потічок журчіти
також перестав,
В житі мак і блават
прекрасно розвився
Тай кукіль головку
до гори підняв.

А село вдолині —
по весняних трудах
Так гейби затихло
лиш де-не-де ще
Газдиня із грядки
бурян вириває
Під межу широку
на купу кладе.

Діти по суниці
йдуть в глубину ліса
А інші до річки
купатись біжуть,
Газди острять коси
бо вже незабаром
Буйну траву-сіно
косити будуть.

Евген Березинський

ПО ДОВГИХ ТРУДАХ І НЕВДАЧАХ ЗНАЙШОВ ВДОВОЛЕННЯ

Старенький пасічник Демко святкував 70-літні роковини своїх уродин. Зійшлися діти та онуки і кілька приятелів, щоб урочисто відсвяткувати та пожелати ювілятові доброго здоровля.

На стіл попоставляли смачних страв, а ювілят частував гостей знаменитим вином, котре сам виробляв з овочевих соків та меду. Гості смакували густовне вино та складали ювіляві щирі желання, і всі желали йому, щоб дожив до сотки літ. Ювілят приязно всміхнувся і подякував за привіти тай каже:

Дуже красно дякую вам за ваші щирі желання, але до сто літ нехай би вже хтось інший доживав, а з мене вже би й того досить що я прожив, Сказати сім десяток, то здається що й не дуже багато. Приміром 70 долярів, то не дуже велика сума, але 70 років тяжкої праці та різних клопотів то таки щось значить. Ще якби чоловік жив в достатках та в роскоші, тоді інша річ, але ціле життя боротися зі злиднями, то по стільки роках мало що остане з чоловіка. Возьміть ви найсильнішу машину з доброї сталі і товчіть нею від ночі до ночі, то чи довго вона послужить? Ні, жадна машина не послужить так довго. А мої кости і мої мускули також вже виходилися та знищилися і не здібні до нічого. Від молодих літ я мусів працювати понад свої сили, бо маєтку в моїх родичів не було тільки морг поля та пів морга города а з такого клаптика землі ніяк не вижиєш без заробків. Зазнав я гіркої долі в старім краю, але в Канаді зазнав ще гірше, та що вже споминати про те що минулося. От випийте по чарці вина та розкажіть дещо веселішого бо в своїм життю я не зазнав веселости.

Та гості, особливо приятелі почали просити ювілята щоб розказав їм історію свого життя, бо не одна цікава історія українських емігрантів пропадає марно, тільки тому що ніхто її не запише. І наш старенький ювілят почастувавши гостей своїм добрим вином сів собі в мягеньке крісло та почав розказувати за порядком від наймолодших літ про те що пережив, чого він зазнав та що він зробив зза свого життя.

Батько його був разібник і дрібний ремісний ткач, то він вже від чотирьох років свого життя мусів сукати цівки для батька. (Цівки то такі дудочки з бзини, їх насаджуєсь на зелізне веретено а з клубка навивається нитки на цівку. Правою рукою пускається в рух веретено а пальцями лівої руки тримається тісно нитку аби тісно навинути на цівку. Нудня то була робота для малого хлопчини сидіти по цілих днях коло тих цівок та калічити пальці, бо нитка протинала шкіру на пальцях.

Коли йому скінчилося шість років тоді зимовою порою посилали його на науку до старенького збанкротованого шляхтича (бо школи в селі не було). В зимі ходив на науку, а в літі брав на мотузок одну свою корову і дві сільських та сіпався з ними і водив пасти по облугах. Через шість зим ходив до тої школи і вчився по українськи, по польськи і по німецьки. Та вже від десяти років зачав ходити літом до двора та збирати пирий на полю, то пшеницю полоти, де по цілих днях терпів спрагу.

Від пятнайцяти років зачав робити

на варстаті ткацьку роботу, котра була великою мукою для молодого хлопця. Та коли кінчилася ткацька робота, тоді йшов та шукав закладної роботи (пісворк) аби посіпаки не стояли йому над карком тоді вже мусів робити понад свої сили бо такі роботи були тільки для дорослих хлопців.

В 21-ім році життя взяли його до війська. При війську хто не справується добре того бють як гамана, а хто не хоче бути битий і справуєсь, такого роблять старшиною. Демка зробили капралем до десять місяців, хоч він не бажав того бо тоді він мусів старшувати над другими. Офіцири вимагали щоби старшини поводилися жорстоко зі своїми підвладними, то для него була мука, бо не мав такої вдачі щоби збиткуватися над такими невільниками як він самий, то нераз сам терпів зневагу від офіцерів за то тільки, що поводився з простими жовнірами як братами котрі любили його як свого батька

Перебув при війську 15 місяців. Та вдома його старенький батько приопав на здоровлю і не міг робити то подав просьбу щоби пустили йому сина до дому і його пустили. Вдома він знов взявся до варстата, хоч того ремесла не любив. Ткацька робота сезонова, звичайно від початку січня до кінця травня, а там знов треба шукати якоїсь роботи. Та на весні він оженився і жінка принесла морг поля то думав що буде якось господарив, але яке то господарство на двох моргах поля? На зарібки таки треба ходити.

В той час в Галичині зявилася радикальна партія. Іван Франко скликав віча по селах і він запізнався з Франком та заінтересувався політикою. Був на кількох вічах, чув ріжні промови, бачив як жандарми розганяли віча, чув від Франка як то тяжко дістати дозвіл на віча, а як дістане то староста посилає свого заступника на віча, а коли там хтось зачне говорити, як то пани роблять кривду людям так той заступник зараз і віча замикає. І він дістав пораду від Франка як заложити в своїм селі Читальню Просвіти, то в Читальні можна обговорювати всякі справи, жандарми там не заходять.

Дуже він заінтересувався читальнею і почав шукати за свідомійшими, котрі б годилися заснувати читальню (а треба було десять повнолітних чоловіків щоб підписали просьбу до повітового старости о дозвіл на заснования Читальні Просвіти).

Нарешті він назбирав самих молодих людей, (бо старші боялися біди) і підписали і дістали дозвіл. Фитальня мала бути в хаті одного господаря. Товариство Просвіта вислало свій статут і в дарунку вислало 80 книжочок на руки провізоричного секретаря. Отворення читальні було проголошено на неділю пополудню і людей прибуло кілька десятків, бо це була велика новина в селі там якась читальня. Були гості із других сіл і були промовці. Головою читальні вибрали сельського учителя а Демка вибрали секретаром. Люди зацікавилися і відразу вписалося поверх 30 членів. Бесідники пояснювали людям, що ми маємо конституцію, себто якісь права, але польські пани взяли владу в свої руки і знущаються над селянами різними способами. Що наш селянин немає ніде, ніякої поваги бо яка небудь латка зневажає селянина деби то не було. Якийбудь жид лахолат то має право, має якусь повагу чи пошану, а українського селянина частують як собаку. І люди відразу зрозуміли та почали горнутися до читальні.

Та місцевий парох взлостився що молодики без його поради заснували читальню Просвіти, зачав доносити до старости що мовляв, самі радикали заложили читальню і всіма силами старався розбити її. Учителя налякав що як не розвяжуть читальні то втратить учительську посаду. Учитель знов вчіпився секретаря щоби конечно розвязати читальню, бо буде велика біда. Та секретар сказав йому що читальню заснували легально і що в читальні не робиться нічого злого протизаконного і її ніхто не розвяже.

Учитель зрезигнував з голови читальні, але читальня дальше існувала та розвивалася, то піп кожної неділі на проповіди називав вуличними словами основателів читальні, а що вже секретаря, то називав до безтями, бо той ніяк не допускав до того, щоб розвязати читальню. Та лайкою піп нічого не вдіяв секретареви, а сам сбі попсував, бо тоді люди побачили і пізнали що попи не люблять того щоб їх парохіяни були просвітні. А коли піп не переставав кидати лайкою та вуличними словами з проповідниці тоді секретар спровадив до читальні "Йосифійський Патент" і виповів попови війну.

Попи з давних давен дерли шкіру і з живого і з мертвого то Йосиф перший (не

Франц Йосиф) видав такий закон в котрім зазначив за які треби піп має брати гроші і кілько, а за які несміе брати нічого. Той закон видали книжкою і назвали його "Йосифівський Патент". А той піп також був такий що дер немилосердно хто тільки попав в його руки. Та секретар прочитав ту книжку на зборах, коли в читальні було більше як пів сотні людей і поясняв добре що той закон написав сам цісар, тоді люди сказали:

— А так, то з нас друть шкіру і пани і жиди, а отець духовний хоче всіх перевисшити. Не дурно він так накидається на тих молодиків, бо він знає що ми старі темні тумани не довідаємося про те. І з того часу піп втратив дві третих своїх приходів від своїх парохіян, бо люди знали вже яку ціну мають платити попови за вінчання, за похорон та за всякі інші потреби і піп злостився називав людей без божниками, радикалами і грішниками, але але то нічого не помогло.

Та Демко був обовязаний що другий рік іти на два тижні до військових вправ і одного року, коли тільки розпочалися жнива, його покликали до війська на цілий місяць. То була велика несправедлисіть і велика кривда, бо відривати чоловіка від серпа котрим він мав надію заробити за десятий сніп хоч копину якого збіжжя, так ні, бо пани покликали його до військових вправ. Їх те не обходило чи ти будеш мав що їсти через зиму, чи будеш голодувати, але вони там заставляють чоловіка товчи ногами по 30 по 40 кільометрів дороги на день вганяючи за неприятелем. Не один такий резервіст котрий зголодований прийшов з дому, вичерпував свої сили до послідного духа і падав зімлілий серед дороги а другі такі самі котрі ще трохи трималися на ногах, переступали через него і далі йшли на неприятеля, двигаючи на собі 80 фунтів тягару.

Нарешті прийшов щасливий день, бо скінчились "кайзер манебри" і деякі відділи дістали відпочинок на кілька годин. Жовніри а головно резервісти полягали на землю і відпочивали та розмовляли то про манебри, то про домашні справи, то про те, хто вже відробив всої послідні а хто ще має іти кілька разів до трих вправ. Один молодий ще резервіст шепнув Демкови на ухо що то його вже послідні манебри. Він звірився своему капралеви Демкови що поїде до Канади, ще може перед зимою. Він розказав своему капралеви що з його села вже поїхав один чоловік і пише, що там йому дуже добре, що в Канаді дають кожному багато землі і таке інше. Демко заінтересувався такою вісткою і просив того чоловіка що як тільки прийдуть до дому то щоб написав до него та щоби прислав адресу і того чоловіка що поїхав до Канади і того агента що перевозить людей до Канади.

Відслужив цісарови і прийшов до дому, та в полю не застав вже ані одного снопа і не заробив в жнива нічого то випадає йти до двора й найматися в жидів на службу. Від цісаря та до жидів.

Та в пару днів після того як прийшов до дому, несподівано дістав лист від знайомого чоловіка і дістав адреси о які просив згаданого резервіста, котрий був з іншого повіту. Зараз написав до агента за інформаціями а сам зголосився за пашпортом. Зразу йому приобіцяли, бо в самий перед мав зголоситися в громадськім уряді і війт приобіцяв, що все зробить що до него належить і подасть до староства. Але війт тримав руку з попом а що піп потерпів через "Йосифійський Патент" котрого постарався Демко і що він на далі є секретарем читальні, то змовилися тепер помститися на секретарови, та крутили так цілу зиму і справа стояла на місци. Війт мав виробити громадське свідоцтво і подати його до повітового секретаря, а той мав потвердити і відіслати до старости. Та коли запитає війта, коли вже раз відішле те свідоцтво, то війт каже що вже відіслав. Запитає повітового секретаря, то той каже принеси свідоцтво з гміни. Та він наважився за всяку ціну вирватися з їх рук і топтав дороги з одної канцелярії до другої а там ніби щось писали і казали собі платити, але справа стояла далі не місці.

Оттак крутили більше як пів року а на решті сказали, що як хоче їхати сам, то може їхати, а як хоче їхати з фамілією то не поїде, бо ще приналежний до війська. Два рази їхав до військової команди, що було получено з великими коштами, а коли дістав дозвіл з регіменту, тоді ще повітовий секретар зажадав 50 риньских за свою роботу (котрими то грішми ділився з війтом). Та він наважився так що або тільки в одній сорочці дістався то мусить вирватися з їх рук і поки дістав пашпорт до рук то коштувало його поверх двіста ринських Так вони пімстились на ньому за читальню. Коли він приїхав до Канади

і довідався від людий з інших повітів що там пашпорт коштував всього 50 центів, тоді він написав лист впрост до старости і описав хто і як обрабував його. Тоді староста попаганяв всіх секретарів а війт мав дістати велику кару, то строївся.

(Далі буде).

СУПЕРНИКИ.

Є звичай, що дівчині посилають на уродини стільки рож, скільки вона має років. Цей звичай допоміг Владкові здобути серце панни Олі, яка спочатку воліла залицяння Тараса ніж Владка.

Десь перед уродинами панни Олі, оба суперники стрінулись у склепі з квітами. Оба вибрали по 24 рожі (стільки років мала Оля) і казали післати до панни Олі, залучуючи свої візитівки.

Другого дня пішли оба суперники зло жити побажання. Якже здивувався Тарас, коли побачив, що Оля його майже не помічає, а всіма солодкими усміхами обдаровує Владка. Тарас ніяк не міг збагнути причини цеї зміни. А не знав бідачисько, що хитрий Владко вернувся по кількох хвилинах до склепу де разом купували рожі, й на свій рахунок сказав додати до Тарасового букету ще три рожі.

ДАРУНОК

— Хочу купити дарунок для одного свого знайомого що пише вірші, та не знаю, що було б найбільше відповідне.

—Найкраще купіть кіш на папері.

РІЧЕВИЙ

— Як будеш цілий тиждень чемний, дістанеш в неділю новісеньких пять центів.

— Я волів би тату, старого, протертого доляра!

НЕСПОДІВАНКА

Пан Ходачок проходжується з нареченою по парку. Нараз починає падати дощ.

— Отвори парасолю! — каже наречена.

Коли вона дірава.

— А пощо ж ти її брав зі собою?

— Хіба я сподівався, що буде дощ?

ОБМАН

Астрономічна обсерваторія улаштовує раз на тиждень вистави для публики.

Один пан обурюється.

— Це шкандал, це нечуване свинство! Обіцяли за дорогим вступом показати Венеру в повнім світлі, а показують лише якусь зірку.

ДІЯЛЬОГ

— Тату, як виглядає та сторона місяця, що відвернена від землі?

— Не знаю. Питаєш такі речі, на які годі тобі відповісти. Коли я був такий як ти, я не випитував стільки.

— Тому й тепер нічого не знаєш.

ЗАПРОШЕННЯ

— Чи маєш охоту повечеряти сьогодні в моїм товаристві?

— Дуже радо!

— В такім разі, скажім в годині 8-ій вечером у тебе.

ДАРУНОК

— Мій тато привіз мені з подорожі вазу з написом: "Чемній Дитині".

— Мій тато привіз мені також вазу. Там було написано: "Залізничий ресторан у Липську.

ВЖЕ МАЄМО

УКРАЇНСЬКІ МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ.

Бажаний відтиск, тихі. Ключі розложення Київської Академії. Друк дуже приємний. Наймодерніші, сильної будови. Переносні (портебл) ціна $89.50. Офісові "Роял" $190.50. Ці машинки вдоволять і найвибагливішого. Замовляйте нині!

PROMIN PUBLISHING CO.

623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

ДО ЧОГО АЛЬБУМ НЕГРАМОТНОСТИ ЗДАВСЯ

Один поет на візиті
В любительски свої
Спитав її чи читали
Поезиї мої.

Я позволив собі, панно
Вам Альбум післати
Моїх власних нових творів
Щоб Вас здивувати.

Отже скажіть, люба панно,
Якже Вам здається
І чи моя поезія
У світ надається.

Панна каже, гарні дуже
Поезії Ваші
Але вже їх ізнищили
Пусті діти наші.

На те Юрко менший братчик
Озвався на диво:
Ні не вірте єї пане
Бо то не правдиво.

Башим творам в нашій хаті
Иньший кінець стався:
Мама під стіл підложили
Щоби не хитався. — Н.

ПОРОЖНЕ МІСЦЕ

— Коли стати в діл головою (дуба), то кров впадає до голови. Чи так?

— Та так.

— А чому кров не паде до ніг, коли ми цілими днями ходимо на ногах?

— Тому, що ноги не є порожні.

ХОДИТЬ ДОБРЕ

Прохожий: — Слухайте, ваш ратушевий годинник зле ходить, треба його нарегулювати.

Тутешний: Навіщо? В нас у місті кожний знає, що як годинник показує четверту, а видзвонює шесту, то в дійсності є третя.

НЕ МІГ ВИХАТИ

— Ви були того року в горах?

— Ні, там ціни для нас за високі.

— То може над морем?

— Теж ні! Там ціни засолені.

НЕМА СЕРЦЯ

Окривавлений тип з понурим обличчям тримає в руці довгий, гострий ніж Дівчина дивиться на нього своїми гарними ясними очима лані.

— Не маєте серця? — питає.

— Ні! — відповідає понурим голосом тип і його пальці затискаються на рукояті ножа.

Очевидно, ціла та сцена відбувається в різника і тому дівчина не благає ласки, а каже:

— Так тоді попрошу пів кіля печінки.

БОЇТЬСЯ

— Йой, я боюся! Ні, ні, не цілуйте мене, кожною хвилі може вернути мій чоловік! Він казав, що вернеться, як лиш перерахує касу.

— Дурниця! Не бійтеся! Я йому нарочно підкинув у касу пять центів, то він буде довго рахувати, схоче конче дізнатися, що це таке, що каса не згоджується з книгами. Я знаю, який він педант.

БОЖЕВІЛЬНИЙ

— Чому ти нічого не робиш? — питає пані одного підчас відвідин у домі божевільних.

— Бо я божевільний — відповідає запитаний.

— Алеж і божевільні повинні працювати, — відказує пані.

— Е, ні, я ще не є на стільки божевільний.

В ТРАМВАЮ

Кондуктор: — Кілько років вашому хлопцеві?

Мати: — Чотири!

Кондуктор до хлопця: — Кілько тобі років, синку?

Хлопець: — Чотири.

Кондуктор: — Добре, хай їде цей раз безплатно. Але як він виросте, то буде з нього брехун або великан.

ЗГОДА

— Я і мій чоловік живемо так згідно, що творимо одиницю.

— Це ще нічого. Я і моя жінка творимо десятку. Вона є одиницею, а я зером.

ПІСТ

Чоловік (до жінки): Завтра піст, треба подумати про умертвлення тіла. Тому зроби замісць тридцять пирогів, як звичайно, лише двацять. Одначе хай будуть більші.

Проспер Жоліот Кребільон був около 1700-го року відомий передовсім як автор богато трагедій, а його син Клявдій вдоволявся тим, що писав неморальні повісти.

Раз при вечері спитав хтось із гостей Кребільона-батька:

— Котра з ваших трагедій найліпша?

— Це тяжко сказати. Та найгірша напевно мій син. І показав на сина.

Син з усміхом завважав:

— Тому й не хочуть вірити, що ця трагедія це ваш твір, любий батьку.

ПИСЬМЕННИЙ

Сидів раз Івась та читав книжку. Підійшов до нього сусід та питає:

Щож ти, Івасику, навчився читати?

Навчився добре. Читавби і ліпше, якби не заважали оті крапки та протинки.

ПРОФЕСОР

Служниця: — Прошу пана професора, прийшов якийсь бідний чоловік з деревлянною ногою.

Професор: — Скажи йому, що це помилка, я не замовляв деревлянної ноги.

ДОБРЕ ВІДЧИТАЛА

— А щож вам сказала вчера жінка за те що ви вернули аж в 2-ій годині ночі?

— Чи ви думаєте, що я маю аж три години часу, щоб те все розказувати?

ЩО ТО БУДЕ

— Блютендуіт, скажи мені, що то буде в серпни? — питає Ліліендуфт.

— Що? Може бути, що зробимо гроші на пачкованю товарів.

— Я не питаю тебе за зарібки при пачкованю, а питаю, що то буде в серпни?

Ну?! Що ти хочеш? Як уродить то можемо заробити на перепроданю хліба!

— Я не питаю тебе про перепродаж хліба, а питаю тебе, що то буде в серпни, як твої ноги вже тепер в зимі так смердять?

В місті на вулиці блукає хлопчина і плаче. Прохожий питається де він мешкає.

— Не знаю, — каже хлопець, — бо ми сьогодні перепровадилися.

— Ну, а якже ти називаєшся? — питає далі прохожий.

— Не знаю, — каже хлопець, плачучи, — бо вчора моя мама ваддалася.

Мати: — Івасю не біжи так, бо ще впадеш і буде тебе боліти.

Івась: — А як не буду бігти, то тато мене догонять і вибють — отже також буде боліти.

Цигане, кажуть, хитрі люди.

Ішов циган понад водою, де рибалки ловили рибу. Тягли волоки один за другим — риби було, слава тобі Боже.

Дивиться циган і слинку ковтає. Рибалки кепкують собі з цигана:

"Хтів бис риби?"

"Ба, чому би ні, пане господар. Даруйте що небудь".

Рибалки посміхнулись і кажуть:

"Циганє, коли ти збрешеш живо, та хитро — дістанеш рибу".

Циган відразу:

"А ви-ж казали, що дасте дві.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Вже вийшла з друку нова книжка, котру написав Евген Березинський під назвою:

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"

та

"КЛИМ ПОБРАТИМ"

Книжка має сто сторін. Розмір книжки є 4½х6 цалів. Ціна 35 центів. Для книгарень опуст 35 процент. Замовлення разом з грішми шліть до:

EUGENE BEREZINSKY
77 East —7th Street, New York 3, N. Y., U. S. A.

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

ЧИ ВИ ХОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та віджившує тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.
ST. ANDREWS SUPPLY

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука	.40
52 Тайни, — варто знати	.25
Тайни краси	.25
Зрівноважене життя	.25
Київ і Рим	.25
Світає день	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я	.25
На Чужині	.25
Лише для бабів	.10
Порадник про кохання	.25
Штуки	.10
Щасливе подружжя	.25
Як стати богатим	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду?	.10
Літературний Сміх	.35
Кохання	.25
Як позискати любов?	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим	.25
Факти про попів	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1,75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину	.25
Як ворожити картами	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ	.50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована	1.00
Догідність у супружестві	1.00
Антольогія Укр. Письменства	.65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діла'. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію	.15
Горнятко Кави, на дві дії	.25
Засвистали козаченьки,	.25
Старий Кавалір, на 1 дію	.15
Чудовий Зять, на одну дію	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя,	.25
Ого!	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .10
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію. .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониших діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЇВ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! —, 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00
Думи і пісні В. Тулевітрів ——— 25ц.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — —	$1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — —	$1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — —	.75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — —	.35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — —	.15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — —	.30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE

ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛВЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION

Ч. 7. Рік 18. Лип. 1947
No. 7. Vol. 18. July, 1947.

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді $1.75 на один рік в Америці 2 доляри
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

ЛІТО

ОЙ НАСТАЛО ТЕПЛЕ ЛІТО
ПАХНЕ ВЖЕ ПШЕНИЦЯ, ЖИТО
І ЯГІДКИ ДОЗРІВАЮТЬ
ДІТИ ТІШАТЬСЯ, ГУЛЯЮТЬ.

З МІСТА ІДУТЬ НА СЕЛО
БО ТУТ ТЕПЕР ВСЬО ДОБРО,
ЩЕ ЗА ПАРУ ЛИШЕ ДНІВ
ВИЙДЕ РАНО ГУРТ ЖЕНЦІВ.

КОЛОСИСТЕ ЖИТО ЖАТИ
А ГАЗДА СНОПИ ВЯЗАТИ,
СКІНЧУТЬ ЖИТО А ТОДІ
ВІЗЬМУТЬСЯ ЗА ПШЕНИЦІ.

ОВЕС КОСАМИ ЗІТНУТЬ
ЯЧМІНЬ ТОЖЕ ЗАБЕРУТЬ,
ОСТАНЕТЬСЯ ЩЕ НА ПОЛІ
ЗАГІН ГРЕЧКИ Й БАРАБОЛІ.

ТОМУ НИНІ Я ВСІМ ВАМ
ГРЕЧКО-СІЯМ, РІЛЬНИКАМ,
ПО ВКРАЇНСЬКОМУ ЗВИЧАЮ
ЯК НАЙКРАЩИХ ЖНИВ БАЖАЮ!

Евген Березинський

Simple, easy-to-operate, sturdy—the Blythe Rol-rite is a masterpiece of design and construction.

REPLACEABLE BALL POINT and ink cartridge unit for 50 cents. Installed in seconds.

RICH, GLEAMING COLOR COMBINATIONS.

For Milady—a smartly styled model for her purse.

ALL TIME GUARANTEE

GAY PRODUCTS
Belding, Mich., U. S. A.

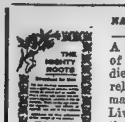

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients.Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить
● на біль або заворот голови за дар-
● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво-
●-рот голови напевно! Не потрібно
● мати заворот голови, бо за $1.50
● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО-
● РІНЯ, яке прогонить заворот го-
● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті-
● ло. Замовлення шліть до:
ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цією книжочкою до:
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папері. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процентів. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623. Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, блєта, конверти, базарові тикета, нагодові листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і. пр. Піддержуйте одиноке просвітнє Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

DLA OGÓLNEJ KORZYŚCI I POLEPSZENIA BYTU umieść ogłosznie w "PRZEWODNIKU"

1—ogłoszenie—podając lub szukając niebuwałą sposobność byznesowa.

2—ogłoszenie—zamienienie majątku, zwykłych i niezwykłych rzeczy w okolicy i dalej.

3—ogłoszenie—szukając lub podając pracę albo inna propozycję.

4—ogłoszenie—sprzedając lub kupując informację, i t. d.

5—ogłoszenie — do Polsko-Amerykańskiego klubu towarzysko-matrymonialnego.

Rezultat wielce popłaca się ogłaszającym. Wyślij dziś ogłoszenie (40 słów — wyraźnie wypisane po Polsku lub Angielsku — nie umiemy po Ukrainsku) i 25 centów Amerykanskich (lub przekaz pocztowy szyli money order) które opłacą ogłoszenie w Przewodniku na trzy miesiące do: Stasia Mastalerz, 177 Fourth St., Troy, N. Y., U. S. A.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

НОВИЯ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з тостернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ПО ДОВГИХ ТРУДАХ І НЕВДАЧАХ ЗНАЙШОВ ВДОВОЛЕННЯ

При кінці 1898 р. дістав паспорт і під зиму пустився в чужий незнаний і далекий край. З початком 1899 р. прибув шифою до Ню Йорку а звідтам на колеї до Віннінпегу. Майже всі гроші пішли на подорож і вже не було з чим їхати далі на захід, то мусів спинитися в Віннінпегу. Серед зими, і без грошей в чужім краю та ще без знання англійської мови то була не легка справа. А тут найголовніше в него було на думці щоб дістати 160 акрів дарованої землі, бо за землею він їхав. Перебув пару тижднів в Віннінпегу і довідався що звідти яких 60 миль на північ (що найблисше) ще є дарованї землі. З тяжким трудом перевізся з фамілією в ту сторону, колея туди не йшла то наймав коні щоб там перевезтися.

Нарешті заїхав на місце і взяв фарму з осиковим лісом та камінням котрого з під снігу не було видко. Що було за радости та втіхи що за 10 долярів дістав тільки землі та ще й з лісом! В старім краю мусів солоно платити за метер дров або фірчину якого ріща, а тут дерева якого хоч і на будівлю і на паливо. 113 моргів землі, гей, таж то лан! І тішився безмірно що таки вирвався з рук тих рабівників що останню сорочку здерали з него, як випускали з своєї опіки.

В найблисшого сусіди, котрий приїхав рік скорше, пересидів кілька тижнів в комірни а за той час будував хатину на своїй фармі. Коли тільки зачалась весна і сніг стопився, перебрався на своє і брався викорчувати кілька пеньків та зробити городець. Перша і найголовніша машинерія до обробленя землі була біга, сокира і рискаль. Пеньки були невеликі, але викорчувати його, то була велика мука. Шуфлею обропати не годен, бо загусто коріння, треба бігою дзьобати. Хоч сокирою перетяти корінь, то сокира перетне корінь і спиниться в камені, то другого коріня вже нема чим перетяти, але й це його не відстрашувало, бо він знав що в старім краю лісова земля була два рази врожайніща ніж польова земля. Здзьобав він так одну латку і зробив пару грядочок а жінка сіяла всякого насіння по трошки, може буде хоч що то своє на перший рік. Але не стало вже ані грошей, ані що їсти, і коло дому нема де заробити, бо всі були такі самі бідні еміґранти, то за роботою треба йти аж до Віннінпегу. Бере останнього доляра з дому, та боханя хліба, кладе в торбину і з другим сусідом іде до Віннінпегу.

В імміґраційнім будинку в Віннінпегу кожного дня збиралося все більше та більше нових фармерів еміґрантів, що приходили шукати роботи і гурмою ходили по офісах, де агенти продавали роботу. Та одного дня, на однім офісі записував до роботи на екстра гиник, на сіпіярську зелізну дорогу і кожний давав по долярови агентови і він цілу гурму тих еміґрантів записав і відвів на стацію. На екстра генку робота була просто забавкою в порівнаню до старокраєвих роботів і Демко бувби знудився, якби так не гурт хлопів, але в гурті день минав скоро. Робота легка, їсти дають тільки всячини, що хоч роз перізуйся та їдж, але поробили один місяць травень, то старші фармері, котрі були вже по рокові в Канаді давай квітуватися, бо мовляв треба сіна вкосити для корови а потім іти на жнива до фармерів бо в жнива більше платять на день. Так і цілий гиник сквітувався нараз.

За цілий місяць Демко дістав 23 доляри і був досить вдоволений з того, бо не робив тяжко і годували досить добре, тай платня не кепська і він мав би охоту робити там ціле літо, але щож, всі покинули роботу, то він сам не лишиться, а ще всі кажуть що в жнива більше платять. Ну, то в Канаді таки на правду добре, думав він собі і пішов до дому. Думав, що вдома викорчує кілька пнів і на друге літо зробить більший город, бо той що зробив, то навіть нічого не посходило з того що жінка посіяла, бо відколи сніг стопився то не було ні краплі дощу до половини червня. Та від половини червня як зачали падати дощі, то падали майже без пере-

станку до половини липня, а потім ще і ще до кінця липня перепадали.

Пересидів щось пять тижнів, не зробивши жадної роботи через дощі, а коли дощ перестав і трохи випогодилось, пішов знов до Вінніпегу а там ще перемучився три тижні в імігранті де кожної ночі ціла тьма блощиць тільки чекали щоб світло погасло, то останню краплю крови висмок тали б з чоловіка, то про спання і думки не було. Цілими днями волочився від офісу до офісу, але небуло ніякої роботи. Деякі старші емігранти пускалися сами шукати роботи поміж фармері, та по кількох днях вандрівки вертали знов до імігранту. Тоді не один аж головою товк та проклинав Канаду, бо жінка з дітьми сидить там десь на фармі в корчах та виглядає щоб чоловік прислав її пару долярів на муку а чоловік сам гине з голоду.

Демко взяв з дому доляра, щоб заплатити агентови за роботу та за тих кілька тижнів проїв того доляра, хоч як жив скупенько, бо не проїдав більще як пять центів на день і сам висох як тріска а роботи ніде не годин напитати хоч гинь відразу. Аж нарешті одного дня приїхав фармер до імігранту, і хоче найняти двох добрих робітників і обіцяє по 25 долярів на місяць. Обступили емігранти того фармера, бо кожний хоче заробити але домагаються більшої платні, бо кажуть в фармера треба тяжко робити, але фармер не хотів дати більше. Демко не боявся тяжкої роботи хоч змарнів і ослаб через голодування, покликав свого нового сусіда і приступили до фармера та кажуть що підуть робити за 25 долярів. Сіли на демократ і поїхали 20 миль від Вінніпегу та ще того самого дня заставив їх переставляти снопи на полю, бо зросли аж зеленілися в купках.

На тодішний час той фармер був досить богатий, бо мав пять кводрів доброї землі, мав 20 робочих коней, та ціле стадо лошаків, мав 25 дійних коров та цілу череду ялівнику а також свиний, то було коло чого робити, то до помочі мав сина і два наймити рочні та три місячні. На роботу той фармер був дуже напрасний а на їду досить скупий. В четвертій годині рано будив всіх а в одинайцятій годині в вечір робота кінчилася і йшли спати.

По трох днях роботи зачав дощ, слота кілька днів загалом, тоді фармер каже до своїх місячників що як хочуть робити за 20 долярів на місяць, то можуть робити далі, а як ні, то можуть собі йти звідки прийшли. Щож було робити? Вже були останні дні серпня і осінь та зима за плечима і з чим підеш до дому? Знайти другу роботу, про то нема що й думати. Один місячник, що робив від початку жнив і другий що робив тільки пару днів, сказали що за 70 центів не будуть робити 18 годин і покинули та пішли. Демко остався і мусів робити бо знав що другої роботи не знайде а до дому небуло з чим іти. Через два місяці робив так тяжко що сорочка від поту майже не висихала на ньому і нераз голодний лягав спати, але що мав діяти?

За два місяці тяжкої праці дістав 40 долярів і пішов до Вінніпегу. Вдома була жінка, старий батько і його сестра та одна дитина а він мусів постаратися на всіх і шмаття і черевиків та прогодувати їх. А він знав, що на кольонії два рази все дорослше ніж у Вінніпегу, то мусів накупити дечого в Вінніпегу, щоб заощадити трохи грошей бо й в хаті не було нічогісенько. Напакував того добра повний мішок, около сто фунтів ваги і поніс то всьо до дому на своїх плечах. Що вже ви не кажіть, але сто фунтів ваги нести на плечах 60 миль, то це не легка справа, а мусів двигати.

По двох місяцях невільничої праці, вдома він почував себе щасливим в окруженню своєї родини. Що осталося з тих 40 долярів, то купив корову за 25 долярів, купив фіру сіна для корови, купив пару мішків "форексу" (підлий грейд муки зі знаками -хххх) і йому стало ніби лекше. Він вірив що в Канаді є надія на красшу будучність ніж в старім краю, але звичайно що на початку треба бідити бо нічого нема, всього треба старатися. Землю що найголовніша підстава для життя, дали дурно, а всього решта що потрібно чоловік самий мусить старатися. Треба тільки якось ту землю виробляти щоб можна вижити з неї. І він постановив собі, що на другу весну мусить робити на фармі до жнив, а вже на жнива піде в роботу щоб заробити на муку, та на шмаття. Коби вичистити хоч з акер землі на добрий город тоді вже буде ліпше. Вже він відразу побачив що в Канаді нема польських панів урядників, ані їх посіпаків жандармів щоб переслідували чоловіка на кожнім кроці, а коли тут зайдеш до якоїсь

урядової канцелярії, то урядники відносяться до чоловіка якось ввічливо по людськи а не так, як в старім краю що чоловік ніде не дістав пошанівку тільки погорду.

Зимовою порою годі було щось робити на фармі, хіба дрова різати, то він запізнавався з новими сусідами, котрі походили з різних повітів. Вони сходилися подекуди і клопоталися найбільше тим, що немають церкви, хоч самі не мали ще хатів, але мешкали як в хлівцях. Та на решті таки постановили будувати. Вибрали комітет (між ними і Демка) котрий мав зайнятися будовою і взялися до роботи. Юрко (найблисший сусід Демків) був першої кляси будівничий і столяр, то він взявся до будови церкви і Демко робив з ним до кінця і при тім навчився добре будівництва. А коли збудували церкву, то Демко був за дяка (хоч і безплатно) бо він як ходив до школи, то вчився на церковних дяківських книжках, бо тоді ще не було шкільних книжок окрім букваря.

Та найбільше він скучав за читальнею і говорив людям, що попри молитву їм потрібно просвіти, але зразу люди не могли зрозуміти що тое читальня, та нащо вона їм потрібна. Та він не переставав їм пояснювати та доказувати, що читальні конечно потрібно і аж на трету зиму йому вдалося заснувати Читальню Просвіти котрої він був вибраний головою і безперечно, що то була перша Читальня Просвіти на канадійській землі. Він написав до Товариства Просвіти у Львові за статутом, а звідти вислали в дарунку цілу купу книжок. Тоді люди зацікавилися і кожної неділі сходилися до читальні і цікаво слухали читання, та брали книжки до дому.

Кожної весни корчував пеньки, витягав каміння, наймав плуга і орав по пів акра, садив бараболі, котрі ніколи не родилися, бо земля була дикаї пісна. Сіяв по латці жита або ячменю то замість того родився осет. Сіно косив на чужих фармах за трету копицю, бо на його фармі не було, і так працював до жнив коло дому, а потім брав мішок з хрестами на плечі і йшов до Вінніпегу, а з Вінніпегу в західну Манітобу поміж фармерів шукати роботи. Нераз прийшлося товчи ногами і з півтора сотки миль поки знайшов яку роботу. Спати лягав де ніч захопила, чи на дорозі де під плотом, чи під корчем а

голоду також натерпівся бо не було защо купити хліба а жебрати не мав сміливости не знаючи англійської мови. Та коли вже допався якої роботи то був такий безмірний, що самі фармері опамятували його аби робив поволіще. Але він рахував що як фармер платить йому доляра і пів на день, то треба так робити аби й на фармера небуло кривди. Та вже як він поробив одні жнива в якогось людяного фармера, то той запрошував його на другі жнива, на які він вже сміло ішов і там дістав роботу.

Оттак він через девять років ходив на роботу і послідних сил добував щоб догодити фармерам, чи коло штукування чи коло молочення і за ті літа вичистив на своїй фармі около сім акрів а з того пять акрів зорав.

На четверту зиму купив собі пару бичків, трохи заплатив а решту на виплат і рубав дрова (корди) та возив до містечка 15 миль, а там діставав по $1.25 а рідко коли $1.50 за корд, але не готівку, тільки в міньмі за гросері.

В зимову пору звичайно люди більше сходилися до читальні ніж в літі і читали та говорили про всякі справи, а вже найбільше говорили про своє фармерованя. Найважнішою проблемою для лісових фармерів було, як то втриматися на тих фармах, щоб не ходити що року по роботах. Коби блисше до колеї, то нарізавби дров, та заладував би в гару і відславби до Вінніпегу, то там взяв би ліпшу ціну і взяв би готівкою то борше давби собі якусь раду. І одного разу голова читальні піддав гадку, щоб вислати делегацію до провінціяльного уряду та просити щоб уряд постарався пустити колійову дорогу дальше на північ поміж фармерів, бо інакше ніхто не втримається на тих фармах. Всі члени читальні дуже радо приняли ту пропозицію і на другий день вислали делегацію, котру уряд прихильно вислухав та приобіцяв так зробити, а кілька днів пізніше інжінір вже вимірував дорогу поміж фармерів.

Та в тім дістрікті мешкали старі поселенці Ісляндії котрі засіли там 20 років перед тим, як наші люди зачали їхати до Канади. Вони законтрактували величезний дістрікт між манітобськими озерами і хотіли заселити своїми людьми, але кілько їх приїхало, то всі засідали понад озеро Вінніпег, та озеро Манітоба і займалися тільки риболовством та випасом овець і

рогатої худоби, і дальше не осідали як чотири милі від озера. Колиж почалася широка еміграція з Европи, тоді говермен сканцелював старий контракт і оголосив ті землі вільними на котрих осіло 95 процент українських емігрантів. І коли там почали осідати перші українські емігранти, ісляндці мали вже своє місто, бо побудували один будинок з кругилх льогів, в котрім була почта і маленький стор, друга така сама була шопа де перетримували рибацькі прилади, та було ще пів дозина таких самих мещкальних домів з котрих один тримав реставрант. Але вже по чотирох роках як там осіли Українці, то в містечку щезли всі будинки з льогів а на то місце побудували добрі будинки з дощок, та три стори.

Коли довідались Ісляндці що Українці посилали делегацію до уряду і що інжінір вимірював дорогу чотири і пів милі поза їх місто, то обурились смертельно і вислали свою делегацію та остро запротестували і домагалися щоб колею будували дальше понад самий лейк, бо інакше їх місто пропаде. Уряд розібрав ту справу на всі боки і постановив простугнути одну колійову дорогу понад саме озеро а другу 12 миль дальше від тої, щоб середним мешканцям було найдальше шість миль до колеї. Уряд хотів всіх задоволити, але ісляндським рибакам було замало того що вони поставили на своїм, вони поробилися такими гордими і оголосили що жаден український поселенець не дістане на кредет нічого ані за пять центів в їх сторах.

Фармері заклопоталися тим немало, бо якже купувати за готівку, як ніхто не має грошей від весни аж до осени? Ту справу обговорювали в читальні і журилися, бо як же втриматися на фармі до жнив, як не стане муки та цукру і гарбати? Були такі що вже ходили до міста і пробували дістати мішок муки на кредит, але не дістали. Справа досить серійозна і голова читальні сказав:

Як вони не дадуть нам кредету, то ми не мусимо йти і кланятися їм. Не дадуть, то нехай собі тримають! Всі ви знаєте, в яких нужденних будах ми застали тих ісляндців в котрих вони мешкали через 20 років, а подивіться як вони піднеслися за тих кілька років відколи ми тут осіли. За наші гроші, за нашу працю, вони поробилися панами, а тепер ще й поробилися такими гордими, то ми мусимо показати їм що обійдемося без їх кредиту. Ми мусимо заложити свій ко-оперативний стор і будемо купувати самі в себе а вони нехай ідуть знов лапати рибу.

Між членами почалася жива і завзята дискусія. Закладати ко-оперативний стор, а де ж гроші? Хто годен провадити стор, та де його примістити? Як тут братися до стору, коли кожний голий як турецький святий? Та голова читальні стояв уперто при своїм і казав що мусять заложити свій стор і по справі. а ні то забератися з фармів, бо іншої ради нема.. Він хоч сам не мав ніякої практики в провадженню стору, але членам пояснював на різні способи, що провадити стор то се не є аж така занадто трудна річ, щоб не можна в тім вивести якогось луття.

Велика більшість членів тільки головами покивували та казали:

Ая, ая! То легко сказати, заложім стор! А хто тут має жидівську голову щоби провадив стор? — Таки правда, потакували другі. — Заложимо стор на кредит, то й фарми наші можуть пропасти як стор збанкротує. А голова читальні завзявся що за всяку ціну таки мусить дійняти того що зачав, і нарешті знайшлося таки 14 смільчаків, послухали свого голови і пристали до спілки. Двох членів, котрі мали вже патенти на свої фарми позичили грошей в банку, а кожний член підписав нот на 50 долярів, із сумою 750 долярів почали бізнес. Вибрали директорів, котрі мали зайнятися бізнесом. В першу чергу треба було заордерувати гару муки, та поїхати до Вінніпегу до гуртових складів і заордерувати гросері та всяких інших річей, які були необхідні.

Голова читальні тоді якраз викінчив свою нову хату і фронтову найбільшу кімнату відпустив безплатно на стор доки збудують інший будинок вмисне на ту ціль а також пообіцявся продавати в сторі поки знайдуть відповідного клерка. Він жертвував що міг аби показати зарозумілим Ісляндцям що Українці обійдуться без їх кредету. Члени зробили згоду між собою, що котрий має воли і віз або сани, то кожний має поїхати на стацію і привезти безплатно до стору щоби там не було. В хаті по стінах поробив полиці і довгий вузький стіл зі своїх дощок і готово.

В самий перед прийшла гара муки і поїхали кілька фір, поприводили муку, та зараз кілько кому було потрібно, то позабирали собі до дому, а що осталося, то зложили в коморі і поїхали по другі річі.

Поприводили та розкладають всьо по полицях, ставлять по кутках, вагу та інші причандали ставлять на стіл і всі тішаться, жартують, сміються, приповідають, ну чиста роскіш. Як впорядкували всі річи зложили на призначене місце, тоді засіли до стола і переглянули всі рахунки кілько всьо коштує, та кілько коштує пересилка і долучили то до вартости, а тоді розрахували по кілько яку річ мають продавати та кілько з того має прийти зарібку і труднощів в тім не було.

На другий день до стору зійшлося людей так як на Великдень до церкви, не тільки члени шеровці з жінками, але й всі члени читальні, то було такої радости і втіхи що тішились та вискакували як малі діти з радости бо почувалися властителями свого стору, а голову читальні то вже трохи на руках на носили з тої радости що довів діло до ладу. І було чим тішитись.

Стор був пять миль від міста і вже ніхто з українців не товк пять миль дороги дальше, та ще й в ко-оперативнім сторі все було таньше від 5 до 25 центів на фунті, або на ярді чи на штуці.

Кожної неділі всі члени сходилися до стору бо кожного тягнуло піти та подивитися на власний стор, почути щось як іде бізнес або порадитись чого би ще спровадити до стору. А Демко бере книжку і вичитує всьо за порядком чого кілько і кому продав за цілий тиждень. Вичитує і обраховує кілько фунтів продав цукру, рижу чи кави, потім ставить на вагу те що ще осталось в мішках і пояснює що тілько і тілько фунтів вже продав, а тілько і тілько фунтів ще осталося до продажі, кілько має прийти зарібку як продасть цілий мішок цукру, кави або рижу, тоді члени були дуже вдоволені бо бачили що бізнес іде добре і нема жадного страху, бо всьо іде ретельно і зарібок буде дебрий.

До двох тижнів зголосилося ще 15 членів і просили щоби їх приняти до спілки. По довшій нараді згодилися приняти тих 15-ох членів а шери знизили до 25 долярів замість 50 долярів.

Отже річ була доконана, стор був запроваджений і бізнес ішов своїм порядком, та Демко не був задоволений. Хоч на фармі зорав кілька акрів і сіяв деякої пашні по трохи, то замість пашні родився осет і навіть кілька курок небуло чим вигодувати з фарми. Стор є в хаті та що йому з нього? Він не тільки трийцяту частину має в тім сторі. Коби то добра фарма, коби то родюча земля, що посієш на ній то вродиться, то не жаль би працювати на тій землі а то наробився до здоху, купуй насіння і посій чи посади а воно самий осет зародиться. І який хосен з тої праці та з такої фарми? Діти прибувають і їх треба вбрати і нагодувати а тут з фарми нема ніякого приходу. Ще в кого було грубше дерево на фармі; то мав з чого різати корти, а на його фармі було дуже мало грубшого дерева щоб міг нарізати хоч на одну гару і відіслати до Вінніпегу. Не було іншої ради тільки що року іти в жнива на роботу.

Його односельчани, котрі поїхали до Саскачевану яких три чотири роки пізніше, писали до него що мають вже по чотири воли, а деякі мають коні, мають го 50 і по 40 акрів зораної землі, мають всю фармерську машинерію, намолочують по кілька сот бушлів пшениці, а він за девять років немає що курці дати, бо нічого не годиться. І щож годен почати на такій фармі?

Прийшла весна і він позичив сотку в банку та поїхав на оглядини до Саскачевану. Переїхав і перейшов майже цілий Саскачеван на вздовж і поперек, бо хотів бачити деякі землі, і як фармері дороблюються. Заходив до "ленд-офісу" і брав витяги вільних земель та ходив і оглядав ті землі котрі ще були вільні. В полудневій стороні оглянув Реджайну і Мусджов. В середнім Саскачевані, Саскатун, Леніген, Виниярд, Йорктон, Канора і Гамболд. В північнім Ростерн, Гефорд, Кридор, Редісон і Бетлфорд. Проїздив цілу сотку і пройшов поверх двіста миль пішки, але фарми ніде не вибрав, тільки переглянув де ще були ліпші землі. Та де була добра земля і добрі фарми там вже позаберали, а були ще добрі землі то були або дуже поламані або дуже з камінням. Коли приїхав з оглядин до дому, трапився йому купець і він продав фарму разом із шером до стору і забрав фамілію та поїхав до Саскачевану до своїх односельчан і лишив фамілію в своїх краянів а сам пішов шукати фарми. Зайшов в один дистрікт де ще було досить вільних фармів в середнім Саскачевані і змля була досить добра родюча, тільки каміння було багато та трохи поламані (горби і долини). Вибрав один кводер, на котрім можна було зорати до сто акрів, але праці треба було до-

ложити щоб вибрати каміння. Фарму оплатив на імя свого батька котрому було 70 років.

(Далі буде).

НЕ БУКОМ, А ДРУКОМ

Пише Евген Березинський

І знов проминулась Господня днина
за старинні мури сонічко сховалось
В колисці спокійно заснула дитина
на небі вже кілька зірок показалось.

Вкоротці вже нічка повільно заляже
і кожне по трудах утопиться в сні,
А я поки ляжу ще Бога благаю —
щоб рідна матуся приснилась мені.

Бо батько давно вже в гробі спочиває
тай братів соколів також вже нема,
При сестрі замужній лиш вона лишилась
стара вже, безсильна, немов сирота.

О Господи Боже — Царю Всемогучий
тебе я що днини як вмію благаю,
Пригорни до лона ти й мою матусю
бо я через злиднів способу немаю.

Хотівбим старенькій що треба післати
так злидні нікчемні ніяк не дадуть,
Пробують як можуть всю правду закрити
кажучи що всі там в роскошах жиють.

Що їм там не треба ні хліба, ні грошей,
всего там доволі, однак це брехня!
Як може там нині людям добре бути
як всьо їм недавно знищила війна?

Не один лишивсь там без власної хати
Без кусника хліба, свитки та чобіт,
А вони нам досі тут голови крутять
вони всьо там мають, нічого не шліть.

Гей злидні нікчемні не дуріть народу
бо може в вас добре, одначе не всім,
В вас добре лиш тому хто себе запродав
та гірко хто мужно стоїть при своїм.

Над таким ви нині з нагайкою стали
таки в його краю, — на його землі,
Його мов собаки пильно стережете
тай йому даєте лиш прикази свої.

В вас нема ріжниці, мужчина чи жінка
чи старець сивенький чи мала дитина,
Всіх ви однаково мучите за правду
щоб тільки лишилась для вас Україна.

Би в Господа Творця не вірите нині —
і не боїтесь того що ще може бути,
Та я вам одно лиш хочу пригадати
і прошу вас злидні того незабути.

Якщо на невинних будете знущатись
їх сльози не впадуть на землю даром
А на вас нікчемних, так ще сліди ваші
за часок укриються терням, буряном.

ДЛЯ СВОГО

Простіть мені добрі люди
Що так довгий час,
Не писав я оцих своїх
рядочків для вас.

А то бачте і я врешті
вакацій діждався,
Іздив троха ген за місто
у річці купався.

Але про вас теж думав
бо ви всі мені,
Оттак правду вам кажучи
наче брати дорогі.

З вами часто я стрічаюсь
для вас рядки пишу.
Разом з вами журбу, горе
мов дитя колишу.

І не тяжко мені з вами
от тут на чужині,
Хоч не любо й не весело
як в нас в Україні.

А всеж таки веселіше
бо коли стрінуся,
Поговорю про минуле
тай розвеселюся.

А коли я вже весёлий
беру перо в руки,
І пишу дещо веселого
а дещо для науки.

Бо учитись всім нам треба
той хто знання має,
Всюди знайде собі місце
і ціль досягає.

Тому всі ви все учіться
рідного свойого,
А при тому научайтесь
навіть і чужого.

Бо і чуже добре знати
але своїм дорожити,
Лиш для свого працювати
і для свого жити.

Евген Березинський

ФРАГМЕНТИ

У безладі мрійних думок
Не поступ, лиш мука;
Бути в життю все практичним
Є велика штука.

Всім невдачам не корися,
Зневіру сунь на бік,
То будеш у життю своїм
Успішний чоловік.

Все думай що ти є на рівні
З другими людьми в світі,
То будеш мати менше навдач
І будеш менше пріти.

Приплив моря, відплив моря,
Час свій все тримає;
В руху вічнім на людину
Жодну не чекає.

Хоч нас много є у світі,
Числом ми багаті, —
Без єдности між чужими
Будем все прокляті.

Старість лежить у нас в хребті,
Де є всі норови,
Коли хребет є в порядку
Все тіло здорове.

Єднає нас наша мова,
Наша пісня рідна,
Єднає нас щира душа,
І сумління гідне.

Много людей починають
Тоді мудро жити,
Коли вже брак часу в життю
Щось гідне зробити.

Будь все милий і веселий,
Ввічливий і гожий,
Наче квітка в сонці яснім,
Наче запах рожі.

І так думай, і так мудруй,
Ніяк не виходить,
Кожна думка розсіяна
Своїм полем бродить.

Беззуба старість сунеться
В гостину поволі —
Впарі з нею волочаться
Смерти кости голі.

Вдоволення ніхто в світі
Такого не має,
За котрим в надіях прагне,
Бажанням вкриває.

ДЛЯ НАУКИ

У нас много австріяків
Трохи русских і поляків
Але українця годі
Десь знаїти в нашім народі.

В рідним краю виростали
І кров з грудей мамі ссали
Так від мами утікають
До чужої прилипають.

Чужій мамі йдуть служити
Під ногами її гнити
Хоч їх чужа розпинає
Так як може і як знає.

Все для нашого Івана
Рідна мова є погана,
Чужа може і бридкіша
Так для нього все гарніша.

Була Австрія, — любили,
Потім полякам служили,
Тепер Сталін, його люблять
І для нього славу трублять.

Хто не прийде, карк згинають,
Та ще й спину наставляють
Просять самі щоби бити
За те будем вам служити.

Тому у нас нема свого
Бо брак розуму святого,
Щоб на свому твердо стати
Всім ворогам показати.

Досить з нас вже австріяків,
Як русинів, так поляків
Кличмо себе так як треба
Бо нам прийде кара з неба!

Микола Горішний

ПЕРЕДІМНОЮ СВІТ ВВЕСЬ

Передімною світ ввесь
Бо я ще молодий,
І шлях в життю мойому
Ніякий не страшний.

Помежи бурі, злидні,
Пролечу так як птах
А голос з грудей моїх
Задзвонить в небесах.

Гей, молодисте, сило,
Я бачу як ростеш
І ти мене до щастя,
Думок живих ведеш.

Гей, молодисте, сило,
Я нині як зацвив,
Я в життю нині свому
Чого бажав, дожив.

Гей, молодисте, сило,
Гей, не кидай мене,
Не споминай про старість
Чо десь колись прийде.

Про те я не думаю,
Я нині молодий,
До мене світ належить
Найкращий, золотий!

Микола Горішний

ЯК ДУХ УБИТОГО ВИЯВИВ УБІЙНИКА

Ніколи перед цим в життю кожного присутного, котрий приходив почути стук духа не трафлялося ніколи щоби мати що небудь або будь яку стичність з духом. Кілько часами чули поголоски що десь там, або там, щось показувалось або робило якісь чудасії.

Европейське право пішло так далеко що вдеяких случаях признавало існування духа. Однак у важних справах, не важилось давати рішення.

Для тих, котрі інтересувались такими справами, я хочу сказати що є дуже много случаїв записаних в історії, що невидимі робили чудасії всякого рода.

Багато случаїв є записаних навіть в судових рекордах, де відбувались судові росправи тому що людина винаймаючи по мешкання, скажім на рік, але що неможливо було жити через постоянне гурканя невидимої сили, та людина винеслась з хати і властитель дому тоді скаржив рентівника за зломання контракту.

У Монтреял, коло каналу вже десятки літ часами появяєсь форма людини, котру вже збирались люди гурмою разом з поліцією злапати. І коли наближались близько, воно щезає в повітрю.

В домі одної англійської родини, по імени Веслей, через пару років зявлявся дух помершого і з стуком розмовлявсь з живими. Син тої родини, Іван Веслей став потім ініціятором Методеської Церкви.

Отже багато було таких случаїв, багато є, і багато ще буде. Щоби точно розслідити цю тайну, то ніхто ще не в силі був це зробити. Видно що людський ум, ще не всилі піймати, зрозуміти прінціпал існування цих так званих духів.

Слідуючого понеділка цей дух почав стукати зараз до схід сонця. І стукало цілий день аж пожи не зайшло сонце. По заході сонця не можна було допроситися ні одного стуку.

В понеділок рано Василь Труба і кілька інших мущин почали копати в салеру, але що попри хату дуже близько текла маленька річка, а ще дощі перепадали дуже часто, то коли вони вкопали три фути, глубоко то так вода почала звідти лллятись що вони невсилі були копати глиб ше. Вони пробували вичерпувати воду і далі копати однак вода заливала так скоро, що вони були примушені занехати свій плян.

Тимчасом цікаві люди десятками приходили до хати Василя, щоб послухати те лихо, той стук, котрий тепер набрав широкого розголосу. Для Катрусі і Марусі були веселі дні бачити таке велике число людий кожного дня, але для Василя і його жени це не були веселі хвилі.

Багато людей приходило посміятись обмовляючи Василя що він пускає якогось тумана і що на него повинноби знайтися право. Так, деякі приходили посміятись, але коли відходили, то вже були перекопані і в їх умах перевертало що то може бути?

Багато приходило і через посередництво стуку того перший раз довідувалися про милих їм особи котрі давно повмерали і чи вони чуються там щасливими, чи ні. І для тих, котрі вірили в це, була велика розрада, велике одкриття.

Тільки один зі всіх глядачів був найбільше невдоволений. Се був Челюк. Для нього те все було великим ударом. Він завзято оправдувався що жадного педлера не знав, а тим більше що до убійства сказав що хто відважиться пристосовувати його яко убійника, то він потягне до суду за відвічальність.

Щоби відвернути підозріння котре на него тепер так нагло впало — він виробив петицію і підписалось сорок горожанів, що знають його від довшого часу, і що навіть неможливо уявляти собі щоби Челчук поповнив злочин намічений стуком, духом, ніби того убитого. І за якийсь час поголоска про Челюка почала притихати і він почав успокоюватись.

Однак, як наша стара приповідка каже: — Шило з мішка мусить вилізти. Таке саме почало ставати і з цею справою.

По часі зачали кружляти деякі новости котрі підпирали фактично переказ того стуку. духа того.

Знайшлася дівчина котра призналась що жила у Челюків в тім часі, в котрім той педлер мав бути забитий, однак вона сказала, що Челюки є добрі люди лише трохи нервові. Було багато людий які хотіли дізнатись правди і відшукали сю дівчину і от що вона сказала:

Одного дня по обіді, перед тим як я від них відходила зі служби, прийшов до Челюків педлер котрий носив на плечах багато малих потрібних до життя річей. Він мав довгий чорний ковт і сиві штани. Видно що Челюки знали його, бо коли він прийшов і запукав в двері, вони отворили і запросили його до хати. Коли він увійшов до хати, зняв з плечей тяжкий пакунок, сів на крісло і віддихав. Тимчасом Челюк з своєю женою пішов до другої кімнати і щось шептали одно з другим так десь зо двайцять мінут. Опісля вийшла жена Челюка, і на здивования дівчини сказала що вже їм більше не потрібно дівчини і щоби вона ішла на ніч до свого дому. Дівчина була здивована таким раптовим рішенням своєї пані в котрої вона працювала через кілька місяців, однак для неї не було іншої ради як зібрати свої річи і піти до дому. І коли вона так збиралась чула як Челюк казав педлерови що може в них переночувати ніч. Дівчина зібрала свої річи і коли відходила переглянула деякі суконки котрі педлер мав на продаж. Одна суконка сподобалась їй, але що вона немала при собі грошей, сказала педлерови щоби вступив рано до її родичів і вона купить і заплатить за суконку котру собі зараз вибрала.

Педлер приобіцяв що рано вступить до її родичів і вона взяла свої багажі та вийшла, а за нею також вийшла Челюкова жінка котра казала що йде до сусідки.

Слідуючого дня дівчина чекала цілий день на педлера, однак він не приходив. На її здивования Челюки першого дня прислали по нію, щоби йшла знов до них на роботу.

Коли вона вернулась до роботи в Челюків то знов спала в тій самій кімнаті, де й попередно. В тій де Василь Труба спав.

По її приході таки першої ночі вона запримітила якесь легке стукання під ліжком а часом наче причувалось її якийсь дивний шепіт.

Одної ночі, коли вона сама була вдома, з трома малими дітьми около дванайцятої години в ночі вона почула якийсь шелест, наче людина злізала до салеру. На початку шелесту вона боялась навіть голови підоймити, але опісля, коли набрала більше відваги, засвітила і почала шукати, однак не знайшла нічого котре по її думці моглоб робити стукіт.

Десь в тиждень часу пізніше Челюкова жена післала дівчину до салеру за якоюсь річею, і коли вона зійшла сходами на долину — почала кричати.

— "Що з тобою там дівче сталось?" — закричала Челюкова.

— Я застрягла в болото по коліна, озвалась дівчина з салеру. — Чого пан Челюк так покопали салер? — додала дівчина, заледви витягла ноги з болота. Челюкова не відзивалась більше, але коли дівчина вилізла з салера вона тоді остро її сказала: — Челюк в салеру нічого не копав! — то паскудні щурі так зрили там землю.

В пару день пізніше Челюк цілий день носив з надвору каміння і землю та забивав діри в салеру.

Жена Челюка почала перед сусідками казати що вона чується хора, і щось гримає в її хаті. В досить короткий час опісля Челюки забрались з хати тої, а опісля цілком забрались з тої околиці.

Коли історія цеї дівчини викрилась, тоді й Вікман, котрий жив в тій хаті перед тим, як Василь переніся, почав розказувати свої пригоди.

На початку, як ми там осілись, то нам нічо не докучало, казав Вікман, аж у яких пару тижнів почало стукати в двері. Кілька разів він пробував раптово відчинити двері і забачити хто стукає, але коли відчинив, то вже небуло нікого за

дверми. Часами так стукало в двері, що аж одвірки дрожали і в такім разі він вихоплявся на двір, шукав уважно наокола хати, але небуло нічого видно.

Багато разів розказували вони що чули наче кроки людини, що йшла сходами до салєру. Також розповідали, і про інші случаї як діти скаржились, що якась рука зимна мацала їх обличчя і їх руки.

Одного разу Вікман чув як якийсь голос кликав його по імени за помочею. Він встав тоді з ліжка зачав шукати всюди, але все задармо було, бо неміг знайти нічого.

Другого разу в них перебувала пару днів якась знакома женщина і коли одного разу вона мила начиння а всі решта були на обійстю, вона страшно почала кричати і коли Вікман вбіг до хати й почав питатись, що сталось, то та женщина тремтячи на цілім тілі сказала:

— Я мила начиння й навіть собі нічо не представляла й нічого не думала. Коли раптово я поглянула в сторону і забачила чоловіка, що стояв у дверях спальні, і дуже вдивлявся в мене.

Ви мусіли спати, і вам це снилося, казав тій женщині Вікман, таж я цілий той час був коло хати, і не бачив щоб хто входив або виходив зхати.

А щоби я так дочекала свяченого як я не правду кажу, оправдувалась женщина. Таж бачила я на свої власні очі чоловіка в дверях, в довгім чорнім ковті і в сивих штанах.

А як його обличчя виглядало? — питався далі Вікман.

От бачите, відказала та женщина. Мєні здається що я бачила лише його очі, а там де мала бути твар людини то виглядало наче клубок білої пари.

Ти видно напилася домашного виробу вина і тобі привиділося, казав їй Вікман і тим способом закінчували аргумента.

Вікман мав підписаний контракт на ту хату (ліс) і пробував зломати контракт але знав що в суді не повірять йому те що він буде давав за причину зломання контракту. До того часу ніякий суд ще не признав був, що стук невидимої сили є вистарчаючий на зломання контракту.

Доперва аж 1932 року головний судия провінції Квебеку, Достойний Гріншілд, а другий судия Сампсон у стейті Вірджінія видали вирок: — що коли стуки невидимої сили є так напасні, що роздражнює нерви комірника, то чи є писемна угода, чи ні, комірник має повне право зломати угоду.

Зараз на початку 1930 року у маленькім місточку сорок миль на захід від Шікаго почало страшно стукати у двері міського поліцая, а опісля кожної ночі повторяло те саме. Поліцай закликав своїх приятелів і пильнували днями і ночами, однак не бачили нічого і на останку таки мусів вступитися з тої хати.

Але ця справа, яку мав Василь, то це було що іншого. Тут почалась критика тому що не знайшли тіла убитого, і деякі люди питалися: — коли тут людина була замордована, то деж її тіло? — бодай кости знайшлибися. Отже, почали так докучати Василеви що на останку не було іншої ради як шукати тіла забитого. Закликав Василь свого сина, залізли до салєру і почали копати наново. Докопали яких шість футів глубоко і знайшли черепки з хатнього начиння, каміння, якісь патики, а між тим знайшли пару костей котрі виглядали як на людські а опісля докторська комісія узнала що це дійсно були людські кости. Але знайдення костей, котрі були подібні на людські і навіть помимо того що комісія признала їх такими, то те все не вистарчало ще прийти до конкретного заключення. А крім того коли комісія почала слідство, і ніхто не міг доказати що коли небудь жив такий чоловік і звався Стефан Кузьма багато людей прийшли до заключення що те все є вигадкою і обдуренням і Василя Трубу тепер почали брати на гоцки та насміватись з него.

Василева мена почала нарікати: — і щож ми винні тому всему що ми маєм тепер так терпіти задармо? На останку з грузоти вона тяжко захорувала.

Знов Василь з сином почали рити салєр і знова не знайшов нічого і чим завзятіше Василь шукав і не знайшов трупа то тим більше Челюк ставав на ноги і сміявся з родини Василя. Василь і на далі не тратив надії і при помочи дальшого порозуміння з стуком того духа думав і шукав далі по салєру у підлозі.

На останку його хата вже була скінчена і Василь з родиною забрались до своєї хати, лишаючи ту хату де стукало пустою.

Більше вже ту хату ніхто не наймав і не хотів там жити. Двері і вікна стояли

отворені і все понищене. Діти коли йшли зі школи, заходили там і бавилися бігаючи то до салєру, то з салєру на гору.

Одного дня коли діти бавились коло хати один хлопчина лапаючи суслика загнався за ним аж до салєру, а суслик поміж каміння заліз у стіну. Та хлопчина не дався так легко знеохотити і зачав драпатися по стіні, котра була виложена з каміння і витягнув там пару камінів, і коли злапався руками що стирчав трохи вище його голови, і піднісся руками до гори забачив там щось дуже страшного і зі страху немав памяти пуститись на долину, але почав страшно кричати. Другі діти збіглись і здоймили його зі стіни та почали питатися що з ним сталося. Але він так був перестрашений що не міг ані слова промовити. Діти винесли його з салєру на двір і стали округ него й так чекали щоб він прийшов до себе.

Тимчасом надіхав дорого Василь Труба і коли побачив що діти чимось заклопотались, він спинив коні зліз і прийшов до них. Що тут сталося? — запитав їх Василь. Вони сказали йому як малий хлопчина пігнався до салєру і почав відтак дуже кричати. Василь подумав трохи і пустився до хати. Зайшов до хати а відтак зліз сходами до салєру. Оглянувся і все виглядало так, як було поперед. Окрім в задній стіні була маленька яма звідки хлопчина витягнув камінь як шукав за сусликом. Василь натягнувся, став на пальці й заглянув в ту діру. І на велике його здивування зобачив там цілісінький, білий як сніг кістяк людини, котрий був заложений камінням. І коли він поглянув по салєрі то те місце, де лежав кістяк людини якраз був під підлогою, де стояло його ліжко коли він ще тут мешкав.

Василь зараз вийшов і покликав більше людей, розвалили стіну і витягнули кістяк людини на верх.

За якої пів години зібралося багато людей коло тої хати. За якийсь час дійшла новина і до Челюка про знайденого кістяка. Хтось дав знати на поліцію і зараз забрали кістяк на оглядини поліції.

Ціла околиця мов пожаром горіла. Люди сходилися і знов зродилося в них бажання почути той стук. Однак стуку вже не може було випросити ніким, лише Катрусею і Марусею. На їх розказ стук все являвся і відповідав їм на питання що вони питалися його.

Коли поліція зібрала більше фактів, і пішла арештувати Челюка, то вже його не застали живим. Коли увійшли до хати то Челюк лежав на землі з простріленим пульсом поповненим власною рукою. А Катруся і Маруся, коли новина дісталась до кольонії спірітуалістів, вони прийшли і переконали що дійсно вони обидві були в силі викликати духа померших. І та хата та обидві дівчині стали такими популярними на полі спірітуалізму, що ту хату перенесено до "Лилі Дийл" Ню Йорк, на показ для тих котрі вірять в дух помершого.

А ті всі, котрі посмішкувались і котрі були склонні до злочину помимо волі нагадали собі стару але добру пословицю, що злочин ніколи не є поплатним і що часом стіни мають очі і вуха.

Павло Бучко.

ВИДАВНИЦТВО "НАША КУЛЬТУРА"

що було закрите німцями в 1939 р., знову приступило до активної праці під головним проводом Митрополита Іларіона (Проф. Д-ра Івана Огієнка). "НАША КУЛЬТУРА" ставить своєю метою видавання праць головно з ділянки української культури, мови та красного письменства. Вже вийшли такі книжки:

1. Митрополит Іларіон: Легенди світу.
2. Митрополит Іларіон: Марія Єгиптянка. Поема.
3. Митрополит Іларіон: "На Голготі" (Страждання Українського Народу).

Ціна кожної одної книжки $1.50. Замовлення на книжки й належитість просимо слати банковим чеком або "моний ордером" чи просто банкнотами в регістрованім листі на адресу:

Editions J. A. B., 70, Faubourg Poissoniere, Paris (10).

ПАТРІОТАМ

Патріотів в нас багато
Що працюють страх завзято.
Для своєї кишені,
А про рідних то не дбають
Що так з голоди вмерають
По всім світі нині.

Завше чуєш, давай брате
Треба своїх ратувати
Давай все, що маєщ,
А ми будемо збирати
І за гроші ті гуляти
Бо ти помагаєш.

А як дав так носа свого
Ти не пхай до діла того
Кому підуть гроші,
Ми до того право маєм
Імо пемо і гуляєм
Аж скачуть кальоші.

А що брати голод зносять
О ратунок нині просять
Ми того не чуєм,
Як нам чогось треба буде
То ми до вас добрі люде
Все заапелюєм.

Вам по свому заспіваєм
Україну пригадаєм
Аж потечуть сльози,
Ми на те все добре биті
Як крутити в зимі в літі
І як пасти кози.

Бідний Гриць того не знає
Що його хтось натягає
Дурить як лиш може,
Він дає, дає по свому
Вірить він що не одному
Ще в біді поможе.

А хитруни з того раді
Що дурні ще є в громаді
Нічого не знають,
Стараються їх дурити
Щоб по панськи могли жити
Як самі бажають.

Я не против щоб давати
Але треба розум мати
Кому ми складаєм,
Бо й таке у нас буває
Що хтось може натягає
А ми і не знаєм.

Тож даваймо, помагаймо
Все про рідних памятаймо
Кожної хвилини.
Бо вони бажають жити
Добро славу ще робити
Нам для України. — М. Горішний.

ЧАС НАЙВИЩИЙ

Час найвищий нашим дядькам
Якийсь розум мати,
І Франц Йоська і Австрію
Так не вихваляти.

Нема Австрії, Франц Йоська
Бо задер ногами,
А ті дальше так як були
Так є бідаками.

Дзвонять шклянки по сальонах,
Пізнати культуру,
Недаром їх зза Австрії
Били добре в шкуру.

Жиди корчми будували
Дядьки по них пили,
За горілку все що мали
З хати виносили.

Жінки діти бідували
З голоду вмирали
Старі дядьки австріяки
Розуму не мали.

І той розум в Америку
З собою привезли,
Бодай вони з тим розумом
Раз на віки щезли.

Нема Австрії і більше
Вже її не буде,
Час найвищий вам те знати
Галіцийські люде.

Гей, Гаврило і Василю,
Микито і Грицю,
Перестаньте по сальонах
Стругати дурницю.

З вас воробці і ворони
А навіть сороки,
Тат сміються що беруться
Від сміху за боки. — М. Горішний.

ГІЛЬКО Й СТАШКО

Казав мені мій знайомий
Що його сельчан Гаврило.
Дістав лист недавно з краю
Писав йому кум Кирило.

Що було в них два музиканти
Й файно оба грали
Один Гілько дурий Сташко
Так ся вони звали.

Гілько перших почав грати
Скрипку добру мав,
Тому Гілько Сташка завше
У грі битував.

Десь там у них одна полька
Замуж виходила,
Гілька й Сташка на весілля
Своє запросила.

Так що Гілько з початку
Весілля мав грати,
А Сташко тільки до слюбу
Мав Гількови помагати.

Й як те гучне весілля
Вони покінчили,
Й що котрому належалось,
Оба поділились.

На тім польськім весіллю
Гілько так завзято грав,
Що які були музиканти
Всіх побитував.

Не лиш свої, а й чужі
Люди приходили,
І присіди і гопака
Перед Гільком били.

Так що другі музиканти
Вже не мали звідки жити,
Й порадились якби можна
Із тим щось зробити.

Кажуть вони до Сташка
Знаєш що ми зробим?
Купим тобі добру скрипку
І грати поможем.

Як сказали так зробили
І всі разом грали,
Та помало тов орхестров
Гілька збитували.

А Гілько з тої гризоти
У розпач попав,
Стратив гонор і зарібок
Й життя собі відобрав.

А Сташко за чужі гроші
На скрипку рипить,
Грає собі як скажений
Та з патнерів кпить.

Ще й за свої гроші
Бейрому купиє,
Й як сам хоче так їм грає
І кожний танцює.

А ті другі музиканти
Що скрипку йому купили,
Знова радять як і що з ним
Вони би зробили. — М. В.

ДО ВЕСНИ

Весно! Чарівнице, богине,
Ти знов приходиш нині до нас;
І нам приносиш разом з собою
Сонечко ясне, веселий час.

Ти побідила над зимою
Ледові пута розірвала,
Ти нині силу, силу правдиву
Свою від Бога показала.

На світ ти вийшла як царівна
Рукою цвіти розсіваєш,
Птички з вирію любі гарненькі
Нам на розраду закликаєш.

Витай весно, витай кохана
Розвесели нас серед лиха
Потім у грудях серденька наші
Як сама знаєш, гарно з тиха.

Хай наші болі, зимові болі,
Поплинуть гень від нас з водою,
І так загинуть раз на завше
Аж десь за семою горою.

Ми нині сили нові набрали,
Віри так само дуже багато,
На день весни в рідному краю
На наше дійсно велике свято.

Ми ждем на тебе, весно велика,
Коли з нас скинеш люті кайдани
Коли загинуть вже раз на віки
Страшні, жорстокі наші тирани.

Микола—Горішний.

ОСВІДЧИНИ НА ПРАЗНИКУ

Вона (радісно): Що? Ви просите в мене руки, не знаючи мене майже?

Він: — Алеж кохана, хтож би женився, якби все знав?

З ПОВІСТИ

В одній повісти читаємо:

. . . Відважна королева мужно наставила груди в оборонi краю.

СТАРА ПІСНЯ

Воно завжди було так. Вже Ева сказала до Адама:

— Потребую нового фігового листка!

Він зірвав їй з десять з дерева. Але вона покрутила головою:

— Ви, мужчини, не маєте смаку, оцей там, на самім вершку, на цій тонкій гільці — той мені подобається!

ЩО МОВЧИТЬ

— Я думаю, що Галя держить в тайні свої заручини.

— Іще як. Навіть той її наречений ще про те нічого не знає.

ПРИЯТЕЛІ

В почекальни доктора сидить двох хлопців.

— Що вам бракує? — питає якась пані.

— А от, він оце проковтнув свистун і треба, щоб доктор витягнув.

— Ага, а ти прийшов з товаришем?

— Ні, але то мій свистун.

МАТЕМАТИКА

Учитель до ученика:

— Уважай сину! На тарілці є котлет: половину я зїв, а половину тобі дав. Що залишається?

Тарілка.

ДОБРА ПРИКМЕТА

— Я хотівби купити того вартового пса, якого ви так захвалювали в газеті.

— Дуже жалую, але минувшої ночі хтось мені того пса вкрав.

В АПТИЦІ

— Пане аптикарю, вчера при видаванню лікарства ви помилилися. Замість дати мені хініну, ви дали стрихніну!

— То доплатіть ще доляра.

КАПРАЛЬ ДО ВОЯКІВ

— Послух, це перший обовязок вояка. Коли вам скажу скакати з четвертого поверха, мусите виконати приказ. Потім щойно можете пожалуватись панові сотникові.

КУПЕЦЬ

Різник купив у господині телицю, але що господаря не було дома, то різник зажадав від нього писемного потвердження цього купна.

Другого дня дістав різник записку:

— Потверджую продажу моєї жінки. Можете ту телицю забрати коли хочте.

ІСТОРІЯ

Рабін викладає історію Старого Заповіту:

— Від часу, як жиди вийшли египетської неволі минуло малощо не чотири тисячі літ.

Жидок: Ой, як той час скоро минає!

ВЖЕ МАЄМО

УКРАЇНСЬКІ МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ.

Бажаний відтиск, тихі. Ключі розложення Київської Академії. Друк дуже приємний. Наймодерніші, сильної будови. Переносні (портебл) ціна $89.50. Офісові "Роял" $190.50. Ці машинки вдоволять і найвибагливішого. Замовляйте нині!

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

СУМНА ПРАВДА

— Чи могли б ви мені сказати, коли звичайно починаються сварки в подружі?

— Скажу зовсім докладно: Це буває по весілю.

НЕПЕВНІСТЬ ПОЧУВАННЯ

Жінка до чоловіка:

— Давніще то ти гладив моє волося і казав, що воно найкраще у світі, а нині обурюєшся коли знайдеш у зупі один мій волосок.

НИНІШНІ НАРЕЧЕНІ

— Ти собі не уявляєш, які ці жінки фальшиві.

— Щож тобі таке трапилось?

— Бачиш, я дав недавно оголошення до часопису, що хочу оженитися й що ти скажеш: Перший лист, який я дістав був від моєї нареченої.

СЕМИКРАТНЕ НЕЩАСТЯ

— Пані професорова! Чи це правда, що ваш чоловік стратив у автомобілевім випадку мову?

— Мову? Він стратив сім мов нараз.

МУДРЕ ПИТАННЯ

Професор питає студента медицини при іспиті:

— Скажіть, що ви зробите, як хтось тяжко відморозить ноги. Яку дасте першу поміч, коли це станеться на відлюднім полі?

— Натру ноги снігом, — каже студент.

— Дуже добре. А що зробите, коли це станеться в гаряче літо і довкола вас не буде снігу?

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Вже вийшла з друку нова книжка, котру написав Евген Березинський під назвою:

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"
та
"КЛИМ ПОБРАТИМ"

Книжка має сто сторін. Розмір книжки є 4½х6 цалів. Ціна 35 центів. Для книгарень опуст 35 процент. Замовлення разом з грішми шліть до:

EUGENE BEREZINSKY
77 East —7th Street, New York 3, N. Y., U. S. A.

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

ЧИ ... ОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за долара. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man,. Canada

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та відживлює тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.
ST. ANDREWS SUPPLY

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — — .25
Світає день — — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — — .25
На Чужині — — — — — — .25
Лише для бабів — — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — — .10
Щасливе подружжя — — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — — .10
Літературний Сміх — — — .35
Кохання — — — — — — .25
Як повискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

■

Факти про попів — — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал —— .25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діпас. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — — .25
Ого! — — — — — — — .65

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними. — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще ними посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониших діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, — .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію .15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** ☞ **Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!**

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все він них є! Робіть гроші — 1.00
Думи і пісні В. Тулевітрів ———— 25ц.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,..... $1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages..... .15
Love Thrills —36 pages..... .15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages..... .50
Ukrainian Question, By Dr. M. I. Mandryka..... .25
Own Sugar Making at Home..... .50
How To Raise Mushrooms..... .15
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — .30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ ЗДАТНИЙ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТІ
ESTABLISHED 1930
PROMIN PUBLICATION

Ч. 8. Рік 18, Серп. 1947
No. 8. Vol. 18. Aug. 1947.

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді $1.75 на один рік в Америці 2 доляри
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

НОВИЙ ЛАД!

ПРО НОВИЙ ЛАД НА ЦІМ СВІТІ
ВЖЕ РІЖНІ ПИСАЛИ,
НАВІТЬ ПЛЯНИ ДОСИТЬ ГАРНІ
ЛЮДЯМ ПРЕДСТАВЛЯЛИ.

ТА Я КАЖУ ЩОБ НОВИЙ ЛАД
НА ЦІМ СВІТІ МАТИ,
ТРЕБА ВСІМ ЛИШ ВІДОВЧИТИСЬ
ПО ЧУЖЕ СЯГАТИ.

БО КОЛИ ТАК ДАЛЬШЕ БУДУТЬ
ЯК ДОСІ РОБИТИ,
ТАК ПРО НОВИЙ ЛАД НА СВІТІ
ШКОДА Й ГОВОРИТИ.

ШКОДА ПРАЦІ, ТРУДУ Й ГРОШЕЙ
ШКОДА ЧАСУ ДОРОГОГО,
ШКОДА НАВІТЬ СПОДІВАТИСЬ
ЛАДУ КРАЩОГО, НОВОГО.

БО НОВИЙ ЛАД ЯК ВАМ КАЖУ
ТІЛЬКИ ТОДІ БУДЕ,
КОЛИ ПО ЧУЖЕ ДОБРО СЯГАТИ
БІДОВЧУТЬСЯ ЛЮДЕ.

АБО ЩОБ ВАМ ЛЕКШЕ БУЛО
СПРАВУ РОЗІБРАТИ,
ЯК НЕ БУДУТЬ СВОГО НОСА
Б ЧУЖУ ГРЕЧКУ ПХАТИ.

Евген Березинський

Simple, easy-to-operate, sturdy—the Blythe Rol-rite is a masterpiece of design and construction.

REPLACEABLE BALL POINT and ink cartridge unit for 50 cents. Installed in seconds.

BOLD, GLEAMING COLOR COMBINATIONS.

For Milady—a smartly styled model for her purse.

ALL TIME GUARANTEE

GAY PRODUCTS
3651-B. Winnipeg, Manitoba, Canada

ДЛЯ ЦІЛОЇ РОДИНИ

Надзвичайно пожиточна новина річ для вигоди цілої родини, котра заощаджує много гроша на видатки стриження волосся. Стриже чещучи. Послужить на довгі роки. Річ, котру кожний повинен мати, як хоче все гарно виглядати. Стригач волосся з пересилкою, лише 75 центів.

GAY PRODUCTS
3651 - B., Winnipeg, Man., Canada

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ! Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цією книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ЖЕНІТЬСЯ! — З відповідною дівчиною або женщиною. Много українських дівчат і женщин є членами нашого клюбу. Дочки фармерів, вдовиці з маєтком, фармами,і т. п. Деякі багаті. ОПИС 10ц. Довірочно. Женщини вписуються даром.

Canadian Correspondence Club
Box 128, Calgary, Alta.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, нагодові листя, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Підтержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

DLA OGÓLNEJ KORZYŚCI I POLEPSZENIA BYTU umieść ogłosznie w "PRZEWODNIKU"

1—ogłoszenie—podając lub szukając niebuwałą sposobność byznesowa.

2—ogłoszenie—zamienienie majątku, zwykłych i niezwykłych rzeczy w okolicy i dalej.

3—ogłoszenie—szukając lub podając pracę albo inna propozycję.

4—ogłoszenie—sprzedając lub kupując informację, i.t. d.

5—ogłoszenie — do Polsko-Amerykańskiego klubu towarzysko-matrymonialnego.

Rezultat wielce popłaca się ogłaszającym. Wyślij dziś ogłoszenie (40 słów — wyraźnie wypisane po Polsku lub Angielsku — nie umiemy po Ukrainsku) i 25 centów Amerykanskich (lub przekaz pocztowy szyli money order) które opłacą ogłoszenie w Przewodniku na trzy miesiące do: Stasia Mastalerz, 177 Fourth St., Troy, N. Y., U. S. A.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.
—Безіменних дописей не міститься.
—Наш клич: Настя понад все!

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з юстернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів

GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ПО ДОВГИХ ТРУДАХ І НЕВДАЧАХ ЗНАЙШОВ ВДОВОЛЕННЯ

Гроші що взяв за свій гомстед скоро розійшлися, бо віддав довг, заплатив за подорож що перевізся, купив корову і пару волів, купив віз та ручний плуг і з пяти соток що взяв за свій гомстед осталося кілька дорярів. Забрав фамілію (девять душ) на віз, корову вчепив за возом і поїхав на свою фарму більше як пів сотки миль. Літо пішло марно бо більше як місяць часу стратив на оглядини, потім перевозини, потім знов шукання за фармою і т. ін. то на початку жовтня перевізся на новий гомстед на чисту преру, без харчевих запасів, без грошей.

Заїхав до найблищого нового сусіди котрий також недавно сів на фарму і немав нічого тільки хатину.

До найблищого ліса було шість миль і він день в день їздив до ліса та виберав грубші осички та возив на хату. Навозив того дерева і взявся ставити хатину невеличку, бо найдовші осики були 18 фітів задовгі то одна кімната мала бути 12x12 футів а сінки 6x12. Виложив стіни поставив крокви, тоді кинувся по озерах та мочарах і жав серпом трощу з котрої робив сніпки і пошивав дах, а тоді взявся до глини щоб поліпити стелю та стіни. Та поки обробився з тою хатиною то вже прийшла осінь і морози. Кухні не було защо купити то купив німецької вироби блят з двома кружками та з дверцятами і з глини та з камінців виложив стінки а блят поставив на верха то варити на ній було добре, але хліба ніяк на ній не спечеш. Пайпів не було за що купити то комин мусів робити з глини і трощі. Вся глина була мокра і коли зачав палити в тій кухні то пара і сопух з того такий робився, що пару тижнів всі мусіли хорувати від того. Дощок на підлогу не було защо купити, то на долівці була трава з на щість цалів висока.

Наняв одного чоловіка щоб вкосив йому трохи сіна для худоби а сам привіз ще кілька фір осичок та поставив хлівець для худоби. Коли вже сяк так влаштував ту хатину та хлівець, тоді поїхав знов до своїх краянів щоб там дістати деяких харчів на зиму бо купити нема защо. Краяни односельчане дали йому два вішки бараболь, пейло сира, кілька головок капусти а один дав кілька бушлів пшениці і радив йому поїхати до міста та змолоти на разову муку. Завіз він ту пшеницю до млина і попросив щоб змолов йому на разову муку а сам пішов і за послідні гроші купив мішок білої муки і 50 фунтів цукру, 5 фунтів гербати, і 5 фунтів смальцю та заплатив за мелево і видав всі гроші до останного цента. Та коли подивився до тої разової муки а там їетверта часть була цілого зерна, а решта поколене було на двоє на троє.

Щоби через пять місяців девять душ могли пережити при двох мішках бараболь і мішок муки та два мішки чапу і за два галони сира і 5 фунтів смальцю, то здається що гіршими злиднями ніхто не може похвалитися. Ложки молока на було бо корова не мала від чого давати молока. Цілу зиму не було кришки хліба в хаті, бо не було з чого спечи, а той мішок білої муки був замість медицини, щоб зварити раз на два дні трошки тіста. Чапу хоч зварить, то для дітей був дуже нестравним. Приходила чиста загибель.

Гірко перемучилися ту першу зиму в Саскачевані. На весні поїхав до найблисшого містечка 12 миль, де був лише маленький сторик і почта, то на силу випросив два мішки муки і огодного насіння на кредит. При тих двох мішках муки а також корова зачала трохи доїтись то при тім мусіли пережити аж до жнив, а тоді пішов на жнива до роботи і заробив кілька десяток, тоді троха полекшало. Такі то були тяжкі та гіркі піонірські часи. За реліф тоді ніхто не знав і ніхто не спускався на якусь даровизну. Землю дали задурно а чоловік мусів сам дбати про свою родину щоб її втримати при життю.

На фармі була страшно тяжка праця коло каміня бо з одного акра можна було зложити 10 до 15 кордів (на міру) а були і такі каміня що один важив пів тона і

більше, а їх треба було спрятати десь щоб міг орати. Треба було надвигатися того каміня а помочи не було, бо батько старенький і немічний а діти за малі до такої праці. Треба було останних сил добувати щоб вибрати камінь та зорати яких десять акрів за одно літо. Хоч ораної землі прибувало кожного року не багато, то машинерії однаково було потрібно, чи то на 20 чи на сто акрів а купити не було за що. Машинерію дуже радо давали на виплат то за те брали добрі проценти, але що робити, як без машинерії не обійдешся? Отже фармер примусово мусів заходити в довги.

Та попри тяжку щоденну працю, він інтересувався громадським життям, як політикою, просьвітою та розривками. По кількох літах свого побуту в Саскачевані, йому знов вдалося заснувати Читальню Просвіти, котрої знов був головою і уст роював концерти, дебати та представлення. Попри то він заложив свою власну бібліотеку і за кілька років він мав в своїй бібліотеці поверх 200 книжок різного змісту. Днями працював на фармі а ночами пересиджував над книжками. Також спровадив зі Львова всі шкільні українські книжки і зимовою порою вчив своїх дітей українського письма, а деколи вечерами сам вчився грати на скрипку, бо любив музику. Коли сам навчився трохи грати на скрипку, тоді вчив вже старшого сина грати на скрипку, а потім зробив бубен і цимбали на котрих вчилися грати два молодші сини. Коли хлопці привчилися грати на свої інструменти, тоді він зробив доброго баса і сам вторував на баса за скрипкою. Та для музики були визначені вечері в суботу і в неділю, а інші вечері були призначені до читання.

Він передплачував всі українські часописи які тоді виходили в Канаді, а потім і самий писав різні статті та оповідання про долю українських імігрантів, котрі друкувались в кількох часописах.

Попри то все, він мусів вчитися ще одного ремесла, а то ковальства. На каменистій фармі машинерія зчаста ломиться, а вже найбільше леміші ломляться та затовкаються, а їздити 12 миль до коваля що другий чи третий день, то нема рахунку. Покупив ковальське приладдя і зачав вчитися, а коли навчився, то робив собі і людям.

Життя йшло своїм ходом. Роскошів не було бо довги не давали спокою. За вісім років на фармі було зорано около сто акрів а довгу назбиралося на дві тисячі долярів. Але прийшов оден щасливий рік 1916 в котрім зародилася дуже гарна пшениця і з 60 акрів намолотив близько дві тисячі бушлів. Ціна була два доляри за бушель. Тоді сплатив свій довг, заплатив за шпагат, за молочення, за податок, накупив муки, гросері, щоб вистало на цілий рік, покупив нове убрання для цілої родини і купив ще пару коней, бо до тоді обробляв всьо чотирма волами. Ото був найщасливіший рік.

На слідуючий рік засіяв знов 60 акрів пшениці, але літо було посушливе то всеї пшениці намолотив заледво 600 бушлів, по 10 бушлів з акра. Довгу не було вже, але треба було робити довг. Взяв компанійну фарму на виплат, бо хлопці є то на одній фармі не будуть всі сидіти. Першу рату за фарму дав чотири сотки, а решту на виплат. Фарма була рівна і майже без каміня, та тільки через дорогу близько хати. На другу весну, на гомстеді засіяв около 80 акрів і тоді взялися орати компанійну фарму і від весни до сінокосів зорав 35 акрів цілини. На гомстеді пшениця росла на пречуд гарна що можна було сподіватися яких 35 бушлів з акра, але не довелося нікому косити її жниваркою. Наколи пшениця тільки що відцвилася, то одної ночі потиснув такий сильний мороз що всю зішкварив і на полю і на городі так все пропало. Чії фарми були в вищім положенню, ті мали найліпший намолот в тім 1918-ім році а його фарма була за низька і всьо пропало марно і цілий рік треба було жити кредетом.

На другий рік засіяв 100 акрів пшениці, взяв ще пару коней на виплат і другий плуг "салкі" та почав орати компанійну фарму двома плугами, бо думав що може все не будуть такі кепські роки. Але показався знов недобрий рік, бо з весни було сухо і пшениця не сходила тільки на гомстеді де-не-де видолинками. Аж при кінці червня пішов добрий дощ тоді вся пшениця зійшла як має бути, але надії на ню не було, бо запізно зійшла, бо та що зійшла відразу, то вже висипалася в колос а пізна ще лише землю вкривала.

На компанійні фармі двома плугами зорали 75 акрів і кожного дня поглядає на ту пшеницю, котра мала досить вогкости і росла як на дріжджях. Виросла і висипалася в колос. Далі відцвила і почало рости зерно. Та надійшла хмара і пішов уливний дощ, а за дні вся пшениця стала червона як кров що солома навіть для худоби була нездібна. І вже через два роки пропав ввесь засів, і ще й на третий рік треба було купувати насіння на кредет і жити треба на кредет тільки що іржа огородини не вбила.

Постарався знов насіння і засіяв 160 акрів пшениці та дав собі слово що як ще й цей рік небуде ніякої потіхи з того засіву то нема чого довше сидіти на тих фармах. А пшениця росла як очерет, ніби на збитки. Всі сусіди аж дивувалися та завидували що 75 акрів на першій землі пшениця така буйна а така колосиста що ніде такої небуло. Вже й зерно було ціле тілько що 'ще молочко було в ньому і солома була зелена, та як сонце припекло через два дні то солома нараз побіліла а зерно висохло і знов нема хісна. Правда, що намолотив її тисячу бушлів, але що вона була варта?

Довше вже не міг втерпіти і постановив забратися з тих фармів. Оголосив, що продає свої фарми і два найблизші сусіди купили ті фарми, а тоді зачав шукати де би міг купити ліпші фарми. Наїздився, та находився, але ліпшої землі як в тім дістрікті не міг знайти, то купив пів секції в тім самім дістрікті, тілько кільканайцять миль на пояудне, де як він знав, що там ніколи врожай не хибнув, а також близько міста. Пшениця 1920-го року була ще по два доляри бушель і ціна на добру землю була досить висока. Фарми і земля були першої кляси. Будинки і фенси (огорожа) також першої кляси і поправляти або переробляти не було що тільки робити коло землі. Дав ті всі гроші що взяв за свої фарми, та ще в троє стільки мав виплачувати з половини засівом на необмежений час. Здавалось що буде не зле.

Зібрав перший засів і намолотив три тисячі бушлів пшениці і тисячу бушлів вівса. До міста близько і за пару днів трома фірами заладував дві великі гарі, відіслав, і чекає на гроші. Та доки ті гари зайшли на місце, то ціна за бушель впала з двох долярів на 70 центів перший нумер. За одну гару взяв гроші і оплатив всі експенси, як за шпагат, за молочення, за рипирс, податок, асекурацію від граду, від вогню та всякі інші кавалки, а за другу гару гроші пішли на процент за землю а на рату не стало нічого. Зібрав другий засів, вийшло ще трохи гірше бо пшениця ще трохи станіла. І що тоді робити? Сидіти далі на тих фармах і бути чужим невільником, чи відречись від всього бо відпродати вже не годин бо і земля станіла.

Вираховував на всі боки і ніяк не виходило щоби міг вийти на якийсь лад з тими фармами, то нарешті постановив зречися тих фармів щоб не робити на самі проценти.

Зробив ліцітацію і спродав за готівку всі свої рухомости як: коні, худобу і машинерію і за то все зібрав заледво щось поверх тисячу долярів. Перед двома роками коли продав свої фарми, то з рухомим майном мав вартости на 8 тисяч долярів а за два роки доробився так, що заледви зібрав тисячу. І що він мав робити з такою малою сумою грошей, та де подітись з такою численною родиною 12 душ? Він не хотів щоб його родина порозривалась. І в половині листопада 1922 року виїхав до Брітіш Колюмбії. Та в Брітіш Колюмбії виробленої землі не докупишся бо ціна за акер від дві сотки до тисячу долярів а йому по оплаті подорожі не дуже багато осталося.

Купив 50 акрів землі, по части з деревом та пнями, корчами і ломами, так що неможна було пролізти крізь ті ломи і то що мож було найтанше купити по 25 дол. за акер. Дав першу рату 300 дол. а решту на виплат і взялися до роботи. Чветь століття перебув вже в Канаді й напрацював до беззями бо в двох місцях розпочинав господарку та розбудовувався і нарешті знов зійшов до такого становиська як імігрант, і знов розпочинай наново розбудовуватись та з порожними кишенями і між чужинцями. Хоч погода була ще тепла, але зима вже була за плечима. Розташувалися між корчами і взялися до роботи.

Два дні і дві ночі вирубували корчі, скидали ломи і налил щоб прочистити місце на хату. В него було три сини дорослих, один з них був жонатий, то було кому робити і до тижня поставили невеличку хатину. Найголовніше було бажання, щоб був дах над головою як прийде зима. Коли виложили стіни і всей час поставили крокви і покрили дошками та папером, так зараз тої ночі снігу впало

на два цалі за грубо. Хоч в стінах ще діри не поліплені і нема вікон ані підлоги, то всі раділи що встигли поставити дах та перенестися з корчів під дах. Сусіди були англійці і він не хотів докучати їм щоб іти до них в комірни, то пересиділи тиждень під голим небом коло вогню. За другий тиждень стіни були поліплені і вікна та двері вставили і підлогу вложили, тоді була вже радість. Купив кілька мішків бараболь та кілька баксів яблук і пару мішків муки щоби не голодувати так як в Саскачевані першої зими. Гурт був великий а хатина мала, але мусіли міститися як могли. Одні спали на підлозі, другі на стелі під дахом, але в своїй хаті.

Чи могла бути якась надія на людяне життя між тими пнями без капіталу? Він немав найменшої надії щоб дорабитися, лише щоб можна вижити з тої землі, бо деж було подітися? І він сказав так до своїх синів:

— Знаєте діти через які причини ми стратили свій маєток. Ми мали великі фарми і великі розходи. Тепер ми зійшли на акри та ще й без засобів до життя і нам прийдеться гірко бідувати і треба доложити тяжкої праці щоб з тої землі мати який небудь пожиток, але іншої ради для нас не було. Тепер ми мусимо вести тяжку боротьбу за своє існування, тому ми мусимо триматися купки і робити гуртом. Ми відразу розміряємо землю по 10 акрів на кожного з нас, але робити будемо гуртом, то мусимо якось дати собі раду, коби вперед виплатити землю. Одинцем ми не багато тут можемо зробити, а гуртом лекше буде.

Коли вже сяк так впорядили свою хатину, тоді почав падати навальний сніг і за пару днів впало його на три фути загрубо, так що перейти годі було, та в хаті небуло як сидіти. Морозу не було тяжкого то якже сидіти дармо? Ішли в ліс сини і зрізували дерева а він топором тесав, бо треба було будувати другу хату. Сніг полежав три тижні і зачав падати дощ а сніг топився й була ляпанина через кілька тижнів, та в хаті не сиділи ані одного дня. Натесав дерева на добру хату, тоді взялися до чищення землі бо треба було город робити, роботи було досить, та до весни вичистили пів акра на город, наготовили тесаного дерева на більшу хату, поставили другий не великий будинок що мав служити пізніше за комору, а що в першій хатині було всім затісно, то в ній остався старший син, а всі решта перебралися до тої комори і взялися будувати більшу хату. Виложили стіни з поверхом, тоді наняли чоловіка з машиною, щоб витягнув кілька пнів і зорав. Тоді сини пішли шукати роботи бо гроші які були то минулися і в сторі набрали вже на кредет більше як на сотку. Хоч і не вибагливо жили, бо через два роки не було ложки молока в хаті. Небуло защо купити корови, а корови були дорогі.

Зразу було трохи скучно за своїми людьми, бо кругом яких 50 миль не було ані одної української фамілії, він був перший українець зі своєю фамілією в тій кольонії. Сусіди пильно приглядалися і студіювали бо не знали що то є за люди, ті Українці? Та на початку він не мав часу ходити по сусідах і запізнаватися з ними бо взявся вперто до праці. Та його фамілія була музикальна і всі музичні інструменти привезли з собою. Згодом сини та дочки запізналися з сусідською молодіжею, а ті довідалися що українська фамілія самі музиканти, то запросили щоби зробити "денц" в шкільнім будинку. В тім дістрікті музикантів небуло і танців ніхто не робив. Колиж зробили перший "денц" тоді відразу пішла слава по цілій кольонії про українську орхестру і тоді вже з часта робили танці. Пізніше вони довідались що українська фамілія не тільки музиканти, але й фармері, добрі будівничі, столярі і ковалі а до того і чесні люди. Найбільше вже всім було дивно з того що така велика фамілія і всі роблять гуртом і всі годяться і всі поводяться по інтеліґентному й тому англійці відразу їх полюбили. Вони дивувались, бо рідко мож на подибати щоб така велика фамілія жили так згідливо, тому зачали їх поважати.

До трох років виплатили фарму. Інжінір порозмірював на 10 акрові блоки і кожний з них мав контракт в своїх руках на свої акри, але першої постанови не касували, але постановили далі робити гуртом. Кожний побудував собі вигідну хату на своїх акрах, а всю роботу робили гуртом і з продукту всі рівно користали.

До вісім років вони вже мали три корові, пару коней, віз, плуг і борони та кілька акрів виробленої землі, 15 уліїв пасіки та молодий садок. Хлопці порядних англійських родин поженилися з його дочками і всі відносилися до него з великою пошаною.

В той час коли Демко святкував свої 70-ті роковини то їх майно спільне зросло більше ніж в двоє. В них було пять коров, пара коней, машинерія від плуга аж до молотілки (молотілка в спілці з сусідами), 60 пнів пасіки та вигідна гара, (автомобіль), гарний родючий сад та кільканацять акрів поля. Та вже чи не найважніше те, що ніякого довгу не зробив, бо окрім землі що взяв був на виплат нічого більше не купував на виплат і ніяких процентів не платив. Десятки років працював і гарував, терпів голод і всякі злидні, та на решті таки хоч на старі літа знайшов задоволення. Всі роблять гуртом і всі мають вигідне життя бо всьо мають своє що їм потрібно до життя, але ніхто не каже що, то моє, або то моє, тільки наше! Сини доглядають господарства, а він доглядає пасіки та саду.

Тепер маю всього, чого душа забагне, то чого мені більше потрібно? — сказав на останку наш ювілят. Всі діти і гості подякували за таке цікаве оповідання, а старенький ювілят почастував ще раз своїм вином всіх гостей, почім всі щиро стискали його руку желаючи йому кріпкого здоровля і розходились домів.

С. Д. Любянецький

ПЕРОМ ПО ПАПЕРІ

Малий Файлетон.

Я звичайно поки беруся щось написати, так пишу на сам перед олівцем на папері потім справляю, а потім ще раз переписую та засилаю до Редакції в надії що не відкажуться помістити для приємности своїх читачів, та нині я не буду так робити а таки прямо як напишу, так і в Редакцію зашлю, а вони хай там вже що самі хотять те й роблять.

За тему в нас ніколи не тяжко а головно під теперішну пору, з самих тільки тем зложив би цілий файлетон не треба було б більше нічого докладати, та я візьмусь тільки за одно.

Жию в найбільшому місті світа де тільки нас самих Українців є коло яких 50 тисяч, тобто тільки само кілько було в Княжому Городі Львові, одначе щож з того, велика ми числом громада та на жаль може найбідніша за всі інші живучі в Ню Йорку бо подумайте так самі, ми Українці великого міста Ню Йорку мов на сором немаємо свого власного Народного Дому чим других національностей люди таки і на добре хваляться, щастя і то велике щастя що спромоглись на кілька церков а то думали б другі що ми таки нічого не варта. А не жаль булоб колиб другі про нас не знали, а то знають і не лиш з славянських племен але і саксонці та другі знають про нас а декотрі більше обчитані то і істрію нашої батьківщини знають, Так, знають про нас другі, нераз вони з зачаруванням прислухувались нашій пісні. Нераз придивлялись нашим танкам та не знають вони що оці пісні та танки вивчені часто таки в чужому винайменому куточку де другі навіть приступити не хотілиб бо в них на плекання на вивчення того, що їм дороге є і свій власний притулок не так як у нас українців. Знають чужинці що предки наші доконали чи нераз похвали вартних діл, але не знають вони що ми, нащадки тих славних предків та щей на вільній землі Вашінґтона не змоглись діпняти такого скромного діла, такої сказатиб легесенької справи як будова свойого власного осередку яким є свій власний Народний Дім.

Неможна сказати що ніхто до того не брався, бо кожний знає що брались, збирали поважні суми грошей, ба навіть вже і Дім мали, але куди це все пішло, що з ним сталося, то краще і на тому закін чити, бо аж соромно писати.

Про те що зараз в цій справі робиться я нині не буду багато розписуватись а з рештою тоді не бувби вже файлетон котрого я взявся писати а поправді сказати допис. заклик або відозва, чого я тоже не позволяю собі писати бо на те є відповідний до того комітет, котрий я вірю тоже не дармує. Я сам від себе хочів лиш сказати хай ніхто не важиться повище згаданому комітетові влазити в дорогу як то в нас на кожному кроці буває, бо власне через те влазання в дорогу, чи інші вибрики деяких одиниць в нас українців великого Ню Йорку по сей день нема свойого Народного Дому, нема свойого рідного огнища котре огрівалоб своїм рідним духом холодні серця виростаючої тут нашої молоді. Дітей українського по-

ходження котрі менають свойого власного кутка зразу тільки для товариства заходять між чужих, опісля познакомлюються блище а вкінці побераються та живуть собі життям свобідним не признаючись навіть з якого вони роду вийшли. Хто буде ставати впоперек дороги комітетові будови Народного Дому в Ню Йорку, хай пмятає що зробить велику помилку і гріх супроти доброго імени нашого загалу. Отжеж читаючи оце "Перем по Папери" скажіть собі кожний в дусі що від нині я окрім закупна уділів постараюсь щоб інші пішли моїм слідом, щоб пишучи другий раз "Пером по Папери" автор не мусів більше про нас та наші недбальства писати а щоб затягнув більше про тих що пішли манівцями між стадо збаламучених кремлінською пропагандою овець.

І на тому мої дорогі я кінчу нині оце "Пером по Папери" в нідії що Ви з висказаними в ньому думками погодитесь і скажете: — Воно таки і так! —Сміються з нас другі, кажучи що ми погані господарі, бо навіть свого кутка тут немаємо, свої тоже дивляться кривим оком бо нема де притулитись. Нераз ми тут словами велику Соборну Україну будуєм, а діламі навіть Народного Дому не збудували на що майже кожна громада в Америці спромоглася окрім нас 50-тисячної громади в Ню Йорку. А тепер висилаю оце "Пером по Папери" до редакції в надії що як не опиниться в коші так вам вкоротці щось більше напишу а покищо, — Доброї Вам Ночі!

Евген Береза-Дунаївський

З ДЕННИХ ЕПІЗОДІВ.

Написав

Евген Березинський

Кожний в життю своїм
пригод силу має,
З них вчиться як дальше
в життя поступає.

Тож позвольте прошу
при часі вільному,
Одну з пригод моїх
вам переказати.

Зним я запізнався
ще у місті Львові,
На Головнім Двірці
на поїзд чекав.

В вищитій сорочці
в шапочці смушковій
А в руці маленький
клуночок держав.

На лавці широкій
в білому кожусі,
Може з сорок літний
мужчина сидів.

Дивлячись на хлопця
мов батько на сина,
Через рясні сльози
оттак говорив:

— Шкода мені буде
Петре за тобою,
Бо ти наче рідний
в нашій хаті був.

Та коли приходить
час вже розставатись,
Прошу тебе щобись
свого не забув.

Бо в краю свободи
куди виїзджаєш,
Людей ріжних силу
напевно стрінеш,

І з ними ти Петре
як і другі люде
На хліб працювати
охочо будеш.

Тому ти й старайся
коли там заїдеш,
Кожного що стрінеш,
як слід поважати.

Однак при свойому
що рідне і любе,
Поки жити будеш
все муром стояти.

Бо той хто цураєсь
рідного свойого,
І з чужими в парі
ціле життя йде,

Такого й чужинець
що про свое дбає,
Не похвалить, тільки
стидатись буде.

За часу годину —
ми в поїзді були
Котрий цілу нічку
мов стрілою гнався,

Через пусті поля
та ліси старинні
Лиш два рази всього
на часок спинявся.

І тут ми вже добре
з Петром запізнались
Так слово по слові
всьо собі сказали,

На кораблі тоже —
через днів дванайцять,
Чим могли ділились
та всьо пригадали.

Як з корабля зійшли
тоді й розійлися
Він в місті остався
я на поїзд сів,

А за кілька годин
дістався до оселі
Де перших два роки
на полі робив.

Та Петро до мене
писав довгі листи
Казав що скучає
за тихим селом,

Почав у фабриці
на хліб заробляти
А також ходити
в школу вечером.

І може було б всьо —
в найкращім порядку
Колиб не ті друзі
котрих він стрічав,

Що все вихваляли
новий лад совєтів,
Бо влесне сердяга
їх жертвою впав.

З часом перестав вже
й до мене писати,
Та врешті я в місті
дістав теж роботу,

Одначе від других
котрих зустрічав я
Дізнавсь про ту нашу
нікчемну голоту.

Петра бачив тоже
разів кільканацять
Та він чомусь мене
так гейби стидався,

Мені його друзі
про все розказали
Одначе що сам він
мені не признався.

А я знов пізнавши
життя в тому краю
Про те що сталося
не хотів писати.

Та як люди кажуть
пощо мені здасться
У чиюсь там гречку
свого носа пхати.

Аж врешті знялася
страшна хуртовина
І правда мов шило
вилізла з мішка

Грязь москви заняла
рідні наші землі
І взялась чим скорше
до свого діла.

Іван, друг мій, щирий
в нічому не винен
А вони його аж
на Сибір заслали.

А коли стрінув тих
котрим тут повірив
Та слово по слові
всьо переказав,

Недався вже більше
як досі дурити
Бо щиро повірив
в те, що друг писав.

І так день по дневі
все більше і краще
Пізнає світ правду
а як всьо пізнає,

Тоді тих великих
оборонців бідних
За їх підлі діла
тяжко покарає.

НА ВАКАЦІЯХ.

Простіть мені добрі люди
що так довгий час,
Не писав я оцих своїх
віршиків до Вас.

Тож прошу Вас, не гнівайтесь
бо причина в тому

На вакаціях я бачте
далеко від дому.

Другий тиждень я вже тут
мов в Божому раю
По цілому році труду
тепер спочиваю.

Бо тут наче на селі
всього є доволі
Ягід різних по лісах
і збіжжа по полі.

На пасовисках коров
та овечок стада
Куди лише подивитесь
то аж душа рада.

Колиб лише в кишенях
досить грошей мати,
Мігби як то люди кажуть
якось біду пхати.

Бо корови будь чиєї
неможна доїти,
Тай овечка не дурна
щоб далась зловити.

Кури тоже дуже вчені
в курниках несуться
і в модерних курниках
до спання кладуться.

По ягоди треба йти
до темного ліса
Та подертись по корчах
яких тут до біса.

Всего бачте тут доволі
та щоб його мати
Треба за все відробити
або гроші дати.

Одного тут не бракує
а саме водиці,
Де підети, там знайдети
потічки й криниці.

Та водою ніхто з нас
не є в силі жити
Треба перше напитися
щоб водицю пити.

Сонця тоже вам ніхто
нічим не закриє
Воно всіх хтоп иш живий
все добре загріє.

Та на жаль що лиш зайшло
за ліс спочивати,
Доброї Вам ночі люди
бо і я йду спати.

Евген Березинський

Хто бажає щоб життя
йому любо плило,
Той повинен все читати
наш журнал "Точило".

Евген Березинський

СУПЕРЕЧКА

Чоловік її звався Дмитро
Його жінка Настя,
Як пішли де до людей
Там було нещастя.

Вона каже то ти винен,
Бодай тобі трястя,
Що як підем до людей
Там зараз нещастя.

А він каже що ти винна
Бодай тобі хрін
Бо заглушиш людий в хаті
Мов церковний дзвін.

Якщо випєш горілочки
Тоді га-га-га,
Мов та курка сороката
Тільки кудкуда.

Вона каже дурню лисий
Мов той макогін,
Я давно не пю горілку
Тільки чистий Джін.

І так вони перечились
Аж надійшов Клим,
Пішла кварта горілочки
Мов у каглу дим.

Каже Настя: — Ой, Дмитруню,
В мене слабий ум,
Вже горілки пить не буду
Тільки зчаста рум. — Олесь.

ІДЕМО!

(Фейлетон-гумореска з побуту скитальців на чужині).

Канада .
ЗДА.
Аргентина.
Парагвай. .
Венецуеля. .

Ідемо на всі сторони світу! Крім сходу. Бажаючих виїхати тамтуда, дуже мало. Ідемо до канадійців, абісинців, мурінів, папуасів..

Чули?
Читали?
В українських часописах було . .
В німецьких . .

— ЗДА приймає шістьсот тридцять тисяч!

—Парагвай сто тисяч!

— Південно-Африканський Союз всіх бажаючих приймає також! Так, так, без квоти.

— Негус абісинський аж плаче щоб йому хоч пару тисяч діпістів прислали.

Ініціятори (де їх тільки немає?) списки заздалегідь складають:

— Хто до Канади?
— До Парагваю?
— До Аргентини?
— До Абісинії?

— Іди ти зі своєю абісинією! Он вже в минулому році інжінір Ш-ко з Лінцу список до абісинії складав. На триста чоловіка склав по сто шілінгів з особи. Та щось давненько вже його не видно.

(З боку чути голос) — Та той вже давненько мабуть в Абісинії, міністром за ваші гроші.

Розміркованіші питають: А що робитимете там друзі?

— Та власне ще не обдумав добре. Десь там, якось при комітеті або установі привлаштуюсь. Там вже видно буде.

— Так там і поорганізують спеціяльно для вас комітети. А шухавочкою пошуркати не хочете?

— Я господаркою в Бразилії займусь.

— А ви хоч одне деревце на своєму віку звалили? А деревця там ой-йой, у пять обхватів.

— А я будь що будь до Абісинії вирішив їхати. Що робити буду? — питаєте. Левів лапати.

Розумніші радять: — Доки поїдите, навчіться хоч одне яке ремесло, та хоч з основами сільського господарства познайомтесь. А то чересла від чепиги не відріжняєте.

Порада розумна, та не всякий її слухає. Як відомо кожній далекій мандрівці передує тренінг. Завдання, розвинення фізичної загартованости, невибагливости, витревалости. В цьому щиро допомагають наші опікуни.

Репетиція переселень: З Клягенфурту переганяють до Вільляху, з Вільляху до Санкт -Мартіну. Тут вже приходиться так би сказати вищий курс готування майбутніх заокеанських мандрівників. Болото по коліна — звикай діпісте до трясовиць Бразилії. Крізь дах як крізь решето дощ паде — звикай до злив тропічних. Бараки з дощок три чверти цаля завтовжки — прообраз папуаської хижки.

А ось з акліматизацією щось не до ладу трошки. Замість привчати до тропічного підсоння привчають до зимового. Скоро Різдво, мороз аж тріщить, а дров не дають. Кажуть, що зима ще не настала. Щоб зайвого жиру не було, ложку зупи на день та 20 дека хліба.

І так ідемо у мріях покищо. Іде у мріях зголоднілий, заляканий, засмиканий комісіями діпіст лежачи на жорсткому ліжкові, загорнений від гартуючо-бараковго підсоння в благенький коц.

І коли нарешті великий втішитель благодійний сон вкриває його своїм оксамітовим крилом, сняться йому екзотичні пальми Венецуелі (такі самісінькі як на окладинці австрійської книжки про цю вимріяну країну) або безмежні пальми Аргентини. А він сам у вишитій сорочці (обовязково у вишитій) круторогими оре. Оре і цобкає. І батіжок у руках.

І хрущі аргентинські над вишнями гудуть.

І сниться йому, що він не заляканий, не затурканий безголовий діпіст, а повноправний, чесний, працьовитий, вдячний, підданий своєї нової батьківщини.

Стелиться за його плугом зоране поле, пшениця щіткою золотою встає. І йде та пшениця шурхливим потоком у голодніпу, зруйновану, знищену Европу. Годує робітника, інтелігента і навіть селянина. І щулячись під своїм діравим коцом, важко зітхає у сні. Колиж нарешті скажемо: ПОІХАЛИ!

Петрівський Володимир. Табор ДП Санкт Мартін, Австрія.

БІЛЕНЬКА ХАТИНА

Нема як на Україні
Ніде так не бачу,
Як я собі розгадаю
То гірко заплачу.

Бо на нашій Україні
Так гарно мов в раю,
Там щебече соловейко
У зеленім гаю.

У Пелипчу на край села
Там біла хатина,
Колись мешкав там мій батько
Вся моя родина.

Мешкав батько й рідна ненька
Вся моя родина,
Осталася сиротою
Біленька хитана.

Большевики зруйнували
Біленьку хатину,
Розігнали по всім світі
Всю мою родину.

Повій вітре, повій тихий,
З моїй України,
Та принеси мені вістку
Від моїй родини.

Віє вітер, віє дужий,
Вгинається хата,
Ой забрала клята чека
Рідненького брата.

А сестричку большевики
В тюрму засадили,
Матір вбили а битенька
В Сибір виселили.

Большевики гірше звірів
Не дають й дихати,
Розігнали родиноньку
Зі своєї хати.

І на вас ще прийде кара,
Кара від Ісуса,
Прийде ще час що врубають
І Йоськови вуса.

Панько Дудкодуй

ОЙ ЛИШИВ Я ЖІНКУ

Ой лишив я в краю жінку
Тай донечку Галю,
А сам ходжу по Канаді,
І тяжко зітхаю.

Як приїхав то й сам немав
За що поснідати,
А не щоби я був міг
Їх сюди забрати.

А як прийшов ліпший час
То навіки мене з жінкою
Й донев розлучила,
А тепер вже такі часи

Що шкода й думати,
Большевики лихі люди
Не хотять пускати.
Ах ви кляті комуністи

Що ви наробили,
Не одну ви родиноньку
В жебраки пустили.
Жінко моя, Катерино

Й ти донечко Галю,
Нераз тяжко я заплачу
Як ся розгадаю.
Як ми колись любилися,

Все в купі ходили,
А вороги кляті мене
З вами розлучили.

Панько Дудкодуй

НА СЕЛІ

Раз старі жиди в божници
Крику наробили,
Бо до них сільські хлопчиська
Собаку впустили.

Звісно жиди страхопуди
Собаки бояться,
То давай куди попало
Під лавки ховаться.

Попід лавки жиди лазять
Ногами й руками,
Аж підлогу вамітають
Чисто бородами.

Мошко ліз небачив Срулька
І виліз на нього,
Срулько круку тут наробив
Дивного штрашного.

Ну, чого мене боїшся?
Став Мошко питати,
Я сам в страху що можливо
Прийдеться вмерати.

Срулько бороду погладив
Йойкнув неборака,
Чуєш Мойше, я думало
Що то ти собака. — М. Горішний

ДІДУСЬ І ВНУЧОК

Старий дідусь рубав дрова
Більше як годину,
А що змучився, то каже:
— Піду відпочину.

Положився в холодочку
В садку між корчами
От тепер собі натягну
Свобідно ногами.

Думав старий відпочити
Аж внук прибігає,
Ані сіло, ані впало
Таке вповідає:

— Якби так мої мамуня
Вас дідусю взріли,
То напевно щоби дуже
А дуже зраділи.

Бо вони то все говорять
Днями і ночами,
Коли вже той старий дідько
Натягне ногами. — М. Горішний.

Я ГОРДИЙ СВОГО РОДУ

Я гордий свого роду
Що я Українець,
Нехай про те всі знають
Як ворог, так чужинець.

Для мене Україна
То рідна моя мати,
Буду її на світі
До смерти все кохати.

Для мене все що рідне
Святим на віки буде
Про те куди лиш піду
Буду казати всюди.

І нині хоч в неволі
Мій нарід опинився,
За нього я до Бога
Буду що дня молився.

Я свій прапор шаную
Для мене він є рідний
І вірю що колись ще
Я з ним буду свобідний.

Для мене батьківська мова
То скарб великий, сила,
В тій мові моя мати
Любити край учила.

Я гордий свого роду
Говорю всім то сміло,
Бо моє серце край свій
На правду полюбило! — М. Горішний.

БУВ Я ВЧЕРА НА ВЕСІЛЮ

Був я вчера на весілю
Там музики грали,
Наші старі австріяки
Гоцки витинали.

Розгулялись та співали
Австрію хвалили,
Для цісаря Франца Йоська
На здоровля пили.

Юрко Куций розкричався
Аж му текла слина
Бо він в австрії при війську
Був як капралина.

Гриць Безносий зза Австрії
Робив колись в пана
Тому йому так до серця
Австрія припала.

Катерина Черевата
Хустку загубила,
Для цісаря за податки
Панам діти мила.

Панько Лисий за образу
Сидів в кримінали,
Бо по пяному раз в корчмі
Плював на медалі.

Гандзя, Каська і Паранька
В школу не ходили
Однак Австрію всім серцем
Дуже полюбили.

Грали скрипки і цимбали
Аж тряслася хата,
Бо там Австрію хвалили
І Франц Йоська тата.

Гради скрипки і цимбали
Біднота співала
При горівці бо на правду
Розуму не мала.

Гоцки, кльоцки, австріяки
Треба щось встругати,
Щоби себе по пяному
Добре показати. — М. Горішний.

ДО ТОВАРИШІВ

Товариші мої любі
Хочу одно знати?
Чого "плести" що бандити
Наші рідні брати?

Вони ніде не ходили
Зі своєї хати,
Працювали в себе в дома
Як їх вчила мати.

Защо у Вас бандитами
Вони поставали
Якщо вони в чужій хаті
Ніде не бували.

Не ходили ні Варшаву
На Москву вбивати,
Защож у Вас бандитами
Поставали брати?

Не бачите рідні брати
Хто є бандитами?
Ті, що прийшли у Карпати
И стріляють до мами.

Отже вони бандитами
З роду поставали,
Як з Варшави так з Москви
На Україну прийшли.

В Україну, у Карпати,
В наші рідні хати
Сестер, братів убивати
Життя відбирати.

Мають право наші брати
Любити Карпати,
І там далі усі жити
И себе боронити.

Товариші рідні брати,
Час вже зрозуміти,
Хто бандити а хто брати,
Таж ми вже не діти.

Бандити ті що прийшли нас
Усіх визволяти.
Наших братів в рідній хаті
Задармо вбивати.

Отже вони є бандити
Бо прийшли в Карпати,
І забрали нашу хату
Їх треба, так звати.

Як будемо так робити
Що нам скажуть кати
То будемо всі терпіти
Відтак жалувати.

Ліпше буде нам всім жити
Як будемо вчитись,
Зло від добра розріжняти
Своє шанувати.

З Московщини Братіслави
Букарешту, Праги,
Нема чого нам чекати
Ні добра, ні слави.

З Берліна, Відня, Варшави
Від монголів з "Буди",
Ми повинні вже те знати
Що вони нам вороги. — В. І. Ч.

З ВЕРХОВИНИ ДО РОДИНИ

Пішов би я до Молдави
В сусідну країну,
Якби Київ знов мав славу
В госте у родину.

З Верховини у Молдаву
До свого городу,
Не далеко у дорогу
Галицького роду.

Там соловій Україну
Славив оспівану,
Варта було б Буковину
Бачити зелену.

З Буковини аж до Криму
За добру годину,
Побачити ту країну
Що несла руїну.

Поїхавби до Кавказу
А теж в Кубанщину,
Також в рівну Донеччину
І в стару Холмщину.

Звідав би я до Домбасу
Чаруючу красу,
Не обминув Харківщину
Славну Полтавщину.

Вступив би я в Херсонщину
В славну Гетьманщину,
В середок Київщини
І так в Волинщину.

Ой полечу на Вкраїну
Усюди огляну,
І поверну в ту частину
В любу Лемківщину. — В. І. Ч.

ФРАГМЕНТИ

В яких думках переймешся
Таку силу маєш,
І на стільки в життю своїм
З неї користаєш.

В людській праці лиш будова
Одна вартість має,
Що дух людський все підносить,
І вершин сягає.

Всі похибки вчать розуму,
Та як краще жити,
Щоб ті самі блуди в життю
Більше не робити.

Ми є сліпі в буденщині,
Мертві у застою,
Аж поки нас не рушить щось
До життя, до бою.

Хто на життя глядить сміло
Чисті думки має,
Там зневіра в нутро душі
Сумнівів не пхає.

Блуди других дуже легко
Кожний добачає,
Лищ розумний свої власні
Скоро помічає.

Засмічені ми віками
Мусимо купатись,
В крові борні і до життя
Кращого узятись.

Ждемо того дня святого
Коли зможем встати,
І свобідну Україну
В радощах витати.

Безвартний в нас увесь наш час,
Простір і атоми,
Коли науку вбертаєм
На людські погроми.

Хто програми праці своїй
Щоденно немає,
Той успішних результатів
Даремно чекає.

Кращий світ тоді збудуєм,
І назвемо раєм,
Коли душу всіх народів
І себе пізнаєм.

В того думки кріплять силу
Добробут витає,
Хто щоденно праці своїй
Програму вкладає.

Хто програми праці своїй
Щоденно вкладає
Той на успіх і добробут
Числить право має.

СУМУЮ ЗА КАРПАТАМИ

Сумую за Карпатами,
Краєм України,
Звідки нас тут привезли
У чужі сторони.

Плачу, тужу, в день і в ночи
За тими горами,
По котрих ми всі ходили,
Крутими стежками.

На Вкраїні ми виросли
Тішились верхами,
Ми нікого не кривдили
Там спокійно жили.

Ох, Боже, одинокий
Найліпше знаєш ти,
Що ближніх ми всі любили
Чого бідимо ми?

А може ми завинили,
Що не мудрі були
За те що чужих слухали
Про-себе забули.

Ой про себе ми забули,
Справу занехали,
"Руснаками" себе звали.
А про край недбали.

В Україні хочем жити
Де до тепер жили,
Лемківщину мем любити
Доки будем жили.

Тепер будем усі знали,
Що ми зле робили;
А від тепер будем дбали
Для себе робили.

Щоб ми могли повернути
У рідні сторони
В ті веселі, любі хати
Чути в церкві дзвони.

І там віка доживати
Як прадіди жили,
А опісля спочивати
Де предки спочили.

Дай нам Боже перебути
Що знами зробили,
Дай нам Боже повернути
І бути щасливі.

Чи зможемо повернути
І бути вільними?
Дай нам Боже осягнути
Тебе просимо ми. — В. І. Ч. Завадський

ВИДАВНИЦТВО "НАША КУЛЬТУРА"

що було закрите німцями в 1939 р., знову приступило до активної праці під головним проводом Митрополита Іларіона (Проф. Д-ра Івана Огієнка). "НАША КУЛЬТУРА" ставить своєю метою видавання праць голівно з ділянки української культури, мови та красного письменства. Вже вийшли такі книжки:

1. Митрополит Іларіон: Легенди світу.
2. Митрополит Іларіон: Марія Єгиптянка. Поема.
3. Митрополит Іларіон: "На Голготі" (Страждання Українського Народу).

Ціна кожної одної книжки $1.50. Замовлення на книжки й належитість просимо слати банковим чеком або "моний ордером" чи просто банкнотами в регістрованім листі на адресу:

Editions J. A. B., 70, Faubourg Poissoniere, Paris (10).

МАЄМО

Найліпші, найновіші, найпрактичніші, найморденіші, найвигідніші УКРАЇНСЬКІ МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ. Друк ні великий, ні малий, — дуже приємний для очей і читання. Елєгантський! Машинка сильної будови, послужить на довгі роки.

ВСІ священники, учителі, парохії, читальні, народні доми, запомогові товариства, письменники і всі бизнесові люди повинні таку машинку мати. Друк читкий. Стійні (Стендард) ключі, розложені Академією Наук.

Замовляйте в одинокій українській агенції на цілу Канаду. Ціни ті самі що й в чужих. Піддержуйте своїх для власної сили.

Офісова РОЯЛ машинка для офісу — $190.50. Переносна (портебл) мала, у футералі $89.50 з пересилкою. Роял машинка до писання вдоволить і найвибагливішого. За повне вдоволення ручимо. Машинка котрою будете все горді. Замовляйте собі українську машинку ще нині!

GAY PRODUCTS
3651—B., Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! — В Сполучених Державах замовляйте від цеї самої фірми, під адресою:

GAY PRODUCTS
Belding, Mich., U. S. A.

НЕБЕЗПЕЧНЕ ПОЛЮВАННЯ

— Алеж і футро у тебе! З чого це?
— З лиса. Я сам сполював.
— Так мусиш мені оповісти як це було?
— Це було в ночі. Він був старий, глухий і сліпий на одно око.
— Хто лис?
— Ні той з гардероби.

ПІМСТА

Кравець приходить по гроші, Служниця впускає його негайно до кімнати.
— Пан дома? — питає здивовано кравець.
— Певно.
— Ну, маю щастя. Досі коли приходив з рахунком, так його постійно не було.
Служниця всміхається:
— Так, бо мені вчора виповіли службу.

ЩАСТЯ

— Я мав нині щастя. Уявіть собі, що на трамвай яким я їхав, наїхало вантажне авто.
— І тобі нічого не сталось?
— Я, вискочив, заки кондуктор підійшов до мене з білєтами.

ДОТЕПНА

На базарі підходить дама до перекупки і купує яблука.
Перекупка: Коли не вірите пані, то попробуйте.
Дама вкусила яблуко і каже:
— Якби такі яблука росли в раю, то Ева була би лишила ся невинною.

ЧЕМНІСТЬ

Двох добродіїв у вагоні. Один курить і пускаючи другому дим під ніс, питається:
— Що ви скажете на моє цигаро?
— Мені видається що якось смердять якби свинячою щерстю.
— Е, то мабуть ви занадто близько нахилилися і я обкурив вам бороду.

ЛЮДСЬКА РІЧ

— Івасю, ти ходив вчора поза школу!
— Пане професоре! Ви самі якось казали, що навіть найліпший чоловік може раз зблудити.

ЗНАЧНА ПОПРАВА

— Чи ваш син вже вилікувався від страшної недуги клептоманії?
— Ми ствердили значну поправу. Тепер він уже не приносить все, що йому попаде під руки, а тільки те, що нам у хаті потрібне.

ПОПРАВИВ

— Скажи, чи ми не ідіоти?
— Прошу тебе, говори в одному числі!
— Скажи, чи ти не ідіот?

ХОЛОДНОКРОВНИЙ

Горить великий готель. Гості в паніці тікають, допчуть одні других, крики і зойки. По хвилині виходить спокійно якийсь добродій і каже до одного з пожежників:
— Найважніща в таких випадках холоднокровність. От бачите, всі тікають в паніці, а я спокійно встав із ліжка, вложив комірець, завязав краватку запняв камізельку і блюзку, вложив на голову капелюх і спокійно вийшов, закуривши папіроску.
— То правда, — відповідає пожежник, — але чому ви не одягли штани?

ФІЛЬОСОФІЯ

— Я вже три рази освідчався і три рази дістав гарбуза.

— То ви мусите бути дуже нещасливий?

— Ей, ні! Я розважив що краще є раніше плакати, а опісля сміятися, як спочатку сміятися, а потім плакати.

СУМНА ХАТА

— Що бачу, ви купили собі радіо.

— А так. Відколи виїхала теща, в хаті було рішуче затихо.

НОВІ ПОДАТКИ

Ходить поголоска поміж люди що мають ухвалити такі нові податки:

— Для дівчат люксусовий, — для жінок, — оборотний, а для старих кавалірів — від нерухомостей.

ЖІНОЧІ ШПИЛЬКИ

Жінка, що висміває мущину — легко про нього забуває, коли за ним плаче, — ніколи... поки не прийде інший на чергу.

Коли жінка мліє, тоді вона найсильніша.

Жінка, котра любить чоловіка, вихвалює його завжди перед другими мужчинами — перед жінками... ніколи.

ЗЛЕ СКАЗАНЕ

Учитель: Що тут є зле сказано: Я пішов си до дому. Хто може мені це сказати?

Ученик: Що ви ще не пішли собі до дому, пане професор!

ВІДПОВІДЬ

Зустрічаються приятельки.

— Позавтра виходжу заміж.

— Гратулюю.

— Знаєш, що робить мій будучий чоловік?

— Знаю.

— Що?

— Велику дурницю.

СПОГАДИ З ФЕРІЙ

— На кожний випадок культурний чоловік він не був — оповідає Марійка приятельці. — Уяви собі, він поцілував мене з десять разів, поки представився!

ОРІЄНТАЦІЯ

— Тихо сиди, бо в другій кімнаті сидять гості.

— Ти як знаєш?

— Бо я чув, як мама говорила до тата: "мій коханий".

НІЧНЕ ЖИТТЯ

Говорили про крізу.

— А при тому всі нічні льокалі переповнені!

— Теж говориш! Хто може спати в такі безнадійні важкі часи?

ВДЯЧНІСТЬ

— Вдячність, — це обовязок. Подумай, Павле, чи в минулому році була якась така подія, за яку ти бувбу Богові вдячний?

— Так, пане професоре! Як ви зломали ногу.

— Як я вломав ногу? Ах, ти думаєш за те, що вона пригоїлася так швидко?

— Ні, але ми тоді немали два тижні школи.

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та віджившює тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.
ST. ANDREWS SUPPLY

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить вірші творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЧИ ...ОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двойку користь: Перше, ви ади читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

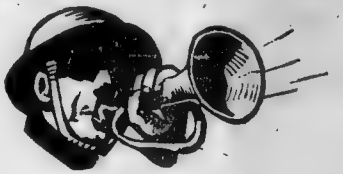

Вже вийшла з друку нова книжка, котру написав Евген Березинський під назвою:

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"

та

"КЛИМ ПОБРАТИМ"

Книжка має сто сторін. Розмір книжки є 4½x6 цалів. Ціна 35 центів. Для книгарень опуст 35 процент. Замовлення разом з грішми шліть до:

EUGENE BEREZINSKY
77 East —7th Street, New York 3, N. Y., U. S. A.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука	.40
52 Тайни, — варто знати —	.25
Тайни краси	.25
Зрівноважене життя	.25
Київ і Рим	.25
Світає день	.25
Як дістати чого серце, бажає?	.25
Вона і Я	.25
На Чужині	.25
Лише для бабів	.10
Порадник про кохання	.25
Штуки	.10
Щасливе подружжя	.25
Як стати богатим	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду?	.10
Літературний Сміх	.35
Кохання	.25
Як повискати любов?	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим	.25
Факти про попів	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину	.25
Як ворожити картами	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ	.50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована	1.00
Догідність у супружестві	1.00
Антольогія Укр. Письменства	.65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діє. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію	.15
Горнятко Кави, на дві дії	.25
Засвистали козаченьки,	.25
Старий Кавалір, на 1 дію	.15
Чудовий Зять, на одну дію	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Ганзя,	.25
Ого!	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще ніяк посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25

ЧИМ Я БУДУ? поучайте	.10
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ,	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гаряче	.10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поничих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗІ — на одну дію	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ	.15
ЦІКАВІСТЬ,	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ,	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА,	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	.15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

УВАГА! — Не дріть, не кидайте, не ніщте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! Збут все ви них є! Робіть гроші — 1.00
Думи і пісні В. Тулевітрів — 25ц.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	$1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages	.15
Love Thrills —36 pages	.15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	.50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	.25
Own Sugar Making at Home	.50
How To Raise Mushrooms	.15
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО	$1.00
ПО АМЕРИЦІ	$1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ	.75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ	.35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ	.15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ	.30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1918
PROMIN PUBLICATION

Рік 18, Ч. 9. Верес. 1947
No. 9. Vol. 18. Sept. 1947.

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді $1.75 на один рік в Америці 2 доляри
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

ЗАВЗЯТИЙ БУЗЬОК!

Наш добре знаний учитель М. Борисик у Вінніпегу і околиці має знов клопоти з бузьком. Він що дня бігає довкола хати з патиком, щоб настрашити цього завзятого бузька але надармо, бо бузьок таки насівся заглянути в комин Борисика.

Simple, easy-to-operate, sturdy—the Blythe Rol-rite is a masterpiece of design and construction.

REPLACEABLE BALL POINT and ink cartridge unit for 50 cents. Installed in seconds.

RICH, GLEAMING COLOR COMBINATIONS.

For Milady—a smartly styled model for her purse.

ALL TIME GUARANTEE

GAY PRODUCTS
3651-B. Winnipeg, Manitoba, Canada

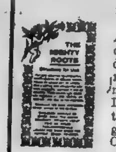

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно мати заворот голови, бо за $1.50 дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІНЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріпляє ціле тіло. Замовлення шліть до:
ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише —— 50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:
GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg. Man., Canada

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц.
ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.
Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 стороні. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки оден доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:
PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

● ЖЕНИТЬСЯ! — З відповідною дівчиною або женщиною. Много українських дівчат і женщин є членами нашого клюбу. Дочки фармерів, вдовиці з маєтком, фармами, і т. п. Деякі багаті. ОПИС 10ц. Довірочно. Женщини вписуються даром.
Canadian Correspondence Club
Box 128, Calgary, Alta.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, наголовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:
PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

DLA OGÓLNEJ KORZYŚCI I POLEPSZENIA BYTU umieść ogłosznie w "PRZEWODNIKU"

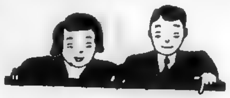

1—ogłoszenie—podając lub szukając niebuwałą sposobność byznesowa.

2—ogłoszenie—zamienienie majątku, zwykłych i niezwykłych rzeczy w okolicy i dalej.

3—ogłoszenie—szukając lub podając pracę albo inna propozycję.

4—ogłoszenie—sprzedając lub kupując informację, i t. d.

5—ogłoszenie — do Polsko-Amerykańskiego klubu towarzysko-matrymonialnego.

Rezultat wielce popłaca się ogłaszającym. Wyślij dziś ogłoszenie (40 słów — wyraźnie wypisane po Polsku lub Angielsku — nie umiemy po Ukrainsku) i 25 centów Amerykanskich (lub przekaz pocztowy szyli money order) które opłacą ogłoszenie w Przewodniku na trzy miesiące do: Stasia Mastalerz, 177 Fourth St., Troy, N. Y., U. S. A.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя понад все!

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з пестернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів
GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ДО ЧОГО ДОВОДИТЬ ДУРНОТА?

В малім містечку Клендібой зберався "екстра ґенк", бо там направляли сіпіярську зелізничу дорогу. Секційний форман Йогансон оперував тим ґинком. Фармері з північної манітобської "каліфорнії" брали мішки з хрестами на плечі та ішли на жнива шукати роботи. Деякі з тих фармерів, що від самої весни, тяжко наробилися на своїх фармах при корчованню пеньків та каміня спинялися коло того "екстра ґенку" і ставали до роботи. Була чутка, що жнива не дуже надійні то мовляв, ліпше стати оттут до роботи ніж ходити поміж фармерів хто знає куди. Товчи ногами кілька десять миль поки знайдеш яку роботу, а тут робота зараз є. Хоч на екстра ґенку платня менша ніж в фармера, але тут як поробиш до осени, поки не замерзне, то часом можна більше заробити ніж в фармера коло штукування або коло машини. Та буває і таке що коло машини мало що заробиш як зачнуть перепадати дощі або як зачнуть пускати ґралі в машину зі снопами, та як поломиться машина то й кілька днів піде марно поки полагодять.

Оттак говорили та радились фармері з манітобської каліфорнії, Савка Никола і Іван що разом надійшли і стали до роботи на екстра ґенку, бо тут і відпічнеш трохи. На тім ґенку було вже около 15 хлопів. Робота була не тяжка і бос був добрий чоловік що не гонив хлопами, то фармері по кількох місяцях тяжкої праці на своїх лісових фармах дійсно знайшли відпочинок на тім ґенку.

Савка ще молодий, 26-літний чоловік, був веселої вдачі. Говорити по англійськи ще не знав, бо що лише три роки як приїхав до Канади, але був досить збиточний, так що кожного полудня полудня або по вечері він все мусів виробити якісь збитки щоб було зчого посміятись, а вже найбільше любив сміятися "бос" Йогансон.

Одного разу посідали обідати, (обід брали зі собою) а між ними був один що писався Чайка, він що лише приїхав з краю і мав якусь таку натуру що ніколи не міг виспатися. Другі робітники лише порозкладаються з обідом, а Чайка вкусить дещо трохи та скоро лягає і спить. Того дня Чайка ляг собі між молодими одноріч ними прутиками лозини, наче в коноплях і відразу заснув. Савка пильнував його де він лягав та скорше зїв свій обід і взявся до роботи. Сів собі коло Чайки та почав крутити вужевки з тих лозових прутиків і давай привязувати Чайку до землі. Брав оден прут з одного боку а другий з другого боку і поверх Чайки звязував прути до купи і так від ніг до голови припняв Чайку до землі, а той спить і гадки немає. Тоді Савка пішов в корчі та назберав ріща і насипав та прикрив Чайку ріщем що й не видно його, а тоді побіг до баса і покликав його щоби йшов подивитися бо там медвідь спить, то можеби його злапали.

Йогансон як заглянув що той лежить під ріщем, але не знав що Чайка привязаний до землі, схопився за живіт і душився від сміху, але побіг до вогню і схопив тліючу головню, приніс та положив ту головню перед носом Чайки. Чайка як потягнув носом того диму і не знав що зним діється та хотів зірватись на ноги, а бос впав на землю і качається та геть душиться від сміху, а Чайка борикається та ніяк не може відірватися від землі і вилізти з під того ріща, а всі регочуться та аж заходяться від сміху. Та коли вже всі насміялися до волі, тоді скинули знего ріща та порозтинали лозину і освободили Чайку.

За кілька днів скінчили роботу коло Клендібой і бос дістав приказ ладувати до "бакскари" всі причандали і їхати до Вінніпеґу, а там набрати більше хлопів і їхати в полудневo західну Манітобу.

В Вінніпеґу взяв ще 20 хлопів, з котрих половина була свіжих іміґрантів і май же цілий ґенк був український, тільки бос, писар ("таймкіпер") та кухар і пару других котрі робили джеком. Коли переїхали в західну Манітобу, то там вже була велика громада самих українських іміґрантів і всі спали в одній "бакскарі" а ті реш-

та спали осібно, то Українці мали цілком свою республику.

Робота була трохи тяжка бо там було саме якесь болото, то шини встрягли в землю так що й не видко було, то треба було копати та добувати з болота. Однак ніхто не робив через силу, тільки що темпати тайзи, було не так легко як в піску. Та по пару днях привикли і до такої роботи, а тоді подумали про якісь розривки. Такий гурт, поверх трийцять молодих людей ніяк не можуть всидіти тихо бо молоде життя потребує якоїсь розривки, якоїсь розваги, і одного дня Савка щось надумав собі і каже:

— Панове громадо! — Я бачу що в нас тут нема ніякого ладу ані порядку, а так ми не можемо жити. Ми мусимо вибрати собі війта і робити якусь громадську роботу, чи як ви думаєте?

Така думки припала всім до вподоби, бо знали що хоч на кілька днів будуть мали нову забавку як малі діти і всі закричали:

— Ану! Війта давай нам! — Гей, хто хоче бути за війта?!

Між ними був один свіжий імігрант котрий перщий раз став до роботи бо недавно приїхав з краю і всі виділи що він поводився якось згорда і видко було по ньому що він любив приказувати другим, то Савка щось виміркував, щоб було більше сміху та розваги то сказав що він дає перший голос на Міхайла. Ніхто не спорив, і Міхайла вибрали війтом. Василя вибрали громадським писаром а Николу вибрали присяжним (поліцманом) і втіхи було повна гара.

Від шестої години до девятої було досить часу на забавки, то видумували що могли аби час менав весело. А коли вже вибрали громадський уряд, тоді забава ішла краще. Прийде один до війта та каже: — Прошу пані війці мені Гарасим столочив коноплі за стодолою. Другий прийшов зі скаргою що йому сліпа Мариська забила качку на вулиці, третий що йому хтось барана вкрав і т. д. Кожний видумує якісь скарги і всі сміються а Міхайло трохи почервонів, бо уважав то ніби за образу, але на разі нічого не казав а покривджені все приступали до війта, та все видумували якісь дотепні жарти. Никола роздобув десь кухонне надломане крісло і приніс, котре мало служити за "трон" війтови. Савка приніс якесь денце з бляшанної коробки з літерами, котре мало служити за громадську печатку. Та Міхайло інакше думав. Він був капралем при війську і він звик розказувати другим, а коли його вибрали війтом то він думав що буде тримати в гарі дисципліну так як в цугу при війську. Він поглянув на ті жарти і каже:

— Слухайте, люди, що я вам скажу! Як ви вибрали мене війтом на то аби я тримав порядок в цугу чи то в гарі то маєте робити то що я вам прикажу. Бо як я був капралем при війську то всі мусіли виконувати мій приказ і то намліока. А хто не сповнив мого приказу, той був остро караний.

— Ану скажіть нам пані вуйці, як то ви карали при війську, бо я там не був, а дуже хотівби знати — каже Савка.

— Ану, ану! розкажіть нам пані вуйці — обізвалося кілька голосів.

— То маєте велике щастя що ви не були при війську, а як хочете знати то я вам розкажу, щоб ви знали, яка то має бути дисципліна. При війську є всіляка кара. За малу провину менша кара а за більшу провину велика кара. А що найголовніше, то має бути великий послух. Ось я дам вам примір. Коли я хотів закурити дзигаретку тоді я сказав тільки "сірка"! то всі на стрім голов летіли до мене з сірниками. Коли я хотів писати листа до дівки і мені треба було свічки, то тільки крикну "свічка"! і всі мають летіти на стрім голов зі свічками. Або як прийду з міста, то тільки крикну: — Ану слоні, зараз я не хочу видіти на собі ані мундуру, ані черевиків! То всі летять на глум і беруть з мене мундур і черевики та пуцують і складають на пулко.

— А як би вони не хотіли дати вам сірника, чи свічки, то щоб ви зробили їм? — запитав один молодий парубок.

— Щоб я був зробив? Ну нехай би був котрий спробував і не послухав то набравби був по морді що аж би спухла, або сто разів "нідер"! і "Авф"! То значить що мав сто разів лягчи на підлогу і встати, але так скоро, як блискавка бо я помагав йому трепачкою по плечах.

— А-а-а, то бігме файно! — каже Савка. — То ви таки добре сміли вчити тих гунцвотів. Не дурно я вибрав вас за війта, я бачив по вас що ви годні тримати тад в нашій громаді. Ану скажіть нам ще дещо більше, як то ви карали і за що?

— Я карав за непослух і за то як хто не зробив чогось до ладу. От приміром в вечір перед девятою годиною я покликаю або кожного по одинчи, або всіх разом щоб давали мундур до візити, то кожний мав зібрати мундур на ліву руку а в праві руці має тримати запалену свічку і трепачку. Коли я знайду якусь хибу, що або мундур не добре випуцуваний, або гузик не мощно пришитий, тоді беру трепачку з його рук а він робить "форверц байген" (голову вгинає в долину а задок випинає в гору) і сипну йому 25 трипачок, а тоді ідє другий раз пуцуватися.

— Одного разу ми прийшли з зицирки і хлопці зіди менажу та взялися мити шайки а стіл забули стерти. Тоді я закомендирував "Антрит"! і всі кинулися як обпарені і стали в оден глід (в ряд) і кажу до них: — Ти слоню оден з другим думаєш що я буду стерати за тобою стіл? Сто раз "нідер" і "авф"! і товкли собою аж язики повисоплювали а тоді приказав всім що мали стіл злезати язиками.

— Як бачу, — обізвався один чоловік — то ви були таки правдивим капралем при війську.

— Отак, отак! треба було вчити таких лайдаків, з іронічним усміхом сказав Савка, а робітники споглядали один на другого та загадочно підсміхалися. Бачили що то за скотина з него, але на разі нічого не казали, чекали що то далі буде.

Минали дні за днями і Міхайло по трохи зачав басувати. Він давав приказ хто мав принести води до гари, хто мав позамітати підлогу і яка там могла знайтися робота в гарі то він все казав комусь а сам ані пальцем нічого не рушив. Та не тільки в гарі, але їдуть гендкарою до роботи або з роботи, то кожний чіпається руками за "гендало" і помпає, а він стане собі з боку і навіть не думає приложити свою руку до гендала. Зразу ті громадяни дивилися на свого війта і тільки всміхалися що він таки на правду хоче пана різати, і декотрий жартом скаже: — А може б ви пані вуйці були ласкаві та потиснули трохи руками. Та Міхайло не звертав навіть уваги ніби й не чув.

Одного дня їхали з роботи і проти вітру, а вісім хлопів стало на гендкару то таки добре треба було натискати на гендала щоб їхати вперед а не взад, а Міхайлови байдуже що ті з цілої сили натискають руками. Та на тій гендкарі їхав невеличкий чоловік Луцько котрий дуже скоро сердився як що йому було не до рихту. І він з усеї сили натискав руками, а коли глянув що Міхайло навіть руки не хоче сперти на гендало і каже до него:

— Ану, чоловіче, вже досить грати пана. Або помпай, або заберайся до чорта!

— А ти до кого роспускаєш писок? — каже Міхайло до Луцька. Та вже й другі обізвалися і почалася сварка. Попріїздили всі і поскидали гендкари з шин та пішли вечеряти. По вечері зійшлися до гари. Міхайло приказав одному принести води до гари, та Луцько спинив.

— Ти вже кілька разів ходив по воду — каже Луцько — а він ще ані разу не приніс, то нехай і він принесе з раз. Досить вже тої дурноти. Ви вибрали його війтом для забавки а він взяв собі до голови і думає що він справді тут є нашим якимсь начальником. В гарі він і пальця не приложить до нічого, а далі вже й помпати не хоче. Він думає, що тут йому австрійське військо? О ні небоже, як не хочеш робити то гони до сто чортів, бо нам не треба капралів.

Міхайло аж кіпів зі злости, бо він не дуже давно вийшов з війська і ще не привик до того, щоби хтось так сміло розпускав писок до него то приступив до Луцька і ляпнув його в лице. Та закім він притягнув руку до себе, то в тій хвилі прискочив Луцьків швагер і всадив кулаком Міхайлови між очі так що той аж ногами накрився. В гарі зробився гармідер, один вхопив війтів трон та шпурнув ним на двір другий каже щоб ще й війта викинути, чиста революція!

Міхайло підвівся з долівки і пішов та сів в кутку а громада в гарі гуде як розбурхані пчоли в улию. А дивися до чого він береться? — Ая, ая! ще фарба з него не висмерділась що їхав на шифі а вже хоче панувати над другими. — Ба, таж ви чули, що він був капралем. — О, певно що він там добре збиткувався над людськими дітьми, того він не дочекає в Канаді. О, та він як схоче тут такого пана грати то йому хутко вкрутять голову. Ну, але на початок дістав добре, то другий раз не буде мав такої відваги пориватися до бійки. — Ая, ая! файно дістав, аж капральські штерна облетіли.

Говорили, дискусували, жартували і сміялися а Міхайло сидів і ані словом не обізвався. Ще два дні поробив після того й ні докого не обізвався тай до него ніхто

не говорив потім він сквітувався й забрався кудись.

Кілька років пізніше, в містечку К. в Саскачевані Савка несподівано стрітився з Міхайлом коло одного стору.

— О, як ся маєте Міхайле?! Деж ви тут взялися?

— Ну, як то де, а ви де взялися? і глянув на Савку згірдливо.

— Та я тут фармерую вже щість років.

— Я також на фармі, бо я купив пів секції в Лидда і що лиш пару тижнів тому як перевізся на фарму.

— О, то від вас до мене буде три милі і ви в тім самім шкільнім дістрікті що й я.. І зачали балакати де що про біжучі справи. Міхайло розказав що зложив чотири сотки долярів з роботи а потім послідну зиму перебув в своїх односельчан і там знайшов дівку котрій батько дав сто долярів віна і він оженився. Та жінчин вуйко сказав що коло него є пів секції земл і він поїхав та подивився на ту землю і купив. Дав трохи готівки а решта на сплату половину засіву.

Як осів Міхайло на тих фармах то хоч вони були ще не його, то він вже відразу зачав дутися в гору, хоч і не було з чим бо на тих фармах ще мало що було зорано а каміня було доволі. Купив дві парі волів, а всю машинерію мусів брати на виплат, то треба було добре приложити руки до роботи а сам був не дуже завзятий до тяжкої праці. Жінка його намагала своїми силами. Вона була фармерська дочка, то знала всю фармерську роботу. Правда, що вона не була красавиця, бо була висока шість футів і пару цалів хоч сама тонка як тичка і твар довгий та плескатий, так би дві долоні зложити до купи і в ній не було жадної примани для мужчин, тому її батько дав її сотку долярів віна щоб збувся її з дому.

Міхайло був лакомий на гроші, то не дивився на красу і оженився з нею і вона робила більше на полю ніж в хаті. Зразу Міхайло надіявся, що незадовго стане великим багачем, бож пів секції землі, то не щобудь. Сусіди мали по одній фармі а він відразу купив дві фармі отже є чим похвалитися. Але ріжниця була та, що сусіди забрали гомстеди а він за землю мусів платити. Та він такої дурниці не брав в рахубу а чванився тим, що має більше землі, то значить він богатіший від других, а як богатіщий то й мудріший від них. І де тільки зійдеться кілька фармерів разом то він все хоче фігурувати між ними, все хоче доказати їм що він знає більше від них. А вже як прийдеться на шкільнім річнім мітінгу, то він з усеї сили претьсся шоб взяти верх над усіма. Він всіма силами старався щоб його вибрали шкільним тростісом аби хоч трошки бути висшим від других, то навіть на шкільнім мітіньгу не забував згадати що він був капралем при війську, значить що він досить мудрий.

Та Савка був йому на перешкоді. Савка був там довший час і діти посилав до школи і Савку вибрали тростісом а Міхайла ні. Тоді Міхайло зачав рицькати проти Савки, а той розказав фармерам що він знав про Міхайла і в шкілнім дістрікті повстала ворожнеча. Було кількох що стояли за Міхайлом, але велика більшість була проти Міхайла бо побачили що він дуже зарозумілий. Правда що й він не був без приятелів, бо він любив добре випити а вуйко його жінки та два вуйкові сини і ще пару сусідів котрі любили запиватися вони справляли балі, почавши від Різдва, то тягнули до великого посту і гостилися то в одного то в другого, так Міхайло мав своє кулко в котрім він входив за наймудрішого. І так зробилося дві партії ворогів в дістрікті, котрі як де зійдуться то дивиться вовком один на другого.

Та Міхайло не все мав спромогу робити балі, бо цента був жадний як сліпа курка зерна, але часом з остатного стягнувся щоби почванитися. Та на його щастя, чи нещастя в Саскачевані зявилася нова індустрія. Фармері почали закладати свої домашні гуральні та варити самогонку. Міхайло дуже скоро довідався про ту індустрію і уважно перестудіював всі регуламіни що тичилось тої індустрії, вивчився всі приписи кілько та якого матеріялу потрібно до одної бочки, як задого має киснути, та як варити і де сховати. Вирахував що всі сирі матеріяли як бараболі, бураки, бруква, морква, постернак і ще там дещо, та ячмінь, овес пшениця або чап, то всьо може мати своє на фармі, тільки цукру треба купити. Та цукор вже марниця, бо як купить готової горівки три батлинки, то на один баль замало, а за ті гроші як купить міщок цукру то наварить кілька гальонів самогонки і буде мав на кілька балів, тай що дня буде мав

що потягнути і він і жінка.

І пуситв він свою фабрику в рух і був чи не найліпший гуральник з него. Тоді вже він був мудрий понад мудрих (звичай но в кружку своїх приятелів). Тоді і відвага в него була велика, так що нікому не змовчав (хоч до бійки не поривався) бо все його мало бути зверха.

Доки ще не прийшла була повоєнна кріза то він бідачиско як міг латав діри (платив проценти) аби хоч на зверх ніби триматися на ногах. А вже як прийшла кріза один рік, другий а відтак третий, тоді вже Міхайло присів до землі цілком. В хатині стало пусто (хоч в ній і до того часу не було жадних меблів). На ліжку самі пірвані лахи, він сам в общарпанім шматю, жінка в нужденних лахах, а за діти то й згадувати нема що. Четверо дітей голі як цигаяти і їсти нема що. Та вже іда їдою, коби хоч випити було що. Доки ще міг стягнутися на цукор, то самогонка не виходила з хати і чоловік замотиличить свою голову самогоном і за все лихо забуде. Та знов лихо з тим, що як запаморочить собі голову то не тільки забуде за лихо, але й за роботу забуває, а тоді і най ліпше господарство може піти коміть головою, а що вже говорити про таке господарство де повно довгів?

Та нарешті прийшло так круто що Міхайло ніяк не міг роздобути кілька долярів щоб міг купити хоч пів мішка цукру і нема чим запаморочити голову. а як голова твереза, тоді вся біда лізе перед очі. Пішов він до голови по розум і задумав зробити інший бізнес. Він знав кількох фармерів англійцій (кілька миль від него) котрі були вже старші кавалїри. Запряг коні до воза, взяв жінку на віз і поїхав. Заїхав перед хату Джорджа і став. Фармер вийшов з хати.

— "Сей, Джордж"! — каже Міхайло, — дай мені два доляри, то я тобі лишу свою жінку. А той подивився на Міхайла й каже:

— Щож ти Майк зваріював, чи що є з тобою? Сам обернувся і пішов, а Міхайло обернув кіньми і поїхав до Чарлого. Чарлий щось там робив на подвірю і побачив що той став коло него та щей жінка на возі, то з чемности мацнув за капелюх пальцями а тоді запитав чого хочеш Майк? Міхайло знов сказав щоб той дав йому два доляри то він лишить йому свою жінки. Чарлий відразу влютився і крикнув:

— "Ю дем фул дорді боганк! Гет авт фром гір"!

Дістав вже доброго обливня але завернув кіньми та поїхав ще до Била, котрий був молодший трохи, то думав що з тим може зробить яку угоду. Заїхав перед хату і став. Вийшов Бил і спитав чого хочеш, а той знова своє: Бил глянув на обоїх тай каже:

— Ти забераїся сейчас до пекла разом зі своєю жінкою! і лопнув дверми та пішов до хати. Міхайло стратив надію на бізнес і завернув до дому.

— Та чогож ти їздиш попід хати та злостиш людей? — запитала жінка бо вона не знала його пляну і по англійськи не розуміла нічого.

— Я тому їздив, бо хотів тебе виренгувати комубудь за два доляри, але такої шкапи як ти, то й задармо ніхто не хоче.

— Ах ти "боме" проклятий! То ти вже аж на таке пустився? А недочекаеш того, аби ти мене продавав! — Скочила з воза й плачучи побігла до свого вуйка.

На другий день відріклась і хатини пустої і дітей голих і пішла кудись, ніхто не знав де вона поділась.

Міхайло випровадив діти ніби по маму, а сам пішов в другий бік і також десь щез бо на фармі не мав вже чого триматися, а приятелів вже не мав жадного бо через його зарозумілість всі хого вирекались. Через таких темняків і пияків український загал терпить зневагу, бо вони кидають чорну пляму на свій нарід і оплюгавлюють українське імя між чужинцями.

С. Д. Любянецький

ПАРАСКА.

Послухайте мої любі
маленької казки,
Про сумну пригоду
дівчинки Параски.

Котра дуже часто
не слухала мами,
А ходила як кажеться
крутими стежками.

Аж коли Параску —
пригода стрінула,

Тоді з неї добра
Дівчина знов була.

Коли вже Параска
семий рочок мала,
Так її матуся
гарненько прибрала.

Та одного ранку
через сад і поле,
Взявши за рученьку
завела до школи.

Щоби в ній навчилась
букваря читати,
Та на білім зшитку
задачу писати.

Та Параска чомусь
школи не любила,
Коли її учителька
в лавку посадила.

Не могла й хвилини
тихенько сидіти,
Хотіла мов птиця
у поле летіти.

І хоч пробувала —
твікнути з кімнати,
Так це її невдалося
і мусіла ждати.

На другий день рано
знова мати взяла,
Та привівши в школу
вчительці сказала.

Що колиб Параска
зважилась втікати,
Вона має право
в шкуру її дати.

Вчувши те Параска
дуже зажурилась,
В школі з діточками
цілий день лишилась.

Все через віконце
на двір заглядала,
У гай погуляти
побігти бажала.

І раз раннім ранком
замість йти до школи,
Іншими стежками
пішла вона в поле.

А з поля до лісу
бо надію мала,
Що мати не буде
ніяк того знала.

Тай почала в лісі
суниці збирати,
І алузки ломити
квіточки зривати.

А коли вже досить
утомлена була
Лягла під деревце
і твердо заснула.

І в той сам час в лісі
як сонце пригріло,
Пробудивсь в криївці
сам медвідь-бурмило.

Тай забаглось йому
напитись водиці,
Тож пустився зараз
лісом до криниці.

І коли він з ліса
до води спішився,
Під тим то деревцем
також зупинився.

Хотів в холодочку
спочити хвилину,
Аж тут він побачив
лежачу дитину.

Здувувавсь він дуже
почав приглядатись,
Та близше до неї
почав підсуватись.

Врешті вже бурмило
аж над нею став,
Та по білім личку
лизати почав.

А бідна Параска
зо сну пробудилась,
Та ледви на него
тільки подивилась.

Зо страху бідненька
прямо остовпіла,
І з уст своїх навіть
пари не пустила.

А сам медвідь-бурмило
не знав що робити,

Бо дуже хотів він
спрагу загасити.

Тому то й пустився
скоро до криниці,
І там вже до схочу
напився водиці.

Параска тим часом
всі сили зібрала,
Та в село чим скорше
втікати почала.

Як прийшла до дому
припала до мами,
Тай зараз залилась
гіркими сльозами.

Та прирікла мамі
що більше ніколи,
Не піде до ліса
а тільки до школи.

От і кінець моїй казці
друзі мої милі,
А за другою шукайте
в слідуючім "Точилі"

Та між часом не забудьте
грошей призбирати,
І на Пресовий Фонд "Точила"
вкоротці заслати.

Тут на продаж тоже
книжки гарні мають,
Бо все про культуру
Як годиться дбають.

Тож щоб всім нам було
весело та мило,
Подбаймо всі як годиться
про славне "Точило".

Евген Березинський

З ДЕННИХ ЕПІЗОДІВ

Я сам добре памятаю
як приїхала була,
Ти з хлопчиком ще маленьким
до родинного села.

Щоб відвідати матусю
та батька старого,
Котрих мабуть не бачила
років довгих много.

Всі вітали тебе радо
ти всюди ходила,
Що неділі ранесенько
в церковцю спішила.

І синка з собою брала
казала щоб вчився,
Щоб по свойому до Бога
він щиро молився.

І тішилась твоя мати
що ти не змінилась,
Що для церкви і народу
вірною лишилась.

А коли вже відїздила
всі сльози втерали,
По відїзді довший час
тебе споминали.

Та нарешті так сталося
що й я тут дістався
І мов на жаль привеликий
про інше дізнався.

Зразу віри не хотів
нікому я дати,
Але з часом довелося
всю правду пізнати.

Здивувавсь я як побачив
що з дороги збилась,
І до стада овець блудних
також прилучилась.

Однак мені не годилось
сваритись з тобою,
Тай ти гейби боялася
стрінутись зі мною.

Правда твої брати рідні
до мене писали,
Що це сталося з тобою
все мене питали.

Однак я не мав охоти
їм правди писати,
Та матері вже старій
жалю завдавати.

Аж врешті війна почалась
і ляхи програли,
А ті, котрих ти хвалила
наше село взяли.

Та почали від людей
що їм вдалось брати,

А тих котрі противились
без суду вбивати.

І так вони без причини
вбили батька твого,
А потім ще розстріляли
і брата одного.

А другого з родиною
на Сибір заслали,
Рідну тобі хату й поле
чужим людям дали.

І сусідів вже не стало
все бачиш змінилось,
Та я кажу щоб тобі
бодай хоч приснилось.

Те страхіття що там нині
бо колиб збудилась,
Так я вірю що пізналаб
що з дороги збилась.

І я певний що так буде
бо люде вже знають,
Як спритненько ті герої
правду закривають.

Викрикують на весь світ
що бідних ратують,
А тим часом вони їх
за правду мордують.

Гей сусідко, — схаменися
не йди з чужинцями,
Подивись лиш що сталося
з твоїми братами.

Та поки ще не запізно
до своїх вернися,
І лиш свого як годиться
до смерти держися!

Точило читайте — на шмір посилайте,
І читачів нових — йому приєднайте!

Нюйорк, Червень, 1947
Евген Березинський

ОЙ НАПИШУ ДО ТОЧИЛА

Ой напишу до Точила
Хай світ цілий знає,
Що та хлопня галіційська
У нас виробляє.

За чарочку алькоголю
Скокнулиб у воду,
Щоби лише нанитися
Брудного смороду.

Як напються, за героїв,
Себе дуже мають,
І цісаря, Франца Йоська,
Над все вихваляють.

Для них Австрія, то мама,
А Франц Йосько тато,
За них вони по сальонах
Воюють завзято.

Неодного зза Австрії
Били поза вуха,
Тому що він на них робив
Що лиш було духа.

Рідну маму проклинали
І били Максима
Защо небудь, де попало,
Як русского сина.

Однак дурні те любили,
І люблять до нині;
Про Австрію споминати,
У кожній хвилині.

Між святими образами,
Франц Йоська тримають,
І до нього, мов святого,
Молитви складають.

Час давно вже пробудитись,
Трохи розум мати,
Та на Австрію й Франц Йоська
Згори насвистати. — М. Горішний.

ФРАГМЕНТИ

Хто на розум дуже бідний,
Слабу память має,
Нехай що дня з диких рожів
Поживу вживає.

Свербивус є пожіточний,
Вітамін Ц має,
На слабу память і розум
Дуже помагає.

Хто занадто дуже щирий,
Нахабність скриває,
Бо щирости забагато
В других вимагає,

Все незломна терпеливість
І праця єдина —
Доведе нас всіх до цілі
З низин на вершини.

Хто в щось вірить, що так воно,
Чому? — не спитає, —
Той з розумом дуже бідний
Розсудку не має.

Все, що було собі колись,
Іншу форму тепер має,
З поліпшенням — погіршення
Давні сліди затерає.

На услузі і на ласці
В чужих пробувати,
То ніколи в життю щастя
Не можна зазнати.

Ми є сильні і завзяті
Трудимося много,
Та без знання і без згоди,
Труд варта нічого.

В рідній школі ми творимо
Життя своє власне,
А без рідних шкіл у себе
Все будем нещасні.

Я не хочу йти до неба,
Бо з ким мені стрітись? —
Як всі мої приятелі
Будуть в пеклі грітись. — С.М.Д.

ПЕРОМ ПО ПАПЕРІ

Пише
Евген Береза-Дунаївський

Добрий Вечір, Дорогий Читачу!
А коли спитаєш щож такого доброго в тому вечорі бачиш так от тобі моя щира товариська відповідь.

Сидиш собі по вечері безжурно в хаті та читаєш щойно з почти відібраний новий здорового сміху та гумору журнал "Точило", читаєш і хоч може від тяжкої праці на кусень хліба для себе самого та своєї родини і рук нечуєш, так серце твоє наповнене веселостию-гумором і на чисто обмитому твойому лиці показується весела усмішка, бо ти читаєш той гумор написаний рідною материнською мовою в своїому українському журналі "Точило". — Так, дорогий читачу, це справді добрий, веселий вечір, а головно для тебе. Але, чи застановлявся ти коли над тим що якраз під ту пору коли ти почуваєшся веселим робить той майстер-видавець того журналу?

Тобі може здається що йому ніколи нічого не бракує, що в него всього доволі так що він лише з бутного безжурного життя та для свойого власного душевного вдоволення видає оце све веселе повне гумору "Точило".

Коли ти так думаєш, так прости мені що скажу що ти помиляєшся і то досить грубо. Так дорогий читачу, гіркий для видавцу оцей сміх, котрий тобі на здоробля виходить, так гіркий і то дуже гіркий, бо тільки подумай ти так сам, коли твоя передплата скінчиться, так ти йдеш на почту та спокійненько засилаєш належитість за цілий Божий рік, а звідти вертаючись до дому вступиш по дорозі на шклянку зимного пива а випивши його кивнеш головою йдеш в хату та ждеш спокійно того дня, коли нова, свіжа бочка сміху прийде тобі аж до твоєї хати.

Так, дорогий читачу, з висилкою своєї передплати ти вислав від себе всю свою журбу, вислав від себе та заслав до того нещасливого видавця. А він, одержавши твою передплату то на маленьку хвилинку втішиться, а потім його чоло покриється журбою-зморщками, бо незнає він до кого з тими грішми перше бігти, чи до компанії в котрій купує папір, чи до тої звідки чорнило бере, чи за світло, або комірне заплатити, бо властитель вже хоче за незаплачення комірного на вулицю викинути. І так він ходить по редакції, аж нарешті мов опарений підскочив, бо в черевикові вже давно золівки нема а чорт десь цвяшок на долівку кинув.

Довгів в него по вуха котрих і так ма-

ло з вже може десять місяців тому стриженої голови видно, ходить бючися з журбою, а порожні кишки марша йому пригравають, бо вірте або ні, але бідачисько тільки два рази на день їсть. Правда, що трохи перебирає, бо рано пє каву з булкою, а в полудне їсть булку з кавою, зате тільки вечером позволяє собі вже на свіжу та найздоровшу понад всі інші модерні напитки воду.

От такий то брате вечір тому, хто присилає тобі оцей весе́лий журнал котрого ти тепер читаєш. — Ну, а тепер скажи, чи не добрий твій вечір?

Та слова без діл, це полова без зерна. Але коли в тебе є справді щире, приятельське серце, так не будь самолюбом. Коли в тебе добрий, веселий вечір, так ти хоч раз в році поділись тою веселостию, радостию з тим, хто веселить тебе цілий рік. Можна це зробити в дуже легкий спосіб. Ось послухай, а я скажу тобі його. От стоїмо на передодні місяця жовтня, знаного нам українцям як міцяць КНИЖКИ. Подивись добре на останню сторінку "Точила" а знайдеш там великий список прекрасних книжок до читання, виберй та псрепиши наголовки таких книжок котрі для тебе будуть цікавими. Вложи цей перепис замовлення до коверти разом з грішми та зашли до редакції "Точила", а за кілька днів одержиш почтою не тільки книжки але й щиру подяку від видавництва, а читаючи їх можеш сміло думати що вечір той є справді веселим, добрим вечером не тільки тобі самому але й видавцеві того все повного сміху журналу "Точило".

А тепер, доброї тобі ночі дорогий читачу. Спи спокійно а вставши завтра рано берись охочо за кожне діло та поступай мужно в незнану вандрівку життя, а я як знайду вільну хвилину, знова як нині затягну щось "Пером По Папері".

ПЕРЕКУПКА І ГЕНЕРАЛ.

Було це зза часів царських
В місті Петрограді,
Вулицею проходжався
Генерал-в параді.

Медалі грудь украшають,
Золоті і срібні,
Він на базар повертає
Між сідухи бідні.

Що торгують яблоками
Попід камяниці,
Були там баби, і були
Гарні молодиці.

Генерал так замашисто
Йшов через дорогу,
Що вивернув бабі ябка
І скривдив небогу.

Баба в крик: — А ти гільтаю!
Волоцюго пяний
Позберай мені тут ябка
Бо зле буде з нами!

Генерал поглянув грізно,
І тупнув ногою,
Тихо бабо, чи не бачиш
Хто перед тобою?

— Овва, хай буде хто хоче,
Так я не боюся,
Позберай ці ябка зараз!
Верещить бабуся.

Тихо, бабо чарівнице,
Раз я повідаю,
На мою грудь подивися,
Я це, що й цар маю!

Баба швидко підкасалась,
Наче чарівниця:
— Подивися, я це маю,
Що й сама цариця! — С. Калинець.

МУДРІ ВИСКАЗИ

Деяким усе темно в голові.

Звізди на небі не прибиті цвяшками.

Захланний чоловік усе працює сам, і дідька має.

Кожний любить навчати, хоч нічого не знає.

Много ніколи не доходять до своєї цілі.

Сірником можна спалити хату.

Через нас зле в світі.

Рай є причиною всього пекла.

Хто нюхає табаку, то пчихати мусить.

До кого далеко, то не є близько.

Язик творить добро, а ще більше лиха.

До лиха пів біди й ціла є.

Втома насуває милий спочинок.

Колиб усі були мудрі, то не булоб дурних.

Дурне слово чинить лихо.

ВТРАЧЕНИЙ ХЛОПЕЦЬ

Божена Німцова

Був колись один пан, вельми богатий. Але що йому було з того цілого богацтва, колиж не мав дитини, якій рад був би усе це віддати. Був уже скорше підстаркуватий, ніж молодий. Бідолаха кожний Божий день ходив зо своєю жінкою до церкви і молився, щоб поблагословивши їх Бог хоч єдиним синочком.

Довго так воно ішло, доки одного дня почула наче щось під серцем має. З дня на день надії упевнювались, і коли народилась мала дитинка, панови приснився такий сон, що народиться в нього син, та треба його добре берегти, щоб до 12 літ він не доторкнувся до землі, бо як тільки він доторкнеться до землі, відразу втратиться!

Ну, добре. Вродився хлопчик такий втішний та гарний. Пан зараз закликав аж девять няньок, які мусіли його доглядати і було їм приказано, щоб не давали хлопцеві стати на землю. Няньки певно трималися панського приказу; вже кілька днів залишилося до 12 літ і ще ані одного разу не доторкнувся до землі. Завжди носили його на руках або возили в золотій повозці.

Пан почав уже готуватися до свята визволення свого милого сина з такої тяжкої недолі. . . Закликав численних гостей. Коли відразу почувся на дворі страшний крик: та нянька, що тримала на руках хлопчика, схотіла подивитися, що то сталось — така цікава була — забула свій обовязок і поставила хлопця на землю, сама до вікна кинулася щоб гляяути на двір. Крик уже стихнув. Хоче нянька знову взяти хлопця на руки, але — не можна вислюбити її здивування, коли нігде в хаті не могла хлопця знайти і згадала заборону панську. Почала так плакати та голосити, що всі люди в домі збіглися. Прибіг і сам пан, та перелякано питав, що сталося, де хлопець. Тут нянька тремтячи, як осика, з великим жалем розказала як воно сталося.

Засмутився пан бермежно, що так усі його надії розбилися. В ту ж мить розіслав слугів своїх усюди щоб відшукати хлопця. Приказував, благав, золото дощем розсипав, аби йому сина привели. Добре шукали та хлопця не знайшли, так наче його не було ніколи.

Через деякий час став засмучений пан помічати, що в однім з його найкращих покоїв кожну ніч, саме коло півночі щось гуркотіло і жалісно стогнало. Коли пан помітив, що воно і стогнало і гуркотіло що ночи, забажалось йому провірити що воно таке і прийшла йому до розуму така гадка, що чи не той втрачений хлопець так там убивається. І розголосив пан що дасть триста корон тому, хто в тій кімнаті просидить одну ніч. Триста корон добрі гроші, тим більш для вбогої людини, і не мало знайшлось таких, що на це згодились. Але як надійшла 12-та година то почало щось гуркотіти, то кожний лякався й утікав, роздумуючи так: не варто за 300 корон накладати життям. І не міг ніяк пан дізнатися, хто там плаче і вовтузиться, чи то його рідний син, чи яка потвора.

Недалеко панського двору жила одна вдова мірошника з трома дочками. Бідолахи були дуже вбогі і жили цілком у злиднях. Долетіла і до них чутка за 300 корон і за плач і гуркіт у панській кімнаті. І сказала старша дочка зажуреній матери:

— Мамо моя, чому нам там у біді вікувати? Може спробуємо щастя, піду я на одну ніч вартувати, може щось і заробимо. 300 корон нам би дуже знадобилися.

Мати закрутила головою, на хвилю замислилася, наконець з причини їх убогого животіння дозволила доні іти до панського дому одну ніч там переночувати в панській кімнаті. Пішла старша дочка мли парка до богатого пана і розказала чого вона хоче.

— Ти бажаєш піти на варту? — запитав пан. Ну, добре дівчино, запитай щастя.

— Так, пане, спробую, але я вас дуже прошу, щоб мали таку ласку звеліти мені щось дати їсти, щоб зварили мені якусь

вечерю, бо я дуже голодна, — прохала вдовина дочка.

Пан негайно дав приказ, щоб принесли страву і в туж мить принесено було тої страви не на одну, а на три вечері; дівчина набрала собі скільки було треба, взяла дров, запалила воскову свічку і пішла до вказаної її кімнати. Там розпалила в печі вогонь, приставила до нього горнятко зі стравою, стіл застелила, приправила собі постіль і за усею цею працею не помітила як пробіг час. Ось і північ добігає. Тут почало щось по кімнаті скакати, плакати. Дівчина з острахом дивилася по усіх кутках, але нічого нігде не бачила, усе порожно як на долоні, тільки чути що скаче та плаче. Відразу все стихло і перед нею зявився гарний хлопець і питає таким привітним голосочком:

— Для кого то ти вариш? — Собі, — відповідає дівчина.

Зажурився хлопець, сумно глянув на неї і за хвильку знову запитав:

— А для кого ти стіл накрила?

— Для себе, знов відповіла дівчина.

Гарний хлопець ще більше зажурився і в його сірих очах заблистіли сльози.

— А кому ти постіль приготовила? — запитав він накінець.

— Собі, — так само відповіла дівчина.

Тут у гарного хлопця полилися сльози, він заломав руки і щез. Вранці розказала млинарчина дочка панови усе, що вона бачила і чула, але те що хлопець так журився її відповідями вона не сказала. Пан відрахував їй 300 корон і радів вже тому, що почув. На другий день середня сестра пішла на варту, а старша сестра навчила її що робити та як відповідати і вона запамятала усі ці поради. Пішла до пана і коли він її дозволив ночувати в кімнаті і дав страви, взяла вона усе, що потребувала і пішла в кімнату. Там розклала вогонь, приставила до нього страву, застелила стіл, поправила постіль і чекала півночи. Колиж знов зявився хлопець і почав питати:

— Кому вариш, кому стелиш? Кому постіль приправляєш? — вона на це відповіла:

— Собі, собі, собі!

— Хлопець так само розплакався, заломав руки і зник.

Вранці дівчатко усе розказало панові, тільки не сказала як її відповідями журився хлопець. Як перша так і друга дівчина одержала по 300 корон золотих.

На третий день каже наймолодша дочка млинарки:

— Еге, мої сестри, як вам так добре йшло, що по 300 корон золотих поприносили. Піду і я щастя попитати. Може мені Бог поможе той страх перетерпіти.

— Мати найбільше милувала ту наймен шу дочку, але бачучи що старшим нічого злого не сталося дозволила й тій. Вона так само як і сестри попросила у пана дозволу, потім попросила за страву, усе забрала що потребувала і пішла до кімнати. Там розпалила вогонь, приставила до нього горнята, стіл застелила, постіль поправила і в страху та в надіях чекала на північ. Як тільки вибила 12-та година почало по світлиці щось скакати та плакати. Дівчатко оглядалося по всіх кутиках, ніде нема нічого, а чути що скаче і плаче.

Відразу все стихло і перед нею став гарний хлопець і привітним голосом запитав:

— А кому ти то вариш?

Сестри вчили її як на то відповідати, але коли вона дивилась на гарного хлопця, здалось їй що не буде зле інакше йому відповісти.

— Ну, комуж ти вариш? — нетерпляче знову запитав хлопець.

— Собі — але як би ти того схотів, так і тобі, — відповіла дівчина. Зажурене обличе хлопчика прояснилось.

— А кому ти стіл застелила?

— Собі, але як би ти того хотів, то булоб воно і для тебе.

Легка усмішка пролетіла по обличю хлопця.

— А кому ти постіль приправила? — запитав він третий раз.

— Собі, — але як би ти того схотів, то булаб вона і для тебе.

Тут хлопець зовсім зрадів, заплескав у долоні, кажучи:

— Добре, добре, як що це все ти для мене наготувала. Але почекай хвилинку, почекай прошу тебе, бо я ще піду перше попрощатися з моїми добрими приятелями, що мене весь час плекали.

Тут по хаті повіяв теплий вітрець і посеред кімнати відчинилася велика яма. глибока як пропасть, і туди хлопець почав поволи спускатися. Дівча хотіло дізнатися куди він іде, схопилася за кінчик одягу і разом з ним спустилася до низу. Новий світ відкрився перед її очима. Праворуч текла золота річка, ліворуч виблискували золоті верхи, а на середині розляглася гарна луговина (лука) окрашена тисячами квіток. Хлопець ішов наперед, а дівчатко тихесенько слідом по заду за ним, щоб він не побачив. На луці він нахилявся до квіток, оглядав і пестив їх. Далі прийшли вони до золотого лісу. Як до нього наближалися то повилатало безліч різного птацтва, що співало дуже гарно, та літало навкола хлопця. Ці птахи сідали йому на плечі й на голову. Хлопець промовляв до них і весело пестив. А дівчина уломила собі золоту гилячку, щоби мати якусь памятку з цієї мандрівки.

З золотого лісу перейшли до срібного. З цього лісу повибігало много різних звірят Вони горнулися до хлопця, і радісно коло нього скакали. Він гладив кожного і розмовляв. А дівчина уломила собі і срібну гилячку міркуючи:

— Хто знає, чи мої сестри будуть мати віру як буду їм оповідати, де я була та що я бачила.

Колиж гарний хлопець із своїми приятелями розпрощався, повернув він до дому тим же проходом, яким вийшов, а дівчина все тихенько за ним. Колиж підійшов до отвору тієї пропасти, схопила вона хлопця за одяг і разом з ним вскочила в ту кімнату з якої вийшли і той отвір за ними зачинився.

— Ну, ось ми і повернулися а тепер можемо і повечеряти, казав хлопчик, а дівчинка скоренько побігла до вогню і принесла на стіл що там було зварено. Посідали до стола і понаїдалися до схочу. Тоді хлопець каже:

— Тепер моглиб ми вже і полягати.

Тай полягали в добре приправлену постіль, а межи ним і собою поставила дівчинка золоту і срібну галузку.

За хвильку обоє спали.

На другий день сонце стояло вже високо, а млинарчина дочка ще не зявилася.

Панови вже не втерпілося. Ще деякий час почекав, але як не було нічого чути, стало йому страшно, щоб не сталося в тій кімнаті чого злого. Пішов подивитися. Хто ж може висловити його радощі, коли відчинив двері, він побачив на постелі свого втраченого сина коло млинарської дочки. А вони тоді саме тільки що зі сна пробудилися. Батько радів мов мала дитина і закликав усе паньство щоб з ним раділо. А хлопець як побачив коло себе ті дві гилячки, здивовано запитав дівчини:

— Хіба ж ти зі мною там в низу була? Ну, як що ти мені така вірна, то знай що ти мене визволила від закляття. А з тих гилячок будемо мати два замки.

Він узяв ті гилячки викинув їх за вікно а з них в ту хвилину повстали два замки один срібний, другий золотий замок, в якому стала жити млинарка зо своєю наймолодшою дочкою і з визволеним нею молодим паном. Як що не вмерла, то й досі ще живе. — "ПЧОЛКА".

НЕРАЗ В ЗАДУМІ

На любовну тему серця

Нераз в задумі самотою
Я тужу мила за тобою,
Ах, мила,
Летіти хочеться до тебе
Щоби так крила були в мене
Ах, крила —
Бо серце рветься дні і ночі
Я виглядаю свої очі,
За тобою,
Щоби хоч раз тебе узріти,
Так лраще буде мені жити,
В спокою.

Микола Горішний

НОВА ПІСНЯ ГУЦУЛІВ

Гуцули ми із карпаття,
Славної вершини,
Як пісоньку заспіваєм,
Почують низини.

Заспіваєм співаночки,
Народні, давненькі,
Щоб почули нас низини
Й простори далекі.

Покотяться голосочки
Далеко луною,
Щоби знали в цілім світі
В якім ми настрою.

Хвалили нас вже поляки,
А тепер москвини,
Щоби світу похвалитись,
Що це їх килими.

Та не люблять вони нас всіх,
Лиш нашу культуру,
Бо не мають нічо свого
Хиба дику шкуру.

Насміхались тихцем вони
З нашого убрання,
Та з гуцула нас не змінять
На ворога пана.

Ми кептаря не зміняєм,
Кресані й дзюбеньку,
За московську рубаху,
Папаху брудненьку.

Бо рубаха смердить лоєм,
Папаха козою,
А всі їхні інші строї
Дикою москвою.

А. Господин

ПІСНЯ КОВАЛЯ

Дзень, дзень молот по зелізі,
Буде обруч на телізі,
Буде леміш, буде рало,
Щоби скибу добре брало.

Дують, дують чорні міхи
Пирска вогник із утіхи,
А зелізо у гарнилі,
Аж біліє в жару силі.

Тепер його на ковало
Стуку, пуку то ще мало,
Бийте, бийте хлопці ручі
На топірці на блискучі.

Бийте, бийте без вимови
Будуть свердли і підкови,
Будуть серпи і мотики, —
Праці мало зиск великий.

Гей огниста наша праця,
Не лінивим за ню браться,
Скачуть іскри із металю,
Поки тепле, куй ковалю!

Всіх би тих мені прислати,
Що не вміють працювати,
Тих що дують на студене, —
Швидкоб інші стали в мене. — І. Кіцан.

ЩЕ ГІРШИЙ

Учитель (у школі в Гленела):
"Я чую, що Ник Шуйц дуже бреше і свариться".
"Се нічого, — каже один з учнів, ви повинні почути мого батька".

ДІВЧИНА ПЛАЧЕ.

Мама (питається): — Що сталося0
Дівчина: — Він мене звів!
Мама: — Як, коли?
Хлопець: — Не правда!
Дівчина (злісно): — Як то не правда? Ах ти брехуне! А тепер на канапці хто мене поцілував?

—0—

Сучасне громадянство борше може приняти між себе чоловіка без голови, ніж чоловіка без краватки.

—0—

В нашім шаблоннім громадянстві чоловікови прощають його оригінальність лише в тім випадку, коли вона смішна і втішна.

—0—

Чоловік прийшовши з похорону і каже до своєї жінки:
— Йой, йой, Боже! Стільки вінців було на домовині! Ото небіщик був би тішився, як би був їх побачив!

—0—

Пропащу жінку можна всюди знайти.

—0—

Чи цей пан старається о ручку вашої донечки?
А я, — а я, —
Щож донечка?
Нічого собі, старіється.

—0—

Гарна жінка є небом для ока, пеклом для душі, а чистилищем для кишені.

—0—

Вона: — Він все говорив, що має нерухомости, а я наївна думала, що він про каменицю говорить.

—0—

Жінка — це хрест, — який навіть жиди мусять нести.

—0—

Тепер на світі так тихо, що лиш чути як росте процент і голод.

Жінка як пише, то поповняє два злочини: бо побільшує число книжок, а зменшує число жінок.

Жінкам все таки лекше, бо девятої заповіди не виконують.

—0—

Коли хлопець в 25-ім році життя має пустий живіт, то ще не повинен попадати в розпуку. Але дівчина в тому віці, то це трагедія.

Кажуть, що обережність є матірю поводження! Це не правда! Бо як би була обережністю, то не булаб матерю.

—0—

В СУДІ

Судия: — Якби ви були відразу призналися, це заощадилоб мені багато праці!

Обвинувачений: — Та я бачу, що й пан судия до роботи не дуже скорі.

ЛЬОТЕРІЯ..

— Подружжя — каже він — це справді льотерія: Один виграє, другий програє.
— Правда — підхоплює вона. — Ти мене виграв, а я дістала тебе.

ДОБРИЙ ШКОЛЯР

— Якто, Ромцю, ти знов забув, що вчився в школі? Диви твій товариш Василько все памятає.

— Е, не штука! Йому далеко ближче зі школи до дому.

ОПРАВДАЛАСЬ

Мати до доньки підлітка:

— Я чула, що ти вчора поцілувала сина нашого сусіда.

— Так, мамусю, але це він почав перший.

В ЛІКАРЯ

— Ви дали свому чоловікови той пляйстер з гірчиці?

— Дала. Він його жвав довго і гриз, а все-таки не міг проковтнути. Скажіть, пане докторе, як його варити?

СКРОМНИЙ

Директор: То ви хочете бути мудрішим від мене?!

Урядовець: Пане директоре, цеж пречінь таке скромне бажання.

НЕМА ДУРНИХ

Мама: — Ромцю, будь чемний і поцілуй на добраніч наню.

Ромцьо: — Ага, щоби я так дістав по морді, як учора татко.

БОДАЙ ЩОСЬ

Шеф лютиться, що агент приїхав без замовлень з подорожі.

— Якто, ви нічого, нічого не продали?

— Чомуж ні! Продав свій годинник, бо не мав за що вернути до дому.

ЧОМУ?

Добродій Носоріг приловив свою дружину з іншим мужчиною і застрілив її.

Коли запитали його, чому він не застрілив мужчину але жінку, він відповів:

— Бо інакше я мусів би щодень іншого убивати!

ВІЙТИХА

Війтиха, грубенька собі ніврок кобіта, спізнилася на Службу Божу. Йдучи на своє місце потрутила якогось газду, а той відвивається:

— Як хто такий грубий, то не повинен ходити до церкви!

На те відповідає війтиха:

— Проси Бога, щоби я схудла, а я буду молитись, щоб ти помудрів.

ПЛЯЦКИ

— Славчику, це перші пляцки, які я спекла для тебе, скажи, чи вони такі, як твоя мама пекла?

— Якраз такі! Я подумав був, чи то ще вона не залишилась по небіжці.

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та відживлює тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.
ST. ANDREWS SUPPLY

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить вірші творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменащь. Ціна 85ц. В твердій оправі лише $1.00

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЧИ ... ..ОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двойку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за долира. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Вже вийшла з друку нова книжка, котру написав Евген Березинський під назвою:

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"

та

"КЛИМ ПОБРАТИМ"

Книжка має сто сторін. Розмір книжки є 4½x6 цалів. Ціна 35 центів. Для книгарень опуст 35 процент. Замовлення разом з грішми шліть до:

EUGENE BEREZINSKY
77 East —7th Street, New York 3, N. Y., U. S. A.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Доращука —	.40
52 Тайни, — варто знати —	.25
Тайни краси — — — —	.25
Зрівноважене життя — —	.25
Київ і Рим — — — —	.25
Свитає день — — — —	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я — — — — —	.25
На Чужині — — — — —	.25
Лише для бабів — — —	.10
Порадник про кохання — —	.25
Штуки — — — — —	.10
Щасливе подружжа — —	.25
Як стати богатим — — —	.25
Як ворожити з горнятка чаю	.25
Чим я буду? — — — —	.10
Літературний Сміх — —	.35
Кохання — — — — —	.25
Як позискати любов? — —	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим — — —	.25
Факти про попів — — —	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину —	.25
Як ворожити картами — —	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — —	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ —	.50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал ——	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована —	1.00
Догідність у супружестві —	1.00
Антольогія Укр. Письменства —	.65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, ділає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію —	.15
Горнятко Кави, на дві дії —	.25
Засвистали козаченьки, —	.25
Старий Кавалір, на 1 дію —	.15
Чудовий Зять, на одну дію —	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя, — —	.25
Ого! — — — — — —	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:

52 ТАЙНИ, наука, розрада —	.25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюче	.10
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — —	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — —	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог —	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поніщих діточих пес.

ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії	.20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію	.15
ОТО РАЗ! — на одну дію —	.10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, "	.15
КОСТЕВІ ЗВИТКИ, на 1 дію	.15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію	.15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію	.15
ШТУКАРІ, на одну дію —	.05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, "	.10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію —	.15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію	.10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ —	.15
ЦІКАВІСТЬ, — — — —	.05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — —	.10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію	.15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію	.15
ЧЕРГА, — — — — —	.05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію	.15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію	15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.

ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.

СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.

СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.

СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.

ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все на них є! Робіть гроші — 1.00

Думи і пісні В. Тулевітрів ———— 25ц.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated	$1.00
Forming The Habit of Work, — 36 pages	.15
Love Thrills — 36 pages	.15
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	.50
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	.25
Own Sugar Making at Home	.50
How To Raise Mushrooms	.15
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — —	$1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — —	$1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — —	.75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — —	.35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — —	.15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — —	.30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
PROMIN PUBLICATION
Рік 18, Ч. 10. Жовт. 1947
No. 10, Vol. 18, Oct., 1947
TOCHYLO PUBLISHING CO.
Selkirk Ave., Winnipeg, Canada
ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді $1.75 на один рік в Америці 2 доляри
Authorised As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

ЩАДІТЬ НА БУДУЧЕ!

Купуйте Канадійські Щадничі Бонди!

THE BLYTHE

Rol·Rite

BALL PEN

Minimum Fair Trade Price
No Luxury Tax

ONE FINGER CONTROL
RETRACTABLE POINT

A Flip of the finger—the pen is ready for smooth writing. Then, Snap—the ball point is retracted; safely tucked away.

Simple, easy-to-operate, sturdy—the Blythe Rol-rite is a masterpiece of design and construction.

REPLACEABLE BALL POINT and ink cartridge unit for 50 cents. Installed in seconds.

RICH, GLEAMING COLOR COMBINATIONS.

For Milady—a smartly styled model for her purse.

ALL TIME GUARANTEE

GAY PRODUCTS
3651-B. Winnipeg, Manitoba, Canada

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпять ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього- так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знаєте як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? —5 ц. Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вспоминайтеся!

ПОТРІБНО сторників, аптик. агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонн. Друкована на добрім книжковім папері. Ціна книжки один доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білєта, коверти, базарові тикета, нагодові листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку ко незалежного Видавництва:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

DLA OGÓLNEJ KORZYŚCI I POLEPSZENIA BYTU umieść ogłosznie w "PRZEWODNIKU"

1—ogłoszenie—podając lub szukając niebuwałą sposobność byznesowa.

2—ogłoszenie—zamienienie majątku, zwykłych i niezwykłych rzeczy w okolicy i dalej.

3—ogłoszenie—szukając lub podając pracę albo inną propozycję.

4—ogłoszenie—sprzedając lub kupując informację, i t. d.

5—ogłoszenie — do Polsko-Amerykańskiego klubu towarzysko-matrymonialnego.

Rezultat wielce popłaca się ogłaszającym. Wyślij dziś ogłoszenie (40 słów — wyraźnie wypisane po Polsku lub Angielsku — nie umiemy po Ukrainsku) i 25 centów Amerykańskich (lub przekaz pocztowy szyli money order) które opłacą ogłoszenie w Przewodniku na trzy miesiące do: Stasia Mastalerz, 177 Fourth St., Troy, N. Y., U. S. A.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Насіл понад все!

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з юстернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів

GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ЯК ЧЕСНОГО ТО И ЛЮДИ ШАНУЮТЬ

Буває нераз так, що одна людина яки мось злим поступком приносить ганьбу усьому своєму народові, а буває і так що одна людина своїм розумним і чесним поведенням приносить честь і повагу своєму народові. На перший погляд то здається що кожна людина на світі любить честь чи пошанівок, а прецінь є такі люди котрі не дуже дорожать своєю честию і їм не дуже в голові чи там хто поважає їх чи ні. Найбільше ті що люблять впиватися з часта алькоголем, то вони цілком не розуміють що то значить честь. Бо напється алькоголю тоді стане дурний і робить такі річи через котрі цілковито тратить повагу між людьми. Така людина що не дбає про свою честь, то в неї нема ладу ані в хаті ані в родині, ані на обійстю ані на фармі.

Така знов людина котра дорожить своєю честию, то вона не буде вживати алькоголю, але старається на кожнім кроці бути справедливою, ретельною і виразумілою та взірцевою. В такого чоловіка ви знайдете повний лад в його домі, в його родині і на обійстю та на фармі. Чесного і порядного чоловіка господаря, ви можете пізнати з далека по його обійстю, коли ви заглянете його самого (господаря) то певно що бодай з пошаною поглянете на него. До таких взірцевих господарів належав Степан Проворний.

Степан через кілька років робив на своїй фармі, з сусідами зжився котрі любили ;ого і поважали за то що він з кожним жив у згоді. Він докладав досить праці, бо на фармі було каміня а без каміня мало детраплялися фарми на прері, хіба там де була сама пісковата земля. А він вже мав таку натуру, що як що робив, то до ладу. За кожним оранням чи дискованням визбирував те каміня і звозив на купи бо не міг стерпіти того аби на його полю лежало каміня так як де в котрого з його сусідів.

Та помимо його пильної праці, йому не йшло добре так як повинно бути і він продав ту фарму, а знайшов та купив собі ліпшу фарму але між англійцями, далеко від своїх людей. Правда, що з тим йому не було багато клопоту бо мав все своє що тільки було потрібно до господарки то позичати не потребував нічого в них. Та зразу нові сусіди англійки поглядали на него з якоюсь ненавистию та погордою, так ніби вважали його за якусь заразливу слабість що вліз там межи них. Чи мали вони яку причину до того?

Як люди осідали на гомстедах, то звичайно що емігранти кожної народности старалися осідати при купі і осідали. Звичайно що англійські емігранти були красше поінформовані, де були ліпші землі і там вони осідали. Хоч і українські емігранти забирали добрі фарми, то все таки більшість з них забрала кепські фарми, але які вже фарми траплялися то такі брали аби близько коло своїх.

Кожна народність в своїм краю мала якусь свою культуру, а яку культуру мала в своїм краю таку і до Канади привозили. Українська еміграція складалась з найбідніщої кляси селян, котрі стояли на досить низькім степені культури і великий процент було між ними не грамотних, а вихована в невільничім дусі що привикли були цілувати руку яким небудь урядникам та хреститися перед кожною камінною статуєю, отже таку то культуру привезли наші емігранти та показали культурним англійцям. Та вже найбільше вслалилися наші емігранти тим, що любили справляти гучні забави, як весілля, чи які свята або й похорони чи які там ще інші, на котрих не обходилось без алькоголічних напитків, а при піятиці, старим звичаєм бійка дручками та орчиками а потім пізви і т. інше. А коли вже по бійці ішли судитися до англійських суддів, то й слава розходилася широко і ,англійці дивилися на українських емігрантів з погордою як на пів дикунів. Тому то англійці з початку дивилися з великою погордою і на Степана Проворного.

Коли Степан перебув рік між новими сусідами англійцями, то вони побачили що він чесний, тверезий і роботящий, що завів взірцевий лад на обійстю, що він і йо-

го родина поводяться по культурному, тоді обернулись до него симпатично і тоді він вже почувався як між своїми. Фамілія в него була не мала і робити було кому. То зараз на початку зробив досить великий город. Спровадив деревців і цілий город обсадив трома рядами деревців, а по при дорогу зробив невеличкий городець і понасівав різних квіток та цвітучих корчів. В городі найбільшу площу заняли бараболі та капуста. Другі площі були горох, просо, коноплі, соняшник, мак, а далі гарбузи, бураки цукрові та столові, огірки, морква, цибуля, і всяка всячина яку тільки сіється в городі. І сусіди приходили та дивилися як на експериментальну фарму бо такого великого двох акрового города вони ще не бачили на фармі. А все було виполене, висапане та підгорнене що аж любо було дивитися на той город.

Англійк звичайно сам робить на фармі і на городі, то він посіє пару рядочків то цего, то того і то вже його город. А в Степана і жінка і діти роблять на городі то там є всякої всячини не тільки для себе, але й для других на продаж.

Англійці з природи є горді і можна сказати самолюби, але він побачить що хтось має щось ліпшого від него, або щось мудрішого зробить ніж він тоді він признає йому рацію і відноситься до него з пошаною, так і до Степана зачали відно ситися з пошаною і почали уважати його за високо культурного чоловіка.

На другім році свого побуту між англійцями, Степан задумав оженити свого сина. Він не збирався справляти такого весілля як то звичайно роблять наші люди але мав родину та приятелів старих, сусідів то якось не випадало так щоб не зробити жадної забави, бо ; родина могла бися жалувати. Син женився з дівчиною сиротою, то весілля мало відбутися в його хаті і він обрахував що всьої родини та старих сусідів котрих думав запросити не буде більше як двайцять і пять осіб. Та на всякий случай спровадив пять барілочок сайди з малин, суниць та яблук і одну барилочку пива.

Весільна забава мала відбутися в суботу в вечір, то вже о пів дня в суботу, приїхав англійський священник бо українського не було щоб повінчати молодят в дома. При вінчанню були тільки родичі та пару жінок, як сестри, братова та цьотки котрі помагали кухарити і ті жінки наважились щоб молодята вклонилися родичам перед шлюбом а самі заспівали до того приспособлену пісню. Степан не хотів тої церемонії, але мусів піддатися домаганням цьоток молодої.

По вінчанню, молодята і священник та родичі і цьотки молодої засіли за стіл, випили по шклянці яблучнику та зїли перекуску і церемонія була скінчена. Священник відїхав і зараз написав до місцевої газети що він вінчав українських молодят, та дуже хвалив українську весільну церемонію.

Жінки зараз взялися приготовляти столи та готовити всьо що мають ставити на столи на перекуску, а тут задзвонив телефон і питає чи то мистер Проворний? Степан іде до телефону, а там англієць просить позволення прийти і подивитися на весілля. Він що тільки відступився від телефону, так знов другий дзвонить і просить дозволу і він майже до вечера не міг відступити від телефону. Степан не мав наміру просити англійців на весільну забаву навіть найблизших сусідів, а тут вони сами просять дозволу не тільки близькі, але й по кілька миль дальше. І щож він мав робити, відказати що ні? Так щож тоді вони подумалиб про него? Хотів чи не хотів а кожному мусів відповісти що йому буде дуже приємно як вони прийдуть і забавляться в ;ого домі, хоч зголосився мало що не цілий дістрікт.

Бони вже нераз чули про славні українські весілля котрі закінчували свої церемонії в суді, але вони знали вже також і Степана тому їх кортіло прийти і подивитися яке буде в него весілля, але вони як культурні люди то не хотіли пхатися самі, а просили дозволу то як же їм відказати? Найгірше журився Степан тим, що як тільки їх найде то чи буде мав чим прогостити їх всіх?

До вечера велика фронтова кімната була заставлена столами, а на столах понаставляли повно всякого печива на закуску, як паї, кикси та кукіс, а пожіж то кілька мисок з улюбленими маленькими голубчиками з рижу зо шкварками, котрі як знаємо любить кожний Українець.

Зачали зїздитися гості. Перша фіра приїхала найблисша Степанова родина і музики. Степан попросив одного свого свояка, щоб той допильнував кожного гостя котрий увійде до хати, то щоб почастував його шклянкою сайди та щоб попросив до стола на перекуску, а як перекусить тоді може собі сісти і балакати або танцювати. Сам він мусів пильнувати щоб чемно привитати кожного гостя та попросити до хати бо то був його обовязок.

Весілля відбувалось при кінці травня і припало якраз на підповню місяця. На дворі тепло іясно як в день. Гості зачали зїздитися і за недовгий час велике подвіря заповнилося возами, богами та гарами. Народу повно скрізь і в хаті і на подвірю так як на деякім відпусті. Гості заходять до хати а там головний маршал частує їх і садить за стіл. Англійці дивуються, що на столах стоїть всякої всячини, але з най більшим смаком заїдають маленькі голубчики і не можуть нахвалитися тих голубчиків, бо такого смачного вони ще не їли в своїм життю. Англійські жінки питають українських як вони то роблять та як печуть? Вилазять зза стола і ввічливо дякують за прием та знакомляться одні з другими і йдуть танцювати або сідають на боці та балакають а другі йдуть за стіл.

В одній просторій кімнаті грала музика і поважніші гості там танцювали, а на дворі грало ще дві групі музик. Степан зачув музику на дворі і вийшов подивитися. Перед порогом грали старих сусідів хлопці а другі знайомі хлопці та дівчата витинали коломийки, та він знав що вони були спокійні.

По другім боці хати знов музика і ціла бригада танцюристів. Підійшов він до них щоб побачити хто то грає, та музика стала.

— Може ти будеш гніватися мистер Проворний що ми тут граємо та забавляємось? — каже один музика.

— Цілком ні, — каже Степан. — Я дуже радий що ви весело забавляєтесь, тільки прошу вас забавляйтесь спокійно.

— О, не бійся, мистер Проворний. Ми знаємо що ти не любиш пияків та галабурдників, а тут був приїхав з міста один що був трохи пяний, то ;ого вхопили на гару і відвезли назад до міста і там його скинули.

— Дуже я вам вдячний за то, що ви так зробили, бо часом один чоловік мігби попсувати вам всім забаву. І пішов Степан до хати, взяв збанок пива а другому казав взяти перекуску і виніс та почастував тих музикантів, бо вони з міста знакомі, але вони не просили дозволу, тільки так самі приїхали, то думали що може господар прожене їх з під хати, але як ще сам господар вийшов і дав їм по шклянці пива то прийняли це за велику честь і забавлялися далі.

В хаті і на дворі поверх дві сотки народу і всі забавлялися весело і спокійно, бо знали що Степан чесний чоловік то на його обійстю також всі заховувалися чесно.

В 12-ій годині в ночі почали давати вечеру і при вечері, без жадних церемоній весільних гості зложили для молодих поверх сто долярів дарунку. Не було жадного перепою як то практикується на українських весіллях тільки гості сиділи, вечеряли і жартували, а по скінченню вечері гості сами від себе дарували молодій парі ;так гонорово.

До схід сонця забава скінчилась і всі гості розїхались домів.

Довго по тім англійці говорили про те весілля і казали що такої приємної забави ще не мали в своїм життю. Говорили що між українцями є також культурні люди і тоді зачали інакше думати про українців. — С. Д. Люблянецький.

ВИДАВНИЦТВО "НАША КУЛЬТУРА"

що було закрите німцями в 1939 р., знову приступило до активної праці під головним проводом Митрополита Іларіона (Проф. Д-ра Івана Огієнка). "НАША КУЛЬТУРА" ставить своєю метою видавання праць головно з ділянки української культури, мови та красного письменства. Вже вийшли такі книжки:

1. Митрополит Іларіон: Легенди світу.
2. Митрополит Іларіон: Марія Єгиптянка. Поема.
3. Митрополит Іларіон: "На Голготі" (Страждання Українського Народу).

Ціна кожної одної книжки $1.50. Замовлення на книжки й належитість просимо слати банковим чеком або "моний ордером" чи просто банкнотами в регістрованім листі на адресу:

Editions J. A. B., 70, Faubourg Poissoniere, Paris (10).

ПРО ПРИРОДУ І ЖИТТЯ НАРОДУ

Написав

Евген Березинський

Вже не видно у лісочку
пташаток маленьких,
Ані вечермо в садочку
дівчат молоденьких.

Небо хмарами закрилось
почав дощ падати,
Хоч хотівби та не можна
в садку погуляти.

Газда знову коло печі
старі плечі гріє,
А газдиня для донечки
спідничину шиє.

Діти знова коло скрині
книжечки читають,
А корови в теплій стайні
сінце заїдають.

Все здається по роботі
тепер спочиває,
Лиш бідний швець-полатайко
долю проклинає.

Бо людиська з шкрабаків
наклали копиці,
Так що він й часу немає
напитись водиці.

Тут Данило все приходить
обцаса прибийте,
А тут знова Ганька Куца
дірочку зашийте.

Ссарий Лейба по патинки
приходив два рази,
І від війта вже також
набрався образи.

Кравець також нарікає
мусить штани шити,
Бо людиська грішним тілом
не хочуть світити.

Кушнір тоже на стільці
від роботи вріє,
Не дивниця він тепер
теплий кожух шиє.

От й такі то мої любі
осінні картини,
Я сам бачив ще недавно
в селах України.

Однак нині дні осінні
сто раз гірше сірі,
Бо бідний швець-полатайко
давно на Сибірі.

А Данило й Куца Ганька
з голоду померли,
Жидка Лейбу аж до смерти
в холодній заперли.

Кушніра також забрали
а з ним всю родину,
Не кажучи навіть куди
й за яку провину.

От таке там в Україні
зайди виправляють
Від оставших недобитків
геть все забирають.

Та я вірю що по всьому
прийде момент-днина,
І воскресне з тюрми-гробу,
наш край Україна.

Та поки до того прийде
сліз не проливайте,
На пресовий фонд Точила
Жертви посилайте.

Щоби воно не скрипіло
а дальше точило,
Усім хруням, киринникам,
їх свиняче рило.

БУДЕ КРАЩЕ

Аж тоді всім Українцям
буде жилось мило,
Як всі вишлють передплату
на журнал "Точило".

Тоді воно буде краще
й з щаста виходити,
Тож дай же нам свята Танько
до того дожити.

ВІСТИ З АМЕРИКИ

— Пише —

Евген Береза-Дунаївський

Тепле літо проминуло
вже й осінь прийшла,
Люди в місто повернулись
взялись до діла.

Диригенти вже почали
хористів стягати,
Бо вкоротці треба буде
концерти давати.

Товариства роблять танці
тай гроші збирають
І скитальцям нещасливим
поміч посилають.

Діти в школу вже пішли
знання здобувати,
Словом знова все взялося
як слід працювати.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Українцям тут здається
що вони все знають,
Мабуть тому вони нині
дуже мало мають.

Хоч минуло років кілька
як централю основали,
Але грошей ще не мають
щоб будову розпочали.

Гей, людиська, пробудіться!
і шери купуйте,
Для дітвори на памятку
гарний дім збудуйте.

Не ходіть так манівцями
наче блудні вівці,
Але жийте та працюйте
у солідній спілці.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Тут людиська дуже гарні
нема що й казати,
Але мусять з поміж себе
голоту прогнати.

Бо голота як звичайно
не дасть працювати,
І буде все свого носа
де не треба пхати.

А голота та порядна —
кажуть знання має,
Та кумуну анехтемську
хвалить, величає.

Та я вірю що вкоротці
як візьмуться люди,
По голоті тій напевно
і сліду не буде.

ДЖЕРЗИ СІТИ

Джерзи Сіти слава Богу
хоч поета має,
Та бідака як і кожний
свою біду пхає.

На кусничок хліба мусить
в чужих працювати,
Ну, а своїм як звичайно
без грошей співати.

ТРЕНТОН

І в Трентоні комуністи
до діла забрались,
Та вже наче руді миши
в діри поховались.

І до церкви починають
потроха сходитись,
Та за свої підлі вчинки
Господу молитись.

ФІЛЯДЕЛФІЯ

Тут грішників не бракує
хоч церков багато,
Та на жаль лиш заповнені
на велике свято.

Бо в неділю як звичайно
люди спочивають,
А декотрі по сальонах
кути витирають.

Та я буду тут тепер
три тижні стояти,
І вже звідси до "Точила"
буду вам писати.

А поки що перо нині
на бік відкладаю,
Та щоб трохи відпочити
до ліжка лягаю.

Евген Березинський

МАЄМО

Найліпші, найновіші, найпрактичніші, найсучасніші, найвигідніші
УКРАЇНСЬКІ МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ.
Друк ні великий, ні малий, — дуже приємний для очей і читання. Елегантський! Машинка сильної будови, послужить на довгі роки.

ВСІ священники, учителі, парохії, читальні, народні доми, запомогові товариства, письменники і всі бізнесові люди повинні таку машинку мати. Друк чіткий. Стійні (Стендард) ключі, розложені Академією Наук.

Замовляйте в одинокій українській агенції на цілу Канаду. Ціни ті самі що й в чужих. Піддержуйте своїх для власної сили. Давайте замовлення наперед, бо треба чекати 2 місяці, щоб фабрика зробила їх.

Офісова РОЯЛ машинка для офісу
— $190.00. Переносна (портебл) мала, у футералі $89.50 з пересилкою. Роял машинка до писання вдоволить і найвибагливішого. За повне вдоволення ручимо. Машинка котрою будете все горді. Замовляйте собі українську машинку ще нині!

GAY PRODUCTS
3651—B., Winnipeg, Man., Canada

Your best friend WILL tell You!

If he's a real friend, he'll tell you all about the new Canada Savings Bonds... how they're better than any comparable form of saving; providing a higher return than you can get today on any investment as safe and cashable. And, if he's a real friend, he'll urge you to buy Canada Savings Bonds today!

8 out of 10 will buy again....

Canada Savings Bonds

ПЕРОМ ПО ПАПЕРІ

— Пише —

Евген Береза-Дунаїський

Та певно що по папері, бо чейже по воді чи по небі Господньому писати не будеш. Таку заввагу може звернути мені кожний читач журналу "Точило" що вже наперед заплатив за него і не боїться що хтось може йому як то кажуть подід ніс заїхати, бо він задармо читає те велике жерело правди яким є те наше скромне "Точило". А ви вже собі що там хочете кажіть та я таки на своїому буду стояти, хоч би там і не знати що було, бо як не можна звати його гідне, коли воно бідне. А так, панове, бідне воно бідне, і то тому лише що гідне. Бо хто про свою гідність не дбає а людям ріжною брехнею затерає очі а з кишені ті так тяжко запрацьовані грошики витягає, той бідним не буде і скаже: — Не дурний мене піп хрестив щоб я правду говорив.

Наше "Точило" мабуть вже таким на світ народилось, що не хоче збагатитись, від своїх людей гроші забрати, а тоді їм дулю показати. — Ні панове, воно не дбає, кажучи: — Хай буду і бідне, одна че все гідне. І ніхто нічого не може йому закинути, бо хто найбільше точив ляхів, як не Точило, хто то московську голоту так точив і дальше точить як не точило га? Ну скажіть, хто?

Та на тому ще не кінець бо хто тут в Канаді і в Америці всім нашим хруням рила точить, хто щебетюшкам, бабам язики точить коли при обмові других вони їм затупляться, — хто дівкам підострює язики коли візьмуться хлопців обмовляти, а хлопцям, щоб вміли перед дівчиною з халепи вилізти та ще поцілунка від неї при кінці дістати. Так, мої дорогі, на такі благодійства ніхто інший не посвятився а наше славне Точило. Оце одна, так сказатиб гадна похвали сторона, а тепер подивімся в другу сторону, тобто в ту, котру багато з нас немає охоти дивитися, а саме: — А що за всі ті благодійства для всіх Точило від всіх дістає? А от вам і відповідь: — Дулю! І то таку дулю, що аж фе!

Так, воно крутиться і точить вже 18 років, і так хто знає ще доки буде, хіба або я знаю. Може станеться яке вже не восьме, девяте, а десяте чудо світа, і люди скажуть: Годі! — Служило Точило нам а ми тепер йому відвдячимось, вишлемо всі на пять років на перед свої передплати ба ще навіть по пятці на шмір скинемося, щоб воно вже до кінця світа ніколи не скрипіло. — Одначе аж таке чудо може статись тоді, коли як хтось раз був сказав: — як мені на долони волосся виросте. Ну, а якби воно вже аж таке сталось, щоб мені на долони волосся виросло, то тоді знова мені булоб нещастя, бо як би я тоді мг перо в руки взяти та до вас писати оце своє Пером По Папері писати, хоч може ви в ньому і так багато "сенсу" не знаходите, але це вже не моя в тому річ, кажіть собі що самі хочете, тільки за Точило не забувайте. Пруєднуйте для него нових передплатників. Збирайте на його Пресовий Фонд, а тоді воно стане частіше до ваших хат приходити, буде більше, та багато ілюстроване. Так нам свята Танька допоможи, а тоді і мені буде краще Пером По Папері писалось, та покищо аж до другого разу. Бувайте Здорові!

ПРИГОДА КОЛО ПОРОНА

В Канаді в багатьох місцях до перевозу через великі ріки вживають поронів. Порони є всякої моди. Такі є що зроблені по просто як добрий місток з поручям по боках, котрий двома линвами причеплений до грубої дротяної линви, котра перетягнена на поперек ріки і кінці мощно припняті до землі а близько води вона підносена на слупах кільканацять футів над водою. По грубій линві біжить двоє колісцят з рівчиками і до тих колісцят причеплені линви від порона. Такі порони вживають де вода пливе не дуже хутко і не дуже поволі. Коли перевізник хоче переїхати на другий бік, то притягне одну линву коротше, тоді порон стане трохи на вскоса і вода пхає його навперед себе а він посувається поволі поперек ріки а колісцята котяться по линві.

Другі порони, котрі так само причеплені до линви, але вода плине дуже поволеньки, як приміром на Кутней ріці в Б. К. то такі порони підпихає мотор. Знов є по-

рони нової моди, як приміром в Калігард Б. К. що порон має досить складну машинерію і має грубий вал, на котрий замотано дві линві котрих кінці моцно припняті на обох берегах. Коли машина в руху то вал обертається а линви з переду і ззаду натягнені так що здаєсь, що порон іде по шинах. Знов де вода дуже бистра, як приміром на ріці Колюмбія, в стейті Вашінгтон, там порон має сильний мотор і йде як мала шіфа, та коли пуститься перепливати ріку, то йде попри беріг з пів милі проти води, а поки переплине ріку то опиниться пів милі нище переїздного містка і тоді попри другий беріг знов плине проти води щоб доїхати до моста. Страшний переїзд через ту ріку і хто перший раз переїздить то душа, як то кажуть, тільки на однім волоску тримаєсь чоловіка.

Ще є сіпіярський порон шифа котра перевозить туристів з гарами чи з трокаами кілька десять миль, через Кутней озеро в Б. К. Та тут я хочу розповісти про кілька пригод, коло одного порона в Саскачевані, яких зазнав мій знайомий і про які розказував ось так:

— Коли я лишив свою фарму в Манітобі і поїхав до Саскачевану за фармою, то заїхав до свого краяна, старокраєвого сусіди котрий мешкав коло ріки, пів милі від порона. В краяна я перебув пару тижнів, поки знайшов собі фарму.

Одного разу мій краян збирався їхати до міста і спитав мене чи я хочу поїхати з ним. Купувати я не мав нічого в тім місті, але до міста можна поїхати, бо на те воно місто, щоб люди до нього їхали. Мій краян наклав латів дров на віз, запряг воли до воза і ми посідали на ті дрова і поїхали. Від порона до міста було десять миль.

В місті продав краян дрова і купив мішок муки, потім ми походили трохи по місті доки воли зїли клапоть сіна, **запряг** і їдемо до дому. Воли собі поволеньки хитю, хитю, а ми як колишні близькі сусіди, а вже як кілька років як розійшлися, балакаєм про се про те і не оглянулись що вечір за плечима. Приїздимо до порона а порон вже на другім боці привязаний до грубого пня. Перевізник відробив свої години, припняв порон а самий пішов кудись або й в хаті сидить. А як хтось годен викликати його щоб перевіз, то за то мусів заплатити 50 центів.

Ну, і щож ми тепер будемо робити? Можеб ви покликали того перевізника що би перевіз нас, кажу до краяна.

Та де його годен викликати. Він може пішов де з дому.

Та якжеж, будемо цілу ніч стояти тут коло порона? Таж до дому тільки пів милі звідси а ми голодні будемо тут чепіти цілу ніч чи як? — кажу я знов до него.

А щож ми порадимо, — каже краян, — тут нераз так трапляється, що люди ночують коло порона.

Вже я став лихий бо до такого не призвичаїний, щоб якась перепона стояла на дорозі, а тут ще й в животі неспокій. Рано поснідав дещо трохи і хліба на дорогу не взяли а в місті якось на гадку не прийшло щоби піти до реставранту та зїсти обід. Чисте лихо! А мій краян завертає воли і каже:

Мусимо вертатися назад пів милі бо тут самі корчі, а там я випряжу воли та нехай пасуться до раня.

Вернувся майже милю назад, випряг воли і пустив на траву. Так, так, думаю собі, нехай хоч бідна худібка не терпить голоду. А ми поставали як тумани і стоїмо. Ніч погідна і тиха тільки в животах чути страшні гуркоти та клекоти, що аж лячно робиться.

Ну, то будемо лягати під возом, та трохи переспимося, — каже мій краян. І ми полягали на землі мовчки бо якось і балакати немило, але що вдієш? І мені при гадалося як то я в старім краю спав не одну ніч під голим небом як їздив з кіньми на ніч, аіе там я брав собі мішок з соломою, щоб було на чім лягчи та кожухом накрився і добре спалося, а тут ліг на голу землю і накритися нічим та ще й голод докучає і спання цілком не береся.

— Як ви привикли до такого життя? питаю краяна.

— О, та це ще дурниця, — каже він. Часом трапляються такі випадки що чоловік виїде з дому до міста а захопить таке, що й цілий тиждень мусить сидіти, бо не годен дістатися до дому.

— Що ви кажете? Які ж причини можуть бути щоб цілий тиждень не міг дістатися до дому? — запитав я переляканий.

— О, причини є всілякі, — каже краян. Часом десь велика злива вилле і багато води прибуде, тоді перевізник не хоче ризикувати життям і не перевозить до ти аж поки вода не спаде. Або часом на весні, лід на ріці стопиться і порон пустить на воду та зачне перевозити, аж тут

нараз надійдуть великі криги леду і тоді чим скорше витягає порон на беріг бо і линви моглобн пірвати а тоді і порон пішовби з водою, бо вже раз був такий випадок.

— Одного разу, — каже мій краян — на весні в одного фармера померла дитина і він мусів поїхати до міста бо треба було купити дощок на домовину та ще дещо. Порон якраз зачав перевозити і фармер рано переїхав та поїхав до міста. За кілька годин вернувся і коли приїхав до порона то аж задеревів з переляку, бо побачив що порон був вже на другім боці на бреезі а ціла ріка вкрита кригами що лячно було глянути.

— Ну, і щож той чоловік робив? — питаю краяна.

— Та що мав робити? — Вернувся на зад і заїхав до одного юармера а там чекав щось вісім днів поки всі криги не перейшли та доки вода на ріці не опала.

Довго він ще розказував за інші пригоди а потім замовк і заснув. Мене спаня не бралося і я замкнув очі та думав що то ті наші емігранти переживають в Канаді. Перед моїми очима перебігали спомини з мого кількалітнього побуту в Манітобі де я находився по роботах та зазнав ріжних пригод, що і голоду і холоду натерпівся і спав як собака де ніч захопила але то було далеко від дому де я шукав за роботою а тут що! — пів милі від дому і не можеш до него дістатися. Довго я так лежав і спогади пролітали крізь голову на нараз я вчув якийсь сильний глухий гуркіт. Перестав я думати і наслухую чи то часом не в животі мого краяна така гуркітня? За хвилю я почув ще сильнійший гуркіт і зміркував, що чоловік аби який був голодний то в животі не може бути такої сили щоб так моцно загуркотіло та я схопився на ноги і став розглядатися. Нараз блискавка освітила цілий куток неба а за пару мінут дався чути ще сильніший гуркіт. Приступив я до краяна та почав сіпати його за руку. Він схопився трохи ніби переляканий, бо не знав що сталося, та до мене:

— Та чому ви не спите? — Чого ви збудили мене?

— Вставайте — кажу — бо велика хмара надходить то може бути злива а тут нема де сховатись, тай ваша мука на возі.

Став він і дивиться на мене недовірчиво, та й тій хвилі блискавка перетяла небо на кілька кавалків і стало темно.

Ну щож ви думаєте робити? — питаю його. — Чи будемо тут стояти і чекати на тучу, чи може тут є де недалеко який фармер щоб ми заїхали до него?

Фармера близько нема, — каже краян — але тут є будинки на одній фармі, трохи дальше як миля звідси, то треба туди їхати.

Кинулися ми шукати волів. Воли напаслися і полягали собі, та при помочи блискавки відшукали ми їх та борше беремо їх до воза. Краян мій частував по щирости своїх волів батогом а блискавка вже почала літати понад наші голвои.

Ще було около двіста кроків до тих будинків, та нараз як люне дощ як з ринви і поки ми доїхали до будинків то й нитки сухої на нас не було. Там була якась шіпчина і ми борше схопили мішок з мукою, котра вже добре замокла і поставили під ту шіпку та сами поставали мовчки і чекаємо. Блискавка горить без перестанку і здається і здається що ціле небо горить а від сильного гуркоту, земля під ногами наче підскакує так дрожить а за кіль ка мінут вода скрізь стала на рівній землі.

Так ми перестояли до раня в тій шоплі. Ранок показався надійний. Хмари десь щезли і небо вияснилось а ми голодні як вовки, перемоклі і дзвонимо зубами, але нема чого квапитися їхати до порона бо перевізник зачинає перевозити в призначену годину.

Потім я забрався далеко на свою фарму від мого краяна і дав собі слово що більше не хочу бачити ані тої ріки ані порона.

Перезимував я на своїй фармі і поволи забув за ту пригоду. Та під весну я дістав повідомлення що в тім нещаснім місті Р. є чек для мене і для того мого нового сусіди, щось там на пару десяток долярів. Не було іншої ради і мусіли ми оба йти по ті чеки бо грошей потрібно.

Прийшли ми до мого краяна і там переночували, а рано питаю його як там з тою рікою, чи можна перейти на другий бік?

О, через ріку ще їздять і дрова возять до міста, то перейти можна безпечно, — каже мій краян.

Прийшли ми до ріки, а я, стоїть лід на ріці, а на віздженій дорозі впоперек ріки, що цілу зиму їздили волами та кіньми,

дорога встелена з на фут зависоко тим гноєм тільки по декуди стоїть вода на леді з на два цалі, але перейти можна досить безпечно тільки попри береги з одного боку і здругого лід стопився потрохи.

Зайшли до міста і зорудували що треба та вертаємо назад. Цілий день ясна погода, але ми не сподівалися нічого злого. Здавалось що в місті ми не гаїли часу без потреби і дорогою не спочивали, а то вже й вечір надходить. Приходимо до ріки і — поставали стовпами наче Лотова жінка. Там де перед кількома годинами була вїзджена дорога, стояла чиста вода від одного берега до другого.

І що тут робити? Як дістатися до другого берега? В корчах понад беріг повно снігу а на ріці вода. Почали ми йти берегом в долину з бігом ріки і побачили що там стоїть лід сторчаком попри беріг а далі пливе струя води аж до другого берега. Ішли ми так може з милю і прийшли до великого закруту. На закруті, поломані ледяні брили якимсь способом поставали сторчаком припертi до берега і на самім закруті загатили поперек цілу ріку. Та ті ледяні криги були не рівні, бо одна низша а друга висша два і три фути від другої. До того ще по більшій части ті брили стояли остримн кінцями до гори і лід слизкий, а то вже й почало смеркатися.

Поставали ми і радимось що нам робити? Беремо на щось каміня і кидаємо то блисше то дальше і слухаємо чи бовтне в воду. Ріка в тім місці була найменше 150 ярдів за широка.

Нарешті набераємо відваги і ліземо на ті брили, совгаємось і падаємо та встаємо і далі пробуємо йти. Близько берега вода не глибока то ще не дуже страшно, але чим далі на середину, вода глубока а стань на кригу а вона щусть в воду. А тут годі було довше чекати, бо вже смеркалося. Скакали ми так з брили на брилу і опинилися майже на серед ріки, та на перед нас ще страшніше, бо ті брили ледяні були вже менші і кожна стояла люзом, так що на котру стань ногою а вона щусть в спід. Щоб далі робити? Чи вертати назад такою небезпечною дорогою, чи важити своїм життям і скакати на перед. А то вже й чисто стемніло, що лід тільки сіріється А тут наче щось шпигає в плечі та каже до уха — скачи далі! — Скачи вперед!

Тоді ми наче стратили притомність і пустилися шаленим бігом на перед, скакали що сил ставало з криги на кригу і гільки чули як по заду нас булькотіла вода, бо кожна майже крига пішла під воду від сильного потиснення ногою.

Та коли вже нарешті ми доскакали до другого берега, то почали реготатися як божевільні а ноги дилькотіли так що не можна було встояти на ногах. Відбігли ми як могли далі від берега бо здавалося нам, що ніби щось хоче потягнути нас назад до ріки.

Коли ми відійшли так далеко що ріки не було видно то поставали щоб віддихну ти трохи бо чисто віддих спирало в грудях з того ляку та великого напруження. По кількох мінутах ми трохи прийшли до себе мусіли йти дальше бо були мокрі до нитки, ніби справді плили через ріку в шматтю.

Тоді я вже врочисто закляв душу й тіло що за ніякі гроші в світі не зробивби другий раз такої дурниці і не ризикувавбим так своїм життям.

Таких пригодів зазнав мій знайомий, про котрі розказав мені, а кілько то ріжних пригод зазнавали інші українські емігранти? Не одного лиха зазнали наші піоніри в Канаді на початках.

ДЕЖ ВИ СИЛИ МОЛОДІ?

Деж ви сили молодії
Цвіти радости весни,
Заховалися від мене
Гей, кудиж ви так пішли?

Як одна мала хвилина
День вчерашний проминув,
Як? Коли? Я недоглянув
Так як в мене він не був.

Час не спить і не чекає
Він своє як знав зробив,
Не питає і не дбає
Як ти все те пережив.

Вчера цвили мої цвіти
Завтра вянути будуть,
Так скоренько роки наші
У незнане нам всім йдуть.

Пережив своє мій друже
Заберайся, уступай,

І про те що проминуло
Хіба серцем споминай.

Раз минуло, не вернеться
Навіть більше і не жди
Жаль на серцю, жаль великий,
Жаль минулої весни. — М. Горішний.

ПРИВІТ ТОВАРИШАМ В УКРАЇНІ

Для вас товариші мої
З дитячих юних літ,
Передаю братерський свій
Із серця вам привіт.

Зза гір, зза моря, з чужини,
Прийміть мої слова,
Котрі бажають для всіх вас
Одного лиш добра.

Хоч доля розлучила нас
Я в думкам з вами все,
Бо серце в грудях день і ніч
В надіях лиш живе.

Що завтра певно як один
Зустрінемось знова,
Веселі, раді як колись
З дитячого життя.

А поки що гартуйте дух
Я тут а ви знов там,
Бо прийде час внедовзі вже
І він придасться нам. — М. Горішний.

ОЙ НЕДАЙСЯ ПОВАЛИТИ

Ой недайся повалити
Зневірі, покусі,
Але будь сильним, зелізним
На серцю і в дусі.

Ой недайся невільником
У біді зробити,
Бо тобі на собі мусиш
Кайдани носити.

Ой недайся за всю ціну
Лихові під ноги,
Бо тоді зійдеш напевно
З чесної дороги.

Будь побідником над лихом,
Слава тобі буде,
Вір, що тебе все за примір
Будуть мати люди.

На таких світ споглядає
І таких шанує,
Бо на таких, як ти людях
Будучність будує. — М. Горішний

ПЕРШИЙ СНІГ

Нині перший сніг упав
Всюди стало біло,
Як накривалом яким
Всю землю прикрило.

Не доглянеш ти ніде
Стежки ні дороги,
Все прикрите під снігом
Тобі попід ноги.

Все заснуло що було
Зима право має,
Сипле снігом куди глянь
Як лиш сама знає.

Тільки дзвінки при санках
Чути без настанку,
Дзвонять собі раз по раз
Від самого ранку.

Нині перший сніг упав
І все як заснуло;
Гей, не знати чи мою
Дорогу задуло! — М. Горішний.

ОЙ Я ДЛЯ ВАС ДОБРІ ЛЮДИ

Ой я для вас добрі люди
Бірші укладаю,
І в Точило на розраду
Всім вам посилаю.

Ой читайте мої вірші,
Смійтеся до схочу,
Бо я для вас добрі люди
Все писати хочу.

Все щось для вас з Америки
Пішлю до Точила,
Щоби вас так гірка доля
В життю не смутила.

А ви мене добрим словом
За те споминайте,
І охоти до писання
Більше додавайте. — М. Горішний

ФРАГМЕНТИ

То не досить в книг науки
Знання добувати,
Більша мудрість душу людей
Живучих пізнати.

Який настрій, такі думки,
Такі діла твої —
Всі безвартні у ваганні
І мертвім застою.

Хто за довго рішається,
Нагоди тиряє,
Замість добра, чинить блуди,
Успіху не має.

Не вірю я у невдачі,
Витревалість маю, —
Сильна віра в свої сили
Усіх усуває.

Ти є такий, яким ти є,
Не винуй нікого,
Діла твої є залежні
Від тебе самого.

Хто веселий, в того сумнів
Духа не вбиває,
В того віра стає сильна,
І невдач не знає.

Власні блуди злі навички
Можеш поконати,
Лише треба витревалість,
Сильну віру мати.

Слабодухи терплять много,
В страху пропадають,
Де відважні мають успіх,
І більш здобувають.

Чого прагнеш, за чим гонищ,
Теє будеш мати,
Успіх щастя все залежний
На вірі завзятій.

Я вірю в те, що я роблю,
І не відступаю,
Всі задачі виконую,
До самого краю.

Коли душа заскорузла
І в ній ледом віє,
Коли вдача непривітна,
То розум маліє. — С.М.Д.

ОЙ НАПИВСЯ ПІЯК ПИВА

Ой напився піяк пива,
Горівки, вина,
Повалився коло бари
Так як тварина.

Заболіла моздівниця,
Заболів живіт,
З алькоголю закрутився
Йому цілий світ.

Із сальону проклятого
Взяли піяка,
Й дали йому на останку
Добре копняка.

А піяки коло нього
Понуро стоять,
Бо сальоніст вже не хоче
На кредет давать.

Ой не плюйте сальоністи,
Пияцького трупу,
Бо ви з нього заробили
Собі грошей купу.

Ой побіжіть товариші
До мойого дому,
Скажіть жінці що я пяний
Влав коло сальону.

Хай за мою дурну душу
Мене проклинає,
Ціле життя стільки хоче
Та як сама знає. — М. Горішний.

ЗАОФЕРОВАНО
ЗНОВА . . .

Тому що Ви любили їх передше

Коли більше як мільйон канадійців купують Канадійські Щадничі Бонди, то мусять мати добру причину! І її не трудно знайти! Тому що при помочі Щадничих Бондів Канади вони можуть щадити гроші певно, стало, пляново.

Ви показали що любите таку методу щадження тому маєте нагоду затримати її. Можете купити нові Щадничі Бонди Канади в такий спосіб як колись, за готівку або на легкі сплати. Процент є дальше 2¾% і можете купити до $1,000 на одно прізвище (а не більше)

Обчисліть тепер скільки Ви бажаєте заощадити через наступних 12 місяців, потім ставте Своє замовлення без проволоки.

На продаж від 14-го жовтня через Ваших позичкових уділовців, Ваш банок, або в фірмі якій працюєте.

Ви ніколи не пожалуєте того що Ви щадите!

Canada Savings Bonds
SECOND SERIES

ВЕРШОК ЧЕМНОСТИ

В Японії народ чемніщий як у нас. Чемніші навіть редактори, бо авторові якогось неудатного твору відповідають в рубриці "листування редакції" в цей спосіб.

Якби ми видрукували ваш неоцінений твір, то цісар по прочитанні його, велівби нам видрукувати його для кожного громадянина нашої держави. Позаяк це переходилоби наші сили, тому ми примушені з великим жалем, звернути вам ваш неоцінений рукопис.

ТЕПЕР ТАК.

— Слухай, твоя жінка має аж двох любимців а ти на це тільки дивишся?

Щож маю робити! Я є в меншости.

МІЖ ДІТЬМИ

Діти розказують між собою звідки кожне з них взялося на світі:

— Мій батько, каже Нуся, засадив квіточку у вазонок, і з тієї квіточки виросла я.

— А мій, оповідає Маруся, купив матусі ляльку, яка росла росла, і я з неї виросла.

— А мій, батько, сумно докнув син сторожа, за бідний: сам мусить про все постаратися.

ЯКБИ ЗНАВ

(Жінці).

І в нас були такі зиим
Що бувало я із вами
"Катался" з горбовини
Вниз маленькими санками.

Ах, якбито тоді зна я,
Що з "катанячка" онтого
Вийде шлюб, і те, що потім —
Словом — ваша перемога.

Ах, я бувби ті санчата
Так направив, кермував так,
Що хто зна, чи дочекалиб
Ви і я до того завтра.

Я тоді тягнув санчата,
Вас тягнув, — кохану мрію, —
Нині тягну цілу хату
З вами, з сином, і аж прію!

Якби знав, що за хвилину
Того зїзджування з горба,
Того чару, що то з вами,
Прийде потім біда, торба.

Бувби всі санки понищив,
Бо санок тих маю поти!
І як ідехтось в санчатах
Ще й у двох — то ідіоти. — АКА.

ПЯНИЙ

Пяний чоловік вертає до дому пяний і застає в ліжку своєї жінки якогось мущину. Одначе не добачив його і кладеться до ліжка.

По хвилині;

— Жжіннко-оо тут в-в-в ліж-жку є ше е естеро-о ніг;

Жінка: — Е, ти пяний, спи!

Чоловік не довіряє, встає, світить свічку і відкриває ковдру.

О-о-о! Перепрошую тебе, дійсно є лише чотири нозі.

ЖИДИ І УКРАЇНЦІ

Сталася залізнича катастрофа. Один вагон перевернувся, а один зіскочив з рейок. В тому що зіскочив з рейок, їхали жиди. Знявся крик:

—Гівалт! Ми цілком побиті. Гавалт! ратуйте!

А між собою радяться, яке відшкодування мають зажадати від залізничої компанії за потрясення.

Тимчасом під вагоном, який перевернувся, хтось стогне, сопе, а далі вилазить двох покалічених українців.

Вилізли, порозглядались довкруги і каже один до другого:

— Тікаймо, Іване, бо ще скажуть нам підносити вагон!

І в ноги.

ТАЙНИЙ ПОЛІЦІЯНТ

Приїзджаю до маленького містечка. Маю пів години вільного часу і йду розглядатись по вулицях. В часі моєї вандрівки бачу приємного панка, якого всі здоровлять.

— Хто є цей пан, — питаю прохожого.

— Це наш тайний поліціянт.

ЖЕНИТЬСЯ

— Чую, що ви женитеся? У ваших літах, та ще з такою молодою дівчиною?

— Бачите, я вже раз хочу вкусити то яблоко, то нехай хоч не буде хробачливе.

ЗБЕЗЧЕСЧЕНА

До комісаріяту поліції вбігає задихана пані з дочкою.

— Пане дорогий. . . ратуйте! Напали на мою дитину і збесчестили її. Як вона тепер покажеться людям на очі?

Дижурний поліціянт звертається до дочки:

— Розкажіть, як і коли це було.

Панночка починає оповідати:

Це було передвчора, вчора і нині.

ПЕРЕХИТРИВ

Щоби забезпечити свою цінню і памяткову палицю перед крадежию, один панок залишаючи її в одягальні причепив карточку: Власність мистця боксерів.

Та одного дня палиця зникла, а на її місце наш добродій знайшов карточку: Палицю забрав мистець бігунів.

ПРИ КАРТАХ

— Хочете послухати доброї ради?

— Будь ласка.

— Не грайте більше.

— Чомуж ви мені цього не сказали кілька годин скорше, як я ще не був стільки програний?

— Бо кілька годин тому, я ще самий грав.

ЧУДЕСНА ДИТИНА

Професор: — Чи ваш синок вже говорить?

Пані: — О, — говорить!

Проф.: — А по якому?

Пані: — Як по якому? По українськи.

Проф.: — що ви кажете? Чудесна дитина! Я досі думав, що у вас по українськи вміє говорити тільки тато.

В СУДІ

— Назвище?
— Батюга.
— Стан?
— Жонатий.
— З ким?
— З жінкою.
— Ідіот! Тож ми всі жонаті з жінками.
—З перепрошення світлого суду, моя сестра жоната з чоловіком.

ЗА ГРАНИЦЕЮ

Один нащ паниско питає в Ню Йорку стрінувшого Американця:
— Будь ласка, скажіть, кудою мені іти на улицю 1273?
— Тут є кілька доріг, але найкраще, як поїдете підземною залізницею. Заощадите найменше 5 хвилин.
Панок дякує за інформацію й питає:
—Добре, але що я маю зробити з заощадженими 5-ма хвилинами?

—О—

Чотири-літний хлопець питає маму: Мамо, чи ми цього року поїдемо до Вінніпег-Біч з тим самим татком?

ЗАСАДНИЧА РІЖНИЦЯ

— Чого ти такий сумний, Мориц?
— Я збанкротував.
— Но, але все таки ти щось переписав на жінку.
— Ні цента.
— Ну, то сховав.
— Ні цента.
— Ну, то чогож ти говориш, що ти банкрот?
— А що?
— То ти зруйнований!

МУЗИКАЛЬНІСТЬ

Один славний композитор був раз з візитою в одної пані. Пані сиділа на канапі, держучи на колінах малого песика. Нараз песик загавкав. Композитор зірвався з крісла, вхопив песика за хвіст і лютий викинув його через вікно.
— Що ви робите? — питає перелякана пані. — Що вам завинив бідний песик?
— Фальшиво гавкав! — відповів композитор, заскретавши зубами.

ЛИСТ З ДІВОЧОГО ІНСТИТУТУ

Дорогенькі Родичі!

— Мені добре йде наука, тільки можеби татко і мамуся забрали мене на іншу станцію, тому, бо тут дають що день баранину, а я боюся щоб не замінилася в баранчика. Вже й так починають мені рости волоски під пахами.

Цілую ручки
Оксана

ВСІХ СВЯТИХ

Один наймит згодився на службу до жида вимовивши собі, що свої свята має право святкувати. Що кілька днів видумував ріжних святих. Одного разу сказав: "Сьогодня Всіх Святих". Другого дня каже до жида, який будить його рано до роботи: "Сьогодня св. Панталеймона".

— Ну, — питає жид, — а де він був, як було всіх святих?

"TOCHYLO", No. 10, Vol. 18, Oct., 1947.

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та відживлює тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здорови-ми, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.
ST. ANDREWS SUPPLY

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЧИ ... ..ОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Вже вийшла з друку нова книжка, котру написав Евген Березинський під назвою:

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"
та
"КЛИМ ПОБРАТИМ"

Книжка має сто сторін. Розмір книжки є 4½х6 цалів. Ціна 35 центів. Для книгарень опуст 35 процент. Замовлення разом з грішми шліть до:

EUGENE BEREZINSKY
77 East —7th Street, New York-3, N. Y., U. S. A.

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Світає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати багатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як позискати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

●

Факти про попів — — — .05
Календар Точила за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причаровати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал —— .25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстроване — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антологія Укр. Письменства — .65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, дбає. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще мині посилаю за цими книжками для своїх діточок:
52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
[illegible] — .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І ЯРІЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з поничих діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕВРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА!** — Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для военних цілей,— ДЛЯ ПОВІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все ість них є! Робіть гроші — 1.00
Думи і пісні В. Тулевітрів ———— 25ц.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів, таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated..... **$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages..... .15
Love Thrills —36 pages..... **.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages..... **.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka..... **.25**
Own Sugar Making at Home..... .50
How To Raise Mushrooms..... .15
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — .30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

"TOCHYLO", No. 10, Vol. 18, Oct., 1947.

10c

ТОЧИЛО

GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОЛЬЯ І ВЕСЕЛОСТИ
PUBLISHED BY
PROMIN PUBLICATION

Рік 18, Ч. 11. Лист. 1947
No. 11. Vol. 18. Nov. 1947

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді $1.75 на один рік в Америці 2 доляри
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

Гей, куме! — Чи не ліпше заплатити вам $1.75 центів за "Точило" як ховатись по корчах від колектора? Покажіться що ВИ людина й не хочте людської кривди!

THE BLYTHE

Rol·Rite

BALL PEN

Writes as it Rolls

$2.98

Minimum Fair Trade Price
No Luxury Tax

ONE FINGER CONTROL
RETRACTABLE POINT

A Flip of the finger—the pen is ready for smooth writing. Then, Snap—the ball point is retracted; safely tucked away.

Simple, easy-to-operate, sturdy—the Blythe Rol-rite is a masterpiece of design and construction.

REPLACEABLE BALL POINT and ink cartridge unit for 50 cents. Installed in seconds.

RICH, GLEAMING COLOR COMBINATIONS.

For Milady—a smartly styled model for her purse.

ALL TIME GUARANTEE

GAY PRODUCTS
3651-B. Winnipeg, Manitoba, Canada

NATURE'S MIGHTY ROOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дар- ● мо. ГІРСЬКЕ КОРІНЯ усуне заво- ● рот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КО- ● РІНЯ, яке прогонить заворот го- ● лови, і освіжує та скріпляє ціле ті- ● ло. Замовлення шліть до:

ST. ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього, так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять кривду свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете качатися по землі 8 днів від реготу, то-ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОДИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — в "Точилі".

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.

Mars Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вповинайтеся!

ПОТРІБНО сторників, аптик. агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки оден доляр. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, конверти, базарові тікета, наголовні листи, запрошення, бізнесові картки, музичні ноти, стяжки, лентя, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітне Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

DLA OGÓLNEJ KORZYŚCI I POLEPSZENIA BYTU umieść ogłosznie w "PRZEWODNIKU"

1—ogłoszenie—podając lub szukając niebuwałą sposobność byznesowa.

2—ogłoszenie—zamienienie znajątku, zwykłych i niezwykłych rzeczy w okolicy i dalej.

3—ogłoszenie—szukając lub podając pracę albo inna propozycję.

4—ogłoszenie—sprzedając lub kupując informację, i t. d.

5—ogłoszenie — do Polsko-Amerykańskiego klubu towarzysko-matrymonialnego.

Rezultat wielce popłaca się ogłaszającym. Wyślij dziś ogłoszenie (40 słów — wyraźnie wypisane po Polsku lub Angielsku — nie umiemy po Ukrainsku) i 25 centów Amerykanskich (lub przekaz pocztowy azyli money order) które opłacą ogłoszenie w Przewodniku na trzy miesiące do: Stasia Mastalerz, 177 Fourth St., Troy, N. Y., U. S. A.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Наєтй понад все!

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з тростернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів

GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ПЕРОМ ПО ПАПЕРІ

— Пише —

Евген Береза-Дунаївський

Сірий і таки вже останній жовтневий вечір давно розпростер свої чорні крила над дощем зрошеною землею, в скромних робітничих домиках блимали маленькі світла, дехто повернувшись лише з праці обмивався, та перебирався в чисте білля, дехто ще при столі заїдав смачну вечеру, а хто скорше з праці повернувся вже розсівся відпочивати, бо тут на новій землі Вашінгтона кожний є своїм паном, хоч на прожиток мусить часами тяжко працювати але зате по праці що лише сам хоче може робити.

Я вже сам вибирався вийти з хати та зайти на часок до котрого зі своїх сусідів, та коли нараз запукав хтось в двері моєї хати а коли я відчинив їх, то побачив на порозі свойого сусіду Петра Клина.

— Добрий вечір! — сказав здіймаючи капелюх мій сусід. — Добрий вечір і вам сусідо! Заходьте в хату як ласка.

Та я, каже, мій сусід, і без тої церемонії бувби і так сам зайшов, а то вже бач зі старою в хаті навкучилось балакати. Думав зайду троха до тебе та на іншу тему заведемо.

За хвилину вже сиділи ми в теплій світлиці на вигідних кріслах. Мій сусід раз по раз попакував грубого як макогін цигара, а я знова свою модерну люльку.

— Ет, ти малокосусе, — каже до мене мій сусід, пора вже і тобі була з американізуватись, та видно тебе вже і гробова дошка не переможе. Ти не тільки що в козаччину думками летиш, а навіть так як і козаки бувало за люльку то Сагайдачний і жінку був проміняв.

— Не журіться, сусідо, я своєї жінки за люльку не проміняю, бо на люльку бачте, а ще головно тут в Америці то і найбіднішого стане, а жінку то і найбагатішому часами тяжко знайти. Зрештою, коли лізти в воду, но то вже і по шию, казати що я з козацького роду а замість курити люльку братись за цигара то воно томусь не по дорозі.

От і знова на своє виїхав, — каже мій сусід. Та коли ти аж такого великого фільософа бавишся, так скажи мені не дивлячись на календар яку річницю в історії українського народу будемо завтра обходити?

Таж це, кажу я, кожний свідомий українець без ріжниці віку, повинен обовязково знати "Річниця Листопадового Зриву" а, як ви нині почуваєтесь, то не муситє мені казати бо це ще минувшого року переказали мені а я дещо троха додав, дещо перемінив і казочку з вашого оповідання написав.

От тобі й на, каже дальше мій сусід віз і перевіз, але знай, що з кожним роком то й найвизначніший промовець змінює фрази, а головно коли ще аж тільки ріжних змін є. От колиб так то я був оратором і з трибуни до народу мав нині промовляти то і ти побачив би ту зміну фраз. Подумав хвилину тай кажу до сусіда:

— Ви своєю мовою зацікавили мене. Знаєте що? — Ануж покажіться зі своєю, а я по змозі "Пером По Папері" спишу а при нагоді може ваші слова і до преси подам. Мій сусід так гей би того очікував. Відкашельнув кілька разів, випив шклянку води і от так почав:

— Український Аароде! Сьогодні, коли ми майже по трох десятках того історичного Зриву зійшлися щоб пригадати собі його, вже більше палких слів не треба, не треба слів бо вже діла ведуться діла великої і сильної УПАрмії котра нічого не щадить а зо всеї сили та всіми силами собами пере на наших землях московську голоту геть на сто вітрів проганяє її, і хоч та та голота має величезну силу, так армія наша вбивається більшим клином в глубину її диявольського мозгу. І вбивається вона вже так глубоко, що московська голота віднеслась з проханням до своїх сателітів щоб і вони вислали своїх посіпак до боротьби з тою нашою армією, але і те не помагає. УПАрмійці бють всю голоту котра тільки під їх руки попадеться.

А тепер подивімся ми тут поміж нас загал, кілько наших сліпих овечок попало в лапку московського сатрапи, декотрі несвідомо, а декотрі ще і за честь для себе мають. А чи не пора нам взятись тепер за діло, чи не пора нам оцих наших підлих наймитів як вже не викинути з тої пов

ної волі та свободи держави, так бодай вже раз викинути з поміж себе, з поміж нашого здорового елементу і то викинути так, щоб вже вступу ніде не мали, бо коли тільки не будуть мали вступу між своїх, так вони вже добре знають що чужі люде таких як вони до своєї хати не приймуть, навіть ті, котрих вони нині вихваляють та котрим свої поклони бють. Скажуть геть від нас! Коли ви дались нам з дороги звести, лищили свій нарід котрому повинні були остатись до смерти вірними так при першій нагоді і нас зрадите та підети туди, звідки кращі обіцянки до вас дійдуть. Не прийме їх ніхто, а кожний добре і то в очі їм з них насміється та назве так, що до смерти будуть вони це памятати. Тому то нехай вже та Річниця Листопадового Зриву не буде тільки повною палких слів та обіцянкою, що ми візьмемось до діла, бо діло те вже розпочате кілька років тому на наших рідних землях Нам треба початку діл; і то великих діл, до котрих вкоротці весь світ забереться а саме ділборотьби з найбільшим ворогом всього людства котрим є "червоний комунізм".

Ми Українці повинні бути гордими з того що наші брати перші підняли ту боротьбу, бо перші стали всіма силами проти сильного московського сатрапи. Правда, зробили вони це в обороні свого власного народу та батьківських земель, але пляни червоного комунізму не кінчаться тільки на Україні. Червоний діявол хоче завоювати не тільки нашу землю, але цілий світ хоч це з певностею йому не вдасться. Одначе хоч ми певні що йому те вдасться то нам тоже не треба даром сидіти. Треба стати і то таки зараз з місця до боротьси з тою червоною завадою. Менше заражених нею треба вилічити щоб більше її не набрались, а тих вже пропавших викинути з поміж себе нехай з ними буде те на що собі вони заслужили.

Не вагаймось, та не тратьмо часу, станьмо до боротьби з "червоним комунізмом" і поборюймо його всюди де тільки побачимо першу прояву його. Ратуймо людство від нещастя, ратуймо від загибелі котру несе кожній свободо-любній людині московський молот.

Хто знає, як бувби закінчив свою промову мій сусід, бувший співтворець Листопадового Зриву, але мов на жаль, хотів напитись ще води а я замість води, почастував його шкляночкою вина а тут ще й Петрова жінка зайшла в хату, так що й тема розмови нашої мусіла бути зміненою. Одначе я свого не подарував, що приобіцяв сусідові те й списав "Пером По Папері" та подаю вам до розсудку. А ви за це не дякуйте ні мені, ні мойому сусідові, але от знаєте що, зробіть нам обом маленьку прислугу, приєднайте для нашого журналу "Точило" одного нового передплатника тай самі вишліть дещо на шмір, бо "Точило" як самі знаєте все в руху. Точить рила всім займанцям, та всім хруням українцям.

НІХТО НЕ БАЧЕ, ЯК ПЛАЧЕ СЕРЦЕ

Із дна аду, аж до верху,
Насилу вдалося доплисти,
А виринув і на поверхню
Немає спокою пожити.

Нема притулку, нема хати,
Більшовики забрали,
Куди іти і що робити?
Рідню в Сибір заслали.

Я літаю мов та пташка
І вітра питаю:
Скажи вітре — де доленька?
Я її шукаю.

І блукаю в мутнів світі,
Як в небі зірниця,
З плачем кличу свою долю
Деж ти? — обізвися!

І плакав я ще в Європі,
Доленьки немає,
Я подумав що за морем,
Мене дожидає.

Та скоренько Синєм Морем,
Вкрадком пробирався,
Аж поки спіткало горе
До тюрми попався.

І листів я писав багато,
Щоб помогли друзі,
Щоб життя побачить, як те свято,
А їм про це байдуже.

А в голові моїй думи,
Днюють і ночують
Та що кому мої думи,
Брати їх не чують.

А в суботу до всіх "візіт",
Коли-ж я діждуся?
Просив я всіх, прийдіть, прийдіть,
Мабуть не діждуся.

Очі мої поробились,
Як тії криниці
І не бачуть де поділись,
Вечірні зірниці.

Тільки бачуть Ню Йорк город
До небес піднявся
І він мені з наших вікон
Дуже подобався.

Павло Снаговський

ВІСТІ З АМЕРИКИ

— Пише —

Евген Береза-Дунаївський

З Філяделфії я нині
оці рядки пишу,
Та вже завтра вечером
знова її лишу.

З Вашінґтону дістав листа
Президент взиває,
Пише мені що на вухо,
щось сказати має.

Тож поїду я до него
а вам прирікаю,
Що про нашу Україну
йому пригадаю.

Може коли слово скаже
при добрій нагоді,
Щоб зайди не збиткувались
на нашім народі.

Але про те більше Вам
напишу пізніше,
Бо сьогодня до роботи
маю щось важніше.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

В нас в Ню Йорку пише жінка
що все по старому,
Ніхто лоба не розбив
до нині нікому.

Правда, Куций із жінкою
знов вчера сварились,
Та хочеш вір або й ні
тим разом не бились.

БРУКЛИН, Н. Й.

Тут недавно аматори
одну штуку грали,
Краще булоб щоб вони
дурниць не стругали.

Бо тим вони як звичайно,
псують наші штуки,
А публика тим часом
терпить страшні муки.

НЕВАРК, Н. ДЖ.

Пише мені звідси друг —
в нас вже покращіло,
Та й хруневі хтось також
всадив дрота в рило.

Може тепер вже не буде
поміж нами рити,
Тай проклятих комуністів
не буде хвалити.

ДЖЕРСИ СІТИ

Хоч Горішний часто пише
що тут виробляєсь,
Так темнота наша видно
за гріхи не каєсь.

Австріяків з Галичини
тут цілі копиці,
І то вибачте за слово
лищ самі пяниці.

КЛІВІЛЕНД, О.

В Клівіленді по старому
нічо не змінилось,
Тільки кількох комуністів
в сур-пайпі втопились.

Бо Сталін їх не хотів
до раю приняти,
А тут вже їм починають
штани обтинати.

ПІТСБУРҐ, ПА.

Тут недавно Авраменко
мав десь промовляти,
Кажуть що там задумує
знов щось починати.

Та чи справді зробить те
що він обіцяє,
Вибачте мені за слово
і сам чорт не знає.

І на тім я кінчу нині
новинки писати,
А вас прошу за "Точило"
всюди памятати.

Щоби воно в гаразді
ще довго прожило,
І всім хруням де лиш є
все рила точило.

ЯК ТО ЛЮБО, ЯК ТО МИЛО

Як то любо, як то мило,
Що до хати йде "Точило",
Зним весело мені буде
На цім світі все і всюди.

Жінка в мене не писката
Бо "Точило" гірше ката
Може язик відрубати
І не буде чим махати.

В хаті спокій тепер маю
Бо "Точило" все читаю,
Воно біду проганяє,
На сто вітрів як лиш знає.

Я все мушу сміятися
Аж за пупець триматися,
Бо "Точило" сміх приносить
На всі боки хрунів точить.

Хто під колесо попаде
Точить його без пощади,
Чи то старий, чи дитина
Гірка йому вже година.

Ой дай Боже щоб "Точило"
Хоч тисячу літ прожило,
Бо воно для нас в розраді
В Америці і в Канаді.

Микола Горішний

ПРИ СУБОТІ ПО РОБОТІ

Евген Березинський

Осінна, але ще досить прекрасна днина добігала вже до свойого кінця. Сонце вже було сховалося за високі мури найбільшого міста світу Ню Йорку. А люди трохи краще одіті переходились вулицями. Декотрі стрінувши знакомих, заводили короткі розмови а декотрі то й на шклянку пива в гостинницю заходили. Дивуватись нема чого, бо часами при довгій розмові то таки як бувало в краю ще казали і горло засохне.

Таке воно сталось і зімною. Василь Нитка, видно йшов з книгарні бо ніс під пахою три чи чотири український часописі та нове "Точило". — Мабуть добре з вами продавець обходиться коли ви аж тільки часописів в одному дні закупили?

— Та добре, чи не добре, — каже мені Нитка, — але от бачите субота, а завтра неділенька свята, то і час буде дещо перечитати, бо так в буддень, то як самі знаєте не все є час.

Ваша правда, добродію Нитка, але скажіть будь ласка, як ви задивляєтесь на наші часописі і журнали, чи знаходите їх вдоволяючими? На те мій Нитка гірко усміхнувся тай каже:

— Колиб наші більшовики мали стільки часописів і таким великим обємом, то так би нас всіх обпаплюжили що й самі себе ми встидалиб ся, а наші редактори чомусь так легенько з ними обходяться гейби боялись їх образити?

Вибачайте, кажу, добродію Нитка, а я тому й не дуже дивуюсь. Редактори наших часописів і журналів, це люде образовані, знають вартість часопису й шанують загал, знаючи що часопис видається на те, щоб людям дати здоровий матеріял а не тільки погані наклепи. Знаю, що вони справ не збувають мовчанкою, а заступаються за наших братів тут, і рідному краю, але роблять це по людському, по журналістичному, не накидаються брутальними словами в часописі на когось, бо такі слова обнижують культурний рівень часопису на що жадний здорово-думаючий редактор не хоче позволити.

От подивіться що таким брутальством в Організації Обєднаних Націй наробив для себе Російський дипломат Вишинський. Накинувся на всіх і на вся в такий простий спосіб, що не то що, але в дипльоматичних кругах стратив раз на все дипльоматичну гідність.

Або чи Вишинський мав колибудь яку гідність? — дальше каже добродій Нитка.

Та чи мав, того я і сам сумніваюсь, бо знаючи дещо про него тяжко сказати, але те що він робив там в себе в дома, це інша річ, зате тут, між делегатами народів всего світа повинність вимагала чого іншого, а не такого поганьства.

Мій добродій пошкробався в потилицю, троха подумав, тай по хвилі каже: — Ваша правда! Вово і троха добре, що так сталося, бо аж тепер, коли Вишинський всім троха попід ніс переїхався з своїм возом гною, то вони починають більше та близше приглядатися комуністичній бочці, а коли ми, Українці, через цілі ряди літ старались їм те сказати, то вони що? — ані уваги на це не звертали. Зате вже нині куди підете, кого стрінете, то всі говорять про Вишинського та політику комуністичної кліки. Вишинський своїм виступом не показався великим генієм, мужем Совєтського Союза, але простим російським безхарактерним "Ваньком".

От і бачите, — кажу я — коли хтось по дипльоматичному в чесний спосіб ставить своє домагання, то одні мають його за боягуза, а другі не звертають уваги, та наші редактори не боягузи. Вони пишуть і то богато, але пишуть по мудрому, по дипльоматичному, і тому то не так що чужі але і багато з наших не бачучи в їх писаню брутальних накидів думають що вони всьо мовчанкою збувають.

Хто знає як ще довго булаб тягнулась наша розмова, але тут надплівся Стефан Дутка, а на яку тему тоді ми перейшли то прошу шукайте в слідуючому числі журналу "Точила". А покищо бувай те здорові.

РОЙКРОФТ, АЛБЕРТА.

(Болючий Спогад).

Як я собі нагадаю, та як подумаю,
Якто мені колись було, а що тепер маю?
Як я колись виростала, мало що робила,
Їла, пила тай гуляла, й до школи ходила.
Як зачала підростати, хтіла панувати —
Кладу речі до валізки їду до Канади.
А в Канаді, як знаєте, все треба робити
Треба центи шпарувати щоби якось жити.

А в Канаді чорноброва взяла нарікати,
Бо чужая сторононька, ні батька ні мати.
Сіла собі чорноброва, тай руки зложила
Тай не одну дрібну слезу із очей пустила.

Так в Канаді все тужила а рочок минає,
Як з Іваном їх пан-отець на Вайті вінчає.
Сімнайцять літ її було, вона ся віддала,
Вісімнайцять доходило, вже матірю стала.

Народилась у Марусі донечка єдина,
Ну, а Іван віддув губи, бо він хотів сина.
Заплакала Марусенька, світ ходором хо-
(дить,
Що другий рік по синови Іванови родить.

І зігнувся стан рівненький, очка посумніли
Малинові уста зісхли, личка поманіли.
О, Боже мій милостивий, святий Миколаю
Як то мені колись було, а що тепер маю?
(Далі буде).

ПІС РІВЕРСЬКА КРАЇНА

(В Присвяту побожній кумі).

Наварила пирогів
Чей менеться мужи гнів,
Бо муж мій сердитий.
Саме тоді причвалав
Як ксьондз мене цілував
Й почав зі мною битись.

Та я йому се і те —
Що ксьондзови можна все,
Особа свячена.
А він стрілив наче кріс
Нехай тебе візьме біс,
Ти козо, кручена.

Бо мені усі толкують
Що тебе дяки цілують,
Тож я тобі ручу,
Як бим тебе ще злапав
Щоб ксьондз тебе цілував
Вязи тобі скручу!

Наварила пирогів
Чей менеться мужа гнів,
Най писок заткає,
А дякови йду сказати

Щоб не важився цілувати
Як муж підлягає.

А як мужа нема вдома
А донечка в школі,
Тоді цілуй мене отче
Кілько тобі ся захоче
Й буде з нас доволі. — Чорнодоля.

ЖІНКА

Захворіла завертіла,
Жінка молоденька,
Загризла тим свого мужа,
Головко бідненька!

Хотівби їй рятувати,
Для себе тримати,
А смерть на ню напосілась,
Хоче їй забрати.

Вона гарна, молоденька,
Ще й коси жовтаві;
Така щира і любенька,
Не відмовить дарів.

Тож не даром сусідові,
Вона догоджала,
Як почула що не тее,
Хорувати стала.

От так вона хитрувала
Максимонька свого,
Щоб його приготовити,
До празника того.

Що внедовзі він вже стане,
Батеньком дитини,
Нехай лише не питає,
З чиєї причини. — Пройдисвіт.

ПІДСЛУХАНЕ

Раз єгомость парохіян
Своїх научали,
Щоб у гріхах не бродили,
Побожними стали.

Раз закиньте гульки, танці,
Тай ті витребеньки,
А грошики тії дайте
До святої Ксеньки.

Я молитись за вас буду,
З вечера до раня,
Щоб ви вже раз перестали
Ті грішні гуляння.

Та автами перестали
В вечір виїздити,
По пяному по корчах
Чужих волочитись.

Але один із присутних
Так тим перенявся,
Як із церкви виходили
То він запитався:

— Скажіть мені єгомосцію,
Що зроблю з бідою? —
Як одну ніч вона з вами,
А другу зімною?

— Не журися, чоловіче,
Твоя жінка так як дзвін!
Здоровенька, статна в стані,
Їй потрібно таких змін.

Нехайже вона так далі
До мене вчащає,
Вона не гріх, а відпусту
Від мене все має. — Пройдисвіт.

РОЗМОВА

Розмовляли парубки,
Як звичайно про дівки,
Котра гарна, добротлива,
Роботяща і правдива.

Чести свої не стеряла,
І по ночах не гуляла.
Все примірно поводилась,
З ніким драчі не зводила.

Кожну днину працювала,
Щадила не марнувала,
Така мені є підхожа,
З неї булаб жінка гожа.

Другий каже —
Всю Америку обійдеш
В день зі свічкою,
А такої не знайдеш.

Вони нині вже все знають,
Мамам своїм покривляють.
Тай батькови часто так,
Каже ти старий дурак.

Вона фостиком вертить,
І перфуми всюди тиць,
Щоб все пахла, не воняла,
Бо вже тиждень не вмивалась.

Вона вже так розпустилась,
Що з кожним уже водилась,
Ось такі тепер дівки
Кандидатки на жінки.

Третий каже — то дурниці,
Поспитайно своєї Євці,
Де вона ще не бувала,
Стільки шіків вона мала?

Перший каже: — так зробім,
Клюб безженних заложім.
Будем самі газдувати,
Ту обману оминати.

Ті сельця, що наставляють,
В них зловити нас бажають.
Краще раз плюнь і вступися,
Та до клюбу запишися!

Там правило кожний знає,
Сам він стелить, сам лягає;
Нема клопоту, дурниць,
Бо там нема молодиць.

Вам здається що то зле,
Я вам кажу, так буде.
Хочеш жити, розум мати,
Нетра з жінкою вязатись. — Пройдисвіт.

МАЛИЙ ФІЛЬОЗОФ

— Що то таке тату пекло?
Взяв Івась питати.
— О, то, синку, страшне місце,
Бодай не казати!

Бідні грішники за кару
Смажаться у вогні,
Що не жили по божому
Життя своє — дні.

Тут Івась почав весело
Скакати по хаті:
— Скажіть, тату, а де підуть
І рішники багаті? — М. Горішний.

ЧОМУ Я ОЖЕНИВСЯ

Оженився я тому, щоб осістися на місци і не волочитися по тих реставрантах, де нема що їсти.

Друга причина є та, що чайник-прачка, то драчка, як випере сорочки, то подре до непізнання.

Оженився я що правда, ФОР ГУД, на те, щоб бути своїм власним босом, господарем, і щоб було в зимі коло кого гріти ся, як душу мороз витискає живцем.

Всі другі причини чому я оженився і взяв на свої плечі такий тяжкий обовязок ярмо на ціле своє мізерне життя є такі:

1) висиплятися по ночах і більше не літати за всякими дівками. 2) мати своє пристановище й стати статочним та чесним чоловіком. 3) щоб не псувати свого жолудка поганими стравами по ресторациях і заощадити на операціях кишеню і здоровля. 4) щоб мати чисте шмаття, випрану сорочку і добре полатані штанята. 5) щоб усі дурні не прозивали мене "халастоєм". 6) щоб між старими премудрими на всі боки газдами по товариствах мати якесь ніби лице і пошанівок. 7) щоб мій рід і моє славне імя не здохло, а жило

з покоління в покоління. 8) щоб дочекався діточок і на старість лише плював на бороду.

Але, дух світий при нас хрещених, жінці було замало мене одного й вона собі знайшла ще другого солодкого шіка,— і славні християне від того паскудного дня стало моє життя таке болотнясте, що лише мою дурну голову ледви видно з нього. Я став крайно огірчений на цілий божий світ, на все прокляте бабство, і навіть на попів, котрі приповідують: люби свого ближнього як себе самого.

І, коли з того всього не щезну завчасу, то ще може трохи прожию. Як ви кажете? Я радий почути вашу опінію і всі факти незбиті, і буду дуже моцно вдячний, як кожний з вас напише до славного "Точила" "Чоми Ви Оженились?" — або "Чому Я Віддалася?" Пишіть всі без перестанку, то може я призабуду всі клопоти своєї женячки, читаючи Ваші славні пригоди і подвиги. — Архим.

ПРИ МОЛИТВІ

Молилася в вечір Галя,
Як лягала спати, —
Але тихо, так під носом
Що не чула мати.

Мати ходить по хатині
До себе воркоче,
Що Галюся молитися
Голосно не хоче.

Лють охопила Галюсю,
Гримнула словами!
— Я до Бога лише молюсь,
А не до вас, мамо! — М. Горішний.

П. С.: — З пшениці є солома, полова, і зерно. Вибираємо те, що є найздоровіше. Пишіть і шліть більше!

З ДУМОК

В мому серцю великий жаль,
Великий біль остав
Ще від тоді, як я свій край
В останнє попрощав.

Досі бачу поля, ліси,
Пестрі серцю квіти,
Як на Поділлю в час весни
Рвуть їх малі діти.

І соловейко, чародій,
Досі не втихає, —
Так як колись мені співав,
Він дальше співає.

Немож забути юних днів,
Що мене носили
Мов на крилах у даль світи,
І давали сили.

Я вірив, ріс, надії клав,
Доля глузувала,
І так робила зі мною,
Як хотіла й знала.

Не знав, що прийдеться колись
Рідний край кидати,
І в чужині на старості
Свій вік доживати. Микола Горішний

НАШИМ КРИТИКАМ В АЛЬБУМ

До рук візьму своє перо,
Критикам дещо напишу
За їх розум над розуми,
В спокою ніде їх не лишу.

Бо, щоб критика правдива
І була в тому наука,
І то така, милий боже,
Хоч бери до них всіх бука.

Як то кажуть що без бука
Не приступай нідокого,
Бо він знавець усіх культур
Від початку світа цього.

І що поет лиш напише
Критик зараз критикує!
Мовляв, що в тих його віршах
Все щось то вічно бракує!

Не знає життя поета,
Як важко життя проводить;
Тому бере й критикує,
Всім і всюди вічно шкодить.

Не знає що святі горшків не ліплять,
Тільки люди на світі, —
Над всім працюють по силах,
Чи зимою, чи то в літі.

Найліпше буде як критик
Візьметься до діла свого,
І в такий спосіб не буде пхати
Свого носа до чужого. — М Горішний.

МАКСИМОВА РАДА

Задрімався на часочок,
Тай причувся голосочок,
Ніби пташка щебетала,
Солоденько промовляла.

Термосала за чуприну,
Вставай вставай, всякий сину.
Чи ще довго меш лежати,
Будуть люди нарікати;

Серед бруду і дороги,
Покрутилоб тобі ноги.
Щоб ти ними не ходив,
Праці своїй не пропив.

Я від вчора з діточками,
Ждемо газди з грошеньками,
Що в голоді кожной днини,
Обідраній сороччині.

Газду в салюн дідько друлив,
Тай напився тої джюми,
Грейцарика вже немає,
По дорозі ся валяє.

Така доля з пияками,
Я нещасна з діточками.
Ані жити, ні лицити,
Хліба в людей тре просити,

Колиб сама, то байдуже
Пішлаб собі поміж люди.
І нікому не казалаб,
Чо пияка мужа мала.

Я з гризоти вже не знаю,
Радьте люде, бо конаю,
З тим дробязком, кукулем,
Їсти просять із плачем.

Молодице, що то з того,
Що голосиш над пянюгов?
Буде тої поневірки,
Візьми бука дай зпівстівки.

За кожний раз так хрести,
Все де людей купка є
Обмацай му клуби, ребра,
Тоді певно біда щезне.

Таку раду Максим дав,
Ще й вужевку зріхтував.
Взялась жінка за роботу,
Виганяти ту дурноту.

За кожним разом хрестила
В роботі була чуприна.
Стали люди зглядатися,
Із пияка сміятися.

Жінці відваги давали,
Пияка всі обминали,
Коли в салун лиш ногою,
Діти за ним все юрбою.

Щоб на те ся подивити,
Як пияка будуть бити.
Вже му так раз догодила,
Що горівка вже не мила.

Став думати і читати,
Та про дітей своїх дбати.
В салун більше не ходив,
З жінкою ся помирив.

Купив її надгороду,
За науку таку добру.
Що його перехрестила,
І чоловіка зробила.

Тепер дітие величають
Що доброго батька мають,
Мають їсти, в чім ходити,
Чогож їм ще більше хтіти? — Прийдисвіт

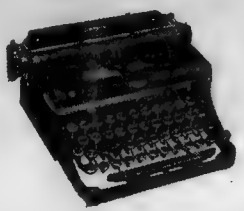

Таким завеликим друком пише ця чудова українська "РОЯЛ" машинка. Услуга і гордість на ціле життя! Замовляйте!

МАЄМО

Найліпші, найновіші, найпрактичніші, найсучасніші, найвигідніші
УКРАЇНСЬКІ МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ. Друк ні великий, ні малий, — дуже приємний для очей і читання. Елегантський! Машинка сильної будови, послужить на довгі роки.

ВСІ священники, учителі, парохії, читальні, народні доми, запомогові товариства, письменники і всі бізнесові люди повинні таку машинку мати. Друк читкий. Стійні (Стендард) ключі, розложені Академією Наук.

Замовляйте в одинокій українській аґенції на цілу Канаду. Ціни ті самі що й в чужих. Піддержуйте своїх для власної

Офісова РОЯЛ машинка для офісу сили. Давайте замовлення наперед, бо треба чекати 2 місяці, щоб фабрика зробила їх.

— $190.00. Переносна (портебл) мала, у футералі $89.50 з пересилкою. Роял машинка до писання вдоволить і найвибагливішого. За повне вдоволення ручимо. Машинка котрою будете все горді. Замовляйте собі українську машинку ще нині!

GAY PRODUCTS
3651—B., Winnipeg, Man., Canada

ВИДАВНИЦТВО "НАША КУЛЬТУРА"

що було закрите німцями в 1939 р., знову приступило до активної праці під головним проводом Митрополита Іларіона (Проф. Д-ра Івана Огієнка). "НАША КУЛЬТУРА" ставить своєю метою видавання праць головно з ділянки української культури, мови та красного письменства. Вже вийшли такі книжки:

1. Митрополит Іларіон: Легенди світу.
2. Митрополит Іларіон: Марія Єгиптянка. Поема.
3. Митрополит Іларіон: "На Голготі" (Страждання Українського Народу).

Ціна кожної одної книжки $1.50. Замовлення на книжки й належитість просимо слати банковим чеком або "моний ордером" чи просто банкнотами в регістрованім листі на адресу:

Editions J. A. B., 70, Faubourg Poissoniere, Paris (10).

БАБИНА ГОРА.

У Басарабії, над Дністром, між селами Коновкою а Макарівкою по сьогоднішний день стоять турецькі три ряди валів (насипів). Коло тих валів український отаман Петро Сагайдачний мав завзяту борбу з Турками, бо хоч Сагайдачний мав мало війська за собою, але то були Козаки не дурниця і він там положив трупом завзятих ворогів девять тисяч. А від тих валів два кільометри на схід, є горб, котрий називається Бабою. В той час Баба називався турецький головно-командуючий вождь, котрий вів борбу з Сагайдачним. І тії всі скарбі, як золото і срібло що було загарбане з наших українських земель, то Турки закопали на тім горбі, і по імени вождя назвали той горб Бабою. Турки думали що будуть вікувати на Україні, але Козаки прогнали їх поза Чорне Море а гроші до нині лежать у тім горбі закопані. Тількож як кажуть, вони закляті і ніхто не годен до них дійти. А в селі Коновка жив собі господар на імя Гриць Федорів, а був він дуже бідний, не посідав великого маєтку бо всього мав одну десятину поля, а все таки тримав коровку і пять овець, бо й діточок не бракувало у него.

Аж якось на святий вечір посідали вечеряти всі разом до стола. Повечеряли, помолились Богу, що Бог поміг діждати свят. Старий Гриць пішов напоїти ще корову і вівці. Напоївши корову, іде до загороди, де були вівці, приходить, а фірт ка відчинена. Він увійшов у загороду а овець нема. Іде Гриць до хати і каже до жінки: — Жінко наших овець нема. Я мушу піти та пошукати за ними, бо як підуть на поле, то ще вовки десь пороздерають і вийшов господар на дорогу а за ним і пес його взявся, тай іде. Так крок за кроком вийшов вже за село на поле, а овець як нема ,так нема. Тож він не вертається домів, але далі йде, аж зайшов недалеко Бабиного Горба, а на тім горбі показалося йому світло. Він дуже здивувався, що то за світло може бути там. Це його дуже зацікавило так що він набрав настіко відваги що пішов просто на той горб бо хоч люди той горб всіляко обговорювали, але він все таки був цікавий бачити то світло. Аж наближається до горба і бачить у ньому отвір, немовби були двері відчинені. Став він і думає, чи наближатися чи ні. Врешті пообглядався а пес є коло нього. Тоді він каже до пса: — А що ти Рябку думаєш — підем до середини чи ні? — Пес коло нього полестився і вони ідуть дальше. Приходять до того отвору блище, отвір є досить великий, звичайно як двері. Увійшли вони абидва з псом до середини тої кімнати а та кімната не була більша в середині, як чотири метри квадратові. Серед кімнати камянний стіл, а на столі грудка брилянту, завбільшки курячого яйця і так ясно світить що аж немож на нього дивитись. А довкола попри стіни стоять повні бочки золота і срібла. Чоловік став мов остовпілий. Аж нараз зявився перед ним карлик, старий, сивий, бородатий. (Карлики є земні люди, котрі живуть під землею дуже малого росту бо лише від 50 до 75 центіметрів високі).

— Що ти тут робиш? — питає карлик. Чого тут шукаєш?

Чоловік зразу залякався, але потім набрав відваги й зачав відповідати:

— В мене цеї ночі пропали вівці і я їх щукаючи, зайшов припадково сюди. Тоді карлик встромив обидві руки в бочку і виймає звідтам повну пригорщу золота і каже до чоловіка: — Держи шапку!

Чоловік довго не надумувався, тільки шапку з голови зняв і тримає. Карлик висипав золото у шапку і зачернув другу пригорщу а відтак трету і каже до чоловіка: — Тепер втікай!

Чоловік пустився до дверей і заледви вспів пройти через двері а права нога ще була в середині яку не вспів скорю за собою потягнути як скоро ті двері автоматичнб заперлись і відірвали йому пів черевика і пяту, а пес лишився в середині. Тож чоловік не зважає на біль, але чим скорше біжить до дому. Чимраз більше крови стікає і чимраз стає йому зимніше, бо бриде снігом і що крок два, спадає з сили. Нещасний Гриць йойкає з болю, вже і золото йому не миле, тай до села є ще добрий шмат дороги а тут і сил вже нестає. Прийдеться замерзнути з цим золотом, — думає собі Гриць.

Десь около другої години по опівночі приліз Гриць до дому заледви зміг перелізти поріг до хати. Лише вступив у хату, так і крикнув на жінку: — Давай живо чистої шмати!

— А тобі що сталося? — питає жінка.

— Ти не питай багато, лише давай якої білої хустки і будеш бачити, що сталося. А сам вже поставив шапку з золотом на стіл і сівши на землю, та стягає з ноги того пів черевика.

Жінка як побачила, аж в долоні сплеснула. А з тобою що? — Певно десь вовки напали на тебе й тебе так здорово покусали.

— Жінко, не розпитуй, довго, тільки завивай скоро, каже чоловік.

Жінка легенько то завинула, але кров в хаті розігрілась і почало дуще течи, але жінка почала завивати більше й тісніше аж якось кров почала переставати. Чоловік полежав з годину на постелі, а опісля починає оповідати свою пригоду. Жінка як те вчула, що ті гроші з тої заклятої гори, так зараз почала з чоловіком сваритися:

— Віднеси мені геть від хати ці гроші. Я не потребую жадних грошей. Таж то закляті гроші. Таж люди як ідуть попри ту гору, то подалеки її обминають та хрестяться а тебе якесь лихо туди потягло ще й грошей тобі впхало. Таж кажуть, що на цих грошах чортенята виводяться. Отож ти добро приніс мені до хати. Так та жінка розмололася, що чоловік вже не годен переслухати.

— Мовчи, жінко, — каже нарешті чоловік. Мовчи, нічого тобі не станеться. Таж то гроші. Хібаж Турки мало набрали грошей від наших дідів, та татів? — Таж це ті самі гроші.

Та де там, жінка своє мене, як скоростріл. Молола аж врешті перестала. Так і розвиднілось їм аж дивляться, а вівці приходять до дому самі всі пять, так як пішли з дому. А пса не було аж третий день під вечір проти св. Стефана прийшов, тільки що не вмів говорити хто і звідки його випустив. Гриць через зиму виздоровився, так що вже ходити міг, хоч все таки на праву ногу налягав. І зачав нове господарство розводити, бо було защо. Вже й поля накупив і худоби і коней та став заможним господарем, бо було зза чого, а жінці це все здається що вона це тільки снить, що її чоловік зробив такий маєток з тих грошей, на котрих чортенята виводилися і так, що він той самий маєток розділив між своїх дітей котрі до нині живуть у тім добрі, якщо російська голота не забрала того добра та не знищила його. — Б. Г.

ОШУКАВСЯ

Мав я любку, дорогеньку
Звалась панна Манця,
Так тягло мене до неї,
Як жида до танцю.

Все бувало як я прийду
Усім догоджала,
Лестилася коло мене,
Як кіт коло сала.

Про доброту говорила,
Та все натякала,
Як оженюся я з нею,
Буде шанувала.

Я на сліпо їй повірив
в тоті небелиці,
Щей на памятку просив,
Торочок спідниці.

Моя любка дорогенька
Голубкою стала,
Замість торочка спідниці
Гузик відірвала.

Я повірив у доброту,
Щире їй серденько,
Без надуми оженився,
Тепер поганенько.

Вже з тихої і доброї
Така зробилася
Гірше оси, і кричати
Добре навчилася.

Надується, крутить писком
Свище до зневіри,
А гузиків і торочків
Без кінця, без міри.

На лавці є, також в страві,
Куди обернуся,
І на ліжку того добра,
Куди повернуся.

І тепер я нещасливий,
Так терпіти мушу,
Моє життя вже пропало,
За цапову душу.

А вам усім новоженцям,
В заповіт лишаю,
Не женіться із тихою,
Що вам люди рають.

Бо від тихих і лагідних
Побожних дівок,
Бережіться, краще скочте
В глибокий ставок. — Пройдисвіт.

КОЛОМ ПО ГОЛОВАХ!

Може де хто скаже, що я за остро беруся словами проти своїх людей і давай їх бити колом задармо по їх мудрих головах.

Ні, я немав і немаю нічого злого проти своїх свідомих людей, і я навіть їх шаную, поважаю, але я все мав і маю мати проти своїх деяких старих темняків. Для них направду треба кола але такого з [illegible]аїнського плота в Галичині щоб ним можна було добре дядькам голови почесати!

Скажете: а то защо?

— За ніщо більше, а власне за їх дурний розум! У нив на п'ятику, гульки, співи по коршмах, є гроші і час, — а вступити до своєї книгарні й купити добру книжочку, то нема ані часу, ані грошей тому, що в їх головах: "віють вітри, віють буйні". Сальони вічно повні наших дядьків, а книгарні світять пусткою.

Недавно скаржився мені один наш продавець книжок, що в його книгарни тепер миши читають книжки.

— А то як, питаю?

— Звичайно тому, каже продавець, що миши мають більше в головах розуму чим наші миши на двох ногах. Наші дядьки так до книжки рвуться як дідько до свяченої води. Для них чарка горівки і тоді їм здається що вони всі розуми поїли! Звичайно, по сальонах гниють днями і ночами, ще й співають по дикому вуличні пісні, на сором і ганьбу другим. Ну, і скажіть так самі, чи не брати тут в руки кола і по тих головах прати що сили?

САМ ПРО СЕБЕ

В Америці я родився
На Вкраїні виростав,
Там культуру і звичаї
Наші рідні я пізнав.

Там навчився я читати,
Там до школи я ходив,
Там я все, що Українське
Цілим серцем полюбив.

Там пізнав я красу Божу
Наших піль, наших лісів,
Там я в літі у садочку
Соловейка слухав спів.

Там до церкви що неділі
Я на Службу Божу йшов,
І молився щоб нам Господь
Кращу долю всім послав.

Памятаю так як нині
Серед літа у жнива,
Йшов я з братами весело
Хліб збирати на поля.

А осінною порою
Молотили ми снопи,
І зсипали Боже зерно
У коморі у мішки.

Як зима прийшла в гостину
Споживали все добро,
Що нам тепле гарне літо,
У дарунку принесло.

А в вечірні дні зимові
Я при столику сідав,
і так книжки аж до пізна
Я собі нераз читав.

Читав рідну історію
Про гетьманів, козаків,
Про край рідний Україну
Серед слави, вільних днів.

Не ходив я в більші школи
Бо немав на те грошей,
Нераз вчився коло праці
В вільну хвилю так самий.

Я в науці знайшов правду
Знайшов спокій для душі,
За котрим так нераз глядять
Наші люди в темноті.

Я пізнав ворогів наших,
Що нас гноблять від віків,
Те все серцем своїм добрим
Раз на віки зрозумів.

Я пізнав що сама воля
В нашу хату не прийде,
Як не будем більше вчитись
Добран ніде не буде.

В своїм селі на Поділлю
Сили, духа набирав,
Я як міг так серед злиднів
Все до кращого змагав.

Гей, дні мої пережиті
Не забуду нігде вас,
Все згадаю на чужині
Як весело було в нас. — М. Горішний

● НАВЧІТЬСЯ ЯК — ●

продавати свербивус і робити гроші! Поучения і велика Поживна та Лічнича Вартість Свербивусу, книжочки, 40 центів.

Briar Hip Food Products Limited
607 Young St., Winnipeg, Man.

ПЕРША КЛЯСА

Вибрався один наш посол в Карпати на віче. Висів на стації і гукає:

— Візник!

Підбіг Бойко з батогом:

— А панови куди треба?

— До Западлова.

— То може пан на мою фіру сядуть? бо я акурат туди везу гостей.

Оглянувся посол, що порядніщого візника нема і рад не рад мусів згодитися.

— А якою клясою пан хотять їхати, бо у мене є три. Перша коштує 15, друга 10, а третя 5 злотих.

— Мені першу! — відповів посол без надуми.

Привів Бойко посла до воза а там вже повно Жидів та Бойків.

— А деж тут перша кляса?

— Най пан сідають, а тото вже покажеться по дорозі.

Сів посол і рушили. Але прийшло під гору.

— Трета кляса висідати! — закомандував дядько.

Пів воза опорожнилось.

Але прийшло ще стрімкіше і коняка став.

— Друга кляса висідати!

Повисідали всі, крім посла.

Бойко цвяхнув батогом, але таки не годен рушити.

— Трета кляса пхати!

Половина пасажирів причепилась до воза і віз поволи покотився під горбок.

Тоді Бойко звернувся до посла:

— А вже видять пан, яка ріжниця між першою, другою а третою клясою? Я дурно грошей не беру. — Ко.

ВІДРІЗАВ МУДРО.

— Я прийшов просити о руку вашої дочки, — каже залюблений молодець.

— А стільки ти заробляєш тижнево? — питає батько дівчини.

— Пятнадцять долярів!

— Та це навіть не вистарчить на хустинки для моєї дочки, — відворкнув її батько згірдливо.

— Так? — каже молодець здивовано. — Ну, коли ваша дочка така шмаркати, то я її не хочу.

ЗНАННЯ І ВІРА

Проповідник нігрів у церкві на казанню пояснював ріжницю між знанням і вірою:

—Бачите, браття і сестри, воно є так: Ось приміром, парохіянин Моркотун сидить собі зо своєю жінкою в церкві на лавці. Коло них сидять шестеро малих Моркотунців. Пані Моркотуниха знає, що шестеро Моркотунців є її дітьми. Це є "знання". А пан Моркотун вірить, що то є його діти. Це є "віра".

СТРАЧЕНА ЕНЕРГІЯ

Учителька заставила клясу учнів подумати й дати її приклад страченої енергії.

Федько перший підносить руку й каже:

— Страченою енергією є — говорити жахливу історію лисому чоловікові.

В УКРАЇНСЬКОГО АДВОКАТА

В канцелярії чекає 5 клієнтів своєї черги. Адвокат виставив голову зза дверий, а чемна женчина каже йому: — цей чоловік прийшов найскорше. Адвокат не взяв того, але глянув по клієнтах і бере іншого, що прийшов багато пізніше від других і каже:

— Ходіть ви! Я вас скорше сфіксую!

НЕОБЕРЕЖНІСТЬ

— Чому ви не заслоняєте своїх вікон вечерами? Вчора я бачив з вулиці, як ви цілували свою дружину.

— Ви помиляєтесь, бо мене вчора якраз не було дома.

НЕДОГЛЯНУВ

— Пане платничий, все дістаю два кусники печені на обід, а сьогодні чомусь тільки один.

— Будь-ласка, вибачте, але кухар знову забув перерізати печеню на двоє.

ПОЖАЛІВСЯ.

Після прошеного обіду один добродій забавляє розмовою незнайому і каже:

— Знаєте, що мені сьогодні трапилося? При обіді звертаюся до свого сусіда й говорю, що по такім нецікавім обіді гості не можуть мати доброго настрою. І подумайте, це якраз був господар дому!

— Я чула, це був мій муж і він мені про це розказував.

ДОБРИЙ НІС

Двох знайомих сидить при столику в каварні.

— Знаєш, я так набігався за позичкою кількох долярів, що ніг під собою не чую.

— Зате я їх чую аж сюди, каже добродій при другім столику.

ОСТОРОЖНИЙ.

Управитель Нар. Гостинниці переходить коритарем і бачить, що служащий чистить під дверми одної кімнати черевики.

— Чому не візьмете до своєї кімнати вичистити черевики?

— Це не можливо, бо гість тримає в середині кімнати цупко за шнурівки.

ОБРАЗА.

До грача, що роздер сукно на більярді, звертається господар:

— Мій пане, для початкуючих я більярду не маю.

— Вибачте, добродію, я не початкуючий, бо це вже трете сукно є роздерте мною.

ПОГРОЗА.

— Я говорив сьогодні з вашою сепарованою дружиною. Якщо ви не будете акуратно платити їй призначеної платні, вона повернеться назад до вас.

ПОЯСНЕННЯ

ВОНА: Не розумію, чому такий пристойний мущина як ви, жебрає на життя?

ВОЛОЦЮГА: Я не знаю ні одної чесної професії в котрій чоловік міг би мати нагоду витати такі гарні женщини як ви, без познакомлення.

СЛІПА ВІРА КОМУНІСТІВ

Кожний комуніст вірить, що мігби скористати багато, колиб міг дістати хоч трохи того добра що мають інші люди. А стільки більше кожний комуніст скористаби колиб навчився хоч трошки від тих, що мають більше майна.

ВІН ТАКОЖ НЕ ГОДИН

Микита: — То ти купив собі цимбали?

Пилип: — Ні, я позичив їх у сусіди.

Микита: — А ти годин грати на них?

Пилип: — І він не годин на них грати тепер, коли я їх маю в своїх руках.

АХ, ТЕ НАЧИННЯ!

Мужові, що не хоче помочи обтирати жінці начиння, — жінка повинна уступ з Біблії, 2 королі, 21:13:, де пише ось так:

"І я обітру Єрусалим так як чоловік обтирає миску, обтираючи її, і потім перевертаючи її до гори ногами".

То чоловік застидається і буде помагати жінці обтирати начиння по кожній їді,

Спробуйте, любі жінки!

ПОСТУП

Много мущин зробили поступ і успіх лише тому, що не позволяли своїм слезам затемнювати їхні очі — Рой Л. Смит.

І ЩЕ НОВИЙ

Федь: — Ти маєщ гарний капелюх.

Є. я купив його вже буде тому два роки, чистив його шість разів, міняв у реставрації три рази і він ще новий.

ПРЦЕДАВЕЦЬ І ХЛІБОДАВЕЦЬ

Власник до слуги:

— Чи ти віриш в позагробове життя?

— Вірю! — каже слуга.

— Як так, то все є в порядку. Бо, як ти вчора ходив поховати свого вуйка, то він прийшов нині до мене й питав за тобою.

КОВБАСИ НЕЗДАЛІ!

Баба віднесла різникови ковбасу й каже:

— Ваша ковбаса нездала, бо в однім кінці мясо, а в другім кінци начинена хлібом.

— В цих тяжких часах, — ми не годні напихати вам мяса на обидва кінці, — відповів різник. — Добре, що ковбаса й так ціла.

НЕДОВАЖЕННЯ

Фармерка привезла до міста масло. Крамар зважим на вазі й каже:

— Кожний ваш фунт масла, недоважений.

— То дивно! — Я не могла знайти мірила фунта від ваги, і замість мірила — важила масло вашим іунтом цукру, — відповіла жінка.

НЕ ВСЕ ЛЕГКО

Сміятися. Забути. Простити. Перепросити. Уважати. Мовчати. Слухати поради. Не бути самолюбом. Бути ввічливим. Стри мати тимпарамент. Вчитися з помилок. Придержуватися добрих правил. Мати здоровий розсудок. Признатися до вини. Платити належитість на час. Нести заслужену відвічальність. АЛЕ ВСЕ НАЙЛІПШЕ.

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чаї з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та віджвлює тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й відпорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.
ST. ANDREWS SUPPLY

АНТОЛЬОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить вірші творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЧИ ..ОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Вже вийшла з друку нова книжка, котру написав Евген Березинський під назвою:

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"

та

"КЛИМ ПОБРАТИМ"

Книжка має сто сторін. Розмір книжки є 4½х6 цалів. Ціна 35 центів. Для книгарень опуст 35 процент. Замовлення разом з грішми шліть до:

EUGENE BEREZINSKY
77 East —7th Street, New York 3, N. Y., U. S. A.

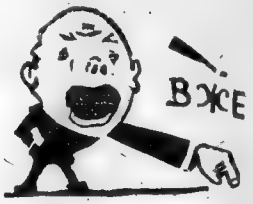

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорошука	.25
52 Тайни, — варто знати —	.25
Тайни краси — — — —	.25
Зрівноважене життя — —	.25
Київ і Рим — — — —	.25
Світає день — — — —	.25
Як дістати чого серце бажає?	.25
Вона і Я — — — — —	.25
На Чужині — — — — —	.25
Лише для бабів — — —	.10
Порадник про кохання — —	.25
Штуки — — — — —	.10
Щасливе подружжя — —	.25
Як стати багатим — — —	.25
Як ворожити в горнятка чаю	.25
Чим я буду? — — — —	.10
Літературний Сміх — —	.35
Кохання — — — — —	.25
Як позискати любов? — —	.20
Як забезпечитись на старі літа	.05
Як все бути здоровим — — —	.25
Факти про попів — — — —	.05
Календар Точило за рік 1934	.25
Календар Точило за рік 1935	.25
Календар Точило за рік 1937	.25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один	1.75
Як причарувати кого хочете	.25
Як причарувати дівчину —	.25
Як ворожити картами — —	.10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — —	.50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ —	.50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал ——	.25
ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована —	1.00
Догідність у супружестві —	1.00
Антологія Укр. Письменства —	.65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діляє. Для виховання розумних, скоро думаючих й здороводумаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і наука.

ГРАЙТЕ!

Советський Розвід, на 1 дію —	.15
Горнятко Кави, на дві дії —	.25
Засвистали козаченьки, —	.25
Старий Кавалір, на 1 дію —	.15
Чудовий Зять, на одну дію —	.15
Пригода з штанами, на 1 дію	.25
Кохання з перешкодами, комедія	.25
Літературна комедія, на 1 дію	.30
Слово як воробець, на 1 дію	.15
Мельникова Гандзя, — —	.25
Ого! — — — — — —	.05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:
52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25

ЧИМ Я БУДУ? научаюча	.25
Олеся, повість з козацьких часів	.20
ШЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов.	.05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — —	.40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов.	.05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід.	.15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — —	.15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве	.05
В СТУДІ МАЙСТРА, гарне	.10
ЛЕВ І КРІЛИК, ілюстроване	.15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов.	.05
ЦІКАВІСТЬ, монольог —	.05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію	.15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониших діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну кію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете качатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. Написав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! — Збут все є! Робіть гроші — 1.00
Думи і пісні В. Тулевітрів ———— 25ц.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочки, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet	15c.
Easy Ways To Quit Smoking	15c.
How To Make a Wife Happy	15c.
Here Is Wisdom	15c.
Man In Woman's Opinion	15c.
Madonna	15c.
How To Lie And Get Away With It	15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,	**$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages	**.15**
Love Thrills —36 pages	**.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages	**.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka	**.25**
Own Sugar Making at Home	**.50**
How To Raise Mushrooms	**.15**
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — —	$1.00
ЩО АМЕРИЦІ — — — — — — —	$1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — —	.75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — —	.35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — —	.15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — —	.30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

"TOCHYLO", No. 11. Vol. 18. November, 1947

10c
ТОЧИЛО
GRINDSTONE
CANADA'S UKRAINIAN NATIONAL MAGAZINE
ЖУРНАЛ НАУКИ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ
ESTABLISHED 1919
PROMIN PUBLICATION
Рік 18, Ч. 12, Груд. 1947
No. 12 Vol. 18. Dec. 1947
TOCHYLO PUBLISHING CO. 623 Selkirk Ave., Winnipeg, Canada

ОДИНОКИЙ ЖУРНАЛ ЗДОРОВЛЯ І ВЕСЕЛОСТИ.
Передплата в Канаді $1.75 на один рік в Америці 2 доляри
Authorized As Second Class Mail. Post Office Department, Ottawa.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

THE BLYTHE

Rol·Rite

BALL PEN

Writes as it Rolls

$2.98

Minimum Fair Trade Price
No Luxury Tax

ONE FINGER CONTROL
RETRACTABLE POINT

A Flip of the finger—the pen is ready for smooth writing. Then, Snap—the ball point is retracted; safely tucked away.

Simple, easy-to-operate, sturdy—the Blythe, Rol-rite is a masterpiece of design and construction.

REPLACEABLE BALL POINT and ink cartridge unit for 50 cents. Installed in seconds.

RICH, GLEAMING COLOR COMBINATIONS.

For Milady—a smartly styled model for her purse.

ALL TIME GUARANTEE

3651-B. GAY PRODUCTS Winnipeg, Manitoba, Canada

NATURE'S MIGHTY BOOTS

A time-tested remedy of nature's own ingredients Safest and most reliable for all stomach troubles Bowels, Liver, Kidneys, Irritation of Bladder, Indigestion, Constipation, Offensive Breath Dullness of Complexion & General Debility. Preserves Health, Purifies the Blood and Tones up the entire system. Package postpaid $1.50 St. Andrews Supply, P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

— БІЛЬ ГОЛОВИ —

● Не одна жінка або чоловік терпить ● на біль або заворот голови за дармо. ГІРСЬКЕ КОРІННЯ усуне заворот голови напевно! Не потрібно ● мати заворот голови, бо за $1.50 ● дістанете пачку ГІРСЬКОГО КОРІННЯ, яке прогонить заворот голови, і освіжує та скріпляє ціле тіло. Замовлення шліть до:

ST ANDREWS SUPPLY
P. O. Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.

ЦУКОР

● Кожний фармер може мати свій власний цукор, стільки хоче. Цукор з буряків дуже легко зробите в себе вдома — без видатків і клопоту. Нічого не коштує й нічого трудного. Це зовсім проста річ. Хтобудь може його зробити! Цукор добрий до всього. так як і той, що купуєте готовий. Ціле поучення як робити собі свій власний цукор вдома лише ——50ц. Напишіть, чи хочете поучення в англійській, чи в українській мові. Знати як що робити, це мудрість. Ще нині пишіть за цею книжочкою до:

GAY PRODUCTS
3651-B., Winnipeg, Man., Canada

● ХТО не думає, або не хоче платити за "Точило", то нехай його не бере,— бо не хочемо потому мати судові тяганини з такими людьми, що люблять криву свого веселого Видавництва.

● ХОЧЕТЕ ПУКНУТИ— від сміху? Хочете кочатися по землі 8 днів від реготу, то ще нині замовте собі — книжку під назвою: "ДОЗИН ГОЛИХ" за 15ц. А другу— "СТАРИЙ КАВАЛІР" за 15ц. — з "Точил".

ЯК відгадати кілько кому років та котрого дня і місяця родився?— 5ц. ЯК відгадати невідомі числа? — 5 ц.

Mara Books - Novelties, 3651-B., Winnipeg

ДЕ нема порядку, успіху не буде.

● ШПИТАЛЯМ в Канаді, до кожної бібліотеки — висилаємо "Точило" даром. Вспоминайтеся!

ПОТРІБНО сторників, аптик, агентів і продавців, продавати журнал "Точило" і книжки в кожній місцевості.

SECRET OF MAN'S POWER! INEXPENSIVE home treatment that restores vitality, confidence and strength. Absolutely harmless. A natural home remedy that has changed the lives of thousands of men by making them lively, alert, full of vim and vitality to an old age. Full instructions only $1.00. Gay Products, 3651-B., Winnipeg, Manitoba

"ПО АМЕРИЦІ"

Книжка "ПО АМЕРИЦІ" є дуже цікава. 224 сторонї. Друкована на добрім книжковім папери. Ціна книжки один долар. Для Книгарень опуст 40 процент. Замовлення шліть до:

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ "ПРОМІНЬ"

● Виконує всякі друки на провінцію найдешевше і скоро доручує:— Статути, Членські і братські книжочки, афіші, летючки, білета, коверти, базарові тикета, нагодовні листи, запрошення, бизнесові картки, музичні ноти, стяжки, ленти, книжки, календарі, і пр. Піддержуйте одиноке просвітнє Видавництво в Канаді і шліть все, що маєте до друку до незалежного Видавництва:

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

DLA OGÓLNEJ KORZYŚCI I POLEPSZENIA BYTU umieść ogłosznie w "PRZEWODNIKU"

1—ogłoszenie—podając lub szukając niebuwałą sposobność byznesowa.

2—ogłoszenie—zamienienie majątku, zwykłych i niezwykłych rzeczy w okolicy i dalej.

3—ogłoszenie—szukając lub podając pracę albo inna propozycję.

4—ogłoszenie—sprzedając lub kupując informację, i t. d.

5—ogłoszenie — do Polsko-Amerykańskiego klubu towarzysko-matrymonialnego.

Rezultat wielce popłaca się ogłaszającym. Wyślij dziś ogłoszenie (40 słów — wyraźnie wypisane po Polsku lub Angielsku — nie umiemy po Ukrainsku) i 25 centów Amerykanskich (lub przekaz pocztowy szyli money order) które opłacą ogłoszenie w Przewodniku na trzy miesiące do: Stasia Mastalerz, 177 Fourth St., Troy, N. Y., U. S. A.

—За зміну адреси числимо 10 цнт.

—Безіменних дописей не міститься.

—Наш клич: Настя помад все!

НОВИЙ ЦУКОР

Робіть найліпший цукор вдома, з гостернаку. Ліпший від цукру з буряків, і здоровший від білого. Вживати його можна до всього. Ціле поучення лише 25 центів

GAY PRODUCTS, 3651-B., Winnipeg.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Веселе Видавництво

"ТОЧИЛО"

желає всім своїм передплатникам, читачам, і всім тим дописувачам, які щиро дописували до "Точила"

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО
та
Щасливого, Здорового і Успішного
НОВОГО РОКУ!

Христос Раждається!

ВСІМ своїм передплатникам, що заплатили свої передплати на кілька років наперед, та приєднали по кілька нових передплатників — "Точило" желає: кріпкого здоровля, успіху і многае літ!

ВСІМ передплатникам, котрим передплати вже виходять і передплати скоро відновлять — "Точило" желає: щастя, успіху і моцного здоровля!

ВСІМ передплатникам, котрим передплата вже давно скінчилася й вони очікують Божого Змилування, — "Точило" желає їм більше руху й духу, щоб скоро відновили свої передплати, щоб "Точило" дальше до них приходило, та щоб своїм лінивством не примущували редакцію робити хрестиків на їх іменах.

ВСІМ довжникам передплатникам від котрих не чути ні "бе" ні "ме", — Точило бажає їм того самого, що вони бажають веселому "Точилі".

ЩАСТИ БОЖЕ З НОВИМ РОКОМ

Щасти Боже з Новим Роком
Йти до волі більшим кроком,
Як досі ми йшли.
Щоб до року ми здобули
То що в нас думки прагнули
Так цілі часи.

Дай нам Боже більше сили
Щоб добро ми лиш робили
Для себе самих.
Щоб кайдани розірвали
І ворогів геть прогнали
Проклятих, страшних.

А тоді нам сонце волі
Серед щастя, серед долі
Світити буде.
Тож до праці і до чину
За край рідний Україну
Новий Рік зове. — М. Горішний.

ЗАСВІЧУ ЯЛИНКУ

Засвічу ялинку на Різдвянні Свята
І заколядую що сили,
Щоб коляди наші і наші звичаї
Ніколи не вмерли а по віки жили.

Засвічу ялинку на Різдвянні Свята
З родиною сяду кутю споживати,
А після вечері жінці і дитині
Бажання святочні буду їм складати.

Засвічу ялинку на Різдвяні Свята
Думкою полину в Рідну Україну
До села до хати мені дорогої
Щоби привитати всю свою родину.

Засвічу ялинку на Різдвяні Свята
Хайгорить свобідно в чужині
І за колядою Дивная Новина
З родиною разом коло стола нині.

Микола Горішний

ВОЗВЕСЕЛІМСЯ

Возвеселімся всі разом нині
Все проминула пітьма-хаос,
Во Вефлеємі в яслах на сіні
З Діви родився Ісус Христос!

Перед ним низько всі поклонімся
На него ждали ми много літ,
Тай його волі теж покорімся
Бо він спасати прийшов ввесь світ.

Возвеселімся всі разом нині
І меншого свого брата обіймім,
Та всім нам любій неньці Україні
Ми благодати в него просім.

Бо той хто вірить в його закони
Хочби й страшні муки терпів,
З часом поборе всі перепони
І буде вічно свобідним жив.

Возвеселімся всі разом нині,
Й до смерти будьмо вірні йому,
Він нам поможе в лихій хвилині
Та дасть Україні волю святу!

Евген Березинський

ЧОГО КОМУ В РІЗДВЯННУ ПОРУ

— Бажає —

Евген Березинський

Для вас старші віком люди
щоб весело дні минали,
Та щоби в кріпкім здоровлю
й Великодня дочекали.

Для вас жінки, мами наші
щоб на мужів не кричали,
А діточкам своїм рідним
самі добрий приклад дали.

Для вас мужі, щоб від тепер
перестали в карти грати,
Та щоб врещті навчилися
кляту коршму оминати.

Для вас вдови молоденькі
щоб вже спамятались,
Тай жонатих чоловіків
більше не чіпались.

Для вас вдівці щоб також
не йшли до сусіди,
Коли жінка сама вдома
як вік в поле їде.

Для вас куми круглобокі
мужів шанувати,
А на кума троха менше
при стрічі моргати.

Для вас хлопці, парубки
щоб вже манше пили,
Тай дівчатам молоденьким
юра не крутили.

Для вас дівки чепурненькі
щоб все розум мали,
Тай жонатих дівколюбів
здалека минали.

Однак поза оці всі
мої сплетні й теревені,
Я бажаю кращих днів
нашій Неньці Україні.

Щоб з Різдвом Христа Ісуса
зоря волі засвітила,
Та щоби по віки вічні
Україна вільна жила.

Тай редакторові нині
за те любе нам "Точило"
Бажаю з днем Рождества
щоб всьо покращіло.

Щоб людиска здогадались
і довги свої прислали,
А тоді з сумліням чистим
Бог Предвічний заспівали.

ЯК ЖИТЬ НЕ ЗЛЕ . . .

Як жить не зле, але лишити
Не хтілося б цей білий світ:
Хотілося б ще подивити,
Як будуть наші люди жити,
І зацвіте нам волі квіт.

Хотілося б, щоб вільним стати,
Побачить в цьому світі "рай";
Щоб з цього часу скористати,
Кайдани наші розірвати,
Щоб волю мав мій Рідний Край.

Хотілося б, — а де взять сили?!
Минула молодість, літа,
Нехай я буду і в могилі,
Аби був вільним край мій милий —
Моя Україна свята!

А Вас, братів, хто вічно мріє,
Про вільний край, що серцю люб,
Нехай надії сонце гріє,
Нехай Вам вічно майоріє,
Облятий кровію Тривуб. . .

Ф. Житнецький

ВЕЧІРНЬОЇ ПОРИ . . .

Я в час вечірньої пори
Іду під схил гори,
Де придорожний хрест стоїть,
Сосновий ліс шумить.

Там відпочину трохи я
І у христа душа моя.
І може дасть мені ще сил
Той гір Альпійських схил.

Сивенький буду, і зігнусь,
Як в рідний край вернусь,
Чи покличе мене схил
До чужих могил?! . . .

Скитальче тіло хоч помре —
Чужа земля візьме,
Але душа — то буде жить,
В край рідний полетить!

Після жахливої війни
Хай зеленіють степ лани,
Щасливо хай ті будуть жить
Що вміють рідний край любить.

О, легко як тоді мена
Буде лежать на чужині,
Сурмаче! на ввесь світ заграй,
Що став вільний мій рідний край!

Я-ж знову темної пори
Прийду під схил гори
Де при дорозі хрест стоїть,
Сосновий ліс шумить. . .

Ф. Житнецький

Евген Березинський

ЛЕТІТЬ.

(В Ніч Святого Миколая).

Ой ви думи, мої думи —
безталанні діти,
Тяжко мені булоб дуже
без вас любі жити.

На чужині тут далекій
в чужім мені краю,
Думи мої, скарби мої
добре що вас маю.

Бо нераз ви мене любі
на крила берете,
Понад моря в Україну
ви мене несете.

Нераз мені припімнете
і літа діточі,
Чо минули мов сон любий
спокійної ночі.

Припімнете як бувало
вкриють сніги поле,
І настане чудна нічка
Святого Миколи.

Тоді гарних подарунків
батьки накупили,
І під подушку біленьку
мені положили.

А ранесенько питались
чи бачив святого,
Та сьогодня в Україні
нема друзі того.

Кати батьків повбивали
хатинку спалили,
А головних діток малих
під тином лишили.

Плаче Ненька Україна
в кайдани закута,
Чи я справді вже на віки
Господом забута?

Думи мої, орли сизі
летіть в небес поле,
Та попросіть ви від мене
Свят. Отця Миколи.

Чоби приніс в подарунку
Україні волю,
А діточкам нещасливим
краще життя й долю.

Летіть, летіть мої думки
та не забаряйтесь,
Тай з доброю новиною
до мене вертайтесь.

Скажіть мені чи добились
до небес престола,
Що сказав вам Чудотворець
Свят. Отець Микола.

Летіть думи, орли мої
а я почекаю,
Та до мене повернiться
молю вас, благаю.

БІДА.

Хто ще за "Точило"
не заплатив досі,
Тому чуряк зробиться
на самому носі.

Всі ті що не хочуть
тої біди мати,
Повинні чим скорше
свій довжок прислати.

Евген Береза.

ЧЕРЕЗ ЩО ВЗЯЛАСЬ НЕНАВИСТЬ МІЖ СУСІДАМИ?

Коло одного великого озера, котре тягнулося около 12 миль довге і дві до три милі широке, від північної сторони попри озеро тягнувся досить високий і скалистий горб, наче хтось викопав величезну яму на воду і висипав той горб. Скалиста гора була покрита осиковим лісом та кор чами і той горб займав кільканайцять квадратових миль. Та десь в половині довжини того озера, каменистий горб загнувся до середини, відійшов від озера і творив собою вигнутий лук і в тім місці був спорий шмат — розміром около пять кводрів — гарної рівненької родючої землі.

Прегарне місце. Висока гора від північної сторони, заступала від північних зимних вітрів та достарчала матеріялу на будівлю і паливо, а також пасовиско було для худоби, а з полудневої сторони озеро, улагіднювало воздух в горячі дні та достарчало риби. І той гарний куточок довго заховувався перед людським оком через свою неприступність, але і там його знайшли.

Максим Захарко і Пилип, шукаючи за фармами знайшли той затишний куток та осіли там. Поперед вони не знали один другого, бо не тільки що вони були з інших сіл, але й з інших далеких повітів, та судьба звела їх до купи. Вони случайно зій шлися в "ленд офісі" а там дістали витяг вільних ще фармів і так при компанії пішли і знайшли той закуток та забрали собі фарми і стали новими сусідами.

Почали будувати хати. Максим був добрий майстер і він піднявся будувати хати, а два других помагали йому і так він збудував хати і собі і сусідам. Помагали один другому і годилися між собою наче рідні брати, бо до найближих сусідів було около вісім миль.

Пізніше там осіло ще дві фамілії молодих людей і разом було їх пять фамілій. Всі вони зразу жили в добрій згоді, помагали в потребі один другому, сходилися разом в святочні дні для розваги. Розказували одні другим про те що знали, та що пережили. І здавалося що не було між ними жадної ріжниці, бо всі однаково працювали і дбали про своє мізерне господарство, значить всі були добрі люди і добрі сусіди. Та коли по кількох роках пильної праці подороблялися тоді почали ви-

ринати між ними якісь незгоди а далі й ворогування.

Максим був дбалий і працьовитий так як і його сусіди, але попри щоденну працю, він дуже любив читати книжки. Він ніколи не жалував дати пару долярів на книжки, бо як він казав — хотів збагатити свій розум наукою. До него сходилися сусіди з часта і розмовляли про свої господарські справи а часом слухали як Максим читав їм дещо цікавого з книжок.

Захарко був не письменний, а тих двох що осіли там пізніше то хоч уміли читати, але не інтересувалися книжками і не мали жадних книжок в дома.

Пилип був також письменний. Він мав кілька брошурок з байками для дітей, мав старий молитвенник і біблію на старослав янській мові яку дістав в Галіфаксі, як зліз з шіфи.

Максим також мав біблії і перечитав її кілька разів, а тоді взявся читати науко ві книжки, тому його світогляд був дуже відмінний від Пилипового.

Пилип був дуже релігійний а рівночасно і дуже забобонний. Він вірив що є Бог і вірив що є чорти, опирі, відьми і всяка погань. Він все молився, постив і строго притримувався всіх релігійних звичаїв, та рівночасно притримувався всіх найглупіших забобонів. Він твердо вірив що чорти ходять по землі і скушують людей на гріх і вірив що опирі висисають кров зі сплячої людини, а відьми відбирають молоко від коров, тому то він проти кожного свята як не мав свяченого зіля підкурити свою корову, то клав сокиру в стайні на порозі, бо вірив що відьма боїться сталі і не переступить через поріг.

Одного зимового вечера Захарко запросив сусідів до себе, щоб — як він казав — і його хата розвеселилася. Зразу ішла бесіда про звичайні щоденні фармерські справи, а потім якось зійшла бесіда про старий край та про страхи. Пилип як звичайно був головним бесідником про такі справи, тому що чув від свого батька та від інших старих людей, котрі або самі мали пригоди з чортами та відьмами, або чули знов від кого іншого про ті страхи.

Пилип розказував про одну пригоду яку мав його батько йдучи в ночі з хрестин трохи підпилий. Іде собі батько та курить люльку, а проти него іде панич і також курить люльку і спинив батька та давай мінятися за люльки. Батькова люль

ка була собі звичайна черепуха, а панича файна з щей на довгім цибусі. Мінялися та мінялися — каже панич до батька, а батько ніби не похочує а ту аж пищить мінятися. Та нарешті помінялися і панич додав ще повний капшук тютюну батькови. Втішився батько і прийшов з файною люлькою до дому, положив люльку і капшук з тютюном на вікно а самий пішов спати. Та рано, скоро пробудився батько то зараз нагатав собі за люльку і чим скорше до вікна, а там якась кінська костамаха та повний капшук кінських лайняків.

— І що ви на те скажете? — запитав він Максима.

— Я можу сказати хіба те, що пяного чоловіка може обманути хто будь в білий день не то вночі і в тім нема жадного доказу про якихось чортів — відповів Максим.

— То ви не хочете вірити що на світі є чорти, котрі часом чіпаються невинного чоловіка і забаламутять та заведуть чоловіка в яку дебру, чи кручу щоб чоловік загинув без святої сповіди, а тоді той, щезби, бере його душу до пекла?

— Що чоловік часом заблудить, приміром в лісі, то правда — каже Максим — але чорт не водить його і не чигає на його душу, бо чорта ніхто не бачив і ніколи не буде бачити, бо чорта нема!

— То ви не вірите що є чорти?

— Не вірю, бо того ніхто не докаже.

— А я вам докажу що є, бо є навіть такі, що виховують молодих чортиків В сусіднім селі коло нас був один богач і він виховував молодих чортиків і навіть продавав їх за добрі гроші, так говорили його сусіди — каже Пилип.

— Хтож купував тих чортиків, та нащо вони кому здалися? — запитав Максим.

— Хто купував? Та певно що бідний не купував, але якісь богачі купували, бо богач хоче мати доброго та вірного наймита, а кажуть що такий наймит чорт придбає свому господарові великого мастку але ніхто чужий не бачить його, бо він робить в ночі. А як той господар помре, то чорт наймит тягне його душу до пекла.

Максим не міг довше стриматися від сміху і голосно зареготався. Пилип дуже образився тим і каже:

— То ви мені не вірите? Ви берете мене на сміх, а я вам кажу, що не тільки люди в його селі, але й всі сусідні села знали про того богача і говорили, а як би вони не знали той не говорилиб.

— Слухайте, сусідо, — каже Максим. — Я не сміюся з вас, бо що ви чули від других, то те й нам кажете, але як ви знаєте того чоловіка богача котрий виховує і продає молодих чортиків, то я просив би вас щоб ви дали мені його адресу.

— А вам нащо його адреса?

— Та як нащо? — Хотівбим написати до него, може би він і мені продав одного чортика, бо коли з него такий добрий наймит, то варто його купити — сказав Максим жартом.

— І ви готові свою душу віддати чортови, аби тільки стати богачем? — запитав перелякано Пилип.

Максим не хотів заходити в дальшу суперечку з Пилипом і зачав з іншого боку. Він говорив по розумному, що наш нарід тримали довгі віки в неволі і темноті, то не треба дивуватися що повидумували такі байки про чортів та відьмів, але тепер ми маємо нагоду вчитися бо вже маємо наукові книжки і можемо просвітити свій розум.

Що до богацтва, то люди добувають богацтво при помочі розуму і проворности, а не при помочи якихось там чортів. Добрий, дбайливий господар пильнує щоб всю роботу зробити все на пору, він пильно дбає про найменші дрібниці в своїм господарстві, тоді йому ведеться а темні і забабонні люди кажуть що він чорта має. Отже я є тої думки що час вже й нам перестати бути дітьми і вірити в глупенькі байки та забобони, а братися до просвіти щоб другі народи не дивилися на нас з погордою.

Та Пилипа ніхто не міг переконати, бо він мав свій розум. Пилип зачав підмовляти сусідів щоби збудували хоч яку маленьку каплицю, щоб могли хоч раз на рік запросити собі попа та висповідатися.

Одного вечера зійшлися всі сусіди до Максима і при нагоді Пилип знов згадав про каплицю та обіцяв дати акер землі під каплицю. Максим зачав пояснювати своїм сусідам, що їм нема потреби для кількох людей будувати каплицю. Він далі зачав пояснювати хто і нащо видумав релігію, кому і яка користь з релігії. Два молодші фармері що осіли там пізніще, стали по стороні Максима і не хотіли будувати церкви. Захарко сам не знав по котрій стороні стати. Пилип взлостився і почав дорікати Максимови.

— То хіба ви хочете щоб ми жили тут як звірі, як дикуни які чи що? Чи ви хочете щоб наші діти виростали без релігії як дикі погани, що не почують слова божого, що не будуть знати хто і нащо сотворив їх? Таж то аж страшно подумати на що перейдуть наші діти без слова божого без релігійної науки.

— То смішні питання сусідо, — каже Максим — бо як людина є людиною то й діти свої виховає по людськи, хочби й без релігії. Ви кажете що без релігії наші діти поробляться дикунами, а я знов можу сказати, що як родичі мають дикунські прикмети, то й дітей своїх виховують на дикунів, а як родичі розумні і чесні то певна річ що вони і дітей своїх будуть виховувати на чесних і розумних, навіть без релігії.

— Алеж ми всі виховані в релігії, а ви тепер хочете вирікатися релігії? — запитав злісно Пилип.

— Що ми виховані в релігії, то це правда — каже Максим, — але і то правда, що нас тримали силою при релігії.

— Якою силою? Хто нас тягнув силою до релігії?

— А так що силою, — каже Максим. Знає силою закону стягали податки на церкви і на попів, бо церква була державною підпорою. Церква потрібна була державі на те щоб тримати людей в покорі. Попи в дійсности не були слугами божими; а слугами державними і їх обовязком було сповідати людей, щоб довідатися яким духом нарід дихає. В кожнім селі кожна людина обовязково мусіла йти раз в рік до сповіди. А коли хтось не пішов до сповіди, то піп зараз перепитував, чоту той не прийшов до сповіди. А як би до великої сповіди не пішло десять або двайцять громадян, то піп уважав би то за бунт і післав би жандармів.

— То все не правда, що ви говорите, бо прецінь сам Бог постановив сповідь і кожний християнин повинен іти до сповіди, щоб Бог простив гріхи наші.

— Так нам попи говорять — каже Максим — що ніби то сам Бог постановив сповідь, але вдійсности сповідь видумали і постановили самі попи ще в часи Інквізиційні, тоді вони примущували кожну людину іти до попа та розказати не так за себе, як за других. Попи випитували кожну людину, чи вона знає когось такого, що противився попівським приказам або може хто не вважая за святе діло того що попи палять живих людей на кострі. Колиж людина мала якісь зазли на когось і сказала попови тільки одно слово на когось, тоді попи хапали невинну людину і мучили її до смерти. Таким способом завели примусову сповідь а народови казали що то сам Бог таке постановив.

— Як я бачу, — каже Пилип, — то з вами шкода й говорити, бо ви вже зробилися чистим безбожником.

Розлютився Пилип що нема з ким будувати церкви і пішов до дову. З того часу він зненавидів Максима як найгіршого ворога і почав просити Бога щоб Бог покарав як найтяще того безбожника щоб він покаявся.

Максим колись і сам був дуже релігійним, він пильно читав біблію кілька разів, але за кожним уважним читанням він помічав все більше і більше що в тій біблії є якісь недоладности і якісь суперечности та противеньства. Нераз він задумувався над прочитаним і міркував собі:

— Якжеж воно так може бути? Нам кажуть що в біблії міститься сама найсвятіша правда, та сама Божа премудрість, а коли розібрати все те що там написане простим розумом, то виходить що ту книгу писали недорослі діти, і недорослі діти можуть уважати ті байки за святі, чи правдиві. Бо коли візьмемо за примір ту байку, де пише що люди зачали будувати з глини якусь вежу високу в місті і Бог побачив, та зійшов на землю щоб подивитися на ту вежу. А коли побачив, то збоявся що як люди відважились почати ту роботу, то їх ніхто не спинить — значить що можуть збудувати ту вежу аж до неба і можуть поскидати богів на землю. — Тоді Бог порадився з іншими богами і постановив щоб помішати людську мову так, щоб один другого не розумів і таким способом спинити будову вежі, як про те пише в першій книзі Мойсея, II глава.

Оттак роздумував Максим нераз як читав біблію, а опісля взявся до читання наукових книжок. Тоді він почав розбирати своїм розумом та пізнавати що то є правда а що видумки. Він переконався що світська наука послуговується фактами та доказами, а релігійна послуговується видумками.

Пилип знов був цілком іншої вдачі. Що до господарства то він також був роботящий, але наукою він не цікавився. Він працював і молився і казав що для него того вистарчить. Пилип читав біблію і вірив що там написана сама свята правда що до слова. Він виконував ретельно всі релігійні церемонії як тільки міг, при тім молився і постив та святкував всі церковні свята та дуже страшно злостився як хтось з його сусідів не робив так як він.

Пилип всіма силами старався вплинути на Захарка, щоб той тримався прадідних звичаїв. Він при кожній нагоді розповідав Захаркови про ріжні чуда божі, про які писано в біблії, або знов зачне розказувати яка то велика розкіш в небі, а які страшні муки в пеклі чекають всіх грішників,к котрі вирікаються віри. Захарко слухаючи такої бесіди зітхав побожно й каже:

— А хто його знає, чи то всьо правда, що там понаписувано. Чи то хтось там був у небі або в пеклі і бачив то своїми очима що там діється?

— А вжеж що був, — каже Пилип — в біблії виразно пише про бідного Лазаря, котрий просив милостині в богача, але той не дав милостині, а як помер богач і пішов до пекла, а Лазар пішов до неба. Та коли богач побачив знакомого Лазаря в небі, то просив Лазаря щоб він хоч свій палець вмочив в воду та щоб закропив йому уста, бо пекольний огонь смажить його як день так ніч.

Захарко зітхнув побожно і каже:

— Може воно й так, хто його знає але я своїм простим розумом не можу розібрати, бо якже воно так може бути. Хібаж то небо і пекло містяться в однім будинку під одним дахом, щоб Лазар, котрий був у небі, міг з богачем говорити в пеклі?

— О-о-о, та як Бог хотів то міг так зробити, що богач міг бачити Лазаря — пояснив Пилип. — Бог добрий і справедливий, і за добрі діла платить небом а за злі діла карає пеклом.

Захарко й від попів чув таке багато разів, як вони балакали, але він думав що то не може бути правдою все те що вони балакають, але він сам не письменний то не може сперечатись з ними. Йому тільки дивно було що Максим також письменний щей ліпше від Пилипа, а чого він іначе думає ніж Пилип?

Захарко жив у згоді однаково з усі-

ма сусідами, а про то він бачив, що Максим мав ліпшу натуру, ніж Пилип. Він бачив, як з Максимом зайде хтось в бесіду і коли він щось каже а другий з ним не годиться, то Максим розяснює по розумному, наводить приклади і ніколи не горячиться і не гнівається як хтось з ним не погоджується. Тому Захарко більше поважав Максима ніж Пилипа. Пилип також був добрий сусід, але мав ту хибу, що як хтось не погоджується з ним де в чім то Пилип зараз сердився, бо він думав що говорить якусь правду, а йому не хочуть вірити.

Одного разу трапилось таке. Зачали косити пшеницю. Всі зачали косити того самого дня; одні зачали з раня а інші по обіді. Перший вийшов на поле Максим, а за ним Іван один з молодших, а Захарко і Пилип вийшли пізніше. Гнат також один з молодших вийшов на поле аж по обіді. Пшениця на всіх фармах була однакова бо й земля була однакова і вся разом пристигла. Машини гуркотіли, а снопи вилітали один за другим рівненькі і важкі аж любо поглянути, як поле вкривалося густими рядами снопів.

Косили оден день, косили другий, погода гарна, сонце припікає і другого дня з полудня помітно було що зерно починає сипатися і фармері принукували свою худобину до скоршого ходу. З полудня около четвертої години, коло Пилипової жниваоки вломався один триб і спинив роботу. Доки Пилип повідкручував шруби і вибрав зломаний триб, то тимчасом прийшов вечір. На другий день Пилип поїхав 15 миль до найблищого міста за новим трибом, а при тім мав ще інші орудки і до дому приїхав аж вечером. Лютився Пилип що його сусіди косять, а він мусів змарнувати день, але що вдієш, закім випряг коні і дав до стайні то вже й смеркло.

На другий день було церковне свято, першої Матки Божої, то Пилип не спішився рано вставати. Та коли він встав і вийшов на двір до худоби, то почув що Максим вже тарахкотів жниваркою на полю. Як вчув те тарахкання то став без памяти. Чи той безбожник сказився вже, чи що з ним сталося — подумав Пилип і чим скор ше вернувся до хати і вхопив молитвенник та почав шукати календара, бо думав що може він сам не дорахувався, може то свято не сьогодні. Знайшов календар і переконався що свято якраз того дня. Вийшов він знов, щоб обійти худобу і погрозив кулаком в сторону Максима та заклявся йому зі щирого серця. Погодував худобу, а сам без сніданку побіг до Захарка, котрий вже крутився по обійстю і сам не знав що робити.

— А бачите, сусідо, що вже той проклятий безбожник виробляє?

— Та бачу що косить — відповів Захарко.

— А Бог би його тяжко скарав, отого бісурмана проклятого. І де ж то Бог буде глагословити нашу працю, як такі безбожники будуть зневажати його святі закони. Таж через одного грішника Бог може зіслати кару на всіх нас невинних. А щоб йому виздихали всі коні, геть до ноги, щоб не мав чим зібрати того дару божого. А щоб йому голову вкрутило, щоб не дочекав споживати того що Бог зародив. А щоб . . .

— Та що клинете, сусідо — перебив Захарко, — ви більше грішите тим що кленете, ніж він тим, що робить в свято.

— Якже йому не клясти, коли він ломить заповіди божі, а через него, то Бог може і нас покарати, бо ми дивимось і не спиняємо його.

— А я знов хоч сліпий бо не письменний, але думаю що як Бог справедливий, то він повинен карати того, хто провинить, а не того, хто навенесь йому під руки.

Пилип плюнув з досади і пішов до дому.

День був гарний, погідний і Максим косив без жадної перешкоди. Пополудню вийшов на поле Іван, бо не міг втерпіти, а другий з молодших Гнат також хотів іти, але жінка не пустила, бо вона запризнилася з Пилипихою і зробилася також дуже побожною.

Захарко цілий день крутився по обійстю, робив то се, то те, але якось не мав відваги іти на поле. Він роздумував в своїй непросвітній голові, і не міг ніяк розібрати, хто має рихт, чи Максим, чи Пилип. Він пригадував собі що одно літо робив в англійка, котрий був також релігійний і в неділю їздив до церкви, а як при їхав з церкви, то брався за якубудь роботу а свят ніколи не святкував і Бог якось не карав його. Думки розпирали його голову і далі він нічого не міг думати.

В вечір до Максима прийшов сусід Іван, хотів спитати Максима чи не лишить ся йому шпагату, бо побоювався що може йому не вистане свого, бо пшениця досить навальна. Прийшов і Захарко бо хотів почути як Максим буде виправдуватися з того, що косив в свято.

— І щож ви грішники думаєте? — Чи не боїтесь кари божої, що ломите його закон, та в таке велике свято робите на полю? — запитав Захарко.

— Як що боятися кари, то хіба тоді, якби ми занедбали свою роботу зробити в пору — відказав Максим. — Ми працюємо коло землі і цілий рік нетерпеливо чекаємо на ту пшеничку, а коли прийшла пора щоб її зібрати, то я уважаю за гріх як чоловік занедбає зібрати свою працю на час. Що попи понаробляли ярмаркових днів і поназивали їх святами, то вони можуть собі святкувати, бо й так вони не мають що робити, а для нас тепер дні задорогі, щоб їх марнувати.

— Алеж Пилип каже всі свята поставив сам Бог, бо так в святім письмі написано — доказував Захарко.

— Ніхто тому не винен, що Пилип боїться читати наукові книжки, та просвітити свій розум, а з самої біблії не багато навчиться, бо там попи і жидівські і християнські понаписували що самі хотіли а людям кажуть що то сама божеська прав да, самі святі слова — відказав Максим.

— Ну, я не знаю, бо я не письменний, але Пилип каже що біблію написали Мойсей і апостоли.

— А я знов кажу, що якби Пилип прочитав біблію уважно, то самий переконавбися, що старий завіт писали жидівські попи, рабіни, а новий завіт писали християнські попи, котрі незнали і не бачили Ісуса, але писали так як було їм до вподоби.

Тут вже вмішався Іван і каже:

— Алеж всі ми знаємо, що були апостоли, коетрі ходили з Ісусом Христом і вони чули і бачили то, про то писання.

— Добре, ви кажете, що всі ми знаємо, бо так нас попи навчили, але спробуйте доказати якимсь фактом що це є дійсна правда — каже Максим. Я не хочу перечитись з вами, бо то ні нащо не придасться, але ось я зараз дам вам біблію і прочиєте самі що пише св. Лука. І він розгорнув біблію і подав Іванови і той читає:

"Якож бо многі заходились спорядити повість про дорбе знані нам речі, як передали нам ті, що з почину були самовидцями й слугами слова; то здалось і мені гаразд, довідатись од почину про все пильно, по ряду тобі написати високопожажний Теофіле".

— А тепер розкажіть нам Іване що означають ті слова, котрі ви прочитали — попросив Максим.

— Та воно якось так виходить що св. Лука не бачив Ісуса, але чув про него від когось іншого.

— Отже бачите, св. Лука пише до свого ученика Теофіля про Ісуса, але признаєсь що сам його не бачив, тільки чув від когось. Лука каже що многі зберались спорядити, себто написати оповідання про Ісуса, але не було письменних людей щоб написали. Дуже можливо що св. Лука був жидівським рабіном і він був письменний і пристав до християнської організації аж тоді, як апостол Павло став провідником християнської громади і Лука був учеником Павловим. Павло так само не бачив Ісуса, бо можливо що Павла ще не було на світі як жив Ісус, і хто читає уважно біблію, то сам переконається про те. Але Павло чув від других, що говорили про Ісуса. Отже, коли св. Лука писав оповідання своє про Ісуса то мусіло минути найменше 60 літ від того часу, як нестало Ісуса. Діянія апостольські написав також св. Лука. А пізніше писали й другі попи і писали як хотіли.

(Далі буде).

ВИДАВНИЦТВО "НАША КУЛЬТУРА"

що було закрите німцями в 1939 р., знову приступило до активної праці під головним проводом Митрополита Іларіона (Проф. Д-ра Івана Огієнка). "НАША КУЛЬТУРА" ставить своєю метою видавання праць головно з ділянки української культури, мови та красного письменства. Вже вийшли такі книжки:

1. Митрополит Іларіон: Легенди світу.
2. Митрополит Іларіон: Марія Єгиптянка. Поема.
3. Митрополит Іларіон: "На Голготі". (Страждання Українського Народу).

Ціна кожної одної книжки $1.50. Замовлення на книжки й належитість просимо слати банковим чеком або "моний ордером" чи просто банкнотами в регістрованім листі на адресу:

Editions J. A. B., 70, Faubourg Poissoniere, Paris (10).

ПРО ПРИРОДУ І ЖИТТЯ НАРОДУ

— Написам —
Евген Березинський

Вже понурий Листопад
в сіру вічність відійшов,
А в гостину до народу
вже Грудень прийшов.

ь привів він зі собою
своїх вірних слуг,
З півночі діда мороза
тай вітра на луг.

Лиш морозові сказав він
ще троха заждати,
Та вітрові чим скорійш
хмари розганяти.

І забрався буйний вітер
в нічку темну тиху,
Та Панькови на стодолі
піддер в гору стріху.

Потім пігнавсь до Данила
та стіжка вчіпився,
І дув сильно аж стіжок
на землю звалився.

Від Данила вже пігнався
до вдовички Насті,
І тут товкся наче чорт
цілу ніч по вищі.

Так що Настя два рази
з постелі вставала,
Та свячену сіль і воду
на вишку таскала.

Лиш вітрище не такий
щоб того боявся,
Та при кінци все ж таки
від Насті забрався.

По дорозі з Петра Гниди
скинув шапку кримку,
Тай Явдосі круглобокій
побурив чупринку.

В жидка Сруля на подвірю
теж втяв по своїому,
Перевернув стару кучку
й розкидав солому.

Сурка з ліжка зірвалася
почала кричати,
За те ми тебе повинні
в кримінал запхати.

Та вітер лиш загудів
так мов засміявся,
І аж тоді він цілком
аж до хмар забрався.

А як всіх їх розігнав
й пішов спочивати,
Тоді Грудень й морозові
сказав починати.

взявсь мороз за діло
мов обняв землицю,
Та прозорим платком леду
накрив всю водицю.

Незабаром Грудень вітра
на північ пішле,
Звідки він зі снігом хмари
до нас приведе.

А колись як ми зі сну
збудемся раненько,
Так на світі вже буде
прекрасно, біленько.

І настане зима люта
та годі журитись,
Бо "ТОЧИЛО" наше буде
і в зимі крутитись.

Лиш про него ми повинні
як слід памятати,
Та всі свої передплати
на час висилати.

А до того і на шмір
теж дещо вложити,
Щоби воно могло хруням
рила поточити.

КОЗАЧОК

А я собі козачок
ані гусей ні качок,
Але якось біду пхаю
бо "Точило" все читаю.

Хто веселим хоче бути
того прошу не забути,
Хай "Точило" все читає
а біди він не зазнає. —

Евген Дунаївський.

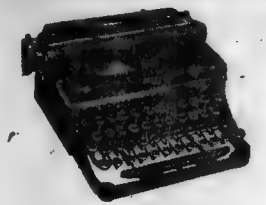

Таким завеликим друком пише ця чудова українська "РОЯЛ" машинка. Услуга і гордість на ціле життя! Замовляйте!

МАЄМО

Найліпші, найновіші, найпрактичніші, найсучасніші, найвигідніші
УКРАЇНСЬКІ МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ.
Друк ні великий, ні малий, — дуже приємний для очей і читання. Елєгантський! Машинка сильної будови, послужить на довгі роки.

ВСІ священники, учителі, парохії, читальні, народні доми, запомогові товариства, письменники і всі бизнесові люди повинні таку машинку мати. Друк читкий. Стійні (Стендард) ключі, розложені Академією Наук.

Замовляйте в одинокій українській агенції на цілу Канаду. Ціни ті самі що й в чужих. Піддержуйте своїх для власної користи.

Офісова РОЯЛ машинка для офісу дуже добра. Давайте замовлення наперед, бо треба чекати 2 місяці, щоб фабрика зробила їх.

— $190.00. Переносна (портебл) мала, у футералі $89.50 з пересилкою. Роял машинка до писання вдоволить і найвибагливішого. За повне вдоволення ручимо. Машинка котрою будете все горді. Замовляйте собі українську машинку ще нині!

GAY PRODUCTS
3651—B., Winnipeg, Man., Canada

МІЙ ЗАКЛИК

Гей, всі браття Українці,
Хто любить "Точило",
Даймо жертву свою щиру
Щоби воно жило.

Воно наше, воно рідне
Воно хоче жити,
Щоби дальше хрунів темних
Здорово точити.

Допоможім йому нині
В критичній хвилині,
Щоби воно довго жило
Для нас на чужині.

Ой, нема то як "Точило"
Хочеться читати,
Бо там жартів подостатком
Можна вес дістати.

Микола Горішний

ПЕРОМ ПО ПАПЕРІ

— Пише —
Евген Береза-Дунаївський

За кілька коротких днів вже 1947-ий з ряду рік відійде в сіру незнану нам вічність, та коли він стане на порозі ще раз оглянеться назад себе на свою хату-світ і так гейби сам себе спитає:

— Не знати, чи зробив я що доброго для людства, яким словом будуть мене люди споминати, добрим чи злим?

Не інакше воно буде і з видавцем нашого журналу "Точило". Так, мої дорогі, і він помимо всіх своїх турбот та трудів присяде на хвильку, на поломаним кріслі в мов Сибір холодній редакції, прислухається сентиментальній симфонії голодних кишок, пошкробається в довгий і тонкий як в бузька карк, тай сам себе тихцем спитає:

— Не знати, що я своїм "Точилом" за той рік часу зробив, та як читачі його в другому новому році зустрінуть оце один ноке жерело гумору, в котрому я спевностию про ніщо не забував.

Так, мої догогі, він спитає себе, і то тільки тому що він бідачисько добрий чоловяга, хоч на ньому тільки шкіра і кости але в тій шкірі і костях бється щире, козацьке серце котрому з певностею ніхто з нас незможе нічого закинути. — Він спитає себе, але відповідь ніхто інший а ми, читачі того його славного журналу "ТОЧИЛО" мусимо йому дати, і я вірю що так воно буде. Я вірю, що з Новим Роком не буде між нами ні одного котрий не виславби всього свойого довжку, та відновить свою передплату наперед а навіть і на шмір бідного старого доляра залучив. Я вірю що старий відходячий від нас рік забере в свою торбу з помім нас всіх старих грішників довжників, а надходячий новий, приведе зі собою хоч може й тих самих, але вже інших, відроджених людей читачів в котрих щось таке як читати в залюбки "Точило" а передплату на колись відкладати буде великою ганьбою, таки перед своєю власною совістию.

Тому що і в мене з закінченням старого року є ще багато важних справ до полагодження, я нині ще своє "Перем По Папері" не буду занадто розтягати, а зате вже в другому числі, що вийде вже з Новим Роком як затягну Вам пером, то аж від сміху будете за пупець триматися, а кінчаючи, прошу Вас за старим роком поплатіть всі свої довжки щоб редактор хоч на наші Українські Різдвяні Свята міг підстричися, піти до лазні раз на рік скупатися, ну тай порядний обід в реставрації зїсти. — Зробіть це прошу всіх вас дуже заще враз зо щирою подякою бажаю Вам "Веселих Свят і Щасливого Нового Року".

НАВЧІТЬСЯ ЯК —

продавати свербивус і робити гроші! Поучення і велика Поживна та Лічнича Вартість Свербивусу, книжочки, 40 центів.

Briar Hip Food Products Limited
607 Young St. Winnipeg, Man.

ФРАГМЕНТИ

Колиб дрібку більш розуму,
Дрібку більше згоди,
То не булоб тої кривди,
Що терплять народи.

Добрий добре бачить всюди,
За добром шукає,
Лихий лихо сіє всюди,
Бо лиш лихо має.

Много людей аж на старість
Починають жити,
Коли нема більше часу
Щось добре зробити.

На родичах все залежить,
Які будуть діти, —
Та як потім будуть люди
На них всі глядіти.

Лиш завзятість, певність, віра,
До цїли сягає,
Чого часто в молодиків
Мало хто їй має.

Лиш завзятість, сильна віра
В сили свої власні —
Нам видвигне краще завтра,
Дні погідні, ясні.

В самохвальбі не кохайся,
Гордо не носися,
Будь людина, що все може
Між людьми знайтися.

Я в погоні за насущним
Біддиху не маю не маю,
Бо в погоні за доляром,
Я насущний маю.

Самотою ти ніколи
Сам не можеш жити,
І без людей добро людям,
Ні собі творити.

Вперід пнемось, розсіяні,
Більш творим застою, —
А поступ все вимагає
Порядку, спокою. — С.М.Д.

ВОНА І ВІН
Жарт

Як ти колись залицявся
Василю до мене,
То ти казав що як в раю
Буде мені в тебе.

А я нині нещаслива
Спідниці немаю,
Сиджу гола й з поза вікна
Тільки виглядаю.

Пошкробався Василь в плечі
І крикнув що сили:
— А ти бачила щоб в раю
В спідницях ходили? — М. Горішний.

"СПАСИБИ"

Наш нарід вмирать ведуть
В Соловках, в Турксибі —
Бідаки на смерть ідуть
Ще й кажуть: — "Спасиби".

Зловивсь і зрадник, щож дурному
Він мовчки голову зігнув. . .
— "Спасибі" батькові рідному"! —
Мотуз на шиї зашморгнув.

Братів я бачу, кров знову
Зостався хто — на Соловки. . .
— "Спасибі" батькові рідному"! —
Що нас стріляв за колоски.

Рік 33-ий не одному —
Про смерть голодну говорив,
— "Спасибі" батькові рідному"! —
За те що голодом морив.

Колгоспники їдять солому
Минулося "Твоє", "Моє", —
— "Спасибі" батькові рідному"! —
Що він макуху хоч дає.

Як добрий ти, вклоняйся злому
Як тебе ріжуть, ти не ріж
— "Спасибі" батькові рідному"! —
За те що в спину всадив ніж.

На плечи золоту обнову
"Рідненькій" бачу надівав
— "Спасибі" батькові рідному"! —
Що за погони нас вбивав.

Коли діждемо помсти-грому
Тому хто лихо це робив,
— "Спасибі" батькові рідному"! —
Що безпритульних дітей вбив.

Як вбили батька, матір з дому
В тайні заслали у Сибір.
— "Спасибі" батькові рідному"! —
Що кров пє нашу як вампір.

Де дітись розуму пустому —
Від праці, зрадник не спочив.
— "Спасибі" батькові рідному"! —
Хоч ти, вбивать братів навчив.

Життя щасливе не одному
Співають в сльозах на селі.
— "Спасибі" батькові рідному"! —
Що примотузив до землі.

Немаєш права зїсти жому,
Що з цукроварні ти возив —
— "Спасибі" батькові рідному"! —
Що вміло в торбу посадив.

Як хто в роботі має втому,
Працюй! хоч вязи ти вкрутив
— "Спасибі" батькові рідному"! —
Що він дітей осиротив.

Бклоняйсь телятї золотому,
Як довелось колись жидам,
— "Спасибі" батькові рідному"! —
Тобі і жінку я віддам!

І сміх і плач у житті цьому
Бажанням пімсти кров горить
—"Спасибі" катові "рідному"
Що вміє дурнів одурить.

Життя непевне навіть тому
Хто нам приносить смерті жах
—"Спасибі" катові "рідному"
Що їх стріляють у льохах.

Ф. Житнецький

ЖІНКА

Жінка то голубка
Кажуть всі "фацети",
Жінка цвіт фантазій,
І нектар поетів,
Жінка то кримінал,
Всім любимцям гречки,
Жінка знов для жінки
Тема суперечки.

Жінка то цензура,
Кажуть редактори,
Жінка фант безвартний
Всім екзекуторам,
Жінка комин саджі
Є коминяреві,
Жінка лихий модель
Є все маляреві.

Жінка щоби бити
Було що пяниці,
Жінка щоб латати
Кравцям нагавиці,
Жінка орган вищий
Є для дипльомата,
Жінка прокуратор
Строгий адвоката.

Жінка то інспектор
Усім професорам,
Жінка вічна слабість
Медикам, докторам,
Жінка сенаторам
Першою заглада,
Жінка для духовних
Мід солодкий з Ада.

Жінка командантом
Для поліцянта,
Жінка райський овоч
Є все для аманта,
Жінка різникові
Шинка й солонина,
А волом робочим
Є для селянина.

У ВОРОЖКИ

Маю враження, що ваш муж не дуже вірний вам; мусите слідити кожний його слід.

— Це буде тяжко, бо він є листоношом.

І ЦЕ І ТЕ.

Людина осягає те, в що вірить.

Бути великим, треба розумітися на дрібничках.

Много людей могліб навчитися мудрости, колиб не думали що вони вже все знають.

Одна добра сторона щастя є, — що воно зміняється.

ПРАКТИЧНА ПОРАДА

— Ваші способи догляду саду є дуже старомодні, — каже сучасний вчений агроном до старого фармера. Я дивувався б, коли ця яблінка вродила навіть десять фунтів яблок.

— Мені булоб дивно також, колиб це дерево вродило навіть пів фунта яблок, — каже фармер, — бо це дерево є грушка.

ЧОГО ЧЕКАЄШ?

ВОНА: — Якщо ти захочеш мене цілувати, то я буду кричати.

ВІН: — Тут ніхто не почує тебе, бо ми є далеко від людей.

ВОНА: — Ну, то якого ти дідька чекаєш?!

ОСЬ ТАКОЇ

Всіх людей сотворено рівними. Але вдержати їх рівними є великою проблемою. Бо много людей люблять держатися понище рівня других.

Деякі люблять працювати, а деякі люблять забавлятися. А мудрі люблять і працю і забаву.

НЕПРИЗНАНЕ МИСТЕЦТВО

Питає хтось Сороки із театру "Цвіркуна":

— Якже-ж ваша остання ровія?

— Першорядна. . . але здається має одну хибу: вона не для публики.

— Чому ні?

— Кажуть, знаєте. . .

Тоді хтось третий докидає:

— Я вам скажу, чому вона не для публики, — бо в цеатрі нема публики.

У ШКОЛІ.

Учитель: — Коли говорю в школі про хрущі, то діти приносять їх повні кишені, а як говорю про свині, то ніхто не принесе навіть фунта солонини.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляється всіх передплатників, які довгують за журнал "Точило" щоб заплатили свій довг найдальше до 10-го січня, 1948 р.

Наколи не отримаємо Ваших залегло стей, то цим ви примусите нас перестати дальше видавання "Точило". — Ред.

РІВНОВАГА ДУХА.

Загальний спадкоємець:

— Якжеж, пане докторе, почуває почуває себе моя бідна тіточка? . . . Чи вийде з цієї недуги?

— Стан безнадійний. Видержить ще яких дві три годині.

— Но, то добре. То я можу ще за той час вернутись із кіна.

ПОЧЕКАЄ.

— Коки перестанете курити і пити, то продовжите своє життя на двайцять літ.

— Чи то вже не запізно, пане доктор?

— Ніколи не є запізно.

— То я ще почекаю з десять років.

ДИПЛЬОМАТИ

Луць сидить з Дмитром у каварні.

— Маєш що закурити, питає один.

— На жаль ні.

— А ти, не маєщ для мене папіроски?

— Ні, не маю.

По хвилині, оба виймають папіросниці та закурюють кожний свою папіроску.

СКРОМНІ ПОБАЖАННЯ

Селянин до торговця кіньми:

— Бажаю вам, щоб, коли на вас нападе стая голодних вовків, ви їхали тим конем, якого мені недавно продали.

ПОКАРАНА НЕТОЧНІСТЬ

До каварні приходить панянка і питає:

— Пане обер, чи не питав тут один добродій про паню у чорнім костюмі?

— Так, чекав цілу годину, а потім пішов з дамою в зеленім костюмі.

ТЕХНІЧНА ПРИЧИНА.

Малий Орцьо спізнився до школи і приносить писемне оправдання:

"Прошу ласкаво оправдати спізнення мого сина, яке було наслідком "технічних причин".

— Якіж це технічні причини? — питає учитель.

— Наш годинник став, — відповів малий учень.

З ЖИДІВСЬКОГО ГУМОРУ.

Мойше Кон мав жінку, яка його все зраджувала. Якийсь час Мошко робив своїй жінці аватури, та це не помагало, а далі він махнув вже рукою. Але як вмерав, то просив жінку:

— Слухай Сара! Ти мене все зраджу вала і я на все дивився через пальці. Але тепер, хоч по моїй смерти будь порядною і не допусти до того, щоби я в гробі потребував обертатися.

Сара прирекла і дійсно якийсь час при держувала обітницю. Але по часі забулася раз, другий, а далі ще гірше, як за життя мужа.

Та все має свій кінець, — померла і Сара.

Приходить до неба і стукає до брами.

— Чого там? — питає святий Петро.

— Чи є тут Кон? — питає Сара.

— Конів є тут багато.

— А Мойше Кон?

— І Мойше Конів є багато.

— Але чи є цей Кон, що його жінка зраджувала?

— І таких Конів є багато.

— То може будете знати цього Кона, що його жінка дуже часто зраджувала?

— Ага! — Тут є такий один Мойше Кон але ми його вже називаємо "Мойше Вятрак".

ПРАВДИВИЙ ЖАЛЬ

Пані питає служниці:

— Чого ти так часто плачеш за нашим псом, що згинув?

— Ах, прошу пані, він так гарно вилизував начиння, що мені лящалось тільки повитирати.

ЩИРИЙ

— Мій батько здобув майно як мав трицять років. Сказати вам як це було?

— Ні, краще скажіть, чи він ще має його.

НАШІ ДІТИ.

Добродійка до малого хлопця, що курить цигаретку на вулиці:

— А чи знає твій батько, хлопче, що ти куриш на вулиці?

— А чи знає ваш муж, що ви на вулиці зачіпаєте незнайомих мущин?

ДОБРИЙ ПЕДАГОГ

— Скажи татку, де я був тоді, коли ти з мамою поїхав на пошлюбну подорож до Італії? — питяє 8-літний Іванчик.

Батько збентежений, задумавшись на хвилину і каже: Ти виїхав зімною, а вернувся з мамою.

ЩО ГІРШЕ

— Чи може бути щось поганіше як жінка, що дістає румянці тоді, коли непотрібно?

— Так, але гірше є, як немає румянців тоді, коли потреба.

ДОВГО ЧЕКАТИ

Купець замовив товар, але замість товару отримав телеграму такого змісту:

— Товару не висилаю, поки не дістану грошей за попередний.

— Замовлення відкликаю, так довго чекати не можу, — відповідає купець.

ДОБРЕ ВИХОВАНИЙ ГІСТЬ

Пізно в ночі вертається до готелевої кімнати молодець сильно пяний. Він програв чужі гроші в карти. Зачиняє двері на ключ, виймає зі стола револьвер, пише кілька слів на листку паперу і починає шукати за серцем. Хоче бодай чесно вмерти. Нараз глипнув на стіну і прочитав друковану вивіску:

"Прохаємо гостей не робити в ночі шуму".

Кандидат на самовбивника ховає револьвер до шуфляди і каже:

— Ні, нині вже за пізно.

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Вже вийшла з друку нова книжка, котру написав Евген Березинський під назвою:

"ЧЕРЕЗ СИНІЙ ОКЕАН"

та

"КЛИМ ПОБРАТИМ"

Книжка має сто сторін. Розмір книжки є 4½x6 цалів. Ціна 35 центів. Для книгарень опуст 35 процент. Замовлення разом з грішми шліть до:

EUGENE BEREZINSKY
77 East —7th Street, New York 3, N. Y., U. S. A.

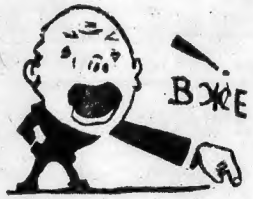

ВИЙШЛА НОВА КНИЖКА

Котру написав Василь Ставничка під назвою:

"ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО"
або
"ПОШАНА ДО РОДИЧІВ"

Це оповідання дуже цікаве. Ціна книжки $1.00. Для книгарень опуст 35%. Замовлення присилайте разом з грішми до:
TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man., Canada

Чи ви вже вирівнали свою передплату за "Точило?" — Як ще ні, то зробіть це зараз!

ПОВІЛЬНО АЛЕ ПЕВНО

Чай з чисто природних зел, квітів, зернят, ягідок, листя і коріння ділає повільно, але певно!

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

не дражнить але лічить недомагання в природний спосіб. Воно дає силу, прогонить умучення, і скріпляє тіло Через його уживання тіло очищується зі всіх замулень, трійливих осідів і хоронить від недуг. Кров стає чиста і добре кружляє та віджившує тіло. Людина, що день то почуває себе більше здоровшою, сильнішою і свіжою.

ГІРСЬКЕ КОРІННЯ

дає людині потрібної сили до праці. А праця не втомлює людини, що має здорове й віднорне тіло. А здорова людина має успіх у праці, бо має до праці охоту, силу й здорові думки. Серце людини тоді ліпше сповняє свою функцію. А добра функція серця є ознакою здорових органів. Без одного не може бути друге. Всі частини тіла сповняють свою задачу найкраще тоді, коли вони є дійсно здоровими, чистими від кровного занечищення спричиненим невідповідною поживою. Вся кі недомагання і болі щезнуть, і ви відзискаєте свою силу доброго здоровля, як будете регулярно заживати Гірське Коріння для підкріплення своїх сил. Держіть своє тіло впорядку, замовляючи ще нині пачку Гірського Коріння. Ціна $1.50

Box 3651 Sta. B., Winnipeg, Man.
ST. ANDREWS SUPPLY

АНТОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА В КАНАДІ. Том І. 158 сторін. Книжка містить взірці творів, життєписі й портрети канадійських письменників і письменниць. Ціна 65ц. В твердій оправі лише $1.00

PROMIN PUBLISHING COMPANY
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada

ЧИ ... ..ОЧЕТЕ РЕГОТАТИСЯ?

Коли так, зараз замовте собі цю книжку, бо наклад на вичерпанню. Ви ніколи не пожалуєте як купите добру книжку. Ця книжка принесе вам двояку користь: Перше, ви при читанню книжки будете реготатися. Друге, ви навчитеся з неї багато наукових та історичних річей. Ми продавали її по два доляри, тепер дістанете її за доляра. Заголовок книжки "ПО АМЕРИЦІ". Замовлення шліть до:

JOHN ANDRUSIAK
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ЦІННІ, ЦІКАВІ І НОВІ КНИЖКИ
По дешевій ціні

ВАРТІСНІ КНИЖКИ

З Юних Днів, С. Дорощука — .40
52 Тайни, — варто знати — .25
Тайни краси — — — — — .25
Зрівноважене життя — — .25
Київ і Рим — — — — .25
Святає день — — — — .25
Як дістати чого серце бажає? .25
Вона і Я — — — — — .25
На Чужині — — — — — .25
Лише для бабів — — — .10
Порадник про кохання — — .25
Штуки — — — — — .10
Щасливе подружжя — — .25
Як стати богатим — — — .25
Як ворожити з горнятка чаю .25
Чим я буду? — — — — .10
Літературний Сміх — — .35
Кохання — — — — — .25
Як пізнакати любов? — — .20
Як забезпечитись на старі літа .05
Як все бути здоровим — — — .25

Факти про попів — — — .05
Календар Точило за рік 1934 .25
Календар Точило за рік 1935 .25
Календар Точило за рік 1937 .25
Річник Точила за роки: 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939 і за рік 1940. Один 1.75
Як причарувати кого хочете .25
Як причарувати дівчину — .25
Як ворожити картами — — .10
СЕКРЕТ МОЛОДОСТИ — — — .50
СЕКРЕТ МУЖЕСЬКОЇ СИЛИ — .50
НАШЕ ЖИТТЯ, журнал —— .25

ПО АМЕРИЦІ, ілюстрована — 1.00
Догідність у супружестві — 1.00
Антольогія Укр. Письменства — .65

АКТИВНЕ ЖИТТЯ

В здоровому тілі — здорова душа. Щоб тіло було здорове, то потрібно руху, вправи. Чим скорше роблять мускули, тим скорше людина думає, діляє. Для виховання розумних, скоро думаючих й здорово-думаючих, характерних людей, — то конечно й вправи і науки.

ГРАЙТЕ!

Совєтський Розвід, на 1 дію — .15
Горнятко Кави, на дві дії — .25
Засвистали козаченьки, — .25
Старий Кавалір, на 1 дію — .15
Чудовий Зять, на одну дію — .15
Пригода з штанами, на 1 дію .25
Кохання з перешкодами, комедія .25
Літературна комедія, на 1 дію .30
Слово як воробець, на 1 дію .15
Мельникова Гандзя, — — .25
Ого! — — — — — — .05

Мої діти повинні читати оці українські книжки, щоб могли розвиватись духово та стали добрими і характерними — для потіхи своїх родичів і великого українського народа. Я ще нині посилаю за цими книжками для своїх діточок:
52 ТАЙНИ, наука, розрада — .25
ЧИМ Я БУДУ? поучаюча .10
Олеся, повість з козацьких часів .20
ЩЛЯХОТНІ ХЛОПЦІ, опов. .05
ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ — — .40
ВОВК В ТАРАПАТАХ, опов. .05
КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ, оповід. .15
ЛІСОВИЙ ОГОНЬ, — — .15
БАЖАННЯ СЛАВКА, цікаве .05
В СТУДІЇ МАЙСТРА, гарне .10
ЛЕВ І КРИЛИК, ілюстроване .15
ЗОЛОТА МУХА, канад. опов. .05
ЦІКАВІСТЬ, монольог — .05
ПЕРШІ ВОЛОСКИ, на 1 дію .15

Кожного місяця діти повинні відограти одну з пониших діточих пес.
ОЛЕСЯ, історична песа, на 2 дії .20
ЗАБАВА В ІСТОРІЮ, на 1 дію .15
ОТО РАЗ! — на одну дію — .10
СЛАВКО В ТАРАПАТАХ, " .15
КОСТЕВІ ЗБИТКИ, на 1 дію .15
ВИТАЙ ВЕСНО! — на 1 дію .15
ХИМЕРИ СЛАВКА, на 1 дію .15
ШТУКАРІ, на одну дію — .05
ДЯКО-УЧИТЕЛЬ В ШКОЛІ, " .10
НА ВАКАЦІЯХ, на 1 дію — .15
КИЦЯ - БАБКА, на одну дію .10
ОТОМАН В ЦЕБРОВИ — .15
ЦІКАВІСТЬ, — — — — .05
ЗЛИЙ ХЛОПЕЦЬ, — — — .10
НЕВДАЛИЙ ІСПИТ, на 1 дію .15
ДЯК УЧИТЕЛЕМ, на 1 дію .15
ЧЕРГА, — — — — — — .05
НЕ ЗАБУЛИ, на одну дію .15
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію 15

PROMIN PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

● **УВАГА! — ☞ Не дріть, не кидайте, не нищте цього "Точила." Продайте його, або дайте до організації, що збирає папір, кости, залізо і катрання для воєнних цілей,— ДЛЯ ПОБІДИ!**

НОВІ КНИЖКИ

ДОЗИН ГОЛИХ, це така смішна книжка, що будете кочатися від сміху і реготу чотири тижні без перестанку! — 15ц.
ПЕРШЕ ГОЛЕННЯ, на 1 дію. Весела до роспуки комедія з правдивого життя. Будете любити! реготатися! — — 15ц.
СТАРИЙ КАВАЛІР, комедія на 1 дію. На писав Радіон Сліпий. Дуже сміш. 15ц.
СМІХ СМІХУ. Страшно смішне! — 75ц.
СЛОВО ЯК ВОРОБЕЦЬ, комедія на одну дію. Ви повинні її прочитати! — 15ц.
ТАРАС ШЕВЧЕНКО В ТЮРМІ, на одну дію. Написав Радіон Сліпий. — — 15ц.
ЯК ПЛЕКАТИ ПЕЧЕРИЦІ, і приготовляти їх на продаж. Попит є великий! Збут все в-і них є! Робіть гроші — 1.00
Думи і пісні В. Тулевітрів ———— 25ц.

ЯК ПОВИННІ ЛЮДИ ЖИТИ?

● Це є книжочка, яку ви повинні зараз замовити. Ціна лише 15 центів. Таких книжочок всього маємо лише 86. То-ж замовляйте скоро в редакції Точила, коли хочете її мати.

NEW BOOKS — JUST RELEASED

Your Heart's Desire, 36 pages booklet ..... 15c.
Easy Ways To Quit Smoking ..... 15c.
How To Make a Wife Happy ..... 15c.
Here Is Wisdom ..... 15c.
Man In Woman's Opinion ..... 15c.
Madonna ..... 15c.
How To Lie And Get Away With It ..... 15c.
Dream Valley — 230 pages, illustrated,..... **$1.00**
Forming The Habit of Work, — 36 pages..... **.15**
Love Thrills —36 pages..... **.15**
Canadian Song Lyrics, — 66 pages..... **.50**
Ukrainian Question, by Dr. M. I. Mandryka..... **.25**
Own Sugar Making at Home..... **.50**
How To Raise Mushrooms..... **.15**
ЗАВЗЯТИЙ ЮРКО — — — — — — $1.00
ПО АМЕРИЦІ — — — — — — — $1.00
УКР. ПРОФЕСІОНАЛІСТИ — — — .75
ЩАСЛИВЕ Й ВЕСЕЛЕ ЖИТТЯ — — .35
ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ — — — — — .15
ЛІТЕРАТУРНА КОМЕДІЯ — — — .30

TOCHYLO PUBLISHING CO.
623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man., Canada